အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

ပဌမတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၀ ခုနှစ် ခရစ် ၁၉၆၆

MHS000033

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

ပဌမတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၀ ခရစ် ၁၉၆၆

ဦးချက်-ဒေါ်စော

နှင့်

သို့မ-မကြင်ရွှေ, မကြင်မေ, မကြင်ထွေး တို့၏

ကောင်းမှု

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ မဟာဋီကာနိဿယ အုပ်ရေ - ၁ ၀ ၀ ၀)

အဲမ်အမှတ် (၅၈) ၉-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

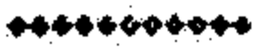

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအမွေ ပုံနှိပ်တိုက်တွင် (ဇမ္ဗုဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအမွေ ပဋိဝေသောဓက သံဃာအမွေက တည်းဖြတ်ပြီး) အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးချစ်တင် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၁၂၂/ဝ၁၀၆)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

နိဒါန်း

လိုရင်းတရား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်၌ လိုရင်းအနှစ်သာရ ပစာန တရားသည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပဋိဝေဓပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပဋိဝေဓတရားကို ရခြင်း သိခြင်းသည် ပဋိပတ်နည်းလမ်းမှန်ကို ကိုယ်တွေ့ကျင့်မှ သာလျှင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ထိုကြောင့် ကိုယ်တွေ့ကျင့်မှုဟူသော ပဋိပတ္တိ သာသနာသည်လည်း ဒုတိယလိုအပ်သောတရား ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပဋိပတ်အကျင့်မှန်ကို ကျင့်ကြံခြင်းသည်လည်း နည်းမှန်လမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြသော တရားကျမ်းဂန်ရှိမှသာလျှင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ထိုကြောင့် ပဋိပတ်နည်းလမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြသော ပရိယတ်တရား ကျမ်းဂန်သည်သည်း တတိယလိုအပ်သော တရားဖြစ်ပြန်လေသည်။ ထိုတတိယလိုအပ်သော တရားကျမ်းဂန်သည် မူရင်းပဘဝအားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဝိနည်း, သုတ္တန်, အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်များပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့်ပင် မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကာလနှင့် မြတ်စွာဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် နှစ်-ရာပေါင်းအတန်ကြာကာလတိုင်အောင် ထိုဘုရားဟော မူရင်းဒေသနာတော်တို့ကို ကြားနာခြင်းဖြင့်ပင်လျှင် ပဋိပတ်လမ်းမှန်ကို ကျင့်ကြံကုန်လျက် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော လိုရင်း ပဋိဝေဓတရားတို့ကို ရကြ သိကြလေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း

သို့ရာတွင် သာသနာနှစ် ရာပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်လာသောအခါ၌ ဘုရားဟောမူရင်းပါဠိဖြစ်သော ထိုမူရင်းဒေသနာတော်ကို ကြားနာရုံမျှဖြင့် ပဋိပတ်လမ်းမှန်ကို သိနားလည်သူတို့ တစတစနှင့် နည်းပါး လာလေတော့သည်[1]။ ထိုကြောင့်ပင် ဝိသုဒ္ဓိကထာ[2] အရိယဝံသကထာ[2] နှင့် ဝိမုတ္တိမဂ္ဂမည်သော ပဋိပတ်ကျမ်းတို့ကို ထိုထိုရှေးဆရာမြတ်တို့ ပြုစီရင်တော်မူခဲ့ကြပေသည်၊ ထိုကျမ်းတို့ဖြင့်လည်း မပြည့်စုံမလုံလောက်သေးသောကြောင့် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်သည် ပိဋကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးရပ်မှ ကျင့်ကြံအားထုတ်နည်း အဆိုအနှစ်တို့ကို ထုတ်ညွှန်ယူဆောင်ကာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရောက်ရေး အကျင့်လမ်းပြ ကျမ်းတစောင်ကို သာသနာတော်နှစ် ၉၇၃ (ခရစ်နှစ် ၄၂၉)ခုနှစ်တွင် စီရင်ရေးသား

---

[1]-ဝိသုဒ္ဓိ ၁၊ နှာ ၂-မှ ယထာဘူတံ အဘာနန္တ၁-ဂါထာကိုမြင်သည်။
[2]-ဝိသုဒ္ဓိ ၂၊ နှာ ၂-၏။

တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုကျမ်းကား အခြားမဟုတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အားလုံးလိုလို ပင် သိကြပြီးဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းပင် ဖြစ်လေသည် [1]။

ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းမှာ မဂ်ရဖိုလ်ရောက် နိဗ္ဗာန်ပေါက်ရေးအတွက် အကျင့်လမ်းပြ ကျမ်းတို့တွင် ရှေးလည်းကျ၍ အပြည့်စုံဆုံးလည်းဖြစ်ပေသည်။ ရှေးကျသောကြောင့်ပင် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ချမှတ်တော်မူခဲ့သော ကျင့်စဉ်ပဋိပတ်အတိုင်း တိကျသောအကျင့်လမ်းမှန်ကို ရရှိရေးအတွက် ယုံကြည်စိတ်ချ အားအကိုးရဆုံး ကျမ်း ဖြစ်ပေသည်။ အပြည့်အစုံဆုံးဖြစ်သောကြောင့်လည်း ထိုကျမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် များပြားလှသော နည်းမှန်လမ်းမှန်တို့အနက်မှ မိမိတို့၏ စရိုက်နှင့် ထိုက်သင့်လျော်ကန်မည့်နည်းလမ်းကို လိုသလိုရွေးချယ်၍ ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ကြလေသည်။

ဝိမုတ္တိမဂ္ဂကျမ်း

ဝိမုတ္တိမဂ္ဂမည်သော ပဋိပတ်နည်းပြကျမ်းကို အရှင်ဥပတိဿ မည်သော မထေရ်က ပြုစီရင်သည်ဟူ၍ရင်း, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ထက်ရှေးကျသည်ဟူ၍ရင်း သိရသည်မှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ ၁၊နှာ ၁၂-၌ "ကေစေတိ ဥပတိဿတ္ထေရံ သန္ဓာယာဟ။ တေန ဟိ ဝိမုတ္တိမဂ္ဂေ တာဒေ ဝုတ္တံ" ဟု ပြဆိုခဲ့သော စကားကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် မည်မျှရှေးကျသည်, မည်သည့် ခေတ်ကာလက စီရင်ခဲ့သည်, မည်သည့် အရပ်၌ စီရင်ခဲ့သည် ဟူ၍ကား အတိအကျ မသိရခေါ်။ ထိုကျမ်းသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ထက် ရှေးကျစေကာမူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်လောက်ပြည့်စုံခြင်း မရှိပေ။ ထို့ပြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပယ်ဖျက်ထားသော အယူအဆများကို ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌ တွေ့ရသောကြောင့် မဟာဝိဟာရဝါသီမထေရ်တို့၏ အယူအဆနှင့်လည်း ဆန့်ကျင် ကွဲလွဲဟန်ရှိပေသည်။ ထိုကြောင့်ပင် အသုံးနည်း အသိနည်းသဖြင့် ရှေးနှစ်ပေါင်း အတော်ကြာကာင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာလောကတွင် မထင်ရှားပဲ ကွယ်ပျောက် သွားခဲ့ဟန်ရှိပေသည်။

သို့ရာဘွဲ့ သာသနာတော်နှစ် ၁၄၀၁(ခရစ်နှစ် ၅၀၇)ခုနှစ်တွင် သံဃပါလ မည်သော ရာဟန်းတော်က တခြားဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထားသဖြင့် တရုတ်ဘာသာ ပြန်စာမူသည်ကား ရှိလှုက်နေပေသေးသည်။ တဖန်သာသနာနှစ် ၂၄၈၀ (ခရစ်နှစ် ၁၉၃၆)ခုနှ၊်တွင် ဂျပန်ရာဟန်းဘော် အရှင်ဟေရ၂၏ အကူအညီဖြင့် သီဟိုဠ်သား သောမနှင့် ခေမိန္ဒတို့သည် (ရဟန်းမဖြစ်မီက) တရုတ်ဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုကြလေသည်။ သာသနာနှစ် ၂၅၀၇(ခရစ်နှစ် ၁၉၆၃)

---

[1]-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိမှတ်ဖွယ်တို့ကို မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအမွေပုံနှိပ်တိုက်ထုတ် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၊ နိဒါန်းနှင့် ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန်၊ နိဒါန်းတို့ကို ကြည့်ပါ။

၂-Rev. N.R.M. Ehara.

ခုနှစ်တွင် ထိုအင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ဝိမုတ္တိမဂ္ဂကျမ်းကို သီဟိုဠ်ရဟန်းတော် အရှင်သောမနှင့် အရှင်ခေမိန္ဒတို့က သီဟိုဠ်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

ယခု ဤနိဒါန်းကို ရေးနေစဉ်မှာပင် သီဟိုဠ်အစိုးရ ပုံနှိပ်တိုက်မှ သာသနာနှစ် ၂၅၀၇(ခရစ်နှစ် ၁၉၆၃)ခုနှစ်တွင်ပင် ပုံနှိပ်သော ပါဠိဘာသာရေး သီဟိုဠ်မူ ဝိမုတ္တိမဂ္ဂကျမ်းကို ရရှိ၍ ကြည့်ရှုရပေသည်။ ၎င်းကို ဂလ်ကယ်ဒီယာဂမသိရီ ရတနဇောတိမထေရ်နှင့် ကရလ္လယဒ္ဒသိရိရတနပါလမထေရ်တို့ ကြည့်ကြပ် ပုံနှိပ်ကြောင်းကို ထိုစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားလေသည်။ ပျောက်ကွယ်နေခဲ့သော ပါဠိဘာသာရေး အကျင့်လမ်းပြ ကျမ်းတစောင်ကို ရှာဖွေ၍ ပြန်လည်ဖော်ထုတ်နိုင်စွမ်းသည့် ထိုအရှင်တို့၏ လုံ့လဝီရိယမှာ ချီးကျူးထိုက်ပါပေသည်။

ပါဠိဝိမုတ္တိမဂ္ဂကျမ်း၌ နိဒါန်းစကားအချို့. သို့ရာတွင် ထိုကျမ်းစာအုပ်၏ နိဒါန်း၌ အစ္ဆဂိရိကျောင်းတိုက်ရှိ ပေစာလာစကားနှင့် တဆင့်ကြားစကားအနေဖြင့် ဖော်ပြထားသော အောက်ပါ အချက်တို့မှာ စဉ်းစားစိစစ်ဖွယ်ရှိ၏။

> သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် သာသနာတော် တည်ရှိပြီးနောက် ရှေးဦး သီဟိုဠ်ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူသော ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီး၏ တူတော် မဟာအရိဋ္ဌ ဥပတိဿမထေရ်မြတ်သည် မိမိ၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသည့် ဒီဃပဿသာဒက အရှင်မဟာမဟိန္ဒမထေရ်မြတ်ကြီးထံမှ ရရှိသော နည်းဥပဒေသများကို မှတ်သားထားသော အားဖြင့် ဤကျမ်းမြတ်ကို စီရင်တော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါက သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် စီရင်ထားရာ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုချိန်တွင်ပင် ဤကျမ်းကိုလည်း ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထား၏။ ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြီးနောက် သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများကဲ့သို့ပင် မူရင်း ပျက်စီးသွားဟန်တူပေသည်။ သို့သော်လည်း ပါဠိဘာသာဖြင့် တည်ရှိသော ဝိမုတ္တိမဂ္ဂကို မဟာဝိဟာရဝါသီ အရှင်မြတ်များက အဆင့်ဆင့် နှုတ်ငုံဆောင်တော်မူခဲ့ကြ၏။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၏ ဖြစ်ပေါ်လာပုံစသည်ကို နိဒါနကာရက ပုဂ္ဂိုလ်က အစ္ဆဂိရိကျောင်းတိုက်ရှိ ပေစာလာစကားနှင့် တဆင့်ကြား အနေအားဖြင့် ပြဆိုထား၏။

ထိုပြဆိုချက်ထဲမှ ရှေးဦးသီဟိုဠ်ရဟန္တာ အရှင်မဟာအရိဋ္ဌ ဥပတိဿမထေရ် ပြုသည်-ဟူသော စကားနှင့် မဟာဝိဟာရဝါသီတို့က နှုတ်ငုံဆောင်ကြသည်-ဟူသော စကားတို့မှာ အသင့်ယုတ္တိမရှိချေ။ အကြောင်းမူကား မဟာအရိဋ္ဌ

မထေရ်ပြုထားသော ကျမ်းဖြစ်ခဲ့သော်ရင်း, မဟာဝိဟာရဝါသီတို့ နှုတ်ငုံ့ဆောင်လျက် အလေးပြုအပ်သော ကျမ်းဖြစ်ခဲ့သော်ရင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ထိုင်မုတ်တို့ မဂ္ဂကျမ်းလာ ဝါဒတို့ကို မယယ်ခဲ့ဘန်သာ၊ သို့ပါလျက် ဝိမုတ္တိမဂ္ဂကျမ်းမှ ဝါဒပေါင်းများစွာတို့ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပယ်ဖျက်ခဲ့လေသည်။ ပယ်ဖျက်ချက်များကို မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်ထုတ် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၊ နိဒါန်း (ဃ)မှ (c)ဘိုင်အောင် စာမျက်နှာတွဲ၌ရင်း, **မဟာစည်ဆရာတော်၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်** မြန်မာပြန်၊ နိဒါန်း ၆၇-မှ ၇၅-အထိ စာမျက်နှာတွဲ၌ရင်းကြည့်၍ သိနိုင်ပါသည်။ ထိုပယ်ဖျက်အပ်သော ဝါဒများကိုလည်း အဘယဂိရိဝါသီတို့၏ ဝါဒဖြစ်ကြောင်း မဟာဋီကာ၌ ပြဆိုထားလေသည်။ ထိုသို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းတွင် ဂိုဏ်းတပါးဝါဒ အနေဖြင့် ပယ်ဖျက်ခံရသော ကျမ်းဖြစ်သောကြောင့် မဟာဝိဟာရဝါသီတို့ အလေးပြုအပ်သော ကျမ်းမဖြစ်နိုင်ပေ၊ ထိုကြောင့်ပင် အရှင်မဟာအရိဋ္ဌမထေရ် ပြုစီရင်အပ်သော ကျမ်းလည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။

ကွဲလွဲချက် ထို့ပြင် ယခုတွေ့ရသော ထိုပါဠိဘာသာရေး ဝိမုတ္တိမဂ္ဂကျမ်းမှာ စာမျက်နှာ ၄၁-မျက်နှာမျှသာရှိသောကြောင့် စာမျက်နှာ ၃၆၂-မျက်နှာရှိသော အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ဝိမုတ္တိမဂ်စာမူနှင့် နှိုင်းစာကြည့်လျှင် ကျဉ်းလွန်း သေးလွန်းလှပေသည်။ အခန်းခွဲပုံချင်းလည်း အနည်းငယ်ခြားနား လျက်ရှိပေသည်။ ပါဠိမူတွင် (၁) နိဒါန်၊ (၂) သီလ၊ (၃) ဓုတာန်၊ (၄) သမာဓိ၊ (၅) ကလျာဏမိတ္တပရိယေသန၊ (၆) စရိယာဝိဘာဂ၊ (၇) ဂမ္ဘီရဉာန်၊ (၈) ကသိဏဝိဘာဂ၊ (၉) ပဋ္ဌာဘာဝိညာ၊ (၁၀) ပညာဘာဝနာ၊ (၁၁) ပဋ္ဌဉ္ဉပါယာ၊ (၁၂) ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ၊ (၁၃) ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏာဒီနိ-ဟု ၁၃-ခဏ်းခွဲထားလေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနှင့် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏာဒီနိတို့ကို တခဏ်းတည်း ပေါင်းထားသဖြင့် ၁၂-ခဏ်းသာရှိလေသည်။ အဋ္ဌမကဏ္ဍဖြစ်သော ကသိဏဝိဘာဂအဏ်းကို ပါဠိဘာသာမူ၌ ၃-ပိုင်းခွဲထား၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၌မူ၁-ပိုင်းခွဲထားလေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၌ ပါရှိသောအကြောင်းအရာ အတော်များများပင် ပါဠိဘာသာမူ၌ မပါရှိပဲ ဖြစ်နေသည်။ သို့လျှင် တရုပ်ဘာသာမှ ပြန်ဆိုထားသော အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မူနှင့် ပါဠိဘာသာမူတို့ အတော်ပင် ကွဲလွဲလျက်ရှိနေရာ မည်သည့်မူက အရှင်ဥပတိဿမထေရ်၏ မူလရေးရင်းကျမ်းနှင့် ကထပ်တည်း တူညီသည်, သို့မဟုတ် အနီးကပ်ဆုံး တူညီသည်ဆိုသောအချက်ကို သိရှိရန်မှာ ပညာရှင်တို့ အချိန်အတော်ကြာအောင် လေ့လာစိစစ်ကြရပေဦးမည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အဖွင့်ကျမ်းများ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ အလွန်ကျယ်ပြန့်သော နိကာယ်ငါးရပ်ကို ခြုံမိ ငုံမိအောင် ပြုစီရင်ထားသော ကျမ်းဖြစ်သောကြောင့်ရင်း, အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်

၏ အလွန်ထက်မြက် နက်နဲသောဉာဏ်ဖြင့် ပြုစီရင်ထားသော ကျမ်းဖြစ်သော ကြောင့်ရင်း ကျမ်းဆရာကဲ့သို့ ဉာဏ်မထက်မြက်သော နောင်လာ နောက်သား တို့အတွက် ကျမ်းဆရာ၏ ရည်ရွယ်ချက်အထိ ဉာဏ်မီသက်နိုင်လောက်သော ခက်ဆစ်ပုဒ်ပါဠိမျှားလည်း ပါဝင်လျက် ရှိ၏။ ထိုကြောင့်ပင် ထိုသို့သော ခက်ဆစ်ပုဒ်ပါဠိတို့ကို နောင်လာ နောက်သားတို့အတွက် ပေါ်လွင်စွာ ဖွင့်ပြ သော အခ်ိန်အခါကျမ်းမျှားသည်လည်း ပေါ်ပေါက်ရှိလာခဲ့ပေသည်။ ထိုကျမ်း မျှားအနက် ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖွင့်ဆိုရေးသားသော ကျမ်းအချို့မှာ —

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပုဒ်တို့ ဖြစ်ကြလေသည်။

အဆိုပါ အဖွင့်ကျမ်း သုံးစောင်အနက် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာမှာ ဤနိဒါန်း နှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်နေသောကြောင့်ရင်း, ယင်းကျမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ သိမှတ် ဖွယ်အာ မျှားပြားသောကြောင့်ရင်း နောက်ဆုံးမှပင် ဖော်ပြရပေတော့မည်။ ယခုမူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပုဒ်တို့အကြောင်းကို အကျဉ်းမျှ တင်ပြရပေဦးမည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာကို မည်သူရေးသားပြုစုသည်ကိုရင်း, မည်သည့်ခေတ် ကာလကရေးသားပြုစုခဲ့သည်ကိုရင်း တိတိကျကျ သိရှိခွင့်မရပေ။ အကြောင်းမှာ ဤဋီကာကို ကြည့်ရှုလေ့လာဘိုရာ အခွင့်မသာသောကြောင့်ပင်။ ဤဋီကာမှာ ပုံနှိပ်စာအုပ်အဖြစ်သို့ မရောက်လာပဲ ပေစာအဖြစ်နှင့်သာ ရှိနေသောကြောင့် ရင်း, ထိုပေစာမှုမှာလည်း ယခုအခါ ရှာဖွေရှိပင် မရနိုင်အောင် အလွန်ရှားပါး လှသောကြောင့်ရင်း ကြည့်ရှုလေ့လာဘိုရာ အခွင့်မသာခဲ့ပေ။

သာသနဝံသပဒီပိကာ စာမျက်နှာ ၃၇-နှင့် သာသနာလက်ဝဲရစာတမ်း စာ မျက်နှာ ၄၆-တို့ဘင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာကို အညွှတရဆရာတပါး ပြုကြောင်းသာ ပါရှိသည်။ ကျမ်းဆရာ့အမည် ဖော်ပြမထားပေ။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်းတွင်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာအမည်ပင် မပါရှိပေ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သခေါ်ဋီကာအမည်ရှိ ကျမ်း တစောင်အကြောင်းကိုမူ စာမျက်နှာ ၁၁၅-၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထား ပေသည်။

> "ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သခေါ်ဋီကာမှာ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့၌ နန်းစံသော သီရိမဟာပရက္ကမဘုဇမင်းလက်ထက် မဟိန္ဒသေန ကျောင်းတိုက်နေ မဟာထူပဝင်ကျမ်းကိုပြုသည့် မထေရ်ပြုသည် ကျမ်းပြုဆရာ့အမည်မပါ။"

တဖန် စာမျက်နှာ ၁၃၁-၌—

"မဟာထူပဝင်မှာ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်နေ ရှင်ဝါစီသရဒေဝပါဒပြုသည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာအကျဉ်း, ပဋိသမ္ภိဒါမဂ်ဂဏ္ဌိပုဒ် ကျမ်းများကိုလည်း ပြုသည်"ဟု ပါရှိပြန်သည်။

ပါဠိပညာရှင် ဂျီ ပီ မာလာလာဆေကရ၏ သီဟိုဠ်နိုင်ငံ ပါဠိစာပေသမိုင်း[1] စာမျက်နှာ ၂၁၇-၌လည်း မဟာထူပဝင်ကျမ်းကို ပြုစုသူမှာ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ဆရာ အရှင်သာရိပုတြာမထေရ်၏တပည့် အရှင်ဝါစီသရမထေရ်ဖြစ်၍ ခရစ်နှစ် ၁၂၃၂-ခုတွင် နန်းတက်သော တတိယ ဝိဇယဗာဟုမင်းလက်ထက်၌ သာသနာ့ခေါင်းဆောင်တပါးဖြစ်ကြောင်း၊ ထို အရှင်သည် ပဋိသမ္ภိဒါမဂ်အဖွင့် လိနတ္ထဒီပနီ, သစ္စသခေါ်ပအဖွင့် အတ္ထဒီပနာ, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဖွင့် အတ္ထပကာသနာ ကျမ်းတို့ကိုလည်း ပြုစီရင်ကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။

ကောက်ချက်ချသော် အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းရပ်တို့ကို ပေါင်းစပ်ကြည့်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သခေါ်ပဋီကာကို ခရစ်နှစ် ၁၃-ရာစုတွင် အရှင်ဝါစီသရမထေရ် ပြုစီရင်သည်-ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်လောက်ပေသည်။ အဆိုပါစကားရပ်တို့၌ ကွဲလွဲချက် အနည်းငယ်ရှိသော်လည်း ညှိနှိုင်းမရနိုင်လောက်အောင်ကား မဟုတ်ပေ။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်းအဆိုဖြစ်သော မဟာပရက္ကမဘုဇမင်းဆိုသည်မှာမူ သီဟိုဠ်ရာဇဝင်၌ မရှိချေ။ ထူပဝင်ကျမ်း၏နိဂုံးတွင် ပရက္ကမမင်းဟုပါရှိရာ တတိယ ဝိဇယဗာဟုမင်း ၄-နှစ် နန်းစံပြီးနောက် ၎င်း၏ အရိုက်အရာကို ဆက်ခံသော ဒုတိယ ပရက္ကမဗာဟုမင်းကို ဆိုလိုဟန်တူပေသည်။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်း၌လည်း ဤမင်းကိုပင် ရည်ညွှန်းလိုဟန်ရှိပေသည်။

သာသနာလက်ဘရစာတမ်း၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သခေါ်ပဋီကာမပါပဲ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာ သာပါ၍ ပိဋကတ်တော်သမိုင်း၌မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာမပါပဲ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သခေါ်ပ ဋီကာသာပါရှိရာ ဤအမည်နှစ်မျိုးသည် ဋီကာတစောင်တည်း၏အမည်မျှားဖြစ်လေသလော-ဟု စဉ်းစားဖွယ်ရှိလာပေသည်။ အကယ်၍သာ ဋီကာတစောင်တည်းကို စူဠဋီကာ, သခေါ်ပဋီကာ-ဟု အမည်နှစ်မျိုးဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကြသည်မှန်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာကို သာဝနာနှစ် ၁၉-ရာစု (ခရစ်နှစ် ၁၃-ရာစု)တွင် သီဟိုဠ်သား အရှင်ဝါစီသရမထေရ် စီရင်သည်ဟု မယူဆနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိတော့ပေ။

လယ်တီဆရာတော်အဆို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးကမူ ပရမတ္ထဒီပနီ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင် ရေးသားသည့် အနုဒီပနီကျမ်း စာမျက်နှာ၅-တွင်—

---

[1]-The Pali Literature of Ceylon by G.P.Malalasekera.

"ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ မဟာဋီကာတိ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ ပရမတ္ထမञ္ဇူသာ နာမ ဋီကာ၊ သာ မြမ္မရဋ္ဌေ တိရိယ-ပဗ္ဗတဝါသိနာ ထေရေန ကတံ စူဠဋီကံ ဥပါဒါယ မဟာဋီကာတိ ပါကဋာ"ဟု

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ကောင်းမီလာဆရာတော် ပြုစီရင်ကြောင်း မိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ သို့သော် ပိဋကတ်တော်သမိုင်း၌ ဖော်ပြထားသည့် ကောင်းမီလာဆရာတော်ပြုသော ၁၉-ဆူသောကျမ်းစာရင်းတွင် ယင်းဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာဟူသော ကျမ်းအမည်ကို မတွေ့ရပေ။

သို့လျှင် အဆိုအမိန့် အကဲ့ကဲ့ အပြားပြား စဉ်းစားစရာအဖုံဖုံ ရှိနေရာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာပေစာထုပ် လက်ရှိဖြစ်သူတို့သာလျှင် ကျမ်းပြုသူနှင့် ကျမ်း၏ ခေတ်ကာလတို့ကို ကေန်ကေ သိရှိနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

စူဠဋီကာနှင့် ဂဏ္ဌိပဒ အချို့ပညာရှင်တို့ကမူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဂဏ္ဌိပဒကို တကျမ်းတည်းဟု ယူဆကြ၏[1]။ ထိုသို့ယူဆခြင်းမှာ စူဠဋီကာကျမ်းအစစ်ကို ကြည့်ရှုခွင့်မရကြသောကြောင့်ရင်း, ဂဏ္ဌိပဒကိုပင် စူဠဋီကာ-ဟု အမည်တပ်ထားသော ပေစာထုပ်ကို တွေ့ရသောကြောင့်ရင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ မှန်ပေ၏၊ ယခု ဤနိဒါန်းကို ရေးနေစဉ်မှာပင် သဆုံမြို့ ဦးပိုးသီး ပိဋကတ်တိုက်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာ-ဟူသောအမည်နှင့် ပေစာထုပ်တခုကို တွေ့ရသောကြောင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှင့်ကြည့်ရှုရာ ပေစာရွက်တိုင်း၏ကျောဘက် လက္ခဏာအစွန်း၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာ-ဟု ပါရှိ၏။ သို့သော် ကျမ်းစာသားမျှားမှာမူ ဂန္ဌာရမ္ဘ ပဏာမမှစ၍ ကျမ်းပြီးနိဂုံးတိုင်အောင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒကျမ်းနှင့် အလုံးစုံ တထပ်တည်း တူညီလျက်ရှိသည့်ပြင် ကျမ်းစာ၏အဆုံး၌ "အဌကထာ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ ဂဏ္ဌိပဒံ ပရိပုဏ္ဏံ"ဟူ၍လည်း ရေးထားသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှေး အတန်ကြာ ကာလကပင် စူဠဋီကာနှင့် ဂဏ္ဌိပဒကို တကျမ်းတည်းဟု ယူဆခဲ့ကြကြောင်း သိရပေသည်။ သို့သော် ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ (ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်ရိုက်) စာမျက်နှာ ၁၆၂၊ ၁၆၅-၆-စသည်တို့၌ ပြထားသော စူဠဋီကာပါဠိမျှားကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂဏ္ဌိပဒကျမ်း၌ မတွေ့ရသောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂဏ္ဌိပဒကျမ်းတို့ အသီး အခြား တကျမ်းစီဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသိရပေသည်။

စူဠဋီကာကို ပြုရခြင်းအကြောင်း အာစရိယဓမ္မပါလမထေရ်၏ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ (မဟာဋီကာ)၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အဘော်ပင်ကျယ်ပြန့် ပြည့်စုံစွာ ဖွင့်ဆိုထားပါလျက် အာယမ်းကြောင့် စူဠဋီကာကို

---

[1] တိပိဋကပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်၊ နိဒါန်း၊ နှာ ၃၅။

ထပ်မံ ပြုစီရင်ရသည်ဆိုသောအကြောင်းမှာ စဉ်းစားစရာ ဖြစ်ပေသည်။ ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယတွင် စူဠဋီကာမှ ထုတ်နုတ် ဖော်ပြထားသော စကားအနည်းငယ်ကို ထောက်ဆ ဆင်ခြင်လျှင် မဟာဋီကာ၌ မဖွင့်ပဲ ခြင်းချန်ထားခဲ့သော ပုဒ်အချို့ကို ဖွင့်လိုသောကြောင့်သာ မဟုတ်ပဲ မဟာဋီကာ၏ အချို့အဖွင့်တို့ကို မနှစ်သက်သောကြောင့်လည်း စူဠဋီကာကို ပြုစီရင်ဟန်တူပေသည်။ ဤအရာ၌ "ခန္ဓိယာတိ နိဗ္ဗာနက္ခန္ဓိယာ"[1] ဟူသော မဟာဋီကာ၏ အဖွင့်ကို စူဠဋီကာဆရာက "ခန္ဓိယာတိ အဓိဝါသနက္ခန္ဓိယာ ပရိဘောဂါ-ဓိပ္ပါယော"[2] ဟု ပြောင်းလဲဖွင့်ဆိုပုံကို စဉ်းစားကြည့်လျှင် အထက်ပါအယူအဆ မှန်ကန်ကြောင်းထင်ရှားပေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒ

မြန်မာရေးကျမ်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒကျမ်းမှာ မြန်မာပြည်ဖြစ် ပါဠိကျမ်းငယ် တစောင်ဖြစ်၏။ စာမျက်နှာ ၈၀-ခန့်သာရှိ၏။ ကျမ်းဆရာ၏အမည် နေရပ်စသည်ကို ဂန္ထာရမ္ဘနှင့် နိဂုံးတို့တွင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသော်လည်း ယင်းကျမ်းပါစာသားနှင့် ပါဠိစကားဆုံးဖွဲ့ဟန်တို့က မြန်မာရေးဖြစ်ကြောင်း ပြသလျက်ရှိလေသည်။ အနည်းငယ်ကို ညွှန်ပြရလျှင်—အာနာ-ပါနဿတိကထာအဖွင့်(နှာ-၃၀)၌ ပိသာစဝတ္ထု, သီလနိဒ္ဒေသအဖွင့်(နှာ-၈)၌ ပိသာစဝတ္ထု စသည်တို့မှာ မြန်မာပြည်တွင် ရှေးအခါကစ၍ ပြောရိုးဆိုစဉ်ဖြစ်နေသည့် ဝတ္ထုမျှားဖြင့်ကြ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာတို့၌ ၎င်းဝတ္ထုမျှားမပါရှိပေ။ ထို့ပြင် သီဟဠဒီပေ ပန(နှာ-၈၊၁၁) စသောစကား, ပိဋ္ဌိယံ အာရောပေတွာ (နှာ-၈)၊ ပုရိသော "ကိံ တံ"တိ၊ ပိသာစော "ယဒါ မေ ကာတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ တဒါ တံ အကွာတုံ (ဘက္ခိတုံ) ယဒိ လဘာမိ"တိ၊ ပုရိသော ဧကံ ဥပါယံ စိန္တေတွာ "ဟောတု"တိ (နှာ ၃၀)စသော အရေးအသားမျှားသည် သီဟိုဠ် အိန္ဒိယ ရေးဟန်မျှား မဟုတ်ပေ။

ဤကျမ်းမှာ မြန်မာရေးကျမ်း ဖြစ်သော်လည်း မည်သည့်ဆရာတော်ပြုစုခဲ့သည်ကိုမူ အတိအကျ မသိရပေ။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်း (နှာ-၁၅၅)တွင်မူ ပုဂံပြည် အရှင်သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလ ပြုစုကြောင်း အဆိုရှိသည်။ အရှင်သဒ္ဓမ္ဓ-ဇောတိပါလမှာ သခေါ်ပဝဏ္ဏနာဋီကာ, သုတ္တနိဒ္ဒေသစသော ကျမ်းမျှားကို ပြုစုသည့် အရှင်ဆပ္ပဒ မထေရ်ပင် ဖြစ်သည်။

သာသနဝံသပဒီပိကာ (နှာ ၁၃၁-)တွင် "**နေရင်းရွာ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း**၌ သီတင်းသုံးသော မထေရ်သည် ဂုဏ္ဌတ္ထဒီပနီကျမ်း **ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒတ္ထကျမ်း**တို့ကို

---

[1]-ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁၊ နှာ ၉၁။
[2]-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ ၁၊ နှာ ၁၆၂။

ပါဠိဘာသာဖြင့် စီရင်၍ နေတ္တိပါဠိတော်နိဿယကိုလည်း ပြုစုသည်" ဟု ဆိုလေသည်။ သာသနာလက်ဝဲရစာတမ်း(နှာ ၁၇၉)တွင်လည်း အလားတူပင် ပါရှိလေသည်။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်း (နှာ ၁၅၅)တွင် နေတ္တိပါဠိတော်နိဿယဟောင်းကို ပြုစုသူမှာ ပုခန်းကြီးမြို့ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းဆရာတော် ရှင်သာရဒသီဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားရာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒတ္ထကျမ်းကို ပြုစုသူမှာ ထိုရှင်သာရဒသီပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်လောက်ပေသည်။ မစ္စအမ်အော်တ်(ချ)ဘိုဒ်ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံ ပါဠိစာပေသမိုင်းကျမ်းတွင်[1] သာသနဝံသ အဆိုကို လက်ခံ ဖော်ပြထားပေသည်။ ၁၉၅၄-ခုနှစ်ဘွင် ရိုက်နှိပ်သည့် သီဟိုဠ်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိ(ပဒ)ကျမ်း နိဒါန်းတွင်လည်း "ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိ, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒ, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒတ္ထ အမည် သုံးမျိုးဖြင့် ရှိနေသည်မှာ ကျမ်းတစောင်တည်း၏ အမည်ဖြစ်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒ ကျမ်း ပြုစုသူမှာ ရှင်သာရဒသီ မည်သော မထေရ်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်၏" ဟု ဆိုလေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒတ္ထအမည် နှစ်မျိုးမှာ ကျမ်းတစောင်တည်း၏ အမည်ဖြစ်ဟန်ရှိသော်လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိမှာမူ သီးခြားကျမ်းတစောင်တဖွဲ့ဖြစ်၏။ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိ ပဌမတဲ့ ပေစာမူကို ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်တွင် တွေ့ရှိကြည့်ရှုရပေသည်။ ကျမ်းပြီးနိုဂုံးကို မကြည့်ရှုရသဖြင့် ကျမ်းပြုသူ၏ အမည်ကိုမူ မသိရပေ။

စီစစ်ချက် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒကို ရှင်သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလမထေရ် ပြုစုသည်ဆိုသော အယူအဆကိုမူ စဉ်းစားသင့်ပေသည်။ အရှင်သဒ္ဓမ္မဇောတိ-ပါလမထေရ်သည် သာခေါ်ပဝဏ္ဏနာဋီကာ, သုတ္တနိဒ္ဒေသ-စသောကျမ်းတို့၏ ဂန္ထာ-ရမ္ภနှင့် နိဂုံးတွင် ကျမ်းဆရာ့အမည်, ကျမ်းပြုရန် တောင်းပန်သူ၏အမည်, ကျမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်, ဆုတောင်းစသည်တို့ကို ဝေဝေဆာဆာ တိတိကျကျ ဖော်ပြထား၏။ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒကျမ်းတွင်မူ ယင်းအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ မပါရှိပဲ သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့စေလိုသောမင်းက ပြုစေကြောင်းလောက်သာ ပါရှိ၏။ ဤကျမ်းပါ ပါဠိအရေးအသားသည်လည်း သခေါ်ပဝဏ္ဏနာဋီကာ, သုတ္တနိဒ္ဒေသ-စသောကျမ်းများ၏ ပါဠိဘာသာ အဆင့်အတန်းကို မမှီပေ။ ဤအချက်များကို ထောက်ဆဆင်ခြင်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒ ကျမ်းမှာ ရှင်သဒ္ဓမ္ม-ဇောတိပါလ၏ လက်ရာဖြစ်သည်ဆိုသော အယူအဆကို လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရှင်သာရဒသီ ပါဠိဘာသာဖြင့် ပြုစုသည်ဆိုသော သာသနဝံသ အဆိုကို လက်ခံရန်သာ ရှိပေတော့သည်။

1-M.H.Bode, The Pali literature of Burma, P. 56.

အဋ္ဌကထာတွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း **ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပဒ** ကျမ်းကို **ရှင်သာရဒသီ** ပြုစုကြောင်း လက်ခံနိုင်လျှင် ထိုအရှင်သည် သက္ကရာဇ် ၁၀၂၆(သာသနာ ၂၂၅၇) ခုနှစ် ရတနာပုရအဝမ္ဘိုဌ် နန်းတက်သော မှန်နန်းဆင်ဖြူရှင် တနင်္ဂနွေမင်း လက်ထက်တွင် ပေါ်ထွန်းသော ပညာရှိ မထေရ်တပါးဖြစ်၍ ကျမ်း၏ခေတ်ကို ခရစ် ၁၇-ရာစု (သာသနာ ၂၃-ရာစု) စောစောပိုင်းဟု ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ

ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ဖွင့်ဆိုသောကျမ်းများအနက် ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ ဋီကာသည် အပြည့်စုံဆုံးကျမ်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်ပင် ဤဋီကာလောက်မပြည့်စုံသော အဋ္ဌကထာတွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် ဋီကာတစောင်ကို **စူဠ**ဋီကာဟု ခေါ်စမှတ်ပြုကြ၍ ဤဋီကာကို **မဟာ**ဋီကာဟု ခေါ်စမှတ်ပြုကြသည်။ ဤဋီကာကို ပြုစီရင်သူမှာ **အာစရိယ**ဓမ္မပါလဟု ထင်ရှားသော အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းသား အရှင်ဓမ္မပါလဆရာတော်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဆရာတော်ပြုစုကြောင်းကို "ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနာ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာနာမ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ သမတ္တာ"-ဟူသော မဟာဋီကာနိဂုံးစကားအရ သိရပေသည်။

ဆရာတော်အရှင်ဓမ္မပါလ

မွေးရပ်မြေ ဆရာတော် **အရှင်ဓမ္မပါလ**၏ ဖွားရာဌာနမှာ ကဉ္စီပုရမြို့ဖြစ်ကြောင်းကို သာသနာနှစ် ၁၁၇၄ (ခရစ်နှစ် ၆၄၀) ခုနှစ်တွင် ကဉ္စီပုရသို့ ဗုဒ္ဓဘုရားတော်လေ့လာရေးအတွက် ကြွရောက်လာသော တရုတ်ရဟန်းတော်ရှဲန်ကျို(Hsuan-Tsang)[1]၏[2]မှတ်တမ်းအရ သိရပေသည်။[3] ကဉ္စီပုရမြို့မှာ အိန္ဒိယပြည်တောင်ပိုင်း မဒရပ်မြို့၏အနောက်တောင်ဘက် ၄၅-မိုင်အကွာတွင် ယခုအခါ ကန်ဂျီဗရမ်[2]ဟု ခေါ်သောမြို့ပင်ဖြစ်သည်။ ရှဲန်ကျို ကဉ္စီပုရသို့ရောက်စဉ်က ကဉ္စီပုရသည် အရှင်ဓမ္မပါလဖွားရာဌာနမြို့ဖြစ်သည်ဟု ထိုမြို့သား ရဟန်းတော်များက ပြောဆိုကြောင်းဖြင့် ရှဲန်ကျို၏မှတ်တမ်းတွင် ဖော်ပြထားလေသည်[4]။

အယူအဆမတူကြ အချို့သော သုတေသနပညာရှင်တို့ကမူ ကဉ္စီပုရဖွား အရှင်ဓမ္မပါလသည် မဟာဋီကာကျမ်းပြု အရှင်ဓမ္မပါလမဟုတ်၊

၁- ဤတရုပ်ရဟန်းတော်၏ဘွဲ့ကို အင်္ဂလိပ်အက္ခရာဖြင့် Yuan Chwang ဟူ၍ဌင်း, Hsuan-Tsang ဟူ၍ဌင်း, Hiouen-Thsang ဟူ၍ဌင်း, Hiuen-Tsiang ဟူ၍ဌင်း အမျိုးမျိုးစာလုံးပေါင်းကြသည်။

၂-S. Beal, Travels of Hiouen-Thsang, iv, p. 429.

၃-Conjeeveram.

၄-Watters, Yuang Chwang, ii, p. 266.

နာလန္ဒတက္ကသိုလ်ကျောင်းအုပ် မဟာယာနဂိုဏ်းသား အရှင်ဓမ္မပါလဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ယင်းသို့ယူဆကြခြင်းမှာ ရှဲန်ကျ၊်၏မှတ်တမ်းတွင် ဗောဓိသတ္တဓမ္မ-ပါလဟု မဟာယာနဂိုဏ်းသုံး "ဗောဓိသတ္တ"စကားလုံးကို တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူလေသည်။ ထိုသို့ယူဆသောကြောင့်ပင် တရုပ်ရဟန်းတော် ဟီလီက သူ၏ရှဲန်ကျ၊်အတ္ထုပ္ပတ်တွင် သဒ္ဒဝိဇာသံယုတ္တကျမ်း, ဝိညတ္တိမတ္တသိဒ္ဓိကျမ်း, ဟေတုဝိဇာကျမ်း-စသော မဟာယာနကျမ်းများကို ကဠိပုရဖွား အရှင်ဓမ္မပါလ၏ လက်ရာများအဖြစ် ဖော်ပြမှားမိလေသည်[1]။ စင်စစ်မှာ ကဠိပုရအရှင်ဓမ္မပါလ မည်သည့်ကျမ်းများ ပြုစီရင်ကြောင်းကို ရှဲန်ကျ၊်၏မှတ်တမ်းတွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။

ရိုးစ်ဒေးဗစ်၏အယူအဆ ပါဠိပညာရှင် ပါမောက္ခ ရိုးစ်ဒေးဗစ်ကမူ[2] အထက်ပါ အယူအဆကို လက်မခံပေ။ သူက ဘာသာရေးနှင့် ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ စွယ်စုံကျမ်း[3] အတွဲ ၄၊စာမျက်နှာ ၇၀၁-၂-တို့တွင် အောက်ပါ အတိုင်းရှင်းပြထားလေသည်။

> "ရှဲန်ကျ၊်သည်(ဓမ္မပါလအမည်တွင်)ဗောဓိသတ္တ-ဟူသော စကားလုံး ကိုထည့်ထားလေသည်။ ယင်းသို့ ထည့်ခြင်းမှာ (ကဠိပုရ ရဟန်းတို့ ပြောသော) ဤအကြောင်းအရာသည် အိန္ဒိယပြည် မြောက်ပိုင်းရှိ နာလန္ဒတက္ကသိုလ်တွင် ရေစ်နှစ် ၆-ရာစု အကုန်လောက်က ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့သော သူ့ဆရာ့ဆရာ(အရှင်ဓမ္မပါလ)၏ အကြောင်းဖြစ် သည်ဟု ပြလိုရှိပင်။ မဟာယာနဂိုဏ်းသားတို့သည် ဗောဓိသတ္တ-ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိကြသည့်အလျောက် (မဟာယာနဂိုဏ်းသား တပါးဖြစ်သော) ရှဲန်ကျ၊်လည်း ဤဂုဏ်ပုဒ်ကို (သူ့ဆရာ့ဆရာအတွက်) အသုံးပြုပေလိမ့်မည်။ ဤသည်မှာ သဘာဝပင် ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း ကဠိပုရ ရဟန်းတော်များက သူတို့၏ကျော်ကြားသော (ထေရဝါဒဂိုဏ်း သား) အရှင်ဓမ္မပါလအကြောင်း ပြောပြရာတွင် ထိုအရှင်၏အကြောင်း ကို မသိဘူးသေးသော ရှဲန်ကျ၊်က အမှတ်မှား အသုံးမှားသွားသည် ဆို သောအချက်က ပိုရှိ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။"

အခြားအကြောင်း ကဠိပုရမြို့သား အရှင်ဓမ္မပါလသည် နာလန္ဒတက္ကသိုလ်မှ အရှင်ဓမ္မပါလ ဖြစ်နိုင်ဖွယ် မရှိသော အကြောင်းများမှာ ရိုးစ်ဒေးဗစ်ပြသွားသောအကြောင်းများအပြင် အခြားအကြောင်းလည်း ရှိ

1-See The life of Hsuan-Tsang by Monk Hui-li, pp.134, 135.
2-T.W. Rhys Davids.
3-Encyclopaedia of Religion and Ethics.

ပေါ်ထွန်းရာကာလ အရှင်ဓမ္မပါလမထေရ် ပေါ်ထွန်းရာကာလနှင့် ပတ်သက်၍ သုတေသနပညာရှင်များ အယူအဆ ထွေပြားကြလေသည်။ ပညာရှင်အချို့က သာသနာနှစ် ၁၆-ရာစု (ခရစ်နှစ် ၁၀-ရာစု)ဟု ယူဆကြသလို ပညာရှင်အချို့ကမူ သာသနာနှစ် ၁၁-ရာစု(ခရစ်နှစ် ၅-ရာစု ကုန်ခါနီး)ဟု ခန့်မှန်းကြလေသည်။

အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တအဆို သီဟိုဠ်ကျွန်း အမွှလ်ဂေါဒမ္ပြိုတွင် ၁၉၆၂-ခုနှစ်က ပျံ့လွှန်သွားသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော် အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တက အရှင်ဓမ္မပါလ၏ခေတ်မှာ သာသနာနှစ် ၁၆-ရာစု(ခရစ်နှစ် ၁၀-ရာစု)ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

ဆရာတော် အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တက "သီဒ္ဓဂါမကျောင်းတိုက်နေ ဒါဋ္ဌာနာဂမထေရ်တောင်းပန်၍ ပြုစီရင်သည်"ဟူသော **မဟာဋီကာ** နိဂုံးစကားကို **စူဠဝံသ**အခန်း ၅၄-ဆဋ္ဌဂါထာ၌ "(သေနမင်းသည်) မိမိနေဘူးသော သီတ္ထဂါမကို ကျောင်းတိုက်ပြုလုပ်စေ၍"ဟူသောစကား, ၃၂-၃၆-ဂါထာတို့၌ "သီတ္ထဂါမကျောင်းတိုက်နေ **ဓမ္မမိတ္တ**မထေရ်ကို အဘိဓမ္မာအဖွင့် (မဟိန္ဒမင်းက) ရေးစေသည်"ဟူသောစကား, "အရည္ဝါသီ ဒါဋ္ဌာနာဂမထေရ်ကို အဘိဓမ္မာတရား ဟောစေပြီ"ဟူသောစကားသုံးရပ်နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ **မဟာဋီကာ**နိဂုံးလာ **သီဒ္ဓဂါမ**နှင့် **ဒါဋ္ဌာနာဂ**တို့သည် **စူဠဝံသ**လာ **သီဟ္ဓဂါမ**နှင့် **ဒါဋ္ဌာနာဂ**တို့ပင်ဖြစ်ကြောင်း, **စူဠဝံသ**လာ **ဒါဋ္ဌာနာဂ**မထရ်ကို **အဘိဓမ္မာ**ဘဆုံး တောင်းပန်သူမှာ ခရစ်နှစ် ၉၂၆-ခု (သာသနာနှစ် ၁၆၂၀)တွင် နန်းတက်သော စတုတ္ထမဟိန္ဒမင်းဖြစ်သဖြင့် ဒါဋ္ဌာနာဂမထေရ် တောင်းပန်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာကို ပြုစုသူ **အရှင်ဓမ္မပါလ**မထေရ်၏ ခေတ်သည် ခရစ်နှစ် ၁၀-ရာစုအတွင်းဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထားလေသည်[1]။

စိစစ်ချက် ဤတင်ပြချက်မှာ နာမည်တူရံမျှကို အခြေပြုထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အခြား ထောက်သားပွယ်မရှိပဲ နာမည်တူရံမျှဖြင့် တထပ်တည်းတူညီသည်ဟူသော ယူဆချက်မှာ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရာမရှိပေ။ အမှန်မှာ ဤတင်ပြချက်တွင် နာမည်ပင် အတိအကျ တူသည်မဟုတ်ပေ၊ **သီဒ္ဓဂါမ**နှင့် **သီတ္ထဂါမ**, **အရည္ဝါသီ ဒါဋ္ဌာနာဂ**နှင့် **ပရိဝေဏဝါသီ ဒါဋ္ဌာနာဂ**-ဟု ကွဲပြားနေပေသည်။ **အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တ**ဆရာတော်ကမူ **ဒါဋ္ဌာနာဂ**မထေရ် **သီတ္ထဂါမ**ကျောင်းတိုက်မှ ထွက်သွားပြီး **အရည္ဝါသီ**ဖြစ်မှ **ဓမ္မမိတ္တ**မထေရ် **သီတ္ထဂါမ**ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးသည်-ဟု ယူဆလေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ဤ**ဓမ္မမိတ္တ**မထေရ်မှာ **အရှင်အာနန္ဒာ**အား **မူလဋီကာ**ရေးသားရန် တောင်းပန်သည်

1-Buddhadatta, Corrections of Geiger's Mahavamsa Etc., pp. 196, 197.

ဆိုခဲ့သော ဓမ္မမိတ္တမထေရ်၁င် ဖြစ်သည်ဟု (အမည်ဘူးကို အခြေပြု၍) ဆိုနိုင်ပြန်၏ ဓမ္မမိတ္တမထေရ် တောင်းပန်၍ အရှင်အာနန္ဒာရေးသော မူလဋီကာက နောက် ဒါဋ္ဌာနာဂမထေရ် တောင်းပန်၍ အရှင်ဓမ္မပါလရေးသော (မူလဋီကာ အဖွင့်) အနုဋီကာက ရှေးကျနေပြန်သဖြင့် ယုတ္တိမတန်ပေ။ ဒါဋ္ဌာနာဂမထေရ်သည် တောရကျောင်းနှင့် သိတ္ထဂါမကျောင်းတိုက်တို့တွင် တလှည့်စီ သီတင်းသုံးလျှင်လည်း အရှင်ဓမ္မပါလက 'သီဒ္ဓဂါမပရိဝေဏနိဝါသီ'ဟု ဝိသေသန မမှတ်ပဲ 'အရညဝါသီ'ဟုသာ ဝိသေသန မှတ်ခဲ့ပေရာသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သီဒ္ဓဂါမဝါသီဟူသော ဝိသေသနထက် အရညဝါသီဟူသော ဝိသေသနက သာသနအနေဖြင့် ပို၍ ဂုဏ်ရောက်သောကြောင့်ပင်။ နောက်ထပ်ဆက်လက်စဉ်းစားစရာလည်းရှိလာပြန်သည်၊ အကယ်၍သာ စူဠဝံသလာ ဒါဋ္ဌာနာဂမထေရ်, ဓမ္မမိတ္တမထေရ်တို့သည် အရှင်ဓမ္မပါလ, အရှင်အာနန္ဒာတို့နှင့် ခေတ်ပြိုင်ဖြစ်ခဲ့လျှင် အဘိဓမ္မာကို ကျမ်းပြုနိုင်လောက်အောင်ပင် ကျမ်းကျင်နိုင်နင်းတော်မူကြသော အိန္ဒိယသားဣ၏အရှင်နှစ်ပါးရှိပါလျက် အဘယ်ကြောင့် မဟိန္ဒမင်းက ဓမ္မမိတ္တမထေရ်ကို အဘိဓမ္မာအဖွင့်ကျမ်းရေးသားရန် လျှောက်ထားရပါသနည်း။ ဓမ္မမိတ္တမထေရ်ကလည်း မိမိကိုယ်တိုင်က မင်း၏အတောင်းပန် ခံရလောက်အောင် အဘိဓမ္မာကျမ်းကျင်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာကို မူလဋီကာပြုရန် လျှောက်ထားရပါသနည်း။

အထက်ပါ အကြောင်းအချက်အားလုံးကို စုပေါင်းစိစစ်ကြည့်လျှင် အမည်တူရံမျှကိုသာ အခြေပြု၍ တင်ပြထားသော အဆိုပါ ယူဆချက် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်မရှိပုံမှာ ထင်ရှားပေသည်။

တူညီသော ယူဆချက်များ စင်စစ်မူ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၏ခေတ်နှင့် အရှင်ဓမ္မပါလ၏ခေတ်မှာ အနှစ်-၅၁၀မကွာတန်ရာ။ အရှင်ဓမ္မပါလ၏ အဋ္ဌကထာ အရေးအသားကိုကြည့်လျှင် ထိုမျှလောက် မကွာကြောင်းသိနိုင်ပေသည်။ ခရစ်နှစ် ၉-ရာစုမတိုင်မီကပင် တေရဝါဒလောကမှ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သည်ဟု ပညာရှင်အများယူဆထားသော ပါဠိဘာသာ ဝိမုတ္တိမဂ္ဂကျမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ "ကေစ္စေတိ ဥပတိဿတ္ထေရံ သန္ဓာယာဟု။ တေန ဟိ ဝိမုတ္တိမဂ္ဂေ တထာ ဝုတ္တံ"[1] ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၌ အရှင်ဓမ္မပါလဆိုထားပုံကို ထောက်လျှင်လည်း အရှင်ဓမ္မပါလခေတ်သည် ခရစ်နှစ် ၁၀-ရာစု (သာသနာနှစ် ၁၆-ရာစု) ထိအောင် နောက်မကျကြောင်း သိသာပေသည်။ ခုဒ္ဓကပါဋ္ဌ ပါဠိတော်, နေတ္တိပါဠိတော်နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းတို့ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုသော အင်္ဂလိပ်ရဟန်းတော် ဘိက္ခုဉာဏမောလိနှင့် အိန္ဒိယပြည် ပူးနားတက္ကသိုလ် ပါဠိပါမောက္ခ မီ ဒီ ဗမတ် တို့က အရှင်ဓမ္မပါလသည် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသထက် အများဆုံး အနှစ်

---

[1] ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁၊ ၁၂၃။

၂၀၀-လောက်သာ နောက်ကျဖွယ်ရှိသည်ဟု ဆိုကြသည်[1]။ **ပါမောက္ခရိုးစ်ဒေးဗစ်**နှင့် **ပါမောက္ခဟာဒီတို့ကလည်း** အရှင်ဓမ္မပါလ၏ ခေတ်ကို ခရစ်နှစ် ၅-ရာစု (သာသနာနှစ် ၁၁-ရာစု)ကုန်ခါနီးလောက်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်[2]။ **ပါဠိပညာရှင် အဓိကာရံကလည်း** အရှင်ဓမ္မပါလခေတ်သည် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသခေတ်ထက် အနည်းငယ်နောက်ကျသည်ဟု ယူဆသည်[3]။

ဖြစ်သင့်သောခေတ် ဖော်ပြပါ ပညာရှင်တို့၏ အယူအဆ အားလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်လိုက်လျှင် အရှင်ဓမ္မပါလ၏ ခေတ်ကို အစောဆုံး ခရစ်နှစ် ၅-ရာစုကုန်ခါနီး (သာသနာနှစ် ၁၁-ရာစု)နောက်အကျဆုံး ခရစ်နှစ် ၆-ရာစု(သာသနာနှစ် ၁၂-ရာစု)အတွင်း ဖြစ်ဖွယ်ရှိကြောင်း ခန့်မှန်းကြသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ဤနိဒါန်း ရေးသူသည်လည်း ဖော်ပြပါပညာရှင်များကဲ့သို့ပင် ယူဆပေသည်။ အနည်းငယ် ရှင်းပါဦးအုံ၊ ရဲန်ကျ့ ကဋ္ဌိပုရမြို့ကိုရောက်စဉ်က ရဲန်ကျ့အား ကဋ္ဌိပုရရဟန်းတော်တို့ ပြောလိုက်သော ကဋ္ဌိပုရမြို့ဖွားအရှင်ဓမ္မပါလ ဆိုသည်မှာ မဟာဋ္ဌိကာကျမ်းပြု အရှင်ဓမ္မပါလသာ ဖြစ်နိုင်ဖွယ် ရှိကြောင်းကို ဤနိဒါန်းရှေ့ပိုင်းတွင် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ပေပြီ။ ရဲန်ကျ့သည် ကဋ္ဌိပုရသို့ခရစ်နှစ် ၆၄၀ (သာသနာနှစ် ၁၁၈၄)ခုနှစ်တွင် ရောက်လာခြင်းဖြစ်ရာ ထိုအချိန်တွင် ဘွဲ့မည်မျှသာ ကျန်ရစ်တော့သော အရှင်ဓမ္မပါလထေရ်၏ခေတ်သည် ခရစ်နှစ် ၆၀၀-ထက် နောက်ကျမည် မဟုတ်ပေ။ မူလဋ္ဌိကာကျမ်းပြု အရှင်အာနန္ဒာ၏ ခေတ်ထက်လည်း စောမည်မဟုတ်ရာ ခရစ်နှစ် ၄၈၀-ထက်လည်း မစောနိုင်ပေ။

မူလဋ္ဌိကာကျမ်းပြု အရှင်အာနန္ဒာ၏ခေတ်သည် ခရစ်နှစ် ၁၀-ရာစု (သာသနာနှစ် ၁၆-ရာစု) ဖြစ်နိုင်ဖွယ်မရှိကြောင်းကို ရှေ့ပိုင်းတွင် အနည်းငယ် တင်ပြခဲ့ပေပြီ။ စင်စစ်မူ မူလဋ္ဌိကာဌ္ဌထုတ်ပြသော ပါဠိဘေဒမှာ အလွန်ပင်နည်းသောကြောင့် မူလဋ္ဌိကာကျမ်းပြု အရှင်အာနန္ဒာသည် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသနှင့် နှစ်ပေါင်းအလွန်များစွာ ဝေးကွာဟန်မတူပေ။ အရှင်အာနန္ဒာ၏ခေတ်ကို ခရစ်နှစ် ၈-၉-ရာစု (သာသနာနှစ် ၁၄-ရာစု)လောက် ဖြစ်စရာရှိသည်ဟု စိတ်အထင်မျှဖြင့် ခန့်မှန်းသော ပါဠိပညာရှင် မာလာလာဆေကရ ကိုယ်တိုင်ပင် "သူပေါ်ပေါက်ရာ

1-See The path of Purification by Bhikku Nanamoli, p. xxx; and Vimuttimagga and Visuddhimagga by P. V. Bapat, p. Li.

2-See Encyclopaedia of Religion and Ethics ed. by Hastings, p. 702: also The Nettipakarana by Professor E. Hardy, p. xii.

3-Early History of Ceylon by Adikaram, p. 9.

ခေတ်ကို ကျွန်ုပ်တို့မသိပါ"ဟု ဝန်ခံထားပေသည်[၁]။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ-ပြန် နိဒါန်းတွင် ဘိက္ခုဉာဏမောလိက အရှင်အာနန္ဒာသည် ခရစ်နှစ် ၅-ရာစု နောက်ထက်ဝက်(သာသနာနှစ် ၁၀-ရာစု)လောက်တွင် ပေါ်ပေါက်သူ ဖြစ်ဟန်ရှိကြောင်း တင်ပြထားပေသည်[၂]။ ယခုခေတ် မူလဋီကာစာအုပ်များ၏ နိဂုံးတွင် ကျမ်းပြုရန် တောင်းပန်သူကို ဝမ္မမိတ္တမထေရ်ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း ရှေးအကျဆုံး ပါဠိစာပေ သမိုင်းဖြစ်သည့် ဂန္ဓဝံသကမူ ဗုဒ္ဓမိတ္တမထေရ်ဟု ဆိုလေသည်[၃]။ ပါမောက္ခဟာဒီကလည်း အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသအား ပဗ္ဗဇူဒနီ (မဏ္ဍပနိကာယ်) အဋ္ဌကထာပြုရန် တောင်းပန်သော ဗုဒ္ဓမိတ္တမထေရ်သည်ပင် မူလဋီကာပြုရန် အရှင်အာနန္ဒာအား တောင်းပန်သည်-ဟု ယူဆလေသည်[၄]။ ဂန္ဓဝံသအဆို မှန်ကန်လျှင် မူလဋီကာကျမ်းပြု အရှင်အာနန္ဒာသည် ဘိက္ခုဉာဏမောလိ ယူဆသကဲ့သို့ ခရစ်နှစ် ၄၅၀-ကျော်ကျော်လောက်တွင် ပေါ်ပေါက်သည်ဟု ခန့်မှန်းနိုင်ရာ အနုဋီကာ, မဟာဋီကာကျမ်းပြု အရှင်ဝမ္မပါလ၏ ခေတ်ကို ခရစ်နှစ် ၅-ရာစုကုန်ခါနီး-ဟု ခန့်မှန်းသော ပညာရှင်တို့၏ အယူအဆမှန်ကန်ကြောင်း ပိုမိုခိုင်မာသော အထောက်အထားတရပ်အဖြစ် မှတ်ယူရပေမည်။

သီတင်းသုံးရာဌာန အရှင်ဝမ္မပါလမထေရ်သည် ကဉ္ဇိပုရမြို့တွင် ဖွားမြင်သော်လည်း သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းဘဝရောက်သည့်အခါ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဝမြို့၌ ပညာဆည်းပူးသောအခါ၌မှတပါး နာဂပဋ္ဌန်ဆိပ်ကမ်းမြို့၌ပင် သီတင်းသုံးဟန်တူပေသည်။ ထိုခေတ်က သာသနာ့အချက်အချာဌာနဖြစ်သော ကဉ္ဇိပုရမြို့သို့လည်း ရံဖန်ရံခါ ကြွရောက်ကာ ခဏခေတ္တ သီတင်းသုံးကောင်းသုံးပေမည်။ သီရိဝမ္မာသောဘုရင်ကြီးသည် နာဂပဋ္ဌန်မြို့၌ ကျောင်းတိုက်တခုဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ရာ ဆီးပင်ထိပ်ကျောင်းဟု အမည်တွင်လျက်ရှိသည်။ ဤကျောင်းသည်ပင် အရှင်ဝမ္မပါလ အမြဲသီတင်းသုံးရာ ကျောင်းဖြစ်ပေသည်[၅]။ နာဂပဋ္ဌန်ဆိပ်ကမ်းမြို့မှာ အိန္ဒိယပြည်တောင်ပိုင်း တန်ဂျိုမြို့[၆]၏ အရှေ့ဘက် ၃၅-မိုင်အကွာ ပင်လယ်ကမ်းခြေတွင် ယခုတိုင် နာဂပဋ္ဌန်[7] အမည်ဖြင့် ထင်ရှားရှိနေပေသည်။

၁-Malalasekera, The Pali Literature of Ceylon, p. 216.

၂-Nanamoli, The Path of Purification, p. xvi, n. 7.

၃-Gandhavamsa, p. 68.

၄-Hardy, The Nettipakarana, p. xiv.

၅-နေတ္တိအဋ္ဌကထာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာတို့၏ နိဂုံးစကားများကိုကြည့်ပါ။

၆-Tanjore.

7-Negapattam.

အတ္ထုပ္ပတ် အရှင်ဓမ္မပါလရေးသားသော ကျမ်းများတွင် အရှင်ဓမ္မပါလ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ တစ္ဆန်းတစမျှ မပါရှိပေ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓပုရမြို့ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်တွင် ပညာဗဟုသုတ ထပ်မံလေ့လာ ဆည်းပူးခဲ့သည်ဆိုသော အချက်လောက်သာ သူ၏ကျမ်းများမှ တွေ့ယူသိရှိရပေသည်။ တရုတ်ရဟန်းတော် ရှဲန်ကျုံ့ကမူ သူ ကဉ္စိပုရသို့ ရောက်စဉ်က အရှင်ဓမ္မပါလ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ သူကြားသိရသလောက်ကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့လေသည်။ ရှဲန်ကျုံ့၏ မှတ်တမ်းအရ အကျဉ်းချုံး ဖော်ပြရသော်— အရှင်ဓမ္မပါလမထေရ်သည် အမတ်ကြီးတယောက်၏ သားဖြစ်၍ ငယ်စဉ်ကပင် ဉာဏ်ပညာ ထူးခြားထက်မြက်သူဖြစ်သည်။ သူ၏ ဉာဏ်ပညာစွမ်းရည်မှာ ကြီးလေ ပိုမို၍ ထက်မြက်လေဖြစ်ရာ ဘုရင်နှင့် မိဖုရားက သိသဖြင့် သို့တော်နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန် စီစဉ်ကြလေသည်။ အိမ်ထောင်သားမွေးအမှု မပြုလိုသော အရှင်ဓမ္မပါလလောင်းလျှာ လုလင်ပျို့သည် စိတ်မခြမ်းမသာ ဖြစ်လွန်းမက ဖြစ်လှသဖြင့် လက်ထပ်မည့်နေ့ ညနေတွင် တိတ်တဆိတ်ထွက်ပြေးရာ လီ[1] ရာပေါင်းများစွာဝေးသောနေရာရှိ တောင်ပေါ်ဘုန်းကြီးကျောင်းတကျောင်းသို့ ရောက်သွားလေသည်။ ထိုကျောင်းမှ ဆရာတော်များသည် လုလင်ပျို့ကို ကွေ့ရှိ၍ မေးမြန်းကြသောအခါ လုလင်ပျို့က အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားရံ့မျှမက သာသနာ့ဘောင် သွတ်သွင်းပေးရန် တောင်းပန်ရာ ဆရာတော်များက လုလင်ပျို့အား ရဟန်းပြုပေးလိုက်လေသည်။ လုလင်ပျို့သည် အရှင်ဓမ္မပါလဟူသော ဘွဲ့တော်ဖြင့် ရဟန်းဘဝကို ရသည့်နေ့မှစ၍ ပညာကိုသာ စူးစူးစိုက်စိုက် လေ့လာ ဆည်းပူးလေတော့သည်[2]။

ပြုစုခဲ့သည့်ကျမ်းများ အရှင် ဓမ္မပါလသည် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ မဖွင့်ဆိုပဲ ကျန်ရှိနေသေးသော ခုဒ္ဒကနိကာယ် ပါဠိတော်အချို့၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာများနှင့် အချို့ဋီကာများကိုလည်း ပြုစီရင်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁)ဥဒါန အဋ္ဌကထာ (၂)ဣတိဝုတ် – (၃)ဝိမာနဝတ္ထု – (၄)ပေတဝတ္ထု – (၅)လေရုဂါထာ – (၆) ထေရီဂါထာ – (၇) စရိယာပိဋက – (၈) နေတ္တိအဋ္ဌကထာ, သုတ္တန်ဋီကာများနှင့် အဘိဓမ္မာအနုဋီကာ စသည်တို့ဖြစ်လေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၏ ချီးကျူးဖွယ်ဂုဏ်များ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာကျမ်းဆရာ အရှင်ဓမ္မပါလသည် အရေးအသား သိပ်သည်းကျစ်လစ်၏။ မလိုအပ်သော အဖွင့်အချဲ့များကို တတ်နိုင်သမျှရှောင်

---

[1] "လီ" မှာ ရေးအခါက တရုပ်ပြည်သုံး ဧရိုးအတိုင်းအတာ စကားဖြစ်သည်။ ၁-လီမှာ ပေ ၁၀၀၀-ရှိ၍ ၅-လီမှာ ယခုခေတ်မိုင်အားဖြင့် ၁-မိုင်ခန့် ဝိုကြောင်း သိရသည်။

[2] Beal, Travels of Hiouen-Thsang, iv, p. 429; The Life of Hsuan-Tsang by Monk Hui-li, p. 134.

သလောက် လိုအပ်လျှင် တတ်နိုင်သမျှ တိတိကျကျ အသေးစိတ် ဖွင့်ပြလေ့ ရှိ၏။ သဒ္ဓါရေးနိုင်နှင်းသလောက် သမယန္တရမှာလည်း နံ့စပ်ကျမ်းကျင်၏။ အတွေး အခေါ် နက်နဲသလောက် အဆုံးအဖြတ်လည်း ရဲရင့်၏။ ရှေးဆရာအစဉ်အဆက်တို့၏ ဖွင့်နည်းဖွင့်ဟန်ကို မိုးသလို ကိုယ်ပိုင် ဖွင့်နည်းဖွင့်ဟန်ကိုလည်း ထွင်လေ့ရှိ၏။ ဤချီးကျူးဖွယ်ရာ ဂုဏ်အင်္ဂါများကို အရှင်ဓမ္မပါလပြုစုသည့် အခြားသော အဋ္ဌကထာဋီကာများတွင် တွေ့နိုင်သလို ဤမဟာဋီကာ၌လည်း တွေ့ရမည်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဤမဟာဋီကာ၌ရှိသော ချီးကျူးဖွယ်ရာ ဂုဏ်အင်္ဂါများကို သိရှိ၍ အရသာခံကြည့်နိုင်ရန် စာမြည်းသဘောဖြင့် ဤဋီကာမှ အဖွင့်အနည်းငယ်ကို ထုတ်နုတ်ကြည့်ကြပါစို့။

(၁) ပဒတ္ထကို ဖွင့်ပြခြင်း

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ တိမ်မြုပ်ငုပ်ဝှက် အသိခက်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဤဋီကာ၌ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဖွင့်ပြထားသည်ကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့နိုင်၏။

(က) သော ဣမံ ဝိဇဋယေ ဇဋန္တိ,ဣတိ ဟိဒံ ဝုတ္တံ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁၊ နှာ ၁)တို့၌ ဣတိ-သဒ္ဒါတို့ကို ဖွင့်ပြရာတွင် ဣတိ-သဒ္ဒါဟောနိုင်သော ဟေတု, ပရိသမာပန-စသောအနက်များကို သာဓကပါဠိများနှင့်တကွ ထုတ်ပြ ရှင်းလင်းပြီးလျှင် ဤအရာ၌လိုအပ်သော နိဒဿန, ပကာရ, ပရိသမာပန အနက်တို့ကို "ဣဓပိ နိဒဿနေ ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ ပကာရေတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတေဝ။ ပဋမော ပန ဣတိ-သဒ္ဒေါ ပရိသမာပနေ ဒဋ္ဌမ္ဘော" ဟု ဖွင့်ပြထားလေသည်။ (ဋီကာ ၁၊ နှာ ၃။ ဋီ-နိဿယ ၁၊ နှာ ၉-၁၁)။ ဝုတ္တံ-သဒ္ဒါ၏အနက်ကိုလည်း အလားတူပင် ဖွင့်ဆိုထားရာ မှတ်သားဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၄။ ဋီ-နိဿယ ၁၊ နှာ ၁၀-၁၁)

(ခ) ဣတိ ဟိဒံ ဝုတ္တံ၊ ကသ္မာ ပနေတံ ဝုတ္တံ(ဝိသုဒ္ဓိ ၁၊ နှာ ၁)၌ မိမိအသိဉာဏ်တွင် သိလေ ပတိဋ္ဌာယ-စသော ဂါထာ၏အနက် အပြန်ပြန် အလှန်လှန် ဖြစ်ခြင်းကို စဉ်၍ ဣဒံ-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာဆိုကြောင်း, ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော အခြင်းအရာကိုစဉ်၍ တေ-ဟု ဆိုကြောင်းဖြင့် ဣဒံ-နှင့် တေ-ပုဒ်တို့ ခြားနားပုံကို နက်နဲစွာ ဖွင့်ဆိုထားလေသည်။ (ဋီ ၁၊နှာ ၅။ ဋီ-နိဿယ ၁၊ နှာ ၁၃)

(ဂ) ဒေဝဒေဝေါ-ဟူသောပုဒ် (ဝိသုဒ္ဓိ ၁၊ နှာ ၂)ကို ဖွင့်ဆိုရာတွင် ဒိဝု-ဓာတ်၏ ကီဠာ, ဝိဇိဂီသာ, ဗျဝဟာရ, ဇုတိ, ဂတိ, သဒ္ဒါ, ထုတိ, ကန္တိ-ဟူသော အနက်များအား လျှော်စွာ ရထိုက်သော ဒေဝ သဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထတို့ကို "ဒိဗ္ဗန္တိ ကာမဂုဏာဒီဟိ ကီဠန္တိ လဋ္ဌန္တိ" စသည်ဖြင့် စုံစုံလင်လင် ရှင်းလင်းပြဆိုထားလေသည်။ ဒိဝု-ဓာတ်၏ ဗျဝဟာရအနက်အရ ရောင်းဝယ်မှု ပြုတတ်သောကြောင့် ဒေဝ-မည်ပုံကို ပြရာတွင် လူမင်း-ဟူသော သမ္မုတိနတ်နှင့် ရက္ခစိုးစသော ဥပပတ္တိနတ်တို့က အစိုးရခြင်းနှင့် ဥစ္စာစသည်ကို လူတို့အား ပေးခြင်းအားဖြင့် ရောင်းပုံ, လူတို့ထံမှ ပူဇော်သက္ကာရကို ခံယူခြင်းအားဖြင့် ဝယ်ပုံတို့ကို အဆန်းတကြယ်

ရှင်းလင်းဖွင့်ပြထားရာ လွန်စွာမှ ချီးမွမ်းထိုက်လှပေသည်။ ထိုထက်ပို၍ ချီးမွမ်းထိုက်သည်မှာ ဘုရားမြတ်စွာသည် ရောင်းဝယ်မှု ပြုတတ်သောကြောင့် ဒေဝ-မည်ကြောင်း ပြဆိုသော အဖွင့်ပင်ဖြစ်၏။ ဤအဖွင့်၌ ဘုရား ရဟန္တာဟူသော ဝိသုဒ္ဓိနှတ်တို့သည် စိတ်ကို အစိုးရမှုနှင့် သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနှစ်ပါးတို့ကို ဝေနေယျတို့အား ပေးသောအားဖြင့် ရောင်းပုံ, ကောင်းစွာကျင့်မှု, သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပူဇော်သက္ကာရတို့ကို ဝေနေယျတို့ထံမှ ခံယူသောအားဖြင့် ဝယ်ပုံတို့ကို နက်နဲစွာတွေးခေါ် ဖွင့်ပြထားလေသည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၇။ ဋီ နိဿယ ၁၊ နှာ ၂၉)

(ဃ) ကောယန-သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ကောယနောတိ ကေမဂ္ဂေါ-အစချီကာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖွင့်ပြထားသည်မှာ မှတ်သားနည်းယူစရာကောင်းလှပေသည်။ ထို အဖွင့်၌ သတိပဋ္ဌာန်မဂ်သည် တခုတည်းသော တကြောင်းတည်းသော လမ်း ဖြစ်သောကြောင့် (တနည်း) တခုတည်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သော ကြောင့် (တနည်း) အဖော်မမှီး တကိုယ်တည်း ကျင့်ကြံအားထုတ်အပ်သော ကြောင့် (တနည်း) မြတ်သောဘုရားရှင်၏ သွားရာလမ်းဖြစ်သောကြောင့် (တနည်း) တခုတည်းသော ဤသာသနာတော်၌သာလျှင်ရှိသော လမ်းဖြစ် သောကြောင့် ကောယနမည်ပုံကို ဖွင့်ဆိုထားလေသည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၁၂။ ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၃၂-၃၃)

(င) သီလ ပတိဋ္ဌာယ နရော-၌ ပဝေနနည်းအားဖြင့် နရ-သဒ္ဒါကို ဟော သော်လည်း အမျိုးသမီးများလည်း တဏှာအရှုပ်ကို ဖြေပြုတ်ရှင်းလင်းနိုင် ကြောင်း ဖွင့်ဆိုထားရာ အမျိုးသမီးများအတွက် အားတက်စရာပင်ဖြစ်ပေ သည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၁၄။ ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၃၆)

(စ) စိတ္တံ-ပုဒ်သည် စိတ်ကိုခေါင်းတပ်၍ သမာဓိကိုဟောကြောင်း အဋ္ဌ ကထာ၌ ဖွင့်၏ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁၊ နှာ ၃)။ ဤမဟာဋီကာကမူ စိန္တေတိ အာရမ္မဏ-ဥပနိဗျာယတိတိ စိတ္တံ၊ သမာဓိ-စသည်ဖြင့် စိတ္တ-သဒ္ဒါကိုယ်တိုင်ကပင် သမာဓိကို ဟောနိုင်အောင် ဝစနတ္ထပြုကာ ဖွင့်ပြထားပေသည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၁၄။ ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၃၈)

(ဆ) သမာဓာနပုဒ်ကို ဝစနတ္ထပြုပြီးလျှင် သမာဓိသမာဓာနနှင့် သီလ-သမာဓာနတို့ အထူးကို "တဿ ဟိ သမာဓာနံ သမ္ဘယုတ္တဓမ္မာနံ အဝိက္ခေပ-ဟေတုတာ။ ဣဒံ ကာယကမ္မာဒီနံ သဏ္ဌာပနံ သံယမနံ"ဟု ဖွင့်ပြထားလေသည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၂၇။ ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၆၉)။ သီလ၏ ဥပဓာရဏ-တည်ရာဟူသော အနက်နှင့် ပတဝီ၏ ပတိဋ္ဌာန-တည်ရာဟူသော အနက်တို့ ခြားနားပုံကိုလည်း "တေန ပထဝီဓာတုကိစ္စတော သီလံ ဝိသေသိတံ ဟောတိ။ သာ ဟိ သဟဇာတ-ရူပဓမ္မာနံ သန္ဓာရဏာဝသေန ပဝတ္တတိ။ ဣဒံ ပန အနုဝဇ္ဇဓမ္မာနံ မူလာဓိဋ္ဌာန-ဘာဝေန"ဟု ဖွင့်ပြပြန်လေသည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၂၇။ ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၇၀)

(၉) ပါတိမောက္ခ-ပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသော နည်းပေါင်းများ စွာဖြင့် ဝေနတ္ထပြု၍ ဖွင့်ပြထားသည်မှာ သုတလိုလားသူတို့အတွက် အလွန် တန်ဖိုးရှိလှပေသည်။ ထိုသို့ ဖွင့်ပြရာတွင် ပါတိ-အရ ပုထုဇဉ်, သတ္တဝါ, စိတ် သံကိလေသ, သံသရာတို့ကိုရအောင် အမျိုးမျိုးသော အကိုးသာဓကပါဠိများ ပြ၍ ဝေနတ္ထပြုထားသည်မှာ ဆန်းကြယ်နက်နဲလှပေသည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၃၉-၄၀။ ဋီ-နီ ၁၊ နှာ ၉၇-၁၀၀)

(၈) သမာသဝေနတ္ထ, တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းနှင့် ပုဒ်, ဓာတ်နှင့် ကိတ်ပစ္စည်း စသည်တို့ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ဖွင့်ပြထားသည်ကိုလည်း အောက်ပါ ကောက်နုတ်ချက်များကိုကြည့်၍ သိနိုင်ပေသည်။

ရတ္တိဘာဂေတိ ရတ္တိယာ ဧကသ္မိं ကောဋ္ဌာသေ (ဋီ ၁၊ နှာ ၅)။ ဌာနာ-ဌာနဉာဏာဒီဟိ ဒသဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ ဒသဗလရော (ဋီ ၁၊ နှာ ၈)။ ပညဝါတိ လောကိယလောကုတ္တရယ ပညာယ သမန္နာဂတော (ဋီ ၁၊ နှာ ၁၂)။ မနာပေါတိ သပြဟ္မစာရီနံ မနဝဏ္ဏနကော။ တေသံ ဝါ မနေန ပတ္ထေတော၊ မေတ္တစိတ္တေန ဖရိတပ္ပောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ (ဋီ ၁၊ နှာ ၃၀)။ သမန္နာဟရိတပ္ပန္တိ အာဝဇ္ဇိတပ္ပံ၊ နိမိတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ သမ္မာ ဝါ အနု အနု အာဟရိတပ္ပံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော (ဋီ ၁၊ နှာ ၁၄၆-၇)။ (ဋီ-နီ ၁၊ နှာ ၁၃-၂၂၊ ၃၂၊ ၂၆၊ ၃၂၈)

(၂) ကံ ကရိုဏ်းစသည်ထည့်၍ ဖွင့်ပြခြင်း

သံဝဏ္ဏနာမူရာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ ကံ, ကရိုဏ်း, ဟိတ်, အပါဒါန်, သမ္ဗန်, အာဓာရ, အာကာရ, ဥပမာ, ဝိသေသန စသည်တို့ လိုနေသဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ် မပေါ်လွင် မထင်ရှားသောအရာတို့၌ လိုနေသော ကံ ကရိုဏ်းစသည် ကို ဤဋီကာက ဖြည့်စွက်ဖွင့်ပြခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေသည်။

(က) ဘာဇနေ ဆဋ္ဌေန္ဒြောတိ ဘောဇနဘာဇနေ သိတ္ထာနိ ဆဋ္ဌေန္ဒြော-ဟု သိတ္ထာနိ-ဟူသော ကံပုဒ်ကို ဖြည့်စွက်ဖွင့်ပြသဖြင့် "ဆွမ်းလုံးတို့ကို စွန့်လျက်"ဟု အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်လာပေသည်။ (ဋီ ၁၊ နှာ ၁၂၇။ ဋီ-နီ ၁၊ နှာ ၂၈၈)

(ခ) ဋီ ၁၊ နှာ ၁၂-၌ "သုသမာဟိတောတိ တံသမ္ပယုတ္တေန သမာဓိနာ သုဋ္ဌု သမာဟိတော"ဟူ၍ရင်း, ဋီ ၁၊ ၃၂-၌ "ဝိသောဓေတဗ္ဗံ ယထာဓမ္မံ ပဋိကမ္မေန"ဟူ၍ ရင်း, ဋီ ၁၊ ၄၅-၌ "ဒုဝိဓောယပိ သမ္ဘဒါယ စိတ္တံ ပသာဒေတိ"ဟူ၍ရင်း တံသမ္ပယုတ္တေ-နာ သမာဓိနာ, ယထာဓမ္မံ ပဋိကမ္မေန, ဒုဝိဓောယပိ သမ္ဘဒါယ-ဟူသော ကရိုဏ်း

ပုဒ်တို့ကို အသီးသီးဖြည့်စွက်၍ ဖွင့်ပေးခြင်းဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားစေလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၃၂၂၊ ၈၉၊ ၁၁၁)

(၇) ဋီ ၁၊ ၁၇-၌ "ကရုဏီယံ နတ္ထိ ဝိသေသာဝေနဿ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိ-ပညာယ အဘာဝတော"ဟူ၍ရင်း, ဋီ ၁၊ ၂၁-၌ "တဿ ပဋိပက္ခော သီလေန ပကာသိတော ဟောတိ ဝိတိက္ကမသဘာဝတ္တာ သီလဿ"ဟူ၍ရင်း, ဋီ ၁၊ နှာ ၁၁၂-၌ "ဉာဏဿ အဝိသဒတာယ ဒဠ္ဌာ အဘိညာ ဟောတိ၊ ဝိသဒတာယ ခီပ္ပါ အဘိညာ"ဟူ၍ရင်း ဟိတ်လိုနေသောအရာ၌ ဟိတ်ပါ၌ထည့်စွက် ဖွင့်ပြ ပေးသဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းသိသာလာလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၄၆၊ ၅၅၊ ၂၅၇)

(ဃ) ဋီ ၁၊ နှာ ၁၂၁-၌ "ဥဿန္နတာ အညဝမ္မေဟိ ရာဂါဒီနံ အဓိကတာ"ဟု အပါဒါန်နှင့် သမ္ဗန်ပုဒ်မျှားဖြည့်စွက်ဖွင့်ပေးရာ အခြားသောတရားတို့ထက် ရာဂ-စသည်တို့က ပိုမိုမျှားပြားကြောင်း ထင်းထင်းကြီး သိရှိရလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၂၇၅)

(င) ဋီ ၁၊ ၉၀-၌ "ဝုတ္တမ္မိ စေတံ အဌကထာယံ"ဟူ၍ရင်း, ဋီ ၁၊ ၁၄၂-၌ "ဝုတ္တံ ဟေတံ ပေါရာဏဌကထာယံ"ဟူ၍ရင်း, ဋီ ၁၊ ၁၂၂-၌ "ယော လုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တောတိ ယော ဥဿဒကိတ္တနေ လုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တော၊ အယံ ဣဓ စရိယာဝိစာရေ ရာဂစရိ-တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟူ၍ရင်း အာဓာရလိုနေရာ၌ အာဓာရ-ပုဒ်ထည့်၍ ဖွင့်ပြ လေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၂၁၂၊ ၃၁၁၊ ၂၈၅)

(စ) ဋီ ၁၊ ၁၇၆-၌ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတီတိ "ဧဝံ မေ စိတ္တံ သမာဟိတံ အဟောသိ"တိ နိမိတ္တံ သလ္လက္ခေတိ-ဟု အာကာရ လိုအပ်ရာ၌ အာကာဇထည့် ၍ ဖွင့်ပြလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၃၉၂)

(ဆ) ဋီ ၁၊ ၁၄၅-၌ "အဝိဘူတံ ဟောတိ ဂဇန်မီလနေန ပေက္ခန္တသ ရူပဂတံ ဝိယ"ဟု ဥပမာလိုအပ်သောနေရာ၌ ဥပမာဖြည့်စွက် ဖွင့်ပေးခြင်းဖြင့် အဓိပ္ပါယ် ထင်ရှားလာစေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၃၂၅)

(ဇ) သဗ္ဗေ သခါရာ အနိစ္စာတိ-ဟူသော ဂါထာ၌ သဗ္ဗေ သခါရာ-ဟု သာမညအားဖြင့်သာ ဟောအပ်သော်လည်း ကာမ, ရူပ, အရူပ-ဟူသော ဘုံ သုံးပါး၌ အတွင်းဝင်သော သခါရတို့ကိုသာ ဆိုလိုသည်၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ် တို့၌ အတွင်းဝင်သော စိတ် စေတသိက်-သခါရတို့ကိုကား မဆိုလို-ဟု သိစေရန် ဋီ ၁၊ နှာ ၁၁-၌ "သဗ္ဗေ သခါရာတိ သဗ္ဗေ တေဘူမကသခါရာ"ဟု တေဘူမက-ဟူသော ဝိသေသနကိုထည့်စွက်၍ ဖွင့်ပြလေသည်။ ထို့သို့ ဖွင့်သင့်ကြောင်းကို လည်း "တေ ဟိ သမ္မသနီယာ"ဟု ထောက်ခံဖွင့်ပြပြန်လေသည်။ အနိစ္စ-သမ္မသန၏ အရာဖြစ်သောကြောင့် အနိစ္စ-ဟု သုံးသပ်၍ရစကောင်းသော

တေဘူမကသခါရတို့ကိုသာ လိုအပ်သည်၊ အနိစ္စ-ဟု သုံးသပ်၍မရစကောင်းသော လောကုတ္တရာသခါရတို့ကိုကား ဤအရာ၌ မလိုအပ်-ဟုဆိုလိုပေသည်။

သဗ္ဗေ သခါရာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေဘူမက-သခါရာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော သခါရတို့သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ (တေဘူမက-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် အထူးပြု၍ ဖွင့်သင့်သည်) မှန်ပေ၏။ တေ၊ ထိုဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော သခါရတို့သည်။ သမ္မသနီယာ၊ (အနိစ္စာနုပဿနာ စသော) ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်အပ် ရှုအပ်သော သခါရတို့ပေတည်း။ (ဋီ-နိ ၁၊ နာ ၃၀)

(စျ) သီလဖြစ်ခြင်းနှင့် သီလတည်ခြင်းတို့၏ ခြားနားပုံကို ဋီ ၁၊ နာ ၂၉-၌ "ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမာဒါနဝသေန၊ တိဋ္ဌတိ အဝိတိက္ကမဝသေန"ဟု ဝသေန-ပုဒ်ဖြင့် အထူးပြု၍ ဖွင့်ပြထားသည်မှာ အသိရှင်းလှပေသည်။ သီလဖြစ်သည်ဆိုသည်မှာ ဆောက်တည်ခြင်းအားဖြင့် (၀၊) ဆောက်တည်သောအခါမှစ၍ ဖြစ်သည်။ သီလ တည်သည်ဆိုသည်မှာ မလွန်ကျူးခြင်းအားဖြင့် (၀၊) မလွန်ကျူးသမျှ ကာလပတ်လုံး တည်တံ့နေသည်-ဟု ဆိုလိုပေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နာ ၂၄)

(၃) သမ္မန္ဓော စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း

စကားအစပ်ဝေးနေသောအရာ, ရှေနောက်ပြန်နေသောအရာ, စကားမပြည့်စုံသဖြင့် ပါဠိသေသထည့်စွက်၍ စပ်ယူရမည့်အရာတို့၌ သမ္မန္ဓော-ပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်ပြကာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေသည်။

(က) ဋီ ၁၊ နာ ၃-၌ အချင်းချင်း ၄-ပုဒ်ခြားနေသော ဣမံ-နှင့် ဇဋံ ကို စပ်၍ယူစေရန် "ဣမံ ဇဋန္တိ သမ္မန္ဓော"ဟူ၍ရင်း, ထိုအတူပင် စာ ၅-ကြောင်းခြားနေသော "ဇဝံ ပုဗ္ဗော ပနဿ"ဟူသောပုဒ်တို့နှင့် "ဣမံ ဂါထမာဟ"ဟူသောပုဒ်တို့ကို ဆက်စပ်၍ယူစေရန် "ဇဝံ အန္တောဇဋာတိအာဒိနာ ပုဗ္ဗော ပနဿ ဣမံ ဂါထမာဟာတိ သမ္မန္ဓော"ဟူ၍ရင်း စကားစပ်ကို ဖွင့်ပြထားလေသည်။

(ခ) ဋီ ၁၊ နာ ၁၄-၌ "ဇဝံ တိဟေတုကသဒ္ဒေါ ပဋိသန္ဓိ-သဒ္ဒေန သမ္မန္ဓိ-တမ္ပေါ၊ နာ ပညာသဒ္ဒေန"ဟုရင်း, ဋီ ၁၊ နာ ၃၁-၌ "ပဌမဂါထာယ နာ-ကာရံ အာနေတ္ဝာ သမ္မန္ဓိတမ္ပံ"ဟုရင်း စာစပ် မသိသာမထင်ရှားသော ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စပ်သင့်သလို စပ်ယူရန် ဖွင့်ပြထားလေသည်။

(ဂ) အနက်အဓိပ္ပါယ် မထင်ရှား မပြည့်စုံသောအရာ၌ ထင်ရှားပြည့်စုံလာအောင် ယောဇနာ-ပုဒ်ဖြင့်လည်း ဖွင့်ပြလေသည်။ ဋီ ၁၊ နာ ၅၇-၌ "တတ္ထာယံ ယောဇနာ – ယထာ ဇိဏ္ဏဃရဿာမိကော ဃရဿ။ပ။ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိသေဝတိ ဘုဉ္ဇတိတိ"ဟု ယောဇနာပုဒ်ဖြင့် အနက်ထင်ရှားပြည့်စုံအောင် ယှဉ်စပ်ဖွင့်ပြထားလေသည်။ အိမ်အိုပိုင်ရှင်သည် မိမိအိမ် မပြိုမလဲအောင် ကျွေး

ကန်ပေးသကဲ့သို့ရင်း, လှည်းသမားသည် လှည်းဘီးကောင်းမွန်စွာ လည်ပတ်နိုင်အောင် ဝင်ရိုးဆီ ထည့်ပေးသကဲ့သို့ရင်း ထိုအတူပင် တရားအားထုတ်သော ယောဂိသည်လည်း ခန္ဓာကိုယ်အရှည်တည်တံ့ရေး မျှတရေးအတွက် ဆွမ်းကို မှီဝဲရသည်-ဟူသော အဓိပ္ပါယ်မှာ ယောဇနာ-ပုဒ်ဖြင့် ယှဉ်စပ်ဖွင့်ပြပေးသဖြင့် ပြည့်စုံထင်ရှားလာပေတော့သည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၁၄၁-၂)

ဤအရာ၌ သမ္မန္ဒောနှင့် ယောဇနာပုဒ်တို့ ဖွင့်ပုံချင်း ခြားနားဟန်ကို သိသင့်ပေသည်။ စပ်သင့်သည့်ပုဒ်အချင်းချင်း ဝေးနေသောအရာ၌ရင်း, ရှေ့နောက်ပြန်နေသောအရာ၌ရင်း, ကြွင်းကျန်နေသောပုဒ်နှင့် စပ်သင့်သော အရာ၌ရင်း **သမ္မန္ဒေါ**-ဖြင့် ဖွင့်ပြ၏။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၌ စပ်သင့်သောပုဒ်ချင်း ယှဉ်စပ်ပြရုံမျှသာ မဟုတ်ပဲ ဆိုလိုသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ပါ ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် မြန်မာနိဿယ ပြန်သကဲ့သို့ အပြည့်အစုံ ဖြည့်စွက် ဖွင့်ပြလိုသောအခါ **ယောဇနာ**-ဖြင့် ဖွင့်ပြသည်။

(၄) အနုသန္ဓေ-စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း

သံသယဖြစ်ဖွယ် စကားကပ်ဖွယ် လျှဉ်းပါးဖွယ် စောဒနာဖွယ်ရှိရာ၌ အနုသန္ဓေကျမ်းတက်အသွင်ဖြင့် ဖွင့်ပြကာ -ယင်းအချက်တို့ကို ဖြေရှင်းထားလေသည်။

(က) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ပြုစီရင်ရာတွင် အခြားအဋ္ဌကထာတို့၌ကဲ့သို့ ကျမ်းဦးအစ၌ ရတနတ္တယပဏာမစသည်ကို မပြုပဲ အဘယ်ကြောင့် သီလေ ပတိဋ္ဌာယ-စသော ဂါထာကို ပြုပါသနည်း-ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိရာ ယင်းအချက်ကို ဋီ ၁၊ နှာ ၂-၌ "သွာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။ပ။သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိ အာရဒ္ဓံ"ဟု အနုသန္ဓေသွင်း၍ ရှင်းလင်းထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၄)။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏ မှီရာသုတ်ပုဒ်ကို ရှေးဦးစွာ တည်ထားပြီးမှ ၎င်းသုတ်ပုဒ်၏ နိဒါန်းစသည်ကို ထုတ်ဆောင်ပြကာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ဖွင့်ပြဖို့ရာ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ-စသော ဂါထာကို ကျမ်းဦးအစ၌ ဆိုသည်ဟု ပြလိုရင်းဖြစ်ပေသည်။

(ခ) တဏှာသည် အာရုံအပြား, ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအပြားအားဖြင့် မျိုးစုံပင်ရှိသော်လည်း **အ**ရှုပ်အထွေးဟူသော သာမည (အမျိုးဆိုင်) သဘောအားဖြင့်မူ တခုတည်းသာဖြစ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ "ဇဋာယ"ဟု ဧကဝုစ်စကားဖြင့် ဆိုကြောင်းကို "ဝိသယဘေဒေန။ပ။ဇဋာယာတိ ဝုတ္တံ"ဟု ဋီ ၁၊ နှာ ၆-၌ အနုသန္ဓေသွားဖြင့် ရှင်းပြထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၁၇)

(ဂ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏ ဂုဏ်ကိုပြရာတွင် တေသံ ပါမောဇ္ဇကရဏံ=ထိုယောဂီတို့၏ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုကို ဖြစ်စေတတ်သည်-ဟု ဆိုထားရာ ယောဂီမဟုတ်သူများအား နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှု မဖြစ်စေနိုင်ပါသလော-ဟု စော

ကြောဖွယ်ရှိ၍ ဋီ ၁၊ နှာ ၁၀-၌ ကာမဆ္ဆာယ်-စသည်ဖြင့် ဖြေရှင်းထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၂၆)။ ထိုရှင်းပြချက်၌ လိုရင်းမှာ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်စေတတ်ကာမှု ယောဂီတို့အားကဲ့သို့ လွန်လွန်ကဲကဲမဖြစ်စေတတ်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ ဤဋီကာအဆို သင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အခြားအဋ္ဌကထာတို့လောက် လေ့လာသူမမျှားခြင်းက ထောက်ခံလျက်ရှိပေသည်။

(ဃ) အရှင်သာရိပုတ္တရာအတွက် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် ယူဆောင်လာသော နို့ဆွမ်းသည် ဝိညတ်, နိမိတ်, ဩဘာ တစုံတရာနှင့်မျှ မပတ်သက်၍ စင်ကြယ်သောကြောင့် သုံးဆောင်ကောင်းသော ဆွမ်းဖြစ်ပါလျက် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မသုံးဆောင်သည်မှာ ထိုသို့စင်ကြယ်သော ဆွမ်းဖြစ်မှန်းမသိသော ပုထုဇဉ် ရဟန်းများက "အရှင်သာရိပုတ္တရာပင် ဝိညတ်ဖြင့် ရအပ်သော ဆွမ်းကို သုံးဆောင်သေးသည်"ဟု အမြင်မှားကာ အတုယူမှားမည်စိုးသောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကို ဋီ ၁၊၇၀-၌ "အပရိဘောဂါရဟော ပိဏ္ဍပါတောတိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ" စသည်ဖြင့် မေးခွန်းထုတ်ကာ ရှင်းပြထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၁၆၇-၈)

(c) ဝိသုဒ္ဓိ ၁၊ နှာ ၄၇-၌ ပဌမေန စျာနေန နိဝရဏာနံ ပဟာနံ သီလံ-စသည်ဖြင့် စျာန်၌ သီလပါဝင်ကြောင်းပြထားရာ အဘယ်သို့ ပါဝင်သနည်း-ဟု မေးမြန်းဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဋီ ၁၊ နှာ ၇၉-၌ ကထံ စျာနာနံ သီလဘာဝေါ-စသည်ဖြင့် ဖြေရှင်းပြထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၁၈၆)

(စ) ဒုတိယဗျာနကထာတွင် ဝိတက္ကဝိစာရဂ္ဂဟဏမှာ=ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်-ဟု ပါရှိရာ ပဌမစျာန်၌ရှိသော ဝိတက်ဝိစာရတို့ ငြိမ်းသလော၊ သို့မဟုတ် ဒုတိယစျာန်၌ရှိသော ဝိတက်ဝိစာရတို့ ငြိမ်းသလော-စသည်ဖြင့် စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် ထိုစောဒနာကိုဋီ ၁၊နှာ ၁၈၁-၌"ယေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ ပဌမဗျာနဿ သြဠာရိကတာ" စသည်ဖြင့် အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုထားသည်မှာ နက်နဲလှပေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၄၀၁-၃)

(ဆ) ဘုရားရှင်သည် သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့် အလုံးစုံကိုသိသည်-ဆိုရာ၌ တကြိမ်တည်းဖြင့် အလုံးစုံကို သိသလော၊ သို့မဟုတ် အပိုင်းအခြားအားဖြင့် အစဉ်အလိုက်သိသလော-ဟု မေးမြန်းဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဋီ ၁၊ နှာ ၂၃၁-၌ စောဒနာထုတ်၍ အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြထားလေသည်။ အလွန်ပင် နက်နဲပါပေစွ။ ဤဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(ဇ) ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့သည် နက်နဲသော သဘာဝမျိုးဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကိုရှုသော အနုဿတိသည် အပွနာသို့မရောက်ပဲ ဥပစာရစျာန်မျှသာ ဖြစ်သည်-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ပ-တွဲ၊ နှာ ၂၀၆)လာ စကားနှင့် ပတ်သက်၍

ဒုတိယာရုပ္ပစျာန် စသည်ကဲ့သို့ အချို့သော အပ္ပနာသည် သဘာဝမမှအာရုံ၌ ဖြစ်ကောင်းသည်မဟုတ်ပါလော စသည်ဖြင့် စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် ထိုအချက်ကို ဋီ၁၊ နှာ ၂၆၆-၌ "နနု စ သဘာဝမမ္မေပိ ကတ္ထစိ" စသည်ဖြင့် စောဒနာဆုတ်၍ ရှင်းပြထားလေသည်။ ဤနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(စ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ပ-တွဲ၊ နှာ ၃၃၆) သမာဓိနိဒ္ဒေသအစ၌ "ကော သညာတိ ဝေ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာယ အာဟာရေ ပဋိကၠူလသညာယ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော အနုပ္ပတ္တော" ဟူသောစကားကို အဘယ်သို့သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မိန့်ဆိုလေသနည်း-ဟု မေးမြန်းဖွယ်ရှိသောကြောင့် ထိုအချက်ကို ဋီ ၁၊ နှာ ၄၁၃-၌ ဥဒ္ဒေသော နာမနိဒ္ဒေသတွေ့ရှာ မုဒုမဇ္ဈိမပညာဗာဟုလ္လတော၊ အာဂတော စ ဘာရော အဝဿံ ဝဟိတဗ္ဗောတိ အာဟ "ကော သညာတိ။ပ။ အနုပ္ပတ္တော" တိ-ဟု အနုသန္ဓေသဘောဖြင့် ရှင်းလင်းပြလေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကော သညာ-ဟု ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဥဒ္ဒေသအကျဉ်းစကားသည် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ နားလည်နိုင်သောကြောင့် ၎င်းတို့အတွက်သာဖြစ်၏။ မုဒုမဇ္ဈိမပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား နားမလည်နိုင်သောကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် မဖြစ်သေး။ ထိုအကျဉ်းကို အကျယ်ချဲ့ပြမှသာ ၎င်းတို့နားလည်နိုင်ကြမည်။ လောကတွင် ရှိကြသည်မှာလည်း မုဒုပညာနှင့် မဇ္ဈိမပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့သာလျှင် များပေသည်။ ထိုကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် အကျဉ်းကို အကျယ်ချဲ့ပြသင့်၏။ သို့ဖြစ်၍ ရှေးဦးပြခဲ့သော အကျဉ်းသည် အကျယ်ပြခြင်းဟူသော အကျိုးရှိပေသည်။ ထိုသို့ အကျယ်ပြရန်ကျရောက်လာသော တာဝန်ကိုလည်း မချွတ်ပင် ရွက်ဆောင်သင့်၏။ ထိုကြောင့် "ကော သညာတိ။ပ။ အနုပ္ပတ္တော"ဟူသော စကားကို အဌကထာဆရာ မိန့်ဆိုတော်မူသည်-ဟုဆိုလို၏။ ဤနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(၅) သန္ဓာယဘာသိတ-စသည်ကို ဖွင့်ပြခြင်း

(က) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နှာ ၃၄-၌ သိက္ခာပုဒ်ကို မကျူးလွန်ခြင်းနှင့်စပ်၍ အဂ္ဂိတ္ထရ ပါဠိတော် (၃၊ နှာ ၄၁)လာ စကားရပ်ကို ကိုးကား၍ ဖွင့်ဆိုထားရာ ထိုစကား၌ "မမ သာဝကာ"ဟု သာမညအားဖြင့် ဟောသော်လည်း အရိယသာဝကကိုသာ ရည်ရွယ်ကော်မူရင်းဖြစ်ကြောင်းကို ဤဋီကာ ၁၊ နှာ ၆၅-၌ "မမ သာဝကာတိ အရိယသာဝကေ သန္ဓာယာဟ"ဟု ဖွင့်ပြထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၁၅၈)

(ခ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နှာ ၁၂၃-၌ အပ္ပနာသမာဓိဖြစ်သောအခါ စျာန်စိတ်သည် တနေ့လုံး တည်၌်လုံးသော်လည်း တည်၏-ဟူသော စကားသည် ပဌမအကြိမ်ဖြစ်ခါစကို ဆိုလေသလားဟု သုတနည်းပါးသူတို့ သံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိသော

ကြောင့် ဋီ ၁၊ နှာ ၁၃၇-၌ "သမာပတ္တိဝေလံ သန္ဓာယဟ=သမာပတ် ဝင်စားချိန်ကို ရည်ရွယ်၍ဆိုသည်"ဟု ရှင်းပြထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၃၃၁)

(၇) အဘိဓမ္မပုဋ္ဌိလ်၏ အင်္ဂါပြစကားတရပ်ဖြစ်သော အစ္ဆန္ဒိကာ-ပုဒ်ကို "ကတ္တုကမ္မတာဆန္ဒကင်းသောသူတို့"ဟု သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ၊ နှာ ၄၄၃-၌ ဖွင့်ပြချက်ကို "ဆန္ဒစေတသိက် လုံးဝမရှိသောသူတို့"ဟု လွှမ်းစွာ ယူဆကြမည်စိုးသဖြင့် ဤဋီကာ ၁၊ နှာ ၂၀၀-၌ "တမ္မိ နိဗ္ဗာနာဓိဂမတ္ထမေဝ ကတ္တုကမ္မတာဆန္ဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ"ဟု ဖြေရှင်းထားလေသည်။(ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၄၄၀)

(ဃ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နှာ ၃၆၅-၌ "ပထဝီနှင့် အာပေါတို့သည် လေးသောကြောင့် သဘာဝဖြစ်ကြသည်"ဟု မိန့်ဆိုထားရာ ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိတော်တွင် လဟုက်=ပေါ့သည်-ဟုလည်း ဟောထားသည်ကိုထောက်လျှင် ပေါ့သော ပထဝီလည်း ရှိသင့်သည်-ဟု လျှဉ်းပါးဘွယ်ရှိသဖြင့် ဋီ ၁၊ နှာ ၄၅၄-၌ ပရမတ္ထသိဒ္ဓံ ဂရုဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ပုရိမာ ဒွေ ဂရုကတ္တာ သဘာဝါ"တိ-ဟု သန္ဓာယဘာသိတဖြစ်ကြောင်း ဖြေရှင်းထားလေသည်။ ဤနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(c) သန္ဓာယ-ပုဒ်ဖြင့် မဖော်ပြစေကာမူ အခြားအနက်တို့နှင့်လည်း စပ်ဆိုင်၍ ထိုအနက်တို့ကိုပါ ယူသင့်သကဲ့သို့ရှိရာတွင် လိုအပ်သောအနက်ကိုသာ ဖွင့်ပြခြင်းသည်လည်း သန္ဓာယဘာသိတသဘောပင် ဖြစ်သည်-ဟု မှတ်ယူသင့်ပေသည်။ ပုံစံပြရလျှင်—

ဋီ ၁၊ နှာ ၁၁-၌ ကမ္မန္တိ မဂ္ဂစေတနာ။ပ။ သီလန္တိ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာ-ဟူသော အဖွင့်မျိုးပင်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၆)

(၈) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဖြစ်သည့် သီလေ ပတိဋ္ဌာယ-စသော ဂါထာကို ရှေးဦးစွာ ထုတ်ပြပြီးမှ ထိုဂါထာ၏ အဖွင့်အနေအားဖြင့် ပြုစီရင်သော ကျမ်းဖြစ်သောကြောင့် ဝတ္ထုပုဗ္ဗကဂန္ထာရမ္ဘရှိသောကျမ်း-ဟု အမျှားအားဖြင့် အသိအမှတ် ပြုထားကြသော်လည်း မဟာဋီကာရှင်ကမူ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ-စသောဂါထာကို ထုတ်ပြခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ချီးမွမ်းခြင်းကို ရှေ့သွားပြု၍ ထုတ်ပြခြင်းလည်းဖြစ်သည်-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ၏ ရည်ရွယ်ရင်းကို ဋီ ၁၊ နှာ ၂-နှင့် ၃-တို့၌ "အထဝါ ထောမနာပုဗ္ဗကာ စာယံ။ ပ။ ဘဂဝတော ထောမနံ ပုရက္ခတ္တာ ယထာရိုပ္ပေတသံဝဏ္ဏနာ ကတာ။ တေနာဟ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိ အာဒိ"ဟူသော စကားရပ်တို့ဖြင့် ရှင်းလင်းလျက် ခိုင်လုံစွာ ဖော်ပြထားလေသည်။ အလွန်ပင် နက်နဲလှပါပေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၆)

(ဆ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နှာ ၂-၌ "သော ပနာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ကတ္ထစိ ဝိပဿနာ-မတ္တဝသေနေဝ ဒေသိတော"ဟု ပြဆိုထားရာ ထိုစကားရပ်၌ မတ္တနှင့် ဧဝ-သဒ္ဒါ

တို့ဖြင့် ဆိုလိုသောအဓိပ္ပါယ်ကို ဋီ ၁၊ နှာ ၁၁-၌ "ဝိပဿနာမတ္တဝသေနေဝါတိ အဝဓာရဏေန သမထံ နိဝတ္တေတိ"စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြထားလေသည်။ ထိုအဖွင့်၏ ဆိုလိုရင်းမှာ—

ဝိပဿနာဝသေနေဝ၊ဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်-ဟူသော စကားခွဲ ဝေ(=သာလျှင်)-ဟူသော စကားဖြင့် သမထကိုသာ နှစ်စေ၏၊ သမထမပါ-ဟုသာ ဆိုလို၏။ သီလကိုမူ မနှစ်စေ၊ သီလမပါ-ဟုကား မဆိုလို။ အကြောင်းမူကား သမထသည်သာ ဝိပဿနာ၏အပြိုင် ယှဉ်ဖက်ဖြစ်၍ သီလသည်ကား ၎င်း၏အပြိုင်ယှဉ်ဖက် မဟုတ်သောကြောင့်ပင်တည်း။

ဝိပဿနာမတ္တဝသေန၊ဝိပဿနာမျှ၏အစွမ်းဖြင့်-ဟူသော စကားခွဲ မတ္တ(=မျှ)-ဟူသောစကားသည် အထူးဝိသေသကိုသာ နှစ်စေတတ်၏၊ သာမညကိုကား မနှစ်စေတတ်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းမတ္တ(=မျှ)-ဟူသောစကားဖြင့် ဥပစာရ, အပ္ပနာ-ဟူသော သမာဓိအထူးကိုသာ ပယ်မြစ်သည်။ ထူးခြားသော ဥပစာရသမာဓိ, အပ္ပနာသမာဓိမပါပဲ ဝိပဿနာ သက်သက်မျှဟု ဆိုလိုသည်။ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ်ကြောင့် သိရသနည်းဟူမူ "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ"စသော သာဓက ဂါထာသည် ဝိပဿနာယာနိကနှင့်ဆိုင်သော ဒေသနာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ၎င်းမတ္တ(=မျှ)ဟူသော စကားဖြင့် ခဏိကသမာဓိဟူသော သာမန် သမာဓိကိုကား မပယ်မြစ်ပေ။ အကြောင်းမူကား-ဝိပဿနာသည် ခဏိကသမာဓိနှင့်ကင်းရှိ မဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၂၉)

ဤသို့စသည်ဖြင့် မတ္တ-နှင့် ဝေ-သဒ္ဒါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုထားသည်မှာ မှတ်သားဖွယ် နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။

(၈) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နှာ ၅-၌ "သီလေန တေဝိဇ္ဇတာယ ဥပနိဿယော ပကာသိတော ဟောတိ" စသည်ဖြင့် ပြဆိုထားရာ သမထဝိပဿနာအလုပ်ကို အားမထုတ်ပဲ သီလသက်သက်ဖြင့် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ရနိုင်သောသဘော သက်ရောက်လျက်ရှိ၏။ ဤအချက်ကို ဋီ ၁၊ နှာ ၁၉-၌ "ယသ္မာ သီလံ ဝိသုဇ္ဈမာနံ သတိသမ္မေဇ္ဇယေန" စသည်ဖြင့် ရှင်းပြထားလေသည်။ ထိုရှင်းပြချက်၏ လိုရင်းမှာ သီလသည် စင်ကြယ်လျှင် သတိသမ္မေဇဉ်စွမ်းအား, ကမ္မဿကတာဉာဏ်စွမ်းအားဖြင့် ညစ်ညူးစေတတ်သော သံကိလေသမှလည်း စင်ကြယ်၏၊ ပြည့်လည်းပြည့်စုံ၏။ ထိုသို့သီလပြည့်စုံစင်ကြယ်လျှင် အားကြီးသောအကြောင်းပြည့်စုံခြင်းကြောင့် သတိအား, ဉာဏ်အား ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ရနိုင်သည်-ဟူ၍ ဖြစ်၏။ (ဋီ-နိ ၁၊ နှာ ၃၉)

(၅) စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ-ဟူသော ပါဠိ၌ ပါ၌ပါ ပွါးစေရမည့် သမာဓိနှင့် ပညာသည် လောကီတရားလော, လောကုတ္တရာတရားလော-ဟု မေးခွန်းထုတ်ပြီးလျှင် ဥက္ကဋ္ဌနည်းအားဖြင့် လောကုတ္တရာ သမာဓိ ပညာကိုသာယူအပ်ကြောင်း၊ ထို

လောကုတ္တရာ သမာဓိပညာသည်လည်း လောကီသမာဓိ ပညာနှင့်ကင်းမ်ား
မဖြစ်သောကြောင့် နာနန္တရိကနည်းအားဖြင့် လောကီသမာဓိ ပညာကိုလည်း
ယူအပ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ယူအပ်သည်မှာလည်း သမထယာနိကဖြစ်လျှင် ဥပစာ-
အပွနာသမာဓိနှင့်, ဝိပဿနာယာန်ကဖြစ်လျှင် ခဏိကသမာဓိနှင့်, ထိုသမထ-
ယာနိက ဝိပဿနာယာနိက ၂-ဦးလုံးပင် အနိစ္စာနုပဿနာစသော ဝိမောက္ခမုခ
သုံးပါးနှင့် ကင်းမ်ား လောကုတ္တရာတရားကို တရံတခါမျှ မရနိုင်သောကြောင့်
ဖြစ်ကြောင်းများကို ဋီ ၁၊ နာ ၁၅-၌ ဖော်ပြထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နာ ၃၉)
အလွန်ပင် တိကျပြတ်သားလှပါပေ၏။ မှတ်သားဖွယ်လည်း ကောင်းလှပါပေ၏။

(ည) သီလေ ပတိဋ္ဌာယ-ဟူသော ပါဠိအရ သီလ၌တည်ပုံကို ဋီ ၁၊ နာ ၁၃-၌
"ပတိဋ္ဌာယာတိ ဒုဝိဓာ ပတိဋ္ဌာ" စသည်ဖြင့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှင်းပြထားပေသည်။
ရှင်းပြပုံမှာ ဤသို့တည်း။ သီလ၌တည်၍ သမာဓိနှင့်ပညာကို ပွါးစေလျက်
တရားအရှုပ်ကို ဖြေရှင်းနိုင်သည်ထိုရာ၌ တည်ရာသည် နိဿယပစ္စည်းဖြစ်သော
တည်ရာ, ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်သော တည်ရာအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို
၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိပညာ ၄-ပါးကို မခဲ့ပဲ တပေါင်းတည်း
ပြုရှိယူလျှင် လောကီသီလသည် ထိုမဂ်သမာဓိပညာတို့၏ ဥပနိဿယပစ္စည်း
ဖြစ်သော တည်ရာဖြစ်၏။ လောကုတ္တရာမဂ်သီလသည်ကား နိဿယပစ္စည်း
ဖြစ်သော တည်ရာဖြစ်၏။ မဂ်သမာဓိ ပညာ ၄-ပါးကို အသီးအသီးခွဲယူလျှင်မူ
ကား လောကီဝိပဿနာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌ အတူတကွဖြစ်သောသီလသည် အတူတက
ဖြစ်သော သမာဓိပညာတို့၏ နိဿယဖြစ်သော တည်ရာဖြစ်၍ ရှေးစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌
ပါဝင်သောသီလသည် နောက်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌ ပါဝင်သော သမာဓိပညာတို့၏
ဥပနိဿယဖြစ်သောတည်ရာဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအတူပင် လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌
အောက်အောက် မဂ်ဖိုလ်သီလသည် အထက်အထက် မဂ်သမာဓိပညာတို့၏
ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်သော တည်ရာလည်းဖြစ်သေး၏။ (ဋီ-နိ ၁၊ နာ ၃၅) ဤသို့
လျှင် သီလ၌တည်ပုံ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှင်းပြထားသည်မှာ သေချာ
စေ့စပ်၍ နက်နဲလှပါပေသည်။

၆-ကြွင်းကျန်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြည့်စုံအောင်ပြခြင်း

(က) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နာ ၄၂-တွင် ကလျာဏမိတ္တအဖွင့်၌ ဝေမာဒိဂုဏ-
သမန္နာဂတ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ဆိုလိုသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီ ၁၊ နာ ၁၁၉-၌
"ကလျာဏမိတ္တော ဟိ သဒ္ဓါသမ္ပန္နော" စသည်ဖြင့် ပြည့်စုံအောင်ပြထားလေ
သည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နာ ၂၇၁)

(ခ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နာ ၁၀၀-၌ လောဘုဿဒ-စသည်ကို ပြရာတွင် ဂ-ဝါရ
သာလျှင် ပြဆိုထားရာ ဋီကာ ၁၊ နာ ၁၂၅-၌ ၆-ဝါရထပ်ပြည့်၍ ၁၄-ဝါရအထိ

ပြဆိုသားလေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်း ၆-ဝါရသည် အဋ္ဌကထာပြဆိုသော ဂ-ဝါရ ၌ပင် အတွင်းဝင်ကြောင်းကိုလည်း ပြဆိုသားပေသေးသည်။(ဋီ-နိ ၁၊ နာ ၂၈၃)

(ဂ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နာ ၁၁၂-၌ အလောဘာဒီနံ ဝသေန ဆဟာကာရေဟိ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန ဘဝိတဗ္ဗံ-ဟု ပြရာတွင် ပြသင့်သော ကြွင်းကျန်နေသေးသည့် စကားမျှားကို အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာမှ ယူဆောင်၍ ဋီ ၁၊ နာ ၁၃၄-၆-တို့၌ ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နာ ၃၀၂-၃၀ဂ)

(ဃ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နာ ၁၆၃-၌ ပဋ္ဌကဇ္ဈာနကထာကို ပြရာတွင် စတုက္ကနည်း ပဉ္စကနည်း ၂-ပါးလုံးကို ပြဆိုခြင်း၏အကြောင်းကို ဋီ ၁၊ နာ ၁၉၃-၌ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာ-သယ ဒေသနာဝိလာသအားဖြင့် နည်း ၂-ပါးလုံးကိုပင် အာဘိဓမ္မာပိဋကတ္ထ ဘုရား၌ ဟောတော်မူသောကြောင့် ပြဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြထားလေသည်။ (ဋီ-နိ ၁၊ နာ ၄၂၇-၄၄၀)

(c) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နာ ၁၉၂-၅-တို့၌ အရဟံ-ပုဒ်၏အနက်ကို "ကိလေသာ တို့မှ ဝေးသောကြောင့် အရဟံ မည်၏"စသည်ဖြင့် ၅-နည်းဖွင့်ပြသကဲ့သို့ ဋီ ၁၊ နာ ၂၂၅-ဂ-၌လည်း "မသူတော်တို့မှ ဝေးသောကြောင့် အရဟံ မည်၏"စသည် ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မတူပဲ ၆-နည်းဖွင့်ပြထားလေသည်။ ဤနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(စ) ဋီ ၁၊ နာ ၂၃၃-၌ ဝိဇ္ဇာပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ပညာတော် ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြသည်၊ စရဏပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မဟာကရုဏာတော် ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြသည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ, စရဏသမ္ပဒါတို့က ပြအပ်သော အနက်တို့ကို အသီးအသီး အကျယ်ပြဆိုထားလေသည်။ ဤနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(ဆ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နာ ၂၀၃-၅-တို့၌ ဘဂဝါ-ပုဒ်၏အနက်ကို "လောကီ လောကုတ္တရာ ချမ်းသာ ၂-ပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော ဒါန သီလစသည် အထူတ် အထိပ်သို့ရောက်သော ဘုန်းပါရမီရှိသောကြောင့် ဘဂဝါ မည်၏" စသည်ဖြင့် ၆-နည်းဖွင့်ပြထားသကဲ့သို့ ဋီ ၁၊ နာ ၂၅ဂ-၂၆၃-တို့၌လည်း "သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော သီလစသော ဂုဏ်အစုရှိသောကြောင့် ဘဂဝါ-မည်၏"စသည် ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မတူပဲ ၇-နည်း ဖွင့်ပြထားသည်မှာ နက်နဲ ဆန်းကြယ်လှပါပေ သည်။ ဤနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(ဈ) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နာ ၃၆၂-၄-တို့၌ မဟာဘူတ-ပုဒ်ကို မဟန္တပါတုဘာဝ-စသောနည်း ၅-ပါးတို့ဖြင့် ဖွင့်ပြသကဲ့သို့ ဋီ ၁၊ နာ ၄၅၂-၌လည်း မဟာဘူတေက-ဒေသတာ-စသောနည်း ၅-ပါးတို့ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မတူပဲ ပြည့်စုံစွာ ဖွင့်ပြထားလေ သည်။ ဤနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(၂) သမယန္တရကိုပြခြင်း

မဟာဋီကာကျမ်းဆရာ အရှင်ဓမ္မပါလသည် သမယန္တရတို့၌ နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်သည့်အလျောက် ပြသင့်သည့်အရာတို့တွင် သမယန္တရ(=အယူတပါး)တို့ကိုလည်း ဤဋီကာ၌ ထုတ်ပြထားသည်မှာ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ ဆိုလိုရင်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိနားလည်စေသလောက် သုတလိုလားသူတို့အတွက်လည်း အကျိုးများလှပေသည်။ ဤသည်လည်း မဟာဋီကာ၏ အခြားကျမ်းများနှင့်မတူသော ချီးကျူးဖွယ်အချက်တခု ဖြစ်ပေသည်။

(က) စေတသိက်သီလနှင့်စပ်၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအရာ၌ "သား၏မျက်နှာကို မြင်ရခြင်းသည် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၍ သားမျက်နှာကို မြင်ရခြင်းစသော အကျိုးအတွက် မိစ္ဆာစာရကို ပြုကျင့်အပ်၏"ဟု ယူသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်ကြောင်းဖြင့် ဋီ ၁၊ နှာ ၂၆-တွင် ပြဆိုထားလေသည်။ (ဋီ-နီ ၁၊ နှာ ၆၇)

(ခ) ဋီ ၁၊ နှာ ၃၇-၌ မရိယာဒစာရိတ္တကို ဖွင့်ပြရာတွင် တိတ္ထိတို့၏ အမြဲဆောက်တည် ကျင့်သုံးအပ်သော သီလ-ဟူသော ယမ၊ ရံဖန်ရံခါ ဆောက်တည် ကျင့်သုံးအပ်သော သီလ-ဟူသော နိယမ စသည်ကို ပါသဏ္ဍဓမ္မခေါ်ကြောင်း ဖွင့်ပြထားလေသည်။[1] (ဋီ-နီ ၁၊ နှာ ၉၂)

(ဂ) ဋီ ၁၊ နှာ ၅၅-၌ အနေသနနှင့်စပ်၍ အဂ်, နိမိတ္တ, လက္ခဏ, သုပိန်-စသောပုဒ်တို့ကို သမယန္တရကျမ်းများအရ ဖွင့်ပြထားလေသည်။ (ဋီ-နီ ၁၊ နှာ ၁၃၄)

(ဃ) ဋီ ၁၊ နှာ ၂၅၆-၌ အာဏိမာ, လဃိမာ, မဟိမာ-စသော ပုဒ်တို့ကို သမယန္တရကျမ်းတို့နှင့်အညီ ဖွင့်ပြထားလေသည်။ ဤနိဿယ ဒုတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(င) ဋီ ၂၊ နှာ ၁၂၀-၌ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြစ်ပုံနှင့် စပ်၍ ဒိဋ္ဌိကို သရုပ်ဖော်ရာတွင် "တောဝကော ဧဝ ဝိသယော" စသည်ဖြင့်ရင်း, "ဧသ ပန္ထော' ဝိတထော ဒေဝယာနေ" စသည်ဖြင့်ရင်း သမယန္တရဝါဒတို့ကို ဖွင့်ပြထားလေသည်။ ဤနိဿယ တတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(စ) ဋီ ၂၊ နှာ ၂၁၇-ဂ-တို့၌ ဣဿရပဓာနကာလသဘာဝါဒီဟိ-ပုဒ်ကို ဖွင့်ရာတွင် ဣဿရဝါဒ, ပဓာနဝါဒ, ကာလဝါဒ, သဘာဝဝါဒ-ဟူသော သမယန္တရ

၁-အရှင်ဓမ္မပါလသည် မူလပဏ္ဏာသဋီကာ ၂၊ နှာ ၁၂၊ ဗုဒ္ဓသီဟနှာဒသုတ် အဖွင့်၌လည်း ဟောတိက, ကုဋိစက, ဗဟုဒက, ဟံသ, ပရမဟံသ-စသော ပါသဏ္ဍအယူ ၉၆ ပါးတို့ကို ထုတ်ပြထားလေသည်။

တို့ကိုရင်း, အာဒီ-အရ အဏုဝါဒ, ပုဗ္ဗဟေတုဝါဒ, နိယတိဝါဒ, ယဒိစ္ဆာဝါဒ စသော သမယန္တရတို့ကိုရင်း ဖွင့်ပြထားလေသည်။ ဌီ ၂၊ နှာ ၂၂၂-၌လည်း ကပိလ ရသေ့၏ ပကတိဝါဒစသည်ကို ပြဆိုထားလေသည်။ ဤနိဿယ တတိယတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(ဆ) ဌီ ၂၊ နှာ ၂၉၃-၌ ဝတ္ထာနိ ဇိဏ္ဏာနိ-စသော ဂါထာကို ဘဂဝါဂီတိ-ခေါ် သမယန္တရကျမ်းမှယူ၍ ပြထားလေသည်။ ဤနိဿယ စတုတ္ထတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

(ဇ) အထူးအားဖြင့် ဌီ ၂၊ နှာ ၃၅၈-၃၆၁-တို့၌ ကပိလရသေ့၏ ပကတိ အာဒီဝါဒ (သင်္ချဝါဒ), ကဏာဒရသေ့၏ ဒြဗျာဒိဝါဒ (အဏုဝါဒ), နိဂဏ္ဌနာဋ-ပုတ္တ (မဟာဝီရ)၏ ဇီဝါဒိဝါဒ (ဂျိန်းဝါဒ), ပကုဒ္ဓ ကစ္စာယန၏ ကာယာဒိဝါဒ တို့ကို ထိုထိုသမယန္တရကျမ်းတို့မှ ထုတ်နုတ်၍ အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြထားလေ သည်။ ဤနိဿယ စတုတ္ထတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ဤမျှမြည်းကြည့်ရလျှင် အာစရိယမမှပါလ ပြုစီရင်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာ-ဋီကာ၏ ချီးကျူးဖွယ် ကောင်းပုံတို့ကို သဘောပေါက်လောက်ပေပြီ။ ထိုထက် ပိုမို ကြည့်လို သိလို အရသာခံလိုပါမူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-မဟာဋီကာနှင့် ဤနိဿယတို့ကို ဖက်တွဲ ဖတ်ရှုကြပါကုန်-ဟူ၍သာ တိုက်တွန်းရပေတော့မည်။

မဟာဋီကာနိဿယ ပေါ် ပေါက်လာခြင်းအကြောင်း

ရှေးနိဿယ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာမှာ နားလည်သဘောပေါက်ရန် ခက်ခဲ သော ကျမ်းတစောင်ဖြစ်ရာ ၎င်းကျမ်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည် သဘောပေါက်အောင် ကြည့်ရှု ပို့ချနိုင်ရေးအတွက် အမှီ နိဿယ ကောင်းတစောင် မုချလိုအပ်နေပေသည်။ဤနိဒါန်းရေးသူအနေနှင့်မူမဟာဋီကာ နိဿယဆိုလျှင် ပုံနှိပ်စာအုပ်မဆိုထားဘဲ ပေမူနိဿယကိုပင် မတွေ့ဘူးပေ။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်း စာမျက်နှာ ၁၇၇-၌မူ မန္တလေးရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည် ပဌမသံဂါယနာတင် မင်းတုန်းဘုရင်လက်ဘက် ၁၂၂၁-ခုနှစ်တွင် နန်းမတော် မိဖုရားခေါင်ကြီးအမိန့်အရ မဟာသိရိဇေယျသူဘွဲ့ခံ မိုင်းခိုင်းမြို့စား ပိဋကတ် တော်အုပ် ဦးယံနှင့် စာတော်ပြင် နေမျိုးမမှဴးကျော်သူတို့ မဟာဋီကာ နိဿယ တစောင် ပြုစီရင်ကြောင်း ယင်းနိဿယ ပေထုပ်ရေ ၂-ထုပ်ရှိကြောင်း ဖော်ပြ ထားလေသည်။ သို့သော်လည်း ယခုအခါ စာပေတတ်ကျွမ်း နှံ့စပ်တော်မူကြ သော ဆရာတော်ကြီးများပင် ယင်းနိဿယ ပေမူကို မတွေ့ဘူး မကြည့်ဘူးကြ ပေ။ မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ယင်းနိဿယ ကွယ် ပျောက်တိမ်မြှုပ်သွားခဲ့လည်းကို မသိနိုင်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မဟာဋီကာ နိဿယ ကောင်းတစောင်မှာ လိုအပ်မြဲ လိုအပ်လျက်ပင် ရှိနေလေသည်။

မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီး တိုက်တွန်းချက် သို့ရှိနေစဉ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၌ ဆဋ္ဌသံဂါယနာပွဲကြီး ဆင်ယင်ကျင်းပဖို့ရာ အခွင့်ကောင်း ကြုံလာလေတော့သည်။ ထိုဆဋ္ဌသံဂါယနာပွဲကြီးမှာ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၁၆-ခုနှစ်မှစ၍ ပါဠိ,အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ကို သံဂါယနာဘင်ကြရာ ၁၃၂၂-ခုနှစ်တွင် ပြီးဆုံးခဲ့လေသည်။ ထိုသံဂါယနာပွဲကြီး အတွင်းက ဩသာနဋ္ဌာနဒ္ဒ ဤမဟာဋီကာကို တည်းပြတ်သုတ်သင်ကြရာတွင် ရှေးကဆရာတော်ဘပါး ရေးသားထားသော မဟာဋီကာ နိဿယနှင့်လည်း တိုက်ဆိုင်နှိုးနှောရ၍ သုတ်သင်ကြသည်-ဟု ကြားသိရ၏၊ ထိုပြင် စင်ကိုင်းဝါးချက် မင်းကျောင်းဆရာတော်ဘုရား ရေးသားသော မဟာဋီကာ နိဿယတစောင် ရှိသည်ဟု-လည်း ကြားသိရ၏။ ထို့ကြောင့် ပေစာထုပ်အဖြစ်နှင့် မဟာဋီကာ နိဿယရှိကြောင်းကိုကား သိရပေ၏။ သို့သော် ထိုဋီကာ နိဿယတို့သည် စာအုပ်အဖြစ်သို့ မရောက်ပဲ ပေစာအဖြစ်နှင့်သာ တည်နေသောကြောင့်ရင်း, ထိုးရှားဆရာတော်ဘပါး ရေးသားသော နိဿယနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ သုတ်သင်ထားသော ဆဋ္ဌသံဂါယနာမှ ဋီကာပါဠိ၌ပင် ချုတ်ယွင်းချက်များ ရှိနေသေးသောကြောင့်ရင်း ခက်ဆစ်ဌာန အဆုံးအဖြတ်များနှင့် တကွ ချုတ်ယွင်းချက်များကိုပါ သုတ်သင်ပြင်ဆင်၍ ဆဋ္ဌသံဂါယနာမှနှင့်လည်းအညီ ပြန်ဆိုလျက် ပြည့်စုံခိုင်လုံသော မဟာဋီကာ နိဿယကောင်းတစောင်မှာ လိုအပ်မြဲ လိုအပ်လျက်ပင် ရှိနေလေသည်။ သို့လိုနေရာတွင် အကြောင်းညီညွတ်ရန် အခွင့်ကောင်းပေါ်လာပြန်သည်မှာ အဆိုပါ ဆဋ္ဌသံဂါယနာပွဲကြီး ပြီးစီးသောအခါ၌ ထိုစဉ်က သံဂီတိကာရက သံဃာတော်အပေါင်း၏ ဦးစီးဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်တော်မူသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အာဘိဓမ္မာရဋ္ဌဂုရု မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်(ပဌမသံဂါယနာတင်ပြီးသောအခါ ပိဋကသုံးသွယ် နိကာယ်ငါးရပ်တို့ကို မိမိတို့တပည့်များအား ပို့ချပေးရန် အရှင်ဥပါလိ, အရှင်အာနန္ဒာ,အရှင်အနုရုဒ္ဓါတို့အားရင်း,အရှင်သာရိပုတ္တြာနှင့် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့၏ တပည့်တို့အားရင်း အရှင်မဟာကဿပမထေရ်က အသီးအသီး တာဝန်ပေးအပ်တော်မူသကဲ့သို့) ဆဋ္ဌသံဂါယနာတွင် ပါဝင်တော်မူကြသော မထေရ်တို့အား နိကာယ်တစောင်ဖြင့်စေ, အများဖြစ်စေ, အားလုံးကိုဖြစ်စေ အသီးအသီး တာဝန်ယူ၍ မပြတ်ပို့ချကြရန် နှိုးဆော်တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့လေသည်။

မဟာစည်ဆရာတော်၏ တာဝန်ယူချက် ထိုအခါ ဤမဟာဋီကာ နိဿယကျမ်းပြု မထေရ်ဖြစ်သော မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားသည် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နှိုးဆော် တိုက်တွန်းချက်ကို နာယူသောအားဖြင့် ကမ္ဘဋ္ဌာန်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော (၁) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မဟာဋီကာ၊ (၂) ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်နှင့် ၎င်း၏အဋ္ဌကထာ၊ (၃) မိလိန္ဒပဉှာ ပါဠိတော်

ဟူသောကျမ်းတို့ကို မိမိ၏ သာသနာ့ရိပ်သာ၌ မပြတ်ပို့ချရန် တာဝန်ယူရသော် သင့်လျော်ကောင်းမြတ်ပေမည်"ဟု ဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းမိလေသည်။ "ထိုသို့ တာဝန်ယူလျက် ပို့ချနေခြင်းအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အရှုပ်အထွေး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လျှင် အလွယ်တကူနှင့် ခိုင်လုံသောအဆုံးအဖြတ်ကို ပေးနိုင်ခြင်း, ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ အဟောင်းအသစ်တို့အား ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုင်ရာ၌ ဗဟုသုတ တိုးပွါး၍ အသားကျ ကျေးပြန်စေခြင်း စသောအကျိုးများကို ရနိုင်ပေလိမ့်မည်"ဟုလည်း ရရှိမည့်အကျိုးများကိုပါ ထပ်မံ စဉ်းစားမိပြန်လေသည်။ ထိုသို့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားမိသည့်အတိုင်းပင် အဆိုပါကျမ်းများကို ပို့ချရန် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အထံ၌ ဝန်ခံ ကတိခပးကာ တာဝန်ယူလိုက်ခလေသည်။

ဤနိဿယ ထိုသို့ တာဝန်ယူလိုက်သည့် အလျောက်ပင် ၁၃၂၂ ခုနှစ် တပို့တွဲ လဆုတ် ၃-ရက် ကြာသပတေးနေ့မှ စ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကို မဟာဋီကာနှင့် တွဲဖက်ကာ နေ့စဉ် တနာရီခွဲ နှစ်နာရီခန့် မပြတ် ပို့ချခဲ့လေသည်။ ပို့ချပုံမှာလည်း စာလိုက်သူ တပည့်တို့တွင် ဓမ္မာစရိယ အောင်ပြီးသူတို့သာ များသဖြင့် စာဆိုပုဂ္ဂိုလ်ဟု မထားပဲ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက်လောက်အောင် ရှင်လင်းပြောကြားပြီးမှ နိဿယမူ ရေးသားရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် နိဿယ-နက်သက်သက်ပို့ချပေးလေသည်။ ထိုအနက်ကို စာလိုက်သူ တပည့်ရဟန်းတော်တို့ လက်နှိပ်စက်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်ပြီးသောအခါ မဟာဋီကာနိဿယမူကြမ်းကို ရလေတော့သည်။ ထိုစာမူကြမ်းကို မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တိုင် အထပ်ထပ်ကြည့်ရှု၍ ပြင်ဆင်သင့်သည်ကို ပြင်ဆင်, အဆုံးအဖြတ် အမှာစကားထည့်သင့်သည်ကိုထည့်၍ ကျေနပ်သည့်အခါမှ မူချောဖြစ်အောင် လက်နှိပ်စက်ဖြင့်တဖန် အချောရိုက်နှိပ် စေရပြန်သည်။ ဤဒုတိယအကြိမ် အချောရိုက်ပြီးမှပင် ပုံနှိပ်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်သော မဟာဋီကာနိဿယမူချောကို ရရှိပေတော့သည်။

ယင်းသို့ စာမူကြမ်းမှ မူချောဖြစ်အောင် လက်နှိပ်စက်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်၍ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားအား ပါဠိမဲ ကူညီဖြည့်ပေးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ—

(၁) ဦးနန္ဒာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ သာသနာ့ရိပ်သာ)

(၂) ဦးသံဝရ(သာသနဓဇသိရီဗဟုခုဓမ္မာစရိယ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊သာသနာ့ရိပ်သာ)

(၃) ဦးဘေဇနိယ(သာသနဓဇသိရီပဝရဓမ္မာစရိယ)

(၄) ဦးရေဝတ(သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ)

(၅) ဦးကဝိဓဇ(သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ)

(၆) ဦးဓမ္မသာမိ(ဘုရားကြီးတိုက် ရန်ကုန်)

(၇) ဦးကောဏ္ဍည(အုတ်တွင်း)

(၈) ဦးကောဝိဒ(ကန့်ဘလူမြို့)

(၉) ဦးလာဘ(အထွေထွေဝန်ဆောင်၊ သာသနာ့ရိပ်သာ)တို့ ဖြစ်ကြသည်။

အဆိုပါစာမူချောကိုမှ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာပုံနှိပ်စက်တွင် ရိုက်နှိပ်စေပြီးလျှင် ပုံနှိပ်မူကြမ်းကို မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးသုတ်သင်ပြန်လေသည်။ ထို နောင်မှ ၇မမူဒီပကျောင်းဆောင်ရှိ သြသာနသောဓကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များက အဆုံးသတ်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးပြီးလျှင် အပြီးသတ် အချောရိုက်နှိပ်ရန် ပုံနှိပ်စက်သို့ ပြန်ပို့ရလေသည်။

ဤသို့လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ မြန်မာနိဿယကျမ်းတစောင်ကား ဆဋ္ဌသံဂါယနာနှင့် ကျေးဇူးရှင် အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့ကို အကြောင်းခံကာ ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတမဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား၏ ကြိုးပမ်းမှု, အထက်ပါ ရဟန်းတော်တို့၏ ကူညီမှုဖြင့် မြန်မာ့သာသနာဘောင်တွင် ပုံနှိပ်စာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် ထွန်းပြောင်စွာ ပေါ် ပေါက်လာခဲ့ပြီဖြစ်ရာ စာချ, စာသင်, သုတေသီပညာရှင်ဘိုအတွက် အားတက်ဝမ်းမြောက်စရာကြီး ပါပေတည်း။

ဤနိဿယ စီစဉ်ပုံ

ဂန္ဌာရမ္ဘမလို ဤနိဿယသ္ဒ အခြားနိဿယများနှင့် မတူသည့်အချက်တချက်ကို သတိပြု ကြည့်ရှုသူတို့ တွေ့ရှိကြမည် အမှန်ပင်။ ထိုအချက်ကား အခြားမဟုတ်၊ ဂန္ဌာရမ္ဘ-ခေါ် နိဿယကျမ်းဦးစကား မပါရှိခြင်းပင်။ ယင်းသို့ ဂန္ဌာရမ္ဘမထည့်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားက "ဤနိဿယသည် အထက်၌ပြုဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပေါ် ပေါက်လာသောကျမ်းဖြစ်သောကြောင့်ရင်း, မဟာဋီကာဆရာ၏ ရတနတ္တယပဏာမသည် နိဿယ၌ ပါဝင်နေပြီးပြစ်ရာ ထိုပဏာမဖြင့်ပင် နိဿယဆရာ၏ အနှစ်ရာယ်ပျောက်ခြင်းစသော အကျိုးများပြီးစီးနိုင်သည်-ဟု ယူဆသောကြောင့်ရင်း, နိဿယ၌ ပါဋိဂါထာစီကုံး၍ အနက်ရေးခြင်းဖြင့် အကျိုးမများဟု ထင်မြင်သောကြောင့်ရင်း နိဿယဂန္ဌာရမ္ဘ မထည့်ခြင်းဖြစ်သည်" ဟု အမိန့်ရှိပါသည်။

နိဿယမည်ကာမတ္တမဟုတ် ဤမဟာဋီကာ နိဿယသည် ပုဒ်ရှိရင်းအတိုင်း အနက်ဖြစ်ကာမျှ ပြုစီရင်ထားသော ဖြစ်ဆန်းကာမျှ နိဿယမဟုတ်ပေ။ ကျမ်းဆရာကိုယ်တိုင် အခြားသော ပါဋိ, အဋ္ဌကထာ,

ဋီကာကျမ်းတို့နှင့်ရင်း, သမယန္တရကျမ်းတို့နှင့်ရင်း အခေါက်ခေါက် အခါခါ တိုက်ဆိုင် ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးနောက် တပည့်တို့အား သဘောကျ ကျေနပ်လောက်အောင် အနက်အဓိပ္ပါယ် ရှင်းလင်းပြောပြပြီးမှ မူတင်ထားသော နိဿယ ဖြစ်ပေသည်။ ဤမျှ ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်း ရေးသားပြုစုထားသည်ကို အောက်ပါ ထူးခြားချက်များက သက်သေခံပါလိမ့်မည်။

ဤနိဿယ၌—

(၁) မူလရှိရင်းပါဠိအတိုင်း သင့်လျော်သောအနက်ကိုမရနိုင်လျှင် မြန်မာ မူဟောင်း သီဟိုဠ်မှ ယိုးဒယားမူတို့နှင့် တိုက်ဆိုင်ညှိနိုင်း၍ အသင့်ဆုံးပါဠိကို မူတင်ထားလေသည်။

အယုဇ္ဈဘောဇိန် ဩဒဒရိုက် ဂရဟန္တာ(နှာ ၁၆၉)၊ လောဘုဿဒတာဒိ (နှာ ၂၈၁)စသော ပါဠိတို့၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုကြည့်ပါ။

(၂) မြန်မာ, သီဟိုဠ်, ယိုးဒယား ဟူ၍ မူကွဲခနစေကာမူ မူအားလုံးပင် သဒ္ဒယုတ္တိ, အတ္ထယုတ္တိအားဖြင့် သင့်လျော်မှန်ကန်နေသော အရာတို့၌ အသင့်ဆုံးကို မူတင်၍ အခြားမူတို့ကိုလည်း အောက်ခြေ၌ ပြထားလေသည်။

သာဒ္ဓေါ, အသာဒ္ဓေါ(နှာ ၁၄၇)စသော ပုဒ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုကြည့်ပါ။

(၃) မူလရှိရင်းပါဠိလည်း မသင့်, မူကွဲလည်း မရှိသော အရာတို့၌ ရှိရင်းပါဠိကို သဒ္ဒါနှက်ချ သမ္ဗန်ပြီးသျှင် နိဿယဆရာတော်၏ ထင်မြင်ချက်ကို သီးသန့်တင်ပြထားလေသည်။

ဥဿုက္ကာပေတ္စာ(နှာ ၇)၊ဗျာကရဏသမတ္ထတာယ ဝိဘာဝနဝသေန(နှာ ၈) စသော ပါဠိတို့၏ မှတ်ချက်ကိုကြည့်ပါ။

(၄) အချို့အရာတို့၌ အခြားသော ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့နှင့် တိုက်ဆိုင်ညှိနှိုင်း၍ သင့်လျော်သော ပါဠိကို ဆုံးဖြတ် အတည်ပြုထားလေသည်။

ဘုတ္တပစ္စယာ နု ဥပ္ပဇ္ဇနကဒေဝနှာ (နှာ ၁၃၄)၊ အဘုတ္တပစ္စယာ ဘုတ္တပစ္စယာ စ (နှာ ၁၃၅)စသော ပါဠိတို့၏ အဆုံးအဖြတ်တို့ကို ကြည့်ပါ။

(၅) အချို့သောအရာတို့၌ သက္ကတအဘိဓာန်ကျမ်းတို့၏အဆိုနှင့် ညီနှိုင်းကာ ပုဒ်ပါဠိကို သုတ်သင်၍ သင့်လျော်သော အနက်ကို သမ္ဗန်ထားလေသည်။

သာဒ္ဓေါ, အသာဒ္ဓေါ (နှာ ၁၄၇)၊ နိဓေဝနံ (နှာ ၁၉၅) စသော ပုဒ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုကြည့်ပါ။

(၆) မူလရှိရင်းပါဠိအတိုင်း သင့်လျော်သည့်အနက်ကို လုံးဝမရနိုင်သော အရာတို့၌ ရှိရင်းပါဠိမသင့်ခဏ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်၍ နိဿယဆရာတော် သဘောကျ ပါဠိကို မူတင်ထားလေသည်။

ဝေမ္မေတ္တ (နှာ ၁၄)၊ ဥပ္ပဇ္ဇနှာကာရော (နှာ ၁၆) စသောပါဠိတို့၏ အဆုံး အဖြတ်ကိုကြည့်ပါ။

(၂) ဋီကာ၏ အဆိုအမိန့်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်ရင်း, အခြားပါဠိတော်, အဋ္ဌ-ကထာ,ဋီကာတို့နှင့်ရင်း မည်ညီညွတ်-ဟု ထင်ရှားခဲ့လည်း အောက်ခြေ မှတ်ချက်ဖြင့် အထူးဖော်ပြထားလေသည်။

နှာ ၁၆၅၊ အောက်ခြေမှတ်ချက် ၂-နှင့် နှာ ၂၅၃၊ အောက်ခြေမှတ်ချက် ၁-စသည်တို့ကိုကြည့်ပါ။

ဤသို့ဖော်ပြထားခြင်းမှာ ဋီကာဆရာအား မရိုသေ မလေးစားသောကြောင့် မဟုတ်ပဲ နောင်လာနောက်သားတို့ အထူးဉာဏ်သက်၍ ကြံစည်ဉာဏ်းစားကြ စေရန်နှင့် အသင့်ယူတို့ရှိအောင် ကြံစည်နိုင်ပါက ခိုင်မာသော အဆုံးအဖြတ်ကို ပေးနိုင်ကြစေရန် ရည်သန်ကြောင်းဖြင့် ကျမ်းပြုဆရာတော်က အမိန့်ရှိပါသည်။ ထိုကြောင့်ပင် ဆရာတော်သည် ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း ဒုတိယတွဲ နိဂုံးခ်ုပ် "တထေသကောပရမ္မရာဂတ ရိုးရာနည်းမျှဖြင့် အားမရမရောင့်ရဲ ခိုင်မြဲကျမ်းဂန် လမ်းမှန်ကို ရှာလေ့ရှိသော။ ဝါ။ ယူသည်းကင်းကွာ ရိုးရာမလိုက် အမှန်ကိုသာ ကြိုက်လေ့ရှိသော။ သောဘနော နာမ၊ အရှင်သောဘနအမည်ရှိသော။ သော ထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်"ဟု မိမိ၏ စိတ်နေသဘောထားကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြသားပေသည်။

(၈) အနက်ယောဇနာရာခ်ဉ် သဒ္ဒါအနက်ကိုမလွန်စေပဲ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင် နိုင်သမျှ ပေါ်လွင်အောင် ယောဇနာထားလေသည်။ သို့သော်လည်း ပို၍ ပေါ်လွင် ထင်ရှားစေလိုသောအရာများ၌ အဓိပ္ပါယ်နက်, အရကောက်နက်တို့ကိုပါ ထုံ၍ ယောဇနာပြီးလျှင် အဓိပ္ပါယ်နက်, အရကောက်နက်တို့ကို လက်သည်းကွင်း ဖြင့် ပြထားသည်။ ဤသို့ပြထားခြင်းဖြင့် သဒ္ဒါနက်သက်သက် လိုသူတို့မှာ ကွင်းအတွင်းရှိ အနက်ကို ဖယ်ရှား၍ ကြည့်ရှုနိုင်ပြီး အဓိပ္ပါယ်နက်ကိုပါ လိုသူ တို့မှာ ကွင်းအတွင်းရှိအနက်ကိုပါ ထည့်သွင်း ကြည့်ရှုနိုင်လေသည်။

အာလောကကရံ၊ (စတုသစ္စာဉာဏ်ဟူသော) အရောင်အလင်းကို ပြုတော်မူတတ်သော (နှာ ၂) စသည်။

(၉) ပါဠိသေသနှင့် လိုက်ပါဠိတို့ကိုလည်း လက်သည်းကွင်းဖြင့် ပြ၍ ယောဇနာထားလေသည်။

(မယာ၊ ငါသည်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။) (နှာ ၂) စသည်။

(၁၀) သာဓကပါဠိမျှားကိုမူ ထောင့်ကွင်းဖြင့်ကွင်း၍ ယောဇနာထားလေ သည်။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။] (နှာ ၉)စသည်။

(၁၁) အနက်ယောဇနာရာဒ္ဓ ပါဠိသွားထက် မြန်မာစကားချောပြေရေးကို ပို၍ အလေးပေးကာ ယောဇနာထားလေသည်။

(က) သမ္ဘာရဘူတံ၊ အဆောက်အဦးဖြစ်သော။ ကာရဏဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ (နှာ ၈၅)စသည်။

(ခ) ကာမရာဂဂ္ဂိနာ၊ ကာမရာဂမီးဖြင့်။ (ကတ္တားပင်ဖြစ်သော်လည်း ဖြင့်-ဟု ပြန်မှ မြန်မာစကားချောသည်) ပရိဠယှာမိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်အပ်၏ (နှာ ၁၆၁) စသည်။

(ဂ) တယော ခန္ဓာ၊ သုံးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ (နှာ ၂၅) ပဋိလဘိ-တဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပေတည်း။ (နှာ ၅၂) ဤပုဒ်တို့ကို "သုံးပါးကုန်သော, ရအပ်ကုန်သည်၏"ဟု ပါဠိသွားမှန်အောင် အနက်ပြန်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာစကား ချောပြေစေရန် "ကုန်"ကို မြှုပ်ထားခဲ့သည်။

(၁၂) စာမျက်နှာတိုင်း၏ အထက်စာခေါင်းစီးနောက်တွင် လက်သည်းကွင်းဖြင့် ဂဏန်း ၂-မျိုးပြထားလေသည်။ ထို ဂဏန်း ၂-မျိုးအနက် ရှေ့ဂဏန်းမှာ မဟာဋီကာပါဠိ စာမျက်နှာနံပါတ်ဖြစ်၍ နောက်ဂဏန်းမှာ စာကြောင်းရေ ဂဏန်းဖြစ်ပေသည်။

နှာ ၂-တွင် 'ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ နိဿယ (၁-၆)'

နှာ ၃-တွင် 'နိဒါနာဒိကဿာဝဏ္ဏနာ (၂-၄)' စသည်။

(၁၃) မဟာဋီကာပါဠိ စာမျက်နှာ နံပါတ်တို့ကိုလည်း ဤနိဿယတွင် ကျရာနေရာ၌ ထောင့်ကွင်းဖြင့် သီးခြားပြထားသေးသည်။

နှာ ၃၊ ကြောင်းရေ ၁၇-တွင် [၂]

နှာ ၆၊ ကြောင်းရေ ၂၆-တွင် [၃] စသည်။

(၁၄) အဆုံးအဖြတ် အမှာအထားတို့ကို ရေးလိုသောအခါ ဆုံးဖြတ်မှာထား.လိုရာ စကား၏ နောက်၌ ဂဏန်းပြ၍ ထိုဂဏန်းအရပင် အောက်ခြေ၌ အဆုံးအဖြတ် အမှာအထားတို့ကို ရေးသားထားလေသည်။

"၁-ဤလက်သည်းကွင်း အတွင်းရှိ။ပ။ပုဒ်များဖြစ်သည်။"(နှာ ၁၊ အောက်ခြေအမှာ ၁)

(၁၅) အမှာအထားစကားမရှည်လျှင် နိဿယစာသားထဲတွင်ပင် လက်သည်းကွင်းဖြင့် မှာထားလေသည်။

(ရှေ့ဂါထာမှလိုက်) နှာ ၁၊ (အဓိပ္ပါယတ္ထ၊ တနည်း ဥဒိတ-ပုဒ်ကြောသည်) နှာ ၂။

အထူးကြိုးစားချက်

ဂန္ဓဟတ္ထ ဤနိဿယကို ပြုစုရာတွင် ဆရာတော်သည် မိမိထံ၌ ရှိသမျှကျမ်း
များကို ကြည့်ရှုရှုမျှပြင့် အားမရသေးပဲ သက်ဆိုင်ရာကျမ်းစာအုပ်
များကို ရအောင် ရှာကြံ၍ရင်း, တဆင့်မေးမြန်း၍ရင်း ရနိုင်သမျှကို အထူး
ကြိုးစား ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ပြုစုတော်မူပေသည်။ အချို့ကို ဖော်ပြရလျှင်
ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ နှာ ၂၂၄-၌ "အဒ္ဓါမလကမတ္တာဿ အန္ဓေ ဣဿရတ် ဂတော"ဟု
ဆိုထားရာတွင် ဋီကာ၌လည်း အထူးမဖွင့်ပြခဲ့သဖြင့် အသောကမင်းတရားကြီး
သည် နောက်ဆုံးအချိန်ကာလ၌ ဆီးဖြူသီးထက်ဝက်မျှကို စိုးပိုင်သောဘုရင်ဖြစ်သို့
ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်းဖြင့် ရောက်ရလေသည်ကို မသိနိုင်ပဲရှိနေသောကြောင့် ထိုအ
ချက်ကို ထင်ရှားသိနိုင်ကြစေရန် ဒီဗျာဝဒါနမည်သော သက္ကတကျမ်းကို ခဲယဉ်း
စွာနှင့် ရအောင်ရှာကြံပြီးလျှင် ထိုကျမ်းမှ အသောကမင်းတရားကြီး၏ နောက်
ဆုံးပိုင်း အကြောင်းအရာများကို ပါဠိဘာသာပြန်၍ မူရင်းအတိုင်း မှတ်ချက်
အနေဖြင့် တင်ပြထားလေသည်။ (ဤနိဿယ ဒုတိယဘာဂ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။)

ဋီကာမူကွဲ ဒီဋီဝိသုဒ္ဓိအဖွင့်မှ စ၍ သီဟိုဠ်မူဋီကာသည် စာအုပ်အဖြစ်သို့
မရောက်သေးသဖြင့် မြန်မာပြည်၌ မရှိသေးပေ၊ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ
ဝိသောခနုပြုစဉ်ကလည်း ထိုအပိုင်း၌ သီဟိုဠ်မှနှင့် မတိုက်ခဲ့ရပေ။ ထို့ကြောင့် ထို
အပိုင်း၌ သံသယဖြစ်ဖွယ်ပါဠိတို့ကို မှတ်သားပြီးလျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်း ကိုလံဘိုမြို့
မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးလျက်ရှိသော မြန်မာရဟန်းတော်
အရှင်ဉာဏိန္ဒမထေရ်ထံသို့ စာဖြင့် သီဟိုဠ်ပေမူဋီကာနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ ဖြေရှင်း
ပေးရန် အကူအညီ တောင်းခဲ့လေသည်၊ အရှင်ဉာဏိန္ဒမထေရ်ကလည်း ထက်
သန်သော သဒ္ဓါဆန္ဒဝီရိယဖြင့် ဋီကာပေမူရှိရာ ထိုသိုကျောင်းတိုက်များသို့
သွားရောက်ပြီးလျှင် သီဟိုဠ်လက်ရေးပေစာများကို ခဲယဉ်းစွာကြည့်ရှု၍ မူကွဲ
များကို မှတ်သားဖော်ပြကာ ပြန်ကြားခဲ့ပေသည်။ ထိုသို့ စာဖြင့် မေးမြန်း
စုံစမ်းခဲ့သည်မှာ ၁၀-ကြိမ်ခန့်မျှ ရှိခဲ့သည်ဟူ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ဒီဋီဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ
အဖွင့်စသော အထက်ပိုင်းတို့၌ သီဟိုဠ်မူကိုမှီ၍ အချို့အချို့နေရာတွင် သင့်လျော်
သောပါဠိမှန် အနက်မှန်တို့ကို တင်ပြနိုင်ခဲ့ပေသည်။ (ဤနိဿယ စတုတ္ထတွဲ၌
တွေ့ရပါလိမ့်မည်။)

သမယန္တရ ဤဋီကာ ဒုတိယတွဲ နှာ ၃၅၈-၃၆၁၊ ၃၇၀-၃၇၁-တို့၌ သမယန္တရ
တို့ကို ပြသထားရာတွင် အချို့မှာ ပုဒ်ပါဠိများ ချွတ်ယွင်းနေသော
ကြောင့် အနက်ပြန်ရန်ပင် ခဲယဉ်းလျက်ရှိ၏၊ အချို့မှာမူ ပုဒ်ပါဠိ မချွတ်ယွင်း
သော်လည်း ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ သုံးစွဲသော ဝေါဟာရမျိုးမဟုတ်သော
ကြောင့် သမယန္တရမူရင်းကျမ်းကို မကြည့်ပဲ အနက်အဓိပ္ပါယ်ယူရန် မဖြစ်နိုင်ပေ၊

ထိုသို့ယူလျှင်လည်း သက်ဆိုင်ရာ သမယန္တရတို့နှင့် မညီသောကြောင့် အမှန်အကန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထိုကြောင့် ဆရာတော်သည် ထိုအပိုင်းကို ပို့ချမည်ရှိသော အခါ သက်ဆိုင်ရာ သမယန္တရ ကျမ်းတို့ကို ရနိုင်သမျှ ရှာဖွေ စုဆောင်း၍ တလကျော်ကျော်မျှ ထိုကျမ်းတို့ကို ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့လေသည်။ ထိုသို့လေ့လာပြီးမှ ထိုသမယန္တရပိုင်းကို ပို့ချသောအခါ ချတ်ယှင်းနေသော ပုဒ်ပါဠိတို့ကိုလည်း သုတ်သင်၍ ဖော်ပြသင့်သော သမယန္တရတို့ကိုလည်း မှတ်ချက်အဖြစ်ဖြင့် ဖော်ပြထားလေသည်။ (ဤနိဿယ စတုတ္ထတွဲ၌ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။) ယခင်ကလက်နှိပ်စက်ဖြင့် ရိုက်ထားသော ထိုနိဿယမှ ထုတ်နုတ်၍ ၎င်းသမယန္တရပိုင်းကို သီးခြားစာငယ်တခုအသွင်ဖြင့် ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေခဲ့ဘူး၏။ ထိုကြောင့် ပြဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း ကြိုးစားချက်ကို ယခုလောလောဆယ် သိလိုလျှင် ထိုသမယန္တရ-ပိုင်း ဂဏ္ဌိနိဿယ စာအုပ်ငယ်ကို ရှာဖွေကြည့်ရှုရန်သာ ရှိပါတော့သည်။

ဤနိဿယ၏ ဂုဏ်

ဖော်ပြဖို့မလို ဤနိဿယမှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စေ့စပ်သေချာသော နိဿယကောင်းတစောင်ဖြစ်အောင် အချိန်ယူကာ ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်း ပြုစုထားသော နိဿယဖြစ်ရာ ဤကျမ်း၏ဂုဏ်ကို ထုတ်ဖော်ချီးကျူးလိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လင့်ကစား ကျမ်းပြုသူ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တိုင်က ဤနိ-ဒါန်းတွင် ချီးကျူးဖော်ပြရန် ခွင့်ပြုတော်မမူသဖြင့် ချီးကျူးခွင့်မသာပဲ ရှိပါတော့သည်။ သို့ဖြစ်စေကာမူ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော ဤကျမ်းရေးသားပုံနှင့် စိစဉ်ပုံဘို့ကို ကြည့်ရှုမျှဖြင့်ပင် ဤကျမ်း၏ဂုဏ်ကို စာရှုသူများ အတော်အတန် ရိပ်စားမိကြပြီဟု ယူဆပါသည်။ နောက်တကြောင်းမှာလည်း ကျမ်းပြုဆရာတော်မှာ မထင်မရှား အညတရ ဆရာတော်တပါး မဟုတ်သည်ကို စာရှုသူများအသိပင် ဖြစ်ပါသည်။ မဟာစည်ဆရာတော်-ဟုဆိုလျှင် ဆဋ္ဌသံဂါယနာ၌ သံဂီတိမုဒ္ဓကာ ဩသဝါနသောဓကဆရာတော်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီးသိကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်မျှားကပင် "ကျမ်းပြုဆရာတော်၏ ပရိယတ္တိအရည်အသွေးကို မေးနေစရာမလို" ဟု ကျေးဇူးနေသက္ခသို့ ရှိခဲ့ပေသည်။ ပဋိပတ္တိနှင့် စပ်လာလျှင်ကား ဆရာတော်မှာ ပို၍ပင် ထင်ရှားပေသေးသည်။ ဤအချက်ကို ဆရာတော်၏ ဩဝါဒခံ ပဋိပတ္တိဌာနခဲ့ပေါင်း မြန်မာပြည်တွင်း၌ပင် ၁၅၀-ကျော်မျှရှိခြင်း, ယိုးဒယား သီဟိုဠ်စသော နိုင်ငံရပ်ခြားတို့၌လည်း ဌာနခဲ့ပေါင်း ၃၀၀-ကျော်မျှရှိခြင်း, ဝိပဿနာရှုနည်းစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းပေါင်းများစွာကို ပြုစီရင်ထားခြင်းတို့က သက်သေခံလျက် ရှိပေသည်။ ဤမျှ ပရိယတ်ပဋိပတ် စွယ်စုံပြည့်ဝနေသော ဆရာတော်တပါး ပြုစုသည့်ကျမ်းမှာ ကျမ်းပြုဆရာတော်၏ ဘွဲ့တော်ကို သိလိုက်ကတည်းကပင် ကျမ်း၏အရည်အသွေးကို သေးမည်မဟုတ်

ဟု ဆုံးဖြတ်ကြမည်ဖြစ်ရာ အဘယ်မှာလျှင် ဤကျမ်း၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးဖော်ပြ စရာ လိုပါတော့မည်နည်း။

စမ်းကြည့်ကြပါစို့. သို့သော် အနည်းငယ်တော့ ရေးလိုပါသေးသည်။ ဤနိ-ဿယကို ပညာရှင်များ ကြည့်ရှုသည့်အခါ အနက်ပေးပုံနှင့် ရှင်းလင်း ဆုံးဖြတ်ထားပုံတို့ကို သတိပြု ဂရုထား၍ ကြည့်သွားကြစေလိုပါသည်။ ထိုသို့ကြည့်သွားလျှင် ကြည့်ရင်းပင် ဤကျမ်း၏ အဆင့်အတန်းကို ထင်ရှား သိလာပါလိမ့်မည်။ ဤအဆို မှန် မမှန်ကို သိလိုပါလျှင် မဟာဋီကာ အစပိုင်း ၇-မျက်နှာခန့်၌ ပါဠိသက်သက်ကို ရှေးဦးစွာ ကြည့်ရှုပြီးလျှင် မိမိသဘောကျ အနက်ပေး ကြည့်စေလိုပါသည်။ ပြီးမှ မိမိပေးထားသည့်အနက်ကို ဤနိဿယနှင့် တိုက်ဆိုင်နှိုးနှော ကြည့်ရှုစေချင်ပါသည်။ ထိုမှတပါး အခြားစာမျက်နှာတို့၌ လည်း ခဲဆစ်ခဲရာ ဋီကာပါဠိတို့ကို ထိုအတူပင် စမ်းကြည့်စေချင်ပါသည်။ ဤသို့ စမ်းကြည့်ပါက အထက်ပါ အဆို မှန် မမှန် ကောင်း သိရပါလိမ့်မည်။

သမယန္တရပိုင်း ဂဏ္ဌိနိဿယ ဤကျမ်း၏ အဆင့်အတန်းကို သိရှိရန် နောက်တနည်းလည်း ရှိပါသေးသည်။ ထိုနည်းမှာ မဟာဋီကာ ပဌမတဲ့ စာမျက်နှာ ၂၆၊ ဒုတိယတဲ့ စာမျက်နှာ ၂၁၇-၂၁၈-နှင့် ၃၅၈-မှ ၃၆၁-အထိ တွင် ပါဝင်သော သမယန္တရနှင့် စပ်သည့်ပါဠိတို့ကို မိမိသဘောကျ အနက်ပေး အဓိပ္ပါယ်ကောက်ပြီးလျှင် မဟာဇည်ဆရာတော်ဘုရား ရေးသား ထုတ်ဝေထား သော "သမယန္တရပိုင်း ဂဏ္ဌိနိဿယ"ခေါ် ကျမ်းငယ်နှင့် တိုက်ဆိုင် နှိုးနှော ကြည့်ရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကျမ်းငယ်မှာ ရှေး၌ တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မဟာဋီကာကို ပို့ချရင်း, နိဿယပြုရင်း သမယန္တရပိုင်းကို အထူး လေ့လာရာမှ ပေါ်ထွက်လာသော ကျမ်းငယ်တစောင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကျမ်း ငယ်ကို သမယန္တရဆိုင်ရာ သက္ကတကျမ်း, ပြာကရိတ်ကျမ်းတို့နှင့် မဟာဋီကာလာ သမယန္တရ ကထာတို့ကို ညှိနှိုင်းတိုက်ဆိုင်ကာ အနက်အဓိပ္ပါယ် ဝေဝေဆာဆာ နှင့် ပြုစီရင်ထားရာ သမယန္တရ၏ အနက်မှန်ရရေးအတွက်သာ မဟုတ်ပဲ သမ-ယန္တရ ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝရေးအတွက်ပါ အားကိုးရပေသည်။

ဤနိဿယကို ကြည့်ရှုနည်း

နိဂုံးချုပ်အနေအားဖြင့် ဤနိဿယ ကြည့်ရှုနည်းကို အနည်းငယ် မှာထား လိုပါသည်။ ဤမဟာဋီကာ နိဿယမှာ မြန်မာပြန် မဟုတ်သည်ကတကြောင်း, မဟာဋီကာကိုယ်တိုင်ကလည်း အကြောင်းအရာ တရပ်ရပ်ကို သပ်သပ် ရေးသား ထားသော ကျမ်းရင်းတခု မဟုတ်ပဲ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အဖွင့်ကျမ်းမျှသာ ဖြစ်သည်က တခြောင်းတို့ကြောင့် ဤနိဿယကို သူ့ချည်း သက်သက်ကြည့်ရှုလျှင် အကျိုးရ နည်းမည် အမှန်ဖြစ်ပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်ရင်း, မဟာဋီကာပါဠိကျမ်းရင်းနှင့်

ရင်း ပူးတဲ့ တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ရှုမှသာ လိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို အပြည့်အစုံ နားလည်သဘောပေါက်ကာ ပြည့်ဝသောအကျိုးကို ခံစားရပါမည်။ ထိုပြင် ဤသို့ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် အခြေခံရ၍ အခြားအဌကထာ, ဋီကာတို့၌လည်း ပါရှိ သက်သက်ကို ကြည့်ရှုရုံမျှဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မဟာဋီကာတို့၌ကဲ့သို့ပင် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အလွယ်တကူနှင့် သဘောပေါက်ခြင်း, ပဒတ္ထ, အဓိပ္ပါယတ္ထ အရာ၌ ဝိနိစ္ဆယဉာဏ် ရင့်သန် ထက်မြက်ခြင်းစသော အကျိုးများကိုလည်း ခံစားရပါ မည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါကျမ်းရင်းများနှင့် တိုက်ဆိုင်လျက်သာ ကြည့်ရှုလေ့လာ ကြစေလိုပါသည်။

သာသနာ ၂၅၁၀-ခု။
ဂေါစာ ၁၃၂၈-ခု၊
နှစ်ဆန်း ၁-ရက်။
၁၈-၄-၁၉၆၆။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ (တောင်တွင်းကြီး)
ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယနှင့်
သာသနဇေယ်ရပဝရဓမ္မာစရိယ
ဓမ္မဒီပဂျာဝင်းဆောင်
ကမ္ဘာဘေး၊ ရန်ကုန်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

ပဌမတွဲ

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ဂန္ထာရမ္ဘကထာ	၁

နိဒါနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ မှီရာသုတ်ပုဒ်ကို တည်ထားပြီးလျှင် ထိုသုတ်ပုဒ်၏ အနက်ကို အမျိုးမျိုးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဖွင့်ပြရန်အလို့ငှါ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ-အစရှိသည်ကို မိန့်ဆိုတော်မူကြောင်း အနုသန္ဓေစကား	၄
၃။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ မှီရာသုတ်ပုဒ်၏ နိဒါန်းပယောဇဉ် ပိဏ္ဍတ္ထ ပဒတ္ထ သမ္ဗန္ဓ အဓိပ္ပါယ် စောဒနာ သောဓနာတို့ကို ပြခြင်း	၄
၄။	မြတ်စွာဘုရားအား ချီးမွမ်းခြင်းကို ရှေသွားမပြုပဲ ဖွင့်ဆိုမည့် သုတ်ပုဒ်ဟူသောဝတ္ထုကိုသာ ရှေသွားပြု၍ စီရင်တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းစသည်ကို စိစစ်ပြခြင်း	၅
၅။	ဣတိ သဒ္ဒါ၏ အနက်တို့ကို ထုတ်ပြခြင်း	၉
၆။	ဝုတ္တ-သဒ္ဒါ၏အနက်တို့ကို ထုတ်ပြခြင်း	၁၀
၇။	တဏှာ၏ ရှုပ်ထွေးစွာ ဖြစ်ပုံကို ဖွင့်ပြခြင်း	၁၄
၈။	ဒေဝ-သဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထကို အကျယ်ပြခြင်း	၁၉
၉။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း၏အကြောင်းစသည်	၂၈
၁၀။	ဧကာယနော=တကြောင်းတည်းသောလမ်း၊ မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့ သွားသောလမ်း စသည်ဖြင့် ထိုပုဒ်၏ရှေ့ဆုံးသမျှအနက်တို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၂
၁၁။	လောကီသီလ လောကုတ္တရာသီလ နှစ်မျိုးလုံးပင် သမာဓိ ပညာတို့၏ တည်ရာဖြစ်ပုံကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၅
၁၂။	နရော=ယောကျ်ားသည် တဏှာအရှုပ်ကို ဖြေရှင်းနိုင်သည်-ဟု ပဓာနနည်းဖြင့် ဟောရာ၌ နာရီ=မိန်းမသည်လည်း ပါဝင်ကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၃၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃။	အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပဋ္ဌိသန္ဓေပညာမရှိသော ကြောင့် ဘာဝနာပညာကို မဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း ပြခြင်း	၃၂
၁၄။	စိတ္တ-သဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထနှင့် ၎င်းဖြင့်ပင် သမာဓိကို ကောက်ယူနိုင် ကြောင်း ပြဆိုခြင်း	၃၈
၁၅။	သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပစာ အပွနာသမာဓိနှစ်ပါးနှင့် ကင်းရှိ လောကုတ္တရာတရားကို မရနိုင်၊ ဝိပဿနာယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခဏိကသမာဓိနှင့် ကင်းရှိ လောကုတ္တရာတရားကို မရနိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးလုံးပင် ဝိမောက္ခမုခမည်သော အနိစ္စာ နုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာတို့နှင့် ကင်းရှိ လောကုတ္တရာတရားကို မရနိုင်ပုံကို ပြခြင်း	၃၉
၁၆။	နိပဏပုဒ်၏ ဝစနတ္ထနှင့် ၎င်း၏အရ ပါဠိဟာရိက ပညာသရုပ်ကို ပြခြင်း	၄၂
၁၇။	သီလ သမာဓိ ပညာတို့ဖြင့် သာသနာတော်၏ ကလျာဏ သုံးပါးကို ပြကြောင်းစသည်အဖွင့်	၄၃
၁၈။	နှစ်သက်ဖွယ်နှင့် လာဘစသည်တို့ခံရခင်း, မုန်းဖွယ်နှင့်အလာဘ စသည်တို့ခံရခင်း မချစ်မမုန်း အညီအမျှရှိနိုင်သော တာဒိဘာဝ ဂုဏ်ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၄၉
၁၉။	တဒင်ပဟာန် စသည်၏အဖွင့်	၅၄
၂၀။	ဝိတိဏ္ဏမစသည်၏ အဖွင့်	၅၅
၂၁။	သီလတို့ခံ အပြည့်အစုံ ပြုကျင့်သူစသည်ကို ပြခြင်း	၅၈

၁-သီလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

သီလသရူပါဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၂။	ပါဏာတိပါတပုဒ်၏ အဖွင့်	၆၄
၂၃။	ပါတိမောက္ခသံဝရစသော သံဝရ ငါးပါး၏ သရုပ်အဓိပ္ပါယ်	၆၇
၂၄။	သမာဓိ၏ သမာဓာနနှင့် သီလ၏ သမာဓာနထူးခြားချက်...	၆၉
၂၅။	ပညာ၏ တည်ရာကိစ္စနှင့် သီလ၏ တည်ရာကိစ္စ ထူးခြားချက်	၇၀
၂၆။	သိရ, သီသ, သီဘလ-စသည်တို့ပမ သီလပြီးပုံကို ပြခြင်း	၇၀
၂၇။	သီလနလက္ခဏာစသည်၏ အဖွင့်	၇၁

သီလာနိသံသကထာဝဏ္ဏနာ

သီလပဗေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈။	ယမနှင့် နိယမသီလ အဆုံးအဖြတ်	၉၂

ဦးဂရ အခြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဝဏ္ဏနာ

၂၉။ ပါတိမောက္ခပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြဆိုခြင်း ၉၇

၃၀။ မသွားသင့်သောလမ်းကို ရှေးဦးစွာ ပြောပြ၍ သွားသင့်သော လမ်းကိုနောက်မှညွှန်ပြသကဲ့သို့ မပြုကျင့်သင့်သည်ကို ရှေးဦးစွာ ပြ၍ ပြုကျင့်သင့်သည်ကို နောက်မှ ညွှန်ပြခြောင်း ပြဆိုချက် ၁၀၁

၃၁။ မပြုကျင့်သင့်သော အနာစာရကို ဖွင့်ပြခြင်း ၁၀၂

၃၂။ မကျက်စား မသွားလာသင့်သော အဂေါစရကို ဖွင့်ပြခြင်း ၁၀၃

၃၃။ နိဒ္ဒေသကျမ်းလာ အာစာရနှင့် ဂေါစရတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း ၁၀၇

၃၄။ သေဝ နယော နှင့် ဧသ နယော အဆုံးအဖြတ် ၁၀၉

၃၅။ နွားငယ်ကို တိုင်ခ်ိ ချည်နှောင်၍ ဆုံးမရာသကဲ့ စိတ်ကိုလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံခ်ိ သတိကြီးဖြင့် ချည်နှောင်၍ ဆုံးမသင့်ကြောင်း ပြဆိုသောဂါထာ၏ အနက် ၁၁၂

၃၆။ ဝတ္ထုကွန်ကစသည်တို့ခ်ိ လာသော ကျင့်ဝတ်တို့ကိုလည်း သေဝိယဟု ယူအပ်ကြောင်း ပြဆိုချက် ၁၁၂

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဝဏ္ဏနာ

၃၇။ စက္ခုနှာ ရူပံ ဒိသွာ-ခ်ိ စက္ခုနှာ-ဟူသော ဝေါဟာရသည် ယဝကို-ရော=မယောညောက်, ဘောရိသဒ္ဒေါ=စည်၏အသံ-ဟူသော ဝေါဟာရတို့ကဲ့သို့ အသာဝရဏအကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပုံ၊ တနည်း မဋ္ဌာ ဥက္ကုဋ္ဌိ ကရောန္တိ-ကဲ့သို့ ဌာနူပစာအားဖြင့် ဖြစ်ပုံတို့ကို ပြဆိုချက် ၁၁၄

၃၈။ စက္ခုနှာ ရူပံ ပဿတိ မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်၏-ဟူသော စကားသည် ဓနုနှာ ဝိဇ္ဇတိ=လေးဖြင့် ပစ်ဖောက်၏-ဟူသော စကားကဲ့သို့ သသမ္ဘာရကထာမည်ကြောင်း ပြဆိုခြင်း ၁၁၆

၃၉။ သွားရိုးကို မြင်ရုံမျှဖြင့် တကိုယ်လုံးခ်ိ အရိုးစုထင်လျက် ဗျာန်ရပြီးလျင် ဝိပဿနာရှု၍ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ပုံကို ဖွင့်ပြချက် ၁၁၉

၄၀။ ကာယဒုစရိုက်, ဝစီဒုစရိုက်ဟူသော ဒုဿီလျအသံဝရသည် မနောဒွါရခ်ိသာ ဖြစ်၍ ကြင်းသော အသံဝရ ၄-ပါးသည် ဒွါရ ၆-ပါးလုံးခ်ိ ဖြစ်ကြောင်း ၁၂၁

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ဝိဟာရ, အစုဃာဂ, ပါသာဒစသည်တို့၏ အဖွင့် ၁၂၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၂။	တေလကန္ဒရိကာဝတ္ထု	၁၃၂
	ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဝဏ္ဏနာ	
၄၃။	ပဋိသင်္ခါယောနိသောဏ် အဖွင့်	၁၃၅
၄၄။	ဒဠ္ဌဝိသ ဖုဋ္ဌဝိသ ဒိဋ္ဌဝိသဟူသော မြွေသုံးမျိုး	၁၃၈
၄၅။	အစားကြူးသော အာဟရဟတ္ထကစသော ပုဏ္ဏားတို့၏အကြောင်း အရာ	၁၄၄
၄၆။	ယာပျဆောဂါအဖွင့်	၁၄၇
၄၇။	ဆွမ်းကိုသုံးဆောင်ခြင်း၏ အကျိုးရှစ်ပါးကို ပိုင်းခြားရေတွက်ခြင်း	၁၅၁
၄၈။	ရသာယနဆေး၏ အစွမ်းသတ္တိကို ပြုခြင်း	၁၅၅
၄၉။	ဗျာဗဇ္ဈ အဗျာပဇ္ဈ-ပုဒ်တို့ ပြီးပုံကိုပြုခြင်း	၁၅၅
	စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိဓိဝဏ္ဏနာ	
၅၀။	သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်းသည် သာဝကတို့၏ အရာမဟုတ်သော ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသမျှ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပညာသင်ရ၍ ပညတ်သည်ဟု ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားဖြင့် စောင့်ရှောက်မှ ပါတိမောက်သီလ ပြည့်စုံနိုင်ပုံကို ပြုခြင်း	၁၅၆
၅၁။	တိတိဘူးဌက်မသည် သူ၏ဥကို စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့၊ စမရီမည်သောတိုဗက်နွားသည်သူ၏မြီးဆံကို စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ သီလကို ရှိသေစွာ စောင့်ရှောက်သင့်ကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၁၅၇
၅၂။	လူဆိုးတို့က ဆင်သမန္ဒယ်ဖြင့် ချည်ထားသော ရဟန်းသည် တောမီးလောင်လာသော်လည်း သီလမပျက်စေရန် ရှုန်းကန် ရှောင်ရှားခြင်းကို မပြူသဖြင့် မီးလောင်၍ သမသီသီရဟန္တာ ဖြစ်လျက် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်း အကြောင်းဖွင့်ပြချက်	၁၅၈
၅၃။	ဣန္ဒြိယသံဝရကို သတိဖြင့် စောင့်ရှောက်ပုံအဖွင့်	၁၅၉
၅၄။	ဣန္ဒြိယသံဝရအရာ၌ စံပြမထေရ်တို့၏အကြောင်းဖွင့်ပြချက်	၁၆၂
၅၅။	အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိကို ဝီရိယဖြင့် ပြီးစေအပ်ကြောင်းအဖွင့်	၁၆၄
၅၆။	အရှင်သာရိပုတ္တြာမထေရ် နို့ဆွမ်းကို မသုံးဆောင်ပဲ စောင့်စည်းပုံ အဖွင့်	၁၆၇
၅၇။	အမွှခါဒက မဟာတိဿထေရ် ဝတ္ထု	၁၆၉
၅၈။	သြဒရိက်-ပုဒ်အဆုံးအဖြတ် မှတ်ချက်	၁၆၉
၅၉။	ပစ္စယသန္နိဿိတသီလကို ပစ္စဝေက္ခဏာပညာဖြင့် ပြီးစေပုံအဖွင့်	၁၇၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၀။	ထေယျပရိဘောဂစသော ပရိဘောဂ ၄-ပါးအဖွင့်	၁၂၂
၆၁။	သုဒ္ဓိ ၄-ပါးအဖွင့်	၁၂၄
၆၂။	ကလျာဏပုထုဇဉ် သေက္ခအဖြစ်၌ ပါဝင်ကြောင်း	၁၂၆

ပဌမသီလပဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ

၆၃။	သာမညေ၊ တနှာသည်လည်း ဝိသေသ၌ တည်သည်ဟူသော ပရိဘာသာ	၁၂၉
၆၄။	ကျောက် ၄-မျိုး၌ သွေးအပ်သော ပတ္တမြားအကြောင်း	၁၈၁
၆၅။	ရောဂါဝေဒနာစသည်ကို ဝိပဿနာရှုအပ်ကြောင်း	၁၈၃

ဒုတိယသီလပဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ

၆၆။	ဗျာန်၌ သီလပါဝင်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၈၆
၆၇။	အနိစ္စာနုပဿနာစသည်အဖွင့်	၁၈၇
၆၈။	သဟဇေကဋ္ဌနှင့် ပဟာနေကဋ္ဌ	၁၉၀

သီလသံကိလေသ, ဝေါဒါနဝဏ္ဏနာ

၆၉။	ပိ-သဒ္ဒါ သမုစ္စည်း၊ ခေါ-သဒ္ဒါ အဝဓာရဏအနက်၌ ဖြစ်ပုံ	၁၉၆
၇၀။	ကုန္ဓနှင့် ပါကာရ အထူး	၁၉၇
၇၁။	သိသနှင့် ဝတ အထူး	၁၉၈
၇၂။	သန္တာနမျှက အဆုံးအဖြတ် မှတ်ချက်	၂၀၁
၇၃။	အဂ္ဂကွန္ဒေါပမသုတ်အဖွင့်	၂၀၂

၂-ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၄။	အပ္ပိစ္ဆာ, သန္တုဋ္ဌိ, သလ္လေခစသည်အဖွင့်	၂၀၆
၇၅။	၁-ပံသုကူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၃
၇၆။	၂-တေစီဝရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၈
၇၇။	၃-ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၉
၇၈။	၄-သပဒါနစာရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၃
၇၉။	၅-ဧကာသနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၄
၈၀။	၆-ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၅
၈၁။	၇-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၆
၈၂။	၈-အာရညိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ					စာမျက်နှာ
ဂ၃။	၉-ရုက္ခမူလိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	....		၂၂၉
ဂ၄။	၁၀-အဘ္ဘောကာသိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	....		၂၃၁
ဂ၅။	၁၁-သောသာနိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	....		၂၃၃
ဂ၆။	၁၂-ယထာသန္ထတိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	....		၂၃၆
ဂ၇။	၁၃-နေသဇ္ဇိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	....		၂၃၇
ဂ၈။	ဓုတင်္ဂပဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	....		၂၃၉

၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဂ၉။	သမာဓိ၏ လက္ခဏာစသည်အဖွင့်	....	....	....		၂၄ဂ
၉၀။	သမာဓိကေကဒုကဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၂၅၂
၉၁။	သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၂၅၄
၉၂။	သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၂၅၆
၉၃။	ပဋိပဒါနှင့် အဘိညာတို့ကို ခွဲခြား၍ ပြခြင်း			....	....	၂၅၇
၉၄။	ဟာနဘာဂိယသမာဓိစသည်၏အဖွင့်			....	....	၂၆၀
၉၅။	ဒသပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၂၆၃
၉၆။	ထူပါရုံ၌ ဌာပနာသော ပရိဘောဂ သင်္ဂဇောတ်တော် ၄-မျိုး				....	၂၆၄
၉၇။	သီဟိုဠ်ကျွန် ရှင်ပြုရာမှာ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာကဲ့သို့ အချိန်ကောင်း ရွေးခြင်း	....	....	....	....	၂၆၇
၉၈။	ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၂၇၀
၉၉။	စရိယာဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၂၇၄
၁၀၀။	စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ		....	....	....	၂၉၃
၁၀၁။	သိင်္ဂါလပိတုမတောရ်အား အဋ္ဌကနိပါတ်ထင်ပုံ ပြခြင်း				....	၂၉၅
၁၀၂။	အာနာပါနနိပါတ်ကို ပွါးစေခြင်း၌ အကျိုးမရှိကြောင်း ပြဆိုချက်					၂၉၆
၁၀၃။	အလောဘသည် မစ္ဆေရမလ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၊ အဒေါသသည် ဒုဿီလျမလ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၊ အမောဟသည် ဘာဝနာကို အားမထုတ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက် စသည်ဖြင့် အလောဘ စသည်တို့၏ ဂုဏ်ကို ဆိုသော အဌသာလိနိပါဋ္ဌ၏အနက်			....		၃၀၂

၄-ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။	အနုနုရူပဝိဟာရဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၃၁၂
၁၀၅။	အနုရူပဝိဟာရဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၃၁၆
၁၀၆။	ခုဒ္ဒကပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ	....	....	....	....	၃၁၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၇။	ဘာဝနာဝိဓာနဝဏ္ဏနာ	၃၁၈
၁၀၈။	ဘာဝနာအားထုတ်ခါစ၌ နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဆိုရ၍လည်း အားထုတ် နိုင်ကြောင်း	၃၂၉
၁၀၉။	သမန္နာဟာရိတမ္ဘီ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ	၃၂၈
၁၁၀။	တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ-၏ အဖွင့်	၃၂၈
၁၁၁။	ပဋိဘာဂနိမိတ်သည် ပရမတ်မဟုတ်၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်မရှိကြောင်း	၃၂၉
၁၁၂။	သတ္တသပ္ပါယဝဏ္ဏနာ	၃၃၁
၁၁၃။	တကောသခ္ခဲကို လေးအတာတထောင်ဟု ဆိုခြင်း	၃၃၂
၁၁၄။	၃၂-ပါးသော တိရစ္ဆာနကထာကို ရေတွက်ပြခြင်း	၃၃၂
၁၁၅။	ကထာဝတ္ထု ၁၀-ပါး	၃၃၂
၁၁၆။	ဒသဝိဓအပ္ပနာကောသလ္လဝဏ္ဏနာ	၃၃၄
၁၁၇။	ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာအဖွင့်	၃၃၄
၁၁၈။	ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာအဖွင့်	၃၃၆
၁၁၉။	ဝဏ္ဏလိမထေရ်ဝတ္ထု	၃၃၈
၁၂၀။	သောဏမထေရ်ဝတ္ထု	၃၄၀
၁၂၁။	သဒ္ဓါလွန်လျှင် အကြောင်းမဲ့ယုံကြည်၍ ဆွံ့အသူကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်ပုံ၊ ပညာလွန်လျှင် အကြောင်းတူတို့ဖြင့် ဆင်ခြေမျှား၍ ကွန့်တတ်ပုံ တို့ကို ပြဆိုခြင်း	၃၄၁
၁၂၂။	ယောနိသောမနသိကာရအဖွင့်	၃၄၃
၁၂၃။	နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒနဝဏ္ဏနာ	၃၅၃
၁၂၄။	ပဌမဈာနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၉
၁၂၅။	ဥပစာရပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ	၃၅၉
၁၂၆။	ဂေါတြဘူပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ	၃၅၉
၁၂၇။	နိဿရဏပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ	၃၆၄
၁၂၈။	ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သမ္မသန-ရှုမှု ရံခါဖြစ်တတ်ကြောင်း	၃၇၁
၁၂၉။	ဧဝံသမ္ဘဒမိဒံအနက် အဆုံးအဖြတ်	၃၇၁
၁၃၀။	ပရမတ်တရားဟောပုဒ်၌ ကတ္တုသာဓန ပြခြင်းဖြင့် ပရမတ် တရားမှ တပါးသော ကတ္တားကို ပယ်မြစ်ခြင်း အကျိုးရှိကြောင်း၊ ဘာဝသာဓနကိုသာလျှင် မုချအားဖြင့်ရကြောင်း	၃၇၆
၁၃၁။	ပီတိနှင့် သုခ ထူးခြားခြင်းကို ခွဲပြချက်	၃၇၇
၁၃၂။	တိဝိဓကလျာဏဝဏ္ဏနာ	၃၈၂
၁၃၃။	ဝိမုတ္တိရသအနက်	၃၈၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃၄။	စိရဋ္ဌိတိသမ္ဘာဒနဝဏ္ဏနာ	၃၉၁
၁၃၅။	နိမိတ္တဝဏ္ဏနနယဝဏ္ဏနာ	၃၉၄
၁၃၆။	ပဌဝသီကထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၆
၁၃၇။	ဒုတိယဈာနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၀
၁၃၈။	ပဟာန=ပယ်ခြင်းနှင့် ဥပသမ=ငြိမ်းခြင်း အနက်ဘူပုံ	၄၀၁
၁၃၉။	တတိယဈာနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၉
၁၄၀။	ဥပ္ပိလာဝ်တ်-ပုဒ်၏ အဆုံးအဖြတ်	၄၀၉
၁၄၁။	စတုတ္ထဈာနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၉
၁၄၂။	ဝေဒနာမတ္တသောတရားအား အာသေဝနသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုကြောင်းပြဆိုချက်	၄၁၉
၁၄၃။	နာနာဝဇ္ဇန=အာဝဇ္ဇန်းတဲ့သော ဥပစာနှင့် ကောဝဇ္ဇန=အာဝဇ္ဇန်း တူသော ဥပစာတို့ကို ပြဆိုခြင်း	၄၂၁
၁၄၄။	ကြာမြင့်စွာ ကြံစည်စဉ်းစားလျှင် ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းမှု ဖြစ်တတ်ကြောင်း	၄၂၁
၁၄၅။	သေးငယ်သောအကြောင်းကြောင့် ဈာန်လျှောပျက်သွားလျှင် ထိုဈာန်ကို အလွယ်တကူနှင့်ပြန်၍ ရနိုင်ကြောင်း	၄၂၃
၁၄၆။	မဂ်ဝိထိမှ ရှေးအနီးကပ်ဌ် သဒ်ဒါသနုပဿနာ ဝိထိ ၂-ကြိမ် ၃-ကြိမ်ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၂၄
၁၄၇။	အညာပေါ်ဟနနည်း	၄၂၄

ပဌကဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၈။	ပုဂ္ဂလဈာသယနှင့် ဒေသနာဝိလာသကို ပြဆိုခြင်း	၄၂၈

၅-သေသကသိဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။	အာပေါကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၂
၁၅၀။	တေဇောကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၂
၁၅၁။	ဝါယောကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၃
၁၅၂။	နီလကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၄
၁၅၃။	ပီတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၅
၁၅၄။	လောဟိတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၅
၁၅၅။	ဩဒါတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၅
၁၅၆။	အာလောကကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅၂။	ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၆
၁၅၃။	ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၇
၁၅၄။	ဥဘတောဘုဉ်းနှင့် ပဏ္ဍုက်တို့သည် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိ၍ ဝိပါကာဝရဏနှင့် ဆိုင်သော်လည်း ကိလေသာအားကြီး သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ကိလေသာဝရဏနှင့် ဆိုင်သည်ဟု ဆိုကြောင်း	

၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။	ဥဒ္ဓုမာတကာဒိပဒတ္ထဝဏ္ဏနာ	၄၄၂
၁၆၁။	ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	၄၄၃
၁၆၂။	ဝိနီလကပဒတ္ထဝဏ္ဏနာ	၄၅၅
၁၆၃။	ဝိနီလကာဒိကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	၄၆၄
၁၆၄။	ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုद္ဓဿ

ဂန္ထာရम္ဘကထာ

သဒ္ဓမ္မရံသိမာလီ၊ သူတော်ကောင်း တရားတည်းဟူသော ရောင်ခြည်ပန်းကုံး ရှိတော်မူထသော။ (ဉာဏာတိသယ ဗိမ္မော၊ လွန်ကဲသော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော နေဝန်းရှိတော်မူထသော။ ဝိသုဒ္ဓကရုဏာရုဏော၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ကုရုဏာတော်တည်းဟူသော နေအရုဏ်ရှိတော်မူထသော။ မဟောဒယော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော နေထွက်ရာ မဟာဥဒည်းတောင် ရှိတော်မူထသော၊ ဝါ၊ မဟာဥဒည်းတောင်ထက်သို့ တက်ထွန်းတော်မူပြီးထသော။ နိရုပလ္လေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသတို့မှ လုံးဝကင်းစင်တော်မူသော။) ယော ဗုဒ္ဓါဒိစ္စော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းသည်။ မဟာမောဟတမံ၊ ကြီးစွာသော အဝိဇ္ဇာ မောဟတည်းဟူသော အမိုက်မှောင်ကို။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဟန္ဒာန၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဝိနေယျ ကမလာကရေ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါ အပေါင်းတည်းဟူသော ကြာရုံတို့ကို။ ဝိဗောဓေသိ၊ ကားကားစွင့်စွင့် ပွင့်စေတော်မူခဲ့လေပြီ။

သဒ္ဓမ္မရံသိမာလီ၊ သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသော ရောင်ခြည်ပန်းကုံး ရှိတော်မူထသော။ (ရှေဂါထာမှလိုက်) ဉာဏာတိသယဗမ္မံ၊ ထသော။ ဝိသုဒ္ဓကရုဏာရုဏော၊ ထသော။ မဟောဒယ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော နေထွက်ရာ မဟာဥဒည်းတောင် ရှိတော်မူထသော။(အသဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ကြဲ)ဝါ၊ မဟာဥဒည်းတောင်ထက်သို့ တက်ထွန်းတော်မူပြီးထသော။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ၊ တနည်း ဥဒိတ–ပုဒ်ကြေသည်) နိရုပလ္လေသ၊ ကင်းစင်တော်မူသော။ တံ ဗုဒ္ဓါဒိစ္စံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကို။ ဝန္ဒိ တွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ (ဟတ္ထနရာယော ဟုတွာ, အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရိဿမိ–တို့၌ စပ်)

လောကေ၊ သတ္တလောကဒ်။ အာလောကကရံ၊ (စတုသစ္စဉာဏ်ဟူသော) အရောင်အလင်းကို ပြုတော်မူတတ်သော။ ဓမ္မဠု။ တရားတော်မြတ်ကိုလည်း။ (ဝန္ဒိတွာ၊ ၍။) ဂုဏရသ္မိသမုဒ္ဒလ်၊ သီလ အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတည်းဟူသော အရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် တောက်ပတော်မူပေထသော။ သမ္မုလ္လ်၊ ကားကား စွင့်စွင့်ပွင့်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူထသော။ ဝိသုဒ္ဓက မလာကရံ၊ အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ကြာရုံသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော။ အရိယသံဃဉ္စ၊ အရိယာအပေါင်း သံဃာတော်မြတ်ကိုလည်း။ (ဝိန္ဒိတွာ။ ၍။)

ဣတိ၊ ဤသို့။ ရတနတ္တယေ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၌။ ဝန္ဒနာဇနိတံ၊ ရှိခိုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော။ ယံ ပုညံ၊ အကြင် ကောင်းမှုကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။) (တနည်း) ယံ ပုညံ။ သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) (တနည်း) ယံ ပုညံ၊ ကို။ ရတနတ္တ ယေ၊ ၌။ ဝန္ဒနာဇနိတံ၊ ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပွားစေအပ်ပြီ။ တဿ ပုညဿ၊ ထိုကောင်းမှု၏။ တေဇေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အရာခပ်သိမ်းတို့၌။ ဟတ္ထနရာယော၊ ပယ်ဖျောက် အပ်ပြီးသော အန္တရာယ်ရှိသည်။ ဟတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ (အတ္ထ)ဏ္ဍနံ ကရိဿ မိ–၌ စပ်)

သမ္ဘန္ဓသီလာစာရေန၊ ပြည့်စုံသော သီလ အကျင့်အာစာရရှိသော။ သုစိဝုတ္တိနာ၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိသော။ ဓီမတာ၊ ပညာရှိဖြစ်သော။ ထိရစေတသာ၊ မြဲမြဲခိုင်ခံ့သော စိတ်နလုံးရှိသော။ ဒါဠှာနာဂတ္ထော–ရေန၊ ဒါဠှာနာဂမထေရ်သည်။ အဗ္ဗောသိတော၊ တိုက်တွန်းအပ်သည် ဖြစ်၍။ (ကရိဿာမိ၌ပင်စပ်)

ဝိသုဒ္ဓစရိတော၊ စင်ကြယ်သောစရိုက်အကျင့် ရှိတော်မူသော။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိသော၊ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ယံ ဝိသုဒ္ဓိ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမည်သော အကြင် နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတွာ၊ ရောက်တော်မူပြီး၍။ ကရုဏာသမုဿာဟိတမာနသော၊ သနားခြင်းကြီးစွာ မဟာကရုဏာတော်က တိုက်တွန်းအပ်သော စိတ်နလုံးတော်ရှိသည် ဖြစ်၍။ (ယံ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။) ဒေသေသိ၊ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေပြီ။

တဿာ–ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမည်သော ထိုနိဗ္ဗာန်၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိဂမူပါယော၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိသုဒ္ဓနယ မဏ္ဍိတော၊ အထူးစင်ကြယ်သောနည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ သုဝိသုဒ္ဓပဒက္ကမော၊ ကောင်းမွန်တင့်တယ် အထူးစင်ကြယ်သော ပုဒ်အစဉ်ရှိသော။ ယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ အကြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို။ (အာစရိယေန၊ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ ဆရာတော်သည်။) ဝုတ္တော၊ မိန့်ဆိုဟောကြား ရေးသားစီရင် အပ်ခဲ့လေပြီ။ (တဿ–နှင့် စပ်)

သုဝိဒ္ဓသ်၊ ကောင်းစွာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော။ အသ်ကိဏ္ဍ၊ ဂိုဏ်းတပါးအယူတို့နှင့် မရောယှက်သော။ နိပုဏတ္ထ ဝိနိစ္ဆယ်၊ သိမ်မွေ့သောအနက် အဆုံးအဖြတ်ရှိသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ မဟာဝိဟာရဝါသီထေရ် အရှင်တို့၏။ သမယ်၊ အယူကို။ အဝိ လောမယ်၊ မဆန့်ကျင်စေပဲ၊ ဝါ၊ ညီညွတ်စေလျက်။ (ကရိဿာမိ–၌ စပ်)

[၂]* အနာကုလံ၊ ရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိသော။ ပေါရာဏ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ ကထာမဂ္ဂ၊ အဖွင့်စကား အစဉ်ကို၊ ဝါ၊ ပို့ချရိုး အစဉ်ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ တန္တိနယာနုဂ၊ ပါဠိနည်းသို့ အစဉ်လိုက်သော၊ ဝါ၊ ပါဠိနည်းနှင့်လျော်သော။ သုဒ္ဓ၊ သော။ တဿ၊ ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ အနက်အဖွင့်ဖြစ်သော ဋီကာကျမ်းကို။ ကရိဿာမိ၊ ရေးသားတီထွင် စီရင်ပေအုံ့။

ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝါ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အစီအစဉ်ဖြင့်။ သဒ္ဓမ္မသ၊ သူတော်ကောင်းတရား၏။ စိရဋ္ဌိတိ၊ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခြင်းကို။ အာကခံမာနသ၊ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ တဿ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝိဘာဒ္ဓေဿ၊ ဝေဘန် ဖွင့်ပြသော။ (မေ၊ငါ၏။ သန္ဓိကာ၊ အထံမှ။) သာဓေါ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။ (တုမှေ၊ သင်တို့သည်။) နိသာမယထ၊ နာယူမှတ်သားကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤတွင် ဂန္ထာရမ္ဘစကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

နိဒါနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁။ သွာယံသော အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ထိုသို့သော ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို။ ယံ သုတ္တပဒံ၊ အကြင်သုတ်ပုဒ်ကို။ နိဿာ ယ၊ ၍။ ပဋ္ဌပိယတိ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ တံ သုတ္တပဒံ၊ ထိုသုတ်ပုဒ်ကို။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ နိက္ခိပိတ္တာ၊ ချထားပြီး၍။ တဿ ထိုသုတ်ပုဒ်၏။ နိဒါနာဒိနိဒ္ဒါရဏမုခေန၊ နိဒါန်းစသည်ကို ထုတ်ပြခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်၊ ဝါ၊ နိဒါန်းစသည် ထုတ်ပြ ခြင်းကို ရှေ့သွားပဓာန ပြုသဖြင့်။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ သံဝဏ္ဏေတုံ၊ ဖွင့်ခြင်း ငှာ။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယတိ အာဒိ၊ ပတိဋ္ဌာယ အစရှိသော စကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ် လေပြီ၊ ဝါ၊ အစပြု၍ ရေးသားတော်မူအပ်လေပြီ။

ဟိ–သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ဓမ္မံ၊ ဘုရားစကားတော်ဟူသော တရားတော်ကို။ သံဝဏ္ဏေန္တေန။ ဖွင့်ပြသော အဋ္ဌကထာဆရာ သည်။ အာဒိတော၊ အစ၌။ တဿ၊ ထိုဖွင့်ဆိုအပ်သောဓမ္မ၏။ နိဒါနံ၊ အကြောင်းနိဒါန်းကို။ ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ် ဆိုသင့်၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကိုဌင်း။ ပိဏ္ဍတ္ထော၊ အပေါင်းအနက်ကိုဌင်း။ ပဒတ္ထော၊ အသီးသီးသော ပုဒ်အနက် ကိုဌင်း။ သမ္ဗန္ဓော၊ ရှေ့နောက်ဆက်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်ကိုဌင်း။ အဓိပ္ပါယော၊ ထိုသုတ်ပုဒ်၏ဆိုလိုသော အဓိပ္ပါယ်ကိုဌင်း။ စောဒနာ၊ စောဒနာခြင်းကိုဌင်း။ သောဓနံ၊ သုတ်သင် ရှင်းလင်းခြင်းကိုဌင်း။ ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ တထာ ဧဝ၊ ထိုအခြင်းအရာ ထို အစီအစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ အာစရိယေန၊ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ပဋ္ဌပန္နံ၊ ပြုကျင့်တော်မူ အပ်လေပြီ၊ ဝါ၊ ရေးသား စီရင်တော်မူအပ်လေပြီ။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဆိုဦးအုံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ဘဂဝန္တံ ကိရာတိအာဒိ၊ ဘဂဝန္တံ ကိရ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏။ နိဒါနပယောဇနနိဒ္ဒါရဏံ၊ နိဒါန်းပယောဇဉ် တို့ကို ထုတ်ပြသော စကားတည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿန္တိအာဒိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿံ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ပိဏ္ဍတ္ထနိဒ္ဒါရဏံ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အနက်ကို ထုတ်ပြသော စကားတည်း။ သီလေ ဌတ္တာတိအာဒိ၊ သီလေ ဌတ္တာ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ပဒတ္ထသမ္ဗန္ဓာဓိပ္ပါယ ဝိဘာဝနာ၊ ပုဒ်အနက်သမ္ဗန်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ဖော်ပြသော စကားတည်း။ ကိံ သီလန္တိအာဒိ၊ ကိံသီလံ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ စောဒနာ၊ စောဒနာစကားတည်း။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ သော ဓနံ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်းသော စကားတည်း။ သမာဓိပညာ ကထာသုပိ၊ သမာဓိကိုပြဆိုရာ ပညာကိုဆိုရာ စကားရပ်တို့၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်လျှင်တည်း၊ ဝါ၊ ဤနည်းပင် နည်းရှိ၏။ ပန၊ စောဒနာစကားတစ်ရပ်ကို ဆက်၍ ဆိုဦး အုံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ဝိသဒ္ဓနဂါထာ၊ အဖြေဖြစ်သော ဂါထာ ကို။ အာဒိမှိ၊ အစ၌။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ ချထားအပ်ပါသနည်း။ ပုစ္ဆာဂါထာ၊ အမေးပုစ္ဆာဂါထာကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နနိက္ခိတ္တာ၊ မချထားအပ်ပါသနည်း။ ဟိ–သစ္စံ၊ ပုစ္ဆာဂါထာကို ရှေးဦးစွာ ပြသင့်သည်မှန်၏။ ဝိသဒ္ဓနေ၊ အဖြေဟူသည် မှာ။ ပုစ္ဆာပုဗ္ဗိကာ၊ ပုစ္ဆာလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏။ ဝါ၊ ရှေ့သွားရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာ ဌားအုံ့။ (တနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုဌားအုံ့။ တနည်း၊ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာပုံ ပေတည်း။) ပရိဟာရော၊ အဖြေကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ဆိုအပ်လတ့်၊ ဝါ၊ ဆိုဦးအုံ့။ တဒတ္ထသ၊ ထိုဝိသဒ္ဓနဂါထာအနက်၏။ မဂ်လဘာဝတော၊ (မဂ်လာ၏အဖြစ်) မဂ်လာ ဖြစ်သောကြောင့်ဌင်း။ သာသနသ၊ သာသနာတော်၏။ အာဒိကလျာဏာဒိဘာဝဝိဘာဝနတော၊ အာဒိကလျာဏာစသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြသောကြောင့်ဌင်း။ ဘယာဒိဥပဒ္ဒဝနိဝါရဏေန၊ ဘေးအစရှိသော ဥပဒ္ဒဝေါကို တားမြစ်သဖြင့်။ အန္တရာယ ဝိဓမနတော၊ အန္တရာယ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ဥပရိသံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဓမ္မသင်္ဂဟတောစ၊ အထက်၌ ပြလတ့်သော သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗ–ဓမ္မကို သိမ်းသွင်းရေတွက်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ဝိသဒ္ဓနဂါထာ၊ကို။ အာဒိမှိ၊ ၌။ နိက္ခိတ္တာ၊ ချထားအပ်ပါ သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ (ဌတ္တာ၊ တန့်ရပ်၍။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ စောဒကော၊ စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စောဒနံ၊ စောဒနာကို။) အာဟ၊ ဆို၏။ ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကထာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကထာကို၊ ဝါ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း

ကို။ ဝတ္ထုပုဗ္ဗိကာ၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဝတ္ထုလျှင် ရှေ့သွားရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရှိသည်ကို ပြု၍။ အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်သနည်း။ သတ္ထု ထောမနာပုဗ္ဗိကာ၊ မြတ်စွာဘုရားအား ချီးမွမ်းခြင်းလျှင် ရှေ့သွား ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရှိသည်ကိုပြု၍။ နအာရဒ္ဓါ၊ အားမထုတ်အပ် သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (စောဒနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။) ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝါ၊ ဆိုဦးအုံ့။ ဝိသုံ အသံဝဏ္ဏနာဒိဘာဝတော၊ အသီးအခြား သံဝဏ္ဏနာမဟုတ် စသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝတ္ထုပုဗ္ဗိကာ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြု၍။ အာရဒ္ဓါ၊ အပ်သတည်း။ သတ္ထုထောမနာပုဗ္ဗိကာ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ နအာရဒ္ဓါ၊ အားမထုတ်အပ်သတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦးအုံ့။ အယံ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည်။ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီအာဒယော ဝိယ၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီ အစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့ကဲ့သို့။ ဒီဃနိကာ ယာဒီနံ၊ ဒီဃနိကာယ် အစရှိသော ပါဠိတော်တို့၏။ ဝိသုံသံဝဏ္ဏနာ အသီးအခြား ဖြစ်သော အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ အဘိဓမ္မာဝတာရသုမတာဝတာရာဒိဝိယ၊ အဘိဓမ္မာဝတာရအဋ္ဌကထာ, သုမတာဝတာရအဋ္ဌကထာ စသည်ကဲ့သို့။ ပကရဏဋ္ဌရဲ့ ဝါ၊ ကျမ်းတပါး (အလွတ်ကျမ်း) သည်လည်း။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ တာသံယေဝ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီအာဒီနံ၊ ထိုသုမင်္ဂလဝိလာသိနီ အစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၏သာလျှင်။ ဝိသေသဘူတာ၊ အထူးဖြစ်၍ဖြစ်သော (သံဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာ ပေတည်း။) တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ မဒ္ဓေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူပြီ။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ အယံ ကထာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည်။ ထောမနာပုဗ္ဗိကာပိ စ၊ ချီးမွမ်းခြင်း ရှေ့သွားရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝတ္ထုပုဗ္ဗိကာဝ၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဝတ္ထုလျှင် ရှေ့သွားရှိသည်သာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဝါ၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သာသနေ၊ ၌။ ဝတ္ထုကိတ္တနံ၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဝတ္ထုကို ပြောကြားခြင်းသည်။ လောကေ ဝိယ၊ လောကဝ်ယ်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ လောကီကျမ်းဝ်ယ်ကဲ့သို့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်ဝတ္ထုမျှသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ သာသနသမ္ပတ္တိကိတ္တနတ္တာ၊ သာသနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ပြောကြားခြင်း ဖော်ပြခြင်းကြောင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ အဝိပရီတမမ္ဘဒေသနာ ဘာဝဝိဘာဝနေန၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော တရားဒေသနာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဖော်ပြသဖြင့်။ သတ္ထုဂုဏ သံကိတ္တနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောကြားခြင်းကို။ ဥလ္လိဂ်ံန္တမေဝ၊ ဖော်ပြသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ် ၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ (တနည်း) တထာတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထာဝတာတိသော သိက္ခာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုပါ လတ့်၊ ဆိုပါလိမ့်မည်။ ဟိသစ္စံ၏။ သောတာပန္နာဒိဘာဝသစ ကာရဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ကာရဏံ ဟူသော ဤပါဠိ၌၌၊ အာဒိသဒ္ဒေန၊ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ [၃] သဗ္ဗသကဒါဂါမိအနာဂါမိနော၊ အလုံးစုံသော သကဒါဂါမ်, အလုံးစုံသော အနာဂါမ်တို့ကို။ သဂ်ယ္ဟန္တိ ဝိယ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အရဟန္တော၊ ရဟန္တာတို့ကို။ သဂ်ယ္ဟန္တိ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ။) ဝိဘာဂသ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ အနုဒ္ဒေ၊ တ္တာ၊ မထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (တနည်း) အနုဒ္ဒေ၊ တ္တာ၊ ကြောင့်။ သဂ်ယ္ဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗောဓိ သတ္တာနံ၊ ဗောဓိသတ္တ (ဗောဓိလောင်း)တို့၏ နိဗ္ဗေဘောဂိယာ၊ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သော။ သီလာဒယော၊ သီလ စသည်တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤဂါထာ၌။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိအာဒိဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ သဂ်ဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ရေတွက် အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ကုန်သော။ နေသံ၊ ထိုဗောဓိလောင်းတို့၏။ စရိမဘဝေ၊ နောက်ဆုံး ဘဝ၌။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ သံသာရဘယိက္ခဏံ၊ သံသရာဘေးကို ရှုခြင်းသည်ၛင်း။ ယထာသကံ သီလေ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော သီလ၌၊ ဝါ၊ မိမိနှင့်ဆိုင်သောသီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ယထာသကံ သမထဝိပဿနံ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော သမထဝိပဿနာကို၊ ဝါ၊ မိမိနှင့်ဆိုင်သော သမထဝိပဿနာကို။ ဥသုက္ကာပေတွာ၊ အားထုတ်စေ၍။ တဏှာဇေ္ဇာဝိဇေ္ဇနပဋိပတ္တိ စ၊ တဏှာတည်းဟူသော အရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းသော အကျင့် ပဋိပတ်သည်ၛင်း။ သမာနာ၊ တူညီ၏။ ဝါ၊ ညီတူညီမျှပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ သောဣမံ ဝိဇေ္ဇယေ ဇေ္ဇန္တိ သာဓာရဏာဝစနေန၊ ဇဲ့ ဟူသော (ဗောဓိလောင်းအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော) သာဓာရဏ စကားဖြင့်။ သာတိသယံ စ၊ အလွန်အကဲရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နိရတိသယဉ္စ၊ အလွန်အကဲ မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တဏှာဇေ္ဇာဝိဇေ္ဇနံ၊ တဏှာတည်းဟူသော အရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းခြင်းကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ သဝါသနပ္ပဟာနတာယ၊ ဝါသနာနှင့်တကွ ပယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နိရတိသယံ၊ အလွန်အကဲမရှိသော။ ယံ ဝိဇေ္ဇနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဖြေရှင်းခြင်းဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပဟာနသမ္ပဒါ၊ ဒါကို၊ ဝါ၊ ပယ်ခြင်း၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကိတ္တိတာ၊ ပြောကြားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တန္နိမိတ္တာ၊ ထိုပဟာနသမ္ပဒါ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဉာဏသမ္ပဒါ စ၊ ကိုလည်း။ ကိတ္တိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒုဘယေန၊ ထိုနှစ်ပါးသော သမ္ပဒါဖြင့်၊ ဝါ၊ နှင့်။ နာနန္တရိကတာယ၊ အသီးအခြားဖြစ်လျက် အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မကင်းရာ မကင်းကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာနုဘာဝသမ္ပဒါ ဒယောပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ ကိတ္တိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ ဧဝ မမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ အယံကထာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည်။ ထောမနာပုဗ္ဗိကာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အယံ ကထာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည်။ ထောမနာပုဗ္ဗိကာ ဧဝ၊ ချီးမွမ်းခြင်း ရှေ့သွားရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ သဗ္ဗမမ္ဘေသု၊ တို့၌။ အပ္ပဋိဟတဘဉ္ဇာဏစာရော၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတား မရှိသော ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းရှိသော မြတ်စွာဘုရား။ ဣတိသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ထောမနံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။ ပုရက္ခတွာ၊ ရှေ့သွားပြု၍။ သံဝဏ္ဏနာယ၊ အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အာရဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအုံ့။ သာ အယံ၊ ထိုဂါထာကို။ (ပဝတ္တိတာ၌ စပ်) ယသ္မာ ကြောင့်။ ပုစ္ဆန္တသ၊ မေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဗ္ဗောသယာနရူပ၊

အ၎ောသယ အားလျော်စွာ။ ဗျာကရဏ သမတ္တတာယ၊ ဖြေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝနဝသေန၊ ဖော်ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ (အဋ္ဌကထာဆရာက ထုတ်ပြသည်ဟု ဆိုလို၏။) စ၊ ဆက်။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗမ္မာ နကူလ၊ သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗကျမ်း အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ၊ ဖွင့်ရာ ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ၏အစ၌။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ယဒိဒံ–ယံ ဣဒံ အဘိတ္ထဝန်၊ အကြင်ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤချီးမွမ်းခြင်းသည်။ အာစရိယသ၊ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ ဆရာ၏။ အာစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျင့်ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုနစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤကျမ်းဦးအစ၌။ ဣမိနာကာရ ဏေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ထောမနာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုစ္စမာနသ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ ထောမနာကာရသ၊ ချီးမွမ်းသော အခြင်းအရာ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဥဒ္ဒရန္တေန၊ ထုတ်ပြတော်မူလို သည်ဖြစ်၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝိသဒ္ဒနဂါထံ၊ ကို။ နိက္ခိပိတွာ၊ ၍။ တသ္မာ၊ ထိုအဖြေဂါထာ၏။ နိဒါနစောဒနာမုခေန၊ အကြောင်းကို မေးခြင်းကို ခံတွင်းမျက်နှာပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကို မေးခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ပုစ္ဆာဂါထံ၊ အမေးဂါထာကို။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့်၎င်း။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ တသ္မာ ပုစ္ဆာယ၊ ထိုပုစ္ဆာ ကို။ အဝိပရီတဗျာကရဏ သမတ္ထ ဘာဝဧတန်၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ ဖြေကြားခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို ဖော်ပြသော။ (ထောမန်–၏ ဝိသေသန) ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ထောမန်၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။ ပုရက္ခတွာ၊ ရှေ့သွားပြု၍။ ယထာဓိပ္ပေတမ္မေ သံဝဏ္ဏနာ၊ အကြင် အကြင် အလိုရှိအပ်သော ဓမ္မသံဝဏ္ဏနာကို။ ကတာ၊ အပ်ပေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဂါထာယ၊ ဂါထာ၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလတ့ံ။

ဣတိတိအာဒီသု၊ ဣတိဣ၌သို့ အစရှိသောပါဠိတို့၏။ ဣတိတိ၊ ဣတိဟူသော ပုဒ်၌။ အယံ ဣတိသဒ္ဒေ၊ ဣ၌ဣတိ သဒ္ဒါသည်။ ဟေတုပရိသမာပနာဒိပဒတ္ထဝိပရိယာယပကာရာဝဓာရဏာနိဒဿနာဒိအနေကတ္ထပ္ပ ဘေဒေ၊ အကြောင်းဟူသော အနက်, ပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အနက်, အစဟူသောအနက်, ပုဒ်အနက်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ပြောင်းလဲခြင်းအနက်, အတူဟူသော အနက်, ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်း ဟူသော အနက်, ညွှန်ပြခြင်းဟူသောအနက် အစရှိသော များသောအနက်အပြားရှိ၏။ ကထ–တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဟိ၊ ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧသ၊ ဣဣတိသဒ္ဒါသည်။ ရုပ္ပတီတိ ဓေါ ဘိက္ခဝေ တသ္မာ ရူပန္တိ ဝုစ္စတီ တိအာဒီသု၊ ဣသို့အစ ရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဟေတုမှိ၊ အကြောင်းဟူသော အနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင် တရား သဘောသည်။ ရုပ္ပတိ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ရူပန္တိ၊ ရုပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။] တသ္မာ တိဟ မေ ဘိက္ခဝေ။ပ။ နောအာမိသဒါယာဒါ တိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ပရိသမာပနေ၊ ပြီးဆုံးခြင်း အနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ [ဘိက္ခဝေ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဓမ္မဒါယာဒါ၊ တရား အမွေကို ခံယူကုန်သည်။ ဘဝထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်လော့။ အာမိသဒါယာဒါ၊ အာမိသအမွေကို ခံယူကုန်သည်။ မာ ဘဝထ၊ မဖြစ်ကြပါကုန်လင့်။ မေ၊ ငါ၏၊ သာဝကာ၊ တပည့်သားသာဝကတို့သည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ၊ အဘယ်သို့သော နည်းဖြင့်။ ဓမ္မဒါယာဒါ၊ ကုန်သည်။ လဘဝေယ္ယုံ၊ ဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ အာမိသဒါယာဒါ၊ ကုန်သည်။ နော ဘဝေယ္ယုံ၊ မဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အား။ တုမှေသု၊ သင် ချစ်သားတို့၌။ အနုကမ္ပာ၊ အစဉ်သနားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်လျက်ရှိပေ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ်အပြီးတည်း။] ဣတိ ဝါ ဣတိ ဧဝရူပါ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူက ဒဿနာ ပဋိဝိရတောတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ အာဒိအတ္ထေ၊ အစဟူသော အနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ [ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ၊ ကခြင်းသီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း သာသနာတော်၏ ငြောင့်တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ပွဲလမ်းသဘင်ကို ကြည့်ရှုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်ရှောင်၏။] မာဂဏ္ဍိယောတိ တသဒ္ဒြာဟ္မဏသ။ပ။ အဘိလာပေါတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ပဒတ္ထဝိပရိယာယေ၊ ပုဒ်အနက်၏ ပြန်လှန်ခြင်း ပြောင်းလွဲခြင်းဟူသော အနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ [မာဂဏ္ဍိယောတိ၊ မာဂဏ္ဍိယဟူသော အမည်သည်၊ ဝါ၊ အနက်သည်။ တသဒ္ဒြာဟ္မဏသ၊ ထိုပုဏ္ဏား၏။ သခါ၊ ဆိုအပ်သော အမည်တည်း။ သမညာ၊ အညီညွတ် အသိအမှတ်ပြုအပ်သော အမည်တည်း။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော အမည်တည်း။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဆိုအပ်သော အမည်တည်း။ [၄] နာမံ၊ အမည်တည်း။ နာမကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောအမည်တည်း။ နာမဓေယ္ယံ၊ တည်ရာဖြစ်သော အမည်တည်း။ နိရုတ္တိ၊ ထုတ်ဆိုအပ်သော အမည်တည်း။ ဗျဉ္ဇနံ၊ ထင်ရှားသိစေတတ်သော အမည်တည်း။ အဘိလာပေါ၊ ရှေ့ရှုပြောဆိုအပ်သော အမည်တည်း၊ ဝါ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သော အမည်တည်း။] ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပဋိဘယော ဗာလော။ပ။ ပဏ္ဍိတောတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ပကာရေ၊ အပြားဟူသော အနက်၌ ဝါ၊ အတူဟူသော အနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ သပ္ပဋိဘယော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးရှိ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ အပ္ပဋိဘယော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေး မရှိ။ ဗာလော၊ သည်။ သဥပဒ္ဒဝေါ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါရှိ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ အနုပဒ္ဒ ဝေါ၊ ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါမရှိ။ ဗာလော၊ သည်။ သဥပသဂ္ဂေါ၊ ကပ်ငြိသော ဘေးရန်ရှိ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ အနုပ သဂ္ဂေါ၊ မရှိ။] အတ္ထိ ဣဒ္ဓပ္ပစ္စယာ။ပ။ ဣဒ္ဓစ္ဆသဝစနီယန္တိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ အဝဓာရဏေ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းအနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ သန္ဓိဋ္ဌာနေ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းအနက်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အဝဓာရဏေ၏ အနက်။ [အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ဣဒ္ဓပ္ပစ္စယာ၊ ဤဇရာမရဏ၏ အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဤဇရာမရဏနှင့် သက်ဆိုင်သော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သည်။ သတာ၊ ဖြစ်သောသူသည်။ (တနည်းကား) ပုဋ္ဌေနသတာ၊ မေးအပ်သောသူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝစနီယံ၊

ဖြေဆိုအပ်သည်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧရာမရဏ၊ သည်။ ကိ ပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအံ့။ ဧရာမရဏ၊ သည်။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝစနီယ်၊ ဖြေဆိုအပ်သည်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ [အတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန။ပ။ အန္တောတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ နိဒဿနေ၊ ညွှန်ပြခြင်းအနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ [ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့သော။ အယံ၊ ဤအဖို့သည်။ ဧကော၊ တစုသော။ အန္တော၊ သဿတဒိဋ္ဌိအဖို့တည်း။ ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့သော။ အယံ၊ ဤအဖို့သည်။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အန္တော၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအဖို့တည်း။] ဣဟပိ၊ "ဣ တိဟိဒံ ဝုတ္တံ" ဟူသော ဤဝါကျ၌လည်း။ ဣတိသဒ္ဒေါ၊ ကို။ နိဒဿနေ၊ နိဒဿနအနက်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပကာရေ၊ ပကာရအနက်၌။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတေဝ၊ သင့်သည် သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဣတိသဒ္ဒေါ၊ "ဧဋ္ဌိ"၌ ဣတိသဒ္ဒါကို။ ပရိသမာပနေ၊ ပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အနက်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိတိ၊ ဟိဟူသော ပုဒ်သည်။ အဝဓာရဏေ၊ ပိုင်းခြားခြင်းဟူသော အနက်၌ဖြစ်၏။ ဣဒဏ္ဍိ၊ ဣဒံဟူသောပုဒ်သည်။ အာသန္နပစ္စက္ခဝစန၊ အနီးမျက်မှောက်ကို ဟောသော ပုဒ်တည်း။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ယထာဓိဂတသ၊ အကြင်အကြင် ရအပ်သော။ (ယထာဓိကတသဟု ရှိသင့်၏။ လိုက်၍ စပ်ယှဉ်အပ်သောဟု အနက်ပြန်ရာ၏။) သုတ္တပဒဿ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ အဘိမုခီကရဏတော၊ ရှေ့ရှု မျက်မှောက်ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။

ဝုတ္တန္တိ ဇော၊ ဝုတ္တံဟူသော ဤပါဠိ၌။ သဉ္ဇပသဂ္ဂေါစ၊ ဥပသာရရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အနုပသဂ္ဂေါ စ၊ ဥပသာရမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အယံ ဝုတ္တသဒ္ဒေါ၊ ဤဝုတ္တသဒ္ဒါသည်။ ဝပ္ပနဝါပသမီကရဏ–ကေသောဟာရဏ ဇီဝိတဝုတ္တိပမုတ္တ ဘာဝပါဝစနပဝတ္တိတ အဒ္ဓေသနကထနာဒီသု၊ စိုက်ပျိုးခြင်း, စိုက်ပျိုးအပ်ပြီးသည်ကို အညီအညွတ်ပြုခြင်း–မှုန်ခြင်း, ဆံပင်ကို ပယ်ချခြင်း–ခေါင်းရိတ်ခြင်း, အသက်မွေးခြင်း, လွတ်သည်၏အဖြစ်, မြတ်သောစကား၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေခြင်း, တိုက်တွန်းခြင်း, ပြောဆိုခြင်း အစရှိသော အနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့ဆိုဦးအံ့။ အယံ၊ ဤဝုတ္တသဒ္ဒါသည်။ ဂါဝေါ။ပ။ နာ ဒုဇ္ဇတိတိအာဒီသု၊ နာ ဒုဇ္ဇတိ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ ဝပ္ပနေ၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ [ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မိတ္တာနံ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့အား၊ ဝါ၊ တို့ကို။ နာ ဒုဇ္ဇတိ၊ မပြစ်မှားတတ်။ တဿ၊ ထိုမပြစ်မှားသော သူအား၊ ဝါ၊ ၏။ ဂါဝေါ၊ နွား တို့သည်။ ပဇာယန္တိ၊ မွေးဖွားကုန်၏။ ခေတ္တေ၊ လယ်၌။ ဝုတ္တံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော အပင်သည်။ ဝိရူဟတိ၊ စည်ပင်၏။ ဝုတ္တာနံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော အပင်တို့၏။ ဖလံ၊ အသီးအနှံကို။ အသ္ဆာတိ၊ သုံးဆောင်ရ၏။] နော စ ခေါ ပဋိဝုတ္တန္တိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ အဒ္ဓဒန္တကာဒီဟိ၊ အသွားရှစ်ခုရှိသော ထွန်စသည်တို့ဖြင့်။ ဝါပသမီကရဏေ၊ စိုက်ပျိုးခင်းကို အညီအညွတ်ပြုခြင်း–မှုန်ခြင်း၌။ အာဂတော၊ ၏။ [နော စ ခေါ ပဋိဝုတ္တံ၊ မမှုန်ရသေး။ ဤကားအနက်။] ကာပဋိကော။ပ။ ဝုတ္တသိရောတိ အာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ကေသောဟာရဏေ၊ ဆံပင်ကိုပယ်ချခြင်း – ခေါင်းရိတ်ခြင်း၌။ အာဂတော၊ ၏။ [ကာပဋိကော၊ ကာပဋိကအမည်ရှိသော။ ဒဟရော၊ အသက်အရွယ်အားဖြင့်ငယ်သော။ ဝုတ္တသိရော၊ ပယ်ချအပ်ပြီးသော ဆံပင်ရှိသော။ မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်။ [ပန္နလောမော။ပ။ ဝိဟရတိတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ဇီဝိတဝုတ္တိယံ၊ အသက်မွေးခြင်း၌။ အာဒတော၊ ၏။ [ပန္နလောမော၊ ကျသောမာန အမွေးရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရဒတ္တဝုတ္တော၊ သူတပါးတို့ပေးအပ်သော ပစ္စည်းဖြင့် အသက်မွေးသည်ဖြစ်၍။ မိဂဘူတေန၊ သမင်သဖွယ်ဖြစ်သော။ စေ တသ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။] သေယျထာပိ နာမ။ပ။ ဟရိတတ္ထာယ တိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ဗန္ဓနတော၊ အညှာမှ။ ယမုတ္တာ ဘာဝေ၊ ကြွေကျသည်၏အဖြစ်–ကြွေကျခြင်း၌။ အာဂတော၊ ၏။ [သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဝါ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ ဗန္ဓနာ၊ အညှာမှ ပဝုတ္တော၊ ကြွေကျသော။ ပဏ္ဏုပလာသော၊ ဖက်ရွက်ယောသည်။ ဟရိတတ္ထာယ၊ တဖန်စိမ်းစိုခြင်းငှါ။ အဘာဗော သေယျထာပိ၊ မထိုက်သကဲ့သို့။] ယေသမိဒံ။ပ။ သမိဟိတန္တိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ပါဝစနဘာဝေန၊ မြတ်သော စကား၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိတေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၌။ အာဂတောဏ်။ [ပေါရာဏေ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ပဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုဟောကြားအပ်သော၊ ဝါ၊ မြတ်သော စကား၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော။ သမိဟိတံ၊ ပေါင်းစုစီကုံးအပ်သော။ မန္တပဒံ၊ မန္တန်ပုဒ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒံ ဂီတ၊ ဤသီဆိုအပ်သော ဂါထာစကားကို။] ပန၊ ထိုမှတပါး။ လောကေ၊ လောကဝယ်၌။ ဝါ၊ လောကီကမ်း၌။ ဝုတ္တော ဂုဏော ဝုတ္တော ပါရာယနောတိ အာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ အဒ္ဓေသနေ၊ တိုက်တွန်းခြင်းအနက်၌။ အာဂတော၊ ၏။ [ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ တိုက်တွန်းအပ်သော။ ဂုဏော၊ ဂုဏမည်သောသူသည်။ (တနည်း) ဂုဏော၊ ဂုဏကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ် တိုက်တွန်း၏။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ် တိုက်တွန်းအပ်သော။ ပါရာယနော၊ နသည်။ (တနည်း) ပါရာယနော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။] [၅] ဝုတ္တံ ခေါ ပနေတံ။ပ။မာ အာမိသဒါယာဒါတိ အာဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ကထနေ၊ ဆိုခြင်း၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ [ဘဂဝတာ၊ သည်။ "ဓမ္မဒါယာဒါမေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ" တိ၊ ဟူ၍။ ဇော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ခေါ၊ မိန့်ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။] ဣဟပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ကထနေ ဇေ၊ မိန့်ဆိုခြင်း အနက်၌သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ ဟိ ဇေမေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤ သုတ်ကို။ ဒေသိတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာနိက္ခိတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ထားအပ်သော၊ ဝါ၊ ချထားအပ်သည် အတိုင်း။ ဂါထံ၊ ကို။ ဒေသိတဘာဝေန၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဒဿေတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ဝါ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုဂါထာ၏။ ဒေသိတာကာရံ၊ ဟောအပ်သော အခြင်းအရာကို။ အဝဓာရေတိ၊ ပိုင်းခြား၏။

ကသ္မာတိ၊ ကသ္မာဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ နိဿက္ကံ၊ ပဉ္စမီဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ပနာတိ၊ ပနဟူသောပုဒ်သည်။ ဝစနာလင်္ကာရမတ္တံ၊ စကား၏ အဆင်းတန်ဆာမျှသာတည်း။ ဥဘယေနပိ၊ နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့်လည်း။

ကာရဏ၊ အကြောင်းကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဧတန္တိ၊ ဧတေဟူသော ပုဒ်သည်။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်တိုင်းသော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝုတ္တံဟူသော ပုဒ်သည်။ ပုစ္ဆာနိမိတ္တံ၊ မေးခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ပစ္စာမသတိ၊ ၏။ တဒတ္ထသ၊ ထိုဆိုအပ်သော အနက်၏။ (တာသမ္မန်) အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဗုဒ္ဓိယံ၊ အသိဉာဏ်၌။ ဝိပရိဝတ္တမာနံ၊ အပြန်အလှန် လည်လျက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဣဒန္တိ၊ ဣဒံဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘာသိတာကာရံ၊ ဟောအပ်သော အခြင်းအရာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဧတန္တိ၊ ဧတေဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သက လေန၊ အလုံးစုံသော။ အနေန ဝစနေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ၏။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ ဧဝေတိတံ၊ ထွန်းပြအပ်သည်။ ဟော တိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ နိဒါန်းကိုပြခြင်းကြောင့်။ (ပရတော–ကား နောက်၌ဟု အနက်ရသော်လည်း မကောင်း) ဒေသကာလ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကေ၊ ဟောသောပုဂ္ဂိုလ်, ဟောရာအရပ်, ဟောရာကာလ, နာခံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၄၊။ ဘဂဝန္တံ ကိရာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကိရာတိ၊ ကိရဟူသော ပုဒ်သည်။ အနုဿဝနတ္ထေ၊ တဆင့်ကြားခြင်းအနက်၌။ နိပါ တော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ထိုကိရဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနဿ၊ ဆိုအပ်လတ့်သော။ အတ္ထဿ၊ အနက်၏။ အနု အနု သုယျမာနတံ၊ အဆင့်အဆင့် ကြားနာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ရတ္တိဘာဂေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ရတ္တိယာ၊ ၏။ ဧကသ္မိံကောဋ္ဌာသေ၊ တခုသော အဖို့၌။ မဇ္ဈိမယာမေ၊ မဇ္ဈိမယာမ်၌။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ရတ္တိဘာဂေပုဒ်၏ ဆိုလို သောအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဝေဿဝဏာဒယော ဝိယ။ ဝေဿဝဏ်နတ် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အပါကဋနာမဝေယျတ္တာ၊ မထင်ရှားသော အမည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထင်ရှား သော အမည် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညတရော၊ အညတရမည်၏။ ဒေဝေါ ဧ၀၊ နတ်သည်ပင်လျှင်။ ဒေ၀ပုတ္တော၊ ဒေ၀ ပုတ္တမည်၏။ သံသယသမုဋ္ဌါဒုတ္တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိစိကိစ္ဆာသလ္လသမုဒ္ဓရဏတ္ထံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော မြားငြောင့်ကို ပယ်နုတ် ခြင်းအကျိုးငှာ။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇနာ၊ ရှေ့ပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့၏ စပ်ယှဉ် ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ သံသယသမုဋ္ဌါဒုတ္တန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဒ၌ဖြင့်။ ပဋ္ဌသုပုစ္ဆာသု၊ တို့တွင်။ အယံ၊ ဤအမေး သည်။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ၊ မိမိ ယုံမှားကို ပယ်ဖြတ်ကြောင်း ဖြစ်သော အမေးသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယေန အတ္ထေန၊ အကြင်အနက်ကြောင့်။ တဏှာ၊ တဏှာကို။ ဇော့တိ၊ ဇော့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ တမေ၀ အတ္ထံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၄။ ဇာလိနိယာတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ဧတိဿ၊ ဤတဏှာ၏။ အဒ္ဓသတတဏှာဝိစရိတပ္ပဘေဒေါ၊ တရှာရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက် အပြားရှိသော။ အတ္ထနော၊ ၏။ အ၀ေယ်ဝဘူတော ဧ၀၊ အစိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဇာလော၊ ကွန်ရက်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ တဏှာ၊ ကို။ ဇာလိနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုတဏှာ၏။ ဇော့ကာရေန၊ ရှုပ်ထွေးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပ၀တ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄။ သာဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသူတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုတဏှာ၏။ ပ၀တ္တိဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဌာနကို။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ရူပါဒိဆဠာရမ္မဏဝိနိမုတ္တဿ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံ ခြောက်ပါးမှ လွတ်သော။ တဏှာဝိသယဿ၊ တဏှာ၏ ဖြစ်ရာနယ်ပယ်၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဟေဋ္ဌာပရိယ ဝေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ရူပါရမ္မဏေ၊ ၌။ ကဒါစိ၊ ၌။ ယာ၀ ဓမ္မာရမ္မ ဏေ၊ ဓမ္မာရုံတိုင်အောင်သော အာရုံ ငါးပါး၌။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဓမ္မာရမ္မဏေ၊ ဓမ္မာရုံ၌။ ကဒါစိ၌။ ယာ၀ ရူပါရမ္မဏေ၊ ရူပါရုံ တိုင်အောင်သော အာရုံငါးပါး၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဟေဋ္ဌာ ၀၊ အောက်၌ရင်း။ ဥပရိ ၀၊ အထက်၌ရင်း။ ပ၀တ္တိ၀သေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ၀၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဟေဋ္ဌုပရိယတာ၊ အောက်၌ အထက်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒေသနာဣမေန၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ။ ကာမ ဘ၀ေ၊ ၌။ ကဒါစိ၊ ခါ။ ရူပဘ၀ေ၊ ၌။ ကဒါစိ၊ ခါ။ အရူပဘ၀ေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ ကဒါစိ၊ ခါ။ အရူပဘ၀ေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ ကဒါစိ၊ ခါ။ အရူပဘ၀ေ၊ ၌။ပ။ကာမဘ၀ေ၊ ၌။ ဣတိ ဧ၀မ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဟေဋ္ဌုပရိယ၀သေန ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဟေဋ္ဌုပရိယ၀သေန၊ ဖြင့်။ ပ၀တ္ထိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သခ်ါရာနံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း၌။ ဘိဒ္ဒေန သဘာ၀တ္တာ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အ၀ရာ၀ရ၀ပ္ပတ္တိ၊ အဆင့်အဆင့်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သံ သိဗ္ဗန်၊ ချုပ်စပ်ခြင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သံသိဗ္ဗနဌေနာတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ (တံ ဒဿနံ၌စပ်) ယေန သမ္မဇ္ဇေန၊ အကြင်ချုပ်စပ် ခြင်းကြောင့်။ (ဥ၀မူ၀မေယျတာ၌စပ်) ဇော့ ဝိယ၊ အရှုပ်အထွေးနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၆] ဇော့၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇော့တဏှာနံ၊ ဇော့နှင့်တဏှာတို့၏။ ဥ၀မူ၀မေယျထာ၊ ဥ၀မာနှင့်ဥ၀မေယျ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ဒဿနံ၊ ထိုချုပ် စပ်ခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာ ပြဦးအုံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည် ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသော အနက်တည်း။ ဇာလိနော၊ ကွန်ရက်ရှိသော။ ဝေဠုဂုမ္ဗဿ၊ ဝါးရုံ၏။ သာခါ၀၊ အခက်အလက်တို့ကိုရင်း။ ကောသ သဠာယ၀ေယော ၀၊ ပိုးအိမ်အပေါင်း အစရှိသည် တို့ကိုရင်း။ အတ္ထနော၊ ၏။ အ၀ယ၀ေဟိ၊ အစိတ်အပိုင်းတို့ဖြင့်။ သံသိဗ္ဗိတာ၊ ချုပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ချုပ်စပ်ကုန်သောကြောင့် (ဟေတုမန္တ၀ိသေသန ဖြစ်သည်) ဝိနဒ္ဓါ၊ မြေးယှက်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ (နောက်၌ ပါဌ၀ေဒနင့် ကဲ့ဟောကိုပြလတ့်၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ကတ္တားဟောပြန် လိုက်သည်။) ဇော့တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ တဏှာပိ၊ ကိုလည်း။ သံသိဗ္ဗနသဘာ၀ေန၊ ချုပ်စပ်ခြင်းသဘောကြောင့်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဇော့တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သံသိဗ္ဗိတဗ္ဗေနာတိ၊ သံသိဗ္ဗိတဗ္ဗေန ဟူ၍။ ပါဌော၊ မူလပါဌ် ရင်းတည်း။ အတ္ထနာ၀၊ မိမိကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဝါ၊ ကို။ သံသိဗ္ဗိတဘာ၀ေန၊ ချုပ်စပ်အပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ သံသိဗ္ဗိတဗ္ဗေန–ပုဒ်၏အနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ တဏှာ၊ သည်။ ကောသ

ကာရကကိမိ ဝိယ၊ ပိုးချည်မျှင်အိမ်ကို ပြုသော ပိုးကောင်ကဲ့သို့။ အတ္တနာဝ၊ လျှင်။ အတ္တာနမ္မိ၊ ကိုလည်း။ သဲသိဗ္ဗန္တိ၊ ချုပ်စပ်လျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရူပတဏှာ လောကေ။ပ။ နိဝိသတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [လောကေ၊ လောကဒ္ဒ်။ ရူပတဏှာ၊ သည်။ ဝိယရူပ်၊ ချစ်ဖွယ် သဘောတည်း။ သာတရူပ်၊ သာယာဖွယ်သဘောတည်း။ ဧသာ တဏှာ၊ ဤတဏှာသည်။ ဥပဓေမာနာ၊ ဖြစ်သည် ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပတဏှာဟူသော ချစ်ဖွယ်သာယာဖွယ်သဘောဒ္ဒ်။ ဥပဓေ တိ၊ ဖြစ်၏။ နိဝိသမာနာ၊ သက်ဝင်သည် ကိန်းသည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဒ္ဒ်။ နိဝိသတိ၊ ၏။] ဣမေ၊ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာသည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ အတ္တနိဗ္ဗေသေသံ၊ မိမိမှ အထူးအခြား မရှိသည်ကို။ မညမာနာ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်လျက်။ အဗ္ဘန္တရိမံ၊ အတွင်းဒ္ဒ်ဖြစ်သည်ကို၊ ဝါ၊ အတွင်းသွင်းသည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အန္တသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဗ္ဘန္တရတ္ထော၊ အဗ္ဘန္တရအနက်ရှိ၏။ သကပရိက္ခာရေ၊ မိမိ၏ ပရိက္ခရာဒ္ဒ်။ ဥပဓေမာနာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ တဏှာ၊ ကို။ (တနည်းကား) ဥပဓေမာနာ၊ ဖြစ်သော။ တဏှာပိ၊ တဏှာကိုလည်း။ အန္တောဇေ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ပဗ္ဗဇိတသ၊ ရှင်ရဟန်း ဖြစ်သောသူ၏။ ပတ္တာဒိ၊ သပိတ်အစရှိသော ဝတ္ထုသည်ဌင်း။ ဂဟဋ္ဌသ၊ အိမ်ဒ္ဒ်တည်နေသောလူ၏။ ဟတ္ထိအာဒိ၊ ဆင်အစရှိသော ဝတ္ထုသည် ဌင်း။ သကပရိက္ခာရော၊ မိမိ၏ အသုံးဆောင်မည်၏။

ဧတ္ထ၊ ဤတရားအပေါင်းဒ္ဒ်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ ဝါ၊ ငါကောင်ဟူ၍။ အဘိမာနော၊ ထင်မှတ်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ် တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထဘာဝေါ၊ မည်၏။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ဥပါဒါ– နက္ခန္ဓာ ငါးပါးအပေါင်းတည်း။ ကေစိ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်ကား။ သရီရန္တိ၊ ကိုယ်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ အရကောက်ဆိုကုန်၏။ မမ၊ ငါ၏။ အတ္တာဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။ သုန္ဒရော၊ ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ဝါ၊ ဤသို့သော်ငင်း။ အသုကသ။ ဤမည်သောသူ၏။ အတ္တာဘာဝေါဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မမ၊ ၏။ အတ္တာဘာဝေါ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်ငင်း။ (ဣတိ) အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သကအတ္တာဘာဝါ ဒီသု၊ မိမိ၏အတ္တဘော အစရှိသည်တို့ဒ္ဒ်။ တဏှာယ၊ ၏။ ဥပဓေနာကာရော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အခြင်းအရာကို၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အတ္တာနော၊ ၏။ စက္ခာဒီနိ၊ စက္ခုအစရှိသည်တို့သည်။ အဗ္ဗတ္တိကာယတနာနိ၊ တို့မည်ကုန်၏။ အတ္တာနော စ၊ မိမိ၏ငင်း။ ပရေသဉ္စ၊ သူတပါးတို့၏ငင်း။ ရူပါဒီနိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ဗာဟိရာယတနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပရေသံ၊ တို့၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသော စက္ခု၊ ရူပ အစရှိသည်တို့သည်။ ဗာဟိရာယတနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သပရသန္တာ တိပရိယာပန္နာနိ၊ မိမိသန္တာန် သူတပါးသန္တာန်ဒ္ဒ် အတွင်းဝင်ကုန်သော။ စက္ခာဒီနိ၊ တို့သည်။ အဗ္ဗတ္တိကာယတ–နာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ (မိမိသန္တာန် သူတပါးသန္တာန်ဒ္ဒ် အတွင်းဝင်ကုန်သော)။ ရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ ဗာဟိရာယတနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဘဝေသု၊ ကာမဘဝ မဟဂ္ဂုတ်ဘဝတို့ဒ္ဒ်။ ပဝတ္တိယာပိ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်လည်း။ တဏှာသ၊ ၏။ အန္တောဇော္ဇေဗဟိဇော္ဇာဘာ ဝေါ၊ ဗဟိဇော္ဇောမည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကာမဘဝေါ၊ ကာမဘဝသည်။ ကဿစိပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ ကိလေသဿ၊ ကိလေသာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ၊ အခွါအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကထဋ္ဌိပိ၊ တစုံတစ်ခုသော အခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ အဝိမုတ္တော၊ မလွတ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မလွတ်သောကြောင့်။ အဗ္ဗတ္တဂ္ဂဟဏဿ၊ အဗ္ဗတ္တဟု ယူခြင်း၏ ဝိသေသပစ္စယော၊ ထူးသော အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗ္ဗတ္တန္တိ စ၊ အဗ္ဗတ္တဟူ၍ငင်း။ အန္တောတိ စ၊ အန္တောဟူ၍ငင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဗ္ဗိပရိယာယတော၊ ထိုမှ ပြန်သောအားဖြင့်။ ရူပါရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝကို။ ဗဟိဒ္ဓါတိ စ၊ ဗဟိဒ္ဓဟူ၍ငင်း။ ဗဟီတိ စ၊ ဗဟိဟူ၍ငင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊သည်။ "အဗ္ဗတ္တသံယောဇနော၊ အဗ္ဗတ္တသံယော ဇဉ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော၊ ဗဟိဒ္ဓသံယောဇဉ် ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်"။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဝိသယဘေဒေန စ၊ အာရုံအပြားအားဖြင့်ဌင်း။ ပဝတ္တိအာကာရဘေဒေန စ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာ အပြားအားဖြင့်ဌင်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာ အပြားအားဖြင့်ဌင်း။ အနေကဘေဒဘိန္နမ္မိ၊ များသောအပြားတို့ဖြင့် ကွဲပြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်သော။ တဏှာ၊ ကို။ ဇော္ဇာဘာဝသာမညေန၊ ဇော္ဇာ အဖြစ်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကန္တိ၊ တခုတည်းဟု။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တာယ ဧဝံ ဥပဓေ မာနာယ ဇော္ဇာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုတဏှာဟူသော အရှုပ်အထွေးသည်။ ပဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တသတ္တသန္တာနပရိယာပန္နာ ဧဝ၊ ဆိုအပ်သော သတ္တဝါ၏ သန္တာန်ဒ္ဒ် အတွင်းဝင်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ တံ၊ ထိုသတ္တဝါကို။ ဇဋေန္တိ ဝိနန္ဒန္တိ၊ ဖွဲ့ယှက်လျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇော္ဇာယ ဇဋိတာ ပဇာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်းကား) တထာ ဟိ–တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့် ပင်လျှင်။ (အာဟဒ္ဒ်စပ်) ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ အဝယဝဗျတိရေကေန၊ အစိတ်မှ ဆန့်ကျင်သဖြင့်၊ ဝါ အစိတ်မှ ထူးခြားပိုလွန်သဖြင့်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းမည်သည်။ ယဒိပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်မရှိသော်လည်း။ ဧကဒေသော၊ တစိတ်သည်။ သမုဒါယော နာမ၊ အပေါင်း မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝယဝတော၊ အစိတ်မှ။ သမုဒါယံ၊ အပေါင်းကို။ ဘိန္ဒံ၊ ကွဲပြားသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဥပမူပမေယျံ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ [၇] ယထာ နာမ။ပ။ သဲသိဗ္ဗိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣမံ ဧဠံ၊ ကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ တီသု ဓာတူသု၊ သုံးပါသော ဓာတ်တို့တွင်။ ဧကမ္မိ၊ တပါးကိုသော်လည်း။ အသေသေတွာ၊ မကြွင်းစေမူ၍။ သဲသိဗ္ဗနေန၊ ချုပ်စပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ချုပ်စပ်သဖြင့်။ တေဓာတုကံ၊ ဓာတ်သုံးပါးအပေါင်းကို။ ဧဠေတွာ၊ ရှုပ်ထွေးစေ၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ တေန၊ "တေဓာတုကံ ဧဠေ တွာ ဌိတံ" ဟူသော ထိုစကားဖြင့်။ အဿ၊ ထိုတဏှာအရှုပ်၏။ မဟာဝိသယတံ စ၊ ကျယ်ပြန့်သော ဖြစ်ရာဌာနရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ ဝိဇေနဿ၊ ဖြေရှင်းခြင်း၏။ ဝါ၊ ကို။ သုဒုက္ခရဘာဝဉ္စ၊ အလွန်ပြုနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကို

ရင်း။ အာဟ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇေတုံ ကော သမတ္ထောတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဤသံဝဏ္ဏနာ စကားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇေယေတိ ပဒံ၊ ဝိဇ္ဇေယေ ဟူသောပုဒ်သည်။ သတ္တိအတ္ထံ၊ စွမ်း နိုင်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဝိဓိအာဒိအတ္ထံ၊ စီရင်ခြင်းစသောအနက်ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝံ၊ သို့။ အန္တောဇ္ဈောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗော၊ ဧးအပ်သည်ရှိသော်။ အသ ဒေဝပုတ္တသ၊ အား။ ဣမံ ဂါထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ စပ်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ၏။ ဧဒိသောဝ၊ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာလျှင်။ ဣမံ ပဉ္ဇကို။ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ ဖြေနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဂုဏာတေ၊ ဂုဏ်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏ–စာရောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဗ္ဗဓမ္မေသုတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတီတာဒိဘေဒဘိန္နေသု၊ အတိတ်အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ပြားကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဥယျာဝရဏာပဟာ နေန၊ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံသော ဥယျာတရားတို့၌ အတားအဆီး ကိလေသာတို့ကို ပယ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ဥယျာတရားတို့ကို ဖုံးကွယ် တတ်သော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်သဖြင့်။ နိဿဂ်စာရတ္တာ၊ အငြိုအတွယ်ကင်းသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဝိဟတဉာဏပဝတ္တိကော၊ အပိတ်အပင်ကင်းသော ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ တီသု ကာလေသု၊ တို့၌။ အပ္ပဋိဟတ–ဉာဏာတာ ဝိဘာဝနေန၊ အပိတ်အပင်ကင်းသော ဉာဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဖော်ပြသော။ ဧတေန၊ "သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏစာရော" ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ အစဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါး ကုန်သော။ အာဝေဏိကမ္မောနံ၊ အာဝေဏိက ဂုဏ် ကျေးဇူးတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ယူခြင်းဖြင့် ပင်လျှင်။ (ဂဟိတဘာဝေါ၌စပ်) တဒေကလက္ခဏာ တာယ စ၊ ထိုဂုဏ်သုံးပါးနှင့်တူသော လက္ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တဒဝိနာဘာဝတော စ၊ ထိုဂုဏ်သုံးပါးနှင့် ကင်း၍ မဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သေသာဝေဏိကမ္မာနမ္မိ၊ ကြွင်းသော အာဝေဏိကဂုဏ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတဘာဝေါ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ယေ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။) ကာမဂုဏာဒီဟိ၊ ကာမဂုဏ်စသည် တို့ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗန္တိ၊ ကီဠန္တိ၊ ကစားကုန်၏။ လဗ္ဘန္တိ၊ ပျော်မြူးကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေသု၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါ၊ မည်ကုန်၏) ဝိဇယသမတ္ထတာယောဂေန၊ အောင်ခြင်း၌ (အောင်ခြင်းငှါ) စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်နှင့် ယှဉ်ခြင်း–ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ပစ္စတ္ထိကေ၊ ရန်သူတို့ကို။ ဝိဇေတုံ၊ အောင်နိုင်ခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ (ဣတိ ဒေဝါ–၌စပ်၊ ဝိဇိဂီသာအနက်) ဣဿရိယနောဒိသက္ကာရဒါနဂုဏစာ၊ အစိုးရခြင်းနှင့်ဥစ္စာ စသည်တို့ကို ပေးကမ်းမစခြင်း, ဗလိနတ်စာ ပူဇော် သက္ကာရကို ခံယူခြင်းကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုကုန်လျက်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ရောင်းဝယ်ကုန်၏။ တံတံအတ္ထာနုသာ သနဠ၊ ထိုထိုအကျိုးစီးပွားကို သွန်သင်ညွှန်ပြ ခြင်းကိုလည်း။ ကရောန္တာ၊ လျက်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ဆိုဆုံးမကုန်၏။ (ဣတိ ဒေဝါ–၌စပ်) ပုညာတိသယယောဂါနုဘာဝပ္ပတ္တာယ၊ လွန်ကဲသော ကောင်းမှုနှင့်ယှဉ် (စပ်ဆိုင်)သော အာနုဘော်သို့ရောက်သော။ ဧတိယာ၊ အရောင်အဝါဖြင့်။ ဇောတန္တိ၊ တောက်ပ ကုန်၏။ (နည်းတူစပ်) ယထာ ဓိပ္ပေတံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်း သော။ ဝိသယဉ္စ၊ အရပ်သို့လည်း။ အပ္ပဋိဃာတေန၊ အဆီးအတား မရှိသဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ (နည်းတူစပ်) ယထိစ္ဆိတ နိပ္ပါဒေန၊ စ၊ အလိုရှိတိုင်းကို ပြီးစေခြင်း၌လည်း။ သက္ကောန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါ၊ မည်ကုန်၏။ အထဝါ၊ ကမ္မ သာဓန၊ တနည်းကား။ တံတံဗျသနနိတ္ထရဏာတ္ထကေဟိ၊ ထိုထိုပျက်စီးခြင်းဘေးတို့မှ ထွက်မြောက် လိုကုန်သော သူတို့သည်။ သရဏံ ပရာယဏာန္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာ လည်းလျောင်းရာဟူ၍။ ဒေဝနီယာ ဂမနီယာ၊ ရောက်အပ် ချဉ်းကပ် အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဘိတ္ထဝနီယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သောဘာဝိသေသနယောဂေန၊ တင့်တယ်ခြင်း အထူးနှင့်ယှဉ်ခြင်း ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ကမနီယာ၊ ချစ်နှစ်သက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ သမ္မုတိဒေဝါ၊ မင်းဟူ သော သမ္မုတိနတ်တို့ဝင်း။ ဥပပတ္တိဒေဝါ၊ နတ်ဗြဟ္မာ ဟူသော ဥပပတ္တိနတ်တို့ဝင်း။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ၊ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်သော ဘုရားရဟန္တာဟူသော ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ ၃–ပါး အပြားရှိကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ဒေဝဒေဝမည်ပုံကို ဆိုဦးအုံ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (သေဋ္ဌောဥတ္တမော ဒေဝေါတိ ဒေဝဒေဝေါ၌စပ်) နိရတိသယာယ၊ အလွန်အကဲမရှိသော။ အဘိညာကိဠာယ စ၊ အဘိညဉ်တည်းဟူသော ကစားခြင်းနှင့်ရင်း။ (သမန္နာဂတတ္တာနှင့်စပ်၊ နောက်၌လည်းနည်းတူပင်) ဥတ္တမေဟိ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဒိဗ္ဗ ဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေဟိ စ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ ဗြဟ္မဝိဟာရ အရိယဝိဟာရတို့နှင့်ရင်း။ သပရသန္တာန။ပ။ နိပ္ပတ္တိယာ စ၊ မိမိ၏သန္တာန်, ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းဟူသော သူတပါးတို့၏ သန္တာန်၌တည်သော မာရ်ငါးပါးကို အောင်နိုင်လိုခြင်း၏ ပြီးစီးခြင်းနှင့်ရင်း။ စိတ္တိသရိယ။ပ။ ဒါနဂုဟဏသခ်ါတေန စ၊ စိတ်ကိုအစိုးရခြင်း, သူတော်ကောင်းတို့၏ ဥစ္စာခုနစ်ပါး အစရှိသော မှန်ကန်သော အကျင့်ကို ပေးကမ်းမစခြင်း, မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ရှိသေစွာ ပူဇော်သက္ကာရ ပြုခြင်းတို့ကို ခံယူခြင်းဟုဆိုအပ် သော။ ဝေါဟာရာ တိသယေန စ၊ လွန်ကဲသော အရောင်းအဝယ်ပြုခြင်းနှင့်ရင်း။ ဓမ္မ။ပ။ နုသာသနီသခ်ါတေန၊ တရားသဘော အားရင်း, ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုအားရင်း လျော်သောအဆုံးအမ ဟုဆိုအပ်သော။ ဝေါဟာ ရာတိသယေန စ၊ လွန်ကဲသော ဆိုဆုံးမခြင်းနှင့်ရင်း။ ပရမာယ၊ အမြတ်ဆုံးသော။ ပညာသရီရပဘာ–သခ်ါတာယ၊ ဉာဏ် ပညာအရောင်, ကိုယ်တော်၏ အရောင်ဟုဆိုအပ်သော။ ဧတိယာ စ၊ အရောင်အဝါနှင့်ရင်း။ အနညသာဓာရဏာယ၊ တပါး သောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော။ ဉာဏသရီရဂတိ ယာ စ၊ ဉာဏ်တော်, ကိုယ်တော်တို့၏ သွားခြင်းနှင့်ရင်း။ မာရ။ပ။ နိပ္ပါဒေနေသု၊ မာရ်ကိုအောင်ခြင်း, အလုံးစုံသော သဗ္ဗညုဂုဏ်တို့ကို ပြီးစေခြင်း, သူတပါးတို့၏အကျိုးစီးပွားကို ပြီးစေခြင်း တို့၌။ အပ္ပဋိဟတာယ၊ အဆီးအတား မရှိသော၊ ဝါ၊ မဆီးတား မနှောင့်ရှက်နိုင်သော။ သတ္တိယာ စ၊ အစွမ်းသတ္တိနှင့်ရင်း။ သမန္နာဂတတ္တာ စ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (အဘိဘုယျ သေဋ္ဌော ဥတ္တမော–၌စပ်၊ နောက်ဟိတ်များလည်း

နည်းတူပင်စပ်) သဒေဝကေန၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေန၊ လူအပေါင်း သည်။ သရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂမနီယတော စ၊ ဆည်းကပ်အပ်သောကြောင့်ရင်း။ အဘိတ္ထဝနီယတော စ၊ ကြောင့်ရင်း၊ ဘတ္တိဝသေန၊ ဆည်းကပ်သည့်အလိုအားဖြင့်။ ကမနီယတော စ၊ နှစ်သက်ကြည်ညိုအပ်သောကြောင့်ရင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဒေဝေ၊ ထို သုံးမျိုးသော နတ်တို့ကို။ တေဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော ထိုဂုဏ်တို့ဖြင့်။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ထိုသုံးမျိုးသော နတ်တို့ထက်။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဥတ္တမော၊ မြတ်သော။ ဒေဝေါ၊ နတ်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝဒေဝေါ၊ မည်တော်မူ၏။ [၈] ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗဒေဝေဟိ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ထက်။ ပူဇနီယတရော၊ အထူးသဖြင့် ပူဇော်အပ်သော။ ဒေဝေါ၊ နတ်မင်းကြီးပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝဒေဝေါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝ ဘာဝသ၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်အဖြစ်ကို။ အဓိဂတတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗညုဂုဏလက်ံရသ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆင်းတန်ဆာကို။ အဓိဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ တို့ထက်။ အတိသယေန၊ အလွန်အကဲအားဖြင့်။ ဒေဝေါ၊ နတ်မင်းကြီးပါပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝဒေဝေါ၊ မည်တော်မူ၏။

အပရိမာဏာသု၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ မရေတွက်နိုင်ကုန်သော။ လောကဓာတူသု၊ လောကဓာတ်တို့၌။ အပရိမာဏာနံ၊ ကုန်သော။ သက္ကာနံ စ၊ သိကြားတို့၏ရင်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုရင်း။ မဟာဗြဟ္မာနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုရင်း။ ဂုဏာဘိဘဝန တော၊ ဂုဏ်ကို လွှမ်းမိုးကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် လွှမ်းမိုး ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ အဓိကော အတိသယော၊ လွန်ကဲသော။ ဝါ၊ ကား။ အတိရေကတရော၊ အထူးသဖြင့် ပိုလွန်သော၊ ဝါ၊ အတိုင်းထက်အလွန် ကြီးမြတ်သော။ သက္ကော စ၊ သိကြားလည်းဖြစ်၏။ ဗြဟ္မာ စ၊ ဗြဟ္မာလည်းဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက္ကာနံ၊ တို့ထက်။ အတိသက္ကော၊ လွန်ကဲသော သိကြားမင်းဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မာနံ၊ တို့ထက်။ အတိဗြဟ္မာ၊ လွန်ကဲသော ဗြဟ္မာမင်းဖြစ်တော်မူ၏။ ဉာဏပ္ပဟာနဒေသနာဝိသေသု၊ ဉာဏ်, ပဟာန်, ဒေသနာ အထူးတို့၌။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ လောကဓာတ်၌။ ကေနစိ၊ သည်။ အဝိကွမ္ဘနီယဌာနတာယ၊ မလှုပ်မရှား မချောက်ခြားနိုင်သော ဌာနရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုတောစိပိ၊ တစုံတခုသော အရပ်မှလည်း။ ဥတြာသာဘာဝတော၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ၊ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့ဖြင့်။ ဝိသာရဒေါ၊ ရဲရင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ၊ မူ၏။ ယံ၊ အကြင် လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ပ။ ဝိဟရာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဌာနဌာနဉာဏဒီဟိ၊ ဌာနာဌာနဉာဏ် အစရှိကုန်သော။ ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဉာဏ ဗလေဟိ၊ ဉာဏ်တော်အားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒသဗလဓရော၊ မူ၏။ ယံ၊ အကြင်ဆယ်ပါးသော ဉာဏ်အားတော်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဣဓ တထာဂတော။ပ။ ပဇာနာတိတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုလည်း။ ဌာနတော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ အဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုလည်း။ အဌာနတော၊ အကောင်းမဟုတ်သောအားဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ ပဇာနာတိ၊ ၏။] ဥေယျနာမ၊ သိအပ် သိထိုက်သောကြောင့် ဥေယျမည်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗတ္ထော၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ တတ္ထ၊ ထိုဥေယျတရား၌။ အနာဝဋ္ဌဉာဏာတာယ၊ အပိတ်အပင် အတားအဆီးကင်းသော ဉာဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဝရဏာဉာဏော၊ ဉာဏမည်တော်မူ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တဉ္စ၊ ထိုဥေယျတရားကိုလည်း။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်။ သဗ္ဗာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဟတ္ထလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ အာမလကံ ဝိယ၊ ဆီးဖြူသီးကဲ့သို့။ ပစ္စက္ခ တော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒဿနသမတ္ထေန၊ မြင်ခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သော။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိနှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ မည်တော်မူ၏။ သဗ္ဗညု၊ အလုံးစုံကို သိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအုံ့။ ဣမေဟိ ဒွီဟိ ပဒေဟိ၊ အနာဝရဏာဉာဏော, သမန္တာစက္ခုဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပစ္ဆိမာနိ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အသာဓာရဏဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တော်တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဘာဂျဝန္တတာဒီဟိ၊ ကြီးမားသော ဘုန်းကံနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာစကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ် ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့။

စ၊ ဆက်ဦးအုံ့။ ဇေတ္ထ၊ ဤဂုဏ်ပုဒ်တို့တွင်။ သဗ္ဗဓမ္မေသု။ပ။စာရောတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ (ဒဿိတာယ–၌စပ်) တိယဒ္ဓါ ရုဠှာနံ၊ ကာလသုံးပါး၌ တက်ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော။ ပုစ္ဆာနံ၊ အမေးပြဿနာတို့ကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဗျာကရဏသမတ္ထတာယ၊ ဖြေခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာယ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ (အာသက်ံယ–၌စပ်) ကိ၊ အသို့နည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေဒတာနမ္မိ၊ နတ်တို့၏လည်း။ ပုစ္ဆံ၊ ကို။ ဗျာကတုံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်အုံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသက်ံယ၊ (ဖြစ်နိုင်သော) ယုံမှားခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းဖြစ်လတ်သော်။ တန္နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုယုံမှားကို နစ်စေခြင်း အကျိုးငါ။ ဒေဝဒေဝေါဟိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏ အတိဒေဝေါ၊ လွန်ကဲသော နတ်မြတ်ဖြစ်သော။ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ သော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေကြား၏။ တတော၊ ထိုသိကြားမှ။ ဣမသ၊ ဤဘုရား၏။ ဝိသေသော၊ အထူးကား၊ ဝါ၊ ထူးသော ဂုဏ်ကား။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တာနံ၊ ကြံသောသူတို့၏ တန္နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုအကြံကိုနစ်စေခြင်းအကျိုးငါ။ သက္ကာနံ အတိသက္ကော၊

ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သကြော်နပိ၊ သည်လည်း။ ပုစ္ဆိတံ၊ မေးအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို သနကုံမာရာဒယော၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မာနော၊ တို့သည်။ ဝိသဇ္ဇေန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဗြဟ္မာမှ၊ ကျွမသ၊ ဤဘုရား၏။ အတိသယော၊ ကား။ ကော၊ နည်း။ ကျွတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တောန်၊ တို့၏။ တန္ဒိဝတ္တနတ္ထံ၊ ၄၂။ ဗြဟ္မာန် အတိ ဗြဟ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်အံ့။ အသ၊ ထိုဘုရား၏။ အယ် ဝိသေသော၊ ဤသို့သောဂုဏ်ထူးသည်။ စတုဝေသာရဇ္ဇဒသ ဗလညာဏောဟိ၊ စတုဝေသာရဇ္ဇညာဏ် ဒသဗလညာဏ်တို့ဖြင့်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ ကျွတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၂။ [၉] စတု။ ပ။ ဧရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကျွမာနိ စ ညာဏာနိ၊ ဤစတုဝေသာရဇ္ဇညာဏ်ဒသဗလညာဏ်တို့သည်လည်း။ ကျွမသ ညာဏဒွယသ၊ ဤနောက်ဆုံးဖြစ်သော ညာဏ် နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ အဓိဂမေန၊ ရသည်နှင့်။ သဟေဝ၊ တပြိုင်နက်ပင်လျှင်။ သိဒ္ဓါနိ၊ ပြီးစီးကုန်၏။ ကျွတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၂။ အနာဝရဏ။ပ။စက္ခူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တယိဒံ ညာဏဒွယံ၊ ထိုညာဏ်နှစ်ပါး အပေါင်းသည်။ ပုညညာဏသမ္ဘာရူပစယ သိဒ္ဓါယ၊ (သာမန်) ကောင်းမှု, ညာဏ်၏အကြောင်း အဆောက်အဦးဖြစ်သော ကောင်းမှုတို့ကို ဆည်းပူးခြင်းဖြင့်ပြီးသော။ ဘဂ္ဂ ဒေါသတာယ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသည် အဖြစ်ကြောင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီး၏။ ကျွတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဘဂဝါ တိ၊ ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ၏။ ကျွတိ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧတေသံ ပဒါနံ၊ ထိုပုဒ်တို့ကို။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း ပြဆိုခြင်း၌။ ပယောဇနံစ၊ အကျိုးကိုရင်း။ အနုပဋ္ဌိစ၊ အစဉ်ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော။ အနာဝရဏညာဏံ၊ ညာဏ်ရင်း။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ညာဏ်ရင်း။ ကျွတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဧတံ ညာဏဒွယံ၊ အကြင်ညာဏ် နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ။ ထိုညာဏ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ သဘောအနက်အားဖြင့်။ အဘိန္နံ၊ မကွဲပြားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ တံ ညာဏံ၊ ထိုညာဏ်ကို။ ဝိသယပဘေဒေန၊ ဝိသယပွတ္တိ မုခေန၊ အာရုံ၌ဖြစ်ခြင်းကို ခံတွင်းပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဓာနပြုသဖြင့်။ အညေဟိ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ အသာဓာရဏာဘာဝ ဒဿနတ္ထံ၊ အဆက်ဆံ (မသက်ဆိုင်) သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ နှစ်မျိုးနှစ်ထွေ။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနဝသေသသခ်ံတာသခ်ံတသမ္ဘုတိ–ဧမ္ဘာရမ္ဘဏာတာယ၊ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံသော သခ်ံတ အသခ်ံတတရား ပညတ် ပရမတ်သဘောတရား အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံတို့၌။ အာဝရဏာ ဘာဝတော၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတား မရှိခြင်းကြောင့်။ နိဿင်စာရံ၊ ဦးကပ်ခြင်းမရှိသည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ အနာဝရ ဏာညာဏန္တိ ကိ၊ ညာဏ်ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။

၂။ ယော ဘဂဝါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ မဟန္တော၊ မြတ်ကုန်သော။ သီလက္ခန္ဓာဒိကေ၊ သီလကွန်ရှိ အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ ဧသီ ဂဝေသီ၊ ရှာမိုးတော်မူပြီ။ ကျွတိ၊ ကြောင့်။ မဟေသိ၊ မဟေသီ မည်တော်မူ၏။ တေန မဟေသိနာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝဏ္ဏယန္တောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်လျက်။ ဝိတ္တာရေန္တော၊ ချဲ့လျက်။ ယထာဘူတန္တိ ဟူသည်ကား။ အဝိပရီ တံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော။ သီလာဒိဘေဒနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သီလသမာဓိပညာဒိ ဝိဘာဂံ၊ သီလ, သမာဓိ, ပညာစသည်တို့ဖြင့် ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်း ရှိသော။ သုဒ္ဒလ္လဘန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌကွဏာဝဇ္ဇိတေန၊ အရိယမဂ္ဂ ဘာဝနာကို ပွားစေရန်အခါ မဟုတ်သော အကွဏာရှစ်ပါး (အရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး)တို့ကို ကြဉ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ အကွဏာရှစ်ပါးသည် ကြဉ်အပ်သော။ နဝမေန၊ ကိုးခုမြောက် ဖြစ်သော။ ဧကောန၊ ဧကာဖြင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဒ္ဓ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုလ္လဘံ၊ ရခဲစွာသော။ သီလာဒိ–သင်ဟန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သီလာဒိကွန္ဓတ္တယ သင်ဟံ၊ သီလအစရှိသော ခန္ဓာ သုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ ဟိ၊ မှန်၏။ အရိယ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ကို။ တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ သင်ဟိတော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ တသ၊ ထိုအရိယမဂ် ၏။) သပ္ပဒေသတ္တာ၊ ညွှန်ပြအပ်သော (လောကီသီလစသော) အကြွင်းအစိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သောကြောင့်။ နဂရံ၊ တိုင်းပြည်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော မြို့ကို။ ရဇ္ဇေန၊ အပေါင်းဖြစ်သော တိုင်းပြည်ဖြင့်။ သင်ဟိတံ ဝိယ၊ ရေတွက်အပ်သကဲ့သို့။ သင်ဟိတောဟိ၏။ တယော၊ သုံးပါး ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ လောကီလောကုတ္တရာသီလ သမာဓိ ပညာခန္ဓာတို့ကို။ အရိယမဂ္ဂေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော အရိယမဂ်ဖြင့်။ နဂ (သင်ဟိတာ)၊ မရေတွက်အပ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော ခန္ဓာတို့၏။) နိပ္ပဒေသတ္တာ၊ ညွှန်ပြအပ်သော အကြွင်းအစိတ်အပိုင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ နဂ ခေါ အာဝု သော။ပ။ သင်ဟိတောတိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ (ဧမ္မဒိန္ဒာယ၊ ဧမ္မဒိန္ဒာ အမည်ရှိသော။ ထေရိယာ၊ ထေရီမသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ [အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဒါယကာဝိသာခသေဋ္ဌေ။ အရိယေန၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်ဂိကေန၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးသော။ မဂ္ဂေန၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြင့်။ တယောခန္ဓာ၊ သုံးပါးသောခန္ဓာတို့ကို။ နခေါ သင်ဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်သည် မဟုတ်ကုန်။ အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဌေ။စ။ စ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ တီဟိ ခေါ ခန္ဓေဟိ၊ သုံးပါးသော ခန္ဓာတို့ဖြင့်သာလျှင်။ အရိယော၊ သော။ အဋ္ဌင်ဂိ ကော၊ သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ သင်ဟိတောတိ။ ၏။] ကိလေသစောရေဟိ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ခိုးသူတို့သည်။ အပရိပန္ထနီယတာယ၊ မနိုပ်စက် မနှောင့်ယှက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခေမံ၊ ဘေးငြိမ်းသော။ အန္တရာယပရိဝဇ္ဇနတော စ၊ အစွန်းအဖို့ (အယုတ် တရား) နှစ်ပါးကို ကြဉ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ မာယာဒိကာယဝကၠာဒိပ္ပဟာနတော စ၊ မာယာစသည်နှင့်ကိုယ်ဖြင့် ကောက်ကျစ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်မတ်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သံကိလေသဓမ္မာနံ၊ ညစ်ညူးကြောင်း တရား တို့ကို။ မာရဏဝသေန၊ သေစေသည်, သတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂမနတော ပဝတ္တနတော စ၊ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ရင်း။ (ဤဟိတ်ဖြင့် ကိလေသေ မာရေန္တော ဂစ္ဆတီတိ မဂ္ဂေါ–ဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြသည်) နိဗ္ဗာနသ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ မဂ္ဂနတော စ၊ ရှာမိုးတတ်သောကြောင့်ရင်း။ (နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂတီတိ မဂ္ဂေါဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြသည်) နိဗ္ဗာနတ္တိ ကေဟိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိ

သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မဂ္ဂိတဗ္ဗတော စ၊ ရာမ်ိုးအပ်သောကြောင့်ရင်း။ (မဂ္ဂိယတီတိ မဂ္ဂေါဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြသည်) မဂ္ဂ၊ မဂ္ဂမည်သော အကျင့် လမ်းကို။ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝါယ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှါ။ အရဟတ္တာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အလို့ငှါ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ယထာဘူတံ အဇာနန္တာတိ၊ ကား။ (ဧသ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည်) ဧဝံ၊ ဤသို့။ သီလဝိသုဒ္ဓိအာဒိ–ဝိသုဒ္ဓိပရမ္မရာယ၊ သီလ ဝိသုဒ္ဓိအစရှိသော ဝိသုဒ္ဓိအဆင့်ဆင့်ဖြင့်။ အဓိဂန္တဗ္ဗော၊ ရအပ်သိအပ်သော မဂ်ပေတည်း။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ ဧဝံ ကိစ္စကော၊ ဤသို့သော ကိစ္စရှိ၏။ ဧဝမတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက် အဓိပ္ပါယ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာထာဝတော၊ မှန်ကန်သော သဘောအားဖြင့်။ အနဝဇ္ဇန္တာ၊ မသိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သကလသံကိလေသတော စ၊ အလုံးစုံသော (ညစ်ညူးစေတတ်သော) ကိလေသာမှင်း။ သံသာရတော စ၊ သံသရာမှင်း။ သုဒ္ဓိ စ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကိုင်း။ ဝိမုတ္တိ စ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းကိုင်း။ ကာမေန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ပတ္ထေန္တိ၊ တောင့်တကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓိကာမာ၊ မည်ကုန်၏။ အပိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ဘာဝနေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း အနက်၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုအပိသဒ္ဒါဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သီလမတ္တေန၊ သီလမျှဖြင့်။ ပရိတုဋ္ဌာ၊ ရောင့်ရဲ အားရ၍ နေကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိသုဒ္ဓိကာမာပိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်လည်း။ သမာနာ၊ ဖြစ်ပါကုန်လျက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံသာသနေ၊ ၌။ ဘာဝနာယ၊ နာ၌။ ယုတ္တာပ္ပယုတ္တာတာယ၊ မပြတ်အားထုတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယောဂိနော၊ ယောဂီမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါယမန္တာ ပိ၊ အားထုတ်ကုန်ပါသော်လည်း။ [၁၀] ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍။ ပယောဂံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပရက္ကမံ၊ အဆင့်ဆင့် အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရောန္တာပိ၊ ပြုကုန်သော်လည်း။ ဥပါယဿ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်း၏။ ဝါ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်း ကို။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်သော အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို။ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ရှေ့ပုဒ်နောက်ပုဒ်တို့၏ ယှဉ်စပ်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။) တေသန္တိ၊ ကား။ ယောဂိနံ၊ တို့၏။ အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ကျမ်းသည်။ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ကောင်းမြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဝနဓာရဏာ–ပရိစယာဒိပသုတာနံ၊ ကြားနာခြင်း, ဆောင်မှတ်ခြင်း, လေ့ကျင့်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် အားထုတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ယောဂီဟုတ်မဟုတ် အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ပါမောဇ္ဇကရော၊ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပြုတတ် ဖြစ်စေတတ်သည်။ ကာမဋ္ဌ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ကား ဖြစ်ပေ။။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း။ ယောဂိနံ၊ တို့အား။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲ နှင့်တကွ၊ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ။ ပမောဒဟေတု၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ ပါမောဇ္ဇကရဏာန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗာဟိရကနိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ သာသနာပအယူ, နိကာယ်တပါး ဂိုဏ်းတပါးတို့၏ အယူတို့နှင့်။ အသမ္မိဿတာယ၊ မရောနှောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဒ္ဓေ၊ စွာ။ ဝိသုဒ္ဓဝိနိစ္ဆယတ္တာ၊ စင်ကြယ်သော အဆုံးအဖြတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဝိသုဒ္ဓဝိနိစ္ဆယံ၊ ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော အဆုံးအဖြတ်ရှိသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ အပသယဘူတံ၊ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိကာယံ၊ နိကာယ်ကို၊ ဝါ၊ ဂိုဏ်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဒေသနာနယနိဿိတန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မသံဝဏ္ဏနာနယသန္နိဿိတံ၊ ပါဠိတော်၏အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာနည်းကိုမှီသော။ စ၊ ဆက်။ ဇေတ္တ၊ ဤပုဒ်တို့တွင်။ တေသံ ပါမောဇ္ဇကရဏာန္တိအာဒိနာ၊ ပါဠိတော်ဖြင့်။ "မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ ဝါသီအရှင်မြတ်တို့၏။ ကထာမဂ္ဂေါ၊ ပို့ချစဉ်သည်။ သဗ္ဗသံကိလေသ မလဝိသုဒ္ဓတာယ၊ အလုံးစုံသော ညစ်ညူးကြောင်း အညစ်အကြေးတို့မှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပတ္ထေန္တာနံ၊ တောင့်တကုန်သော၊ ဝါ၊ အလိုရှိကုန်သော။ ယောဂိနံ၊ တို့အား။ ဇကဲသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ တာဒါဝဟတ္တာ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို ဆောင်ပေးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါမောဇ္ဇကရော၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပြုတတ်ဖြစ်စေတတ်၏။ ဉာဏဘုတ္တရေဟိ၊ လွန်ကဲသော ဉာဏ်ရှိကုန်သော။ သမ္မာပဋိပန္နေဟိ၊ နည်းလမ်းမှန်စွာ ကျင့်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည်။ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ဆောက်တည်အပ် စီရင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဒ္ဓေ၊ ကောင်းစွာ။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်စွာ။ ဝိသုဒ္ဓဝိနိစ္ဆယော၊ စင်ကြယ်သော အဆုံးအဖြတ်ရှိ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ ဘာသတေ၊ ဆိုသော။ မေ၊ ငါ၏။ တံ၊ ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ နိသာမယထ၊ နာယူ မှတ်သားကြပါကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ ဇေတ္ထ၊ ဤဂန္ထာရမ္ဘစကားရပ်၌။ ဣမိသာ ဒါနိဂါထာယာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဘာသနဿ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုဆိုခြင်း၏။ နိဿယံ၊ မှီရာကိုင်း။ (ဒဿေတွာ၌စပ်) ကထိတာယ မဟေသိနာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏။ ပမာဏဘာဝံ၊ ပမာဏ၏အဖြစ် ခိုင်မာသော စကား၏အဖြစ်ကိုင်း။ (ဒဿေတွာ–၌ပင်စပ်) ယထာဘူတံ အတ္ထံ သီလာဒိဘေနန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အဝိပရီတပိဏ္ဍတ္ထံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သော အပေါင်းအနက်ကိုင်း။ (ဒဿတွာ၌ ပင်စပ်) သုဒ္ဒလ္လဘံ။ပ။ ယောဂိနောတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းနိမိတ်ကိုင်း။ (ဒဿေတွာ၌ပင်စပ်) တေသံ ပါမောဇ္ဇကရဏာန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကိုင်း။ (ဒဿေတွာ၌ပင်စပ်) ဝဏ္ဏယန္တော အတ္ထန္တိစ၊ အတ္တံဟူ၍ဂင်း။ သုဝိသုဒ္ဓဝိနိစ္ဆယံ။ပ။ နိဿိတန္တိ စ၊ ဟူ၍ဂင်း။ သက္ကစ္စန္တိ စ၊ ဟူ၍ဂင်း။ ဣမိနာ၊ ဤသုံးခုသော ပါဠိဖြင့်။ ကရဏပ္ပကာရံ၊ ကျမ်းပြုခြင်း၏ အခြင်းအရာကိုင်း။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီးဖြစ်၍။ ဝိသုဒ္ဓိကာမာ။ပ။ သာဓေါတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိကျမ်း၌။ သက္ကစ္စသဝနေ၊ ရိုသေစွာ နာခြင်း၌။ သာဓုဇနေ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ နိယောဇေတိ၊ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သာသနသမ္ပတ္တိ၊ သာသနာတော်၏ ပြည့်စုံခြင်း

သည်။ သာရုက် သဝနပဋိဗဒ္ဓါ၊ ရိုသေစွာ နာခြင်းနှင့်စပ်၏။ (ရိုသေစွာ နာမှ ပြည့်စုံမည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသို့တိုက်တွန်းသည်ဟု ဆိုလို၏။)

၃။ ဝစနတ္ထဝိဘာဝနေန၊ ဝစနတ္ထကို ထင်စွာပြခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဟူသော သဒ္ဒါ၏အနက်ကို ပြခြင်းဖြင့်။ ပဝေဒိတဝိ သုဒ္ဓိမဂ္ဂသာမညတ္ထသ၊ ထင်ရှားသိစေအပ်ပြီးဖြစ်သော (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသဒ္ဒါ၏) သာမညအနက်ရှိသော နာခံသူ အပေါင်းအား၊ ဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသဒ္ဒါ၏ သာမညအနက်ကို သိစေအပ်ပြီးသော နာခံသူ အပေါင်းအား။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည်။ အဘိရုစိ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဒတ္ထတော၊ ပုဒ် အနက်အားဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို။ ဝိဘာဝေတုံ။ ပြခြင်းငှါ။ တတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိတိ အာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတ္ထဝိသုဒ္ဓိတိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ တတ္ထာတိ၊ တတ္ထ ဟူသည်ကား။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿန္တိ၊ ဘာသိသယ်ဟူသော စကားရပ်၌။ ယဒိဒံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂပဒံ၊ အကြင်ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဟူသောပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဟူသော ပုဒ်၌။ သဗ္ဗမလဝိရဟိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ရာဂါဒိမလေဟိ စ၊ ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးတို့မှ၎င်း။ သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သံကိလေသမလေဟိ၊ သံကိလေသ အညစ်အကြေးတို့မှ၎င်း။ ဝိရဟိတံ၊ ကင်းသော။ ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်သော။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အစ္ဆဋ္ဌ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်စစ် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ သဗ္ဗဒါ စ၊ အခါခပ်သိမ်းရင်း။ သဗ္ဗထာ စ၊ အချင်းခပ်သိမ်းရင်း။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အစ္ဆဋ္ဌ ပရိသုဒ္ဓံပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဧတေန၊ ဤအရိယာမဂ်ဖြင့်။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်သော အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို။ မဂ္ဂတိ ဂဝေသတိ၊ ရှာမှီးတတ်၏။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရတတ်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ထိုသို့ရကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ အမည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ မဂ္ဂေါတိ အဓိဂမူပါယော ဝုစ္စတီတိ၊ ဝုစ္စတိဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဟူသည်ကား။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်မဖက် သက်သက်မုချအားဖြင့်။ လောကုတ္တရ မဂ္ဂေါကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ (တနည်းကား) နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂေါတိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်သိအပ်သော်လည်း။ တဒုပါယတ္တာ၊ ထိုလောကုတ္တရာ၊ မဂ်၏အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ စ၊ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်ကိုလည်း။ တန္နိဿယော၊ ထိုပုဗ္ဗဘာဂမဂ်၏ မှီရာဖြစ်သော။ ကထာပဗန္ဓော စ၊ ကထာအစဉ်ဟုဆိုအပ်သော ကျမ်းကိုလည်း။ တထာ၊ ထို့အတူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

[၁၁] သွာယံ–သော အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသနာဝိလာသတော စ၊ ဒေသနာကို တင့်တယ်စေနိုင်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်အလိုအားဖြင့်လည်း။ ဝေနေယျဗျာသယတော စ၊ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအဗျာသယအားဖြင့်လည်း။ နာနာနယေဟိ၊ အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ အမျိုးမျိုးသော နည်းတို့ဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တေသု၊ ထိုအမျိုးမျိုးသော နည်းတို့တွင်။ ဧကော၊ တစုသော။ အယံနယော၊ ဤသီလ အစရှိသော နည်းကို။ (ဣဓ၊ ဤဒေသနာ၌။) ဣဟတော၊ ယအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေသတုံ၊ ငှါ။ သော ပနာယန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကတ္ထစီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကိသ္မိဋ္ဌေ သုတ္တေ၊ အချို့သော သုတ်၌။ ဝိပဿနာမတ္တာဝသေနေဝါတိ၊ နေဝ ဟူသောပါဌ်၌။ အဝေါရဏေန၊ ပိုင်းခြားခြင်းအနက် ရှိသော ဧဝ–သဒ္ဒါဖြင့်။ သမထံ၊ သမထကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုသမထသည်။ တဿာ၊ ထိုဝိပဿနာ၏။ ပဋိယောဂီ၊ အပြိုင်ယှဉ်ဖက်ပေတည်း။ သီလာဒိ၊ သီလ (ဝိရိယသတိ) အစရှိသော တရားသည်။ နု၊ ဝိပဿနာ၏ အပြိုင်ယှဉ်ဖက်မဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထေန၊ အထူးကိုနစ်စေခြင်း အနက်ရှိသော။ မတ္တသဒ္ဒေန၊ မတ္တသဒ္ဒါဖြင့်။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွသော၊ ဝါ၊ ထူးခြားခြင်းရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ သော၊ ထိုထူးခြားခြင်းရှိသော သမာဓိသည်။ ဥပစာရပ္ပနာတေဒေါ၊ ဥပစာ, အပ္ပနာအပြားရှိသော သမာဓိပေတည်း။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ထူးခြားခြင်းရှိသော ဥပစာ, အပ္ပနာသမာဓိကို နစ်စေနည်းဟူမူ။) ဝိပဿနာယာနိကဿ၊ ဝိပဿနာလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့သွားကြောင်း ယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာပေတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်ပေတည်း။ သမာဓိမတ္တံ၊ သာမန် ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သော သာမန်သမာဓိကို။ နု (နိဝတ္တေတိ)၊ နစ်စေသည် မဟုတ်။ ဟိ၊ သာမန် သမာဓိကို မနစ်စေပါဟုဆိုသော စကားမှန်ပါ၏။ ဝါ၊ မနစ်စေဟု သိရခြင်း၏ အကြောင်းကား။ ခဏိကသမာဓိ၊ ခဏိကသမာဓိ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။) စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝိပဿနာတိ၊ ဝိပဿနာမတ္တပုဒ်၌ ပါဝင်သော ဝိပဿနာဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ တိဝိဓပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အနုပဿနာ၊ အနုပဿနာကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ အနိစ္စာနုပဿနာဝ၊ ထိုဂါထာ၌ ပါဝင်သော အနိစ္စာနုပဿနာကိုသာလျှင်။ နု(ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ သိအပ်သည် မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်၏။ အနိစ္စဒဿနာ–မတ္တေန၊ အနိစ္စကိုမြင်ကာမျှဖြင့်။ သစ္စာဘိသမယော၊ သစ္စာကို သိခြင်းသည်။ နု သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဂါထာယံ၊ "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာအနိစ္စာ" အစရှိသော ဂါထာ၌။ အနိစ္စလက္ခဏသော၊ အနိစ္စလက္ခဏာကိုသာလျှင်။ ယံ ဂဟဏံ၊ အကြင်ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တံ၊ ထို့သို့ ယူခြင်းကို။ (လိုက်ပါ၌ကတံ–၌ စပ်) ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဒေဝ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာသည်သာလျှင်။ သုဒ္ဓါတရံ၊ အထူးသဖြင့် ကောင်းစွာ၊ ဝါ၊ သာလွန်၍။ ပါကဋံ၊ ပေါ်လွင်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တာဒိသသ၊ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ကတံ၊ ပြုအပ်၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ သောပိ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ အထူးထင်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော။ လက္ခဏဒွယံ၊ ဒုက္ခနှင့် အနတ္တလက္ခဏာ

နှစ်ပါးကို။ ဝိဘူတ်၊ ထင်ရှားသည်ကို၊ ဝါ၊ ထင်ရှားအောင်။ (ဝိဘူတတရံ–ကားမသင့်၊ အနိစ္စထက်သာ၍ ထင်ရှားစေရန် မလိုပါ) ကတ္တာ၊ ၍။ သမ္မသိတ္တာ၊ ၍။ ဝိသေသ်၊ တရားထူးကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ အနိစ္စလက္ခဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (သမ္မသိတ္တာ၊ ၍။) နှ (အဓိဂစ္ဆတိ)၊ ရသည်ကား မဟုတ်ပေ။

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကသင်္ခါရာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ သမ္မသနီယာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်အပ် ရှုအပ်သော သင်္ခါရတို့ပေတည်း။ အနိစ္စာတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်သည်။ နှ၊ မဟုတ်ကုန်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ အဒ္ဓုဝါ၊ မရိုင်ခဲ့ကုန်။ ဣတ္တရာ၊ တိုတောင်းကုန်၏။ ခဏဘင်္ဂရာ၊ ခဏအားဖြင့် (တခဏချင်း) ပျက်စီးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနိစ္စပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ပညာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဿတိ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဥတ္တရကာလ၊ နောက်ကာလ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေတိ၊ ဟူသည်ကား။ အနိစ္စာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်သော။ တေဘူမကေ၊ ဘုံးသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတေ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ယေဝ ဒုက္ခေ၊ ထိုဆင်းရဲအပေါင်း၌၊ ပင်လျှင်၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဉာဏ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဧသ မဂ္ဂေါဝိသုဒ္ဓိယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗိဒါနုဿနာသင်္ခါတေ၊ နာဟုဆိုအပ်သော။ ဝိရာဂါဒီနံ၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းသော မဂ်စသည်တို့၏။ ကာရဏဘူတေ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဧသ–သော၊ ဤဉာဏ် သဘောသည်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ အဓိဂမူပါယော၊ ရခြင်း၏အကြောင်းတည်း။

ဈာနပညာဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သမထဝိပဿနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္တော၊ ဤဈာနပညာဟူသော ပုဒ်၌။ ဈာနန္တိ၊ ဈာနံဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပါဒကဘူတံ၊ အခြေဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ယမိ တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ဈာနဿ ပညာ စာတိ ဣတ္တော၊ ဤပါဠိ၌၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (တနည်း) အယံ အတ္ထော၊ ဤဆိုလတံ့သောအနက်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏) ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ပါဒကံ၊ အခြေကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာကို။ ဥဿုက္ကာပေတိ၊ အားထုတ်စေ၏။ (ဥဿက္ကာပေတိ ဟု ရှိသင့်၏။ အဆင့်ဆင့် တက်စေ၏ဟု အနက်ပေး) သဝေ နိဗ္ဗာနသန္တိကေတိ၊ ဟူသည်ကား။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗျတ္တော်၊ ထင်ရှားစွာ။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ သမီပေ၊ အနီး၌။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ ဤသို့ သိအပ်၏။

ကမ္မန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂစေတနာ၊ မဂ်စေတနာတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုမဂ် စေတနာသည်။ အပစယဂါမိတာယ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားတတ် ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်ပေးတတ်၏။ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ သီလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာ၊ သမ္မာဝါစာနှင့် သမ္မာကမ္မန္တ တို့တည်း။ ဇီဝိတမုတ္တမန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဝတည်း။ ဓမ္မောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အထ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မန္တိ၊ ကမ္မံဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သမ္မာကမ္မန္တသ၊ န္တကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယာ စာဝုသောပ။ [၁၂] သင်္ဂဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ဝိဇ္ဇာဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပါနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) [အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဒါယကာဝိသာခ သေဋ္ဌေ။ ယာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်ရင်း။ ယော စသမ္မာ သင်္ကပ္ပေါ၊ သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၏။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤနှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ပညက္ခန္ဓေပညက္ခန္ဓေန၊ န္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏ [ဓမ္မောတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သမာဓိသ၊ သမာဓိကို။ (ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတ္ထ ဝိယ၊ အဘယ်ပါဠိ၌ ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။) ဧဝံ ဓမ္မာ ဘဂဝန္တော အဟေသုန္တိအာဒီသု ဝိယ၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့ ပင်တည်း။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ထိုသမာဓိကို ယူသဖြင့်ပင်လျှင်။ ယော စာဝုသော ဝိသာခ။ ပ။ သင်္ဂဟိတာတိ၊ သင်္ဂဟိတာဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သမ္မာဝါ ယာမသတိနမ္မိ၊ သမ္မာဝါယာမနှင့် သမ္မာသတိတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ [ဆောင်ပါဠိ၏အနက် လွယ်ပြီ] သီလန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သမ္မာဝါစာဇီဝါနံ၊ သမ္မာဝါစာနှင့် သမ္မာအာဇီဝတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇီဝိတမုတ္တမန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝ ရူပသ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အရိယပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင် ရခြင်းပါပေတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣတ္ထော ဤဂါထာ၌။ အဠ္ဌဂိကော၊ အဂ်ါရှစ်ပါးသော၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သီလာဒိဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သီလသမာဓိပညာဝိရိယဝသေန၊ ဝိရိယတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗဒါတိ၊ ဟူသည်ကား။ သမာဒါနတော၊ ဆောက်တည်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ အစပြု၍။ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ သီလသမ္ဘေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ စတုပါရိသုဒ္ဓိလသမ္ဘဒါယ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိလတည်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်းနှင့်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိလနှင့်။ သမ္ဘေါ–သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပညာဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ လောကိယလောကုတ္တရာယ၊ လောကီလောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ပညာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ သုသမာဟိတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ တံ သမ္ပယုတ္တေန၊ ထိုလောကီပညာလောကုတ္တရာပညာနှင့်ယှဉ်သော။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ သမာဟိတော၊ တည်ထားအပ်သော စိတ်ရှိသော၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သော။ အာရဒ္ဓ ဝီရိယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာ

ယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပသမ္ဘဒါယ၊ ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ ပဂ္ဂဟိတဝီရိယော၊ ချီးမြှောက်အပ်သော လုံ့လရှိသော။ ပဟိ တတ္တောတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ပေသိတစိတ္တတာယ၊ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဟိ တကို ပေသိတဟု, အတ္တာကို စိတ္တဟု ဖွင့်ပြသည်) ကာယေ စ၊ ကိုယ်၌ခင်း။ ဇီဝိတေ စ၊ အသက်၌ခင်း။ နိရပေက္ခစိတ္တော၊ မငဲ့ကွက်သော စိတ်ရှိသော။ သြဃန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာမောဃဒိ– စတုဗိဓမို့၊ ကာမောဃ စသည်လေးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သြဃံ၊ သြဃကို။ ဝါ၊ ကား။ သံသာရ မဟောဃမေဝ၊ သံသရာတည်းဟူသော ကြီးစွာသောရေ အယဉ်ကိုပင်လျှင်။

ဧကာယနောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧကမဂ္ဂေါ၊ တရုတည်းသောလမ်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣဒ၊ ဤပုဒ်၌။ အယနသဒ္ဒေါ သည်။ မဂ္ဂပရိယာယော၊ မဂ္ဂသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန် ခရီးလမ်းသည်။ ဧကပထဘူတော၊ တရုတည်း တကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ဒွေဓာပထဘူတော၊ နှစ်သွယ် နှစ်ခွလမ်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤကား။ အတ္ထော၊ ဧကာယနော–ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧကံ၊ တရုတည်းသော၊ ဝါ၊ မြတ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အယတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကာယနော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဂဏသင်္ဂဏိတံ၊ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဝိဝေကဋ္ဌေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ တည်သည်ဖြစ်၍။ ဧကေန၊ တယောက်ထီးတည်း။ အယိတဗ္ဗော ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ သွားအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကာယနော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေန၊ ထိုလမ်းဖြင့်။ အယန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယနော၊ မည်၏။ ဧကသ၊ တဆူတည်းသော။ သေဋ္ဌသ၊ မြတ်သော။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ အယနော၊ သွားကြောင်းလမ်းပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကာယနော၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ တေန၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပါဒိတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧကသ္မိံ၊ တရုတည်းသော။ ဣမသ္မိံ ယေဝ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင်။ အယနော၊ လမ်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကာယနော၊ မည်၏။ သတ္တာ နံ ဝိသုဒ္ဓိ ယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ရာဂါဒိမလေဟိ စ၊ ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးတို့မှင်း။ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာဒိဥပက္ကိ လေသေဟိ စ၊ အဘိဇ္ဈာ ဝိသမလောဘ အစရှိသော ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသတို့မှင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာယ ဝိသုဒ္ဓေ နတ္တာယ၊ စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ယဒိဒန္တိ၊ ယဒိဒံဟူသည်ကား။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ယေဏ္ဏမေ၊ အကြင်သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ယဒိဒံပုဒ်၏အနက်တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သရဏလက္ခဏေန စ၊ အောက်မေ့ခြင်း–အမှတ်ရခြင်း လက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။ မဂ္ဂဋ္ဌေန စ၊ မဂ်ဟူသော အနက်သဘောအားဖြင့်ရင်း။ မဂ္ဂေါတိ၊ မဂ္ဂေါဟူ၍။ ဝုတ္တသေဝ၊ ကေဝုစ်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်၏ပင်လျှင်။ ကာယာဒိ ဝိသယ–ဘေဒေန၊ ကာယအစရှိသောဖြစ်ရာ ဝိသယတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ စတုဗိဓ ဝတ္တာ၊ လေးပါးအပြား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဟောအပ်၏။ သမ္မပ္ပဓာနာဒီ သုတိ ဗတ္တာ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပမာဒါဘိရတိအာဒီနံ၊ အပ္ပမာဒ၌ မွေ့လျော်ခြင်း အစရှိသော တရားတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းကို။ [၁၃] ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အပ္ပမာဒါဘိရတိအာဒိဝသေနာပိ၊ အပ္ပမာဒ၌ မွေ့လျော်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောသုတ်၌၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ၏။ ယထာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ အပ္ပမာဒရတောပေ။ သန္တိ ကေတိ၊ သန္တိကေဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အပ္ပမာဒရတော၊ မမေ့လျော့ခြင်း သတိပဋ္ဌာန်အကျင့်၌ မွေ့လျော်သော။ ပမာဒေ၊ မေ့လျော့ခြင်း၌။ ဘယဒဿိ ဝါ၊ ဘေးကို ရှုလေ့ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိဟာနာယ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ နိဗ္ဗာနဿေဝ၊ နိဗ္ဗာန်၏ သာလျှင်။ သန္တိကေ၊ အနီး၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ (ဘယဒဿိ ဝါ၌ ဝါ–ကို ပဒပူရဏ ဟူ၍ရင်း သာဝိမ္ပ သိဝါဖြစ်သည် ဟူ၍ရင်း ယူအပ်၏။)]

၄။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ်၊ ဂါထာယ်၊ ထိဂါထာ၌။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံသော။ ဂါထာယ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာ၊ အကျယ်အဖွင့်သည်။ နိဒ္ဒေသပဋ္ဌိနိဒ္ဒေသဋ္ဌာနိယာ၊ အကျယ်ပြသော နိဒ္ဒေသ တဖန်ထပ်၍ အကျယ်ပြသော ပဋ္ဌိနိဒ္ဒေသတို့၏ အရာ၌တည်၏။ တတော၊ ထို ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာအောက်။ သံခိတ္တတရာ၊ အထူးသဖြင့်ကျဉ်းသော၊ ဝါ၊ သာ၍ကျဉ်းသော။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အနက်အဖွင့်သည်။ ဥဒ္ဒေသဋ္ဌာနိယာ၊ အကျဉ်းပြသော ဥဒ္ဒေသအရာ၌ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ သခေ်ပ ဝဏ္ဏနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ယထာဥဒ္ဒိဋ္ဌသ၊ အကြင် အကြင် အကျဉ်းပြအပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ အကျဉ်းပြထားသည့် အတိုင်းဖြစ်သော။ အတ္ထသ၊ အနက်၏။ နိဒ္ဒေသပဋ္ဌိဒ္ဒေသ၊ တို့သည်။ သုကရာ စ၊ ပြုလွယ်ကုန်သည်ရင်း။ သုဗောဓာ စ၊ သိလွယ်ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယတိ ဗတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။ သီလေတိ၊ ကား။ ကုသလသီလေ၊ ကုသိုလ်သီလ၌။ "ထပတိ၊ လက်သွားဆရာ။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ သီလာ၊ သီလတို့သည်။ ကတမေ စ၊ အဘယ်သည်တို့ နည်းဟူမူ။" ဣတိအာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ အကုသလဓမ္မာပိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ သီလန္တိ၊ သီလဟူ၍။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ ယဒိပိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဝုစ္စမာနာယ၊ ဆိုအပ်လတ္တံသော။ စိတ္တပညာဘာသနာယ၊ သမာဓိပညာကို ပွားစေသော ဘာဝနာ၏ အမိန့်ဌာနာယောဂျတာယ၊ တည်ရာအဖြစ်ဖြင့် မသင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိရိယသီလာနမ့ဲ၊ ကိရိယာသီလတို့၏သော်လည်း။ အသမ္ဘဝေါ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်သေး၏။ ဣတရေသံ၊ ဤကိရိယာမှတပါးသော အကုသိုလ်သီလတို့၏။ (သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့် ခြင်းသည်။) ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊

ကြောင့်။ ကုသလသီလမေ၀၊ ကုသိုလ်သီလကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဓိမ္မေတ၀်၊ အလိုရှိအပ်၏။ သီလံ ပရိပူရယမာနော တိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ ပရိပူရယမာနောတိ၊ ကား။ ပရိပါလေန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ပရိဝဏ္ဏေန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပွားစေဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သဗ္ဗဘာဂေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့တိုဖြင့်။ သံ၀ရန္တော စ၊ စောင့်စည်းသည်လည်း ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဝိတိက္ကမန္တော စ၊ မလွန်ကျူးသည်လည်း ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တထာဘူတော၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ၊ ထိုသီလကို။ အ၀ိဇဟန္တော၊ မစွန့်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မစွန့်သောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသီလ၌။ ပတိဋ္ဌိတော နာမ၊ တည် သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ဆက်ဦးအုံ့။ သီလေတိ ဣဒံ၊ သီလေဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အာဓာရေ၊ အာဓာရအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီ၀ိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ (တနည်း) သီလေတိ၊ သီလေ ဟူသောပုဒ်၌။ ဣဒံ၊ ဤ၀ိဘတ်သည်။ အာဓာရေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီ ၀ိဘတ်တည်း။

ပတိဋ္ဌာယာတိ၊ ပုဒ်၌။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ နိဿယူပနိဿယဘေဒတော၊ နိဿယပစ္စည်း ဖြစ်သောတည်ရာ, ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်သော တည်ရာတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ (ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာ စသည်နှင့်စပ်) အဘိန္ဒိတ္ဝာ၊ (မဂ် ၄–ပါး သမာဓိပညာတို့ကို) မခွဲမှု၍။ ဂဟဏေ၊ တပေါင်းတည်းယူခြင်း သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ လောကိယာ၊ လောကီ(သီလ) သာတည်း။ ဣတရာ၊ နိဿယပတိဋ္ဌာ သည်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ(သီလ)ပေတည်း။ ဘိန္ဒိတ္ဝာ၊ ခွဲ၍။ ဂဟေဏေ ပန၊ အသီးအသီး ၄–ပါးယူသော်ကား။ (သမ္ဘဝတိ–၌စပ်) လောကိယစိတ္တာ၊ ပ္ပါဒေသု၊ လောကီဘာ၀နာ–စိတ္တာ၊ ပ္ပါဒ်တို့၌။ သဟဇာတာနံ စ၊ တကွဖြစ်သော သီလနှင့် သမာဓိပညာတို့၏ ၎င်း။ ပုရိမပစ္ဆိမာနဉ္စ၊ ရှေးစိတ္တာ၊ ပ္ပါဒ်၌ ဖြစ်သောသီလနှင့် နောက်စိတ္တာ၊ ပ္ပါဒ်၌ဖြစ်သော သမာဓိပညာတို့၏ ၎င်း။ ဝ၀ေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဿယူပနိဿ–ယပ္ပတိ ဌာ၊ နိဿယပတိဋ္ဌာနှင့် ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာသည်။ သမ္ဘ၀တိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူ။ လောကုတ္တရေသု၊ လောကုတ္တရာ စိတ္တာ၊ ပ္ပါဒ်တို့၌။ ဟေဋ္ဌိမဂ္ဂဖလသီလ၀သေန၊ အောက်၌ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်သီလတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာပိ၊ ဥပနိဿပတိဋ္ဌာသည်လည်း။ သမ္ဘ၀တိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအုံ့။ ပတိဋ္ဌာယာတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာ၊ ကို။ ယဒါ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ သဒ္ဒံ၊ ဥပနိဿယာတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါ၌တို့၌ကဲ့သို့။ ပုရိမကာလကိရိယာ၀သေန၊ ပုဗ္ဗာကာလကိရိယာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတ၀ေ္ဗာ၊ ၏။ (ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်ပြီး၍ ဟု အနက်ပြန်ရမည်ဟူလို) တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၀ ခေါ၊ ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [အသ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝါ၊ ဝိပဿနာစိတ်၌ ပါ၀င်သော မဂ္ဂင်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်း၏။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်ရင်း။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်ရင်း။ အာဇီ၀ေါ၊ အသက်မွေးမှုသည်ရင်း။ ပုဗ္ဗေ၀၊ ရှေးအဖို့ကပင်လျှင်။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။] ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ နိဿယပတိ ဌာ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ စက္ခုဠ္ဠ။ပ။ အာဒီသု၊ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သမာနကာလကိရိယာ၀သေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ တ၀ေ္ဗာ၊ ၏။ (ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်ဆဲဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တည်လျက်ဟု အနက်ပြန်ရမည်ဟူလို) ဟိ၊ မှန်၏။ သမ္မာ၀ါစာဒယော၊ အစရှိသည် တို့သည်။ အတ္ထနာ၊ နှင့်။ သမ္ဘယုတ္တာနံ၊ ယှဉ်ကုန်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒီနံ၊ တို့အား။ သဟဇာတ၀သေနေ၀၊ သဟဇာတပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ နိဿယပစ္စယာ၊ နိဿယပစ္စည်း တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

[၁၄] ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နရတိ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နရော၊ နရ မည်၏။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။) ဟိ၊ ထင်စွာပြအုံ့။ ပဌမ၀ကတိ–ဘူတော၊ ပဌမ၀ကတိဖြစ်သော။ သတ္တော၊ သတ္တ၀ါကို။ (ဝုစ္စတိ၌စပ်) ဣတရာယ၊ ဤမှတပါးသော။ ပကတိယာ၊ ဒုတိယ၀ကတိဖြစ်သော သတ္တ၀ါထက်။ သေဋ္ဌေန၊ မြတ်သော အနက်ကြောင့်။ ပုရိ ဥစ္စေ၊ မြင့်မြတ်သော။ ဌာနေ၊ အရာ၌။ သေတိ ပ၀တ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသောတိ၊ ပုရိသဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူ။ နယနဋ္ဌေန၊ ဆောင်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ နရော၊ နရမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပုတ္တဘာတုဘူတော၊ သားနှင့်မောင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၀ိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသော်လည်း။ မာတုဇေ္ဇေဘာဂိနီနံ၊ မိခင်နှင့် အစ်မကြီးတို့၏။ နေတုဌာနေ၊ ရှေဆောင်အရာ၌နေ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တုံ သေး၏။ ဣတရော၊ ဤမှ တပါးသော ဖခင်နှင့် အစ်ကိုဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတရာသံ၊ ဤမှတပါးသော သမီးနှင့်နမ ဖြစ်သော မိန်းမတို့၏။ (နေတုဌာ နေ၊ ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည်မှာ။) ပဂေ၀၊ ရှေးဦးကပင်ပြီး၏။ ဝါ၊ ဆိုဖွယ်မရှိသည်သာ တည်း။ နရေန၊ ယောကျ်ားနှင့်။ ယောဂ တော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ (နာရီ၊ မည်၏) ဝါ၊ ကား။ အယံ၊ ဤသူသည်။ နရဿ၊ ယောကျ်း၏ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာရီ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာရီ၊ မည်၏။ ဣတ္ထီ၊ မိန်းမကို။ (လဗ္ဘတိ၊၏) စ၊ ဆက်ဦးအုံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တဿပိ၊ နာရီ မည်သော ထိုမိန်းမအားလည်း။ တဏှာဇ္ဇောဝိဇ္ဇေနသမတ္ထတာ၊ တဏှာအရှုပ်ကို ဖြေရှင်းခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကာမံ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ကားရှိပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ရှိသော်လည်း။ ပဓာနမေ၀၊ ပြဓာန်းသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သတ္တော၊ ယောကျ်ား သတ္တ၀ါကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ နရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏ ကိ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ သတ္ထာဒေ၀ မနုဿာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ ယထာ၊ ဟောတော်မူ သကဲ့သို့ပင် တည်း။ အဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ အ၀ိဘာဂေန၊ ခွဲခြမ်းခြင်း မရှိသော အားဖြင့်၊ ဝါ၊ မခွဲခြမ်းမူ၍။ အယံ၊ ဤနရ–သဒ္ဒါ သည်။ ပုဂ္ဂလ၀ရိယာယော၊ ပုဂ္ဂလ–သဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်အမည်တည်း၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ နရောတိသတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။

သပညောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိပါကဘူတာယ၊ ဝိပါက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပညာယ၊ ပညာနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပညော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အာဒိတော၊ လက်ဦးအစ ပဋိသန္ဓေကာလမှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ သန္တာန ဝသေန၊ အစဉ်သန္တာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗဟုလ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္တမာနာယ၊ အပြတ်ဖြစ်သော။ တာယ၊ ထိုပညာဖြင့်။ (ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ–၌ စပ်) အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ (အရဟတိ–၌စပ်) သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့် တကွ၊ ဝါ။ ထူးခြားစွာ။ သပညောတိ၊ ပညာရှိသူဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဟိ၊ ဆက်ဦးအုံ။ ဝိပါကပညာပိ၊ ဝိပါက် ပညာသည်လည်း။ သန္တာနဝိသေသနေန၊ သန္တာန်ကို အထူးပြုသဖြင့်။ ဘာဝနာပညုပ္ပတိ ယာ၊ ဘာဝနာပညာဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အဟေတုကဒ္ဒိဟေတုကာနံ၊ အဟိတ် ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တဒဘာဝတော၊ ထို ဘာဝနာပညာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်ပေတည်း။ သမ္ဘဝေ ဣတိ ဟု ဆိုအပ်သော။ တံတံကိစ္စကာရိကာယ၊ ထိုထိုကိစ္စကို ပြုတတ်သော။ ပညာယ စ၊ ပညာ၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သပညောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်သေး၏။ အဋ္ဌ ကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ နိပကသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပါရိဟာရိကပညာ၊ ကို။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကပညာဝသေ နေဝ၊ ဝိပါက်ပညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤသပညော ပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ကမ္မဇတိဟေတု ကပဋိသန္ဓိညာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကမ္မဇာယ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိယံ၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ၌။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိဟေတုကသဒ္ဒေါ၊ တိဟေတုက–သဒ္ဒါကို။ ပဋိသန္ဓိသဒ္ဒေန၊ ပဋိသန္ဓိ–သဒ္ဒါနှင့်။ သမ္ပယုတ္တေ၊ စပ်အပ်၏။ ပညာ–သဒ္ဒေန၊ ပညာသဒ္ဒါနှင့်။ နဝ (သမ္ပယုတ္တေ၊) မစပ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ တိဟေတုကာ၊ တိဟိတ်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဟိတ် သုံးပါးနှင့် ယှဉ်သော။ ပညာ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ပဋိသန္ဓိတော၊ ပဋိသန္ဓေမှ၊ ပဘုတိ၊ စ၍။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပညာ၊ ပညာကို။ တမ္မူလကတ္တာ၊ ထိုပဋိသန္ဓေပညာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ ပညာတိ၊ ပဋိသန္ဓေ၌ဖြစ်သော ပညာဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ပဋိသန္ဓိကွ ဏော၊ ပဋိသန္ဓေခဏာ၌။ ပဝတ္တာ ဧဝ၊ ဖြစ်သော ပညာကိုသာလျှင်။ နဝ (ဝုတ္တာ၊) ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပေ။

(ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။) အာရမ္မဏံ၊ ကို။ စိန္တေတိ၊ ကြံတတ်၏။ ဥပနိဇ္ဈာယတိ၊ ကပ်၍ ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) စိတ္တံ၊ စိတ္တမည်၏။ သမာဓိ၊ သမာဓိကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်၏။ တနည်း) သမာဓိ၊ သမာဓိ ပေတည်း။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုသမာဓိသည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ဥပနိဇ္ဈာနကိစ္စော၊ ကပ်၍ရှုခြင်း ကိစ္စ ရှိ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ ပြဦးအုံ။ ဝိတက္ကာဒယော၊ ဝိတက် အစရှိသည်တို့သည်။ သမာဓိနာ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ တမတ္တံ၊ ထိုကပ်၍ရှုခြင်းကို။ နဝ သာဓေန္တိ၊ မပြီးစေနိုင်ကုန်။ သမာဓိပန၊ သည်ကား။ တေဟိ၊ ထိုဝိတက်စသည်တို့နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍ လည်း။ တမတ္တံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဂုဏဗလဝဘာဝါပါဒနေန၊ လေ့လာသည်၏အဖြစ်, အားကြီးသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ စိတ်၊ ဆည်းပူးအပ်ဖြစ်စေအပ်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ကထာ၊ ထို့အတူ လေ့လာသည်၏အဖြစ်, အားကြီးသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ သန္တာန်၊ သမာဓိအစဉ်ကို။ စိနောတိ၊ ဆည်းပူးတတ် ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ သမာဓိ၊ ပေတည်း။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အလိုအားဖြင့်။ စိတ္တဝိစိတ္တတာယ စ၊ အလွန်ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိစိတ္တကရဏေန စ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ အစရှိသော ဆန်းကြယ်သော အမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်ဝင်း။ သမာဓိ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရောပဒေသေန၊ သူတပါးကို ညွှန်ပြခြင်းနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ အသ၊ ထိုသမာဓိ၏။ စိတ္တပရိယာယော၊ စိတ္တဟူသောပရိယာယ်, စိတ္တ ဟူသောအမည်ကို။ လဇ္ဇတေဝ၊ ရအပ်သည် ရနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား။ စိတ္တသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိညာဏော၊ ၌။ နိရုဇ္ဇော၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍။ စိတ္တသီသေန ဟေတ္တု သမာဓိ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာသဘာဝံ၊ သဘောအားလျော်စွာ။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုပညာသည်။ ကုသလာဒိဘေဒတော၊ ကုသိုလ် အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ဗဟုဝိဓာ၊ များသော အပြားရှိသည်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အမျိုးမျိုးအထွေထွေ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ် ပွားစေအပ်သော ပညာကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပညာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိယသနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ [၁၅] "စိတ္တဠု၊ ကိုလည်း။ ဘာဝယံ၊ ပွားစေ၏။ ပညဠု၊ ကိုလည်း။ ဘာဝယံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ တယိဒံ ဒွယံ၊ ထိုသမာဓိနှင့် ပညာနှစ်ပါးစုံသည်။ လောကိယံ ကိ၊ လောကီတရားလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ လောကုတ္တရံ ကိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအုံ။ ဥဏ္ဏဒနိဒ္ဒေသတော၊ အကြီးအမြတ်ကို ညွှန်းပြသောအားဖြင့်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာ ပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုလောကုတ္တရာသမာဓိကို။ ဘာဝယမာနော၊ ပွားစေဆဲဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ အရိယမဂ္ဂကွ ဏော၊ အရိယမဂ်ခဏာ၌။ တဏှာဇေ၊ ကို။ သုမဇ္ဈေဒဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဇေ္ဇတိ၊ ဖြေရှင်းသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ လောကိယံ၊ လောကီသမာဓိ ပညာကို။ ဘာဝယမာနော၊ ပွားစေဆဲပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နဝ(ဝုစ္စတိ၊) မဆိုအပ်။ ပန၊ သို့သော်လည်း ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နာနာဇ္ဈရိယဘာဝေန၊ အသီးအခြားဖြစ်လျက် အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မကင်းရာ မကင်း ကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ လောကိယာပိ၊ လောကီသမာဓိပညာတို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) လောကိယသမထဝိပဿနာယ၊ လောကီသမထဝိပဿနာနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ တဒဘာဝတော၊ ထိုလောကုတ္တရာသမာဓိနှင့် ပညာ၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သမထယာနိကဿ၊ သမထယာနိပုဂ္ဂိုလ်အား။

ဥပစဟာရပွနာပွ ဘေဒ၊ ဥပစာရသမာဓိ အပွနာသမာဓိအပြားရှိသော။ သမာဓိ၊ နှစ်ပါးသော သမာဓိကို။ ဝိနာ၊ ကြည့်၍ရင်း။ ဣတရသ၊ ဤသမထ ယာနိကပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ဝိပဿနာယာနိကပုဂ္ဂိုလ်အား။ ခဏိကသမာဓိ၊ ခဏိကသမာဓိကို။ ဝိနာ၊ ကြည့်၍ရင်း။ ဥဘယေသမ္မိ၊ သမထယာနိက ဝိပဿနာယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့အားလည်း။ ဝိမောက္ခမုခတ္တယ်၊ ဝိမောက္ခတရား သုံးပါးအပေါင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြည့်၍ရင်း။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါမျှလည်း။ လောကုတ္တရာဓိဂမော၊ လောကုတ္တရာတရားကို ရခြင်းသည်။ နေ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ တေန၊ ကြောင့်။ သမာဓိဠေ ဝိပဿနဉ္စ ဘာဝယမာနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ပါးတို့တွင်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ လောကိယာ၊ လောကီ ဖြစ်သော။ သမထဝိပဿနာ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဘာဝယန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဘာဝနာကိရိယာယ၊ ပွါးစေခြင်း ကိရိယာ၏။ ဟေတုဘာဝကထနံ၊ ဟိတ်၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဘာဝနာဟေတု၊ ပွားစေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇနကိရိယာ၊ ဖြေရှင်းခြင်း ကိရိယာသည်။ တံဘာဝနာဟေတုကာ၊ ထိုလောကီဘာဝနာကို ပွားစေခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ (ဤအလိုအားဖြင့်–ဘာဝယံ၊ ပွားစေသောကြောင့်ဟု အနက်ပေးရာ၏) ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာပညာကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝတ္တမာနဘာဝနိဒ္ဒေသော၊ ဖြစ်ဆဲဝတ္တမာန် အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်ပေတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဏှာဇော်ဝိဇ္ဇနံ၊ တဏှာအရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းခြင်းသည်။ တဒုဘယဘာဝနာသမကာလမေဝ၊ ထိုလောကုတ္တရာသမာဓိပညာနှစ်ပါးကို ပွားစေခြင်းနှင့်တူမျှသော ကာလရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤအလိုအားဖြင့်–ဘာဝယံ၊ ပွားစေဆဲဖြစ်၏။ ဝါ၊ ပွားစေဆဲဖြစ်သောဟု အနက်ပေးရာ၏။)

အာတာပီ နိပကောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်သည်။ ယထာဝုတ္တဘာဝနာယ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ဘာဝနာအား။ ဥပကာရကမ္မ ကိတ္တန်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရားတို့ကို ပြောကြားကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယဝင်း။ သတိ၊ ဝင်း။ သမ္ဘဝေ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗဟူပကာရာ၊ များစွာ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝီရိယူပတ္ထဒ္ဓံ၊ ဝီရိယသည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ သတိသမ္ဘဝညာနုပါလိတံ၊ သတိသမ္ဘဝေညတရားသည် စောင့်ရှောက်အပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ နေ ပရိ ပကတိ၊ မလျှောကျ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝိသေသံ စ၊ သမာဓိအထူးကိုလည်း။ အာဝဟတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်အံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ ပတိဋ္ဌာသိဒ္ဓိယာ၊ တည်ရာဖြစ်သော သီလ၏ပြီးခြင်းဖြင့်။ သဒ္ဓါသိဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓါ၏ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ) သီလသ၊ သီလ၏။ သဒ္ဓါပနိဿယတ္တာ၊ သဒ္ဓါလျှင်ဥပနိဿယ ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝီရိယာဒိသိဒ္ဓိယာ စ၊ ဝီရိယစသည်ပြီးခြင်းဖြင့်လည်း။ (သဒ္ဓါသိဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓါ၏ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုံ၊ ယုံကြည်အပ်သော ဝတ္ထုကို။ အသဒ္ဒဟန္တသ၊ မယုံကြည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယထာဝုတ္တဝီရိယာဒယော၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝီရိယစသည်တို့သည်။ နေ သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ သမာဓိပိ။ သမာဓိသည်လည်း။ ကထာ၊တူ (သဒ္ဓေယျဝတ္ထုံ၊ ယုံကြည်အပ်သော ဝတ္ထုကို။ အသဒ္ဒဟန္တသ၊ မယုံကြည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နေ သမ္ဘဝတိ၊ အဖြစ်။) ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဟေတုဘာဝတော၊ အကြင်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝီရိယာဒီဟိ၊ ဝီရိယအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သဒ္ဓါသိဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓါ၏ ပြီးစီးခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဖလဘာဝတော၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုဝီရိယ စသည်တို့ဖြင့်။ သမာဓိသိဒ္ဓိ၊ သမာဓိ၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝီရိယာဒီသု၊ ဝီရိယအစရှိသည်တို့သည်။ သမ္ဘဒ္ဓမာနေသု၊ ပြည့်စုံကုန်လတ်သော။ သမာဓိ၊ သည်။ သမ္ဘဒ္ဓောဝ၊ ပြည့်စုံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အသမာဟိတသ၊ မတည်ကြည်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဝီရိယစသည် မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤဒေသနာ၌။ သတိသိဒ္ဓိ၊ သတိ၏ ပြီးခြင်းသည်။ ကထံ (ဟောတိ၊) အဘာယ်သို့ဖြစ်ပါသနည်းဟူမူ။ နိပကဂ္ဂဟဏေ တော၊ နိပကသဒ္ဒါကိုယူခြင်းကြောင့်။ (သတိသိဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ တိက္ခဝိသဒဘာဝပတ္တာ၊ ထက်မြက်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ သတိ၊ သတိကို။ နေပတ္တန္တိ၊ နေပက္ကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ ပရမေန သတိနေပက္ကေန သမန္နာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ပရမေန လွန်ကဲမြင့်မြတ်သော။ သတိနေပက္ကေန၊ သတိ၏ ရင့်ကျက်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။] အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ နေပက္ကံ၊ သည်၊ ပညာ၊ ပညာပင်တည်း ဣတိ၊ သို့။ အယအတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ထို ရင့်ကျက်သော ပညာကို ယူခြင်းဖြင့်လျှင်။ သတိပိ၊ သတိသည်လည်း။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏ သတိဝိရဟိတာ၊ သတိမှကင်းသော။ ပညာ၊ သည်။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သတိသိဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ သပညောတိ ဣမိနာဝ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်လျှင်။ ပါရိဟာရိကပညာပိ၊ ကိုလည်း။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိပကောတိပဒဿ၊ နိပကော ဟူသော ပုဒ်၏။ သတောတိ အတ္ထံ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသူဟူသော အနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ အာတာပနံ၊ အာတာပနဟူသည်မှာ။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိအာဒီနမ္ပိ၊ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့အားလည်း။ ယဒိပိ အတ္ထေဝ၊ အကယ်၍ကား ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (တနည်း) အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်။ ယဒိပိ၊ အကယ်၍ကား ဟုတ်ပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟုတ်သော်လည်း။ အာတပ္ပသဒ္ဒေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အာတာပသဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒါသည်။ [၁၆] ဝီရိယေယေဝ၊ ဝီရိယ၌သာလျှင်။ နိရုဠှော၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာတာပိတိ ဝီရိယဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပဋ္ဌိပကွပ္ပဟာနေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ခြင်း၌။ သမ္ဘယုတ္တမ္ဘာနံ၊ တို့ကို။ အဗ္ဘဿာဟနဝသေန၊ အားထုတ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တ

မာနသ၊ ဖြစ်သော။ ဝိရိယသ၊ ၏။ တဒါတာပနံ၊ ထိုကိလေသာတို့ကို (ပယ်ခြင်းဟူသော) ပူစေခြင်းသည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိရိယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ တထာ၊ ထို့အတူ အာတာပဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အညေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ တထာ၊ ထို့အတူ အာတာ ပဟူ၍။ နဝုစ္စန္တိ)၊ မဆိုအပ်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ အာတာပီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အယံ ဤကာရော၊ ဤဤအကျင့်ရာသည်။ ပသံသာယ ဝါ၊ ချီးမွမ်းခြင်းအနက်ကိုဝင်း။ အတိသယသ ဝါ၊ လွန်ကဲခြင်းအနက်ကိုဝင်း။ ဒီပကော၊ ပြတတ်၏။ ဝိရိယဝါတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဝါသဒ္ဒေါ၊ ဝါ–သဒ္ဒါသည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ တဒတ္ထော ဇေ၊ ထိုအနက်ရှိ၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ထို အာတာပီဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သမ္မပ္ပဓာနသမ်ဓိတာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိလေသာနံ။ပ။ တာပနဋ္ဌေနာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤသံဝဏ္ဏနာ၌။ အာတာပနဂ္ဂဟဏေန၊ အာတာပနသဒ္ဒါဖြင့်။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝိရိယာရမ္ဘော၊ လုံ့လကို အားထုတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ အာရမ္ဘဓာတုံ၊ အာရမ္ဘဓာတ်ကို။ အာဟ၊ ဆိုး၏။ ပရိတာပနဂ္ဂဟဏေန၊ ပရိတာပနသဒ္ဒါဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဠိပက္ခတော၊ မှ။ နိက္ခန္တတံ စ၊ ထွက်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝိသေသပတ္တိဠ္ဟ၊ ဥာဏ်ထူး တရားထူးသို့ ရောက်ခြင်းကိုဝင်း။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ နိက္ကမ ပရက္ကမဓာတုယော၊ နိက္ကမဓာတ် ပရက္ကမဓာတ်တို့ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဠိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ကိလေသာကို။ နိပယတိ ဝိသောသေတိ၊ ခြောက်သွေ့စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိပကော၊ နိပက မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တတော၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက် မှ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ နိပါတိရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိပကော၊ နိပကမည်၏။ (နိ+ပါ+ဏ္ဍ=နိပကပြီးသည်) သမ္မဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်သိသော၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်၍ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ကို။ ပရိဟရဏေ၊ ဆောင်ခြင်း၌။ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါရိဟာရိကာ၊ ကာမည်၏။

အဘိက္ကမာဒီနိ၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ အလုံးစုံသောကိစ္စတို့ကို။ သာတ္ထကသမ္ပဇညာဒိဝသေ နာ၊ သာတ္ထကသမ္ပဇဉ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍၊ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သဗ္ဗကိစ္စပရိ ဏာယိကာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟော စ၊ သင်ယူခြင်းငင်း။ ပရိပုစ္ဆာ စ၊ မေးမြန်းခြင်းငင်း။ ဘာဝနာရမ္ဘော စ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းငင်း။ မနသိကာရဝိဓိ စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ငင်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှလုံးသွင်း ခြင်းအားထုတ်ခြင်း၌။ သက္ကစ္စကာရိတာ စ၊ ရိုသေစွာပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ငင်း။ ဝါ၊ ပြုလေ့ရှိခြင်းငင်း။ သာတစ္စကာရိတာ စ၊ အမြဲမပြတ်ပြုလေ့ရှိသည် ၏ အဖြစ်ငင်း၊ ဝါ၊ ပြုလေ့ရှိခြင်းငင်း။ သပ္ပါယကာရိတာ စ၊ သင့်လျော်သည်ကို ပြုလေ့ရှိခြင်းငင်း။ နိမိတ္တကုသလတာ စ၊ သမာဓိ နိမိတ်၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာခြင်းငင်း။ ပဟိတ္တတာစ၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ငင်း။ အန္တရာ အသက်ော်စော စ၊ လိုအပ်သော တရားကို မရသေးမီ အကြားကာလ၌ မတွန့်ဆုတ်ခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ မဆုတ် နစ်မရပ်နားခြင်းငင်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ စ၊ ဣန္ဒြိတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းငင်း။ ဝီရိယသမတာပါဒနံ စ၊ ဝီရိယ၏ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းငင်း။ ဝီရိယသမတာယောဇေနံ စ၊ ဝီရိယ၏ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ယှဉ်စေခြင်းငင်း။ (ဝီရိယသမထယောဇေနံ ဟု ရှိသင့်၏။) ဝီရိယကို သမထနှင့် ယှဉ်စေခြင်းဟု အနက်ပြန်ရာ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနံ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကိစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ပရိဏာယိကာ၊ ပိုင်းခြား၍ ဆောင်တတ်သော ပညာသည်။ သဗ္ဗ ကိစ္စပရိဏာယိကာ၊ မည်၏။ ဘယံ ဣက္ခတိတိ ဘိက္ခု၊ တိ၊ ဟူ၍။ သာမာရဏာတော၊ အများနှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ဘိက္ခု လက္ခဏကထနေန၊ ဘိက္ခု၏ လက္ခဏာကို ဆိုခြင်းဖြင့်။ (ဒဿေ တိ၌စပ်) ပဠိပတ္တိယာဝ၊ အကျင့်ဖြင့်သာလျှင်။ ဘိက္ခုဘာဝေါ၊ ဘိက္ခုအဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခုကဘိန္နပဋ္ဌရာဒိဘာဝေ နာ၊ တောင်းခံတတ်သောသူ စုတ်ပြတ်သော အဝတ်ကို ဆောင်သောသူ စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဘိက္ခုဘာဝေါ၊ ဘိက္ခုအဖြစ်သည်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ အကျိုးကား။ ဇဝံ၊ ဤသို့ပြသည်ရှိသော်။ ကတကိစ္စာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စရှိကုန်သော။ သာမဏေရာ ဒီနဉ္စ၊ ရဟန္တာ သာမဏေ အစရှိသည်တို့ကိုဝင်း။ ပဠိပန္နာနံ၊ ကျင့်ကုန်သော။ အပဗ္ဗဇိတာနမ္ပိ စ၊ ပဗ္ဗဇိတမဟုတ် ရဟန်းမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကိုသော်မှဝင်း။ (ပိဖြင့် ဂရဟာသမ္ဘဝနာကို ပြသည်၊ စဖြင့် သမုစ္စည်းကိုပြသည်) သဂ်ဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရေတွက်အပ်သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ပဠိပဇ္ဇမာနဝသေန၊ ကျင့်ဆဲဖြစ် သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း ဝစနတ္ထကား။ (ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပါပကေ၊ ယုတ်မာ ကုန်သော။ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ သောဣမံ ဝိဇ္ဇေယ်တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းကို။ (ဝုတ္တောဠ္ဠစပ်) သပညော၊ ပဠိသန္ဓေပညာ ရှိသော။ နရော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သီလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာကို ပူလောင်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိပကော၊ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တဉ္စ၊ သမာဓိကိုဝင်း။ ပညဉ္စ၊ ဝိပဿနာပညာကိုဝင်း။ ဘာဝယံ ဘာဝယေ ဣဓ၊ ပွားစေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဣမံ တဏှာဇေဋ္ဌံ၊ ကို။ ဝိဇ္ဇေယေ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္မဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမ္ပိ ဝိဇ္ဇေနံ၊ ထိုဖြေရှင်းခြင်းကိုလည်း။ ဝေဠုဂုမ္ဗ ဝိဇ္ဇေနေန၊ ဝါး ရုံကို ဖြေရှင်းခြင်းနှင့်။ ဥပမေတွာ၊ ဥပမာပြု၍။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်၍။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ ဂါထာယ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်တိုင်းကုန်သော။ သီလာဒိဓမ္မေ၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ဣမိနာ စ သီလေ နာတိအာဒိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ပစ္စာမသတိ၊ ပြန်လည် သုံးသပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ယောဂါဝစရသန္တာ နဂတာ၊ ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ တည်ကုန်သော။ နာနာဂုဏာတာ၊ အထူးထူးသော ခဏ္ဍ၌ဖြစ်ကုန်သော။ မိဿကာ၊ ရောပြွမ်း ကုန်သော။ သီလာဒိဓမ္မာ၊ သီလအစရှိသော တရားတို့ကို။ ဂါထာယ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ တေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဏှန္တော၊ ယူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ယူလျက်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဆဟိ၊ ဓမ္မေဟိ သမန္နာ ဂတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၏။ တေဆ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကသ္မိံ သန္တာနေ၊ တခုတည်း သော သန္တာန်၌။ ဧကသ္မိံ ခဏေ၊ တခုတည်းသောခဏ၌။ [၁၇] နှ လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌တည်သော စကားအားဖြင့်။ ဂါထာ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာသိတာ၊ ဟောအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန မေဝ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌တည်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥပမ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သေယျထာပိ နာမ ပုရိသောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာကားရပ်၌။ သုနိသိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဋ္ဌုကောင်းစွာ၊ နိသိတ၊ သွေးအပ်သော။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ တိဓိဏံ၊ ထက်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သတ္ထသ၊ ဓား၏။ နိသာန သိလာယံ၊ သွေးသော ကျောက်၌။ နိသိတတရဘာဝကရဏံ စ၊ အထူးသဖြင့် သွေးအပ်သည်၏အဖြစ် အထူးသဖြင့် ထက်သည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ ဗဟုဗလေန၊ လက်ရုံးအား လက်မောင်းအားဖြင့်။ အသ၊ ထိုဓားကို။ ဥက္ခိပန် စ၊ ချီမြှောက်ခြင်း ကိုငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ဤနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ အတ္ထာပန္နံ၊ အနက်အားဖြင့် ကျရောက်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ (ဌင်း နှစ်ပါးမှာ အဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်ပြမထားသော်လည်း အနက်အားဖြင့် ကျရောက် ပြီးစီးသည်ဟု သိစေ၏) ဥပမာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ကို။ ဥပမေယျ၊ ဥပမေယျအနက်၌။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သမာဓိသိလာယံ ။ပ။ ဥက္ခိပိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သမာဓိဂုဏေန၊ သမာဓိဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့်။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ တိက္ခ ဘာဝေါ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမာဟိ တော ယထာ ဘူတံ ပဇာနာတီ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [သမာဟိတော၊ တည်ကြည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။] ဝိရိယဠ္ဟ၊ ဝီရိယသည်လည်း။ ပဂ္ဂဏှနတော၊ ချီးမြှောက်တတ်သောကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပညာကို။ ဥပတ္ထမ္ဘကံ၊ ထောက်ခံတတ် ၏။ ဝိဇ္ဇေယျာတိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇေတုံ၊ ဖြေရှင်းခြင်းငှါ။ သက္ကုဏောယျ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာ နဂါမိနိ ဝိပဿနာယ၊ သည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဏှာဇေ့ံ၊ ကို။ ဝိဇ္ဇေ တုံ၊ ဖြေရှင်းခြင်း ငှါ။ သမတ္ထော နာမ၊ စွမ်းနိုင်သည် မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇော၊ ဤဒေသနာ၌။ ဝိဇ္ဇေနံ၊ ဖြေရှင်းခြင်းဟူသည်။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဏ္ဌိန္ဒြေယျ သမ္ပဒါလေ ယျာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒက္ခိဏံ၊ မြတ်သောအလှူကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်တန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏေယျောဿ၏။ အဂ္ဂေါ စ၊ မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုမြတ်သည်ဟူသည်။ ဒက္ခိဏေယျောစ၊ မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဂ္ဂါ၊ မြတ်သော။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူသည်။ အဂ္ဂဒက္ခိဏာ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုမြတ်သော အလှူကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်တန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊ မည်၏။

၅။ တတြာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တသံ ဂါထာယံ၊ ၌။ အယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နရောတိ စ၊ နရောဟူ၍ငင်း။ ဘိက္ခုတိ စ၊ ဘိက္ခု ဟူ၍ငင်း။ ဝုတ္တော၊ သော။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ တတြာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တသံ ပညာယံ၊ ထိုပညာ၌။ အဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ စ၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤအသဟူသောပုဒ်သည်။ ကတ္တရိ၊ ကတ္တားအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ အနေန၊ ဤရဟန်းသည်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အသ ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ ကရဏီယံ၊ ပြုအပ်ပြုသင့်သော အမှုသည်၊ ဝါ၊ ပြုဖွယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ) တိဟေတု ကပဋိသန္ဓိပညာယ၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေပညာ၌၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိသေသာဓိဂေနသ၊ အထူးကို ဆောင်ခြင်းဖြစ်စေခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိ ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိမ။ပ။ သိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယောဂိနာ၊ သည်။ ဘာဝ နာယ၊ ၌။ သတတ ပဝတ္တိတဝီရိယတာယ၊ အမြဲမပြတ်ဖြစ်စေအပ်သော ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ သာတစ္စကာရိနာ၊ အမြဲမပြတ်ပြုလေ့ရှိသည်။ ပညာဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တေနေပဏ္ဍသစ်ါတပညာ ဝသေန၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နေပဏ္ဍပညာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတ္တာဇ့်၊ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောအမှုသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗသ၊ သော။ တသ၊ ထိုပြုသင့် ပြုထိုက်သော အမှုကို။ သမ္ဘဇာနဝသေ နေ၀၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသော ဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ကရဏသီလော၊ ပြုလေ့ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပြုသင့်ပြုထိုက်သော အလုံးစုံသောအမှု၌။ သမ္ဘဇာနကာရော၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုခြင်းသည်။ ဧတသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ဘဇာနသ၊ သမ္ဘဇဉ်ဟူသော။ အသမ္ဘောဟသ၊ မတွေ့မဝေ သိသောဉာဏ်ကို။ ကာရကော၊ ပြုတတ်၏။ ဥပ္ပါဒကော၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဇာနကာရီ၊ မည်။ တေန၊ သမ္ဘဇာနကာရိနာ၊ ထိုဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိသည်။ အတြာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အသံ ဂါထာယံ၊ ထိုဂါထာ၌။ သီလာဒိ သမ္ဘာဒနေ၊ သီလစသည်ကို ပြီးစေခြင်း၌။ ဝီရိယသ၊ ၏။ တေသံ၊ ထို သီလ စသည်တို့၏။ အဂ်ံဘာဝတော၊ အစိတ်အပိုင်း အဂ်ီ၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝီရိယကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သီလသမာဓိ ပညာမုခေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဒဿေတီတိ၊ ဟူ၍။ အဝိဘာဂတော၊ ခွဲခြမ်းခြင်း မရှိသောအားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ၏။ ပိဏ္ဍတ္ထံ၊ အပေါင်း ဖြစ်သော အနက်ကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိဘာဂတော၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဧတ္တာဝတာဒိအအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအကျယ် ဝိတ္ထာရစကားရပ်။ ဧတ္တာဝတာတိ၊ ကား။ ဧတ္တ ကာယ ဒေသနာယ၊ ဤမျှသော ဒေသနာဖြင့်။ သိက္ခာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သိက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ကျင့်အပ်သော အနက်

သဘောကြောင့်။ သိက္ခာ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္တ၊ ဤအရာ၌။ အာသေဝနံ၊ မီဝဲခြင်းကို။ သိက္ခံ၊ ကျင့်ခြင်းဟူ၍။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ သီလ အစရှိသောတရားတို့ကို။ သံဝရဏာဒိဝသေန၊ စောင့်စည်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာသေဝန္တော၊ မီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တေ၊ ထိုသီလစသည်တို့ကို။ [၁၈] သိက္ခတီတိ၊ ကျင့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သာသနန္တိ၊ ကား။ ပဋိပတ္တိသာသနံ၊ ပဋိ ပတ္တိသာသနာတည်း။ ဗလဝကာရဏံ၊ အားကြီးသောအကြောင်းသည်။ ဥပနိဿယော၊ ယမည် ၏။ အနုပဂမနံ၊ မကပ်ရောက်ခြင်းသည်။ ဝဇ္ဇနံ၊ နမည်၏။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ သေဝနာ၊ နာမည်၏။ ပဋိပက္ခေတိ၊ ကား။ ပဟာယကပဋိပက္ခေ၊ ပယ်တတ်သော ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ ဂါထာယံ၊ ၌။ သီလေတိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ သာမည အားဖြင့်။ ယဒိပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်၏။ အဓိသီလေတိ၊ ဟူ၍။ ယဒိပိ နဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား အဆိုအပ်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မဆိုအပ်သော်လည်း။ တံ၊ ထိုသီလကို။ တဏှာ ဇျောဝိဇ္ဇနသ၊ တဏှာတည်းဟူသော အရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းခြင်း၏။ ပတိဋ္ဌာဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလေန အဓိသီလသိက္ခာ ပကာသိတာတိ၊ တာဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္ဆံ၊ မှန်၏။ ဘဝဂါမိ၊ ဘဝသို့ လားရောက်စေသော။ သီလံ၊ သည်။ သီလမေဝ၊ သာမန်သီလသာမည်၏။ ဝိဘဝဂါမိ၊ ဘဝကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာမည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာမညဇောတနာ၊ သာမညကို ပြသော စကားသည်။ ဝိသေသေ၊ ထူးသောအနက်၌။ အဝတိဋ္ဌတိ၊ သက်ဝင်၍တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ သေသသိက္ခာသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း၊ ဝါ၊ ဤနည်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏)

သီလေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဓိသီလသိက္ခာဘူတေန၊ ဖြစ်သော။ သီလေန၊ ဖြင့်။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသီလသည်။ အနညသာဓာရဏာတာယ၊ တပါးသောသာသနာနှင့် မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသနသ၊ ၏။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၌ ကောင်းခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။ ယမနိယမာဒိမတ္တံ၊ ယမနိယမအစရှိသည်မျှကို။ နပကာသေတိ၊ ပြသည် မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓန္တိ စ၊ ဟူ၍ဌင်း။ သဗ္ဗပါပသ အကရဏာန္တိ စ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုသလာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂကုသလာနံ၊ မဂ်ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ (ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။) ဝါ၊ ကား။ ကုသလာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အန ဝဇ္ဇာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ (ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။) တေန၊ ထိုအနဝဇ္ဇအနက်ရှိသော ကုသလသဒ္ဒါဖြင့်။ အရိယ ဖလဓမ္မာနမ္ပိ၊ အရိယာ ဖိုလ်တရားတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။သဗ္ဗပါပသ အကရဏာန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗသပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သာဝဇ္ဇသ၊ အပြစ်ရှိသောအမှုကို။ အကိရိယာ၊ မပြုခြင်းတည်း။ အနဝ္ဇာပဇ္ဇနံ၊ မရောက်ခြင်း တည်း။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ စာရိတ္တဝါရိတ္တဘေဒသ၊ စာရိတ္တသီလ ဝါရိတ္တသီလအပြား ရှိသော။ သဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံသော။ သီလ သ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ဟိ၊ မှန်၏။ ကတ္တာ ကရဏမ္ပိ၊ ပြုသင့်သောအမှုကို မပြုခြင်းသည် လည်း။ သာဝဇ္ဇမေဝ၊ အပြစ်ရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤသို့အပ်၏။ အာဒိဝစန တောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂါထာယံ၊ ဂါထာ၌။ ဝုတ္တသမာဓိပညာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သမာဓိပညာတို့၏။ အာဒိမှိ၊ အစ၌။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုသီလ၏။ အာဒိဘာဝေါ၊ အစ၏အဖြစ်သည်။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာနံ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့၏။ တမ္မူလကတ္တာ၊ ထိုသီလလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာဒီနံ၊ အစရှိသော ဒေသနာစကားတို့ကို။ ဝစနံ၊ ဟောခြင်းတည်း။ အာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော ဒေသနာစကားတို့ကို ဟောခြင်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္တ၊ ဤအရာ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ အာဒီသဒ္ဒါဖြင့်။ သီလံ သမာဓိ ပညာ စ ဝိမုတ္တိ စ အနုတ္တရာတိ၊ အနုတ္တရာဟူ၍။ ဧဝမာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသော ဒေသနာစကားတို့ကို သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ သီလသ၊ သီလ၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပ္ပဋိသာရာဒိဟေတူနံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်း အစရှိသော အကြောင်းတို့ကို။ ဒူရီကရဏတော၊ ဝေးသည်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိဂုဏာဝဟံ၊ နှလုံးသားရှင်ခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဆောင်ရွက်တတ် ဖြစ်စေတတ်၏။ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိဂုဏာဝဟတ္တာတိ ဧတေန၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သီလသ၊ ၏။ ကလျာဏတာဝ၊ ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝိတာ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာဒိဘာဝေါပိ၊ အစမည်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝိဘာဝိတော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိတတောဏာဝ၊ ပင်လျှင်။ (တနည်း) တထာတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ အသ၊ ထိုသီလ၏။ အဝိပ္ပ ဋိသာရာဒိနံ၊ နှလုံးသားရှင်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဝိမုတ္တိဉာဏဝပရိယောသာနာနံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ် အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့၏။ ပရမ္မရပစ္စယတာ၊ အဆင့်ဆင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ သုတ္တေ၊ သုတ်၌။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သမာဓိနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ ဘူတေန၊ ဖြစ်သော။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ သာသနံ၊ ကို။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။ ဂါထာယ၊ ၏။ အာဒိပဒေန၊ အစပုဒ်ဖြင့်။ အာဒိမှိ၊ ၌။ ပဋိပဒ္ဓိတဗ္ဗသ၊ ကျင့်အပ်သော။ သီလ သ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ တတိယပဒေန၊ တတိယပုဒ်ဖြင့်။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ ပဋိပဒ္ဓိတဗ္ဗာယ၊ သော။ ပညာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ပဋိပဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ သော။ သမာဓိ၊ ကို။ ပါရိသေသတော၊ အကြွင်းအကျန် အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြွင်းအကျန်ကို ယူရသော နည်းအားဖြင့်။ ဒုတိယပဒေန၊ ဖြင့်။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလသ။ပ။ မဇ္ဈေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုသလသဒ္ဒသ၊ ၏။ သမာဓိပရိယာယတ္တာ၊ သမာဓိပုဒ်၏ ပရိယာယ်အဖြစ်ကြောင့်။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်သည်ကား။ နု၊ မဟုတ်ပေ။ ဟိ–သစ္ဆံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗုပနိဿယဝတော၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသော ဥပနိဿယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမာဟိ တတာဒိအဠင်္ဂသမန္နာဂမေန၊ သမာဟိတကာ အစရှိသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသဖြင့်။ အဘိနီဟာရကွမတာ၊ ရှေ့ဆောင်ခြင်းငါ ခန့်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သမာဓိသ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို

ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာယ၊ အရဟတ္တမဂ်ပညာကို။ အဓိဂဏာယ၊ ရအပ်သည်ရှိသော်။ ယဒတ္တံ၊ အကြင်အကျိုးငှါ။ ပဗ္ဗဇေတိ၊ ရဟန်းပြု၏။ တံ၊ ထိုအကျိုးကို။ ပရိယောသိတံ၊ ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ သည်။ [၁၉] သာသနဿ၊ ၏။ ပရိ ယောသာနံ၊ အဆုံးတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သိက္ခာနိသံသမိဒံ။ပ။ သာရဏ္ဍေ၊ သာရံဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [သိက္ခာနိသံ သံ၊ သိက္ခာသုံးပါးလျှင် အကျိုးအာနိသင်ရှိသော။ သဒ္ဓါဓိပတေယျ၊ သဒ္ဓါလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော။ ပညုတ္တရံ၊ ပညာလျှင် အလွန်အမြတ်ရှိသော။ ဝိမုတ္တိသာရံ၊ ကိလေသာမှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိလျှင် အနှစ်သာရရှိသော။ ဣဒ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို။ ဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။ [သက်၊ မိမိ၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သစိတ္တံ၊ သစိတ္တမည်၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သမုစ္ဆိန္ဒနေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ် သဖြင့်။ သစိတ္တဿ၊ မိမိစိတ်ကို။ ဝိသောဓနံ၊ သုတ်သင်ခြင်းသည်။ သစိတ္တပရိယောဒါ ပနံ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပညာ ကိစ္စေ၊ ပညာကိစ္စသည်။ မတ္တကပ္ပတ္တေ၊ အထွင့်အထိပ်သို့ ရောက်လတ်သော်။ ဥတ္တရိ၊ အထက်၌၊ ဝါ၊ ထိုထက်အလွန်။ ကရဏီ ယာဘာဝတော၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ သာသနဿ၊ ၏။ ပညုတ္တ ရတော၊ ပညာလျှင် အလွန်အမြတ် ရှိသည်၏အဖြစ် ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တာဒိဘာဝါဝဟနတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဒ္ဓေသု စ၊ အလိုရှိအပ်သော ဣဒ္ဓါရုံတို့၌ဌင်း။ လာဘာဒီသု စ၊ လာဘ အစရှိသော လောကဓံတရားတို့၌ဌင်း။ အနုနယာဘာဝတော၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိ၏။ အနိဋ္ဌေသု စ၊ အလိုမရှိအပ်သော အနိဋ္ဌာရုံတို့၌ဌင်း။ အလာဘာဒီသု စ၊ လာဘ် မရခြင်း အစရှိသော လောကဓံ တရားတို့၌ဌင်း။ ပဋိဃာဘာဝတော၊ ထိပါးခြင်း ဒေါသ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ ဣဒ္ဓါရုံအစရှိသည်တို့၌ အညီ အမျှ ရှုနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ပင်လျှင်။ အနာပါထဂတေသု၊ ထင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်သေးသော။ ဣဒ္ဓါနိဋ္ဌေသု၊ ဣဒ္ဓါရုံအနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်တို့သဘောရှိ၏။ အာပါထဂတေသုပိ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော ဣဒ္ဓါရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဒိ၊ တာဒိမည်တော်မူ၏။ တသ၊ ထိုတာဒိမည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ် သည်။ တာဒိဘာဝေါ၊ တာဒိဘာဝမည်၏။ တသ၊ ထိုတာဒိမည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ အာဝဟနတော၊ ဆောင် တတ်သောကြောင့်။ ကလျာဏ၊ ကောင်းပေ၏။ ဝါတေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝါတဟေတု၊ လေဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ နသမီ ရတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ နံ စလတိ၊ မလှုပ်ရှား။ နံ သမိဉ္ဇန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နံ ဖန္ဒန္တိ၊ မတုန်ကုန်။ စလနံ၊ လှုပ်ရှား ခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ နံ သမိဉ္ဇန္တ ပုဒ်၏ အလိုတည်း။

တထာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သီလာဒယော၊ သီလ အစရှိသည်တို့သည်။ အဓိ သီလသိက္ခာဒီနံ၊ တို့ကို။ ပကာသကာ ယထာ၊ ပြတတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ကထာ၊ တူ၊ တေဝိဇ္ဇာတာဒီနံ၊ တေဝိဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် စသည်တို့၏။ ဥပနိဿယဿ၊ ကို။ (ပကာသကာ၊ ပြတတ်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ တထာသဒ္ဒေါ၊ တထာသဒ္ဒါသည်။ တေသံ၊ ထိုသီလ စသည်တို့၏။ ပကာ သနာကာရုပသံ ဟာရတ္ထော၊ ပြသောအခြင်းအရာကို ဆောင်ပေးခြင်း အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလံ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေ မာနံ၊ စင်ကြယ်သည်ရှိသော်။ သတိသမ္ဘဇဝေ ဇလေန စ၊ သတိသမ္ဘဇ္ဈင်ခွန်အားဖြင့်ဌင်း။ ကမ္မသကတာဉာဏဇလေန စ၊ ကမ္မ သကတာဉာဏ် ခွန်အားဖြင့်ဌင်း။ သံကိလေသမလတော၊ ညစ်ညူးစေတတ်သော သံကိလေသ အညစ်အကြေးမှ။ ဝိသုဒ္ဓေတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ပါရိပူရဏ္ဍ၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလသမ္ဘဒါ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ မာနာ၊ သော်။ ဥပနိဿယ သမ္ဘတ္တိဘာဝေန၊ အားကြီးသော အကြောင်းဥပနိဿယ၏ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သတိဇလံ စ၊ သတိ အားကိုဌင်း။ ဉာဏဇလဉ္စ၊ ဉာဏ်အားကို ဌင်း။ ပစ္စုပ္ပဇ္ဇပေတိ၊ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုသီလ၏ ဝိဇ္ဇတ္ထ ယူပနိဿယတာ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၏ ဥပနိဿယအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ) သဘာဝဟေတုသမ္ဘဝနတော၊ သဘောတူသောအကြောင်းကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သတိနေပဇ္ဇေန၊ သတိ၏ရင့်ကျက်ခြင်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဝိဇ္ဇာသိဒ္ဓိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ–ဝိဇ္ဇာ၏ ပြီးစီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏) သမ္ဘဇ္ဈေန၊ သမ္ဘဇ္ဈင်ဉာဏ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိစ္စေသု၊ တို့၌။ သုဒိဋ္ဌကာရိတာပရိ–စယေန၊ ကောင်းစွာ မြင်သဖြင့် ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်၌ အလေ့အကျင့်ရသဖြင့်။ စုတူပပါတဉာဏနုဇ္ဇာ ယ၊ စုတူပပါ–တဉာဏ်အစဉ်လိုက်အပ်သော။ ဒုတိယဝိဇ္ဇာယ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဟူသော ဒုတိယဝိဇ္ဇာ၏။ သိဒ္ဓိ၊ ပြီးစီးခြင်းသည်။ (ဟော တိ၊ ၏) ဝိတိက္ကမာဘာဝေန၊ လွန်ကျူးခြင်းမရှိသဖြင့်။ သံကိလေ သပ္ပဟာနသဒ္ဒါဝတော၊ ညစ်ညူးကြောင်းသံကိလေသကို ပယ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယတာဝသေန၊ ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်လျှင် မှီရာရှိသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဗ္ဗောသယသုဒ္ဓိယာ၊ အလိုအဗ္ဗောသယ၏ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ တတိယ ဝိဇ္ဇာယ၊ အာသဝက္ခယဟူသော တတိယ–ဝိဇ္ဇာ၏။ သိဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သိဒ္ဓါနံ၊ ပြီးစီးကုန်သော။ သမာဓိပညာနံ၊ သမာဓိနှင့် ပညာတို့၏။ ပါရိပူရိ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ သီလဿ၊ ၏။ အာသဝက္ခယဉာဏူပနိဿယတာ၊ အာသဝက္ခဉာဏ်၏ ဥပနိဿယ အဖြစ်ကို။ သုက္ခဝိပဿကခီဏာသဝေဟိ၊ သုက္ခဝိပဿကဖြစ်သော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗာ၊ ပြအပ်၏။ သမာဓိ ပညာ၊ တို့သည်။ အဘိညာပဒ္ဒိသမ္ဘိဒါနံ၊ အဘိညာနှင့် ပဋိသम्भိဒါတို့၏။ သဘာဝဟေတု၊ သဘောတူသော အကြောင်းသည်။ (ဟောန္တိ) ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ သီလံ၊ သည်။ နံ သတာဝဟေတု၊ သဘောတူသောအကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ နံ တတော ပရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။သမာဟိတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစန တော၊ ကြောင့်။ သမာဓိသမ္ဘဒါ၊ သမာဓိ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဆဋ္ဌာဘိညတာယ၊ ဆဋ္ဌာဘိညအဖြစ်၏။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၏) ပညာ၊ သည်။ ပဋိသम्भိဒါနံ၊ တို့၏။ သဘာဝဟေတု၊ သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သမာဓိ၊ သည်။ သဘာဝဟေတု၊သည်။ နံ(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နံ တတော ပရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယောဂါ

ဝေ ဇာယတေ ဘူရီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနသော၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗယောဂေန စ၊ ရှေးဘဝ၌ အားထုတ်လေ့လာခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဂရုဝါသဒေ သဘာ သာကောသလ္လဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒီဟိ စ၊ ဆရာထံ၌ နေခြင်း, ဒေသဘာသာတို့၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း, သင်ယူခြင်း, မေးမြန်းခြင်း စသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ ပရိဘာဝိတာ၊ ထုံစေအပ်သော။ ပညာသမ္ဘတ္တိ၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေ ဒဿ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ အထူးအပြား၏။ [၂၀] ဥပနိဿယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္စေကဗောဓိသမ္မာဓိယောပိ၊ ပစ္စေကဗောဓိ ဉာဏ် သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်တို့သည်လည်း။ ပညာသမ္ဘတ္တိသန္ဓိဿယာ၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းလျှင် မိုခိုရိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အနိဓဂန္ဓဗ္ဗဿ၊ မရအပ်မရနိုင်သော။ ဝိသေသဿ၊ ဂုဏ်ထူး တရားထူး၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ တဿာ၊ ထိုပညာ၏ ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒဿ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါအထူးအပြား၏။ ဧကန္တိက ကာရဏာတော စ၊ စင်စစ် အကြောင်း ဖြစ် သောကြောင့်ရင်း။ ဟေဋ္ဌာ ဝိယ၊ အောက် (သီလ သမာဓိ) ဝါရတို့ကဲ့သို့။ နတတော ပရန္တိ၊ ဟူ၍၏ အဝတ္ထာ၊ မဆိုမူ၍။ နဲ အညေ နဲ ကာရဏေနာတိ၊ နဲ အညေနဲ ကာရဏေနဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအုံ့။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သီလသမ္ဘတ္တိဉို နိဿာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမာဓိဝိဇ္ဇမ္ဘနဘူတာ၊ သမာဓိ၏ ကွန့်မြူးစ်ပါယ် ပြန့်ကျယ်ခြင်းသဘောဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အနဝသေသာ၊ ကြွင်းမဲ့ညဿုံ အလုံးစုန်ကုန်သော။ ဆ အဘိညာ၊ ၆-ပါးသော အဘိညာဉ်တို့သည်။ နဲ ဣဒ္ဓိ၊ မပြည့်စုံကုန်။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာဓိသမ္ဘဒါ၊ သမာဓိ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာနံ၊ တို့၏။ အဘိညေကဒေသဘာဝေ၊ အဘိညာဉ်၏ တစိတ်တဒေသအဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ဟုတ်ငြားသော်လည်း။ သီလသမ္ဘတ္တိသမုဒါဂတာ ဇေ၊ သီလ ပြည့်စုံခြင်းမှာသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော။ တိသော ဝိဇ္ဇာ၊ သုံးပါးသော ဝိဇ္ဇာတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအုံ့။ ပညာသမ္ဘတ္တိသမုဒါဂတာ၊ ပညာ ပြည့်စုံခြင်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သောပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တို့သည်။ ဥပနိဿယသမ္ဘန္ဓသ၊ ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မဂ္ဂေနေဝ၊ အရိယမဂ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိယာ ယထာ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံကုန်သကဲ့သို့။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) တာသံ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါတို့၏ ဝါ၊ တို့ကို။ မဂ္ဂကွဏေ ဇေ၊ အရိယမဂ်ခဏ၌သာလျှင်။ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပေတည်း။ (ဝါ၊ ရအပ် ရနိုင်သောကြောင့်။ မဂ္ဂေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိယာ ယထာ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံကုန်သကဲ့သို့။) ဇေ၊ ဤအတူ။ သီလသမ္ဘတ္တိသမုဒါ ဂတာ၊ ကုန်သော။ တိသော ဝိဇ္ဇာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ သမာဓိသမ္ဘတ္တိ-သမုဒါဂတာ၊ ကုန်သော။ ဆ အဘိညာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဥပနိဿယသမ္ဘန္ဓသ၊ အား။ မဂ္ဂေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ၊ အရိယမဂ်ကို ရခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ တာသံ၊ ထိုဝိဇ္ဇာသုံးပါး, အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးတို့ကို။ အဓိဂမော၊ ရခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမေသံ အရိယာနံ၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဣမေ ဝိသေသာဓိဂမာ၊ ဤဝိဇ္ဇာ, အဘိညာဉ် ဂုဏ်ထူးကို ရခြင်းတို့သည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ ပစ္စေကဗောဓိသမ္မာဓိသမဓိဂမသဒိသာ၊ ပစ္စေကဗောဓိညဏ်, သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ရခြင်းနှင့်တူကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဝိနယသုတ္တာဘိဓမ္မေသု၊ ဝိနည်းသုတ္တန် အဘိဓမ္မာတို့၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၏ (ဥပနိဿယတာပိ၌ တာသမ္ဘန်) တေဝိဇ္ဇတာဒီနံ၊ တေဝိဇ္ဇအဖြစ်စသည်တို့၏။ ဥပနိဿယတာပိ၊ ဥပနိဿယ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ယထာဝုတ္တဝိဓိနာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သမ္ဘန္ဓသီလဿ၊ ပြည့်စုံသော သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကာမသေဝနာဘာဝတော၊ ကာမဂုဏ်ကို မှီဝဲခြင်းမရှိသောကြောင့်။ သီလေန၊ ဖြင့်။ ပဌမဇ္ဈာ ဝိဝဇ္ဇနံ၊ ပဌမအဇ္ဈာတရားကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယေဘုယျန၊ များသောအားဖြင့်။ ကာမဟေတု၊ ကာမဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပါဏာတိ-ပါတာဒိဝသေနာပိ၊ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ အသုဒ္ဓပယောဂါ၊ မစင်ကြယ်သော လုံ့လပယောဂ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဈာနသုခ လာဘိနော၊ ဈာန်ချမ်းသာကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကာယကိလမထဿ၊ ကိုယ်ပင်ပန်ခြင်း၏။ သမ္ဘဝေါ ဇေ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဒုတိယဇ္ဈ ဝိဝဇ္ဇနံ၊ ဒုတိယအဇ္ဈာတရားကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဈာနသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဖုဋ္ဌကာယတ္တာ၊ ဈာန်ကြောင့်ဖြစ်သော ကောင်းမြတ်သော ရုပ်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပညာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂပညာယ၊ ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ အမြတ်ဆုံးကို ညွှန်ပြသောအားဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်သည်သာလျှင်။ ဧကံသတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ ပဋိပတ္တိ နာမ၊ အကျင့်ပဋိပတ်မည်၏။ ဇေ၊ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ လောကိယပညာဝသေနပိ၊ လောကီပညာ အလိုအားဖြင့်လည်း။ အဇ္ဈဒ္ဓယဝိဝဇ္ဇနံ၊ အဖို့အစွန်း အယုတ်တရားနှစ်ပါးကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ထင်စွာပြအပ်ပေ၏။

သီလံ၊ သည်။ တံသမဏ်ဂိနော၊ ထိုသီလနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာမသုဂတီသုယေဝ၊ ကာမသုဂတိဘုံတို့၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တာပနတော၊ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အပါယေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တိယာ၊ လွတ်မြောက်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလေန။ပ။ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊မှန်၏။ ပါဏာတိပါတာဒိဝိရတိ၊ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း (သီလ) သည်။ ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသံ၊ ဒုဂ္ဂတိ၌ ညစ်နွမ်းဆင်းရဲခြင်းကို။ နဲ အာဝဟတိ၊ မဆောင်တတ်ပေ။ သမာဓိ၊ သည်။ တံသမဏ်ဂိနော၊ ထိုသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မဟဂ္ဂတဘူမိယံ ယေဝ၊ မတဂ္ဂုတ်ဘုံ၌ သာလျှင်၊ ဝါ၊ ရူပ အရူပဘုံ၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တာပနေနနဲ၊ ဖြစ်စေသဖြင့်။ သကလကာမဘာဝတော၊

အလုံးစုံသော ကာမဘဝမှ။ ဝိမောစေတိ၊ လွတ်မြောက်စေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိနာ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကာမာဝစရကမ္မဿ၊ ကာမာဝစရက်အား။ အနုဗလပ္ပဒါယိနံ၊ တဆင့်အားပေးတတ်ကုန်သော။ ကာမစ္ဆန္ဒနံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့ကို။ ဝိကွမ္ဘက်၊ ပယ်ခွာ တတ်သော။ ဗျာနံ၊ သည်။ ကာမဓာတုပရိကိလေသာဝဟံ၊ ကာမဓာတ်၌ ညစ်နွမ်းဆင်းရဲခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ဇေတ္တ၊ ဤအရာ၌။ ဥပစာရဗျာနံ၊ ကို။ နေ နိဒဿေ တဗ္ဗံ၊ မညွှန်ပြအပ်။ [၂၁] (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အပ္ပနာသမာဓိဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သီလေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတိက္ကမိတဗ္ဗဿ၊ ကျော်လွန်အပ်သော။ အပါယဘဝဿ၊ အပါယ်ဘဝ၏။ ဝါ၊ ကို။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ အတိက္ကမိတဗ္ဗတာ၊ ကျော်လွန်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနောကာသောပိ၊ ဆိုဖွယ်စောနာဖွယ်သည်လည်း။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိပေ။ (သုဂတိဘဝမ္ဘိ တိဟ ရှိသင့်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား) သုဂတိဘဝမ္ဘိ၊ သုဂတိဘဝကိုသော်လည်း။ အတိက္ကမန္တိဿ၊ ကျော်လွန်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒုဂ္ဂတိ သမတိက္ကမနေ၊ ဒုဂ္ဂတိကိုကျော်လွန်ရာ၌။ ကထာ၊ ဆိုဖွယ်သည်။ ကာ၊ အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ သဗ္ဗ ဘဝသမတိက္ကမနပါယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာမဘဝါဒီနံ၊ ကာမဘဝအစရှိကုန်သော။ နဝန္နမ္ပိ၊ ၉–ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝါနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမနပါယော၊ ကျော်လွန်ခြင်း၏အကြောင်းကို။ (ပကာသိတောဝသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ သီလ သမာဓိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတိက္ကန္တာပိ၊ ကျော်လွန်အပ်ပြီး ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ကျော်လွန်အပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝါ၊ အပါယ်ဘဝ ကာမဘဝတို့သည်။ ကာရဏဿ၊ (ထိုဘဝတို့၌ ဖြစ်စေတတ်သော) အကြောင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနတိက္ကန္တာ ဇေ၊ စင်စစ်အားဖြင့် မကျော်လွန်အပ်ကုန်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အသေ–ကာရဏဿ၊ ထိုအကြောင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသီလသမာဓိတို့ဖြင့် ကျော်လွန်အပ်သော အပါယ်၏ဘဝ ကာမဘဝတို့ကို။ သမတိက္ကန္တာ ဇေ၊ ကောင်းစွာ ကျော်လွန်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏)

တဒဂ်ဟာနဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒီပါလောကေန၊ ဆီမီးရောင်ဖြင့်။ တမဿ၊ အမိုက်မှောင်ကို။ ပဟာနံ ဣဝ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းကဲ့သို့။ ပုညကိရိယဝတ္ထုဂုဏေန၊ ပုညကိရိယဝတ္ထု၌ဖြစ်တည်သော။ တေန တေန ကုသလဂေါ်နံ၊ ထိုထိုကုသိုလ် အစိတ်အပိုင်းဖြင့်။ တဿ တဿ အကုသလဂ်ိဿ၊ ထိုထိုအကုသိုလ် အစိတ်အပိုင်းကို။ ပဟာနဝသေန၊ ပယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာဓိနာ။ပ။ဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဃဋ္ဋပ္ပဟာရေန၊ အိုးဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်းဖြင့်။ ဇလတလေ၊ ရေအပြင်၌။ သေဝါလဿ၊ မှော် ကို။ ပဟာနံ ဣဝ၊ ပယ်ရှားခြင်းကဲ့သို့။ ဥပစာရပ္ပဘေဒေန၊ ဥပစာ အပ္ပနာအားဖြင့်ကွဲသော။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိနိဝါရဏေန၊ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်သဖြင့်။ တေသံ တေသံ နိဝရဏာဒိမ္ဟာနံ၊ ထိုထိုနိဝရဏအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို။ ပဟာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပညာယတိ၊ ဟူသည်ကား။ အရိယမဂ္ဂပညာယ၊ ဖြင့်။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံတံမဂ္ဂဝတော၊ ထိုထို မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌဂတာနံ ပဟာနာယတိအာဒိနာ၊ ပဟာနာယ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တသ၊ သော၊ သမုဒယပက္ခိယဿ၊ သမုဒယအဖို့ရှိသော။ ကိလေသဂဏဿ၊ ကိလေသာအပေါင်း၏။ အစ္စန္တံ အပ္ပဝတ္တိသင်္ခါတ သမုစ္ဆိန္နနပ္ပဟာနဝသေန၊ စင်စစ်မဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းဟူသော ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

ကိလေသာနံ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သံကိလေသမမ္ဟာနံ ဝါ၊ ညစ်ညူးကြောင်း သံကိလေသတရားတို့၏ဂုင်း။ ကမ္မကိလေသာနံ ဝါ၊ အကုသိုလ်ကံဟူသော ကမ္မကိလေသာတို့၏ဂုင်း။ ကာယဝစီဒွါရေသု၊ ကာယဒွါရဝစီဒွါရတို့၌။ ဝိတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းဟူသော။ ယော အဗ္ဘာစာရော၊ အကြင် လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တဿ၊ ထိုလွန်ကျူးခြင်း၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ သီလေန၊ ဖြင့်။ ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) သီလဿ၊ ၏။ အဝိတိက္ကမသဘာဝတ္တာ၊ မလွန်ကျူးခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သြကာသာဒါနဝသေန၊ အခွင့်မပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တေ၌၊ ကုသလပ္ပတ္တိ၊ ကုသိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ပရိယာဒိယိတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ယူ၍ ဝါ၊ ကုန်စေ၍။ ကိလေသာ နံ၊ တို့၏။ ဥဋ္ဌာနံ၊ ထကြွခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုပရိယုဋ္ဌာန်ကို။ သမာဓိ၊ သည်။ ဝိကွမ္ဘေတိ၊ ခွာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိနာ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ) သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာယ ကတ္တာ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာကို ပယ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အပ္ပဟီနဘာဝေန၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တာနေ၊ ၌။ အနု၊ အနု၊ အဖန်ဖန်၊ သယနတော၊ ကိန်းတတ်ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ ကာရဏလာဘော၊ အကြောင်းကိုရသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဥပ္ပတ္တိရဟာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည်။ အနုသယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေပန၊ ထိုအနုသယတို့ကိုကား။ အနရုပ်၊ သင့်လျော်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍၊ ဝါ၊ ရသည်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ ထာမဂတာ၊ အားစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ကာမရာဂါဒယာ၊ ကာမရာဂ အစရှိကုန်သော။ သတ္တကိလေသာ၊ ခုနှစ်ပါးသော ကိလေသာတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအနုသယတို့ကို။ အရိယမဂ္ဂပညာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာယ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကာယဒုစ္စရိတာဒိ၊ ကာယဒုစရိုက်စသည်သည်။ ဒုဋ္ဌု၊ မကောင်းသော။ စရိတံ၊ အကျင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသေဟိ၊ တို့သည်။ ဒူသိတံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော။ စရိတံ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ မည်၏။ တမေဝ၊ ထိုဒုစရိုက်သည်ပင်လျှင်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်၏။ တံ သန္တာနံ၊ ထိုသန္တာန်ကို။ သံကိလေသေတိ ဝိဇာဓေတိ စ၊ နှိပ်စက်လည်း နှိပ်စက်တတ်၏၊ ဥပတာပေတိ စ၊ ပူပန်လည်းပူပန်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံကိလေသော၊ သံကိလေသ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဒုစရိုက်သံကိလေသကို။ ဝိသောဓနံ၊ သုတ်သင်ခြင်း ဟူသည်။ သီလေန၊ ဖြင့်။ တဒဂ်ံဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းပေတည်း။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) သီလဿ၊ ၏။ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခတ္တာ၊ ဝိတိက္ကမ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ တဏှာသံ ကိလေသဿ၊ ကို။ ဝိသောဓနံ၊ သည်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ဝိက္ခမ္ဘနအလိုအားဖြင့်။ [၂၂] ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းပေတည်း။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနပဋိပက္ခတ္တာစ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်၏။ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ကြောင့်ဌင်း။ တဏှာယ၊ ၏။ အဿ၊ ထို သမာဓိ၏။ ဥဒုဝိပစ္စနိကဘာဝတော စ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့် ဌင်းပေတည်း။ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဿ၊ ကို။ ဝိ သောဓနံ၊ သည်။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဟာနံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ပညာယ၊ ၏။ အနုသယ ပဋိပက္ခတ္တာ စ၊ အနုသယ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သောကြောင့်ဌင်း။ အယာထာဝဂါဟီနံ၊ မှားယွင်းစွာ ယူလေ့ရှိကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ မိစ္ဆာအယူတို့၏။ ယာထာဝဂါယိနိယာ၊ မှန်ကန်စွာ ယူလေ့ရှိသော။ ပညာယ၊ ၏။ ဥဒုဝိပစ္စနိကဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ဌင်းပေတည်း။

ကာရဏာန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းပေတည်း။ သီလေသု ပရိပူရာရီတိ၊ ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ၊ အရိယာမဂ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်၏။ အာဒိဘူတတ္တာ၊ အစဖြစ်သောကြောင့်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယ ကာနံ၊ မည်ကုန်သော။ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသသခ်ါတာနံ၊ ပါရာဇိကသံဃာဒိသိသ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ မဟာသီလသိက္ခာ ပဒါနံ၊ ကြီးကျယ်သော သီလသိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ (အဂုံတ္တရဋ္ဌကထာ၌ ပါရာဇိကကိုသာယူသည်) အဝိတိက္ကမနတော၊ မကျူးလွန်ခြင်းကြောင့်။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနံ၊ သေးငယ်ကုန် အလွန်သေးငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သို့၊ ဝါ၊ အသေးအဖွဲအာပတ်တို့သို့။ အာပဇ္ဇနေ၊ ရောက်ရာ၌။ တေဟိ၊ ထိုအာပတ်တို့မှ။ သဟသာဝ၊ ဆောလျင်စွာသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနေန၊ ထသဖြင့်။ သီလေသု၊ တို့၌။ ယံ၊ အကြင် အမှုကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုအမှုကို။ ပရိပူရံ သမတ္တံ၊ အပြည့်အစုံ။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလေသု ပရိပူရကာရီ၊ မည်၏။ တထာ သကဒါဂါမိတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ တထာသဒ္ဒေန၊ တထာ သဒ္ဒါဖြင့်။ သီလေသု ပရိပူရကာရီတိဧတံ၊ ကာရီဟူသော ဤပါဠိကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ဆောင်ပေး၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတေ ဒွေ အရိယာ၊ ဤနှစ်ပါးသော အရိယာတို့သည်။ သမာဓိပါရိပန္ထိကာနံ၊ သမာဓိ၏ဘေးရန်ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ စ၊ တို့ကိုလင်း။ ပညာပါရိပန္ထိကဿ၊ ပညာ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော။ သစ္စပဋိစ္စာဒကမောဟဿ စ၊ သစ္စာကို ဖုံးကွယ်သော မောဟကိုလင်း။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အသမူဟတတ္တာ၊ မပယ်မနုတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိဋ္ဌ၊ ကိုလင်း။ ပညဋ္ဌ၊ ကိုလင်း။ ဘာဝေန္တာပိ၊ ပွားစေကုန်သော်လည်း။ သမာဓိပညာသု၊ တို့၌။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုသင့် ပြုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုအမှုကို။ မတ္တသော ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ပဒေသမတ္တံ ဧဝ၊ တစိတ်မျှကို သာလျှင်။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိသ္မိဋ္ဌ၊ ၌ဌင်း။ ပညာယ စ၊ ၌ဌင်း။ မတ္တသော၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ကာရိနော၊ ပြုလေ့ရှိသူ မည်ကုန်၏။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရိနော၊ အပြည့်အစုံ ပြုကျင့်သူ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤသို့သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အနာဂါမီ ပန၊ သည်ကား။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ တို့ကို။ သုသမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကောင်းစွာ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။သမာဓိသ္မိ ပရိပူရကာရီ၊ မည်၏။ အရဟာ၊ သည်။ သဗ္ဗ သော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ သမ္မောဟဿ၊ ပြင်းစွာ တွေဝေသော မောဟကို။ သုသမူဟတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ အကြွင်းမဲ့ ပယ်နုတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပညာယ ပရိပူရ ကာရီ၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဣဘိက္ခဝေ။ပ။ဝိဟရတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊သည်။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရီ၊ အပြည့်အစုံ ပြုကျင့်လေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ မတ္တသော ကာရီ၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ၌။ မတ္တသော ကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည် (အာပဇ္ဇတိပိ, ဝုဋ္ဌာတိပိ တို့၌ စပ်) ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ၊ အသေးအဖွဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ အကြင် သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တာနိ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ် ထိုအာပတ်တို့ကို။ အာပဇ္ဇတိပိ၊ ရောက်လည်း ရောက်၏။ ဝုဋ္ဌာတိပိထိုအာပတ်တို့မှ ထလည်း ထ၏။ တံ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့သော အာပတ်တို့သို့ ရောက်ခြင်းထခြင်း၌။ အဘဗ္ဗတာ၊ မဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မေ၊ ငါသည်။ နဟိ ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်သည်သာတည်း။ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်ပေ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်ပေတည်း။) အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်၏ အစပိုင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မစရိယသာရပ္ပါနိ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်အား လျောက်ပတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်နှင့်သင့်လျော်ကုန်သော။ ယာ နိ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ အကြင်ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ (အံ့ဌ နှင့်အညီပြန်သည်) ဝါ၊ အကြင်ပါရာဇိက သံဃာဒိသိသ် သိက္ခာပုဒ်ကြီးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏) တတ္ထ စ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကြီးတို့၌ကား။ ခုဝသီလော စ၊ ခိုင်မြဲသော သီလရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဌိတသီလော စ၊ တည်တံ့သော သီလရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သိက္ခာပသေါ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ သမာဒါယ၊ အကြွင်းမဲ့ဆောက်တည်၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ၊ သုံးပါးသော သံယောဇဉ်တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ လုံးဝကုန်ခြင်းကြောင့်။ သောတာပန္နော၊

အရိယမဂ််အယဉ်သို့ရောက်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ ပျက်စီး၍ အပါယ်သို့ ကျရောက်ခြင်း သဘောမရှိသည်။ နိယတော၊ အရိယမဂ််ဖြင့် မြဲသည်။ သမ္မောဓိပရောယဏော၊ ကိုယ်တိုင် သိအပ်သော အထက်မဂ််ဉာဏ်လျှင် လားရောက်ရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလေသု၊ တို့၌။ (ရှေးနှင့်တူပြီ) သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်ငင်း။ ရာဂဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။ တနုတ္တာ၊ ပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ သကဒါဂါမီ၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလူပြည်လောကသို့။ သကိဒေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ အာဂန္ဒာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် လာပြီး၍။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ ကုန်ဆုံးရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလေသု၊ တို့၌။ [၂၃] ပရိပူရကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ ပရိပူရကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ၌။ မတ္တသော ကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ (ဘိက္ခာပသေသု တိုင်အောင် တူပြီ) သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပဠုန္ဒံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ သြရမ္ဘာဂိယာနံ၊ ဤမှာ ဖက်အောက်ဖက် (ကာမဘဝ) အဖို့ရှိကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကြောင့်။ သြပပါတိကော၊ ဥပပါတ်ပဋိ သန္ဓေသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ထိုဗြဟ္မာလောကဌ် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံသည်၊ တသ္မာ လောကာ၊ ထိုဗြဟ္မာလောကမှ။ အနာဝတ္တိဓမ္မော၊ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ပန၊ ပါး။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (သီလေသု စသည် တူပြီ) ပညာယ၊ ၌ ပရိပူရကာရီ၊ အပြည့်အစုံ ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သော–မှ သိက္ခာပသေသု တိုင်အောင်တူပြီ) သော၊ ထိုရဟန်းသည် အာသဝါနံ၊ အာသဝ တရားတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝကင်းသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ စိတ်၏လွတ်မြောက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိကို။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ပညာ၏ လွတ်မြောက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တ ဖိုလ်ပညာကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ–အဘိညာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍၊ ဝါ၊ ရ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

ကထဉ္စိ၊ ကထံ ဟု။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးပြီး၍။ သိက္ခာဒိကေ၊ သိက္ခာစသည်တို့ကို။ ဝိဘာဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍။ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုပင်လျှင်။ နိဂမေတုံ၊ နိဂုံးအုပ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ စကားစသိမ်းခြင်းငှါ။ ဧဝန္တိအာဒိ၊ ဧဝံ–ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အညေ စာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိဝေကာ၊ ဝိဝေက တို့ငင်း။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကုသလမူလာနိ၊ ကုသိုလ်မူလ တို့ငင်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဝိမေက္ခမုခါနိ၊ မုခတို့ငင်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ (ဂုဏာတ္တိကာ၌ စပ်) သိက္ခတ္တိကာဒီဟိ၊ ပြအပ်ပြီးသော သိက္ခာတိတ်စသည်တို့မှ။ အညေ စ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧဒိသာ၊ ဤသို့သဘော ရှိကုန်သော။ ဂုဏာတ္တိကာ၊ ဂုဏ်သုံးပါးတွဲတိက်တို့ကို။ ပကာသိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦးအုံ့။ ဣဒ္ဓ၊ ဤသီလ သမာဓိ ပညာတို့တွင်။ (သီလေန စသည်၌စပ်) ဝိဝဋ္ဋသန္ဓိသိတသ၊ ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မှီသော။ သီလသ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သီလေန၊ ဖြင့်။ ကာယဝိဝေကော၊ ကို။ ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တဝိဝေကော၊ ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဥပဓိဝိဝေကော၊ ကို။ (ပကာသိ တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊ ထိုအတူ။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အဒေါသော၊ အဒေါသဟူသော။ ကုသလမူလံ၊ ကုသိုလ်မူလ ကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) သီလသ၊ ၏။ တိတိက္ခပ္ပဓာနတာယ စ၊ သည်းခံခြင်း ပြဓာန်းသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အပရူပဃာတသဘာ–ဝတာယ စ၊ သူတပါးကို မသတ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်ငင်း။ အပရူပဃာတသဘာဝ တာယ စ၊ သူတပါးကို မသတ်ဖြတ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်းပေတည်း။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ အလောဘော၊ ဘဟူသော။ ကုသလမူလံ၊ ကို။ သမာဓိသ၊ ၏။ လောဘပဋိပက္ခတော စ၊ လောဘ၏ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သောကြောင့်ငင်း။ အလောဘပဓာနတာယ စ၊ အလောဘပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ (ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပညာပန၊ ပညာသည်ကား။ (ပညာယ–ဟု ရှိသည်မှာ မသင့်) အမောဟောယေဝ၊ အမောဟပင်လျှင်တည်း။ (အမောဟကိုပြသည်ဟု ဆိုဖွယ်မရှိပြီဟု ဆိုလို၏။) စ၊ ထိုမှတပါး။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခံ၊ မုခကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဒေါသပ္ပဓာနံ၊ အဒေါသ ပြဓာန်းသော။ သီလသမ္ပဒံ၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿယ၊ ၍။ ဒေါသေ၊ ၌။ အာဒီနဝဒဿိနော၊ အပြစ်ကိုရှုလေ့ရှိသော သူအား။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ သုခေနေဝ၊ ချမ်းသာစွာသာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ အနိစ္စနုပဿနာ စ၊ သည်လည်း။ အနိမိတ္တဝိမော က္ခမုခံ၊ မုခပေတည်း။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခံ၊ ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သုညတဝိမောက္ခမုခံ၊ ကို။ (ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ အလောဘပ္ပဓာနံ၊ အလောဘပြဓာန်းသော။ ကာမနိဿရဏော၊ ကာမမှထွက်မြောက်သော။ သမာဓိသမ္ပဒံ၊ သမာဓိ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿယ၊ ၍။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ အာဒီနဝ ဒဿနော၊ အား။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်။ သုခေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာ စ၊ သည်လည်း။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခံ၊ ပေတည်း။ ပညာ သမ္ပဒံ၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿယ၊ ၍။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ သည်။ သုခေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ၏။ အနတ္တာနုပဿနာ စ၊ သည်လည်း။ သုညတဝိမောက္ခမုခံ၊ ပေတည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အနညတညဿမိတိန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြေကို။ ပကာသိ တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊

မှန်၏။ တဲ့၊ ထိုကျွန်ုပ်သည်။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရိနော၊ လေ့ရှိသော။ အဋ္ဌမကဿ၊ ရှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကျွန်ုပ်၊ ကျွန်ုပ်ပေတည်း။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ အညိုဖြူယဉ်၊ အညိုနှေး။ (ပကာသိတဲ့၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏) ဟိ၊ မှန်၏။ ဥက္ကဋ္ဌသဂတ်၊ အလွန်ဆုံးအမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ တဲ့၊ ထိုအညိုနှေးသည်။ သမာဓိသို့၊ ၌။ ပရိပူရ ကာရိနော၊ ရှိသော။ အနာဂါမိနော စ၊ အနာဂါမိ၏ဂုင်း။ အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌသစ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဗျာန်၏ဂုင်း။ ကျွန်ုပ်၊ ပေတည်း။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အညာတာဝိဖြူယဉ်၊ ကို။ ပကာသိတဲ့၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒုပ္ပတ္တိယာ၊ ထိုအညာတာဝိနှေ့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာယ ပရိပူရကာရီ၊ လေ့ရှိသည်၊ ဝါ၊ ကာရီမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျွတ်၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ကျွမ်နာ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ အညေ စ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဂုဏတ္တိကာ၊ ဂုဏ် ၃–ခုတွဲ တိက် တို့ကို။ သီလာဒီဟိ၊ သီလစသည်တို့ဖြင့်။ ပကာသေတဗ္ဗာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။

၁–သီလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၂၄–၃)

သီလသရူပါဒိကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၄] ၆။ ဧဝန္တိ၊ ဧဝံဟူသည်ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ အနေကဂုဏာသင်္ဂါဟကေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဓိသီလသိက္ခာဒီနဉ္စ၊ အဓိသီလသိက္ခာစသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အညေသဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနေကေသံ၊ တပါးမကများလှစွာကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂါဟကေန၊ ပေါင်းယူရေတွက်သော။ သီဝ။ပ။ မုခေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗေ၊ပ။ပအာဒီသု ဝိယ၊ အစရှိသော ဒေသနာတို့၌ကဲ့သို့။ ဝိပဿနာမတ္တာဒိမုခေန၊ ဝိပဿနာမျှစသည်ကို အမှီးပြုသဖြင့်။ သခေါ်ပတော၊ ဖြင့်။ အဒေသတ္တာ၊ မဟောဟူ၍။ သီလသမာဓိပညာမုခေန၊ ပညာတို့ကို အမှီးပြုသဖြင့်။ ဒေသိတောပိ၊ ဟောအပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ ကား။ သတ္တာတိ သာယပိဟောဓိပက္ခိယမ္မာနံ၊ ၃၇–ပါးသော ဟောဓိပက္ခိယတရားတို့၏လည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ္ဂာ ဂဓတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဟောဓိပက္ခိယတရားတို့တွင်။ သီလ သမာဓိပညာ၊ တို့ကို။ မုခံ–ပမုခံ၊ အကြီးအမှူးကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဒေသိတောပိ၊ သော်လည်း။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သီလသမာဓိ ပညာသု၊ တို့၌။ အဝသေသဟောဓိပက္ခိယမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝတော စ၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်ရင်း။ ဥပကာရတော စ၊ ကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့်ရင်း။ အန္တောဂဓဘာဝေါ၊ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဘာဝဝိဘာ ဂါဒိတော၊ သဘောကို ဝေဘန်ခြင်းစသည်ဖြင့်။ အဝ ဘာဝိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အတိသခေါ်ပဒေသိတောယေဝ၊ အလွန်အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နပရိယတ္တံ၊ မပြည့်စုံမလုံလောက်၊ ဝါ၊ မတတ်နိုင်။ နသမတ္ထံ၊ မစွမ်းနိုင်။ သဗ္ဗေသန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နာတိသခေါ်ပနာ တိဝိတ္ထာရရုစိနမ္ပိ၊ မကျဉ်းမကျယ် အလယ်အလတ်ကို နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသော်လည်း။ (ဝိတ္ထာရရုစိတို့အား ကျေးဇူးမပြုနိုင်သည်မှာ ဆိုဖွယ်မရှိဟူလို) ဝါ၊ အလယ်အလတ်ကို နှစ်သက်သူ အကျယ်ကို နှစ်သက်သူတို့အားလည်း။ (ဝိတ္ထာရရုစိ တပုဒ်ကြေသည်ဟု ယူအပ်၏။) ဝါ၊ ကား။ ဝိပဉ္စိတညုနေယျာနမ္ပိ၊ ဝိပဉ္စိတညုနှင့် နေယျတို့အားလည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သခေါ်ပသေနာ၊ သည်။ သံခိတ္တရုစိနံယေဝ စ၊ အကျဉ်းကို နှစ်သက်သော သူတို့အားသာလျှင်ရင်း။ ဥဂ္ဃဋိတညုနံယေဝ စ၊ တို့အားသာလျှင်ရင်း။ ဥပကာရာယ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊၏။ ဣတရေသံ ပန၊ ဤမှတပါးသော သူတို့အားမူကား။ (ဥပကာရာယ၊ ငှါ။) နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ။ အသ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်လမ်းဖြစ်သော ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ််၏။ ။ ပုစ္ဆနဋ္ဌေန၊ မေးခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ ပဥ္ဘာ၊ မည်၏။ ကိရိယာ ကရဏံ၊ ပြုခြင်း။ ကမ္မံ၊ ပြုခြင်း။ ပဥ္ဘာဝ၊ မေးခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ကမ္မံ၊ ပြုခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ အမှုတည်း။ ပဥ္ဘာကမ္မံ၊ မေးခြင်းအမှု။ ပုစ္ဆနပယောဂေါ၊ မေးခြင်း ပယောဂ, မေးခြင်းတြိယာကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။)

ကိ'သီလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သရူပပုစ္ဆာ၊ သီလ၏ သရုပ်အထည်ကိုယ်ကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ ကေနဋ္ဌေန သီလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကေန အတ္ထေန၊ အဘယ်အနက်သဘောကြောင့်။ သီလန္တိ၊ သီလဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ သီလန္တိ ပဒံ၊ သီလံ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကံ အဘိဓေယ္ယံ၊ အဘယ်အဘိဓေယျအနက် ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ကေနဋ္ဌေန သီလံဟူသော ပုစ္ဆာ၏အနက်တည်း။ တယိဒံသီလံ၊ ထိုသီလကို။ သဘာဝတော စ၊ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် ၎င်း။ ကိစ္စတော စ၊ ကိစ္စအားဖြင့်ရင်း။ ဥပဋ္ဌာနာကာရတော စ၊ ထင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ အာသန္နကာရဏတော စ၊ နီးသော အကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကာနသ ။ပ။ ပဒဋ္ဌာနာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိပတ္တိ နာမ၊ ကျင့်ခြင်းမည်သည်ကား။ ဒိဋ္ဌာနိ သံသေ ဧဝ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အကျိုး အာနိသင် ရှိသော လုပ်ငန်း၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိမာနိသံ သန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကတိဝိဓန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဘေဒပုစ္ဆာ၊ အကွဲအပြားကို မေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝိဘာဂဝန္တာနံ၊ ခွဲခြမ်းအပ်သော အပြားရှိကုန်သော အနက်တို့၏။ သဘာဝတိဘာဝနံ၊ သဘောကို ထင်စွာ ပြခြင်းသည်။ ဝိဘာဂဒဿနမုခေနေဝ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို ပြခြင်းလျှင် ရှေသွား ရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဝေဒါနံ၊ ဝေဒါနဟူသည်။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းတည်း။ သာ စ၊ ထို စင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိမုတ္တိ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းပေတည်း။ တံ၊ ထိုစင်ကြယ်ခြင်း လွတ်မြောက်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တေန၊ အလိုရှိသောသူသည်။ (ဇာနိတဗ္ဗောဿ်စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပါယကောသလ္လတ္ထိနာ၊ အကြောင်းမှန်၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်းကို အလိုရှိသောသူသည်။ အနုပါယကောသလ္လ၊ အကြောင်း မဟုတ်သည်၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်းကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ သိအပ်သိထိုက်သကဲ့သို့။ သံကိလေသော၊ ညစ်နွမ်းကြောင်း သံကိလေသကို။ ဇာနိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကော စသ သံကိလေသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တတြာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တသ္မိံ ပဉ္ဘာကမ္မေ၊ ထိုမေးခြင်းအမှု၌။ ဝါ၊ ကား။ တသ ပဉ္ဘာကမ္မဿ၊ ထိုမေးခြင်းအမှု၏။ ဝိသဇ္ဇနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိဝရဏံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပုစ္ဆိတောဝ၊ မေးအပ်သော။ အတ္ထော၊ သည်။ အဝိဘာဝိတတ္တာ၊ ထင်စွာ မပြအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုဠ္ဍိယံ ကတော ဝိယ၊ လက်ဆုပ်ထဲ၌ ပြုအပ်, ထားအပ်သော ဝတ္ထုကဲ့သို့။ နိဂူဠ္ဠော၊ လျှိုဝှက်မြုပ်ကွယ်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တသ၊ ထိုလျှိုဝှက်သော အနက်ကို။ ဝိဝရဏံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းသည်။ ဝိဘူတဘာဝကရဏာ တော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ ဝိသဇ္ဇနာမည်၏။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိတိ ဣတ္ထ၊

ဤပါဠိ၌။ [၂၅] ပါဏောတိ၊ ပါဏဟူသည်ကား။ ဝေါဟာရတော၊ လူတို့၏ ဝေါဟာရအားဖြင့်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတည်း။ ပရမတ္ထတော၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေတည်း။ သရသေနေ၀၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ပတနသဘာ ၀သ၊ ကျခြင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိသော။ တသ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေကို။ အန္တရေ ဇ၀၊ အချိန်မကျမီ အကြားကာလ၌ သာလျှင်။ အတိ၀၊ ဆောလျင်စွာသာလျှင်။ ပါတနံ၊ ကျစေခြင်းသည်။ အတိ ပါတော၊ အတိပါတ မည်၏။ သဏိက၊ တဖြည်းဖြည်း။ ပတိတုံ၊ ကျခြင်းငှါ။ အဒတ္တာ၊ အခွင့်မပေးမူ၍။ သီဃ၊ ဆောလျင်စွာ။ ပါတနံ၊ ကျစေခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း ၀ါ၊ တနည်း။ သတ္တာဒီဟိ၊ ဓားလက်နက်စသည်တို့ဖြင့်။ အတိက္ကမ္မ အဘိဘ၀ိတ္တာ၊ လွန်မိုးနှိပ်စက်၍။ ပါတနံ၊ သည်။ အတိပါတော၊ မည်၏။ ပါဏယာတော၊ သတ္တ၀ါကို သတ်ခြင်းတည်း။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဒိန္နာဒါနာဒီ၊ အဒိန္နာဒါန်စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ တေဟိ ဒုဿီလျကမ္မေဟိ၊ ထိုဒုဿီလျအမှုတို့မှ။ ဝိရမန္တသာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သမာဒါနဝိရတိ၀သေန စ၊ ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သမ္မတ္တဝိရတိ၀သေန စ၊ ၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သြရမန္တသ၊ ကြဉ်ရှောင်သော သူ၏။ ဝတ္ထုပဋိပတ္တိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပဏ္ဍာယ၀တ္ထာ–ဒိ၀တ္ထာကရဏံ၊ ဥပဏ္ဍာယ၀တ် အစရှိသော၀တ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ စေတနာဒယော ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ သခေါ်ပတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါဋိ၀ေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဒသေ တုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တဥ္စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ စေတယတိ၊ စေ့ဆော်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတနာ၊ မည်၏။ အတ္တနာ သဒ္ဒါ၊ မိမိနှင့်တကွ၊ သမ္မယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ (အတ္တနာသဒ္ဒါ သမ္မယုတ္တဓမ္မေဟု ရှိသော အဋ္ဌသာလိနီပါဋ္ဌသာ သင့်သည်၊ ဤဋီကာ၌ ယခုလက်ရှိပါဋ္ဌကား မသင့်) အဘိသန္ဓဟတိ၊ ဆက်စပ်ပေး၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ စေတနာယ၊ နှင့်။ အနုကူလ၀သေနေ၀၊ လျော်သည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုစေတနာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အရမ္ဘဏေ၊ ၌။ ပ၀တ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စေတနာ၊ သည်။ ကုသလတ္တိကသာ– ဓာရဏာ၊ ကုသလတိက်နှင့် ဆက်ဆံသည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သီလစေတနာ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ကုသလာတိ၊ ကုသိုလ်စေတနာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ၏။ စေတသိ၊ စိတ်၌ နိယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်တည်း။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ ယှဉ်သည်။ စိတ္တသမ္မယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့် ယှဉ်သောတရား။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ စေတနာယ၊ ၏။ စေတသိကတ္တော၊ စေတသိက်အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ဟုတ်ငြားသောလည်း။ စေတနာ သီလန္တိ၊ စေတနာသီလဟု။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒညမေ၀၊ ထိုစေတနာမှ တပါးသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိရတိအနဘိဇ္ဈာဒိက၊ ဝိရတိနှင့်အနဘိဇ္ဈာ စသည်ကို။ စေတသိကံ သီလံ၊ စေတသိက်သီလဟု။ ဂေါ၀ေလီ၀ဒ္ဒဥယေန၊ ဂေါ၀ေလီ၀ဒ္ဒနည်းဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သံ၀ရဏံ၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သံ၀ရော၊ မည်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် (စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့သည် ရှိသော်။) အကုသလာ၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တေ၊ ၌။ နဿတရန္တိ၊ မကျရောက်ကုန်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိဒဟနံ၊ ပိတ်ဆို့ခြင်းတည်း။ အ၀ိတိက္ကမော၊ မဟူသည်။ ဝီတိက္ကမသသ၊ လွန်ကျူးခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အ၀ီတိက္ကမ၀သေန၊ မလွန်ကျူးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ၀တ္တစိတ္တတသိကာ၊ ဖြစ်သော စိတ်စေတသိက်တို့ပေတည်း။ တတ္ထ စေတနာသီလံ နာမာတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ယထာ၀ုတ္တသသ၊ သော။ သုတ္တပဒသသ၊ သုတ်ပုဒ်၏။ ဝိ၀ရဏံ၊ အဖွင့်တည်း။ ဝိရမန္တသ စေတနာ တိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။ ဝိရတိသမ္မယုတ္တံ၊ ဝိရတိနှင့်ယှဉ်သော။ ပဓာနဘူတံ၊ ပြဓာန်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စေတနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပူရေန္တသ စေတနာတိ၊ ပါဋ္ဌဖြင့်။ ဝတ္ထုပဋိပတ္တိအာယူဟနိ၊ ဝတ်အကျင့်၌ အားထုတ်စေသော စေတနာကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဝိရမန္တသ ဝိရတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝိရတိယာ၊ ၏။ ပဓာနဘာ၀ံ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဂယေတွာ၊ ယူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့ပြဦးအုံ့၊ ဇော်ဘ၊ ဤစေတနာ သီလစသည်တို့တွင်။ (စေတနာသီလံ၀ုတ္တံ စသည်၌ စပ်) ဘိက္ခေ၀၊ တို့၏။ တိ၀ိဓာ၊ သော။ ကာယသဉ္စေတနာ၊ သည်။ ကုသလံ ကာယကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကာယက်မည်၏။ (သုခုဒြယ်၊ ချမ်းသာဟူသော အတိုး အပွား အမြတ်စွန်းရှိ၏။ သုခ၀ိပါက်၊ ချမ်းသာသော ကောင်းသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်၏။) ဣတိအာဒိ၀စနတော၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ယဒါ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ သော။ တဒ္ဓိရတိ ဝိသိဋ္ဌာ၊ ထို ပါဏာတိပါတစသည်တို့မှ ကြဉ်သော ဝိရတိဖြင့် ထူးခြားသော။ စေတနာ၊ သည်။ တထာပ၀တ္တာ၊ ထိုသို့ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့မှ ကြဉ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ်၍။ (ဟေတုမန္တ ဝိသေသနတည်း) ပဓာနဘာ၀ေန၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပါဏာတိ။ပ။သာ၀ိကာ၊ ပါဏာတိပါတစသည်တို့မှ ကြဉ်ခြင်းကိုပြီးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၏။ တဒါ၊ ၌။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထို စေတနာရှင်နှင့် ယှဉ်သော။ ဝိရတိ စ၊ ဝိရတိသည်ရင်း။ အနအဘိဇ္ဈာဒယော စ၊ အနဘိဇ္ဈာ စသည်တို့သည်ရင်း။ စေတနာ၀ကို့ကာ ၀ါ၊ စေတနာ၏အဖို့၌ ပါ၀င်ကုန်သည်သော်ရင်း။ အဗ္ဗောဟာရိကာ ၀ါ၊ သီလဟု မခေါ်ဝေါ်ထိုက်, မခေါ်ဝေါ်လောက်ကုန်သည် သော်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ စေတနာသီလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဒါ၊ ပန၊ ၌ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ၊ တို့မှ။ သင်္ကော်စံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တသ၊ ရောက်သောသူအား။ တတော၊ ထိုပါဏာတိပါတစသည်တို့မှ၊ ဝိရမဏာကာရေန၊ ကြဉ်ရှောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပ၀တ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော။ စေဟတနာ၀ိသိဋ္ဌာ၊ စေတနာဖြင့် ထူးခြားသော။ ဝိရတိ စ၊ သည်ရင်း။ အနဘိဇ္ဈာဒယော စ၊ စသည်တို့သည်ရင်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကြဉ်ရှောင်ခြင်းကိစ္စ၌။ ပဓာနဘာ၀ေန၊ ဖြင့်။ ကိစ္စသာ၀ိကာ။ ကိစ္စကို ပြီးစေကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုဝိရတိ, အနဘိဇ္ဈာ စသည်တို့နှင့်ယှဉ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ [၂၆]

ဝိရတိအာဒိပက္ခိကာ ဝါ၊ ဝိရတိစသည်၏ အဖိုဋ္ဌ ပါဝင်သည်သော်၎င်း။ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ၊ အတ္ထံ၊ ကိုး။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စေဟတသိကသီလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၍။ သုတ္တေ၊ ၍။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းဖြင့်။ ကုသလကမ္မပထဝေန၊ အားဖြင့်။ စေတနာ စေတသိက သီလာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဇေဟန္တသာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣတော ပဋ္ဌာယ၊ ယခုအခါမှစ၍။ နကရိဿမိ၊ မပြုတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဒါနဝေန၊ ဆောက်တည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သမ္မတ္တဝတ္ထုကာနိပိ၊ ရောက်လာသော ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း။ အနဏ္ဏာစရဏေန၊ မကျူးလွန်သော အားဖြင့်ရင်း။ ပဇေဟန္တသ၊ ပယ်သော သူ၏။ သတ္တ ကမ္မပထစေတနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိပဟာနသာဓိကာ၊ ပါဏာတိပါတစသည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ကုသလကမ္မ ပထစေတနာ၊ တို့တည်း။ အဘိဏ္ဍာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ယံ ပရဒါရဂမနာဒိ၊ အကြင် ပရဒါရက် စသည်ကို။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ တသ၊ ထိုက်ကို။ ပဟာယကာ၊ ပယ်တတ်ကုန်သော။ အဘိဏ္ဍာဒယော၊ တို့သည်။ သီလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတသိက်၊ ပ။ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အဘိဏ္ဍာဗျာပါဒဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ မစ္ဆာစာရပါဏာတိ ပါတာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ ကရီယန္တိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ တေ၊ ထိုမိစ္ဆာစာရ စသည်တို့ကို။ ပုတ္တမုခဒဿနာဒိအတ္တံ၊ သား၏မျက်နှာကို မြင်ခြင်းသည်အကျိုးငှါ။ ကရီယန္တိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏ (ပုတ္တမုခဒဿန အကျိုးကို ဤဦးကာ ဒုတိယတွဲစာမျက်နှာ ၁၂၀–၌ကြည့်ပါ) စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တေသံ၊ မိစ္ဆာစာရစသည်ကို ပြုခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုအဘိဏ္ဍာစသည်တို့ကို။ ပဟာယကာ၊ ပယ်တတ်သော တရားတို့သည်။ အနဘိဏ္ဍာဒယော၊ အနဘိဏ္ဍာ စသည်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ သံဝရဟူသည်။ စာရိတ္တဝါရိတ္တဝိဘာဂ်၊ စာရိတ္တသီလ, ဝါရိတ္တသီလအားဖြင့် ဝေဘန်ခြင်း–ကွဲပြားခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ သီလဟု ဝေဘန်အပ်သော အပြားရှိသော။ ဝိနယပရိယာပန္နံ၊ ဝိနည်း၌ အကျုံးဝင်သော။ သိက္ခာပဒသီလံ၊ သိက္ခာပုဒ်သီလတည်း။ သတိသံဝရော၊ ရဟူသည်။ မနစ္ဆဋ္ဌာနံ၊ မနလျှင် ၆–ခု မြောက်ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို။ အာရက္ခာ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းတည်း။ သာ စ၊ ထိုစောင့်ရှောက်ခြင်းသည်လည်း။ တထာ ပဝတ္တာ၊ ထိုသို့စောင်ရှောက်သော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော။ သတိယေဝ၊ သတိသာလျှင်တည်း။ ဉာဏသံဝရော၊ ရဟူသည်။ ပညာ၊ တည်း။ ခန္တိသံဝရော၊ ရဟူသည်။ အဓိဝါသနာ၊ သည်းခံခြင်းတည်း။ သာ စ၊ ထိုသည်းခံခြင်းသည်လည်း။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုသို့သည်းခံသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အဒေါသပဓာနာ၊ အဒေါသပြဓာန်းကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အဒေါသော ဧဝ၊ အဒေါသသာလျှင်တည်း။ ဝီရိယသံဝရော၊ ရဟူသည်။ ကာမဝိတက္ကာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဝိနောဒနဝေန၊ ပယ်ဖျောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဝီရိယံ၊ တည်း။ ပါတိမောက္ခသံဝရသတိ သံဝရာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်အဖွင့်စကားကို။ ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ့ံ။

သောတာနီတိ၊ ဟူသည်ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာဒုစ္စရိတအဝသိဋ္ဌကိလေသသောတာနိ၊ တဏှာအယဉ်, ဒိဋ္ဌိအယဉ်, အဝိဇ္ဇာ အယဉ်, ဒုစ္စရိုက်အယဉ်, ကြွင်းသော ကိလေသာ အယဉ်တို့တည်း။ (စူဠနိဒ္ဒေသနှင့်အညီ ဖွင့်ပြသည်) သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ပြီး၍။ ပညာယေတေ ပိဓိယျရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနေန၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ သောတာနံ၊ အယဉ်တို့ကို။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းဟူသည်။ ပိဒဟနံ၊ ပိတ်ခြင်းတည်း။ သမုစ္ဆေဒနံ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်တတ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣဒမတ္ထိကတံ၊ ဤအအေးကို ပယ်ခြင်းစသော အကျိုးဖြင့် အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ဤအအေးကို ပယ်ခြင်း စသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ မနသိကတွာ၊ နလုံးသွင်း၍ ယေန ဉာဏေန၊ အကြောင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပစ္စယာ၊ သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းတို့ကို။ ပဋိသေဝိယန္တိ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်၏။ တံ ပစ္စယပဋိသေဝနမ္ပိ၊ ထိုပစ္စည်းကို မှီဝဲကြောင်းဉာဏ်သည်လည်း။ ဉာဏသဘာ ဝတ္တာ၊ ဉာဏ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထေဝ ဉာဏသံဝရေ ဧဝ၊ ဤဉာဏသံဝရ၌သာလျှင်။ သမောဓာနံ သင်္ဂဟံ၊ ပေါင်းခြင်း ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဓမတိ အဓိ ဝါသေတိ၊ သည်းခံတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခမော၊ ခမမည်၏။ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ထိုထိုအာရုံ၌။ ဇာတံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ကာမဝိတက္ကန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာမူပသံဟိတံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော။ ဝိတက္ကံ၊ ကို။ နာဓိဝါသေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ စိတ္တံ၊ စိတ်သို့။ အာရောပေတွာ၊ တက်စေ၍၊ ဝါ၊ တင်၍၊ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ နံ ဝါသေတိ၊ မနေစေ။ အာဇီဝပါရိ သုဒ္ဓိပိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌံ၊ မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့ပယ်မြစ်အပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အနဝဇ္ဇေန၊ အပြစ်ကင်းသော။ ပစ္စယပရိယေသနေန၊ ပစ္စည်းကို ရှာမှီးခြင်းဖြင့်။ သိဒ္ဓေနက်၊ ပြီးစီးသော။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဧတ္ထေဝ ဝီရိယသံဝရေ ဧဝ၊ ဤဝီရိယ သံဝရ၌ပင်လျှင်။ သမောဓာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ တသ၊ ထိုအာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိ သီလ၏။) ဝီရိယသာဓနတ္တာ၊ ဝီရိယဖြင့်ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသံဝရသီလအရာ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ တဏှာဒိသောတာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိနိဝါရဏတော၊ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်တတ်သောကြောင့်။ ပိဒဟနဋ္ဌေန၊ ပိတ်ခြင်းအနက် သဘောအားဖြင့်။ သံဝရဏတော၊ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့်။ သံဝရော စ၊ သံဝရလည်းမည်သည်။ (ဟောတိယထာ၌စပ်) ပရတော၊ နောက်ကာလ ၌။ ပဝတ္တနကဂုဏာနံ၊ ဖြစ်လတ့်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏။ အာဓာရာဒဒိဘာဝတော၊ တည်ရာစသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလနဋ္ဌေန၊ သီလနအနက်အားဖြင့်။ [၂၇] သီလဠု၊ သီလလည်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ခန္ဓိ၊

သည်းခံခြင်းသည်။ အနဓိဝါသနေန၊ သည်းမခံခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကကိလေသာနဲ့၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကိလေသာတို့ကို။ အဓိဝါသနေန၊ ဖြင့်။ သံဝရဏေတော၊ ကြောင့်။ သံဝရောစ၊ သံဝရလည်းမည်၏။ ခမနဟေတု၊ သည်းခံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဂုဏာနဲ့၊ တို့၏။ အာဓာရာဒိဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သီလနဌေန၊ ဖြင့်။ သီလဠု၊ သီလလည်းမည်၏။ ဝိရိယံ၊ သည်။ ဝိနောဒေတဗ္ဗာနဲ့၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ကုန်သော။ ပါပမ္မာနဲ့၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဝိနောဒနေန၊ သဖြင့်။ သံဝရဏတော၊ ကြောင့်။ သံဝရော စ၊ လည်းမည်၏။ ဝိနောဒနဟေတု၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဂုဏာနဲ့၊ တို့၏။ အာဓာရာဒိ ဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သီလနဌေန၊ ဖြင့်။ သီလဠု၊ သီလလည်း မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပါတိ မောက္ခသီလာဒီ၊ ပါတိမောက်သီလစသည်သည်။ တသ တသ ပါပမ္မသ၊ ထိုထိုအကုသိုလ်တရားအား။ ပဝတ္တိတုံ၊ ၎။ အပ္ပဒါန ဝသေန၊ မပေးသည်၏အလိုအားဖြင့်။ (ယံ) သံဝရဏံ ပိဒဟနံ၊ အကြင်စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ၊ ထိုပိတ်ဆို့ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သံဝရော၊ သံဝရမည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အသမာဒိန္နသီလသ၊ ဆောက်တည် အပ်သော သီလ မရှိသောသူအား။ အာဂတဝတ္ထုတော၊ ရောက်လာသော ဝတ္ထုမှ။ ဝိရမဏမ္မိ၊ ကြဉ်ခြင်းသည်လည်း။ သံဝရော၊ မည် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာ စ။ပ။ဆဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍၊ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ နဝိတိက္ကမတိ၊ မလွန်ကျူးတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မလွန်ကျူးကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ အဝီတိက္ကမော၊ မည်၏။ တထာပဝတ္တော၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။)

၇။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ပက္ခန္ဓရဓောတက ပန–သဒ္ဒါထည့်၍ အနက်ပြန်ရန်ပြသော အဖွင့်ဖြစ်သည်) အဝသေ သေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ ပဠေသု၊ တို့တွင်။ သမာဓေနံ၊ သမာဓေနဟူသည်။ သဏ္ဌာပနံ၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဒုဿီလျံဝသေန၊ ဒုဿီလျ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သီလပျက်သူဖြစ်ကြောင်း မကောင်းမှုအလိုအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ကာယ ကမ္မာဒယော၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၌စပ်) သမ္ဘတိ စ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ဌင်း။ အာယတိဠု၊ နောင်ကာလ၌ဌင်း။ အဟိတဒုက္ခာဝဟာ၊ အကျိုးမဲ့နှင့် ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာဌပိတာ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသဏ္ဌာပိတာ၊ ကောင်းစွာမထားအပ်သည် မည်ကုန်သည်။ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာ ဝိသဋ္ဌာ စ နာမ၊ ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကြဲသည်လည်း မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး၊ သုသီလျံဝသေန၊ ကောင်းသော သီလရှိသူဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ကြဉ်ရှောင်မှု၏ အလိုအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (ကာယကမ္မာဒယော၊ တို့သည်။) တဗ္ဗိပရိယာယတော၊ ထိုဒုဿီလျအမှုမှ ပြန်သောအားဖြင့်။ (ဟိတ သုခါဝဟာ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာဌပိတာ၊ ကောင်းစွာထားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) သဏ္ဌာပိတာ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်သည်မည်ကုန်သည်။ အဝိပ္ပကိဏ္ဏာ အဝိသဋ္ဌာ စ နာမ၊ ဖရိုဖရဲ မပြန့်ကြဲသည်လည်း မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိံယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) သြက္ခိတ္တော။ ပ။ စာလနာဒိ ယထာ၊ ချအပ်သော မျက်လွှာရှိခြင်း, လက်ရုံးကို မလှုပ်စေခြင်း စသည်ကဲ့သို့ပင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာယကမ္မာဒီနံ။ပ။အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧ တေန၊ ဤသံဝဏ္ဏာနာ စကားရပ်ဖြင့်။ သမာဓိကိစ္စတော၊ သမာဓိ၏ကိစ္စမှ၊ သီလနဲ့ သီလနအနက်ကို။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ ဝါ၊ ထူးခြားစေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တသ၊ ထိုသမာဓိ၏။ သမာဓေနံ၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်းသည်။ သမ္ဘယုတ္တမ္ဘာနဲ့၊ တို့၏။ အဝိက္ခေ ပဟေတုတာ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသီလ၏ ကောင်းစွာထားခြင်းသည်။ ကာယကမ္မာဒီနံ၊ တို့ကို။ သဏ္ဌာပနံ၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်းတည်း။ သံယမနံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းတည်း။ ။ ဥပဓာရဏံ၊ ဏဟူသည်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာတည်း။ မူလဘာဝေါ၊ အမြစ်ရင်း အကြောင်းရင်း၏အဖြစ်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုသီလ၏။ အာဒိစရဏာဒိဘာဝေါ၊ အစစွာအကျင့် စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ထိုသံဝဏ္ဏာနာစကားရပ်ဖြင့်။ ပထဝီဓာတုကိစ္စတော၊ ပထဝီ ဓာတ်၏ကိစ္စမှ၊ သီလနဲ့ တည်ရာဟူသော သီလနအနက်ကို။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်သည်၊ ဝါ၊ ထူးခြားစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဝ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ သဟဇာတရူပမ္ဘာနဲ့၊ တကွဖြစ်သော ရုပ်တရားတို့ကို။ သန္ဓာရဏဝသေန၊ ကောင်းစွာ ဆောင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤသီလသည်ကား။ အနဝဇ္ဇမ္ဘာနဲ့၊ အပြစ်မရှိသော ကုသိုလ်တရားတို့၏။ မူလာဓိဋ္ဌာနဝသေန၊ အရင်းခံတည်ရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကုသလာနန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသံဝဏ္ဏာနာပါဠိ၌။ ကုသလဓမ္မာ နာမ၊ ကုသိုလ်တရားတို့မည်သည်ကား။ သပုဗ္ဗဘာဂါ၊ ရှေးအဖို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ မဟဂ္ဂတာနုတ္တရာ၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အညေ ပန အာစရိယာ၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား (အညေပုဒ်၏အရကို ပြသည်) သိရဌောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သိရသိ၊ ဦးခေါင်းသည်။ ဆိန္နေ၊ ပြတ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ ဝိနဿတိ ယထာ၊ ပျက်စီးသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သီလေ၊ သည်။ ဘိန္နေ၊ ပျက်လတ်သော်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဂုဏသရီရံ၊ ဂုဏ်ဟူသော ကိုယ်သည်။ ဝိနဿတိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုဂုဏ် ဟူသော ကိုယ်၏။ ဥတ္တမင်္ဂေ၊ ဦးခေါင်းဟူသော အနက်သည်။ သီလဌေ၊ မည်၏။ သိရောတိ ဝ၊ သိရဟူ၍သော်ငင်း။ သီသန္တိ ဝါ၊ သီသဟူ၍သော်ငင်း။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အညေဆရာတို့၏ အလိုတည်း။ သီတလဌေ၊ ဌဟူသည်။ ပရိဠာဟဝူပသမနဌေ၊ ပူလောင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်း အနက်တည်း။ တေန၊ ထိုသီတလဌဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌ စပ်) တကာရဿ၊ တ–အက္ခရာ၏။ လောပ်၊ ကြေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ နိရုတ္တိနယေနေဝ၊ နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ ပယောဂ သမ္ဘာဒိတံ၊ လုံ့လဖြင့် ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗကိလေသပရိ

ဌာဟ ဝူပသမကရဲ့ အလုံးစုံသော ကိလေသာအပူငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၈] ဧဝမာဒိနာတိ ဧတ္တာ၊ ပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ (သင်္ဂီဟော၌စပ်) ဧတသ္မိံ၊ ဤသီလသည်။ သတိ၊ သော်။ အကုသလာ၊ တို့သည်။ သယန္တိ၊ အိပ်ကုန်၏။ အပဝိဒ္ဓါ၊ စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေန၊ ထိုသီလဖြင့်။ သဗ္ဗဒုစ္စရိတာနိ၊ တို့သည်။ ဝိဟတုဿဟာနိ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော အားထုတ်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အားထုတ်မှုပျက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုပန္တိ၊ အိပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကုသလမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဝေသာရဟသာလာ၊ ဝင်ခြင်းငှါ ထိုက်သော စရပ်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့၏။ ဧဝမာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိသော အနက်တို့ကို။ သင်္ဂီဟော၊ ရေတွက်သိမ်းသွင်းခြင်းကို။ ဒဋ္ဌ ဗ္ဗော၊ ၏။

၈။ သီလနဋ္ဌေန သီလန္တိ၊ သီလံဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သဒ္ဒတ္ထဝိဒူရေန၊ သဒ္ဒါ၏အနက်ကို ထုတ်သောအားဖြင့်။ ပကာသိတောပိ၊ ပြအပ်ပြီးငြားသော်လည်း။ သော၊ ထိုအနက်သည်။ (ဤပုဒ်ကျနေသည်၊ သတိပြု) ဘာဝတ္ထော ဧဝ၊ သဘာဝအနက်ပင် လျှင်တည်း။ (ဘာဝ–သဒ္ဒါ၊ သဘာဝဟော) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလနံ လက္ခဏံ တသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ စေတနာဒိဘေဒ–ဘိန္နသ၊ စေတနာသီလ စသည်အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ တသ၊ ထိုသီလကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ သင်္ဂီဟကော၊ ရေတွက်သိမ်းသွင်းနိုင်သော။ (အတ္ထော–၌ စပ်) တတော၊ ထိုသီလနအနက်မှ။ အညော၊ သော။ အတ္ထော၊ အနက်မည်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ယော၊ ယင်းတပါးသော အနက်ကို။ လက္ခဏာဘာဝေန၊ လက္ခဏာ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုစ္စေယျ၊ ဆိုအပ်, ဆိုနိုင်ရာ၏။ စ၊ စောဒနာကိုပြဦးအုံ့။ အနေကဘေသင်္ဂီဟကံ၊ များသော အပြားရှိသော အနက်ကို ရေတွက်သော လက္ခဏာသည်။ သာမညလက္ခဏံ နာမ၊ ဏာမည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဝိသေသလက္ခဏံ၊ မည်သည်။ နု သိယာ ဣဒံ၊ မဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ အနယောဂ၊ မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို။ မနသိကတွာ၊ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍။ သနိဒဿနတ္ထံ၊ ပ။ နေကဓာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဟိ၊ မှန်၏။ နိလာဒိဝသေန၊ အညိုစသည်တို့အလိုအားဖြင့်။ အနေကဘေဒဘိန္နသပိ၊ များသောအပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ကွဲပြားသည်လည်းဖြစ်သော။ ရူပါယတနဿ၊ ၏။ သနိဒဿနတ္တံ၊ မြင်အပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ တဒညမ္မာသာဓာရဏာတော၊ ထိုရူပါယတနမှ တပါးသော တရားတို့နှင့်မသက်ဆိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသေသလက္ခဏံ၊ ဏာမည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ အနိစ္စတာဒိ ဝိယ ဝါ၊ အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာကဲ့သို့ဎင်း။ ရူပ္ပနံ ဝိယ ဝါ၊ ရူပ္ပနလက္ခဏာကဲ့သို့ဎင်း။ သာမညလက္ခဏံ၊ သည်။ နု ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤသီလနလက္ခဏာ၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သနိဒဿနတ္တံနာမ၊ မြင်အပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်မည်သော။ ဧတံ၊ ဤသဘောသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်, မြင်နိုင်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ပင်တည်း။ စက္ခုဝိဉ္ဉာဏသ၊ ၏။ ဂေါဘာဝေါ၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏ အဖြစ်ပင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တသ၊ ထိုမြင်အပ်သော သဘော၏။ ရူပါယတနတော၊ မှ။ အနညတ္တေပိ၊ တခြားတပါးအဖြစ် မဟုတ်ငြားသော်လည်း။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရူပါယတန်၊ ကို။ ဝိသေသေတုံ၊ အထူးပြုခြင်းငှါ။ အညံ ဝိယ၊ တပါးတခြားကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍၏ နိဒဿနေန၊ မြင်အပ်သည်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) သနိ ဒဿန်၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဓမ္မသဘာဝ–သာမညေန၊ တရားသဘောအလို တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ တရားသဘောဖြစ်ခြင်းတူသဖြင့်။ ဧကီဘူတေသု၊ တပါးတည်းကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ နာနတ္တကရော၊ ထူးခြားသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော။ ယော သဘောဝေါ၊ အကြင် သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုသဘောကို။ အညံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍။ ဥပစရိတုံ၊ တင်စား ပြောဆိုခြင်းငှါ။ ယုတ္တော၊ သင့်ပေ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပြောဆိုသည် ရှိသော။ အတ္ထဝိသေသာဝဗောဓော၊ အနက်အထူးကို သိနားလည်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သဟ နိဒဿနေနာ တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ သဟသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နနိဒ္ဓိရာဂသဟဂတာတိ ယထာ၊ သဟဂတာ ဟူသောပုဒ်၌ သဟ သဒ္ဒါကဲ့သို့။ တဗ္ဘာ ဝတ္ထော၊ တဗ္ဘောအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ထိုယှဉ်ဖက်ပုဒ်၏ အနက်လျှင် အနက်ရှိ၏။

ဒုသီလျဝိဒ္ဓံသနရသန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာယိကအသံဝရာဒိဘေဒဿ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော မစောင့်စည်းခြင်းစသည် အပြားရှိသော။ ဒုသီလျဿ၊ ကို။ ဝါ၊ သီလပျက်သူဖြစ်ကြောင်း မကောင်းမှုဒုစရိုက်ကို။ ဝိဓမနကိစ္စံ၊ မှုတ်လွင့်ပယ်ဖျက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ အနဝဇ္ဇရသန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အဂါရယှသမ္ဘတ္တိကံ၊ မကဲ့ရပ်အပ်သော ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏။ အဂရဟိတဗ္ဗဘာဝေန၊ မကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ဘဒ္ဒနကံ၊ ပြည့်စုံပြီးစီး၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝဇ္ဇပဋိပက္ခဘာဝေန၊ အပြစ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ဘဒ္ဒနကံ၊ ပြည့်စုံ ပြီးစီး၏။ လက္ခဏာဒီသူတိ၊ ဟူသည်ကား။ လက္ခဏာဒီသု၊ စသည်တို့.ကို။ ဝုစ္စမာနေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကိစ္စမေဝ ဝါ၊ ကိစ္စကိုသာလျှင်သော်ငင်း။ သမ္ဘတ္တိ ဝါ၊ သမ္ဘတ္တိကိုသော်ငင်း။ ရသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ရသာယတနရသာဒိ၊ ရသာယတနဟု ဆိုအပ်သော အရသာကို။ နု ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတော်တည်း။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ကိစ္စမေဝါတိ၊ ကိစ္စမေဝ ဟူသောပုဒ်၌။ အဝေရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်သော ဧ–ဝ၊ သဒ္ဒါသည်။ (တနည်း) ကိစ္စမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝေရဏံ၊ ကန့်သတ်ခြင်းသည်။ တသ၊ ထိုကိစ္စရသ၏။ ဣတရရသတော၊ ဤမှတပါးသော သမ္ဘတ္တိရသထက်။ ဗလဝဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသာတည်း။

(ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ကိစ္စမေဝ ဝါ၊ ကိစ္စကိုသာလျှင်သော်၎င်း။ သမ္ဗတ္တိ ဧဝ ဝါ၊ သမ္ဗတ္တိကို သာလျှင်သော်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ္မာ အတ္ထသ၊ ဤအနက်၏။ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

[၂၉] သောစေယျပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာယာဒီဟိ၊ ကိုယ်စသည်ဖြင့်။ သုစိဘာဝေန၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်၏။ ဂဟဏာဘာဝန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂဟေတဗ္ဗဘာဝံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ တေန၊ ထိုသောစေယျပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန်ကို ပြသော စကားဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်) ဥပဋ္ဌာနာကာရဋ္ဌေန၊ ထင်သောအခြင်းအရာ အနက်အားဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန်၊ ဋ္ဌာန်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဖလဋ္ဌေန ပန၊ ဖလ (ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန်) အနက်အားဖြင့်မူကား။ အဝိပဋိသာရပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန်၊ နှလုံးသားရှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏ ဝါ၊ နှလုံးသာရှင်ခြင်းလျှင် ရှေးရှုဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ သမာဓိပစ္စု ပဋ္ဌာန်၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဝါ၊ သမာဓိလျှင် ရှေးရှုဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သီလံ၊ သည်။ သမ္ဗတိ ယေဝ၊ ယခုမျက်မှောက် (လက်ငင်း)ပင်လျှင်။ အဝိပ္ပဋိသာရံ၊ နှလုံးသားရှင်ခြင်းကို။ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ ပရမ္မရာယ၊ အကျိုးအဆက်ဆက်ဖြင့်။ သမာဓိ၊ ကို။ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣမသ္မာ အာနိသံသဖလသ၊ ဤအာနိသင်အကျိုးကို။ အာနိသံသကထာယံ၊ အာနိသင်ကို ပြရာစကား၌။ ဝက္ခမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်လတ့် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဂ္ဂဟဏဲ၊ မယူခြင်း မဆိုခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဖလသ၊ အကျိုးပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန်၏။ အနိစ္စိတတ္တာ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ အဂ္ဂဟဏဲ၊ မယူခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့၏။ ဝဒန္တိ၊ ဟုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဖလ သ၊ အကျိုး၏ အနေကဝိဓတ္တာ၊ များသော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ လောကိယာဒိ သီလသ၊ လောကီ အစရှိသော သီလ၏လည်း။ ဝိဘဒိယမာ-နတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်လတ့်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းပေတည်း။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ နိဿိတာ။ပ။ အာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့်။ ကမ္မာဒိ၊ ကဲ့စသောအကြောင်းသည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်၏။ ဒုရကာရဏဲ၊ ဝေးသော အကြောင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ ယထာ စ၌ စပ်) သေသဘူတတ္တယံ၊ ကြွင်းသော ဘူတရုပ် ၃-ပါးအပေါင်းသည်။ အာသန္နကာရဏဲ၊ နီးသောအကြောင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ ယထာစ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ရင်း။ တန္တဝါယတုရိဝေမသလာကာဒိ၊ ယက်ကန်း သည်, လိပ်တုံး, လက်ခတ် ယက်သွား, ဝါးခြမ်းစိတ် စသည်သည်။ ဝတ္ထသ၊ အဝတ်၏။ ဒုရကာရဏဲ၊ ဝေးသော အကြောင်းသည်ရင်း။ တန္တဝေါ၊ ချည်မျှင်တို့သည်။ အာသန္နကာရဏဲ၊ နီးသော အကြောင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ ယထာ စ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သဒ္ဒမ္မသဝနာဒိ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားခြင်း စသည်သည်။ သီလသ၊ ၏။ ဒုရကာရဏဲ၊ တည်း။ ဟိရိ သြတ္တပ္ပံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုသီလ၏။ အာသန္နကာရဏဲ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဟိရောတ္တပ္ပဿ ပနာတိ အာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိရောတ္တပ္ပေ ဟီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ တသ၊ ထိုဟိရိသြတ္တအပ္ပ၏။ အာသန္နကာရ ဏာဘာဝသာ ဧနံ၊ နီးသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ပြီးစေသော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ သမာဒါနဝသေန၊ ဆောက်တည်သည့် အလိုအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်သည်မည်၏။ အဝီတိက္ကမဝသေန၊ မလွန်ကျူးသည့်အလိုအားဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဝါ၊ တည်သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သီလာနိသံသကထာဝဏ္ဏနာ

၉။ အဝိပ္ပဋိသာရာဒီတိ ဧတ္တ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဝိပ္ပဋိသာရပဋိပက္ခော၊ နှလုံးမသာခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော။ ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် အဝိပ္ပဋိသာရော၊ သာရမည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထိုနှလုံးသာရှင်ခြင်းသည်။ (ပဝတ္တောဌ်စပ်) ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော ၌ စပ်) ယသ မေ၊ အကြင် ငါ၏။ သီလံ၊ သည်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပေ၏။ တသ မေ၊ ထိုသို့သော ငါ၏။ လာဘာ ဝတ၊ (သီလဆိုင်ရာအကျိုးတို့သည်) ရထိုက်သည့် လာဘ်လာဘတို့ပါတကား။ တေန၊ မေ၊ ထိုသို့သော ငါသည်။ သုလဒ္ဓံ ဝတ၊ (လူ့အဖြစ် စသည်ကို) ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနော၊ ၏။ သီလသ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန၊ ဆင်ခြင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပါမောဇ္ဇောဝသမ္ဗတ္တိကိတ္တိသဒ္ဒါဒီ၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်း, စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း, ကျော်စောသံ စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ရေတွက်၏။ အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာနီတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဝိပ္ပဋိ။ပ။ ဇနာနိ၊ နှလုံးသားရှင်ခြင်း အကျိုးရှိကုန်၏။ ကုသလာနီတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇာနိ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။အဝိ။ပ။ သံသာနီတိ၊ ကား။ အဝိ။ပ။ ယာနိ၊ နှလုံး ရှင်သာခြင်း ဟူသော အတိုးအပွား အမြတ်အစွန်း ရှိကုန်၏။ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အဝိပ္ပဋိသာရော နာမ၊ မည်သည်ကား။ သီလသ၊ ၏။ ဥဒ္ဒယမတ္တံ၊ အတိုးအပွားမျှသာတည်း။ သံဝမိုတသ၊ ကြီးပွားစေအပ်သော။ ရုက္ခသ၊ သစ်ပင်၏။ ဆာယာပုပ္ဖသဒိသံ၊ အရိပ် အပွင့်နှင့်တူ၏။ ပန၊ စင်စစ်။ အနေန၊ ဤသီလဖြင့်။ အညော ဧဝ၊ နှလုံးသာရှင်ခြင်းမှ တခြားတပါးသာလျှင် ဖြစ်သော။ သမာဓိ အာဒိဂုဏော၊ သမာဓိအစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

သီလ။ပ။ဒါယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်စွာ။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစွာ၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံအောင်။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ သီလသ၊ ကို။ သမ္ဘာဒနေန၊ ပြီးပြည့်စုံစေသဖြင့်။ သီလဝတော၊ သီလရှိသော သူ၏။ တာယ ဧဝ၊ ထိုသို့ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပြည့်စုံအောင်ပြု၍ ပြီးစေအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သီလသမ္ဘဒါယ၊ သီလပြည့်စုံခြင်း၏၊

ဝါ၊ ပြည့်စုံစင်ကြယ်သောသီလ၏။ အပ္ပမာဒါဓိကရဏာန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အပ္ပမာဒကာရဏာ၊ မမေ့မလျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘောဂကွန္ဒန္တိ၊ ဟူသည်၊ ကား။ ဘောဂရာသီ၊ ဥစ္စာအစုကို။ ကလျာဏောပ။ဂ္ဂဆ္ဆတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကျွတ်ပီ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သီလဝါ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံပါပေ၏။ ကျွတ်ပီ၊ ကြောင့်လည်း။ ကလျာဏ ဓမ္မော၊ ဏာင်းသော သဘောပါရှိပါပေ၏။ ကျွတ်၊ သို့။ သုန္ဒရော၊ ကောင်းသော။ ထုတိယောသော၊ ချီးမွမ်းသော အသံသည်။ ဥဒ္ဒဟတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ လောက်၊ ကို။ ပတ္ထရတိ၊ ပျံ့နှံ့၏။ ဝိသာရဒေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္တနိ၊ ၌။ ကိဉ္စိ၊ သော။ [၃၀] ဂရဟိ တဗ္ဗံ၊ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ကို။ ဥပဝဒိတဗ္ဗံ၊ စွပ်စွဲဖွယ်ကို။ အပသဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ ဝိကတသာရဒ္ဓော၊ ကင်းသော ရွံ့ရှာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗယော၊ ကြောက်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ အမကံ်ဘူတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဝိလက္ခော၊ ကျက်သရေမဲ့သည် (ကျက်သရေရှိသည်) ဖြစ်၍။ အသမ္မုဠ္ဠောတိ၊ ဟူသည်ကား။ မေ၊ ငါသည်။ ကလျာဏ၊ ကောင်းမှုကို။ အကတံ ဝတ၊ မပြုအပ်မိလေစွကား။ ကျွတ်အာဒိနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ဝိပ္ပဋိသာရာဘာဝတောစ၊ နလုံးမသာခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ကုသလကမ္မာဒီနံယေဝ၊ ကုသိုလ်ကံ စသည်တို့၏သာလျှင်။ (အာဒိအရ ကုသိုလ်ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်တို့ကို ယူအပ်၏။) တဒါ၊ ထိုသေခါနီး ကာလ၌။ ဥပဋ္ဌာနတော စ၊ ထင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အမူဠ္ဠော၊ မတွေဝေသည်ဖြစ်၍။ ပသန္နမာန သော ဧဝ၊ ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ကာလံကရော တိ၊ သေရာကာလကိုပြု၏။ ဝါ၊ သေရ၏။ ကာယသ ဘေဒါတိ ဟူသည်ကား။ ဥပါ။ပ။ စွာဂါ၊ ဝိယါက်ကမ္မဇရုပ်ဟူသော ဥပါဒိန္နဇ ကွန္ဓာတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဥပစ္ဆေဒါ၊ ပြတ်ခြင်းကြောင့်။ ပရံမရဏာတိ၊ ဟူသည်ကား။ စုတိတော၊ စုတိမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဟုဆိုအပ်သော နောက်ကာလ၌။ သုဂတိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းသော။ ဂတိ၊ လားရောက်အပ်သော ခန္ဓာဟူသော ဂတိသို့။ တေန၊ ထိုသုဂတိ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ မနုဿဂတိပိ၊ လူ့ဂတိကိုလည်း။ သဂ်ယှတိ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဝါ၊ ပေါင်းယူအပ်၏။ သဂ္ဂန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒေဝဂတံ၊ နတ်ဂတိသို့၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ထိုနတ်ဂတိကို။ (ဝုစ္စတိ၌ စပ်) ရှုပါဒီဟိ၊ ရှုပါရုံ အစရှိကုန်သော။ ဝိသယေဟိ၊ ကာမဂုဏ်အာရုံတို့ဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းသော။ အဂ္ဂေါ၊ အဖို့တည်း။ ကျွတ်၊ ကြောင့်။ သဂ္ဂေါတိ စ၊ သဂ္ဂဟူ၍ရင်း။ ဇော္ထ၊ ဤနတ်ဂတိ၌။ ဥဋ္ဌာရံ၊ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော။ ပုညဖလံ၊ ကောင်းမှု၏အကျိုးကို။ လောကိယတိ၊ ရှုမြင်အပ်၏။ ကျွတ်၊ ကြောင်း။ လောကောတိ စ၊ လောကဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာကခ်ေယ္ယ စေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယဒိ ကျွန္တေယ္ယ၊ အကျယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့။ ပိယော စ အသ္သန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပိယာ ယိတဗ္ဗော၊ ချစ်အပ်သည်။ ပိယစကွ္ကဟိ၊ ချစ်ဖွယ်မျက်စိတို့ဖြင့်။ ပဿတဗ္ဗော၊ ရှုကြည့်အပ်သည်။ ပေမနီယော၊ ချစ်ခင်ကြည်ညိုအပ်သည်။ ဘဝေယ္ယ၊ ဖြစ်လို၏။ ကျွတ်၊ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ မနာပေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဇြဟ္မစာ ရီနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏။ မနဝမုနကော၊ စိတ်နလုံးကို (ရွှင်ပြုံး ဖွံ့ထွား) တိုးပွားစေတတ်သည်။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့၏။ မနေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ပတ္ထဗ္ဗော၊ ရောက်အပ်သည်။ မေတ္တာစိတ္တေနေ၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့်။ ဖရိတဗ္ဗော၊ ဖြန့်အပ်သည်။ (ဘဝေယ္ယ၊ ၏။) ကျွတ်၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ၊ ဆိုရာရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂရုတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂရုဌာနီယော၊ ဆရာ့အရာ၌ တည်သည်၊ ဝါ၊ အလေးပြုအပ်သောသူ အရာ၌ တည်သည်။ ပါသာဏာစ္ဆတ္တသဒိသော၊ ကျောက်ထီးနှင့်တူသည်။ ဘာဝနီယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အယံ အာယသ္မ၊ ဤအသျှင်သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ဇာနံဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍၊ ဇာနာတိ၊ သိပေ၏။ ပသံပသန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။ ပဿတိ၊ မြင်ပေ၏။ ကျွတ်၊ သို့။ သမ္ဘာဝနီယော၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်။ သီလေသွေဝသ ပရိပူရကာရီတိ၊ ဟူသည်ကား။ စတု။ပ။ သီလေသု ဧဝ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတို့၌သာလျှင်။ ပရိပူရကာရီ၊ သည်။ အနူနကာရီ၊ မယုတ်မလျော့ ပြုကျင့်အပ်သည်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပရိပူရဏာကာရေန၊ အပြည့်အစုံ ပြုကျင့်သော အခြင်းအရာနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဘဝေယ္ယ၊ ၏။ အာဒိနာ နယေနာတိ ဧတေန၊ နယေန ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ အဗ္ဗုတ္တ။ပ။သုညာဂါရာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝမာဒိကေ၊ ဤသို့အစရှိ ကုန်သော။ သီလ။ပ။ ဂတော၊ သီလကို ချီးမွမ်းသော သုတ်၌လာကုန်သော။ သတ္တရသ၊ ၁၇–ပါးကုန်သော သီလာနိသံသေ၊ သီလ၏ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို။ သဂ်ဏာတိ၊ ၏။

ကျွဒါနိ၊ ၌။ (ဒသတုံ, အာရဒ္ဓံ ၌စပ်) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကျွမေ ဧဝ အဝိပ္ပဋိသာရာဒယော၊ နလုံးသာရှင်ခြင်းစသော ဤအာနိသင်တို့သည်သာလျှင်။ နု၊ ရှိကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အညေပိ၊ ဆိုခဲ့ပြီးမှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ သီလာနိသံသာ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်သေး၏။ ကျွတ်၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအာနိသင်တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ အပိစာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ သာသနေတိ၊ ဟူသည်ကား။ သကလ။ပ။ ဝဟေ၊ အလုံးစုံသော လောကီလောကုတ္တရာဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သော။ ကျွမသ္မိံ၊ သတ္ထုသာသနေ၊ ဤဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌။ အာစာရကုလပုတ္တာနံ၊ အကျင့်ကောင်းသဖြင့် အမျိုးကောင်းသော မည်သောသူတို့အား။ ယံ သီလ၊ အကြင်သီလကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ပတိဋ္ဌာ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဧဝံ မဟာနဘာဝသ၊ ဤသို့ ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိသော။ တသ သီလသ၊ ထိုသီလ၏ အာနိသံသာနံ၊ အာနိသင်တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒံ–ပရိ–မာဏံ၊ အပိုင်းအခြား အတိုင်းအရှည်ကို။ ကောဝဒေ–ကော ဝတ္တုံ၊ သက္ကုဏေယ္ယ၊ အဘယ်သူသည် ဆိုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်အံ့နည်း။ ကျွတ် အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတွာ၌ စပ်) သဗ္ဗေသံ ယေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ လောကိယ လောကုတ္တရာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ တို့၏။ သီလမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ မူလဘူတံ၊ အရင်းမူလဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ကျွတ်၊ သို့။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ တတော ပရိမ္ပိ၊ ထိုမှနောက်၌လည်း။ (ဒဿေန္တော၌ စပ်) မလဝိသောဓေနေန၊ အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ပရိဠာဟဝူပသမေနေန၊ ပူပန်ခြင်းကို

ငြိမ်းစေခြင်းဖြင့်ရင်း။ သုစိဂန္ဓဝါယနေန စ၊ စင်ကြယ်သောအနံ့၏ ပျံ့နံ့ကြိုင်လှိုင်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ သဂ္ဂ။ပ။ဘာဝေနစ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သောဘာလက်ံာရသာနေတာယ စ၊ တင့်တယ်သော အဆင်တန်ဆာအဖြစ်ကို ပြီးစေ သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဘယဝိမေနေန စ၊ ဘေးကိုမှုတ်လွှင်ပယ်ဖျောက်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ကိတ္တိ၊ ပ။ ဇနေနေန စ၊ ကျော်စောခြင်း စိတ်ရွှင်လန်းခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်ရင်း။ သီလသဒ်သံ၊ သီလနှင့်တူသော။ အည်၊ သော။ သတ္တာ နံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခါဝဟံ၊ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ နဂဂ်ါတိအာဒိတော၊ အစရှိကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ အဘာသိ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

[၃၁]တတ္ထ၊ ထိုဂါထာတို့၌။ သရဘူတိ၊ သရဘူဟူသည်ကား။ ဇကာ၊ တခုသော။ နဒီ၊ မြစ်တည်း။ ယံ၊ ယင်းသရဘူ မြစ်ကို။ လောကေ၊ လောကဓ္ဌ၊ ဝါ၊ သက္ကတ ပါကတဟူသော ဃောကီကျမ်း၌။ သရယူတိ၊ သရယူ–ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ နိန္ဒ ဂါ ဝါ စိရတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ အစိရဝတီတိ၊ ဟူ၍။ ဇဝံနာမိကာ၊ ဤသို့သော အမည်ရှိသော။ နဒီ၊ မြစ်တည်း။ ဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအပိုဒ်တို့၌။ ဝါသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ ကိန်းသေမသတ်မှတ်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဝါ သဒ္ဒါဖြင့်။ အဝုတ္တာ၊ ဤဂါထာ၌ မဆိုအပ်ကုန်သေးသော။ ဂေါဓာဝရီစန္ဒဘာဂါဒိကာ၊ ဂေါဓာဝရီမြစ်, စန္ဒဘာဂါ မြစ် အစရှိသည်တို့ကို။ သင်ံဏှာတိ၊ ၏။ ပါဏနဋ္ဌေန၊ အသက်ရှူခြင်းအနက်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အသက်ရှင်ခြင်းအနက်ကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ ပါဏိမည်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ယံမလံ၊ အကြင် အညစ်အကြေးကို။ သီလဇလံ၊ သီလရေစင်သည်။ ဝိသောဓယတိ၊ သုတ်သင် စင်ကြယ်စေနိုင်၏။ တံမလံ၊ ကို။ ဝိသောဓေတုံ၊ သုတ်သင်စင်ကြယ်စေခြင်းငှါ။ ဂဂ်ါဒယော၊ ကုန်သော။ နဒိယာ၊ တို့သည်။ နာ သက္ကုဏာန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဌမဂါထာယ၊ ပဌမဂါထာမှ။ နကာရံ၊ နာ အက္ခရာ, နသဒ္ဒါကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ဟာရာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မုတ္တာဟာရာ၊ ပုလဲသွယ်တို့တည်း။ မဏာယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝေဠုရိယာဒိမဏာယော၊ ကြောင်မျက်ရွဲစသော ပတ္တမြားတို့တည်း။ အရိယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ သီလသမုဋ္ဌာနော၊ သီလကြောင့်ဖြစ်သော။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ကျော်စောသံဟူသော။ ဂန္ဓော၊ ရနံ့ကို။ မနောဟရဘာဝတော စ၊ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒိသာသု၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌။ အဘိဗျာပနတော စ၊ ပျံ့နံ့ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သီလဂန္ဓောတိ၊ သီလရနံ့ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ မှန်၏။ သော၊ ထိုသီလရနံ့သည်။ ပဋ္ဌဝါ တေပိ၊ လေညာအရပ်၌လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဂန္ဓော စ၊ အနံ့သည်ကား။ ပဋ္ဌဝါတံ၊ လေညာအရပ်သို့လည်း။ ဇတိ၊ သွား၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဒေါသာနံ၊ အပြစ်တို့၏။ ဗလံ နာမ၊ ခွန်အားမည်သည်ကား။ ဝတ္ထုဠောစာရော၊ အမှုကို ကျူးလွန်ခြင်းပေတည်း။ တေသံ၊ ထိုအပြစ်ဒေါသတို့အား။တံ၊ ထိုကျူးလွန်မှုခွန်အားကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ အဒေန္တော၊ မပေးသည်ဖြစ်၍။ သီလံ၊ သည်။ ဒေါ သာနံ၊ တို့၏။ ဗလံ၊ကို။ ဃာတေတိ၊ သတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သီလပွဘောဒကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ကတိဝိဓန္တိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝိဓသဒ္ဒေါသည်။ ဇကဝိဓေန၊ တခုသောအဖိုဖြင့်။ ရူပသင်ံဟော၊ ရုပ်ကို ရေတွက်ခြင်း။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ကောဋ္ဌာသပရိယာယော၊ သ၏ပရိယာယ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပကာရတ္ထော၊ အပြားဟူသော အနက် ရှိ၏။ ကတိပ္ပကာရံ၊ အဘယ်မျှ အပြားရှိသနည်း။ သီလသ၊ ၏။ ပကာရဘေဒါ၊ အကွဲအပြားတို့သည်။ ကိတ္တကာ၊ အဘယ်မျှရှိ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ကတိဝိဓပဒ်။ အနက်တည်း။ သီလနလက္ခဏာနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သီလနသဓ်ါတေန၊ သီလနဟုဆိုအပ်သော။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။

တေန၊ ထိုသီလဖြင့်။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရိတံ၊ အပြည့်အစုံဖြည့်ကျင့်သည်၏အဖြစ်သို့။ စရန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စရိတ္တံ၊ စရိတ္တမည်၏။ စရိတ္တမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ စာရိတ္တံ၊ စာရိတ္တမည်၏။ တေန၊ ထိုသီလဖြင့်။ ဝါရိတတေ၊ တားမြစ်အပ်သော အမှုမှ၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ တာယန္တိ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါရိတ္တံ၊ မည်၏။ အဓိကော၊ လွန်မြတ်သော။ သမာစာရော၊ အကျင့်သည်။ အဘိသမာစာရော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို လွန်မြတ်သော အကျင့်၌။ နိယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဇတသ၊ ဤသီလအား။ သော၊ ထိုလွန်မြတ်သော အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဘိသမာစာရိကံ၊ မည်၏။ ဗြဟ္မစရိယသ၊ မြတ်သောအကျင့်၏။ အာဒိ၊ အစတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုအာဒိဗြဟ္မစရိယသည်ပင်လျှင်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ ကမည်၏။ ဇတာယ၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ ဝိရမတိ၊ ကြဉ်ရှောင်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိ (သဘောတရား) ကိုယ်တိုင်။ ဝိရမတိ၊ ကြဉ်ရှောင်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိရမဏံ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း။ ဝိရတိ၊ ကြဉ်ရှောင်ကြောင်းတရား။ ဝါ၊ ကြဉ်ရှောင်တတ်သော တရား၊ ဝါ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတရား။ ဝိရတိ၊ ကြဉ်ရှောင်ကြောင်းတရားသည်။ နာ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိရတိ၊ မည်၏။ နိဿယတိ၊ မှီတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဿိတံ၊ မည်၏။ နိဿိတံ၊ မှီတတ်သည်။ နာ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိဿိတံ၊ မည်၏။ ဇတသ၊ ဤသီလအား။ ပရိယန္တော၊ အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယန္တံ၊ မည်၏။ ကာလေန၊ ဖြင့်။ ပရိယန္တံ၊ ရှိသည်တည်း။ ကာလပရိ ယန္တံ၊ ကာလဖြင့် အပိုင်းအခြားရှိသော သီလ။ ဝါ၊ ကား။ ဇတသ၊ ဤသီလအား။ ယထာပရိစ္ဆိန္နော၊ အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြားတိုင်းသော။

ကာလော၊ ကာလဟု ဆိုအပ်သော။ ပရိယန္တော၊ အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာလပရိယန္တံ၊ မည်၏။ ဧတသ၊ အား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပါဏာနံ ဇီဝနံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ (တနည်း) ယာဝ ပါဏာနံ ဇီဝနံ၊ အသက်ရှင်သမျှကာလဟူသော။ ကောဋ္ဌိ၊ အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာပါဏာ ကောဋ္ဌိတ်၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ လောကေ၊ လောကၨ်။ နိယုတ္တံ၊ ယှဉ်ထားအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုလောကၨ်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယံ၊ လောကိယမည်၏။ လောကံ၊ ကို။ ဥတ္တရတိ၊ ကျော်လွန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရံ၊ ရာမည်၏။

ပစ္စယတော စ၊ အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဖလတော စ၊ အကျိုးအားဖြင့်၎င်း။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသတော၊ မဇ္ဈိမသီလ ပဏ္ဏာသီလတို့အောက်။ နိဟီနံ၊ ယုတ်ညံ့၏။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုအလတ်စား အမြတ်စား သီလတို့၏။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့မှ။ ပရိဟီနံ၊ ယုတ်လျော့(ကင်းပ)၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟီနံ၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ ပဓာနဘာဝံ၊ ပြဓာန်းမြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ နီတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဏီတံ၊ မည်၏။ ဥဘိန္နမေဝ၊ အယုတ်အမြတ် နှစ်ပါးတို့၏ ပင်လျှင်။ [၃၂] ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သော သီလသည်။ မဇ္ဈိမံ၊ မည်၏။ အတ္တာဓိပတိတော၊ ပတိမှ။ အာဂတံ၊ လာသော သီလသည်။ အတ္တာဓိပတေယျံ၊ မည်၏။ သေသပဒဒွယေပိ၊ ၌လည်း။ ဏသေဝနယော၊ တည်း။ တဏှာယ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိယာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပရာမံ၌ပဓံသိတံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မည်၏။ တပ္ပဋိက္ခေပတော၊ ထိုကိုပယ်မြစ်သောအားဖြင့်။ အပရာမဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကိလေသံ၊ တဖန် ငြိမ်းစေအပ်သော ကိလေသာရှိသော သီလသည်၊ ဝါ၊ ကိလေသာကို တဖန် ငြိမ်းစေသော သီလသည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ၊ မည်၏။ သိက္ခာသု၊ သိက္ခာတို့၌။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ သေက္ခသ၊ ကျင့်ဆဲ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သီလံ၊ တည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေက္ခံ၊ မည်၏။ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခာကိစ္စတာယ၊ ပြီးဆုံးပြီးသော ကျင့်ခြင်းကိစ္စ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကျင့်ခြင်းကိစ္စ လုံးဝပြီးဆုံးပြီးသောကြောင့်။ အသေက္ခမမ္မပရိယာပန္နံ၊ အသေက္ခတရားတို့၌ အတွင်းဝင်သောသီလသည်။ အသေက္ခံ၊ မည်၏။ တဒုဘယ ပဋိက္ခေပေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို ပယ်မြစ်သော အားဖြင့်။ နေဝသေက္ခာနာသေက္ခံ၊ မည်၏။ ဟာနံ၊ ယုတ်ညံ့သော အဖို့သို့။ ဘဇတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတသ၊ ဣဒံ၊ ဤသီလအား။ ဟာနဘာဂေါ၊ ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့သည်။ အတ္ထိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟာနဘာဂိယံ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ အပ္ပပရိမာဏတ္တာ၊ သေးငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယန္တာဝန္တဿ၊ အပိုင်းအခြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပါရိသုဒ္ဓိဝန္တဿ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သီလံ၊ သည်။ ပရိယန္တ ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ အနပ္ပပရိမာဏတ္တာ၊ ကြီးကျယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိယန္တဿ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပါရိသုဒ္ဓိဝန္တဿ၊ သော။ သီလံ၊ သည်။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပုဏ္ဏံ စ၊ ပြည့်စုံသည်လည်းဖြစ်သော။ ပါရိသုဒ္ဓိဝန္တဿ၊ သော။ သီလံ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။

၁၁။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သီလနဋ္ဌေန သီလန္တိအာဒိနာ။ ဤသို့အစရှိသော။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေန၊ အောက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ။ပ။ပူရဏန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဒံ အာဘိသမာစာရိကံ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်ကို။ ကတ္တုဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပညတ္တသ၊ ပညတ်အပ်သော။ သိက္ခာပဒသီလသ၊ သိက္ခာပုဒ်သီလကို။ ပူရဏံ၊ ဖြည့်ကျင့်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သိက္ခာပဒသီလံ၊ သိက္ခာပုဒ်သီလကို။ ပူရေန္တော၊ ဖြည့်ကျင့်သောသူသည်။ သိက္ခာပဒမ္မိ၊ သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း။ ပူရေတိနာမ၊ ပြည့်စေသည်မည်၏။ ပါလေတိ နာမ၊ စောင့်ရှောက်သည်မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သိက္ခာ ဧဝ၊ သိက္ခာသည်ပင်လျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗတေယ စ၊ သင်အပ်သောကြောင့်၎င်း။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတော စ၊ ကျင့်အပ်သောကြောင့်၎င်း။ သိက္ခာပဒံ၊ ပုဒ်မည်၏။ တသ၊ ထိုသိက္ခာဟူသော သိက္ခာပုဒ်ကို။ ပူရဏံ၊ ဖြည့်ကျင့်ခြင်းတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ဣဒံ။ပ။ အကရဏန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဒံ၊ ဒုစ္စရိတံ၊ ဤဒုစရိုက်ကို။ နကတ္တုဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိက္ခိတ္တသ၊ ပယ်မြစ်အပ်သောအမှုကို။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းတည်း။ ဝိရမဏံ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတည်း။ စရန္တိ တသ္မိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ တသ္မိံ သီ လေ၊ ထိုသီလ၌။ တံသမင်္ဂီနော၊ ထိုသီလနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ စရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သီလသ၊ သီလ၏။ အဓိကရဏတံ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်ရှားပြသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ တေသံ၊ ထိုသီလနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝံ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သီလေသု။ ပဝတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါရိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဒံ နကတ္တုဗ္ဗန္တိ၊ ဤအမှုကို မပြုအပ်ဟူ၍။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်မြစ်အပ်သော။ အကတ္ဗိယံ။ မအပ်သော အမှုကို။ တယန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အကရဏေနေဝ၊ မပြုသဖြင့်သာလျှင်။ တာယန္တိ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ တေနာတိ၊ တေနဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဝါရိတ္တသီလံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝါရေတိ၊ တားမြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ဝါရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့တားမြစ်ရာ တားမြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝါရိတံ၊ မည်၏။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကိုရ၏။ တံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို။ အဝိကောပေန္တော၊ မပျက်စေကုန်မူ၍။ တေန၊ ထို သီလဖြင့်။ တာယန္တိ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စောင့်ရှောက်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝါရိတ္တံ၊ မည်၏။ သဒ္ဓါဝိရိယ သာဓနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဒ္ဓါယ စ၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့်၎င်း။ ဥဋ္ဌာနဝိရိယေန စ၊ ထကြွ လုံ့လဝီရိယဖြင့်၎င်း။ သာဓေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အသဒ္ဓေါ စ၊ သဒ္ဓါတရား မရှိသည်လည်း။ ဖြစ်သော။ ကုသီတော စ၊ ပျင်းရိသည်လည်းဖြစ်သောသူသည်။ ဝတ္တပဋိပတ္တိ၊

ဝတ်အကျင့်ကို။ (ဝတ္တပဋိဝတ္တ် ဟု ရှိလျှင်ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကိုဟု အနက်ပေး) နှ ပရိပူရေတိ၊ မဖြည့်ကျင့်တတ်။ စ၊ ထိုမှ တပါး။ သဒ္ဓေါ ဧဝ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူသည်သာလျှင်။ သတ္တာရာပဋိကွိတ္တော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သော။ အဏုမတေတ္ထပိ ဝဇ္ဇေ၊ အဏုမြူမျှ သေးငယ်လှသော အပြစ်ဌာသော်လည်း။ ဘယဒဿာဝီ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးဟု ရှုမြင်လျက်။ သိက္ခာအဖိုတိုဋ္ဌိ။ သမာဒါယ၊ အကြွင်းမဲ့ဆောက်တည်၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါသာဓနံ ဝါရိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဓိ။ပ။ပန္နတ္တာ၊ အဓိသီလသိက္ခာဌာနအတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိဝိသိဋ္ဌော၊ ထူးမြတ်သော။ သမာစာရော၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိသမာစာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တမသမာစာရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဘိသမာစာရောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အာဘိသမာစာရိကံ၊ မည်၏။ ယထာ ဝေနယိကော၊ ဝေနယိကော ပုဒ်ကဲ့သို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ [၃၃] ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသတော၊ ဒွေသနည်းအားဖြင့်။ မဂ္ဂ သီလဠ၊ မဂ်သီလသည်ရင်း။ ဖလသီလဠ၊ သည်ရင်း။ အဘိသမာစာရော၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်သီလဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်ရွယ်၍။ တဒတ္ထံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ် အလိုငှါ။ တပ္ပယောဇနံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်အကျိုးရှိသော။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်သော ကျင့်ဝတ်သည်။ အာဘိသမာစာရိ ကံ၊ မည်၏။ သုပရိသုဒ္ဓါနိ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ကုန်သော။ တီဏိ ကာယကမ္မာနိ၊ သုံးပါးသော ကာယကံတို့ဌင်း။ စတ္တာရိ ဝစီကမ္မာနိ၊ လေးပါးသော ဝစီကံတို့ဌင်း။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ သော။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးမှုဌင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံ၊ ဤ ရှစ်ပါးသည်။ အာဇီဝဋ္ဌမကံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သည်။ အာဇီဝဟေတုကတော၊ အသက်မွေးမှုလျှင် အကြောင်းရှိသော။ သတ္တဝိဓဒုစ္စရိတတော၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော ဒုစရိုက်မှ။ ဝိရတိ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောပိ၊ ထိုသမ္မာအာဇီဝသည်လည်း။ သတ္တဝိဓော၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သမ္မာအာဇီ ဝတာ–သာမညေန၊ သမ္မာအာဇီဝအဖြစ်ဖြင့် တူခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော သမ္မာအာဇီဝကို။ ဧကံ၊ ကတ္တာ၊ တခုတည်းပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ တိဝတ်ခ ကုဟနဝတ္ထုသန္ဓိဿယတော၊ သုံးပါးအပြားရှိသော အံ့ဖွယ် ဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိသော။ မိစ္ဆာဇီဝတော၊ မှ။ ဝိရတိ (ပိ)၊ ကြဉ်ခြင်းကို(လည်း)။ ဧကဏ္ဍ ကတ္တာ၊ ဆိုခဲ့သော သမ္မာအာဇီဝခုနစ်ပါးနှင့် တပေါင်းတည်းပြု၍။ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သေဋ္ဌစရိယဘာဝတော၊ မြတ်သောအကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ ဧဝ၊ အရိယမဂ်သည်ပင်လျှင်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ယမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏။ အာဒိ ဘာဝဘူတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဒိမှိ၊ အစ၌။ ဘာဝေတဗ္ဗတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဘူတံ ပတ္တံ၊ ရောက်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) အာဒိဘာဝဘူတံ၊ မည်၏။ ဒေသနာဂ္ဂမေန၊ ဒေသနာ အစဉ်အားဖြင့်။ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပဋိပတ္တိဂ္ဂမေန၊ ကျင့်စဉ်အားဖြင့်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တသ သမ္ပတ္တိယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဘိသမာစာရိကသ၊ ၏။ သမ္ပဋ္ဌေနေန၊ ပြီးစီးသဖြင့်။ ပရိပူရဏေန၊ ပြည့်စုံသဖြင့်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယတံ၊ သည်။ သမ္ပဋ္ဌတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပသာဝဋ္ဌနိ၊ သေးငယ်သော အပြစ်ရှိကုန်သော။ လဟုကာနိပိ၊ လဟုကအာပတ်တို့ကို လည်း။ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ ကြဉ်ရှောင်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဟာသာဝဋ္ဌနိ၊ ကြီးမားသော အပြစ်ရှိကုန်သော။ ဗဟွာဒီနဝါနိ၊ ကြီးမားသော ဘေးရန်ရှိကုန်သော။ ဂရုကာနိ၊ ဂရုကအာပတ်တို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇေသတိတိ၊ ကြဉ်ရှောင်လတ့ံဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ သုတ္တံ ပန၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ထုတ်ပြသောသာဓက သုတ်သည်ကား။ ဧတမတ္ထံ၊ ဗျတိရေကဝသေန၊ ပြောင်းပြန်နည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ဧမ္မန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သီလံ၊ သီလကို။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုသီလကို။ (ဝုစ္စတိ–ဌီစပ်) ဥပရိဂုဏဝိသေသာနံ၊ အထက်သမာဓိ ပညာဂုဏ်ထူးတို့ကို။ ဓာရဏဋ္ဌေန၊ ဆောင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဝိရတိသီလသ၊ ဝိရတိသီလ၏ ဣတရသီလေန၊ ဤမှတပါးသောသီလနှင့်။ သမ္ပယောဂါဒိကေ၊ ယှဉ်ခြင်းအစရှိသည်သည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ အသမ္မိဿကတာဒဿနတ္တံ၊ မရောနှောသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝေရမဏိမတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

နိဿိတာနိဿိတဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ လဇ္ဇမာနနိဿယံ၊ ရအပ်သောမှီရာကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ နိဿယောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ တဏှာစရိတေန၊ တဏှာစရိုက်ရှိသူသည်၊ ဝါ၊ တဏှာ အဖြစ်များသောသူသည်။ နိဿယိတဗ္ဗတော၊ မှီအပ်သောကြောင့်။ တဏှာဝ၊ တဏှာသည်ပင်လျှင်။ တဏှာနိဿယော၊ ယမည်၏။ တထာ၊ တူ။ ဒိဋ္ဌိနိဿယော၊ ဒိဋ္ဌိသည်ပင် ဒိဋ္ဌိနဿယမည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဒိဋ္ဌိစရိတော၊ ဒိဋ္ဌိစရိတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပဝတ္တတိ–ဌီစပ်) ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ တဏှာဝိရဟေ၊ တဏှာမှ ကင်းခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိနိဿိတောဝ၊ ဒိဋ္ဌိကိုမှီသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေဝေါတိ၊ ဒေဝေါ–ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ စတုမဟာ။ပ။ ပါကဋ္ဌေဒေ၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်း, သိက္ကြားမင်း, သုယာမနတ်မင်း အစရှိသော ထင်ရှားသော နတ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒေဝညတရောတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အပါကဋ်ဠ၊ မထင်ရှားသော သာမန် နတ်ကို။ (အာဟ၊ ၏။) တဏှံ ဧဝ၊ တဏှာကိုသာလျှင်။ နိဿိတံ၊ မှီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာနိဿိတံ၊ မည်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ တဏှာယ နိဿိတန္တိ စ၊ တဏှာသည် မှီအပ်သော သီလဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ (ဝစနံ၊ စကားသည်။) ဒွေ နိဿယာတိအာဒိနာ၊ အစရှိကုန်သော အဋ္ဌကထာ

နှင့်။ ဝိရဇ္ဈာတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣတိ၊ ဤသီလဖြင့်။ သံသာရသုဒ္ဓိ၊ သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်း လွတ်မြောက်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ တဲ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြစ်သော အယူဖြင့်။ ။ လောကုတ္တရံ သီလံ၊ လောကုတ္တရာ သီလသည်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ လောကုတ္တရံပုဒ်၏ ဆိုလိုရင်းတည်း။ (လောကုတ္တရံပုဒ်၏ အရကို ပြ၏) တသေဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ လောကုတ္တရသဝ၊ လောကုတ္တရာ သီလ၏သာလျှင်။ သမ္ဘာရဘူတံ၊ အဆောက်အဦးဖြစ်သော။ ကာရဏဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိဝဋ္ဋူပနိယံ၊ ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်လျှင် မှီရာရှိသော (သီလ)။ ကား။ အတ္ထော၊ တသေဝသမ္ဘာရဘူတံ ဟူသောပါဠိ၏ လိုရင်း အနက်တည်း။

ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတ္တာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမဋ္ဌ ရတ္တိ၊ ဤညဉ့်ပတ်လုံးဝင်း။ ဣမဋ္ဌ ဒိဝသံ၊ ဤနေ့ပတ်လုံးဝင်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ (ပရိစ္ဆေဒံ၊ ကိုး။ ကတ္တာ) ဝိယ၊ ပြု၍ကဲ့သို့။ ကာလဝသေန၊ ကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ကိုး။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ။ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ ကိုး။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ သမာဒိန္နမ္ပိ၊ ဆောက်တည်ထားအပ်သော်လည်း။ (အကန့်အသတ်မရှိ ရာသက်ပန် ဆောက်တည်ထားသော်လည်းဟု ဆိုလို၏။) [၃၄] အန္တရာဝိစ္ဆိန္နံ၊ အကြားကာလ၌ ပြတ်ခြင်းမရှိသော သီလသည်။ အာပါဏကောဋ္ဌိ ဂ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သမ္ဘတ္တဝိရတိဝသေန၊ သမ္ဘတ္တဝိရတိ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ပဝတ္တိတမ္ပိ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်လည်း။ အာပါဏကောဋ္ဌိဂ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ဌ၊။ ယာဝဇီဝံ။ ပ။ ပဝတ္တိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

လာဘ။ပ။ဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ လာဘယသာနံ၊ လာဘ်အခြွေအရံတို့ကို။ ဥပ္ပါဒနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသောလာဘ် အခြွေအရံတို့ကို။ ရက္ခဏဝသေန စေ၊ စောင့်ရှောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ ဝမုနဝသေန စ၊ ပွားစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ ဥတိအင်္ဂီဝိတာနံ၊ ဆွေမျိုးကိုယ်အင်္ဂါအသက်တို့ကို။ အဝိနာသနဝသေန၊ မပျက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဣတိအတ္ထော၊ တည်း) ကိ"သော ဝိတိက္ကမိ သတီတိ၊ ဟူသည် ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝီတိက္ကမယ၊ ကျူးလွန်ခြင်းငါ။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်ကိုသော်လည်း၊ နဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယဝါစာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝီတိက္ကမိသတီတိ၊ ကျူးလွန်လတ့ဲဟူ၍။ ဣဒံ၊ ဤအဖြစ်မျိုးသည်။ ကိ"၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဧတေ၊ ဤအဖြစ်မျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ကိ"သဒ္ဒါ၏အနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ ကိ"စဒ္ဒေါ၊ ဤကိ"သဒ္ဒါသည်၊ ပဋိက္ခေပေ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္တိ၊ ၏။)

ဝဏ္ဏော၊ အမာသည်။ အာသဝေ၊ သန့်ရည်တို့ကို။ ပဋ္ဌရတိ ဝိယ၊ ယိုထွက်စေသကဲ့သို့။ (တေဘူမကမ္မတံ၊ သည်။) ကာမာသဝါဒိကေ၊ ကာမာသဝအစရှိသော အာသဝေါတို့ကို။ အာရမ္မဏာဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌရတိ၊ ယိုထွက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္ဘယောဂါဘာဝေပိ၊ ယှဉ်ခြင်းမရှိသော်လည်း။ (စာကိုယ်၌ ဘာဝပုဒ်ပိုသည်) အာသဝေစိ၊ အာသဝတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္ထတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာသဝံ၊ မည်၏။ တေဘူမကမ္မဏာတံ၊ တေဘူမကတရား အပေါင်းကို ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ရသောကြောင့်။ သီလံ၊ လောကီ သီလသည်။ တပ္ပရိယာပန္နံ၊ ထိုသစာသဝတရား၌ အတွင်းဝင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာသဝံ သီလံလောကိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘဝတိသေသာ၊ ဘဝအထူးတိုပဟူသည်။ သမ္ဘတ္တိဘဝါ၊ ပြည့်စုံသော ဘဝ, ကောင်းသော ဘဝတို့တည်း။ ဝိနယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိနယပရိယတ္တိ ဝိနည်းကို သင်ယူခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို ဝိနည်းပိဋကတ်၌။ အာဂတသိက္ခာပဒါနိ၊ လာသောသိက္ခာပုဒ်တို့တည်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇ ဟူသည်။ တရဏပီတိ၊ နသော ပီတိတည်း။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ မှန်စွာသိမြင်သောဉာဏ်ဟူသည်။ သပစ္စယနာမရူပဒဿနံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ နာမ်ရုပ်ကို သိမြင်သော ဉာဏ်ပေတည်း။ တရဏဝိပဿနာ၊ တည်း။ နိဗ္ဗိဒါတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ၊ ညာဏ်တည်း။ တေန၊ ထိုညာဏ် ဖြင့်။ ဗလဝဝိပဿနံ၊ အားကြီးသော ဝိပဿနာကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂ–ဟူသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ဝိမုတ္တိ၊ ဟူသည်။ အရဟတ္တဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊ ဟူသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ တည်း။ ကထာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိနယကထာ၊ ဝိနည်းစကားတည်း။ ဝါ၊ ဝိနည်းကို ပြောဆိုခြင်းတည်း။ မန္တနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိနယဝိစာရဏာ၊ ဝိနည်းကို စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်း တည်း။ ဥပနိသာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တ။ပ။ သခ်ါတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော အကြောင်းအဆက်ဆက်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပနိ သယော၊ ယတည်း။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာသီလ ဟူသည်။ မဂ္ဂဖလစိတ္တသမ္ပယုတ္တံ၊ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်သော။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်သီလ ဖိုလ်သီလတို့တွင်။ မဂ္ဂသီလံ၊သည်။ ဘဝနိဿရဏာဝဟံ စ၊ သည်ဌင်း။ ပစ္စဝေက္ခ ဉာဏသ၊ ၏။ ဘူမိ စ၊ ဖြစ်ရာဘုံ အာရုံသည်ဌင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖလသီလံ ပန၊ သည်ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏသေဝ၊ ၏ သာလျှင်။ ဘူမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၂။ ဟီနာဓိမုတ္တိဝသေန၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆန္ဒာဒီနမ္ပိ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏီတာဓိမုတ္တိဝသေန၊ မြတ်သောနှလုံးသွင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဏီတတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒု။ပ။ ဝသေ နဲ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ၏ အလယ်အလတ်အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဇ္ဈိမတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ကမ္မံ၊ သည်။ အာယူဟနဝသေန၊ အားထုတ်မှု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟီနာဒိဘေဒဘိန္နံ၊ ဟီန စသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဆန္ဒစသည်တို့သည်လည်း။ ပဝတ္တိအာကာရဝသေန၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဘိန္နာ၊ ကွဲကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) နေသံ၊ ထိုဆန္ဒ စသည်တို့၏။ သော စ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ထိုဖြစ်သော အခြင်းအရာသည်လည်း။ အဓိမုတ္တိဘေဒေန၊ နှလုံးသွင်းကွဲခြင်းကြောင့်။ (ဘိန္နော၊ ကွဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊

သို့၏။ ဒဠ္ဍဗ္ဗ၊ ၏။ ယသကာမ တာယာတိ၊ ကား။ ကိတ္တိသိလောကာဘိရတိယာ၊ အကျော်အစော ဂုဏ်သတင်း၌ မွေ့လျော်သဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပရိဝါရိဿာယ၊ အခြွေအရံကို အလိုရှိသဖြင့်။ မာဒိသော၊ ငါသို့သောသူသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သော မကောင်းမှုကို။ ကထံနာမ ကရေယျ၊ အဘယ်ကြောင့် ပြုရာအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့၏။ ပါပဇိဂုစ္ဆာယ၊ မကောင်းမှုမှ စက်ဆုပ်သဖြင့်။ အရိယဘာဝံ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ အနုပဋ္ဌိလိဋ္ဌ။ နွဲ့ကား။ အတ္တာ(ကို)သနပ–ရဝမ္ဘနာဟိ စ၊ မိမိကိုယ်ကို မြှင့်မြောက်ခြင်း, သူတပါးကို နှိမ်ချခြင်းတို့ဖြင့်ရင်း။ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော။ ဥပဋ္ဌိလေသေဟိ စ၊ သတို့ဖြင့်ရင်း။ အနုပဋ္ဌိလိဋ္ဌံ၊ မည်စ်ညူးသော။ ဘဝဘောဂတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဘဝသမ္ပတ္တိ–အတ္ထဟေတု၊ တို့အကျိုးငှါရင်း။ ဘောဂသမ္ပတ္တိအတ္ထဟေတု၊ တို့အကျိုးငှါရင်း။ အတ္တနေ။ပ။ ပဝတ္တိတန္တိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌ ဖြင့်။ သာဝက။ပ။ သီလံ၊ သာဝကလောင်း ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလောင်းတို့၏ သီလကို။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗ။ပ။ တ္ထာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့ကို။ [၃၅] သံသာရဗန္ဓနတော၊ သံသရာအနှောင်အဖွဲ့မှ။ ဝိမောစနတ္ထာယ၊ လွတ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ ပါရိမိတာ သီလံ၊ သီလ ဟူသည်။ မဟာဗောဓိသတ္တသီလံ၊ မဟာဗောဓိလောင်း ဘုရားအလောင်းတို့၏ သီလတည်း။ ယာ၊ ယင်းသီလသည်။ ကရုဏာ။ပ။ ဂုဟိတာ၊ ကရုဏာနှင့် ဥပါယကော–သလ္လညာဏ်တို့က သိမ်းဆည်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သိမ်းအပ်သော။ မဟာ ဗောဓိ' အာရဇ္ဇပဝတ္တာ၊ မဟာ ဗောဓိဉာဏ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ ပရမု။ပ။ သလ္လေခါ၊ အလွန်အမြတ်ဆုံးသို့ (ခေါင်ထိပ်သို့)ရောက်သော စင်ကြယ်ခြင်း, ခေါင်းပါးစေခြင်းရှိသော။ ဒေသ။ပ။ ရဟိတာ၊ အရပ်ဒေသ, အချိန်ကာလ, သတ္တဝါစသည်ကြောင့် နှစ်သွယ်နှစ်ခု ဖြစ်ခြင်းကင်းသော။ သီလပါရမိတာ၊ သီလပါရမီတော်ပေတည်း။

အနနုရူပန္တိ၊ ကား။ အသာရုပ္ပံ၊ မသင့်လျော်သော။ ဧတသ၊ ဤသူအား။ အတ္တာ ဧဝ၊ မိမိသည် သာလျှင်။ ဂရု၊ အလေးပြုအပ်သူသည်။ အဓိပတိ၊ အကြီးအမှူးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာဂရု၊ မည်၏။ (အတ္တာဓိပတိ စ၊ အတ္တာဓိပတိလည်း မည်၏။ ဤပုဒ်လည်း ရှိသင့်၏။) လဇ္ဇာဓိကော၊ ရှက်ခြင်းလွန်ကဲသောသူကို ဏှေ။ အတ္တာဓိပတိတော၊ တိမှ။ အာဂတံ၊ သော သီလသည်။ အတ္တာဓိပတေယျ၊ ယျမည်၏။ ဧတသ၊ ဤသူအား။ လောကော၊ သတ္တဝါအပေါင်းလောက ဟူသော။ အဓိပတိ၊ သည်။ ဂရု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကာဓိပတိ၊ မည်၏။ သြတ္တပါဓိကော၊ ကြောက်ခြင်းလွန်ကဲသောသူကို ဏှေ။ အယံ ဓမ္မော နာမ၊ ဤတရားမည် သည်ကား။ မဟာနဘာဝေါ၊ ကြီးမားသောအာနုဘော်ရှိ၏။ ဧကန္တနိယျာနိကော၊ စင်စစ် ထုတ် ဆောင်တတ်၏။ ဝါ၊ စင်စစ်ထွက်သွားတတ်၏။ သော စ၊ ထိုတရားကိုလည်း။ ပဋ္ဌိ ပတ္တိယာဝ၊ အကျင့်ဖြင့်သာလျှင်။ ပူဇေတဗ္ဗော၊ ပူဇော်အပ် ပူဇော်ထိုက်၏။ ဝါ၊ ပူဇော်နိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထိုတရားကို။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ပူဇေသာ မိ၊ ပူဇော်အံ့။ ဣတိ ဏာဝံ၊ သို့။ ဓမ္မမဟတ္တံ၊ တရားတော်၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပူဇေတုကာမေန၊ ပူဇော်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။

ပရမဋ္ဌတ္တာသိ၊ ကား။ ပရာဘဝဝသေန၊ ပျက်စီးစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အာမဋ္ဌတ္တာ၊ သုံးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ (ပါပေန္တိ ၌စပ်) အဟ၊ သည်။ ဣမိနာ သီလေန၊ ဖြင့်။ ဒေဝေါ ဝါ၊ ထင်ရှားသော နတ် ဖြစ်စေ။ ဒေဝညတရော ဝါ၊ မထင်ရှားသော သာမန်နတ်ဖြစ်စေ။ ဘဝိဿမိ၊ အံ့။ ဣမိနာ သီလေန၊ ဖြင့်။ မေ၊ ငါအား။ သံသာရ သုဒ္ဓိ၊ သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်း လွတ်မြောက်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တသ၊ ဖြစ်သော (နလုံးသွင်းသော) သူ၏။ သီလံ၊ ကို။ ပရာမသန္တိယော၊ မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်ကုန်လျက်။ တံ၊ ထိုသီလကို။ ပရာဘဝံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ အနုပ။ပ။တော၊ ဥပနိဿယမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ပုထု။ပ။ သာတိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနေသု၊ တို့တွင်။ ကလျာဏကသ၊ ကောင်းသောဂုဏ် ရှိသောသူ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုထုဇ္ဇနောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ကလျာဏေဟိ၊ ကောင်းကုန်သော။ သီလာဒီဟိ၊ သီလစသည်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံပေ၏။ ။ ပရာမသနကိလေသာနံ၊ မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်တတ်သော ကိလေသာတို့ကို။ ဝိကွမ္ဘနတော စ၊ ပယ်ခွာတတ်သောကြောင့်ရင်း။ သမုစ္ဆိန္နနတော စ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်တတ်သောကြောင့်ရင်း။ တေဟိ၊ ထိုပရာသကိလေသာတို့သည်။ နှ ပရာမဋ္ဌ၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်အပ်၊ ဝါ၊ မဖျက်ဆီးအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပရာမဋ္ဌ၊ မည်၏။ တသ တသ ကိလေသဒရထသ၊ ထိုထို ကိလေသာအပူကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနတော၊ တဖန်ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့်။ ဝူပသမနတော၊ ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့်။ ပဋိပဿဒ္ဓ၊ မည်၏။

ကတပဋိကမ္မန္တိ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာနဒေသနာဟိ၊ ဂရုကအာပတ်မှ ထခြင်း, လဟုကအာပတ်ကို ပြောကြားခြင်းတို့ဖြင့်။ ယထာ ဓမ္မံ၊ ဝိနည်းတရားအားလျော်စွာ၊ ကတပဋိကာရံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကုစားခြင်းရှိသော။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကုစားပြီးလတ်သော်။ တံ သီလံ၊ သည်။ ပဋိပါကတိကမေဝ၊ တဖန် ပကတိအတိုင်းသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ ဝိသုဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကတပဋိကမ္မန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ နှ ပုနဧဝ ကရိဿန္တိ၊ တဖန် ဤသို့ မပြုတော့အံ့ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာ နမ္မိ၊ ဆောက်တည်ခြင်းကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗ၊ ၏။ အစ္ဆမ်သံ နခေါ၊ ဝံသားလေလော။ သူကရမ်သံ နခေါ၊ ဝက်သားလေလော။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝတ္ထုအမှုဒ္ဓသော်ရင်း။ ပါစိတ္တိယံ နှ ခေါ၊ ပါစိတ်လေလော။ ဒုက္ကဋံ နခေါ၊ လော။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာပတ္တိယာ ဝါ၊ ၌သော်ရင်း။ မယာ၊ သည်။ တံ ဝတ္ထု၊ ကို။ ဝီတိက္ကန္တံ နခေါ၊ ကျူးလွန်အပ်မိလေပြီလော။ နှ နှ ခေါ ဝီတိက္ကန္တံ၊ သလော။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဠာစာရေ ဝါ၊ ကျူးလွန်မှုဒ္ဓသော်ရင်း။ ဝေမတိကသ၊ ယုံမှားရှိသော။ သံသယာပန္နသ၊ ယုံမှားခြင်းသို့ရောက်သောသူ၏။ ယထာဓမ္မံ၊

ဝိနည်းတရား အားလျော်စွာ။ ပဋိကမ္မေန၊ ကုစားခြင်းဖြင့်။ ဝိသောဧတေဗ္ဗ၊ အပ်၏။ ဝိမတိဧ၀၊ ယုံမှားသည်ပင်လျှင်။ ဝေမတိက၊ ကမည်၏။ တသ္မိံ ဝေမတိကေ၊ ထိုယုံမှား သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိမတိယာ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိမတိ ပဋိဝိနေတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ တံ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ ဝိစာရေတွာ ဝါ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်၍ သော်၎င်း။ ဝိနယဧရေ၊ ဝိနည်းဆောင်(ဝိနည်းခိုရ်) ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပုစ္ဆိတွာ ဝါ၊ မေး၍သော်၎င်း။ ကစ်၊ ယုံမှားကို။ ဝိနောဒေတဗ္ဗာ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်၏။ နိဂ္ဂဟေန ပန၊ ယုံမှားကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်။ စေ(သိယာ)၊ အုံ့။ ကာ တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ အကပ္ပိယံ စေ၊ အကယ်၍ မအပ်သည်ဖြစ်ငြားအုံ့။ ဆဋ္ဌေတဗ္ဗံ၊ စွန့်လွှတ်အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣစ္စဿ ဖာသု ဘဝိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၃၆] စတူဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ မဂ္ဂဖလပရိယာပန္နံ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၌ အတွင်းဝင်သော။ သီလံ၊ ကို။ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တံ၊ မဂ်ဖိုတို့နှင့်ယှဉ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ (သမုဒါယေသု ဟူရာ၌ သမုဒါယေဟိဟု ရှိသင့်၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ သမုဒါယေ၊ အပေါင်း၌။ ပဝတ္တဝေါဟာရာ၊ ဖြစ်သောဝေါဟာရတို့သည်။ အဝယဝေသုပိ၊ အစိတ်တို့၌လည်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ (ပဝတ္တ ဝေါဟာရာ .... ပဝတ္တတီတိဟု ဧကဝုစ်နှင့် ရှိလျှင် သာ၍ ကောင်း၏။) သေသန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ လောကိယသီလံ၊ လောကီသီလသည်။

ပကတိပီတိ၊ ကား။ သဘာဝေါပိ၊ ပင်ကိုရင်းအလေ့သဘောသည်လည်း။ သုခသီလော၊ ချမ်းသာသော အလေ့ရှိသူဟူသည်။ သခီလော၊ ပြေပြစ်သော။ သုခသံ၀ါသော၊ ချမ်းသာ ချောမောသော ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်း ရှိသူတည်း။ တေန ပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ ပကတိအတ္ထဝါစကတ္တေန၊ တဖြစ်သော။ သီလံ၊ သည်။ ဣစ္စာဒိမေဗ္ပေတသီလေန၊ ဤအရာ၌ အလိုရှိအပ်သော သီလနှင့်။ ဧသဂ်ဟံ၊ တူသောရေတွက်ခြင်းရှိ၏။ (သေက္ခသီလ ဟူရာ၌ အဗျာကတဖိုလ်သီလကို ကုသိုလ်မဂ်သီလနှင့် တပေါင်းတည်းပင်။ ရေတွက်ရယူသည်ကို ဆိုလို၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကုသလသေသ၀၊ အကုသိုလ်သီလ၏ သာလျှင်။ အယူဇ္ဇမာနတ၀၊ မယှဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ တတ္ထအကုသလန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သေက္ခတ္တိက၊ သေက္ခတိက်ကို။ ဣဓ၊ ၌။ ဂဟိတ၀၊ ၏။ ကုသလတ္တိက၊ ကို။ ဣဓ၊ ၌။ နဉ ဥပနီတ၀၊ မဆောင် အပ်၊ ဝါ၊ ဆောင်၍မပြအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ ဝုတ္တနယေနေ၀ါတိ၊ ကား။ ဝုတ္တေနေ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ကုသလတ္တိက၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဟိနတ္တိကာဒီနံ၊ ဟီနတိက် အစရှိကုန် သော။ ပဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ တိကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အသ သီလသ၊ ၏။ တိ၀ိဓတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။

၁၃။ ယောဓာတိ၊ ယောဓ ဟူသောပါဠိကို။ ယော ဣဓ၊ ယောဣဓဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ (ပဒဋ္ဌေဒသ်ဝဏ္ဏနာတည်း၊ အနက်ပေးလိုလျှင်–ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌ ဟုပေး) ဝတ္ထုဝိတိက္ကမေတိ၊ ကား။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝတ္ထုနော၊ ကို။ ဝီတိက္ကမနေ အဗျာစာရေ၊ လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ ကာသမက်ပ္ပါ၀ယော၊ ပွအစရှိကုန်သော။ နဝမဟ ဝိတက္ကာ၊ ဝိတက်ကြီးကိုးပါးတို့သည်။ မိစ္ဆာသက်ပ္ပါ၊ ပွမည်ကုန်၏။ ဧ၀ရူပသာတိ၊ ကား။ ဧဒိသသ၊ဤသို့သဘောရှိသော။ ဟိ၊ မှန်၏။ သီလ၀န္တေ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အနုပသက်မိတွာ၊ မချဉ်းကပ်မူ၍။ ဒုဿီလေ၊ လပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သေ၀န္တသ၊ သော။ (တသ္မာ၌စပ်) တတော ဧ၀၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိ၊ ထွေမြင်ရသော အပြုအမူကို အတုလိုက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇနေန၊ ရောက်သဖြင့်။ ပဏ္ဍိတ္တိ၀ိတိက္ကမေ၊ ပညတ်တော်ကို ကျူးလွန်ခြင်း၌။ အဒေါသဒဿာ၀ိနော၊ အပြစ်ကို မြင်လေ့မရှိသည်ဖြစ်၍။ မိစ္ဆာသက်ပ္ပဗဟုလတာယ၊ မိစ္ဆာသက်ပ္ပ၊ အဖြစ်များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနုစ္ဆဋ္ဌာနိ၊ မနလျှင် ခြောက်ခုမြောက် ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ အရက္ခတော၊ မစောင့်စည်းသော။ တသ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလံ၊ သည်။ ဧကံ သေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟာနဘာဂိယံ၊ ဆုတ်ယုတ်သောအဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဌိတိဘာဂိယံ၊ တည်တန့်ခြင်းအဖို့ရှိသည် (သော်လည်း)။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိသေသာဒိဘာဂိယတာ၊ ယ စသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကုတော၊ အုံ့နည်း။ သီလသမ္ပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သီလပါရိပူရိယာ၊ သီလ၏ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ အယဉ္ဇနဿဉ္ဇတ္တာရီတိ၊ ကား။ ဥတ္တာရိ၊ အထက်၌၀ါ၊ ထိုထက်အလွန်။ ဝိသေသာ၀ိဂမာယ၊ တရားထူးကို ရခြင်းငှါ။ အ၀ါယမန္တသ၊ အားမထုတ်သော။ ။ သီလံ၊ သည်။ အသမာဓိသံ၀တ္တနိယတ္တာ၊ သမာဓိကို မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဌိတိဘာဂိယံ၊ သည်။ ဘ၀တိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဓိသ္မိံ၊ ကို။ သမ္ဘဒိတေ၊ ပြည့်စုံအပ်သည်ရှိသော်။ သီလသ၊ ၏။ သမာဓိသံ၀တ္တနိယတာ၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေ တတ်၏ အဖြစ်ကို။ နိစ္ဆိယတိ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ သမာဓတ္တာယော တိ၊ ကား။ သမထာသေန၊ သမထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာဓာ နတ္ထာယ၊ တည်ကြည်ခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗိဒန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဗလ၀။ပ။ နတ္ထံ၊ ဗလ၀ဝိပဿနာကို ပြုခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗိဒါဂဟဏံ၊ နိဗ္ဗိဒါ ဉာဏ်ကို ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တာ၀တာပိ၊ ထိုမျှဖြင့်လည်း။ သီလသ၊ ၏။ နိဗ္ဗေ၀။ပ။ဒ္ဒိတော၊ နိဗ္ဗေ၀ ဘာဂိယအဖြစ်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။

နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ စ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့၏။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ တာနိ ပန၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့သည်ကား။ အသာ၀ရဏာ–ပညတ္တိတော၊ ပညတ်မှ။ အညာနိ၊ တပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တည်း။ နေသန္တိ၊ နေသံ ဟူသောပုဒ်သည်။ ရက္ခိတဗ္ဗာနီတိ ပဒံ၊ နိ ဟူသောပုဒ်ကို။ အ၀ေက္ခိတ္တာ၊ ၍။ ကတ္တာရိ၊ ကတ္တားအနက်၌။ သာမိ၀စနံ၊ ဆဋ္ဌီ၀ိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။

ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သတိ ဝါ ဥဿာဟေတိ၊ ကား။ ဥဿက္ကိတ္တာ၊ တဆင့်တတ်၍။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ ရက္ခိတုံ၊ ၎။ ဥဿာဟေ၊ အားထုတ်နိုင်ခြင်း, စွမ်းနိုင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဒဿတိ၊ ဒဿဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဃဋ္ဋိကာရ စသည်တို့၏ သီလကဲ့သို့။ သာမဏေရာနံ၊ တို့၏သီလ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဋ္ဌာတိ၊ ကား။ နစ္စာဒိမာလာဒိဝေရမဏိ၊ နစ္စစသည်မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း, မာလာစသည်မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို။ ဧကံကတ္တာ၊ တပုဒ်တည်းပြု၍။ သဗ္ဗစ္ဆိမဝေါနိ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံး သိက္ခာပုဒ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့တည်း။

[၃၇] အဝီတိက္ကမောတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌံ၊ ကုန်သော။ သီလာနံ၊ တို့ကို။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းတည်း။ ပကတိ သီလန္တိ၊ ကား။ သဘာဝသီလံ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောဖြင့် သီလတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဥတ္တာရကုရုကာနံ၊ ဥတ္တာရကုရုကျွန်းသား တို့၏။ သီလံ၊ သည်။ တတြာပိပဝတ္တိနိယတံ၊ ထိုကျွန်း၌ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ကိန်းသေမြဲ၏။ မရိယာဒါစာရိတ္တန္တိ၊ ကား။ တသ တသ သာဝဇ္ဇသ၊ ထိုထို အပြစ်ရှိသောအမှုကို။ အကရဏေ၊ မပြုခြင်း၌။ မရိယာဒဘူတံ၊ အပိုင်းအခြားစည်းကမ်းဖြစ်၍သော။ (စာရိတ္တံ–၌စပ်) တတ္ထ တတ္ထ ကုလာဒီသု၊ ထိုထိုအမျိုး စသည်တို့၌။ ပုဗ္ဗပုရိသေဟိ၊ ရှေးယောကျ်ား (ရှေးလူကြီး) တို့သည်။ ၌ပိတံ၊ ထားအပ်ခဲ့သော။ စာရိတ္တံ၊ အလေ့အကျင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကုလဒေသပါသဏ္ဍမ္ဘော၊ အမျိုးတို့၏ကျင့်ဝတ်, အရပ်ဒေသ၏ ကျင့်ဝတ်, ပါသဏ္ဍ အယူရှိသူတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို။ အာစာရသီလန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကုသလ ဓမ္မစသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ကုလဓမ္မော၊ မွတ်ဟူသည်။ ဗြဟ္မဏာနံ၊ ဗြာဟ္မဏလူမျိုးတို့၏ အမွေပါနာဒိ၊ သေရည်ကို မသောက်ခြင်း စသည်ပင်တည်း။ ဒေသဓမ္မော၊ ဟူသည်။ ဧကစ္စနေပဒဝါသီနံ၊ အချို့နယ်ပယ်အရပ်ဒေသ၌ နေသူတို့၏။ အဟိ'သနာဒိ၊ မညှင်းဆဲခြင်း စသည်ပင်တည်း။ ပါသဏ္ဍဓမ္မော၊ ဟူသည်။ တိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏။ ယမနိယမာဒိ၊ ယမ နိယမ စသော ကျင့်ဝတ်ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တိတ္ထိယမတံ၊ တိတ္ထိတို့၏ အယူကို။ (ဝုစ္စတ္တိ–၌ စပ်) တဏှာပါသဠေ၊ တဏှာ ဟူသော ကြောက်ကွင်းကိုငင်း။ ဒိဋ္ဌိပါသဠေ၊ ကိုငင်း။ ဧတေတိ၊ ထောင်တတ်၏။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အရိယဝိနယသ၊ ဘုရားအဆုံးအမ သာသနာတော်အား။ ပါသံ ဗာဓံ၊ ညှင်းဆဲခြင်းကို။ ဧတေတိ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါသဏ္ဍန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပကတိယာ၊ ပြကတေ့အားဖြင့်။ သီလဝတီ၊ သီလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ဘုရားအလောင်း မယ်တော်၏။ ပဋ္ဌ သိက္ခာပဒသီလံ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဗောဓိသတ္တပိတရိပိ၊ ဘုရားအလောင်း၏ ခမည်းတော်၌သော်လည်း။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနပိ၊ စိတ်ဖြစ်ရုံမျှဖြင့်သော်လည်း။ အသံကိလိဋ္ဌံ၊ မညစ်နွမ်းသော၊ ဝါ၊ မညစ်နွမ်း သည်ဖြစ်၍။ ဥက္ကံ့ သဂတံ၊ အလွန်အကဲသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ဣဒံ၊ ဤသီလကို။ ဓမ္မတာသီလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာမဂုဏူပသံဟိတန္တိ၊ ကား။ ကာမကောဋ္ဌာသေသု၊ ကာမအဖို့တို့၌။ အသဒ္ဒူပသံဟိတံ၊ သာယာမှုနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ကာမသဘာဝဓမ်တံ၊ ကာမဂုဏ်၌ သာယာမှုဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော၊ ဝါ၊ သာယာမှုဖြင့် မက်မောသော။ ဓမ္မတာသီလန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မတာယ၊ အားဖြင့်။ ကာရဏနိယာမေန၊ ဖြစ်မြဲအကြောင်းအားဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာသော။ သီလ၊ တည်း။ ဟိ၊မှန်၏။ သီလပါရမိ'၊ မီကို။ ပရ မုက္ကံသ၊ အလွန်အမြတ်ဆုံး ခေါင်ထိပ်သို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေပြီး၍။ ကုစ္ဆိဂတသ၊ ဝမ်းတိုက်၌တည်သော။ မဟာဗောဓိသတ္တသ၊ ၏။ သီလတေဇေန၊ သီလတန်ခိုးကြောင့်ငင်း။ ဂုဏာနုဘာဝေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ အာနုဘော်ကြောင့်ငင်း။ ဗောဓိသတ္တ မာတု၊ မယ်တော်၏။ ဝါ၊ အား။ သရသေနေဝ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ပရမသလ္လေခပ္ပတ္တံ၊ အလွန်အကဲ ခေါင်းပါးစေခြင်းသို့ရောက်သော။ သီလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာကဿပါဒီနန္တိ ဇတ္တ၊ ပါ၌၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဘဒ္ဒါဒိကေ၊ ဘဒ္ဒါထေရီ စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအရှင် မဟာကဿပ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သုစိရံ ကာလံ၊ အလွန်ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ သုပရိသုဒ္ဓသီလာ ဇေ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သီလရှိကုန် သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အာဂတာ ကိရ၊ လာခဲ့ကုန် သတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓသတ္တာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တာသု တာသု ဇာတိသူတိ၊ ကား။ သီလဝ။ပ။ ဇာတိသု၊ သီလဝမင်း, မဟီသမင်း အစရှိသော ဘဝတို့၌။ ဧတသ၊ ဤသီလ အား။ ပုဗ္ဗေ ပုရိမဇာတိယံ၊ ရှေးဘဝ၌။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးခဲ့သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဟေတု ကသီလံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သမာဒါနေန၊ ဆောက်တည်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဝီတိက္ကမလက္ခဏံ၊ အလွန်ကျူးခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဣဒံ ပကတိသီလဒိ၊ စသည်ကို။ သမ္ဘတ္တဝိရတိသင်္ခါတံ၊ သမ္ဘတ္တဝိရတိ၌ ရေတွက်အပ်သည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ယံ သီလံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ အပ်၏။ ဣဓတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဝက္ခ ။ပ။ ကသ၊ ဆိုလတ့်သော သီလကို အပြည့်အစုံဖြည့်ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ သန္ဓိသယ။ ပ။ ဒီပနံ စ၊ မှီရာဖြစ်သော သာသနာတော်ကို ပြသောပုဒ်သည်ငင်း။ အညသာသနသ၊ တပါးသော သာသနာ၏။ တထာဘာဝပဋိသေဓနံ စ၊ ထိုအခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို မြစ်သောပုဒ်သည်ငင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊မှန်၏။ ဣဓေ။ပ။ အညေဟိတိ၊ ဟူသော။ ဇေတ်၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမဏော၊ ကိလေသာ ငြိမ်းသောရဟန်းကို။ ဣဓေ၊ ဤသာသနာ၌သာလျှင်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏ ။ပ။ ပရပ္ပဝါဒါ၊ တပါးသော သာသနာပဝါဒတို့သည်။ အညေဟိ၊ အမှန်တရားကို သိကုန်သော။ သမဏောဟိ၊ တို့မှ။ သုညာ၊ ဆိတ်ကုန်၏။] ဘိက္ခူတိ၊ ပုဒ်သည်။ တသ သီလသ၊ ကို။ ပရိ။ပ။ ဒီပနံ၊ အပြည့်အစုံဖြည့် ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ပါတိ။ပ။ သံ ဝုတောတိ ဣဓ၊ ပုဒ်သည်။ အသ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပါတိမောက္ခသီလေ၊ ၌။ ပတိ။ပ။ဒီပနံ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြသောပုဒ် တည်း။ ဝိဟရတိတိ ဣဓ၊ ဤပုဒ်သည်။ အသ၊ ၏။ တဒန။ပ။ ဒီပနံ၊ ထိုသီလအားလျော်သော နေထိုင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို ပြသောပုဒ်တည်း။ အာစာရ။ပ။ ဣဓတိ ဣဓ၊ သည်။ ပါတိ

မောက္ခသံဝရသ စ၊ အားရင်း။ ဥပရိ။ပ။ နဠ၊ အထက်၌ (နောက်ကာလ၌) ရအပ်သိအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့အားရင်း။ ဥပကာရ။ပ။ ဒီပန်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားတို့ကို ပြသောပုဒ်တည်း။ အဏု။ပ။ ဒဿဝီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်အပေါင်းသည်။ ပါတိမောက္ခတော၊ ပါတိမောက်သီလမှ။ အစဝနဘာဝပရိဒီပန်၊ မလျှောကျသည်၏အဖြစ်ကို ပြသော စကားတည်း။ သမာဒါယာတိ၊ ပုဒ်သည်။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ အာဒါနပရိဒီပန်၊ ဆောက်တည်ခြင်းကို ပြသောပုဒ်တည်း။ သိက္ခတီတိ၊ ပုဒ်သည်။ သိက္ခာယ၊ နှင့်။ [၃၈] သမ္ဘိဘာဝ ပရိဒီပန်၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသော ပုဒ်တည်း။ သိက္ခာပဒေသူတိ၊ ပုဒ်သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗမ္မပရိဒီပန်၊ ကျင့်အပ်သော တရားကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဇတ္တ၊ ၌။ ယံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ပရတောဿ။ အာဝိဘာဝိသတိ၊ လတ့်။

သောတိ၊ ကား။ ပါတိမောက္ခသီလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတဘိက္ခု၊ တည်သောရဟန်းတည်း။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌ စပ်) ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့သော ရဟန်းအား၊ ဝါ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ၊ ကို။ ဣန္ဒြိယတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တံ၊ ထိုသို့သော ရဟန်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ စက္ခုနာတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ယတော၊ အကြင် ဣန္ဒြေမှ၊ သော သံဝရော၊ ထိုစောင့်စည်းခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုဣန္ဒြေကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ရူပန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အာရုံ၌။ သော သံဝရောသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအာရုံ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဒိသွာ။ပ။ ဂ္ဂါဟီတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။ သံဝရသ၊ ၏။ ဥပါယံ၊ အကြောင်းဥပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယတ္ထာ။ပ။ သသဝေယျန္တိ၊ ပါဋ္ဌဖြင့်။ သံဝရသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော မစောင့်စည်းခြင်းကိုလည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမစောင့်စည်း ခြင်း၌။ အာဒီနဝံ စ၊ အပြစ်ကိုလည်း။ (တတ္ထ စဟု စနှင့် တကွ ပါဋ္ဌမှန် ရှိစေ) ဒဿေတိ၊ ၏။ သံဝရယယ ပဋိပဇ္ဇတီတိ၊ ဖြင့်။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ သတိယာ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗတံ၊ ထင်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယန္တိ၊ ဖြင့်။ သတိယာ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပနမေဝ၊ ထင်စေခြင်းသည်ပင်လျှင်။ စက္ခုန္ဒြိယ သ၊ ကို။ အာရက္ခာ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စက္ခုန္ဒြိယေ။ပ။ ဇတိတိ၊ ဖြင့်။ တထာဘူတာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သတိယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သံဝရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ။ ဝိတက္ကမသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘ ဇ္ဇော၊ ၏။ ဆန္ဒံ သိက္ခာပဒါနိန္တိ၊ ကား။ အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ၊ အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အသန္တံ၊ ထင်ရှား မရှိသော။ အဘူတံ၊ မဟုတ်မမှန်သော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ ကို။ ဥလ္လပတိ၊ ဝါကြွားပြောဆို၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဂတာနံ၊ လာကုန်သော။ ဆန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ပါရာဇိကာဒိပဋိသံယုတ္တာနံ၊ ပါရာဇိက စသည်နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ သာမဉ္ဇဇေပွနာဒိနာ၊ အနီးအနားပြု၍ပြောခြင်း အစရှိသော။ တိဝိဓေန၊ သော။ ကုဟနဝတ္ထုနာ၊ အံ့ဖွယ်ဝတ္ထုဖြင့်။ ဝိမှာပနံ၊ အံ့သြစေခြင်းသည်။ ကုဟနာ၊ မည်၏။ အတ္တာနံ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကိုသော်ငင်း။ ဒါယကံ၊ ဒါယကာကိုသော်ငင်း။ ဥက္ခိပိတ္တာ၊ မြှောက်ပင့်၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ပြောသည်ရှိသော်။ သော၊ ထိုဒါယကာသည်။ ကိဠိ၊ ကို။ ဒဒါတိ၊ ပေးလျှ၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာဖြင့်။ ကထာနံ၊ ပြောဆိုခြင်းသည်။ လပနာ၊ မည်၏။ ။ ပစ္စယဒါနသညုပ္ပါဒယံ၊ ပစ္စည်းကို ပေးလှူခြင်း၌ အမှတ်သညာကို ဖြစ်စေရစေသော။ ကာယဝစီကမ္မံ၊ ကိုယ်အမှုနှုတ်အမှုကို။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တေန နိမိ တ္တေန၊ ထိုအမှတ်နိမိတ်ဖြင့်။ စရတိ၊ ပြုကျင့်၏။ ဝါ၊ ကား။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေမိတ္တိကော၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုအမှတ်နိမိတ်ပြုတတ်သူ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ နေမိတ္တိကတာ၊ မည်၏။ ဂန္ဓာဒယော၊ နံ့သာစသည်တို့ကို။ နိပိသတိဝိယ၊ ကြိတ်ဘိသွေးဘိသက့ဲသို့။ (ဘဏ္ဍာဒယော ဟုရှိလျှင် မင်းခစားစသည်တို့ကို အထက်လူကြီးက ဖိနိပ်ပြောဆိုသကဲ့သို့ဟု အနက်ပြန်) လာဘာယ၊ လာဘ်အလို့ငှါ။ ပရေသံ၊ တို့ကို။ အဏ္ဏောသနာဒိနာ၊ ဆဲရေးခြင်းစသည်ဖြင့်။ နိပိသတိ၊ ကြိတ်ချေဖိနိပ်၍ ပြောတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပေသော၊ မည်၏။ နိပ္ပေသောဝ၊ နိပ္ပေသသည်ပင်လျှင်။ နိပ္ပေသိကော၊ မည်၏။ တသ၊ ထို ဖိနိပ်၍ ပြောဆိုတတ်သူ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ နိပ္ပေသိကတာ၊ မည်၏။ မဟိစ္ဆတာယ၊ အလိုကြီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တာနာ လဒ္ဓ လာဘေန၊ မိမိ ရအပ်ပြီးသော လာဘ်ဖြင့်။ ပရတော၊ သူတပါးထံမှ။ လာဘပရိယေသနာ၊ လာဘ်ကို ရှာမှီးခြင်းသည်။ လာဘေန။ပ။ သနတာ၊ မည်၏။ ဧဝမာဒီနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပိယ။ပ။ ကမျှတာဒီ၊ ချစ်ဖွယ်ကိုသာ ထပ်တလဲလဲ ပြောဆိုခြင်း, မိမိကိုယ်ကို နိမ်ချ၍ အောက်ကြို့၍ ပြောဆိုခြင်းစသည်ကို။ သဂ်ဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ပဋိသခ်ါနေန ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ အကျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သော။ အသံကိလိဋ္ဌော၊ မညစ်ညူးသော သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ပဋိ။ပ။ သုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ စတ္တာရော ပစ္စယာ၊ လေးပါးသောပစ္စည်းတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိယန္တိ၊ သုံးဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုပစ္စယပရိဘောဂါ၊ မည်၏။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ ကိုရ၏။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဝဏ္ဏနာ

၁၄။ တတြာတိ၊ ကား။ တေသု ပါတိမောက္ခသံဝရာဒီသု၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရစသည်တို့၌။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ ဣဓ ဘိက္ခုတိအာဒိနာ၊ ဣဓဘိက္ခု ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဂတဒေသနာယ၊ လာသော ဒေသနာ၏။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဝိနိစ္ဆယကထာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုသီလတို့၌။ သံသယဝိဓမနေန၊ ယုံမှားကိုပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယာဝဟာ၊ အဆုံးအဖြတ်ကို ဆောင်ပေးတတ်သော။ ကထာ၊ စကားတည်း။ ပဋ္ဌမသေ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ [၃၉] အတ္ထသေ၊ ဘယဏ္ဍကဿ အနက်၏။ သဗ္ဗသာဓာရဏာတ္တာ၊ အလုံးစုံသော လူရဟန်းတို့နှင့်ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသာဓာရဏံ၊ လူတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ ပဗ္ဗဇိတာဝေဏိက်၊ ရဟန်းတို့၏ သီးသန့်ဥစ္စာဖြစ်သော။ ပရိယာယံ၊ ပရိယာယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဆိန္နပ။ ဒိတာ ယဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊မှန်၏။ ဝါ၊ အကျိုးကား။ ဇဝံ၊ ဤသို့ပြခြင်းဖြင့်။ အသေ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပရိပုဏ္ဏ။ပ။ ယောဂျတာ၊ ပြည့်စုံသော ပါတိမောက္ခသံဝရအား သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဘိန္နပဋ္ဌရောဒိဘာဝေါ နာမ၊ အဖိုး, အတွေ, အဆင်းအားဖြင့် သုံးပါးစုပျက်သော အဝတ်ကို ဝတ်ခြင်း စသည်မည်သည်ကား။ နိဂ္ဂဟိတသ၊ နှိပ်အပ်သော၊ ဝါ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာမရှိသော။ (နိဂ္ဂတိကသ ဟုရှိလျှင် မှီခိုအားထားရာ ကင်းမဲ့သော၊ ကဲ့မကောင်းအကြောင်းမသင့်သောဟု ပြန်ရာ၏။) ဒလိဒ္ဒသပိ၊ သူဆင်းရဲအားလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုသူဆင်းရဲမှ။ ဝိသေသေတုံ၊ အထူးပြုခြင်းငှါ။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ပဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ အကျင့်အား။ ယောဂျဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ကုလပုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အာစာရကုလ ပုတ္တော၊ အကျင့်အားဖြင့် ကုလပုတ္တမည်သောသူသည်ရင်း။ ဇာတိကုလပုတ္တော ဝါ၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ကုလပုတ္တ မည်သော သူသည်ရင်း။ ပဋ္ဌိပဒ္ဓိတုံ၊ ကျင့်ခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ သိက္ခာပဒသီလန္တိ၊ ကား။ စာရိတ္တဝါရိတ္တပ္ပဘေဒံ၊ တ္တဟူသော အကွဲအပြားရှိသော။ သိက္ခာပဒဝသေန၊ ပုဒ်အလိုအားဖြင့်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်သော။ သီလံ၊ တည်း။ ယောတိ၊ ကား။ အနိယမနိဒ္ဒေ သော၊ အနိယမအားဖြင့်ပြအပ်သော။ ယော ကောစိ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ နန္တိ၊ ကား။ ဝိနယပရိယာပန္နံ၊ ဝိနည်း၌ အတွင်းဝင်သော။ သီလံ၊ ကို။ တန္တိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ။ သဟကာရိကာ ရဏာဘာဝတော၊ တကွပြုလေ့ရှိသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ မောက္ခေတိ၊ လွတ်မြောက် စေတတ်၏။ (ဟိတ်ဖြင့် ဖြည့်စွက်၍ဖွင့်သည်၊ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲမှလွတ်စေရာ၌ ကူညီဖက် အကြောင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏) အပါယေ၊ ၌။ ဘဝါနိ၊ ဖြစ်သည်တို့တည်း။ အာပါယိကာနိ၊ အပါယ်ဘုံ၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲတို့။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တဒည်၊ ထိုမှတပါးသော။ သဗ္ဗ သံသာရဒုက္ခံ၊ ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ သံဝရဏံ၊ သံဝရဏဟူသည်။ ကာယဝစီ ဒ္ဝါရာနံ၊ ကာယဒ္ဝါရ ဝစီဒ္ဝါရတို့ကို။ ပိဒဟနံ၊ ပိတ်ခြင်းတည်း။ ယေန၊ အကြင်သီလဖြင့်။ တေ၊ ထိုကာယဒ္ဝါရ ဝစီဒ္ဝါရတို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ပိဟိတာ၊ ပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုသီလသည်။ သံဝရော၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထို သံဝရသည်။ ဝီတိက္ကမပဋိပက္ခော၊ လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တန္နံ အာပတိက္ခန္ဓာနံ၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစုတို့ကို။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းပေတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယိက ။ပ။ နာမန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတံ၊ ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရေန သံဝုတောတိ၊ ကား။ ပါတိမောက္ခသံဝရေန၊ ဖြင့်။ ပိဟိတကာယဝစီဒ္ဝါရော၊ ပိတ်အပ်သော ကာယဒ္ဝါရ ဝစီဒ္ဝါရရှိသည်ဖြစ်၍။ စ၊ ဆက်။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့ဖြစ်၍ ဖြစ်သောသူသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလသို့။ ဥပေတော နာမ၊ ကပ်ရောက်သည် မည်သည်။ တေန စ၊ ထိုသီလနှင့်လည်း။ သမ်ဂီ နာမ၊ ပြည့်စုံသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပဂတော။ပ။ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။

အပရော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှတပါးသော။ နယော၊ နည်းကား၊ ဝါ၊ နည်းကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဝါ၊ အံ့) ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဗလဝဘာဝတောစ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပါပကိရိယာယ၊ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၏။ သုကရ ဘာဝတော စ၊ ပြုလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပုညကိရိယာယ၊ ၏။ ဒုက္ကရဘာဝတော စ၊ ပြုနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဗဟုကတ္တံ၊ စွာ။ အပါယေသု၊ တို့၌။ ပတနသီလော၊ ကျရောက်ခြင်း အလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတီ၊ မည်၏။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ကို ရ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အနိစ္စတာယ၊ ကြောင့်။ ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ (ကာမ ရူပ အရူပ ဘဝ ၃–ပါးနှင့် ယောနိ ဂတိ ဌိတိ နိဝါသတို့၌ဟု ဆိုလို၏။) ကမ္မဝေဂကွိတ္တော၊ ကဲ့၏အဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဃဋ္ဌိယန္တံ ဝိယ၊ ရေငင်စက်ကဲ့သို့။ အနဝဋ္ဌာနေန၊ မတည်တံ့သဖြင့်။ ပရိဗ္ဗမနတော၊ ချာချာလည်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ချာချာလည်သောအားဖြင့်။ ဂမနသီလော၊ သွားခြင်း အလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတီ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ မရဏဝသေန၊ သေခြင်း၏ အလိုအားဖြင့်။ တမိုတမို သတ္တနိကာယေ၊ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌။ (တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ၊ ထိုထိုသတ္တဝါ အပေါင်းမှ ဟုရှိသင့်၏) အတ္တဘာဝသ၊ ကို။ ပါတနသီ လော၊ ကျစေခြင်းအလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတီ၊ ၏။ သတ္တ သန္တာနော၊ သတ္တဝါ၏ သန္တာန်ရုပ်နာမ်အစဉ်ကို ရ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်ကိုသာလျှင်ရ၏။ တံ ပါတိနံ၊ ထိုပါတီမည်သော ပုထုဇဉ်ကို၊ ဝါ၊ သတ္တဝါသန္တာန်ကို၊ ဝါ၊ စိတ်ကို။ သံသာရဒုက္ခတော၊ သံသရာဆင်းရဲမှ၊ မောက္ခေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဝိမော က္ခေန၊ လွတ်မြောက်သဖြင့်။ သတ္တော၊ ကို။ ဝိမုတ္တောတိ၊ လွတ်မြောက်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်သည်မှန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနာ၊ စိတ်၏စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓေန္တိ၊ သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ အနုပါဒါယ၊ မစွဲလမ်းမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်လေပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိ နာ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော။ ဟေတုနာ၊ ကြောင့်။ သံသာရေ၊ ၌။ ပကတိ ဂစ္ဆတိ

ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဝိဇ္ဇာ နီဝရဏာနံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အပိတ်အပင်
ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ၊ တဏှာဟူသော သံယောဇဉ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္ဓာဝတံ၊ ပြေးသွားရကုန်သော။
သံသရတံ၊ ကျင်လည်ရကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊၏။ တသ ပါတိနော၊ ထိုပါတီမည်သော။ သတ္တသ၊
၏။ တဏှာဒိသံကိလေသတ္တယတော၊ တဏှာအစရှိသော သံကိလေသ သုံးပါး အပေါင်းမှ။ ဇတေန၊ ဤသီလဖြင့်။ မောက္ခော၊
လွတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ [၄၀] ကဏ္ဍောကာဠောတိအာဒီနံ၊ ကဏ္ဍောကာဠော
ဤသို့ အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ သိဒ္ဓိ ဝိယ၊ ပြီးစီးခြင်းကဲ့သို့။ အသ၊ ဤပါတိမောက္ခ ပုဒ်၏။ သမာသသိဒ္ဓိ၊ သမာသ်ပုဒ်ပြီးခြင်း
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဒုက္ခေ ခ္ဍ။ ပါတေတိ ဝိနိပါတေတိ၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ပါတိ၊ ပါတိမည်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကိုရ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ စိတ္တေန၊ စိတ်သည်။ လောကော၊ သတ္တဝါအပေါင်းဟူသော လောကကို။
နီယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ စိတ္တေန၊ သည်။ ပရိကဿတိ၊ ဆွဲငင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ ပါတိနော၊ ထိုပါတီ
မည်သော စိတ်၏။ ဇတေန၊ ဤသီလဖြင့်။ မောက္ခော၊ လွတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်
၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဇတေန၊ ဤသံကိလေသဖြင့်။ အပါယဒုက္ခေ စ၊ ခ္ဍဝင်း။ သံသာရဒုက္ခေ စ၊ ခ္ဍဝင်း။ ပတတိ၊ ကျတတ်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ပါတိ မည်၏။ တဏှာဒိသံကိလေသော၊ တဏှာအစရှိသော သံကိလေသကိုရ၏။ ဟိ၊ မှန် ၏။ တဏှာ၊
သည်။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း) တဏှာဒုတိယော၊ တဏှာလျှင်အဖော် ရှိသော။ ပုရိ သော၊
သည်။ (သံဓာဝတိ၊၏။) ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ အာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော ပါတိတော၊ ထိုပါတီမည်သော သံကိ
လေသမှ။ မောက္ခော၊ လွတ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ အထဝါ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤအာယတနတို့၌။
(လောကော၊ သတ္တဝါသည်။) ပတတိ၊ ကျရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုအာယတနတို့သည်။ ပါတီနိ၊ ပါတီ
မည်ကုန်၏။ ဆ၊ဖ–ပါးကုန်သော။ အဗ္ဗတ္တိကဗဟိရာနိ၊ ဗဟိရမည်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။)
ဟိ၊ မှန်၏။ လောကော၊ သည်။ ဆသု၊ ဖ–ပါးသော အဗ္ဗတ္တိကာယတနတို့၌။ သမုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဆသု၊ ဖ–ပါးသော
ဗဟိရာယတနတို့၌။ သန္ဆဝံ၊ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ ကုဗ္ဗတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊၏။ တတော။ပ။ သခါတတော၊ ထိုအဗ္ဗ
တ္တိကာယတန ဗဟိ ရာယတန ဟုဆိုအပ်သော။ ပါတိတော၊ မှ။ မောက္ခော၊ လွတ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊
မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အသ၊ ထိုသံသရာအား။ ပါတော ဝိနိပါတော၊ ပျက်စီး၍ကျခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ပါတီ၊ မည်၏။ သံသာရော၊ ကိုရ၏။ တတော၊ ထိုပျက်စီး၍ ကျခြင်းရှိသော သံသရာမှ။ မောက္ခော၊ လွတ်စေတတ်
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမော ကွံ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗလောကာဓိပတိဘာဝတော၊ အလုံးစုံသောလောက၏
အကြီးအမှူးဖြစ်သောကြောင့်။ ဓမ္မိသ ရော၊ တရား၏အရှင်ဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ကို။ ပတိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ဇတေန၊
ဤသီလဖြင့်။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မောက္ခော၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပညတ္တတ္တာ၊ ပညတ်
အပ်သော သီလဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပတိနော၊ အရှင်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ မောက္ခော၊ လွတ်ကြောင်းသီလတည်း။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ပတိမောက္ခော၊ မည်၏။ ပတိမောက္ခော ဇဝ၊ ကွသည်ပင်လျှင်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗဂုဏာနံ၊
အလုံးစုံသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ မူလဘာဝတော၊ အရင်းခံ အခြေအမြစ်ဖြစ်သောကြောင့်။ ဥတ္တမဋ္ဌေန၊ မြတ်သောအနက်အား
ဖြင့်။ ပတိ စ၊ မြတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထို မြတ်သော သီလသည်။ ယထာဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ အတ္ထေန၊
အနက်အားဖြင့်။ မောက္ခော စ၊ လွတ်စေတတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဝါ၊ လွတ်ကြောင်းလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ပတိမောက္ခော၊ မည်၏။ ပတိမောက္ခော ဇဝ၊ လျှင်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့် ပင်လျှင်။ ပါတိမောက္ခန္တိ
။ပ။ မေတန္တိ၊ မေတ်–ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို။ (ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ထုတ်ဆောင်၍ သိအပ်၏။) (တနည်းကား)
ပါတိ။ပ။ မေတန္တိ၊ မေတ် ဤသို့အစရှိသော။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဏတ္တာ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ [ပါတိမောက္ခန္တိ၊
ကား။ ဇတ်၊ ဤသီလသည်။ မုခ၊ ခံတွင်းသဖွယ်ဖြစ်၏။ ဇတ်၊ သည်။ ပမုခ၊ မြင့်မြတ်ပြဓာန်း၏။]

အထ၊ ဝါ၊ ကား။ ပဏ္ဍိတိ၊ ပ–ဟူသောပုဒ်သည်။ ပကာရေ၊ အပြားဟူသော အနက်၌။ နိပါတော၊ တည်း။ အတိတိ၊
အတိ–ဟူသောပုဒ်သည်။ အစ္ဆန္ဒတ္ထေ၊ စင်စစ်ဟူသောအနက်၌။ နိပါတော၊ တည်း။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ အစ္ဆန္ဒံ၊
စင်စစ်။ မောက္ခေတိ၊ လွတ်မြောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣဒံ သီလံ၊ ဤသီလ
သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ တဒင်္ဂဝေန စ၊ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဝင်း။ သမာဓိသဟိတံ စ၊ သမာဓိနှင့်တကွဖြစ်၍
ဝင်း။ ပညာသဟိတဉ္စ၊ ဃညာနှင့်တကွဖြစ်၍ဝင်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝေန စ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဝင်း။ သမုစ္ဆေဒဝေန စ၊
သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ၏ အစွမ်း အားဖြင့်ဝင်း။ (ဤဖြင့် ပကာရအနက်ကို ပြသည်) အစ္ဆန္ဒံ၊ စင်စစ်။ မောက္ခေတိ မောစေတိ၊
လွတ်မြောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပတိ ပတိ၊ အသီးအသီး။ မောက္ခော၊
လွတ်စေတတ်၏။ ဝါ၊ လွတ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပတိမောက္ခော၊ မည်၏။ တမှာ။ပ။ဒေါသတော၊ ထိုထိုလွန်ကျူး
မှုအပြစ်မှ။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ မောက္ခော တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပတိမောက္ခော ဇဝ၊ လျှင်။ ပါတိမောက္ခံ၊
မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ မောက္ခေါတိ၊ မောက္ခဟူ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ တည်း။ တသ မောက္ခသ၊ ထိုလွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်၏။
ပဋိပဒါမဗ္ဘူတော၊ အတူဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပတိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သီလသံဝရော၊ သည်။ (တပ္ပဋိ
ဘာဂေါ–ခ္ဍစပ်) အရုဏုဂ္ဂမနံ၊ အရုဏ်တတ်ခြင်းသည်။ သူရိယ သ၊ နေ၏။ ဥဒယဘူတော၊ ထွက်ပေါ်ခြင်းသဘောဖြစ်၍။
တပ္ပဋိဘာဂေါ၊ ထိုနေ၏အတူသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ ဥဒယဘူတော၊ အစထွက်ပေါ်ခြင်း သဘော
ဖြစ်၍။ တပ္ပဋိဘာဂေါ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏အတူပေတည်း။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ကိလေသနိဗ္ဗာပနတော၊ ကိလေသာကို

ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်တည်း။ ပတိမောက္ခောယေဝ၊ လျှင်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ မောက္ခံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ထာ၊ စွဲ၍။ ဝတ္တာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကား။ မောက္ခာဘိမုခံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှု။ ဝတ္တာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ ပတိမောက္ခမေဝ၊ လျှင်။ ပါတိမောက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပါတိမောက္ခ သဒ္ဒသ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣရိယတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝိဟရတီတိ ဣရိယာပထဝိဟာရော၊ ရကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ပါဠိယန္တိ၊ ကား။ ဈာနဝိဘင်္ဂံပါဠိယံ၊ ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သမဏာစာရဠ၊ ရဟန်း၏ သင့်သောအကျင့်ကိုဝင်း။ သမဏာဂေါစရဠ၊ ရဟန်း၏ ကျက်စားရာ ကိုဝင်း။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ကာမံ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးလမ်းကို။ အာစိက္ခန္တော၊ ညွှန်ကြားသောသူသည်။ ဝါမံ၊ လက်ဝဲလမ်းကို။ မုဉ္စ၊ လွှတ်ပါလေ။ ဒက္ခိဏံ၊ လက္ခာလမ်း ကို။ ဂဏှ၊ ယူပါလေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗပုဗ္ဗက်၊ ကြဉ်အပ်သော လမ်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော လမ်းကို။ ဝဒေယျ ယထာ၊ ပြောကြားရာသကဲ့သို့ဝင်း။ ဝါ၊ ကား။ သသီသနှာနေန၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးခြင်းဖြင့်။ ပဟီနသေဒမလဇလ္လိကသ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ချွေးအညစ်အကြေး ကြေးညှော်ရှိသောသူအား။ ဝါ၊ ကြေးညှော်ကိုပယ်ပြီးသော သူအား။ မာလာ ။ပ။ ဝိဓာန်၊ ပန်းနံသာ နံ့သာပျောင်း စသည်တို့ဖြင့် ဆင်ယင်ခြင်း အစီအရင်သည်။ ယုတ္တရူပံယထာ၊ သင့်လျော်သော သဘောရှိသကဲ့သို့ဝင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ပဟီန ပါပမ္မသ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသောသူအား။ ကလျာဏမ္မသမာယောဂေါ၊ ကောင်းမှုတရားနှင့် ယှဉ်စေခြင်းသည်။ ယုတ္တေရူပေါ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ။ ပ။ အနာစာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဒွယံ၊ နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဥဒ္ဒိသိတွာ၊ အကျဉ်းပြပြီး၍။ အနာစာရံ၊ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိဘဇိတုံ၊ ၄ါ။ တတ္ထ ကတမော အနာစာရောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကာယိကော ဝီတိက္ကမောတိ၊ ကား။ တိဝိဓံ၊ သော။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ တည်း။ ဝါစသိကော ဝီတိက္ကမောတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ တည်း။ ကာယိကဝါစသိကောတိ၊ ကား။ တဒုဘယံ၊ ထိုဒုစရိုက်နှစ်ပါးစုံတည်း။

ဧဝံ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသ၊ ကို။ ဝီတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ မာနသံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ အနာစာရံ၊ မသင့်သောအကျင့်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုဿီလျံ အနာစာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုအနာစာရတို့တွင်။ ဧကစ္စိယံ၊ အချို့သောအနာစာရကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣဓေကစ္စော ဝေဠုဒါနေ နဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊၏။ တတ္ထ၊၌။ ဝေဠုဒါနေနာတိကား။ ပစ္စယုပ္ပါဒနတ္ထေန၊ ပစ္စည်းကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးရှိသော။ ဝေဠုဒါနေန၊ ဝါးကိုပေးခြင်းဖြင့်။ ပတ္တဒါနာဒီသုပိ၊ ပတ္တဒါန စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ ဝေဠုတိ၊ ဝါးဟူသည်ကား။ မနုဿနံ၊ လူတို့အား။ ပယောဇနောဝဟော၊ အကျိုးကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေ တတ်သော။ ယောကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဝေဠုဒဏ္ဍော၊ ဝါးဒုတ်တည်း။ ဂန္ဓိကာဒီနံ၊ နံ့သာသည်စသည်တို့အား။ ဂန္ဓပလိဝေ ဌနာဒိအတ္ထံ ဝါ၊ နံ့သာကို ရစ်ပတ်ခြင်းထုပ်ခြင်းစသော အကျိုးရှိသော ဖက်ရွက်သည်ဝင်း။ တာလနာဠိကေရာဒိပတ္တံ ဝါ၊ ထန်းရွက်, အုန်းရွက် စသော သစ်ရွက်သည်ဝင်း။ ပတ္တံ၊ သစ်ရွက်မည်၏။ မနုဿနံ၊ လူတို့အား။ ပယောဇနောဝဟံ၊ အကျိုးကို ဆောင်တတ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော ပန်းသည်။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းမည်၏။ ဖလံ၊ အသီးသည်။ တထာ၊ ထိုပန်းအတူ ပင်တည်း။ သိရီသစုဏ္ဍာဒိနာနီယစုဏ္ဍံ၊ ကုက္ကိုမှုန့်စသော ရေချိုးကသယ်မှုန့်သည်။ သိနာနံ၊ နမည်၏။ မတ္တိကာပိ၊ မြေညက် သည်လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤရေချိုးက သယ်မှုန့်၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ မုခသောနေတ္တံ၊ ခံတွင်းကို သုတ်သင်စင်ကြယ်စေခြင်း အကျိုးရှိသော။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ ဒန္တပေါနံ၊ ဒန်ပူသည်။ ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ၌မည်၏။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဒါသံ ဝိယ၊ ကျွန်ကိုကဲ့သို့။ နိစ္စဌာနေ၊ နိမ့်သောအရာ၌။ ဌပေ တွာ၊ ထား၍။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ခလိတဝစနံ၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး သောစကားကို။ သဏ္ဌာပေတွာ၊ ကောင်းစွာတည်စေ၍။ ဝါ၊ ဖေးမဖာထေး၍။ ဝိယကမျတာယ၊ မိမိအားချစ်ခြင်းကို အလိုရှိသည် ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဂ္ဂယှဝစနံ၊ လူဒါယကာတို့ကို မြှောက်ပင့်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ စာဋုကမျတာ၊ မည်၏။ မုဂ္ဂသူပျတာတိ၊ ကား။ မုဂ္ဂသူပသမတာ၊ ပဲနောက်ဟင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ သစ္စာလိကေန၊ အမှန်အမှား နှစ်မျိုးသော စကားဖြင့်။ ဇိဝိတကပ္ပနံ၊ အသက်မွေးမှုကို ပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချုပ်ပြီဦးအုံ့။ ဝါ၊ ထင်စွာပြဦးအုံ့။ မုဂ္ဂသူပေ၊ ပဲနောက်ဟင်းကို။ ပစ္စန္တေ၊ ချက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟူ မုဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ ပစ္စန္တိ ယထာ၊ ကျက်ကုန် သကဲ့သို့။ ကတိပယာ၊ အနည်းငယ်သော ပဲနောက်တို့သည်။ နေ ပစ္စန္တိ ယထာ၊ မကျက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သစ္စာလိကေ နေ၊ အမှန်အမှားဖြင့်။ ဇိဝိတကပ္ပနေ၊ အသက်မွေးမှုကို ပြုလတ်သော်။ အလိကံ၊ အမှားသည်။ ဗဟု၊ များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သစ္စံ၊ အမှန်သည်။ အပ္ပကံ၊ နည်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ပရိဘဋ္ဌတိ၊ ချိပိုးထိန်းကျောင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဘဏ္ဍော၊ ဌမည်၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဒါရကေ၊ သူငယ်တို့ကို။ ပရိဟရန္တော၊ ထိန်းကျောင်းသူကို ရှု၏။ ပရိဘဋ္ဌသ၊ ထိန်းကျောင်းသူ၏။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ ပါရိဘဋ္ဌ၎တာ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုထိန်းကျောင်းသူ၏ အမှုသည်ပင်လျှင်။ ပါရိဘဋ္ဌတာ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ သည်။ အလက်ံရဏာဒီနာ၊ တန်းဆာဆင်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့်။ ကုလဒါရကပရိဟရဏသ၊ အမျိုးဒကာတို့၏ သူငယ်တို့ကို ထိန်းကျောင်းခြင်း၏။ နာမ၊ အမည်တည်း။ တေသံ တေသံ ဂိဟီနံ၊ ထိုထိုလူဝတ်ကြောင်တို့၏။ ဂါမန္တရဒေသန္တရာ ဒီသု၊ ရွာခြား ရပ်ခြား စသည်တို့၌။ သာသနပဋိသာသနဟရဏံ၊ အသွားအပြန် သတင်းစကားကို ပို့ဆောင်ခြင်းသည်။ ဧဃ်ပေသ နိုက်၊ မည်၏။ အညတရညတရေနာတိ၊ ကား။ ဧတေသံ ဝေဠုဒါနာဒီနံဝါ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ဝါးပေးခြင်းစသည်တို့တွင်ဝင်း။

ဝေ့ ကမ္မ။ပ။ ပဌပနာဒီနံ့၊ ဆေးကုမှုဘဏ္ဍာထိန်းသိမ်းမှု ဆွမ်းတုံ့ပေးမှု သံဃာအားဖြစ်သော ပစ္စည်းစေတီအားဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့ကို မတရားပေးကမ်းမှု (၀ါ–ပစ္စည်းတို့ဖြင့် လာဘ်ကိုဖြစ်စေမှု) အစရှိကုန်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုဖြင့်။ ဇီ၀ိတ ကပ္ပနကကမ္မာနံ့၊ အသက်မွေးကြောင်းအမှုတို့တွင်။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အမှုဖြင့်။ [၄၂] ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ တို့သည်။ ဂရဟိတေန၊ ကဲ့ရဲ့တော်မူအပ်သော။ ပဋိသိဒ္ဓေန၊ တားမြစ်တော်မူအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေနာတိ၊ ကား။ နဿမ္မာအာဇီဝေန၊ သမ္မာအာဇီဝမဟုတ်သော အသက်မွေးမှုဖြင့်။ အယံ ဝုစ္စတိ အနာစာရောတိ၊ ကား။ အယံ သဗ္ဗောပိ၊ ဤအလုံးစုံကိုလည်း။ အနာစာရောတိ၊ ဟူ၍။ ကထီယတိ၏။ အာစာရနိဒ္ဒေသော၊ သကို။ ဝုတ္တာပဋိပက္ခနယေနေ၀၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး၏ ဆန့်ကျင်ဖက် နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂေါစရနိဒ္ဒေသေပိ၊ သဠ္ဠလည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ အဂေါစရသ၊ ရကို။ ဝစနေ၊ ဆိုခြင်း၌။ ကာရဏေ၊ အကြောင်းကို။ ဝုတ္တာနယေ နေ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂေါစရောတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတာဒီနံ့၊ ဆွမ်းစသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ။ ယုတ္တဋ္ဌာနံ့၊ သင့်လျော်သော အရပ်တည်း။ အယုတ္တဋ္ဌာနံ့၊ မသင့်လျော်သော အရပ်သည်။ အဂေါစရော၊ မည်၏။ အသ၊ ထိုရဟန်း၏ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာကား။ ဝေသိယာ၊ ပြည့်တန်ဆာမတည်း။ (တနည်း) ဝေသိယာ၊ ပြည့်တန်းဆာမ ဟူသော။ ဂေါစရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝေသိယာဂေါ စရော၊ မည်၏။ မိတ္တသန္ထဝ၀သေန၊ မိတ်ဆွေအဖြစ် ဆက်ဆံခြင်း (ချစ်ကျွမ်း၀င်ခြင်း)၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ့၊ ချဉ်းကပ်အပ်သော အရပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဂေါစရောပုဒ်၏အနက်တည်း။ ဝေသိယာ နာမ၊ ဝေသိယာတို့ မည်သည်ကား။ ရူပူပဇီဝိနိယော၊ ရုပ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးသော ပြည့်တန်ဆာမတို့တည်း။ တာ၊ ထိုပြည့်တန်ဆာမတို့ကို။ မိတ္တသန္ထဝ၀သေန၊ အားဖြင့်။ နဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ၊ မချဉ်းကပ်အပ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ သမဏာဘာ၀သ၊ ရဟန်းအဖြစ်၏။ အန္တရာယကရတ္တာ၊ အန္တရာယ်ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပရိသုဒ္ဓါသယသ ပိ၊ စင်ကြယ်သော အလိုရှိသော သူအားလည်း။ ဂရဟဟေတုတော၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ရင်း ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏာဒါနဝ၀သေန၊ ကြီးပွားချမ်းသာကြောင်း မြတ်သော အလှူဒါန၏အစွမ်းဖြင့်။ သတိ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၀၊ ထင်စေ၍ သာလျှင်။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ၊ ကပ်အပ်ကုန်၏။ မတပတိကာ ၀ါ၊ လင်သေပြီးသော မိန်းမတို့ကိုလင်း။ ပဝုတ္ထပတိကာ ၀ါ၊ ကွဲကွာသော လင်ရှိသူမိန်းမတို့ကိုလင်း။ ဝိဓ၀ါ၊ မုဆိုးမတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ထုလ္လကုမာရိကာတိ၊ကား။ မဟလ္လိကာ၊ အရွယ်ရောက်ပြီး၍ ကြီးရင့်ကုန်သော။ အနိ၀ိဋ္ဌကုမာရိယော၊ အိမ်ထောင်သည်အဖြစ်သို့ မသွင်းအပ်သေးသော မိန်းမပျိုတို့တည်း။ ပဏ္ဍကာတိ၊ကား။ နပုံသကာ၊ နပုံးပဏ္ဍာဂျက်တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန် ၏။ တေ၊ ထိုပဏ္ဍာဂျက်တို့သည်။ ဥဿန္နကိလေသာ၊ များသော ကိလေသာရှိကုန်၏။ အဝူပသန္တပရိဠာဟာ၊ မငြိမ်းသောကိလေသာ ပူပန်မှုရှိကုန်၏။ လောကာ။ ပ။ ဗဟုလာ၊ လောကာမိသမည်သော ကာမဂုဏ်ကိုမှီသောစကားများကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဥပသင်္ကမိ တဗ္ဗာ၊ ကုန်။ ဘိက္ခုနိယောနာမ၊ တို့မည်သည်ကား။ ဥဿန္နဗြဟ္မစရိယာ၊ များသော အကျင့်မြတ်ရှိကုန်၏။ ဘိက္ခုပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ များသော အကျင့်မြတ်ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမ ရဟန်းယောကျ်ားတို့အား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသဘာဂ၀ဏ္ဏုဘာ၀တော။ ဝိသဘာဂ၀ဏ္ဏု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သန္ထ၀၀သေန၊ အကျွမ်း၀င်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပသင်္ကမနေ၊ ချဉ်းကပ်လတ်သော်။ ကတိပါဟေနေ၀၊ ရက်များ မကြာမီပင်လျှင်၊ ၀ါ၊ သုံးလေးငါးရက်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော၊ အကျင့်မြတ်၏ အန္တရာယ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ၊ ကုန်။ ဂိလာနပုစ္ဆနာဒီ၀သေန၊ လူမမာမေးခြင်း စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပသင်္ကမနေ၊ လတ်သော်။ သတောကာရိနာ၊ အမှတ်ရလျက် ပြုလေ့ရှိသည်၊ ၀ါ၊ သတိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိသည်။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပါနာဂါရန္တိ၊ကား။ သုရာပါနဃရံ၊ သေရည်သောက်ရာ အိမ်တည်း။ ၀ါ၊ သေရည်အရက်ဆိုင်တည်း။ တံ၊ ထိုသေရည်ဆိုင်သည်။ သောဏ္ဍာ၊ သေသောက်ကြူးသူတို့မှ။ (အဘိ ၆ ၂–၃၂၅–၆၆ သုရာ သောဏ္ဍောဟိ ဟု ရှိ၏။) အ၀ိ၀ိတ္တံ၊ မကင်းဆိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသေရည်ဆိုင်၌။ တေဟိ၊ ထိုသေသောက်ကြူးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဟသသောဏ္ဍ၀သေန၊ ပျော်ရွှင်ကြူးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊ မချဉ်းကပ်အပ်။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယကရတ္တာ၊ မြတ်သောအကျင့်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ ရာဇူဟိတိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ရာဇာနော နာမ၊ မင်းတို့မည်သည်ကား။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ရဇ္ဇံ၊ တိုင်းပြည်ကို။ အနုသာ သန္တိ၊ ဆုံးမအုပ်ချုပ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့ပင်တည်း။ ရာဇိဿရိယသဒိသာယ၊ မင်း၏အစိုးရခြင်း စည်းစိမ်နှင့်တူသော။ ဣဿ ရိယမတ္တာယ၊ စည်းစိမ်အတိုင်းအရှည်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံသော သူတို့သည်။ ရာဇမဟာမတ္တာ၊ မတ္တတို့မည်ကုန်၏။ တိတ္ထိ ယာတိ၊ ကား။ ဝိ၀ရီတ၀ဒဿနာ၊ ဖောက်ပြန်သောအယူ ရှိကုန်သော။ ဗဟိရက ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ သာသနာပ ပရိဗိုဇ်တို့တည်း။ တတ္ထိယ သာ၀ကာတိ၊ ကား။ တေသု၊ ထို တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့၌။ ဒဠ္ဌဘတ္တာ၊ မြဲမြဲစွာ ဆည်းကပ်ကုန်သော။ ပစ္စယဒါယကာ၊ ပစ္စည်းကို လှူသူ ဒါယကာတို့တည်း။ အနနု။ပ။သဂ္ဂေနာတိ၊ ကား။ တိဿန္ဓ သိက္ခာနံ့၊ သုံးပါးကုန်သော သိက္ခာတို့အား။ အနနုလောမိကေန၊ မလျော်သော။ ပစ္စနီကဘူတေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သံသဂ္ဂေန၊ ရောနှောဆက်ဆံခြင်းဖြင့်။ သံသဋ္ဌော၊ ရောနှော ဆက်ဆံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ယေန၊ ယင်းသို့ ဆက်ဆံခြင်းကြောင့်။ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယ် ၀ါ၊ အကျင့်မြတ်၏ အန္တရာယ်သို့သော်ငင်း။ သလ္လေ၀ပရိဟာနိ ၀ါ၊ သလ္လေ၀အကျင့်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့သော်ငင်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ အပရေနပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ပရိယာယေန၊ နည်းပရိယာယ်ဖြင့်။ အဂေါစရံ၊ ကို။ ဒသေတုံ။ ဌာ။ ယာနိ ဝါ ပန တာနိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အသဒ္ဓါနိတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါဒီသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါဝိရဟိတာနိ၊ သဒ္ဓါ တရားကင်းကုန်၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အပ္ပသန္နာနိ၊ မကြည်ညိုကုန်။ ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မကမ္မဖလသဒ္ဓါ ယ၊ ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ အသဒ္ဓါနိ၊ မရှိကုန်။ ရတနတ္တယပ္ပသာဒါဘာဝေန၊ ရတနာ သုံးပါး၌ ကြည်ညိုခြင်းမရှိသဖြင့်။ အပ္ပသန္နာနိ၊ ကုန်။ အဂ္ဂေါ။ပ။ ကာနိတိ၊ ကား။ [၄၃] အဂ္ဂေါသဝတ္ထုဟိ၊ ဆဲရေးကြောင်းဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ အဂ္ဂေါသကာနိ စေဝ၊ ဆဲရေးလည်း ဆဲရေးတတ်ကုန်၏။ ဘယဒဿနေန၊ ဘေးကိုပြသဖြင့်။ သန္တဇနကာနိစ၊ ခြိမ်း ချောက်လည်း ခြိမ်းချောက်တတ်ကုန်၏။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။ နဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။ အနတ္ထမေဝ၊ အကျိုးမဲ့ကိုသာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနတ္ထကာမာနိ၊ ကာမမည်ကုန်၏။ ဟိတံ၊ အစီးအပွားကို။ နဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ အဟိတမေဝ၊ စီးပွားမဲ့ကို သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဟိတကာမာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဖာသုံ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ နဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ကုန်။ အဖာသုံ ယေဝ၊ မချမ်းသာခြင်းကိုသာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဖာသုကကာမာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ယောဂက္ခေမံ၊ ဘေးနှင့် ယှဉ်မှု၏ကုန်ခြင်းကို။ နိဗ္ဗယံ၊ ဘေးကင်းခြင်းကို။ နဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ အယောဂက္ခေမမေဝ၊ ယှဉ်မှုမကုန်ခြင်း ဘေးမကင်းခြင်းကို သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယောဂက္ခေမကာမာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဘိက္ခူနန္တိ ဇတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ သာမဏေရာနမ္မိ၊ တို့ကိုလည်း။ သဂ်ဟော၊ သည် ဟောတိ၏။ ဘိက္ခုနိနန္တိ ဇတ္ထ၌။ သိက္ခမာနသာမဏေရိနံ (ပိ)၊ တို့ကိုလည်း။ သဂ်ဟော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ရေတွက်အပ်သည်မှန်ပေ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကား သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သာသနိကာနံ၊ သာသနာတွင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အနတ္ထကာမတာဒီပနပဒံ၊ အကျိုးမဲ့ကို လိုလားသည်၏အဖြစ်ကိုပြသော ပုဒ်အပေါင်းပေတည်း။ တထာရူပါနိ ကုလာနိတိ၊ ကား။ တာဒိသာနိ၊ ကုန်သော။ ဧတ္ထိယကုလာဒီနိ၊ မင်းမျိုးအစရှိသည်တို့ကို။ သေဝတီတိ၊ ကား။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ဇီဝတိ၊ အသက်မွေး၏။ ဘဇတီတိ၊ ကား။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ ပယိရုပါသတီတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ အယံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ အယံ ဝေသိယာ ဒိကောစ၊ ဤဝေသိယာ အစရှိသော ကျက်စားရာသည်ငင်း။ အယံ ရာဇာဒိ ကော စ၊ ဤရာဇ အစရှိသော ကျက်စားရာသည်ငင်း။ အယံ အသဒ္ဓကုလာဒိကော စ၊ ဤအသဒ္ဓကုလ အစရှိသော ကျက်စားရာသည်ငင်း။ (အဂေါစရော၌စပ်) တံ တံ၊ ထိုထိုကျက်စားရာကို။ သေဝန္တသ၊ မှီဝဲသောရဟန်းအား။ တိပ္ပကာရောပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော ကျက်စားရာ သည်။ အယုတ္တော၊ မသင့်လျော်သော၊ ဂေါစရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂေါစရော၊ မည်၏။ ဟိ၊မှန်၏။ ဇတ္ထ၊ ဤသုံးပါးတို့တွင်။ ဝေသိယာဒိကော၊ ဝေသိယာအစရှိသော အရပ်သည်။ ပဠကာမဂုဏ–နိဿယတော၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါး၏ မှီရာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဂေါစရော၊ ရမည်၏။ ယထာဟ၊ အဘာယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူ။ ကောစ။ပ။ ကာမဂုဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အဂေါစရော၊ ကျက်စားရာမဟုတ်သော။ ပရဝိသယော၊ သူတပါး၏ နယ်ပယ်သည်။ ကောစ၊ အဘာယ်နည်းဟူမူ။ ယဒိဒံယေ ဣမေ ပဠကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ပေတည်း။] ရာဇာဒိကော၊ ရာဇအစရှိသော အရပ်သည်။ သမဏာဓမ္မသ၏။ အနုပနိဿယတော၊ မှီရာဥပနိဿာ မဟုတ်သောကြောင့်ငင်း။ လာ။ပ။ဟေတုတော စ၊ လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရဟူသော မိုးကြိုးစက်၏ ပစ်ခတ်ရာ, အယူဖောက်ပြန်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်ငင်း။ အဂေါစရော၊ မည်၏။ အသဒ္ဓကုလာဒိကော၊ အသဒ္ဓကုလအစရှိသော အရပ်သည်။ သဒ္ဓါဟာနိ။ပ။ ဝဟတော၊ သဒ္ဓါတရား၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း, စိတ်၏ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ အဂေါစရော၊ မည်၏။

ဂေါစရနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ နဝေသိယာ ဂေါစရောတိအာဒီနိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့ကို။ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆိုခဲ့ပြီး၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ သြပါနဘူတာနိတိ၊ ကား။ ဥဒပါနဘူတာနိ၊ ရေတွင်းရေကန်သဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဘိက္ခုသ်ဃသ စ၊ ၏ငင်း။ ဝါ၊ သည်ငင်း။ ဘိက္ခုနိသ်ဃသ စ၊ ၏ငင်း၊ဝါ၊ သည်ငင်း။ (သြဂါဟန–၌စပ်) စတုမဟာပထေ၊ လမ်းလေးခွ၌။ ခတပေါက္ခရဏီ ဝိယ၊ တူးထားအပ်သော ရေကန်ကဲ့သို့။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်း။ သြဂါဟနကမ္မာနိ၊ သက်ဝင်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်ကုန်၏။ အာသာဝပဒ္ဒေါတာနိတိ၊ ဟူသည် ကား။ ဘိက္ခူနံ စ၊ တို့၏ငင်း။ ဘိက္ခုနီနဉ္စ၊ တို့၏ငင်း။ နိဝတ္ထပါရုတကာသာဝါနံယေဝ၊ ဝတ်ရုံသော သက်နိုးတို့၏သာလျှင်။ ပဘာဟိ အရောင်တို့ဖြင့်။ ဧကော ဘာသာနိ၊ တပြောင်ပြောင်တောက်ပကုန်၏။ ဣသိဝါတပဋိဝါတာနိတိ၊ ကား။ ဂေဟံ၊ အိမ်သို့။ ပဝိသန္တာနံ စ၊ ဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နိက္ခမန္တာနဉ္စ၊ (အိမ်မှ) ထွက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခုဘိက္ခုနီ သခ်ီတာနံ၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣသီနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ စီဝရဝါတေန စေဝ၊ သက်နိုးလေဖြင့်ငင်း။ သမ်ဘဋ္ဌန။ပ။ သရီရဝါတေန စ၊ ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်းစသည်တို့က ဖြစ်စေအပ်သော ကိုယ်မှလေဖြင့်ငင်း။ ပဋိဝါတာနိ ပဝါယိတာနိ၊ ပြန့်သွားသော လေရှိကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိနိဒ္ဓါတကိဗ္ဗိသာနိ၊ ခါ ထုတ်အပ်သော မကောင်းမှု မကောင်းကျိုးရှိကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အာဂတနယေနာပိ၊ လာသောနည်းဖြင့်လည်း။ အာစာရဂေါစရေ၊ တို့ကို။ ဒသေတုံ၊ ဌာ။ အပိ စာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်လေပြီ။ ဇတ္တာတိ၊ ကား။ တေသ္မိ။ပ။သေ။ ဤပါတိမောက္ခသီလ၏ နိဒ္ဒေသ၌။ ဣမိ နာပိ နယေနာတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနဝိဓိနာပိ၊ ဆိုအပ်လတ့်သော အစီအရင်ဖြင့်လည်း။ သံဃဂတောတိ၊ ကား။ သံဃသန္ဓိ ပါတံ၊ သံဃအစည်းအဝေးသို့။ ဂတော၊ သွားရောက်လတ်သော်။ အစိတ္တီကာရဂတောတိ၊ ကား။ အဂတစိတ္တီကာရော၊ မပြုအပ်သော ရှိသေခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အဂတဂါရဝေါ၊ မပြုအပ်သော လေးစားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။

ကျွတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဃဋ္ဋယန္တော တိ၊ ကား။ သရီရေန ဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်ရင်း။ စီဝရေန ဝါ၊ သင်္ကန်းဖြင့်ရင်း။ ဃဲသန္တော၊ ပွတ်တိုက်လျက်။ [၄၄] အစိတ္တိကာရကတော။ အရိုအသေမပြုမူ၍။ ပုရတောပိ၊ ရှေ့၌လည်း။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ကျွတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဋ္ဌိတကောပီတိ၊ ကား။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ တိဋ္ဌန္တော ဝိယ၊ တည်ဘိသကဲ့သို့။ အာသန္နတရဋ္ဌာနေ၊ အလွန်နီးကပ်သော အရပ်၌။ ဋ္ဌိတကောပိ၊ ရပ်လျက်လည်း။ ဘဏတိ၊ ပြောဆို၏။ ဗာဟာဝိက္ခေပကောတိ၊ ကား။ ဗာဟုံ၊ လက်ရုံးကို။ ဝိက္ခိပန္တော၊ မြှောက်လျက်။ အနုပါဟနာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အနာဒရေ၊ အနာဒရအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆင့်ဦးဝဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ သဉ္ဇပါဟနောတိ၊ ကား။ ဥပါဟနာရုဏ္ဍော၊ ဖိနပ်စီးလျက်။ ထေရေ ဘိက္ခူ အနုပခဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ထေရာနံ၊ ထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရှိရာ အရပ်သို့။ အနုပဝိသိတ္တာ၊ လိုက်ဝင်၍။ တေသံ၊ ထိုထေရ်ကြီးရဟန်းတို့၏။ အာသန္နတရဋ္ဌာနံ၊ သာ၍နီးသောအရပ်သို့။ ဥပဂန္နာ၊ ကပ်၍။ ။ အဂ္ဂိကုဏ္ဍေ၊ မီးဖိုး၌။ ကဋ္ဌံ၊ ထင်းကို။ ပက္ခိပတိ၊ ထည့်၏။ ဝေါက္ကမ္မာတိ၊ ကား။ ပဿတော၊ နံပါးမှ။ အတိက္ကမိတ္တာ၊ ရောင်လွဲကျော်တတ်၍။ ။ သဘာဝတော၊ ပင်ကိုရင်း သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သူ့အလိုလို။ ဝူဋ္ဌာနိ၊ ကွယ်ဝှက်ကုန်သည်။ ။ သာဏိ ပါကာရာဒိနာ၊ တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာ စသည်ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္နာနိ ပဋိစ္ဆာဒိတာနိ၊ ဖုံးကွယ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အနာ ပုစ္ဆာတိ၊ ကား။ အနာပုစ္ဆိတ္တာ၊ မပန်ကြားမူ၍။ အသဿတိ၊ ကား။ အနာစရဿ၊ မသင့်လျော်သော အကျင့်၏။

အပိ စ ဘိက္ခုတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ သဗ္ဗသော၀၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အာစာရဒဿနဝသေန၊ အာစာရကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ ဖြစ်သော။ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ တည်း။ နနိဒ္ဒေသပါဠိ၊ နိဒ္ဒေသပါဠိမဟုတ်။ သဒ္ဒါသီလ။ပ။ ဟေတုကော၊ စာဂအစရှိသောဂုဏ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဂရုဘာ၀ေါ၊ လေးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဂရုကရဏံ၊ အလေးပြုခြင်းသည်။ ဂါရ၀ေါ၊ မည်၏။ ဂါရ၀ေန၊ အလေးပြုခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ကျွတိ၊ ကြောင့်။ သဂါရ၀ေါ၊ မည်၏။ ဂရုဌာနိယေသု၊ အလေးပြုအပ်သူအရာ၌ တည်သောသူတို့၌။ ဂါရ၀။ပ။ ဝသေန၊ ရှိသေခြင်းကြောက်ရွံ့ခြင်း စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတိဿယနာ၊ တုံ့ဝပ်ခြင်းသည်။ ပတိဿာ၊ မည်၏။ သပ္ပတိဿဝပဋိပတ္တိ၊ ရိုသေတုံ့ဝပ်ခြင်းဟူသော အကျင့်ကို ရ၏။ ပတိဿယ၊ ရိုသေတုံ့ဝပ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွဖြစ်၏။ ကျွတိ၊ ကြောင့်။ သပ္ပတိဿေ၊ မည်၏။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဟိရိမနတာယ စ၊ ရှက်စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သြတ္တပ္ပိဘာ၀ေန စ၊ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဟိရောတ္တပ္ပသမ္ဘဒ္ဓေ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ဟိရိ သြတ္တပ္ပနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သေခိယမ္မပါရိပူရိ၀သေန၊ သေခိယကျင့်ဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သုနိ၀တ္ထော၊ ကောင်းစွာ ဝတ်သည်။ သုပါရုတော၊ ကောင်းစွာရုံသည်ဖြစ်၍။ ပါသာဒိကေနာတိ၊ ကား။ ပသာဒါ၀ဟေန၊ ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်သော။ ဇော၊ ဤပုဒ်သည်။ ကျွတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏော၊ လက္ခဏာအနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာ၀ိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ကျွတော၊ ဤမှ။ ပရေသု၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဆသု ပဒေသုပိ၊ ၆-ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ အဘိက္ကန္တေနာ တိ၊ ဟူသည်ကား။ အဘိက္ကမေန၊ ရှေ့သို့သွားခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ကျွရိယာပထသမ္ဘဒ္ဓောတိ၊ကား။ သမ္ဘဒ္ဓကျွရိယာပထော၊ ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော ကျွရိယာပုထ် ရှိသည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ သေသကျွရိယာပထာနမ္ပိ၊ ကြွင်းသော ကျွရိယာပုထ်တို့၏ လည်း။ ပါသာဒိကတ်၊ ကြည်ညိုဖွယ်ဆောင်သည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကျွန္ဒြိယေသု ဂုတ္တ ဒ္ဝါရောတိ။ ကား။ စက္ခုန္ဒြိယာဒီသု၊ စက္ခုန္ဒြေ အစရှိကုန်သော။ ဆသု ဒ္ဝါရေသု၊ ၆-ပါးသောဒ္ဝါရတို့၌။ သုသံဝိဟိတာရက္ခော၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက် ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘောဇနေမတ္တညူတိ၊ ကား။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော၊ သုံးဆောင်အပ်သောကြောင့်။ ဘောဇနသညိတော၊ ဘောဇဉ်ဟု မှတ်အပ်ဆိုအပ်သော။ စတုဗ္ဗိဓေပိ၊ လေးပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယ၊ ပစ္စည်း၌။ ပရိယေသန။ပ။ဝသေန၊ ရှာမှီးခြင်း ခံယူခြင်း သုံးဆောင်ခြင်း စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပမာဏညူ၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်ဖြစ်၍။ ဇာဂရိယမနယုတ္တောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တံ၊ ညဉ့်ဦးယာမ် မိုးသောက်ယာမ် ပတ်လုံး။ ဘာ၀နာမနသိကာရသခ်ါတ်၊ ဘာ၀နာ နှလုံးသွင်းမှုဟုဆိုအပ်သော။ ဇာဂရိယ်၊ နိုးကြားခြင်းကို။ သာတစ္စကာရိတာ ဝသေန၊ အမြဲမပြတ်ပြုလေ့ရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနု အနု ယုတ္တောတိ၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိုးကြားမှု၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တောတိ၊ မပြတ် အားထုတ်၏။ သတိ။ပ။ တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တသ၊ သော။ အာစာရဿ၊ ၏။ သမ္ဘာရဒဿနံ၊ အထောက်အပံ့ အဆောက်အဦးကို ပြသော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အပ္ပိစ္ဆောတိ၊ ကား။ နိဂ္ဂဟော၊ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍။ သန္တုဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ယထာလာဘာဒိ ဝသေန၊ ယထာလာဘ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သန္တောသေန၊ ရောင့်ရဲခြင်းဖြင့်။ တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍။ သက္ကစ္စကာရီ တိ၊ ကား။ အာဒရကာရီ၊ ရှိသေစွာ ပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂရုစိတ္တီကာရဗဟုလောတိ၊ ကား။ ဂရုဌာနိယေသု၊ အလေးပြုအပ်သူတို့၌။ ဂရုကရဏဗဟုလော၊ အလေးပြုခြင်းများသည်ဖြစ်၍။ အယံဝုစ္စတိ အာစာရောတိ၊ ကား။ သဂါရ၀တာဒိ၊ ရှိသေလေးစားခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော။ အယံ။ ဤအကျင့်သည်။ အတ္ထကာမေဟိ၊ အကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိသောသူတို့သည်။ (အတ္ထကာမေဟိ–ဟူ၍လည်း ရှိသင့်၏။ မိမိ၏ အကျိုးကို အလိုရှိသော သူတို့သည်ဟု အနက်ပေး။) အာစရိတဗ္ဗတော၊ ကျင့်အပ်သောကြောင့်။ အာစာရော၊ မည်၏။

သီလာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဥပနိဿယဘူတော၊ ဥပနိဿယဖြစ်သော။ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာသည်။ ဥပနိဿယဂေါစရော၊ မည်၏။ သတိသခ်ါတော၊ သတိဟုဆိုအပ်သော။ စိတ္တသ၊ ၏။ အာရက္ခဘူတော ဧ၀၊ အစောင့်အရှောက်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဂေါစရော၊ သည်။ အာရက္ခဂေါစရော၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနသခ်ါတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟုဆိုအပ်သော။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဥပနိဗန္ဓ ဋ္ဌာနဘူတော၊ ဖွဲ့တွယ်ထားရာ စူးစိုက်ထားရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဂေါစရော၊ သည်။ ဥပနိဗန္ဓ ဂေါစရော၊

မည်၏။ [၄၅] အပ္ပိစ္ဆတာဒီ ဟိ၊ အစရိကုန်သော။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ (ဂုဏေဟိ–၅စပ်) ဝိဝဋ္ဋနိဿိတာယ၊ ဝဋ်ကင်းရာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မှီသော။ ကထာယ၊ စကား၏။ ဝတ္ထုဘူတေဟိ၊ တည်ရာဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသောသူသည်။ ဒသ။ပ။ဂတော၊ မည် ၏။ တတော ဧ၀၊ ထိုဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့်ပင်လျှင်။ ကလျာဏော သုန္ဒရော၊ ကောင်းသော။ မိတ္တော၊ မိတ်ဆွေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကလျာဏ မိတ္တော၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တ၏။ လက္ခဏ၊ ဏာသည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့။ အဿုတံ၊ မကြားဘူးသေးသော။ သုတ္တ ဂေယျာဒီ၊ သုတ္တေဂေယျစသည်ကို။ သုဏာတီတိ၊ ကား။ သုတ မယဉ္စဏ၊ သုတမယဉ္စဏ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သုတံ ပရိယောဒါပေတီတိ၊ ကား။ ယထာ သုတံ၊ အကြင်အကြင် ကြားနာအပ်ပြီးသော။ အဝိသဒတာယ၊ မရှင်းသေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိယောဒါတံ၊ မဖြူစင်သေးသော။ တမေ၀၊ ထိုသုတ္တဂေယျ စသည်ကိုပင်လျှင်။ ပုနပ္ပုနံ ပရိပုစ္ဆနာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဝိသောဒေတိ၊ ၏။ နိဒ္ဒေ့၊ အထုံးအဖွဲ့မရှိသည်ကို။ နိဂုမ္ဘံ၊ အရှုပ်အထွေး မရှိသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ တတ္ထ၊ ထိုကြားနာဘူးသော သုတ် စသည်၌။ ကခ်ါဒ္ဒနိယာ၊ ယုံမှားခြင်း၏ အကြောင်း ယုံးမှားဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသု၊ ထိုတရားတို့၌။ သံသယံ၊ ကို။ ဆိန္ဒန္တော၊ ပယ်ဖျက်လျက်။ ကင်္ခ၊ ကို။ ဝိတရတိ၊ လွန်မြောက်၏။ ကမ္မကမ္မဖလေသု စ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးတို့၌ရင်း။ ရတနတ္တယေ စ၊ ရတနာ သုံးပါးအပေါင်း၌ရင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ဥဇုကရဏေန၊ ဖြောင့်စွာပြုသဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူကို။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ကရောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တတော ဧ၀၊ လျှင်။ ဒုဝိဓယပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပသာဒေတိ၊ ကြည်စေ၏။ အထ ၀ါ၊ ကား။ ယထာသုတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိယောဒပေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဒေသနာတရား၌။ အာဂတေ၊ လာကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ သပ္ပစ္စယံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ နာမရူပံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တော၊ လျက်။ အတ္တာဒိဋ္ဌိ ဝကံ်ဝိဓမနေန၊ အတ္တာဒိဋ္ဌိဟူသော အကောက်ကို ပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥဇုံ ကရောတိ၊ ၏။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာမတ္တဒဿ နေန၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးအဖြစ်မျှကို မြင်သဖြင့်။ တီသုပိ၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓါသု၊ ကာလတို့၌။ ကင်္ခ၊ ကို။ ဝိတရတိ၏။ တတော ပရံ စ၊ ထိုမှနောက်၌လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉ္စဏာဒိသိသေန၊ တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ကို။ ဝမေ့တွာ၊ ပွားစေ၍။ အရိယဘူမိ၊ အရိယာဘုံသို့။ သြက္ကမန္တော၊ သက်သည်ဖြစ်၍။ အ၀ေစ္စပ္ပသာဒေန၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ကြည်ညိုခြင်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပသာဒေတိ၊ ကြည်လင်စေ၏။ တထာဘူတော၀၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သူသည်သာလျှင်။ တဿကလျာဏမိတ္တဿ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တအား။ အနုသိက္ခနေန၊ အတုလိုက်၍ ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ သဒ္ဓါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နဟာယတိ၊ မဆုတ်ယုတ်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ ဝမ့ေတ၀၊ ပွားသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ယဿ ၀ါတိအာဒိ၊ ယဿ ၀ါ ဤသို့အစရှိသည် တည်း၊ ၀ါ၊ အစရှိသည်ကို၊ အာဟ၊၏။

အန္တရဃရန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧတ္တ၊ ဤရွာ၌။ အန္တရေ အန္တရေ၊ အကြားအကြား၌။ ဃရာနိ၊ အိမ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ ဧတဿ၊ ဤရွာအား တံ၊ ထိုအကြားအကြား၌အိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အန္တရဃရန္တိ၊ ရံဟူ၍။ လဒ္ဓ နာမံ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာသို့။ ပ၀ိဋ္ဌော၊ ဝင်လတ်သော်။ တတ္ထ၊ ထိုရွာ၌။ ဃရေ ဃရေ၊ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း၌။ ဘိက္ခာပရိယေသနာယ၊ ဆွမ်းကိုရှာခြင်းဖြင့်။ ဝီထိံ၊ လမ်းကို။ ပဋိပန္နော၊ သွားလတ်သော်။ သြက္ခိတ္တစက္ခုတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သို့။ ခိတ္တစက္ခု၊ ချအပ်သော မျက်စိမျက်လွှာရှိသည်ဖြစ်၍။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကိတ္တကေန၊ အဘယ်မျှဖြင့်။ သြက္ခိတ္တစက္ခု၊ ချအပ်သော မျက်လွှာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ယုဂမတ္တဒဿဝီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ သုသံ၀ုတောတိ၊ ကား။ သံယတော၊ စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ ဖြင့် (သွားလတ်သော်)။ ဧတ္တ၊ ဤ အရာ၌။ သုသံ၀ုတော နာမ၊ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄။နဟိတ္တိ ဩလောကေန္တောတိအာဒိ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။

ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယေသု သတိပဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ စိတ္တံဘာ၀နာစိတ္တံ၊ ဘာ၀နာစိတ်ကို။ ဥပနိဗန္ဓတီတိ၊ ကား။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်ကပ်၍။ နိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယထာ ထမ္ဘေ။ပ။ဒဠ္ဍန္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဣဒ၊ ဤလောကဋ္ဌ။ ဝစ္ဆံ၊ နွားငယ်ကို။ ဒမ်–ဒမန္တော၊ ဆုံးမသော။ နရော၊ လူသည်။ ထမ္ဘေ၊ တိုင်၌။ (ယောတ္တေန၊ ကြိုးဖြင့်။) နိဗန္ဓေယျ ယထာ၊ ချည်နှောင်ထားရာသကဲ့သို့ ဧ၀ံ၊ ဤအတူ။ ဣဒ၊ ဤသာသနာ၌။ သကံ စိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်ကို။ ဒမ် ဒမန္တော၊ ဆုံးမလိုသော။ နရော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာရမ္မဏေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ ဒဠ္ဍံ၊ မြဲစွာ။ ဗဇ္ဇေယျ၊ ချည်နှောင်ထားရာ၏။]

သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရဘာ၀ံ၊ ဆောင်ကပ်ချည်နှောင်ရာ ဂေါစရ၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄။ ဝုတ္တဥ္စေ တန္တိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သကော ပေတ္တိကော ဝိသယောတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပိတု၊ ဘခင်ဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ သန္တကော စ၊ ဥစ္စာလည်းဖြစ်သော။ တေန၊ ထိုအဘဘုရားသည်။ ဒိဋ္ဌော စ၊ မြင်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒဿိတော စ၊ ပြအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိသယော၊ အာရုံနယ်ပယ်တည်း။

[၄၆] အဏုပ္ပမာဏောသူတိ၊ ကား။ ပရမာဏုပ္ပမာဏောသု၊ ပရမည္ဏုမြူအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ အသဏ္ဌိစ္ဆ။ပ။ ဘေဒေ သူတိ၊ ကား။ အသဏ္ဌိစ္ဆ၊ မစေ့ဆော်မူ၍၊ ၀ါ၊ စေတနာမရှိမူ၍။ အာပန္နသေခိယေသု၊ သင့်ရောက်သော သေခိယအာပတ်

တို့၌ရင်း။ အကုသလစိတ္တာပ္ပါဒါဒိဘေဒေသု၊ အကုသိုလ်စိတ္တာပ္ပါဒ် စသည် အပြားရှိသော အပြစ်တို့၌ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အသဒ္ဓိစ္စဂ္ဂဟ ဏ၊ အသဒ္ဓိစ္စသဒ္ဒါကို။ သေခိယဝိသေသနံ၊ သေခိယပုဒ်၏ ဝိသေသနဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သေခိယဂ္ဂဟ ဏေန၊ သေခိယ သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝတ္တာကွန္ဒကာဒီသု၊ က စသည်တို့၌။ အာဂတဝတ္တာဒီနမ္ပိ၊ လာသော ကျင့်ဝတ်စသည်တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊၏။) ဟိ၊မှန်၏။ တေပိ၊ ထိုဝတ်အကျင့်တို့ကိုလည်း။ သိက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ကျင့်အပ်သော အနက် ကြောင့်။ သေခိယာတိ၊ သေခိယတို့ဟူ၍။ ဣစ္စိတ္ထိတာ၊ ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့် ပင်လျှင်။ မာတိကာယံ၊ သိက္ခာပုဒ် ခေါင်းစဉ် ပါတိမောက်၌။ ပါရာဇိကာဒီနံ ဝိယ၊ က စသည်တို့၏ကဲ့သို့။ သေခိယာနံ၊ တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြား အရေအတွက်ကို။ နှ ကတော၊ မပြုအပ်ပေသတည်း။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ အသဒ္ဓိစ္စ၊ အာပန္နသေခိယာတိ၊ သေခိယာဟူ၍၊ ဝါ၊ သေခိယာဟူသော ပါဠိ၌။ အသဒ္ဓိစ္စဂ္ဂဟဏံ၊ အသဒ္ဓိစ္စ–သဒ္ဒါယူခြင်းဆိုခြင်းကို၊ ဝါ၊ သည်။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ။ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ မာတိကာယံ၊ ၌။ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော။ ပဠသတ္တတိယာ သေခိယေသု၊ ၇၅–ပါးသော သေခိယတို့၌။ နောသညာဝိမောက္ခော နာမ၊ နောသညာဝိမောက္ခ မည်သည်၊ ဝါ၊ သညာဖြင့် အာပတ်မှ မလွတ်နိုင်သော သိက္ခာပုဒ်မည်သည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိပေ။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အသဒ္ဓိစ္စဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ အသတိအဇာနနာနမ္ပိ၊ သတိမရခြင်း, မသိခြင်းတို့ကိုလည်း။ သဂ်ံ ဟော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဇတ္ထ၊ ၌။ အသဒ္ဓိစ္စ အာပန္နဂ္ဂဟဏေန၊ အာပန္နသဒ္ဒါဖြင့်။ အစိတ္တကာပတ္တိ ယော၊ ပတ်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အယူမျှသာတည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း ဟူမူ။ ဂရုကာပတ္တိသုပိ၊ ဂရုကအာပတ်တို့၌ သော်လည်း။ ကာသဒ္ဓိ၊ အချို့သော အာပတ်တို့၏။ အစိတ္တကဘာဝသဗ္ဘာဝတော၊ အစိတ္တက အဖြစ်၏ ရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အဓိဋ္ဌာနာဝိကမ္မသေဝ ဝါ၊ ဆောက်တည်ခြင်းလျှင် ထင်စွာ ပြုမှုရှိသော်လည်းဖြစ်သော။ ဒေသနာဝိကမ္မသေဝ ဝါ၊ ဒေသနာကြားခြင်းလျှင် ထင်စွာ ပြုမှုရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗလဟုကသ၊ အလုံးစုံတို့အောက်ပေါ်သော။ ဝဇ္ဇသ၊ အပြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ပေတည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ယာနိ။ပ။ သမ္မတာနိတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။

[အပ္ပမတ္တကာနိ၊ သေးငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဩရမတ္တကာနိ၊ ယုတ်ညံ့သော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ လဟုကာနိ၊ ပေါ့ကုန်သော။ လဟုသမ္မတာနိ၊ ပေါ့သည်ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော။ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇာနိ၊ အကြင်အပြစ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏]

အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပါတိမောက္ခသံဝရဝိသုဒ္ဓတ္တံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငါ။ အနတိက္ကမနီယာနံ၊ မလွန်ကျူးအပ်ကုန်သော။ အနာပတ္တိဂမနီယာနံ၊ အာပတ်သင့်ကြောင့် မဟုတ်သောအပြစ်တို့ကို။ သဂ်ံဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဘယဒဿန သီလောတိ၊ ကား။ ပရမာဏုမတ္တံ၊ သော။ ဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကို။ အဋ္ဌသင်္ခ်ယောဇနသတသဟဿသုဗ္ဗမသိနေရုပဗ္ဗတသဒိသံ၊ ယူဇနာ တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင် ရှိသော မြင်းမိုရ်တောင်ကြီးနှင့် တူစွာ။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဒဿနသဘာဝေါ၊ ရှုမြင်ခြင်း အလေ့ သဘောရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗလဟုကံ၊ အလုံးစုံတို့အောက်ပေါ်သော။ ဒုဗ္ဘာသိတမတ္တံ၊ ဒုဗ္ဘာသီအာပတ်မျှကို။ ပါရာဇိကသဒိသံ၊ ပါရာဇိကနှင့်တူစွာ၊ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဒဿနသဘောဝေါ၊ ရှုမြင်အလေ့သဘောရှိ၏။ ယံ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ မူလပညာတ္တိ။ပ။ အာဒိဘေ ဒံ၊ မူလပညတ်, အနုပညတ်, သဗ္ဗတ္ထပညတ်, ပဒေသပညတ်, စသည်အပြားရှိသော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ သင်အပ်သော။ (သိက္ခာ–ပုဒ်၏အနက်ကိုပြသည်) ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ပူရေတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်ဖြည့်အပ်သော။ (ပဒ ပုဒ်၏အနက်ကိုပြသည်) သီလံ၊ သီလတည်း။ သမ္မာ အာဒါယာတိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ သဗ္ဗသော စ၊ အချင်းခပ်သိမ်းလည်း။ အာဒိယိတ္တာ၊ ယူ၍။ ဆောက်တည်၍။ ပန၊ ဆက်။ အယံ အာစာရ ဂေါစရသမ္ပဒါ၊ ဤအာစာရ ဂေါစရနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ပါတိမောက္ခသီလေ၊ ၌။ ပရိယာပန္နာ ကိ၊ အတွင်းဝင် ပါသလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အပရိယာပန္နာ ကိ၊ အတွင်းဝင် မပါသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့မေးသည်ရှိသော်။ ပရိယာပန္နာ၊ အတွင်းဝင်ပေ၏ (ဟုဖြေအပ်၏)။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်လတ်သော်။ ပုန၊ တဖန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဇတ္ထ စာတိ အာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ သီလသည်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသ၊ ၏။ သမ္ဘာရဘူတ်၊ အဆောက်အဦးဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ ကို။ တသို့၊ ထိုပါတိမောက်သီလသည်။ သတိယေဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣဟတိ၊ ကြောင့်။ သောတိ။ပ။ဘိက္ခူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတသ္မိံ၊ ဤဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို။ သမ္ဘာဒိတေ၊ ပြည့်စုံစေ အပ်သည်ရှိသော်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ သည်။ သုဂုတ္တံ၊ ကောင်းစွာ လုံခြုံစေအပ်သည်။ သုရက္ခိတ မေဝ၊ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ဟူမူ။ သုသံဝိဟိတကဏ္ဍကဝတိ၊ ကောင်းစွာ စီရင်ပြုလုပ်အပ်သော ဆူးစီး ရိုးအရံရှိသော။ သသံ၊ ကောက်စပါးသည် (သုဂုတ္တံ) ဝိယ၊ ကောင်းစွာလုံခြုံသကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ကာရဏာ ဝသေနာတိ၊ ကား။ အသာဓာရဏာကာရဏာသ၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ [၄၇] ဟိ၊ မှန်၏။ ယဝကုံရော၊ မယောဓ၏အညောက်။ ဘေရိသဒ္ဒေါ၊ စည်၏အသံ။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရတို့ကဲ့သို့။ အသာဓာရဏာကာရဏာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ အပဒိသိယတိ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတံ၊ ဤစကားနှာ ဟူသောစကားသည်။ မဇ္ဈာ၊ ညောင်စောင်းတို့ သည်။ ဥက္ကဠိ၊ ကြွေးကြော်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤစကားကဲ့သို့။ နိဿယဝေါဟာရေန၊ မိုရာနိဿယ၏ ဝေါဟာရဖြင့်။ နိဿိတဝစနံ၊ မှီတတ်သော စိတ်ဝိညာဏ်ကို ဆိုသော စကားတည်း။ ရူပန္တိ၊ ကား။ ရူပါယတနံ၊ တည်း။ စက္ခုနှာ ရူပ် ဒိသွာတိ ဇတ္တ၊ ဤပါဠိ၌။ စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ ရူပ်၊ အဆင်းကို။ ယဒိ ပဿေယျ၊ အကယ်၍မြင်ငြားအံ့။ အညဝိညာဏသမင်္ဂီ နောပိ၊ အခြားဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည်လည်း။ ပဿေယျုံ၊ မြင်ကုန်ရာ၏။ ဧတံ စ၊ ဤသို့မြင်ခြင်းသည်လည်း။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ စက္ခုသ၊ မျက်စိ၏။ အစေတနတ္ထာ၊ စိတ်စေတနာ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ စက္ခု။ ပ။ အစိတ္တကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ရူပ်၊ ကို။ (ယဒိ) ပဿေယျ၊ အံ့။ အပ္ပဋိဃဘာဝတော၊ (စိတ်အား) ထိပါး တိုက်ခိုက်ခြင်း မရှိသောကြောင့်။ တိရောကုဋ္ဋဒိဂတမိ၊ နံရံတဖက်စသည်၌ တည်သည်သော်လည်းဖြစ်သော။ နံ၊ ထိုအဆင်းကို။ ပဿေယျ၊ မြင်လေရာ၏။ ဣဒမိ၊ ဤသို့ မြင်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ သဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံသော။ (သုဒ္ဓသဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏ သက်သက်သောဟု အနက်ပေး) ဝိညာဏသ၊ ၏။ ဒဿ နာဘာဝတော၊ မြင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ နေ ပဿတိ အစက္ခုကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခုနှင့် ဝိညာဏ်တို့တွင်။ စက္ခုသန္နိဿိတံ၊ စက္ခုကို မှီသော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ် မရှိသော ဝိညာဏ်သည်။ နေ ပဿတိ ယထာ၊ မမြင်သကဲ့သို့။ (ဧဝံနှင့်စပ်) တဠ၊ ထိုမြင်သော ဝိညာဏ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ ထို မြင်ခြင်းသည်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ အာလောကသ၊ အလင်း၏။ ဝိဇ္ဇေါ၊ အနောင်အဖွဲ့သည်၊ ဝါ၊ အပိတ်အပင်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ကုဋ္ဋဒိနာ၊ နံရံစသည်ဖြင့်။ အန္ဓရိတေ၊ ခြားအပ်သော။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ နေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဖလိက ဂဇ္ဇပဋ္ဌလာဒိကေ၊ ဖလ်တိုက်ခန်း ဖလ်ချပ်အစရှိသော။ (ဖလိကပဋ္ဌလဂဇ္ဇာဒိကေ–ဟု ရှိသင့်၏။ ဖလ်ပြားဖြင့် ပြီးသော တိုက်ခန်း အစရှိသောဟု အနက်ပေး) ယတ္ထ ပန၊ အကြင်အရပ်၌ကား။ နေ ဝိဇ္ဇေါ၊ အလင်း၏ အပိတ်အပင်မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ အန္ဓရိတေပိ၊ ဖလ်မှန်စသည်ဖြင့် ခြားအပ်သော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝိညာဏာ ဓိဋ္ဌိတံ၊ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာဖြစ်သော။ စက္ခု၊ သည်။ ပဿတိ၊ ၏။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော မျက်စိသည်။ နေ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤဝိညာဏ်၏ တည်ရာ စက္ခုကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ စက္ခုနှာ ရူပ် ဒိသွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒွါရာရမ္မဏာသဃံဇ္ဇေတိ၊ ကား။ ဒွါရသ၊ ဒွါရ၏။ အာရမ္မဏေန၊ အာရုံနှင့်။ သံဃဇ္ဇေ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ စက္ခုသ၊ မျက်စိအား။ ရူပါရမ္မဏေ၊ အဆင်းအာရုံသည်။ အာပါထဂတေ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်လတ်သော်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပသာဒဝတ္ထုကေန စိတ္တေနာတိ၊ ကား။ စက္ခုပသာဒဝတ္ထုကေန၊ စက္ခုပသာဒလျှင် တည်ရာရှိသော။ တန္နိဿာ ယပဝတ္ထေန၊ ထိုစက္ခုပသာဒကို မှီ၍ဖြစ်သော။ ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ယံ၊ ယင်း ဝိညာဏ်ကို။ စက္ခု ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပသာဒတိတိ၊ ကား။ သြလောကေတိ၊ ကြည့်၏။ ဝါ၊ မြင်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ စက္ခုပသာဒသန္နိဿယေ၊ စက္ခုပသာဒလျှင် မှီရာရှိသော။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဏ်သည်။ (သြဘာသေန္တေ၌ စပ်) အာလောကာနုဂ္ဂဟိတံ၊ အလင်းရောင်သည် ရှီးမြှောက်အပ်သော။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ကို။ သန္နိဿယဂုဏေန၊ မှီရာ၏ဂုဏ်ဖြင့်။ သြဘာသေန္တေ၊ ထင်လင်းစေလတ်သော်။ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော၊ ထိုဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပ်၊ ကို။ ပဿတိတိ၊ မြင်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဇတ္တ၊ ဤအရာ၌။ သြဘာသနဠ၊ ထင်လင်းစေခြင်း ဟူသည်လည်း။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ ယထာသဘာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းသော သဘောအားဖြင့်။ ဝိဘာဝနံ၊ ထင်စွာပြခြင်းတည်း။ ယံ၊ ယင်းသို့ ပြခြင်းကို။ ပစ္စက္ခတော ဂဟဏန္တိ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့် ယူခြင်း သိခြင်း ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဥသုနာ၊ မြှားဖြင့်။ လက္ခသ၊ မှတ်တိုင်စက်ကွင်းကို။ ဝေဓေ၊ ဖောက်ထွင်းထိမှန်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတ်သော်။ တသ၊ ထိုမြှား၏။ သမ္ဘာရဘူတေန၊ အဆောက်အဦးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဧနုနာ၊ လေးဖြင့်။ ဝိဒ္ဓတိတိ ဝစနံ၊ ပစ်ဖောက်သည် ဟူသော စကားသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ် သကဲ့သို့။ ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ရူပဒဿနေ၊ အဆင်းကို မြင်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတ်သော်။ စက္ခုနှာ၊ ဖြင့်။ ရူပ်၊ ကို။ ပဿတိ တိ၊ မြင်သည်ဟူ၍။ ဣဒါဒိသီ၊ ဣသို့သော။ ဧသာ၊ ဣဝိကားသည် သသမ္ဘာရကထာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သသမ္ဘာရာ၊ အကြောင်း အဆောက်အဦးနှင့် တကွသော။ ကထာ၊ စကားသည်။ သသမ္ဘာရကထာ၊ ၏။ ဒဿနသ၊ မြင်ခြင်း၏။ ကာရဏသဟိ တာ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သောစကားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သသမ္ဘာရသ၊ သော။ ဒဿန သ၊ မြင်ခြင်းကို။

ကထာ၊ ပြောဆိုသောစကားတည်း။ သသမ္ဘာရကထာ၊ အကြောင်းအဆောက်အဦးနှင့်တကွ မြင်ခြင်းကို ပြောဆိုသောစကား။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဝလေန စက္ခုနာ ဝါ၊ မျက်စိသက်သက်ဖြင့်ရင်း။ ကေဝလေန ဝိညာဏေန ဝါ၊ ဝိညာဏ်သက်သက်ဖြင့်ရင်း။ ရူပဒဿနံ၊ အဆင်းကိုမြင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။

ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တं ဝါတိ ဇတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ဣတ္ထိသန္တာနနိဿိတရူပမုခေန၊ မိန်းမသန္တာန်၌ မှီသော အဆင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဂယှမာနံ၊ ယူအပ်သော။ သဏ္ဌာနံ၊ သဏ္ဌာန်သည်ရင်း။ ထနမဲ့သာဝိသဒတာ၊ သားမြတ် အသားအားဖြင့် မသန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ နိမ္မသုမုခတာ၊ မုတ်ဆိတ်မရှိသော မျက်နှာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ကေသဗန္ဓနဝတ္ထဂ္ဂဟဏံ၊ ဆံပင် ထုံခြင်း အဝတ်ဝတ်ခြင်းသည်ရင်း။ အဝိသဒဌာနဂမနာဒိ စ၊ မသန့်ရှင်းသော ရပ်ခြား သွားခြင်း စသည်သည်ရင်း။ သဗ္ဗံ၊ ဤဆိုခဲ့ သမျှ အလုံးစုံသည်။ ဣတ္ထိတိ၊ မိန်းမဟူ၍။ သဠာယတနသ၊ မှတ်သိခြင်း၏ ကာရဏာဘာဝတော၊ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ဣတ္ထိနိမိတ္တं၊ ဣတ္ထိနိမိတ်မည်၏။ ဝုတ္တဝိပရိယာယတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးမှ ပြန်သောအားဖြင့်။ ပုရိသနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ ဝါတိ ဇတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော၊ ရာဂဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဣဋ္ဌာကာရော၊ အလို ရှိအပ်သော အခြင်းအရာသည်။ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘနိမိတ်မည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ [၄၈] ပဋိဃနိမိတ္တာဒီနံ၊ စသည်တို့ကို။ သဂ်ံ ဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သောပန၊ ထိုပဋိဃနိမိတ် စသည်ကိုကား။ ဒေါသုပ္ပတ္တိအာဒိဟေတုဘူတော၊ ဒေါသ ဖြစ်ခြင်း စသည်၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌာဒိအာကာရော၊ အနိဋ္ဌ အစရှိသော အခြင်းအရာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤဣန္ဒြိယသံဝရ သီလအရာ၌။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဝ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ တို့သည်သာ လျှင်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တဿပိ၊ ဥပေက္ခာနိမိတ်ကိုလည်း။ သဂ်ံဟော၊ ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ အသမပေက္ခနေန၊ အညီအမျှမရှုခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇ နကမောဟဿာပိ၊ ဖြစ်သော မောဟ၏လည်း။ အသံဝရဘာဝတော၊ အသံဝရဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပေတည်း။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင် လျှင်။ မုဌသစ္စံ ဝါ အညာဏံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုပါလတ့်။စ။ ဆက်ဦးအံ့။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တန္တိ ဇတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ အညာဏုပေက္ခာ ယ၊ ကွာ၏။ ဝတ္ထုဘူတံ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအာရုံကိုလည်း။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အသ မပေက္ခနဝသေန၊ အညီအမျှ မရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သခ်ံပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ရာဂဒေါသ မောဟာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ သုဘနိမိတ္တာဒိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိလေသ။ပ။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌမတ္တေ ယေဝ သဏ္ဌာတိတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတီတိ သုတ္တေ၊ သုတ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိထိစိတ္တေဟိ စ၊ စက္ခုဒ္ဒါရိက ဝိထိစိတ်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဂဟိတမတ္တေယေဝ၊ ယူအပ်ကာမျှသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏာယတနေ၊ အဆင်းအာယတနမည်၏။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တေတော ပရံ၊ လွန်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ သုဘာဒိအာကာရံ၊ အရာကို။ နပရိကပ္ပေတိ၊ မကြံစည်၊ ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏတောတိ၊ ကား။ ပရိဗျတ္တဘာဝကရဏတော၊ ပေါ်လွင်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဝိဘူတဘာဝကရဏတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝိသဘာဂဝတ္ထုနော၊ လိင်အဖို့အားဖြင့် မတူသော ဝတ္ထု၏။ ဟတ္ထာဒိအဝယဝေသု၊ လက်အစရှိသော အစိတ်အပိုင်းတို့၌။ သုဘာဒိတော၊ သုဘစသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိကပ္ပေန္တသ၊ သူအား။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံတို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ပရိဗျတ္တာ၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအစိတ်အပိုင်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာတို့ကို။ အနုဗျဉ္ဇနာ နာမ၊ ထင်ရှားစေသည် မည်ကုန်၏။ တေ ပန၊ ထိုအစိတ်အပိုင်း တို့သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ တထာ သန္ဓိဝိဌာနံ၊ အားဖြင့် တည်နေကုန်သော။ ဘူတုပါဒါယရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ သန္ဓိဝေသာကာရော၊ တည်နေပုံအခြင်းအရာပေတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ မုဋ္ဌိတွာ၊ လွတ်၍။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထာဒိ နာမ၊ မည်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ ပေ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟတ္ထပါဒ။ပ။အာကာရံ နဂဏှာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မိံ သရီရေ၊ ထိုမြင် အပ်သောကိုယ်၌။ ယံ ကေ သလောမာဒိဝါ၊ အကြင်ဆံပင်မွေးညှင်း စသည်သည်ရင်း။ ယံ ဘူတုပါဒါယမတ္တံ ဝါ၊ အကြင်ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်မျှသည်ရင်း။ ဝိဇ္ဇ မာနံ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုထင်ရှားရှိသော သဘောကိုသာလျှင်။ ယာထဝယဝတော၊ စွာ။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်။ အသုဘာကာရဂဟဏဿ၊ အသုဘ အခြင်းအရာကို ယူခြင်း၏။ နိဒဿနံ၊ ပုံစံကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ စေတိယပဗ္ဗတ ဝါသီတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ မဟာ တိသဿတ္ထေရ–ဝတ္ထု၊ ကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်ပြတော်မူလေပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ သုမဏ္ဍိတပသာဓိတာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ မဏ္ဍိတာ စ၊ ကြည်လင်လည်း ကြည်လင်စေအပ်၏။ ပသာဓိတာ စ၊ တန်းဆာလည်း။ ဆင်အပ်၏။ အာဟာရိမေဟိ၊ ကိုယ်မှဖြုတ်၍ ဆောင်ယူနိုင်ကောင်းကုန်သော။ အာဘရဏာဒီဟိ၊ အဆင်းတန်းဆာစသည်တို့ဖြင့်။ မဏ္ဍနံ၊ ကြည်လင်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊၏။) သရီရဿ၊ ကိုယ်ကို။ ဥစ္ဆာဒနာဒိ ဝသေန၊ အခိုးအထုံလိမ်ခြင်း စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိသခံရဏံ၊ ပြုပြင်ခြင်းသည်။ ပသာဓနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာဘရဏေဟိစ၊ ပုတီး နားချောင်းစသော တန်းဆာတို့ဖြင့်ရင်း။ ဝတ္ထာလင်္ကာရာဒီဟိ စ၊ အဝတ်အဆင်တန်းဆာ စသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ (အာဟာရိမေဟိ ပန ဝတ္ထာလင်္ကာရာဒီဟိ အလင်္ကာရဏံဟု ရှိသင့်၏။) အလင်္ကာရဏံ၊ တန်းဆာဆင်ခြင်းသည်။ ပသာဓနံ၊ မည်။ ဥိနဌာနပူရဏံ၊ အသားမပြည့်ရာ အရပ်ကို နံ့သာစသည်ဖြင့် ပြည့်စေခြင်းသည်။ မဏ္ဍနံ၊ မည်၏။ ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာတိ၊ ကား။ ရာဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိပရီတစိတ္တာ၊

ဖြစ်၍။ သြလောကောန္တောတိ၊ ကား။ ထေရော၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားစဉ်။ ပုဗ္ဗဘာဂ မနသိကာရသ၊ နုလုံးသွင်းမှု၏။ သဒ္ဒကဏ္ဌကတ္တာ၊ အသံဟူသော ဆူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟသိတသဒ္ဒါနုသာရေန၊ ရယ်သော အသံသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သြလောကေန္တော၊ ကြည့်ရှုလတ်သော်။ အသုဘသညန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌိကသည်၊ အရိုးစုဟူသော အမှတ်သညာကို။ဟိ၊မှန်၏။ ထေရော၊ သည်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကို။ ပရိဟရတိ၊ ဆောင်၏။ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတိ၊ ကား။ [၄၉] ကိရ၊ တဆင့်စကား ကြားရသည်ကား။ ထေရော၊ သည်။ ဟသန္တိယာ၊ ရယ်သော။ တသာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ဒန္တဋ္ဌိဒဿနေနေ၀၊ သွားရိုးကို မြင်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာ၀နာယ၊ ရှေးအဖို့ဘာ၀နာ၏။ သုဘာ ဝိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဋ္ဌ၊ ကိုဂင်း။ သာတိသယ်၊ တကွ။ ဥပစာရဈာနဋ္ဌ၊ ကိုဂင်း။ လဘိတ္တာ၊ ရ၍။ ယထာဌိတောဝ၊ တည်မြဲတည်လျက်ပင်လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ပဌမဈာနံ၊ ကို။ အဓိဂန္တာ၊ ရ၍။ တံ၊ ထိုပဌမဈာန်ကို။ ပါဒကံ၊ အခြေကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဓေတ္တာ၊ ၍။ မဂ္ဂပရမ္ပရာယ၊ မဂ်အဆင့်ဆင့်ဖြင့်။ အာသ၀က္ခယံ၊ အာသ၀ေါကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိ၊ လေပြီ။ ပုဗ္ဗသည် အနုသရီတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗက်၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ယထာရဟ်၊ အားထုတ်မြဲဖြစ်သော။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ အနုယုဉ္ဇိယ မာနံ၊ အားထုတ်အပ်ဆဲဖြစ်သော။ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကို။ အနုသရိ၊ အောက်မေ့ လေပြီ။ သမန္နာဟရိ၊ နုလုံးသွင်းမိလေပြီ။ အနုမဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ အနုပထံ၊ ခရီးစဉ် အတိုင်း။ တသ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ပဒါနုပဒံ၊ ခြေရာစဉ်အတိုင်း။ ၀ါ၊ ခြေရာခံ၍။ ။ ထေရသ၊ အား။ (ဥပဋ္ဌာသိ၌ စပ်) ဘာ၀နာ ယ၊ ၏။ ပဂုဏာဘာ၀တော၊ လေ့လာ ကျေပြန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒန္တဋ္ဌိဒဿနေနေ၀၊ သွားရိုးကို မြင်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တသ၊ ထိုမိန်းမ၏။ သကလသရီရံ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်သည်၊ ၀ါ၊ တကိုယ်လုံးသည်။ အဋ္ဌိကသဃာတဘာ၀ေန၊ အရိုးစုအဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာသိ ကိရ၊ ထင်လေ သတတ်။ တံ၊ ထိုမိန်းမကို။ ဣတ္ထိတိ၀ါ၊ ဟူ၍ရင်း။ ပုရိသောတိ ၀ါ၊ ၎င်း။ နသဗ္ဗာနိကိရ၊ မမှတ် သားမိ, မသိလေတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ နာဘိဇာနာမိ။ပ။ပထေတိ၊ ၍။ အာဟ၊၏။

ယသ။ ပ။ ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္တာ၊ ပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ တသ။ ပ။ ပိဒဟနတ္တာယာတိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ အသ်ဝရ သာတိ၊ ဟူ၍။ နု ၀ုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ တဒိဒ၊ ထိုသို့ (မူလ ဦ ၁–၁၈၅–ညီ) မိန့်ဆိုသော စကားသည်။ (ဣတိ ကတ္တာ ၀ုတ္တံ၌ စပ်) ယံ စက္ခုဒ္ဒြိယာသ်ဝရသ၊ အကြင်စက္ခုဒ္ဒြေကို မပိတ်ခြင်း, အစောင့်ခြင်း ဟူသော။ (ဟိတ်၌ ဆဋ္ဌသက်) ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ အဘိဏှာဒိအန္ဓာသ၀ဝန်၊ အဘိဏှာစသည် အစဉ်လိုက်ခြင်းကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ တံအသ်ဝုတစက္ခုဒ္ဒြိယသ၀ ဟေတု၊ ထို မပိတ်အပ်, မစောင့်အပ်သော စက္ခုဒ္ဒြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပ၀တ္တံ၊ ဖြစ်သည်ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နုလုံးသွင်းခြင်းကို ပြု၍။ ၀ုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သောစကား၀ေတည်း။ ဇ္ဇတနည်းကား) စက္ခုဒ္ဒြိယာသ်ဝရသ ဟေတု၊ စက္ခုဒ္ဒြေကို မပိတ်ခြင်း, မစောင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယံ အဘိဏှာဒိအန္ဓာသ၀ဝန်၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအဘိဏှာစသည် အစဉ်လိုက်ခြင်းကို။ (ဒဿိတံ၌ စပ်) အသ်ဝုတစက္ခုဒ္ဒြိယသ၀ ဟေတု၊ မပိတ်အပ်,မစောင့်အပ်သော စက္ခုဒ္ဒြေဟူသော အကြောင်းကြောင့် သာလျှင်။ ပ၀တ္တံ၊ ဖြစ်သည်ကို၊ ၀ါ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ၀ုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကား၀တည်း။ (တနည်း) စက္ခုဒ္ဒြိယာသ်ဝရသ ဟေတု၊ ကြောင့်။ အဘိဏှာဒိအန္ဓာသ၀ဝန်၊ ကို။ ယံ ဒဿိ တံ၊ အကြင်ပြအပ်၏။ ၀ါ၊ အကြင်ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုပြခြင်းသည်။ အသ်ဝုတစက္ခုဒ္ဒြိယသ၀ ဟေတု၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ပ၀တ္တံ၊ ဖြစ်သည်ကို။ ဒဿိတံ၊ ပြခြင်းပေတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ၀ုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သောစကား၀ေတည်း။ (ခက်သည်၊ ဆင်ခြင်၍ သင့်ရာ ကို ယူပါလေ) ဟိ၊ မှန်၏။ စက္ခုဒ္ဒြိယံ၊ စက္ခုဒ္ဒြေသည်၊ စက္ခုဒ္ဒါရိကသ၊ စက္ခုဒ္ဒါရ၌ဖြစ်သော။ အဘိဏှာဒိအန္ဓာသ၀ဝနသ၊ ၏။ ပ၀နကာရဏံ၊ ပေတည်း။ ကိမိ၀ ဟူမူ။ တံဒ္ဒါရိကဝိညာဏသ၊ ထိုစက္ခုဒ္ဒါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်ဝိညာဏ် အပေါင်း၏။ ပ၀နကာရ ဏံ ဝိယ၊ စက္ခုဒ္ဒြေသည် ပြ၀နှင်းသောအကြောင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ပင်တည်း။ စက္ခုဒ္ဒြိယ သ၊ ၏။ အသ်ဝုတတ္တေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တေ၊ ထိုအဘိဏှာစသည်တို့သည်။ အန္ဓာသ၀ဋ္ဌိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသ်ဝရိယမာနစက္ခုဒ္ဒြိယဟေတုကော၊ မပိတ်အပ်, မစောင့်အပ်သော စက္ခုဒ္ဒြေလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သော အသ်ဝရော၊ ကို။ တထာ၊ ထိုခြင်းအရာအားဖြင့်။ ၀ါ၊ "ယသ စက္ခုဒ္ဒြိယာသ်ဝရသ၊ တသစက္ခုဒ္ဒြိယသ" ဟူ၍။ ၀ုတ္တော၊ ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဟိ၊ ပါဠိ၌ ယှဉ်စပ်ပုံကို ပြဦးအုံ့။ ယတ္တာဓိကရဏန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ယသ စက္ခုဒ္ဒြိယသ၊ အကြင်စက္ခုဒ္ဒြေ ဟူသော။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ကိဒိသသ၊ အဘယ်သို့သောစက္ခုဒ္ဒြေဟူသော။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလတ်သော်။ အသ်ဝုတသ၊ မပိတ်အပ်, မစောင့်အပ်သော (စက္ခုဒ္ဒြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဟု ဖြေအပ်၏။) အသ်ဝုတံ၊ မပိတ်အပ်, မစောင့်အပ်သော စက္ခုဒ္ဒြေဟူသည်။ ကိဉ္စာ၊ အဘယ်ပါ နည်းဟူမူ။ ယသ စက္ခုဒ္ဒြိယာသ်ဝရသ၊ အကြင်စက္ခုဒ္ဒြေကို မပိတ်ခြင်း မစောင့်ခြင်းဟူသော။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ အဘိဏှာ ဒယော၊ တို့သည်။ အန္ဓာသ၀ဋ္ဌိ၊ ကုန်၏။ တဒန္ဓာသ၀ူပလက္ခိတံ၊ ထို အဘိဏှာစသည်တို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းဖြင့် မှတ်အပ်သော စက္ခုဒ္ဒြေပင်တည်း။ (ဤပုဒ်မူသစ်၌ ကျနေသည်၊ မူဟောင်းအတိုင်း ရှိသင့်၏၊ မူလဦးကာ၌ တဒုပလက္ခိတံဟု ရှိ၍ အနုဦးကာ၌ အန္ဓာသ၀ူပလက္ခိတံ ဟု ဖွင့်ပြလျက် ရှိ၏။) တသ၊ ထိုသို့သော စက္ခုဒ္ဒြေကို။ သ၀ဝရယ၊ ပိတ်ခြင်းစောင့်ခြင်းငှါ (ကျင့်၏)။ ဣတိ အယ်၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ယတ္တာဓိကရဏံ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ယော ဇနော၊ ယှဉ်စပ်ပုံပေတည်း။

ဇ၀နက္ခဏေ။ပ။ဒုသီလျ ၀ါတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၌ စပ်) ပုနအ၀စနတ္ထံ၊ မနောဒ္ဒါရ၌ တဖန် မဆိုခြင်း အကျိုးငှါ။ ဣဓေ၀၊ ဤစက္ခုဒ္ဒါရ၌ပင်လျှင်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ (သောအသ်ဝရ) ကို။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆသု ဒ္ဒါရေသု၊ ၆–ပါးသော ဒ္ဒါရတို့၌။ ယထာသမ္ဘ၀ံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အား။ လျော်စွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအုံ့။ ပဌ၊ ဒ္ဒါရေ၊

ငါးဒွါရ၌။ ကာယဝစီဒုစ္စရိတသင်္ခါတ်၊ ကာယဒုစ္စရိုက်ဝစီဒုစရိုက်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဒုဿီလျ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဿီ လျာသံ့ဝရော၊ ဒုဿီလျအသံ့ဝရကို။ မနောဒွါရဝသေန စ၊ မနောဒွါရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သေသာ သံ့ဝရော၊ ကြွင်းသော အသံ့ဝရ ၄–ပါးကို။ ဆဒွါရဝသေန၊ ၆–ဒွါရ၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ယောဇေတွေ့ော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ မုဠသစ္စာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ (ဥပ္ပတ္တိ၌စပ်) သတိပဋ္ဌာ။ပ။ ဘာဝတော၊ သတိ၏ဆန့်ကျင်ဖက် အကုသိုလ်တရား စသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌဒွါရေ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ကာယိက။ပ။ဘူတသ၊ ကိုယ်နှုတ်၌ဖြစ်သော လွန်ကျူးမှုဖြစ်သော။ ဒုဿီလျသ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌဒွါရ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထေ သိယာ၊ မဖြစ်နိုင်သည်သာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ပဋ္ဌဒွါရိကဇဝနာနံ၊ ပဋ္ဌဒွါရ၌ဖြစ်သော ဇောတို့၏။ အဝိညတ္တိဇနကတ္တာ၊ ဝိညတ်ရုပ်ကို မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္တ၊ ဤကျွန်ုပ်ယသံ့ဝရ အရာ၌။ ဒုဿီလျာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌ အသံ့ဝရာ၊ တို့ကို။ သီလသံ့ဝရာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌန္ဓံသံ့ဝရာနံ၊ ရတို့၏။ ပဋ္ဌိ ပကွဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံ သတီတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ထိုဇော၌။ အသံ့ဝရေ၊ အသံ့ဝရသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။

[၅၀] ယထာ ကိန္တိ ၊ ကား။ ယေန ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဇဝနေ၊ ဇော၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ အသံ့ဝရော၊ ကို။ စက္ခုဒ္ဒြိယေ အသံ့ဝရောတိ၊ စက္ခုဣန္ဒြေ၌ အသံ့ဝရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံနိဒဿနံ၊ ထိုအပြားကို ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ကျွတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ယထာဒိအာဒိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ နဂရဒွါရေ၊ ၌။ အသံ့ဝရေ၊ ရသည်။ သတိ၊ သော်။ တံသမ္မဒ္ဓာ နံ၊ ထိုတံခါးနှင့် စပ်ကုန်သော။ ဃရာဒီနံ၊ အိမ် စသည်တို့၏ အသံ့ဝုတတာ ဝိယ၊ မပိတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဇဝနေ၊ ၌။ အသံ့ဝရေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တံသမ္မဒ္ဓာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွါရာဒီနံ၊ ဒွါရစသည်တို့၏။ အသံ့ဝုတ တာ၊ မပိတ်အပ်, မစောင့်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျွတ် ဇဝ်၊ ဤသို့။ အညာသံ့ဝရေ၊ တခြားတပါးသော ဇော၌ အသံ့ဝရ ရှိလတ်သော်။ အညာ။ပ။ သာမညမေဝ၊ တခြားတပါးသော ဒွါရစသည်တို့၏ မပိတ်အပ်, မစောင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို သာလျှင်။ နိဒဿေတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ပုဗ္ဗာပရသာမည် ဝါ၊ ရှေးနောက်တူသည်၏အဖြစ်ကိုင်း။ အန္တောဗဟိသာမည် ဝါ၊ အတွင်း အပြင် တူသည်၏အဖြစ်ကိုင်း။ နှ၊ ပြသည်မဟုတ်ပေ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒွါရာဝဏ်ါဒိကေ၊ ဒွါရ ဘဝင်စသည်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပုန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ တဖန် ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့သော။ ဇဝနံ၊ ဇောကို။ ဗဟိရံ ဝိယ၊ အပြင်ပကို ကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍။ နဂရဒွါရသမာနံ၊ မြို့ တံခါးနှင့် တူသည်ကို။ ဝါ၊ တူသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကျွတရဠ၊ ဤမှတပါးသော ဒွါရာဘဝင်စသည်ကိုလည်း။ အန္တောနဂရေ၊ မြို့တွင်း၌။ ဃရာဒိသမာနံ၊ အိမ်စသည်နှင့် တူသည်ကို၊ ဝါ၊ တူသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပုရိမနိပ္ပန္နံ၊ ရှေးဦးစွာ ပြီးလင့်သော။ ဘဝဂ်ါဒိ၊ ဘဝင်စသည် သည်။ ဇဝနကာလေ၊ ဇောဖြစ်ခိုက်ကာလ၌။ အသန္တမ္ပိ၊ ထင်ရှား မရှိသော်လည်း။ စက္ခာဒိ ဝိယ၊ စက္ခုစသည်ကဲ့သို့။ ဖလနိပ္ပတ္တိ ယာ၊ အကျိုး၏ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ သန္တံယေ နာမ၊ ထင်ရှားရှိသည် မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧရမာနံ ယေ၊ ထင်ရှားတည်ရှိဆဲကိုသာလျှင်။ သန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ နှ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ စ၊ ဆက်။ ဗဟိရံ ဝိယ ကတွာတိ၊ ကတွာဟူသော စကားကို။ (ကျွတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၌ စပ်) ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဇဝနသ၊ ဇော၏။ ဗဟိရဘာဝေ စ၊ အပြင်ပ၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ကျွတရသ၊ ဤမှတပါးသော ဒွါရာဘဝင် စသည်၏။ အတ္ထန္တရဘာဝေ စ၊ အတွင်း၏အဖြစ်သည်ရင်း။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ (ဇတေန ပရိယာယေန ဟောတိ၌စပ်) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကျွဒ် စိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ ပဘာသ ရဲ့၊ ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် တောက်ပ၏။ စ သို့သော်လည်း။ တံ၊ ထိုစိတ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ အာဂန္တုကေဟိ၊ အာဂန္တုကဖြစ်ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ဥပက္ကိလေသတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းစေအပ်၏။ ဝါ၊ ညစ်နွမ်း၏။ ကျွတိအာဒိဝစန တော၊ ဤသို့စသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်။ အာဂန္တုကဘူတသ၊ သော။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနသ၊ သော။ ဇဝနသ၏။ ဗဟိရဘာဝေါ၊ အပြင်ပ၏အဖြစ်သည်ရင်း။ တဗ္ဗိမုရသဘာဝ သ၊ ထိုဇောမှ ဆန့်ကျင်ကွဲပြားသော သဘောရှိသော။ ကျွတရသ၊ ဒွါရာဘဝင်စသည်၏။ အတ္ထန္တရ ဘာဝေါသည်ရင်း။ ဇတေန ပရိ ယာယေန၊ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျွတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ငါဆိုအပ်ပေ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဇဝနေ၊ ၌။ အသံ့ဝရေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တတော၊ ထိုဇောမှ။ ပရံ၊ နောက်၌၊ ဝါ၊ အပြင်၌။ ဒွါရာဘဝ်ါဒီနံ၊ ဒွါရာဘဝ်စသည်တို့၏။ အသံ့ဝရဟေတုဘာဝါပတ္တိတော၊ အသံ့ဝရ၏ အကြောင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (မူလ ဋီကာနှင့် ညီ၍ယူပါ၊ ခက်သည်) ဟိ၊ မှန်၏။ အသံ့ဝရသ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဇော၌ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒွါရာဘဝ်ါဒီနံ၊ တို့၏။ တသ၊ ထိုအသံ့ဝရ၏။ ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ထင်ရှား၏။ ကျွတိ၊ ကြောင့်။ နဂရဒွါရသဒိသေန၊ နှင့်တူသော။ ဇဝနေန၊ ဖြင့်။ ပဝိသိတ္တာ၊ ၍။ ဒုဿီလျဒိဇောရာနံ၊ ဒုဿီလျ အစရှိသော ခိုးသူတို့၏။ ဒွါရာဘဝ်ါဒီသု၊ တို့၌။ မုသနံ၊ ခိုးခြင်းဟူသော။ ကုသလဘဏ္ဍဝိနာသနံ၊ ကုသိုလ်ဘဏ္ဍာကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယသ္မိံ ဒွါရေ၌။ အသံ့ဝရော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအသံ့ဝရသည်။ တတ္ထ၊ ထိုဒွါရ၌။ (ပဝတ္တတိ၌ စပ်) ဒွါရာဒီနံ၊ ဒွါရစသည်တို့၏။ သံဝရူပနိဿယဘာဝံ၊ သံဝရ၏ ဥပနိဿယအဖြစ်ကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒန္တော့ယေဝ၊ ပယ်ဖြတ်လျက်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကျွတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဒွါရာဘဝ်ါဒီနံ၊ တို့၏။ ဇဝနေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သမ္မဒ္ဓော၊ စပ်ခြင်းကို။ ဇကသန္တတိပရိယာပန္နေ တော၊ တခုတည်းသောစိတ်အစဉ်၌ အတွင်းဝင်ခြင်းကြောင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဇတ္တ၊ နီးနော၍ပြရာ၌။ စက္ခုဒ္ဒါရေ၌။ ရူပါရမ္မဏေ၊ သည်။ အာပါထဂတေ၊ သော်။ နိယမိတာဒိဝသေန၊ တစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အာဒိဖြင့် ပရိဏာမိတ သမုဒါစာရ အာဘုဇိတတို့ကို ယူ၊ အဋ္ဌသာလိနီ ၁၁၇–ကြည့်)

ကုသလာ ကုသလဇဝနေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဧာသည်။ သတ္တကျွတ်တို့၊ ခုနှစ်ကြိမ်၊ ဥပဓိတွာ၊ ပြီး၍။ ဘဝင်ဂ်၊ သို့။ သြတိဏ္ဍေ၊ သော်။ တဒနု ရူပမေဝ၊ ထိုစကျွန်ုပ်ရှိကဧာ အားလျော်စွာသာလျှင်။ မနောဒွါရိကဇဝနေ၊ ကဧာသည်။ တသ္မိံ ယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ၌ပင်လျှင်။ သတ္တကျွတ်တို့ယေဝ၊ သာလျှင်။ ဥပဓိတွာ၊ ၍။ ဘဝင်ဂ်၊ သို့။ သြတိဏ္ဍေ၊ သော်။ ပုန၊ တဖန်။ တသ္မိံ ယေဝ ဒွါရေ၊ ထိုမနောဒွါရ၌ပင် လျှင်။ တဒေဝါရမ္မဏံ၊ ထိုရူပါရုံကိုပင်လျှင်။ နိဿယ၊ ၍။ ဣတ္ထီ၊ မိန်းမတည်း။ ပုရိသော၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေန္တိ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်လျက်။ ပသာဒရဇနာဒိဝသေန၊ ကြည်ညိုခြင်း တပ်မက်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တကျွတ်တို့၊ ကြိမ်။ ဇဝန်၊ သည်။ ဇဝတိ၊ စောဒ၏။ ဝါ၊ အဟုန်ဖြင့်သွား၏။ ဧဝံ ပဝတ္တမာန်၊ ဖြစ်သော။ ဇဝန်၊ ဧာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဇဝနေ။ပ။ အဂုတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တသ္မိံ ဇဝနေ၊ ထိုဧာ၌။ (တသ္မိံ ၏အရကို ဖွင့်ပြသည်။) ။ သီလာဒီသူတိ၊ ကား။ သီလ။ပ။ သံဝရေသု၊ သီလသံဝရ။ပ။ ဝိရိယသံဝရတို့သည်။ ဥပဓေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွက ပင်လျှင်။ သတိအာရက္ခံ၊ သတိအစောင့်အရှောက်ကို။ [၅၁] အနုပဋ္ဌပေန္တသ၊ မထင်စေ မဖြစ်စေသောသူအား။ ဒုသီလျာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပဓတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ) ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပဂေဝ၊ လျှင်။ သတိအာရက္ခံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေန္တသ၊ သူအား။ သီလာဒီ နံ၊ တို့၏။ ဥပဓတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သဒ္ဒါဒီသုပိ၊ အသံ စသည်တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြအံ့။ သောတဝိညာဏေန၊ ညာဏ်ဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ ဣတိ သဒ္ဒေါတိ ဝါ၊ မိန်းမ၏။ အသံ ဟူ၍ဌင်း။ ပုရိသသဒ္ဒေါတိ ဝါ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိကံ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌအစရိသော။ ကိလေသ ဝတ္ထုဘူတံ၊ ကိလေသာ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ နိမိတ်ကိုဌင်း။ နဂဏှာတိ၊ မယူ။ သုတမတ္တေ ဧဝ၊ ကြားအပ်သော အသံမျှ၌သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကြားရုံမျှ၌သာလျှင်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ စ၊ ပါး။ ဂီတသဒ္ဒါဒိကသ၊ သီချင်းသံစသည်၏ (အာကာရောဌ်စပ်) ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အနု အနု ဗျဉ္ဇနတော၊ အဆင့်ဆင့် ထင်ရှားစေတတ်သောကြောင့်။ အနုဗျဉ္ဇနန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရော၊ အနုဗျဉ္ဇနဟု ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ မန္ဒ တာရာဒိဝသေန၊ နက်သောအသံ အလွန်မြင့်သော အသံ စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတော၊ အပ်သော။ ဆဇ္ဇာဒိဘေဒဘိန္နော၊ ဆဇ္ဇ အသံစသည် အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ယော အာကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုအခြင်းအရာကိုလည်း။ နဂဏှာ တိ၊ မယူ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဂန္ဓာဒီသုပိ၊ အနံ့စသည်တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ မနောဒွါရေ ပန၊ မနောဒွါရ၌ကား။ သာဝဇ္ဇနဘဝင်ဂ်၊ အာဝဇ္ဇန်းနင့်တကွသော ဘဝင်သည်၊ ဝါ၊ အာဝဇ္ဇန်းနောက်–ပါရှိသော ဘဝင်သည်။ မနောဒွါရံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ ဒွါရေ၊ ထိုမနောဒွါရ၌။ ဓမ္မာရမ္မဏေ၊ သည်။ အာပါထဂတေ၊ သော်။ တံ၊ ထိုအာရုံကို။ ဇဝနမနသာဝ၊ ဧာစိတ်ဖြင့်သာ လျှင်။ ဝိညာယ ဝိဧာနိတွာ၊ သိ၍။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယောဧ တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတသ၊ ဤယူခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်းအား။ အနုဗန္ဓော၊ အစဉ်လိုက်သော။ ကိလေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိလေသာနုဗန္ဓော၊ မည် ၏။ သော ဧဝ၊ ထိုကိလေသာနုဗန္ဓသည်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တာဒိဂါဟော၊ ဂါဟမည်၏။ တတော၊ ထိုကိလေသာ အစဉ်လိုက်သော၊ ဝါ၊ အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာရှိသော နိမိတ်စသည်ကို ယူခြင်းမှ။ ပရိဝဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ ကိလေသာ။ပ။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အနုဗျဉ္ဇနံ၊ ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဝုတ္တောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဒေဝ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ပင်လျှင်။ ဥဒ္ဒေသဝသေန၊ အကျဉ်း ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အာဇီဝ၊ ပ။ သိက္ခာပဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဒုဒ္ဓါရံ၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ် ထုတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တာနိ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ပါဠိဝသေနေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ယာနိ တာနိတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ပညတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိတာနိ ဆ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကို။ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ အာဇီဝဟေတူတိ၊ ကား။ ဇီဝိကနိမိတ္တံ၊ အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြုသည်ရှိသော်။ အဟံ၊ သည်။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ အကိလမန္တော၊ မပင်ပန်းသည် ဖြစ်၍။ ဇီဝိသာမိ၊ အသက်ရှင်ရ အသက်မွေးရပေအံ့။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ။အာဇီဝကာရဏာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တသ္မေ၊ ထိုအာဇီဝ ဟေတုပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်စကားလုယ်တည်း။ ပါပိစ္ဆောတိ၊ ကား။ ပါပိကာယ၊ ယုတ်မာသော။ အသန္တ ဂုဏသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ၊ မိမိ၌မရှိသောဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းစေချင်သော အလိုနှင့်။ သမန္နာ ဂတော၊ ၏။ ဣစ္ဆာပကတောတိ၊ ကား။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုသည်။ အပကတော၊ ကင်းစေအပ်၏။ ဥပဒ္ဒုတော၊ ကပ်ရောက်နှိပ်စက်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အဘိတူတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်၏။ အသန္တန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ အဘူတန္တိ၊ ကား။ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်ဘူးသော။ ဟိ၊မှန်၏။ အနုပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုသူအား၊ ဝါ၊ ထိုသူ၏သန္တာန်၌။ တံ၊ ထိုတရား သည်။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္ဆိမံ၊ အဘူတံ ဟူသော နောက်ပုဒ်သည်။ ပုရိမသ၊ အသန္တံ ဟူသော ရှေးပုဒ်၏။ ကာရဏာဝစနံ၊ အကြောင်းပြစကားတည်း။ ဥတ္တရိမနုဿမ္မန္တိ၊ ကား။ ဥတ္တရိမနုဿာနံ ဥက္ကဋ္ဌပုရိသာနံ၊ လွန်ကဲထူးမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကို ဝါ၊ တနည်း။ မနုဿဓမ္မတော၊ လူတို့၏ကုသလကမ္မပထတရားထက်။ ဥတ္တရိ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ လွန်မြတ်သော တရားကို။ ဥလ္လပတီတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂတာယုကော၊ ထွက်သော အသက်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အသက် ထွက်လျက်။ လပတိ၊ ပြောဆို၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သီလံ။ သည်။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အာယု၊ အသက်တည်း။ တသ၊ ထိုရဟန်း

၏။ တ၊ ထိုသီလ အသက်သည်။ တထာလပနသမကာလမေ၀၊ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းနှင့်ညီမျှသော ကာလ၌ပင်လျှင်။ ဝိဂ္ဂတိ၊ ကင်းပြတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာပတ္တိ ပါရာဇိကသတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပါရာဇိကသင်္ခါတာ၊ သော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အသ၊ ဖြစ်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ ပါရာဇိကသညိတသ၊ ပါရာဇိကဟု မှတ်အပ်သော။ ဝိတိက္ကမသ၊ လွန်ကျူးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန်၊ ရောက်သော။ ဥလ္လပန်၊ ပြောဆိုမှုတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဠာရိတ္တံ သမာပဇ္ဇတိ တိ၊ ကား။ သဠာရဏာဘာ၀ံ၊ အောင်တမန်သွားလာသည်၏အဖြစ်သို့။ ၀ါ၊ စေ့စပ်ရေးသွားလာသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတ္ထိယာ ၀ါ၊ အားလည်း။ ပုရိသမတိ၊ ကို။ ပုရိသဿ ၀ါ၊ အားလည်း။ ဣတ္ထိမတိ၊ ကို။ အာရောစေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဣမေသံ ဆန္ဒံ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ ဝိတိက္ကမသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဒသိတော ဧ၀၊ သည်သာလျှင်တည်း။

[၅၂] ကုဟနာတိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ဟေဋ္ဌာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပါဠိယာ၀၊ အောက်၌အကျဉ်း ပြအပ်ပြီးသော ပါဠိမှသာလျှင်။ ပဒုဒ္ဓါရော၊ သံ၀ဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ် ထုတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၏။) အယံ ပါဠိတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဝိဘင်္ဂေ၊ အဘိဓမ္မာ ဝိဘင်း၌။ အာဂတာ၊ သော။ နိဒ္ဒေသပါဠိ၊ အကျယ်ပြသော ပါဠိတည်း။

၁၇။ စီ၀ရာဒိပစ္စယာ၊ သက်နှံးအစရှိသော ပစ္စည်းတို့သည်။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လာဘာ၊ လာဘ်မည်ကုန်၏။ တေ၀ေ၀၊ ထိုလာဘ်ပစ္စည်းတို့သည်ပင်လျှင်။ သက္ကစ္စံ၊ ကောင်းစွာပြု၍။ အာဒရ၀သေန၊ ရှိသေသည်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဒီယျမာနာ၊ ပေးလှူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ၀ါ၊ ပေးလှူအပ်ကုန်သောကြောင့်။ သက္ကာရာ၊ သက္ကာရမည်ကုန်၏။ ပတ္ထဒ္ဓယသတာ၊ ပျံ့နှံ့သော အကျော်အစော ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ မည်၏။ တံ လာဘဉ္စ၊ ထိုလာဘ်ကိုငင်း။ တံသက္ကာရဉ္စ၊ ကိုငင်း။ တံ ကိတ္တိသဒ္ဒဉ္စ၊ ထိုကျော်စောသံကိုငင်း။ သန္ဓိသိတသာတိဇ္ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ တဏှာနိဿယော၊ တဏှာဟူသော မီရာကိုငင်း။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပတ္ထယန္တသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အသန္တဂုဏဒီပနကာမ သာတိ၊ ကား။ အတ္တနိ၊ ၌။ အသန္တေ အ၀ိဇ္ဇမာနေ၊ မရှိကုန်သော။ သဒ္ဒါဒိဂုဏေ၊ တို့ကို။ သမ္ဘာ၀ေတုကာမသ၊ ချီးမွမ်း စေခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပါပိစ္ဆတာ၊ တာသည်။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာ၀နတာလက္ခဏာ စ၊ မရှိသောဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း စေခြင်း လက္ခဏာရှိသည်ရင်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ခံယူခြင်း၌။ အမတ္တညုတာလက္ခဏာ စ၊ အတိုင်းအရှည်ကို မသိခြင်း လက္ခဏာရှိ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣစ္ဆာယ အပကတသ တိ၊ ကား။ ပါပိကာယ၊ သော။ ဣစ္ဆာယ၊ သည်။ သမ္ဘာအာဇီ၀တော၊ မှ။ အပေတော၊ ကင်းကွာသည်ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပကတော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့သော သူကို။ အာဇီ၀ုပဒ္ဒ၀ေန၊ အသက်မွေးမှုဥပဒ္ဒေ၀ါသည်။ ဥပဒ္ဒုတော၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဥပဒ္ဒုတသာတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကုဟနမေ၀၊ အံ့ဖွယ်ပြုခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ပစ္စယုပ္ပါဒနသ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေခြင်း၏။ ၀တ္ထု၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုဟနဝတ္ထု၊ မည်၏။တတ္ထ၊ ထိုနိဒ္ဒေသပါဠိ၌။ အာဂတံ၊ လာသော။ တိ၀ိဓမ္မိ၊ ဖြစ်သော။ ဧတံ၊ ဤကုဟန ၀တ္ထုကို။ တသ၊ ထိုနိဒ္ဒေသပါဠိ၏။ နိဿယဘူတာယ၊ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤ၀ိဘင်းပါဠိဖြင့်။ ဒဿေ တုံ၊ ၄ါ။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တဒတ္ထိကသ၊ ၀ါတိ၊ ကား။ တေဟိ၀ိ၀ရာ ဒီဟိ၊ ထိုသက်နှံးစသည် တို့ဖြင့်။ အတ္ထိကသ၊ အလိုရှိသည်သာလျှင်။ (သတော၊ လျက်။) ပဋိက္ခိပနေနာတိ၊ ကား။ စီ၀ရာဒီနံ၊ တို့ကို။ ပဋိက္ခိပန ဟေတု၊ ပယ်မြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အသာတိ၊ ကား။ ဘ၀ေယျ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂဟဏေန စာတိ၊ ပါဌ်၌။ စသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ၀ုတ္တံ၊ သော။ ပဋိက္ခိပနံ၊ ကို။ သမုစ္စိနောတိ၊ ဆည်း၏။

ဘိယ္ယောကမျတန္တိ၊ ကား။ ဗဟုကာမတံ၊ များသည်ကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ယန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ ကိရိယာ၀ရာမ သနံ၊ ကိရိယာကိုသုံးသပ်သောပုဒ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓာရေယျာတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ သဃံဘိုကတ္တာ၊ သဃံနှံးပြု၍။ ယံ ဧတံ ဓာရဏံ၊ အကြင်ဆောင်ခြင်း ၀တ်ရုံခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့၀တ်ရုံခြင်းသည်။ သမဏသ၊ သာရုပ်၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပါ၀ဏာကာနီတိ၊ ကား။ အာ၀ဏာတော၊ ဈေးမှ။ ဆဋ္ဌိတာနိ၊ စွန့်ပစ် အပ်ကုန်သော အ၀တ်တို့တည်း။ နန္ဒကာနီတိ၊ ကား။ အန္တရဟိတာနိ၊ အနှားအစွန်းကင်းကုန်သော။ စောဠခဏ္ဍာနိ၊ အ၀တ်ပိုင်း တို့တည်း။ ဥစ္စိနိတ္တာတိ၊ ကား။ ဥဇ္ဇုနေန၊ အကြွင်းအကျန်ရှာခြင်းဖြင့်။ စိနိတ္တာ သင်ဟေတ္တာ၊ စုဆောင်း၍။ ဥဇ္ဇာစရိယာယာတိ၊ ကား။ ဥဇ္ဇာ၀ရိယာယ၊ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓေန၊ ရအပ်သော။ ။ ဂိလာနသ၊ သူနာ၏။ ပစ္စယဘူတာ၊ အထောက်အပံ့ပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘေသဇ္ဇ သင်္ခါတာ၊ ဆေးဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဇီ၀ိတပရိက္ခာရာ၊ အသက်၏အရံအကာ ပရိက္ခာရာတို့သည်။ ဂိလာန။ပ။ ပရိက္ခာရာ၊ မည်ကုန် ၏။ ပူတိမုတ္တန္တိ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ပုရာဏဿ၀ စ၊ အဟောင်းလည်းဖြစ်သော။ အပုရာဏ ဿ စ၊ အသစ်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ ဂေါမုတ္တဿ၊ နွားကျင်ယဉ်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ပူတိမုတ္တေနာတိ၊ ကား။ ပူတိဘာ၀ေန၊ ပုပ်ဆွေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုတ္တေန၊ စွန့်အပ်သော။ (ဤအရာ၌ "တေန ပူတိမုတ္တေန၊ ပူတိဘာ၀ေန ၀ါ မုတ္တေန" ဟုရှိသင့်၏။) ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဆဋ္ဌိတေန၊ စွန့်အပ်သော(ဆေးဖြင့်)။ ၀ါ၊ တနည်း။ ပူတိဘူတေန၊ ပုပ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဂေါမုတ္တေန၊ နွားကျင်ယဉ်ဖြင့်။ ခုတ၀ါဒေါတိ၊ ကား။ ပရေသမ္မိ၊ သူတပါးတို့အားလည်း။ ခုတဂုဏ ၀ါဒီ၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဂုဏ်ကို ပြောကြားလေ့ရှိ၏။ သမ္မုခီဘာ၀ါတိ၊ ကား။ သမ္မုခတော၊ မျက်မှောက် အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ လဗ္ဘမာနတာယ၊ ရအပ်ဆဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥတ္တရိမနုဿမ္မာခ၊ဂမသ၊ ဓမ္မကိုရခြင်း၏။ သာမဏ္ဍေ၊ အနီးဌ်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဇပ္ပန်၊ ပြောခြင်းသည်။ သာမဏ္ဍဇပ္ပန်၊ မည်၏။ မဟေသက္ခောတိ၊ ကား။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာခ၊ဂမေန၊ ရသဖြင့်။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ဘော်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော ဝတ္တာ၊ သာမညအားဖြင့် ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုသူကို။ သန္ဒိဋ္ဌော သမ္ဘတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ [၅၃] ဟိ၊ မှန်၏။ ဒိဋ္ဌမတ္တော၊ မြင်ဘူးရုံမျှဖြစ်သော။ မိတ္တော၊ သည်။ သန္ဒိဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဒဠ္ဍဘတ္တိကော၊ မြဲမြဲသော ချဉ်းကပ်ခြင်း ရှိသော မိတ်ဆွေသည်။ သမ္ဘတ္တော၊ မည်၏။ သဟာယောတိ၊ ကား။ သဟအယ နကော၊ အတူတကွသွားဖက်ဖြစ်သော သူတည်း။ သခါ၊ ခင်ပွန်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်၏။ သတ္တပဒိနော၊ ခုနစ်လှမ်း အတူသွားဘူးသော သူတို့ကို။ သခါတိ၊ ခင်ပွန်းတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဝိဟာရော၊ ဝိဟာရဟူသည်။ ပါကာရပရိစ္ဆိန္နော၊ တံတိုင်းဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ သကလော၊ သော။ အာဝါသော၊ ကျောင်းတိုက်တည်း။ အမုယောဂေါ၊ ဟူသည်။ ဒီဃပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်ရှည်တည်း။ ဂရုဠသဏ္ဌာနပါသာဒေါ၊ ဂဠုန်တောင်ယုက်၍ နှစ်ဖက်မိုးသော ပြာသာဒ်တည်း။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါသာဒေါ၊ ဟူသည်။ စတုရဿပါသာဒေါ၊ လေးထောင့်ရှိသော ပြာသာဒ်တည်း။ ဟမ္မိယံ၊ ယဟူသည်။ မုဏ္ဍစ္ဆဒနပါသာဒေါ၊ အမိုးဦးပြည်းသော ပြာသာဒ်တည်း။ ဝါ၊ ပြာသာဒ်ခေါင်းတုံးတည်း။ ကူဋာဂါရံ၊ ရဟူသည်။ ဒ္ဝိဟိကဏ္ဍိကာ ဟိ၊ နှစ်ခုသော အထွင့်တို့ဖြင့်။ ကတ္တာဗ္ဗပါသာဒေါ၊ ပြုအပ်သောပြာသာဒ်တည်း။ အဠော၊ ပစ်စင်ပြအိုးဟူသည်။ ပဋိရာဇုနမ္ပိ၊ ရန်သူမင်းတို့ကိုသော်လည်း။ ပဋိဗာဟန ယောဂ္ဂေ၊ တားမြစ်တွန်းလှန်ခြင်ဂျါသင့်လျော်သော။ စတုပဋ္ဌာဘူမကော၊ ဘုံ ၄–ဆင့် ၅–ဆင့်ရှိသော။ ပဋိဿယ ဝိသေသော၊ အဆောက်အဦအထူးတည်း။ မာဠော၊ တန်းဆောင်းဝန်းဟူသည်။ ဧကကူဋသင်္ဂဟိတော၊ တခုသောအထွင့်ဌ်ဌ် စုရုံးအပ်သော အမိုးရှိသော၊ ဝါ၊ အထွင့်တခုတပ်သော။ (ဧကကူဋေ သင်္ဂဟိတံ, ဧကကူဋံ ဝါ သင်္ဂဟိတံ ဂဟိတံ ဧတ္ထဟု ဝစနတ္ထပြု) အနေကကောဏဝန္ဓော၊ များသော အထောင့်ရှိသော။ ပဋိဿယဝိသေသော၊ တည်း။ ဥဒ္ဒဏ္ဍော၊ ဥဒ္ဒဏ္ဍ–ဟူသည်။ အဂဿိကာ၊ သီးသန့်တိုက်ခန်းမရှိသော။ ဧကဒ္ဒါရာ၊ တခုသော တံခါးပေါက်ရှိသော။ ဒီဃသာလာ၊ ရှည်သော အဆောက်အဦးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုအပ်ကုန်၏။ (ဆိုခဲ့သော အဖွင့်များသည် ဝိ ၆ ၂–၃၃၅၊ ဝိ ၆ ၄–၅၈ အဘိ ၆ ၂–၃၄၉ တို့နှင့် အများအားဖြင့် ညီညွတ်သောကြောင့် ဝဒန္တိအရ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ကို ယူသင့်၏။ ဆိုလတ့်သော အပရေ အရမှာ အဋ္ဌကထာဆရာတို့မှ အခြားဆရာတို့ကို ယူသင့်၏။) ။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဘဏ္ဍန္တိ၊ ပြဆိုလတ့်အတိုင်း မိန့်ဆိုကုန်၏။ ဝိဟာရော နာမ၊ မည်သည်။ ဒီဃမုခ ပါသာဒေါ၊ ရှည်သော မုခ်ရှိသော ပြာသာဒ်တည်း။ အမုယောဂေါ၊ ဂ–ဟူသည်။ ဧကပဿေန၊ နံပါးတဖက်ဖြင့်။ ဆဒနကသေနာသနံ၊ အမိုးရှိသော ကျောင်းဆောင်တည်း။ တဿ၊ ထိုတဖက်ယပ်မိုးကျောင်းဆောင်၏။ ဧကပဿေ၊ တဖက်နံပါး၌။ ဘိတ္တိ၊ နံရံသည်။ ဥစ္စတရာ၊ သာ၍မြင့်သည်။ ဣတရပဿေ၊ အခြားတဖက်၌။ နီစာ၊ နိမ့်သည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကျောင်းဆောင်သည်။ ဧကပဿဆဒနကံ၊ နံပါးတဖက်၌သာ အမိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်ဟူသည်။ အာယတစတုရဿပါသာဒေါ၊ လေးထောင့်ပြာသာဒ် ရှည်တည်း။ ဟမ္မိယံ၊ ပြာသာဒ်ဦးပြည်းဟူသည်။ မုဏ္ဍစ္ဆဒနံ၊ ဦးပြည်းသော အမိုးရှိသော၊ ဝါ၊ အမိုးခေါင်းတုံးဖြစ်သော။ စန္ဒိကဂ်ဏယုတ္တံ၊ လသာခန်းအပြင်နှင့်ယှဉ်သော အဆောက်အဦးတည်း။ ဂုဟာ၊ ဂူဟူသည်။ ကေဝလာ၊ သက်သက်သော။ ပဗ္ဗတဂုဟာ၊ တောင်ခေါင်း တည်း။ လေဏံ၊ လိုဏ်–ဟူသည်။ ဒ္ဝါရဗဟ္ဒံ၊ တံခါးတပ်အပ်သော ဂူတည်း။ ကူဋာဂါရံ၊ အထွင့်ရှိသော အဆောင်ဟူသည်။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကဏ္ဍိကာဗဟုပါသာဒေါ၊ အထွင့်အချက်တပ်အပ်သော ပြာသာဒ်တည်း။ အဠော၊ ဟူသည်။ ဗဟလဘိတ္တိ ဂေဟံ၊ ထူထဲသော နံရံရှိသော အဆောက်အဦးတည်း။ ယသ၊ ယင်းပစ်စင် ပြအိုး၏။ (ဆဒနံ–ဌ် စပ်) ဂေါပါနသိယော၊ အခြင်ယနယ်တို့ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမထည့်မူ၍။ ဣဒ္ဓကာဟိ ဧဝ၊ အုဌ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဆဒနံ၊ အမိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဠာလကာ ကာရေန၊ ပစ်စင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ မာဠော၊ ဟူသည်။ ဝဠာကာ ရေန၊ ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကတသေနာသနံ၊ ပြုအပ်သော ကျောင်းဆောင်တည်း။ ဥဒ္ဒဏ္ဍော၊ ဏ္ဍ–ဟူသည်။ ဧကော၊ တခုသော။ ပဋိဿယ ဝိသေသော၊ တည်း။ ယော၊ ယင်းဥဒ္ဒဏ္ဍကို။ ဘဏ္ဍသာလာတိပိ၊ ဘဏ္ဍာတိုက်ဟူ၍ဝင်း။ ဥဒေါသိ တောတိပိ၊ ဂိုဒေါင်ဟူ၍ဝင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ (ဝင်း၌ ယာဉ်စသော ဘဏ္ဍာကို သိုမှီးထားသည် ဟူ၏။) သန္ဒီ ပတနဋ္ဌာနံ၊ စည်းဝေးညီမူရာအရပ်သည်။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ၊ မည်း၏။ (စည်းဝေးရာမှာရုံမျိုးပင်တည်း)

ကုဋ္ဌိတရဇောတာယ၊ စက်ဆုပ်အပ်သောမြူ (ရွံ့ဖွယ်ချေးညှော်) ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပါပိစ္ဆတာယ၊ ယုတ်မာသော အလို (ရှိသည်၏အဖြစ်)ဖြင့်။ နိရတ္ထက၊ အကျိုးမရှိသော။ ကာယဝစီဝိပ္ပန္နနိဂ္ဂဏှန်၊ ကိုယ်နှုတ်လှုပ်ခြင်းကို နှိပ်ခြင်းချုပ်တည်းခြင်းသည်။ ကောရဇ၊ ကောရဇမည်၏။ ဇတသ၊ ဤသူအား။ တံ၊ ထိုအလိုဆိုးဖြင့် အကျိုးမဲ့ ချုပ်တည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောရဇိကော၊ မည်၏။ ကောဟညေန၊ အံ့ဖွယ်ပြုလိုသဖြင့်။ သံယတကာယော၊ ချုပ်တည်းအပ်သော ကိုယ်ရှိသူကိုရ၏။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဝါ၊ တနည်း။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ကောရဇိကော၊ အလိုဆိုးဖြင့် အကျိုးမဲ့ချုပ်တည်းသော သူသည်။ ကောရ ဇိကကောရဇိကော၊ မည်၏။ အတိပရိသင်္ကိတောတိ၊ အလွန် ရွံ့ရှားခြင်းရှိသောသူဟူ၍။ ကေစိ၊ အချို့က ဆိုကုန်၏။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ကုဟော၊ အံ့ဖွယ်ပြုသောသူသည်။ ကုဟကကုဟကော၊ မည်၏။ သာတိသယဝိမှာပကော၊ အလွန်အကဲ အံ့သြစေသော သူတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ လပေါ လပနကော၊ ဒါယကာတို့ကို မြှောက်ပင့်၍ ပြောသောသူသည်။ လပကလပကော၊ မည်၏။ မုခသမ္ဘာဝိတောတိ၊ ကား။ ကောရဇိကကောရဇိကာဒိဘာဝေန၊ လွန်စွာ စောင့်စည်း ချုပ်တည်းသူ စသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ မုခတ္ထေန၊ နှုတ်မျှဖြင့်။ (တကယ်ကျင့်သုံးမှုနှင့် ဘာမျှမဆိုင်ဟု ဆိုလို၏။) ပဝတ္တဝစနေ ဟိ၊ ဖြစ်သော စကားတို့ဖြင့်။ အညေဟိ၊ သူတပါးတို့သည် ဝါ၊ တို့ကို။ သမ္ဘာဝိကော၊

ချီးမွမ်းစေလျက်။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သဘော ရှိသော။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဧဝရူပတာယ ဧဝ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ပရံ ဝိယ၊ သူတပါးကိုကဲ့သို့။ ကတွာ။ ပြု၍။ အယံ သမဏောတိအာဒိနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို။ ကထေတိ၊ ပြောဆို၏။ ဂမ္ဘီရန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ၌စပ်) တသာ ကထာယ၊ ထိုစကား၏။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပဋိဇာနနတာယ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မနှင့်စပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယကတေနာတိ၊ ကား။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဧနော၊ လူအပေါင်းသည်။ အရိယောတိ ဝါ၊ အရိယာဟူ၍ဌင်း။ ဝိသေသ လာဘီတိ ဝါ၊ တရားထူးကို ရသူဟူ၍ဌင်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် သမ္ဘာဝေယျ နရေါ၊ ချီးမွမ်းရာ သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤအလိုဖြင့်။ ကတေန၊ သော။ ဂမနံ သဏ္ဌာပေတီတိ၊ ကား။ ဝိသေသလာဘိနံ၊ တရားထူးရသော သူတို့၏။ ဂမနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ သဏ္ဌစ္စ၊ ရှိသေစွာ။ [၅၄] ဌပေတိ၊ ထား၏။ သတော၊ အမှတ်ရ လျက်သာလျှင်။ သမ္ပဇာနော၀၀ သိလျက်သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တော ဝိယ၊ သွားသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏိဓာယောတိ၊ ကား။ မံ၊ ကို။ အရဟာတိ၊ ဟူ၍။ ဇာနန္တ၊ သိစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ သဏ္ဌာပေတွာ၊ ကောင်းစွာထား၍။ ဝါ၊ တနည်း။ ပတ္ထေတွာ၊ တောင့်တရည်မျှော်၍။ သမာဟိတော ဝိယာတိ၊ ကား။ ဈာနသမဓိနာ၊ ဈာန်သမာဓိဖြင့်။ သမာဟိတော ဝိယ၊ တည်ကြည်သကဲ့သို့။ အာပါထကမ္မာယီတိ၊ ကား။ မနုဿာနံ၊ လူတို့အား။ အာပါထဌာနေ၊ ထင်ပေါ်ရာအရပ်၌။ သမာဓိ သမာပန္နော ဝိယ၊ သမာဓိသို့ရောက်နေသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဝင်စားနေသကဲ့သို့။ နိသီဒန္တော၊ ထိုင်နေ သော ရဟန်းသည်။ အာပါထကေ ဧနေသ ပါကဋဌာနေ၊ လူအပေါင်းအား ထင်ရှားသောနေရာ၌။ ဈာယီ၊ ဈာန်ဝင်စားသူ ရှုနေ သူမည်၏။ ဣရိယာပထသခၵီတန္တိ၊ ကား။ ဣရိယာပထသဏ္ဌာပနသခၵီတံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို ကောင်းစွာထားခြင်း, ပြုပြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။

ပစ္ဆယပဋိသေ၀နသခၵီတေနာတိ၊ ကား။ အယောနိသော၊ မသင့်သော အကြောင်းဖြင့်။ ဥပ္ပါဒိတာနံ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန် သော။ ပစ္ဆယာနံ၊ ပစ္ဆည်းတို့ကို။ ပဋိသေ၀နန္တိ၊ မှီ၀ဲခြင်းဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ ကထိတေန၊ ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ တေန ပစ္ဆယပဋိသေ ၀နေန၊ ထိုပစ္ဆည်းကို မှီ၀ဲခြင်းဖြင့်။ သခၵီတဗ္ဗေနကထိတဗ္ဗေန၊ ဟောအပ်သာ။ ။အညံ ဝိယ၊ သူတပါးကိုကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ သမီပေ၊ အနီး၌၊ ဝါ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ အနီး၌။ ဘဏန်း၊ ပြောဆိုခြင်းသည်၊ သာမန္တ ဇပ္ပိတံ၊ မည်၏။ ။ အာကာရဿ၊ အာအကၠရာ၏။ ရဿတ္တံ ကတွာ၊ ရဿအဖြစ်ကိုပြု၍။ အဋ္ဌပနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုဟနံ၊ အံ့ဖွယ်ပြုခြင်းသည်။ ကုဟော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအံ့ဖွယ်ပြုခြင်း၏။ အယနာ ပ၀တ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကုဟာယနာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုဟဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အံ့ဖွယ်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အယနာ ဂတိ၊ သွားခြင်းဖြစ်ခြင်းတည်း။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်းကိရိယာတည်း။ ကုဟာယနာ၊ အံ့ဖွယ်ပြုသူ၏ ပြုခြင်း၊ ဝါ၊ ပြုမှု။ ကုဟေတိ၊ အံ့စေတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုဟေန၊ အံ့စေခြင်းဖြင့်။ ဣတော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုဟိတော၊ မည်၏။ ကုဟကော၊ အံ့ဖွယ်ပြုသူကို ရ၏။

ပုဗ္ဗဿာတိ၊ ကား။ တိဿော၊ တိဿအရှင်သည်။ ကော၊ အဘယ်ရဟန်းပါနည်း။ ရာဇပုဇိတော၊ မင်းပူဇော်အပ်သော အရှင်သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗဿ၊ မေးအပ်သော ရဟန်း၏။ ဥဒ္ဒံ ကတွာတိ၊ ကား။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မြှောက်ပင့်၍။ ဝိဘဝ သမ္ဘတ္တိအာဒိနာ၊ စည်းစိမ်၏ပြည့်စုံခြင်း စသည်ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟေတွာ၊ ချီးမြှောက်၍။

ဥန္နဟနာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒံ ဥဒ္ဒံ၊ အထက်အထက်၌။ ဗန္ဓနာ၊ ဖွဲ့ခြင်းတည်း။ ပလိ၀ေဌနာ၊ ရစ်ပတ်ခြင်းတည်း။ ကိရ၊ တဆင့်ကြားရသည်ကား။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဧကံ ဂါမံ၊ တခုသောရွာသို့။ ပ၀ိသိတွာ၊ ဝင်ကုန်၍။ အာသနသာလာယ၊ ဆွမ်းစားစရပ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်ကုန်၍။ ဧကံ၊ ကုမာရိကံ၊ တယောက်သော သူငယ်မကို။ ပဏ္ဍောသိ'သု၊ ခေါ်ကုန်၏။ တာယ၊ ထိုသူငယ်မသည်။ အာဂတာယ၊ လာလတ်သော်။ တတြ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဧကံ၊ တပါးကို။ ဘဏ္ဍေ၊ ရား။ အယံ၊ ဤသူငယ်မသည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ကုမာရိကာ၊ (သမီး) သူငယ်မပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဥပဋ္ဌာယိကာယ၊ အလုပ်အကျွေး ဒါယိကာမဖြစ်သော။ တေလကန္ဒရိကာယ၊ တေလ ကန္ဒရိကာ မည်သော ဒကာမ၏။ မီတာ၊ သမီးပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဥပဋ္ဌာယိကာယ၊ အလုပ်အကျွေး ဒါယိကာမဖြစ်သော။ တေလကန္ဒရိကာယ၊ တေလ ကန္ဒရိကာ မည်သော ဒကာမ၏။ မီတာ၊ သမီးပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုဟိတော၊ မည်၏။ ကုဟကော၊ အံ့ဖွယ်ပြုသူကို ရ၏။

ပုဗ္ဗဿာတိ၊ ကား။ တိဿော၊ တိဿအရှင်သည်။ ကော၊ အဘယ်ရဟန်းပါနည်း။ ရာဇပူဇိတော၊ မင်းပူဇော်အပ်သော အရှင်သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗဿ၊ မေးအပ်သော ရဟန်း၏။ ဥဒ္ဒံ ကတွာတိ၊ ကား။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မြှောက်ပင့်၍။ ဝိဘဝ သမ္ဘတ္တိအာဒိနာ၊ စည်းစိမ်၏ပြည့်စုံခြင်း စသည်ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟေတွာ၊ ချီးမြှောက်၍။

ဥန္နဟနာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒံ ဥဒ္ဒံ၊ အထက်အထက်၌။ ဗန္ဓနာ၊ ဖွဲ့ခြင်းတည်း။ ပလိ၀ေဌနာ၊ ရစ်ပတ်ခြင်းတည်း။ ကိရ၊ တဆင့်ကြားရသည်ကား။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဧကံ ဂါမံ၊ တခုသောရွာသို့။ ပ၀ိသိတွာ၊ ဝင်ကုန်၍။ အာသနသာလာယ၊ ဆွမ်းစားစရပ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်ကုန်၍။ ဧကံ၊ ကုမာရိကံ၊ တယောက်သော သူငယ်မကို။ ပဏ္ဍောသိ'သု၊ ခေါ်ကုန်၏။ တာယ၊ ထိုသူငယ်မသည်။ အာဂတာယ၊ လာလတ်သော်။ တတြ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဧကံ၊ တပါးကို။ ဘဏ္ဍေ၊ ရား။ အယံ၊ ဤသူငယ်မသည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ကုမာရိကာ၊ (သမီး) သူငယ်မပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဥပဋ္ဌာယိကာယ၊ အလုပ်အကျွေး ဒါယိကာမဖြစ်သော။ တေလကန္ဒရိကာယ၊ တေလ ကန္ဒရိကာ မည်သော ဒကာမ၏။ မီတာ၊ သမီးပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုဟိတော၊ မည်၏။ ကုဟကော၊ အံ့ဖွယ်ပြုသူကို ရ၏။

ပုဗ္ဗဿာတိ၊ ကား။ တိဿော၊ တိဿအရှင်သည်။ ကော၊ အဘယ်ရဟန်းပါနည်း။ ရာဇပူဇိတော၊ မင်းပူဇော်အပ်သော အရှင်သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗဿ၊ မေးအပ်သော ရဟန်း၏။ ဥဒ္ဒံ ကတွာတိ၊ ကား။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မြှောက်ပင့်၍။ ဝိဘဝ သမ္ဘတ္တိအာဒိနာ၊ စည်းစိမ်၏ပြည့်စုံခြင်း စသည်ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟေတွာ၊ ချီးမြှောက်၍။

ဥန္နဟနာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒံ ဥဒ္ဒံ၊ အထက်အထက်၌။ ဗန္ဓနာ၊ ဖွဲ့ခြင်းတည်း။ ပလိ၀ေဌနာ၊ ရစ်ပတ်ခြင်းတည်း။ ကိရ၊ တဆင့်ကြားရသည်ကား။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဧကံ ဂါမံ၊ တခုသောရွာသို့။ ပ၀ိသိတွာ၊ ဝင်ကုန်၍။ အာသနသာလာယ၊ ဆွမ်းစားစရပ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်ကုန်၍။ ဧကံ၊ ကုမာရိကံ၊ တယောက်သော သူငယ်မကို။ ပဏ္ဍောသိ'သု၊ ခေါ်ကုန်၏။ တာယ၊ ထိုသူငယ်မသည်။ အာဂတာယ၊ လာလတ်သော်။ တတြ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဧကံ၊ တပါးကို။ ဘဏ္ဍေ၊ ရား။ အယံ၊ ဤသူငယ်မသည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ကုမာရိကာ၊ (သမီး) သူငယ်မပါန

ဝါစာ၊ စကားသည်။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ မုဂ္ဂသူပသဒိသကမ္မော၊ ပဲနောက်ဟင်းနှင့်တူသော အမှုရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မုဂ္ဂသူပျော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အယံ။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိဘဋ္ဌသ၊ သူငယ်တို့ကို ထိန်းကျောင်းသူ၏။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ ပါရိဘဋ္ဌံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုပါရိဘဋ္ဌ သည်ပင်လျှင်။ ပါရိဘဋ္ဌတာ၊ မည်၏။

နိမိတ္တေန၊ ပစ္စည်းလှူရန် အမှတ်နိမိတ်ပြုမှုဖြင့်။ စရန္တော၊ ကျက်စားသော သူသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဇိဝိန္ဒော၊ အသက်မွေးသောသူသည်။ နေမိတ္တိကော၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုအမှတ်နိမိတ်ပြုမှုဖြင့် အသက်မွေးသူ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ နေမိတ္တိကတာ၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ဣန္ဒာယ၊ အလိုကို။ ပကာသန်၊ ထင်ရှားပြခြင်းသည်။ ဩဘာသော၊ မည်၏။ [၅၅] သော၊ ထိုဩဘာသသည်။ ကော ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးသည် ရှိသော်။ အဒ္ဓ၊ ယနေ့ ယခုအခါ၌။ ဘိက္ခူန်တို့အား။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲကုန်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပစ္စယပဋိသံယုတ္တကထာ၊ ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော စကားတည်း။ ဣဒ္ဓိတဝတ္ထုသ၊ အလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထု၏။ သမီပေ၊ အနီး၌။ ကထန်၊ ပြောဆိုခြင်းသည်။ သာမန္တဇပ္ပါ၊ မည်၏။

အဣ္ဌာသနဘာယေနာပိ၊ ဆဲရေးခြင်းကို ကြောက်သဖြင့်လည်း။ ဒဒေယျ၊ ပေးလှူရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အဣ္ဌာသဝတ္ထုဟိ၊ ဆဲရေးကြောင်းဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ အဣ္ဌာသန်၊ ဆဲရေးခြင်းတည်း။ ဝမ္ဘနာဒယော၊ ရွှတ်ချခြင်း စသည်တို့သည်။ တထာ၊ နလုံးသွင်းပုံ ထိုအတူပင်တည်း။ ဥက္ကေ့ပနာ၊ မြှောက်ပင့်ခြင်းဟူသည်။ ဥပါသကာနံ၊ တို့ကို။ ဒါယကာဒိ ဘာဝတော၊ ဒါယကာစသည်၏အဖြစ်မှ။ ဗဟိ၊ အပြင်ပသို့။ ဆဋ္ဌနာ၊ စွန့်ပစ်ခြင်းတည်း။ ခိပနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ခေပဝစနံ၊ ပစ်ပယ်သော စကားတည်း။ တံပန၊ ထိုစကားသည်ကား။ အဝဟသိတွာ၊ ပြက်ရယ်ပြု၍။ ဝစနံ၊ ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပဝဏ္ဏနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပါပနာတိ၊ ကား။ အဒါယ ကတ္တာသ ဝါ၊ မပေးလှူသည်၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ အဝဏ္ဏသ ဝါ၊ အပြစ်ကိုဝင်း။ ပတိဋ္ဌာပနံ၊ တည်စေခြင်းတည်း။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ပိဋ္ဌိမံသခါဒနသီလော၊ ကျောက်ကုန်းသားကို စားလေ့ရှိသော သူသည်။ ပရပိဋ္ဌိမံသိကော၊ မည်၏။ တသ၊ ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာ၊ မည်၏။ အဇ္ဈဂ္ဂံ၊ ကား။ အဇ္ဈဂ္ဂနံ၊ ကိုယ်၌ လူးလိမ်းအပ်သော ဆီတည်း။ နိပိသိတွာ ဂန္ဓမဂ္ဂနာ ဝိယာတိ၊ ကား။ အနိပ္ပိသိတေ၊ မကြိတ်အပ် မသွေးအပ်သည်ရှိသော်။ အလဇ္ဇမာနသ၊ မရအပ်သော။ ဂန္ဓသ၊ နံ့သာကို။ နိပိသနေန၊ ကြိတ်ခြင်း သွေးခြင်းဖြင့်။ လာဘော ဝိယ၊ ရခြင်းကဲ့သို့၊ ပရဂုဏော၊ သူတပါးတို့၏ဂုဏ်ကို။ အနိပ္ပိသိတေ၊ မကြိတ်အပ်သည်ရှိသော်။ အလဇ္ဇမာနာနံ၊ မရအပ်ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ တို့ကို။ နိပိသနေန၊ ဖြင့်။ လာဘော၊ ရခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အပ္ပေန၊ အနည်းငယ်သော။ လာဘေန၊ လာဘ်ဖြင့်။ ဗဟုကံ၊ များစွာသော လာဘ်ကို။ နိကတ္တုံ (နိဇိဂီသနံသည် နိပုဗ္ဗ ရဟာဓာတ်ဖြင့် ပြီးသောကြောင့် နိဟတ္တုံသင့်) ဝဋ္ဋေတွာ ဂဟေ တုံ၊ လှည့်ပတ်၍ ယူခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆန်။ အလိုရှိခြင်းသည်။ နိဇိဂီသနံ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုလှည့်ပတ်၍ ရယူလိုသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ နိဇိဂီသနတာ၊ မည်၏။ တသေဝ ဣစ္ဆန သ၊ ထိုအလို၏သာလျှင်။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ တံ သဟဇာတံ၊ ထိုအလိုနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဂဝေသနကမ္မံ၊ ရှာမှီးခြင်းအမှုတည်း။

အဂ်ံ၊ ကား။ ဟတ္ထပါဒါဒိအဂ်ါနိ၊ လက်ခြေစသော အဂ်ါတို့ကို။ ဥဒ္ဒိသ၊ ရည်၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိဇ္ဇံ၊ အတတ်ပညာကို။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တသတ္ထံ၊ နိမိတ်ကျမ်းကို။ ဥပ္ပါတန္တိ၊ ကား။ ဥက္ကာပါတဒိသာဒှာဟဘူမိစာလာဒိ ဥပ္ပါတပဋိ ဗဒ္ဓဝိဇ္ဇံ၊ ဥက္ကာကျခြင်း, အရပ်မျက်နှာတောက်လောင်ခြင်း, မြေလျင်လှုပ်ခြင်း အစရှိသော ဥပါတ်တိတ်နိမိတ်နှင့်စပ်သော အတတ်ပညာကို။ သုပိနန္တိ၊ ကား။ သုပိနသတ္ထံ၊ အိပ်မက်တိတ္ထံကျမ်းကို။ လက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဣတ္ထိပုရိသာနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏာဓာနနသတ္ထံ၊ လက္ခဏာကို သိပ်ကြောင်းဖြစ်သော ကျမ်းကို။ မူသိကစ္ဆိန္နန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထာဒီနံ၊ အဝတ်စသည်တို့၏။ အသုကဘာဂေ၊ ဤမည်သော အဖို့၌။ မူသိကစ္ဆေဒေ၊ ကြွက်ခဲခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ နာမ ဖလံ၊ ဤမည်သော အကျိုးသည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်သည်ဟု။ ဓာနနကသတ္ထံ၊ သိကြောင်းဖြစ်သောကျမ်းကို။ ပလာသဂ္ဂိအာဒီသု၊ ပေါက်ထင်းမီးစသည်တို့တွင်။ ဣမိနာ နာမ အဂ္ဂိနာ၊ ဤမည်သောမီးဖြင့်။ ဟုတေ၊ ဟုံးပူဇော်အပ်သည်ရှိသော်။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သော အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဂ္ဂိဝသေန၊ မီး၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောမဝိဓာနံ၊ ဟုံးပူဇော်ခြင်း အစီအရင်သည်။ အဂ္ဂိဟောမံ၊ မည်၏။ ဣမိနာနယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဒဗ္ဗိဟောမံ၊ ယောက်မဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ထုသဟောမာဒီနဉ္စ၊ ဖွဲဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်း စသည်တို့ကိုဝင်း။ အညေသံ၊ မီးပူဇော်ခြင်းမှတပါးကုန်သော။ သုတ္တေ၊ ဗြဟ္မဓာလသုတ်၌။ အာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ မိစ္ဆာဇီဝါနဉ္စ၊ တို့ကို ဝင်း။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလသ၊ ၏။ ဝိရိယာသာဓနတ္တာ၊ ဝိရိယလျှင် ပြီးစေကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဝိရိယဖြင့် ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယပရိယသနဝါယမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အရကောက်၍ မိန့်ဆိုအပ်၏။ တသ၊ ထိုအာဇီဝ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းဟူသည်။ အနဝဇ္ဇဘာဝေါ၊ အပြစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ယေန၊ အပြစ်ကင်းသော ယင်းအာဇီဝကြောင့်။ ဓမ္မေန၊ တရားနှင့်။ သမေန၊ ညီညွတ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ညီစွာ။ ပစ္စယလာဘော၊ ပစ္စည်းတို့ကိုရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အလသော၊ ပျင်းရိသောသူသည်။ ဥယေန၊ အသင့်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပရိယေသိတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ဤတွင် အာဇီဝရပါရိသုဒ္ဓိသီလအဖွင့် ပြီး၏။

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဝဏ္ဏနာ

၁၈။ ပဋိသင်္ခါတိ အယ်၊ ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်။ သယံအဘိညာတိအာဒီသုဝိယ၊ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ယကာရလောပေန၊ ယအက္ခရာကို ချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြအပ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ယောနိသောတိ ဇော္ဍ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ယောနိသဒ္ဒေါစ၊ သည်လည်း။ ဥပါယတ္ထော၊ အကြောင်းဥပါယ်အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ဥပါယေန ပထေနာတိ၊ ဟူ၍။ (ဥပါယေန ပထေနာတိအာဒိဟု ရှိသင့်၏။) အာဟ၊ ၏။ [၅၆] ပဋိသင်္ခါယ ဥတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဖွင့်ဆိုပြီး၍။ တယိဒံ ပဋိသင်္ခါနံ၊ ထိုသိခြင်းသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ပစ္စ။ပ။ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ ပြအံ့။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏၊ ဝါ၊ ပုဒ်၌။ (အတ္ထောဌ် စပ်) သီတပဋိဃာတာဒိကံ၊ အအေးကိုပယ်ဖျောက်ခြင်း အစရှိသော။ တံ တံ ပယောဇနံ၊ ထိုထိုအကျိုးကို။ ပတိ၊ ပတိ၊ အသီးအသီး။ အဝေက္ခိတ္တာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍။ ဥဿုက္ကေန၊ ဖြင့်။ ပသိတ္တာ၊ ရှုမြင်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပဋိသင်္ခါယာတိ၊ ပုဒ်၏။ ဝါ၊ ၌။ တဒေဝပယောဇနံ၊ ထိုအအေးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းစသော အကျိုးကိုပင်လျှင်။ ပတိ ပတိ၊ အသီးအသီး။ သင်္ခါယ၊ ရှု၍။ ဇာနိတ္တာ၊ သိ၍။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ သင်္ခါသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဉာဏပရိယာယော၊ ဉာဏသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ် ပေတည်း။ ဣတိ၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇော္ဍ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ပစ္စယပရိဘောဂ ကာလေန၊ ပစ္စည်းတို့ကို သုံးဆောင်သော ကာလဖြင့်။ ကာမံ ဝုစ္စတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ (ဤအရာ၌ "ပဋိလာဘ ကာလေပိ ပန ဓာတု ဝသေန ပဋိကူလဝသေန ဝါ"စသည်ဖြင့် ပါ၌ရှိသင့်၏။ သို့ရှိလျှင် ပဋိလာဘ ကာလေပိ၊ ရသော ကာလ၌လည်းဟု ထည့်၍ အနက်ပြန်ပါ) ဓာတုဝသေန ဝါ၊ ဆတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ပဋိကူလဝသေန ဝါ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ၊ သည်။ သုဗ္ဗတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသော ဆရာတို့က ဆိုကုန်၏။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဧကေ ပန၊ ဧကေဆရာတို့သည်ကား။ ပဌမံ ဧဝ၊ ပဌမကပင်လျှင်။ ပရိယတ္တံ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ လေပြီ။ ဣတိ၊ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ စီဝရန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဧကဝစနံ၊ ဧကဝုစ်ဝိဘာတ်သည်။ ဧကတ္တမတ္တံ၊ တခု၏ အဖြစ်မျှကိုသာလျှင်။ ဝါစကံ၊ ဟောတတ်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ အန္တရ။ပ။ ဣတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တသ၊ ထိုစီဝရသဒ္ဒါ၏။ ဓာတိသဒ္ဒတာယ၊ အမျိုးတူဟူသမျှကို ဟောသော ဓာတိသဒ္ဒါ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဋိယံ ၌။ ဧကဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယတ္တကာနိ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ စီဝရာနိ၊ တို့ကို။ ယောဂိနာ၊ သည်။ ပရိဟရိတဗ္ဗာနိ၊ သုံးဆောင်အပ်ကုန်၏။ တေသံ သဗ္ဗေသံ၊ တို့ကို။ ဧကဋ္ဌေ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တံ၊ သိခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်ပေ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယံ ကိဉ္စိတိ ဧတံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ အနိယမဝစနံ၊ အနိယတ်စကားသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ပန၊ ဆက်။ နိဝါသေတိ ဝါ ပါရုပတိ ဝါတိ၊ ပါရုပတိ ဝါ–ဟူသော။ ဝိကပ္ပနံ၊ ဝိကပ်စကားသည်။ ပဋိသေဝနပရိယာယသ၊ မှီဝဲခြင်း၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော။ ပရိဘောဂသ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏ ဝိဘာဂနိဒ္ဒသနံ၊ အကွဲအပြားကို ညွှန်ပြသော စကားတည်း။ (နိဒ္ဒသမ္ပသာဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသင်္ကန်းကို။ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။ သယန။ပ။ ဝသေနာပိ၊ လဲလျောင်ခြင်း, ထိုင်ခြင်း, သင်္ကန်းကုဋီ ပြုလုပ်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ပရိဘောဂသ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ပယောဇနာနံ၊ အကျိုးတို့၏။ မရိယာဒါ၊ အပိုင်းအခြားသည်။ ပယောဇနာဝဓိ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုအကျိုးအပိုင်းအခြားကို။ ပရိစ္ဆိန္နနဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောနိယမေ၊ အကြင်ကန့်သတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ၊ အကျိုး အပိုင်းအခြားကို ပိုင်းခြားလျက် ကန့်သတ်ခြင်းကို။ ဝစနံ၊ ဆိုသော စကားသည်။ ပယောဇနာ။ပ။ ဝစနံ၊ မည်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ နိယမံ၊ ထိုကန့်သတ်ခြင်းကို။ ဝိဝရိတ္တာ၊ ဖွင့်လှစ်၍။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဇော္ဍကမေဝ ဟိတိ အာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အဝဓာရဏေန၊ ကန့်သတ်ခြင်း အနက်ရှိသော ဧဝသဒ္ဒါဖြင့်။ လီဠာဝိဘူသာဝိလဗ္ဘနာသုမ္ဘရာဒိ ဝသေန၊ တင့်တယ် စံပယ်ခြင်း, အထူးတလည် အလှအပပြင်ဆင်ခြင်း, အထူးထူးအပြားပြား တွဲလျားချ၍ ဝတ်ခြင်း, ဝင့်ဝါ ထောင်လွှားလျက်ဝတ်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္ထပရိဘောဂံ၊ ကို။ နိသေဓေတိ၊ မြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နက္ကတော ဘိယျောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧကစ္စေ သတ္တာ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ လီဠာဝသေန၊ တင့်တယ်စံပယ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဒဟန္တိ၊ ဝတ်ကုန်၏။ ယောဗ္ဗနေ၊ နုပျိုသော အရွယ်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ နာဂရိကမနုဿာ ယထာ၊ မြို့သားလူတို့ကဲ့သို့တည်း။ ဧကစ္စေ၊ တို့သည်။ ဝိဘူသနဝသေန၊ အထူး တန်းဆာဆင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဒဟန္တိ စေဝ၊ ဝတ်လည်းဝတ်ကုန်၏။ ဥပသံဝိယန္တိ စ၊ သိုင်းခြုံလည်း သိုင်းခြုံကုန်၏။ ရူပူပဇီဝိနီအာဒယော ယထာ၊ ပြည့်တန်းဆာမ အစရှိသော သူတို့ကဲ့သို့တည်း။ ဝိလမ္ဗကာ၊ ဝိလမ္ဗကတို့သည်၊ ဝါ၊ လူရွှင် လူပျက်တို့သည်။ ဝိလမ္ဗနဝသေန၊ အထူးထူးအပြားအပြား တွဲလျားချသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဒဟန္တိ၊ ဝတ်ကုန်၏။ ဘောဇဘဒယော၊ စည်းစိမ်ခံသော သေဋ္ဌေး သူကြွယ်စသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ ရွာစားမြို့စားတို့သည်။ အာဒုမ္ဗရဝသေန၊ ဝင့်ဝါထောင်လွှားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဒဟန္တိ၊ ဝတ်ကုန်၏။ အဗ္ဗေတ္တာဓာတုကော ဘော၊ ကိုယ်တွင်း၌ ဓာတ်ပျက်ပြား ချောက်ချားခြင်းသည်။ သီတရောဂါဒိဥပ္ပါဒကော၊ အေးသော ရောဂါချမ်းသောရောဂါ စသည်ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဥတုပရိဏာမနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥတုနော၊ ဥတု၏။ ပရိဝတ္တနဝသေန၊ ပြောင်းလဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသဘာဂသီတဥတုသမဋ္ဌာနေန၊ သဘောမတူသော အေးသော ဥတု၏ ဖြစ်ပေါ်

ခြင်းအားဖြင့်။ ဝါ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဟေမန္တာဒီသု၊ ဆောင်းဥတုစသည်တို့၌။ ဟိမပါတာဒိဝသေန၊ ဆီးနှင်းကျခြင်း စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာသ၊ ဖြစ်သော အအေးကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သီတ၊ ကို။ နဉ္ဇပ္ပါဒေတိ၊ အဖြစ်စေ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပန၊ အဋ္ဌကထာ၌ စောဒနာဖွယ်အတွက် ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ တံ ဝိနောဒန်၊ ထိုအအေးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးရှိ၏။ မတ္ထ ကပ္ပတ္တံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ တံ၊ ထိုအကျိုးကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ သီတဗ္ဘာဟ တေတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထာ တိ၊ ကား။ ဥဏှသ ပဠိယာတာယာတိအာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ သေသပယောဇနေသု၊ ကြွင်းသော အကျိုးတို့၌။ သူရိယသန္တာပေါပိ၊ နေရောင်အပူသည်လည်း။ ဥဏှော၊ အပူသည်သာလျှင်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တသ၊ ထိုနေရောင်အပူ၏။ အာတပဂ္ဂဟဏေန၊ အာတပ သဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [၅၇] အဂ္ဂိသန္တာပသာတိ၊ ဟူ၍။ ဣတ္တံ၊ ၏။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ ဒါဝဂ္ဂိသန္တောပေါ၊ တောမီးအပူသည်။ ကာယ်၊ ကိုယ်ကို။ စီဝရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဝိနောဒေတုံ။ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥံသာတိ၊ ကား။ ပိဂ်ံလမက္ခိကာ၊ ကြောင်သော မျက်စိရှိသော မှက်တို့တည်း။ တေ ပန၊ ထိုမှက်တို့သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥံသနသီလာ၊ ကိုက်တတ်သော အလေ့ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥံသနမက္ခိကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သပ္ပါဒယောတိ၊ ကား။ သပ္ပ။ပ။ ဒယော၊ မြွေ, ကင်းခြေများ, ပင့်ကူ, တက်တူ (တောက်တဲ့), ကင်းမြီးကောက် စသည်တို့တည်း။ ဖုဋ္ဌသမ္ဘဝေသောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌဝိသံ၊ ထိုခြင်းဖြင့် ပြီးသော အဆိပ်ရှိသောမြွေကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟိ၊ မုန်၏။ သပ္ပါ၊ တို့သည်။ ဒဋ္ဌဝိသာ၊ ကိုက်ခြင်းဖြင့် ပြီးသော အဆိပ်ရှိသော မြွေတို့ငင်း။ ဖုဋ္ဌဝိသာ၊ တို့ငင်း။ ဒိဋ္ဌဝိသာ၊ ကြည့်ခြင်းဖြင့်ပြီးသော အဆိပ်ရှိသော မြွေတို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ သုံးမျိုးအပြား ရှိကုန်၏။ တေသု၊ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင်။ ပုရိမကာ၊ ရှေးဦးဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒွေ ဧဝ၊ နှစ်မျိုးတို့ကို သာလျှင်။ တာဒိသာနံ၊ ထိုနှစ်မျိုးနှင့် တူကုန်သော။ သတပဒိအာဒီနမ္မိ၊ ကင်းခြေများ စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟနတ္တံ၊ ယူခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣတိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ နိယတပယောဇနံ၊ ကိန်းသေအကျိုးဟူသည်။ ဧကန္တိကဠ၊ ဧကန်စင်စစ်လည်း ဖြစ်သော။ သဗ္ဗကာလိကဠ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း ရအပ်သော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးတည်း။ ဟိရီ၊ ရှက်ခြင်းသည်။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ နိလ္လဇ္ဇတာ၊ အရှက်မဲ့သည်၏အဖြစ်သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိနသတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာပြချက်မှ တနည်းကား။ ကုပ် အဝေရဏံ၊ ဖုံးကွယ်ခြင်းကို။ ပဋိစ္ဆာဒနံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောပီနံ၊ မည်၏။ ဟိရိယိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ရှက်အပ်သော အနက်ကြောင့်။ ဟိရီစ၊ ဟိရိလည်း မည်၏။ တံ၊ ထိုသည်။ ကောပီနဠ၊ ဖုံးလွှမ်းထိုက်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟိရိကောပီနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ (ဧဝမ္မေတ္ထ–သီမု ကွဲသင့်) အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တသ စာတိ၊ တသ စ၊ ဟူသောပါဋ်၌။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ ရှေး၌။ ဝုတ္တပယောဇနာနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော အကျိုးတို့ကို။ သမ္မိဏ္ဍနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။

ယံ ကိဉ္စိ အာဟာရဋ္ဌေ ကား။ ခါဒနီယဘောဇနီယာဒိဘေဒံ၊ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်စသည်အပြားရှိသော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အာဟာရိတဗ္ဗဝတ္ထုံ၊ စားမျိုအပ်သောဝတ္ထုကို။ ။ ပဏ္ဍာယ ဘိက္ခာယ။ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ဥလတိ၊ ရှာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိဏ္ဍောလော၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုဆွမ်းအလို့ငှါ ရှာသောသူ၏။ ဝါ၊ ဆွမ်းရှာသူ ဆွမ်းခံသူ၏။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ ပိဏ္ဍောလျံ၊ မည်၏။ တေန၊ ပိဏ္ဍောလေန၊ ထိုဆွမ်းရှာမှုဟူသော။ ဘိက္ခာစရိယာယ၊ ဆွမ်းခံလှည့်ခြင်းဖြင့်။ ပတိတတ္တာတိ၊ ကား။ ပက္ခိပိတတ္တာ၊ ထည့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ ပိဏ္ဍပါတော၊ ပိဏ္ဍပါတဟူသည်။ ပတ္တော၊ သပိတ်၌။ ပက္ခိတ္တ ဘိက္ခာဟာရော၊ ထည့်အပ်သော ဆွမ်းအာဟာရတည်း။ ပိဏ္ဍာနံ ဝါ ပါတောတိ၊ ကား။ ဃရေဃရေ။ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း၌။ လဒ္ဓဘိက္ခာနံ၊ ရအပ်သော ဆွမ်းတို့၏။ သန္ဓိပါတော၊ အပေါင်းတည်း။ နတ္ထိ ဒဝါတိအာဒီသု၊ ပါ၌တို့၌။ သဟသာကိရိယာပိ၊ အဆောတလျင် ပြုခြင်းကိုလည်း။ ဒဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမှ။ ဝိသေသနတ္ထော၊ အထူးပြုခြင်းငှါ။ ဒဝတ္ထော။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မုဠ္ဍိကမလ္လာ၊ လက်ဝှေ့လက်ပမ်းသည်တို့ဟူသည်။ မုဠ္ဍိယုဒ္ဓယုဒ္ဓေနကာ၊ လက်သီးထိုးခြင်းဖြင့် ထိုးသတ်သော သူတို့တည်း၊ ဝါ၊ လက်ဝှေ့သွားတို့တည်း။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နိဗုဒ္ဓယုဒ္ဓေနကာဒီနံ၊ လက်ပမ်းလုံးခြင်း (နေပမ်းလုံးခြင်း)ဖြင့် လုံးသတ်သောသူ စသည်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို (သိအပ်၏)။ ဗလမဒနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဗလ၊ ခွန်အားကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကမဒေါ၊ ဖြစ်သော မာန်ယစ်ခြင်းသည်။ ဗလမဒေါ၊ မည်၏။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုခွန်အားမာန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဗလဿ၊ ခွန်အားကို။ ဥပ္ပါဒနတ္ထံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဣတိ၊ အတွေး၊ နက်။ ပေါရိသမဒနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ အဟံ ပုရိသောတိ၊ ငါယောကျ်ားဟူ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကမာနော၊ ဖြစ်သောမာနဟုဆိုအပ်သော။ ပုရိသမာနော၊ ယောကျ်ားဟူသော မာန်ကို။ ပုရိသမဒေါ၊ မဒဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အသဒ္ဒမ္မသေဝနာသမတ္ထတံ၊ မသူတော်တရား (မေထုန်အမှု)ကို မှီဝဲခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ မာနော၊ မာနသည်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ရာဂေါ ဧဝ၊ ရာဂသည်ပင်လျှင်။ ပေါရိသမဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သို့။ ကေစိ၊ တို့ကဆိုကုန်၏။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုယောကျ်ားမာန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အန္တေပုရိကာ၊ နန်းတွင်း သူတို့ဟူသည်။ ရာဇောရောဓော၊ မင်း၏မိဖုရား မောင်းမတို့တည်း။ ရူပူပဇီဝိနိယော၊ ပြည့်တန်ဆာမတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော ယောကျ်ားတို့၏။ သန္ဓိဝေသယောဂျတာယ၊ ဝင်ရောက်ခြင်း ဆက်ဆံခြင်းငှါ သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေသိယော၊ ဝေသိမည်ကုန်၏။ (ဝိသိတဗ္ဗာ သန္ဓိဝိသိတဗ္ဗာတိ ဝေသိယော ဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြသည်) မဏ္ဍနံ နာမ၊ မဏ္ဍနမည်သည်ကား။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အဝယဝပါရိပူရီ၊ ကိုယ်အစိတ်အပိုင်းကို ပြည့်စေခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အင်ံပစ္ဆင်ံနံ ပီနဘာဝနိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိဗြူဟနဟေတု၊ ထက်ဝန်းကျင်ပွားစေခြင်း ပြည့်ဖြိုးစေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတွေး၊ နက်၊ ရင်ံနဋ္ဌာ၊ ပွဲသဘင်၌ ကပြသောသူတို့သည်။ နဋ္ဌာ

နာမ၊ ကရျေသည်မည်ကုန်၏။ လဃီကာဒယော၊ ဣမ်းသွား စသည်တို့သည်။ နစ္စကာ၊ နစ္စကတို့မည်ကုန်၏။ သောဘာ သမုပ္ပါဒနံ၊ တင့်တယ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ဝိဘူသနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပသန္နစ္ဆဝိဝဏ္ဏတာနိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧတေ၊ ပဒ၊ ဤပုဒ်ကို။ (ဧတေ၏ အစွဲကို ပြသည်) မောဟူပနိဿယပွဟာ နတ္ထန္တိ၊ ကား။ မောဟသ၊ ၏။ ဥပနိဿယ တာ ပဟာနာယ၊ ဥပနိဿယအဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဒဝါ၊ ကစားပျော်မြူးခြင်းသည်။ မောဟေန၊ ကြောင့်။ ဟော တိ၊ ၏။ မောဟဠ္ဠ၊ ကိုလည်း။ ဝမေတိ၊ ပွားစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသာ၊ ထိုကစားပျော်မြူးခြင်းကို။ ဝဇ္ဇနေန၊ ကြဉ်ခြင်းကြောင့်။ (တသ၊ ထိုကစားပျော်မြူးခြင်း၏။ တာသမ္ဘန်။) မောဟသ၊ ၏။ အနုပနိဿယတာ၊ ယ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသူပနိဿယပွဟာနတ္ထန္တိ ဣဒ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဒေါသဟေတုနော၊ ဒေါသ၏အကြောင်း ဖြစ်သော။ ဗလမဒသ၊ အားဟူသော မာန်ယစ်ခြင်း၏ဝင်း။ [၅၈] ပုရိသမဒသစ၊ ၏ဝင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဣတရသ၊ ရာဂ၏အကြောင်းဖြစ်သော မဒ၏။ ဝသေန ပန၊ ဖြင့်မူကား။ ရာဂူပနိဿယပွဟာနတ္ထန္တိ၊ ပယ်ခြင်းငှါဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ပေ၏။ မဏ္ဍနဝိဘူသနပဋိ ကေ္ခပေါ၊ သနကိုပယ်ခြင်းသည်။ မောဟူပနိဿယပွဟာနာယပိ၊ ငှါလည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ရာဂူပနိဿယတာယ၊ အဖြစ်၏။ ဥဇုပဋိပက္ခော၊ ဖက်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရာဂူပနိဿ ယပွဟာနတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဧကစ္စသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒဝမဒေ၊ ကစားပျော်မြူးခြင်း, မာန်ယစ်ခြင်းတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပရသ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋိဃ သံယောဇနာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ မနောပဒေါသိက ဒေဝါဒီနံ ဝိယ၊ က–နတ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားကဲ့သို့။ ယဒိပိ ဟောတိယေဝ၊ အကယ်ကား။ ဖြစ်တတ်သည်သာလျှင် မှန်ပေ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေသံ၊ တို့အား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဒဝမဒေ၊ တို့ကို။ အရဗ္ဘ၊ ၍။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ၊ ဝါ၊ ထူးကဲစွာ။ ရာဂါဒေါသမောဟမာနာဒယော၊ ကုန်သော။ ပါပမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အတ္တနောပ။ သေနတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ (ဝုတ္တ– ၌စပ်) မဏ္ဍနဝိဘူသနာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သဝိသေသံ၊ တကွ။ ပရသပိ၊ အားလည်း။ ရာဂမောဟာ ဒယော၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရသပိ။ ပ။ သေနတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ၏။ အယောနိသော ပဋိပတ္တိယာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ ကို။ မုဠှိတ္ဝာ၊ လွတ်၍။ သဗ္ဗာပိ၊ ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ၊ မှားသောအကျင့်သည်။ အယောနိသော ပဋိပတ္တိ၊ မည်၏။ ပုရိမေဟိ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝီဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အယောနိသော ပဋိပတ္တိယာ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ပစ္ဆိမေဟိ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝီဟိ၊ နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ကာမ။ပ။ ယောဂ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဣတ္ထန္တိ၊ ဆရာတို့ဆို ကုန်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ စတူဟိပိ စေတေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာမိန့်ဆိုခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံ သော ၄–ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ နှစ်မျိုးသော ပဋိပတ်တို့ကိုလည်း။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ၊ မှန်၏။ (ကာမကီဠာပိ–ဟု ပါ၌မှန် ရှိစေ) ကာမကီဠာပိ၊ ကာမဂုဏ်ဖြင့် ကစားပျော်မြူးခြင်းသည်လည်း။ ဒဝန္တောဂဓ၊ ဒဝါ၌ အတွင်းဝင်သည်။ ဟောတိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပုရိသမဒေါပိ၊ သည်လည်း။ ကာမ။ပ။ နယောဂဿ၊ ၏။ ဟေတုယေဝ၊ အကြောင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

စာတုမဟာဘူတိကဿာတိ၊ ကား။ စတုမဟာဘူတေ၊ ဘုတ်တို့ကို။ သန္ဓိဿိတဿ၊ မှီသော။ ရူပကာယဿာတိ၊ ကား။ စတုသန္တတိရူပသမူဟဿ၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်အစဉ်ဖြစ်သော ရုပ်အပေါင်း၏။ ဌိတိယာတိ၊ ကား။ ဌိတဋ္ဌ၊ တည်တံ့ခြင်း ငှါ။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုရုပ်အပေါင်း၏။ သာဌိတိ၊ ကို။ ပဗန္ဓဝသေန၊ အစဉ်အဆက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဋ္ဌတာ၊ အပ် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဗန္ဓဌိတတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဝတ္တိယာတိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဝတ္တိယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော မပြတ်ဖြစ်ကြောင်း တရား၏။ တထာဟိ၊ ထိုစကား မှန်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယ်၊ ကို။ ယာပနာတိ စ၊ နာဟူ၍ဝင်း။ ဝတ္တနာတိစ၊ ဟူ၍ ဝင်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိ (၁၆၈)၌ ညွှန်ပြအပ်၏။ တသာ ပဝတ္တိယာ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော မပြတ်ဖြစ်ကြောင်းတရား၏။ ဝါ၊ အသက်ရုပ်အယဉ်၏။ အဝိစ္ဆေဒေါ စ၊ မပြတ်ခြင်းသည်လည်း။ အာဟာရူပယောဂေန၊ အာဟာရကို ယှဉ်ထည့်ပေးခြင်း (သုံးဆောင်ခြင်း)ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယဿ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၏။ စိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် ရှည်မြင့်စွာ၊ ဝါ၊ သာ၍ ရှည်မြင့်စွာ။ (အဝဋ္ဌာနံ–ဌ၌စပ်) ယာဝ၊ လောက်။ အာယုကပ္ပေါ၊ အာယုကပ် အသက်တမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တယ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်မြဲတည်တံ့ခြင်းသည်။ ယာပနာ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ စိရ ကာလဌိတတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ အတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုပင်လျှင်။ ပါကဋတရံ၊ ကို။ ကာတုံ။ ဌ၊ ဃရူပတ္ထမ္ဘမိဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့ သည်ကား။ ယောနော၊ တည်း။ ဇိဏ္ဏဃရသာမိကော၊ အိမ်အိုအိုပိုင်ရှင်သည်။ ဃရဿ၊ အိမ်အား။ ဥပတ္ထမ္ဘနံ၊ ကျားထောက်ခြင်းကို။ တဿ အပတနတ္တံ၊ ထိုအိမ်၏ပြိုလဲမကျခြင်းအလို့ငှါ။ ကရောတိ ယထာ စ၊ ပြုသကဲ့သို့ရင်း။ သာကဋ္ဌိကော၊ လှည်းသမားသည်။ တဿ၊ ထိုလှည်း ဝင်ရိုး၏။ သမ္ဘဝတ္တနတ္ထံ၊ ကောင်းစွာမပြတ်ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အက္ခဗ္ဗဟနံ၊ ဝင်ရိုးဆီထည့်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ လှည်းဆီထိုးခြင်းကို။ ကရောတိ ယထာ စ၊ သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧသ ယောဂီ၊ သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဌိတတ္တံ စ၊ တည်တံ့ခြင်းငှါရင်း။ ယာပနတ္ထဉ္စ၊ ဖြစ်မြဲဖြစ်စေခြင်း, မျှတခြင်းငှါရင်း။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ယောဂေနာတည်း။ ဧတေန၊ ဤအဖွင့်စကားဖြင့်။ ဌိတိနာမ၊ မည်သည်ကား။ အပတနံ၊ ပြိုလဲမကျခြင်း, မပျက်စီးခြင်းတည်း။ ယာပနာ နာမ၊ မျှတခြင်းမည် သည်ကား။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်မြဲမပြတ် ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ယောဂီ၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ နဝ ဒဝ။ပ။သနတ္ထန္တိ ဣဒ၊ ဤပုဒ်သည်။

ယာဝဒေဝါတိ အဝဓာရဏေန၊ ယာဝ ဒေဝဟူ၍ ကန့်သတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ယာဝဒေဝ ဟူသောပုဒ်၌ ကန့်သတ်ခြင်းအနက်ရှိသော ဧဝသဒ္ဒါဖြင့်။ နိဝတ္တိတတ္ထဒဿနံ၊ နစ်စေအပ်သော အနက်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဧတာယ၊ ဤတရားသဘော ဖြင့်။ ဥပါဒိန္နမ္မာ၊ လောကီကဲ့၏အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်ကမ္မဧရေပ်တရားတို့သည်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိ၊ မည်၏။ အာယု၊ အသက်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိတိ။ပ ဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုအသက်ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ အာယု ဌိတိတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ [၅၉] ကာယသ၊ ၏။ ဌိတိဟေတုတာယ၊ တည်တံ့ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဌိတိတိ လဒ္ဓဝေါဟာရသ၊ ဌိတိဟုရအပ်သော အမည်ဝေါဟာရရှိသော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပဝတ္တနတ္ထံ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယ ပဝတ္တာပနတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဟာရဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဝိဟာရဋ္ဌေန။ နိပ်စက်တတ်သော အနက်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တနည်း။ ရောဂဋ္ဌေန၊ ရောဂါဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ရောဂါ၊ တို့သည်။ ဇီဃစ္စာပရမာ၊ ဆာလောင်ခြင်းလျှင် အလွန်အကဲ ရှိကုန်၏။ ဥပရမတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဝူပသမတ္ထံ၊ ငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝဏ္ဏကော၊ အမာရှိသောသူသည်။ ဝဏ္ဏာလေပနံ၊ အမာ၌ တင်အပ်လိမ်းအပ်သော ဆေးကို။ ပဋိသေဝတိကျဝ၊ မှီဝဲသကဲ့သို့။ ဥဏ္ဏသီတာဒီသု၊ အပူအအေးစသည် တို့သည်။ အဘိဘဝန္တေသု၊ နှိပ်စက်ကုန်လတ်သော်။ တပ္ပဋိကာရံ၊ ထိုအပူအအေးကို ကုစားကြောင်းဖြစ်သော။ သီတုဏှံ၊ အအေး အပူကို။ ပဋိသေဝတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ၊ အရိယာမဂ်ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟာ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သာသနာဝစရာ၊ သာသနာတော်၌ အတွင်းဝင်သော။ သဗ္ဗာ၊ သော။ (သာသနာဝစရိတဗ္ဗာ–ဟုရှိသောပါဠိကား မသင့်) အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမ စကားသည်။ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သကလ။ပ။ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုဂ္ဂဟဏဟတ္ထန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အနု အနု၊ အဖန်ဖန်။ ဂဟဏတ္ထံ၊ ယူခြင်းကျင့်ခြင်းငှါ။ သမ္ဘာဒနတ္ထံ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်းငှါ။ ကာယဗလံ နိဿာယာတိ၊ ကား။ ယထာသမာ ရဒ္ဓ ဂုဏဝိသေသပါရိပူရိဟေတုဘူတံ၊ အကြင်အကြင်အားထုတ်အပ်သော (ဝါ၊ အားထုတ်မြဲတိုင်းသော) သီလစသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကာယဗလ–မတ္တံ၊ ကိုယ်ခွန်အားမျှကို။ (မတ္တ–သဒ္ဒါဖြင့် ဒဝစသည်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကာယဗလကို နစ်စေ၏) နိဿာယ၊ မှီ၍။ တေန၊ ကြောင့်။ သိက္ခတ္တယာနုယောဂဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကာ၊ ခရီးခဲကို ကူးမြောက်ခြင်းဖြင့် အလိုရှိကုန်သော။ ဇာယမ္ပတိကာ စ၊ သမီးခင်ပွန်းနှစ်ဦး တို့သည်ရင်း။ နဒီသမုဒ္ဒနိတ္ထရဏတ္ထိကာ စ၊ မြစ်သမုဒြာကို ကူးမြောက်လိုသောသူတို့သည်ရင်း။ ပုတ္တမံသာဒီနိ၊ သား၏အသား စသည်တို့ကို။ (ပဋိသသေဝန္တိ–ဌ်စပ်) တေဟိ၊ ထိုသား၏အသားစသည်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အသိဒ္ဓေနတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်။ အဂိဒ္ဓါ၊ မမက်မောကုန်သည်။ အမုစ္ဆိတာ၊ မတွေဝေကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တံတံ အတ္ထ သိဒ္ဓိမေဝ၊ ထိုထိုအကျိုး၏ ပြီးမြောက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ အဝေက္ခန္တာ၊ ရှုမြော်ကုန်လျက်။ ပဋိသေဝန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယမ္ပိ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဘဝကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကော၊ ဘဝခရီးခဲကို ကူးမြောက်လိုသည်ဖြစ်၍။ အဂိဒ္ဓေါ အမုစ္ဆိတော၊ မမက်မော မတွေဝေသည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုဆွမ်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အသိဒ္ဓေနတော၊ ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့် နှိုးနှောခြင်းတည်း။

ဣတိတိ၊ ပုဒ်သည်။ ပကာရတ္ထော၊ ပကာရအနက်၌။ နိပါတပဒံ၊ ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ပဋိသေဝိယမာနဿ၊ မှီဝဲအပ်ဆဲဖြစ်သော။ ပိဏ္ဍပါတဿ၊ ဆွမ်းကို။ ပဋိသေဝနာကာရော၊ မှီဝဲပုံအခြင်းအရာကို။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ပ။ သေဝနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုရာဏာန္တိ၊ ကား။ ဘောဇနေတော၊ ဆွမ်းစားသည်မှ။ ပုရိမကာလိကတ္တာ၊ ရှေးကာလ၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရာတနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ပဋိဟာရိမိတိ၊ ကား။ ပဋိဟာနိဿမိ၊ ပယ်ဖျောက်အံ့၊ နဝဋ္ဌ ဝေဒနံ၊ အသစ်ဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း။ နဥပ္ပါဒေဿမိ၊ မဖြစ်စေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ကိဒိသံစ၊ အဘယ်သို့သော ဝေဒနာကိုဝင်း။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော်အခြင်းအရာအားဖြင့်ဝင်း။ (နဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ မဖြစ်စေအံ့နည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပရိမိတ။ပ။ အညတရော ဝိယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတိဿ၊ ဤဝေဒနာအား။ အပရိမိတံ ဩရိမာဏ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းဟူသော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ၊ မည်၏။ တံ အပရိမိ–တဘောဇနပစ္စယံ၊ စားခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော (ဝေဒနာကို)။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂဟဏီတေ ဧပမာဏတော၊ ဝမ်းမီး၏အတိုင်း အရှည်ထက်။ အတိက္ကန္တ။ပ။ ဟေတုကံ၊ ကျော်လွန်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော စားခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိသော ဝေဒနာကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယော၊ အကြင် ပုဏ္ဏားသည်၊ ဗဟုံ၊ များစွာ။ ဘုဉ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ အတ္တနော ဧမ္မတာယ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မိမိအလိုလို။ ဥဋ္ဌာတုံ၊ ထခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ အာဟရ၊ ဆွဲပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ အယံ၊ ဤပုဏ္ဏားသည်။ အာဟရတ္ထကော၊ မည်၏။ ယော၊ သည်။ ဘုဉ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ အစ္ဆဒ္ဒုမာတကုစ္ဆိတာယ၊ အလွန်ဖောင်းကြွသော ဝမ်းဗိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဋ္ဌေတောပိ၊ ထပြီးသော်လည်း။ သာဒ္ဌကံ၊ ပုဆိုးကို။ နိဝါသေတုံ၊ ဝတ်ခြင်းငှါ။ နေ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ အယံ၊ သည်။ အလံသာဒ္ဌကော၊ မည်၏။ ယော ဘုဉ္ဇိတ္တာ ဥဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနေရာ၌ ပင်လျှင်။ ပရိဝတ္ထတိ၊ လူးလိမ့်နေ၏။ အယံ၊ သည်။ တတြဝဋ္ဌကော၊ မည်၏။ ယော၊ သည်။ (အာဟာရေတိ၌စပ်) ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် (စားသည်ရှိသော်)။ ကာကေဟိ၊ ကျီးတို့သည်။ အာမသိတုံ၊ (ခံတွင်းမှအစာကို) သုံးသပ်ခြင်း–နှိုက်ယူခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာဖြင့်။ ယာဝ မုခဒ္ဒါရံ၊ ခံတွင်းပေါက်ဝတိုင်အောင်။ အာဟာရေတိ၊ စား၏။ အယံ၊ သည်။ ကာကမာသကော၊ မည်၏။ ယော၊ သည်။ ဘုဉ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ သန္ဓာရေတုံ၊ ဆောင်ထားခြင်းငှါ။

အသင်္ကေတန္တော၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင်။ ဝမတိ၊ ဖျိုအန်၏။ အယံ၊ သည်။ ဘုတ္တဝမိတကော၊ မည်၏။ တေသံ၊ ဤပုဏ္ဏားတို့တွင်။ အညတရော ဝိယ၊ တယောက်ယောက်ကဲ့သို့။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုရာဏဝေဒနာ နာမ၊ အဟောင်းဖြစ်သော ဝေဒနာမည်သည်ကား။ အဘုတ္တပစ္စယာ၊ မစားရခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပဓိနကဝေဒနာ၊ ဖြစ်တတ်သော ဝေဒနာ တည်း။ တံ၊ ထိုမစားရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာဟောင်းကို။ [၆၀] ပဋိဟနိဿာမိ၊ ပယ်ဖျောက်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ နဝဝေဒနာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ အတိဘုတ္တပစ္စယေန၊ ကြောင့်။ ဥပဓိနကဝေဒနာ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုအလွန်စားခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်သော ဝေဒနာအသစ်ကို။ နဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ နဝဝေဒနာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဘုတ္တပစ္စယာ၊ စားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နဥပ္ပဒနကဝေဒနာ၊ မဖြစ်လာသော ဝေဒနာတည်း။ အနုပ္ပန္နာယ၊ မဖြစ်သေးမီ၊ ဝါ၊ မဖြစ်သေးသော။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာအသစ်၏။ အနုပ္ပဒနတ္ထမေဝ၊ မဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဘုတ္တပစ္စယာ ဥပဓိနကာတိ ဧတံ၊ နက–ဟူသော ဤစကားသည်။ ခုဒါယ၊ ကမ္မဇတေဇောဟူသောခုဒါ၏။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနတည်း။ (တနည်း) ခုဒါယ၊ ကို။ ဝိသေသနံ။ အထူးပြုကြောင်းဖြစ်သော။ အဘုတ္တပစ္စယော ဥပဓိနကာတိ ဧတံ၊ ဟူသော ဤစကားသည် ယသာ၊ အကြင်ဝေဒနာ ၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ ဘောဇနေန၊ စားခြင်းဖြင့်။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎င်တည်း။ ဝါ၊ ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ အဘုတ္တပစ္စယာ၊ မစားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ ဘုတ္တပစ္စယာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဥပဓိနကာ နုပဓိနကဝေဒနာသု၊ ဖြစ်သော ဝေဒနာ မဖြစ်သော ဝေဒနာတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေးဝေဒနာသည်။ (အဘုတ္တပစ္စယာ ဥပဓိနကဝေဒနာကို ဆိုသည်) ယထာပဝတ္တာ၊ အကြင်အကြင်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော။ ဇိဃစ္ဆာနိမိတ္တာ၊ ဆာလောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ အဘုဥ္ဇန္တဿ၊ မစားသောသူအား။ ဘိယျော ပဝမှနဝသေန၊ လွန်စွာ တိုးပွားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပစ္ဆိမာပိ၊ နောက်ဝေဒနာသည်လည်း။ ခုဒါနိမိတ္တာဝ၊ ဆာလောင်ခြင်းအကြောင်းရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အပ္ပဝတ္တာ၊ မဖြစ်သေးသော။ (မူလအနုတို့နှင့်အညီ အပ္ပဝတ္တာ–ဟု ပါ၌မှန်ရှိစေ) အင်္ဂါဒါဟသူလာဒိ ဝေဒနာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ ပူလောင်ခြင်း ကိုက်ခဲထိုးကျင်ခြင်း အစရှိသော ဝေဒနာတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ ဘုတ္တပစ္စယာ၊ စားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနုပ္ပန္နာဝ၊ မဖြစ်သေးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ မဖြစ်သေးပဲ သာလျှင်။ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ မဖြစ်လာတဲ့။ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတာသံ၊ ဤနှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူး တည်း။ စ၊ ထိုဝေဒနာတို့ ဝိဟီသာမှထူးပုံကို ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတာသံ၊ ဤနှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့၏။ ဝိဟီသာနိမိတ္တာတာ၊ ဝိဟီသာလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိဟီသာယ၊ မှ။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ (ဝိဟီသာမည်သော ဆာလောင်ခြင်းကအကြောင်း ထိုဝေဒနာနှစ်မျိုးက အကျိုးဤသို့ထူးသည်ဟု ဆိုလို၏။

ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာကို။ (ယာ–၏အစွဲကို ပြသည်) အခုနာတိ၊ ကား။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ အသပ္ပါယာ။ပ။ သာယာတိ၊ ကား။ အသပ္ပါယာ ပရိမိတသ၊ မသင့်လျော်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော။ အာဟာရသ၊ ကို။ ဘုဥ္ဇနပယောဂ၊ စားခြင်းပယောဂကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပုရာဏကမ္မပစ္စယဝသေနာတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗေ ပုရိမဇာတိယံ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရာဏသ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ပစ္စယာတာဝသေန၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၌ စပ်) ပယောဂဝိပတ္တိ အာဂမ္မ၊ တို့ကိုစွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာယ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပယောဂဝိပတ္တိကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ကို။ ဥပဌာပနံ၊ ရှေးရှထင်စေခြင်း, ပြည့်စုံစေခြင်း သည်။ ဒုက္ခဝေဒနာယ၊ ၏။ ပစ္စယဟာတော စ၊ အကြောင်းကို ပယ်သတ်ခြင်းသည်ရင်း။ ပဋိဟနနဠ္ဟ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ပယ်ဖျက်ခြင်း သည်ရင်း။ ဟောတိ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿာ။ပ။ ပဋိဟာ၊မီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အယုတ္တပရိဘောဂေါ၊ ဂ–ဟူသည်။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ အပစ္စဝေက္ခိတ္တာ၊ မဆင်ခြင်မူ၍။ ပရိဘောဂေါ၊ တည်း။ သော ဧဝ၊ ထိုအယုတ္တပရိဘောဂသည်ပင်လျှင်။ ကတူပစိ တကမ္မတာယ၊ ပြုအပ်ဆည်းပူးအပ်သော ကံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မူပစယော၊ စယမည်၏ တံ၊ ထိုမသင့်သော သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော ဆည်းပူးအပ်သော ကံကို။ နိဿယ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ အာယတိ အနာဂတေ ကာလေ၊ နောင်ကာလ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ယာ စာယံ၊ အကြင် ဝေဒနာကိုလည်း။ နဝဝေဒနာတိ၊ ဝေဒနာအသစ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ ယောဇနာ၊ တည်း။ ယုတ္တ ပရိဘောဂ–ဝသေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယာနံ၊ တို့ကို။ ပရိဘောဂဝသေန၊ ဖြင့်။ တဿ နဝဝေဒနာယ၊ ထိုဝေဒနာအသစ်၏ မူလ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော။ အယုတ္တပရိဘောဂကမ္မံ၊ မသင့်သော သုံးဆောင်ခြင်းအမှုကို။ အနိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ မဖြစ်စေမူ၍။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့် ခပ်သိမ်းသော ကံကို ဝါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အနုပ္ပါဒေန္တော၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ဧတ္တာ ဝတာတိ၊ ကား။ ဣတိပုရာဏန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်သော။ ပဒဒ္ဒယေန၊ ပုဒ်နှစ်ခု, ဝါကျနှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိဟီ သုပရတိယာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ပဒစတုက္ကေန၊ ပုဒ် ၄–ခု အပေါင်းဖြင့်။ ပဗ္ဗဇိတာနုစ္ဆဝိကသ၊ ရဟန်းတို့အားလျော်သော။ ပစ္စယပရိဘောဂသ၊ ပစ္စည်းတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်း၏ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တပရိဘောဂသင်္ဂဟော စ၊ သင့်သော သုံးဆောင်ခြင်းကို သိမ်းယူခြင်းကိုရင်း။ (ဒီပိတောဌ်စပ်) ဇိဃစ္ဆာဒိဒုက္ခပဋိဃာတသ၊ ဆာလောင်ခြင်းစသော ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏။ ဘာသိတတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တကိလမထာနုယောဂပ္ပဟာနံ စ၊ နယောဂကို ပယ်ခြင်းကိုရင်း။ ဗျာနသုခါဒီနံ၊ ဗျာန်ချမ်းသာ စသည်တို့၏။ ပစ္စယဘူတသ၊ အကြောင်းအထောက်အပံ့ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကာယသုခသ၊ ကို။ အဝိဿဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မိကသုခါပရိစ္စာဂေါစ၊ တရားနှင့်လျော်သော ချမ်းသာကို မစွန့်ခြင်းကိုရင်း။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အသပ္ပါယာပရိမိတူပယောဂေန၊ မသင့်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော အစာကို ယှဉ်ထည့်ပေးခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတိန္ဒ္ရေ ယုပစ္ဆေဒကော ဝါ၊ ဇီဝိတိန္ဒ္ရေကို ဖြတ်တတ်သည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဣရိယာပထဘဉ္ဇနကော ဝါ၊ ဣရိယာ ပုဒ်ကို ချိုးဖျက်တတ်သည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ ပရိဿယော၊ ဘေးရန်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ပန၊ အပြန်အားဖြင့်။ သပ္ပါယပရိမိတူ ပယော ဂေန၊ သင့်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အစာကို ယှဉ်ထည့်ပေးခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုသို့သော ဘေးရန်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့မဖြစ်သည် ရှိသော်။ စိရကာလပ္ပဝတ္တိသခ်ါတာ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ [၆၁] ယာတြာ ယာပနာ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း မျှတခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ တဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ပရိမိတ။ပ။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယောရောဂေါ၊ အကြင်ရောဂါသည်။ သာဒ္ဓေါ စ၊ ပြီးစေအပ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ ပျောက်ကင်းစေအပ်သည်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသာဒ္ဓေါ စ၊ မပြီးစေအပ်သည် လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုရောဂါသည်။ ယာပျရောဂေါ၊ ယာပျရောဂါ မည်၏။ ဝါ၊ ရပ်စောက်နာမည်၏။ ဝါ၊ မတ်တတ်နာမည်၏။ ဧတသ၊ ဤသူအား။ သော၊ ထိုယာပျရောဂါသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာပျရောဂီ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုယာပျရောဂါရှိသောသူသည်။ နိစ္စကာလံ၊ အမြဲမပြတ်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ဥပသေဝတိ၊ မှီဝဲရ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အယမ္ပိ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်လည်း။ (ဝိဏ္ဏာပါတံ ပဋ္ဌိသေဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ အပ်၏။ ယာတြာပိ၊ ယာတြာသည်လည်း။ ယာပနာ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း မျှတခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေးဦးလည်း။ ယာပနာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤနစ်ပုဒ်တို့၌။ ဝိသေသော၊ အထူးကား။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ယာပနာယာတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒ္ရေယာပနာ၊ ဇီဝိတိန္ဒ္ရေ၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း, မျှတခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤယာတြာ စဟူသော ပါဠိ၌ကား။ စတုန္နမ္ပိ ဣရိယာပထာနံ၊ ဣရိယာပုတ် ၄–ပါးလုံးတို့၏ လည်း။ အဝိစ္ဆေဒသခ်ါတာ၊ မပြတ်ခြင်း ဟုဆိုအပ်သော။ ယာပနာ၊ မပြတ်ခြင်း, မျှတခြင်းကို။ ယာတြာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤနစ်ပုဒ်တို့၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန၊ မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့တော်မူအပ်သော။ မိစ္ဆာ ဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယပရိယေသနာ၊ သည်။ အယုတ္တပရိယေသနာ၊ မည်၏။ ဒါယကဒေယျမ္မောနံ စ၊ ဒါယကာနှင့် လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့၏ ၎င်း။ အတ္တနော၊ စ မိမိ၏ ၎င်း။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ အဇာနိတ္တာ၊ မသိမူ၍။ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ ခံယူခြင်းသည်၎င်း။ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနတ္ထံ၊ သဒ္ဓါဒေယျပစ္စည်းတို့ကို မတရားသုံးစွဲလျက် ပျက်စီးစေခြင်းငှါ။ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ သည်၎င်း။ အယုတ္တပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင် ခံယူခြင်းကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တံ ဝါ၊ ထိုခံယူခြင်းသည်လည်း။ အယုတ္တပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ၊ မည်၏။ အပစ္စ ဝေက္ခိတ္တာ၊ မဆင်ခြင်မူ၍။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အယုတ္တပရိဘောဂေါ၊ မည်၏။ တေသံ၊ ထိုမသင့်သောရှာခြင်း, ခံယူခြင်း, သုံးဆောင်ခြင်းတို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို။ ဧမ္မေန၊ တရားနှင့်။ သမေန၊ ညီစွာ။ ပစ္စယုပ္ပါဒနာဒိဝသေန၊ ပစ္စည်းတို့ကို ဖြစ်စေခြင်း စသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ပစ္စယ၊ တို့ကို။ ပရိယေသိတ္တာ၊ ရှာ၍။ ဧမ္မေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ ခံယူ၍။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပရိဘုဉ္ဇနံ၊ သည်။ အနဝဇ္ဇတာ နာမ၊ အပြစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်မည်၏။

အရတိတိ၊ ကား။ ဥက္ကဏ္ဌိတာ၊ ပျင်းရိခြင်းတည်း။ ပန္ဒသေနာသနေသု စ၊ မြို့ရွာနှင့်ဝေးသော အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့၌ရင်း။ အဓိကုသလဓမ္မေသု စ၊ လွန်မြတ်သော (ဘာဝနာ) ကုသိုလ်တရားတို့၌ရင်း။ အနဘိရတိ၊ မပျော်မွေ့ခြင်းတည်း။ တန္ဒီတိ၊ ကား။ ပစလာယိကာ၊ ငိုက်မျဉ်းခြင်းဟူသော။ နိဒ္ဒါ၊ အိပ်ခြင်းတည်း။ ဝိဇမ္ဘိတာတိ၊ ကား။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝေန၊ ထိုင်းမှိုင်းမှုနိပ်စက်သဖြင့်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဝိဇမ္ဘနာ၊ ဖရိဖရဲ ညွှတ်ကျခြင်းတည်း။ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဂရဟာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်။ ဝိညူဂရဟာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ အနဝဇ္ဇံယေဝ၊ အပြစ်မရှိသည်ကို ပင်လျှင်။ (အဘိ ၆ ၁–မူ၌ ၁–တို့၌ အနဝဇ္ဇေယေဝ ဟု ရှိ၏။) သာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ရှိသည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ မေ၊ ငါသည်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ပမာဏာဓိကံ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ ဘုဉ္ဇိတ္တာ၊ စား၍။ တံ၊ ထိုအစာကို။ ဇီရာပေတုံ၊ ကျေစေခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဥဒ္ဒံ။ပ။ ဒီဟိ၊ အထက်သို့ဆန်ခြင်း (အန်ခြင်း) အောက်သို့ သက်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ သကလဝိဟာရေ၊ တကျောင်းလုံး၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုအလွန်စားသော ရဟန်း၏။ သရီရ။ပ။ ပသုတာ၊ ကိုယ်ကို သုတ်သင်ပြုစုခြင်း ဆေးကိုရှာခြင်းတို့၌ ကြောင့်ကြစိုက်ရကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ တပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ (ပုဗ္ဗိတ္တာ သုတ္တာ နိဒ္ဒန္တိ တို့၌ စပ်) တေ၊ ထိုပြုစုသော ရဟန်းတို့ကို။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗိတ္တာ၊ မေးကုန်၍။ (သုတ္တာ–၌ စပ်) အသုကဿ၊ ဤမည်သော ရဟန်း၏။ ဥဒရံ၊ ဝမ်းဗိုက်သည်။ ဥဒ္ဒုမာတံ၊ ဖောယောင်ဖောင်းပွ၏။ ဣတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ သုတ္တာ၊ ကြားရ၍။ (နိဒ္ဒန္တိ–၌ စပ်) ဧသ၊ ဤရဟန်းသည်။ နိစ္စကာလံ၊ အမြဲမပြတ်။ ဧဝံပကတိကော၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ကုစ္ဆိပမာဏံ ဝမ်း၏ ပမာဏကို။ နဇာနာတိ နာမ၊ မသိပဲ ရှိဘိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနဝဇ္ဇံယေဝ၊ ကိုပင်လျှင်။ သာဝဇ္ဇံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဧဝံ အကတ္တာ၊ ဤသို့ မပြုမူ၍။ အနဝဇ္ဇတာ စ ဘဝိဿတီတိ၊ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလတံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍။ ပဋ္ဌိသေဝတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ပကတိအဂ္ဂိဗလဒီ၊ ပကတိ ဝမ်းမီးအားစသည်ကို။ ဇာနိတ္တာ၊ သိ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မှီဝဲသုံးဆောင်သည် ရှိသော်။ မေ၊ ငါအား။ အရတိအာဒိနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ ကာယသုခတာ စ၊ ကိုယ်၏ချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အဂရဟိ တဗ္ဗတာ စ၊ မကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ တဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းရ။ ပမာဏယုတ္တမေဝ၊ အတိုင်းအရှည်နှင့် ယှဉ်သော အာဟာရကိုသာ လျှင်။ ပဋ္ဌိသေဝတိ၊ ၏။ ဘောဇနေန၊ စားခြင်းဖြင့်။ ယာဝတကော၊ အကြင်မျှလောက်သော။ အတ္ထော၊ အလိုသည်။ အတ္ထိ၊

၏။ တသေ၊ ထိုအလိုကို။ သာဓေနေန၊ ပြီးစေသဖြင့်။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဥဒရသေ၊ ဝမ်းကို၊ ပရိပူရဏေန၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စေသဖြင့်။ ဥဒရာဝဒေဟကံ၊ ဝမ်းပြည့်အောင်။ ဘောဇေန်၊ စားခြင်းသည်။ ယာဝ။ပ။ဘောဇေန်၊ မည်၏။ တသေ၊ ထိုသို့သော စားခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇနေန၊ ကြဉ်သဖြင့်။ သေယျာယ သယနေန၊ လျောင်းအိပ်ခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗသုခံ၊ ရအပ်သော ချမ်းသာသည်။ သေယျသုခံ၊ မည်၏။ ဥဘောဟိ ပသေယှိ၊ နံပါးနှစ်ဖက်တို့ဖြင့်။ [၆၂] သမ္မရိဝတ္တနကံ၊ ပြောင်းလဲလျက်။ သယန္တဿ၊ လျောင်းအိပ်သော သူအား။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ၊ ဖြစ်တတ်သော ချမ်းသာသည်။ ပဿသုခံ၊ မည်၏။ မိဒ္ဓေန၊ နိဒ္ဒါယ နေန၊ အိပ်စက်ခြင်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ၊ သည်။ မိဒ္ဓသုခံ၊ မည်၏။ တေသံ သေယျ။ပ။ သုခါနံ၊ ထိုလျောင်းခြင်းချမ်းသာ, နံပါး ၂-ဖက်ပြောင်း၍ လျောင်းခြင်းချမ်းသာ, အိပ်ငိုက်ခြင်းချမ်းသာတို့ကို။ ပဟာနတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ စတုန္နံ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ဣရိယာပထာနံ၊ ဣရိယာပုထ်တို့အား။ ယောဂျဘာဝဿ၊ သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိပါဒနံ၊ ပြီးစေခြင်းသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ စတု။ပ။ ပဋိ ပါဒနံ၊ ပြီးစေခြင်းမည်၏။ တတော၊ ထိုသို့ ဣရိယာပုထ် ၄-ပါးအား သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာသော။ ဣရိယာပထဝိဟာရော၊ သည်။ ဖာသုဝိဟာရော၊ မည်၏။ ပစ္ဆိမေ ဝိကပ္ပေ၊ နောက်ဆုံးအနက် အဖွင့်ဝိကပ်၌။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု၊ အလုံးစုံသော (သုံးပါးသော) ဝိကပ်တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဖာသုဝိဟာရ လက္ခဏံ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း လက္ခဏာကို။ အာဂမေန၊ အာဂုံပါဠိဖြင့်။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတန္တိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တီသုပိ ဝိကပ္ပေသု၊ ဝိကပ်သုံးပါးလုံး တို့၌လည်း။ အာဟာရဿ၊ ကို။ ဦနပရိဘောဂဝသေနေဝ၊ လျော့သော သုံးဆောင်ခြင်း၊ ဝါ၊ လျော့သည်ကိုပြု၍ (လျှော့၍) သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဖာသုဝိဟာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ အပ်၏။

ဧတ္တာဝတာတိ၊ ကား။ ယာတြာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ သော။ ပဒတ္ထယေန၊ ဖြင့်။ ။ ယာတြာ စမေ ဘဝိဿတီတိ၊ ဘဝိဿတိဟူသော စကားသည်၊ ပယောဇနေပရိဂ္ဂဟဒီပနာ၊ အကျိုးကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယာတြာ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း, မျှတခြင်းသည်။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ အာဟာရူပယောဂံ၊ အာဟာရယှဉ်ထည့်ပေးခြင်းကို။ ပယော ဇေတိ၊ ယှဉ်စေ၏။ ဝါ၊ စေခိုင်းတိုက်တွန်း၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဓမ္မိကသုခါပရိစ္စာဂ ဟေတုကော၊ တရားနှင့်လျော်သော ချမ်းသာကို မစွန့်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဖာသုဝိဟာရော၊ သည်။ အန္တဒ္ဒယပရိဝဇ္ဇနတော၊ အန္တတရားနှစ်ပါးအပေါင်းကို ကြဉ်ခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ အလယ်အလတ် အကျင့်ပေတည်း။ ။ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအုံ့။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ၊ ပေါင်း၍ပြအပ်ကုန်၏။ နေဝ ဒဝါယာတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဧကံ အင်္ဂံ၊ တခုသော အင်္ဂါတည်း။ နေ မဒါယာတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ တည်း။ နေ မဏ္ဍနာယာတိသည်။ ဧကံ၊ တည်း။ နဝိဘူသနာယာတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ တည်း။ ယာဝ ဒေ။ပ။ ယာပနာယာတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ တည်း။ ဝိဟိံ သူပ။ပ။ နဂ္ဂဟာယာတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ တည်း။ ဣတိ ပုရာဏာ။ပ။နေ ဥပ္ပါဒေဿမီတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ တည်း။ ယာတြာ စမေ ဘဝိဿတီတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ တခုတည်းသော အင်္ဂါတည်း။ အနဝဇ္ဇတာစ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤစကားသည်။ ဘောဇနာနိသံသော၊ စားခြင်း၏ အကျိုးအာနိသင်ပြု စကားတည်း။ မဟာသိဝတ္ထေရော ပန၊ မထေရ်သည်ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိတို့သည်။ ပဋိက္ခေပေါနာမ၊ ပယ်ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ပယ်အပ်သော အရာမည်၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ဥပရိ၊ ၌။ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ယူရာ၌။ ယာဝ။ပ။ဌိတိယာတိ၊ သည်။ ဧကံ အင်္ဂံ၊ တည်း။ပ။ အနဝဇ္ဇတာ စာတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ တည်း။ ဖာသုဝိဟာရော ပန၊ သည်ကား။ ဘောဇနာနိသံသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ပေါင်းယူအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာ ဂတံ၊ စုံသော။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေန္တော၊ စားသုံးသောသူသည်၊ ဝါ၊ စားသုံးသည်ရှိသော်။ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော၊ ၍။ ပိဏ္ဍ ပါတံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ နာမ၊ မည်၏။

ယတ္ထ ယတ္ထာတိ၊ ဟူသော။ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသေန၊ အာဓာရကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ သေနသဒ္ဒဿ၊ သေနသဒ္ဒါ၏။ အဓိကရဏတ္ထ ဝုတ္တိ၊ အဓိကရဏအနက်၌ဖြစ်သည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ အာသနာသဒ္ဒဿာပိ၊ အာသနာသဒ္ဒါ၏လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်ဖြစ်သည်ကို ဆို၏။ အမုယောဂါဒိမှိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပါသာဒါဒိဠ၊ စသည်ကိုငင်း။ မဠာဒိဠ၊ ကိုငင်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ယတ္ထ ယတ္ထဝိဟာရေဝါ၊ အကြင်အကြင် ကျောင်း၌ငင်း။ ယတ္ထ ယတ္ထ အမုယောဂါဒိမှိဝါ၊ အကြင်အကြင် တဖက်ရပ်မှီး ကျောင်းစသည်၌ငင်း။ အာသတိ၊ နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဟာရအမုယောဂါဒိကေ၊ စသည်တို့ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိ တဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ဣဒ၊ ဤမြို့ကာ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပိဋ္ဌသန္ထတာဒီနမ္ပိ၊ အင်းပျဉ်ခင်းနှီး စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဏှောတိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပရိသဟနဋ္ဌေနာတိ၊ကား။ အဘိဘဝနဋ္ဌေန၊ လွှမ်းမိုးခြင်းအနက်ကြောင့်။ ဝိဟနဋ္ဌေန၊ နှိပ်စက်ခြင်းအနက် ကြောင့်။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ ဥတုယေဝ ဥတုပရိဿယောတိ ကား။ [၆၃] အသပ္ပါယော၊ မလျောက်ပတ်သော။ သီတုဏှာဒိဥတု ယေဝ၊ အအေးအပူစသော ဥတုသည်ပင်လျှင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥတုပရိဿယော၊ မည်၏။ တသ ဥတုပရိဿယဿ၊ ထိုဥတုဘေးရန်ကို။ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော ဥတုဘေးရန်ကို။ အနုပ္ပါဒနတ္ထံ စ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှါငင်း။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော ဥတုဘေးရန်ကို။ ဝူပသမနတ္ထဉ္စ၊ ကင်းပျောက်စေခြင်းငှါငင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နာနာရမ္မဏေ တော၊ မှ။ ပဋိသံဟရိတ္တာ၊ ရုပ်သိမ်း၍။ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတေ၊ သော။ ဧကသ္မိံ ယေဝ အာရမ္မဏေ၊ တခုတည်းသော အာရုံ၌သာလျှင်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ လယနံ ဌိကပ်ခြင်းသည်။ ပဋိသလ္လာနံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိသလ္လာနဌ၌။ အာရာမော အဘိရတိ၊ မွေ့လျော်ခြင်းသည်။ ပဋိသလ္လာနာရာမော၊ မည်၏။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးငှါ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်ငြိမ် သော။ သေနာသနံ၊ သည်။ သုညာဂါရဘာဝတော၊ သုညာဂါရ

ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ယောဂိနာ၊ ယောဂီအား။ ဘာဝနာနကူလ၊ ဘာဝနာပွားစေခြင်းငှါ လျောက်ပတ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တံဆေး အတ္ထဒွယ်၊ ထိုအကျိုးနှစ်ပါးကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ယော။ပ။ကရောတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧကီဘာဝသုခတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဧကီဘာဝဟေတုက်၊ တယောက်တည်းအဖြစ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ သုခံ၊ သည်။ ဧကီဘာဝသုခံ၊ မည်၏။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးငှါ။ ဂဏသင်္ဂဏိကကိလေသ သင်္ဂဏိကာဘာဝေန၊ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် ယောနှောခြင်း ကိလေသာတို့နှင့် ယောနှောခြင်းတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနက သုခံ၊ ဖြစ်တတ်သော ချမ်းသာကို ရ၏။ (ရှေးနားက တဒတ္ထံ–ပုဒ်သည် ဤအရာ၌ ရှိသင့်၏။)

ဥတုယေဝ၊ ဥတုသည်ပင်လျှင်။ ဥတုပရိဿယော၊ မည်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအုံ့။ (ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော။) ဥတု စ၊ ဥတုသည်လည်း။ သီတုဏှံ၊ သီတဥဏှပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီတုဏှပဋိဃာတံ၊ သီတ ဥဏှကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ၊ ဥတုဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ စောဒနာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ကာမဠာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ နိယတံ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနန္တိ၊ နံဟူသော။ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ သီတသေ။ပ။ ပဋိဃာတာယာ တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သီတုဏှံ၊ အအေး အပူသည်။ အနိယတံ၊ အမြဲတမ်း ကိန်းသေမဟုတ်။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနက်၊ ဖြစ်တတ်သော ဥတုတည်း။ ဥတုပရိဿယော ပန၊ ဥတုဘေးရန်ကိုကား။ သဗ္ဗဒါဘာဝီ၊ အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်လေ့ရှိသည်ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေသတိ၊ ၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရောတိ၊ ကား။ သီတာဒိကောတိ စ၊ သီတာ ဒိကော ဟူ၍ရင်း။ အသပ္ပါယောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တပ္ပကာရော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဝိဝဋ္ဋဂ်ဏ ရက္ခမူလာဒီသု၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ် သစ်ပင်ရင်း စသည်တို့၌။ နိသိန္နသ၊ နေသောသူအား။ အသံဝုတဒ္ဓါရာဒိတာယ၊ မပိတ် အပ်သော တံခါးရှိခြင်း စသည်ဖြင့်။ အပရိဂုတ္တိယာ၊ ထက်ဝန်းကျင် မလုံခြုံခြင်းကြောင့်။ ပါကဋ္ဌပရိဿယာ စ၊ ထင်ရှားသော ဘေးရန်တို့သည်ရင်း။ အသပ္ပါယရူပဒဿနာဒိနာ၊ မသင့် လျော်သော ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်း စသည်ဖြင့်။ အပါကဋ္ဌပရိဿယာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဘိက္ခုသ၊ ၏။ ကာယစိတ္တာနံ၊ ကိုယ်စိတ် တို့ကို။ အာဗာဓံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ကရေယျုံ၊ ပြုကုန်ရာ၏။ ယတ္ထ ဂုတ္တေ သေနာသနေ၊ အကြင်လုံခြုံသော ကျောင်း၌။ အာဗာဓံ၊ ကို။ နံ ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဧဝံ၊ ဧာနိတ္ထာတိ၊ ကား။ ဥဘယပရိ ဿယရဟိတန္တိ၊ ဘေးရန်နှစ်မျိုးလုံးကင်းသည်ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥတ္တာ၊ သိ၍။ ပဋိသေဝန္တော၊ မှီဝဲသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ သမ္မန္ဒော၊ အပ်၏။

ဓာတုကွောဘလက္ခဏသ ဝါ၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း လက္ခဏာ ရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ တံ ဟေတုက ဒုက္ခ ဝေဒနာ လက္ခဏသ ဝါ၊ ထိုဓာတ်ချောက်ချားခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာ လက္ခဏာ ရှိသည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ ရောဂသ၊ ရောဂါ၏။ ပဋိပက္ခဘာဝေါ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်သည်။ ပဋိအယနဋ္ဌေ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စနီက။ပ။ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝူပသမနဋ္ဌေန၊ ပျောက်ငြိမ်းစေခြင်း အနက်ကြောင့်။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ ကသစိတိ၊ ကား။ သပ္ပိအာဒီသု၊ ထောပတ်စသည်တို့တွင်။ ယသ ကသစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော။ သပ္ပါယ သာတိ၊ ကား။ ဟိတသ၊ အစီးပွားကို ဆောင်တတ်သော၊ ဝါ၊ သင့်လျော်သော။ ဝိကာရဝူပသမနေန၊ ဖောက်ပြန်မှုကို ပျောက်ငြိမ်းစေသဖြင့်။ (သပ္ပါယသ၊ သင့်လျော်သော။) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုဆေးဆရာသည်။ ဝိဓာ တဗ္ဗတော၊ စီရင်အပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဘိသက္ကသ၊ ဆေးဆရာ၏။ ကမ္မံ၊ အမှုတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တေန အနုညာ တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နဂရ ပရိက္ခာရေဟီတိ၊ ကား။ နဂရံ၊ မြို့ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ပတ်ပတ်လည်ကာရံ၍။ ရက္ခဏကေ ဟိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော အရံတားတို့ဖြင့်။ ဝိဝဋ္ဋပရိကွေ့ဝေါ၊ ဟင်းလင်းပြင် မြို့ပတ်လမ်းရင်း။ (အံ ၂-၄၇၈-နဂရော ပမသုတ်လာ အနုပရိယာယပထနှင့် တူသည်ဟု ယူသင့်၏) ပရိက္ခာ၊ ကျုံးရင်း။ ဥဒ္ဓါပေါ၊ တံတိုင်းအခြေရင်း။ ပါကာရော၊ မြို့ရိုးတံတိုင်းရင်း။ ဧသိကာ၊ တံခါးတိုင်ရင်း။ ပလိဃော၊ တံခါမင်းတုတ် တံခါးကန့်လန့်ရင်း။ ပါကာရပတ္တဏ္ဍိလ်၊ မြို့ရိုး တံတိုင်း၏ အလွန်ကြမ်းသောမြေအဖို့ရင်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ သတ္တာ၊ ခုနစ်ပါးတို့သည်။ နာဂရပရိက္ခာရာ၊ မြို့၏အရံအတား အင်္ဂါတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ ဆိုကုန်၏။ (ဤအာစရိယဝါဒသည် အံ ၂-၄၇၈ နဂရောပမသုတ်နှင့် ကွဲလွဲ လျက်ရှိ၏။) သီလပရိက္ခာရောတိ၊ ကား။ [၆၄] သုဝိသုဒ္ဓသီလာလင်္ကာရော၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော သီလအဆင်တန်ဆာ တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣဒ၊ ဤသုတ်၌။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ကို။ ရထောတိ၊ ရထားဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သမ္မာဝါစာဒယော၊ တို့ကို။ တသ၊ ထိုအရိယမဂ်ရထား၏။ အလင်္ကာရဋ္ဌေန၊ အဆင်းတန်ဆာဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပရိက္ခာ ရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဧဝံ ဝိတပရိက္ခာရာတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဝိတသ၊ အသက်၏။ ပဝတ္တိကာရဏာနိ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။ သမုဒါနေတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဒ္ဒ ဥဒ္ဒ၊ အထက်အထက်၌။ အာနေတဗ္ဗာ၊ ဆောင်အပ် ကုန်၏။ ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ ရှာမှီးအပ်ကုန်၏။ အန္တရာယာနံ၊ အန္တရာယ် တို့ကို။ ပရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝါရဏတော၊ တားမြစ်ကာကွယ်တတ်သောကြောင့်။ ပရိဝါရောပိ၊ အကာအကွယ် အရံအတားသည်လည်း။ ဟောတိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဝိတ။ပ။ ရက္ခဏတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိဝရံ၊ အကြားကို။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ဣတိ၊ ကား။ (ဩကာသောတိ–ကား မကောင်း) အတ္ထော၊ နက်။ ဝေရီကာနံ၊ ရန်သူတို့အား။ အန္တရံ၊ အပေါက်အကြားအခွင့်ကို။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သာမိကံ၊ အရှင်သခင်ကို။ (သီမှနှင့်အညီပင်တည်း၊ သာမိကာနံကား မသင့်) ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဌိတသေဝကာ ဝိယ၊

တည်သော မင်းခယောက်ျား (ကိုယ်ရံတော်) တို့ကဲ့သို့။ ရက္ခဏာတော၊ ကြောင့်။ အဿာတိ၊ ကား။ ဇီဝိတသ၊ အသက်၏။ ကာရဏာဘာဝတောတိ၊ ကား။ စိရပ္ပဝတ္တိယာ၊ ရှည်မြင့်စွာ ဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏာဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် ဟိ၊ မှန်၏။ ရသာယနဘူတံ၊ ရသာယနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘောသဇ္ဇ၊ ဆေးသည်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ သုစိရမ္ပိ ကာလံ၊ အလွန်ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံးလည်း။ ပဝတ္တေတိယေဝ၊ မပြတ်ဖြစ်စေတတ်သည်သာတည်း။ အနုပ္ပန္နာ ဧဝ၊ မဖြစ်သေးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဘောသဇ္ဇပရိဘောဂေန၊ ဆေးကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပဋိဟညန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ကုန်၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီးသော ဝေဒနာတို့ကို။ တာသံ၊ ထိုဖြစ်ပြီးသော ဝေဒနာတို့၏။ သရသေနေဝ၊ မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇနတော၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ယဒိပိ နပဋိဟညန္တိ၊ အကယ်၍ မပယ်ဖျောက်အပ်ကုန်သည်ကား မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဥပ္ပန္နသ ဒိသာ၊ ဖြစ်ပြီးနှင့်တူသော ဝေဒနာတို့ကို။ ဥပ္ပန္နာတိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံသဒိသေသု၊ ထိုနှင့်တူသောအနက်တို့၌။ တဗ္ဗောဟာရော၊ ထို၏ဝေါဟာရသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ ကိံယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ သာ ဧဝ တိတ္ထိရိ၊ ထိုခါမပင်လျှင်တည်း။ တာနိယေဝ သြသဓာနိ၊ ထိုဆေးတို့ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့ပင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာနန္တိ။ပ။ နိဗ္ဗတ္တာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတေသံ၊ ဤအနာရောဂါတို့အား။ သဠ္ဠယတော၊ စုဝေး သည်မှ၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရန် အခြေတည်သည်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ သော ဓာတုက္ခောဘော၊ ထိုဓာတ်ရောက်ချားခြင်းဟူသော။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံသမုဋ္ဌာနာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ သာ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ အကုသလသဘာဝါပိ၊ အကုသိုလ်သဘောရှိသော ဝေဒနာသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုအကုသိုလ်ဝေဒနာမှ။ ဝိသေသေတုံ၊ အထူးပြုခြင်းငှါ။ အကုသလဝိပါကဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗျာဘာနေဠေန၊ နှိပ်စက် တတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဗျာဘာဓော၊ ဓမည်၏။ ဗျာဘာဓော၊ သေည်ပင်လျှင်။ ဗျာဘဇ္ဇ၊ ဗျာဘဇ္ဇမည်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသဘောဌ်။ ဗျာဘဇ္ဇ၊ ဆင်းရဲသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗျာဘဇ္ဇ၊ မည်၏။ နိဒ္ဒုက္ခတာ၊ ဆင်းရဲမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဗျာ။ပ။ ကွပရမတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တံ ဒုက္ခန္တိ၊ ကား။ ရောဂ နိမိတ္တက်၊ ရောဂါလျှင်အကြောင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။

စီဝရာဒီနံ၊ သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော။ ပစ္စယာ နံ၊ တို့ကို။ နိဿယနံ၊ မှီခြင်းသည်။ ပရိဘောဂေါ ဧဝ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တေ ပဋိစ္စ နိဿယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ မိန့်ဆိုပြီး၍။ ပရိဘုဉ္ဇမာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဝတ္တန္တိတိ၊ ကား။ ဇီဝန္တိ၊ အသက်ရှင်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဇီဝနမ္မိ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်လည်း။ ပဝတ္တနံ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ပဝတ္တနရသန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်စေခြင်း ကိစ္စရှိသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ဆိုအပ်ပေ၏။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္ဘာဒနဝိဓိဝဏ္ဏနာ

၁၉။ ဧဝံ၊ သို့။ ပါတိ။ပ။ ဘေဒေန၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြအပ်သော။ သီလံ၊ ကို။ ပုန၊ တဖန်။ သာဓနဝိဘာဂေန၊ ပြီးစီးစေကြောင်း သာဓနကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဧဝမေတသ္မိန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ သာဓီယတိ သမ္ဘာဒီယတိ၊ ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာဓနံ၊ မည်၏။ ဧတသ၊ ဤသံဝရအား။ သဒ္ဒါ၊ သဒ္ဒါဟူသော။ သာဓနံ၊ ပြီးစေကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဒါသာဓနော၊ မည်၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဝိရိယသတိပညာဟိပိ၊ ဝိရိယ သတိ ပညာတို့နှင့်လည်း။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပါတိမောက္ခ သံဝရော၊ သည်။ နု သိဒ္ဓတိ နနု၊ မပြီးနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဦးအံ့။ နု သိဒ္ဓတိ နနု၊ မပြီးနိုင်သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ သဒ္ဒါယ၊ သဒ္ဒါ၏။ ဝိသေသဟေတုဘာဝံ၊ ထူးသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧဝံ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သာဝကပုဗ္ဗဘာဂေ

သဖြင့် ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်စေသဖြင့်။ ဇီဝိတေပိ၊ အသက်၌သော်လည်း (မင့်မူ၍)။ ဇီဝိတ ပရိက္ခာရေ၊ အသက်၏ အရံအကာဖြစ်သော ပစ္စည်း၌။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း၊ ဝါ၊ စောစောကပင် မင့်မှပြီးစီး၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ကိကိဝ အဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ကိကီ သကုဏိကာ၊ တိတီတူးငှက်မသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ အဏ္ဍံ ဝိယ၊ ဥကိုကဲ့သို့။ သာ၊ ထိုတိတီတူးငှက်မသည်။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ အသက်ကိုသော်လည်း။ ပရိစ္စဇိတွာ၊ စွန့်၍။ အဏ္ဍာမေဝ၊ ဥကိုသာလျှင်။ ရက္ခတိ ကိရ၊ စောင့်ရှောက်သတတ်။ စမရိဝ ဝါလဓိန္တိ၊ ကား။ စမရီ မိဂေါ၊ စမရီမည်သော သားကောင်သည်၊ ဝါ၊ တိဗက်နွားသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝါလဓိ ဝိယ၊ မြီးဆံကိုကဲ့သို့။ စမရီမိဂါ၊ တို့သည်။ (စမရမိဂါသင့်) ဗျာဓေန ပရိပါတိယမာနာ၊ မုဆိုးသည် လိုက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ အသက်ကိုသော်လည်း။ ပရိစ္စဇိတွာ၊ စွန့်ကုန်၍။ ကဏ္ဌကဂုမ္ဗာဒီသု၊ ဆူးချုံစသည်တို့၌။ လဂ္ဂံ၊ ငြိတွယ်သော။ အတ္တနော ဝါလမေဝ၊ မိမိ၏ မြီးဆံကိုသာလျှင်။ ရက္ခန္တိ ကိရ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်သတတ်။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ ဧကဿ ပုတ္တံ ဣဝ၊ တဦးတည်းသော သားကိုကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧကပုတ္တကော၊ တဦးတည်းသော သားရှိသော။ ကုဋုမ्बိကော၊ သူကြွယ်သည်။ တံ ဧကပုတ္တံ၊ ထိုတဦးတည်းသောသားကို။ ဧကနယနော စ၊ မျက်စိ တလုံးသာ ရှိသောသူသည်လည်း။ တံ ဧကနယန်၊ ထိုတလုံးတည်းသော မျက်စိကို။ သုဠုတရံ၊ အလွန်ကောင်းစွာ။ ရက္ခတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်လျှင်။ သီလံ၊ ကို။ အနုရက္ခမာနကာ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ရှာကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ အနုကမ္ပ နဝသေန၊ အစဉ်သနားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုပေသလာတိ၊ ကား။ သုဠု၊ ကောင်းစွာ။ ပိယသီလာ၊ ချစ်အပ်သော သီလရှိကုန်သည်။ သဒါ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ ဒဟရမဇ္ဈိမထေရကာလေသု၊ ရဟန်းငယ် ရဟန်းလတ် မထေရ်ကြီး ဖြစ်စဉ်ကာလ တို့၌။ ဆန္ဒမ္ပိဂါရဝါနံ၊ ရိုသေမှု ၆-ပါးလုံးတို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဂါရဝါ၊ ရိုသေခြင်းရှိကုန်သည်။ ဂရုကာရဝဇ္ဇော၊ အရိုအသေပြုခြင်း ရှိကုန်သည်။ (ဟောထ၊ ဖြစ်ပါကုန်လော့။) ဣတိ၊ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧဝမေဝ ခေါတိ၊ ကား။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဌိတဧမ္ဘော၊ တည်မြဲတည်တံ့ခြင်း သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝေလံ၊ ကမ်းကို။ နာတိက္ကမတိ ယထာ၊ မလွန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ပင်လျှင်။ မမ သာဝကာတိ၊ ဟူသော စကားကိုး။ အရိယသာဝကေ၊ ကတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေ၊ ထိုအရိယာသာဝကတို့သည်။ ခုဝသီလာ၊ ခိုင်မြဲသော သီလရှိကုန်၏။ ဣမဿိံ အတ္ထေတိ၊ ကား။ ဇီဝိတဟေတုပိ၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သီလဿ၊ ကို။ အဝိတိက္ကမနေ၊ မလွန်ကျူးခြင်း၌။

မဟာဝတ္တနိအဋ္ဌဝိ နာမ၊ မဟာဝတ္တနီတော မည်သည်ကား။ ဝိဠာဌဋ္ဌဝိ၊ ဝိဠာတောတည်း။ ဟိမဝန္တပဿေ၊ ဟိမဝန္တာ၏ နံပါး၌။ အဋ္ဌဝိတိ၊ တောဟူ၍။ ကေစိ၊ ဆိုကုန်၏။ ထေရန္တိ၊ ကား။ နာမဂေါတ္တဝသေန၊ အမည်အနွယ်၏ အလိုအားဖြင့်။ အပညာတံ၊ မထင်ရှားသော။ ဧကံ ထေရံ၊ တပါးသော မထေရ်ကို။ ဂန္တာ၊ သွား၍။ ကဿစိ၊ တစုံ တယောက်အား။ မာ အာရောစေယျ၊ မပြော ကြားစေလင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့မြှော်လင့်၍။ နိပဇ္ဇာပေသုံ၊ လည်းလျောင်း နေစေကုန်၏။

[၆၆] ပူတိလတာယာတိ၊ ကား။ ဂဠေါစိလတာယ၊ ဆင်သမန္တယ်ဖြင့် (ဆင်တုံးမန္တယ်ဖြင့်)။ သမသီသီတိ၊ ကား။ ဇီဝိတ သမသီသီ၊ အသက်နှင့် ကိလေသာဦးခေါင်းတို့ အမျှကုန်သော ရဟန္တာတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိလေသာ သီသံ၊ ကိလေသာ၏ ဦးခေါင်းဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ အရိယာမဂ်အစဉ်ဖြင့်။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပရိယာဟဒိ ယတိ၊ ကုန်စေ၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဧကူနဝီသတိမေ၊ ၁၉-ခုမြောက်ဖြစ် သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏေ၊ ဉာဏ်၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ဘဝဂေါ်တ္တရဏေ၊ ဘဝင်သို့သက်လတ်သော။ ဝဋ္ဋသီသံ၊ ဝဋ်၏ဦးခေါင်းဖြစ်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ် သည်။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣမာယ ဝါရသမတာယ၊ ဤသို့သော ဝါရတူမျှသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇီဝိတသမသီသီတိ၊ သီသီရဟန္တာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သော စ ထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံလေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမသီသီ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘယတ္တေ ရော၊ သည်။ မဟာဘိညော ကိရ၊ မြတ်သောအဘိညာ ၆-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန္တာဖြစ်သတတ်။ (မဟာဘိညတန္တိ ဆဋ္ဌဘိညတံ ဟူသော သံ ၌ ၂-၂၁၄ ကိုမှီ၍ ပြန်သည်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စေတိယံ၊ ကို။ ကာရာပေသီတိ၊ ပြုစေသည်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ အသက်ကိုသော်လည်း။ အပ္ပေဝနာမ ဧဟေယျ၊ စွန့်မူလည်းစွန့်ရာ၏။ နဘိန္ဒေ တိ၊ ကား။ နဘိန္ဒေယျ၊ မဖျက်ရာ။ နဝိတိက္ကမေယျ၊ မလွန်ကျူးရာ။

သတိယာ အဓိဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ ဥပဋ္ဌာယ၊ ထင်သော။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အာရက္ခ ဝသေန၊ စောင့်ရှောက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိယာနံ၊ တို့ကို။ အနန္တရာသဝနီယတောတိ၊ ကား။ ဒွါရဘာဝေန၊ ဒွါရ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဘိဗျာဒီဟိ၊ တို့သည်။ အနနုဗန္ဓိတဗ္ဗတော၊ အစဉ်မလိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝရန္တိ၊ ကား။ သေဋ္ဌ၊ မြတ်၏။ တတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဥဏ္ဏယ၊ ပူသော။ အာဒိတ္ထာယာတိ၊ ကား။ အာဒိတောပဋ္ဌာယ၊ အစမှစ၍။ ဒိတ္ထာယ၊ တောက်ပြောင်သော။ သမ္ဗဇ္ဇလိတာယာတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဇလန္တိယာ၊ တောက်ပသော။ သဇောတိ ဘူတာယာတိ၊ ကား။ ဧကဇလိဘူတာယ၊ တခဲနက်မီးတောက် မီးလျှံသဖွယ်ဖြစ်သော။ သမ္ဗလိ

မဇ္ဈန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အာမဇ္ဇ၊ ထိပါးသုံးသပ်အပ်၏။ အဋ္ဌိတ်၊ မျက်စင်းခတ်အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နု တွေဝ ဝရဲ၊ မမြတ်သည် သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတ္တာ၊ ဆောင်ယူ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ရူပေသူတိ၊ ကား။ ရူပါရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ အနု။ပ။ဂ္ဂါဟောတိ၊ ကား။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အနု အနု၊ အဖန်ဖန်။ ဗျဉ္ဇနဝသေန၊ ထင်ရှားစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပါဒနေန၊ သဖြင့်။ ပါကဋီ ကရဏဝသေန၊ ထင်ရှားသည်ကိုပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သုဘာဒိနိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ ယူခြင်းတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ အနုဗျဉ္ဇန သောတိ၊ ကား။ ဟတ္ထပါဒါဒိအနုဗျဉ္ဇနတော၊ လက်ခြေအစရှိသော အနုဗျဉ္ဇနအားဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိ။ပ။ဂ္ဂဟဏံ၊ မိန်းမယောကျ်ားစသော နိမိတ်, သုဘစသော နိမိတ်ကိုယူခြင်းတည်း။ စက္ခု။ပ။တ္တသာတီ၊ ကား။ စက္ခုဒ္ဒါရာဒီဟိ၊ တို့မှ။ ပဝတ္တသ၊ သော။ ဝိညာဏသာတိ၊ ကား။ ဧဝနဝိညာဏသ၊ ဧကဝိညာဏ်၏။ နိမိတ္တာဒိဂ္ဂါဟံ၊ နိမိတ်စသည်ကို မှတ်ယူခြင်းကို။ နိသေဓေန္တေန၊ တားမြစ်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ အသံဝိဟိတသာခါ–ပရိဝါရန္တိ၊ ကား။ သမ္ဘာအဝိဟိတဝတိ ပရိကွေ့ပ်၊ ကောင်းစွာ မပြုလုပ်အပ်သော စည်းရိုးအရံအတားရှိသော။ ပရသဟာရီဟိတိ၊ ကား။ ပရသန္တကာဝ ဟာရကေဟိ၊ သူတပါး၏ဥစ္စာကို ခိုးယူတတ်ကုန်သော။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ သမတိဝိဠ္ဠတိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အတိဝိဠ္ဠတိ၊ အလွန်ဖောက်ထွင်း၏။ အနုပဝိသတိ၊ အစဉ်ဝင်ရောက်၏။

ရူပေသူတိ၊ ကား။ ရူပဟေတု ရူပနိမိတ္တံ၊ ရူပါရုံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကအနတ္ထတော၊ ဖြစ်တတ်သော အကျိုးမဲ့မှ။ ဣန္ဒြိယံ၊ ကို။ ရက္ခ၊ စောင့်ပါလော့။ ဣတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ သဒ္ဒေသု စသော ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဧတေဟိ ဒွါရာတိ၊ ကား။ ဧတေစက္ခာဒိဒွါရာ၊ ဤစက္ခုစသော ဒွါရတို့သည်။ သတိကဝါ ဍေန၊ သတိဟူသော တံခါးရွက်ဖြင့်။ အသံဝုတတ္တာ၊ မပိတ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဝဋာ၊ ဟင်းလင်းပွင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အရက္ခိတာ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ၊ ကိလေသာဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတု ဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံသမင်္ဂီနံ၊ ထိုဒွါရနှင့် ပြည့်စုံသူကို။ ဟနန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏူပစာရေ နေဝ၊ ကာရဏူပစာဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ ကုန်လော။ ဧတေ ရူပါဒယော၊ ဤရူပါရုံ စသည်တို့သည်။ ဒွါရာ စက္ခာဒိဒွါရတော၊ စက္ခုအစရှိသော ဒွါရကြောင့်။ ကိဒိသာ၊ အဘယ်သို့သော ဒွါရကြောင့်နည်း။ ဝိဝဋာ၊ ဟင်းလင်းပွင့်သော။ အရက္ခိတာ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သော ဒွါရကြောင့်တည်း။ အသံဝုတစက္ခာဒိဟေတု၊ မစောင့်စည်းအပ် မပိတ်အပ်သော စက္ခုဒ္ဒါရ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ တံသမင်္ဂီနံ၊ ကို။ ဟနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ကာရဏူပစာရေနေဝ၊ ဖြင့်သာ လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဂါရန္တိ၊ ကား။ ဂေဟံ၊ အိမ်ကို။ ဒုစ္ဆန္နန္တိ၊ ကား။ နု သမ္ဘာ ဆာဒိတံ။ ကောင်းစွာမမိုးအပ်သော အဘာဝိတန္တိ၊ ကား။ လောကုတ္တရဘာဝနာရဟိတံ။ လောကုတ္တရာဘာဝနာကင်းသော။

[၆၇] သမ္ဘာဒိတေတိအာဒိဿ၊ အစရှိသော။ ဝေါဒါနပက္ခဿ၊ ပက္ခ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အယံ ပန အနုပ္ပါဒေါ၊ ဣမဖြစ်စေခြင်းသည်ကား။ မဂ္ဂေန အာဂတသ ဒိသတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့်လာသည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိဥက္ကဋ္ဌဒေသနာ၊ အလွန်အကဲအားဖြင့် ဟောပြသော ဒေသနာ ပေတည်း။ သမ္ဘာဒေတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ပုန၊ တဖန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နကရိသ၊ မပြုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနသုဒ္ဓိယာ၊ ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်ပြီးသော စင်ကြယ်ခြင်းဖြင့်။ သမ္ဘာဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးစေအပ်၏။

အဓုနာ ပဗ္ဗဇိတေနာတိ၊ ကား။ နု စိရပ္ပဗိတေန၊ ရဟန်းပြု၍ မကြာမြင့်သေးသော။ နဝပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းပြုသစ်စ ဖြစ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကာမရာဂေန ဥယ္ယာမီတိ၊ ကား။ ကာမရာဂဂ္ဂိနာ၊ ကာမရာဂမီးဖြင့်။ (ကတ္တားပင်ဖြစ်သော်လည်းဖြင့်–ဟု ပြန်မှ မြန်မာစကားချောသည်) ပရိဠယ္ဟာမိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်အပ်၏။ သော စ ပန ဒါဟော၊ ထိုအပူသည်လည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ စိတ္တဂတော၊ စိတ်၌တည်၏။ ဣတိ ဒဿေန္တော၊ ၍။ စိတ္တံ မေ ပရိဠယ္ဟတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သာရူတိ၊ ကား။ အာယာစနာ၊ တောင်းပန်သော စကားတည်း။ နိဗ္ဗာပနန္တိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုရာဂမီးကို။ နိဗ္ဗာပနပါယံ၊ ငြိမ်းစေကြောင်းနည်းလမ်းကို။ ဂေါတမာတိ၊ ဂေါတမဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်ကို။ ဂေါတ္တေန၊ အနွယ်ဖြင့်။ အာလပတိ၊ ရှေးရှုခေါ်၏။

သညာယ ဝိပရိယေသာတိ၊ ကား။ အသုဘေ၊ မတင့်တယ်သည်၌။ သုဘန္တိ၊ တင့်တယ်သည်ဟူ၍။ ပဝတ္တသညာဝိပရိယေ သဟေတု၊ ဖြစ်သောသညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပရိတသညာနိမိတ္တံ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဝဇ္ဇေဟိ၊ ကြဉ်ရှောင်လော့။ ကီဒိသံ၊ အဘယ်သို့သော နိမိတ်ကို နည်းဟူမူ။ ရာဂူပသဠိတံ၊ ရာဂနှင့်စပ်သော။ ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘနိမိတ်ကို။ ပရိဝဇ္ဇေဟိ၊ လော့။ နမနသိကရောဟိ၊ နှလုံးမသွင်းလေလင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သုဘနိမိတ္တသ၊ ကို။ အမနသိကာရော ဧဝ၊ နှလုံး မသွင်းရုံသာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်ကား။ အသုဘ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေဟိ၊ ဖြစ်ပွားစေပါလော့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ။ ဧကဋ္ဌာ၊ တခုတည်းသော အာရုံအဖို့ရှိသော။ သုသမာဟိတံ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော စိတ်ကို၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်အောင်။ (ဘာဝေဟိ၊ လော့)ယထာ၊ အားဖြင့် (ပွားစေလတ်သော်)။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ အသုဘာရမ္မဏော၊ ၌။ ဝိက္ခေပါဘာဝေန၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း မရှိသဖြင့်။ ဧကဋ္ဌ စ၊ သည်ရင်း။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ အဓိတဘာဝေန၊ သက်ဝင်ကပ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုသမာဟိတဠ္ဠ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘာဝေဟိ၊ ပွားစေပါလော့။ ဣတိ၊

ဤသို့ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမထဘာဝနာ ယ၊ ဖြင့်။ ကာမရာဂဿ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘန်၊ ခွာခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သမုစ္ဆေဒနဝိဓံ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ သခ်ံရေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သခ်ံရေ ပရတောဝ ပဿာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သခ်ံရေ၊ တို့ကို။ အဝိဃေ၊ကတာယ၊ မအိုစေကုန်လင့် စသည်ဖြင့် မစီမံ မခန့်ခွဲနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရေတိ၊ သူတပါးတို့ဟူ၍၊ ဝါ၊ သူစိမ်းအပြင်ပတရားတို့ဟူ၍။ ပဿ၊ ရှုလော့။ ပန၊ တပါးအနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဋိတတ္တာ၊ ကြောင့်ဝင်း။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ပဿ၊ ဃလော့။ အနတ္တသဘာဝတ္တာ စ၊ အတ္တ မဟုတ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ အတ္တဝိရတော စ၊ အတ္တမှ ကင်းခြင်းကြောင့်ဝင်း။ နော အတ္တတော၊ အတ္တ မဟုတ်ဟူ၍။ ပဿ၊ ရှုလော့။ ဧဝံ၊ သို့။ လက္ခဏတ္တယံ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးအပေါင်းကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဍ္ဎေန္တော၊ ပွားစေသည် ဖြစ်၍။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ စတုတ္ထမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ မဟာရာဂ၊ ကြီးစွာသော ရာဂကို။ နိဗ္ဗာပေတိ၊ ငြိမ်းစေလော့။ တေဘူမကဿ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော တရားအပေါင်းကို။ အဘိဘဝနတော၊ လွှမ်းမိုးနိုပ်စက်တတ်သောကြောင့်။ မဟာဝိသယတာယ၊ ကျယ်ဝန်းသော နယ်ပယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာရာဂ၊ ကြီးစွာသော ရာဂကို။ ဝူပသမေ ဟိ၊ ငြိမ်းစေပါလော့။ ဧတေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ (ဥယှသိ) ယထာ၊ ပူလောင်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်ထပ်ကာ ထပ်ကာ။ မာ ဥယှိတ္ထော၊ မပူလောင်အပ်စေလင့်၊ ဝါ၊ အပူလောင်မခံရစေလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍတရံ၊ အထူးသဖြင့် မြဲမြဲစွာ။ ရာဂ ဝိနောဒနေ၊ ရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၌။ နိယောဇေသိ၊ တိုက်တွန်းလေပြီ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒ္ဓိယသ်ဝရသီလသ၊ ကို။ သမ္ဘာဒနေ၊ ပြည့်စုံစေခြင်း၌။ ဝိဓိ၊ အစီအရင်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပြုကျင့်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုဣဒ္ဓိယ သ်ဝရသီလသည်။ သုသမ္ဘာဒိတံ၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နယံ၊ နည်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ အပိစာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဣဒ္ဓိယသ်ဝရသီလ၌။ ပရိပူရကာရိနော၊ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော။ ထေရေ၊ မထေရ်တို့ကို။ နိဒဿေတိ၊ စံပြအနေဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ လေဏ။ပ။ ပုဗ္ဗဏ္ဏေ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ သဗ္ဗတ္ထော၊ အရပ်၌ပင်လျှင်။ ထေရဿ၊ ၏။ ယုဂမတ္တဒဿိတာယ၊ ထမ်းပိုးတပြန်မျှ ကြည့်ရှုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိံပန၊ အသို့နည်း။ ထေရော၊ သည်။ သေနာသနံ၊ ကို။ နေ သောဓေတိ၊ မသုတ်သင်သလော။ [ဖ၈] ဟိ၊ မှန် ၏။ ဥလ္လောကာ၊ မျက်နှာကြက်မှ။ ပဌမံ၊ စွာ။ သြဟာရေတဗ္ဗံ၊ ပယ်ရှင်းအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဝတ္တကွန္ဒကဋ္ဌ ဟောအပ်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။) အန္တေဝါသိကာဒယော ဧဝ၊ အနီးနေတပည့် စသည်တို့သည်သာလျှင်။ အဿ၊ ထိုမထေရ်၏။ သေနာသနံ၊ ကို။ သောဓေန္တိ ကိရ၊ ကုန်သတတ်။ အဿ နာဂရကွဿ၊ ထိုကဲ့ကော်ပင်၏။ (အဿ–၏ အစွဲကို ပြသည်)

တသိ' ဂါမေတိ၊ ကား။ မဟာဂါမေ၊ မဟာဂါမေ၌။ ယာသ၊ အကြင်မိန်းမတို့အား။ တရဏာ၊ အသက်ငယ်ကုန်သော။ ထညပိဝနကာ၊ နို့စို့သူငယ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပုတ္တဓီတရော၊ သားသမီးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တာ၊ ထိုမိန်းမတို့သည်။ တရဏာ ပုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ တာသံ၊ တို့၏။ လဇ္ဇာပေသီတိ၊ ကား။ ထနပဋိကာယ၊ အသားမြတ်လွှမ်း အပြားဖြင့်။ ထနေ၊ တို့ကို။ ဗန္ဓာ ပေတွာ၊ ဖွဲ့.စေ၍။ ရာဇမုဒ္ဒိကာယ၊ မင်းတံဆိပ်ဖြင့်။ လဇ္ဇာပေသိ၊ တံဆိပ်ခတ်စေ၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ထေရံ၊ ကို။ စိရတရံ၊ သာ၍ကြာမြင့်စွာ။ ဒဠ္ဍံ၊ ဖူးမြော်ခြင်းငှါ။ ကာလဝိကွေပံ၊ အချိန်ကာလ ပစ်လွှင့်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အချိန်ရွှေ့.ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ သွေ၊ နက်ဖြန်၌။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှိဿာမိ၊ ယူအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ ရညော စ၊ မင်း၏ဝင်း။ ဒေဝိယာ စ၊ မိဖုယား၏ဝင်း။ ဝန္ဒနကာလေ၊ ရှိခိုးသောအခါ၌။ သတ္တာကာရမတ္တံ၊ သတ္တဝါဟူသော အခြင်းအရာမျှကို သာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣတ္ထိ၊ တည်း။ ပုရိသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဝေကံ ပန၊ ခွဲခြားခြင်းကိုကား။ နေ ကရောတိ၊ မပြု။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝဝတ္ထာနံ နေ ကရောမီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အယံ အယျော၊ ဤအရှင်သည်။ အဟော သုပရိသုဒ္ဓ သီလော ဝတ၊ သြော် အလွန်စင်ကြယ်သော သီလရှိပါပေစွတကား။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ဒဏ္ဍဒီပိကံ၊ ဆီမီးခုတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ အဌာသိ၊ တည်လေ၏။ အတိပရိသုဒ္ဓံ ပါကဋဏ္ဍိ၊ ကား။ သပ္ပါယလာဘေန၊ သင့်လျော်သည်ကို ရသဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည်။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှားသည်။ အဟောသိ၊ လေ၏။ သကလ။ပ။ ယန္တောတိ၊ ကား။ ပထဝိကမ္မနေန၊ မြေငလျင်လှုပ် သဖြင့်။ သကလ၊ သော။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကို။ ဧကနိန္နာဒံ၊ တခဲနက် ပဲ့တင်ဟီးသည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ တန္ဒိဝါသိဒေဝတာ နံ၊ ထိုတောင်၌နေသော နတ်တို့၏။ သာရုကာရဒါနေန၊ ကောင်းချီးပေးခြင်းဖြင့်။ (ဧကနိန္နာဒံ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့ကဆိုကုန်၏။ ဘန္တောတိကား။ အနဝဋ္ဌိတော၊ မတည်တံ့သော။ ဗာလောတိ၊ ကား။ တရဏဒါရကော၊ သူငယ်တည်း။ ဥတ္တြဿောတိ၊ ကား။ ဥတကေဟိ၊ ဆွေးမျိုးတို့နှင့်။ ဝိနာဘာဝေန၊ ကင်းကွာခြင်းကြောင့်။ သန္ဒြဿော၊ ထိတ်လန့်သည်။

ဝိသဂ္ဂကရောဂေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ထနကန္ဒဋ္ဌရောဂ၊ အသားမြတ်ပတ်လည်၌ ဖြစ်တတ်သော နို့အိုင်းနာကို။ အာဟ၊ ၏။ မာသရောဂါဒိကောပိ၊ မာသရောဂါ စသည်သည်လည်း။ ဝိသဂ္ဂကရောဂါ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ (ဝါ၊ အကြင်အခါမှစ၍။) ပဗ္ဗဓိတော၊ ရဟန်းပြုခဲ့၏။ တတော၊ ထိုအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပဗ္ဗဓိတကာလ တော၊ ရဟန်းပြုသောကာလမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဒ္ဓိယာနိတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိယသ်ဝရသီလာနိ၊ တို့ကို။ ဟိ၊ မှန် ၏။ တေသု၊ ထိုဣဒ္ဓိယသ်ဝရ သီလတို့သည်။ ဘိန္နေသု၊ ပျက်ကုန်လတ်သော်။ အာရက္ခာဘာဝတော၊ အစောင့်အရှောက် မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣဒ္ဓိယာနိပိ၊ ဣဒ္ဓေတို့ကိုလည်း။ ဘိန္နာနိတိ၊ ပျက်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊

ကား။ ဣန္ဒြိယာနေ၀၊ ဣန္ဒြေတို့သည်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟသ၊ နိမိတ်, အနုဗျဉ္ဇနတို့ကို ယူခြင်း၏။ ဒွါရဘူတာနိ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ၀ါ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနေ၀၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ တဲ့သမင်ကိုနော၊ ထိုဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံသောသူအား။ အနတ္တာ ပ္ပတ္တိတော၊ အကျိုးမဲ့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (မူအားလုံးညီ၏) ဘိန္နာနိ နာမ၊ ပျက်သည်မည်ကုန်၏။ ဝိပရိယာယတော၊ (ထိုမှ) ပြန်သောအားဖြင့်။ အဘိန္နာနိ၊ မပျက်သည် မည်ကုန်၏။ ဣဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို၊ ၀ါ၊ တို့အား။ အယောနိသော၊ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဥပသံဟာရော၊ ဆောင်ပေးခြင်းသည်။ ဘေဒနံ၊ ဖျက်ခြင်းမည်၏။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ ဥပသံဟာရော၊ သည်။ အဘေဒနံ၊ မဖျက်ခြင်းမည်၏။ ဣဒါ အပရေ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မိတ္တာတ္ထောရော၀ါတိ၊ ကား။ မဟာမိတ္တာတ္ထောရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝရေတိ၊ ကား။ သေဋ္ဌေ၊ မြတ်သော။

တထာ ဝိရိယေနာတိ၊ ပါဠိ၌။ တထာသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိရိယံ၊ ကို။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ အနဝဇ္ဇလက္ခဏာ၀၊ ဏာရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယသံ၀ရသာဓနံ၊ ဣန္ဒြိယသံ၀ရကို ပြီးစေတတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အနဝဇ္ဇလက္ခဏံ၊ သော။ ဝိရိယံ၊ သည်။ အာဇီ၀ပါရိသုဒ္ဓိ သာဓနံ၊ သုဒ္ဓိကို ပြီးစေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရိယာပေက္ခ မေ၀၊ ဝိရိယကို ငဲ့သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိသေသနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေ၀၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္မာ အာရဒ္ဓ၀ိရိယသာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အယုတ္တာ၊ မသင့်သော။ ဧသနာ၊ သည်။ အနေသနာ၊ မည်၏။ ယထာဝုတ္တမိစ္ဆာဇီ၀ သင်္ဂဟာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော မိစ္ဆာဇီ၀ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ရာမှီးခြင်းပေတည်း။ သာ ဧ၀၊ ထိုမသင့်သော ရာမှီးခြင်းသည်ပင်လျှင်။ သတ္တုသာသနသ၊ တော်အား။ ပတိရူပါ၊ လျောက်ပတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပတိရူပါ၊ မည်၏။ အပ္ပတိရူပ်၊ သာသနာတော် အားမလျော်သော။ တဲ့အနေသနံ၊ ထိုမသင့်သော ရာမှီးခြင်းကို။ အထ ၀ါ၊ တနည်း။ ပတိရူပ၀ိရောဓိနီ၊ အသင့်အလျော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော အကျင့်သည်။ အပ္ပတိရူပါ၊ မည်၏။ [ဖြေ] ပရိဂ္ဂဟိတခုတင်ံသ၊ သိမ်းဆည်းဆောက်တည်အပ်သော ခုတင်ရှိသော သူအား။ ခုတင်ံနိယမ၀ိရောဓိနီ၊ ခုတင်စည်းကမ်းနှင့် ဆန့်ကျင်သော။ (ပဋ္ဌိပတ္တိ၌ စပ်) ယသ ကသစိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သလ္လေ၀ ဝိကောပိနီ၊ သလ္လေ၀အကျင့်ကို ပျက်စေတတ်သော။ ပဋ္ဌိပတ္တိ၊ အကျင့်ပေတည်း။ ဣမသ္မိံပက္ခေ၊ ဤပက္ခ၌။ စသဒ္ဒေါ၊ ကို။ လုတ္တ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ရေ၍ ညွှန်ပြအပ်၏။ အနေသနံ စ၊ မသင့်သော ရာမှီးခြင်းကိုလင်း။ အပ္ပတိရူပဠ္ဠ၊ မလျော်သော အကျင့်ကိုလင်း။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပဋ္ဌိသေ၀မာနေန၊ မှီ၀ဲသည်ဖြစ်၍။ ပရိ၀ဇ္ဇယတာ၊ ကြဉ်ရှောင်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဣတိ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒေတိ ဣမိနာ၀၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မဒေသနာဒီနံ၊ တရားဟောခြင်း စသည်တို့၏။ ပရိသုဒ္ဓါသယသမုဋ္ဌာနတာ၊ စင်ကြယ်သော အလိုအဖျာသယလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဒေသနာဒီဟိ။ပ။ ပသန္နာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုသစ္စ၀တ္တာ။ပ။ အာဒိနံ၊ အကြားအမြင်များခြင်း, ကျင့်ဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်း, ဣရိယာပထ်၏ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်ခြင်း စသည်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ခုတ။ပ။ ပသန္နာနန္တိ ဇောဘ၀ိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ ဝိဏ္ဏာပါတစရိယာဒီဟိတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မိတ္တာ။ပ။ စရိယာဒီနံ၊ မိတ်ဆွေ ချစ်ကျွမ်း၀င်သူ (သီတင်းသုံးတော်) ပံသုကူရာခြင်း စသည်တို့ကို။ သင်ံဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ခုတင်ံနိယမာနလောမေနာတိ၊ ကား။ တဲ့တဲ့ခုတင်ံနိယတာယ၊ ထိုထိုခုတင်ဖြင့် သတ်မှတ်အပ်သော။ ပဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ အကျင့်အား။ အနလောမ၀သေန၊ လျော်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အ၀ိကောပန၀သေန၊ မပျက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ မိစ္ဆာဇီ၀ေန၊ ဖြင့်။ ဇီ၀ိကာ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်။ မဟိစ္ဆဿေ၀၊ အလိုကြီးသော သူအား သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပိစ္ဆဿ၊ အလိုနည်းသောသူအား။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပ္ပိစ္ဆတာယ၊ အလိုနည်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥက္ကံ့သဂတာယ၊ အလွန်အကဲခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်လတ်သော်၊ ၀ါ၊ အလွန်အကဲ ဖြစ်လတ်သော်။ မိစ္ဆာဇီ၀ဿ၊ ၏။ အသမ္ဘေါ ဧ၀၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဧကဗျာမိဝူပသမတ္ထန္တိအာဒိ၊ ကို။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပူတိဟရိတကီတိ၊ ကား။ ပူတိမုတ္တပရိဘာ၀ိတံ၊ နွားကျင်ငယ်ဖြင့်ထုံအပ်သော။ ၀ါ၊ တနည်း။ ပူတိဘာ၀ေန၊ ပုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆဒ္ဒိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ ဟရိတကံ၊ ဖန်ခါးသီးတည်း။ ဧတဿ၊ အား။ အရိယ၀ံသော၊ ၀ံသအကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ အရိယ၀ံသေ၊ ၌။ နိယုတ္တော၊ အမြဲယှဉ်သူတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယ၀ံသိကော၊ မည်၏။ ပစ္စယ ဂေ၀ဿ၊ ပစ္စည်းတို့၌ မက်မောခြင်းတဏှာ၏။ ဒုရသမုဿာရိတတ္တာ၊ ဝေးစွာဖယ်ရှား အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တမော စ၊ မြတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ အရိယ၀ံသိကော စ၊ ၌ယှဉ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တမအရိယ၀ံ သိကော၊ မည်၏။ ယသ ကသစိတိ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂဟိတာ ပရိဂ္ဂဟိတခုတင်ံသ၊ သိမ်းဆည်းအပ်, မသိမ်းဆည်းအပ်သော ခုတင် ရှိသူတို့တွင်။ ယသ ကသစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော ရဟန်းအား။

နိမိတ္တံ နာမ၊ နိမိတ်မည်သည်ကား။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အဓိပ္ပါယော၊ မိမိ၏အလိုကို။ ဥယတိ၊ လူဒကာတို့သိအပ်၏။ ဧ၀ံ၊ ဤအခြင်းအရာဖြင့်။ နိမိတ္တကမ္မံ၊ သိကြောင်း နိမိတ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ သြဘာသော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥဇုကမေ၀၊ ဖြောင့်စွာသာလျှင်၊ ၀ါ၊ တိုက်ရိုက်သာလျှင်။ အကထေတွာ၊ မပြောမူ၍။ ယထာ၊ ဖြင့်။ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝိဘူတော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧ၀ံ၊ ဖြင့်။ သြဘာသနံ၊ အရိပ်အရောင်ပြဆိုခြင်းတည်း။ ပရိကထာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ကထနံ၊ ပြောဆိုခြင်းတည်း။ တထာ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တာဒိ ၀သေန၊ နိမိတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။

ဒွါရဲ့ ဒိန္ဒန္တိ၊ ကား။ ရောဂသီသေန၊ ရောဂါကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ရောဂါကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ပရိဘောဂသ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏။ ဒွါရဲ့၊ အကြောင်းအခွင့်ကို။ ဒိန္ဒံ၊ ပေးအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရောဂကာလေပိ၊ ရောဂါမရှိသော ကာလ ၌လည်း။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ၄ါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ အာပတ္တိ၊ သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စာပိ အာပတ္တိ နေ ဟောတီတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နေ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ကား။ သလ္လေခပဋိပတ္တိယံ၊ သလ္လေခအကျင့်၌။ ဌိတသ၊ တည်သော သူအား။ နေ ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ သလ္လေခံ၊ ကို။ ကောပေတိ၊ ပျက်စေတတ်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အာဇီဝံ ပန ကောပေတီတိ၊ ကောပေတိဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ သေနာသန။ပ။ ခရသ၊ ကျောင်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော ခုတင်ကိုဆောင်သော ရဟန်းအား။ နိမိတ္တာဒယော၊ နိမိတ်စသည်တို့သည်။ နေ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒေဝ ခုတင်ကိုခရသပိ၊ ထိုမှတပါးသော ခုတင်ဆောင်ရဟန်းအားလည်း။ နေ ဝဋ္ဋန္တိယေဝ၊ မအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသော ဆရာတို့က ဆိုကုန်၏။ အကရောန္တောတိ၊ ကား။ ယထာသက်၊ အကြင်အကြင် မိမိ၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိပိုင်ဆိုင်သမျှသော။ အနုညာတဝိသယေပိ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော အရာ၌သော်လည်း။ အကရောန္တော၊ မပြုသည် ဖြစ်၍။ အညတြေဝါတိ၊ ကား။ ဌပေတွာ ဧဝ၊ ဖယ်ထား၍သာလျှင်။

[၇၀] ဂဏဝါသံ၊ သီတင်းသုံးဘော်အပေါင်း ပရိသတ်နှင့်တကွနေခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အရညာယတနေ၊ တောအရပ်၌။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကသ၊ ဝိဝေက၏။ မုဒ္ဓဘူတာယ၊ ခေါင်ထိပ်ဖြစ်သော။ အဂ္ဂဖလသမာပတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်ဖြင့်။ ဝိဟရန္တော၊ နေတော်မူသော။ မဟာထေရော၊ ကို။ ဝိဝေကံ ဗြူဟယမာနောတိ၊ ဝိဝေကကို ပွားစေသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဥဒရသန္ဓိသိတော၊ ဝမ်းကိုမှီသော။ ဝါတာဗာဓော၊ လေနာသည်။ ဥဒရဝါတာဗာဓော၊ မည်၏။ ဧတသ၊ ဤနို့ဆွမ်းအား။ အသမ္ဘိန္နံ၊ မရောစပ်အပ်သော။ ခီရံ၊ နို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမ္ဘိန္နခီရံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုမရောအပ်သော နို့ရှိသော နို့ဆွမ်းသည်ပင်လျှင်။ ပါယာသံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမ္ဘိန္နခီရပါယာသံ၊ မည်၏။ ဥဒကေ နေ၊ ရေနှင့်။ အသမ္မိဿခီရေန၊ မရောသောနို့ဖြင့်။ ပက္ကပါယာသံ၊ ချက်အပ်သော နို့ဆွမ်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တသတိ၊ ကား။ ပါယာသသ၊ နို့ဆွမ်း၏။ ဥပ္ပတ္တိမူလန္တိ၊ ကား။ ဂိဟိကာလေ မေ။ပ။ အဟောသိတိ၊ ဟူ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝစီနိစ္ဆာရဏ သခ်ါတံ၊ နှုတ်မြွက်ပြောဆိုခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဥပ္ပတ္တိဟေတုံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ အပရိဘောဂါရဟော ပိဏ္ဍပါတောတိ၊ မသုံးဆောင်ထိုက်သော ဆွမ်းဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ထေရသ၊ အရှင်သာရိပုတြာမထေရ်အား။ သြဘာသနာဒိ စိတ္တုပ္ပတ္တိယေဝ၊ အရိပ်အရောင်ပြ ပြောဆိုလိုခြင်းစသော စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ နန၊ မရှိသည်မဟုတ်သော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဌားအံ့။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ အဏ္ဏာသယံ၊ အလိုကို။ အဇာနန္တော၊ မသိကုန်သော။ ဧကစ္စေ ပုထုဇ္ဇနာ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုသို့ (သြဘာသန အစရှိ)သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ မညေယျုံ၊ မှတ်ထင်ကုန်ရာ၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေ။ အနာဂတေ၊ ၌။ သဗ္ဗညုတရိနော၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စွန့်ပယ်သည်ရှိသော်။ မမ၊ ငါ၏။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိ၊ မြင်အပ်သော အကျင့်ကို အတုလိုက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ပဋိက္ခိပိ၊ လေ၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ မဟာထေရသ၊ ၏။ သလ္လေခပဋိပတ္တိ၊ ခအကျင့်သည်။ ပရမုက္ကံသဂတာ၊ အလွန်အကဲခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ (သော၊ သည်။) ဒဟရဘိက္ခုနော၊ တပည့်ရဟန်းငယ်၏။ (ဝစနံ၌စပ်) သမ္ဗန္ဓံ၊ ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော အရသာသည်။ ကသ၊ အဘယ်သူအား။ နေ မနာပံ၊ မနှစ်သက်စေပဲ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဆိုသော စကားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံသည်တိုင်အောင်။ ပိဋ္ဌခါဒနီယံ၊ မုံ့ညက်ခဲဖွယ်ကို။ နေ ခါဒတိ၊ မခဲမစားတော့ပေ။

ဝစီဝိညတ္တိဝိပ္ပါရာတိ၊ ကား။ ဝစီနိစ္ဆာရဏဟေတု၊ နှုတ်မြွက်ပြောဆိုခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အတ္ထဝိညာပနဝသေန၊ အနက်ကို သိစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်သော။ သဒ္ဒေါ၊ စကားသံသည်။ (ပဝတ္တတိ၌ စပ်) ဝိညတ္တိယာ၊ ဝိညတ်၏။ (ဘာဝေ၌ စပ်) တသ၊ ထိုအသံရုပ်အား။ ကေနစိ ပစ္စယေန၊ ၂၄–ပစ္စည်းတို့တွင် တစုံတခုသော ပစ္စည်းဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ ဝစီဝိညတ္တိဝသေနစ၊ ဝစီဝိညတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝစီဝိညတ္တိဝိပ္ပါရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘုတ္တောတိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ ဘုတ္တဝါ၊ စားမိသည်။ သစေ ဘဝေယျုံ၊ ငြားအံ့။ သာတိ၊ သ–ဟူသည်ကား။ အသ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧဝသ တေတိအာဒိသု ဝိယ၊ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ အကာရလောပေန၊ အအက္ခရာကိုချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြအပ်သော သဒ္ဒါပေတည်း။ အန္တရုဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ အန္တဘောဂေါ၊ အူရွှေတည်း။ ဗဟိ စရေတိ၊ ကား။ အာသယတော၊ တည်ရာဝမ်းဗိုက်အတွင်းမှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဂေါစရဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ကျက်စားရာကို ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟိ၊ အပြင်ပ၌။ ယဒိ ဝိစရေယျ၊ အကယ်၍ ကျက်စားငြားအံ့။ ပရမပ္ပိစ္ဆံ၊ အလွန်အကဲ အလိုနည်းခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ လောကဝေါဟာရေန၊ ရဖြင့်၊ ဝါ၊ အရပ်သုံး စကားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ "အန္တရုဏ္ဏ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ စရေ" ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ လောကေ၊ ၌။ အယုတ္တဘောဇိနံ၊ မသင့်သည်ကို စားလေ့ရှိသော။ သြဒရိကံ၊ ဝမ်း၌ ကြောင့်ကြစိုက်သော သူကို၊ ဝါ၊ အစားကြီးသောသူကို။ ဂရဟန္တာ၊ ကဲ့ရဲ့သော သူတို့သည်။ တသ၊ ထိုသူ၏။ အန္တာနိ၊ အူတို့သည်။ ကိံသု၊ အဘယ်ကြောင့်။ (သု–ကား နိပါတ်မျှသာ) ဗဟိ၊ အပ၌။ စရန္တိ နာမ၊ ကျက်စားကုန်ဘိသနည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ အာရာဓေမိတိ၊ ကား။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ရာဓေမိ၊ နှစ်သိမ့်အားရစေ၏။ ဝသေ၊ မိမိအလိုရှိ၌။ ဝတ္တေမိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

မဟာတိသဿတ္ထေရော၊ ထေရ်သည်။ ဒုဗ္ဘိက္ခကာလေ၊ အစာခေါင်းပါးသော ကာလ၌။ မဂ္ဂ၊ ခရီးကို။ ဂစ္ဆန္တော၊ လတ်သော်။ ဘတ္တစ္ဆေဒေန စ၊ ဆွမ်းပြတ်သဖြင့်ရင်း။ မဂ္ဂကိလမထေန စ၊ ခရီးပန်းသဖြင့်ရင်း။ ကိလန္တကာယော၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိလျက်။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားမရှိသည်ဖြစ်၍။ အညတရသ၊ တခုသော။ ဖလိတသ၊ အသီးသီးသော။ အမ္မသ၊ သရက်ပင်၏။ မူလေ၊ အရင်း၌။ နိပဇ္ဇိ ကိရ၊ လဲလျောင်းနေသတတ်။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ အမ္မဖလာနိ၊ သရက်သီးတို့သည်။ တဟံ တဟံ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ပတိတာနိ၊ ကြွေကျကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ဧကော၊ တဦးသော။ ဝုဋ္ဌတရော၊ မဟာတိသဿထေရ်ထက် အသက်ကြီးသော။ ဥပါသကော၊ သည်။ ထေရသ၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဥပဂန္တ္မာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ ပရိဿမံ၊ ပင်ပန်းခြင်းကို။ [၇၁] ဥတ္တာ၊ သိ၍။ အမ္မပါနံ၊ သရက်သီးအဖျော်ကို။ ပါယေတွာ၊ တိုက်၍။ အတ္တာနော၊ ၏။ ပိဋ္ဌိ ကျောက်ကုန်းသို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ မိမိ၏နေရာအရပ်သို့။ နေသိ၊ ဆောင်လေ၏။ ထေရော၊ မဟာတိသ ထေရ်သည်။

(ဧသော၊ ကျောက်ကုန်းဖြင့် သည်ပိုးထမ်းဆောင်သော ဤဥပါသကာ သည်။) တေ၊ အသင်တိသ၏။ နေ ပိတာ၊ ဘခင်လည်းမဟုတ်ပေ။ နပိ မာတာ၊ မိခင်လည်းမဟုတ်ပေ။ နေ ဉာတိ၊ အဆွေလည်း မဟုတ်ပေ။ နပိ ဗန္ဓဝေါ၊ အမျိုးလည်း မဟုတ်ပေ။ သီလဝန္တသ၊ သီလရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ (တနည်း) သီလဝန္တသ၊ သီလရှိသော သင်အား။ ကာရဏာ၊ သီလဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတာဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကိစ္စံ၊ သည်ပိုးထမ်းဆောင်ခြင်း ကိစ္စကို။ ကရော တိ၊ ပြုရှာပါပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။

အတ္တာနံ၊ ကို။ သြဝဒိတွာ၊ ဆုံးမ၍။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ အာရဘိတွာ၊ အားထုတ်၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဍ္ဎေတွာ၊ ပွားစေ၍။ တသ၊ ထိုဥပါသကာ၏။ ပိဋ္ဌိဂတော ဧဝ၊ ကျောက်ကုန်းထက်၌ တည်လျက်ပင်လျှင်။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိအကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုတော်မူလေပြီ။ ဣမံ၊ ဤမထေရ်ကို။ သန္ဓယ၊ ၍။ အမ္မခါဒကမဟာ တိသ။ပ။ ကထေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗထာပိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗပ္ပကာရေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အနေသနဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တာပ္ပတ္တိဝသေနာပိ၊ စိတ်ဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်း။ (မသင့်သောနည်းဖြင့် ရှာမှီးရန် စိတ်ကူးမျှပင် မဖြစ်စေရဟု ဆိုလို၏) ကာယဝစီဝိပ္ပ တဝသေန၊ ကိုယ်နှုတ် လှုပ်ရှားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် (ရှာမှီးမှု မဖြစ်စေအပ်သည်မှာ)။ ပဂေ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း၊ ဝါ၊ စောစောကပင် ပြီး၏။ ဣတိ၊ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အနေသနာယာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေ၊ အဆင်ခြင်မှု၌ သုံးဆောင်ခြင်း၌။ ဣဏာ။ပ။အာဒီနဝသ စ၊ ဣဏာပရိဘောဂဖြစ်ခြင်း, အာပတ်သင့်ခြင်းဟူသော အပြစ်ကိုရင်း။ တဗ္ဗိပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေ၊ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်း၌။ အာနိသံသသ စ၊ အကျိုးအာနိသင်ကိုရင်း။ ဒဿနံ၊ ရှုမြင်ခြင်းသည်။ အာဒီနဝါနိသံသဒဿနံ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ တသ၊ ထိုရှုမြင်ခြင်း၏။ ပစ္စယာဓိကာရတ္တာ၊ ပစ္စည်းလျှင် တည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယေသုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏ဟု၊ မှန်၏။ ကာရဏာကာရဏာမ္မိ၊ အကြောင်း၏အကြောင်းကိုလည်း။ ကာရဏာဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကိယထာ၊ ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ တိဏေဟိ၊ မြက်တို့ကြောင့်။ သတ္တံ၊ ထမင်းသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ယထာ၊ ဤစကားကဲ့သို့ တည်း။ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ နာမ၊ မည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဝဇ္ဇိတေ၊ ကြဉ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပစ္စယသန္ဓိဿတသီလံ၊ သည်။ သိဒ္ဓတိ စ၊ ပြီးလည်းပြီး၏။ ဝိသုဒ္ဓတိစ၊ စင်လည်းစင်ကြယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပစ္စယဂေဒ္ဓိ၊ ပုဒ်၌။ ဂေဝဂ္ဂဟ ဏေနေဝ၊ ဂေဝကို ယူခြင်း ဖြင့်ပင်လျှင်။ သမ္ဘောဟောပိ၊ တွေဝေသော မောဟကိုလည်း။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေန၊ ထိုမောဟနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဝတ္တနတောစ၊ (ဂေ၏) ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ တဒုပနိဿယတော စ၊ ထိုမောဟလျှင်မှီရာ ဥပနိဿယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဧမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နေ တိ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ ပစ္စယာနံ၊ တို့ကို။ ဣဒမတ္ထိတံ ဥပဓာရေတွာ၊ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းစသော ဤအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်၍။ (ဥပဒ္ဒာပေတွာ ဟုရှိလျှင် ဤအကျိုးဖြင့် အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထင်စေဖြစ်စေ၍ဟု အနက်ပြန်) ပရိဘုဉ္ဇနံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ပစ္စယသန္ဓိဿတသီလံ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ ဥပယာဓိဂတာ ဧဝ၊ အသင့်နည်းလမ်းမှန်အားဖြင့် ရအပ်ကုန်သော်သာလျှင်။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧမ္မေန။ပ။ ပစ္စယေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တဝိဓိနာတိ၊ ကား။ သီတသ ပဋိဃာတာယတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တဝိဓိနာ၊ ရင်ဖြင့်။

ဓာတုဝသေန ဝါတိ၊ ကား။ စီဝရာဒိ၊ သင်္ကန်းအစရှိသော။ ယဒိဒံယော အယံ (ပစ္စယော စ)၊ အကြင်ပစ္စည်းသည်ရင်း။ တဒုပဘုဉ္ဇကော၊ ထိုပစ္စည်းကို သုံးဆောင်သော။ ယဒိဒံယော အယံ ပုဂ္ဂလောစ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ (အတ္ထိ ၏။) ဧတေ၊ ဤပစ္စည်းနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဓာတုမတ္တမေဝ၊ ဓာတ်သဘောမျှ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဓာတုမနသိကာရဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဋိကူလဝသေန ဝါတိ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ပိဏ္ဍပါတေ၊ ဆွမ်း၌။ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာဝသေနဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပန။ ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော ဣမာနိ စီဝရာဒီနိ၊ ဤသင်္ကန်း စသည်တို့သည်။ အဇိဂုစ္ဆနီယာနိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ကုန်၊ ဝါ၊ စက်ဆုတ်ဖွယ် မဟုတ်ကုန်သော။ ဣမာနိ

စီဝရာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဣမံ ပူတိကာယံ၊ ဤပုပ်သော ကိုယ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၍။ ဝါ၊ ရောက်ကုန်လတ်သော်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဇိဂုစ္ဆ နီယာနိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ ယဋ္ဌိကူလမနသိကာရဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ တတော ဥတ္တရိ တိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိလာဘကာလတော၊ ရသောကာလမှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ဝါ၊ နောက်၌။ [၇၂] အာဒိ တောဝ၊ ရခဲ့ စဉ်အစမှပင်လျှင်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌဟိတ္တာ ဌပိတ ပတ္တာစီဝရာနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ထားအပ်သော သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို။ ပရိဘောဂေါ ဝိယ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကဲ့သို့။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ အနဝဇ္ဇောဝ၊ အပြစ်မရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဇေတ်၊ ဤစကားသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ အာဒိသုဒ္ဓိဒဿနပရံ၊ အစအပိုင်းအားဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြခြင်းလျှင် ပြဝေန်းခြင်းရှိ၏။ ပရိဘောဂကာလေ၊ ၌။ ပစ္စဝေက္ခဏာပဋိက္ခေပပရံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းလျှင် ပြဝေန်းခြင်းရှိသည်။ နှ၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိဘောဂကာလေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပရိဘောဂကာလေ ပစ္စဝေက္ခဏေ၊ ထိုသုံးဆောင်သောအခါ ဆင်ခြင်ရာ၌။ သန္ဓိဋ္ဌာနကရောတိ၊ ကား။ အသန္ဓေဟကရော၊ ယုံမှားမရှိသည်ကို ပြုတတ်သော။ ဇကန္တိကော၊ ဇကန်စင်စစ် ဖြစ်သော (အဆုံးအဖြတ်စကားတည်း။)

ထေယျပရိဘောဂေါနာမ၊ မည်သည်ကား။ အနရဟသ၊ မထိုက်တန်သော သူ၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းတည်း။ ဘဂဝတာပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ သာသနေ၊ ၌။ သီလဝတော၊ သူအား။ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ အနုညာတာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဒုဿီလဿ၊ သီလမရှိသော သူအား။ နှ အနုညာတာ၊ ခွင့်မပြုအပ်ကုန်။ ဒါယကာနမ္ပိ၊ ဒါယကာတို့၏လည်း။ သီလဝတောဇဝ၊ အားသာလျှင်။ ပရိစ္စာဂေါ၊ စွန့်လှူခြင်းပေတည်း။ ဒုဿီလဿ၊ အား။ နှ၊ စွန့်လှူခြင်းမဟုတ်ပေ၊ (ကသ္မာ၊ နည်းဟူမူ။) အတ္တနော၊ ၏။ ကာရာနံ၊ ပေးလှူခြင်းတို့၏။ မဟပ္ဖလဘာဝဿ၊ အကျိုးများသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စာသီသနတော၊ တောင့်တခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္ထာရာ စ၊ သည်လည်း။ အနနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒါယကေဟိစ၊ ဒါယကာ တို့သည်လည်း အပရိစ္စတ္တတ္တာ၊ မစွန့်မလှူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဿီလဿ၊ ၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ ထေယျာယ၊ ခိုးခြင်းဖြင့်။ ပရိဘောဂေါ၊ တည်း။ (ဣတိ၊ ကြောင့်) ထေယျပရိဘောဂေါ၊ မည်၏။ (သီမူဋ္ဌ ဤနိပ္ပန္နပုဒ် မရှိ) ဣဏာဝသေန၊ အကြွေးအလိုအားဖြင့်။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ ဣဏာပရိဘောဂေါ၊ မည်၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဖက်မှ။ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အလှူ၏ စင်ကြယ်ကြောင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ပစ္စယသန္ဓိသီတ သီလမပြည့်စုံသောကြောင့်ဟု ဆိုလို၏။) ဣဏာ၊ ကြွေးမြီးကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပရိဘောဂေါ ဝိယ၊ သုံးဆောင်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တသ္မာတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သီလဝတောတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော အနက်ကို ပင်လျှင်။ ကာရဏာဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ် ဖြင့်။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ စီဝရံ၊ ကို။ ကာယတော၊ ကိုယ်မှ။ မောစေတွာ၊ လွတ်စေ၍။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ၊ သုံးဆောင် တိုင်း သုံးဆောင်တိုင်း။ ပုရေဘတ္တာ။ပ။ ပစ္ဆိမယာမေသု၊ ပစ္ဆိမယာမ် တို့၌။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ အသဏ္ဌာန္ဌေန၊ မစွမ်းနိုင်သည် ရှိသော်၊ ဝါ၊ မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်။ ယထာဝုတ္တကာလဝိသေသ ဝသေန ဝါ၊ ဆိုအပ်တိုင်းသော ကာလ အထူး၏အစွမ်း အားဖြင့်သော်ငင်း။ (ပုရေဘတ်ကာလ စသော အချိန်ငါးပါးကို ဆိုသည်) ဇကဒိဝသေ၊ တနေ့တရက်အတွင်း၌။ စတုက္ခတ္တုံ ဝါ၊ ၄–ကြိမ်သော်ငင်း။ တိက္ခတ္တုံ၊ဝါ၊ ၃–ကြိမ်သော်ငင်း။ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ ၂–ကြိမ်သော်ငင်း။ သကိံယေဝ၊ ဝါ၊ တကြိမ်သာလျှင်သော် ငင်း။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အရဏေ၊ သည်။ သစေ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တက်ဦးအံ့။ ဣဏာ ပရိဘောဂဋ္ဌာနေ၊ ဣဏာပရိဘောဂအရာ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဟိယျော၊ ယမန်နေ့က။ ယံစီဝရံ၊ ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ပရိဘုတ္တံ၊ သုံးဆောင်အပ်ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုသင်္ကန်းကို။ သီတသ၊ အအေးကို။ ယာဝ ပဋိဃာတာယ ဇဝ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငါသာလျှင်။ပ။ ယာဝ ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ဇဝ၊ ငါသာလျှင်။ ပရိဘုတ္တံ၊ သုံးဆောင်အပ်ခဲ့၏။ ဟိယျော၊ ယမန်နေ့က။ ယော ပိဏ္ဍပါတော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ပရိဘုတ္တော၊ ပြီ။ သော၊ ထိုဆွမ်းကို။ ဒဝါယ၊ ပျော်မြူးခြင်းငါ။ နေဝ ပရိဘုတ္တော၊ သုံးဆောင်အပ်သည် မဟုတ်ပေ။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အတီတပရိဘောဂပစ္စဝေက္ခဏံ၊ လွန်ခဲ့သောနေ့၌ သုံးဆောင်ခဲ့သည်ကို ဆင်ခြင် ခြင်းကို။ သစေ နှ ကရေယျ၊ အကယ်၍ မပြုငြားအံ့။ (ဤသို့ပြန်၍လည်း မဆင်ခြင်မိပါမှ ယခင်နေ့က သုံးဆောင်ခဲ့သမျှ ဣဏာပရိ ဘောဂ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝီမံသိတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ သေနာ သနမ္ပိ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေတိ၊ ကား။ ပဝေသေ၊ ဝင်တိုင်း ဝင်တိုင်း။ သတိပစ္စယတာတိ၊ ကား။ သတိယာ၊ ၏။ ပစ္စယ ဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (ပဋိဂ္ဂဟဏသ စသည်ဖြင့် ၎င်းကိုပင် ထပ်၍ဖွင့်သည်) ပဋိဂ္ဂဟဏသစ၊ ခံယူခြင်း၏ ၎င်း။ ပရိဘောဂသ စ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏ ၎င်း။ (ပစ္စယ–၌ စပ်) ပစ္စဝေက္ခဏသတိယာ၊ ဆင်ခြင်မှုသတိ၏။ (ဘာဝေါ–၌စပ်) ပစ္စယ ဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတွာဝ၊ ဆင်ခြင်၍သာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ခံလည်း ခံယူအပ်၏။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဉ္စ၊ သုံးလည်း သုံးဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သတိ'ကတွာ တိအာဒိ၊ စသည် ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဇေဝ သန္ဓေပိတိ၊ ကား။ ဒွိသုပိဌာနေသု၊ ၂–ပါးသောဌာနတို့၌လည်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သည်။ ယုတ္တာ၊ သင့်သည်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ဇဝ သန္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ အပရေပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ သတိပစ္စယ တာတိ၊ ကား။ ဘေသဇ္ဇပရိဘောဂသ၊ ဆေးကိုသုံးဆောင်ခြင်း၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဇဝ သန္ဓေပိတိ၊ ကား။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ (ဤအပရေအဖွင့်သည် ဝိနည်း ပညတ်နှင့် ညီညွတ်ပေ၏) တံ၊ ထိုအဖွင့်စကားသည် တေသံ၊ ထိုအပရေဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှ သာတည်း။ တထာ

ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ ပစ္စယသန္နိဿိ တသီလ၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ပစ္စယသ၊ အကြောင်း၏။ ဘာဝမတ္တေန၊ ရှိခြင်းမျှဖြင့်။ နု ဝိသုဒ္ဓိတိ၊ စင်ကြယ်သည် မဟုတ်ပေ။

ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလသ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ တေနေဝ၊ ထိုပြခြင်းနှင့် ပင်လျှင်။ ပသင်္ဂေန၊ စပ်သဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ စတုဗ္ဗိဓာ ဟိ သုဒ္ဓိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ [၇၃] ဧတာယ၊ ဤအမှုဖြင့်။ သုဒ္ဓိတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ယထာ ဓမ္မံ၊ ဝိနည်းတရားအားလျော်စွာ။ ဒေသနာဝ၊ အာပတ်ကို ပြောကြားခြင်းသည်ပင်လျှင်။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းတည်း။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၊ ပြောကြားခြင်း ဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း။ စ၊ ဆက်၊ ဧတ္တ၊ ဤအရာ၌။ ဝုဋ္ဌာနသမ္ပိ၊ ဝုဋ္ဌာနကိုလည်း။ ဒေသနာယ ဧဝ၊ ဒေသနာဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟေ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အဘိက္ခုတာပဋိညာဝ၊ ရဟန်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဝန်ခံခြင်း သည်ပင်လျှင်။ ဆိန္နမူလာပတ္တိနံ၊ အမြစ်ပြတ်ကြောင်း ပါရာဇိကအာပတ်ရှိသော ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ ပါရာဇိကအာပတ်တို့ကို။ (သီမှ၌ မူလာပတ္တိနံ–ဟုရှိ၏ အရင်းခံပါရာဇိကအာပတ်တို့ကို–ဟုပြန်) ဒေသနာ၊ ပြောကြားခြင်း မည်၏။ အဓိဋ္ဌာနဝိသိဋ္ဌော၊ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်ထူးသော။ သံဝရောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သုဒ္ဓိ၊ တည်း။ သံဝရသုဒ္ဓိ၊ စောင့်စည်းခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း။ ဓမ္မေန၊ နှင့်။ သမေန၊ စွာ။ ပစ္စယာနံ၊ တို့ကို။ ပရိယေဋ္ဌိ ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သုဒ္ဓိ၊ တည်း။ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ၊ ရှာမှီးခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း။ စတူသုပိ ပစ္စယေသု၊ တို့၌လည်း။ ဝုတ္တဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သုဒ္ဓိ၊ တည်း။ ပစ္စဝေက္ခ ဏသုဒ္ဓိ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း။ ဧသ၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ စွာ။ သုဒ္ဓိသု၊ သုဒ္ဓိတိ.၌။ သမာသနယော၊ သမာသ် တွဲပုံနည်းတည်း။ သုဒ္ဓိမဇ္ဈေသု ပန၊ သုဒ္ဓိရှိသော သီလတို့၌ကား။ ဧတသ၊ ဤသီလအား။ ဒေသနာ၊ ဟူသော။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ သုဒ္ဓိသဒ္ဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ဝုတ္တနယော ဧဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (ဆိုခဲ့သော ကရဏာသာဓနပင်ဟု ဆိုလို၏။) ဧဝန္တိ၊ ဧဝံဟူသော ပုဒ်ကို။ သံဝရဘေဒံ သန္ဓာယ၊ သံဝရအထူးကို ရည်၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဟာယာတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဒါတဗ္ဗဇ္ဇေန၊ ပေးအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဒါယံ၊ ဒါယမည်၏။ တံ၊ ထိုပေးအပ်သော အမွေကို။ အာဒိယန္တိ၊ ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒါယာဒါ၊ မည်ကုန်၏။ အနနုညာတေသု၊ အခွင့်မပြု အပ်သော ပစ္စည်းတို့၌။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ပရိဘောဂါဘာဝတော စ၊ သုံးဆောင်မှု မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အနုညာတေသု ဧဝ၊ အခွင့်ပြုအပ်သော ပစ္စည်းတို့၌သာလျှင်။ ပရိဘောဂသဗ္ဘာဝတော စ၊ သုံးဆောင်မှု၏ ရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ရှေး၌အဘာဝတောကိုထောက်၍ ဤ၌ သဗ္ဗာဝတော ဟူသော သီ–သျှာ–မှသာသင့်သည်) ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဘဝတော၊ ၏။ သန္တကာ၊ ဥစ္စာ မည်ကုန်၏။ စ–သစ္ဒေါ၊ ၏။ ဧတ္တ ဧတသို့ အတ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ဓမ္မဒါယာဒါ။ပ။ အာမိသဒါယာဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဝတ္တော်၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မ ဒါယာဒသုတ္တံ၊ သည်။ သာဓက၊ ပြီးစေသော သာဓကပေတည်း။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ (တုမှေ၊ သင်တို့သည်။) မေ၊ ငါ၏။ ဓမ္မဒါယာဒါ၊ တရားအမွေကို ခံယူကုန်သည်။ ဘဝထ၊ ကုန်လေ့။ အာမိသဒါယာဒါ၊ ပစ္စည်းအမွေကို ခံယူကုန်သည်။ မာ ဘဝထ၊ မဖြစ်ကြပါကုန်လင့်။ မေ၊ ငါ၏။ သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဓမ္မဒါယာဒါ၊ တရားအမွေခံတို့သည်။ ဘဝေယျုံ၊ အံ့နည်း။ အာမိသဒါယာဒါ၊ တို့သည်။ နော ဘဝေယျုံ၊ မဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တုမှေသု၊ သင်တို့၌။ မေ၊ ငါ၏။ အနုကမ္ပာ၊ အစဉ်သနားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်လျက်ရှိပေ၏။ ။

အဝိတရာဂါနံ၊ ရာဂမကင်းသော သူတို့အား။ တဏှာပရဝသတာယ၊ တဏှာဟူသော သူတပါး၏အလိုခံ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယပရိဘောဂေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်း၌။ သာမိဘာဝေါ၊ ပိုင်ရှင်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဒဘာ ဝေန၊ ထိုတဏှာဟူသော သူတပါး၏အလိုခံ ဖြစ်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ ဝီတရာဂါနံ၊ ရာဂကင်းသော ရဟန္တာတို့အား။ တတ္ထ၊ ထိုပစ္စည်း တို့ကို သုံးဆောင်ခြင်း၌။ သာမိဘာဝေါ၊ ပိုင်ရှင်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ) ယထာရုစိပရိဘောဂသမ္ဘဝတော၊ အလိုရှိတိုင်း သုံးဆောင်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားကို ချဲ့ဦးအံ့။ တေ၊ ထိုရာဂကင်းသော ရဟန္တာတို့သည်။ ပဋိကူလမ္ပိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကိုလည်း။ အပ္ပဋိကူလာကာရေန၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ အပ္ပဋိ ကူလမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပဋိကူလာကာရေန၊ ဖြင့်ရင်း။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ အဗ္ဗျာပေက္ခနာ–ကာရေ နု အားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒါယကာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ မနောရထံ၊ နှလုံးအလိုကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေ ဟိ။ပ။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သဗ္ဗေသန္တိ၊ ကား။ အရိယာနံ စ၊ တို့အားရင်း။ ပုထုဇ္ဇနာနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့အား။ ဣမေ ပရိဘောဂါ၊ ဤသာမိပရိဘောဂ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်သင့်ကုန်သနည်းဟူမူ။ ဥပစာရဝသေန၊ ဥပစာအလိုအားဖြင့်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သလ္လေခပဋိပတ္တိယံ၊ သလ္လေခအကျင့်၌။ ဌိတသ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနသပိ၊ ၏လည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုပစ္စည်း၌။ အနုပလိတ္တေန၊ မကပ်ငြိသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ယော ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏) သော၊ ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သာမိပရိဘောဂေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သီလဝတော၊ သီလရှိသော ရဟန်း၏။ ပစ္စဝေက္ခိတ– ပရိဘောဂေါ၊ ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ) ဒါယကာနံ၊ တို့၏။ မနောရထသ၊ နှလုံးအလိုကို။ အဝိရာဓနတော၊ မချွတ်ယွင်းစေခြင်းကြောင့်တည်း။

တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဒါယဇ္ဇ။ပ။ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနသ၊ ဧဉ်ရဟန်း၏။ ပရိဘောဂေ၊ ၌။ ဝတ္တေဗေမေ၀၊ ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ မူ) တသ၊ ထိုကလျာဏပုထုဇဉ်၏။ သေက္ခသင်္ဃတော၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် ရေတွက်အပ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သေက္ခသုတ္တံ၊ သုတ်သည်။ ဇေသအတ္ထသ၊ ဤအနက်ကို။ သာဓေကဲ၊ ပြီးစေ တတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ [၇၄] သီလ၀ပါပိ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စနီကတ္တာတိ၊ ကား။ ဣဏာယိကော၊ ကြွေးမြီ ရှိသောသူသည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ရုစိယာ၊ အလိုဖြင့်။ ဣဿိတဒေသံ၊ သို့။ ဂန္တုံ၊ ၄၊။ နဿ လဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇ၀ံ၊ တူ။ ဣဏာပရိဘောဂယုတ္တော၊ ဂနှင့်ယှဉ်သောသူသည်။ လောကတော၊ မှ။ နိဿရိတုံ၊ ထွက်သွားခြင်း၄၊ နဿ လဘတိ၊ မရ။ ဣတိ၊ သို့။ တပ္ပဋိပက္ခတ္တာ၊ ထိုဣဏာပရိဘောဂ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလ၀တော၊ ၏။ ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ၊ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အာဏာဏျပရိဘောဂေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဏာဏျပရိဘောဂေါ ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ (ဒသေသတိ–ဌ်စပ်) အယံ၊ ဤအာဏာဏျပရိဘောဂသည်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချ အားဖြင့်။ စတုပရိဘောဂ၀ဝိနိမုတ္တော၊ ပရိဘောဂ ၄–မျိုးမှလွတ်သော။ ဝိသုံယေ၀၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပရိဘောဂေါ၊ ဂပေ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဣမာယ သိက္ခာယာတိ၊ ကား။ သီလသခ်ါတာယ၊ သော။ သိက္ခာယ၊ နှင့်။ ကိစ္စကာရီတိ၊ ကား။ ပဋိညာနုရူပ်၊ ဝန်ခံချက်အားလျော်စွာ။ (ရဟန်းဟု ဝန်ခံလျှင် သီလ ၄–ပါးလုံး ပြည့်စုံသည်ဟု ဝန်ခံရာရောက် သောကြောင့် ဤသို့ ဆိုပေသည်) ပဋိပဇ္ဇနတော၊ ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ ယုတ္တပတ္တကာရီ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့ ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ တမေ၀ ကိစ္စကာရိတံ၊ ထိုပြုသင့်သော အမှုကို ပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ သုတ္တပဒေန၊ သုတ်ပုဒ်ဖြင့်။ ဝိဘာ ဝေတုံ၊ ၄၊။ ဝုတ္တမ္မိ စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ ပတိဿယံ၊ ကျောင်းအဆောက်အဦးကို။ သယနာ သနန္တိ၊ ကား။ မဉ္စာဒီ၊ ညောင်စောင်းစသည်ကို။ ဥဘယေနပိ။ နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့်လည်း။ သေနာသနမေ၀၊ ကျောင်းအိပ် ရာနေရာကို သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာပန္တိ၊ ကား။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ သဃ်ာဋိရဂူပ၀ါဟနန္တိ၊ ကား၊ ပံသုမလာဒိနော၊ မြေမှုန့် အညစ်အကြေး အစရှိသော။ သဃ်ာဋိဂတရဇေသ၊ သင်္ကန်း၌ တည်သောမြူချေးကို။ ဓောဝန်၊ ဆေးလျှော်ကြောင်းဖြစ်သော။ သုတ္တာန။ပ။ ဒေသိတန္တိ၊ ကား။ စီ၀ရာဒီသု၊ သင်္ကန်း စသည်တို့၌။ ပဋိသခ်ါ။ပ။ပဋိ၊ယာတာယာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေ န၊ ဖြင့်။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတ္တာ၊ နာကြား၍။ သခ်ါယ။ပ။သာ၀ကောတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍန္တိ ဝုတ္တံ၊ ပိဏ္ဍံဟုဟောအပ်သော။ ပိဏ္ဍာပါ တံ၊ ဆွမ်းကို၎င်း။ ဝိဟာရာဒိပဒေဟိ၊ ဝိဟာရံအစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သေနာ သနံ၊ ကို၎င်း။ ပိပါသာဂေလညသ၊ ရေသိပ်ခြင်းဟူသော အနာကို။ ဝူပသမနတော၊ ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်။ ပါနီယမ္မိ၊ သောက်ရေသည်လည်း။ ဂိလာနပစ္စယော၊ သူနာ၏ ဆေးပစ္စည်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာပမုခေန၊ အာပ–ရေကို ပဓာန ပြုသဖြင့်။ ဒသိတံ၊ ပြအပ်သော။ ဂိလာနပစ္စယံ၊ သူနာ၏ဆေးပစ္စည်းကို၎င်း။ သဃ်ာဋိယာ၊ သဃ်ာဋိဖြင့်။ (သဃ်ာဋိယာဒိ–ဟု ရှိသော မြန်မာ သျှာမူတို့ကားမသင့်၊ အာဒိမပါသော သဃ်ာဋိယာ–ဟူသော သီမူသာ သင့်သည်) ဒသိတံ၊ သော။ (လိုက်) စီ၀ရံ၊ ကို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ ရှိသော။ ပစ္စယံ၊ ကို။ သခ်ါယ၊ ဆင်ခြင်၍။ ယာ၀ဒေ၀။ပ။ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေ န၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဥတ္တမပညသ၊ မြတ်သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂ၀တော၊ ၏။ သာ၀ကော၊ တပည့်ဖြစ်သော။ သေခေါ၀ါ၊ သေက္ခသည်၎င်း။ ပုထုဇ္ဇနော ၀ါ၊ သည်၎င်း။ သေ၀ေ၊ မှီ၀ဲနိုင်ရာ၏။ သေ၀ိတုံ၊ ၄၊။ သဏ္ဌာ(ဏော ယျ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏။

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ၀ရပညသာ၀ကော၊ မြတ်သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော ဘုရား၏တပည့်သာ၀ကသည်။ သခ်ါယ၊ ဆင်ခြင်၍။ သေ၀ီ၊ မှီ၀ဲလေ့ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ၀ါရိဖိန္ဒု၊ ရေပေါက်သည်။ ပေါက္ခရေ၊ ကြာဖက်၌။ အနုပလိတ္တော၊ မကပ်ငြိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပိဏ္ဍေစ၊ ၌၎င်း။ပ။ အနုပလိတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာလေနာတိ၊ ကား။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ဘောဇနကာလေ၊ စားနေကျအချိန်ကာလ၌။ လဒ္ဓါတိ၊ ကား။ လဘိတ္တာ၊ ရ၍။ ပရတော တိ၊ ကား။ အညတော၊ တပါးသော။ ဒါယကတော၊ ဒါယကာထံမှ။ အနုဂ္ဂဟာတိ၊ ကား။ အနုကမ္ပာယ၊ အစဉ်သနားသဖြင့်။ ဗဟုမ္ပိ၊ များစွာသော ဝတ္ထုကို။ ဥပနီတော၊ ကပ်လှူအပ်သည်ရှိသော်။ မတ္တံ၊ အတိုင်းအရှည် ကို။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သတတံ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ ဥပဋ္ဌိတော ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ ထင်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧသော ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ အာလေပနရူဟနေ ယထာတိ၊ ကား။ ဘောသဇ္ဇလေ၀နေန၊ ဆေးလိမ်းခြင်းဖြင့်။ ဝဏ္ဏသ၊ အမာကို။ ရုဟနေ ယထာ၊ အသားနုတက်စေရာ၌ကဲ့သို့။ မတ္တံ၊ ကို။ ဇာနေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အာဟာရေတိ။ ကား။ အာဟာရေယျ၊ စားသောက်ရာ၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ အာဟာရေယျာဟာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၀၊ ပါဠိမှန် တည်း။ ယာပနတ္ထန္တိ၊ ကား။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ ယာပနာယ၊ မျှစေခြင်း၄၊။ အမုစ္ဆိတောတိ၊ကား။ တဏှာမုစ္ဆာယ၊ တဏှာဟူ သော တွေ၀ေခြင်းဖြင့်။ အမုစ္ဆိတော၊ မတွေ၀ေမူ၍။ ဂေဓံ၊ မက်မောခြင်းဟူသော။ တဏှံ၊ တပ်မက် ဆာလောင်ခြင်းသို့။ အနာပန္နော၊ မရောက်မူ၍။

[၇၅] အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မာတုလဿ၊ ဦးရီးဖြစ်သော။ သံ၀ရက္ခိတတ္ထေရဿ၀၊ မထေရ်၏ သာလျှင်။ နာမဿ၊ အမည်ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဂိနေယျသံ၀ရက္ခိတသာမဏေရော၊ တူဖြစ်သော သံ၀ရက္ခိတ သာမဏေ မည်၏။ သာလိကူရန္တိ၊ ကား။ သာလိဘတ္တံ၊ သလေးဆွမ်းကို။ သုနိဗ္ဗုတန္တိ၊ ကား။ သုသီတလံ၊ ကောင်းစွာ အေးနေ

သော။ အသည် တောတိ၊ ပုဒ်ကို။ အပစ္စဝေက္ခဏ်၊ မဆင်ခြင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏောတိ၊ ကား။ ပရိက္ခီဏ သဗ္ဗာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော အလုံးစုံသော အာသဝေါရှိသည်။ (အမှိ၊ ဖြစ်၏။)

ပဌမသီလပဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဧတေသံ၊ဤသိက္ခာပုဒ်တို့အား။ ပရိယန္တော၊ အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယန္တာနိ၊ မည်ကုန် ၏။ ယေသံ၊ အကြင်သူတို့အား။ ပရိယန္တာနိ၊ အပိုင်းအခြားရှိကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါ၊ မည်ကုန်၏။ ပရိယန္တ။ပ။ဒါနံ၊ ကုန်သော။ တေတံ၊ တို့.၏။ ဥပသမ္ပန္နာနန္တိ၊ ကား။ ကလျာဏ ပုထုဇနသေက္ခာသေက္ခေ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် အသေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ တဒညေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ တပါးကုန်သော။ ဥပသမ္ပန္နာနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာမည္ဇောတနာပိ၊ သာမည္ဇအားဖြင့် ပြသော စကားသည်လည်း။ ဝိသေသေ၊ ထူးသောအနက်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ အရာအားလျော်စွာ တည်ပါ၏။ ကုသလဓမ္မေ ယုတ္တနန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနာစာ ရေ၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေခြင်း၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာနံ၊ မပြတ်အားထုတ်ကုန်သော။ ဧတသ၊ ဤကုသိုလ် တရားအစဉ်၏။ ပရိယန္တော ပရမာ မရိယာဒါ၊ အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြားကား။ သေက္ခဓမ္မာ၊ သေက္ခတရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေက္ခပရိယန္တော၊ နှစ်မည် ၏။ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဉာဏ်မှ။ ဝါ၊ ပန၊ ကား။ ကုသလဓမ္မသမာဒါနတော၊ ကုသိုလ်တရားကို ဆောက်တည်သည်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဂေါတြဘူ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ပဝတ္တကုသလဓမ္မ ပွဗ္ဗေ၊ ဖြစ်သောကုသိုလ်တရားအစဉ်သည်။ သေက္ခဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာဟစ္စ ဌိတော၊ ထိစပ်၍တည်သောကြောင့်။ (ဟေတုမန္တဝိသေသန) သေက္ခပရိယန္တော၊ နှစ်မည်၏။ (ဤဖြင့် အရကောက်ကို ပြသည်) ဝါ၊ တနည်းဝစနတ္ထကား။ သေက္ခဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဟေဋ္ဌိမန္တဘူတာ၊ အောက်အဖို့ဖြစ်ကုန်သော။ သိက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကျင့်အပ်ကုန်သော။ (သေက္ခကပ္ပါ၊ သေက္ခတရားနှင့်တူကုန်သော–သီမူ) လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ တိသော သိက္ခာ၊ သုံးပါးသော သိက္ခာတို့သည်။ သေက္ခပရိယန္တော၊ မည်၏။ (ဤအလို သေက္ခာနံ ပရိ ဟေဋ္ဌိမော အန္တော–ဟု ဝစနတ္ထပြု) တသ္မိံ သေက္ခပရိယန္တေ၊ ထိုသေက္ခတရားလျှင် အလွန်ဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော ကုသိုလ်တရားအစဉ်၌၊ ဝါ၊ ထိုသေက္ခတရားတို့၏ အောက်အဖို့ ဖြစ်သော သိက္ခာ ၃–ပါး အပေါင်း၌။ ပရိပူရကာရီနန္တိ၊ ကား။ ကိဉ္စိပိ သိက္ခံ၊ တစုံ တခုသော သိက္ခာကိုသော်လည်း။ အဟာပေတွာ၊ မယုတ်လျော့စေမူ၍။ ပူရေန္တာနံ၊ ဖြည့်ကျင့်ကုန်သော။ ဥပရိဝိသေသာဓိဂမတ္ထံ၊ အထက်တရားထူးကို ရခြင်းအလို့ငှါ။ ကာယေ စ၊ ကိုယ်၌ရင်း။ ဇီဝိတေ စ၊ အသက်၌ရင်း။ အနပေက္ခာနံ၊ ငဲ့ခြင်းမရှိကုန်သော။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သီလပါရိပူရိအတ္ထံ၊ သီလ၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းအကျိုးငှါ။ ပရိစ္စတ္တဇီဝိတာနံ၊ စွန့်အပ် သော အသက်ရှိကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသေန၊ ဖြင့်။ အပရာမသနီယတော၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်အပ်သောကြောင့်။ ပါရိသုဒ္ဓိ ဝန္တံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ သီလံ၊ သည်။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ ပါရိသုဒ္ဓိဝန္တံ၊ သော။ သီလံ၊ သည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။

အနုပသမ္ပန္နာနံ (ပိ) ရဟန်းမဟုတ်ကုန်သော (ကုန်သော်လည်း)။ အသေက္ခာနံ စ၊ ရဟန္တာတို့၏ဝင်း။ သေက္ခာနံ စ၊ သေက္ခတို့၏ဝင်း။ ကလျာဏပုထုဇနာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ သီလံ၊ သည်။ မဟာနုဘာဝတာယ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာနုဘာဝတော၊ အာနုဘော်အားဖြင့်။ အပရိယန္တမေဝ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂဏန ဝသေန သပရိယန္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယဝါစာနံ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့ကို။ သံဝရဏတော စ၊ ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်ဝင်း။ ဝိနယနတော စ၊ ဆုံးမကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်ဝင်း။ သံဝရဝိနယာ၊ မည်ကုန်၏။ ပေယျာလမုခေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတဝိတ္ထာရနယေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော အကျယ်နည်းဖြင့်။ ယထာဝုတ္တဂဏနတော၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်သော အရေအတွက်အားဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။ သိက္ခာတိ၊ ကား။ သီလသခ်ါတာ၊ သော။ သိက္ခာ၊ တည်း။ ဝိနယသံဝရေတိ၊ ကား။ ဝိနယပိဋကေ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၌။ ဂဏနဝသေန၊ အရေအတွက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သပရိယန္တမ္မိ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥပသမ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ သီလံ၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တံ၊ အောက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့သော ပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ (အနဝသေသဝသေန၏ အဖွင့်ဖြစ်၍ ရှေးဝါကျနှင့် မဆိုင်သောကြောင့် ဤဟိပုဒ် ပိုဟန်ရှိ၏။ သျာနှင့် အချို့သီ, အချို့မြန်မာမူ ဟောင်းတို့၌ကား မရှိ) ဥပသမ္ပန္နေန၊ သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်သော။ ယံကိဉ္စိ သီလံ နာမ၊ အလုံးစုံသော သီလမည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏) တတ္ထ၊ ထိုအလုံးစုံသော သီလတို့တွင်။ ကဿစိပိ၊ တစုံတခုမျှ၏ လည်း။ အနဝသေသတော၊ မကြွင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [ဂ၆] အနဝသေသဝသေန၊ အကြွင်းမရှိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာဒါနဘာဝန္တိ၊ ကား။ သမာဒါနသဗ္ဘာဝံ၊ ဆောက် တည်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ဆောက်တည်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကို။ (သမာဒါနဘာဝဟု ဆိုသော်လည်း သမါဒါနပင် ရသည်ဟု သိစေသည်) လာဘာဒိဟေတု၊ လာဘ်စသော အကြောင်းကြောင့်။ သီလသ၊ ကို။ အဝိတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ လာဘ။ပ။ ဝသေန၊ လာဘ်အခြွေအရံ ဆွေမျိုးအင်္ဂါ အသက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဒိဋ္ဌပရိန္တဘာဝေါ၊ မမြင်အပ်သော အဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်မည်၏။

ပါရိပန္ထိကစောရာဒီဟိ၊ လမ်းခရီးခ်ိ ပိတ်ဆို့ရ်ုလုယက်သော ခိုးသူစသည်တို့သည်။ ဥပဒ္ဒုတော၊ ကပ်ရ် နိုပ်စက်အပ်သည်ရှိသော်။ အင်ဝရသ၊ မြတ်သောကိုယ်အင်္ဂါဟူသော။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ ခန်၊ ကို။ စဒေ၊ စွန့်ရာ၏။ သပ္ပဒဋ္ဌာဒီကာလေ၊ မြွေကိုက်သောအခါ အစရှိသောကာလ၌။ ဧ၀ိတ်၊ အသက်ကို။ ရက္ခမာနော၊ စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်ရ်ု။ အင်္ဂ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကို။ စဒေ၊ ၏။ နရော၊ လူသည်။ သုတသော မမဟာဗောဓိသတ္တာဒယော ဝိယ၊ သုတသောမ ဘုရားအလောင်းတော်စသည်တို့ကဲ့သို့။ ခမ္မ၊ ကို။ အနုသရန္တော၊ အဖန်ဖန်အောက်မေ့သည်ဖြစ်ရ်ု။ အင်္ဂ၊ ကိုရင်း။ ခန်၊ ကိုရင်း။ ဧ၀ိတဿ၊ ကိုရင်း။ သဗ္ဗ၊ အလုံးစုံကို။ စဒေ၊ စွန့်ရာ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမ်မ၊ ပ။ အ၀ိဇဟန္တော်တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧ၀ိဃ္ဓာပရိသမေန၊ ဆာလောင်ပင်ပန်းခြင်းကြောင့်။ ဧ၀ိတသ်သယေ၊ အသက်၌ ယုံမှားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သိက္ခာပဒံ အ၀ိတိက္ကမ္မာတိ၊ ကား။ အသ္သာမိကေသု၊ ပိုင်ရှင် မရှိကုန်သော။ အမ္မဖလေသု၊ သရက်သီးတို့သည်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပတိတေသု၊ ကြွေကျကုန်လျက်။ သမိပေယေ၀၊ အနီး၌ ပင်လျှင်။ သန္တေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကာဘာ၀ေန၊ ခံစေသူ ကပ်သူ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပရိဘုဥ္ဇန္တော၊ မသုံးဆောင်မူ၍။ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ အ၀ိတိက္ကမိတ္တာ၊ မလွန်ကျူးမူ၍။

သီလ၀န္တသ်သာတိ၊ ကား။ သီလ၀န္တဘာ၀သ၊ သီလရှိသူအဖြစ်၏။ ၀ါ၊ အဖြစ်ဟူသော။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ၀ါ၊ တနည်း။ သီလ၀န္တသ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသော။ တုယ်၊ သင်အား။ ဧတာဒိသ်၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အ်သေန ၀ဟနာဒိကံ၊ ပခုံးဖြင့် ထမ်းဆောင်ခြင်း အစရှိသော။ ကိစ္စံ၊ ကို။ သီလဿကာရဏာ၊ သီလဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကရောတိ၊ ပြုပေ၏။ ဣတိ အ၀ိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ သုဓောတဓောတိမဏိ ဝိယာတိ၊ ကား။ စတူသုပါသာဏေသု၊ ၄–မျိုးသောကျောက်တို့၌။ သမ္မ ဒေ၀၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဓောတဓောတိမဏိ၀ိယ၊ သွေးအပ်ပြီးသော တွင်းထွက်ကျောက်အစစ်ကဲ့သို့။ မဟာသ်ဃ။ပ။ တ္ထေရာနံ ဝိယာတိ၊ ကား။ မဟာသ်ဃရက္ခိ–တတ္ထေရဿ ဝိယ စ၊ မထေရ်၏ကဲ့သို့ငင်း။ တဿေ၀၊ ထိုမထေရ်၏ပင်လျှင်။ ဘာ၀ိနေယျသ်ဃ ရက္ခိတတ္ထေရဿ ဝိယ စ၊ တူဖြစ်သော သ်ဃရက္ခိတမထေရ်၏ကဲ့သို့ငင်း။ ။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှါ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဣဒ၊ ဤအရပ်သို့။ အာဂတာ၊ လာခဲ့ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာ ဇနေဿ၊ များစွာသော လူအပေါင်းအား။ ဝိပ္ပဋိသာရော၊ နလုံး မသာခြင်းသည်။ ဘ၀ိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလတ့ံ။ ဣတိ အ၀ိပ္ပါယော၊ တည်း။ အစ္ဆရိကာယာတိ၊ ကား။ အဂုံလိဖောဋနေန၊ လက်ဖျစ် တွက်ခြင်းဖြင့်။ အသတိယာတိ၊ ကား။ သတိသမ္မောသေန၊ သတိမေ့သဖြင့်။ အညာဏ၀ပကတန္တိ၊ အညာဏောန၊ မသိသဖြင့်။ အ၀ရဏ္ဏိတ္တာ၊ ချုတ်ယွင်း၍။ ကတံ၊ သော။ အဇာနိတ္တာ၊ မသိမူ၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော အမှုကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက် တည်း။

အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိတိ၊ ကား။ သုတ္တဂေယျာဒိသုတရဟိတော၊ သုတ္တဂေယျအစရှိသော သုတမှကင်းသည်။ ဟောတိစေ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ သီလေသု အသမာဟိတောတိ၊ ကား။ ပါတိ။ပ။သီလေသုပိ၊ ပါတိမောက္ခသံ၀ရအစရှိသော သီလတို့၌လည်း။ နဿမ္ဘာ ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာ မတည်သည်။ ဟောတိ စေ၊ အံ့။ နာသ သမ္ဘဇ္ဇတေ သုတန္တိ၊ ကား။ သီလရ ဟိတသ၊ သီလမှကင်းသော။ အသ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုတံ၊ သုတသည်။ အတ္ထာနောစ၊ အားငင်း။ ပရေသဉ္စ၊ တို့အားငင်း။ သမ္ဘတ္တိအာ၀ဟံ၊ ပြည့်စုံခြင်း စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ဆောင်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံပုရိသ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဿီလော၊ သီလ မရှိသူတည်း။ ဣတိ၊ သွင်းကုန်၍။ သိက္ခာကာမာ၊ သိက္ခာကိုအလိုရှိသော သူတို့သည်။ တဿ၊ ထိုသီလ မရှိသော သူ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ နဥပသင်္ကမန္တိ၊ မချဉ်းကပ်ကုန်။ ဗဟုသုတောပိ စေတိ ဇဋ္ဌ၊ ၌။ စေတိ၊ စေဟူသော ပုဒ်သည်။ နိ၀ါတမတ္တံ၊ နိ၀ါတ်မျှသာတည်း။ ပသ်သိတောတိ၊ ကား။ ပသ်သိတော ဇ၀၊ နာမ၊ ရှိုးမွမ်းအပ်သည် မည်သည် သာလျှင်တည်း။

ရာဂ၀သေန အပရာမဋ္ဌ၀ဟဏေန၊ ရာဂ၏အစွမ်းဖြင့် မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်အပ်သည်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းဖြင့်။ တဏှာ ပရာမာသာဘာ၀ံ၊ တဏှာပရာမာသ၏ မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ တထာရူပန္တိ၊ ကား။ ရာဂ၀သေန၊ ဖြင့်။ အပရာမဋ္ဌံ၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်အပ်သော။ ဘိန္ဒိတ္တာတိ၊ ကား။ ဟနိတ္တာ၊ နှိပ်စက်ရိုက်နှက်၍။ သညေ၀ေသာမီတိ၊ ကား။ [၇၇] အပ္ပက်ဝေလ်၊ အနည်း ငယ်သော ကာလ၀ပတ်လုံး။ မ်၊ ငါကို။ ဝိသ၀ေတုံ၊ လွတ်ထားခြင်းငှါ။ သညတ္တိ၊ ကောင်းစွာ သိနားလည်ခြင်းကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ အ၀ိပ္ပါယော၊ တည်း။ အဇ္ဇိယာမီတိ၊ ကား။ ဇ၀ုစ္ဆာမိ၊ စက်ဆုပ်ပါ၏။ ဟရာယာမီတိ၊ ကား။ လဇ္ဇာမိ၊ ရှက်ပါ၏။

ပလိ၀ပ္ဖောတိ၊ ကား။ သီ၀ဇ္ဇော၊ နစ်လျက်။ ၀ါ၊ တနည်း။ သမ္ဘက္ခိတော၊ လူးလဲလျက်။ သီလေနေ၀ သဒ္ဓိ မရိဿမီတိ၊ ကား။ သီလံ၊ ကို။ အ၀ိနာသေဇ္ဇော၊ မပျက်စေမူ၍။ တေန၊ ထိုသီလနှင့်။ သဟေ၀၊ အတူတကွသာလျှင်။ မရိဿာမိ၊ သေအံ့။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါမျှလည်း။ တံ၊ ထိုသီလကို။ နပရိစ္စဇိဿာမိ၊ မစွန့်အပ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဘ၀ါဒါနေ၊ ဘ၀အသစ်ကို ယူသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သီလေန၊ နှင့်။ ဝိယောဂေါ၊ ကွဲကွာခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဘ၀မေ၀၊ ဘ၀ကိုပင်လျှင်။ နအာဒိယိဿာမိ၊ မယူတော့အံ့။ ဣတိ အ၀ိပ္ပါယော၊ တည်း။ ရောဂ သမ္ဘသ္ဇော်တိ၊ ကား။ ရောဂဘူတ်၊ ရောဂါ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝေ၀ဏ်၊ ကိုငင်း။ ဝေ၀နာမုခေန၊ ဝေ၀နာကို ပဓာနအရင်းခံပြုသဖြင့်။ သေသာရူပ ဓမ္မေစ၊ ကြွင်းသော နာမ်တရားတို့ကိုငင်း။ ရူပဓမ္မေ စ၊ ရုပ်တရားတို့ကိုငင်း။ ပရိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ဝိပဿန္တော၊ ရှုလျက်။

ရုပ္ပတောတိ၊ ကား။ ဝိကာရ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာပါဒိယမာနသရီရသ၊ ရောက်စေအပ်သော ကိုယ်ရှိသော။ ပရိသုဿတီတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သုဿတိ၊ ခြောက်၏။ ယထာကိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ။ ပုပ္ပံ။ပ။ကတံ၊ ပုပ္ပံ။ ပ။ ကတံဟု မိန့်ဆို၏။ သူရိယာတပသန္တတ္တော၊ နေပူရောင်ဖြင့် ပူလောင်အပ်သော။ ပံသုနိ၊ မြေမှုန့်၌။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော။ သိရီသာဒိပုပ္ပံ၊ ကုက္ကိုအစရှိသော ပန်းသည်။ (ပရိသုဿတိ) ဝိယ၊ ခြောက်သွေ့သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဇည္ဇန္တိ၊ ကား။ အမနုည၊ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိ။ ဒိဂုစ္ဆနိယံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်း၏။ ဧညသခါတန္တိ၊ ကား။ ဧညန္တိ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗာလေဟိ၊ လူမိုက်တို့သည်။ ကိတ္တိတံ၊ ပြောဆိုအပ်၏။ ဣဒေ ရူပံ အပဿတောတိ၊ ကား။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အပဿတော၊ မမြင်သော။ အဝိဒ္ဒသုနော၊ မသိသူသည်။ ဧည်ဿန္တိ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဟူ၍။ ပသံသိတံ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ ဓိရတ္ထုမန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ကို။ ဓိ အတ္ထု ဣမံဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ ဓိသဒ္ဒယောဂေန၊ ဓိသဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝိသေသန, ဝိသေသျပုဒ်တို့၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣမသ္မ ပူတိကာယသ္မ၊ ဤပုပ်သော ကိုယ်၏။ ဓိကာရော၊ ထွိုဖွယ်စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒုဂ္ဂန္ဓိယန္တိ၊ ကား။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မကောင်းသော အနံ့ရှိသော။ ယထာဝုတေ၊ ဆိုအပ်သော။ ယတ္ထ ပူတိကာယေ၊ အကြင်ပုပ်သော ကိုယ်၌။ ရာဂဟေတု၊ ရာဂဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပမတ္တာ ပမာဒံ အာပန္နာ၊ မေ့လျော့ခြင်း သို့ရောက်ကုန်၏။ ပဇာတိ၊ ကား။ သတ္တာ၊ သတ္တာဝါ တို့သည်။ ဟာပေန္တိ မဂ္ဂ သုဂတူပပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သုဂတူပပတ္တိယာ၊ သုဂတိ၌ ဖြစ်ခြင်း၏။ မဂ္ဂ၊ လမ်းကြောင်းဖြစ်သော။ သီလမ္မိ၊ သီလကိုသော်လည်း။ ဟာပေန္တိ၊ ဆုံးရှုံးစေကုန်၏။ ဈာနာဒီ၊ ဈာန်စသည်ကို။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သာဝကခီဏာသဝါ၊ သာဝကရဟန္တာ တို့ကို။ ကေဝလ၊ သက်သက်။ အရဟန္တောတိ၊ ရဟန္တာတို့ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတရေ ပန၊ ဤမှတပါး သော ရဟန္တာတို့ကိုကား။ ဝိသေသနေန၊ ဂုဏ်ထူးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပစ္ဆေက ဗုဒ္ဓါတိ၊ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါတို့ဟူ၍ရင်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါတိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားတို့ဟူ၍ရင်း။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟန္တာဒီနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗဒရထပဋိပ္ပ ဿဒ္ဓိယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗကိလေသဒရထပဋိပ္ပ ဿဒ္ဓိယာ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာအပူတို့ကို တဖန်ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။

ဒုတိယသီလပဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ

ပါဏာတိပါတာဒီနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဒိန္နာဒါနာဒီနံ၊ အဒိန္နာဒါန် အစရှိကုန်သော။ အဂ္ဂမဂ္ဂဝဏ္ဏ ကိလေသပရိယောသာနာနံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သော ကိလေသာ အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပဟာနာဒီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝေရမဏိအာဒီနံ၊ ဝေရမဏိအစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးပါးသော သီလတို့ကို။ (သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု၊ အချို့ပေစာတို့၌။ ပဟာနဝေနာတိ၊ ဟူ၍။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။ သာ၊ ထိုရေးသားချက်သည်။ ပမာဒလေခါ၊ ရေကူးသူတို့၏ မေ့လျော့၍ ရေးချက်တည်း။ ပါဏာတိပါတ သ ပဟာနံ သီလန္တိ၊ ကား။ ဟိရောတ္တပ္ပကရုဏာလောဘာဒိပမုခေန၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပကရုဏာ အလောဘစသည် ပြဓာန်းသော။ ယေန ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေန၊ အကြင်ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့်။ ပါဏာတိပါတော၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပါဏာတိ ပါတသ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ သီလနဋ္ဌေန၊ သီလနအနက်ကြောင့်။ သီလံ၊ မည်၏။ တထာ၊ တူ။ [၇၈] ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝိရတိ၊ ကြဉ်ရှောင်ကြောင်းဟူသော။ ဝေရမဏီ၊ ကြဉ်ခြင်းသည်။ သီလံ၊ မည်၏။ ပါဏာတိပါတသ၊ ကို။ ပဋိက္ခေပစေတနာ၊ ပယ်သော စေတနာဟူသော။ စေတနာ၊ သည်။ သီလံ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတသ၊ ကို။ သံဝရဏံ၊ ပိတ်ခြင်းဟူသော။ ပဝေသဒ္ဓါရပိ ဓာနံ၊ ဝင်ပေါက်ကို ပိတ်ခြင်းဟူသော။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သီလံ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတသ၊ ကို။ အဝီတိက္ကမနံ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ မည်၏။ အဒိန္နာဒါနသာတိ အာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အဘိဇ္ဈာဒီနံ၊ စသည်တို့ကို။ အနဘိဇ္ဈာဒိဝသေန၊ အနဘိဇ္ဈာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေရမဏိစေတနာ၊ ဝေရမဏိနှင့်စေတနာ တို့သည်။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုအနဘိဇ္ဈာ စသည်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့တည်း။ သံဝရာဝိတိက္ကမာ၊ သံဝရနှင့်အဝီတိက္ကမ တို့သည်။ တပ္ပမုခါ၊ ထိုအနဘိဇ္ဈာစသည်လျှင် အမှူးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။

ဧဝံ၊ သို့။ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဟာနသီလာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ဣဒါနိ၊ ၌။ သဉ္ဇပါယာနံ၊ အကြောင်းဥပါယ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ အဌ္ဌံ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ အဌာရသန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပဿနာနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ အရိယာမဂ္ဂါနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တာနိ၊ ထိုပဟာနသီလစသည်တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နေက္ခမ္မေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်၍ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ နေက္ခမ္မေနာတိ၊ ကား။ အလောဘပ္ပဓာနေန၊ အလောဘပြဓာန်းသော။ ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေန၊ ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့်။ ဟိ၊မှန်၏။ ကာမပဋိပက္ခာ၊ ကာမ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နေက္ခမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟာနံ သီလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပဟာနသီလာဒီ နိ၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနေ ယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဝိသေသမေဝ၊ သာလျှင်။ ဝက္ခာမ၊ ကုန်အံ့။ အဗျာပါဒေနာ တိ၊ ကား။ မေတ္တာယဖြင့်။ အာလောကသညာယာတိ၊ ကား။ ဝိဘူတံ ကတ္တာ၊ ထင်ရှားအောင်ပြု၍။ မနသိကရဏေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိ တအာလောကသဉ္ဉာနေန၊ ထင်သော အလင်းကို မှတ်သားခြင်းဖြင့်။ အဝိက္ခေပေနာတိ၊ ကား။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။

ဓမ္မဝဝတ္ထာနေနာတိ၊ ကား။ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ၊ တိုကို။ ယာထာဝနိစ္ဆယေန၊ မုန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ သပစ္စယနာမရူပဝ ဝတ္ထာနေနာတိပိ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ် တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။

ဇဝ၊ သို့။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနီဝရဏာပဟာနေန၊ တို့ကိုပယ်ခြင်းဖြင့်။ (ဒသေတွာ–၌ စပ်) အဘိဏ္ဍ လောကေ ပဟာယာတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တာယ၊ ဟောအပ်သော။ (ပဋိပဒါယ၌စပ်) ပဌမဈာနာဓိဂမသ၊ ရခြင်း၏။ ဥပါယဘူတာယ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော အကျင့်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟာနသီလာဒီနိ၊ ပဟာနသီလ စသည်တို့ကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သဉ္ဇပါယာနံ၊ အကြောင်းဥပါယ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌသမာပတ္တိအာဒီနံ၊ ပတ်စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ငါ။ ဥဏှောနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်၏။ နာမရူပ။ပ။ ဝိတရဏာနံ၊ နာမရူပရိဂ္ဂဟညာဏ်, ကင်္ခါဝိတရဏညာဏ်တို့၏။ ဝိဘန္ဒဘူတသ၊ ထူးသော အနောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မောဟသ၊ ကို။ ဒူရီကရဏေန၊ ဝေးစွာ ပြုသဖြင့်။ ဥတပရိညာယ၊ ညာ၌။ ဌိတသ၊ တည်သောယောဂီအား။ အနိစ္စသညာဒယော၊ အနိစ္စ သညာ စသည်တို့သည်။ သိဒ္ဓန္တိ၊ ပြီးကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ ဈာနသမာပတ္တီသု၊ တို့၌။ အဘိရတိနိမိတ္တေန၊ မွေ့လျော်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ပါမောဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ အနဘိရတိယာ၊ ထိုဈာန်သမာပတ်တို့၌ မမွေ့လျော်ခြင်းကို။ ဝိနောဒိတာယ၊ ပယ်ဖျောက်အပ် ပြီးသည်ရှိသော်။ ဈာနာဒီနံ၊ ဈာန်စသည်တို့ကို သမဓိဂမော၊ ရခြင်းသည်။ (သိဒ္ဓေတိ၊ ပြီး၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရတိ။ပ။ ဒါလနာဒိ၊ အရတိကိုပယ်ဖျောက်ခြင်း, အဝိဇ္ဇာကို ခွဲဖျက်ခြင်း စသည်သည်။ (ဤ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အခြားနီဝရဏ တို့ကို ယယ်ခြင်းကို ယူအပ်၏) သမာပတ္တိဝိပဿနာနံ၊ တို့၏။ ဥပါယော၊ ရကြောင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဏှောန။ပ။ အရတိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥပ္ပဋိပါဋိ နိဒ္ဒေသော၊ အစဉ်မဟုတ်သဖြင့် ပြခြင်းသည်။ (ဥဏှောန အပိုဒ်ကို နောက်မှ ဆိုသင့်လျက် ရှေး၌ ဆိုခြင်းကို ဆိုလိုသည်) နီဝရဏ သဘာဝါယ၊ နီဝရဏသဘောရှိသော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ နီဝရဏေသုပိ၊ အောက်နီဝရဏတို့၌လည်း။ သင်္ခါဟဒဿနတ္ထံ၊ ရေတွက်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

[၇၉] ပဌမေန။ပ။ အာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ သီလဘာဝေါ၊ သီလအဖြစ်သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ပါ နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဈာန်တို့၌။ ဝိရတိယာ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်မူလည်း။ ကထံ၊ နည်း။ ဟိ၊ စောဒနာသင့်စွ။ သုဝိသုဒ္ဓ ကာယကမ္မာဒိကသ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်ပြီးသော ကာယကံစသည် ရှိသောသူအား။ စိတ္တသမာဓာနဝသေန၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်၏ ကောင်းစွာတည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣမာနိ၊ ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိတ္တကုသလာနိ ဝိယ၊ ကာမကုသိုလ်တို့ကဲ့သို့။ ကာယကမ္မာဒိဝိသောဓနဝသေန၊ ကာယကံ စသည်ကို သုတ်သင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နေ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာ ဝိယ၊ မဂ်ဖိုလ်တရားကဲ့သို့။ ဒုစ္စရိတ။ပ။ ဝသေန၊ ဒုစရိုက် ဒုရာဇီဝတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း, တဖန်ငြိမ်းစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာပိ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ ဇော်၊ ဤစောဒနာစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ မဟဂ္ဂတဓမ္မေသု၊ မဟဂ္ဂုတ်တရား တို့၌။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချ အားဖြင့်။ သီလနဋ္ဌေ၊ သီလန အနက်သဘောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဝိရမဏဋ္ဌေ၊ ကြဉ်ခြင်း အနက်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ ဇော်၊ ဤ"ပဌမေန။ပ။ သီလံ" အစရှိသော စကားကို။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သော ပရိယာယော၊ သည်။ ကော ပန၊ အဘယ်နည်းဟူမူ ကား။ မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ၊ မဟဂ္ဂုတ်တရား တို့သည်။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ ပဋိပက္ခေ၊ တို့ကို။ ပဇဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက်တို့မှ။ သြရတာ၊ ကြဉ်ရှောင်သည် မည်ကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည် လည်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ် သို့။ နေ အာရောဟန္တိ၊ မတက်ကုန်။ ဇဝ၊ ဤအခြင်းအရာဖြင့်။ သံဝုတာ နာမ၊ ပိတ်ဆို့အပ်, စောင့်စည်းအပ်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇတေသု၊ ဤဈာန်တို့၌။ ပရိယုဋ္ဌာနသင်္ခါတော၊ သော။ မနောဒ္ဓါရေ ဝိတိက္ကမော၊ မနောဒ္ဓါရ၌ လွန်ကျူးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိတိက္ကမာတိ စ၊ အဝိတိက္ကမတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ စေတနာ ပန၊ စေတနာသည် ကား။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုဈာန်တို့နှင့်ယှဉ်သော စေတနာ ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သော အယံ အတ္ထော၊ ထိုပရိယာယ် အနက် သည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဂမိဿတိ၊ တဲ့။ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁–၄၈၊ ကြောင်းရေ ၁ဝ၌ "ဇတ္ထ စ ပဟာနန္တိ" စသော စကားကို ဆိုလိုသည်) ဇဝ၌ ကတ္တာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဝိတက္ကာဒိပဟာနဝစနမ္မိ၊ ဝိတက်စသည်ကို ပယ်သည်ဟူသော စကားကိုလည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်၏။ သီလံ၊ သည်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ ဖြင့်။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်တရား တို့ကို။ ပဟာယကံ၊ ပယ်တတ်သည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သင့်ပေ။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အကုသလဝိတက္ကာဒယော၊ အကုသိုလ်ဝိတက် စသည်တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ စ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သည်လည်း။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ ပဌမဈာနုပစာရေယေဝ၊ ပဌမဈာန်၏ ဥပစာ၌ ပင်လျှင်။ ဒုက္ခသ၊ ကို။ ပဟာနံ စ၊ ပယ်ခြင်းသည်ရင်း။ စတုတ္ထဈာနုပစာရေယေဝ၊ ပင်လျှင်။ (ဇဝ လိုက်သည်) သုခသ၊ ကို။ ပဟာနံ စ၊ သည်ရင်း။ ကိဉ္စိပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အတိသယပဟာနံ၊ အလွန်အကဲအားဖြင့် ပယ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စတုတ္ထေန။ပ။ ပဟာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာကာသာ။ပ။ အာဒီသု၊ တို့၌။ ယံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ အာရုပ္ပကထာ ယံ၊ အရူပဈာန်ကို ဆိုရာစကား၌။ အာဂမိဿတိ၊ တဲ့။

အနိစ္စသ၊ မမြဲသည်ကို။ အနုပဿနာ၊ အဖန်ဖန်ရှုခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ အနုပဿနာ၊ သည်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဇော်၊ ဤအမည်သည်။ တေဘူမိကဓမ္မာနံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော တရားတို့၏။ အနိစ္စတံ၊ မမြဲသည်

၏ အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ နာမ်၊ တည်း။ နိစ္စသညာယာတိ၊ ကား။ သစ်တ
ဓမ္မော၊ တို့သည်။ (သစ်တဓမ္မေသု–ဟူသော မူကွဲက သာ၍ကောင်းသည်၊ သစ်တတရားတို့၌–ဟု အနက်ပေး၊ ပဝတ္တာယ–၌
စပ်) နိစ္စာ၊ မြဲကုန်၏။ သဿတာ၊ အမြဲတည်ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာသညာယ၊ ကို။
သညာဂဟဏေနေဝ၊ သညာကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒိဋ္ဌိစိတ္တာနမ်ိ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်စိတ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏ၊ ယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။
ဣတော၊ ဤမှ။ ပရာသုပိ၊ နောက်အနုပဿနာတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ သစ်ါရေသု၊
တို့၌။ နိဗ္ဗိန္ဒနာကာရေန၊ ငြီးငွေ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နန္ဒီယာတိ၊ ကား။ သပ္ပိ
တိကတဏှာယ၊ ပီတိနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာကို။ ဝိရာဂါနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ ဝိရဇ္ဇနာကာရေန၊ တပ်မက်ကင်းသော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ရာဂဿာတိ၊ ကား။ သစ်ါရေသု၊ တို့၌။ ရာဂဿ၊ တပ်မက်ခြင်းကို။
နိရောဓေနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ သစ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ အနုပဿနာယ၊ ရှုသော ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝါ၊
တနည်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ရှုလတ်သော်။ သစ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊ ချုပ်သာလျှင် ချုပ်ကုန်၏။
အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝဝသေန၊ တဖန် ဘဝ အလိုအားဖြင့်။ နဥ္ဇပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧवं၊ ဤအခြင်းအရာဖြင့်။
အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ နိရောဓနုပဿန၊ မည်၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ နိရောဓနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နိရောဓေတိ၊
ချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ဣတိ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏၊ အယံ၊ ဤနိရောဓနုပဿနာသည်။ ဗလပ္ပတ္တာ၊
အားအစွမ်းသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ အားကောင်းသော။ မုဠှတုကာမတာ၊ တာဉာဏ်ပေတည်း။ (မြန်မာမူအချို့၌ မုဠှတုကာမတာ
ယဟု ယ–ပိုလျက်ရှိ၏။ မသင့်) သစ်ါရာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိနိဿဇ္ဇနာကာရေန၊ စွန့်လွှတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ
အနုပဿနာ၊ သည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤပဋိ နိဿဂ္ဂါနုပဿနာသည်။ ပဋိသစ်ါနုပဿနာ၊
တည်း။ [၈၀] အာဒါနဿတိ၊ ကား။ နိစ္စာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဏဿ၊ ယူခြင်းကို။ သန္တတိသမူဟကိစ္စာရမ္မဏဝသေန၊ အစဉ်,
အပေါင်းကိစ္စ, အာရုံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကတ္တဂဟဏံ၊ တခုတည်း တကိယ်တည်း တယောက်တည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူခြင်း
သည်။ ဃနသညာ၊ မည်၏။ တဿ ဃနသညာယ၊ ညာကို။ အာယူဟနသာတိ၊ ကား။ အဘိ သစ်ံရဏဿ၊ ပြုပြင်ခြင်းကို။
သစ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အဝတ္ထာဝိသေသောပတ္တိ၊ အိုရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူသော အခိုက်အတန့်အထူးသို့ ရောက်ခြင်းသည်။
(အဝတ္ထာဒီဟု အာဒိနှင့်တကွရှိသော သျာမုမြန်မာမူတို့အား မသင့်။ အာဒိမပါသော သီမူသာ သင့်သည်) ဝိပရိဏာမော၊
ဖောက်ပြန်ခြင်းမည်၏။ ခုဝသညာယာတိ၊ ကား။ ထိရဘာဝဂဟဏဿ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ယူခြင်းကို။ နိမိတ္တသာတိ၊
ကား။ သမူဟာဒိဃနဝသေန စ၊ သမူဟ စ သောဃနဏ၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ၊ မိမိကိစ္စအပိုင်းအခြား
ရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ သစ်ါရာနံ၊ တို့၏။ သဝိဂ္ဂဟတာယ၊ ကိုယ်အထည်ဒြဗ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဏိဓိယာတိ၊ ကား။
ရာဂါဒိပဏိဓိယာ၊ ရာဂစသော တောင့်တခြင်းကို။ (ဤ၌ အာဒိ ပိဟန်ရှိ၏။ နောက်အခြားမဲ့၌ ဆိုလတ့်သော အရကောက်
စကားနှင့်ညှိလျှင် ရာဂပဏိဓိယာသာ လိုသည်) တဏှာဝသေန၊ တဏှာအလိုအားဖြင့်။ သစ်ါရေသု၊ တို့၌။ နိန္ဒတာယ၊
ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အဘိနိဝေသဿတိ၊ ကား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ အတ္တဟု ရှိသော ဒိဋ္ဌိကို။
အနိစ္စဒုက္ခာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗတေဘူမကမ္မတိရဏာ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမကတရားတို့ကို
စူးစမ်းဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အဓိပညာမ္မဝိပဿနာ၊ မည်၏။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿာတိ၊ ကား။ အသာရေသု၊ အနှစ်မရှိ
သောတရားတို့၌ ဝါ၊ အနှစ် မဟုတ်သော တရားတို့၌။ သာရဂ္ဂယဏဝိပလ္လာသဿ၊ အနှစ်ရှိသည်ဟု အနှစ်ဟု ယူခြင်းဟူသော
ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်ဟူသည်။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တာ၊ ခိုင်မြဲသည်
၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ အနိစ္စာဒိ အနုပဿနာဝ၊ ပင်လျှင်တည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ကေစိ၊ ဆိုကုန်၏။
သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနန္တိ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ နာမ်ရုပ်တို့ကို မြင်သောဉာဏ်ဟူ၍။ အပရေ၊ တို့က ဆိုကုန်၏။ ဣဿရ
ကုတ္တာဒိဝသေန၊ ကမ္မာအရှင်ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းခြင်း စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ လောကော၊ သည်။ သမုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။
ဣတိ၊ သို့။ အဘိနိဝေသော၊ သက်ဝင်ယူဆခြင်းသည်။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ ဥစ္ဆေဒဿသဿတာဘိနိဝေသောတိ၊
ပြတ်စဲသည်, တည်မြဲသည်ဟု သက်ဝင်ယူဆခြင်းဟူ၍။ ကေစိ၊ ဆိုကုန်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်ကာလ၌။
အဟောသိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့ရှိခဲ့လေသလော။ ဣတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ၊ ဤသို့စသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ သံသယာပတ္တိ၊ ယုံမှား
ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ ဣတိ အပရေ၊ ကုန်၏။ သစ်ါရေသု၊ တို့၌။ တာဏလေဏဘာဝ
ဂဟဏံ၊ စောင့်ရောက်တတ်သော ကိုးကွယ်ရာ ပုန်းအောင်းရာ၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူခြင်းသည်။ အာလယာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။
အာလယရတာ အာလယသမ္မုဒိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ အာလယော၊ မည်၏။ သာဧဝ၊ ထိုတဏှာ
သည်ပင်လျှင်။ စက္ခာဒီသု စ၊ စက္ခုစသည်တို့၌ရင်း။ ရူပါဒီသု စ၊ ရူပါရုံစသည် တို့၌ရင်း။ အဘိနိဝိသနဝသေန၊ ရှေးရှု
သက်ဝင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အာလယာဘိနိဝေသောတိ၊ ဝေသမည်၏ ဟူ၍။ အပရေ၊ ကုန်၏။ ဧवं
ဣတိ၊ သို့အပြစ်ရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဏာ သစ်ါရာ၊ တို့ကို။ ပဋိ နိဿဇ္ဇိယန္တိ၊ စွန့်အပ် စွန့်ထိုက်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိသစ်ါနုပဿနာ၊ မည်၏။ အပ္ပဋိသစ်ါ၊ တဖန် မရှုခြင်းဟူသည်။
ပဋိသစ်ါယ၊ တဖန် ရှုသော ဉာဏ်၏။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မောဟပ္ပဓာန၊ မောဟပြဓာန်း
ကုန်သော။ အကုသလဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ ဝဋ္ဋတော၊ ဝဋ် ၃–ပါး၊ ဝိဂတတ္တာ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။
ဝိဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝဋ္ဋကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌။ နိန္ဒဘာဝသစ်ါတေန၊ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အနုပဿ
နေန၊ ရှုခြင်းဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၊ မည်၏။ သစ်ါရုပေက္ခာ စေဝ၊ ကွာကိုင်း။ အနုလောမ ဉာဏဉ္စ၊

ဥဏ္ဏကိုရင်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) သညောဂါဘိနိ–ဝေသော၊ သဟူသည်။ သံယုဇ္ဇနဝသေန၊ ယှဉ်တွဲသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သခ်ါ ရေသု၊ တို့၌။ အဘိနိဝိသန်၊ သက်ဝင်၍ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။

ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနိန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။ သဟဇေကဋ္ဌာနဋ္ဌ၊ တကွဖြစ်သည့် အလိုအားဖြင့် တခုတည်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ တည်သော ကိလေသာတို့ကိုရင်း။ ပဟာနေကဋ္ဌာနဋ္ဌ၊ ပယ်သည့်အလိုအားဖြင့် တဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၌တည်သော ကိလေသာတို့ကိုရင်း။ သြဠာရိကာနန္တိ၊ ပုဒ်ကို။ ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဇေ၊ အထက်မဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ် ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူသည်ရှိသော်။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာပိ၊ သောတာ ပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့သည်လည်း။ ဒုတိယမဂ္ဂဝဇ္ဇေဟိ၊ ဒုတိယမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သော ကိလေသာ တို့ထက်။ သြဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အဏုသဟဂတာနန္တိ၊ ကား။ အဏုဘူတာန်၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒံ၊ ဤဝိသေသနပုဒ်ကို။ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဇေ၊ အောက်မဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝုတ္တော၏။ သဗ္ဗ ကိလေသာနန္တိ၊ ကား။ အဝသိဋ္ဌသဗ္ဗကိလေသာန်၊ ကြွင်းသော အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဌမမဂ္ဂါဒီဟိ၊ စသည် တို့ဖြင့်။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသော။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ပုန၊ တဖန်။ နပဟီယန္တိ၊ မပယ်အပ်ကုန်။

[၈၁] စိတ္တသ။ပ။သံဝတ္တန္တီတိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာယ၊ နှလုံးသာရှင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ရင်း။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကုသလာနိ သီလာနိ၊ ကုသိုလ်သီလတို့သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဝိပ္ပဋိသာ ရတ္ထာနိ၊ နှလုံးသားရှင်ခြင်း အကျိုးရှိကုန်၏ ဣတိ၊ ဤသို့ရင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဝိပ္ပဋိသာရော၊ သည်။ ပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ နှစ်သိမ့်အားရခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဣတိ၊ သို့ရင်း) ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ရင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပါမောဇ္ဇာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ပီတိယာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှါ။ (ဣတိ၊ ရင်း) ပမုဒိတသ၊ ဝမ်းမြောက် သောသူအား။ ပီတိ၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ရင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပီတိယာ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပီတိ၊ သည်။ ပဿဒ္ဓတ္ထာယ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဣတိ၊ ရင်း) ပီတိမနသ၊ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသူ၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။ ဣတိ၊ သို့ရင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဿန္ဓိ၊ သည်။ သုခတ္ထာယ၊ ချမ်းသာအကျိုးငှါ။ (ဣတိ၊ ရင်း) ပဿဒ္ဓကာယော၊ ငြိမ်းသော ကိုယ်ရှိသောသူသည်။ သုခံ၊ ကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ဣတိ၊ ရင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သောမနဿာယ၊ စိတ်ရှင်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ သုခတ္ထာယ သုခံ ဝေဒေတီတိ ဧတ္ထ၊ သုခတ္ထာယ ဟူသောပါဋ်, သုခံ ဝေဒေတိဟူသော ပါဋ်တို့၌။ သောမနဿံ၊ သောမနဿကို။ သုခန္တိ၊ သုခ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အာသေဝနာ ယာတိ၊ ကား။ သမာဓိဿ၊ ၏။ အာသေဝနာယ၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်း ထုံခြင်းငှါ။ ဟိ၊ မှန်၏။ နိရာမိသေ၊ အာမိသ ကင်းသော။ သုခေ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးစီးလတ်သော်။ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သမာဓိ၊ သည်။ သိဒ္ဓေါယေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ အာသေဝနာယ၊ ငှါ။ ပဂုဏဗလဝ ဘာဝါယ၊ လေ့လာအားရှိသည်၏အဖြစ်အလို့ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဘာဝနာယာတိ၊ ကား။ တသ္မေ သမာဓိဿ၊ ၏ပင်လျှင်။ ဝမ္ဘိယာ၊ ပွားခြင်းငှါ။ ဗဟုလီကမ္မာယာတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ကိရိယာယ၊ ပြုခြင်းငှါ။ အလက်ံရာယာတိ၊ ကား။ တသ္မေ သမာဓိဿ၊ ၏ပင်လျှင်။ ပသာဒေန။ပ။ တ္တိယာ၊ အဆင်တန်ဆာဖြစ်သော သဒ္ဓါဇြဲ စသည်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ အလက်ံရာယ၊ အဆင်တန်းဆာအလို့ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိက္ခာရာယာတိ၊ ကား။ အဝိပ္ပဋိ သာရာဒိကဿ၊ အစရှိသော။ သမာဓိသမ္ဘာရဿ၊ သမာဓိ၏ အကြောင်းအဆောင်အဦး၏။ သိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ တသ္မေ သမာဓိဿ၊ ၏ပင်လျှင်။ ပရိက္ခာရာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ပရိက္ခာရသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ဘာရတ္ထော၊ အဆောက်အဦးအနက်ရှိ၏။ ကိမိဝ၊ မူ။ ယေ စ ခေါ။ပ။ သမုဒါနေတဗ္ဗာတိအာဒီသု ဝိယ၊ အစရှိသော ပါဋ်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။ သမ္ဘာရောတိ စ၊ အဆောက်အဦးဟူသည်မှာလည်း။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့ အကြောင်းကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ ပရိက္ခာရသဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒါကို။ (ဝုတ္တော–၌စပ်) ရထော။ပ။အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဋ်တို့၌။ အလက်ံရတ္ထော၊ အဆင်တန်ဆာ ဟူသော အနက်ရှိသည်ဟူ၍ရင်း။ (ဣတိကြေ) သတ္တဟိ။ပ။ အာဒီသု၊ ပါဋ်တို့၌။ ပရိဝါရတ္ထော၊ အခြံအရံ ဟူသော အနက်ရှိသည် ဟူ၍ရင်း။ ကိဠာပိ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဒ၊ ဤပဋ္ဌာနဒါပါဋ်၌။ အလက်ံရပရိဝါရာနံ၊ အလက်ံရနှင့် ပရိဝါရတို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘာ ရတ္ထောတိ၊ သမ္ဘာရအနက် ရှိသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ပရိဝါရာယာတိ၊ ကား။ မူလကာရဏာဘာဝေနေဝ၊ အကြောင်းရင်း ၏အဖြစ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိဝါရ။ပ။ သာဓနေန၊ အခြံအရံဖြစ်သော သတိ ဝီရိယ အစရှိသော တရားအထူး တို့ကို ပြီးစေသဖြင့်။ ပရိဝါရ သမ္ဘတ္တိယာ၊ အခြံအရံ၏ ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါရိပူရိယာတိ၊ ကား။ ဝသီဘာဝ သမ္ဘာပနေန စ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘာဝါပါဒနေန စ၊ ပဒဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့်ရင်း။ ပရိပုဏ္ဏဘာဝ သာဓနတော၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပါရိပူရိ ယာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဇော်၊ သို့။ သုပရိသုဒ္ဓသီလမူလက်၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သီလလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သဗ္ဗာ ကာရပရိပူရံ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြည့်စုံသော။ သမာဓိ၊ ကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သမာဟိတော၊ တည်ကြည်သော သူသည်။ (ယထာဘူတံ၊ စွာ။) ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ဇာနံ ပဿံ၊ သိသော မြင်သောသူသည်။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့သောသူသည်။ [၈၂] ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သီလမူလကာနိ၊ သီလလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ သမာဓိ ပဒဋ္ဌာနာနိ၊ သမာဓိလျှင် ပဒဋ္ဌာန်ရှိကုန်သော။ ပယောဇနာနိ၊ အကျိုးတို့ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ဇေဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒါယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကို။ ဒဿိတာယ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုနိဗ္ဗိဒါ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ၊ ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်ကို။ ဒဿိတမေဝ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ) တသ္မိံ၊ ထိုယထာဘူတဉာဏ်အမြင်သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ၏။ အသိဒ္ဓေနတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ နိဗ္ဗိ ဒါဒယော၊ စသည်တို့ကို။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ ဇော်၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဇေ့ဌ၊ ဤဆိုခဲ့သော စကားရပ်၌။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ရုပ်နာမ်တို့ကို မြင်သောဉာဏ်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဇော်၊ ဤသို့။ ဇေ့ဌ၊ ဤအရာ၌။ အမတ။ပ။ ပရိယောသာနံ၊ အမြိုက်မဟာ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိသော။ သီလဿ ပယောဇနံ၊ သီလ၏ အကျိုးကို။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဟာနာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ သီလတ္တံ၊ သီလအနက်ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ဇေ့ဌ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပဇဟနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသည်။ ပဟာနံ၊ ပဟာနမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုပဟာနပုဒ်၏။ ဘာဝသာဓနတံ၊ ဘာဝသာဓနဖြစ်ခြင်း အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ပဟာနန္တိ။ပ။ နိဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ အသ၊ ထိုပဟာန၏။ ဓမ္မဘာဝေါ၊ သဘောတရား၏ အဖြစ်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် (နာ ၇၇) ၌။ သံဝဏ္ဏိတမေဝ၊ ဖွင့်အပ်ခဲ့ပြီးသည်သာတည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဇော်၊ ဤသို့သဘောတရားရအောင် ဖွင့်သည်ရှိသော်။ အသ၊ ထိုပဟာန၏။ သီလဘာဝေါ၊ သည်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ၊ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တံတံ ပဟာနန္တိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်း။ အဒိန္နာဒါနဿ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ခြင်း။ ဣတိ ဇော်၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ တံ တံ ပဟာနံ၊ ထိုထိုပယ်ခြင်းသည်။ တဿ တဿ ကုသလဓမ္မဿာတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ကို။ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ မေတ္တာဒိကုသလဓမ္မဿ၊ မေတ္တာစသော ကုသိုလ်တရား၏ ၎င်း။ အဒိန္နာဒါနဿ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ စာဂါဒိကုသလဓမ္မဿ၊ စာဂစသော ကုသိုလ်တရား၏ ၎င်း။ ဣတိ ဇော်၊ ဤသို့။ တဿ ကုသလဓမ္မဿ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ တည်ရာသဘောအားဖြင့်။ ဟိ၊ ပဟာနသည် ကုသိုလ်တရား၏တည်ရာ ဖြစ်သည်ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကား မှန်ပေ၏။ (တနည်း) ဟိ၊ ပဟာနသည် ကုသိုလ်တရား၏ တည်ရာဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်ကြောင်းကား။ ပဟာနံ၊ ပါဏာတိ ပါတစသည်တို့၏ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ပယ်ခြင်းသည်။ (လဘတိ–၌စပ်) ယော၊ အကြင်(ပါဏာတိပါတစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော) ကုသိုလ်တရားသည်။ တသ္မိံ သတိ၊ ထိုပယ်ခြင်း၏ရှိလတ်သော်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ရှိ၏။ (ပဟာနံ ဟိ ယော တသ္မိံ သတိ ဟောတိ ဟု ပါဌ်မှန်ရှိစေရမည်) အသတိ၊ ထိုပယ်ခြင်း မရှိလတ်သော်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နဟောတီတိ ဟု ရှိသင့်၏) တဿ၊ ထိုကုသိုလ်တရား၏။ ပတိဋ္ဌာနန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ်၊ တည်ရာဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍ မိန့်ဆိုတော်မူသောကြောင့်တည်း။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ အကြင်စိတ် အစဉ် သန္တာန်၌။ ပါဏာတိ ပါတာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုပါဏာတိပါတစသည်တို့သည်) တဿ၊ ထိုစိတ်အစဉ် သန္တာန်၏။ ပကမ္မဟေတဝေါ၊ လှုပ်ရှားခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တပ္ပဟာနံ၊ ထိုပါဏာတိပါတစသည်ကို ပယ်ခြင်းကို။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) ဝိကမ္မာဘာဝကရဏေနစ၊ လှုပ်ရှားခြင်း မရှိသည်ကို ပြုသဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ ပြုခြင်းကြောင့်လည်း။ သမာဓနံ၊ ကောင်းစွာ ထားတတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇော်၊ ဤအတူ။ သေသပ္ပဟာနေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပဟာနတို့၌လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ သမာဓနံ၊ သမာဓနဟူသည်။ သဏ္ဌာပနံ၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ သံယမနံ၊ စောင့်စည်းခြင်း ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတည်း။ (ဤအဖွင့် စဉ်းစားသင့်၏) ဣတရေ စတ္တာရော တိ၊ ကား။ ဝေရမဏိအာဒယော၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဟာနံ ဝိယ၊ ပဟာနကဲ့သို့။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ဝေါဟာရမျှ ခေါ်ဝေါ်ရုံမျှသည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ တတော တတောတိ၊ ကား။ တမှာ တမှာ ပါဏာတိပါတာဒိတော၊ ပါတစသည်မှ။ တဿ တဿာတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိကဿ၊ ပါတစသည်ကို။ သံဝရဏ ဝသေန၊ ပိတ်ဆို့ စောင့်စည်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ တဿ တဿ သံဝရဿ၊ ထိုထိုသံဝရ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဤအလိုအားဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ပင် သံဝရဿ ဝသေနဟု ပါဌ်ရှိမှ စာစပ်၍ ဖြစ်မည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဤဒုတိယအဖွင့်ကို စဉ်းစားသင့်၏) တဒုဘယ။ပ။ ဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝေရမဏိဟိ စ၊ ကြဉ်ကြောင်းတရားတို့နှင့်ရင်း။ သံဝရဓမ္မေဟိစ၊ စောင့်စည်းသော တရားတို့နှင့်ရင်း။ သမ္ဘယုတ္တာယ၊ ယှဉ်သော။ စေတနာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တံတံအဝိတိက္ကမန္တဿတိ၊ ကား။ တံတံပါဏာတိပါတာဒိ၊ ထိုထို ပါဏာတိပါတစသည် ကို။ အဝိတိက္ကမန္တဿ၊ မလွန်ကျူးသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဓမ္မသမူ ဟဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ကို။ သန္ဓာယ၊

၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကက္ခဏေပိ၊ တခုတည်းသောခဏ၌လည်း။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

သီလသံကိလေသ, ဝေါဒါနဝဏ္ဏနာ

[၈၃] ၂၁။ တေန၊ ထိုသဘောတရားဖြင့်။ သံကိလိဿတိ၊ ညစ်ညူး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံကိလေသော၊ မည်၏။ သော၊ ထိုသံကိလေသသည်။ ကောပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ သီလသ သံကိလေသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤသဘောတရားဖြင့်။ ဝေါဒါယတိ ဝိသုဒ္ဓေတိ၊ ဖြူစင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေါဒါနံ၊ မည်၏။ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ မကျိုးသော သီလစသည်၏အဖြစ်ကို ရ၏။ ဝါ၊ မကျိုးခြင်းစသည်ကိုရ၏။ လာဘယ သာဒီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥတိအင်္ဂီဝိတာ ဒီနံ၊ ဆွေမျိုး အင်္ဂါ အသက်စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏) သတ္တာ။ပ။ အန္တေဝါတိစ၊ အန္တေ ဝါဟူ၍ဝင်း။ ဝေမ္ဗေတိစ၊ ဝေမ္ဗေဟူ၍ဝင်း။ ဣဒ၊ ဤစကားကို။ တေသံ၊ ထိုအာပတ် အဖို့အစုတို့၏။ ဥဒ္ဒေသာဒိပါဠိဝသေန၊ ဥဒ္ဒေသစသော ပါဠိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အညော၊ ပါဠိအစဉ်မှ တပါးသော။ ကောစိ၊ သော။ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ အနုက္ကမော၊ အာပတ်အဖို့အစုတို့၏ အစဉ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ခဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ခဏ္ဍဝန္တံ၊ ကျိုးခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ခဏ္ဍိတံ၊ ကျိုးသည်။ ဆိဒ္ဒန္တိ ဇတ္တာပိ၊ ဆိဒ္ဒံဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ ပရိယန္တေ ဆိန္နသာဋကော ဝိယာတိ၊ ကား။ ဝတ္တန္တေ၊ အဝတ်အထည်၏ အစွန်းအနား အဆုံး၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒသန္တေ၊ အမြီတ်အဆာ၏ အစွန်းအနားအဆုံး၌။ ဆိန္နဝတ္ထံ ဝိယ၊ ပြတ်သော အဝတ်ကဲ့သို့။

ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ်လတ့်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ မေထုနသံယောဂဝ သေနာတိ၊ ကား။ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနေန၊ ရာဂ၏ ထကြွ ထိုးကျင်ခြင်း အားဖြင့်။ သဒိသဘာဝါ–ပတ္တိယာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ မိထုနာနံ၊ သဘောတူသော သူတို့၏။ ဣဒ၊ ဤအမှုတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မေထုနံ၊ မည်၏။ နိဓုဝနံ၊ မေထုန်အမှုကိုရ၏။ မေထုနဝသေန၊ မေထုန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာယောဂေါ၊ ယှဉ်တွဲပူးပေါင်း ခြင်းသည်။ မေထုနသမာ ယောဂေါ၊ ဂမည်၏။ (မေထုန်သံဝါသပြုခြင်းကို ရ၏) ဣဓ ပန၊ ဤ သတ္တဝိဓမေထုနသံယောဂဝသေန ပုဒ်၌ကား။ မေထုနသံ ယောဂေါ ဝိယ၊ မေထုန် အစွမ်းအားဖြင့် ပူးပေါင်းခြင်းကဲ့သို့ ပင်တည်း။ ဝါ၊ မေထုန်သံဝါသနှင့် တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မေထုနသံယောဂေါ၊ မည်၏။ (မေထုန်ငယ်နှင့် ယှဉ်ခြင်း ဟူ၍သော်လည်း ပြန်ရာ၏) တသ၊ ထိုမေထုန်ငယ်နှင့် ယှဉ်ခြင်း၏ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိ' လောကေ၊ ဤလောကဌ်။ ဧကစ္စောတိ၊ ကား။ ဧကော၊ တဦးသော။ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တေ နု၊ ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်မျှဖြင့်။ သမဏော ဝါ၊ သမဏမည်သောသူသည် သော်၎င်း။ ဗာတိမတ္တေန၊ အမျိုး ဗာတ်မျှဖြင့်။ ဗြဟ္မဏော ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏမည်သောသူသည်သော်၎င်း။ ဒွယ် ဒွယသမာပတ္တိန္တိ၊ ကား။ ဒ္ဝိဟိ ဒ္ဝိဟိ၊ မိန်းမနှင့် ယောကျ်ားနှစ်ယောက် နှစ်ယောက် တို့သည်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်သော အမှုသို့။ မေထုနံ၊ မေထုန်အမှု သို့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နု ဟေ၊ ခေါသမာ ပဇ္ဇတိ၊ မရောက်သည်သာတည်း။ ဣတိ သမ္ဘဇ္ဇော၊ ၏။ ဥစ္ဆာဒနံ၊ ဥစ္ဆာဒန ဟူသည်။ ဥဗ္ဗတ္တနံ၊ ချေးတွန်းပေးခြင်းတည်း။ သမ္ဘာဟနံ၊ နဟူသည်။ ပရိမဒ္ဒနံ၊ နှိပ်နယ်ပေးခြင်းတည်း။ သာဒိယတီတိ၊ ကား။ အဓိဝါသေတိ၊ သဘောတူ လက်ခံ၏။ တဒဿာဒေတီတိ၊ ကား။ တံ ဥစ္ဆာဒနာဒီ' ထိုချေးတွန်းပေးခြင်း စသည်ကို။ အဘိရမတိ၊ ပျော်မွေ့ နှစ်သက်၏။ နိကာမေတီတိ၊ ကား။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဝိတ္ထိန္တိ၊ ကား။ တုဋ္ဌိ' အားရနှစ်သိမ့်ခြင်းသို့။ ဣဒမ္ပိ ခေါတိ ဇတ္ထေ၊ ပါဌ်၌။ ဣဒန္တိ၊ ဣဒ်ဟူသော ဧကဝုစ်စကားကို။ (ဝုတ္တံ–ဌ်စပ်) ယထာဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်း (ဆိုအပ်ခဲ့သမျှ) သော။ သာဒိယာနာဒီ' သာယာလက်ခံခြင်း စသည်ကို။ ခဏ္ဍာဘာဝါဒိဝသေန၊ ကျိုးသည်၏အဖြစ် စသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုတည်းတပေါင်းတည်း။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ့်သောအနက်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ခေါ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝဓာရဏတ္ထော၊ ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူဟု ဝန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ယဒေတံနှင့်စပ်) ဒွယ်ဒွယ သမာပတ္တိယံ၊ ရောက်အပ်သော မေထုန်အကျင့်သည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ မာတုဂါ မဿ၊ ၏။ ယဒေတံ ဥစ္ဆာဒနနှာပနသမ္ဘာ–ဟနသာဒိယနာဒိ၊ အကြင်ချေးတွန်းပေးခြင်း ရေချိုးပေးခြင်း ဆုပ်နယ်ပွတ်သပ်ပေးခြင်းတို့ကို သာယာ လက်ခံခြင်း စသည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒမ္ပိ၊ ဤချေးတွန်းပေးခြင်းစသည်ကို သာယာလက်ခံခြင်း စသည်သည်လည်း။ ဧကံသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ တဿ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ ထိုမြတ်သော အကျင့်၏။ ခဏ္ဍာဒိဘာဝါပါဒနတော၊ ကျိုးခြင်း စသည်သို့ ရောက်စေတတ်သောကြောင့်။ ခဏ္ဍာမ္ပိ၊ ကျိုးခြင်းလည်းမည်၏။ ဆိဒ္ဒမ္ပိ၊ ပေါက်ခြင်းလည်းမည်၏။ သဗလမ္ပိ၊ ကြောင်ကျားခြင်း လည်းမည်၏။ ကမ္မာသမ္ပိ၊ စွန်းကွက်ခြင်းလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုလို၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ခဏ္ဍာဒိ ဘာဝါပတ္တိ ယာ၊ ကျိုးသော သီလ စသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ မစင်ကြယ်သော၊ ဝါ၊ မစင်မကြယ်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စရတိ၊ ကျင့်သည်မည်၏။ နု ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်စွာ ကျင့်သည်မမည်။ မေထုန သံယောဂေန၊ မေထုန်နှင့် ယှဉ်ခြင်းနှင့်။ သံယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်သာ မည်၏။ ဝါ၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ ကျင့်၏။ နု ဝိသံယုတ္တော၊ မယှဉ်သည် မမည်၊ ဝါ၊ မယှဉ်မူ၍ ကျင့်သည်မဟုတ်။ တတော စ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗာတိအာဒီဟိ၊ ဗာတိ စသည်တို့မှ။ ပရိမုတ္တိ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းသည်။ နု၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ အယံ ဝုစ္စတီတိအာဒီ' ကို။ အာဟ၊ ၏။

သဠာယတီတိ၊ ကား။ ကိလေသဝသေန၊ ကိလေသာအလိုအားဖြင့်။ မဟာဟသိတံ၊ သည်းစွာရယ်ခြင်းကို။ ဟသတိ၊ ရယ်၏။ သံကိဋ္ဌတီတိ၊ ကား။ ကာယသံသဂ္ဂဝသေန၊ ကိုယ်လက်နှီးနှောသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကီဋ္ဌတိ၊ ကစားကျီစယ်၏။ သံကေလာယတီတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ မာတုဂါမံ၊ ကို။ [၈၄] ကေလာယန္တော၊ မြတ်နိုးယူယလျက်။ ဝိဟရတိတိ၊ နေ၏။ စက္ခုနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ စက္ခုန္တိ၊ ကား။ မာတုဂါမဿ၊ ၏။ စက္ခုံ၊ ကို။ ဥပနိဇ္ဈာယတီတိ၊ ကား။ ဥပေစ္စ၊ ကပ်၍။ နိဇ္ဈာယတိ၊ စူးစူးစိုက်စိုက်ရှု၏။ သြလောကေတိ၊ စိုက်၍ကြည့်၏။ တိရောကုဋ္ဋာတိ၊ ကား။ ကုဋ္ဋသ၊ နံရံ၏။ ပရတော၊ တဖက်မှ။ တိရောပါကာရာ၊ တိရောပါကာရဗုဒ်သည်။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ မတ္တိကာမယာ၊ မြေညက်ဖြင့် ပြီးသော။ ဘိတ္တိ၊ နံရံသည်။ ကုဋ္ဋံ၊ ကုဋ္ဋံ၊ ကုဋ္ဋမည်၏။ ဣဒ္ဓကာမယာ၊ အုင်ဖြင့်ပြီးသော။ (ဘိတ္တိ၊ သည်။) ပါကာရော၊ ပါကာရမည်၏။ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပေါရိသတော၊ ယောကျ်ားတသူ (လက်ခုပ်တဖောင်)ထက်။ ဒိယမ္ပိ ရတနစ္ဆပ္ပ–မာဏာ၊ တတောင်ထွာမြင့်သော အတိုင်းအရည်ရှိသော။ ယာကာစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဘိတ္တိ၊ သည်။ ကုဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ကုဋ္ဋတော၊ ကုဋ္ဋထက်။ အဓိကော၊ လွန်သောအရံအတားသည်။ ပါကာရော၊ မည်၏။

အသာတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ၊ ဝန်ခံသောသူ၏။ ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ဝတသမာဒါနတော၊ ကျင့်ဝတ်ကို ဆောက်တည်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌။ ကာမဂုဏေဟိတိ၊ ကား။ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ကာမအဖို့ လိုချင်စရာအဖို့တို့နှင့်။ သမပ္ပိတန္တိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ အပ္ပိတံ၊ ရောက်စေအပ်လျက်။ သဟိတံ၊ တကွဖြစ်လျက်။ သမ်ဂီဘူတန္တိ၊ ကား။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံလျက်။ ပရိစာရယမာနန္တိ၊ ကား။ ကီဋ္ဌန္တံ၊ ကစားကျီစယ်နေသည်ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပဋ္ဌဟိယမာနံ၊ လုပ်ကျွေး ပြုစုအပ်သည်ကို။ ပဏိဓာယာတိ၊ ကား။ ပတ္ထေတွာ၊ တောင့်တ၍။ သီလေနာတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ယမနိယမာဒိသမာဒါနဝသေန၊ ယမ နိယမစသည်ကို ဆောက်တည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ အဝီတိက္ကမဝသေန၊ မလွန်ကျူးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတံ၊ ဝတမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဘယမ္ပိ၊ ဆောက်တည်ခြင်း, မလွန်ကျူးခြင်း နှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ သီလံ၊ မည်၏။ ဒုက္ကရစရိယာဝသေန၊ ပြုနိုင်ခဲသော အကျင့်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော အကျင့်သည်။ ဝတံ၊ ဝတမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံတံအကိစ္စသမ္ဘတတော၊ မပြုသင့်သောအမှုဟု သမုတ်အပ်သော ထိုထိုအမှုမှ။ နိဝတ္တိလက္ခဏံ၊ ဆုတ်နစ်ကြဉ်ရှောင်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော အကျင့်သည်။ သီလံ၊ မည်၏။ တံတံသမာဒါနဝတော၊ ထိုထိုဆောက်တည်ခြင်းရှိသော သူ၏။ ဝေသဘောနေ ကိစ္စကရဏာ–ဒိဝိသေသပဋိပတ္တိ၊ အသွင်အပြင် (ကိုဆောင်ခြင်း) အစာအမှုကိစ္စကို ပြုခြင်းစသည်ဖြင့် ထူးသော အကျင့်သည်။ (သီမှု၌ ကိစ္စကရဏာဒိအရာတွင် ကိစ္စာစရဏာဒိ–ဟု ရှိ၏။ ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ကျင့်ခြင်းစသည်ဖြင့်–ဟု အနက်ပြန်) ဝတံ၊ မည် ၏။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ဒုက္ကရစရိယာ၊ ပြုနိုင်ခဲသည်ကို ကျင့်ခြင်းသည်။ တပေါ၊ တပမည်၏။ မေထုနဝိရတိ၊ မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်မည်၏။

သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အဘေဒေနာတိ၊ ကား။ အဝီတိက္ကမေန၊ မလွန်ကျူးခြင်းဖြင့်။ အပရာယ၊ တပါးသော။ ပါပမ္မာနံ အနုပ္ပတ္တိယာ စ၊ ယုတ်မာသော တရားတို့၏ မဖြစ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဂုဏာနံ ဥပ္ပတ္တိယာစ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ သင်္ဂဟိတော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကို သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ထိုပါပမ္မတို့တွင်။ ကုဿနလက္ခဏော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော တရားသည်။ ကောဓော၊ ကောဓမည်၏။ (တနည်း) ကောဓော၊ ကောဓသည်။ ကုဿနလက္ခဏော၊ လက္ခဏာရှိ၏။ ဥပနာ ဟော၊ သည်။ ဥပနန္ဓနလက္ခဏာ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ မက္ခော၊ သည်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဂုဏမက္ခလက္ခဏော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပဠာသော၊ သည်။ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏော၊ ထမ်းပိုးထမ်းအလား တန်းတူထားခြင်း (ဂုဏ်ရည်တူ အစုံအားဖြင့် ယူခြင်း) ဖက်ပြိုင်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣဿာ၊ သည်။ ပရသမ္ပတ္တိဥသူယနလက္ခဏာ၊ သူတပါး၏ စည်းစိမ်(ပြည့်စုံခြင်း)ကို ငြူစူခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ မစ္ဆရိယံ၊ သည်။ အတ္တသမ္ပတ္တိနိဂူဟနလက္ခဏံ၊ မိမိ၏စည်းစိမ်ကို လျှိုဝှက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ မာယာ၊ သည်။ သန္ဓေါသပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ၊ ရှိသောအပြစ်ကို ဖုံးကွယ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သာဌေယျံ၊ သည်။ အသန္ဓေါဂုဏသမ္ဘာဝနလက္ခဏံ၊ မရှိသောဂုဏ်ကို ဖော်ပြချီးမွမ်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ထမ္ဘော၊ သည်။ စိတ္တသ၊ စိတ်၏။ ထဒ္ဓဘာဝ လက္ခဏော၊ (ရိုသေညွှတ်ကိုင်းမှုကို မပြုနိုင်အောင်) ခက်ထန်တောင့်တင်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သာရမ္ဘော၊ သည်။ ကရဏုတ္တရိယ လက္ခဏော၊ (နှိမ်ချိုးလိုသဖြင့်) သူ့ထက်ကျော်အောင်ပြုခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ မာနော၊ သည်။ ဥန္နတိလက္ခဏော၊ မြင့်မောက် တက်ကြွခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အတိမာနော၊ သည်။ အဘ္ဘုန္နတိလက္ခဏော၊ အလွန်မြင့်မောက်တက်ကြွခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ မဒေါ၊ သည်။ မဒ္ဒနလက္ခဏော၊ မာန်ယစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ ပမာဒေါ၊ သည်။ စိတ္တဝေါ သဂ္ဂလက္ခဏော၊ စိတ်ကို မစောင့်ထိန်းပဲ စွန့်လွတ်ထားခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ လောဘမောဟဝိပရိတမနသိကာရာဒီနံ၊ လောဘ မောဟ ဖောက်ပြန်သော နှလုံးသွင်းခြင်းစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ အဓိဏ္ဍာဒိဘာဝေါ ပနာတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝအတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုပင်လျှင်။ ပါကဋ္ဌ တရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ငါ။ ယာနိ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနုပဟတာနီတိ၊ ကား။ အနုပဒ္ဒုတာနိ၊ ကပ်၍မနိပ်စက်အပ်ကုန်။ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယ–တာယ၊ ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်လျှင် မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တဏှာ ဒါသဗျတော၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ။ မောစနေန၊ လွတ်စေခြင်းကြောင့်။ ဘုဇိဿဘာဝကရဏံ၊ ကိုယ့်

အရေးကိုယ်ပိုင်သူ (လွတ်လပ်သူ)အဖြစ်ကို ပြုတတ်၏။ အဝိညူနံ၊ ပညာမဲ့သူတို့၏။ အပ္ပမာဏာတ္တာ၊ စံချိန်ပမာဏမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ စံချိန်စာရင်းမဝင်သောကြောင့်။ ဝိညူဟိ ပသတ္ထတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ အဌကထာဝစနတ္ထမ္ပ တနည်းကား။ ဧတေသံ၊ ဤသီလတို့၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကား။ သမာဓိသံဝတ္တနံ၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်းပေတည်း။ ဝါ၊ သမာဓိကို ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏)ဝါ၊ တနည်း။ သမာဓိသံဝတ္တနေ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌။ နိယုတ္တာနိ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ယှဉ်စေအပ် ချထားအပ်ကုန်၏ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ နိဒ္ဒါနေန၊ မှုန်းခြင်းဖြင့်။ သဿသမ္ဘတ္တိဝိယ၊ ကောက်ပင်၏ ပြည့်စုံခြင်းကဲ့သို့။ ပဋိပက္ခဝိဂမေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့၏ကင်းခြင်းဖြင့်။ သီလသမ္ဘဒါ၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏) သာ စ၊ ထိုသီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း။ [၈၅] တတ္ထ၊ ထိုသီလဟျက်ခြင်း၌။ ဒေါသဒဿနေ၊ အပြစ်ကို မြင်ခြင်းသည် သတိ၊ ရှိစေတယ် (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလဝိပတ္တိယာ စ အာဒီနဝ ဒဿနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိသမ္မကာရီနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုလေ့ရှိသော သူတို့၏။ ပယောဇနာဂရကတာယ၊ အကျိုး၌ အလေးပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌ ဂုဏောယေဝ၊ မြင်အပ်ပြီးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိသော အမှု၌သာလျှင်။ သမ္ဘာဝဋ္ဌိ ပတ္တိ၊ ကောင်းစွာ ပြုကျင့်ခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝဋ္ဌိပတ္တိ ဟူသော သီဟိုဠ်မှက သာ၍ကောင်းသည်) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလ။ပ။ ဒဿနေနာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုအပြစ်အကျိုးနှစ်ပါးတို့တွင်။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်ကို။ သီလသမ္ဘဒါယ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတအာနိသံသပဋိပက္ခတော၊ အောက်၌ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော အာနိသင်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁–၉ ပြန်ကြည့်) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ သုဝိညေယျန္တိ၊ သိလွယ်ပြီဟု နှလုံးသွင်း၍။ အဝိတ္ထာရေတွာ၊ မချဲ့မူ၍။ ပကာရန္တရေဟိ၊ တပါးသော အပြားတို့ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ အပိစာတိ၊ အပိ စဟူ၍၊ ဝါ၊ အပိ စ အစရှိသည်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သီလသမ္ဘဒါ၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ မနုညဘာဝကာရဏံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သီလဝိပတ္တိ၊ သည်။ အမနုညဘာဝ–ကာရဏံ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုဿီလော။ပ။ မနုဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ဧဝဉ္စိတဗ္ဗတော၊ စက်ဆုပ်အပ်သောကြောင့်။ အနနုသာသနီယော၊ မဆုံးမ အပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုက္ခိတောတိ၊ ကား။ သဏ္ဌာတဒုက္ခော၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲရှိသည်။ ဝိပ္ပဋိသာရီတိ၊ ကား။ မေ၊ သည်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းမှုကို။ အကတံ ဝတ၊ မပြုမိလေစွတကား။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စာနုတာပီ၊ နောင်တတဖန် ပူပန်ခြင်းရှိသည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောတိ၊ ကား။ ဂုဏဝဏ္ဏေန စ၊ ဂုဏ်ဟူသော အဆင်းမှ၎င်း။ ကာယဝဏ္ဏေန စ၊ ကိုယ်၏အဆင်းမှ၎င်း။ ဝိရဟိတော၊ ကင်းသည်။ အသာတိ၊ ကား။ ဒုဿီလဿ၊ သီလမရှိသူ၏။ ။ဧတေသ၊ ဤအဝတ်အား၊ ဝါ၊ ဤဒုဿီလအား။ သမ္ဘသိတာနံ၊ တွေ့ထိသူတို့အား။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲသော။ ဒုက္ခာဝဟော၊ ဆင်းရဲကိုဆောင်တတ်သော။ သမ္ဘဿော၊ အတွေ့သည်။ (အတ္ထိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခသမ္ဘဿော၊ မည်၏။ ဂုဏာနုဘာဝါတော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးဟူသော အာနုဘော်မရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်ကို။ အဋ္ဌတိ၊ ထိုက်တန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဌ္ဌော၊ မည်၏။ အနေက။ပ။ ဝိယာတိ၊ ကား။ အနေကဝဿသမ္ဘဝေ၊ များစွာသော နှစ်အပေါင်း၌၊ ဝါ၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ၌။ သဠိတုဏ္ဏာရာဝါ ဌောဝိယ၊ စုမိသောကျင်ကြီးရှိသော မစင်တွင်းကဲ့သို့။ ဒုဗ္ဗိ သောဧနော၊ သုတ်သင်နိုင်ခဲသည်။ သောဧတေ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျော၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ ။ ဆဝါလာတံ၊ ဆဝါ လာတဟူသည်။ ဆဝဥာဟော၊ သူသေကောင်ဖုတ်ရာ၌။ သန္ဓေနမ္ဘုက်၊ ထိုးဆွလျက် ပြုပြင်ပေးသော တံရှူးဝါးတည်း။ ဥဘတော ပရိဗာဟိရောတိ၊ ကား။ သာမညတော စ၊ ရဟန်းအဖြစ်မှ၎င်း။ ဂိဟိဘောဂတောစ၊ လူ ၏စည်းစိမ်ဥစ္စာမှ၎င်း။ ပရိဟီနော၊ ဆုံးရှုံး၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏။ ဝေရီ၊ ရန်သူတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဝေရီ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေသ၊ ဤသူအား။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့သည်။ ဝေရီ၊ ရန်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဝေရီ၊ မည်၏။ သောဧဝ၊ ထိုသဗ္ဗဝေရီသည်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗဝေရိကော၊ မည်၏။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားကိုရ၏။ သံဝါသံ၊ ပေါင်းဖော်ပြခြင်းကို။ နိ အရဟတိ၊ မထိုက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသံဝါသာရဟော၊ မည်၏။ သဒ္ဒမ္မေတိ၊ ကား။ ပဋိပတ္တိသဒ္ဒမ္မေ စ၊ သဒ္ဒမ္မ၌ဌင်း။ ပဋိဝေဓ သဒ္ဒမ္မေ စ၊ ၌ဌင်း။

အဂ္ဂိ။ပ။ ဘာဂိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ သခေ်ပေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ ဒုဿီလာနဉ္စိတိ အာဒိ၊ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ပဠူကာမဂုဏာပရိဘောဂသုခေ စ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းနှင့် စပ်သော ချမ်းသာ၌ဌင်း။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ကရီယမာနဝန္ဒနာမာနနာဒိသုခေ စ၊ ပြုအပ်သော ရှိခိုးခြင်း မြတ်နိုးခြင်း စသည်နှင့်စပ်သော ချမ်းသာ၌ဌင်း။ အဿဒေန၊ သာယာသဖြင့်။ ဂဓိတစိတ္တာ၊ မက်မောသော စိတ်ရှိသူတို့သည်။ ပဠူကာမ။ကပ။ စိတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုမက်မောသော စိတ်ရှိကုန်သော။ ။ ဧတေသ၊ ဤဒုက္ခအား။ တေ ယထာဝုတ္တသုခသာဒါ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့သမျှသော ချမ်းသာ၌ သာယာခြင်းဟူကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တပ္ပစ္စယံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဒေါ၊ ၏။ (တပ္ပစ္စယံ–ပုဒ်ကို ဒုက္ခံနှင့် စပ်ရမည်ဟု ဆိုလို၏)

ပဿထ နောတိ၊ ကား။ ပဿထနု၊ တွေ့မြင်ကုန်၏လော။ အပိ ပဿထ၊ တွေ့မြင်ကုန်၏ လော။ မဟန္တန္တိ၊ ကား။ ဝိပုလံ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားသော။ အဂ္ဂိကွန္ဒန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂိသမူဟံ၊ မီးအပေါင်းကို။ အာဒိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပဒိတ္တံ၊ အလွန်တောက်ပသော။ သမ္ပဇ္ဇ လိတန္တိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အစ္စိဝိပ္ဖုလိဂ်ါနိ၊ မီးလျှံ မီးပွားတို့ကို။ မုဉ္စန္တံ၊ လွတ်လျက် ထွက်စေလျက်။ ပဇ္ဇလိတံ၊ တောက်ပသော။ သဇောတိဘူတန္တိ၊ ကား။ သပ္ပဘံ၊ အရောင်နှင့်တကွသော။ သမန္တတော ဥဋ္ဌိတာဟိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကုန် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော။ ဇာလာဟိ၊ မီးလျှံတို့ဖြင့်။ ဧကပ္ပဘာသမုဒယဘူတံ၊ တခုတည်းသော အရောင်

အပေါင်း–တခဲနက်အရောင်ပေါင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဲ့ ကိ"မည်ထာတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ တဲ့ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ကိ" မည်ထ၊ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ။ဣတိ၊ သို့။ အနုမတိဂဟဏတ္ထံ၊ အလိုကိုယူခြင်း စုံစမ်းခြင်း အကျိုးငှါ။ ပုစ္ဆတိ၊ မူ၏။ အာလင်္ဂေါတွာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပဂူဟိတွာ၊ ပွေ့ဖက်၍။ ဥပနိသီဒေယျာတိ၊ ကား။ တေနေဝ အာလိင်္ဂနေန၊ ထိုပွေ့ဖက်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဥပေစ္စ၊ ကပ်၍။ နိသီဒေယျ၊ ထိုင်နေရာ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးငှါ။ သတ္ထာ၊ သည်။ အဂ္ဂိကွန္ဒာလိင်္ဂနဋ္ဌ၊ မီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်ခြင်းကိုဂင်း။ ကညာလိင်္ဂနဋ္ဌ၊ သတို့သမီးကို ပွေ့ဖက်ခြင်းကိုဂင်း။ အာနေသိ၊ ဆောင်ပြတော်မူ၏။ တမတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ [၈၆] အာရောစယာမီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာရောစယာမီ တိ၊ ကား။ အာမန္တေမိ၊ မိန့်ကြားအံ့။ ဝေါတိ၊ ကား။ တုမှေ၊ သင်တို့ကို။ ပဋိဝေဒယာမီတိ၊ ကား။ ပဇောဒေမိ၊ သိနားလည်စေအံ့။ ဒုဿီလဿာတိ၊ ကား။ နိဿီလဿ၊ သီလမရှိသော။ သီလဝိရိတဿ၊ သီလမှကင်းသောသူ၏။ ဝါ၊ အား။ ပါပမ္မဿာတိ၊ ကား။ ဒုဿီလတ္တာ၊ ဧဝ၊ သီလမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဟိနဋ္ဌာသယတာယ၊ ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ လာမကသဘာဝဿ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိသော။ အသုစိသင်္ကိဿရသမာစာရဿာတိ၊ ကား။ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာဒိတာယ၊ မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိသူ စသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသုစိဿ၊ မစင်ကြယ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍ သင်္ကိုယ၊ ယုံမှားတွေးတောခြင်းဖြင့်။ သရိတဗ္ဗသမာစရဿ၊ အောက်မေ့အပ်သော အကျင့်ရှိသော။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဒုဿီလာ၊ သည်။ (ဟောတိ–၌စပ်) အသာရပ္ပဲ၊ မလျောက်ပတ်သော။ ကိဠိဒေဝ၊ တစုံတခုသော အမှုကိုသာလျှင်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ကုန်၍၊ ဝါ၊ မြင်ကုန်လတ်သော်။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ အသုကေန၊ ဤမည်သောသူသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပရေသံ၊ တပါးသော သီတင်းသုံးဘော်တို့သည်။ အာသင်္ကိနီယောဝ၊ ယုံမှားသင်္ကာရှိအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန တစုံတခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်သာလျှင်။ မန္ဒယန္တေ၊ တိုင်ပင်နှီးနှောကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်လတ်သော်။ ကိစ္စ၊ အသို့နည်း။ ဣဒမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ မယာ၊ ငါသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ဇာနိတွာ၊ သိကုန်၍။ မန္တေန္တိနခေါ၊ တိုင်ပင်ကြလေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနောယေဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်။ သင်္ကိယ ဖြင့်။ သရိတဗ္ဗသမာစာရော၊ အောက်မေ့အပ်သော အကျင့်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တသာတိ၊ ကား။ လဒ္ဓိတဗ္ဗတာယ၊ ရှက်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗကမ္မန္တသ၊ ဖုံးကွယ်အပ်, ဖုံးကွယ်သင့်သော အမှုရှိသော။ အသမဏသာတိ၊ ကား။ နဿ သမဏဿ၊ ရဟန်း မဟုတ်သော၊ ဝါ၊ ရဟန်း မဟုတ်ပါပဲလျက်။ သလာကဂ္ဂဟဏာဒီသု၊ သံယိကစာရေးတန်မဲကို ခံယူခြင်းစသည်တို့၌။ အဟမ္မိသမ ဏောတိ၊ ငါသည်လည်း ရဟန်းဟူ၍။ မိစ္ဆာပဋိညာယ၊ မဟုတ်တရားဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ သမဏောပဋိညဿ၊ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသော။ အသေဋ္ဌစာရိတာယ၊ အမြတ်ကို ကျင့်လေ့မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဗြဟ္မစာရိဿ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ ကျင့်သူမဟုတ်ပါပဲလျက်။ ဥပေါသထာ ဒီသု၊ ဥပုသ်ကံစသဘည်တို့၌။ အဟမ္မိ ဗြဟ္မစာရီတိ၊ ငါသည်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူဟူ၍။ မိစ္ဆာပဋိညာယ၊ ဖြင့်။ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ၊ ဝန်ခံသော။ ပူတိနာ၊ ပုပ်သော။ ကမ္မေန၊ အမှုဖြင့်။ သီလ ဝိပတ္တိယာ၊ သီလပျက်ခြင်းသည်။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ အနုပဝိဋ္ဌတ္တာ၊ ဝင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောပူတိကဿ၊ အတွင်း၌ ပုပ်သော သဘောရှိသော။ ဆဟိဒ္ဓါရေဟိ၊ တို့မှ။ ရာဂါဒိ ကိလေသာနဝဿနေန၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာမိုးရေအစဉ် ရွာသွန်းခြင်းဖြင့်။ တိန္တတ္တာ၊ စိုစွတ်စေအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ အဝဿုတဿ၊ ကိလေသာ မိုးယံ:ရေဖြင့် စိုစွတ်သော။ သဠာတရာဂါဒိကစ ဝရတ္တာ စ၊ ဖြစ်ပေါ်သော ရာဂအစရှိသော အမှိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သီလဝန္တေဟိ၊ သီလရှိသူတို့သည်။ ဆဠေ့တဗ္ဗတ္တာ စ၊ စွန့်ပစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကသမ္ဘုဇာတဿ၊ အမှိုက်သဖွယ်ဖြစ်သော။ ။ ဟိနူပမဘူတာယ၊ ယုတ်လျော့သော ဥပမာဖြစ်သော။ အဂ္ဂိကွန္ဒူပမာယ၊ မီးပုံ ဥပမာဖြင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတဒေဝ တဿ ဝရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒဿေသိ၊ မူပြီ။ ဣတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

ဝါဠရဇ္ဇုယာတိ၊ ကား။ ဝါဠဇ္ဇေဟိ၊ သားမြီးမျှင်တို့ဖြင့်။ ကတရဇ္ဇုယာ၊ ပြုအပ်သောကြိုးဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုသားမြီး ကြိုးသည်။ ခရတရာ၊ သာ၍ ကြမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဃံသေယျာတိ၊ ကား။ ပဓံသနဝသေန၊ ပြစ်မှား ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဃံသေယျ၊ ပွတ်တိုက်ရာ၏။ တေလဓောတာယာတိ၊ ကား။ တေလေန၊ ဆီးဖြင့်။ နိသိတာယ၊ သွေးအပ်သော။ ပစ္စောရသ္မိန္တိ၊ ကား။ ပတိဥရသ္မိံ၊ ရင်၏ရှေ့ရှု၌။ ဥရာဘိမုခံ၊ ရင်သို့ရှေ့ရှု။ ဥရမဏ္ဍေ၊ ရင်ဝအလယ်၌။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အယောသကုံ နာတိ၊ ကား။ သဏ္ဍာသေန၊ ညှပ်ဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဒေဟကန္တိ၊ ကား။ ဖေဏ၊ အမြှုပ်ကို။ ဥဒ္ဒေဟေ တွာ၊ ဖြစ်ပွားလျက်တတ်စေ၍။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ဖေဏ၊ အမြှုပ်ကို။ ဥဒ္ဒပေတွာ၊ တက်စေ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧတဿ၊ ဤကာမသုခအား။ အဂ္ဂိကွန္ဒာလိင်္ဂနဒုက္ခေတောပိ၊ မီးပုံပွေ့ဖက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲထက်လည်း။ အဓိမတ္တဒုက္ခတာယ၊ လွန်သောအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကဋ္ဌကဘူတံ၊ ခါးစပ်ခံခက်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဟူသော။ ဖလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂိကွန္ဒာ။ပ။ ဖလံ၊ မည်၏။ ကာမသုခံ၊ ကာမချမ်းသာကို။ အဝိဇဟ တော၊ မစွန့်သော။ ဘိန္နာသီလဿ၊ ပျက်သော သီလရှိသော။ ဒုဿီလဿ၊ သီလမဲ့သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း အား။ သုခံ၊ သည်။ ကုတော။ ဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သာဒနေတိ၊ ကား။ သာဒိယနေ၊ သာယာလက်ခံခြင်း၌။ (အောက်၌ ပြထားသော ထင်ချက်အတိုင်းရှိမှ ဆန်းလက္ခဏာ ညီသော စာကိုယ်မှ

နှင့်ညီမည်) ယန္တိ၊ ကား။ အဠလိကမ္မသဒၓံ၊ အကြင်လက်အုပ်ချီမှုကို သာယာလက်ခံခြင်းသည်။ အသီလိနောတိ၊ ကား။ ဒုဿီလသဿ၊ ၏။ ဥပဟတန္တိ၊ ကား။ သီလဗျာသနေန၊ သီလပျက်စီးခြင်းဖြင့်။ ဥပဒ္ဒုတံ၊ ကပ်၍နှိပ်စက်အပ်သော။ ခတန္တိ၊ ကား။ ကုသလမူလာနံ၊ ကုသိုလ်၏ အရင်းအမြစ်တို့ကို။ ခဏေနေန၊ တူးဖြိုဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်။ ခတံ၊ တူးဖြိုးဖျက်ဆီးအပ်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ ဂုဏသရီရေ၊ ဂုဏ်ဟူသော ကိုယ်၌။ ခဏိတံ၊ တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်သော။ (ဂုဏ် သရီရေ–ဟူသောပါဠိကား သင့်အံ့မထင်၊ ဂုဏသရီရေ–ဟူသော သီ,သျာမူသာ သင့်သည်) ဣတိ၊ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သဗ္ဗဘယေဟိတိ၊ ကား။ အတ္တာနုဝါဒါဒိသဗ္ဗ–ဘယေဟိ၊ အတ္တာနုဝါဒ စသော ဘေးခပ်သိမ်းတို့မှ။ ။ဥပစာရဗျာနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ အဓိဂမသုခေဟိ၊ ရအပ်သော ချမ်းသာတို့မှ။

[၈၇] ဝုတ္တပ္ပကာရဝိပရိတတောတိ၊ ကား။ သီလဝိပတ္တိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာကာရ ပဋိပက္ခတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော အခြင်းအရာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ မနာပေါ၊ နှလုံးကိုတိုးပွားစေတတ်သည်၊ ဝါ၊ မြတ်နိုးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ကာယဂန္ဓောပိ။ပ။အပိဒေဝါနန္တိ ဇတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ဂန္ဓော ဣသိနံ စိရဒိကို့တာနန္တိအာဒိကာ၊ စိရဒိကို့ တာနံ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်၏။ အဝိဃာတီတိ၊ ကား။ အပ္ပဋိဃာတီ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတား မရှိကုန်။ ဝဓဇန္တာဒိပရိကိလေသာ၊ သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း စသည်ဖြင့် ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌမမ္မိကာ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ် တွေ့မြင်အပ်ကုန်သော။ အာသဝါ ဥပဒ္ဒဝါ၊ ဘေးရန်ဥပဒ္ဒဝါ တို့သည်။ ။ သမ္မရာယိကဒုက္ခာနံ၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲတို့၏။ မူလံနာမ၊ အရင်းအမြစ်မည်သည်ကား။ ဒုဿီလျံ၊ သီလမဲ့သူ၏ အဖြစ်တည်း။ အန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို။ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်မြောက်သည်တည်း။ အစ္ဆန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို လွန်မြောက်သည်။ (အဆုံးဟူ၍ မရှိတော့ပဲ အစဉ်ထာဝရတည်သော သဘောကိုရသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းကို စင်စစ်ဟူ၍ ဝေါဟာရ အနက်ပြန်ကြသည်) အစ္ဆန္တံ၊ အဆုံးကိုလွန်၍၊ ဝါ၊ အဆုံးမရှိမူ၍၊ ဝါ၊ စင်စစ်။ သန္တာ၊ ငြိမ်းအေးသည်တည်း။ အစ္ဆန္တသန္တာ၊ အဆုံးမရှိ ထာဝရငြိမ်းအေးသည်၊ ဝါ၊ စင်စစ်ငြိမ်းအေးသည်။ ကိလေသပရိဠာယသန်ဓိတဒရထာနံ၊ ကိလေသာပူလောင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ပူပန်ခြင်းတို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သန္တာ၊ ငြိမ်းအေးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ငြိမ်းအေးသော။ (သမ္ဗဒါ၌စပ်) ဥဗ္ဗိဒ္ဓိတွာတိ၊ ကား။ ဥဏ္ဏတြာသေန၊ ဥဏ်ဟူသော လန့်ခြင်းဖြင့်။ ဥတ္တာသိတွာ၊ ထိတ်လန့်၍။ ဝေါဒါပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝိသောဓေတဗ္ဗံ၊ သုတ်သင်အပ်၏။

ပရမတ္ထမဉ္ဇုသာယံ၊ မြတ်သောအနက်တို့၏ သေတ္တာဘီဒိုသဖွယ်ဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထမဉ္ဇုသာ မည်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ သံဝဏ္ဏနာယံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏အဖွင့် ဖြစ်သော ဋီကာကျမ်း၌။ သီလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သီလနိဒ္ဒေသကို ဖွင့်ဆိုရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊အပြီးအဆုံးသို့ရောက်ပြီ။

၂–ခုတင်နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

[၈၈] ၂၂။ ဧတသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပါ၊ နည်းသော။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပိစ္ဆော၊ မည်၏။ ပစ္စယဂေရေဟိတော၊ ပစ္စည်းတို့၌ မက်မောခြင်းကင်းသော သူကိုရ၏။ တသ၊ ထိုအလိုနည်းသော သူ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ မည်၏။ အလောဘဿသယတာ၊ အလောဘနင့်ယှဉ်သော အလိုအဿသယ ရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သမ်၊ အညီအမျှ။ တုဋ္ဌိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ သန္တေန၊ ထင်ရှားရှိသော ဥစ္စာဖြင့်။ တုဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြင့်။ တုဋ္ဌိ၊ တည်း။ သန္တုဋ္ဌိ၊ အညီအမျှရောင့်ရဲခြင်း၊ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသော ဥစ္စာဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၊ ဝါ၊ မိမိဥစ္စာဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း။ သန္တုဋ္ဌိ ဧဝ၊ ဋ္ဌိသည်ပင်လျှင်။ သန္တုဋ္ဌိတာ၊ မည်၏။ အည်၊ အခြားတပါးကို။ အပတ္ထေတွာ၊ ၍။ ယထာ လဒ္ဓေဟိ၊ အကြင်အကြင် ရအပ်ကုန်သော။ ဣတရီတရေဟိ၊ တမျိုးမျိုးကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိတုဿနာ၊ ရောင့်ရဲခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ သန္တုဋ္ဌိတာ ဒီဟိတိ၊ ဟိဟူသောပုဒ်၌။ တကာရော၊ တအက္ခရာသည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကိုပြု၏။ ဝါ၊ ကား။ သန္တုဋ္ဌိအာဒီဟိတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၊ ပါဠိရင်းတည်း။ တေ ဂုဏေတိ၊ ကား။ သီလဝေါဒနသ၊ သီလဖြူစင်ခြင်း၏။ ဟေတုဘူ တေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တေ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏေ၊ ထိုအပ္ပိစ္ဆတာ အစရှိကုန်သော ဂုဏ်တို့ကို။ သမ္မာဒေတုန္တိ၊ ကား။ သမ္မန္နေ၊ ပြည့်စုံသည်တို့ကို။ ကာတုံ၊ ၄၂။ ဟိ–သစ္ဆ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအပ္ပိစ္ဆာတာ အစရှိကုန်သော ဂုဏ်တို့သည်။ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ခြင်းဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓ မတ္တာ၊ ရအပ်ကာမျှတို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ခုတခမ္မေဟိ၊ ခုတတရားဖြင့်၊ ဝါ၊ ခုတင်အကျင့်တို့ဖြင့်။ သမ္မန္နတရာ၊ အထူးသဖြင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ခုတဂ်ံသမာဒါနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ခုနန ကအဂ်ါနံ၊ ခါထုတ်ပစ်တတ်သော အကြောင်းတို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသနကာရဏာနံ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောအကြောင်းတို့ကို။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အာဒါနံ၊ ယူခြင်းတည်း။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ခုတဂ်ံသမာဒါနေ၊ ခုတင် ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီ၏။ (အစွဲကို ပြသည်)။ ။သလ္လေခေါ၊ သလ္လေခဟူသည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ လိခနာ၊ ခြစ်ထုတ်ခြင်းတည်း။ ဆေဒနာ၊ ဖြတ်ခြင်းတည်း။ တနုကရဏံ၊ ခေါင်းပါးသည်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ပဝိဝေကော၊ ကဟူသည်။ စိတ္တဝိဝေကသ၊ ကဏ်။ ဥပါယဘူတာ၊ အကြောင်းဥပါယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိဝေကဋ္ဌကာယတာ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တည်သော ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ အပစယော၊ ယဟူသည်။ ယထာ၊ ရာဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇတော၊ ကျင့်သောသူအား၊ ဝါ၊ ၏။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ (ဤ၌ မူသစ်တွင် နံ–ပိုနေ၏) အပစိနန္တိ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ နံ အာစိနန္တိ၊ မပွားစီးကုန်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇနာ၊ ကျင့်ခြင်းတည်း။ ဝိရိယာရမ္ဘော၊ မှဟူသည်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သေးသော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ အနုပ္ပါဒနာဒိဝေသေန၊ မဖြစ်စေခြင်း စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝိရိယတာ၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ သုဘရတာ၊ တာဟူသည်။ ယထာဝုတ္တ အပ္ပိစ္ဆဘာဝါဒိသိဒ္ဓါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အလိုနည်းသူ၏ အဖြစ်စသည်တို့ဖြင့် ပြီးသော။ ဥပဋ္ဌကာနံ၊ အလုပ်အကျွေးဒကာတို့၏။ သုခဘရဏီယတာ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသဖြင့် မွေးမြူအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ သုပေါသတာ၊ မွေးမြူလွယ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပကိစ္ဆတာသလ္လဟုကဝုတ္တိအာဒိကေ၊ ကိစ္စနည်းသည်၏အဖြစ်, ပေါ့သော အသက်မွေးခြင်းစသည်တို့ကို။ သင်ဏာတိ၊ ၏။ ယထာသမာဒိန်း၊ ဆောက်တည်အပ်ပြီးသော။ သီလဠော၊ သီလသည်လည်း။ ပဋိပက္ခ ဓမ္မာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့၏။ ဒူရီဘာဝေန၊ ဝေးကွာသဖြင့်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တဲ့။ ဝတာနိ စ ခုတခမ္မာ စ၊ ဝတဟုဆိုအပ်သော ခုတင်တရားတို့သည်လည်း၊ ဝါ၊ ခုတင်အကျင့်တို့သည်လည်း။ သမ္မဒ္ဓိဿန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်လတ့်။ သမ္မန္နာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ့်။ ဝါ၊ တနည်း။ နိပ္ပဒ္ဒိဿန္တိ၊ ပြီးစီးကုန်လတ့်။ ထိရဘူတာ၊ မြဲမြံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာ ဣတရီတရ။ပ။ သန္တုဋ္ဌိ၊ အကြင်တမျိုးမျိုးသော သင်္ကန်း, ဆွမ်း, ကျောင်းတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းသည်။ ပေါရာဏာနံ၊ ကုန်သော ဗုဒ္ဓါဒီနံ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ပဝေဏီဘာဝေန၊ အစဉ်အဆက် ကျင့်ဝတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဋ္ဌိတာ၊ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရောင့်ရဲခြင်း၌။ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ပေါရာဏေ အရိယဝံသတ္တာယေပတိဋ္ဌာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာ၊ ဟူသော။ အာရမိတဗ္ဗေန၊ မွေ့လျော်အပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အာရာမော၊ မွေ့လျော်ဖွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာရာမော၊ မည်၏။ တဗ္ဘာဝေါ၊ ထိုဘာဝနာလျှင် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်။ ဘာဝနာရာမတာ၊ မည်၏။ သမထဝိပဿနာဘာဝနာသု၊ တို့၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ၊ မပြတ်မစဲ အလွန်အကဲ အားထုတ်သူ၏အဖြစ်ကို ရ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိဂမာရဟော၊ ရထိုက်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊ ၏။

လာဘသက္ကာရာဒိ၊ ရအပ်သောလာဘ်, အထူးပြု၍ ပေးလှူအပ်သော သက္ကာရစသည်သည်။ တဏှာယ၊ ဖြင့်။ အာမသိတဗ္ဗတော၊ သုံးအပ်သောကြောင့်ရင်း။ လောကပရိယာပန္နတာယ စ၊ လောကဓ္ဓ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ လောကာမိသံ၊ သမည်၏။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းအား။ အနုလောမတော၊ လျော်သောကြောင့်။ ဝိပဿနာဘာဝနာ၊ သည်။ အနုလောမ ပဋိပဒါ၊ မည်၏။ အတ္ထတောတိ၊ ကား။ ဝစနတ္ထတော၊ သဒ္ဒါ၏အနက်အားဖြင့်။ ပဘေဒတောတိ၊ ကား။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဘန်အပ် သောအပြားအားဖြင့်။ ဘေဒတောတိ၊ ကား။ ဝိနာသတော၊ ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်။ ခုတာဒီနန္တိ၊ ကား။ ခုတခုတဝါဒခုတခမ္မခုတဂ်ါနံ၊ ခုတပုဂ္ဂိုလ်, ခုတဝါဒပုဂ္ဂိုလ်, ခုတတရား, ခုတင်တို့ကို။ သမာသဗျာသတောတိ၊ ကား။ သခ်ေပဝိတ္ထာရတော၊ အကျဉ်းအကျယ် အားဖြင့်။

[၈၉] ၂၃။ ရထိကာတိ၊ ကား။ ရစ္ဆာ၊ ရထားလမ်းမတည်း။ သက်ံရ ကူဋာဒီနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏော၊ သာမိဝစ နံ၊ ပုဒ်တည်း။ အဘ္ဘုဂ္ဂတဌေနာတိ၊ ကား။ ဥဿိတဌေန၊ မြင့်တက်သော အနက်သဘောကြောင့်။ နဒီယာ၊ မြစ်၏။ ကုလ၊ ကမ်း။ ဣတိအာဒီသုဝိယ၊ ပါဌ်တို့ဌ်ကဲ့သို့။ ကူလသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုဿယဟေတ္ထာ၊ မြင့်တက်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပံသုကူလ မိဝ ပံသုကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကုစ္ဆာယံ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းအနက်ဌ်။ (ဝတ္ထုတိ၊ ဖြစ်၏။) ဥလသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဂတိအတ္ထော၊ ဂတိအနက်ရှိ၏။ (ဂတိအတ္ထော–ဟုရှိလျှင် ရှေးနောက်ညီ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတဘာဝ၀ေ။ပ။ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပံသု ဝိယ၊ မြေမှုန့်ကဲ့သို့။ ကုစ္ဆိတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်။ ဥလတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပံသု ကူလံ၊ မည်၏။ ပံသုကူလဿ၊ ပံသုကူသကံ်နှ်းကို။ ဓာရဏံ၊ ဆောင်ခြင်း ဝတ်ရုံခြင်းသည်။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကြေသဖြင့်။ ပံသုကူလံ၊ မည်၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ၊ ထိုပံသုကူကို ဆောင်ခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္ထိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပံသုကူလိကော၊ ကမည်၏။ အာပူပိကော၊ မုံ့ကို မစားခြင်းအလေ့ရှိသောသူ။ ဣတိယထာ၊ ဤကဲ့သို့ပင်တည်း။ အတ္ထာနော၊ မိမိ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဟေတုဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ အဂ်ံတိ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ်ံ၊ အဂ်ံမည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကိုရ၏။ ယေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ပံသုကူလိကောတိ၊ ကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမာဒါနစေတနာသခ်ါတော၊ ဆောက်တည် ကြောင်းစေတနာ ဟုဆိုအပ်သော။ သော ဧဓမ္မော၊ ထိုတရားသည်။ ပံသုကူ လိကဿ၊ ပံသုကူဆောင်လေ့ရှိသော သူ၏။ အဂ်ံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပံသုကူလိကဂ်ံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပံသုကူလိကဿာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ သမာဒါနဿ၊ ဆောက်တည်ကြောင်းစေတနာ၏။ ဧတေန၊ ဤသဘောတရားဖြင့်။ သမာဒိယတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဒါနံ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ စေတနာကိုရ၏။

ဧတေနေ၀ နယေနာတိ၊ ကား။ ပံသုကူလဓာရဏံ၊ သည်။ ပံသုကူလံ၊ မည်၏။ တံ သီလော၊ ထိုပံသုကူဆောင်ခြင်း အလေ့ရှိသော သူသည်။ ပံသုကူလိကော၊ မည်၏။ တဿ၊ သူ၏။ အဂ်ံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ ပံသုကူ လိကဂ်ံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ဧတေနေ၀ ၀စနတ္ထနယေန၊ ဤ၀စနတ္ထနည်းဖြင့် ပင်လျှင်။ တိစီ၀ရ ဓာရဏံ၊ သက်နှ်ုံ:သုံ:ထည်ကို ဆောင်ခြင်းသည်။ တိစီ၀ရံ၊ မည်၏။ တံသီလော၊ ထိုတိစီ၀ရိတ်ဆောင်လေ့ ရှိသူသည်။ တေစီ၀ရိ ကော၊ ကမည်၏။ တဿ၊ ထိုတေစီ၀ရိက၏။ အဂ်ံ၊ သော။ သမာဒါနစေတနာ၊ သည်။ တေစီ၀ရိကဂ်ံ၊ တေစီ၀ရိကဂ်ံ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သံဃာဋိအာဒီသု ဧ၀၊ သံဃာဋိစသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တီသု စီ၀ရေသု၊ သုံ:ထည်သော သက်နှ်ုံ:တို့ဌ်၌။ တိစီ၀ရေသမညာ၊ တိစီ၀ရိတ်ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၏။) ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာ ဒိ၀ဿိကသာဋိကာ ဒီသု၊ အမာ လွှမ်: မိုးရေခံ စသည်တို့ဌ်၌။ နံ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုတိစီ၀ရိတ်မည်သော သက်နှ်ုံ:တို့ကို။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ သံဃာဋိ။ပ။သခ်ါတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တံ ပိဏ္ဍပါတန္တိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ သူတပါ:တို့သည်။ ဒိယျမာနာနံ၊ ပေ:လှူအပ်လတ့်ကုန်သော။ ပိဏ္ဍာနံ၊ ဆွမ်:တို့၏။ ပတ္တော၊ ၌။ ပတနသခ်ါတံ၊ ကျခြင်:ဟု ဆိုအပ်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်:တို့၏ကျခြင်:ကို။ ။တံ၊ ထိုဆွမ်:တို့၏ ကျခြင်:ကို။ ဥဒ္ဒေတိ၊ ရှာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ မည်၏။ ဗာဒရိကော၊ ဆီ:သီ:ကို ရှာသောသူ။ သာမာကိကော၊ လမန်:မြက်သီ:ကို ရှာသောသူ။ ဣတိယထာ၊ ဤပုဒ်တို့ကဲ့သို့ပင်တည်း။ (ပိဏ္ဍပါတီ ဧ၀ဝါ ဟုရှိသင့်၏။ဝါ၊ကား။) ပိဏ္ဍပါတီ ဧ၀၊ သည်ပင်လျှင်။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ မည်၏။ ဘဒ္ဒေါ ဧ၀၊ ဘဒ္ဒသည်ပင်လျှင်။ ဘဒ္ဒကောယထာ၊ ဘဒ္ဒကမည်သကဲ့သို့ ပင်တည်း။ အ၀ခဏ္ဍာနံ၊ နံ ဟူသည်။ ဝိစ္ဆိန္ဒနံ၊ အစဉ်ကို ဖြတ်ခြင်:တည်:။ နိရန္တရံ၊ အပ္ပ၀တ္တိ၊ အခြား:မရှိပဲ တစပ်တည်: မဖြစ်ခြင်:တည်:။ တပ္ပဋိက္ခေ၀တော၊ ထို အ၀ခဏ္ဍာနကို ပယ်မြစ်သောအား:ဖြင့်။ အနု၀ခဏ္ဍာနံ၊ နဟူသည်။ အ၀ိစ္ဆိန္ဒနံ၊ အစဉ်ကိုမဖြစ်တ်ခြင်:တည်:။ နိရန္တရပ္ပ၀တ္တိ၊ အခြား:မရှိပဲ မပြတ်ဖြစ်ခြင်:တည်:။ သဟ အ၀ဒါနေနာတိ၊ ကား။ အနု၀ခဏ္ဍာနေန၊ အစဉ်ကို မဖြတ်ခြင်:နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္ထုတိ၊ ၏။) သ၀ဒါနန္တိ ပဒဿ၊ ပုဒ်၏။ ကိရိယာ၀ိသေသနဘာ၀ံ၀စ၊ ကိရိယာ ဝိသေသန၏ အဖြစ်ကိုငင်:။ စ၊ ထိုပြင်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်ဌ်။ တံ အနု၀ခဏ္ဍာနံ၊ ထိုအစဉ်ကို မဖြတ်ခြင်:သည်။ (ဟောတိ၏) တဋ္ဌ၊ ထိုအရပ်ကိုငင်:။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊ အ၀ခဏ္ဍာန။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကောသနေတိ၊ ကား။ ဣရိယာပထန္တရေန၊ ဣရိယာပုထ်တပါ:ဖြင့်။ အနန္တရိတာယ၊ မခြား:အပ်သော။ ဧကာ ယယော၀ေ၊ တခုတည်: သာလျှင်ဖြစ်သော။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်:ဌ်။ ။ပတ္တော ပိဏ္ဍောတိ ဧတ္ထ၊ ၀စနတ္ထဌ်။ ၀တ္ထုဘေဒေါ၊ (သပိတ် ခွက် တလုံ:တည်: ဟူသော) ဝတ္ထုအထူ:ကို။ (သီဌ်ဝုတ္တဘေဒေါ ဟု ရှိ၏၊ ပတ္တဘေဒေါဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်ပေ၏။) ဣ၀၊ ဤအရာဌ်။ အ၀ိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ သာမည်၊ သပိတ်ခွက်သာမန်ကို။ နံ၊ အလိုရှိအပ်သည်မဟုတ်။ ဧ၀ကာရော စ၊ ဧ၀သဒ္ဒါ ကိုလည်:။ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ချေ၍ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ကေ၀လံ ဧကသ္မိံယေ၀ ပတ္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥတ္တရပဒလောပ၀ံ၊ နောက်ပုဒ်ကြသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤပတ္တပိဏ္ဍသဒ္ဒါကို။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ (တနည်:) အယံ နိဒ္ဒေသော၊ ဤညွှန်ပြခြင်:သည်။ (ဟောတိ၏) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပတ္တ။ပ။ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤမှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်ပုဒ်တို့ဌ်လည်:။ ဧ၀ နယော၊ တည်:။

[၉၀] ပစ္ဆာဘတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပ၀ါရဏာတော၊ ပယ်မြစ်သည်မှ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်ဌ်။ လဒ္ဓဘတ္တံ ဧ၀၊ ရအပ်သော ဆွမ်:သာလျှင်တည်:။ ခလုသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပဋိသေ၀တ္ထ၀ါ၀ကတ္တာ၊ မြစ်ခြင်:အနက်ကို ဟောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုခလု သဒ္ဒါနှင့်။ သမာနတ္တံ၊ တူသောအနက်ရှိသော။ နဂ–ကာရံ၊ နအက္ခရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ နံ ပစ္ဆာဘတ္တိကောတိ၊

ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သိက္ခာပဒဿ၊ သိက္ခာပုဒ်၏။ ဝိသယော၊ အရာကို။ သိက္ခာပဒေနေ၀၊ ပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ယော၊ အကြင်အဖို့သည်။ တဿ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၏။ အဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ သောဧ၀၊ ထိုအဖို့သည်သာ လျှင်။ သမာဒါနဿ၊ ဆောက်တည်ခြင်း၏။ ဝိသယော၊ အရာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဒါနဝသေန။ပ။ ဘောဇနေသတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဗ္ဘော ကာသေ၊ လွင်တီးခေါင် (လေဟာပြင်)၌။ နိ၀ါသော၊ နေခြင်းသည်။ အဗ္ဘောကာသော၊ သမည်၏။ သုသာနေ၊ သုသာန်၌။ နိ၀ါ သော၊ နေခြင်းသည်။ သုသာနံ၊ မည်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ တံ၊ ထိုဌာနေခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သဇ္ဇံ၊ အလုံးစုံကို။ ဝတ္တွာဇ္ဇ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧသေ၀ နယောတိ၊ ဧသေ၀ နယောစသည် ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယထာသန္တတံ ဝိယ၊ ခင်းထားတိုင်းသောနေရာကဲ့သို့တည်း။ ယထာသန္တတံ၊ နေရာနှင့်တူသည်။ အာဒိတော၊ အစ ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ယထာဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ကြားအပ်တိုင်းသော နေရာကိုရ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧသ၊ ဤရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုညွှန်ကြားအပ်တိုင်းသော နေရာကို။ ဣဒံ၊ ဤနေရာသည်။ ဗဟုမကုံဏ၊ များသောကြမ်းပိုး ရှိ၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓပ၀ါတံ၊ မကောင်းသော အနံ့ပြန့်လွှင်၏။ ဣတိအာဒိ၀သေန၊ ဤသို့စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပဋိကွိပိတွာ၀၊ မပယ်မူ၍သာလျှင်။ သမ္ဗဋ္ဌတိ၊ လက်ခံ၏။ တေနေ၀၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဣဒံ တုယှန္တိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ သယနန္တိ၊ သယနံဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နိ၀ဒ္ဓနံ၊ လဲလျောင်းခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန တေန သမာဒါနေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပံသုကူလိကင်္ဂါဒိကဿ၊ ပံသုကူ၀တ်အစရှိသည်ကို။ တေန တေန သမာဒါနေန၊ ထိုထိုဆောက်တည်ခြင်း ဖြင့်။ ၀ုတကိလေသတ္တာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိဒ္ဓံသိတကိလေသတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒင်္ဂ၀သေန၊ တဒင်္ဂပဟာန် အလိုအားဖြင့်။ ပဟီနတဏှာ၊ ပါဒါနာဒိပါ၊ ပမ္မတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော တဏှာဥပါဒါန် အစရှိသော အကုသိုလ်တရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ယေဟိ၊ အကြင်သမာဒါန စေတနာတို့ဖြင့်။ တံ ကိလေသ၀ုနနံ၊ ထိုကိလေသာကိုခါထုတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာနိယေ၀၊ ထိုသမာဒါနစေတနာတို့ကိုသာလျှင်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ၀ုတဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါနီတိ၊ ၀ုတရဟန်း၏ အကြောင်းတို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာနိ။ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ အညာနိ၊ တပါးကုန်သော။ ယာနိ ကာနိစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော တရားတို့ကို။ နေ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။ ၀ါ၊ တနည်း။ အညေန၊ တပါးသောတရားဖြင့်။ ၀ုတဿ၊ ခါထုတ်ပြီးသောရဟန်း၏။ (အင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ နေ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။) ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အာပန္နော၊ ရောက်၏။ (သီမူ၌ အာပန္နောဝ ဟုရှိ၏) ဥဏ္ဏ အင်္ဂ ဧတေသန္တိ ဣဏ္ဏမိ နာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဧ၀တင်တို့ကို။ သမာဒါနဿ၊ ဆောက်တည်ခြင်း၏။ ဥဏ္ဏပုဗ္ဗကတ်၊ ဥဏ္ဏလျှင် ရှေသွား ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာ၀ေတိ၊ ၏။ ပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သီလာဒိသမ္ဘာ၊ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလအစရှိသော ကောင်းမြတ်သော အကျင့်၏။ ။ ဧတေန၊ ဤစေတနာဖြင့်။ သမာဒိယတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဒါနံ၊ မည်၏။ သမာဒါန ဝသေန၊ ဆောက်တည်ကြောင်း၏ အလိုအားဖြင့်။ ပ၀တ္တာ၊ သော။ စေတနာ၊ စေတနာတည်း။ ဧတေသံ၊ ဤ၀ုတင်တို့အား။ တံ၊ ထိုသမာဒါန စေတနာ ဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဒါနစေတနာလက္ခဏာနိ၊ မည်ကုန်၏။ စ သစ္ခံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ ၀ုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သည်သာတည်း။ သမါဒါနကိရိယာယ၊ ဆောက်တည်ခြင်း ကိရိယာကို။ သာ၀ကတမဘာ၀တော၊ အထူးသဖြင့် ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ သမ္ဘယုတ္တ၀မ္ဘာ၊ စေတနာ၏ သမ္ဘယုတ်တရားတို့ကို။ ယေနာတိ၊ ယေနဟူ၍။ ကရဏဘာ၀ေန၊ ကရိုဏ်း၏အဖြစ် ဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်ကုန်၏။ သမာဒါန စေတနာယ၊ နာကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည် တံမူလကတ္တာ၊ ထိုစေတနာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပေတည်း။ ပရိ ဟရဏစေတနာပိ၊ ကျင့်ဆောင်သော စေတနာသည် လည်း။ ၀ုတဂ်မေ၀၊ ၀ုတင်မည်သာလျှင်တည်း။ အတ္ထနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်ရင်း။ ပရမ္မုခေန စ၊ မိမိမျက်ကွယ်ဖြစ်သော အခြား အကုသိုလ်အပေါင်းဖြင့်ရင်း။ (သမုခေန စ–ဟု ရှိသင့်၏၊ မိမိပြောက်ပန်းသော အကုသိုလ် အပေါင်းဖြင့်ရင်း–ဟု အနက်ပေး။ တဏှာ၏နောက်လိုက် မာန ဒေါသအစရှိသော အကုသိုလ်တို့ကိုယူလေ) ကုသလဘဏ္ဍသ၊ ကုသိုလ်ဟူသောဘဏ္ဍာကို။ ဘုသံ၊ လွန်စွာ။ ဝိလုပ္ပနဋ္ဌေန၊ လုယက်ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ တဏှာစာရော၊ တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ လောလုပ်ပ၊ လောလုပ္ပမည်၏။ တဿ၊ ထိုလောလုပ္ပတဏှာကို။ ဝိဒ္ဓံသနကိစ္စတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောလုပ္ပ ဝိဒ္ဓံသေနရသာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တတော ဧ၀၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ နိလ္လောလုပ္ပဘာ၀ေန၊ လောလုပ္ပတဏှာကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌန္တိ၊ ရှေးရှုထင်ကုန်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ တံ၊ ထိုလောလုပ္ပတဏှာကင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌာ၀ေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိလ္လောလုပ္ပဘာ၀ပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အရိယ၀ေမ္ဗ၀ဒဋ္ဌာနာနီတိ၊ ကား။ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိ သဒ္ဓမ္မ၀ဒဋ္ဌာနာနိ၊ စင်ကြယ်သော သီလစသော သူတော်ကောင်းတရားလျှင် နီးသောအကြောင်း ရှိကုန်၏။ (ဤ၌ သီလ စသည်ဖြင့် အပ္ပိစ္ဆတာဒီ၌ အာဒိ၀န်တွင် ပါ၀င်သော တရားတို့ကို ဖော်ပြသည်ဟု ယူအပ်၏)

ဘဂ၀တော။ပ။နီတိ ဣဒံ၊ နိဟူသော ဤစကားကို။ အန္တရာ၊အကြား၌။ အ၀ိစ္ဆေ၀နတ္ထံ၊ မပြတ်စေခြင်းငှါ။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ ကိံ ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ ရညော၊ မင်း၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ပဋိညာတဿ၊ ဝန်ခံအပ်သော။ (သီ–မူနှင့်အညီပင်၊ သျှာနှင့် မြန်မာတို့၌ ပဋိညာတာရဟဿရှိ၏။ မသင့်) အတ္ထဿ၊ ကိစ္စကို။ တဒုပဓိ၀ိနော၊ ထိုမင်းကိုမှီ၍ အသက်မွေးနေထိုင် သောသူ၏။ ဧကဲ့သတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ အ၀ိသံ၀ါဒနံ ဝိယ၊ မချွတ်ယွင်းစေခြင်း ကဲ့သို့ပင်တည်း။ သေသာနံ၊ ကြွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သန္တိ ကေ၊ အထံ၌။ သမာဒါနေ၀၊ ဆောက်တည်ရာ၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ ဧကသင်္ဂီတိ ကဿတိ၊ ကား။ [၉၁] ပဠသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဒီဃနိကာယာ ဒီသု၊ ဒီဃနိကာယ်အစရှိကုန်သော။ နိကာယေသု၊ တို့တွင်။ ဧကာနိကာယိကဿ၊ တခု သော နိကာယ်ကို ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဋ္ဌကထာစရိယဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယဿ၊

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဌကထာတန်တို့ ယေဝ၊ အဌကထာ ပါဠိအစဉ်သည်သာလျှင်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာကျေးဖြန်း၏။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဇော်ဌာတိ၊ ကား။ အတ္ထနာပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ သမာဒါနသ၊ ၏။ ရုဟနေ၊ ရောက်ခြင်း အထမြောက်ခြင်း၌။ ဇေဋ္ဌက။ပ။ ဝတ္ထု တိ၊ ကား။ သော ထေရော၊ သည်။ နေသဒ္ဓိကောကိရ၊ နိသဒ္ဓိခုတင်ဆောင် သတတ်။ တသ၊ ထိုမထေရ်၏။ တံ၊ ထိုခုတင်ဆောင်ခြင်းကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ နဿတိ၊ မသိ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၌။ သယနပိဋ္ဌေ၊ အိပ်ရာအင်းပျဉ်၌။ နိသိန္နံ၊ ထိုင်နေသော။ (တံ၊ ထိုမထေရ်ကို။) ဝိဇ္ဇုလတောဘာသေန၊ လျှပ်စစ်အရောင်ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဣတ ရော၊ ညီမထေရ်သည်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုမှေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ နေသဒ္ဓိကာ ကိံ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ ခုတင်ပိုစ္ဆတာယ၊ ခုတင်ဖြင့် အလိုနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ နိပဒ္ဒိတွာ၊ လဲလျောင်း၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်ကာလ၌။ သမာဒိယိ၊ ပြီ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ (မ ၌ ၂–၄၆၊ အံ ၌ ၁–၅၉ တို့၌ကား ကောသနိက်ခုတင်ဖြင့်ပြလျက်ရှိ၏၊ ဒီ ၌ ၁၀၂၄၆ ၌ကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ညွှန်ထား၏)

၁–ပံသုကူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄။ ဂဟပတိဒါနစီဝရန္တိ ဇော်ဌ၊ ပါဠိ၌။ ဒါယကဘာဝေန၊ ပေးလှူသူ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမဏာပိ၊ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဥက္ကဋ္ဌသ၊ ဥက္ကဋ္ဌခုတင်ဆောင် ရဟန်း၏အရာ၌။ ဂဟပတိပက္ခံယေဝ၊ အိမ်ရှင်အဖြစ်သို့ သာလျှင်။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ ဂဏှိဿတိ၊ ကောက်ယူလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဌပိတက၊ ထားအပ်သော သင်္ကန်းသည်။ ဂဟပတိ စီဝရံ၊ လူဒကာ၏သင်္ကန်းမည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဂဟပတိဒါနစီဝရံ၊ လူဒကာတို့လှူအပ်သော သင်္ကန်းမည်သည်။ နဿိယာ၊ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သောသင်္ကန်းကို။ နိဝတ္ထေတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှါ။ ဒါနဂ္ဂဟဏံ၊ ဒါနသဒ္ဒါကို ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညတရေနာတိ ဇော်ဌ၊ ပုဒ်၌။ တာဝ၊ စွာ။ သမာဒါနဝစနေန၊ ဆောက်တည်ခြင်းကိုပြသော (ဒုတိယ)စကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ပဋိက္ခေပဝစနေန ပန၊ ပယ်ခြင်းကိုပြသော (ပဌမ) စကားဖြင့်မူကား။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားစောဒနာတည်း။ အတ္ထ တော၊ အနက်အားဖြင့်။ အာပန္နတ္တာ၊ ကျရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ ဒိဝါ၊ နေ့၌။ နဿ ဘုဥ္ဇတိ၊ မစား။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အာဟာရေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ တသ၊ ထိုဒေဝဒတ်၏။ သရီရဋ္ဌိတိ၊ ကိုယ်၏တည်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရတ္တိယံ၊ ညဉ့်၌။ ဘုဥ္ဇတီတိ၊ စား၏ဟူ၍။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အာပန္နမေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဂဟပတိဒါနစီဝရေ၊ ကို။ ပဋိက္ခိတ္တေ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ စီဝရေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သာသနေ၊ ၌။ ဌိတိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဿိ စီဝရပဋိဂ္ဂဟော၊ ထိုမှ တပါးသောသင်္ကန်းကို လက်ခံခြင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အာပန္နော ဧဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ။ပ။အာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည် ပံသုကူလိကင်္ဂေ၊ ပံသုကူခုတင်၌။ ဝိဓာနံ ပဋိပဇ္ဇနဝိဓိ၊ ကျင့်အပ်သော အစီအရင်တည်း။ သုသာနေ၊ သုသာန်၌။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သောသင်္ကန်းသည်။ သောသာနိကံ၊ ကမည်၏။ ပန၊ ဆက်၍ ရှင်ဦးအံ့။ တံ၊ ထို သင်္ကန်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ဆဒ္ဒိတတ္တာ၊ စွန့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပတိတံကျသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုသာနေ ပတိတကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာလဝေဋ္ဌမဂ္ဂေါ နာမ၊ တာလဝေဋ္ဌ လမ်းမည်သည်ကား။ မဟာဂါမေ၊ မဟာဂါမ၌။ ဧကော၊ သော။ ဝီထိ၊ လမ်းတည်း။ အနရာဓပုရေ၊ အနရာဓပြို့၌။ (ဧကော ဝီထိ၊ တည်း။) ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတသ၊ ဤအဝတ်၏။ ပဒေသော၊ တစိတ်ကို။ ဥမ္ဗော၊ မီးလောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥမ္ဗပဒေသံ၊ မည်၏။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကိုရ၏။ မဂ္ဂေ၊ လမ်း၌။ ပတိတက၊ ကျနေသော အဝတ်ကို။ ဗဟုဒိဝသာတိက္ကန္တံ၊ များစွာသော ရက်လွန်လတ်သော်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွတ္တိဒိဝသာ တိက္ကန္တံ၊ ၂–ရက် ၃–ရက်လွန်လတ် သော်။ (ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသော ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ ထောက်ရက္ခိတွာတိ၊ ကား။ ကတိပယံ ကာလံ၊ အနည်းငယ်သောကာလကို။ အာဂမေတွာ၊ ငံ့လင့်၍။ ။ဝါတာဟတမ္ပိ၊ လေဖြင့် ဆောင်အပ်သော အဝတ်သည်လည်း။ သာမိကာ နံ၊ ပိုင်ရှင်တို့၏။ သတိသမ္မောသေန၊ သတိမေ့သဖြင့်။ ပတိတသဒိသံ၊ ကျသောအဝတ်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမိကေ။ပ။ ဝဇ္ဇေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထောက်၊ အတန်ငယ်။ အာဂမေတွာ၊ ငံ့လင့်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

သံဃသ ဒေမာတိ၊ ဟူ၍။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော သင်္ကန်းသည်ဌင်း။ (သိယာ၌စပ်) စောဠကဘိက္ခာဝသေန၊ အဝတ်သင်္ကန်း ဆွမ်းခံသည့်အလိုအားဖြင့်။ လဒ္ဓဠ၊ ရအပ်သော သင်္ကန်းသည်ဌင်း။ လဒ္ဓကာလတော၊ ရအပ်သောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သမဏာ စီဝရံ၊ ရဟန်း၏သင်္ကန်းသည်။ သိယာနဒေါ၊ ဖြစ်ရာသလော။ နော၊ မဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကာ၊ ယုံမှားတွေးတော ခြင်းကို။ နိဝတ္ထေတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှါ။ နဿ တံ ပံ သုကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုသို့သော သင်္ကန်းသည်။ တေဝိ သတိယာ၊ ၂၃–ပါးသော။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေသု၊ သင်္ကန်းဖြစ်ရာဌာနတို့တွင်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခု၌မျှ။ ပရိယာပန္နံ၊ အတွင်းဝင်သည်။ နဿ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣမိနာဝ ပသင်္ဂေန၊ ဤသမဏာသင်္ကန်းနှင့်

စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ ဘိက္ခုဒတ္တိယေ၊ ရဟန်းသည် လျှုအပ်သော သက်နှိုး်ခ်ိ။ [၉၂] လက္ခဏာပွတ္တံ၊ ပံသုကူလက္ခဏာ သို့ရောက်သော။ ယံပံသုကူလံ၊ အကြင်ပံသုကူ သက်နှိုးသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ စ၊ ထိုသက်နှိုးကိုရင်း။ တဿ၊ ထိုပံသုကူသက်နှိုး၏။ ဥက္ကဋ္ဌာနုက္ကဋ္ဌဝိဘာဂံစ၊ ဥက္ကဋ္ဌသက်နှိုး ဥက္ကဋ္ဌမဟုတ်သော သက်နှိုးအားဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းကိုရင်း။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ဘိက္ခု၊ ဒတ္တိယေပိတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဂါဟေ တွာ ဝါ ဒီယတီတိ၊ ကား။ သံဃဿ ဝါ၊ သံဃာအားရင်း။ ဂဏဿ ဝါ၊ ဂိုဏ်းအားရင်း။ ဒေန္တေဟိ၊ လျှုသောသူတို့သည်။ ယံ စီဝရံ၊ ကို။ ဝဿဂ္ဂေန၊ ဝါအဖို့အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဝါစဉ်အားဖြင့်။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဒီယတိ၊ လျှုအပ်၏။ သေနာသနစီဝရန္တိ၊ ကား။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းကို။ ကာရေတွာ၊ ၍။ ဧတသ္မိံ သေနာသနေ၊ ဤကျောင်း၌။ ဝသန္တာ၊ နေသော ရဟန်းတို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တု၊ သုံးဆောင်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိန္နစီဝရံ၊ လျှုအပ်သောသက်နှိုးသည်။ နတံ ပံသုကူလန္တိ၊ ပါဠိ၌။ အပံသုကူလဘာဝေါ၊ ပံသုကူမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တကာရဏာတော စ၊ ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ ဂါဟေတွာ၊ ဝါစဉ်ဖြင့်ယူစေ၍။ ဒိန္နတ္တာစ၊ ကြောင့်ရင်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ နော။ပ။ကူလန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတြပိတိ၊ကား။ ဂါဟေတွာ၊ ပံသုကူခတင်ဆောင် ရဟန်းတို့၏ ဝါစဉ်ဖြင့်ယူစေ၍။ နဒိန္နံ၊ လျှုအပ်သည် မဟုတ် သော။ ယံ ဘိက္ခုဒတ္တိယံ၊ အကြင်ရဟန်းသည် လျှုအပ်သော သက်နှိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတြပိ၊ ထိုသက်နှိုး၌လည်း။ ယေန ဘိက္ခုနာညေ၊ သည်။ စီဝရံ၊ ကို။ ဒီယတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုလျှုသောရဟန်း၏ လာဘေစ၊ ရခြင်း၌ရင်း။ ဒါနေစ၊ မိမိက တဆင့် လျှုခြင်း၌ရင်း။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီးရင်း။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံ၌ရင်း။ အာဒရဂါရဝါနံ၊ (ဓုတင်၌) ရိုသေခြင်းလေးစားခြင်းတို့၏။ သဗ္ဗာဝတောစ၊ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ တဒဘာ ဝတောစ၊ ထိုရိုသေလေးစားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဘိက္ခုဒတ္တိယသ၊ ၏။ ဧကတောသုဒ္ဓိဥတောသုဒ္ဓိအနုက္ကဋ္ဌတာ၊ တဖက်မှ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်, နှစ်ဖက်စလုံးမှ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်, ဥက္ကဋ္ဌမဟုတ်သည်၏အဖြစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ယံ ဒါယကေဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပါဒမူလေ၊ ခြေရင်း၌။ ဌပေတွာ၊ ချထား၍။ သမဏေန၊ သည်။ ဒိန္နကံ၊ လျှုအပ်သော သက်နှိုးကို။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ (သမဏေနဟု ကတ္တားပုဒ်ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ သင့်မသင့် ဆင်ခြင်အပ်၏) ယသ ကဿစိတိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌာဒီသု၊ ဥက္ကဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့တွင်။ ယသ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရုစိယာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒေန၊ အလိုဖြင့်။ ခန္တိယာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာ နကွန္တိယာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍ နှစ်သက်သဘောကျခြင်းဖြင့်။

နိဿယာနုရူပပဋိပတ္တိသဗ္ဗာဝေါတိ၊ ကား။ ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရံ၊ ရဟန်းဖြစ် သည်၏အခြားမဲ့၌။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တောသု၊ ဆိုဆုံးမအပ်ကုန်သော။ စတူသု နိဿယေသု၊ တို့တွင်။ မိမိကိုယ်တိုင်။ ယထာပဋိညာတ။ပ။ ရှုပါယ၊ ဝန်ခံအပ်တိုင်းသော ဒုတိယနိဿယအားလျော်စွာ။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတာ၊ အဖြစ်တည်း။ အာရက္ခဒုက္ခာဘာဝေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပံသုကူလစီဝရဿ၊ ၏။ အလောဘနီယတ္တာ၊ လိုချင်ဖွယ်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စီဝရာရက္ခဏဒုက္ခဿ၊ သက်နှိုးကို စောင့်ရှောက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏။ အဘာဝေါ၊ တည်း။ ပရိဘောဂတဏှာယ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ သဝိသေသ လူခသဘာဝတ္တာ၊ အထူးနှင့်တကွ (ဝါ၊ ထူးထူးကဲကဲ) ခေါင်းပါးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပါသာဒိကတာ တိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ တပါးသော သူတို့၏။ ပသာဒါဝဟတာ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်တည်း။ အပ္ပိစ္ဆတာ ဒီနံ၊ တို့၏။ ဖလနိပ္ဖတ္တိ၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်းသည်။ ဓုတင်ပရိဟရဏာသ၊ ၏။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီဟိယေဝ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ နိပ္ဖါဒေ တဗ္ဗတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဓုတဓမ္မေ၊ ဓုတတရားတို့ကို၊ ဝါ၊ ဓုတင်အကျင့်တို့ကို။ သမာဒါယ၊ ၍။ ဝတ္တနံ၊ ကျင့် ခြင်းသည်။ ယာဝ။ပ။ ဒနာယ၊ အထက်ဖြစ်သော သမ္မာပဋိပတ်ကို ပြည့်စုံစေခြင်းအလို့ငှါ သာလျှင်တည်း။ (ဓုတင်ထင်မြင့်သော သမထ ဝိပဿနာ အကျင့် ပြည့်စုံရန်အတွက်သာဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မာ။ပ။ဗြဟ္မဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မာရသေနဝိဃာတာယာတိ၊ ကား။ မာရဿ စ၊ မာရ်ကိုရင်း။ မာရသေနာယ စ၊ မာရ်၏ စစ်သည်ကိုရင်း။ ဝိဟနနာယ ဝိဒ္ဓံသနာယ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယတော သံယတော၊ ကောင်းစွာ စောင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယတိ၊ မည်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို ရ၏။ လောကဂရုနာ၊ လောက၏ အလေးပြုအပ်သော ဆရာတုရားသည်။ ယံပံသုကူလံ၊ ကို။ ဓာရိတံ၊ ဆောင်အပ်ဝတ်ရုံအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုပံသုကူ သက်နှိုးကို။ ကော၊ အဘယ်ရဟန်းသည်။ နဓာရယေ၊ မဆောင်နိုင်ရာအံ့နည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကဂရုနာ၊ သည်။ (ယံ) ပံသုကူလံ၊ ကို။ ဓာရိတံ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ကို။ ကော၊ သည်။ နဓာရယေ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၏) (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ယံတံသဒ္ဒါနံ၊ ယံသဒ္ဒါ တံသဒ္ဒါ တို့၏။ ဧကန္တသမ္ဗန္ဓိဘာဝတော၊ စင်စစ်စပ်ခြင်းရှိ (စပ်လေ့ရှိ) သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပဋိညံ သမနုဿရန္တိ၊ ကား။ ဥပသမ္ပဒ မာဒေ၊ ပဋ္ဌင်းခံရာသိမ်တန်ဆောင်း၌။ အာမဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယပွမုခဿ၊ ဆရာအမှူးရှိသော။ သံဃဿ၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်ပြီးသော။ ပဋိညံ၊ ကို။ သမနုဿရန္တော၊ အောက်မေ့လျက်။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ပံသုကူလိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ၊ ပံသုကူလဓုတင်စကား၏ အဖွင့်တည်း။

၂–တေစီဝရိကင်ကထာဝဏ္ဏနာ

[၉၃] ၂၅။ စတုတ္ထကစီဝရန္တိ၊ ကား။ နိဝါသနပါရုပနယောဂျ၊ ဝတ်ခြင်းရုံခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော။ စတုတ္ထက စီဝရံ၊ ၄–ထည်မြောက် သင်္ကန်းကို။ ဣတိ အမိပ္ပါယော၊ တည်း။ (တသ္မာ၊မူ) အဲသကာသာဝဿ၊ အဲသကိုင့်သင်္ကန်း၏။ အပ္ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗ တော၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အညတရဝစနေနာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ နဿ သင်္ကေတိ၊ မစွမ်းနိုင်သေး။ ယာဝ၊ လုံး။ နဿ လဘတိ၊ မရ သေး။ ယာဝ၊ လုံး။ နသမ္ဘဒ္ဓေတိ၊ မပြည့်စုံသေး။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္ဆေက်၊ သီး။ ယာဝသဒ္ဒေါ၊ ကို။ သမ္ဘန္ဓိတဗ္ဗော၊ စပ်အပ်၏။ နဿ သမ္ဘဒ္ဓ တီတိ၊ ကား။ နသိဒ္ဓေတိ၊ မပြီးသေး။ (မရသေး မပြည့်စုံသေးသည် ကိုပင် ယူရမည်) နိက္ခိတ္တ။ပ။နတ္ထိတိ၊ ကား။ နိစယသန္ဓိခိဝုတင်ံ သံကိလေသဒေါသော၊ စုဆောင်းသိုးမှိုခြင်းဟူသော ခုတင်၏ ညစ်ညူးကြောင်း အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာသန္နေတိ၊ ကား။ စီဝရဿ၊ ၏။ အာသန္နေ၊ အနီးဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ရဇနကွဏ္ဍေ၊ ဆိုးဆဲကာလ၌။ ပရိဘုဉ္ဇနကာသာဝံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော သင်္ကန်းဟူသော၊ ရဇနကာသာဝံ၊ ဆိုးခိုက်သုံး သင်္ကန်းကို။ တတြဋ္ဌကပစ္စတ္ထရဏံ နာမ၊ ထိုအရပ်၌တည်သော အိမ်ရာလွှမ်းမည်သည်ကား။ အတ္ထနော၊ ဝါ၊ မိမိ၏သော်၎င်း။ ပရဿ ဝါ၊ သူတပါး၏သော်၎င်း။ သန္ဓက်၊ ဥစ္စာဖြစ်သော။ သေနာသနေ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ၌။ ပစ္စတ္ထရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌိတံ၊ ဆောက်တည်ထားအပ်သော သင်္ကန်းတည်း။ အဲသကာသာဝံ၊ အဲသကိုင့် သင်္ကန်းသည်။ ပရိက္ခာရစောဠံ၊ ဌမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ အိပ်ရာလွှမ်းဌင်း။ အဲသကာသာဝံ၊ အဲသကိုင့်သင်္ကန်းဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေပိ၊ နှစ်ထည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤသင်္ကန်းတို့သည်။ အတိရေကစီဝရဌာနေ၊ အပိုအလွန်သင်္ကန်းအရာ၌။ ဌိတာနိပိ၊ တည်ကုန်သော်လည်း။ ခုတင်ံဘေဒ၊၏ ခုတင်ဗျက်ခြင်းကို။ နဿ ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဟရိတုံ ပန နဿ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ကား။ ရဇနကာလေယေဝ၊ ဆိုးဆဲကာလ၌ သာလျှင်။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စပရိဘောဂဝသေန၊ အမြဲတမ်းအသုံးအဆောင်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တေစီဝရိကဿ၊ အား။ နဿ ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်၊ အဲသကာ သာဝဏ္ဍိ၊ ကား။ ခန္ဓေ၊ ပခုံး၌။ ဌပေတဗ္ဗကာသာဝံ၊ ထားအပ်သော သင်္ကန်းတည်း။ ကာယပရိဟာရိကေနာတိ၊ ကား။ ဝါတာတပါဒိပရိဿယတော၊ လေနေပူစသောဘေးရန်မှ။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ကို။ ပရိဟရဏမတ္တေန၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ၊ စောင့်ရှောက်ရုံမျှသော။ သမာဒါယေဝါတိ၊ ကား။ ဂဟေတ္တာ ဧဝ၊ ယူဆောင်၍သာလျှင်။ အပ္ပသမာရမ္ဘတာတိ၊ ကား။ အပ္ပကိစ္စတာ၊ နည်းသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ကပ္ပိယေ မတ္တကာရိတာ ယာတိ၊ ကား။ နိသီဒနာဒိဝသေနစ၊ နိသီဒိုင်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပရိက္ခာရစောဠဝသေန စ၊ ဌ၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဗဟူသု စီဝရေသု၊ တို့ကို။ အနုညာတေသုပိ၊ ခွင့်ပြုအပ်ကုန်သော်လည်း။ တိစီဝရမတ္တော၊ သင်္ကန်းသုံးထည်မျှ၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပတ္တစရဏာယ၊ အတောင်ဖြင့်သွားခြင်းနှင့်၊ ဝါ၊ သွားကြောင်း ဖြစ်သောအတောင်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တ တိ၊ ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပတ္တစရဏောဝ၊ မည်၏။ သပက္ခကော၊ ကောင်းသော အတောင်ရှိသော ၄က်သည်။ ပက္ခီ၊ ပက္ခီမည် ၏။

ဣတိ၊ ကား။ တေစီဝရိကင်ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၃–ပိဏ္ဍပါတိကင်ကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆။ အတိရေကလာဘန္တိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿယာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တဘိက္ခာဟာရလာဘ တော၊ ဟောအပ်သော ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် ရအပ်သော အာဟာရဟူသော လာဘ်မှ။ အတိရေကလာဘံ၊ အပိုအလွန်ဖြစ်သော လာဘ်ကို။ သံဃ ဘတ္တာဒီ၊ သံဃဘတ်စသည်ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ သကလဿ၊ သော။ သံဃဿ၊ အား။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းသည်။ သံဃဘတ္တံ၊ မည်၏။ ကတိပယေ၊ အနည်းငယ်ကုန်သော။ (တပါးနှစ်ပါးမှစ၍ သံဃာကုန်မဟုတ်သော အရေအတွက်ကို ဤ၌ ကတိပယဟုဆိုသည်) ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ၊ ညွှန်ကြား၍။ ဝါ၊ ညွှန်ကြားစေ၍။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဒေသ ဘတ္တံ၊ မည်၏။ ဧကသ္မိံပက္ခေ၊ တပက္ခ၌။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့၌။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခိတံ၊ မည်၏။ ဥပေါသထေ ဥပေါသထေ၊ ဥပုဒ်နေ့ ဥပုဒ်နေ့၌။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ဥပေါသထိကံ၊ မည်၏။ (လပြည့်လကွယ် နေ့တို့၌ လှူအပ်သော ဆွမ်းတည်း) ပဋိပဒဒိဝသေ၊ အထွက်တရက်နေ့၌။ (လဆန်းလဆုတ် တရက်နေ့ကိုဆိုသည်၊ ဥပုသ်ထွက်နေ့၌ ဟူ၍သော်လည်း မြန်မာပြန်အပ်၏) ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ပါဋိပဒိကံ၊ မည်၏။ ဝိဟာရ၊ ကျောင်းကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ဝိဟာရဘတ္တံ၊ မည်၏။ ခုရဂေဟေ ဧဝ၊ ရွာဦးအိမ်၌သာလျှင်။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ခုရဘတ္တံ၊ မည်၏။ ဂါမဝါသီအာဒီဟိ၊ ရွာသူ ရွာသား စသည်တို့သည်။ ဝါရေန၊ အလှည့်ကျအားဖြင့်။ [၉၄] ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ဝါရကဘတ္တံ၊ မည်၏။ သံဃဘတ္တံ ဂဏာထာတိ အာဒိနာတိ၊ ပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒီ၊ စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဘိက္ခာပရိယာယေန၊ (ဘတ္တထမင်း ဟူသော အမည်ဖြင့် မဟုတ်ပဲ) ဆွမ်းဟူသော ပရိယာယ်အမည်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဒိတုံ၊ သာယာ လက်ခံခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ကုန်၏။ ဘေသဇ္ဇာဒိပဋိသံယုတ္တာ၊ ဆေးစသည်နှင့် စပ်ဆိုင်သော စာရေးတံသည်။ နိရာမိသသလာကာ၊ အာမိသမပါသော စာရေးတံမည်၏။ ယာဝကာလိကဝဇ္ဇာ၊ ယာဝကာလိကကို ကြဉ်သော စာရေးတံတည်း။ ဣတိ စ၊

ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တီ၊ ဆိုကုန်၏။ ဝိဟာရေ ပက္ကဘတ္တမ္မီတိ၊ ကား။ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ ဣမေဝ၊ ဤကျောင်း၌ပင်လျှင်။ ဘတ္တံ၊ ကို။ ပစိတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အယျာနံ၊ တို့အား။ ဒဿမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဝိဟာရေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သတ္တံ၊ ကို။ သမ္မာဒေန္တီ၊ ပြီးစေကုန်၏။ တံ၊ ထိုဆွမ်းသည်။ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္မိ၊ တို့အားလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

အာဟရိတွာတိ၊ ကား။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဂေဟာတော၊ မှ။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ တံ ဒိဝသံ နိသီဒိတွာတိ၊ ကား။ ဘန္တေ၊ တို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ မာစရိတ္ထ၊ မကြွပါကုန်လင့်။ ဝိဟာရေယေဝ၊ လျှင်။ ဘိက္ခာ၊ ကို။ အာနီယတိ၊ ဆောင် ပို့အပ်ပါလတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တာနံ၊ တို့၏။ (ဝစနံ၊ ကို) သမ္မဋ္ဌမေန၊ လက်ခံသဖြင့်။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌။ နိသီဒိတွာ၊ င့်နေ၍။ သေရိဝိဟာရသုခန္တိ၊ ကား။ အပရာယတ္ထာဝိဟာရိတာသုခံ၊ သူတပါးနှင့်မစပ်ပဲ နေလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ချမ်းသာကို၊ ဝါ၊ မိမိ အလိုအတိုင်းနေရခြင်းဟူသော ချမ်းသာကို။ အရိယဝံသောတိ၊ ကား။ အရိယဝံသသုတ္တ ပဋိသံယုတ္တာ၊ သုတ်နှင့်စပ်သော။ ဓမ္မ ကထာ၊ တရားဟောခြင်းတည်း။ ဓမ္မရသန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မူပသဋ္ဌိတံ၊ တရားနှင့်စပ်သော။ ပါမောဇ္ဇာဒိရသံ၊ ပါမောဇ္ဇ အစရှိသော အရသာကို။

ဇေယ်ဗလ်၊ ခြေသလုံးအားကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ပိဏ္ဍာပရိယေသနတော၊ ဆွမ်းကိုရှာခြင်းကြောင့်။ ကောသဇ္ဇနိမ္မဒ္ဒနတာ၊ ပျင်းရိခြင်းကို ခြေမှုန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယထာပိ ဘမရော ပုပ္ပန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာဝိဓိနာ၊ ဟောအပ်သော အစီအရင်ဖြင့်။ အာဟာရပရိယေသနတော၊ အစာကိုရှာခြင်းကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝတာ၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၏) နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အန္တရဃရံ၊ ရွာတွင်းသို့။ ပဝိသန္တသေဝ၊ ဝင်သော ရဟန်းအား သာလျှင်။ သုပ္ပဋိပ္ပန္နနဂမ နာဒယော၊ ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းလျက်သွားခြင်း အစရှိကုန်သော။ သေခိယမဗ္ဗာ၊ သေခိယအကျင့် တို့သည်။ သမ္ဗဇ္ဇန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေခိယပဋိပတ္တိပူရဏံ၊ သေခိယအကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ခံယူခြင်း၌။ မတ္တ ညုတာယ စ၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ သံသဋ္ဌဝိဟာ ရာဘညဝတော စ၊ ရောနှောသောနေခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ငင်း။ အပရပေါသိတာ၊ သူတပါးကို မမွေးမြူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၏။) ကုလေ ကုလေ၊ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်း၌။ အပ္ပကအပ္ပကပိဏ္ဍဂဟဏေန၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော ဆွမ်းကို ခံယူသဖြင့်။ အပ္ပကအပ္ပကပိဏ္ဍဂဟဏေန၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော ဆွမ်းကို ခံယူသဖြင့်။ ပရာနုဂ္ဂဟကိရိယာ၊ သူတပါးတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၏။) အန္တိမာယ၊ အယုတ်အညံ့ဆုံးဖြစ်သော။ ဇီဝိကာယ၊ (တောင်း၍ စားခြင်းဟူသော) အသက်မွေးခြင်း၌။ အဝဏ္ဏာနေန၊ တည်သဖြင့်။ မာနပ္ပဟာနံ၊ မာနကိုပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍာလျံ၊ အကြင် ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏) ဣဒံ၊ ဤဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ခြင်းသည်။ ဇီဝိကာနံ၊ အသက်မွေးခြင်း တို့တွင်။ အန္တံ၊ အယုတ် အညံ့ဆုံးပေတည်း။ ဣတိအာဒိ၊ သော။ ဇတော၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ မိဿကဘတ္တေန၊ အမျိုးစုံရောပြွမ်းသော ဆွမ်းဖြင့်။ ယာပနတော၊ မှီခြင်းကြောင့်။ ရသတဏှာနိဝါရဏံ၊ ရသတဏှာကို တားမြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိမန္တနာသမဋ္ဌိ နတော၊ ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို လက်မခံခြင်းကြောင့်။ ဂဏဘောဇနေနာဒိသိက္ခာ ပဒေဟိ၊ ဂဏဘောဇနေ အစရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်။ အနာပတ္တိတာ၊ အာပတ်မသင့်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အပ္ပဋိဟတဝုတ္တိတာယ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတား မရှိသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စတူသုပိဒိသာပု၊ အရပ်လေး မျက်နှာတို့၌လည်း။ ဝတ္ထနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းအနက်ကြောင့်။ စာတုဒ္ဒိ သော၊ သမည်၏။ အာဇီဝသ ဝိသုဒ္ဓိတီတိ၊ ကား။ အသ၊ ထိုရဟန်း၏။ အာဇီဝေါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓိတိ၊ စင်ကြယ်၏။ အတ္ထာဘရ ဿတိ၊ ကား။ အပ္ပါနဝဇ္ဇသုလဘရူပေဟိ၊ တန်ဖိုးနည်းခြင်း အပြစ်ကင်းခြင်း ရလွယ်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ အတ္ထာနော၊ မိမိကို။ ဘရဏတော၊ မွေးမြူခြင်းကြောင့်။ အတ္ထာဘရဿ၊ မိမိကိုယ်ကို မွေးမြူသော။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧကဝိဟာရိတာယ၊ တပါးတည်း နေလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒီနမ္မိ၊ အတူနေတပည့် စသည်တို့ကို သော်လည်း။ အပေါသနတော၊ မမွေးမြူခြင်းကြောင့်။ အနညပေါသိနော၊ သူတပါးကို မွေးမြူလေ့မရှိသော။ ။ ပဒဒွယေနာပိ၊ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ ကိုယ်ကိုမွေးမြူ ကြောင်းဖြစ်သော။ စီဝရေန၊ ဖြင့် ၎င်း။ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန၊ ဝမ်းကိုမွေးမြူကြောင်းဖြစ်သော။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဆွမ်းဖြင့်ငင်း။ ဝိစရဏတော၊ သွားလာနေခြင်းကြောင့်။ သလ္လဟုကဝုတ္တိတံ စ၊ ပေါ့ပါးသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ သုဘရတံ စ၊ မွေးမြူလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ ပရအပ္ပိစ္ဆတံ စ၊ အလွန်အကဲ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ သန္တုဋ္ဌိဠ္ဠ၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း ကိုငင်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဒေဝါပိ ပိဟယန္တိတာဒိနောတိ၊ ကား။ တာဒိသဿ၊ ရှိသော။ ဘုသံ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သန္တကာယ ဝစီမနောကမ္မတာယ၊ ငြိမ်သက်သော ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှု စိတ်အမှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပသန္တဿ၊ အလွန် ငြိမ်သက်သော။ ပရမေန၊ လွန်ကဲသော။ သတိနေပက္ကေန၊ သတိ၏ ရင့်ကျက်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတတော၊ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ သတိမတော၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပိဏ္ဍ ပါတိ ကဿ၊ ဆွမ်းခံခြင်းအလေ့ရှိသော။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ [၉၅] သက္ကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒေဝါပိ၊ နတ်တို့သည်လည်း။ ပိဟ ယန္တိ ပတ္ထေန္တိ၊ တောင့်တကုန်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလာဒိဂုဏေသု၊ တို့၌။ ဗဟုမာနံ၊ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေန္တာ ဖြစ်စေကုန်လျက်။ အာဒရံ၊ ကို။ ဇနေန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပဝေဝ၊ အံ့နည်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ လာဘသက္ကာရ သီလောကနိဿိတော၊ လာဘ် ပူဇော်သက္ကာရ ကျော်စောခြင်းကို မှီသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာကိုယ်၌ငင်း မှီရာ ဥဒါန်းပါဠိ၌ငင်း သက္ကာရပုဒ်မရှိပေ) သစေန ဟောတိ၊ အကယ်၍

မဖြစ်ငြားအုံ့။ တဒဘိက်ခီ၊ ထိုလာဘ် ပူဇော်သက္ကာရ ကျော်စောခြင်းတို့ကို အလိုရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်ငြားအုံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတိကင်ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၄–သပဒါနစာရိကင်ကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇။ ဣမိနာတိ၊ ကား။ သပဒါနစာရိကေန၊ အိမ်စဉ်မပြတ် ဆွမ်းခံ သွားလေ့ရှိသော ဤရဟန်းသည်။ (ဤ၌ ဣတိမပါ လျှင် သာ၍ ရှင်း၏)ကာလတရန္တိ၊ ကား။ ကာလသေဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ အဖာသုကဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သပရိဿယာဒိဝသေန၊ ဘေးရန်ရှိသောလမ်း စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုပ္ပဝေသဋ္ဌာန်၊ ဝင်နိုင်ခဲသောအရပ်ကို။ ပုရတောတိ၊ ကား။ ဝီထိယံ၊ လမ်း၌။ ဂစ္ဆန္တသ၊ သွားဆဲရဟန်း၏ ၊ဝါ၊ သွားနေစဉ်။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ဃရံ၊ အိမ်သို့။ အပဝိဋ္ဌသေဝ၊ မဝင်သေးမီပင်လျှင်။ ပတ္တဝိသဿဋ္ဌဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ပေသကာရဝီထိယံ၊ ယက်ကန်းသည်လမ်း၌။ ပေသကာရဘာဝံ၊ ယက်ကန်းသည်အဖြစ်ကို။ နိမ္မိနိတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ဌိတသ၊ တည်သော။ သက္ကသ၊ သိကြားမင်း၏။ ဃရဒ္ဒါရေ၊ အိမ်တံခါး၌။ ပတ္တဝိသဋ္ဌဋ္ဌာန်၊ သပိတ်ကို စွန့်ရာ အရပ်တည်း။ ဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိကော၊ သည်။ တံ ဒိဝသံ၊ ၌။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ အာဂမယမာနော၊ ငံလင့်လျက်။ နနိသီဒတိ၊ မနေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိကကို။ အနုလောမေတိ၊ ၏။ ကတ္ထစိပိ ကုလေ၊ တစုံတခုသော အမျိုးဌ၌လည်း။ နိဗဒ္ဓံ၊ မပြတ်။ ဥပသင်္ကမနာ ဘာဝတော၊ ကပ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပရိစယာဘာဝေန၊ အလေ့အကျင့် (ဆက်ဆံမှု) မရှိသဖြင့်။ ကုလေသု၊ တို့၌။ နိစ္စနဝက တာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အမျိုးတို့၌။ အလဂ္ဂမာနသတာယ စ၊ မကပ်ငြိသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သောမ္မဘာဝေန စ၊ အေးချမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ စန္ဒူပမတာ၊ လနင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊၏) ကုလေသု၊ တို့၌။ ပရိဂ္ဂဟစိတ္တာဘာဝေန၊ သိမ်းပိုက်သော စိတ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအမျိုးတို့၌။ မစ္ဆေရပ္ပဟာနံ၊ မစ္ဆေရကို ပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိတေသိတာယ၊ အကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ဝိဘာဂါဘာဝတော၊ ကွဲပြားခြင်း (ခြားနားခြင်း)၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သမာနကမ္မိတာ၊ အညီအမျှ သနားစောင့်ရှောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊၏။) ကုလာနံ၊ အမျိုးတို့ကို။ သင်္ဂဟနသံသဋ္ဌတာဒယော၊ ချီးမြှောက်ခြင်း ရောနှောခြင်း စသည်တို့သည်။ ကုလူပကာဒီနဝါ၊ ကုလူပကရဟန်း၏ အပြစ်တို့ ပေတည်း။ အဝါနာနဘိနန္ဒနာတိ၊ ကား။ နိမန္တနာဝသေန၊ ပင့်ဖိတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝါနသ၊ ခေါ်ခြင်းကို။ အသမ္ဘိဇ္ဈနာ၊ လက်မခံခြင်းတည်း။ အဘိဟာရေနာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခာဘိဟာရေန၊ ဆွမ်းကိုဆောင်ပို့ခြင်းဖြင့်။ သေရိစာရန္တိ၊ ကား။ ယထာရုစိ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဝိစရဏံ၊ သွားလာနေထိုင်ခြင်းတည်း။

ဣတိ၊ ကား။ သပဒါနစာရိကင်ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၅–ကာသနိကင်ကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈။ နာနသနဘောဇနန္တိ၊ ကား။ အနေကသ္မိံ အာသနေ၊ များစွာသောနေရာ၌။ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းကို။ ဧကနိသဇ္ဇာယ ဧဝ၊ တထိုင်တည်း၌သာလျှင်။ အဘုဉ္ဇိတွာ၊ မစားမူ၍။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးသီးသော။ နိသဇ္ဇာသု၊ ထိုင်ခြင်းတို့၌။ အာဟာရပရိဘောဂ၊ အစာကို သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ပတိရူပန္တိ၊ ကား။ ယုတ္တရူပ၊ သင့်လျော်သော သဘောရှိသော။ အနုဋ္ဌာပနီယ၊ (မထေရ်ကြီးတို့က) မထစေအပ်သော။ ဝတ္တံ့ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ကား။ ဝတ္တံ့၊ ကျင့်ဝတ်ကို။ ကာတုံ၊ ၎၊ ယုဋ္ဌတိ၊ သင့်၏။ ဝတ္တံ့ နာမ၊ ကျင့်ဝတ်မည်သည်ကား။ ဂရုဋ္ဌာနီယေ၊ အလေးပြု အပ်သူအရာ၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ကတ္တာဗ္ဗမေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ သို့ သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ပြုရာ၌။ ပဋိပဇ္ဇနဝိဓိ၊ ကျင့်အပ်သော အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အာသနံ ဝါ ရက္ခေယျာဘောဇနံ ဝါတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ထေရဝါဒ၊ အကြင်ထေရဝါဒကို။ (သီမူတို့၌ ယတ္ထေရဝါဒ–ဟူ၍ရင်း အာဘယတ္ထေရဝါဒဟူ၍ရင်း ရှိ၏) အာဟ၊ ၏။ တသ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ကောသနိက်၊ ကောသနိက်ခုတင်ဆောင်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘုဉ္ဇန္တံ၊ စားဆဲဖြစ်လတ်သော်။ အာသနံ ဝါ၊ နေရာသည်မူလည်း။ ခုတင်ဘောဒတော၊ ခုတင်ပျက်ခြင်းမှ။ ရက္ခေယျ၊ စောင့်ရှာ၏။ ဝါ၊ စောင့်နိုင်၏။ ယာဝ ဘောဇနပရိယောသနာ၊ စားခြင်းပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင်။ နဝဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ မထအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတိ၊ ၏။ [၉၆] ဘောဇနံ ဝါ၊ ဘောဇဉ်သည်မူလည်း။ အဘုဉ္ဇိယမာနံ၊ စားအပ်ဆဲ မဟုတ်လတ်သော်။ ခုတင်ဘောဒတော၊ မှ။ ရက္ခေယျ၊ ၏။ ယာဝ၊ အကြင် မျှလောက်။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ စားခြင်းငှါ။ နာရဟတိ၊ အားမထုတ်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက် အတွင်း၌။ ဝဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ထအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တယိဒံ ဒွယံ၊ ထိုနှစ်မျိုးစုံသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တ ကရဏံ၊ ကျင့်ဝတ်ပြုခြင်းသည်။ ခုတင် ၊ ကို။ နဲ ရက္ခတိ၊ မစောင့်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အယဉ္စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘေသဇ္ဇတ္ထမေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဘေသဇ္ဇပရိဘောဂဝသေနေဝ၊ ဆေးအလို့ငှါ သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သပ္ပိအာဒီနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝဋ္ဌန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဒဿေတိ၊ ၏။ အပ္ပါဗာဓတာတိ၊ ကား။ အရောဂတာ၊ ရောဂါမရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ အပ္ပါဗာဓတာတိ၊ ကား။ အကိစ္ဆဇီဝိတာ၊ ဆင်းရဲကင်းလျက် အသက်ရှင်သည်၏အဖြစ်တည်း။ သရီရဒုက္ခာဘာဝေါ၊

ကိုယ်ဆင်းရဲမရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ လဟုဌာနန္တိ၊ ကား။ ကာယသ၊ ကိုယ်၏။ လဟုပရိဝတ္တိတာ၊ လျင်စွာ ပြောင်းလဲ နိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဗလန္တိ၊ ကား။ သရီရဗလ၊ ကိုယ်ခွန်အားတည်း။ ဖာသုဝိဟာရောတိ၊ ကား။ သုခဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းတည်း။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ (အပ္ပါဗာဓ တာအစရှိသော) ဤစကားအလုံးစုံသည်။ ဗဟုက္ခတ္တာ၊ ဘုဥနပစ္စယာ၊ အကြိမ်များစွာ စားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနဝိကာရပဋိက္ခေပပရံ၊ ဖြစ်တတ်သော ဖောက်ပြန်မှုကို ပယ်မြစ်ခြင်း လျှင် လိုရင်း ပဓာန ရှိ၏။ (ပဒံမသင့်၊ ပရံ သီမူသာ သင့်သည်) ရုဓာတိ၊ ကား။ ရောဂါ၊ တို့တည်း။ နိ ကမ္မမတ္တနောတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ယောဂကမ္မံ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ ပုရေဘတ္တဉ္စ၊ ဆွမ်းမစားမီ ရှေးကာလ၌ရင်း။ ပစ္ဆာဘတ္တဉ္စ၊ ဆွမ်းစားပြီး နောက်ကာလ၌ရင်း။ နိ ပရိဟာပေတိ၊ မယုတ်လျော့စေ။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဗဟုသော၊ အကြိမ်များစွာ။ ဘောဇနေ၊ စားခြင်း၌။ အဗျာဝဋ္ဌဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အရောဂဘာဝတော စ၊ ရောဂါမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ ဧကာသနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၆–ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉။ အပ္ပဋိကူလ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ၄ါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဘုတ္တသ၊ စားအပ်ပြီးသော။ ပဋိကူ လသ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အစာ၏။ အသဏ္ဌာနမ္ပိ၊ ဝမ်းတွင်း၌ ကောင်းစွာမတည်ခြင်း–အန်ထွက်ခြင်းသည်သော်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ ၏။ (အဂဏ္ဌနမ္ပိ၊ မယူခြင်း မဝင်ခြင်းသည်သော်လည်းဟု အနက်ပြန်၊ ဘုတ္တသ–ဖြင့်စားမျိုပြီးဖြစ်ကြောင်းကို ပြသောကြောင့် သီ, သျာမူသာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်) ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပမာဏယုတ္တမေဝဂဏှိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဧကဘာဇနမေဝ၊ တခွက်တည်း ကိုသာလျှင်။ ဂဏှာမိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ဗဟုံ၊ များစွာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။ နိ ဆဒ္ဓေတဗ္ဗံ၊ မစွန့်ပစ်အပ်။ နာနာရသဝိနောဒနန္တိ၊ ကား။ နာနာရသ ဘောဇန၊ အမျိုးမျိုးသော အရသာရှိသော်ဘောဇဉ်၌။ (သီမူ၌ နာနာရသေဘောဇနေ–ဟု ရှိ၏။) တဏှာယ၊ ကို။ ဝိနောဒနံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းတည်း။ အတြ အတြ နာနာဘာဇနေ၊ ထိုထိုအသီးသီးသော ခွက်၌။ ဌိတေ၊ တည်သော။ နာနာရသေ၊ အသီးအသီးသော အရသာ၌။ ဣဒ္ဓာ၊ အလိုသည်။ ဇာတသ၊ အား။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတြိ ဌေ္ဌ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုအတြိဌ္ဌပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ အတြိဌ္ဌတာ၊ မည်၏။ တသာ အတြိဌ္ဌတာယ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ် ခြင်းငင်း။ အာဟာရေ ပယောဇနမတ္တဒသိတာတိ၊ ကား။ အသမ္ဘိန္နနာနာရသေ၊ မရောမစပ်သော အသီးအသီးသော အရသာ၌။ ဂေဓံ၊ တပ်မက်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ အာဟာရေ၊ ၌။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အနုညာတပယောဇနမတ္တဒသိတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော အကျိုးမျှကိုသာ ရှုမျှော်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝိသုံ ဝိသုံ ဘာဇနေသု၊ အသီးအသီးသော ခွက်တို့၌။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သော။ ဗျဉ္ဇနာနိ၊ ဟင်းတို့ကို။ ဂဏှတော၊ အား။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုခွက်တို့၌။ သာဘောဂတာယ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခိတ္တဘောဇိတာ၊ ပျံ့လွင့်လျက် စားသည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဧကပတ္တဂတသညိနော၊ တခွက်တည်း၌တည်သော ဆွမ်းဟင်း၌ အမှတ်ရှိသော။ ဣမသ၊ ဤပတ္တပိဏ္ဍ ခုတင်ဆောင်သော ရဟန်းအား။ တထာ၊ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ နိ သိယာ၊ ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခိတ္တဘောဇိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သြက္ခိတ္တလောစနောတိ၊ ကား။ ပတ္တသညိတာယ၊ သပိတ်၌ အမှတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာဝိတ္တစက္ခု၊ အောက်သို့ချထား အပ်သော မျက်စိရှိသည် (ဖြစ်၍)။ ပရိဘုဉ္ဇေယျာတိ၊ ကား။ ပရိဘုဉ္ဇတုံ၊ ၄ါ။ သက္ကုဏေယျ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏။

ဣတိ၊ ကား။ ပေတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၇–ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကဏ်ကထာဝဏ္ဏနာ

[၉၇] ၃၀။ ဘုဥ္ဇန္တသ၊ စားဆဲရဟန်းအား။ ယံ၊ အကြင်ဘောဇဉ်ကို။ ဥပနီတံ၊ ဆောင်ကပ်အပ်၏။ တသ၊ ထိုဘောဇဉ် ကို။ ပဋိက္ခေပေန၊ ပယ်မြစ်သဖြင့်။ တံ၊ ထိုဘောဇဉ်သည်။ အတိရိတ္တံ၊ အပိုအကျန်ဖြစ်သော။ ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိရိတ္တဘောဇနံ၊ မည်၏။ ဣမသ္မာ ရတဏ်သ၊ ၏။ တဗ္ဗိသယတ္တာ၊ ထိုဘောဇဉ်ကို အပ်သည်ကိုပြု၍ စားခြင်းလျှင် (ပယ်အပ်သော) အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန တဖန်။ ဘောဇနံ၊ ကို။ ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ၊ ၍။ နဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မစားအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒမသ္မာဝိဓာနဿ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ယသ္မိံ ဘောဇနေတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ဘောဇနေ၊ ကို။ ဘုဉ္ဇိယမာနေ၊ စားအပ် စဉ်။ တဒေဝ၊ ထိုစားအပ်ဆဲ ဘောဇဉ်ကိုသာလျှင်။ ဘုဉ္ဇတိ၏။ အည်၊ တပါးသောဘောဇဉ်ကို။ နဲ၊ မစား။ အနတိရတ္တိဘောဇနပဋိက္ခေပ–ပစ္ဆယာ၊ အတိရိတ်မပြုအပ်သော ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အနတိရိတ္တဘောဇနာပတ္တိ၊ မည်၏။ တတော၊ ထို အာပတ်မှ။ ဒုရိဘာဝေါ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်သည်။ အနာပဇ္ဇနံ၊ မသင့်မရောက်ခြင်းတည်း။ ဩဒရိကတ္တံ၊ ဝမ်း၌ ကြောင့်ကြစိုက်သူ ၏ အဖြစ်ဟူသည်၊ ဝါ၊ ဝမ်းကိုမွေးမြူသူ၏ အဖြစ်ဟူသည်။ ဃသ္မရဘာဝေါ၊ အစားကြူး သူ၏ အဖြစ်တည်း။ ကုစ္ဆိပူရကတာ၊ ဝမ်းကို ပြည့်စေသူ၏အဖြစ်တည်း။ တသ၊ ထိုဝမ်းကို ပြည့်စေသူအဖြစ်၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဧကပိဏ္ဍေနာပိ၊ တလုပ် တခဲဖြင့်သော်လည်း။ ယာပနတော၊ မျှတနိုင်သောကြောင့် ပေတည်း။ နိရာမိသသန္ဓိဓိတာ၊ အာမိသကို သိုမှီးခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ နိဟိတသ၊ သိုမှီးထားအပ်သော အစာကို။ အဘုဉ္ဇနတော၊ မစားခြင်းကြောင့်ပေတည်း။ ပုန ပရိယေသနဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိယေသနာယ၊ ရှာမှီးခြင်း ကြောင့်။ ခေဒ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ နဲ ယာတိ၊ မရောက်။ အဘိသလ္လေခကာနံ၊ ကိလေသာကို ခြစ် ထုတ်တတ် (ခေါင်းပါးစေတတ်) ကုန်သော။ သဇ္ဇောသဂုဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယာ၊ တိုးပွားခြင်းကို။ သဠနနံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည် တည်း။ သဇ္ဇောသဂုဏာဒိဝုဒ္ဓိသဠနနံ၊ တတ်သည်။ ဣဒန္တိကား။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကဏ်၊ ကို။

ဣတိ၊ ကား။ခလုတတ္တိကဏ်ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၈–အာရညိကဏ်ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁။ ဂါမန္တ။ပ။ဥဒ္ဓရေတဗ္ဗန္တိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဂါမန္တဉ္စ၊ နွဲ့ကိုဂင်း။ အရညဉ္စ၊ ကိုဂင်း။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ဌ၊။ တတ္ထ သဒ္ဒီဥပစာရေနာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာရဒ္ဓီ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဂါမန္တသေနာသနဿ၊ ရွာအနီး ကျောင်း၏။ ဂါမပရိယာပန္နတ္တာ၊ ရွာ၌အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂါမောယေဝ ဂါမန္တသေနာသနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ သတ္ထောပိ၊ ကုန်သည်သည်လည်း၊ ဝါ၊ ကုန်သည်တို့၏စခန်းသည်လည်း။ ဂါမော နာမ၊ မည် ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဣန္ဒခီလာတိ၊ ကား။ ဥမ္မာရာ၊ တံခါးခုံမှ။ တသ္သာတိ၊ ကား။ လေဋ္ဌုပါတသ၊ ခဲကျရာအရပ်၏။ ဝိနယပရိယာယေန၊ ဝိနည်းပရိယာယ်အားဖြင့်။ အရညလက္ခဏံ၊ တောဏ်လက္ခဏာသည်။ အဒိန္နာဒါနပါရာ ဇိကေ၊ ပုဒ်၌။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ အဝဟာရဌာနပရိဂ္ဂဟေ၊ ခိုးရာအရပ်ကို သိမ်းယူရာ၌။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ အသင်္ကေတတော၊ မရောယှက်သောအားဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ဌ၊။ ဌပေတွာ ဂါမဠာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။ ဂါမူပစာရော၊ ရွာ၏ဥပစာသည်။ ဂါမသခ်ံမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဂဠတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ နိပ္ပရိယာယတော ပန၊ ဖြင့်မူကား။ ဂါမဝိနိမုတ္တံ၊ ရွာမှလွတ်သော။ ဌာနံ၊ သည်။ အရညဉ္စ မေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဂါမာ၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဣန္ဒခီလာ၊ တံခါးခုံမှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ (ယံ၊ အကြင်အရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏) ဇေတံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ အရညံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုတ္တ န္တိကပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ အာရညိကံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာရညကသိက္ခာပဒေ၊ ပုဒ်၌။ ပဠေနသတိကံ ပစ္ဆိမန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာ၏။ (ထိုအာရညိကရဟန်းသည် ဝိနည်း၌လာသော ဝိနည်းပရိယာယ်မဟုတ်လောဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၍ နဟိ စသည်ကို မိန့်သည်) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သော။ ထိုတောင်ကုန်လေ့ရှိသောရဟန်းကို။ ဝိနယပရိယာယိကေ၊ ဝိနည်းပရိယာယ်ဖြင့် ဟော အပ်သော။ အရညေ၊ ၌။ ဝသနတော၊ နေခြင်းကြောင့်။ အာရညိကော၊ တောင်ကုန်လေ့ရှိ၏။ ပန္တသေနာသနော၊ အလွန်အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့၌ နေလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တေ၊ ၌။ နဝုတ္တော၊ ဟောအပ်သည် မဟုတ်ပေ။ အယဉ္စ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် သည်လည်း။ သုတ္တသံဝဏ္ဏနာ၊ သုတ်၏အဖွင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိ မဂ်၌။ သဗ္ဗတ္တ၊ ခပ် သိမ်းသော အရာတို့၌။ [၉၈] သုတ္တန္တကထာဝ၊ သုတ္တန်စကားသည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏာပေတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသတ္တန်၌။ အာဂတမေဝ၊ လာသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ဖြစ်၍။ တံ။ပ။ အာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ မိနနဝိဓိံ၊ တိုင်းတာခြင်းအစီရင်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ မဇ္ဈိ မဋ္ဌကထာနယောဝ၊ နည်းကိုသာလျှင်။ ဣဒမေတ္ထ ပမာဏန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ခိုင်လုံသော သာဓက စကားကို ပမာဏ ဟုဆိုသည်)

တတော တတော မဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ခုဒ္ဒကမဂ္ဂ၊ ငယ်သောလမ်းကို၊ ဝါ၊ လမ်းငယ်ကို။ ပိဒဟတိ၊ ပိတ်၏။ ॥ခုတင်ံသုဒ္ဓိကေန ခတင်ံသောခေနပသုတေန၊ ခုတင်ကိုစင်ကြယ်စေခြင်း၌ ကြောင့်ကြစိုက်သည်။ (နဘဝိတဗ္ဗံ၌စပ်)။ ॥ ယထာပရိစ္ဆိန္နေ ကာလေတိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌသ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်အား။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥတု၊ ဥတုတို့တည်း။ မဇ္ဈိမသ၊ အား။ ဒွေ၊ နစ်ဥတုတို့တည်း။ မုဒုကသ၊ အား။ ဧကော၊ သော။ ဥတု၊ တည်း။ တတ္ထပိ၊ ထိုကာလ၌လည်း၊ ဝါ၊ ထိုရွာနီး ကျောင်း၌လည်း။ သဉ္ဇသဟတ္ထာ၊ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ခုတင်ံ၊ သည်။ နဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ နိပဇ္ဇတွာ ဂမိဿာမာတိ၊ ဟူရာ၌။ စိတ္တသ၊ ၏။ သိထိလဘာဝေန၊ လျော့လျည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခုတင်ံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အရ ညသည် မနသိကရောန္တောတိ၊ ကား။ အဟ၊ သည်။ ဝိဝေကဝါသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌နေခြင်းကို။ ဝသိဿာမိ၊ နေအံ့။ ॥ယထာ လဒ္ဓေါ၀၊ အကြင် အကြင်ရအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ကာယဝိဝေကော၊ ကိုယ်၏ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို။ သာတ္ထကော၊ အကျိုးရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိကာရသဗ္ဗာ၀တော၊ နလုံးသွင်းခြင်း၏ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ ဘဗ္ဗော॥ပ။ ရက္ခိတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသသအာရညိကသ၊ ထိုတောကျောင်း၌ နေလေ့ရှိသောရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ နဝိက္ခိပန္တိ၊ မပျံ့လွင့်စေကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာပါထံ၊ ထင်ပေါ်ခြင်းသို့။ အနုပဂမနတော၊ မကပ်ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝိဝေကပရိစရိယတော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ လေ့ကျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိဂတသန္တာ သော၊ ကင်းသောထိတ်လန့်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟုပရိဿယေ၊ များသော ဘေးရန်ရှိသော။ အရညေ၊ ၌။ နိ၀ါသေနေ၀၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ မရဏဘယဿ၊ သေဘေးကို။ ဒူရီကရဏတော၊ ဝေးစွာပြုခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဝေးကွာစေခြင်းကြောင့်။ ဇီ၀ိတ နိကန္တိ၊ အသက်၌ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကို။ ဇဟတိ၊ ၏။ ဇနသံသဂ္ဂါဘာ၀တော၊ လူတို့နှင့်ရောနှောခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပ၀ိ၀ေကသုခရသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူသော အရသာကို။ အဿာဒေတိ အနုဘ၀တိ၊ သာယာခံစားရ၏။ အာရာ၀ယန္တောတိ၊ ကား။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကျင့်ခြင်း ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကျင့်သဖြင့်။ အာနုဘ္ဘယန္တော၊ နှစ်သက်အားရစေသည်။ (ဟောတိ၊၏။) ဝိ၀ေကသ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာ၀တော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရညိကံ၊ အာရညိကင်ခုတင်သည်။ ယောဂိနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါဟနသဒိသံ၊ ယာဉ်နှင့်တူ၏။ ဝါ၊ ဆင်တပ်မြင်းတပ်စသည်နှင့် တူ၏။ ဣတိကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ အ၀သေသာခုတာယုဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အ၀သိဋ္ဌခုတဓမ္မာယုဓော၊ ကြွင်းသော ခုတဓမ္မတည်းဟူသော လက်နက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ အာရညိတင်ံကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၉–ရုက္ခမူလိကင်ံကထာ၀ဏ္ဏနာ

၃၂။ ဆန္ဒန္တိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌကာဆဒနာဒီဟိ၊ အုဋ်ကြွပ်မိုးအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဆာဒိတံ၊ မိုးအပ်သော။ အာ၀သထံ၊ နေရာဖြစ်သော အဆောက်အဦကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သီမန္တရိကရုက္ခောတိ၊ ကား။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ ရာဇူနံ၊ မင်းတို့၏။ ရဇ္ဇသီမာယ၊ တိုင်းပြည်၏နယ်စပ်အပိုင်းအခြား၌။ ဌိတရုက္ခော၊ တည်သော သစ်ပင်တည်း။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုနယ်စပ်၌။ တေသံ ရာဇူနံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ဗလကာယော၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းသည်။ ဥပဂန္တာ၊ ကပ်ရောက်၍။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ယုဒ္ဓံ၊ စစ်ထိုးခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ပါရိပန္ထိကာ၊ ဘေးရန် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ စောရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ သမောသရန္တာ၊ သက်ရောက် ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုသ၊ အား။ သုခေန၊ ချမ်းသာစွာ။ နိသီဒိတုံ၊ နေထိုင်ခြင်းငှါ။ နဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ဒေ၀တာဓိဋ္ဌိတောတိ၊ အရှင်ကြီးနတ်၏တည်ရာဟူ၍။ မနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ သမ္ဘတရုက္ခော၊ သမုတ်အပ်သော သစ်ပင်ဟုဆိုအပ်သော။ စေတိယရုက္ခော၊ ပူဇော်အပ်သော သစ်ပင်တည်း။ ပူဇေတုံ၊ ငှါ။ ဥပဂတေဟိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ မနုဿေဟိ၊ လူတို့ဖြင့်။ အ၀ိ၀ိတ္တော၊ မကင်းမဆိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိယျာသရုက္ခော၊ အစေးသစ်ပင်ဟူသည်။ သဇ္ဇရုက္ခာဒိ၊ အင်ကြင်းပင်စသည်တည်း။ ဝဂ္ဂုလိရုက္ခော၊ လင်းနို့ရှိသော သစ်ပင်ဟူသည်။ ဝဂ္ဂုလိနိသေ၀ိတော၊ လင်းနို့တို့သည် မှီ၀ဲအပ်သော သစ်ပင်တည်း။ သီမန္တရိကရုက္ခာဒယော၊ နယ်စပ်၌ တည်သော သစ်ပင်စသည်တို့သည်။ သ၀ရိဿယာ စ၊ ဘေးရန်လည်း ရှိကုန်၏။ ဒုလ္လဘ၀ိ၀ေကာ စ၊ ရခဲသော ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းလည်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမေ ရုက္ခေ ဝိ၀ဇ္ဇေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၉၉] ပဏ္ဍသဒ္ဒန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခတော၊ မှ။ ပတိတပဏ္ဍံ၊ ကြွေကျသော သစ်ရွက်ကို။ ॥ရုက္ခမူလိကဘာ၀သ၊ ရုက္ခမူ ခုတင် ဆောင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စာဒနတ္ထံ၊ ဖုံးကွယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ ဖုံးကွယ်လျိုဝှက်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဆန္နေ၊ အုဋ်ကြွပ်စသည်ဖြင့် မိုးအပ်သော အရိပ်အာ၀ါသ၌။ ၀ါသကပ္ပနာ၊ နေခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ ဓမ္မသ၀နာဒီနံ၊ တရားနာခြင်း စသည်တို့၏။ အတ္ထာယပိ၊ အကျိုးငှါလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာနိတွာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပိတမတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဘိဏှံ တရုပဏ္ဍ၀ိကာရဒဿနေနာတိ၊ ကား။ အဘိက္ခဏံ၊ မပြတ်။ တရူသု၊ သစ်ပင်တို့၌။ ဝါ၊ ကား။ တရူနံ၊ တို့၏။ ပဏ္ဍေသု၊ တို့၌။ ဝိကာရဿ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ မြင်သဖြင့်။ သေနာ॥ပ။ တာနန္တိ၊ ကား။ အာ၀ါသ॥ပ။ ဘာ၀ါနံ၊ အာ၀ါသ၌ဝန်တိုခြင်း, အမှူသစ်၌ မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်တို့၏။ ဒေ၀တာဟီတိ၊ ကား။ ရုက္ခဒေ၀တာဟိ၊ ရုက္ခစိုးနတ်တို့နှင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရုက္ခဋ္ဌ၀ိမာနေသု၊ သစ်ပင်၌တည်သော ဗိမာန်တို့၌။ ၀သန္တိယော၊ နေကုန်သော။ တာပိ၊ ထိုရုက္ခ စိုးနတ်တို့သည်လည်း။ ရုက္ခေသု၊ တို့၌။ ၀သန္တိ၊ နေကုန်၏။ အယမ္မိ၊ ဤရဟန်းသည်လည်း။

ရုက္ခေ၊ ၌။ (ဝသတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဟဝါသိတာ၊ သစ်ပင်၌အတူတကွနေ သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝဏ္ဏိတောတိ၊ ကား။ အပ္ပါနိ စေဝါတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပသံသိတော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ရုက္ခမူလသေနာသနံ နိဿာယပဗ္ဗဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ နိဿ ယော တိစ၊ နိဿယ ဟူ၍လည်း။ ဘာသိတော၊ ဟောအပ်သော။ ။ တရုဏကာလေ၊ နသောကာလ၌။ အဘိရတ္တာနိ၊ နီမြန်း ကုန်သော။ မဇ္ဈိမကာလေ၊ အလယ်အလတ်ကာလ၌။ နီလာနိ၊ စိမ်းညိုကုန်သော။ ဒိဏ္ဍကာလေ၊ အိုရင့်သောကာလ၌။ ပဏ္ဏာနိ၊ ဝါ ဖျော့ကုန်သော။ မိလာယနဝသေန၊ ညှိုးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတိတာနိ၊ ကြွေကျကုန်သော။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သဘော ရှိကုန်သော။ တရုပဏ္ဍာနိ၊ သစ်ရွက်တို့ကို။ ပသန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စက္ခတော ဧဝ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်သာလျှင်။ နိစ္စသည်၊ ကို။ ပနဒတိ ပဇေတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ အနိစ္စသညာ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ အသ၊ ထိုရုက္ခရုဝတင်ဆောင်သော ရဟန်းအား။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာ တည်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဧတိဇောဓိမ္မစက္ကပဝတ္တနပရိနိဗ္ဗာနာနိ၊ ဖွားမြင်တော်မူခြင်း, ဘုရားဖြစ်တော်မူခြင်း, ဓမ္မစက်ကြာကို ဟောတော်မူခြင်း, ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခြင်းတို့သည်။ ရုက္ခမူလေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဧတာနိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ ရုက္ခမူလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣတိ၊ ကား။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၀–အဇ္ဈောကာသိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃။ ရုက္ခမူလံ ပဋိက္ခိပါမီတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကေ၊ ဤမျှကို။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဆန္ဒံ၊ အမိုးကို။ အပ္ပဋိက္ခိတ္တမေဝ၊ မပယ်အပ်သေး သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆန္ဒဠု ရုက္ခမူလဠု ပဋိက္ခိပါမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဋိယောဂိပဋိကွေ့ပေန၊ အပြိုင်ယှဉ်ဖက်ကို ပယ်သောအားဖြင့်။ ခုတဂ်ံသ၊ ကို။ သမာဒါနံ၊ သည်။ ဣဠျတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ နော(ဣဠျတိ)၊ မပြည့်စုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဓမ္မသဝနာယာတိ ဣမိနာဝ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေန္တေနာပိ၊ ဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ပဝိသတုံ ဝဋ္ဋတိ–၌စပ်) ဥပေါသထဒီဝသာ ဒီသု၊ ဥပုသ်နေ့စသည်တို့၌။ သုဏန္တာ နံ၊ နာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စိတ္တာနုရက္ခဏတ္ထံ၊ စိတ်ကိုစောင့် ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ တေဟိ၊ ထိုတရားနာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယာစိတေန၊ တောင်းပန်အပ်သည်ရှိသော်။ ဆန္ဒံ၊ အမိုးသို့။ ပဝိသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေတွာ၊ ဟောပြီး၍။ အဇ္ဈောကာသေဝ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်သို့သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗော၊ ၏။ ရုက္ခမူလိကသာဝိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဥပေါသထတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဥပေါသထ ကမ္မာယ၊ ဥပုသ်ကံအလို့ငှါ။ ဥဒ္ဒိသန္တေနာတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဥဒ္ဒေသံ၊ ပါဋိဠိတော်ဆိုရ၍ သင်ပြခြင်းကို။ ဒေန္တေန၊ ပေးသောရဟန်းသည်။ ဥဒ္ဒိသာပေန္တေနာတိ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိ ကိုယ်တိုင်။ ဥဒ္ဒေသံ၊ ရွတ်ဆိုအပ်သော ပါဋိဠိကို။ ဂဏှန္တေန၊ လိုက်၍သင်ယူသော ရဟန်းသည်။ မဂ္ဂမမ္ဗေ၌ဌိတံ သာလန္တိ၊ ကား။ သီဟဠဒီပေ ဝိယ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ကဲ့သို့။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ အနောက္ကမ္မ၊ မဖဲမူ၍။ ဥဇုကမေဝ၊ ဖြောင့်စွာသာလျှင်။ ပဝိသိတဗ္ဗသာလံ၊ ဝင်အပ်သော စရပ်ကို။ အသာရပ္ပတ္တာ၊ မလျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ ဂန္တုံ၊ ငှါ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ယာဝ ဝဿူပရမာ၊ မိုးယံးစဲသည်တိုင်အောင်။ ဌတွာ၊ ၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ တာဝ၊ လောက်။ ခုတဂ်ံဘေဒေါ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

[၁၀၀] ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ အဇ္ဈောနာမ၊ မတွင်းမည်သည်။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းတည်း။ ပဗ္ဗတဿ၊ တောင်၏။ (အဇ္ဈော) ပန၊ သည်ကား။ ပဗ္ဗာရသဒိသော၊ တောင်ဝှမ်းနှင့် အလားတူသော။ ပဗ္ဗတပဒေသော၊ တောင်၏တစိတ်အရပ်တည်း။ အစ္ဆ ဋ္ဌမရိယာဒဋ္ဌိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဝသောဒကံ၊ မိုးယံးရေသည်။ အဇ္ဈော၊ သို့။ နပဝိသတိ၊ မဝင်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဆဒနသခ်ေပေန၊ အမိုး၏အသွင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အကတမရိယာဒံ၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော အရပ်ကို။ ပန၊ ဆက်။ ပဗ္ဗာရဿ၊ တောင်ဝှမ်း၏။ အဇ္ဈော၊ အတွင်း၌။ ဝသောဒကံ၊ သည်။ စေပဝိသတိ၊ အကယ်၍ ဝင်ငြားအံ့။ အဇ္ဈောကာသသခ်ေ ပမေဝ၊ အဇ္ဈောကာသဟု ရေတွက်အပ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ပဝိသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ သာခါမဏ္ဍပေါတိ၊ ကား။ ရုက္ခသာခါဟိ၊ သစ်ကိုင်းသက်ခက်တို့ဖြင့်။ ဝိရဠဋ္ဌနမဏ္ဍပေါ၊ ကျဲကျဲမိုးအပ်သော မဏ္ဍပ်တည်း။ ပီဌပဒ္ဓေ၊ ဋ္ဌဟူသည်။ ခလိတ္ထဒ္ဓသာ ဋ္ဌကော၊ ကဲ့စီရည်ဖြင့် တောင့်တင်းသော ပုဆိုးတည်း။

ယထာဝုတ္တပဗ္ဗာရာဒိကေ၊ တောင်ဝှမ်းစသည်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ပဝိဋ္ဌကွဏ္ဏေ၊ ဝင်ပြီးသော ခဏ္ဍ၌။ ခတဂ်ံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇ တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကံတွာတိ၊ ကား။ ဓမ္မသဝနာဒိအတ္ထံ၊ ငှါ။ ဆန္ဒံ၊ သို့ဌင်း။ ရုက္ခမူလံ၊ သို့ဌင်း။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ နိသိန္နော၊ နေလတ်သော်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အရဏော၊ သည်။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ တက်၏။ ဝါ၊ တက်လတ့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧနိ တွာ၊ သိလျက်။ ။ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော။ ရုက္ခမူလေပိ၊ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်း။ နိဝါသဖာသုကတာ၊ နေခြင်းငှါ ချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌။ အာသဂ်ံပုဗ္ဗကော၊ ဦးကပ်ခြင်း ရှေ့သွားရှိသော။ အာဝါသပလိဗောဓော၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ အဇ္ဈောကာသေပန၊ ၌ကား။ နဟ (သိယာ၊) မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓေဝ၊ ဤဟင်းလင်းပြင်၌သာလျှင်။ အာဝါသပလိဗောဓုပဋ္ဌေဒေါ၊

ပြတ်စဲခြင်း ဟူသော။ အာနိသံသော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပသံသာယာနုရူပတာတိ၊ ကား။ အနိကေတာတိ၊ အိမ်မရှိကုန် ဟူ၍။ ဝုတ္တပသံသာယ၊ ဆိုအပ်သော ချီးမွမ်းခြင်းအား။ အနာလယဘာဝေန၊ မှီတွယ်ရာအိမ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနုစ္ဆဝိကတာ၊ လျော်သည်၏အဖြစ် တည်း။ နိဿဂ်တာတိ၊ ကား။ အာဝါသပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန၀၊ နေရာအရပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုနေရာအရပ်၌။ နိဿဂ်တာ၊ ငြိကပ်ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ အသုကဒိသာယ၊ ဤအမည်ရှိသောအရပ်၌။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဂန္တုံ၊ ၄၂။ နေဝ သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဒိသသ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပရိဝိ တက္ကသ၊ ကြိုတင်၍ ကြံစည်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ စာတုဒ္ဒိသော၊ မည်၏။ မိဂဘူတေနာတိ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန၊ သိမ်းဆည်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ မိဂသ ဝိယ၊ သမင်၏စိတ်ကဲ့သို့။ ဘူတေန၊ ဖြစ်သော။ သိတောတိ၊ ကား။ နိသိတော၊ မှီသော။ ဝိန္ဒတီတိ၊ ကား။ လဘတိ၊ ရ၏။

ဣတိ၊ ကား။ အဗ္ဘောကာသိကဂ်ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၁–သောသာနိကင်္ဂ်ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄။ နု သုသာနန္တိ၊ ကား။ အသုသာနံ၊ သုသာန်မှတပါးသောအရပ်ကို။ နု–ကာရော၊ သည်။ အညတ္ထော၊ အညအနက်ရှိ ၏။ သုသာနလက္ခဏရဟိတံ၊ သုသာန်လက္ခဏာမှကင်းသော။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နု တတ္ထာတိ၊ ကား။ သုသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပိတမတ္တော၊ ပိုင်းခြားအပ်ကာမျှ ဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ ၌။ နု ဝသိတဗ္ဗံ၊ မနေအပ်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ နာမမတ္တေန၊ အမည်မျှဖြင့်။ သုသာနလက္ခဏံ၊ သည်။ နသိဒ္ဓတိ၊ မပြီး။ တေန၊ ကြောင့်။ နဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဈာပိတကာလတော၊ မီးသင်္ဂြိုဟ်ပြီးသောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ပ။သုသာနမေ၀၊ သုသာန်မည်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဆ၀ေန၊ သူသေကောင်သည်။ သယိတမတ္တာယ၊ အိပ်ပြီးကာမျှဖြင့်။ သုသာနလက္ခဏပတ္တိတော၊ သုသာန် လက္ခဏာသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စ၊ ၏။ ဆ၀သယနံ၊ သူသေကောင်တို့၏ အိပ်ရာကို။ သုသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သောသာနိကေန နာမ၊ သုသာန်ခုတင်ဆောင်သော ရဟန်းမည်သည်ကား။ အပ္ပကိစ္စေန၊ နည်းသောကိစ္စရှိသည်။ သလ္လဟု ကဝုတ္တိနာ၊ ပေါ့ပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ တသ္မိံ ပနဝသန္တေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂရုကန္တိ၊ ကား။ ဒုပ္ပရိဟာရံ၊ ဆောင်နိုင်ခဲ၏။ ဟိသစ္စ၊ ၏။ တမေ၀ ဒုပ္ပရိဟာရဘာ၀ံ၊ ထိုဆောင်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကိုပင်လျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ [၁၀၁] ဥပ္ပန္နပရိဿယ၀ိဃာတတ္ထာယာတိ၊ ကား။ သုသာနံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ မနုဿရာဟသေယျကံ၊ လူတို့၏ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ပြုသင့်သောအမှုနှင့် ယှဉ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတကမ္မာပိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကတကမ္မာပိ၊ မပြုအပ်သော ခိုးမှုရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ သြသရန္တိ၊ သက်ရောက်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုသာန်၌။ စောရေသု၊ တို့သည်။ (ပလာတေသု၌ စပ်) ဘဏ္ဍာသာမိကေ၊ ဥစ္စာရှင်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဘိက္ခုသမီပေ၊ ရဟန်း၏အနီး၌။ ဘဏ္ဍံ၊ ခိုးထုတ်ခိုးထည်ဥစ္စာကို။ ဆဒ္ဒေတွာ၊ စွန့်ပစ်၍။ ပလာတေသု၊ ပြေးကုန်လတ်သော်။ မနုဿ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ စောရောတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍။ ပေါထေ ယျုံ၊ ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်ကုန်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ သံဃတ္ထေရံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဂေါစရဂါမေ၊ ၌။ ရညာ၊ မင်းသည်။ နိယုတ္တံ၊ ခန့်ထားအပ်သော။ ရာဇယုတ္တက ဝါ၊ မင်းမှုထမ်းလူကြီးကိုသော်၎င်း။ အတ္တနော၊ ၏။ သောသာနိကဘာ၀ံ၊ သုသာန်၌နေသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနာပေတွာ၊ သိစေ၍။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တာဒိသော ဝါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အညော ဝါ၊ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ ပရိဿယော၊ ဘေးရန်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပမတ္တေန၊ မမေ့လျော့သည် ဖြစ်၍။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။ စကံမန္တသ၊ စကြံ်နှင်းသွားသော ရဟန်အား။ ယဒါ၊ ၌။ အာဠာဟနံ၊ သူသေကောင် မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာ အရပ်သည်။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှုသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဒါပိ၊ ထိုအခါ၌လည်း။ သံ၀ေဂေနနတ္ထံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း ၄၂။ တတ္ထ၊ ထိုသူသေကောင်မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာ၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ ကြည့်ရှုခြင်းကို။ ဝိသဒေ့တဗ္ဗာ၊ စေလွှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ အဒ္ဒကို။ ပ။ကေန္ဒေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အတ္တနော၊ ၏။ သောသာနိကဘာ၀သ၊ သုသာန်ခုတင်ဆောင်အဖြစ်၏။ အပါကဋဘာ၀တ္ထံ၊ မထင်ရှားခြင်း အကျိုးငှါ။ ဥပ္ပထမဂ္ဂေန၊ သွားရိုးသွားစဉ် မဟုတ်သော လမ်းဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ အာရမ္ဘဏန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ သုသာနေ၊ ၌။ အယံ၊ သည်ကား။ ဝမ္မိကော၊ တောင်ပို့တည်း။ အယံ၊ သည်ကား။ ရုက္ခော၊ တည်း။ အယံ၊ သည်ကား။ ခါဏုကော၊ သစ်ငုတ်တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒိ၀ါယေ၀၊ နေ့ကပင်လျှင်။ အာရမ္ဘဏံ၊ ကို။ ဝ၀တ္ထပေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဘယာနကန္တိ၊ ကား။ ဘယဇနကံ၊ ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝမ္မိကာဒိ၊ တောင်ပို့စသည်တည်း။ ကေနစိ၊ သော။ လေဋ္ဌုပါသာဏာ ဒိနာ၊ ခဲ ကျောက်ခဲ စသည်ဖြင့်။ အာသန္နေ၊ အနီး၌။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နှလုံးသွင်း၍။ နု ပဟရိတဗ္ဗာ၊ မပုတ်ခတ်အပ်ကုန်။ ပလလံ၊ နှမ်းမှုန့်ကို၊ ဝါ၊ နှမ်းထောင်းကို။ တိလပိဋ္ဌံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မာသမိသံ၊ ပဲကြီးနှင့် ရောသော။ ဘတ္တံ၊ ထမင်းသည်။ မာသဘတ္တံ၊ မည်၏။ ဂုဠာဒီတိ (ဇတ္တ)၊ ဟူသောပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တိလသံဂုဠိကာ

ဒိယနပုဝဠ္ဠ၊ နှမ်းပျစ်မုံ့ အစရှိသော အတုံးအခဲမုံ့ကိုလည်း။ သင်္ကာတိ၊ ၏။ ကုလဂေဟံ နဝ ပဝိသိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပေတဓူမေန၊ သူသေကောင်မီးခိုးဖြင့်။ ဝါသိတတ္တာ စ၊ ထုံစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပိသာစာနုဗန္ဓတ္တာ စ၊ မြေဘုတ်တစ္ဆေတို့သည် အစဉ်လိုက်အပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကုလဂေဟသ၊ ဒကာဒကာမအိမ်၏။ အဗ္ဘန္တရံ၊ အတွင်းသို့။ နဝ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ မဝင်အပ်။ ဒေဝသိက်၊ နေ့တိုင်း။ ဆဝဘုဟော၊ သူသေကောင်ကို မီးရှို့ခြင်းသည်။ ခုဝဘုဟော၊ မည်၏။ မတဉ္ဉတကာနံ၊ သေလေသူနှင့်စပ်သော ဆွေးမျိုးတို့၏။ (ရောဒနံ၊ ၌စပ်) တတ္ထ၊ ထိုသုသာန်သို့။ ဂန္တာ၊ ၍။ ဒေဝသိက်၊ နေ့တိုင်း။ ရောဒနံ၊ ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ခုဝရောဒနံ၊ မည်၏။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ ဈာပိတ။ပ။ ယာတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပစ္ဆိမယာ မေ၊ ၌။ ပဋိက္ကမိတုံ၊ သုသာန်မှ ဖဲသွားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုသာနံအဂတဒိဝသေတိ၊ ဟူ၍။ အဂုံတ္တရဘာဏကာ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

သုသာနေ၊ ၌။ နိစ္စကာလံ၊ အမြဲမပြတ်။ သိဝထိကဒဿနေန၊ သချိုင်းကိုမြင်သဖြင့်။ မရဏသတိပဋိလာဘော၊ မရဏသတိကို ရခြင်းငင်း။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိတာ၊ မမေ့မလျော့နေလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုသာန်၌။ ဆဒ္ဓိတသ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ မတကဠေဝရသ၊ သူသေကောင်ကို။ ဒဿနေန၊ မြင်သဖြင့်။ အသုဘ နိမိတ္တာ ဓိဂမော၊ အသုဘနိမိတ်ကို ရခြင်းငင်း။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကာမရာဂဝိနောဒနံ၊ ကာမရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငင်း။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ သရီရသ၊ ကိုယ်၏။ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝသလ္လက္ခဏတော၊ မစင်ကြွယ်သည်၏အဖြစ်, မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၏အဖြစ်, စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းကြောင့်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ကာယသဘာဝဒဿနံ၊ ကိုယ်၏ သဘောမှန်ကို မြင်ခြင်းငင်း။ တတော စ၊ ထိုကိုယ်၏သဘောမှန်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်ငင်း။ မရဏသတိပဋိလာဘတော စ၊ မရဏသတိကို ရခြင်းကြောင့်ငင်း။ သံဝေဂဗဟုလတာ၊ သံဝေဂအဖြစ်များခြင်းငင်း။ ဗျာဓိကာနံ စ၊ နာကုန်သည်ဖြစ်၍ငင်း။ ဇရာဒိဏ္ဍနဠ္ဠ၊ အိုမင်းကုန်သည်ဖြစ်၍ငင်း။ မတာနံ၊ သေသောသူတို့ကို။ တတ္ထ၊ ထိုသုသာန်၌။ ဒဿနေန၊ မြင်တွေ့ရခြင်းကြောင့်။ အာရောဂျယောဗ္ဗနဇီဝိတမဒပ္ပဟာနံ၊ ကျန်းမာခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်ယစ်ခြင်း, ပျိုနုခြင်းကို စွဲ၍ မာန်ယစ်ခြင်း, အသက်ရှင်ခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်ယစ်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငင်း။ ခုဒ္ဒကသ စ၊ ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဟတော စ၊ ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဘယသ၊ ဘေးကို။ အဘိဘဝနတော၊ လွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့်။ ဘယဘေရဝ သဟနတာ၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို သည်းမခံနိုင်သည်၏ အဖြစ်ငင်း။ သံဝိဂ္ဂသ၊ ထိတ်လန့်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယောနိသော၊ သင့်သောအားဖြင့်။ ပဒဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမနသနံ၊ နတ်တို့၏။ ဂရုဘာဝနီယတာ၊ အလေးပြုအပ်, ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊၏) နိဒ္ဒါဂ တမ္မိတိ၊ သုတ္တမ္မိ၊ အိပ်ပျော်နေသော်လည်း။ သုပိနန္တေပိ၊ အိပ်မက်၌သော်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ သောသာနိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၂–ယထာသန္တတိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ

[၁၀၂] ၃၅။ သေနာသနဂါဟကော၊ ကျောင်းကို ခံယူစေရာ၌။ ပရေ၊ သူတပါးတို့ကို။ ဥဋ္ဌာပေတွာ၊ ထစေ၍။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်ငင်း။ ဣဒံ၊ ဤကျောင်းသည်။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းသလော။ ဣဒံ၊ သည်။ နဝ သုန္ဒရံ၊ မကောင်းသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိတုလယိတွာ၊ ရှိုင်းချိန်၍။ ပုစ္ဆနာ စ၊ မေးခြင်းသည်ငင်း။ ဩလောကနာ စ၊ ကြည့်ခြင်းသည်ငင်း။ သေနာသနလောလုပ္ပံ၊ မည် ၏။ တုဋ္ဌဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တုသိတဗ္ဗံ၊ နှစ်သိမ့်ရောင်ရဲအပ်၏။ ဝိဟာရသ၊ ကျောင်းတိုက်၏။ ပရိယန္တဘာဝေန၊ အစွန်ကျသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုရေတိ ဝါ၊ ဝေးသလောဟူ၍ငင်း။ ဗဟူနံ၊ များစွာသော သူတို့၏။ သန္ဓိပါတဋ္ဌာနာဒီနံ၊ စည်းဝေးရာဌာန စသည်တို့ ၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ အစ္စာသန္နေတိ ဝါ၊ အလွန်နီးသလောဟူ၍ငင်း။ ပုစ္ဆိတုံ၊ မေးခြင်းငှါ။ နဝ လဘတိ၊ မရ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပုစ္ဆနေ နပိ၊ မေးခြင်းဖြင့်လည်း။ အသ သ ခုတဂ်ိသ၊ ဤခုတင်၏။ သံကိလိသနတော၊ ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်တည်း။ ဩလောကေတုန္တိ၊ ကား။ လောလုပ္ပဝသေန၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည်သော တဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပသိတုံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှါ။ သစသ တံ နဝ ရုစ္စတိ တိ၊ ကား။ အသ ယထာ သန္တတိကသ၊ ထိုယထာသန္တတိကခုတင်ဆောင်သော ရဟန်းအား။ ယထာ ဂါဟိတံ၊ အကြင်အကြင် ခံယူစေအပ်ပြီးသော။ တံ သေနာသနံ၊ ထိုကျောင်းသည်။ အဖာသုကဘာဝေန၊ မချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သစေ နဝ ရုစ္စတိ၊ အကယ်၍ မနှစ်သက် မသင့်လျော်ငြားအံ့။ ။ မုဒုကသ၊ အား။ ရောဂေ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ယထါဂါဟိတံ၊ အကြင် အကြင် ခံယူစေအပ်ပြီးသော ကျောင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ အညသ၊ သော။ သေနာသနသ၊ ကျောင်းကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ လောလုပ္ပံ၊ မည်၏။ မဇ္ဈိမသ၊ အား။ ဂန္တာ၊ ၍။ သြလောကနာ၊ သည်။ (လောပုပ္ပံ၊ မည်၏) ဥက္ကဋ္ဌသ၊ အား။ ပုစ္ဆနာ၊ သည်။ (လောလုပ္ပံ၊ မည်၏) သဗ္ဗေသမ္မိ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဥဋ္ဌာပေတွာ၊ ထစေ၍။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ဝတ္တာဗ္ဗ မေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဥဋ္ဌာပနီယာနမ္မိ၊ ထစေအပ် (ထစေကောင်း)သော သီတင်းငယ်တို့ကိုသော်လည်း။ အနဋ္ဌာပနေန၊ မထစေသဖြင့်။ သဗ္ဗဟွစာရီနံ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့၏။ ဟိတေသိတာ၊ အစီးအပွားကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း။ တာယ၊ ထိုအကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကရုဏာဝိဟာရာနုဂုဏတာ၊ ကရုဏာဝိဟာရ အားလျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

သုန္ဒရာသုန္ဒရဝိ ဘာဂေါကရဏာတော၊ ကောင်းသည် မကောင်းသည်ဟု ဝေဘန်ခြင်းကို မပြုခြင်းကြောင့်။ ဟီနပဏီတဝိကပ္ပ ပရိစ္ဆေါ၊ ယုတ်ညံ့သည် ကောင်းမြတ်သည်ဟု ကြံစည်ခြင်းကို ပယ်စွန့်ခြင်းငင်း။ တေန၊ ဖြင့်။ တာဒိလက္ခဏာနဂုဏာတာ၊ တာဒိလက္ခဏာ အားလျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အနုရောဓိရောပေါဟာန်၊ လိုက်လျောလျက် နှစ်သက်ခြင်း ဆန့်ကျင်လျက် မနှစ်သက်ခြင်းတို့ကို ပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊၏။) သြကာသာဒါနတော၊ ဖြစ်ခွင့်ကို မပေးခြင်းကြောင့်။ ဒွါရပိဒဟန်၊ တံခါးကို ပိတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏) ယထာသန္ဓတရာမတန္တိ၊ ကား။ ယထာဂါဟိတော၊ အကြင်အကြင် ခံယူစေအပ်ပြီးသော။ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကြင်အကြင် ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော။ သေနာသနေ၊ ၌။ အဘိရတဘာဝံ၊ မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။

ဣတိ၊ ကား။ ယထာသန္ဓတိကဂ်ံကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၃–နေသဇ္ဇိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆။ သေယျန္တိ၊ ကား။ ဣရိယာပထလက္ခဏံ၊ ဣရိယာပုထ်လက္ခဏာရှိသော။ သေယျံ၊ လျောင်းခြင်းကို။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ တပ္ပဋိက္ခေပေနေဝ၊ ထိုလျောင်းခြင်းကို ပယ်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တဒတ္ထာ၊ ထိုလောင်းခြင်း အကျိုးရှိကုန် သော။ (သေယျာ၌ စပ်) မဇ္ဈေ၊ ညောင်စောင်။ ဘိသိ၊ ဘုံလျိုး။ ဣတိ ဧဝမာဒိကာ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သေယျာ၊ အိပ်ရာတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ ဧဝ၊ ပယ်အပ် ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ နေသဇ္ဇိကောတိ၊ ကား။ အသေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ သယနံ၊ လျောင်းခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ပယ်၍။ နိသဇ္ဇာယ ဧဝ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝိဟရတုံ၊ ၄ါ။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏) ဣတိ၊ သို့။ ဣမသေ အတ္ထသေ၊ ဤအနက်၏ ဝါ၊ ကို။ ဣဓ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဇတ္ထ၊ ၌။ သေယျာ ဧဝ၊ လျောင်းခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဋိယောဂိနီ၊ အပြိုင် ယှဉ်ဖက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဒတရေ၊ ဤမှတပါးသော ဣရိယာပုထ်တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ အနိဋ္ဌတ္တာ စ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အသမ္ဘဝတောစ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်ငင်း။ (ပဋိယောဂီ၊ တို့သည်။) နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကောသဇ္ဇပက္ခိယော၊ ပျင်းရိခြင်းအဖို့၌ ဖြစ်သော။ ဣရိယာပထော၊ ကို။ ဣဓ၊ ၌။ ပဋိယောဂိဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣစ္ဆိတောတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတရေ၊ ပုထ်တို့ကို။ နု (ဣစ္ဆိတာ)၊ ကုန်။ ဌာနဂမနေဟိ၊ ရပ်ခြင်း, သွားခြင်းတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နိသဇ္ဇာယ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယာပေတုံ၊ မျှစေခြင်းငါ။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေ ခြင်းငါ။ နစသက္ကာ၊ စွမ်းလည်း မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေယျာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဇတ္ထ၊ ၌။ ပဋိယောဂိနီ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ တေန ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စကံမိတဗ္ဗံ၊ စကြံသွားအပ်၏။ အဟ၊ သည်။ နေသဇ္ဇိကော၊ သူတည်း။ ဣတိ၊ နှလုံးသွင်း၍။ သဗ္ဗရတ္တိ၊ အလုံးစုံသောညဉ့်ပတ်လုံး။ နု နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ထိုင်မနေအပ်။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဣရိယာ ပထန္တရာနုဂ္ဂဟိတော၊ ဣရိယာပုထ်တပါးသည် ချီးမြှောက်အပ်သော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ မနသိကာရကမ္မော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ငါ ခန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၁၀၃] စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော။ ပါဒါ စ၊ အခြေတို့ငင်း။ ပိဋ္ဌိအပသဿယော စ၊ နောက်မှီတဲကဲငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ အင်္ဂေါဟိ၊ ဤအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌင်္ဂေါ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော အင်းပျဉ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌနီဟိ စ၊ အပေါင်တို့ဖြင့်ငင်း။ ပိဋ္ဌိအပသဿယေန စ၊ ဖြင့်ငင်း။ ပဋ္ဌင်္ဂေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အပရေတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏) ဥဘောသု ပသေသတု စ၊ နံပါး နှစ်ဖက်တို့၌ငင်း။ ပိဋ္ဌိပသေသ စ၊ နောက်ကျောဖက်၌ငင်း။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ။ အပသဿယ၊ မှီ၍။ ဝိဟရတောဝ၊ နေသော။ နေသဇ္ဇိကဿ၊ နေသဇ္ဇိခုတင်ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနေသဇ္ဇိကတော၊ မဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝိသေသော၊ ကား။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂါဟံ၊ ယူခြင်းကို။ နိဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငါ။ ထေရော။ ပ။ ယီတိ၊ ဟူ၍။ အဘာယတ္ထေရော၊ ကို။ နိဒဿိတော၊ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်၏။

ဧတေန၊ ဤခုတင်ဖြင့်။ ဥပဒ္ဓေဒီယတိ၊ ဖြတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပဒ္ဓေဒနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနိဗန္ဓုပဒ္ဓေဒဿ၊ စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ခြင်းကို။ သာဓကတမဘာဝေါ၊ အထူးသဖြင့် ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်း၏။ အလီနာနုဒ္ဒစ္စပက္ခိကတ္တာ၊ တွန့်ဆုတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့ မရှိသည်၏အဖြစ် အကြောင့်။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနနုယောဂသပ္ပါယတာ၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အားထုတ်ခြင်း အားလျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏) တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါသာဒိကဣရိယာပထာတာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်သော ဣရိယာပုထ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိရိယာ ရမ္ဘာနုကူလတာ၊ ဝိရိယကို အားထုတ်ခြင်းအားလျော်သည်၏ အဖြစ်ဟူသည်။ ဝိရိယ သမတာယောဇနဿ၊ ဝိရိယညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ယှဉ်စေခြင်းအား၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေခြင်းအား။ အနုစ္ဆဝိကတာ၊ တည်း။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္ဘာဝဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ ကောင်းမြတ်သော သီလ စသော အကျင့်ပဋ္ဌိပတ်ကို။ အနုဗြူဟနတာ၊ ပွားစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏) ပဏီဓာ ယာတိ၊ ကား။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ တန္တိ၊ ကား။ ဥပရိမကာယ၊ အထက်ပိုင်း

ကိုယ်ကို။ ဝိကမ္မေတီတိ၊ ကား။ စာလေတိ၊ လှုပ်စေ၏။ ဣစ္ဆာဝိယာတ်၊ အလို၏ပျက်စီးခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝတန္တိ၊ ကား။ ရုတ်ဂ်၊ ကို။

ဣတိ၊ ကား။ နေသဇ္ဇိကဂ်ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ရုတဂ်ပဂ်ိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သိယာ၊ အချို့။ ကုသလာနိ၊ ကုသိုလ်တို့တည်း။ ခီဏာ သဝါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သိယာ၊ အချို့။ အဗျာကတာနိ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာ၊ တို့သည်။ ပဋိပတ္တိပူရဏတ္ထံ၊ အကျင့်ပဋိပတ်ကို ဖြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ရုတဂ်ါနိ၊ တို့ကို။ ပရိဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏) ခီဏာသဝါ၊ တို့သည်။ ဖာသုဝိဟာရတ္ထံ၊ ငှါ။ ရုတဂ်ါနိ၊ တို့ကို။ ပရိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အကုသလမ္ပိရုတဂ်ိန္တိ၊ ကား။ အကုသလစိတ္တေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ရုတဂ်ံသေဝနာ၊ ရုတင် ကို မှီဝဲခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ ယေန အကုသလစိတ္တေ နဲ၊ ဖြင့်။ ပဗ္ဗဇိတသ၊ ၏။ အာရညိကတ္တံ၊ တောခ္ခ် နေလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအကုသိုလ်စိတ်သည်။ ရုတဂ်ံနာမ၊ ရုတင်မည်သည်။ နဲ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ လက္ခဏာ ဘာဝတော၊ ရုတင်လက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ရုနနတော၊ ခါထုတ်တတ်သော ကြောင့်။ ရုတသ၊ ရုတမည်၏။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ (အဂ်ံတွံ–ဟူသော ပုဒ်တွင် အဂ်ံဟူသော ပုဒ်တစိတ်ခ် စပ်) ဉာဏသ ဝါ၊ ဉာဏ်၏ဂင်း။ စေတနာယ ဝါ၊ စေတနာ၏ဂင်း။ (အဂ်ံတွံ–ပုဒ်တွင် တွံ–ပစ္စည်းခ် စပ်) ယံ ဣဒံ အဂ်ံတွံ၊ အကြင်အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏) တံ၊ ထိုအကြောင်းအဂ်ါ၏ အဖြစ်သည်။ အကုသလမ္မေသု၊ တို့ခ်ု။ နဲ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရညဝါ သာဒိမတ္တေန၊ တောခ္ခ်နေခြင်း စသည်မျှဖြင့်။ အာရညိကာဒယော၊ တောခ္ခ်နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့သည်။ တာဝ ဟောန္တု၊ ဖြစ်တန်စေကုန်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း။ အာရညိကဂ်ါဒီနိ၊ အာရညိကင်ရုတင် စသည်တို့သည်။ နဲ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နမယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်ခ်။ ဣမာနီတိ၊ ကား။ ရုတဂ်ါနိ၊ တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ခ်။ ဝစနတ္ထနိဒ္ဒေသေ၊ ဝစနတ္ထကို အကျယ်ပြရာ ခ်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ အကုသလေန၊ ဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ရုနနဋ္ဌေန၊ ခါထုတ် တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ရုတော နာမ၊ မည်သည်။ နဲ စဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယသ သိက္ခုနော၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ ဧတာနိ သာမာဒါနာနိ၊ ဤသမာဒါနစေတနာတို့သည်။ အဂ်ါနိ၊ တို့တည်း။ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ပဌမေန၊ မဖြစ်သော။ အတ္ထဝိကပ္ပေနပိ၊ ကပ်ဖြင့်လည်း။ အကုသလံ ရုတဂ်ံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ နဲ။ပ။ရုနာတီတိ၊ ကား။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ အပ္ပဋိ ပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်သောကြောင့်။ နဲ စ ရုနာတိ ဧဝ၊ မခါထုတ်တတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယေသံ သမာဒါနာနံ၊ အကြင်သမာဒါနစေတနာတို့၏။ (အဂ်ံ ခ် စပ်) တံ အကုသလံ၊ သည်။ ဥဏ္ဏ ဝိယ၊ ဥဏ်ကဲ့သို့။ အဂ်ံ၊ တည်း။ [၁ဝ၄] ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ ဗဟုဗိဟိ ဝစနတ္ထပြု၍။ တာနိ၊ ထိုသမာဒါနစေတနာတို့ကို။ ရုတဂ်ါနီတိ၊ ရုတင်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စေယ္ယုံ၊ ဆိုအပ်ကုန်ရာ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤစကားရပ်ဖြင့်။ ဒုတိယေန၊ ဖြစ်သော။ အတ္ထဝိကပ္ပေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အကုသလံ ရုတဂ်ံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နာပိ အကုသလန္တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားရပ်ခ်။ (ပဌမန္တနှင့် အာဒိကား မသင့်၊ အာဒိမှိ ဟူ၍သော် လည်း ရှိသင့်၏) တတိယ အတ္ထဝိကပ္ပဝသေန၊ တတိယအတ္ထဝိကပ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇေနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) တသ္မာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ဝုတ္တသေသံ၊ ဖြစ်သော။ အတ္ထသ၊ ကို။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်သောစကားတည်း။

ယေသန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အဘယဂိရိဝါသိကေ၊ အဘယဂိရိဝါသီဂိဏ်းသားတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဂိဏ်းသားတို့သည်။ ရုတဂ်ံနာမ၊ မည်သည်။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့ ပညတ်ဖြစ်လတ်သော်။ တသ၊ ထိုပညတ်ရုတင်၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ရုနနဋ္ဌေပိ၊ ခါထုတ်ခြင်းအနက်သဘောသည်လည်း။ နဲ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ သမာဒါတဗ္ဗတာ စ၊ ကောင်းစွာ ခံယူအပ် ဆောက်တည်အပ်သည် ဖြစ်သည်လည်း။ (နဲ သိယာ၊ ရာ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဂိဏ်းသားတို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိတော်နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကုသလတ္တိကဝိနိမုတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တိပက္ခေ၊ ပညတ်အဖို့ခ်ု။ ဧတေ ဒေါသာ၊ ဤဆိုခဲ့သော အပြစ်ဒေါသတို့ကို။ ဒုန္နိဝါရာ၊ တားမြစ်နိုင်ခဲကုန်၏။ ဝါ၊ မတားမြစ်နိုင်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဂိဏ်းတို့၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ နဲ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ စေတနာပက္ခောယေဝ၊ စေတနာအဖို့ရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝုတ္တနယော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ ရုတဂုဏာ၊ ဤရုတင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ ကုသလတ္တိကေ၊ ခ်ု။ ပဌမတတိယပဒသဂ်ံဟိတာ၊ ပဌမပုဒ် တတိယပုဒ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိယာ၊ အချို့။ သုခါယ ဝေဒနာယ၊ သုခဝေဒနာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ သိယာ၊ အချို့။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်း

မဟုတ်သော။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သမ္ဗယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ အချို့။ ဝိပါ ကမ္မမ္မာ၊ ဝိပါကမ္မတရား တို့တည်း။ သိယာ၊ အချို့။ နေဝဝိပါကနဝိပါကမ္မမ္မာ၊ နေဝဝိပါကနဝိပါကမ္မတရားတို့တည်း။ သိယာ၊ အချို့။ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ၊ နိယ တရားတို့တည်း။ သိယာ၊ အချို့။ အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ၊ သိကတရားတို့တည်း။ ဣတိ ဇဝ၊ ဤနည်းဖြင့်။ သေသတိက ဒုကပဒေဟိပိ၊ ကြွင်းသော တိက်ပုဒ်ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း။ နေသံ၊ ထိုခုတင်တို့ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဝိဘာဝေ တဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။

သဗ္ဗောပိ၊ သော။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခုတကိလေသော၊ မည်သည်။ ကာမံ(ဟောတိ) ၏။ ပန သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ခုတင်ံသေဝနာမုခေန၊ ခုတင်ကိုမှီဝဲခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိခုနိတ္တာ၊ ခါထုတ်၍။ ဋ္ဌိတော၊ တည်သော။ ခီဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ခုတကိလေသော ပုဂ္ဂလောတိ၊ သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်၏။ တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသခုနနော၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်တတ် ဖျက် ဆီးတတ်သော။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ (ကိလေသခုနနော၊ သော။ ဓမ္မော၊ ၏။) ပရိယာယေန ပန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်ကား။ ဝိပဿနာဉာဏဒိ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် စသည်သည်။ (ကိလေသခုနနော၊ သော။ ဓမ္မော၊ မည်၏) ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန၊ အောက်ထစ်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ခုတင်ံစေတနာသမ္ဗယုတ္တာဉာဏော၊ ခုတင် စေတနာနှင့် ယှဉ်သောဉာဏ်ကို။ ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇဝ၊ သို့။ ခုတ်၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ခုတေဝါဒေ၊ ကို။ ဒဿေတဗ္ဗေ၊ ပြအပ် သည်ရှိသော်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခုတဝါဒဘေဒေန၊ ခုတဝါဒပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ခုတော၊ ခုတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဒုဝိဓော၊ သည်ဟောတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ခုတဘေဒေန၊ ခုတပုဂ္ဂိုလ်အပြားအားဖြင့်။ ခုတဝါဒေါပိ၊ ခုတဝါဒပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း။ ဒုဝိ ဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ စ၊ ထိုခုတပုဒ် ခုတဝါဒပုဒ်တို့၏ဝင်း။ တဒုဘယပဋိက္ခေသ စ၊ ထိုနှစ်ပုဒ် တို့ကို ပယ်မြစ်ခြင်း၏ဝင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုက္ကံ၊ လေးခုအပေါင်းသည်။ ဇတ္တာ၊ ၌။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလေးခုအပေါင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အတ္ထိခုတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တယိဒဿိ၊ ကား။ နိပါတော၊ တည်း။ တသ၊ ထိုနိပါတ်၏။ သော အယန္တိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ခုတမ္မာ နာမာတိ၊ ကား။ ခုတင်ံသေဝနာယ၊ ခုတင်ကို မှီဝဲခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘူတာနံ၊ ကုန်သော။ ပါပမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ခုနနဝသေ နံ၊ ခါထွက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ (ဥပကာရကာ၌စပ်) ခုတောပိ၊ ခုတဟူ၍။ လဒ္ဓနာမယ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ခုတင်ံစေတနာယ၊ ခုတင်စေတနာအား။ ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။ ခုတမ္မာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ အသမ္ဘတ္တသမ္ဘတ္တေသု၊ မရောက်အပ်သေး ရောက်အပ်ပြီးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မရအပ်သေး ရအပ်ပြီးဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းတို့၌။ အလုဗ္ဘနာကာရေန၊ မမက်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဝတ္တ နတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပိစ္ဆတာ စ၊ သည်ဝင်း။ သန္တုဋ္ဌိတာ စ၊ သည်ဝင်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ အလောဘော၊ အလောဘပင်တည်း။ ပစ္စယဂေဟဒိဟေတုကာနံ၊ မက်မောခြင်း စသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ လောလတာဒီနံ၊ လျှပ် ပေါ်လော်လီခြင်းအစရှိကုန်သော။ သံကိလေသာနံ၊ သံကိလေသ တရားတို့ကို။ သမ္ဘဒေ၊ လျှင်။ [၁၀၅] လိဓနတော၊ ခြစ်ထုတ်တတ်သောကြောင့်ဝင်း။ ဆေဒနတော၊ ဖြတ်တတ်သောကြောင့် ဝင်း။ ဂဏသင်ံဏိကာဒိ ဘေဒတော၊ ဂဏသင်ံဏိကာ စသည်အပြားရှိသော။ သံသဂ္ဂတော၊ ရောယှက်ခြင်းမှ။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဝိဝေစနတော၊ ကင်းဆိတ်စေခြင်းကြောင့်ဝင်း။ သလ္လေခတာ စ၊ သည်ဝင်း။ ပဝိဝေကတာ စ၊ သည်ဝင်း။ အလောဘော၊ အလောဘ၌ဝင်း။ အမောဟော၊ အမောဟ၌ဝင်း။ (သီမူသာသင့်သည်) ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု ဒ္ဝီသု ဓမ္မေသု၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သော တရားတို့၌။ အနုပတန္တိ၊ ကျရောက်ကုန်၏။ တဒန္တောဂဓာ၊ ထိုအလောဘအမောဟ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်။ တပ္ပရိယာပန္နာ၊ ထိုအလောဘအမောဟ၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒု ဘယသေဝ၊ ထိုနှစ်ပါး၏သာလျှင်။ ပဝတ္တိဝိသေသဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣမေဟိ ကုသလဓမ္မေဟိ၊ ဤကုသိုလ်တရားတို့ဖြင့်။ အတ္ထိ၊ အလိုရှိသည်တည်း။ ဣဒမတ္ထိ၊ ဤကုသိုလ်တရားတို့ဖြင့်။ အတ္ထိ၊ အလိုရှိသည်တည်း။ ဣဒမတ္ထိ၊ ဤကုသိုလ်တရား တို့ဖြင့် အလိုရှိသောသူ။ ယေနဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ (သမာဒိယတိ ပရိဟရတိ တို့၌စပ်) ပဗ္ဗဇိတေန နာမ၊ ရဟန်းမည်သည် ကား။ ပံသုကူလိကင်္ဂါဒီသု၊ ပံသုကူခုတင်စသည်တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း။ ခုတဂုဏေ၊ ခုတင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ သမာဒိယတိ စေဝ၊ ဆောက်တည်လည်း ဆောက်တည်၏။ ပရိဟရတိ စ၊ ဆောင်လည်းဆောင်၏။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဆောက်တည်ကြောင်း ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ ဣဒမတ္ထိတာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒမတ္ထိတာ ဉာဏမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိက္ခေပ ဝတ္ထူသူတိ၊ ကား။ ဂဟပတိစီဝရာဒီသု၊ ဒကာလူသော သင်ံနှံးအစရှိကုန်သော။ တေဟိ တေဟိ ခုတဂေံဟိ၊ ထိုထိုခုတင်တို့ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဝတ္ထူသု၊ ပယ်အပ်သော ဝတ္ထုတို့၌။ လောဘန္တိ၊ ကား။ တဏှံ၊ ကို။ တေသ္ဝေဝါတိ၊ ကား။ ပဋိက္ခေပဝတ္ထူသုဇ၊ တို့၌သာလျှင်။ အာဒီနဝပဋိစ္ဆာဒကန္တိ၊ ကား။ အာရက္ခဒုက္ခပရာဓီနဝုတ္တိစောရဘယာဒီအာဒီ နဝပဋိစ္ဆာဒကံ၊ စောင့်ရှောက်ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ, သူတပါးနှင့်စပ်သော အသက်မွေးခြင်း, ခိုးသူဘေး အစရှိသော အပြစ်တို့ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အနုညာတာနန္တိ၊ ကား။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ နိစ္ဆန္ဒရာဂပရိဘောဂဝသေန၊ ဆန္ဒရာဂကင်းသော သုံးဆောင်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုညာတာနံ၊ ခွင့်ပြုအပ်ကုန်သော။ သုခသမ္ဘဿအတ္ထရဏပါဝုရဏာဒီနံ၊ ချမ်းသာသော အတွေ

ရှိသော အဆင်းအာရုံစသည်တို့ကို။ ပဋိသေဝနမုခေ နာတိ၊ ကား။ ပဋိသေဝန ဒွါရေန၊ မှီဝဲခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ တေန လေသေန၊ ထိုမှီဝဲခြင်းဟူသော အရိပ်အမြွက်ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတိသလ္လေခမုခေနာတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ သလ္လေခပဋိပတ္တိမုခေန၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေသော အကျင့်ပဋိပတ်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဥက္ကဋ္ဌသ၊ ဥက္ကဋ္ဌခုတင် ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝတ္တနကာနမ္မိ၊ ဖြစ်ကုန်အပ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကိုသော်လည်း။ ပဋိဂ္ဂိုပနဝသေန၊ ပယ်သည်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်း အနက်တည်း။

သုခူပကရဏသန္ဓိသယော၊ ချမ်းသာသုခ၏ အဆောက်အဦးအာရုံ ဝတ္ထုလျှင်မှီရာရှိသော၊ ဝါ၊ သုခဖြစ်ကြောင်း အာရုံလျှင် မှီရာရှိသော။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲသော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌ၊ တည်ရာကို။ နိ လဘတိ၊ မရ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာပဋိပဒဠ္ဍ နိဿယ ရာဂေါ ဝူပသမ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သလ္လေခေါနာမ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေသော နေခြင်းမည် သည်ကား။ သမ္ဘဇာနသ၊ ဉာဏ်ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သမ္ဘဇည၊ သမ္ဘဇဉ်ဉာဏ်သည်။ သတိ၊ သော်(သတိစ သမ္ဘဇည သီမူ) အပ္ပမာဒ သမ္ဘဝတော၊ ခြင်း၏ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ မောဟော၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌော၊ ထောက်တည်ရာ မရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သလ္လေခ။ပ။ပဟီယတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတေသု ခုတဂေါသု၊ တို့တွင်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ အရညရုက္ခမူလေသု၊ တောအရပ် သစ်ပင်ရင်းတို့၌။

သီသဂ်ါနီတိ၊ ကား။ သီသဘူတာနိ၊ ဦးခေါင်းသဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ပြဓာန်းကုန်သော။ အဂ်ါနိ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ ခုတင်တို့တည်း။ ကေသဠ္ဠိ၊ အချို့၊ ကုန်သော။ ပရေသမ္မိ၊ တပါးသော ခုတင်တို့ကိုလည်း။ နာနန္တရိကတာယ စ၊ အသီးအခြား ဖြစ်လျက် အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဝါ၊ မကင်းရာ မကင်းကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သုကရတာယ စ၊ ပြုလွယ် သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သဂ်ဏာနတော၊ သိမ်းယူ ရေတွက်ခြင်းကြောင့်။ ဥတ္တမဂ်ါနိ၊ မြင့်မြတ် ပြဓာန်းသော အဂ်ါတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထောတည်း။ အသမ္ဘိန္နဂ်ါနီတိ၊ ကား။ ကေဟိစိ၊ တစုံတခုသောခုတင်တို့နှင့်။ သမ္ဘေဒဂုဟိတာနိ၊ ရောစပ်ခြင်း ကင်းကုန်သော။ ဝိသုံယေဝ၊ အသီးအခြားသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အဂ်ါနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရာဂစရိ တသ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားဌင်း။ မောဟစရိတသ၊ အားဌင်း။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ ဝမုတိ၊ တိုးပွားအ၏။ ဒေါသစရိတသပိ၊ အားလည်း။ ဧကစ္စ ခုတဂ်ံ၊ အချို့သော ခုတင်ကို။ သေဝန္တသ၊ မှီဝဲသည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ (ဝမုတိ၊ ၏) သုကုမာရဘာဝေန၊ အလွန်နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လူခပဋိတ္တိ၊ ခေါင်းပါးသော အကျင့်ပဋိပတ်ကို။ အသဟန္တသ၊ သည်းမခံနိုင်သော လူပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ ဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ မဟာပုရိသဇာတိကသ၊ ယောကျ်ားမြတ် သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝမုတေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဥပနိဿယရဟိတသ၊ ဥပနိဿယကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ နိ ဝမုတိ၊ မတိုးပွား။ ဟိသစ္စ၊ ၏။ ခုတဂ်ံ၊ သည်။ ကိလေသခုနနဋ္ဌေန၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဧကမေဝ၊ တပါးတည်းသာ လျှင်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ စေတနာသဘာဝတ္တာ၊ စေတနာသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤအတူတပါးတည်းသာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သမာဒါနစေတနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၁၀၆] တေရသာပိ၊ တဆယ့်သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခုတဂ်ါနိ၊ တို့ကို။ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည် ၍။ ပရိဟရန္တာန်၊ ဆောင်ကုန်သော။ ပဂ္ဂလာန်၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွါစတ္တာသီလ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ (ခုတဂ်ါနိ၊ တို့သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန် ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ တေရသန္နမ္မိ၊ တဆယ့်သုံးပါးသော ခုတင်တို့ကိုလည်း။ ပရိဟရဏ သ၊ ဆောင်ခြင်း၏။ ဧကဏ္ဍယေဝ၊ တပေါင်းတည်းသာလျှင်။ သမ္ဘဝ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ ဒသေတုံ၊ ဌါ။ သစေ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင် နက်အားဖြင့်။ သဗ္ဗခုတဂ်ါနိ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဌါ။ သက္ကောတိ၊ နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တ၊ ခဲ့ပြီ။ အဇ္ဈောကာသေ၊ ဟင်းလင်းပြင်၌။ ဝိဟရန္တသ၊ အား။ ရုက္ခမူလိကဂ်ံ၊ ကို။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဌါ။ သက္ကောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ မေးခြားအံ့။) ဆန္ဒ၊ အမိုးကို။ ပဋိဂ္ဂိုပါမိ၊ ၏။ ရုက္ခမူလိကဂ်ံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဆန္နေ၊ အမိုး၌။ အရဏ၊ အရဏ်ကို။ ဥဋ္ဌာပိတမတ္တေ၊ တက်စေကာမျှ၌။ ခုတဂ်ံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဇ္ဈောကာသေ၊ ၌။ နိ (ဘိဇ္ဇတိ)၊ မပျက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘေဒဟေတုနော၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း၏။ အဘာဝေန၊ မရှိ ခြင်းကြောင့်။ တမ္မိ၊ ထိုရုက္ခမူခုတင်သည်လည်း။ အရောဂမေဝ၊ ရောဂါမရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ မပျက်သည်သာလျှင်တည်း။ သေနာသနလောလုပ္ပသ၊ ကျောင်း၌လျှပ်ပေါ်ခြင်း၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ယထာသန္တတိကဂ်ံ၊ သည်။ တထာ၊ ထို့အတူမပျက် သည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အာရညိကဂ်ံ၊ ကို။ ဂဏမှာ၊ သြဟီယနသိက္ခာပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တ၊ ပယ်အပ် ၏။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကဂ်ံ၊ ကို။ အနတိရိတ္တဘောဇနေသိက္ခာပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်။ (ပဋိက္ခိတ္တ၊၏။) ဟိ–သစ္စ၊ ၏။ ပဝါရိတာယ၊ ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်။ အတိရိတ္တ၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကဲ့ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဌါ။ နိ လဘတိ၊ မရ။ စ၊ ဆက်။ ကပ္ပိယေ၊ အပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ လောလတာပဟာနာယ၊ လျှပ်ပေါ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဆာဂ်ံသမာဒါနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၏) အကပ္ပိယေ၊ မအပ်သော ဝတ္ထု၌။ နိ(ဟောတိ၊) မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သိက္ခာပဒေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ သံကစ္စိကစီဝရာဒီဟိ၊ ရင်လွှမ်းသက်နီး သည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဋ္ဌပိ၊ ငါးထည် တို့သည်လည်း။ တိစီဝရသံမေဝ၊ တိစီဝရိက်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊

သွင်း၍။ အဌေ၀၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဝုတ္တောသူတိ၊ ကား။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တောသု၊ ကုန်သော။ တေရသသု၊ တို့တွင်။ တိစီ၀ရာဓိဋ္ဌာနဝိနယကမ္မာဘာ၀တော၊ တိစီ၀ရိတ်အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းဟူသော ဝိနည်းကံ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ တေစီ၀ရိကင်္ဂ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သာမဏေရာနံ၊ တို့အား။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော ခုတင်တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) သတ္တာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခူနီ နံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တောသု အဌသု၊ တို့တွင်။ တိစီ၀ရာဓိဋ္ဌာနဝိနယ ကမ္မာဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ ဧကံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ သတ္တ၊ တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဌပေတွာ တေစီ၀ရိကင်္ဂန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမံ၊ ဤပါဌ်ကို။ အနုဝတ္တမာနမေ၀၊ အစဉ်လိုက်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ သတ္တ သိက္ခမာနသာမဏေရီနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပတိရူပါနီတိ၊ ကား။ ဥပါသကဘာ၀သ၊ ဥပါသ ကာအဖြစ်အား။ အနုစ္ဆ၀ိကာနိ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်ကုန်၏။

ခုတင်နိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဣတိ၊ ကား။ ဒုတိယပရိစ္ဆေဒ၀ဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၃–ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၁၀၇–၁)

[၁၀၇] ၃၈။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီဟိတိ၊ ကား။ အပ္ပိစ္ဆတာ။ပ။ ရမ္ဟာဒီဟိ၊ အလိုနည်းခြင်း, ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း, ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေခြင်း, ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း, ကိလေသာကို ပယ်ဖျက်ခြင်း, လုံ့လထုတ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဟရိယောဒါတေတိ၊ ကား။ သုဝိ သုဒ္ဓေ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော။ နိရုပက္ကိလေသေ၊ အညစ်အကြေးကင်းသော။ ဣမသ္မိံ သီလေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ၊ ၌။ စိတ္တံ ဘာဝယန္တီ၊ ဟူသော။ ဣမမေဝ ဒေသနံ၊ ဤဒေသနာကိုပင်လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အတိသခ်ေပဒေသိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကောသမာဓိတိ၊ ကား။ သရုပပုစ္ဆာ၊ သရုပ်ကိုမေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ကေနဋ္ဌေန သမာဓိတိ၊ ကား။ ကေန အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ သမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ သမာဓိတိ ပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ကံ အဘိဓေယျတ္ထံ၊ အဘယ်သို့သော ဗျူဟာတ်အနက်ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ ကတိဝိဓောတိ၊ ကား။ ပဘေဒ ပုစ္ဆာ၊ အပြားကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း။

ကော သမာဓိတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ သရူပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကာမဋ္ဌ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဝိဘာဂဝန္တာနံ၊ အကွဲအပြားရှိကုန်သော တရားတို့၏။ သရူပဝိဘာဝနံ၊ သရုပ်ကို ပြခြင်းသည်။ ဝိဘာဂဒဿနမုခေနေဝ၊ အကွဲအပြားကို ပြခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘာဂေါ၊ အကွဲအပြားကို။ တာဝ၊ စွာ။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဒဿေတဗ္ဗော၊ ပြသင့်၏။ တံဒဿနေစ၊ ထိုအကွဲအပြားကို ပြရာ၌လည်း ဝါ၊ ပြခြင်းသည်လည်း။ (သတိ၊ ရှိသော်) အယံ၊ ဤသည်ကား။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ သမာဓိ ဗဟုဝိ ဓောတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဗဟုဝိဓောတိ၊ ကား။ ကုသလာဒိဝသေန၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဝိဓော၊ များသော အပြားရှိ၏။ နနာပွကာရကောတိ၊ ကား။ အာလမ္ဗနေ။ပ။ နာနပွကာရော၊ အာရုံ, မနသိကာရ, ဆန္ဒ, ပဏိဓိ, အဓိမောက္ခ (ဝိမောက္ခ), အဘိနိဟာရ, သညာတို့၏ ထူးသည်၏အဖြစ် စသည်အားဖြင့် အထူးထူးသော အပြားရှိ၏။ နသာဓေယျာတိ၊ ကား။ လောကိယသမာဓိသ၊ လောကီသမာဓိကို။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတ တ္ထော၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း။ တဋ္ဌ၊ ထိုအနက်ကိုလည်း။ နံ သာဓေယျ၊ မပြီးစေရာ၊ ဟိ၊ မှန်၏။ ဈာနဝိမောက္ခာဒီသု၊ ဈာန်ဝိမောက္ခစသည်တို့၌။ သမာဓိ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရိတ္တာ၊ ထုတ်၍။ တသ၊ ထိုသမာဓိ၏။ လဗ္ဘမာနေဟိ၊ ရအပ်ကုန် ရနိုင်ကုန်သော။ ဝိဘာဂေဟိ၊ အကွဲအပြားတို့ဖြင့်။ ဝိသဒ္ဒေ၊ ဖြေဆိုခြင်းကို။ ကရီယမာနေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဈာနဝိဘင်္ဂါဒီသု၊ တို့၌။ အာဂ တော၊ သော။ သဗ္ဗော၊ သော။ သမာဓိပွဘေဒေါ၊ သမာဓိ၏အပြားကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝိသဒ္ဒေတဗ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တထာစ သတိ၊ ထိုသို့ ဖြေဆိုလတ်သော်။ လောကိယသသမာဓိသ၊ ၏။ ယွာယံ ဘာဝနာ ဝိဓိ၊ အကြင်ဘာဝနာ အစီအရင်ကို။ အဓိပ္ပေတောတေ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တသ၊ ထိုဘာဝနာအစီအရင်ကို။ ဝိသဒ္ဒနာယ၊ ၄၊ သြကာသောဝ၊ ခွင့်သည်ပင်လျှင်။ နံ ဘဝေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။ ကိဉ္စ၊ ထိုပြင်လည်း။ အသ၊ ထိုသမာဓိ၏။ (ဘဝပွဘေဒေါ–၌စပ်) တိကစတုက္ကဈာ နိကေန၊ တိကဈာန် စတုက္ကဈာန်တို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ဟီနာဒိဘေဒဘိန္နေန၊ ဟီနဈာန် စသည်တို့၏အပြားအားဖြင့်။ ကွဲပြားသော။ ပဝတ္တိဝိဘာဂေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကွဲအပြားအားဖြင့်။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝဝိဓော၊ ၉–ပါးအပြား ရှိသော။ ဘဝပွ ဘေဒေါ၊ ဘဝ၏အပြားသည်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ မဋ္ဌမဈာနိကေန၊ မဋ္ဌမဈာန်နှင့်စပ်ဆိုင်သော။ (ပဝတ္တိဝိဘာဂေန၊ ဖြင့်။) ဝေဟပ္ဖလာ ဒိဝသေန၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသဝိဓော ဝါ၊ ၁၀–ပါးအပြား ရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ (အသညသတ် နှင့် ဝေဟပ္ဖိုလ်ကို တပေါင်းတည်းယူ) ဧကာဒသဝိဓော ဝါ၊ ၁၁–ပါး အပြားရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ (ဝေဟပ္ဖိုလ် ၁၊ အသညသတ် ၁၊ သုဒ္ဓါဝါသ ၅၊ အရူပ ၄၊ ပေါင်း ၁၁–ဖြစ်သည်) ဘဝပွဘေဒေါ၊ သည်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အသ၊ ထိုသမာဓိ၏။ သော ပဝတ္တိဝိဘာဂေါ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း၏ အကွဲအပြားကို၊ ဝါ၊ သည်။ အယံ သောတိ၊ ထိုပဝတ္တိဝိဘာဂသည် ဤသည်ပင်တည်း ဟူ၍။ နိဒ္ဒါ ရေတ္တာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝိကွေ့ပါယ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၄ါ။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကိံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ အဝိသယေ၊ အရာ မဟုတ်သည်၌။ (ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သော အနက်သည်။ ဝိကွေ့ပါယ၊ ၄ါ။ သိယာ) ယထာ၊ ဖြစ်ရာကဲ့သို့ပင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရိ စ ဝိကွေ့ပါယ သံဝတ္တေယျာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာတိ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊ အပြစ်မရှိခြင်း ကောင်းသော အကျိုးကိုပေးခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာတည်း၊ ဝါ၊ စိတ်၏တခုတည်းသော အာရုံအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်တည်း၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်တည်း။

သမ္မိဏ္ဏောဇ္ဇသ၊ ဆပ်ပြာမှုန့်တို့ကို ပေါင်းစည်စေသော ရေ၏။ အာဓာနံ ဝိယ၊ ထားခြင်းကဲ့သို့။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့ကို။ သမ်၊ အညီအညွတ်။ အဝိသာရဝသေန၊ မပျံ့ကြဲစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဓာနံ၊ ထားခြင်းသည်။ သမာဓာနံ၊ မည် ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဓိ၊ သည်။ အဝိသာရလက္ခဏော၊ မပျံ့ကြဲစေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သမ္မိဏ္ဏာနရသော စ၊ ပေါင်းစည်းစေခြင်း ကိစ္စလည်းရှိ၏။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အဝိက္ခိပနဝသေန၊ မပျံ့လွင့်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဓာနံ၊ သည်။ သမာဓာနံ၊ မည် ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ တနည်းအားဖြင့်။ သမာဓိ၊ သည်။ အဝိက္ခေပလက္ခဏော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ [၁၀၈] ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓံသ နရသော စ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း ကို ဖျက်ဆီးခြင်း ကိစ္စလည်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သွာယံ၊ ထိုသမာဓိသည်။ ဧကာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တ သ၊ ၏။ ဌိတိဟေတု၊ တည်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊

၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌပနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သေ၊ ဤသမာဓိကို။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဌိတိ၊ တည်ကြောင်း။ သဏ္ဌိတိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြောင်း။ အဝိဋ္ဌိတိ၊ သက်ဝင်၍တည်ကြောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကျယ်ပြအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤ အရာ၌။ ကောရမ္ဘဏဂုဟဏံ၊ ကောရမ္ဘဏသဒ္ဒါသည်၊ ဝါ၊ ကောရမ္ဘဏောဟု ဆိုခြင်းသည်။ သမာဓိသ၊ ၏။ သန္တာနဋ္ဌိတိဘာဝဒဿ နတ္ထံ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် တည်ကြောင်းအဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးရှိ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ အဌကထာယံ၊ အနက်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ဒီပစ္စိဋ္ဌိတိ၊ ဆီမီးလျှံတို့၏ တည်ခြင်းကို။ နိဒဿိတာ၊ ဥပမာပြအပ်၏။ အာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ဗလေန၊ အားစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေန၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဝိကမ္ပပမာနာတိ၊ ကား။ နဝိကမ္ပ ပမာနာ၊ မပျံ့လွင့် ကုန်သည်။ ဝူပသမမာနာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍) ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပသမပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့် ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်၏။ ဧတေန၊ အဝိကမ္ပိပမာနာဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ ဝိကေ္ခပပဋိပက္ခ တံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ အဝိပ္ပကိဏ္ဏာတိ၊ ကား။ အဝိသဋာ၊ မပျံ့ ကြဲကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဧတေန၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ အဝိသာရလက္ခဏတံ၊ မပျံ့ကြဲစေခြင်း လက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ နဝိကိ္ခပတိ၊ မပျံ့လွင့်တတ်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေန၊ ဖြင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ တို့သည်။ နဝိကိ္ခပန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိကေ္ခပေါ၊ မည်၏။ တေသ၊ ဤသမာဓိအား။ သော၊ ထိုမပျံ့လွင့်တတ်သော၊ ဝါ၊ မပျံ့လွင့်ကြောင်းဖြစ်သော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိကေ္ခပလက္ခဏောပိ၊ မည်၏။ ဝိကေ္ခပ်၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တထာ၊ ထိုဝိကေ္ခပကို ဖျက်ဆီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ သမ္မဒေတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိကေ္ခပဝိဒ္ဓံသနရ သော၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ကြောင့်။ အဝိကမ္ပနဝသေန၊ မလှုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္မယုတ္တာနံ၊ တို့အား။ တံ၊ ထိုမလှုပ်ခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိကမ္ပနပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မည်၏။ သုခန္တိ၊ သုခံဟူရာ၌။ နိရာမိသံ၊ အာမိသကင်းသော။ သုခံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

၃၉။ အဝိကေ္ခပလက္ခဏံ နာမ၊ ဏာမည်သည်။ သမာဓိသ၊ ၏။ အာဝေဏိကော၊ သီးသန့် ဖြစ်သော။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ ဧတေန၊ ထိုအဝိကေ္ခပလက္ခဏာဖြင့်။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏ ကောစိ၊ သော။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်းကို။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိကေ္ခပ။ပ။ ဝိဓောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္မယုတ္တာဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရမ္ဘဏေ၊ ၌။ အပ္ပေန္တော ဝိယ၊ သက်ဝင်စေသကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ အပ္ပနာ၊ မည်၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ သော၊ ထိုဝိတက် ကို။ အပ္ပနာ၊ သက်ဝင်စေသည်။ ဗျပ္ပနာ၊ အထူးသက်ဝင်စေသည်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကျယ်ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တပ္ပမုခ တာဝသေန၊ ထိုဝိတက်အမှူး ရှိသည့်အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ မဟဂ္ဂတာ နုတ္တရေ၊ ဖြစ်သော။ ဈာနခဏေ၊ ၌။ အပ္ပ နာတိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဝေါဟာရကို။ (ကတော၊ ၏။) တသ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာဈာန်၏။ အနုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတေ၊ မဖြစ်ရာဌာနဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာဌာနမဟုတ်သော။ ပရိတ္တ ဈာနေ၊ ကာမာဝစရဈာန်၌။ ဂါမာဒီနံ၊ တို့၏။ သမီပဋ္ဌာနေ၊ အနီးအရပ်၌။ ဂါမူပစာ ရာဒိသမညာ ဝိယ၊ ရွာ၏ ဥပစာ စသော အမည်ကဲ့သို့။ ဥပစာရ–ဝေါဟာရော၊ ဥပစာသမာဓိ ဟူသော ဝေါဟာရကို။ တထာ၊ တူ။ (ကတော၊ ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန ဒုဝိဓောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓပန၊ ဤပါဠိ၌ကား။ သမာဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ဈာန်အလိုဖြင့် မသိအပ်–ဟူလို) ဝဋ္ဋ ဝဋ်တရားကို။ လုဒ္ဒနပလုဒ္ဒနဋ္ဌေန၊ ပျက်တတ် အလွန်ပျက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ လောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တပ္ပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုဝဋ်၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကေ၊ ၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တတ္ထ၊ ထိုလောက၌။ ဝိဒိတော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ အပရိယာပန္နတာယ၊ အတွင်းမဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကတော၊ မှ။ ဥတ္တရော ဥတ္တိဏ္ဏော၊ ထွက်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ စိတ္တံ ဘာဝယံ ဟူသောဤပါဠိ၌။ လောကိယသမာဓိ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗ ဘာဝေန၊ ပွားစေအပ်သော တရားအဖြစ်ဖြင့်။ ကာမံ ဂယှတိ၊ ယူအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံကို။ ဧကဋ္ဌံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုလောကီသမာဓိမှ။ ဣတရံ၊ တပါးသော လောကုတ္တရာ သမာဓိကို။ နိဒ္ဒါရေတုံ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှါ။ လောကိယ။ပ။ ဒုဝိဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေနာတိ၊ ကား။ ပီတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပ္ပိတိကော၊ မည်၏။ ပီတိသမ္ပယုတ္တော၊ ပီတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို ရှု၏။ တေသ၊ ဤသမာဓိအား။ ပီတိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပိတိကော၊ မည်၏။ ပီတိဝိပ္ပယုတ္တော၊ ပီတိနှင့်မယှဉ်သော သမာဓိကို ရှု၏။ တေသံ၊ ထိုသပ္ပိတိက နိပ္ပိတိကာသမာဓိတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုခေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဧကုပ္ပါဒါဒိ ဘာဝံ၊ စသည်အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၁၀၉] သုခသဟဂတော၊ မည်၏။ သုခသမ္ပယုတ္တော၊ သုခနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ။ ဤပုဒ်၌။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ၊ ကို။ ဥပေက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ မဇ္ဈတ္တာကာရ သဏ္ဌိတတ္တာ၊ အလယ်အလတ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာကာရပ္ပဝတ္တိ၊ ချမ်းသာ, ဆင်းရဲသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပေက္ခတိ၊ အညီအမျှ လျစ်လျူရှုတတ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ သုခသဟဂတပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သပ္ပိတိကောစ၊ သပ္ပိတိက သမာဓိကိုရင်း။ နိပ္ပိတိကေ ကဒေသော စ၊ နိပ္ပိတိကသမာဓိတစိတ်ကိုရင်း။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်သိမ်းယူအပ်၏။

ဥပေက္ခာသဟဂတပဒေန ပန၊ ပုဒ်ဖြင့် ကား။ နိုပ္ပီတိကေကဒေသော၀၊ နိုပ္ပီတိကသမာဓိတစိတ်ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂီဟီတော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေသံ ပဒါ နံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။

သဘာ၀တော စ၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယတော စ၊ အကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဖလတောစ၊ အကျိုးအားဖြင့်ရင်း။ မဗ္ဗိုမပဏီတေဟိ၊ အလတ်အမြတ် သမာဓိတို့အောက်။ နိဟီနော၊ ယုတ်ညံ့၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ တေသံ၊ ထိုအလတ်အမြတ်တို့၏။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့မှ။ ပရိဟီနော၊ ကင်းမဲ့၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟီနော၊ ဟီနမည်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ ပစာန ဘာ၀ံ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်သို့။ နီတော၊ ဆောင်အပ်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ပဏီတော၊ မည်၏။ ဥဘိန္နံ၊ အယုတ်အမြတ် နှစ်ပါးတို့၏။ မဗ္ဗေ၊ ၌။ ဘ၀ေ၊ ဖြစ်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) မဗ္ဗိမော၊ မည်၏။ သမ္မယောဂ ဝသေန၊ ယှဉ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပ၀တ္တမာနေ၊ သော။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တက္ကဖြစ်၏။ သ၀ိတက္ကော၊ ဝိတက်နှင့်တက္ကဖြစ်သည်။ ဝိစာရေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ၏။ သ၀ိစာရော၊ သည်။ သ၀ိတက္ကော စ၊ သ၀ိတက္ကလည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထိုသည်။ သ၀ိစာရော စ၊ ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သ၀ိတက္ကသ၀ိစာရော၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အ၀ိတက္ကဝိစာရမတ္တောစ၊ မတ္တသမာဓိကိုရင်း။ အ၀ိတက္ကဝိစာရော စ၊ အ၀ိစာရသမာဓိကိုရင်း။ ဂဟိတော၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဝိစာရတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ သမ္မယောဂါဘာ၀တော၊ ယှဉ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဆိတက္ကောစ၊ ဝိတက် မရှိသည်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုသည်။ ဝိစာရမတ္တော စ၊ ဝိစာရ မျှရှိသည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အ၀ိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ မည်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ မတ္တသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသနိ၀တ္တိ အတ္ထော၊ အထူးကို နှစ်စေခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သ၀ိတက္ကသ၀ိစာရော သမာဓိ၊ သည်။ ဝိတက္ကဝိသိဋ္ဌေန၊ ဝိတက်ဖြင့် ထူးခြားသော။ ဝိစာရေနဖြင့်။ သ၀ိစာရော၊ မည်၏။ အယံ ပန၊ ဤသမာဓိသည်ကား။ ဝိတက္ကသခ်ါတ၀ိသေသရဟိတေန၊ ဝိတက် ဟုဆိုအပ်သော အထူးမှကင်းသော။ ဝိစာရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ (သ၀ိစာရော၊ မည်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အ၀ိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ မည် ၏။ အ၀ဝါ၊ တနည်း။ ဘာ၀နာယ၊ ဖြင့်။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကာဘာ၀ေန၊ ဝိတက်မရှိသဖြင့်။ အယံ၊ ဤသမာဓိသည်။ ဝိစာရမတ္တော၊ မည်၏။ ဝိစာရတော၊ မှ။ အညဿ၊ သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သမ္မယုတ္တဓမ္မဿ၊ သမ္မယုတ်တရား ဖြစ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခု၏။ အဘာ၀ါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝိစာရမတ္တော၊ မည်သည်။) နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိဒဿေတုံ၊ ၎။ အ၀ိတက္ကဝစနေ နေ၊ အ၀ိတက္ကသဒ္ဒါဖြင့်။ ဝိစာရမတ္တပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဘယရဟိတော၊ နှစ်ပါးလုံးကင်းသော သမာဓိသည်။ အ၀ိတက္ကာ၀ိစာရော၊ ရမည်၏။ ပီတိသဟဂတာဒိ၀သေနာတိ၊ ကား။ ပီတိ။ပ။ ဝသေန၊ ပီတိသဟဂုတ်သမာဓိ သုခ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သမာဓိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ သည်။ သုခသဟဂတဒုကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေ၀၊ နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပဋ္ဌိ၀ကွေဟိ၊ တို့သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ ခဏ္ဍိ တတ္တာ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တော၊ ပရိတ္တမည်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ အ၀ပတ္တက်၊ အနည်းငယ် အသေးအငယ်ကို။ ပရိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အယမ္ပိ၊ ဤသမာဓိသည်လည်း။ အ၀ါနုဘာ၀တာယ၊ နည်းသော အာနုဘော် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တော ဝိယ၊ အသေးအငယ်နှင့် တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တော၊ မည်၏။ ကိလေသ၀ိက္ခမ္ဘနတော စ၊ ကိလေသာကို ခွါတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဘာ၀–ကြေ) ဝိပုလဖလတော စ၊ ပြန့်ပြောသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒီဃ သန္တာနတောစ၊ ရှည်သော အစဉ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (အဘိ ၌ ၁–၈၇–ကို မှီ၏) မဟန္တဘာ၀ံ၊ ကြီးမြတ်သည်၏အဖြစ် သို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ မဟန္တေဟိ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဥဠာရ၀ုဍ္ဎီဟိ၊ ကြီးမြတ်သော ဆန္ဒရှိသူ စသည်တို့သည်။ ဂတော ပဋ္ဌိ၀ဿော၊ သွားရောက်အပ် ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတော၊ မည်၏။ ဧတဿ၊ ဤသမာဓိအား။ အာရမ္မဏကရ သနာပိ၊ ဖြင့်သော်လည်း။ ပမာဏကရ၀မ္မာ၊ ပမာဏကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ၀ါ၊ တနည်း။ တေသံ၊ ထို ပမာဏကရတရားတို့၏။ ပဋ္ဌိ၀ကွော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အ၀ပမာဏော၊ ဏမည်၏။

ဧတာယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဗျာနံ၊ သို့။ ပဋ္ဌိ၀ဒ္ဓတိ၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိ၀ဒါ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂ ဘာ၀နာ၊ ရေးအဖို့ ဘာ၀နာကိုရ၏။ ဧတဿ၊ ဤသမာဓိအား။ ဒုက္ခာကိစ္စာ၊ ခဲယဉ်းသော။ ပဋ္ဌိ၀ဒါ၊ အကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခပဋ္ဌိ၀ဒေါ၊ ပ၀မည်၏။ အ၀ပနာ၀ဟာ၊ အ၀ပနာကို ဆောင်တတ်သော။ ဘာ၀နာပညာ၊ သည်။ ပကတိ ပညာယ၊ ထက်။ အဘိ၀ိသိဋ္ဌတ္တာ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိညာနာမ၊ မည်၏။ ဧတဿ၊ အား။ ဒန္ဓာ မန္ဒာ၊ နုံ့နေးသော။ အဘိညာ၊ ထူးသော ပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒန္ဓာဘိညော၊ ညမည်၏။ ဒုက္ခပဋ္ဌိ၀ဒေါ စ၊ ခဲယဉ်းသော အကျင့်ရှိသည်လည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထိုသည်။ ဒန္ဓာဘိညော စ၊ နုံ့နေးသော အဘိညာရှိသည်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ |၁၁၀| ဒုက္ခပဋ္ဌိ၀ဒဒန္ဓာ ဘိညော၊ ညမည်၏။ သမာဓိ၊ ကိုရ၏။ တဒါဒိ၀သေန၊ ထိုဒုက္ခပဋ္ဌိ၀ဒဒန္ဓာဘိည သမာဓိ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗျာနဂ်ိ ဝသေနာတိ၊ ကား။ စတုနံ့၊ ကုန်သော။ ဗျာနာနံ့၊ ဗျာန်တို့၏။ အဂ်ီဘာ၀ ဝသေန၊ အဂ်ီအဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ စတုက္ကနယ၀သေန၊ စတုက္ကနည်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟာနဘာဂိယာဒိ၀သေနာတိ၊ ကား။ ဟာနကောဋ္ဌာ သိကာဒိ၀သေန၊ ယုတ်သောအဖို့ရှိသော သမာဓိစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

သမာဓိကောဇ္ဈကဝဏ္ဏနာ

ဆန္ဒံ အနုဿတိဌာနာနန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီနံ၊ အစရိကုန်သော။ ဆန္ဒံ၊ ကုန်သော။ အနုဿတိကမ္မဌာနာနံ၊ တို့၏။ ဣမေသံ ဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ကမ္မဌာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဧကဂ္ဂတာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အပ္ပနာယ၊ အား။ ဥပကာရက။ပ။ ရဿပိ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အာဝဇ္ဇန်းကွဲသော ဥပစာ ကိုလည်း။ သဂ်ံ ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧကာဝဇ္ဇနသော၊ အာဝဇ္ဇန်းတူသော ဥပစာကိုသာလျှင်။ (သဂ်ံဟော၊ ကို။) နဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်သည် မဟုတ်။ အပ္ပနာသမာဓိနန္တိ၊ နံဟူသောပုဒ်သည်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ အကျိုးစီးပွား။ ဣတိ အာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဥပက တ္တာဗ္ဗဥပကာရကသမ္ဗန္ဓေ၊ ကျေးဇူးပြုအပ်, ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားတို့၏ ဆက်စပ်ခြင်း အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သောပုဒ်တည်း။ ပရိကမ္မန္တိ၊ ကား။ ဂေါတြဘု၊ တည်း။ ။အပရိတ္တော၊ ပရိတ္တမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ ကာမာဝစရ မဟုတ်သော။ သမာဓိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေသုံ၊ ၄၊ ။ ပဌမသ၊ ဈာနသဿာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တီသု ဘူမီသူတိ၊ ကား။ ကာမရူပါရူပဘူမီသု၊ ကာမဘုံ ရူပဘုံ အရူပဘုံတို့၌။ ။ကုသလ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂ သမ္မယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သိယာ။ပ။ နိုပ္ပိတိကောတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဥပစာရသမာဓိသာမညေန၊ ဥပစာရသမာဓိချင်းတူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနိယမဝစနံ၊ ကိန်းသေမှတ်သော စကားတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ နာနာဝဇ္ဇနဝီထိယံ၊ အာဝဇ္ဇန်းကွဲသောဝီထိ၌။ ဥပစာရ သမာဓိ၊ သည်။ သိယာ၊ အချို့။ သပ္ပိတိကော၊ ကတည်း။ သိယာ၊ အချို့။ နိပ္ပိတိကော၊ ကတည်း။ ဧကာဝဇ္ဇနဝီထိယံ ပန၊ အာဝဇ္ဇန်းတူသော ဝီထိ၌ကား။ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ အစဖြစ်ကုန်သော။ ဒုကတိကဈာနာနံ၊ နှစ်ခုသုံးခုသော ဈာန်တို့၏။ ဥပစာရ သမာဓိ၊ သည်။ သပ္ပိတိကောဝ၊ ကသာလျှင်တည်း။ ဣဒါနိ ဣမိနာ ဝိယ ဈာန်တို့၏။ (ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။) နိပ္ပိတိ ကောဝ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဝိသဘာဂဝေဒနသ၊ သဘောမတူသော ဝေဒနာရှိသော။ စိတ္တသ၊ ၏။ အာသေဝနပစ္စယတာ ဘာဝတော၊ အာသေဝန ပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဧကဝီထိယံ၊ တခုသောဝီထိ၌။ ဝေဒနာပရိဝတ္တနာဘာဝတော၊ ဝေဒနာပြောင်းလဲခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ဝင်းတည်း။ သိယာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊ ထိုသပ္ပိတိကဒုက်၌။ ဒုကတိကဈာနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤသုခသဟဂတဒုက်၌။ တိကစတုက္ကဈာနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ

ပဋိလဒ္ဓမတ္တောတိ၊ ကား။ အဓိဂတမတ္တော၊ ရအပ်ကာမျှဖြစ်သော။ အနာသေဝိတော၊ မမှီဝဲအပ်သေးသော။ အဗဟုလီကတော၊ အကြိမ်များစွာ မပြုအပ်သေးသော သမာဓိတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုသမာဓိသည်။ ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝေန၊ အချင်းခပ်သိမ်း အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟီနော၊ ယုတ်ညံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာတိသုဘာဝိတောတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပဂုဏဘာဝံ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အပါပိတော၊ မရောက်စေအပ်သော သမာဓိတည်း။ သုဘာဝိတောတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်သော။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ပဂုဏဘာဝံ၊ သို့။ ဥပနီတော၊ ဆောင်အပ်ပြီး သော သမာဓိတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝသိပ္ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဆန္ဒာဒီနံ၊ ဆန္ဒ စသည်တို့၏။ ဟီနတာဒိဝသေနာပိ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဣမေသံ၊ ဤသမာဓိတို့၏။ ဟီနာဒိတာ၊ ဟီန စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဥဋ္ဌာရ။ပ။ ဝသေန၊ ကြီးမားသော ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို အလိုရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော သမာဓိသည်။ ဟီနော၊ မည်၏။ လောကိယာဘိညာ သမ္ဘာဒနာယ၊ လောကီအဘိညာတို့ကို ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ ဝိဝေကကာမတာယ၊ ကိလေသာ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အရိယဘာဝေ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ [၁၁၁] ပဏီတော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အတ္တဟိတာယ၊ မိမိ၏အကျိုး စီးပွားအလို.ငှါ။ ဘဝသမ္ပတ္တိ အတ္တာ၊ အကျိုးငှါ။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ ဟီနော၊ မည်၏။ ကေဝလ၊ သက်သက်။ အလောဘဈာသယေန၊ လောဘကင်းသော အလိုဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ ပရဟိတာယ၊ သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွားအလို.ငှါ။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ ပဏီတော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝဋ္ဋဈာသယေန၊ ဝဋ်ချမ်းသာကို လိုလားသဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ ဟီနော၊ မည်၏။ ဝိဝေကဈာသယေန၊ ကိလေသာကင်းဆိတ်လိုသဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ ဝိဝဋ္ဋဈာသယေန၊ ဝဋ်ကင်းရာကို အလိုရှိသဖြင့်။ လောကုတ္တရပါဒကတ္တာ၊ လောကုတ္တရာအခြေခံအလို.ငှါ။ ပဝတ္တိ တော၊ သည်။ ပဏီတော၊ မည်၏။

သဒ္ဓိ ဥပစာရသမာဓိနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝိတက္ကာ။ပ။ ဒိသွာတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကေယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သြဠာရိကတော၊ ကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့်။ ဥပဠဗ္ဘဟန္တေ၊ ထင်လတ်သော်။ အယံ၊ ဤဝိတက်သည်။ စိတ္တသ၊ စိတ်၏။ ခေါဘကရမ္ဘော၊ ချောက်ချားခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဝိစာရဠ, ကိုလည်း၊ ဝါ၊ ကိုမူကား။ သန္တေ၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။

မနသိကရိတ္တာ၊ ၍။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိစာရေ အဒိသ္သာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တံ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ တံ သမာဓိ ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တောတိ၊ ဟူသော။ ဧတေ ဒုတိယပဒေ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တီသူတိ၊ ကား။ အာဒိတော၊ အစမှ။ တီသု၊ သုံးပါးသောဈာန်တို့၌။

တေသ္မေဝါတိ၊ ကား။ တေသု ဧဝ စတုက္ကပဋ္ဌာနယေသု၊ တို့၌ပင်လျှင်။ တတိယေ စတုတ္ထေတိ၊ ကား။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ တတိယေ၊ တတိယဈာန်၌။ ပဋ္ဌာနယေ၊ ၌။ စတုတ္ထေ၊ ၌။ ဣတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝသာနေတိ၊ ကား။ ဒ္ဝိသုပိ နယေသု၊ နည်း ၂–ပါးတို့၌လည်း။ ယထာဣဒံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ စတုတ္ထေ ဝါ၊ စတုတ္ထသော်လည်းဖြစ်သော။ ပဋ္ဌမေ ဝါ၊ သော။ ပရိယောသာနဈာ နေ၊ နောက်ဆုံးဈာန်၌။ ပီတိသုခသဟဂတော ဝါတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပီတိသဟဂတသဿပိ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏လည်း။ သုခသဟဂတတ္တေ၊ သုခသဟဂုတ် ၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ဟုတ်သော်လည်း။ တီဏိပိ ပဒါနိ၊ သုံးပုဒ်တို့ကိုလည်း။ အသင်္ခရတော၊ မရောယှက်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ (ဂဟိတော–၌စပ်) နိပ္ပီတိကသုခတော မှ။ သပ္ပီတိကသုခဿ၊ ၏။ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ သတ္ထု၊ ၏။ ပီတိတိ ကဒေသနာ၊ ပီတိတိက်ကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပီတိက သေသဝ၊ သုခ၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုခသဟဂတော သမာဓိ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဥပစာရဘူမိယန္တိ၊ ကား။ ဥပ။ပ။ပွါဒေ၊ ဥပစာရဈာန်နှင့်ယှဉ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဟိ၊ မှန်၏။ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ ပွါဒ်ကို။ သဟ ဇာတမဿာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူမိတိ၊ ဘူမိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကေသု ဝိယ၊ ဟူမူ) သုခ ဘူမိယံ ကာမာဝစရေတိအာဒီသု ဝိယ၊ အစရိသောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ကာမာဝစရဘာဝတော၊ ကာမာဝစရ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တော သမာဓိ၊ မည်၏။

သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

ပဌမသမန္နာဟာရော၊ ဟာရဟူသည်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘန္တိသ၊ စ၍ အားထုတ်သောသူ၏။ ပထဝီ ပထဝီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ပဌမာဘိနိဝေသော၊ ရှေးဦးစွာ သက်ဝင်ခြင်း နလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ တဿ။ပ။ ဥပစာရန္တိ၊ ကား။ နိဝရဏဝိတက္ကဝိစာရနိကန္တိအာဒီနံ၊ နိဝရဏကိလေသာ, ဝိတက်ဝိစာရတို့၌ နစ်သက်ကပ်ငြိသော ကိလေသာ စသည်တို့၏။ ဝူပသမေ၊ ငြိမ်းလတ်သော်၊ ဝါ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ထိရဘူတံ၊ ခိုင်မြဲစွာဖြစ်သော။ ကာမာဝစရဈာနံ၊ ကာမာဝစရဈာန်တည်း။ ယာဝ အပ္ပနာတိဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂပညာယ ဧဝ၊ ရှေးအဖို့ပညာ၏သာလျှင်။ အဘိညာ ဘာဝေါ၊ အဘိညာ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တောဝ ဝိယ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ [၁၁၂] ပန၊ သော်လည်း၊ အပ္ပနာပညာပိ၊ သည်လည်း။ (မြန်မာသျှာမူတို့၌ ပိ–မပါ၊ ပိ–ပါသော သီမူသာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်) အဘိညာ ဧဝ၊ အဘိညာမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂပညာယ၊ ၏။ ဒန္ဓသီဃတာ၊ နှေးသည်မြန်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာပညာယပိ၊ အပ္ပနာပညာ၏လည်း။ (ဒန္ဓသီဃတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သမုဒါ စာရဂဟနတာယာတိ၊ ကား။ သမုဒါစာရဿ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏။ ဂဟနဘာဝေန၊ ရှုပ်ထွေးထူပြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဝတ္တိ ဘဟုလ္လတော၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းများပြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အသုခါသေဝနာတိ၊ ကား။ ကသိရဘာဝနာ၊ ခဲယဉ်းစွာ ပွားစေအပ်၏။

ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒီနိတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာဝိဓာနာပရိဟာပနာဒီ၊ ဘာဝနာအစီအရင်ကို မယုတ်လျော့စေခြင်း စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ အသပ္ပါယသေဝီတိ၊ ကား။ ဥပစာရာဓိဂမတော၊ ဥပစာရသမာဓိကို ရသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အသပ္ပါယသေဝိတာယ၊ မသင့်သည်ကို မှီဝဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ပဋိပဒါ၊ ခဲယဉ်းသော အကျင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္ဆာ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ရသည်မှနောက်၌။ အသပ္ပါယသေဝိတာယ၊ ကြောင့်။ ဒန္ဓာအဘိညာ၊ နှေးသော အဘိညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပါယသေဝိနောတိဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ၊ ကား။ ဥပစာရဈာနာဓိဂမတော၊ ဥပစာရဈာန် ကိုရသည်မှ။ သြရဘာဂေ၊ ဤမှာဖက်အောက်ဖက်၌။ အပရဘာဂေတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုဥပစာရဈာန်ကို ရသည်မှ၊ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ တဿဝေါမိဿကတာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ အသပ္ပါယ်၊ မသင့်သည်ကို။ သေဝိတ္တာ၊ ၍။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ သပ္ပါယသေဝီ၊ သင့်သည်ကို မှီဝဲ လေ့ရှိ၏။ တဿ၊ အား။ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ၊ သည်ဧင်း။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ သည်ဧင်း။ (ဟော တိ၊ ၏။) ဣတရဿ၊ ဤမှတပါသော သင့်မသင့်ရောသော သူအား။ သုခါ ပဋိပဒါ၊ သည်ဧင်း။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ သည်ဧင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဌမစတုတ္ထာနံ၊ ပဌမသမာဓိနှင့် စတုတ္ထ သမာဓိတို့၏။ ဝေါမိဿကထာယ၊ ရောသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုတိယ တတိယာ၊ သမာဓိတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အကတပလိဗောဓုပစ္ဆေဒဿ၊ မပြုအပ်သော ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းရှိသောသူအား။ သပရိပန္ထတာယ၊ ဘေးရန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရဿ၊ အား။ သုခါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသမ္ဘာဒိတအပ္ပနာကောသလ္လဿ၊ ပြည့်စုံစေအပ်သော အပ္ပနာကောသလ္လ မရှိ သောသူအား။ ဉာဏဿ၊ ၏။ အဝိသဒတာယ၊

မသန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒန္ဓာ၊ သော။ အဘိညာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရသ၊ အား။ (ဉာဏသ၊ ၏။) ဝိသဒတာယ၊ ကြောင့်။ ခိပ္ပါ၊ သော။ အဘိညာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဏှာအဝိဇ္ဇာဝသေနာတိ၊ ကား။ တဏှာအဝိဇ္ဇာနဲ့၊ တို့၏။ အဘိဘဝါနဘိဘဝဝသေန၊ လွှမ်းမိုးခြင်း, မလွှမ်းမိုးခြင်း တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမထ။ပ။ ဝသေနာတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာသု၊ တို့၏။ အသတော စ၊ မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သတော စ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဓိကာရသ၊ လွန်စွာပြုခြင်း အားထုတ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ သမာဓိသ၊ ၏။ ဥဒုပဋ္ဌိပကွတ္တာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ သမထပဋ္ဌိ ပဒါယ၊ ဒါ၏။ ပရိပန္ထနီ၊ ဘေးရန်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာဘိဘူတသ။ပ။ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသာ၊ ဏှာ ၏။ အဘိဘဝေါ၊ လွှမ်းမိုးခြင်းသည်။ ဣတရကိလေသေဟိ၊ တပါးသောကိလေသာတို့ထက်။ အဓိကထာယ၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဏှာယ၊ သည်။ အနဘိဘူတသ၊ အား။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိကာရတော၊ လိုက်၍စပ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တဏှာ၏အရာအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပညာယ၊၏။ ပဋ္ဌိပကွာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘိဘူတသ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာလွှမ်းမိုးအပ်သောသူ၏။ ဒန္ဓာ ဘိညတာ၊ ဒန္ဓာဘိညအဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ အကတာဓိကာရောတိ၊ ကား။ ဘဝန္တရေ၊ ဘဝတပါး၌။ အကတပရိစယော၊ ပြုအပ်သော အလေ့အကျင့် မရှိသောသူတည်း။ ပဂုဏံ ကတွာ၊ လေ့လာကျေပြွန်စွာပြုပြီး၍။ ဝိသဒ္ဒဂန္ထော၊ စွန့်ပစ်ထားသော ကျမ်းသည်။ အပ္ပမတ္တကေန၊ သော။ ပယောဂေန၊ အားထုတ်မှု ဖြင့်။ သုပ္ပဝတ္တိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ ဝါ စုဂ္ဂတောဝ၊ ရှုတ်၌ တက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတပရိစယ သ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အလေ့အကျင့်ရှိသောသူအား။ ဘာဝနာ၊ သည်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဆင်းရဲခြင်း မရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတာဓိကာရသသုခါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အက တော စ၊ မပြုဘူးသည်လည်းဖြစ်သော။ ကတော စ၊ ပြုဘူးသည်လည်းဖြစ်သော။ သမထနိဿိတော၊ သမထကိုမှီသော။ သွာယံ အဓိကာရော၊ ထိုအဓိကာရကို။ ပဋ္ဌိပဒါယံ၊ ဒါ၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ မူ။) ပဋ္ဌိပဒါယ၊ ၏။ သမာဓိပွဓာနတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ အပ္ပနာယ၊ ၏။ ဉာဏပွဓာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာနိဿိတော၊ ဝိပဿနာကိုမှီသော။ (သွာယံ အဓိကာရော၊ ကို။ အာဘိညာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏) ကိလေသိန္ဒြိယ ဝသေနာတိ၊ ကား။ တိက္ခာတိက္ခာနံ၊ ထက်ကုန် မထက်ကုန်သော။ ကိလေသိန္ဒြိယာနံ၊ ကိလေသာနှင့် ဣန္ဒြေတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ။တေန၊ ကြောင့်။ [၁၃၁] တိဗ္ဗကိလေသသာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပါဠိ၌။ ကိလေသ၊ ကိလေသ တို့ဟူသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊ စသည်တို့တည်း။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့ဟူသည်။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ စသည်တို့တည်း။

ယထာဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းကုန်သော။ ပဋ္ဌိပဒါဘိညာ၊ ပဋ္ဌိပဒါနှင့်အဘိညာတို့သည်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မနိဒ္ဒေသမ္မိ၊ ဓမ္မကို ညွှန်ပြခြင်းကိုလည်း။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနမုခေန၊ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကို ပဓာနပြု သဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ ယော ပုဂ္ဂလေတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပဂုဏောတိ၊ ကား။ နု သုဘာဝိတော၊ ကောင်းစွာ မပွားစေအပ်သေးသော။ ဝသီဘာဝံ၊ နိုင်နင်းသည်၏အဖြစ်သို့။ အပါပိတော၊ မရောက်စေအပ်သေးသော သမာဓိတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပရိ။ပ။ နသဏ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အယံ ပရိတ္တောတိ၊ ကား။ အယံ သမာဓိ၊ သည်။ အပ္ပါနဘာဝတာယ၊ ကြောင့်။ ပရိ တ္တော၊ ပရိတ္တမည်၏။ အဝမိုတေတိ၊ ကား။ ဧကဂ္ဂံ လဒ္ဓဂ္ဂံ လမတ္တမ္မိ၊ လက်တသစ် လက်နှစ်သစ်မျှသော်လည်း။ နဝမိုတေ၊ မပွားစေအပ်သေးသော။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧကဂ္ဂံ လမတ္တမ္မိ၊ လက်တသစ်မျှသော်လည်း။ ဝမိုတံ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော အာရုံသည်။ အပ္ပမာဏမေဝ၊ ဏမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဂုဏောဝ သုဘာဝိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဥပရိ။ပ။သဏ္ဌာတီတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်။ ပဂုဏောပိ၊ လေ့လာကျေပြွန်သော်လည်း။ ဥပရိဈာနသ၊ အထက်ဈာန်၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ၄၊ အသဏ္ဌာန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သော။ သမာဓိ၊ သည်။ ပရိတ္တောယေဝ၊ ပရိတ္တသာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပမာဏော၊ မည်သည်။ နု ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥဒ္ဓုတ္တရသ၊ ဥဒ္ဓစ္စတ္တရသ။ ကောသနေနေဝ၊ တထိုင်တည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဥပရိဈာနနိဗ္ဗတ္တနေ၊ အထက်ဈာန်ကို ဖြစ်စေလတ်သော်။ နာတိသုဘာဝိတောပိ၊ လွန်စွာ မပွားအပ်စေသေး သော သမာဓိကိုလည်း။ ဥပရိဈာနသ၊ ၏။ ပစ္စယ ဘာဝသခ်ါတာယ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သုဘာဝိတကိစ္စ သိဒ္ဓိယာ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသော သမာဓိ၏ ကိစ္စ ပြီးခြင်းကြောင့်။ အပ္ပမာဏောတွေဝ၊ ဏဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ သုဘာဝိတော၊ ပြီးသည်။ ပဂု ဏော၊ ပြွန်သည်။ ဝသီဘာဝံ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ဥပရိဈာနသ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ အဟောန္တောပိ၊ မဖြစ်သော်လည်း။ ပမာဏကရာနံ၊ ပမာဏကို ပြုတတ် ကုန်သော။ ရာဂါဒိပဋ္ဌိပကွာနံ၊ တို့၏။ သုဝိဒူရဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အပ္ပမာ ဏော ဧဝ၊ ဏမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တလက္ခဏောဝေါမိဿတာ ယာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင် သမာဓိသည်။ အပ္ပဂုဏော၊ မလေ့လာ အပ်သေးသည်ဖြစ်၍။ ဥပရိဈာနသ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ၄၊ နသဏ္ဌာတိ၊ နိုင်။ ဝမိုတေ၊ ပြီးသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တော၊ ၏။ အယံ၊ ဣသမာဓိသည်။ ပရိတ္တော၊ သေးငယ်သော။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ အပ္ပ မာဏအာရုံရှိသော သမာဓိ မည်၏။ ယော ပန၊ သည်ကား။ ပဂုဏော၊ လေ့လာအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဥပရိဈာနသ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သဏ္ဌာတိ၊ စွမ်းနိုင် ၏။ အဝမိုတေ၊ မပွားစေအပ်သေးသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော။ ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ သေးငယ်သော အာရုံရှိသော သမာဓိမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဌမစတုတ္ထသမာဓိနံ၊ တို့၏။

ဝုတ္တာလက္ခဏာသ၊ ၏။ ဝေါမိဿကဘာဝေန၊ ရောသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုတိယတတိယသမာဓိသင်္ဂါဟကော၊ ဒုတိယသမာဓိ တတိယသမာဓိတို့ကို သိမ်းယူသော။ ဝေါမိဿကနယော၊ ရောနှောသောနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတောတိ၊ ကား။ တတော ပဌမဈာနတော၊ ထိုပဌမဈာန်မှ။ ဥဒ္ဓ၊ အထက်၌။ ဝိရတ္တာပီတိကန္တိ၊ ကား။ အတိက္ကန္တပီတိက် ဝါ၊ ကျော်လွန်အပ်သော ပီတိရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဇဂုစ္ဆိတပီတိက် ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော ပီတိ ရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ။အဝယဝေါ၊ အစိတ်ကို။ သမုဒါယသ၊ ၏။ အင်္ဂါတို့၊ အင်္ဂါဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သေနင်္ဂ၊ စစ်တပ်၏ အင်္ဂါ။ ရထင်္ဂ၊ ရထား ၏အင်္ဂါ။ ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ စသည်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုန္နံ။ပ။ သမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဟာနံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့။ ဘဇတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟာနဘာဂိယော၊ ယမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဇတ သ၊ အား။ ဟာနဘာဂေါ၊ ဆုတ်ယုတ်သောအဖို့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟာနဘာဂိယော၊ မည်၏။ ပရိဟာ နကောဋ္ဌာ သိကော၊ ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိသောသမာဓိတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာလယသ၊ တွယ်တာခြင်းဟူသော။ အပေက္ခာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကို။ အပရိစ္စဇနတော၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဌိတိ၊ ရပ်တန့်ခြင်းသို့။ ဘဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိဘာဂိယော၊ မည် ၏။ ဝိသေသံ၊ အထက်ဈာန်ဟူသော အထူးသို့။ ဘဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသဘာဂိယော၊ မည်၏။ ပစ္စနီက သမုဒါစာရ ဝသေနာတိ၊ ကား။ [၁၁၄] တသ တသ ဈာနသ၊ ထိုထိုဈာန်၏။ ပစ္စနီကာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော။ နီဝရဏာဝိတက္ကာ ဝိစာရာ ဒီနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒနုမ္မတာယာတိ၊ ကား။ တဒနုရူပဘူတာယ၊ ထိုဈာန်အား လျော်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သတိယာ၊ သတိ၏။ သဏ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ကား။ သဏ္ဌာဟန ဝသေန၊ ကောင်းစွာတည်သည်၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာနဝသေန၊ တည်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သာပန၊ ထိုသတိသည်ကား။ တဒဿာဒသခ်ိတာဝါ၊ ထိုဈာန်ကို သာယာခြင်းဟု ဆိုအပ်သည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ တဒဿာဒသမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓသခ်ိတာ ဝါ၊ ထိုဈာန်ကို သာယာခြင်းနှင့်ယှဉ်သော ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ မိဒ္ဓာသတိ၊ မိဒ္ဓာသတိတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဈာန် ၌။ သာပေက္ခသ၊ ငဲခြင်းရှိသောသူ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဥပရိဝိသေတံ၊ အထက်ဈာန်အထူးကို။ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ၎။ အသက္ကုဏေယျတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဂတနိကန္တိကာ၊ မကင်းသော နိကန္တိရှိသော။ တံတံပရိဟရဏသတိ၊ ထိုထိုဈာန်ကို ဆောင်တတ်သော သတိတည်း။ (ဤ၌ တံတံဟုဝိစ္စာနှင့် ရှိသောကြောင့် ရှေးဦးလည်း တတ္ထ တတ္ထ ဟု ဝိစ္စာနှင့်ပင် ရှိသင့်၏) ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ ဝဋ္ဋ ကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုသောကြောင့်။ သတိယာ ဝါ နိကန္တိယာ ဝါတိ၊ ဝါဟူသော။ ဝိကပ္ပဝစနဋ္ဌ၊ ဝိကပ်စကား သည်လည်း။ ယုတ္တံ၊ သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသေသာဓိဂမဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝိသေသာဓိဂမသ၊ တရားအထူးကို ရခြင်း ၏။ ပစ္စယဘာဝဝသေန၊ အကြောင်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဇတေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသာဓိဂမော၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုတရားထူးကို ရကြောင်း၏။ ဝသေ နေ၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဒါ။ပ။ဝသေနာတိ၊ ကား။ အာဒီနဝ။ပ။သညာယ စ၊ အပြစ်မြင် ခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော ငြီးငွေ့သောဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော အမှတ်သညာ၏ ၎င်း။ အာဘောဂသ စ၊ နလုံးသွင်းခြင်း၏ ၎င်း။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗေဓဘာ ဂိယတာတိ၊ ကား။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့ကို။ နိဗ္ဗိဗ္ဗနပက္ခိကတာ၊ ဖောက်ထွင်း၍ သိခြင်းအဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာအလို့ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကာမသဟဂတာတိ၊ ကား။ ကာမာရမ္မဏာ၊ ကာမလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမသညာဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝေါကိဏ္ဏာ၊ ရောပြွမ်းသော။ အဝိတက္ကဟဂတာတိ၊ ကား။ မေ၊ ငါအား။ အဝိတက္ကံ ဈာနံ၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဘဝေယျနုဓေါ၊ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ ဇဝံ၊ သို့။ အဝိတက္ကာရမ္မဏာ၊ အဝိတက္ကဈာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ အဝိတက္ကဝိသယာ၊ လျှင်အရာရှိသော။ ပဌမသ ဈာန သဿတိအာဒိကော၊ အစရှိသော။ ပါဠော၊ သည်။ ပညာဝသေန၊ ပညာအလိုအားဖြင့်။ ကာမဋ္ဌ အာဂတော၊ အကယ်၍ကား လာပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သမာဓိသာပိ၊ သမာဓိကိုလည်း။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းသည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒါဟရဏသ၊ ထုတ်ဆောင်ပြခြင်း၏။ သာတ္ထ ကတံ၊ အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတုံ၊ ၎။ တာယ ပန။ပ။ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဤပုဒ်မှချပင်ရှိသင့်၏။) တေသံ၊ ထိုပညာနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဘာဝနာမယသ၊ မယဖြစ်သော။ သမာဓိသ၊ ၏။ ဣဓ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာ။ပ။သမာဓိတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓိပတိ ကရိတ္တာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒဝတော၊ ဆန္ဒရှိသောသူအား။ သမာဓိ၊ သည်။ စေ ဟောတိ၊ အုံ့။ မယှမ္ပိ ငါအားလည်း။ ဇဝံ၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ အဓိပတိ၊ အကြီးအမှူးကို။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ခုရံ၊အဦးကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ လဘတိ သမာဓိန္တိ၊ ကား။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ယံ သမာဓိ၊ ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဆန္ဒာဓိပတိသမာဓိ၊ ဆန္ဒအကြီးအမှူးရှိသော သမာဓိတည်း။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ ဇဝံ၊ ဤအတူ။ ဝီရိယသမာဓိအာဒယောတိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

စတုက္ကဘေဒေတိ၊ ကား။ စတုက္ကဝသေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိပွဘေဒနိဒ္ဒေသေ၊ သမာဓိအပြားကို အကျယ်ပြရာ၌။ အညတ္ထ၊ တပါးသော ပဌမစျာန်စိတ်၌။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိစာရေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဝတ္တမာနော၊ သော။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ ပဋ္ဌ ကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဈာနေ၊ ၌။ ဝိယောဇိတောပိ၊ ကင်းကွာစေအပ်သော်လည်း။ သုဒ္ဓ ဝိယောဇိတော၊ ကောင်းစွာ ကင်းကွာစေအပ် သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန၊ ထိုဝိတက်နှင့်။ သဒ္ဒိ ယေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိစာရသမတိက္ကမ်၊ ဝိစာရကို ကျော်လွန်ခြင်း ကို။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ဝိတက္ကဝိစာရာတိက္ကမေန တတိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၁၁၅] စတုက္ကဘေဒေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ကို။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြား၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို ပြုအပ်၏။ ပဋ္ဌဈာနဂ်ဝသေနာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌန်း ဈာနာနံ၊ တို့၏။ အဂ်ဘာဝဝသေန၊ အဂ်ါအဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာဓိသ၊ ၏။ ပဋ္ဌဝိဓတာ၊ ငါးပါးအပြား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၄၀။ ဝိဘဂေ်တိ၊ ကား။ ဉာဏဝိဘဂေ်၊ ဉာဏဝိဘင်း၌။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဉာဏဝိဘင်း၌။ ဈာန။ပ။ဝေါဒနန္တိ ဇေ့ တ္ထ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ သံကိလေသန္တိအာဒိ၊ သံကိလေသန္တိ ဤသို့အစရှိသော အဖွင့်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မောတိ၊ ကား။ အပ္ပဂုဏောဟိ၊ မကျေပြွန်ကုန်သေးသော။ ပဌမဈာနာဒီဟိ၊ စသည်တို့မှ။ ဝိဋ္ဌိတသ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သညာမနသိကာရာနံ၊ ကာရတို့၏။ ကာမာဒိအနုပက္ခ နှုနံ၊ ကာမစသည်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ပြေးဝင်ခြင်းတည်း။ ဝိသေ သဘာဂိယော ဓမ္မောတိ၊ ကား။ ပဂုဏောဟိ၊ ကျေပြွန်ကုန်သော။ ပဌမဈာနာဒီဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဋ္ဌိတသ၊ ၏။ သညာမနသိကာရာနံ၊ တို့၏။ ဒုတိယဈာနာဒိအနုပက္ခနှုနံ၊တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဌမသ ဈာနသ လာဘိန္တိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပါဋ္ဌ၏။ အတ္ထော အနက်ကား။ အပ္ပဂု ဏသ၊ သော။ ပဌမသ ဈာနသ၊ ကို။ လာဘိနံ၊ ရသော၊ ဝါ၊ ရသည်ဖြစ်၍။ (ဒုတိယာ အံဝိဘတ္တိန္တတည်း) တတော၊ ထိုပဌမဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတံ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံအလိုအားဖြင့်။ ကာမသဟ ဂတာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သညာမနသိကာရာ၊ တို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်ကုန်၏။ စောဒေန္တိ၊ နှိုးဆော် ကုန်၏။ တုဒန္တိ၊ ဆွပေးကုန်၏။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပညာ၌စပ်) ကာမာနုပက္ခနှုနံ၊ ကုန်သော။ သညာမနသိကာ ရာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သာ ပဌမဈာနပညာ၊ ထိုပဌမဈာန်ပညာ သည်။ ဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟာနဘာဂိနီ၊ သော။ ပညာ၊ မည်၏။ အဝိတက္ကသဟ ဂတာတိ၊ ကား။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်ကင်းသော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သည်ဟု။ ပဏီတတော၊ မြတ်သည်ဟု။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝိတက္ကသဟဂတာ၊ အဝိတက္ကဈာန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ (သညာမနသိကာရာ၊ တို့သည်။) သမုဒါစရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဂုဏပဌမဈာနတော၊ ကျေပြွန်သော ပဌမဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတံ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒုတိယဈာနာဓိဂမတ္ထာယ၊ ဒုတိယဈာန်ကို ရခြင်းငှါ။ စောဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တုဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ၊ ၏။ ဒုတိယဈာနာနုပက္ခနှုနံ၊ ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သာ ပဌမဈာနပညာ၊ ထို ပဌမဈာန်ပညာသည်။ ဝိသေသဘူတသ၊ အထူးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒုတိယဈာနသ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ပဒဋ္ဌာနတာယ၊ နီးသောအကြောင်း ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသဘာဂိနီ၊ သော။ ပညာ၊ မည်၏။ တံသမ္ပယုတ္တော၊ ထို ပညာနှင့်ယှဉ်သော။ သမာဓိ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣမိနာ နယေနာတိ၊ ကား။ ပဌမဈာနေ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်သော။ ဣမိနာဝိဓိနာ၊ ဤ အစီအရင်ဖြင့်။ ဒုတိယဈာနာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဟာနဘာဂိယဓမ္မော စ၊ ယတရားကိုငင်း။ ဝိသေသဘာဂိယဓမ္မော စ၊ ကိုငင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဒသပလိဗောဓဏ္ဏနာ

၄၁။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တောတိ၊ ကား။ လေကုတ္တရအပ္ပမာဏအပရိယာ ပန္နဂ္ဂဏေန၊ အပရိယာပန္နသမာဓိကို ယူသဖြင့်။လောကိယေဟိ၊ လောကီသမာဓိတို့နှင့်။ အသာဓာရဏတော စ၊ မဆက်ဆံသောအားဖြင့်ငင်း။ သပ္ပီတိကာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ သပ္ပီတိက သမာဓိစသည်ကို ယူသဖြင့်။ သာဓာရဏတော စ၊ ဆက်ဆံသော အားဖြင့်ငင်း။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော၊ အရိယာမဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ သမာဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ သမာဓိသည် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂသာမာဓိ၊ အရိယမဂ်သမာဓိကို။ ဝိသုန္တိ၊ ကား။ ပညာဘာဝနာယ၊ ပညာ ဘာဝနာမှ။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကတွာ၊ ပြု၍။ နု ဝဒါမ၊ မဆိုကုန်အံ့။

[၁၁၆] ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ၊ ဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို။ ပရိဗုန္ဓေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်နှိပ်စက်တတ်၏။ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင် နှောင်ဖွဲ့တတ် ၏။ ဥပရောဓေတိ၊ ကပ်၍နှောင့်ယှက်တားမြစ်တတ်၏။ ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ နု ဒေတိ၊ အခွင့်မပေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရကာရ သ၊ ရအက္ခရာကို၊ ဝါ၊ ၏။ လကာရံ၊ လအက္ခရာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပလိဗောဓော၊ ပလိဗောဓမည်၏။ ပရိပန္ထော၊ ဘေးရန်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာတိ၊ ကား။ သမာပနေန ဝါ၊ ပြီးစီးခြင်းဖြင့်သော်ငင်း။ သဂ်ဟဏေန၊ ဝါ၊ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့်သော်ငင်း။ အပရုန္ဓိတွာ၊ အပိတ်အဆို့ အတားအမြစ်ကင်းစေ၍။ ဝါ၊ ဖြေရှင်း၍။ (စာမူဟူသမျှတို့၌ ဥပရုန္ဓိတွာ ဟု ရှိ၏၊ သင့်မည်မထင်) အပလိဗောဓံ၊ ပလိဗောဓမရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ, အပရုန္ဓိတွာ–ပုဒ်တို့၏ အနက်တည်း။ ဇေ့ တ္ထ၊ ဤကျောင်း၌။ အာဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဝါသော၊ မည်၏။ ပရိစ္ဆေဒေဝသေန၊ အပိုင်းအခြား၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဏိယတိ ဒိဿတိ၊ ရှုအပ်၏။

ဝါ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဝေဏ၊ မည်၏။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ တံ တံ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ ထိုထိုနေရာအရပ်ကို ရ၏။ သွာယံ သော အယံ အာဝါသော၊ ထို အာဝါသသည်။ ။နဝကမ္မာဒီသူတိ (ဇတ္တ) ဟူသော ဤပါဋ္ဌ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဝါသ၊ ၏။ တဒည်၊ ထိုအမှုသစ်မှ တပါး သော။ အဘိဝုဒ္ဓိကာရဏံ၊ ကြီးပွားခြင်း၏အကြောင်းကို။ သဂ်ဏှာတိ၊ ၏။ ကာရဏောနာတိ၊ ကား။ ဆာယူဒကသမ္ဗန္ဓံ၊ အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သုလဘဘိက္ခံ၊ ရလွယ်သောဆွမ်း ရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ကာရဏောန၊ ဖြင့်။ အပေက္ခဝါတိ၊ ကား။ သာလယော၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်း ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပလိဗောဓာဘာဝေ၊ ထိုပလိဗောဓမရှိခြင်း၌။ ပါစီနခဏ္ဍရာဇိန္တိ၊ ကား။ ပုရတ္ထိမဒိသာယံ၊ အရှေ့ရပ်မျက်နှာ၌။ ပဗ္ဗတခဏ္ဍနံ၊ တောင်ပြတ်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ဝနရာဇိဋ္ဌာနံ၊ တောအရေးအရပ်ဌာနတည်း။ နာမာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အယံ၊ ဤပါစီနခဏ္ဍ ရာဇိသည်။ တသ သဒေသသ၊ ထိုအရပ်၏။ သမညာ၊ အမည် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသာမိတမေဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ၌ စပ်) နိစ္စကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပဋ္ဌိသာမေတွာဝ၊ သိုမှီး သိမ်းဆည်း ပြီး၍သာလျှင်။ ဝိဟာရတောဝ၊ မှ။ နိက္ခမာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဓာတုနိဓာနဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ကာယဗန္ဓနေ ။ပ။ ဓာတုသင်္ခါတာနံ၊ ခါးပန်းကြိုး, ဓမ္မကရိဏ်ရေစပ်, ရေသနပ်သင်္ကန်း, ညှပ်ရိုး ဓာတ်တော်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပရိဘောဂသရီရ ဓာတူနံ၊ ပရိဘောဂဓာတ်၊ သရီရဓာတ်တို့၏။ နိဒဟိတဋ္ဌာနံ၊ ဌာပနာအရပ်တည်း။ ဣဒိသသ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အယံ ထေရော ဝိယ၊ ဤအာဝါသိက မထေရ်ကဲ့သို့။ အလဂ္ဂစိတ္တသ၊ ကပ်ငြိခြင်း ကင်းသော စိတ်ရှိသောရဟန်းအား၊ ဝါ၊ မကပ်ငြိသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား။ ဇတေန၊ ဤပါဋ္ဌဖြင့်။ ဘိက္ခုနာနာမ၊ ရဟန်း မည်သည်ကား။ အာဝါသေ၊ ၌။ ဝေရူပေန၊ ဤအာဝါသိက မထေရ်ကဲ့သို့ သဘောရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဩဝါဒေါ၊ ကို။ ဒိန္နော၊ ပေးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏၊ ဣတောဝ၊ ဤမှ။ ပရေသုပိ ဝတ္ထူသု၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ကုလန္တိ၊ ဟူရာ၌။ ကုလဂ္ဂဟဏောန၊ ကုလသဒ္ဒါဖြင့်။ ကုလမနုဿနံ၊ အမျိုးလူတို့ကို၊ ဝါ၊ အိမ်ထောင် စုလူတို့ကို။ ဂဟ ဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ဟူမူကား) ဂါမဂ္ဂဟဏောန၊ သဒ္ဒါဖြင့်။ ဂါမဝါသီနံ၊ ရွာ၌နေသောလူတို့ကို။ (ဂဟဏံ) ဝိယ၊ ယူခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဥပဌာကကုလမ္ပိတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ ဝိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥတိကုလံ၊ ဆွေးမျိုးဖြစ်သော အမျိုးသည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသတ္ထန္တိ၊ ဥဒ္ဒိသာပနတ္ထံ၊ ပါဠိကိုရွတ်ဆိုစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ပါဠိသင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ပါဠံ၊ ပါဠိတော်ကို။ ဥဒ္ဒိသာပေတွာ၊ ရွတ်ဆိုစေ၍။ သဇ္ဈာယိတုံ၊ နှုတ်တက်လိုက်၍ ရွတ်ဆိုခြင်းငှါ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒေဝေါတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ယေဝ ပဒေသေ၊ ဤအရပ်၌သာလျှင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ တခုခု သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တံ ဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ တံ ကောရဏ္ဍကဝိဟာရံ၊ သို့။

ဥပဂတောတိ၊ ကား။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်၏။ သဒါတိ၊ ကား။ ဂတကာလတော၊ သွားသောကာလမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ပဝါရိတဒိဝသတော၊ ပဝါရဏာပြုသောနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း၌။ ပရိဒေဝမာနာတိ၊ ကား။ တံတံဝိလပနဝသေန၊ ထိုထိုအကြောင်းအရာကို မြည်တမ်းသည်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားကို။ ပရိဒေဝန္တိ၊ တမ်းတလျက်။ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိန္တိ၊ ကား။ အတ္ထနာ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုဂဠိ မြစ်ကမ်း၌။ ဒိဋ္ဌကာလတော၊ မြင်တွေ့သော ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပစ္ဆာ သမာဂမပရိ ယောသာနံ၊ နောက်၌ တွေ့ဆုံခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော။ ဒဟရဿ၊ ရဟန်း ငယ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပဝတ္တိံ၊ အကြောင်းကို။

[၁၁၇] ကာယသက္ခိန္တိ၊ ကား။ ဣမံ၊ ဤရဟန်းကို။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုလော့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မုခါပဋိဂ္ဂါဟကံ၊ မျက်မှောက်၌ အကျင့်ပဋိပတ်ကို ခံယူသောသူကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ရထဝိနီတပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ ဒသကထာဝတ္ထုကိတ္တနပုဗ္ဗင်္ဂ၊ ၁၀–ပါးသော ကထာ ဝတ္ထုကို ပြောကြားခြင်းလျှင် ရှေသွားရှိသော။ ရထဝိနီတူပမာဟိ၊ မြင်းလိမ္မာ ရထားဥပမာတို့ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ အပ်သော။ ရထဝိနီ တသုတ္တော၊ သုတ်၌။ အာဂတံ၊ သော။ သတ္တာဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒံ၊ ဝိသုဒ္ဓိ (၇)ပါး အကျင့်ပဋိပတ်ကို။ နာလကပဋိ ပဒန္တိ၊ ကား။ မောနေယျ တေ ဥပညိဿန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ နာလကတ္ထေရဿ၊ အား။ ဒေသိတပဋိ ပဒံ၊ ပတ်ကို။ တုဝဋ္ဋကပဋိ ပန္တိ၊ ကား။ မူလ ပပဉ္စသင်္ခါယာတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတပဋိပဒံ၊ ကို။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနာလက သုတ် တုဝဋ္ဋကသုတ်တို့၌။ ယထာဣမံ အစဉ်အတိုင်း–––

> မုနိ၊ ရဟန်းသည်။ ဂါမံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ ကုလေသု၊ ဒကာ, ဒကာမတို့ ၌။ သဟသာ၊ (သဟသောကီ စသည်အလိုအားဖြင့်) တပေါင်းတည်းအတူတကွ။ နစရေ၊ မကျင့်ရာ။ ဆိန္နကထော၊ ပြတ်သော စကားရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ဆွဲ.အသောသူကဲ့သို့ဖြစ်၍။ ပယုတ်၊ သြဘာသ, ပရိကထာ, နိမိတ်, ဝိညတ်တို့နှင့်ယှဉ်သော။ ဃာသေသနံ၊ အစာကို ရှာမှီးကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။ နဘဏော၊ မပြောဆိုရာ။

ဂါမေ စ၊ ရွာ၌လည်း။ နာဘိသဒ္ဒေယျ၊ မကပ်ငြိရာ။ လာဘကမ္မာ၊ လာဘ်ကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧနံ၊ လူအပေါင်းကို။ ဝါ၊ ဒကာ, ဒကာမအပေါင်းတို့ကို။ နလပယေယျ၊ လိုက်လျောရှု မပြောဆိုရာ။

ဣတိ ဧဝမာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပရမပ္ပိစ္ဆကထာ၊ အလွန်အလိုနည်းခြင်းနှင့် စပ်သောစကားသည်။ အာဂတာ၊ ၏။ စတုပစ္စယ။ပ။ ဒီပကန္တိ၊ ကား။ စီဝရာဒီသု၊ ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ တို့၌။ သန္တောသသ စ၊ ရောင့်ရဲခြင်းကိုရင်း။ ဘာဝနာရာမတာယ စ၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းကိုရင်း။ ပကာသက်၊ ပြတတ်သော။

လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လာဘော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စတ္တာရော ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မဟာပရိဝါရေတိ၊ ကား။ ဝိပုလပရိဝါရေ၊ ပြန့်ပြောသော အခြံအရံရှိကုန်သော။ တာဝ၊ စွာ။ ပိဏ္ဍာပါတံ၊ ကို။ ဒေန္တော၊ ပေးလှူကုန်သည်ရှိသော်။ ဗုဒ္ဓပူဇာပတ္တစီဝရာဒီနိ၊ ဘုရားအား ပူဇော်ခြင်းသပိတ် သင်္ကန်းစသည်တို့ကို။ တသ၊ ထိုဆွမ်း၏။ ပရိဝါရာနိ၊ အခြံ အရံတို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ စီဝရာဒိဒါနေပိ၊ သင်္ကန်းစသည်ကို ပေးလှူရာ၌လည်း။ တထာ၊ တည်း။ ဗာဟုလ္လိကပိဏ္ဍ ပါတိကာတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတိကာ၊ ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍၊ ဝါ၊ ကုန်လျက်။ ပစ္စယဗာဟုလ္လိကာ၊ ပစ္စည်းများခြင်းငှါ အားထုတ်သော ရဟန်းတို့တည်း။ ဝဒန္တိတိ၊ ကား။ ပုရိမဒိဝသေ၊ ရှေးနေ့၌။ ဘိက္ခာယ၊ ငှါ။ အာဟိဏ္ဍနကာလေ၊ လှည့်လည်သော ကာလ၌။ ယထာသုတံ၊ ကြားအပ်သည့်အတိုင်း၊ ဝါ၊ ကြားအပ်သော အကြောင်းအရာကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပါ သကာဒီနံ၊ ဥပါသကာစသည်တို့အား။ သဂ်ဏာနေ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း၌။ နိစ္စဗျာဝဋ္ဌော၊ အမြဲကြောင့်ကြစိုက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

တသာတိ၊ ကား။ ဂဏသ၊ ဂိုဏ်းအား။ သောတိ၊ ကား။ ဂဏပလိဗောဓော၊ ဂိုဏ်းပလိဗောဓကို။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ်လတ့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဏဝါစကသ၊ ဂဏဝါစကပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပရိယေသနမ္ပိ၊ ရှာမှီးခြင်းကိုလည်း။ လဟုကမေဝ၊ ပေါ့ပါးသည်ကို သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယောနေတောပရံ အဂန္ဓာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတ္တနော ကမ္မန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ သမဏာဓမ္မံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ကတာကတေတိ၊ ကား။ ကတေ စ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ အကတေ စ၊ မပြုအပ်သေးသည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မေ၊ အမှု၌။ ဇာနနဝသေန၊ သိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဿုက္ကံ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကတာကတေတိ၊ ကား။ အပ္ပကေ စ၊ ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တေ စ၊ ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ကတေ၊ ပြုအပ်သောအမှု၌။ ဖလာဖလေတိ ယထာ၊ ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ အဝသိဋ္ဌံ၊ အကြွင်းသည်။ ဗဟုံ၊ များသည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ ငြားအုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဒေ၊ ၏။ ဘာရဟာရာ၊ ဝန်ဆောင်သူတို့ဟူသည်။ သံဃကိစ္စပရိဏာယကာ၊ သံဃကိစ္စ၌ ရှေ့ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

[၁၁၈] ပဗ္ဗဇ္ဇေကော္ဘာတိ၊ ကား။ ကိရ၊ ကြားရသည်ကား။ သီဟဠဒီပေ၊ ၌။ ကုလဒါရကာနံ၊ အမျိုးသားသူငယ်တို့ကို။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရှင်ပြုပေးခြင်းသည်။ အာဝါဟဝိဝါဟသဒိသာ၊ သားသမီးတို့ကို ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ပြုပေးခြင်းနှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပရိစ္ဆိန္နဒိဝသံ၊ ထိုပိုင်းခြားအပ်ပြီးသောနေ့ကို။ အတိက္ကမေတုံ၊ ကျော်လွန်စေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ သစေ။ပ။ အဓိဝါသေတုန္တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်။ (ဝုတ္တောဋ္ဌ စပ်) သမာပနေန၊ ခရီးသွားခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်။ (ဥပစ္ဆေဒေါ၌ စပ်) ပလိ ဗောဓုပစ္ဆေဒေါ၊ ပလိဗောဓပြတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တောဟ၊ ၏။ ဗျတိရေကတော ပန၊ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ကား။ (ဒသဝိတော ဝေဒိတဗ္ဗော တို့၌စပ်) တံ၊ ထိုပစ္စည်းကို။ အလဘန္တော၊ မရသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ မရသော်လည်း။ အဓိဝါသေတုံ၊ ငှါ။ သစေ သက္ကောတိ၊ ငြားအုံ့။ အရည်း တောသို့။ ပဝိသိတ္တာ၊ ဝင်၍။ သမဏာဓမ္မောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကာတဗ္ဗော ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဂ်ဟေဏာနေ၊ ဗျတိရေကအနက်ကို သိမ်းယူခြင်းဖြင့်။ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေါ၊ ပလိဗောဓ၏ပြတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

တထာတိ၊ ကား။ ဂိလာနော၊ မကျန်းမာသော။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ကို။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော ယထာ၊ လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ။ဥပသမ္ပာဒိတအန္တေဝါသိကော၊ ပဉ္စင်းခံပေးသောတပည့်ဟူသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ ကိုယ်တိုင်။ ကမ္မဝါစံ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ရွတ်ဖက်ကျေညာ၍။ ဥပသမ္ပာဒိတော၊ ပဉ္စင်းခံပေးသော ရဟန်းတည်း။

ယော ကောစိ၊ ရောဂေါတိ၊ ကား။ မူလဘူတော ဝါ၊ မူလရင်းဖြစ်၍မူလည်း ဖြစ်သော။ အနဇဇော ဝါ၊ နောက်လိုက် ရောဂါမူလည်းဖြစ်သော။ အတ္တနောအား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇော၊ ဖြစ်သောရောဂါတည်း။ အနမတဂ္ဂေတိ၊ ကား။ အနု အနု အဖန်ဖန်၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်လိုက်၍။ အမတဂ္ဂေ၊ မသိအပ်သော အစွန်းအစရှိသော။ အနာဒိမတိ၊ အစမရှိသော သံသရာဝင်္ဂ၌။

ဂန္ဓောတိ၊ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဂန္ဓပလိဗောဓော၊ ကို။ (ဂန္ဓပရိဟရဏံ ဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏) ဣဒ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယတ္တိဟရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗာယာဒီဟိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာယ ဓာရဏာပရိစယ ပုစ္ဆာဒီဟိ၊

သရဏျာယ်ခြင်း, ဆောင်မှတ်ခြင်း လေ့ကျင့်ခြင်း, မေးခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ ဣတရသာတိ၊ ကား။ အဗျာဝဋ္ဌသ၊ ကြောင့်ကြ မစိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယသ၊ အား။ ဂန္ဓဓုရံ၊ ကို။ ဝိသဒ္ဒေတွာ၊ ၍။ ဌိတသာပိ၊ တည်သော်လည်း။ ဂန္ဓော၊ သည်။ ဝတ္ထ တေဝ၊ နှုတ်၌ တက်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဂန္ဓော၊ ကျမ်းဂန်သည်။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ နဟောတိ) မဖြစ်။ (ကသ ယထာ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အားကဲ့သို့နည်းဟူမူ) တမိ တမိ ဝတ္ထုမှိ၊ ထိုထိုဆိုလတ့်သောဝတ္ထု၌။ အာဂတတ္ထေရာနံ ယထာ၊ လာသော မထေရ်တို့အားကဲ့သို့တည်း။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဂန္ဓပသုတသပိ၊ ကျမ်းဂန်၌ မလေ့ကျင့်သော သူအား လည်း။ (ပလိဗောဓော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်) သုတ္တပဒေသာနံ စ၊ သုတ်၏ တစိတ်တဒေသဖြစ်သော စကားတို့၏ ၎င်း။ ဝါရာနဉ္စ၊ ဝါရတို့၏ ၎င်း။ သဒိသတာယ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာမုယှန တော၊ အမျိုးမျိုးအထွေထွေ တွေဝေစေသော အားဖြင့်။ မဗ္ဗိမပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လာ၏။ ပုန နဿ ဩလောကေသာမီတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။ ဂန္ဓဓုရံ၊ ကို။ ဝိသဒ္ဒေမိ၊ စွန့်လွှတ်ပါအုံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဂါမဝါသိကတ္ထေရဟိတိ၊ ကား။ အနုရာဓပုရဝါသီဟိ၊ အနုရာမြို့၌နေသော မထေရ်တို့နှင့်။ အနုဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မသင်ယူမူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌။ ပရိစယံ၊ လေ့လာခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ပဋ္ဌနိကာယမဏ္ဍလေတိ၊ ကား။ ဒီဃာဂမာဒိကေ၊ ဒီဃနိကာယ် အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ နိကာယေ၊ တို့ကို။ သိက္ခိတပရိသာယ၊ သင်ယူ ပြီးသော ပရိသတ်၌။ ပရိဝတ္တေသာမီတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏယိသာမိ၊ ဖွင့်ဆိုအုံ့၊ သုဝဏ္ဏဘေရိန္တိ၊ ကား။ သေဋ္ဌဘေရီ၊ မြတ်သော စည်ကို။ (ဤ အဖွင့်ဖြင့် သုဝဏ္ဏသဒ္ဒါကို အမြတ်ဟောဟူ၍ သိစေသည်) ကတမာစရိယာနံ ဥဂ္ဂဟောတိ၊ ကား။ ကတမေသံ အာစရိယာနံ၊ အဘယ်ဆရာတို့၏။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်စဉ်နည်း။ ကေန၊ အဘယ်သင်စဉ်ဖြင့်။ ပရိဝတ္တိယတိ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်လတ့် နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အာစရိယမဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ ကထာမဂ္ဂေါ၊ ပို့ချစဉ်တည်း။ အတ္ထနော အာစရိယာနန္တိ၊ ကား။ အတ္ထနော၊ ၏။ (အာစရိယာနံ၌ စပ်၊ တနည်း။) အတ္ထနော၊ အား။ ကထေတုံ၊ ဖွင့်ဆို ဟောကြားခြင်းငှါ။ ယုတ္တာနံ၊ သင့်လျော်ကုန်သော။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ ။ဇတသို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၌။ သုဝိနိစ္ဆိတာ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသော။ သဗ္ဗာ၊ သော။ တိပိဋကပရိယတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပရိယတ္တိကော၊ မည်၏။ တေပိဋကော၊ ပိဋကသုံးပုံကိုဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပီဠေ၊ အင်းပျဉ်၌။ နိသိနော၊ လျက်။ တတော၊ ထိုအင်းပျဉ်မှ။ သြတရိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ ဘူမိယံ၊ မြေပြင်၌။ တဋ္ဌိကာယ၊ သပေါ့ဖျာ၌။ နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်နေပြီး၍။ ဂတကသာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိပတ္တိဂမနေန၊ အကျင့်ဟူသော သွားခြင်းဖြင့်။ ဂတသ၊ သွားပြီးသော။ ဒိဋ္ဌသစ္စသ၊ မြင်အပ် ပြီးသော သစ္စာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သစ္စာကို မြင်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ။အာစရိယသ၊ အား။ [၁၁၉] အပစိတိဒဿနတ္ထံ၊ ရှိသေခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ စွာ။ စီဝရံ၊ ကို။ ပါရုပိတွာ၊ ၍။ ။သာဒ္ဒေယျာဘာဝတော၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥဇု၊ ဖြောင့်မတ်ပေ၏။ ကာရဏာကာရဏသ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်မဟုတ်သည်ကို။ အာဇာနန တော၊ မှန်စွာသိတတ်သောကြောင့်။ အာဇာနီယော၊ ပေတည်း။

ပေါထုဇ္ဇနိကာတိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ ၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သော တန်ခိုးတည်း။ ဗဟုပရိသယတာယ၊ များသော ဘေးရန် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုပ္ပရိဟာရာ၊ ဆောင်နိုင်ခဲသော။ တထာဟိ၊ ထို့ကြောင်းပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုပုထုဇဉ်တန်ခိုးအား။ ဥတ္တာနသေယျက ဒါရကောစ၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှ သူငယ်ကို၎င်း။ တရုဏသဿ၊ နသော ကောက်ပင်ကို၎င်း။ နိဒဿိ တံ၊ ဥပမာပြအပ်၏။ သမထယာနိကဿ၊ သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ (ဟော တိ၊ ၏။) ဝိပဿနာယာနိ ကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ပလိဗောဓော၊ သည်။) နဿ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယေဘုယ္ယေ နဿ ဖြင့်။ ဈာနလာဘီ၊ ဈာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနာသုခတော၊ (ဈာန်မှထ၍) ဝိပဿနာရှုခြင်းငှါ လွယ်ကူခြင်းကြောင့်။ သမထယာနိကောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေနာတိကား၊ သမထတ္ထိကေန၊ သမထဖြင့် အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ အဝသေသော၊ ကြွင်းကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ ပလိဗောဓော၊ တို့ကို။ (ဥပစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။)

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ နိယုတ္တော၊ အမြဲယှဉ်သည်တည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ အမြဲယှဉ်သောသူ။ ဘာဝဏံ၊ ကို။ အနု ယုဉ္ဇန္တော၊ မပြတ်အားထုတ်သောသူကိုရ၏။ တေန ကမ္မဋ္ဌာနိကေန၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၌ အမြဲယှဉ်သော သူသည်။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဣတိ၊ ဇဝံ၊ သို့။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ၊ ၍။ သဟဝါ သီနံ၊ အတူနေဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ မုဒုစိတ္တန္တိ၊ ကား။ အတ္ထနိ၊ ၌။ မုဒုစိတ္တတံ၊ နူးညံ့သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ စ၊ ဆက်။ သဟဝါသီနံ၊ အတူနေရဟန်းတို့၏။ အယံ စိတ္တမဒ္ဒဝဇနနာဒိအတ္ထော၊ ဤစိတ်၏နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေခြင်းအစရှိသော အကျိုးကို။ (ဒီပေတဗ္ဗောဿ စပ်) မနသာနံ။ပ။ပွဝတ္တေန၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ် သော။ မေတ္တာနိသံသသုတ္တေန၊ မေတ္တာ၏ အကျိုးကိုပြသော သုတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ၊ ကောင်းမြတ်သော သီလအစရှိသော အကျင့်ပဋိပတ်၌။ အနောလီနဝုတ္တိကော၊ မတွန့်ဆုတ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗာနိပိ အာရမ္မဏာနိ၊ နတ်ပြည်လောကသို့ ဖြစ်သော အာရုံတို့သည်လည်း။ (နဿ ပရိယာဒိယန္တိ၊ မဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်။) ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးသော လူလောကသို့ ဖြစ်သော အာရုံတို့သည်။ ပဂေဝ၊ နည်း။ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ သမဏာကရဏီ

ယေ၊ ရဟန်းသည် ပြုအပ်သော ကိစ္စ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခြင်း၌။ ပုဗ္ဗာသေဝနဝသေန၊ ရှေးဦးစွာမှီဝဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထယိ တဗ္ဗဲ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ယောဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန်၊ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းသည်။ ယောဂါနုယောဂေါ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုယောဂါနုယောဂသည်ပင်လျှင်။ ကရဏီယ ဌေန၊ ပြုအပ်သော အနက်ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ အမှုမည်၏။ တဿ ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ၊ ထိုဘာဝနာကို မပြတ်အားထုတ်ခြင်း အမှု၏။ ဌာနံ နိပ္ပတ္တိဟေတု၊ ပြီးစီးခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

နိစ္စံ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ဌာန်းကိုကဲ့သို့။ ဧကဒါ၀၊ တရံတခါ၌သာလျှင်။ အနနုယုဉ္ဇိတွာ၊ အားမထုတ်မူ၍။ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ ပရိဟရဏီယတ္တာ၊ ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧ၀မာဒိ ဂုဏာသမန္နဂတန္တိ၊ ကား။ ပိယဘာ၀ါဒီဟိ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်အစရှိကုန်သော။ ဂုဏောဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ ပြည့်စုံသော။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကလျာဏမိတ္တော၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နော၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ သုတသမ္ပ န္နော၊ သည်။ စာဂသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဝိရိယသမ္ပန္နော၊ သည်။ သတိသမ္ပန္နော၊ သည်။ သမာဓိသမ္ပန္နော၊ သည်။ သညာသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဒ္ဓါစသည်တို့တွင်။ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိယာ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ တထာဂတသ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဗောဓိ ံ စ၊ ဗောဓိဉာဏ်ကိုဂင်း။ ကမ္မဖလဉ္စ၊ ကံနှင့်ကံ၏ အကျိုးကိုဂင်း။ သဒ္ဒဟတိ၊ ယုံကြည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ၊ ဉာဏ်၏။ ဟေတုဘူတံ၊ သော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတေသိတံ၊ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသည်၏ အဖြစ်ကို။ နိ ပရိစ္စတေ၊ မစွန့်။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဂရု၊ အလေးပြုအပ်သည်။ ဘာ၀နီယော၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်။ ဝါ၊ မေတ္တာဟွားအပ်သည်။ စောဒကော၊ စောဒနာတတ်သည်။ ပါပဂရဟီ၊ မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့တတ်သည်။ ဝတ္တာ၊ ဆိုဆုံးမတတ်သည်။ ဝစနက္ခမော၊ အဆိုအဆုံးအမခံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုတသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ သစ္စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တာနံ၊ သစ္စာလေးပါး ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်စသည်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ ဂမ္ဘီရာနံ၊ နက်နဲကုန်သော။ ကထာ နံ၊ စကားတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်ဟောတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စာဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပိစ္ဆော၊ အလိုနည်းသည်။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲသည်။ ပ၀ိ၀ိတ္တော၊ အဖော်မှ ကင်းဆိတ်သည်။ အသံသဋ္ဌော၊ မရောနှောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိရိယသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိယံ၊ မိမိ၏ အစီးအပွါး သူတပါး၏ အစီးအပွါးကို ပြုကျင့်ခြင်း၌။ အာရဒ္ဓ၀ီရိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၁၂၀] သတိသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ ထင်သောသတိရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အ၀ိက္ခိတ္တော၊ မပျံ့လွင့်သည်။ သမာဟိတစိတ္တော၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပညာသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အ၀ိပရီတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ ကုသလာကုသလာနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဂတိယော၊ သွားခြင်း ပြီးစီးခြင်းတို့ကို။ သမန္နေသမာနော၊ ကောင်းစွာ အဖန် တလဲလဲ ရှာမှီးလျက်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာဟိတံ၊ အကျိုးရှိသည် မရှိသည်ကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ဇာနိတွာ၊ ၍။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအကျိုးရှိသောအမှု၌။ ဧကဂ္ဂစိတ္တော၊ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝီရိယေန၊ ဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အဟိတာ၊ အကျိုးမဲ့အမှုမှ၊ နိသေဓေတွာ၊ တားမြစ်၍။ ဟိတေ၊ အကျိုးစီးပွါး၌။ နိယောဇေတိ၊ တိုက်တွန်းတတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပိယော။ပ။သမန္နာဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ပရမုက္ကံသဂတံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ တံ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ မမ ဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယောဂကမ္မဿ၊ ဘာ၀နာအမှုကို။ ကာရကဘာ၀ံ၊ ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ။ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ပဋိပတ်၏။ အမော ဃဘာ၀ဒဿနေန၊ အချည်းအနီးမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ သမုတ္တေဇနာယ စ၊ ကောင်းစွာ ထက်စေခြင်း အကျိုးငါဂင်း။ သမ္ပဟံသနာယ စ၊ ရွင်လန်းစေခြင်း အကျိုးငါဂင်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပကာသေတိ၊ ၏။ ပ၀ေဏိပါလနတ္တံ၊ အစဉ်အဆက်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငါ။ ကထေသိ နနု၊ ဟောကြားခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဧ၀ရူ ပေါတိ၊ ကား။ ပေသလော၊ ချစ်အပ်သော သီလရှိသည်၊ ဝါ၊ သီလကိုချစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဗဟုသုတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသော။ တန္တိဓရောတိ၊ ကား။ သုတ္တဓရော၊ သုတ်ပါဠိကို ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်ပါဠိ၌။ ကေဟိစိပိ၊ တစုံ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ အသံဟီရော၊ မဆွဲဆောင်အပ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဝံသာနုရက္ခကောတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓ၀ံသသ၊ ဘုရားနှင့် ဘုရား၏တပည့် သာ၀ကအနွယ်ကို။ အနုရက္ခတော၊ အစဉ် စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ ပ၀ေဏိပါလကောတိ၊ ကား။ ပ၀ေဏိယာ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့်။ အာစရိယုဂ္ဂဟဏသ၊ ဆရာ၏ သင်ယူစဉ်ကို။ အနုပါလကော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ အာစရိယမတိကောတိ၊ ကား။ အာစရိယမတိယံ၊ ဆရာ၏ အလိုအယူ၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုဆရာ၏ အလိုအယူကို။ အနတိ၀တ္တနတော၊ မကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အတ္တနောမတိ၊ မိမိ၏အလိုအယူကို။ နိ ပကာသေတိ၊ မပြတတ်။ နိ ကထေတိ၊ မဟောကြားတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိ အတ္တနောမတိကော၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ မတိ၊ အလိုအယူကို။ ပဂ္ဂယှ၊ ချီးမြှောက်၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုတတ်ဟောတတ်သည်။ နိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တခီဏာသ၀ါဒယောတိအာဒိ၊ ကို။ (အာရဒ္ဓ၌ စပ်) ဧကစ္စခီဏာသ၀တော၊ အချို့သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ ဗဟုဿုတော၀၊ အကြားအမြင်များသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါနေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပေးခြင်း၌။ သေယ္ယော၊ ကောင်းမြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငါ။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တခီဏာသ၀ါဒယောတိ၊ ကား။

ယ်။ပ။ အာဒီနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာခီဏာသဝါဒိကာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ရဟန္တာအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာနံ ဝိသောဓိ တတ္တာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗ တော၊ နှုတ်တက် သင်ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟောတိ၊ ဥဂ္ဂဟဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာ နုပကာရာယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအား ကျေးဇူးပြုသော။ ပါဠိယာ စ၊ ကိုရင်း။ (သောဓိတတ္တာဒ္ဌ စပ်) တဒတ္တံ၊ ထိုပါဠိ၏အနက်ကို။ ပရိပုစ္ဆန တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မေးအပ်သောကြောင့်။ ပရိပုစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓသမညာယ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယ စ၊ အနက်အဖွင့် အဋ္ဌကထာကိုရင်း။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဂ္ဂုမ္ဗံ နိဒ္ဒေ့၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဟတော။ပ။ သလ္လက္ခေတွာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌ သုပိ နိကာယေသု၊ တို့၌လည်း။ ဣဟတော စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။ တသ တသ ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ အား။ အနရူပ်၊ သော။ သုတ္တ ပဒဋ္ဌေ၀၊ သုတ်ပုဒ်ကိုရင်း။ သုတ္တာနုဂတံ၊ သုတ်သို့ အစဉ်လိုက်သော။ ယုတ္တိဋ္ဌ၊ အကြောင်းယုတ္တိကိုရင်း။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဥပလ ကေတွာ၊ မှတ်သား၍။ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ၊ ယောဇေတွာတိ၊ ကား။ ယသ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အာစိက္ခတိ၊ ဟောကြား၏။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပကာရနုပကာရံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်, ကျေးဇူးမပြုတတ်သည်ကို။ ယုတ္တိ မဂ္ဂနေန၊ အသင့်ယုတ္တိကို ရှာသဖြင့်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝါ၊ တနည်း။ သမာဓယ၊ ကောင်းစွာထား၍။ သမ္မဒေ၀၊ သာလျှင်။ ဟဒယေ၊ နလုံး၌။ ဌပေ တွာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော ၊ သမာဓယပုဒ်၏ အနက်တည်း။ မဟာမဂ္ဂ ဒဿေန္တော တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိဓိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်ကို။ မဟာမဂ္ဂ၊ လမ်းမကြီး ကို၊ ဝါ၊ လမ်းမကြီးသဖွယ်။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဒဿေန္တော၊ ပြလျက်။

[၁၂၁] သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာရေ၊ ထိုထိုကျောင်းတိုက်၌။ ဝတ္ထုပဋိဝတ္တံ၊ ကုရုမာနေနာတိ၊ ကား။ ပဝိဋ္ဌကာလေ၊ ဝင်သောကာလ၌။ အာဂန္တုကဝတ္တံ၊ ကိုရင်း။ နိက္ခမနကာလေ၊ ထွက်သောကာလ၌။ ဂမိကဝတ္တံ၊ ကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တံ တံ ဝတ္တံ၊ ထိုထိုဝတ်ကို။ ပူရေန္တေန၊ ဖြည့်ကျင့်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါရိဟာရိယတေလန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အဂါနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ၎။ ပရိဟရိတဗ္ဗ တေလံ၊ ဆောင်အပ် သုံးဆောင်အပ်သော ဆီတည်း။ ဌပေမိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အနုဇာနာပနံ၊ ခွင့်ပြုစေသောစကားတည်း။ ယံ တံ သမ္မာ၀တ္တံ၊ အကြင်ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊ ၏။ ဧကဒိ ဝသံ၊ ၌။ သာယံ၊ ညနေ ချမ်း၌။ ဝိဿဇ္ဇိတေနာပိ၊ လွှတ်အပ်သော်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) အာဂမနကာရဏံ၊ လာခဲ့ ခြင်း၏အကြောင်းကို။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ သပ္ပါယ၀ေလာ၊ လျောက်ပတ်သော အခါဟူသည်။ သရီရစိတ္တာနံ၊ ကိုယ် နှင့်စိတ်တို့၏။ ကလ္လသမယော၊ ခန့်ကျန်းသောအခါတည်း။

စရိယာ၀ဏ္ဏနာ

၄၃။ သန္တာနေ၊ ၌။ ရာဂဿ၊ ၏။ ဥဿန္နဘာ၀ေန၊ များသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စရဏံ ပ၀တ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ရာဂစရိယာ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုရာဂစရိုက်ကို။ သဿတာသယာဒယော ဝိယ၊ သဿတအယူဟူသော စိတ်၏ကိန်းရာ အာသယစသည်တို့ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဒေါသစရိယာဒယော၊ တို့သည်။ တထာ၊ တည်း။ သံသဂ္ဂေါ၊ ရောနှောခြင်းကို။ သမ္မယောဂါရဟ၀သေန၊ ယှဉ်ခြင်းဂျါ ထိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား) ရာဂမောဟ စရိယာ၊ ၎င်း။ ဒေါသ မောဟ စရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိအာဒိ ယထာ၊ ဤသို့စသည်ကဲ့သို့တည်း။ သန္ဓိပါတော၊ စုဝေးခြင်းကို။ ဧကသန္တတိပရိယာပန္နတာ၀သေန၊ တဦးတည်း၏သန္တာန်၌ အတွင်း၀င်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ရာဂဒေါသစရိယာ၊ ၎င်း။ ရာဂ ဒေါသမောဟစရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိအာဒိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမာ ဇ၀၊ ဤလေးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အ၀ရာပိ စတသော်တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာတိ၊ ကား။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ (သံသဂ္ဂသန္ဓိပါတ၀သေန၊ ဖြင့်။ အ၀ရာပိ၊ ကုန်သော။ စတသော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။) တထာ၊ တူ။ သဒ္ဓါ ဒီနံ၊ တို့၏။ သံသဂ္ဂသန္ဓိပါတ၀သေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိစရိယာ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါဝိတက္ကစရိယာ၊ ၎င်း။ ဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိယာ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အ၀ရာပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာ စတသော၊ တို့ဝင်း။ ဧ၀န္တိ၊ ကား။ သံသဂ္ဂသန္ဓိပါတ ၀သေန၊ ဖြင့်။ သံသဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ရာဂသဒ္ဓါစရိယာ၊ ရာဂ သဒ္ဓါစရိုက်ဝင်း။ ဒေါသသဒါစရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သံသဇ္ဇနံ၊ တကွရောယှက်ခြင်းတည်း။ မိဿီကရဏံ၊ ရောနှောခြင်းတည်း။ အနေကာတိ၊ ကား။ တေသဋ္ဌိ၊ ၆၃–ပါးတည်း။ တတော၊ ထို ၆၃–ပါးထက်။ အတိရေကာပိ ဝါ၊ ပိုလွန်ကုန်သည်မူလည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏) တာ၀ပန၊ ထို ၆၃–ပါးသော စရိုက်တို့ကိုကား။ အသမ္မောဟန္တေန၊ မတွေ၀ေသည်ဖြစ်၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗာဒ္ဌ၌စပ်) သံယုတ္တသုတ္တဋ္ဌကာယံ၊ သံယုတ္တသုတ်ဋ္ဌကာ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ဋီကာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပကတိတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ပဋိပက္ခဘာ၀နာယံ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ တတ္ထ တတ္ထ သန္တာနေ၊ ၌။ စရိယာယ၊ ၏။ သဘာ၀ဘူတတံ၊ သဘောရင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ အည ဓမ္မေဟိ၊ တို့ထက်။ အဓိကတာ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥဿန္နတာ၊ များသည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂစရိယာဒီနံ၊ ရာဂစရိုက်စသည်တို့၏။ (ပစ္စယဌ် စပ်၊ ရာဂစရိတာဒီနံ၊ ဟုရှိလျှင် ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဟုပေး) ပစ္စယသမ၀ါယေ၊ အကြောင်းတို့၏ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ရာဂါဒယော၊ တို့သည်။ ဗလ၀န္တော၊ အားကြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘိဏှဋ္ဌ၊ မပြတ်လည်း။ ပ၀တ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ ၀သေနာတိ၊ ကား။

ဆန္ဒ၊ ကုန်သော။ မူလစရိယာနံ၊ မူလစရိုက်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆဋ္ဌေ၀၊ ခြောက်ယောက်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ အနေကပုဂ္ဂလာ၊ များသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တထာ၊ ထိုသို့ပုဂ္ဂိုလ်များသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိ စ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုး၏ပြီးစီးခြင်းသည်လည်း။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဗလ၀တီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။(ကသ္မာ၊ ကား။) ရာဂဝသေန၊ ရာဂများသော၊ ၀ါ၊ များသော ရာဂရှိသော။ သန္တာနေ၊ ၌။ တဒနုဂဏသ၊ ထိုရာဂနှင့်လျော်သော ဂုဏ်ရှိသော။ ဓမ္မသ၊ ၏။ နိယောဂတော၊ အမြဲယှဉ်သော အားဖြင့်။ အဓိက ဘာ၀သမ္ဘ၀တော၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ရာဂသ အာသန္နဂုဏတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သိနေဟပရိယေသနာပရိစ္စဇနေဟိ၊ စိုပြည်ချောညက်ခြင်း ရှာခြင်း မစွန့်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သဘာဂ ဓမ္မတ္တာ၊ သဘောတူသော တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သဘာဂေါ၊ သည်။ ဒုရေပိ၊ ဝေးငြားသော်လည်း၊ ၀ါ၊ အ၀ေးဌ် တည်သော်လည်း။ အာသန္နေယေ၀၊ နီးသည်သာလျှင်၊ ၀ါ၊ အနီးဌ်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဌ်။ အာသန္နဂုဟဏံ၊ သည်။ သဘာဂတာလက္ခဏံ၊ သဘောတူသည်၏အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနစ်ပါးတို့တွင်။ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ပသာဒ၀သေန၊ ကြည်လင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အကာလုသိယံ၊ မနောက် ကျူသည်၏အဖြစ်သည်။ သိနိယုနံ၊ စိုပြည် ချောညက်ခြင်းမည်၏။ |၁၂၂| အလူ၀တာ၊ မခြောက်သွေ့ မကြမ်းတမ်းခြင်း မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ရာဂသ၊ ၏။ ရဉ္ဇနဝသေန၊ တပ်စွဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အကာလုသိယံ၊ သည်။ သိနိယုနံ၊ မည်၏။ အလူ၀တာ၊ မည်၏။) သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ပရိယေသနံ၊ သည်။ ဓိမုစ္စနဝသေန၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်၊ ၀ါ၊ စိတ်ချသည်၏ စွမ်းအားဖြင့်။ တန္ဒိန္ဒတာ၊ ထိုယုံကြည်ဖွယ် ဝတ္ထုသို့ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ရာဂသ၊ ၏။ (ပရိယေသနံ၊ သည်။) တဏှာယနဝသေန၊ ဆာလောင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (တန္ဒိန္ဒတာ၊ ထိုတပ်မက်ဖွယ် အာရုံ၀တ္ထု ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။) သဒ္ဓါယ၊ ၏။ အ၀ရိစ္စဇနံ၊ မစွန့်လွှတ်ခြင်းသည်။ သြကပ္ပနဝသေန၊ ယုံကြည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပက္ခန္ဒနံ၊ ပြေးဝင်ခြင်းတည်း။ ရာဂသ၊ ၏။ (အ၀ရိစ္စဇနံ၊ သည်။) အဘိသင်္ခ၀သေန၊ ရှေးရှုငြိုကပ်သည် ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (အနုပက္ခန္ဒနံ၊ တည်း။) ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဘိန္နသဘာ၀ါနမ္မိ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိကုန်ကြားသော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့် ရာဂတို့၏။ အလူ၀တာဒိသာမညေန၊ မခြောက်သွေ့ မကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ် စသည်တူခြင်းဖြင့်။ သဘာဂတာ၊ သဘောတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ တံသမ်ဂီနံ၊ ထို သဒ္ဓါရာဂတို့နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံပိ၊ တို့၏လည်း။ သဘာဂတာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရာဂစရိ တသ သဒ္ဓါစရိတော သဘာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပညာ၊ သည်။ ဗလ၀တီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဒေါသုသန္နေ၊ ဒေါသများသော၊ ၀ါ၊ များသော ဒေါသရှိသော။ သန္တာနေ၊ ၌။ တဒနုဂဏသ၊ ထိုဒေါသအားလျော်သော ဂုဏ်ရှိသော။ ဓမ္မသ၊ ၏။ နိယောဂတော၊ အားဖြင့်။ အဓိက သဘာ၀သမ္ဘ၀တော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒေါသသ အာသန္နဂုဏတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနလ္လီယနပရိယေ သန ပရိ၀ဇ္ဇ နေဟိ၊ မငြိကပ်ခြင်း, ရှာခြင်း, ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သဘာဂ ဓမ္မတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပညာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ အနလ္လီယနံ၊ မကပ်ငြိခြင်းသည်။ တသ၊ ထိုအာရုံ၏။ ယထာသဘာ၀ါ၀ ဗောဓ၀သေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသံသဋ္ဌတာ၊ မရောယှက်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒေါသသ၊ ၏။ (အာရမ္မဏသ၊ ကို။ အနလ္လီယနံ၊ သည်။ တသ၊ ကို။) ဗျာပဇ္ဇနဝသေန၊ ပြစ်မှား သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ၀ါ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝိသံသဋ္ဌတာ၊ တည်း။) ပညာယ၊ ၏။ ပရိယေသနံ၊ သည်။ ယထာဘူတဒေါသပ၀ိစယော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော အပြစ်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဒေါသသ၊ ၏။ (ပရိယေသနံ၊ သည်။) အဘူတဒေါသနိဓိဂီသာ၊ မဟုတ်မမှန်သော အပြစ်ကို ရှာမှီးခြင်းတည်း။ ပညာယ၊ ၏။ ပရိ၀ဇ္ဇနံ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗိဇ္ဇနာဒိ ဝသေန၊ ငြီးငွေ့ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာဏဝိတ္ထာသော၊ ဉာဏ်ဟူသော ထိတ်လန့်ခြင်းတည်း။ ဒေါသသ၊ ၏။ (ပရိ ဝဇ္ဇနံ၊ သည်။) အဟိတာဓာနဝသေန၊ အကျိုးမဲ့ကို ပြုစီရင်ခြင်း၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ (အဟိတာ၀ဟနဝသေန ဟုရှိလျှင် အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်ပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဟုပေး) ဆဋ္ဌနံ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဘိန္နသဘာ၀ါနမ္မိ၊ ကုန်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုပညာနှင့် ဒေါသတို့၏။ အနလ္လီယနာဒိသာမညေန၊ မငြိကပ် ခြင်းစသည် တူခြင်းဖြင့်။ သဘာဂတာ၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ တံသမ်ဂီနံ၊ ထိုပညာဒေါသတို့နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံပိ၊ တို့၏လည်း။ (သဘာဂတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေါသစရိတသ ဗုဒ္ဓိစရိတော သဘာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အန္ဓရာယကရာ ဝိတက္ကာတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာ၀ိတက္ကာ၊ မိစ္ဆာ၀ိတက်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ၊ မှားယွင်းသော အကြံ အစည်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မောဟုဿန္နေ၊ မောဟများသော၊ ၀ါ၊ များသော မောဟရှိသော။ သန္တာနေ၊ ၌။ တဒနုဂဏသ၊ ထိုမောဟအားလျော်သော ဂုဏ်ရှိသော။ ဓမ္မသ၊ ၏။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ ပ၀တ္တိသဗ္ဘာ၀တော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ (သီသျာမှတို့ဌ် ပ၀တ္တိသမ္ဘ၀တောဟု ရှိ၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့် တည်းဟုပေး) တေန၊ ကြောင့်။ မောဟသ အာသန္နလက္ခဏတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနဝဋ္ဌာနစ္စလဘာ၀ေဟိ၊ မတည် တံ့ခြင်း လွန်စွာ လျှပ်ရှားခြင်းတို့ဖြင့်။ သဘာဂမ္မတ္တာ၊ သဘောတူသော တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။

အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနေ့စ်ပါ: တို့တွင်။ ဝိတက္ကသ၊ ဝိတက်၏။ အနဝဇ္ဇာနံ၊ မတည်တံ့ခြင်းသည်။ ပရိကပ္ပဝေန၊ ကြံဆသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဝိပ္ပါရ တာယ၊ ပြန့်နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မောဟသ၊ ၏။ (အနဝဇ္ဇာနံ၊ သည်။) သမ္မူဠှတာ ဝသေန၊ တွေဝေ ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗျာကုလတာယ၊ ရှုပ်ထွေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တူ။ ဝိတက္ကသ၊ ၏။ (ဤမှနောက်၌ သီဟိုဠ်မှုတွင် လဟုပရိဝိတက္ကနေ စပလတာယဟု ရှိ၏။ ထိုပါဠိသာသင့်သည်) လဟုပရိဝိတက္ကနေ၊ လျင်စွာကြံစည်ခြင်း၌။ စပလတာယ၊ လျှပ်ပေါ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စဋ္ဌလတာ၊ လွန်စွာ လှုပ်ရှားသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မောဟသ၊ ၏။ အနောဂါဠှတာယ၊ မသက်ဝင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (စဋ္ဌလတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘိန္နသဘာဝါ နမ္မိ၊ သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုမောဟနှင့် ဝိတက်တို့၏။ အနဝဇ္ဇာနာဒိ သာမညေန၊ မတည်တံ့ခြင်းစသည် တူခြင်းဖြင့်။ သဘာ ဂတာ၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တံသမ်ဂီနံ၊ ထိုမောဟဝိတက်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံပိ၊ တို့၏ လည်း။ (သဘာဂတာ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မောဟစရိတသ ဝိတက္ကစရိတော သဘောဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တဏှာ၊ သည်။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ရာဂေါယေဝ၊ သာလျှင် တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဂစရိယာဝိနိ မုတ္တာ၊ ရာဂစရိုက်မှလွတ်သော။ တဏှာစရိယာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တံသမ္မယုတ္တောတိ၊ ကား။ တေန ရာဂေန၊ ထိုရာဂနှင့်။ သမ္မယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဒေါသာဒယော ဝိယ၊ ဒေါသ စသည်တို့ကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုရာဂနှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်သောမာနသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တဒုဘယန္တိ၊ ကား။ တဏှာမာနဒွယံ၊ တဏှာမာန နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ နာတိ ဝတ္တတီတိ၊ ကား။ သဘာဝတော စ၊ တရားကိုယ်သဘောအားဖြင့်ရင်း။ သမ္မယောဂ ဝသေန စ၊ သမ္မ ယုတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ နဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ရာဂဒေါသေ ဟိ၊ ရာဂဒေါသ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သမ္မယောဂဝသေန၊ ယှဉ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ [၁၂၃] ဝတ္တမာနသ၊ ဖြစ်သော။ မောဟသပိ၊ မောဟ၏ လည်း။ ဥဿန္နတာဝသေန၊ များခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ စရိယာဘာဝေါ၊ စရိုက်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကေဝလံ မောဟသေဝ၊ ရာဂဒေါသတို့နှင့်မယှဉ်သော သက်သက်မောဟ၏သာလျှင်။ (စရိယာဘာဝေါ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။) တထာ၊ တူ။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကာနံ၊ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက်စရိုက်တို့.၏။ (စရိယာဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ ရာဂေန၊ နှင့်။ သမ္မယောဂေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ မာနသပိ၊ ၏ လည်း။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ စရိ ယာဘာဝေါ၊ သည်။ ယုတ္တော၊ သည်။ ကာမံ သိယာ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်နိုင်သော်လည်း။ ရာဂ။ပ။ ဝိဇ္ဇာနံ၊ ရာဂ, ပဋိဃ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, အဝိဇ္ဇာတို့၏။ အနုသယဇ္ဇော၊ အနုသယ၏အနက်သည်။ (အာဝေဏိကော) ဝိယ၊ သီးသန့်ဖြစ်သကဲ့သို့။ စရိယဇ္ဇော၊ စရိယအနက်သဘောသည်။ ဣမေသံ ရာဂါဒီနံယေဝ၊ ဤရာဂ စသည်တို့၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကော၊ သီးသန့်ဖြစ်သော အနက်သဘော ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနစရိယာ၊ သည်။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာလျှင် တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ အာဝေဏိကဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စရိယာ၊ ကို။ ပကတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပကတိ စ၊ ကိုလည်း။ သဘာဝေါတိ၊ သဘာဝဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဧတေနေဝ၊ ဤစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒိဋ္ဌိယာပိ၊ ၏လည်း။ ဝိသုံ၊ ခြား။ စရိယာဘာဝါ ဘာဝေါ၊ စရိုက်အဖြစ်၏မရှိခြင်းကို။ သံဝဏ္ဏိတော၊ ဖွင့်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌မူကား။ ဒိဋ္ဌိ စရိယာ၊ သည်။ မောဟစရိယန္တောဂဓော၊ မောဟ၌ အတွင်းဝင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ မောဟနိဒါနတ္တာ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ စသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မောဟနိဒါနတ္တာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ မောဟသမ္မယုတ္တတ္တာ စ၊ မောဟ နှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မယောဂံ၊ ကို။ သမုစ္စိနောတိ၊ ဆည်း၏။

၄၄။ ကိ သပ္ပါယန္တိ၊ ကား။ ကိဒိသံ၊ သော။ သေနာသနာဒိ၊ ကျောင်းအစရှိသည်သည်။ သပ္ပါယံ၊ သနည်း။ ပုဗ္ဗာစိဏ္ဏံ၊ ဟူသည်။ ပုရိမဇာတိသု၊ ရှေးဘဝတို့၌။ အာစရိတံ၊ လေ့ကျက်အပ်သောအမှုတည်း။ ဧကစ္စေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပတိဿတ္ထေရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေန၊ ထေရ်သည်။ ဝိမုတ္တိမဂ္ဂေ၊ ကျမ်း၌။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုအတိုင်းပင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ ကိရာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ကိရသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အရုစိသုစနတ္ထော၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဣဒ္ဓပ္ပယောဂေါ၊ ဟူသည်။ မနာပကိရိယာ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ သောဘနကမ္မ ကာရီ၊ တင့်တယ်သောအမှုကို ပြုလေ့ရှိသော သူသည်။ သုဘကမ္မဗဟုလော၊ တင့်တယ်သောအမှုများသူမည်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ သောသူတို့သည်။ ရာဂစရိတာ ဧဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား) အလုဒ္ဓါနမ္မိ၊ မလိုချင်မမက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း၊ ဝါ၊ လောဘကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဣဒ္ဓပ္ပယောဂသုဘကမ္မဗဟုလတာသမ္ဘဝတော၊ ဣဒ္ဓပ္ပယောဂရှိသည်၏အဖြစ်, သုဘကမ္မဗဟုလအဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သဂ္ဂါ၊ မှ။ စဝိတွာ၊ ၍။ ဣဓူပပတ္တိသမ္ဘဝ တောစ၊ ဤလူပြည်၌ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ၌စပ်) ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းဟိတ်ဟူသော နိယာမသည်။ အသတိ၊ သော်၊ ယထာဝုတ္တကာရဏမတ္တေန၊ အကြောင်းမျှဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ လုဒ္ဓတာ စ၊ လောဘကြီးသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ လုဒ္ဓဘာဝဟေတုကာ၊ လောဘကြီးသည်၏ အဖြစ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ရာဂစရိယာစ၊ ရာဂစရိုက်သည်ရင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဣတရေတိ၊ ကား။ ဆေဒနာဒိကမ္မဗဟုလာ၊ ဖြတ်ခြင်းစသောအမှုအဖြစ်များသော သူတို့သည်ရင်း။ နိရယာဒိတော၊ ငရဲ စသည်မှ။ ဣဓူပပန္နာ စ၊ ဤလူ့ပြည်လောကဌာ်ဖြစ်လာသောသူတို့သည်ရင်း။ သဗ္ဗေ၊ သူတို့သည်။ ဒေါသမောဟစရိတာ ဧဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဧနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏) ဣဟပေါ၊ ဌာ်လည်း။ ယထာဝုတ္တာ ကာရဏာသု၊ အကြောင်း၏။ ကောဧနဘာဝေ စ၊ ဒေါသကြီးသည်၏အဖြစ်ဌာ်ရင်း။ မူဠှဘာဝေ စ၊ မောဟကြီးသည်၏အဖြစ်ဌာ်ရင်း။ အနေ ကန္တိကတ္တာ၊ တခုတည်းသော အဖို့မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဧကန်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒေါသမောဟစရိ တာယပိ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်, မောဟစရိုက် ရှိသည်၏ အဖြစ်၏လည်း။ အနေကံသိကတာ၊ တခုတည်းသော အဖို့မရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ဧကန်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဥဿဒနိယမော၊ များခြင်း၏ ကိန်းသေမြဲခြင်းသည်။ ပမာဏတော၊ အချင့်အရွယ်ပမာဏအားဖြင့်။ ယဒိ(သိယာ)၊ အံ့။ သော၊ ထိုဥဿဒနိယမ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ် မူ၍။သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) သောပိ၊ ထိုအစွမ်း သတ္တိအားဖြင့် ဥဿဒနိယမကိုလည်း။ ဧကံသိကော၊ တခုတည်းအဖို့ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ဧကန်ဖြစ်၍။ နဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ် မရနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယထာ။ပ။နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်ဌာ်။ ယထာဝုတ္တေနေဝါတိ၊ ကား။ ဒွိန္နံ ပန ဓာတူနန္တိအာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒေါသနိယမေတိ၊ ကား။ သေမှာဒိဒေါသာဓိ ကတာယ၊ သလိပ်စသောဒေါသ၏ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂါဒိစရိတော၊ ရာဂစသော စရိုက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေါသဝသေန၊ ဖြင့်။ စရိယာနိယမေ။ စရိုက်ကို ကိန်းသေမှတ်ခြင်းဌာ်။ သေမှာဓိကော ရာဂစရိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ သေမှာဓိကော မောဟစရိတောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝါတာဓိကော မောဟစရိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါတာဓိကော ရာဂစရိတောတိစ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသဝသေန၊ ဖြင့်။ တမ္မိနိယမဝစနံ၊ ထိုကိန်းသေ မှတ်သော စကားသည်လည်း။ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓမေဝ၊ ရှေနောက် ဆန့်ကျင်သည်သာလျှင်တည်း။ [၁၂၄] အပရိစ္ဆိန္နဝစနန္တိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒကာရိကာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကိုပြုတတ်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တဝစနံ၊ သည်။ နမဟုတ်။ အနုပပရိက္ခိတဝစနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ဆိုအပ်သော စကားမဟုတ်၊ ဝါ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မူ၍ ဆိုအပ်သော စကား တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဥဿဒကိတ္တနေတိ၊ ကား။ ဝိပါကကထာယ၊ ဝိပါက်ကိုဆိုရာစကား၌။ ဂဟိတဥဿဒကိတ္တနေ၊ ယူအပ်သော များခြင်းကို ပြောကြားရာ၌။ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာ မေနာတိ၊ ကား။ ပုရိမဘဝေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ပဝတ္တလောဘာဒိ ဟေတုနိယာမေန၊ ဖြစ်ခဲ့သော လောဘ အစရှိသောအကြောင်း ဟိတ်ဟူသော နိယာမဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ တေသံယေဝ လောဘာဒီနံ၊ ထိုလောဘ စသည်တို့၏သာလျှင်။ (သဘာဝေါ၌ စပ်) ပဋိနိယတော၊ အသီးအခြား ကိန်းသေသတ်မှတ် အပ်သော။ လုဗ္ဘနာဒိသဘာဝေါ၊ လိုချင်မက်မောခြင်း အစရှိ သောသဘောကို။ နိယာမောတိ၊ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ ဧတေသံ၊ ဤသတ္တဝါတို့အား။ လောဘော၊ ဟူသော။ ဥဿဒေါ၊ များသော အရာသည်။ (လောဘသ၊ ၏။ ဥဿဒေါ၊ များခြင်းသည်ဟု ရှိသင့်၏။ အတ္ထိ၊ ၏။ တနည်း။) ဧတေသံ၊ တို့အား။ ဥဿဒေါ၊ များသော။ လောဘော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။) လောဘုဿဒါ၊ ကုန်၏။ ဥဿန္နလောဘာ၊ များသော လောဘရှိသောသတ္တဝါတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) လောဘာဓိကာ၊ လောဘလွန်ကဲသော သတ္တဝါတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အမောဟုဿဒါ စာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပါဌ်ဌ်။ စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္မိဿနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုစသဒ္ဒါဖြင့်။ (သမ္မိဿေတိဌ်စပ်) လောဘုဿဒတာဒီနံ၊ လောဘများသည်၏ အဖြစ်စသည်တို့၏။ (ပဘေဒါဌ်စပ်) ပစ္စေ ကဲ စ၊ အသီးအသီးဌင်း။ ဝေါမိဿတောစ၊ ရောနှောသော အားဖြင့်ဌင်း။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ ယေဣမေပဘေဒါ၊ အကြင်အပြား တို့ကို။ ဣဒ္ဓိတာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို ၁၄–ပါးသော အပြားတို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ သမ္မိဿေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) ယထာဝုတ္တေသု၊ ခဲ့ပြီးကုန်သော။ ဆသွေ၊ ၆–ပါးသောအပြားတို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ သမ္မိဿေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) ယထာဝုတ္တေသု၊ ခဲ့ပြီးကုန်သော။ ဆသွေ၊ ၆–ပါးသောအပြားတို့ဌာ်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထို ၁၄–ပါးသော အပြားတို့၏၊ ဝါ၊ ထို ၈–ပါးသော အပြားတို့၏။ အန္တောဝတ္တာ၊ တည်း။ (စုဒ္ဒသ ပဘေဒကို မဟာဋီကာစာမျက်နှာ ၁၂၅ ဌာ် ပြလတ့်) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဌာ်။ ဖလဘူတာ၊ အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ လောဘုဿဒတာဒယော၊ လောဘများသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန် ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌာ်။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ တံလောဘုဿဒတာဒိ၊ ထိုလောဘများသည်၏ အဖြစ်စသည်ကို။ ဝိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎ါ။ ယဿဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ကမ္မာယူဟနကမ္မဏောတိ၊ ကား။ ကမ္မကရဏဝေလာယံ၊ ကဲကို ပြုသောအခါ၌။ လောဘော ဗလဝါတိ၊ ကား။ လောဘော၊ သည်။ တဇ္ဇာယ၊ ထိုလောဘအားလျော်စွာဖြစ်သော။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ အကြောင်းညီညွတ်ခြင်းကြောင့်။ (အဓိကောဌ် စပ်) သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ အဓိကော၊ လွန်ကဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အလောဘော မန္ဒောတိ၊ ကား။ တပ္ပဋိပက္ခော၊ ထိုလောဘ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ အလောဘော၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်၍ရှင်းပြဦးအံ့။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ဥဇုဝိပစ္စနီကဘူတာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ လောဘာလောဘာ၊ တို့သည်။ ဧကက္ခဏေ၊ ဌာ်။ ကထံ၊ လျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ နားငြားအံ့။ ဧတံ၊ ဤလောဘအားကြီးသည်, အလောဘအားနည်းသည်ဟုဆိုသော အဌကထာ စကားရပ်ကို။ ဧကက္ခဏေ၊ ဌာ်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ နခေါပန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်သည်သာတည်း။ ပန၊ စင်။ နိကန္တိက္ခဏံ၊ လိုလားကပ်ငြိသော ခဏကို။ အာယူဟနပက္ခိယမေဝ၊ ကဲကို အားထုတ်ခြင်း အဖို့ရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်တို့ဌာ်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပရိယာဒါတုန္တိ၊ ကား။

အဘိဘဝိတုံ၊ လွှမ်းမိုးခြင်းငါ။ နံ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧဝံသုဒ္ဓရဲ့၊ ဤသို့ ကောင်းလှစွာသော။ ဧဝံ ဝိပုလံ၊ ဤသို့ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော။ ဧဝံ မဟဂ္ဃဋ္ဌ၊ ဤသို့အဖိုးထိုက်တန်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝတ္ထု ကို။ ဒါတုံ၊ ငါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ ကွတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အမုတ္တစာဂတာဒိဝသေန၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ် စသည် ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ စေတနာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ သော။ ယော အလောဘော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော (အလောဘော)၊ သည်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ လောဘံ၊ ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ လွှမ်းမိုးခြင်းငါ။ နံ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိယာ စ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ တာဒိသပစ္စယလာဘေန စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောအကြောင်းကို ရခြင်းကြောင့် ရင်း။ အဒေါသာမောဟာ၊ အဒေါသနှင့် အမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ လောဘာဒေါသာမောဟာနံ၊ တို့၏။ ဗလဝဘာဝေ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ အလောဘာဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တ မေဝ ကာရဏံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသတိ၊ ပြန်လည်သုံးသပ်၏။ သောတိ၊ ကား။ တံသမ်ဂီပုဂ္ဂလော၊ ထိုကဲ့နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေနကမ္မေနာတိ၊ ကား။ လောဘာဒိဥပနိဿယဝတာ၊ လောဘအစရှိသော ဥပနိဿယရှိသော။ တေန ကုသလကမ္မုနာ၊ ထိုကုသိုလ်ကံသည်။ သုခသီလောတိ၊ ကား။ သခီလော၊ ပြေပြစ်၏။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုသုခသီလဟူသော အနက်ကိုပင်လျှင် အကြောင်းပြုနှောတိ၊ ဟူ၍။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ၏။

ပုရိမနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ မန္ဒာ၊ အားနည်းကုန်သော။ အလောဘာဒေါသာ၊ တို့သည်။ လောဘဒေါသေ၊ တို့ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ ငါ။ နံ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ အမောဟော ပန၊ သည်ကား။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်ဖြစ်၍။ မောဟံ၊ ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ ငါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ တတ္ထ ဝါရေ၊ ထိုထိုဝါရ၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ [၁၂၅] အတိဒေသတ္ထော၊ ညွှန်ကြားခြင်းအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်တတ်၏။ ဒန္ဓောတိ၊ ကား။ မန္ဒပညော၊ နဲ့ထိုင်းသောပညာရှိ၏။ သီလကောတိ၊ ကား။ သုခသီ လော၊ ချမ်းသာသော ကိုယ်နှုတ်အမူအရာ အလေ့အလာရှိ၏။

စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤဝါရတို့၌။ လောဘဝသေန၊ လောဘ၏အလိုအားဖြင့် ၎င်း။ ဒေါသ။ပ။ မောဟဝသေန၊ ဒေါသအလို မောဟအလို လောဘဒေါသ အလို လောဘ မောဟအလို ဒေါသ မောဟအလို လောဘဒေါသ မောဟ အလိုအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဧကကာ၊ ဧကကတို့ရင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့ရင်း။ ဧကော၊ တပါးသော။ တိကော၊ တိုက်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ လောဘာဒိဥဿဒဝသေန၊ လောဘစသည်တို့၏ များခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အကုသလပက္ခေယေဝ၊ အကုသိုလ်အဖို့၌ပင်လျှင်။ သတ္တဝါရာ၊ ခုနစ်ခုသော ဝေါရတို့ရင်း။ ကုသလပက္ခေ၊ ၌။ အလောဘာဒိဥဿ ဒဝသေန၊ ဖြင့်။ တထာ၊ ထို့အတူ ၇–ဝါရတို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ ဝါရာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ၁၄–ဝါရတို့တွင်။ အလောဘဒေါသာ မောဟာ၊ အလောဘဒေါသ အမောဟတို့သည်။ အလောဘာဒေါသ မောဟာ၊ အလောဘ အဒေါသ မောဟတို့သည်။ အလောဘဒေါသမောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတေဟိ၊ လာကုန်သော။ ကုသလပက္ခေ၊ ကုသိုလ်အဖို့၌။ တတိယ ဒုတိယ ပဌမဝါရေဟိ၊ တတိယဝါရ ဒုတိယဝါရ ပဌဝါရတို့ဖြင့်။ ဒေါသုဿဒမောဟုဿဒ ဒေါသမောဟ ဿဒဝါရာ၊ ဒေါသုဿဒဝါရ, မောဟုဿဒဝါရ, ဒေါသမောဟုဿဒ ဝါရတို့ကို။ ဂဟိတာ ဧဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာ လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ အကုသလပက္ခေ၊ ၌။ လောဘာဒေါသ မောဟာ၊ တို့သည်။ လောဘဒေါသာမောဟာ၊ တို့သည်။ လောဘာဒေါသာမောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ တတိယဒုတိယပဌဝါ ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဒေါသုဿဒအမောဟုဿဒအဒေါသာမောဟု ဿဒဝါရာ၊ အဒေါသုဿဒဝါရ အမောဟုဿဒဝါရ အဒေါသာမော ဟုဿဒဝါရတို့ကို။ ဂဟိတာ ဧဝ၊ ကုန်သည် သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အကုသလကုသလပက္ခေသု၊ အကုသိုလ် အဖို့ ကုသိုလ်အဖို့တို့၌။ တယော တယော၊ သုံးခု သုံးခုကုန်သော။ ဝါရေ၊ တို့ကို။ အန္တောဂဓေ၊ အတွင်း၌ဝင်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဒ္ဓေဝါရာ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥဘယေသံ၊ အကုသိုလ် ကုသိုလ်အဖို့နှစ်ပါးတို့၏။ မိဿတာဝသေန၊ ရောနှောခြင်း၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ လောဘာလောဘုဿဒါရာဒယော၊ လောဘအလောဘုဿဒါရ အစရှိကုန် သော။ အပရေ၊ ကုန်သော။ ကျေနပညာသ၊ တရုယုတ် ၅၀သော၊ ဝါ၊ ၄၉–ပါးသော။ ယေ ဝါရာ၊ အကြင် ဝါရတို့ကို။ ဒဿေ တဗ္ဗာ၊ ပြအပ်ပြသင့် ပြထိုက်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဝါရတို့ကို။ အလဗ္ဘနတော ဧဝ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ နံ ဒဿိ တာ၊ မပြအပ်ကုန်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧကသ္မိံ သန္တာနေ၊ တရုတည်းသော သန္တာန်၌။ အဝတ္ထုန္တရဲ့၊ အခိုက်အတ့ံတပါးကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍။ လောဘော စ၊ သည်ရင်း။ အလောဘော စ၊ သည်ရင်း။ ဗလဝါ၊ အားကြီး၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော သဘောသည်။ နံ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်ပေ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ပဋိပက္ခဝသေန ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဧတေသံ၊ ဤလောဘ အလောဘ စသည်တို့၏။ သဟဇာတမ္မဝသေန ဝါ၊ သဟဇာတတရား၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဗလဝ ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ် အားနည်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ လောဘဿ၊ ၏။ (ဗလဝ ဘာဝေါ ၌စပ်) တာဝ၊ စွာ။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဖြင့်။ အလောဘေန၊ သည်။ အနဓိဘူတတာယ၊ မလွှမ်းမိုး မနှိပ်စက်အပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလဝဘာဝေါ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊ တူ။ ဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။ အဒေါသာမောဟေဟိ၊ အဒေါသအမောဟတို့သည်။ (အနဓိဘူတတာယ၊ ကြောင့်။ ဗလဝဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ တပါး။ အလောဘာဒီနံ၊ အလောဘ စသည်တို့၏။ (ဗလဝဘာဝေါ၌ စပ်) လောဘာဒိအဘိဘဝနတော စ၊ လောဘ

စသည်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ လောဘအလောဘ အစရှိသော အလုံးစုံသောတရားတို့၏ (အဘိဘုယျ ပဝတ္တိ၌ စပ်) သမာန ဇာတိယံ၊ ဇာတ်တူသော အကုသိုလ်တရား, ကုသိုလ်တရားကို။ အဘိဘုယျ၊ ၍။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ သဟဇာတဓမ္မတော စ၊ သဟဇာတတရားအားဖြင့်ရင်း။ ဗလဝတာဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာ ယံ၊ ၌။ လောဘောပ။ မန္ဒာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နေသံ၊ ထိုလောဘ အလောဘစသည်တို့၏။ သော စ မန္ဒဗလဘာဝေါ၊ ထိုအားနည်းသည် အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပုရိမူပနိဿယတော၊ ရေးဘဝ၌ဖြစ်ခဲ့သော ဥပနိဿယ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာသယဿ၊ စိတ်၏ကိန်းရာဖြစ်သောအလို အာသယ၏။ ပရိဘာဝိတတာယ၊ ထုံစေအပ်ပြီး သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်ဟူ ၍။) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ယော လုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တောတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥဿဒကိတ္တနေ၊ မျှားသည်ကို ပြောကြားရာ၌။ လုဒ္ဓေါ တိ၊ လောဘကြီးသောသူဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အယံ၊ ကို။ ဣဓ စရိယာဝိစာရေ၊ ဤစရိုက်ကို စီစစ်ရာ၌။ ရာဂစရိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုဋ္ဌဒန္ဓောတိ၊ ကား။ ဒုဋ္ဌောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဒန္ဓောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ ယထာဣဒံ၊ တိုင်း။ ဒေါသမောဟစရိတာ၊ တို့တည်း။ ပညဝါတိ၊ ကား။ သာတိသယံ၊ တကွ။ သပ္ပညော၊ တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ အလွန် အကဲနှင့်တကွ ပညာရှိသူဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိတက္ကေသု၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာမာနေသုပိ၊ သော်လည်း။ ဗုဒ္ဓိစရိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [၁၂၆] အလောဘာဒေါသာနံ၊ တို့၏။ ဗလဝဘာဝေါ၊ သည်။ သဒ္ဓူပနိဿယ တာယ၊ သဒ္ဓါဟူသော ဥပနိဿယရှိသည်၏ အဖြစ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အလုဒ္ဓ။ပ။ သဒ္ဓါစရိ တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အယဉ္စ နယော၊ ဤနည်းကိုလည်း။ သာဓာရဏာတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတပုဗ္ဗဟေတု နိယာ မဝသေနေဝ၊ သီးခြားထုတ်အပ်သော ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓိစရိတာဒိကေပိ၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက်ရှိသူ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ ယထာ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အမောဟပရိဝါရေနာတိ၊ ကား။ အမောဟ ပရိက္ခိတ္တေန၊ အမောဟသည် ခြံရံအပ်သော။ ဥပနိဿ ယတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ သမ္ပယောဂတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ပညာယ၊ သည်။ အဘိသင်္ခတေန၊ အထူးပြုပြင် အပ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သေသပဒတ္တယေပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်သုံးခု အပေါင်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ လောဘာဒိနာ ဝေါမိဿပရိဝါရေနာတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ လောဘ မောဟာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အညမည အဝိရဒ္ဓဝေါမိဿပရိဝါရေန၊ အချင်းချင်း မဆန့်ကျင်မူ၍ ရောနှောသော အခြံအရံ ရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဝိရောဓေ စ၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းကိုလည်း။ ယုဂဠိဟဝသေန၊ ရှဉ်းစုံဖက်ပြိုင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိယာ၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ (တံ ဝစနံ) ထိုစကားသည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သဒ္ဓါနုသာရိ ဓမ္မာနုသာ ရိဂေါတ္တာနိ၊ သဒ္ဓါနုသာရိ အနွယ် ဓမ္မာနုသာရိအနွယ်တို့သည်။ အညမညမ္ပိ၊ လည်း။ ဘိန္နသဘာဝါနေဝ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇက်သေန၊ ဖြင့်။ မိဿကစရိယာပိ၊ ရောနှောသောစရိုက်တို့ကိုလည်း။ သမ္ဘဋ္ဌိတ္ထိတဗ္ဗာ၊ လက်ခံအပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန၊ ရေးဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့သောအကြောင်း ဟိတ်ဟူသော နိယာမဖြင့်။ စရိယာသိဒ္ဓိတော၊ တည်း။ တထာ စေဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဥဿဒကိတ္တနံ၊ မျှားသည်ကို ပြောကြားသော စကားသည်။ ပဝတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာရဟံ၊ စွာ။ လောဘာလောဘာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကသ၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြု တတ်သော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဂတိသမ္ဘတ္တိယာ။ပ။ နာမရူပန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ (ထို၏အနက်ကား)

[ဂတိသမ္ဘတ္တိယာ၊ ပြည့်စုံသော ဂတိ၌၊ ဝါ၊ သုဂတိဘုံ၌။ ဉာဏသမ္ဘယုတ္တော၊ ဉာဏ သမ္ဘယုတ် ပဋိသန္ဓေခဏာ၌။ ကတမေသံ အဋ္ဌန်း၊ အဘယ်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဟေတူနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကုသလကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ ဇဝနက္ခဏေ၊ ဇောခဏာ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဟေတူ၊ တို့သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ ဇာတစေတနာယ၊ ၏။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကုသလမူလပစ္စယာပိ၊ ကုသိုလ်မူလဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။) ဝုစ္စတိ၊ ၏။ နိကန္တိက္ခဏေ၊ လိုလားကပ်ငြိသောခဏာ၌။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဟေတူ၊ တို့ သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ ဇာတစေတနာယ၊ ၏။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အကုသလမူလပစ္စယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့) ဝုစ္စတိ၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ အဗ္ယာကတာ၊ ကုန်သော။ ဟေတူ၊ တို့သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ ဇာတ စေတနာယ၊ ၏။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာမရူပပစ္စယာပိ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဝိညာဏပစ္စယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ နာမရူပံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။) ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

စ၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန၊ ဖြင့်။ တိဟေတုကဿ၊ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပညာဝေယျတ္တိယ်၊ ပညာ၏ ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဒုဟေတုကဿ၊ ဒုဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ပညာဝေယျတ္တိယ်၊ သည်။) နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဒုဟေတုကဿ၊ အား။ ဣတိကတ္တဗ္ဗ တာနေပဏ္ဍိ၊ ဤသို့ ပြုသင့်သည်၏အဖြစ်၌ ဉာဏ်ပညာ ၏ရင့်ကျက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ အဟေတုကဿ၊ အား။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ လောဘုဿဒါဒယော၊ လောဘများသူ အစရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ရာဂစရိတာ ဒယော၊ ရာဂစရိတပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဋ္ဌ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ နိဂမနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဧဝံ လောဘာဒီသူတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၁၂၇] ၄၅။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပုဒ္ဓာဝစနေ၊ ၌။ နယောတိ၊ ကား။ ဇာနနယော၊ သိကြောင်းဖြစ်သောနည်း တည်း။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တောပိ အတ္ထော၊ ဆိုအပ်သောအနက်ကိုလည်း။ ဓမ္မမုခေနေဝ၊ ဓမ္မကို ပဓာနပြုသဖြင့် သာလျှင်။ ပညာ ယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနေန၊ အားဖြင့်။ စရိယာယော ဝိဘာဝယေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပကတိဂမနေနာ တိ၊ ကား။ အကိတ္တိမေန၊ မပြုပြင်အပ်သော။ သဘာဝဂမနေန၊ သွားရိုးသွားစဉ်သွားခြင်းဖြင့်။ စာတုရိ ယေနာတိ၊ ကား။ စတုရဘာ ဝေန၊ တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဂ်ါရေန၊ စ်ပယ်ခြင်းဖြင့်။ ဥက္ကုဋ္ဌိကန္တိ၊ ကား။ အသမ္ဘုဇ္ဈမဏ္ဍ၊ မထိအပ်သော အလယ်ပိုင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၏၏။) ဧဏာန္တော ဝိယာတိ၊ ကား။ ဘူမိ၊ မြေကို။ ဧဏာန္တော ဝိယ၊ တူးဆွဘိသကဲ့သို့။ အနုကမ္ပိတန္တိ၊ ကား။ ပါဒနိ ကွေ့ပသမယေ၊ ခြေကိုချသော ကာလ၌။ ကမ္ပန္တော ဝိယ၊ ဆွဲငင်ဘိသကဲ့သို့။ ပါဒံ၊ ကို။ နိက္ခိပတိ၊ ချ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပါဒံ၊ သည်။ အနုကမ္ပိတံ ပဒ္ဓတော အဋ္ဌိတံ၊ နောက် အဖို့သို့ ဆွဲငင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဗျာကုလာယာတိ၊ ကား။ ပရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အာလုဠိတာယ၊ နှောင့်ယှက်အပ်သော။ ဆမ္ဘိတော ဝိယာတိ၊ ကား။ ဝိတ္တာယန္တော ဝိယ၊ ရွံ့ဘိသကဲ့သို့။ ဘီတော ဝိယ၊ ကြောက်ဘိသကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သဟသာနုပီဠိတန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂ ပါဒေန၊ ခြေဖျားဖြင့်ရင်း။ ပဏ္ဍိယာစ၊ ဖနှောင့်ဖြင့်ရင်း။ သဟသာဝ၊ အဆောတလျင်သာလျှင်။ သန္ဓိရုမ္ဘိတံ၊ ဖိနှိပ်နင်းအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိဝဋ္ဋဒဿာတိ၊ ကား။ ဝိနိဝဋ္ဋဒနဿ၊ ခွါလှစ်ပယ်ဖျက်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ အမိုးရှိသော။ ပဟီနကိလေသဿ၊ သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣဒမီဒိ သံ ပဒန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဝဒတိ၊ ၏။

ပါသာဒိကန္တိ၊ ကား။ ပသာဒါဝဟံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်သည်၊ ဝါ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်။ မဓုရာကာရန္တိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌာ ကာရံ၊ နှစ်လိုအပ်သောအခြင်းအရာရှိသည်။ ထဒ္ဒါကာရန္တိ၊ ကား။ ထမ္ဘိတာကာရံ၊ တောင့်တင်းသောအခြင်းအရာရှိသည်။ အတရမာ နောတိ၊ ကား။ နတရမာနော၊ အလျင်မလိုသည်ဖြစ်၍။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်းသာသာ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သမောဓာ ယာတိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ သြဓာယ၊ ထား၍။ အဝိက္ခိပိတ္တာ၊ ဖရိဖရဲမပစ်ချမူ၍။ နိပဒ္ဒိ တ္တာတိ၊ ကား။ ကာယပသာရဏာလက္ခဏာယ၊ ကိုယ်ကိုဆန့်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ နိပဇ္ဇာယ၊ လည်းလျောင်းခြင်းဟူသော၊ သေယျာယ၊ အိပ်ခြင်းဖြင့်။ နိပဇ္ဇိတ္တာ၊ လည်းလျောင်း၍။ သယတိနိဒ္ဒါယတိ၊ အိပ်၏။ ပက္ခိတ္တာကာယောတိ၊ ကား။ အဝက္ခိတ္တ ကာယော၊ ပစ်ချအပ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဝသောဝိယ၊ မိမိအလိုအတိုင်းကိုယ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောသူကဲ့သို့။ သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ ပတိတကာယော၊ ကျသော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒဿဏ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဝိရူပသန္ဌိဝေသံ၊ မတင့်တယ် သော အသွင်အပြင်ရှိသော။ ဝိက္ခိတ္တာကာယောတိ၊ ကား။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ ခိတ္တအင်ံပစ္ဆင်ဂ်ါ၊ ပစ်ချအပ် သော အင်ံကြီးငယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

သမ္မရိဝတ္တကန္တိ၊ ကား။ သမ္မရိဝတ္တိတ္တာ သမ္မရိဝတ္တိတ္တာ၊ ပြန်လှန်၍ ပြန်လှန်၍။ ဝါလိကာကစဝရာနိ၊ သဲအမှိုက် တို့ကို။ အာကုလယန္တော အာလောဠယမာနော၊ ရှုပ်ထွေးစေလျက်။

နိပုဏာမဓုရသမသက္ကစ္စကာရီတိ၊ ကား။ သကောသလ္ပ၊ ကျွမ်းကျင်ခြင်းနှင့်တကွ။ သုန္ဒရ၊ စွာ။ အဝိသမ၊ ညီညွတ် စွာ။ သာဘိသခ်ါရ၊ အထူးပြုပြင်ခြင်းနှင့်တကွလည်း။ ကရဏသီလော၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဂါဠ္ဍထဒ္ဒဝိသမကာရီတိ၊ ကား။ ထိရ၊ မြဲမြဲစွာ။ အသိထိလ၊ မလျော့စေပဲ။ ဝိသမ၊ မညီမညွတ်လည်း။ ကာရဏသီလော၊ သည်။ အပရိစ္ဆိန္ဒ အပရိနိဋ္ဌိတ၊ ပြီးဆုံးခြင်း မရှိမူ၍၊ ဝါ၊ မပြီးပြတ်စေမူ၍။

မုခပူရကန္တိ၊ ကား။ မုခဿ၊ ကို။ ပူရဏ၊ ပြည့်စေသော။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ အရသပဋ္ဌိသံဝေဒီတိ၊ ကား။ နရသပဋ္ဌိသံ ဝေဒီ၊ အရသာကို မခံစားမူ၍။ ဘာဇနေ ဆဒ္ဒေန္တော၊ ကား။ ဘောဇနဘာဇနေ၊ ဘောဇဉ်ခွက်၌၊ ဝါ၊ စားခွက်၌။ သိတ္ထာနိ၊ ထမင်းလုံးတို့ကို။ ဆဒ္ဒေန္တော၊ စွန့်လျက်၊ ဝါ၊ ပစပ်မှကျစေလျက်။ မုခံ မကွေ့ဒ္ဒေတိ၊ ကား။ ဗဟိမုခံ၊ ခံတွင်း၏ ပြင်ပအရပ် ကို။ မကွေ့ ဒ္ဒေ၊ လူးလဲစေလျက်။

ကိလန္တရူပေါ ဝိယာတိ၊ ကား။ တသ၊ ထိုအာရုံကို။ အသဟနေန၊ သည်းမခံနိုင်သဖြင့်။ ခေဒပတ္တော ဝိယ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့။ အညာဏုပေက္ခာယာတိ၊ ကား။ အညာဏဘူတာယ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက် မောဟဖြစ်၍

ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာ ယ၊ ဖြင့်။ အညာဏသင်္ခါတာယ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက် မောဟဟုဆိုအပ်သော။ ဥပေက္ခာယ၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

[၁၂၈] မာယာဒီသု၊ တို့တွင်။ မာယာ၊ သည်။ သန္တေဒါသပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ၊ ထင်ရှားရှိသောအပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သာဌေယ္ယ၊ သည်။ အသန္တဂုဏပကာသနလက္ခဏော၊ မိမိ၌မရှိသော ဂုဏ်ကိုဖော်ပြခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ မာနော၊ သည်။ ဥန္နတိလက္ခဏော၊ တက်ကြွခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ပါပိစ္ဆတာ၊ သည်။ အသန္တဂုဏ သမ္ဘာဝနမုခေန၊ ထင်ရှားမရှိသော ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းခြင်းကို အကြောင်းရင်းပြုသဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏော၊ ခံယူခြင်း၌။ အမတ္တညုတာလက္ခဏာ၊ အတိုင်းအရှည်ကို မသိခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ မဟိစ္ဆတာ၊ သည်။ သန္တဂုဏသမ္ဘာဝနာမုခေန၊ ထင်ရှားရှိသော ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းခြင်းကို အကြောင်းရင်းပြုသဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏော၊ ၌။ အမတ္တညုတာလက္ခဏာ၊ ၏။ အသန္တုဋ္ဌိတာ၊ သည်။ သကလာဘေန၊ မိမိ၏လာဘ်ဖြင့်။ အသန္တုဿနလက္ခဏာ၊ မရောင့်ရဲခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝိဗ္ဗနဒ္ဓေန၊ ထိုးဖောက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ သိင်္ဂ၊ ဦးချို့ မည်၏။ သိင်္ဂါရတာနာဂရိကဘာဝ သင်္ခါတ်၊ တင့်တယ်စံပယ်သည်၏အဖြစ် မြို့ကြီးသားအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ကိလေသ သိင်္ဂ၊ ကိလေသာဟူသော ဦးချို့ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) အတ္တနော၊ ၏။ သရီရဿ စ၊ ကိုယ်ကိုင်း။ စီဝရာဒိပရိက္ခာရဿ စ၊ သင်္ကန်းအစရှိသော ပရိက္ခရာကိုင်း။ မဏ္ဍနဝသေန၊ တန်ဆာဆင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ လောလုပ္ပံ၊ သည်။ စာပလျံ၊ မည်၏။ ဝေမာဒယောတိ ဗြွှေ၊ ပါ၌၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဟိရိကာနောတ္တပ္ပ မဒပ္ပမာဒါဒယော၊ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပမဒ အပ္ပမာဒစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟံယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဥပနာဟော၊ သည်။ ပရာပရာဝေသ၊ သူတပါး၏အပြစ်ကို။ ဥပနယှနလက္ခဏော၊ ကပ်၍ဖွဲ့ခြင်း အငြိုးထားခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ မက္ခော၊ သည်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဂုဏမက္ခဏလက္ခဏော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ပဠာသော၊ သည်။ ပရသ၊ ၏။ ဂုဏော၊ တို့ကို။ ဆုံသိတွာ၊ ကိုက်၍၊ ဝါ၊ ညှပ်၍။ အပနေန္တော ဝိယ၊ ဖယ်ထုတ်ဘိသကဲ့သို့။ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏော၊ ဖက် ပြိုင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဣဿာ သည်။ ပရသမ္ပတ္တိဥသူယနလက္ခဏာ၊ သူတပါးစည်းစိမ်ကို ငြူစူခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ မစ္ဆရိယံ၊ သည်။ အတ္တသမ္ပတ္တိနိဂူဟန လက္ခဏံ၊ မိမိ၏စည်းစိမ်ကို လျှိုဝှက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣဓ၊ ဤဝါရ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဒေါဝစဿတာပါပ မိတ္တတာဒီနံ၊ ဆိုဆုံးမခက်သည်၏အဖြစ်, ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေ ရှိသည်၏အဖြစ် စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

အနုဿာဟနံ၊ အားမထုတ်ခြင်းသည်။ ထိနံ၊ မည်၏။ အသတ္တိဝိဃာတော၊ အစွမ်းသတ္တိ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူ သော ပင်ပန်းခြင်းသဘောသည်၊ ဝါ၊ စွမ်းရည်သတ္တိကုန်ခန်း၍။ စေတသိက်တို့၏ ပင်ပန်းခြင်းသဘောသည်။ မိဒ္ဓံ၊ မည်၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။ အဝူပသမော၊ မငြိမ်သက်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ ဝိပ္ပဋိသာရော၊ နလုံးမသာခြင်းသည်။ ကုက္ကစ္စံ၊ မည်၏။ သံသယော၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မည်၏။ အယောနိသော၊ မသင့်သော နည်းလမ်းဖြင့်။ ဒဋ္ဌဂ္ဂဟော၊ မြဲမြဲစွာ စွဲယူခြင်းသည်။ အာဓာနဂ္ဂါဟိတာ၊ မည်၏။ ယထာဂဟိတသ၊ အကြင်အကြင်ယူအပ်ပြီးသော။ မိစ္ဆာဂါဟသ၊ မှားယွင်းသော အယူကို။ ဒုဗ္ဗိဝေဌိယတာ၊ ဖြေနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိတာ၊ မည်၏။ ဣဓ၊ ဤဝါရ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မုဌ္ဌသစ္စအသမ္ပဇညာဒီနံ၊ သတိလွတ်ခြင်း သမ္ပဇဉ်ကင်းခြင်း စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မုတ္တစာဂတာတိ၊ ကား။ ဝိဿဋ္ဌစာဂတာ၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ နိဿဋ်ပရိစ္ဆာဂေါ၊ ငြိကပ် ခြင်း ကင်းသော စွန့်လွတ်ခြင်းတည်း။ မာယာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလကမ္မဒ္ဒာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနကာမတာ ဒယော၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ် စသည်တို့ကို။ တထာပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ကုသလကမ္မဒ္ဒာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပသာဒနီယဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝတ္ထုတ္တယံ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်းတည်း။ သံဝေဇနီယဋ္ဌာနာနိ၊ ဟူသည်။ ဇာတိ အာဒီနိ၊ တို့တည်း။ ကုသလာနုယောဂေတိ၊ ကား။ ကုသလဓမ္မဘာဝနာယံ၊ ကုသိုလ်ဓမ္မကို ပွားစေခြင်း၌။ (အရတိနှင့် စပ်သည်)။ ။ ဝေဠု ဝေဠု၊ လည်း။ ကရိဿာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကိစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ၌။ ပရိဝိတက္ကနံ၊ သည်။ ရတ္တိ၊ ၌။ ခူမာယနာ၊ မည်၏။ တထာဝိတက္ကိတာနံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကြံစည်အပ်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ၊ ထိုကိစ္စ တို့ကို။ ဒိဝသဘာဂေ၊ ၌။ အနုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်။ ဒိဝါ၊ ၌။ ပဇ္ဇလနာ၊ မည်၏။ ဟုရာ ဟုရံ ဓာဝနာတိ၊ ကား။ ဣဒေါ စိတ္တေစ၊ လည်း။ တတ္ထ တတ္ထ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တဝေါသဿဂ္ဂေါ၊ စိတ်ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ ယေနိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိရာအရပ်ဖြင့်။ ယတ္ထကာမံ၊ အလိုရှိရာအရပ်သို့။ ယထာ သုခံ၊ ချမ်းသာသည့် အလျောက်၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်း။ စာရိကံ၊ လှည့်လည်ခြင်းကို။ အစာရိ၊ လှည့်လည်ခဲ့လေပြီ။ ဣဒါနိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ဣဒါနိ စ၊ ဌင်း။ အာဟ၊ ၏။

[၁၂၉] စ၊ အဌကထာ၌ စောဒနာဖွယ်အချက်ကို ဆက်လက်၍ ရှင်းပြဦးအံ့။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိဒဿနာဒိ၊ မာယာ စသော တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း, ကြည့်ခြင်းစသည်သည်။ ပါဠိယံ စ၊ ၌ဌင်း။ အဌကထာယဉ္စ၊ ၌ဌင်း။ အနာဂတမေဝ၊ မလာသည်

သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ၄၊ နေ သဏ္ဌာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ၊ အချို့ အချို့သည်။ အာဂတမ္မိ၊ လာသည်လည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နေ သာရတော ပစ္စေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ မယုံကြည်သင့်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ရာဂစရိတသ ဟီတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနောတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဣရိယာပုထ် စသည်၌။ ဘာဝံ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအလိုကို။ ဝိနိဓေယ၊ ဖယ်ထား၍။ ပဋိပဇ္ဇနေန၊ ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့်။ အပ္ပမာဒကာရိနော၊ မမေ့ မလျော့ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိကုန်လတ်သော်။ ဘိန္နလက္ခဏာ ဣရိယာပထာ ဒယောတိ၊ ကား။ စာတုရိယေန စ၊ တင့်တယ်စံပယ် ခြင်းဖြင့်ရင်း။ အစာတုရိယေန စ၊ မတင့်တယ် မစံပယ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ သဏိကံ စ၊ ရင်း။ သဟသာ စ၊ လျင်ရင်း။ ဂမနာဒယော၊ သွားခြင်း စသည်တို့တည်း။ နေ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ နေ ယုဇ္ဇန္တိ၊ မသင့်လျော်ကုန်။ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိအာဒိ၊ မာယာ အစရှိသော တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း စသည်ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၆။ သပ္ပါယံ၊ ဟူသည်။ ဟိတံ၊ အစီးအပွားကို ဆောင်တတ်သောအရာတည်း။ ကိလေသဝိဃာတီ၊ ကိလေသာကို ပယ်သတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဓေတဝေဒိကန္တိ၊ ကား။ အပရိသုဒ္ဓပရိကေ္ခ ပဝေဒိကံ၊ မသန့်ရှင်းသော အရံအတား ဝရံတာရှိသော။ ဘူမဋ္ဌကန္တိ၊ ကား။ ဘူမိတလေ ယေဝ၊ မြေအပြင်၌သာလျှင်။ ဥဋ္ဌာပိတံ၊ တက်စေအပ်သော။ ဥပရိ မတလရ ဟိတံ၊ အထက်ဆင့်အပြင်မှ ကင်းသော။ ။ဧကတော၊ တဖက်သို့။ သြနတသ၊ ညွှတ်သော။ ပဗ္ဗတပါဒဿ၊ တောင်ခြေ၏။ အကတဘိတ္တိဘူမိပရိကမ္မော၊ ပြုပြင်အပ်သော နံရံမြေပြင်၌ အပြေအပြစ်မရှိသော။ ဟေဋ္ဌာဘာဂေါ၊ အောက်အဖို့ သည်။ အကတပဗ္ဗာ ရော၊ မည်၏။ ဇေတုကာဘရိတန္တိ၊ ကား။ အဓေမုခါဟိ၊ အောက်သို့မျက်နှာပြုကုန်သော။ သြလမ္ဗမာနမုခါ ဟိ၊ တွဲလျားဆွဲသော မျက်နှာရှိကုန်သော။ ခုဒ္ဒကဝဂ္ဂုလီ ဟိ၊ ငယ်သောလင်းနို့တို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်သော။ သြလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဆိန္နဘိန္နံ၊ အပြတ်ပြတ်အပေါက်ပေါက် ရှိသော။ လူခရူသရဲ၊ ခြောက်သွေ့၍ ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသော။ (လူခရူ သရဲ ဟုရှိလျှင်) ခြောက်သွေ့၍ ဆပ်ပြာပေါက်သောဟု အနက်ပေး) ဆာယူဒကရိဟိတံ၊ အရိပ်ရောကင်းသော အရပ်သည်။ ဥဒ္ဓဂ်ံလ၊ မည်၏။ သီဟဗျဂ္ဃါဒီဘ ယေန၊ ခြေသံ့ကျားစသော ဘေးဖြင့်။ သာသင်္ကာ၊ ရွံ့ရှာစိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်သော။ ဒူရုပန္တိ၊ ကား။ ဝိရူပ်၊ အဆင်းမလှသော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ အသုန္ဒရဝဏ္ဏံ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒုသဏ္ဌာနံ၊ မကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော။ ဇာလာ ကာရေန၊ ကွန်ရွက်နှင့် တူသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ကတပူဝ်၊ ပြုအပ်သော မုံ့သည်။ ဇာလပူဝ်၊ မည်၏။ သာဏိဝိယ ခရသမ္ဘဿန္တိ၊ ကား။ သာဏိဖလကော ဝိယ၊ စိုမယ်နရှိသော ပျဉ်ချပ်ကဲ့သို့။ (သဟ အာဏိ နော သာဏိ–ဝစနတ္ထပြု) ဒုက္ခသမ္ဘဿံ၊ မကောင်းသော အတွေ့ရှိသော။ ဘာရိကဘာဝေန စ၊ ဝန်လေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ တုန္နကရဏေန စ၊ ချုပ်စပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းဖြင့်ရင်း။ ကိစ္ဆပရိဟရဏံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာဆောင်အပ်သော။ အာဏိဂဏ္ဌိကာဟတောတိ၊ ကား။ အာဏိနာ စ၊ စိုမယ်နဖြင့်ရင်း။ ဂဏ္ဌိယာ စ၊ အဆစ်အဖုဖြင့်ရင်း။ ဟတသောဘော၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော တင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ ရာဂစရိတသ၊ အား။ သပ္ပါယံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ အသ၊ ထိုရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကိလေ သသမုဒါစာရော၊ ကိလေသာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဒေါသစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဒိသာမုခန္တိ၊ ကား။ ဒိသာဘိမုခံ၊ အရပ်မျက်နှာသို့ရှေးရှု။ အဗ္ဘောကာသာဘိ မုခံ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်သို့ ရှေးရှု။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မဟာကဝိသိဏန္တိ၊ ကား။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ ။မောဟ စရိတသ၊ အား။ သေနာသနာဒီသု၊ တို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ ယံ၊ အကြင်သပ္ပါယကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဒေါသစရိ တသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ လျှင်တည်း။

အာယသ္မတော မေယိယတ္ထေရဿ ယထာ၊ အရှင်မေယိယမထေရ်အား၊ ကဲ့သို့။ ဝိတက္ကဝိစာဝနေသေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒရီမုခေတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတဝိဝရေ၊ တောင်ကြား၌။ ပရိတ္တန္တိ၊ ကား။ သုပ္ပသရာဝမတ္တံ၊ မန်းမျှ အိုးဖုံးမျှတည်း။

ပဘေဒပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်ရင်း။ နိဒါနပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဝနပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်ရင်း။ သပ္ပါယ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ ပရိစ္ဆေဒသဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒါကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝိဘာဝနာတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဇာနနဝိဘာဝ နာ၊ သိခြင်းကို ထင်စွာ ပြခြင်းတည်း။ ဧကစ္စကသိဏာနုဿတိဌာနမတ္တဿ၊ အချို့သောကသိုဏ်း, အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမျှ၏။ ဝါ၊ မျှကို။ (ကထိ တတ္ထ၌ စပ်) ပသဂ်ေန၊ စပ်လျဉ်းသဖြင့်။ ကထိတတ္ထာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေ စ တာဝ။ပ။ အာဝိကတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

[၁၃၀] ၄၇။ သခ်ါတနိဒ္ဒေသတောတိ၊ ကား။ သခ်ါတာနံ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာလီသာယာတိ၊ လေးဆယ်သောဟူ၍။ သရံၭာဝသေန၊ သရံၭာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနံ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ပြအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ နိဒ္ဒေသတော၊ အကျယ်ပြခြင်းအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ၄၀–သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဧတ္တကာနိ၊ ဤမျှသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ ဥပစာရဈာနာဝဟာနိ၊ ဥပစာရစျာန်ကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ ဧတ္တကာနိ၊ တို့သည်။ အပ္ပနာဈာနာဝဟာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပစာရပ္ပနာဝ ဟတော၊ တို့ကိုဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ဧတ္တကာနိ၊ တို့သည်။ ဧကဈာနိကာနိ၊ တခုသော စျာန်ရှိကုန်၏။ ဧတ္တကာနိ၊ တို့သည်။ တိကဈာနိကာနိ၊ စျာန်သုံးပါးအပေါင်းရှိကုန်၏။ (ဒုကပိသည်) ဧတ္တကာနိ၊ တို့သည်။ သကလဈာနိကာနိ၊ အလုံးစုံသော စျာန်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စျာနပ္ပဘေဒတော၊ စျာန်အပြားအားဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤစျာန်တို့၌။ အင်္ဂသမတိက္ကမော၊ အင်္ဂါကို ကျော်လွန် ခြင်းသည်။ ဧတေသု၊ ဤစျာန်တို့၌။ အာရမဏသမတိက္ကမော၊ အာရုံကို ကျော်လွန်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမတိက္ကမတော၊ ကျော်လွန်ခြင်းအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၄၀–သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဧတ္တကာနိ၊ ဤမျှသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ ဝမေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္တကာနိ၊ တို့ကို။ နဝမေတဗ္ဗာနိ၊ မပွားစေအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝမှနာဝမှ နတော၊ ခြင်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏတောတိ၊ ကား။ သဘာဝမ္မနိမိတ္တနဝတ္တဗ္ဗဝသေနစ၊ သဘောတရား, နိမိတ်, နဝတ္တဗ္ဗတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ စလိတာစလိတဝသေန စ၊ လှုပ်ရှားသည်, မလှုပ်ရှားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ အာရမ္မဏဝိဘာဝတော၊ အာရုံကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဘူမိတောတိ၊ ကား။ ကာမာဝစရာဒိဘူမိဝိဘာဝတော၊ ကာမာဝစရအစရှိသော ဘုံတို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ကဟဏာတောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန၊ ကြည့်ရှုခြင်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟဏဝိဘာဝတော၊ ယူခြင်းကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ပစ္စယတောတိ၊ ကား။ အာရုပ္ပါဒီနံ၊ အရူပစျာန်စသည်တို့၏။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်ဌင်း။ စရိယာနုကူလတောတိ၊ ကား။ ရာဂစရိယာဒီနံ၊ ရာဂစရိုက်စသည်တို့အား။ အနုကူလဘာဝတော၊ လျော်သည် ၏အဖြစ်အားဖြင့်ဌင်း။

ကမ္မဋ္ဌာနနီတိ၊ ကား။ အရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ယောဂကမ္မသ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှု၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနာနိ၊ ဖြစ်ရာဌာနတို့တည်း။ စတုက္ကဈာနိကာတိ၊ ကား။ စတုဗိဓရူပါဝစရဈာနဝန္တော၊ လေးပါးအပြားရှိသော ရူပါဝစရစျာန်ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ရူပါဝစရစျာန်တို့၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ–သဒ္ဒေါ ၏။ တေ၊ ဤစတုက္ကဈာနိကာ ဟူသောစကားကို။ စတုက္ကနယဝသေန၊ စတုက္ကနည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော ၏။ တိက စတုက္ကဈာနိကေသုတိ၊ ကား။ တိကဈာနိကေသု၊ တိကစျာန်နှင့်စပ်ဆိုင်ကုန်သော။ ပုရိမေသု၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့၌။ စတုက္ကဈာနိကေသု၊ ကုန်သော။ အာနာပါနကသိဏေသု၊ အာနာပါနနှင့် ကသိဏ်းတို့၌။ သေသေသူတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာဝသေသေသု၊ ကုန်သော။ ဧကဝီသတိယာ၊ ၂၁–ပါးသော။ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။

ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဟဒယရူပသ၊ မြင်အပ်ပြီးသော ဟဒယဝတ္ထုရှိသော။ သတ္တသ၊ သတ္တဝါ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာဒိကမ္မိကော၊ သည်။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတုံ၊ ပိုင်းခြားခြင်း သိခြင်းငါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ဣတ ရသ၊ ဤမှတပါးသော သတ္တဝါ ၏။ (စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတုံ၊ ငါ။) နဝ(သက္ကောတိ)၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသိဏ ဖရဏ်၊ ကသိဏ်းကို ဖြန့်ခြင်းသည်။ စေတောပရိယဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရသတ္တာနဉ္စ။ပ။ ဟောတိ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သြကာသေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ဆံပင်အစရှိသောမိမိ၏။ ဌိတောကာသေန၊ တည်ရာအရပ် ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လသ၊ လွှဉာဏ်၏။ သမ္ဘာဒိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာကာ ရေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တာနိ၊ ထိုကာယ ဂတာသတိနှင့်အသုဘတို့သည်။ ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ကာယဂတာသတိနှင့် အသုဘ တို့၌။ ဝမှနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ နေ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကောစိ၊ သူသည်။ သစေ ဝမေယျ၊ ငြားအုံ့။ တေန၊ ထိုပွါးစေခြင်းဖြင့်။ ကောစိ၊ သော။ ဂုဏော၊ သည်။ နေ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အာနိသံသာဘာဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေသုပနာတိ အာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ တမေ၀ အာနိသံသာဘာ၀ံ၊ ထိုအကျိုးအာနိ သင်၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝိ၀ရတိ၊ ဖွင့်ဆို၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝမိုတေသု၊ ပွားစေအပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ကုဏာပရာသိယေ၀၊ အကောင်ပုပ်အစုသည်သာလျှင်။ ဝမှတိ၊ ၏။ အ၀မိုတေပိ မပွားစေအပ်သော်လည်း။ ကာမရာဂ၀ိက္ခမ္ဘနာ၊ ကာမရာကို ခွါခြင်း သည်။ ဟောတိယေ၀၊ လျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာနိသံသာဘာ၀ေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိဘူတာတိ၊ ကား။ ဝိပုလာ ရမ္မဏာတာယ၊ ကျယ်ပြန့်သော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုပါကဋာ၊ ကောင်းစွာထင်ရှား၏။ ၀မိုတနိမိတ္တတာယ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော နိမိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အ၀ပ္ပမာဏာရမ္မဏ ဘာ၀ေန၊ အတိုင်းမသိကြီးကျယ်သော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဗျတ္တာ၊ အလွန်ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၁၃၁]ကေ၀လဿ၊ ကား။ သကလ၊ အလုံးစုံသော။ အနဝသေသ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ပထ၀ီ ဣမဿ ၀စနံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥပဋ္ဌာနာကာရေန၊ ထင်သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ နိမိတ္တသ၊ နိမိတ်ကို။ ဝမှနေန၊ ပွားစေခြင်းဖြင့်။ န(ဝုတ္တော) ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ လာဘိတ္တာတိ၊ ကား။ သာတိသယ၊ တကွ။ လာဘိတာယ၊

ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥက္ကံသဂတဝသိဘာဝတော၊ လွန်ကဲခြင်းသို့ရောက်သော ဝသီဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ထေရော၊ သိဂ်ါလပိတုမထေရ်သည်။ ပရမာယ၊ လွန်ကဲသော။ ဝသိပတ္တိယာ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အသမမ္ပဏ္ဍလေ၊ မြင်ကွင်း၌။ အသံ၊ မြင်းကို။ သာရေန္တော ဝိယ၊ မောင်းနှင်ဘိသကဲ့သို့။ ယတ္ထ တတ္ထ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အရပ်၌။ နိသိန္နောပိ၊ ထိုင်လျက်သော်လည်း။ ဌိတောပိ၊ ရပ်လျက်သော်လည်း။ တံစျာနံ၊ ထိုအဋ္ဌက စျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇ တေဝ၊ ဝင်စားသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထိုသိဂ်ါလပိတုမထေရ်အား။ သမန္တတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ၌။ နိမိတ္တံ၊ အဋ္ဌက နိမိတ်သည်။ ဝမ္ဘိတံ ဝိယ၊ ပွါးစေအပ်ဘိသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ထင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒိသာ သူတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝုတ္တာတိ၊ ကား။ ဓမ္မသဂ်ံဟေ၊ ဓမ္မသဂ်ံဏီပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ မဟန္တေတိ၊ ကား။ ဝိပုလေ၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော။ ဟိ၊ မှန်၏။ နိန္ဒထလာဒိ ဝသေန၊ ချိုင့်ဝှမ်းသောအရပ် မြင့်မောက်သောအရပ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကဒေသ၊ တစိတ်တ ဒေသ၌။ အဋ္ဌတွာ၊ မတည်မူ၍။ သမန္တတော၊ မှ။ ဂဟဏဝသေန၊ ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ တကိုယ်လုံး၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှန္တသ၊ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ၊ထိုနိမိတ်အာရုံသည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ မဟန္တေ၊ ကြီးသော။ သရီရေကိုယ်၌။ အပ္ပကေတိ၊ ကား။ သရီရသ၊ ၏။ ဧကဒေသေ၊ ၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ အပ္ပကေ ခုဒ္ဒကေ၊ သေးငယ်သော။ ဒါရကသရီရေ၊ သူငယ်၏ကိုယ် ၌။ ဧတေန္တိ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ အာဒီနဝန္တိ၊ ကား။ အသုဘ။ပ။ အာနိသံသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။

သေသာနိပိ နဝမေုတဗ္ဗာနီတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ ကသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပိစုပိဏ္ဍာဒိဝသေန၊ ဝါဂွမ်းစိုင်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တမ္ပိ၊ ထင်သည်သော်လည်း ဖြစ်သော်။ နိမိတ္တံ၊ အာနာပါနပဋိဘာဂ နိမိတ်သည်။ ဝါတသဃ်ာတသန္ဓိဿယံ၊ လေအပေါင်း အစုလျှင် မှီရာရှိ၏။ ဣတိ ကတွာ၊ သွင်း၍။ ဝါတရာသိယေဝ ဝမုတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သြကာသေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ကား။ နာသိ ကဂ္ဂမုခနိမိတ္တာဒိသြကာသေန၊ နှာသီးဖျား, မုခနိမိတ် အစရှိသော တည်ရာအရပ်ဖြင့်။ သပရိစ္ဆေဒ၊ အပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ အာနာပါနနိမိတ်ကို ပွါးစေရာ၌။ ဝါယော ကသိဏ ဝမုနေ ဝိယ၊ ဝါယောကသိဏ်းကို ပွါးစေရာ၌ဘဲ့သို့။ ကောစိ၊ သော။ ဂုဏော၊ သည်။ နု၊ မရှိ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝါတဝမုနမေဝ၊ လေ၏ပွါးခြင်းမျှသာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာဒီနဝတ္တာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ နု စ တေန အတ္ထော အတ္ထိတိ၊ ကား။ တေန သတ္တရာသိဝမုနေန၊ ထိုသတ္တဝါအစု၏ ပွါးခြင်းဖြင့်။ ပထဝီကသိဏာဒိဝမုနေ ဝိယ၊ ပထဝီ ကသိုဏ်းစသည်ကို ပွားစေရာ၌ဘဲ့သို့။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ပယောဇနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရိဂ္ဂဟဝသေနာတိ၊ ကား။ အပရိဂ္ဂဟိတသ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်သေးသော။ ဘာဝနာဝိသယသ၊ ဘာဝနာ၏အာရုံကို။ ပရိဂ္ဂဟဝသေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဝမုနဝသေန၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော နိမိတ် ကို ပွါးစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကောဝါသဒ္ဓိအာဝါသာဒိ နာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာယံ၊ ဘာဝနာ၌။ ယဒယန္တိ၊ ကား။ ယံ ပဋိဘာဂ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ အယံ ယောဂီ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရအရာ၌။ သီမာ သမ္ဘေဒေနေဝ၊ ဒဖြင့်သာလျှင်။ ဥပစာရဏ္ဍာနုပ္ပတ္တိ၊ ဥပစာရစျာန်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိမိတ္တာပ္ပတ္တိယာ၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ထင်ခြင်းဖြင့်။ နု၊ မဟုတ်။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ဈာနသ၊ ၏။ ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏာတာ၊ ပရိတ္တာ ဒိအာရမ္မဏာ၏ အဖြစ်သည်။ ကထံ၊ ဘယ်သို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပရိတ္တာ။ပ။ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကတိပယေ၊ အနည်းငယ်ကုန်သော။ သတ္တော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ မေတ္တာ ဒယော၊ တို့သည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ဏာမည်ကုန်၏။ ဗဟုကေ၊ များကုန်သော။ (သတ္တော ပရိဂ္ဂဟေတ္တာ ပဝတ္တာ မေတ္တာဒယော၊ တို့သည်။) အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အာကာသံ၊ ကို။ ကသိဏု ဂ္ဃါဋိမတ္တာ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါခြင်းဖြင့် ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နု ဝမေုတဗ္ဗံ၊ မပွါးစေအပ်။ ဣတိ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ယံ၊ အကြင် နဝမေုတဗ္ဗံ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့ံ။ တေန၊ ထိုပုဒ်နှင့်။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိကပ္ပဝေမေ အာရမ္ဓ ဏံ၊ ပရိကပ္ပကြောင့်ဖြစ်သော အာရုံကိုသာလျှင်။ ဝမေုတုံ၊ ငှါ။ သတ္တာ၊ ၏။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသောသဘာဝအာရုံကို။ နသတ္တာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဟိသတ္တာ သဘာဝ ဓမ္မံ ဝမေုတုန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၁၃၂] အာရုပ္ပါနံ၊ အရူပစျာန်တို့၏။ ပရိတ္တ အပ္ပမာ ဏာရမ္ဓဏာတာ၊ ပရိတ္တာရမ္ဓဏာအဖြစ် အပ္ပမာဏာရမ္ဓဏာအဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၌စပ်) ပရိတ္တကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသေ စ၊ သေးငယ်သော ကသိုဏ်းကိုခွါခြင်းဖြင့် ရအပ်သော အာကာသ၌ဌင်း။ ဝိပုလ။ပ။ကာသေ စ၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော ကသိုဏ်းကို ခွါခြင်းဖြင့် ရအပ်သော အာကာသ၌ဌင်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒသကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ အနိမိတ္တတ္တာတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂ နိမိတ္တာဘာဝါ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ မရှိ ခြင်းကြောင့်။

ပဋိဘောဂနိမိတ္တာရမ္ဓဏာနီတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဘူတာနိ၊ နိမိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္ဓဏာနိ၊ တို့တည်း။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသ၊ ၁၈–ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ သေသာနိ ဆာတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာ ရာ၊ တို့၎င်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဌာန်း၎င်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။

ကျမာနိဆ၊ ဤ ၆–ပါးတို့တည်း။ ဝိသဒ္ဒမာနပုဗ္ဗတာယ၊ စီးဆင်းသော ပြည်ပုပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုဗ္ဗက်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုရင်း။ ပဋ္ဌရမာန လောဟိတတာယ၊ ယိုထွက်သော သွေးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောဟိတက်၊ ကိုရင်း။ ကိမိန်၊ ပိုးလောက်တို့၏။ ပစလနေန၊ လှုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဋ္ဌဝက်၊ ကိုရင်း။ စလိတာရမ္ဘဏ်၊ လှုပ်ရှားသော အာရုံဟူ၍။ ဝုတ္တော်၊ ၏။ ဝါတပါနဝိဝရာဒီဟိ၊ လေသာပြူတင်းအပေါက် စသည်တို့မှ။ အန္တော ပဝိဋ္ဌသ၊ အခန်းတွင်းသို့ဝင်သော။ သူရိယာလောကာဒိ ကသ၊ နေရောင်စသည်၏။ စလနာကာရော၊ လှုပ်ရှားသော အခြင်းအရာသည်။ ပညာ ယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြဘာသမဏ္ဍလာရမ္ဘဏမ္ပိ၊ အရောင်ဝန်းအာရုံ ကိုလည်း။ စလိတာရမ္ဘဏ်၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိဘာဂ နိမိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ၊ နိမိတ်ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ သန္ဓိသိန္ဒမေဝါတိ၊ ကား။ သန္ဓေ၊ ငြိမ်သက်၏။ နိစ္စလမေဝ၊ မလှုပ်ရှားသည် သာလျှင်တည်း။

ဒေဝေသူတိ၊ ကား။ ကာမာဝစရဒေဝေသု၊ တို့၌။ (ကသ္မာ၊ ကား) တတ္တ၊ ထိုကာမာဝစရ နတ်ပြည်တို့၌။ အသုဘာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ ပဋ္ဌိကူလသ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော။ အာဟာရသ စ၊ ၏ရင်း။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ အသာသ ပဿာသနံ၊ တို့၏။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အာနာပါနသတိ စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော်၏။

ဒိဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သော။ ကရဏဘူတေန၊ ကရိဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ (ကရဏဘူတေန ပါ၌ဖြင့် နာဝိဘတ်၏ အနက်ကိုဖွင့်ပြသည်) ဂဟေတဗ္ဗာနိတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗဥဂ္ဂဟနိမိတ္တာနိ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသာ တိ၊ ကား။ ကာယ ဂတာ သတိယာ၊ ၏။ ဥစ္ဆုသသာဒီနံ၊ ကြံပင်ကောက်ပင်စသည်တို့၏။ ပတ္တေသု၊ အရွက်တို့၌။ ပစလမာန ဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏမုခေန၊ အထင်အရှားလှုပ်နေသော အဆင်းကို ယူခြင်းကို ရှေသွားပြုသဖြင့်။ ဝါတသ၊ လေ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟေ တဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝါယောကသိဏ် ဒိဋ္ဌဖုဋ္ဌေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော်၏။ နအာဒိကမ္မိကေန ဂဟေတဗ္ဗာနိတိ၊ ကား။ အာဒိကမ္မိကေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ ဘာဝနာရမ္ဘဝသေန၊ ဘာဝနာကို စ၍ အားထုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နပဋ္ဌပေတဗ္ဗာနိ၊ မဖြစ်စေအပ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟေဋ္ဌိမေ၊ အောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မ ဝိဟာရေ စ၊ ဈာန်တို့ကိုရင်း။ ကသိဏေသု၊ တို့၌။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနဋ္ဌ၊ ဈာန်ကိုရင်း။ အနဓိဂန္နာ၊ မရမူ၍။ သမ္ဘာဒေတုံ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေ ယျတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

ကျမေသု ပန၊ ကမ္မဋ္ဌာနေသူတိ ဇတ္ထ၊ ပါ၌၌။ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဒါဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အာရမ္မဏာနံ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ဈာနာနဋ္ဌ၊ တို့ကိုရင်း။ ဂဟဏ်၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သုခဝိဟာရသာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသ၊ ၏။ (ဤဋီကာ အဖွင့်ကို ထောက်သဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ သုခဝိဟာရသ ဝိပဿနာယဘာဝ သမ္ပတ္တိနံဟု အသီးသီး ဝိဘာဝျန္ဇနာ ရှိသင့်၏)

စ၊ ဆက်။ ဇောဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ အနုကူလာနိတိ၊ ဟူသော။ ဇော်၊ ဤစကားကို။ ဥဒုဝိပစ္စနီကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော စကားရပ်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗေတ ဇ္ဈိအာဒိ၊ သော စကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့ံ။ ရာဂဝိက္ခမ္ဘနသ၊ ရာဂကို ခွါခြင်း၏။ ဥပါယဘာဝတော၊ ပြီးစီးကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုကူလာနိ၊ လျော်ကုန် ၏။ အဋ္ဌ၊ တို့သည်။ အနုကူလာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) သေသေသု၊ တို့၌(လည်း)။ ဧဝံ၊ တည်း။ ဇေဋ္ဌ ဣတိ၊ ဟူသောဤပုဒ်သည်။ အနုသတိသု၊ တို့တွင်။ ဇော်၊ တခုသော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဣတိ၊ သို့။ အနုသတိ အပေက္ခံ၊ အနုသတိကို ငဲ့၏။ မောဟစရိတဝိ တဏ္ဍစရိတာပေက္ခံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုငဲ့သည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုမောဟစရိတဝိတဏ္ဍစရိတပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အညသာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အနုကူလသ၊ လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ လဗ္ဘနတော၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (မူသစ်၌အဖိုသည်) [၁၃၃] သဒ္ဒါ။ပ။တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ အတိ သပ္ပါယဝသေန၊ အလွန်သင့်လျော်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော်၏။ ။ဣမသ္မေသေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ဥဒုဝိပစ္စနီကံ၊ ဖက် ဖြစ်၏။ ဣမသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတိသပ္ပါယံ၊ လျော်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေ တဗ္ဗသ၊ ယူအပ်သော။ ဝိသေသသ၊ အထူး၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗစရိတာနံ၊ အလုံးစုံသော စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အနုကူလာနိ၊ လျော်ကုန်၏။ ပရိတ္တဇ္ဈိ၊ ကား။ သရာဝမတ္တံ၊ အိုးဖုံးမျှသော ကသိဏ်းတည်း။ အပ္ပမာဏဇ္ဈိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုအိုးဖုံးမျှထက်။ အဓိကပမာဏံ၊ လွန်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကသိဏ်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သုပ္ပသရာ ဝမတ္တံ၊ မန်းမျှ အိုးဖုံးမျှရှိသော ကသိဏ်းသည်။ ပရိတ္တံ၊ မည်၏။ ခလ မဏ္ဍလာဒိကသိဏ ဘာဝေန၊ ကောက်နယ်တလင်းအစရှိသော ကသိဏ်းဝန်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဋ္ဌဟိတံ၊ သော။ အဓိကပမာဏံ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကသိဏ်းသည်။ အပ္ပမာဏံ၊ မည်၏။

စတ္တာရော ဓမ္မာတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မနသိ ကရဏီယာ၊ နလုံးသွင်းအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဥတ္တာရီတိ၊ ကား။ သီလသမ္ဓဒါ၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းငင်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ကလျာဏမိတ္တ ရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း။ သပ္ပါယဓမ္မသန်၊ ငင်း။ ဝီရိယံ၊ ငင်း။ ပညာ၊ ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု ပဋ္ဌသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာနတော၊ တည် သည်မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အသုဘာတိ၊ ကား။ အသုဘဘာဝနာ၊ တည်း။ ဇောဒသသု၊ ကုန်သော။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဘာဝနာနုယောဂေါ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းတည်း။ မေတ္တာတိ၊ ကား။ အနောဓိသော ဝါ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ သြဓိတော ဝါ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တာ၊ သော။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ တည်း။ အာနာပါနဿတိတိ၊ ကား။ သောဠသ ဝတ္ထုကာ၊ ၁၆–ပါး သောဝတ္ထုရှိသော။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ၊ ဓိကို ပွားစေခြင်းတည်း။ ဝိတက္ကုပ္ပဋ္ဌေဒါယာတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာ ဝိတက္ကာနံ၊ တို့ကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒနတ္ထာယ၊ ပယ်ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အနိစ္စသညာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ သော။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ တည်း။ အသုဘနသမုဋ္ဌါတာယာတိ၊ ကား။ အသုဘီတိ၊ ငါဖြစ်၏ ငါဟုတ်၏ဟူ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ၊ ဖြစ်တတ်သော။ နဝဝိဓဿပိ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မာနဿ၊ ကို။ သမုစ္ဆိန္ဒနာယ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်း ငှါ။ ဟိသစ္စံ၊ မုန်း၏။ ဧတ္ထ၊ ဤမေယိယသုတ်၌။ ဧကဿေဝ၊ တပါးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့ကို ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ (တနည်း) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကဿ၊ တဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စတုစရိယတာယ၊ စရိုက် ၄–ပါးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်သည်။) နု၊ မဟုတ်ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗာကုသလ ဝိကွမ္ဘနာနိ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို ပယ်ခွါတတ်ကုန်သည်ရင်း။ သဗ္ဗကုသလပရိဗြူဟနာနိ၊ အလုံးစုံသောကုသိုလ်ကို ပွါးစေတတ်ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

ဧကဿေဝ၊ တဦးတည်းအားသာလျှင်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့ကို. ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မာ ရာဟုလော၊ သည်။ သဗ္ဗစရိတော စ၊ အလုံးစုံသော စရိုက်ရှိသည်လည်း။ နု(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဆိုလိုသော အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဝစနမတ္တေတိ၊ ကား။ အသုကကမ္မဋ္ဌာန်၊ ဤမည်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အသုကစရိတဿ၊ ဤမည်သော စရိုက် ရှိသောသူအား။ အနုကူလ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာဝစနမတ္တေ၊ ဆိုအပ်သောစကားမျှ၌။ အဓိပ္ပါယောတိ၊ ကား။ တထာဝစနဿ၊ ထိုသို့ဆိုခြင်း၏။ အဓိပ္ပါယော၊ ရည်ရွယ်ချက်အလိုကို။ သောပန၊ ထိုဆိုလိုသော အဓိပ္ပါယ်ကို ကား။ သဗ္ဗဠေတန္တိအာဒိနာ၊ စသည် ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတော ဧဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

၄၈။ ပိယော ဂရုတိအာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ ဝုတ္တာပဗ္ဗကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ကလျာဏာမိတ္တံ၊ ကို။ အတ္တာနော ။ပ။ ဂဟေတွာအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗဟုပရိဿယော၊ များသော ဘေးရန်ရှိသော။ အယံ အတ္တာဘာဝေါ၊ ကို။ ဌာနေယေဝ၊ သင့်လျော်သော နေရာ၌သာလျှင်။ မယာ၊ သည်။ နိယျာတိတော၊ အပ်နှင်းအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ သောမနဿမေဝ၊ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာဟိတိအာဒိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အတဇ္ဇနီယောတိ၊ ကား။ နု တဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ မကြိမ်းမောင်းအပ်သည်။ နု နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်အပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သွာယံ သောအယံ အတဇ္ဇနီယဘာဝေါ၊ သည်။ ဒေါဝစဿတာယ ဝါ၊ ဆိုဆုံးမနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း။ အာစရိယေ၊ ဆရာ၌။ အနိဝိဋ္ဌပေမတာယ ဝါ၊ သက်ဝင်သော ချစ်ခင်ကြည်ညိုခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဒုဗ္ဘရော ဝါတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ အာစရိယေ နု၊ သည်။ တဇ္ဇိယမာနော၊ ကြိမ်းမောင်း ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ကောပဠ္ဠ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုရင်း။ ဒေါသဠ္ဠ၊ ဒေါသကိုရင်း။ အပစ္စယဠ္ဠ၊ မနှစ်သက်မကြည်သာခြင်းကိုရင်း။ ပါတုကရောတိ၊ ၏။ ယော ဝါ၊ အကြင် ရဟန်းသည်မူလည်း။ [၁၃၄] အသ၊ ထို ဆရာ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဝါသေန၊ နေခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ပဏ္ဍမတိ၊ ဖဲသွား၏။ ဒုဝိဓောပိ၊ သော။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ အတဇ္ဇနီယော၊ မည်၏။ ဓမ္မေနာတိ၊ ကား။ သြဝါဒါနုသာသနီဓမ္မေန၊ ဆုံးမခြင်း ကဲမြစ်ခြင်းဟူသော တရားဖြင့်။ ဥဋ္ဌ ဂန္ဓဿ၊ ကား။ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိသဟိတံ၊ သစ္စာလေးပါး, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စသည်တို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဂန္ဓိရံ စ၊ နက်နဲသည်လည်းဖြစ်သော။ သုညတာပဋိသံယုတ္တဠ္ဠ၊ သုညတာနှင့် စပ်ယှဉ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ (သီဟိဠ်မှ၌ သုညတာ ပဋိသံယုတ္တံဝါဟု ဝါသဒ္ဒါနှင့်ရှိ၏) ကမ္မဋ္ဌာနဂန္ထံ၊ ကို။

တုမှာကမတ္ထာယာတိ ဝုတ္တောတိ၊ ကား။ သတပေါရိသေ၊ အသူတရာနက်သော။ ပပါတေ၊ ချောက်၌။ ပတတနေန၊ ခုန်ချ ခြင်းဖြင့်။ တုမှာကံ၊ တို့အား။ ကောစိ၊ သော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဃံ သေန္တောတိ၊ ကား။ မနုဿကဏ္ဌေန၊ လူမှုန့်ဖြင့်။ တုမှာကံ၊ တို့အား။ ကောစိ၊ သော။ အတ္ထော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဃံသေန္တော၊ ပွတ်တိုက်လျှင်။ နိရဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ အတ္ထာဘာဝံ၊ ကို။ ခေပေတုံ၊ ငှါ။ ဥဿဟေယျ၊ စွမ်းနိုင် ပါ၏။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ အဿာသပဿာသနိ ရုန္ဓနေန၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို ချုပ်စေခြင်းဖြင့်။ တုမှာကံ၊ တို့အား။ ကောစိ၊ သော။ ရောဂဝူပသမာဒိကော။ ရောဂါငြိမ်းခြင်းစသော။ အတ္ထော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ။တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ အာစရိယေ၊ ၌။ ဘတ္တိပဝေဒနမုခေန၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို ပြောကြားခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဝိရိယာရမ္ဘောဝေ၊ ဝီရိယကို ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဝေဒိတော၊ ပြောကြားအပ်၏။

၄၉။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအရာ၌။ ပဝတ္တိတွာပိ၊ ဖြစ်ပြီး၍လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာဝမ္ဘ၊ လာ၍။ ယတ္ထ၊ အကြင် တရားသဘော၌။ သေတိ၊ ကိန်းဝပ်၏။ သော၊ ထိုတရားသဘောသည်။ တဿ၊ ထိုစိတ်၏။ အာသယော၊ ကိန်းဝပ်ရာမည်၏။

(ကိမိ၀၊ ကား။) မိဂါသယော ဝိယ၊ သမင်၏ကိန်းဝပ်ရာကဲ့သို့တည်း။ အာသယော ဧ၀၊ အာသယသည်ပင်လျှင်။ အဇ္ဈာသယော၊ မည်၏။ သော၊ ထိုအဇ္ဈာသယသည်။ ဝိပန္နော၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော အဇ္ဈာသယ၀င်း။ သမ္ဘဋ္ဌော၊ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်သော အဇ္ဈာသယ၀င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိပန္နော၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော အဇ္ဈာသယသည်။ သဿတာဒိမိစ္ဆာဘိနိ၀েသနိဿိတာ၊ သဿတအစရှိသော မိစ္ဆာအယူကိုမှီ၏။ သမ္ဘဋ္ဌော၊ ကောင်းမြတ်ပြည့်စုံသော အဇ္ဈာသယသည်။ ဝဋ္ဋနိဿိတော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကိုမှီသော အဇ္ဈာသယ၀င်း။ ဝိ၀ဋ္ဋနိဿိတော၊ ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုမှီသော အဇ္ဈာသယ၀င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ ၏။ တေသု၊ တို့တွင်။ ဝိ၀ဋ္ဋနိဿိတော၊ မှီသော။ အဇ္ဈာသယော၊ ကို။ သမ္ဘဋ္ဌဇ္ဈာသယေနာတိ ဣဓ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နံ၊ ထိုအဇ္ဈာသယကို။ ဝိဘာ၀েန၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အလော ဘာ၀ဒီနံ ဝ০েနာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဆဟာကာရေတိတိ၊ ကား။ အလုဗ္ဘနာဒီဟိ၊ မလိုချင် မမက်မောခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမ္ဘဋ္ဌဇ္ဈာသယေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာ ဂိယာနံ၊ ကုန်သော။ သီလသမ္ဘဒါဒီနံ၊ သီလသမ္ဘဒါစသည်တို့ကို။ သာ၀ေန၀သေန စ၊ ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ လောကုတ္တရာနံ၊ ကုန်သော။ (သီလသမ္ဘဒါဒီ နံ၊ တို့၏) ဥပနိဿယဘာ၀েန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧတသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္ဘဋ္ဌော၊ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်သော။ အဇ္ဈာသယော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဋ္ဌဇ္ဈာသယော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အလောဘာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ အနေကဒေါ သ၀ိမေနတော စ၊ တပါးမက များစွာသော အပြစ်တို့ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ အနေ ကဂုဏာ၀ဟတောစ၊ များစွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဝိသေသ တော၊ အားဖြင့်။ ယောဂိနော၊ အား။ ဗဟုကာရာ၊ များစွာ ကျေးဇူးရှိကုန်၏။ ၀ါ၊ များစွာ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ တထာဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အလောဘာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ မစ္ဆေ၀ရမလာဒီနံ၊ ၀န်တိုခြင်း အညစ်အကြေး စသည်တို့၏။ ပဋိ္ဌ၊ ပကဿ ဘာ၀েန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပ၀တ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အလောဘော။ပ။ အာပ၀ေ့ယျာတိ၊ ဟူသော။ ဧတေ၊ ဤ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အလောဘော၊ သည်။ မစ္ဆေ၀ရမလသ၊ ၀န်တိုခြင်းအညစ်အကြေး၏။ ပဋိ္ဌ၊ ပကော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ အဒေါ သော၊ သည်။ ဒုသီလျမလသ၊ ဒုသီလျအညစ်အကြေး၏။ (ပဋိ္ဌ၊ ပကော၊ တည်း။) အမောဟော၊ သည်။ ကုသလေ သု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အဘာ ဝနာယ၊ မပွါးစေခြင်း၏။ (ပဋိ္ဌ ပကော၊ တည်း။)စ၊ ထိုမှတပါး၊ ဇ၀ေ၊ ဤသုံးပါးတို့တွင်။ အလောဘော၊ သည်။ ဒါနဟေတု၊ ဒါန၏ အကြောင်းတည်း။ အဒေါသော၊ သည်။ သီလဟေတု၊ တည်း။ အမော ဟော၊ သည်။ ဘာ၀နာဟေတု၊ တည်း။ စ၊ တပါး။ တေသု၊ တို့တွင်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ အနဓိကံ၊ မလွန်မူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) လုဒ္ဓသ၊ လိုချင်မက်မောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိကဂ္ဂဟဏတော၊ အပိုအလွန်ကို ယူခြင်းကြောင့်တည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ အနူနံ၊ မယုတ်မူ၍။ (ဂဏှာ တိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုဋ္ဌသ၊ ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ၀ါ၊ ဒေါသရှိသောသူ၏။ ဥနဂ္ဂဟဏတော၊ အယုတ်ကို ယူခြင်းကြောင့်တည်း၊ ၀ါ၊ (သူတပါး၏ ဂုဏ်ကို) ယုတ်လျော့စေလျက် ယူခြင်းကြောင့်တည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ အ၀ိ၀ရီတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ (ဂဏှာတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) မဋ္ဌသ၊ တွေ၀েသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိ၀ရီတဂ္ဂဟဏတော၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ယူခြင်းကြောင့်တည်း။

[၁၃၅] စ၊ တပါး။ ဇ၀ေ၊ တို့တွင်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓမာနံ၊ ရှိသော။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒေါသတော၊ အားဖြင့်။ ဓာ၀ရေန္တော၊ မှတ်လျက်။ ဒေါသေ၊ ၌။ ပ၀တ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ လုဒ္ဓေါ၊ လိုချင်မက်မောသောသူသည်။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ပဋိ္ဌာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ အဒေါ နေ၊ ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓမာနံ၊ ရှိသော။ ဂုဏံ၊ ကို။ ဂုဏတော၊ အားဖြင့်။ ဓာ၀ရေန္တော၊ မှတ်လျက်။ ဂုဏေ၊ ၌။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဒုဋ္ဌော၊ သူသည်။ ဂုဏံ၊ ကို။ မဂ္ဂေတိ၊ ချေဖျက်တတ်၏။ အမောဟန၊ ဖြင့်။ ယာထာ၀သဘာ၀ံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘောကို။ ယာထာ၀သဘာ၀တော၊ ဖြင့်။ ဓာ၀ရေန္တော၊ မှတ်လျက်။ ယာထာ ၀သဘာ၀ေ၊ ၌။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ မူဠှော၊ တွေ၀েသော သူသည်။ တစ္ဆံ၊ မှန်သည်ကို။ အတစ္ဆန္တိ စ၊ မှားသည်ဟူ၍၎င်း။ အတစ္ဆံ၊ မမှန်သည်ကို။ တစ္ဆန္တိ စ၊ မှန် သည်ဟူ၍၎င်း။ ဂဏှာတိ၊ ယူတတ်၏။ စ၊ တပါး။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ပိယ၀ိပ္ပယောဂဒုက္ခံ၊ ချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၀တ္ထုတို့နှင့် ကွေကွင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား) လုဒ္ဓသ၊ သူအား။ ပိယသဗ္ဗာ၀တောစ၊ ချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ၀တ္ထု၏။ ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပိယ ဝိပ္ပယောဂါသဟနတောစ၊ ချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ၀တ္ထုနှင့် ကွေကွင်းခြင်းကို သည်းမခံနိုင်ခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ အ၀ိပ္ပယသမ္ပယောဂဒုက္ခံ၊ မုန်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ၀တ္ထုနှင့်ယှဉ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုဋ္ဌသ၊ သူ၏။ အ၀ိပ္ပယသဗ္ဗာ ၀တော စ၊ မုန်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ၀တ္ထု၏ ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အ၀ိပ္ပယသမ္ပယောဂါသဟနတောစ၊ ကြောင့်၎င်းတည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။

ဣန္ဒိတာလာဘဒုက္ခ၊ အလိုရှိအပ်သည်ကို မရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိကသ္မာ၊ ကား။ အမူဋ္ဌသ၊ အား။ ဇတ္ထ၊ ဤလောကဌ်။ တံ၊ ထိုသို့ အလိုအတိုင်း ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကုတောလဘ္ဘာ၊ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိပစ္စဝေက္ခဏသဘ္ဘာဝတော၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

စ၊ တပါး။ ဇတ္ထ၊ တို့တွင်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိဒုက္ခံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အလောဘသ၊ ၏။ တဏှာပဋိပက္ခတော စ၊ တဏှာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဇာတိဒုက္ခသ၊ ၏။ တဏှာမူလကတ္တာ စ၊ တဏှာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ ဇရာဒုက္ခံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိက္ခ ဒေါသသ၊ ထက်မြက်သော ဒေါသရှိသောသူအား။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဇရာသမ္ဘဝတော၊ အိုခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ မရဏဒုက္ခံ၊ သေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သမ္မောဟမရဏံ၊ ပြင်းစွာ တွေဝေလျက် သေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ တံ စ၊ ထိုသို့သော ဆင်းရဲသည်လည်း။ အမူဋ္ဌသ၊ မတွေမဝေသော သူအား။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ တပါး။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ လူတို့အား။ (သုခသံဝါသတာ၊ ချမ်းသာစွာ အတူတကွ နေရသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ချမ်းသာစွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍ နေရခြင်းသည်။) အမောဟေ နဟ၊ ဖြင့်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရှင်ရဟန်းတို့အား။ (သုခသံဝါ သတာ၊ သည်။) အဒေါသေန ပန၊ ဖြင့်မူကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းရှင်လူတို့အားလည်း။ သုခသံဝါသတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ တပါး။ ဇတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ပေတ္တိဝိသယေ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌။ ဥပပတ္တိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ကား။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တဏှာယ၊ ဖြင့်။ ပေတ္တိဝိသယံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ အလောဘော စ၊ သည်လည်း။ တဏှာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ပေတည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ နိရယေ၊ ၌။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ကား။ ဒေါသေန၊ ဖြင့်။ စဏ္ဍဇာတိတာယ၊ ကြမ်းတမ်းသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေါသသ ဒိသံ၊ ဒေါသနှင့် အလားတူသော။ နိရယံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အဒေါသောစ၊ သည်လည်း။ ဒေါသသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ကား။ မောဟေန၊ ဖြင့်။ နိစ္စသမ္မူဠှံ၊ အမြဲတွေဝေသော။ တိရစ္ဆာနယောနိ ၊ မျိုးသို့၊ ဝါ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အမောဟော စ၊ သည်လည်း။ မောဟသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ပေတည်း။ စ၊ တပါး။ ဇတေသု၊ တို့တွင်။ အလောဘော၊ သည်။ ရာဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဂမနသ၊ ကပ်ခြင်း၏။ အဘာဝကရော၊ မရှိခြင်းကို ပြုတတ်၏။ အဒေါသော၊ သည်။ ဒေါသဝသေန၊ ဖြင့်။ အပဂမနသ၊ ဖဲခွါခြင်း၏။ (အဘာဝ ကရော၊ ၏။) အမောဟော၊ သည်။ မောဟဝသေန၊ ဖြင့်။ အမဗ္ဗေတ္တာဘာဝသ၊ အလယ်အလတ် သဘောမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၏။ (အဘာဝကရော၊ တတ်၏။)

[၁၃၆] စ၊ တပါး။ တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ ဇတေဟိ၊ ဤအလောဘ အဒေါသ အမောဟ တို့ဖြင့်။ ယထာ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ နေက္ခမ္မသညာ၊ ၎င်း။ အဗျာပါဒသညာ၊ ၎င်း။ အဝိဟိံသာသညာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိသော၊ ကုန်သော။ ဣမာ စ(သညာယော)၊ ဤသညာ တို့သည်၎င်း။ အသုဘ သညာ၊ ၎င်း။ အပ္ပမာဏသညာ၊ ၎င်း။ ဓာတုသညာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိသော၊ ကုန်သော။ ဣမာ စ သညာယော၊ တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ကာမသုခလ္လိကာနု ယောဂအန္တသ၊ ယောဂဟူသောအဖို့ အစွန်းအယုတ် တရားကို။ (ပရိဝဇ္ဇနံ၊ ကြဉ်ခြင်းသည်)။ အဒေါသေ နဟ၊ ဖြင့်။ အတ္တကိလမထာနုယောဂအန္တသ၊ ကို။ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇနံ၊ ကျင့်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊ ပါး။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ သ၊ ကို။ ပဘေဒနံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ ဗျာပါဒကာယဂန္ထသ၊ ကို။ (ပဘေဒနံ ဟောတိ၊ ၏။) အမောဟေန၊ ဖြင့်။ သေသဂန္ထဒ္ဒယသ၊ ကြွင်းသော ဂန္ထနှစ်ပါး အပေါင်းကို။ (ပဘေဒနံ ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ တပါး။ ပုရိမာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ ပုရိမာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော အလောဘ အဒေါသတို့ ၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ (ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ကုန်၏။) ပစ္ဆိမာနိ၊ ကုန်သော။ (ဒွေ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။) ပစ္ဆိမသော၊ နောက်ဖြစ်သော အမောဟ၏သာလျှင်။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ကုန်၏။

စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ အလောဘော၊ သည်။ အာရောဂျသ၊ ကျန်းမာခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အလုဒ္ဓေါ၊ လောဘမကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောဘနီယမ္မိ၊ လိုချင်မက်မောဖွယ် ဖြစ်သော်လည်း။ အသပ္ပါယံ၊ ကို။ နိ သေဝတိ၊ မမှီဝဲ၊ တေန၊ ကြောင့်။ အရောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒေါသော၊ သည်။ ယောဇနသ၊ ပျိုမျစ်နနယ်ခြင်း ၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ကား။ အဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသမကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝလိတပလိတာဝဟေန၊ အရေတွန့်ခြင်း ဆံပင်ဖြူခြင်းကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒေါသဂ္ဂိနာ၊ ဒေါသမီးဖြင့်။ အဋ္ဌယုမာနော၊ မလောင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒီဃရတ္တော၊ ပတ်လုံး။ ယုဝါ၊ ပျိုနုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အမောဟော၊ သည်။ ဒီဃာယုကတာယ၊ အသက်ရှည်ခြင်း၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ကား။ အမူဠ္ဠော၊ မတွေဝေ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟိတာဟိတံ၊ အကျိုးရှိ အကျိုးမဲ့ကို။ ဥတ္တာ၊ ၍။ အဟိတံ၊ ကို။ ပရိဝဇ္ဇေန္တောစ၊ ကြဉ်ရှောင်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ ဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားရှိသော အမှုကို။ ပဋိသေဝမာနောစ၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်၍ ရင်း။ ဒီဃာယကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ အလောဘော၊ သည်။ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ စီးပွါးဥစ္စာပြည့်စုံခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) စာဂေန၊ ဖြင့်။ ဘောဂပဋိလာဘတော၊ စီးပွါး ဥစ္စာကို ရခြင်းကြောင့်တည်း။ အဒေါသော၊ သည်။ မိတ္တသမ္ပတ္တိယာ၊ မိတ်ဆွေနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ မိတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိလာဘတော စ၊ ရခြင်းကြောင့်ရင်း။ အပရိဟာနတော စ၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ အမောဟော၊ သည်။ အတ္တ သမ္ပတ္တိယာ၊ မိမိပြည့်စုံခြင်း၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ကား။ အမူဠ္ဠော၊ သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဟိတမေဝ၊ အကျိုးရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမ္ဘာဒေတိ၊ စေ၏။ စ၊ တပါး။ အလောဘော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌဝိဟာရသ၊ ရ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒေါသော၊ သည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရသ၊ ၏။ အမောဟော၊ သည်။ အရိယဝိဟာရသ၊ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။)

စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ သကပက္ခေသု၊ မိမိဘက်သားဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တ သခ်ါရေသု၊ သတ္တသခ်ါရတို့၌။ နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုမိမိဘက်သားဖြစ်သော သတ္တဝါသခ်ါရတို့၏။ ဝိနာသေန၊ ဖြင့်။ အဘိသင်္ခေတုကသ၊ ငြိကပ်တွယ်တာခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဒုက္ခသ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ ပရပက္ခေသု၊ ကုန်သော။ (သတ္တသခ်ါရေသု နိဗ္ဗုတော ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ ကသ္မာ၊ ကား။ အဒုဋ္ဌသ၊ အား။ ဝေရီသုပိ၊ ၌သော်လည်း။ ဝေရိသညာယ၊ ရန်သူဟူသော အမှတ်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ ဥဒါသီနပက္ခေသု၊ ကြားနေဘက်သား ဖြစ်ကုန်သော။ (သတ္တသခ်ါရေသု နိဗ္ဗုတော ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အမူဠ္ဠသ၊ အား။ သဗ္ဗာဘိသင်္ခတာယ၊ အလုံးစုံတို့၌ကပ်ငြိခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။

[၁၃၇] စ၊ တပါး။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ အနိစ္စဒဿနံ၊ အနိစ္စကို။ မြင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ လုဒ္ဓေါ၊ သူသည်။ ဥပဘောဂါသာယ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌ လိုလားသဖြင့်။ အနိစ္စေပိ၊ မမြဲသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ နပဿတိ၊ မရှုမြင်။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခဒဿနံ၊ ဒုက္ခကိုမြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ကား။ အဒေါသဇ္ဈာသယော၊ အဒေါသအဇ္ဈာသယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရိစ္ဆဒ္ဒအာဃာတဝတ္ထု ပရိဂ္ဂဟော၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော အာဃာတဝတ္ထုကို သိမ်းဆည်းခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သခ်ါရေယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဒုက္ခတော၊ ဟု။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ အနတ္တဒဿနံ၊ အနတ္တကို မြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ကား။ အမူဠ္ဠော၊ သည်။ ယာထာဝဝဟာရကုသလော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ယူခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်ဖြစ်၍။ အပရိဏာယက၊ ရှေ့ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်ကင်းသော။ ခန္ဓပဋိပါဋိ၊ ကို။ အပရိဏာယ ကတော၊ အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေတိ၊ သိ၏။ စ၊ တပါး။ ဧတေဟိ၊ ဤအလောဘ အဒေါသ အမောဟတို့ဖြင့်။ အနိစ္စဒဿနာဒီနိ၊ အနိစ္စကို မြင်ခြင်း စသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေပိ၊ ဤအလောဘ အဒေါသ အမောဟတို့သည်လည်း။ အနိစ္စဒဿနာဒီဟိ၊ အနိစ္စကိုမြင်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အနိစ္စဒဿနေန၊ အနိစ္စကို မြင်ခြင်းဖြင့်။ အလောဘော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အဒေါသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အနတ္တဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အမောဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ဘာ၊ စွာ။ ဥတ္တာ၊ သိပြီး၍။ ဝါ၊ သိလတ်သော်၊ ဝါ၊ သိလျက်။ တသ၊ ထိုတရား၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ပိဟံ၊

တောင့်တခြင်း တဏှာကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဥပ္ပါဒေယျ နာမ၊ ဖြစ်စေရာအံ့နည်း။ သခ်ါ ရေဝါ၊ တို့ကိုမူလည်း။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သိလျက်။ အပရမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အစ္ဆန္တတိခိဏံ၊ အလွန်ထက်မြက်သော။ ကောဒေကွဲ့၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ဟူသော ဆင်းရဲကို။ ကော၊ သည်။ ဥပ္ပါဒေယျ နာမ၊ နည်း။ အတ္တာသုညတဉ္စ၊ အတ္တဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဗုဒ္ဓိတွာ၊ ၍၊ ဝါ၊ သော်၊ ဝါ၊ လျက်။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္မောဟံ၊ သို့။ ကော၊ သည်။ အာပဇ္ဇေယျ နာမ၊ ရောက်ရာ အံ့နည်း။ (ဤတွင် သာဓကအဋ္ဌကထာပါဠိ၏ အနက်ပြီး၏။)]

တေန၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံ။ပ။ သမ္မန္နဏ္ဏာသယောတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇေ။ပ။ ပါပုဏာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တေ အဏ္ဏာသယေ၊ တို့ကို။ ပါဠိယာဝ၊ ပါဠိဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၄ါ။ ယထာဟာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဆာတိ၊ ကား။ ဂဏာနပရိစ္ဆေဒေါ၊ အရေအတွက်ကို ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ အဏ္ဏာ သယာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆိန္နခမ္မနိဒဿနံ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ညွှန်ပြသောပုဒ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါး စုံကို။ ဇေဏ္ဍေ၊ တပေါင်းတည်း။ ကတွာ၊ ၍။ အဏ္ဏာသယာ၊ တို့သည်။ ဆဗ္ဗိဓာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗောဓိ သတ္တာတိ၊ ကား။ ဗုဇ္ဈနကသတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိလတ်သော သတ္တဝါတို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိဉာဏ်၌။ နိယတဘာဝေန၊ ကိန်းသေမြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သတ္တာ လဂ္ဂါ၊ ငြိကပ်သော သူတို့တည်း။ အဓိမုတ္တာ၊ နှလုံးသွင်းကုန်သော သူတို့တည်း။ တန္နိန္နာ၊ ထိုဗောဓိဉာဏ်သို့ ညွှတ်ကုန်သော။ တပ္ပေါဏာ၊ ကိုင်းရှိုင်းကုန်သောသူတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗောဓိပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တီတိ၊ ကား။ ယထာဘိ နီဟာရံ၊ ရှေးရှုဆောင်သည်အားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ ဆုတောင်း အားလျော်စွာ။ အတ္ထနာ၊ သည်။ ပတ္ထဗ္ဗဗောဓိယာ၊ ရောက်အပ် သောဗောဓိဉာဏ်၏ ပရိပါစနာယ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းငှါ။ ဘဝန္တီ၊ ကုန်၏။ အလောဘဏ္ဍာသယာတိ၊ ကား။ အလုဇ္ဇနာကာ ရေန၊ မလိုချင် မမက်မောသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တအဏ္ဏာ သယာ၊ ဖြစ်သော အဏ္ဏာသယရှိကုန်၏။ အာဒိတော၊ ၌။ မယံ၊ တို့သည်။ ကထံ နု ခေါ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ စ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌ဌင်း။ သဗ္ဗဒါစ၊ အခါခပ်သိမ်း ၎င်း။ အလုဒ္ဓါ ဇေ၊ မလိုချင် မမက်မောကုန်သည်သာလျှင်။ ဟေသာမ၊ ဖြစ်ရပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဝတ္တ အဏ္ဏာ သယာ၊ ကုန်၏။) မဏ္ဍေ စ၊ အလယ်၌လည်း။ အလုဇ္ဇနဝသေနေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္ဆာ စ၊ နောက်၌လည်း။ တသေဝ၊ ထိုမလိုချင်မမက်မောခြင်းကိုသာလျှင်။ ရောစနာဝသေန၊ နှစ်သက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တအဏ္ဏာသ ယာ၊ ကုန်၏။ လောဘေ ဒေါသ ဒဿဝိနောတိ၊ ကား။ လုဇ္ဇနလက္ခဏာ၊ လိုချင်မက်မောခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ လောဘေ၊ ၌။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဒီနဝ ဿာဝိနော၊ အပြစ်ကို မြင်လေ့ရှိကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ် သည်။ တဿ အဏ္ဏသယဿ၊ ကို။ ဇေဒေသတော၊ အားဖြင့်။ ဗြူဟနာကာ ရဒဿနံ၊ ပွါးစေသောအခြင်းအရာကို ပြကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ လောဘေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ စ၊ ကိုဌင်း။ အလော ဘေ၊ ၌။ အာနိသံသံ စ၊ ကိုဌင်း။ ပဿန္တဿ၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အလောဘဏ္ဍာယယော၊ ယသည်။ ပရိဝမ္ဘတိ၊ တိုးပွါး၏။ တတ္ထ၊ ထိုလောဘ အလောဘတို့၌။ သွာယံ အာဒီနဝါနိသံသဒဿနဝိဓိ၊ ထိုအပြစ်အကျိုးတို့ကို ရှုမြင်သာ အစီရင်ကို။ ဝိဘာဝိတောယေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ [၁၃၈] အယံ ပန၊ သည်ကား။ ဝိသေ သော၊ တည်း။ နေက္ခမ္မန္တိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်တည်း။ တဒင်္ဂ ဝိဝေကောစ၊ သည်ဌင်း။ ဝိက္ခမ္ဘန ဝိဝေကော စ၊ သည်ဌင်း။ ကာယဝိဝေကော စ၊ သည်ဌင်း။ စိတ္တဝိဝေကော စ၊ သည်ဌင်း။ ပဝိဝေကော၊ မည်၏။ နိဿရဏံ၊ ဏဟူသည်။ နိဗ္ဗာန်၊ တည်း။ သဗ္ဗဘဝဂတိသူတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု စ၊ တို့၌ဌင်း။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ ဂတိသု စ၊ တို့၌ဌင်း။ တဒဓိမုတ္တတာ ယာတိ၊ ကား။ ယဒတ္တံ၊ အကြင်သမာဓိ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာနုယောဂေါစ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းသည်ဌင်း။ ယဒတ္ထာ၊ အကြင်သမာဓိနိဗ္ဗာန် အကျိုးရှိသော။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်ဌင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒဓိမုတ္တေန၊ ထိုသမာဓိနိဗ္ဗာန်ကို နှလုံးသွင်းညွှတ်ကိုင်းသည်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမာဓေ ဓိမုတ္တေ နာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၅၀။ ကိ" စရိတောသီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ နု ဇာနာမိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝေဒေယျ၊ အံ့။ ကေ ဝါ တေ ဓမ္မာ ဗဟုလ် သမုဒါစ ရန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ကိ" ဝါတိ၊ ကား။ ကိ" ၊ အဘယ်မည်သော။ အသုဘံ ဝါ၊ အသုဘကိုသော်ဌင်း။ အနုဿတိဌာနံ ဝါ၊ ကိုသော်ဌင်း။ အညံ ဝါ၊ တပါးသော ကမ္မဌာန်းကိုသော်ဌင်း။ ကိ"တေမနသိ ကရောတော ဖာသု ဟောတီတိ၊ ကား။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဇေဂ္ဂဘာဝေန၊ တခုတည်းသော အာရုံအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုခံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ စိတ္တံ နမတီတိ၊ ကား။ ပကတိ ယာဝ၊ ပကတိအားဖြင့်သာလျှင်။ အဘိရတိဝသေန၊ ဟော်မွေ့သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နမ ၏တိ၊ ညွှတ်သနည်း။ ဇေဝမာဒီဟိတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဣရိယာပထာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်ဟောဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေပိ၊ ထိုဣရိယာပထ်စသည်တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗသ၊ ခပ်သိမ်း သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဇေ၊ သတော၊ အားဖြင့်။ ဗျာဘိစာရိနော ဇေ၊ အနေကန်တို့သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ နှစ်သွယ်နှစ်ခွရှိသည်သာ လျှင်။ နု(ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမုဒါစာရော၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ၊ မေးအပ်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အသုကဉ္စ အသုကဉ္စ မနသိကာရဝိဓိ၊ ဤမည်ဤမည်သော နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကိုလည်း။ ကတိပယဒိဝသံ၊ ရက်အနည်းငယ်မျှ၊ ဝါ၊ နှစ်ရက် သုံးရက်။ အနုယုဉ္ဇာဟိ၊ လော့။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။

ပကတိယာ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနသာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ (ဝုတ္တं ၌စပ်) ယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ယူခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သဗ္ဗာ ယဝသေန ဝါ၊ သရဗ္ဗာယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ မနသိကာရဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ကတပရိစယံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အလေ့အကျက်ရှိသော ရဟန်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတံ၊ ၏။ ဧကော ဒွေနိသဇ္ဇနီတိ၊ ကား။ ဧကော ဝါ၊ တခုသော်လည်းဖြစ်သော။ ဒွေ ဝါ၊ နှစ်ခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဏှသနာနိ၊ ပူးနွေးသော နေရာတို့ကို။ သဗ္ဗာယံ၊ ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြီး၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သမ္မုခါဝ၊ မျက်မှောက်၌သာလျှင်။ အဓိယာပေတွာ၊ ရွတ်ဆိုစေ၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ သော၊ ထိုတပည့် ရဟန်းသည်။ အညတ္ထ၊ တပါးသော အရပ်သို့။ ဂန္တုကာမော၊ ရှိသည်။ စေ(ဟောတိ) အံ့။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သန္တိကေ ဝသန္တသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဂတာဂတကွဏော၊ လာတိုင်းလာတိုင်းသော ခဏ၌။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ပုံကို။ သုတွာ၊ ကြားနာပြီး၍။ (သုတွာ သုတွာ သီမှ) ကထေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကတသာတိ၊ ကား။ ကတသာ။ ပြုအပ်ပြီးသော။ ကသိဏသာ၊ ကို။ တံ တံ အာကာရန္တိ၊ ကား။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။ ပဒပဒတ္ထာဓိပ္ပါ ယသြပမ္မာဒိကံ၊ ပုဒ်, ပုဒ်၏အနက်, အဓိပ္ပါယ်, ဥပမာအစရှိသော။ အတ္တနော ဉာဏသ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ မိမိ၏ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်သော။ တံ တံ အာကာရံ၊ ကို။ ယံ ယံ၊ ယင်းသို့ ယင်းသို့သော အခြင်းအရာကို။ နိမိတ္တန္တိ၊ နိမိတ်ကိုဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ (နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ ဟူသော စကားရပ်၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပေသတည်း။ (တနည်း) အတ္တနော ဉာဏသ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ သော။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာကို။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တံတံ အာကာရံ၊ ကို။ ဥပနိဗန္ဓိတွာ တိ၊ ကား။ ဥပနေတွာ၊ ကပ်လျက်။ နိဗဒ္ဓံ ဝိယ၊ မြဲစွာ ဖွဲ့ချည်အပ်သကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အပမုဿန္တံ၊ မမေ့သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ၊ သို့။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌိတသတိတာယ၊ ထင်သော သတိရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ အမှန် နိမိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သမ္ဘဝနကာရိတာယ၊ သမ္ဘဝဉ်ဉာဏ်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ သုဏာန္တေန၊ နာသောရဟန်းသည်။ တန္တိ၊ တံဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်ပြီးသော။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ နိဿယ၊ ၍။ ဣတရသာတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဂဏှန္တသ၊ မသင်ယူသော ရဟန်းအား။ ကသိဏံ ပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ ပကာရသ၊ အပြား၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်တို့၌။ အသေသိတတ္ထာ၊ အကြွင်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်သတည်း။

ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣတိ၊ ကား။ တတိယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၄–ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၁၃၉–၁)

[၁၃၉] ၅၁။ ဖာသု ဟောတီဘိ၊ ကား။ အာဝါသသပ္ပါယာဒိလာဘေန၊ ယစသည်ကို ရသဖြင့်။ မနသိကာရဖာသုတာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်သည်။ ဘာဝနာနုကူလတာ၊ ဘာဝနာအားလျော်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိ သောဝေဇ္ဇေနာတိ၊ ကား။ တေသံ တေသံ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုထိုအသိခက်သော အဖုအဆစ်ဌာနတို့ကို။ ဆိန္ဒနဝေန၊ အားဖြင့်။ ဝိသောဝေဇ္ဇေန၊ သုတ်သင်စင်ကြယ်စေသည်ဖြစ်၍။ အကိလမဇ္ဇောယေဝါတိ၊ ကား။ အကိလဇ္ဇကာယော ဧဝ၊ မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကာယကိလမထေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရသ၊ ၏။ အဇ္ဇရာယော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနဇ္ဇိ၊ ကား။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့်ရင်း။ အဓိပ္ပါယတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဒုဗ္ဗိနိဝေဓတာယ၊ ဖောက်ထွင်းနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဏ္ဌာဘူတံ၊ အဖုအဆစ်သဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ အရာဌာနကို။ ဆိန္ဒိတ္တာတိ၊ ကား။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ အတ္ထသစ၊ ကိုရင်း။ အဓိပ္ပါယသ စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘာဝေနေန၊ ထင်ရှား စေသဖြင့်။ ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ၍။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ သုပါကဋံ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သုဝိသုဒ္ဓဇ္ဇိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ သော။ နိဂုမ္ဗံ၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသော။ နိဒ္ဒေ၊ အထုံးအဖွဲ့ မရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အနုနုဗ္ဗပဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ

၅၂။ အညတရေနာတိ၊ ကား။ အညတရေနာပိ၊ တပါးပါးနှင့်သော်လည်း။ အနေကေဟိ၊ များစွာတို့နှင့် (ပြည့်စုံပါမူ)။ ပဂေဝ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မဟဇ္ဇဘာဝေါ၊ ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ မဟတ္တာ၊ မည်၏။ သေသေသု၊ ပုဒ်တို့၌။ တထာ၊ တူတည်း။ သောဏ္ဍာဝါ၊ ကျောက်ရေကန်ရှိသော ကျောင်းသည်။ သောဏ္ဍီ၊ မည်၏။ ပဏ္ဍဇ္ဇိအာဒီသု၊ ပဏ္ဍ ဣ၊ သို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ တထာ၊ တည်း။ ဗောဓိအင်္ဂဏာဒီသု၊ ဗောဓိယင်ပြင်စသည်တို့၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို။ ဣဓ၊ ဣ၊အရာ၌။ ဝတ္တဇ္ဇိ၊ ဝတ်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါနီယဃဋံ ဝါ ရိတ္တဇ္ဇိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဒ္ဒိတာ ယာတိ၊ ကား။ ပဝိဋ္ဌပဝိဋ္ဌာနံ၊ ဝင်လာတိုင်း ဝင်လာတိုင်းသော ရဟန်းတို့အား။ ဒါနေန၊ ပေးလှူခြင်းဖြင့်။ ပရိကိ္ခဏာယ၊ ကုန်ပြီး လတ်သော်။ ဇိဏ္ဏဝိဟာရေပိ၊ အိုမင်းဆွေးမြည့်သော ကျောင်း၌သော်လည်း။ ယတြ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အာယ သ္မာ၊ သည်။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ။ သမဏာဓမ္မံ၊ ကို။ ကရောတု၊ ပါလေ့။ မယံ၊ တို့သည်။ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမ၊ စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ပါကုန်အံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒဇ္ဇိ၊ ငြားအံ့။ ဧဝရူပေ၊ ဣ၊သို့သဘောရှိသော ကျောင်း၌။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ နယော၊ ကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ရသော်လည်း။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ နှ ဝုတ္တော၊ ဣ၌ မဆိုအပ်။

မဟာပထဝိဟာရေတိ၊ ကား။ မဟာပထသမီပေ၊ လမ်းကြီး၏အနီးဖြစ်သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ဘာဒေနဒါ ရုဒေါဏိ ကာဒီနီတိ၊ ကား။ ရဒေနဘာဒေနာနိ၊ ဆိုးရေအိုးတို့ဝင်း။ ရဒေနတ္ထာယ၊ ဆိုးရေအလို့ငှါ။ ဒါရု၊ သစ်သားဝင်း။ ဒါရုမယ ဒေါဏိကာ၊ သစ်သားဖြင့်ပြီးသော ရေစားကျင်းဝင်း။ ရဒေနပစနဋ္ဌာနံ၊ ဆိုးရေ ကြိုရာအရပ်ဝင်း။ ဓောဝနဖလကံ၊ သင်္ကန်းဖွပ်လျော်ရာဖျဉ်ချပ်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနိ၊ ဣ၊သို့အစရှိသည်တို့တည်း။ သာကဟာရိကာတိ၊ ကား။ သာကဟာရိနိယော၊ ဟင်းရွက်ကို ဆောင်လေ့ ခူးလေ့ရှိကုန်သော။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ ဝိသဘာဂသဒ္ဒေါ၊ ဟူသည်။ ကာမဂုဏူပသံဟိတော၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော။ ဂီတ သဒ္ဒေါ၊ သီချင်းသံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒဇ္ဇိ၊ ကုန်၏။ ကေဝလောပိ၊ သက်သက်လည်း ဖြစ်သော။ ဣတ္ထိသဒ္ဒေါ၊ မိန်းမ၏အသံသည်။ ဝိသဘာဂသဒ္ဒေါ ဧဝ၊ သဘောမတူသော သူ၏အသံမည်သည် သာလျှင်တည်း။ တတြာတိ၊ ကား။ ပုပ္ဖဝဏ္ဏေ၊ ပန်းရှိသော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ တာဒိသောယေဝါတိ၊ ကား။ တတ္ထသ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဂဟေတွာတိအာဒိနာ၊ ဣ၊သို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပဏ္ဍဝဏ္ဏေ၊ ဟင်းရွက်ရှိသော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ခဲ့ပြီ။ တာဒိသောယေဝ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ ပုပ္ဖဟာရိကာယော၊ ပန်းခူးသော မိန်းမတို့သည်။ ပုပ္ဖံ၊ ကို။ သြစိနဇ္ဇိယော၊ ခူးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လဲလှယ်၍ဆိုအပ်၏။ အယံ၊ သည် ကား။ ဣဓ၊ ဣ၌ပန်းရှိသောကျောင်း၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ပတ္ထနီယေတိ၊ ကား။ တတ္ထ ထိုကျောင်း၌။ ဝသန္တေသု၊ တို့၌။ သမ္ဘာဝနာဝသေန၊ ရှိုးမွမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပသက်မနာဒိနာ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းစသည်ဖြင့်။ ပတ္ထေတဗ္ဗေ၊ တောင့်တအပ်သော။ တေန၊ ကြောင့်။ လောကသမ္မတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒက္ခိဏာဂိရိတိ၊ ကား။ မဂဓဝိသယေ၊ မဂဓတိုင်းအရပ်၌။ ဒက္ခိဏာဂိရိ၊ အရပ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒဇ္ဇိ၊ ကုန်၏။

[၁၄၀] ဣဋ္ဌာနိစ၊ ဣဋ္ဌာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနိဋ္ဌာနိစ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသဘာဂါရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အနိဋ္ဌာနံ၊ အနိဋ္ဌအာရုံတို့ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဃဋ္ဋေဟိ နိယ်သဇ္ဇိယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒဗ္ဗူပက ရဏာယောဂ္ဂါ၊ အိမ်၏ အစိတ်အပိုင်း အသုံးအဆောင်ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်ကုန်သော။ ရုက္ခာ၊ တို့သည်။ ဒဗ္ဗူပကရဏာရုက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။

ပန၊ တပါး။ ယော ဝိဟာရော၊ သည်။ (ယောဟု အစွဲကိုပြသည်)။ ခလန္တိ၊ ကား။ ခညကရဏာဌာနံ၊ စပါးနယ်ရာ အရပ်တည်း။ သသံ၊ ကောက်ပင်ကို။ ခါဒိ' သု၊ စားကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဂါဝေါ၊ တို့ကို။ ရုန္ဓန္တိ၊ ပိတ်ဆို့ကုန်၏။ ဥဒက ဝါရန္တိ၊ ကား။ ကေဒါရေသု၊ လယ်တို့၌။ သဿနံ၊ ကောက်ပင်တို့အား။ ဒါတဗ္ဗဥဒက ဝါရံ၊ ပေးအပ်သော ရေအလုည့်ကို။ အယမ္ပိ တီ၊ ကား။ မဟာသံဃဘောဂေါ၊ သံဃာ၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော များစွာသော လယ်ယာချောင်းမြောင်းရှိသော။ ဝိဟာရောပိ၊ ကိုလည်း။ ။ကမ္မဋ္ဌာနိကေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်နေသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝါရိယ မာနာ၊ တားမြစ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။

သမုဒ္ဒသာမုဒ္ဒိကနဒီနိဿိတံ၊ သမုဒ္ဒရာ, သမုဒ္ဒရာနှင့်စပ်သော မြစ်ကိုမှီသော။ ဥဒကပဋ္ဌနံ၊ ရေဆိပ် လှေဆိပ်ကို။ ။ မဟာနဂရာနံ၊ မြို့ကြီးတို့၏။ အာယဒ္ဓါရဘူတံ၊ ဘဏ္ဍာ၏ဝင်ပေါက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဋ္ဌဝိမုခါဒိနိဿိတံ၊ တောအတွင်စသည်ကို မှီသော။ ထလပဋ္ဌနံ၊ ကုန်းဆိပ်လှည်းဆိပ်ကို။ ။အပ္ပသန္နာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထိုရဟန်းအား။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ဖာသုဝိဟာရော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ရာဇမနုဿ၊ မင်း၏ လူတို့သည်။ ဝါ၊ မင်းချင်းယောကျ်ားတို့သည်။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။

သမောသရဏောနာတိ၊ ကား။ ဣတော စိတော၊ ထိုမှဤမှ။ သဠ္ဠရဏောန၊ မပြတ်သွားလာခြင်းကြောင့် ဝါ၊ သွားလာရာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပပါတေတိ၊ ကား။ ပပါတသီသေ၊ ချောက်ကမ်းပါးထိပ်၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ဂီတသဒ္ဒေန၊ သီချင်းသံကြောင့်။ ဣဓ၊ သို့။ အာဂတံ၊ လာသောရဟန်းကို။ ပပါတေ၊ ချောက်၌။ ပါတေတွာ၊ ကျစေ၍။ ခါဒိဿာမိ၊ စားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဂါယိ၊ သီဆို၏။ ဝေဂေန ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ အာဂန္နာ၊ ၍။ ကုဟိ' သို့။ ယာသိ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ခန္ဓေ၊ ပခုံး၌။ ဂဟေတွာ၊ ဆွဲကိုင်၍။

ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိ' ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိဟာရသာမန္တာ၊ ကျောင်း၏အနီး၌။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို။ လဒ္ဓုံ၊ ၄ါ။ နသက္ကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ ဝိဟာရေ၊ ၌။ သော အလာဘော၊ သည်။ မဟာဒေါသော၊ ကြီးမားသော အပြစ် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဧနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ပန္ထနိန္တိ၊ ကား။ ပန္ထေ၊ လမ်း၌။ နီတော၊ ဆောင်အပ်၏။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပန္ထနီ၊ မည်၏။ မဂ္ဂ နိဿိတော၊ လမ်းကိုမှီသော။ ဝိဟာရော၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တံ ပန္ထနိ' ထိုလမ်းကိုမှီသော ကျောင်းကို။ သောဏ္ဍိန္တိ၊ ကား။ သောဏ္ဍိသဟိတော၊ ကျောက်ရေကန်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိဟာရော၊ သည်။ သောဏ္ဍီ၊ မည်၏။ တံ သောဏ္ဍီ' ထိုကျောက်ရေကန် ရှိသော ကျောင်းကို။ ပဏ္ဍုန္တိအာဒီသု၊ ပဏ္ဍု အစရှိသော ပုဒ်တို့၌ တထာ၊ တည်း။ နဂရနိဿိတံ၊ မြို့ကိုမှီသော ကျောင်းကို။ နဂရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘီမသေနော၊ စစ်သည်ကိုကြောက်သောသူကို။ ဘီမော တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဒါရုနာတိ၊ ကား။ ဒါရုနိဿိတေန၊ ထင်းတော သစ်တောကိုမှီသော ကျောင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝိသဘာဂေနာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ကျောင်းကို။ ဝိသဘာဂေဟိ၊ ဝိသဘာဂရဟန်းတို့သည်။ ဝုသီယတိ၊ နေအပ် ၏။ ဝါ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသဘာဂါနံ၊ တို့၏။ နိဝါတော၊ နေရာတည်း။ သော ဝိဟာရော၊ သည်။ ဝိသဘာဂေါ၊ မည်၏။ တေန ဝိသဘာဂေန၊ ထိုဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်တို့ နေအပ်သောကျောင်းနှင့် ဝါ၊ တို့၏နေရာဖြစ်သော ကျောင်းနှင့်။ သဒ္ဓိ' တကွ။ ပစ္စန္တိနိဿိတဠ၊ ပစ္စန္တရစ်အရပ်ကို မှီသော ကျောင်းငင်း။ သီမာနိဿိတဠ၊ တိုင်းပြည်နယ်စပ်ကိုမှီသော ကျောင်းငင်း။ အသပ္ပါယဠ၊ မလျောက်ပတ်သောကျောင်းငင်း။ ပစ္စန္တသီမာသပ္ပါယံ၊ ပစ္စန္တရစ်အရပ်ကို မှီသောကျောင်း, နယ်စပ်ကိုမှီသောကျောင်း, မလျောက်ပတ်သောကျောင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်းအရပ်၌။ မိတ္တော၊ ကို။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တမ္ပိ၊ ထိုကျောင်းအရပ်ကိုလည်း။ ဣတိ၊သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ တို့၌။ ဌနသဒ္ဒါပေက္ခာယ၊ ဌာနသဒ္ဒါကိုငဲ့သဖြင့်။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုံလိင်ဖြင့်ညွှန်ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဝိညာယာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ အား။ အနနုရူပါနိ၊ မလျော်ကုန်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဇာနိတွာ၊ သိ၍။

အနုရူပဝိဟာရဝဏ္ဏနာ

၅၃။ အယံ အနုရူပေါ နာမတိ၊ ကား။ အယံ ဝိဟာရော၊ သည်။ ဘာဝနာယ၊ အား။ အနုရူပေါ နာမ၊ လျော်သော ကျောင်းမည်၏။ နာတိဒူရန္တိ၊ ကား။ ဂေါစရဌာနတော၊ ဆွမ်းခံရာအရပ်မှ။ အမုဂါဝုတတော၊ ဂါဝုတ်ဝက်မှ။ သြရဘာဂတာယ၊ အတွင်းအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၁၄၁] နေ အတိဒူရံ၊ မဝေးလွန်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာစာသန္နန္တိ၊ ကား။ ပစ္ဆိမေန၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဂေါစရဌာနတော၊ ဆွမ်းခံရာမှ။ ပဋ္ဌဓနုသတိကတာယ၊ ကုလလေးတာ အပြန်ငါးရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေ အတိအာသန္နံ၊ မနီးလွန်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ တပါး။ တာယ နာတိဒူရနာစာသန္နတာယ စ၊ ထိုမဝေးလွန်း မနီးလွန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ပရိဿယာဒိရဟိတမဂ္ဂတာယ စ၊ ဘေးရန်စသည်မှ ကင်းသော လမ်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဂေါစရဌာနံ၊ ဆွမ်းခံရာအရပ်သို့။ ဂမနသ စ၊ သွားခြင်း၏ငင်း။ အာမနသ စ၊ ပြန်လာခြင်း၏ငင်း။ ယုတ္တရူပတ္တာ၊ သင့်လျော်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ၊ သွားခြင်း ပြန်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဒိဝသဘာဂေ၊ နေ့အဖို့၌။ မဟာနေသ်ကိဏ္ဏာတာဘာဝေန၊ များစွာသော လူအပေါင်းနှင့် ရောယှက်သည်၏

အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒီဝါ၊ နေ့၌။ အပ္ပါကိဏ္ဏဲ၊ ကင်းသော ရောယှက်ခြင်းရှိ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အယံ အပ္ပသဒ္ဒေါ၊ ဤအပ္ပသဒ္ဒါသည်။ အပ္ပိစ္ဆောတိအာ ဒီသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသောပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ အဘာဝတ္ထော၊ အဘာဝအနက်ရှိ၏။ ရတ္တိယံ၊ ၌။ ဧနာလာပသဒ္ဒါဘာဝေန၊ လူတို့၏ ပြောဆိုသံ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရတ္တိ၌ အပ္ပသဒ္ဒံ၊ နည်းသောအသံရှိ၏။ ဝါ၊ ကင်းသော အသံရှိ၏။ သဗ္ဗဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ ဧနသန္ဓိပါတနိဿိသာဘာဝေန၊ လူအစုအဝေး၏ ကြွေးကြော်သံ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပနိဿိသံ၊ (နည်းသော)၊ ဝါ၊ ကင်းသော ကြွေးကြော်သံရှိ၏။ အပ္ပကသိရေနာတိ၊ ကား။ အကသိရေန၊ မဆင်းရဲသဖြင့်။ သုခေနေဝ၊ ချမ်းသာသဖြင့်သာလျှင်။ သီလာဒိ ဂုဏာနံ၊ သီလအစရှိသောဂုဏ် တို့၏။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ထေရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ဤရဟန်း တို့သည်။ ဗဟု၊ များစွာသော။ သုတ္တဂေယျာဒိ၊ သုတ္တဂေယျစသည်ကို။ သုတံ၊ နာကြားအပ်ပြီ၊ (တနည်း) ဧတေသံ၊ တို့အား။ သုတံ၊ နာကြားအပ်ပြီးသော။ ဗဟု၊ သော။ သုတ္တဂေယျာဒိ၊ စသည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗဟုသုတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ဤရဟန်း တို့အား။ ဝါစုဂ္ဂတကရဏေန၊ ရွတ်တက်သည်ကို ပြုခြင်းဖြင့်ရင်း။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ ဂရူနံ၊ ဆရာတို့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ အာဂမိတဘာဝေန စ၊ လာစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ အာဂတော၊ နုတ်တက်လာသော၊ ဝါ၊ လာစေအပ်သော။ ပရိယတ္တိဓမ္မသခ်ါတော၊ အပ်သော။ အာဂမော၊ အာဂုံသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဂတာဂမာ၊ မည်ကုန်၏။ သုတ္တာဘိဓမ္မသခ်ါတသ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာဟု ဆိုအပ်သော။ ဓမ္မသ၊ တရားကို။ ဓာရဏေန၊ ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မဓရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိနယသ၊ ကို။ ဓာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဝိနယဓရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံယေဝ ဓမ္မဝိနယာနံ၊ ထိုဓမ္မဝိနယတို့၏ သာလျှင်။ မာတိကာယ၊ ကို။ ဓာရဏေန၊ ကြောင့်။ မာတိကာဓရာ၊ ကုန်၏ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ ဓမ္မပရိပုစ္ဆာယ၊ ပါဠိကို မေးခြင်းဖြင့်။ ပရိပုစ္ဆတိ၊ မေးမြန်း၏။ အတ္ထပရိပုစ္ဆာယ၊ အနက်ကိုမေးခြင်းဖြင့်။ ပရိပဉ္ဉာတိ၊ စုံစမ်း၏။ ဝိမံသတိ၊ စူးစမ်း၏။ ဝိစာ ရေတိ၊ စိစစ်၏။ ဣဒဘန္တေ ကထံ, ဣမသ ကောအတ္ထောတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ပရိပုစ္ဆနပရိပဉ္ဉာကာရ ဒဿနံ၊ မေးမြန်းသော အခြင်းအရာ, စုံစမ်းသော အခြင်းအရာတို့ကို ပြသောစကားတည်း။ ပါဠိယာ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇဧွေဝအတ္ထံ၊ မဖွင့်အပ်သေးသော အနက်ကိုလည်း။ ပဒေသန္တရပါဠိဒဿနေန၊ အရာတပါး၌ရှိသောပါဠိကို ပြသခြင်း။ အာဂမတော၊ အာဂုံ အားဖြင့်။ ဝိဝရန္တိ၊ ဖွင့်ကုန်၏။ အနုတ္တာနီကတဠ္ဠ၊ ပေါ်လွင်စွာ မပြုအပ်သေးသော အနက်ကိုလည်း။ ယုတ္တိဝိဘာဝနေန၊ အသင့် ယုတ္တိကို ထင်ရှားပြသခြင်း။ ဥတ္တာနီ ကရောန္တိ၊ ပေါ်လွင်သည်ကိုပြုကုန်၏။ ကခ်ဏ္ဌာနိယေသု၊ ယုံမှား၏တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ သံသယုပ္ပတ္တိယာ၊ သံသယဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတုတာယ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနဘူတေသု၊ အသိဓက်သောအဖုအဆစ်ဌာန ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဠိပဒေသေသု၊ ပါဠိရပ်တို့၌။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယဒါနေန၊ အဆုံးအဖြတ်ကို ပေးခြင်းဖြင့်။ ကခ်ံ၊ ယုံမှားကို။ ပဋိဝိနော ဒေန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ နာတိဒူရဲ နာစ္စာသန္ဓံဂမနာဂမန သမ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသောစကားရပ်သည်။ ဧကံ၊ တခုသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။ ဒီဝါ။ပ။ အပ္ပနိဿိသန္တိ၊ ဟူသောစကားရပ်သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ၊ တည်း။) အပ္ပ။ပ။သမ္ဗသန္တိ၊ သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ၊ တည်း။) တသ္မိံ ။ပ။ပရိကွာရာတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ ၊ တည်း။) တသ္မိံ၊ ပ။ပဋိဝိနောဒေန္တိတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ၊ တည်း။) ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ခုဒ္ဒကပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ

၅၄။ ခုဒ္ဒကပလိဗောခုပ္ဓေဒေ၊ ပလိဗောဓအင်ယတ်တို့ကို ဖြတ်ရာ၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ့ဲ။ အဂ္ဂဇ္ဇအနုဝါတပရိဘာဏ္ဍနာဒိနာ၊ အဖာအထေး, အလျားအနားပတ်, အနံ့အနားပတ်တို့ကိုပေးခြင်း စသည်ဖြင့်။ ဒဠ္ဍီကမ္မံ၊ ဝါ၊ ခိုင်ခံ့အောင်ပြုခြင်းကိုင်း။ တန္တုစ္ဆေဒါဒီသု၊ ချည်မျှင်ပြတ်သောအရာ အစရှိသည်တို့၌။ (ယက်ကန်း ချည်ဟောမဟုတ်၊ ချည်မျှင်ချည်ချောင်းဟောဖြစ်၍ တန္တကား မသင့်။ သီမူတန္တု သာသင့်သည်) တုန္နကမ္မံ ဝါ၊ အပ်ချုပ်ခြင်း အမှုကိုင်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။

ဘာဝနာဝိဓာနဝဏ္ဏနာ

|၁၄၂| ၅၅။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ကား။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိယမာနသ၊ အကျယ်ပြအပ်လတ့ဲသော။ စတ္တာလီသဝိဓသ၊ ၄၀–အပြားရှိသော။ သဗ္ဗသ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကေနာတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတပရိဘောဂတော၊ ဆွမ်းကိုသုံးဆောင်ခြင်းမှ။ ပဋိနိဝတ္တေန၊ ဆုတ်နစ်သည်ဖြစ်၍။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘုတ္တာ ဝိနာ၊ စားပြီးသည်ဖြစ်၍။ သြနီတပတ္တပါဏိနာ၊ သပိတ်မှ ချအပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘတ္တ သမ္မဒ ပဋိဝိနောဒေတွာတိ၊ ကား။ ဘောဇနနိမိတ္တံ၊ ဘောဇဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပရိဿမံ၊ ပင်ပန်းခြင်းကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ပင်ဖျောက်၍။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အာဟာရေ၊ သည်။ အာသယံ၊ အစာသစ်အိမ်သို့။ ပဝိဋ္ဌမတ္တေ၊ ဝင်ပြီးကာမျှ၌။ တသ၊ ထိုအာဟာရ ၏။ အာဂန္ဓုကတာယ၊ အာဂန္ဓုအသစ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ သရီရသ၊ ကိုယ်၏။ ကောစိ၊ သော။ ပရိဿမော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ တံ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းကို။ ဝူပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းသည်။ အဝူပသန္တေ၊ မငြိမ်းလတ်သော်။ သရီရဧဒေန၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တည်ကြည်ခြင်းကို။ နလဘေယျ၊ မရရာ။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ ပဝိဝိတ္တေတိ၊ ကား။ ဧနဝိဝိတ္တေ၊ လူမှ

ကင်းဆိတ်သော။ သုခနိ သိန္ဒေနာတိ၊ ကား။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ခွေ၍။ ကာယ်၊ ကို။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့်။ သုခနိသိန္ဒေန၊ ချမ်းသာစွာနေထိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တဥေတန္တိ၊ ကား။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကတာယ ဝါတိအာဒိနာ၊ စသည် ဖြင့်။ ပထဝိယာ၊ မြေအဝန်း၌။ ယံနိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ အကြင်အာရုံနိမိတ်ကို ယူခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤအာရုံနိမိတ်ကို ယူခြင်းကို။ ပေါရာဏာ ဥကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ အဋ္ဌကထာပါဠိ ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပထဝီကသိဏံ ဥဂ္ဂဏှန္တောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပေါရာဏအဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ အယံ၊ သည်ကား။ သဓေံပတ္ထော၊ အကျဉ်းအနက်တည်း။ ပထဝီကသိဏံဥဂ္ဂဏှန္တောတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဘာဝေန၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်အဖြစ်ဖြင့်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဂဏှန္တော အာဒိယန္တော၊ ယူသည်ရှိသော်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တ ဘူတံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းဟူသည်ကို။ တထာ၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တသ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌာပနံ၊ ထင်စေခြင်းပင်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပထဝီယန္တိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနဝိသေသ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောအထူးရှိသော။ ပထဝီမဏ္ဍလေ၊ မြေအဝန်း၌။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတီ တိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုမြေအဝန်း၌။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အာဒါသတလေ၊ မှန်အပြင်၌။ မုခနိမိတ္တံ၊ မျက်နှာရိပ်ကို။ (ဂဏှာတိ)ဝိယ၊ ယူဘိသကဲ့သို့။ ဘာဝနာဥာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝက္ခမာနဝိသေသံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အထူးရှိသော။ ပထဝီနိမိတ္တံ၊ ပထဝီကသိဏ်း နိမိတ် ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ပထဝိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊ ဣတ္ထိလိင်ဖြင့် ဆိုပြီး၍သော်လည်း။ မဏ္ဍလာပေက္ခာယ၊ မဏ္ဍလသဒ္ဒါကို ငဲ့သဖြင့်။ ကတေတိ၊ ဟူ၍။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုံလိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝက္ခမာနဝိဓိနာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အစီအရင်ဖြင့်။ အဘိသင်္ခတေ၊ ပြုစီရင်အပ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ကတေ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဝါသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ အနိယမအနက်ရှိ၏။ အကတေတိ၊ ကား။ ပါကတိကေ၊ ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။ ခလမဏ္ဍလာဒိကေ၊ ကောက်နယ်တလင်း အစရှိသော။ ပထဝီမဏ္ဍလေ၊ မြေအဝန်း၌။ သာန္တကေတိ၊ ကား။ သအန္တကေ ဧဝ၊ အဆုံးရှိသည်သာလျှင်ဖြစ် သော။ သပရိစ္ဆေဒေ ဧဝ၊ အပိုင်းအခြား ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤသာန္တ ကေဟူသော ပုဒ်သည်။ သာဝဓာရဏံ၊ အဝဓာရဏနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝစနံ၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တေန၊ ထိုအဝ ဓာရဏ သဒ္ဒါသည်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သော အနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ နော အနန္တကေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သကောဋ္ဌိယေတိ အာဒိနိပိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့သည်လည်း။ တဿေဝ၊ ထိုသာန္တကေဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။။ သုပ္ပမတ္တော ဝါတိအာဒီသု၊ ပုဒ်တို့၌။ သုပ္ပသရာဝါနိ၊ မန်းနှင့် အိုးဖုံးတို့ကို။ သမပ္ပမာဏာနိ၊ တူညီသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်တို့ကို။ ဣစ္ဆိတာနိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ သရာဝမတ္တံ၊ အိုးဖုံးမျှရှိသော ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ ဝိဒတ္ထိစတုရဿံ၊ တထွာနှင့် လက်လေးသစ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုပ္ပမတ္တံ၊ မန်းမျှရှိသော ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ တတော၊ ထိုတထွာလက်လေးသစ်ထက်။ အဓိကပ္ပ မာဏံ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိတ္တိမံ၊ ပြုလုပ်အပ်သော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန၊ အောက်ထစ်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သရာဝမတ္တံ၊ အိုးဖုံးမျှရှိ၏။ ဥပရိမပရိစ္ဆေဒေန၊ အထက်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သုပ္ပမတ္တံ၊ မန်းမျှရှိ၏။ တတော၊ ထိုအတိုင်းအရှည်မှ။ အဓေ ဝါ၊ အောက်၌သော်၎င်း။ ဥဒ္ဓံ ဝါ၊ ၌သော်၎င်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိတ္တပ္ပမာဏာဘေဒသင်္ခါတဿ၊ ပရိတ္တအာရုံ, အပ္ပမာဏအာရုံအပြားကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ။ သုပ္ပမတ္တေ ဝါ သရာဝမတ္တေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဝုတ္တောဝါယမတ္ထောဟု ၌ သီဟိဠ်ဗမူတွင် ဝုတ္တော စာယမတ္ထောဟု ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့်စ၊ ထိုသို့ပင်ဆိုသော်လည်းဟု အနက်ပေး) ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ အကြင် အကြင် ထင်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ထင်တိုင်းသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဧကဂ္ဂံလမတ္ထမ္ဘိ၊ လက်တသစ်မျှသော်လည်း။ ဝမိတံ၊ သော်။ အပ္ပမာဏမေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဆတ္တမတ္တမ္ဘိ၊ ထီးမျှရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[၁၄၃] သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတီတိ၊ ကား။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ တံ ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟိ တံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်ပြီးသော။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံနိမိတ်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ စက္ခုနာ၊ ကို။ ဥမ္မီလေတွာ၊ ဖွင့်၍။ သြလောကေ တွာ၊ ကြည့်လျက်။ တတ္ထ၊ ထိုမြေအဝန်း၌။ နိမိတ္တံ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နိမီလေတွာ၊ မှိတ်လျက်။ အာဝဇ္ဇေန္တော သ၊ ဆင်ခြင်သော ယောဂီအား။ ဥမ္မီလေတွာ၊ ဖွင့်လျက်။ သြလောကိတကဿ ဝိယ၊ ကြည့်ရှုသော ခဏ၌ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ သည်ကို။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤကသိုဏ်းနိမိတ်၌။ သတိ၊ ကို။ သူပဋ္ဌိတံ၊ သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဗဟိဂတေန၊ အပြင်ပသို့မသွားသော။ မာနသေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သလ္လက္ခေန္တော၊ ကောင်းစွာ မှတ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ မှတ်သောသူသည်။ သူပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်သည်ကို (ပြု၍)။ ဥပဓာရေတိ နာမ၊ မှတ်သည်မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပဓာရိတံ၊ မှတ်အပ်ပြီး သော။ တံ၊ ထိုကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ လျက်။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ တမေဝ၊ ထိုအာရုံ နိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အာသေဝနံ၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်းကို။ ဘာဝနံ၊ ပွါးစေခြင်းကို။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသောသူသည်။ သုဝဝတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်သားအပ်သည်ကိုပြု၍။ ဝဝတ္ထပေတိနာမ၊ မှတ်သားသည်မည်၏။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ သုဂ္ဂဟိတကရဏာဒိနာ၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်သည်ကို ပြုခြင်းစသည်ဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။

ဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်ပေါ်သော။ ပထဝီကသိဏာသညိတေ၊ ပထဝီကသိုဏ်းဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပစာရဗျာနံ၊ သို့။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ နိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။ အညာရမ္မဏတော၊ တပါးသော အာရုံမှ။ ဝိနိဝတ္တံ၊ ဆုတ်နစ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အဒ္ဓါ ဣမာယာတိအာဒိ၊ အစရိသော စကားသည်။ အာနိသံသဒဿာဝိတာဒဿနံ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို မြော်မြင်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသောစကားတည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာဒဿိတဿ၊ အကြင် အကြင် ပြအပ်ပြီးသော။ အဋ္ဌကထာပါဋိဿ၊ ၏။ အတ္ထပ္ပကာသနေန၊ အနက်ကို ပြခြင်းနှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဘာဝနာဝိဓိ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတုကာမော၊ ထင်ရှားပြလိုသည် ဖြစ်၍။ တာဝ၊ စွာ။ အကတော၊ မပြုအပ်သော မြေအဝန်း၌။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို ယူခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တတ္ထ ယေန အတိတဘဝေပိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ အဋ္ဌကထာ ပါဋေ၊ ၌။ စတုက္ကပဋ္ဌာနဗျာနာနိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ စတုက္ကပဋ္ဌာနယဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ၏။ ပုညဝတောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာမယပုညဝတော၊ ဘာဝနာကောင်းမှုရှိသော။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿာတိ၊ ကား။ တာဒိသေနေဝ၊ လျှင်ဖြစ်သော။ ဥပနိဿယေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ သော။ ခလမဏ္ဍလေတိ၊ ကား။ မဏ္ဍလာကာရေ၊ ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာရှိသော။ ဧညကရဏဋ္ဌာနေ၊ ကောက်နယ်တလင်း အရပ်၌။ တံဌာနပ္ပမာဏမေဝါ တိ၊ ကား။ သြလောကိတဋ္ဌာနပ္ပမာဏမေဝ၊ ကြည့်ရှုအပ်သော အရပ်ဌာန အတိုင်းအရှည် ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။

အဝိရာဓေတွာတိ၊ ကား။ အဝိရဇ္ဈိတွာ၊ မချွတ်ယွင်းစေမူ၍။ ဝုတ္တဝိဓိနာဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်သာလျှင်။ နီလပီ တလောဟိတသြေဒဝသေနာတိ၊ ကား။ နီလာဒိဝဏ္ဏာဟိ၊ အညိုစသည် အဆင်းရှိကုန်သော။ မတ္တိကာဟိ၊ မြေညက်တို့ ဖြင့်။ ပစ္ဆေကံ စ၊ အသီးအသီးဌင်း။ ဧကဇ္ဈံ၊ တည်း။ သံသဋ္ဌဝသေနစ၊ ရောစပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ ဂဂ်ါဝဟောတိ၊ ကား။ ဂဂ်ါသောတော၊ ဂဂ်ါမြစ်ရေယဉ်၌။ ကိရ၊ တဆင့်ကြားရသည်ကား။ သီဟဠဒီပေ၊ ၌။ ရာဝဏဂဂ်ါ နာမ၊ အမည်ရှိသော။ နဒီ၊ မြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿာ၊ ထိုမြစ်၏။ သောတေန၊ ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဆိန္နတဋ္ဌာနေ၊ ဖြတ်အပ် တိုက်စားအပ်သော ကမ်းပါးအရပ်၌။ မတ္တိကာ၊ မြေညက်သည်။ အရုဏ ဝဏ္ဏာ၊ စဉ်းငယ်နီသော အရုဏ်အဆင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအရုဏ် အဆင်းရှိသော မြေညက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဂဂ်ါဝဟော။ပ။အရုဏဝဏ္ဏာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အရုဏဝဏ္ဏာယ အရုဏနိဘာယ၊ အရုဏ်အဆင်းရှိသော။ အရုဏပ္ပဘာဝဏ္ဏာယ၊ အရုဏ်ရောင်အဆင်းရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧဝံ၊ သို့။ ကသိဏဒေါသေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကသိဏကရဏာဒိကေ၊ ကသိုဏ်းကို ပြုခြင်း အစရှိကုန်သော။ သေသာကာရေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ တဋ္ဌ ဓေါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သံဟာရိမန္တိ၊ ကား။ သံဟာရိတဗ္ဗံ၊ ရွှေ့ဆောင်အပ်သည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ စရဏယောဂ္ဂံ၊ သွားခြင်းငါသင့်လျော်သော ကသိုဏ်းဝန်းကို။ တတြဋ္ဌကန္တိ၊ ကား။ ယတြ၊ အကြင် အရပ်၌။ ကတံ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌနကံ၊ တည်သော ကသိုဏ်းဝန်းကို။ [၁၄၄] ဝုတ္တပ္ပမာဏန္တိ၊ ကား။ သုပ္ပ မတ္တေ ဝါ သရာဝမတ္တေ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏရှိသော။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကား။ မဏ္ဍလသဏ္ဌာနံ၊ အဝန်းအဝိုင်း သဏ္ဌာန်ကို။ ပရိကမ္မကာလေတိ၊ ကား။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏာယ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို မှတ်ယူခြင်းငါ။ ဘာဝနာကာလေ၊ ပွါးစေသော ကာလ၌။ ဧတေဒေါတိ၊ ကား။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂ္ဂံလဝိတ္ထာရံ၊ တထွာနှင့် လက်လေးသစ်ကျယ်ပြန့်သော။ ယံ၊ အကြင်ပမာဏသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတေဒေဝ ပမာဏံ၊ ဤပမာဏကိုပင်လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သုပ္ပမတ္တံ ဝါ သရာဝမတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ နာတိမဟန္တံ၊ မကြီးလွန်းသော။ သုပ္ပံ စ၊ မန်းသည်ဌင်း။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ စာဋိပိဓာနပ္ပဟောနကံ၊ ရေလှောင်အိုး စရည်းကို ပိတ်လောက်သော။ သရာဝဋ္ဌ၊ အိုးဖုံးသည်ဌင်း။ သမပ္ပမာဏံ၊ တူညီသော ပမာဏရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၆။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒတ္ထာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်း အကျိုးငါ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ ပရိစ္ဆေဒန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏရှိသော။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂ္ဂံလဝိတ္ထာရံ၊ သော။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ သော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းကို။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန၊ သဘောမတူသော အဆင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ရုက္ခပါဏိကာတိ၊ ကာ။ ကုစန္ဒနာဒိရုက္ခပါဏိကာ၊ စန္ဒကူးနီအစရှိသော သစ်သားလက်သည်။ အရုဏဝဏ္ဏသ၊ အရုဏ်းအဆင်းရှိသော ကသိုဏ်းဝန်း၏။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏံ၊ သဘောမတူသော အဆင်းကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစန္ဒကူးနီအစရှိသော သစ်သားလက်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပကတိရုက္ခပါဏိကာ ပန၊ ပကတိဖြစ်သော သစ်သားလက်သည်ကား။ ပါသာဏပါဏိကာဂတိ ကာဝ၊ ကျောက်လက်နှင့်အလားတူ သည်သာလျှင်တည်း။ နိန္ဒုန္ဒတဋ္ဌာနာဘာဝေန၊ ချိုင့်သောအရပ် မောက်သောအရပ် မရှိသဖြင့်။ ဘေရီတလသဒိသံ၊ စည်မျက်နှာပြင် နှင့်တူသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ တတော ဒုရတရေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တ တော၊ သော။ ပဒေသတော စ၊ အရပ်မှင်း။ ပိဋ္ဌတော စ၊ အင်းပျဉ်မှင်း။ ဆည်သို့၊ တပါးသော အရပ်အင်းပျဉ်၌။ အာဒိနဝဒဿနံ၊ အပြစ်ကို ပြသော စကားတည်း။ ကသိဏဒေါသာတိ၊ ကား။ ဟတ္ထပါဏိပဒါဒယော၊ လက်ချောင်းရာ လက်ဖဝါးရာစသည်တို့သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ကသိဏဒေါသာ၊ တို့တည်း။

ဝုတ္တာနယေနေဝါတိ၊ ကား။ အမုတေယျဟတ္ထန္တရေပဒေသေ (တိ၊ စ) ဟူ၍ဝင်း။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပါဒကေ ပီဌေတိစ၊ ဟူ၍ ဝင်း။ ဝုတ္တာဝိဓိနာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်သာလျှင်။ ကာမေသု အာဒီနဝန္တိ၊ ကား။ ဧတေ ကာမာ နာမ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့ မည်သည်ကား။ နိရသာဒဋ္ဌေန၊ သာယာဖွယ် ကင်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ အဋ္ဌိကင်္ကလူပမာ၊ အသားကင်းသော အရိုးနှင့် တူကုန်၏။ အနဒဟနဋ္ဌေန၊ အစဉ်လိုက်၍ လောင်ကျွမ်းတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ တိဏုက္ကူပမာ၊ မြက်မီးရှူးနှင့်တူကုန်၏။ မဟာဘိတာပဋ္ဌေန၊ လွန်စွာပူလောင်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အင်္ဂါရကာသုပမာ၊ မီးကျီတွင်းနှင့် တူကုန်၏။ ဣတ္တရပစ္စုပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တိုတောင်းစွာ ထင်ပေါ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ သုပိနကူပမာ၊ အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏။ တာဝကာလိကဋ္ဌေန၊ အခိုက်အတန့်မျှတည်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ယာစိတကူပမာ၊ ငှါးရမ်းအပ်သော ဥစ္စာနှင့်တူကုန်၏။ သဗ္ဗဂံပစ္စင်ပလိဘဉ္ဇနဋ္ဌေန၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို ချိုးဖျက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ရက္ခဖလူပမာ၊ သစ်ပင်၏အသီးနှင့် တူကုန် ၏၊ ဝါ၊အသီးရှိသော သစ်ပင်နှင့်တူကုန်၏။ အဓိကုဋ္ဌနဋ္ဌေန၊ ခုတ်လှီးတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အသိသူနူပမာ၊ သံလျက် စဉ်းတုံးတို့နှင့် တူကုန်၏။ ဝိနိဝိဗ္ဗနဋ္ဌေန၊ ထိုးဖောက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ သတ္တိသူလူပမာ၊ လုံတံကျင်တို့နှင့်တူကုန်၏။ သပဋိဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးရှိသော အနက်ကြောင့်။ သပ္ပသိရူပမာ၊ မြွေ၏ဦးခေါင်းနှင့်တူကုန်၏။ ဣတိအာဒီနာ စ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်ဝင်း။ ကာမာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ အပ္ပဿာဒါ၊ နည်းသော သာယာဖွယ်ရှိကုန်၏။ ဗဟုဒုက္ခာ၊ များစွာသော ဆင်းရဲရှိကုန်၏။ ဗဟုပါယာသာ၊ များသော ပူပန်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ဣတိအာဒီနာ စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ဧတေ ကာမသုခဋ္ဌ နာမ၊ ဤကာမ သုခမည်သည်ကား။ ဗဟုပရိဿယဿ၊ များသော ဘေးရန်ရှိ၏။ သာသင်္ကာ၊ ရွံ့ရှားစိုးရိမ်ဖွယ်ရှိ၏။ သဘယဿ၊ ဘေးရှိ၏။ သံကိလိဋ္ဌ၊ ညစ်နွမ်း၏။ မီဋ္ဌပရိဘောဂသဒိသံ၊ မစင်ကို သုံးဆောင်ရခြင်းနှင့်တူ၏။ ဟိန်၊ ယုတ်ညံ့၏။ ဂမ္ဘ၊ ရွာသူရွာသားတို့၏ အလေ့တည်း။ ပေါထုဇ္ဇနိက၊ ပုထုဇဉ်တို့၏အကျင့်တည်း။ အနရိယ၊ အရိယာတို့၏ အကျင့်မဟုတ်။ အနတ္ထသံဟိတ၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့်မစပ်ဆိုင်။ ဣတိအာဒီနာ စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ အနေကာကာရဝေါကာရ၊ များစွာသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော။ ဝတ္ထုကာမကိလေသ ကာမေသု၊ တို့၌။ အာဒီနဝံ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ကာမနိဿရဏောတိ၊ ကား။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏။ နိဿရဏာဘူတေ၊ ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ တေဟိ၊ ထိုကိလေသာကာမဝတ္ထုကာမတို့မှ။ နိဿဋ္ဌေ၊ ကျွတ်လွတ်ထွက်မြောက်သော။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ၊ အရဟတ္တမဂ်၏။ ပါဒကဘာဝေန၊ အခြေခံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခသမတိက္ကမဿ၊ အလုံးစုံသောဆင်းရဲတို့ကို ကျော်လွန်ခြင်း၏။ ဥပါယဘူတေ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နေက္ခမ္မေတိ၊ ကား။ ဈာနေ၊ ဈာန်၌၊ ဝါ၊ ပဌမဈာန်၌။ ဇာတာဘိလာသေန သဠာတဋ္ဌန္ဒေန၊ ဖြစ်သောအလိုဆန္ဒရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝိပရိတမမ္ဘေ သနတ္တာ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သော တရားဒေသနာတော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါ ဝတ၊ မှန်စွာကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူပေစွတကား။ [၁၄၅] ဓမ္မော၊ တရားတော်သည်။ ဧကန္တနိယျာနိကတ္တာ၊ စင်စစ်ထွက်သွားတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ စင်စစ် ထုတ်ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သွာက္ခာတော (ဝတ)၊ ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်ပါပေစွတကား။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ ယထာနုသိဋ္ဌ၊ ဆုံးမအပ်သည်အားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ ဆုံးမသည့်အတိုင်း။ ပဋိပဇ္ဇနတော၊ ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ သုပ္ပဋိပန္နော(ဝတ)၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံတော်မူပါပေစွတကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာနုဿရဏောန၊ ဘုရား တရား သံဃာဂုဏ်တို့ကို အောင့်မေ့ခြင်းဖြင့်။ ရတနတ္တယဝိသယံ၊ ရတနာသုံးပါးလျှင်တည်ရာရှိသော။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ ပီတိပါမောဇ္ဇကို။ ဇနယိတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဧတာယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ နေက္ခမ္မံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေက္ခမ္မပဋိပဒါ၊ မည်၏။ သဥပစာရသ၊ ဥပစာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဈာနသ စ၊ ဈာန်ကိုလည်း။ ဝိပဿနာယစ၊ ကိုလည်း။ မဂ္ဂသစ၊ ကိုလည်း။ နိဗ္ဗာနသ စ၊ ကိုလည်း။ အဓိဂမကာရဏံ၊ ရခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ နေက္ခမ္မပဋိပဒါဟူသော ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ပဗ္ဗေ၊ ၌။ ပဌမဈာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ နေက္ခမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ ဝသေတာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော ဈာန်, ဝိပဿနာ, မဂ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်လည်း။ နေက္ခမ္မဓမ္မာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့ မိန့်ဆိုသနည်းဟူမူကား။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်း။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကိုလည်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိုလည်း။ ဝိပဿနာ စ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ စ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း။ နေက္ခမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စရေ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

ပဝိဝေကသုခရသဿာတိ၊ ကား။ စိတ္တဝိဝေကာဒိဝိဝေကဇသ၊ စိတ္တဝိဝေက အစရှိသော ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော။ သုခရသဿ၊ ချမ်းသာဟူသော အရသာ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဧတေဟိပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ အာနိသံသဒဿဝီတိ အာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သမေန အာကာရေနာတိ၊ ကား။ အတိဥမ္မီလနအတိမန္ဒာလောစနာနိ၊ မျက်စိကို အလွန်ဖွင့်၍ ကြည့်ခြင်း, အလွန်နုံ့စွာ ကြည့်ခြင်းတို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည့်၍။ နာတိဥမ္မီလနနာတိမန္ဒာ လေစနသင်္ခါတေန၊ မဖွင့်လွန်းမူ၍ ကြည့်ခြင်း, မနုံ့လွန်းမူ၍ကြည့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သမေန၊ သော။ အာလောစနာကာရေန၊ ကြည့်ရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တေနာတိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏေ၊ ၌။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဂဟိတနိမိတ္တံ၊ ယူအပ်ပြီးသော နိမိတ်ကို။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဂဏှန္တေန၊ ယူသည်ဖြစ်၍။

ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တထာပဝတ္တေ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေ၊ နိမိတ်ကိုမှတ်ယူခြင်းကို။ ဝမ္ဘေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်၏။ အာသေဝိတဗ္ဗံ၊ တဖန်တလဲလဲမှီဝဲအပ်၏။ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်၏။

အတိသုခုမံ စ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ အတိဘာသုရဉ္စ၊ အလွန်တောက်ပသည်လည်းဖြစ်သော။ ရူပဂတံ၊ အဆင်းအပေါင်းကို။ ဥပနိဇ္ဈာယတေ ဝိယ၊ စူးစိုက်၍ကြည့်ရှုသော သူအားကဲ့သို့။ စက္ခု၊ သည်။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ အတ္တ နော၊ ၏။ သဘာဝါဝိဘာဝတော၊ သဘောဓာတ်ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ အတိဝိဘူတံ၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ စ (သတိ)၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ဝဏ္ဏတော ဝါ၊ အဆင်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ လက္ခဏတော ဝါ၊ လက္ခဏာအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဥပတိ ဌေယျ၊ ထင်ရာ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေနသ နိမိတ္တံ နုပဋ္ဌာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂဇနိမီလနေန၊ ဆင်၏မျက်စိမှိတ်ခြင်းဖြင့်။ ပေက္ခန္တသ၊ ကြည့်သောသူအား။ ရူပဂတံ၊ သည်။ (အဝိဘူတံ) ဝိယ၊ မထင်ရှား သကဲ့သို့။ အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒဿနေ၊ ရှုခြင်း၌။ မန္ဒဗျာပါရတာယ၊ နဲ့သောဗျာပါရ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကောသဇ္ဇပါတတော၊ ပျင်းရိခြင်းသို့ ကျရောက်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်း။ လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝမ္ပိနိမိတ္တံ နုပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဒါသတလေ မုခနိမိတ္တဒဿိနာ ဝိယာတိ၊ ကား။ အာဒါသတ လေ၊ မုန်အပြင်၌။ မုခနိမိတ္တဒဿီ၊ မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုသော။ ပုရိသော၊ သည်။ တတ္တ၊ ထိုမှန်အပြင်၌၊ ဝါ၊ မျက်နှာရိပ်၌။ အတိဂါဠှ၊ အလွန်ကျယ်စွာ။ နဉ္စမ္ပိလတိ၊ ဖွင့်၍မကြည့်။ အတိ မန္ဒံပိ၊ အလွန်မှေးလျက်လည်း။ နဉ္စမ္ပိလတိ) ဖွင့်၍မကြည့်။ အာဒါသတလသ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ နပစ္စဝေက္ခတိ၊ မဆင်ခြင်။ လက္ခဏံပိ၊ လက္ခဏာကိုလည်း။ နဿ မနသိကရောတိ၊ နှလုံး မသွင်း။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ သမေန၊ သော။ အာကာ ရေန၊ ဖြင့်။ သြလောကေန္တော၊ လျက်။ အတ္တနော၊ ၏။ မုခနိမိတ္တ မေဝ၊ မျက်နှာရိပ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဧဝ မေဝ၊ ပင်လျှင်။ အယမ္ပိ၊ ဤယောဂီသည် လည်း။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ သမေန၊ သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ သြလောကေန္တော၊ လျက်။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏပ္ပသုတောယေဝ၊ နိမိတ်ကို ယူခြင်း၌ လေ့ကျင့်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမေန အာကာရေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နဝဏ္ဏော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ တတ္ထ ပထဝီကသိဏေ၊ ၌။ ယော အရုဏဝဏ္ဏော၊ အကြင်အရုဏ်အဆင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုအရုဏ်အဆင်းကို။ နစ်ရှေ့တဗ္ဗော၊ မကြဲစည်အပ်။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဏံ ပန၊ ယူခြင်းကိုကား။ နိဝါရေတုံ၊ ၄၊ နသက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ [၁၄၆] နဿ သြလောကေတဗ္ဗောတိ၊ မကြည့်ရှုအပ်ဟူ၍။ အဝတ္ဝာ၊ မဆိုမူ၍။ ပစ္စဝေက္ခဏဂ္ဂဟဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာသဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ နဿ လက္ခဏံ မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီကသိဏ်း၌။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ယံထဒ္ဒလက္ခဏံ၊ အကြင်ခက်မာသော လက္ခဏာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုခက်မာသောလက္ခဏာကို။ နမနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။

ဒိသ္မာ၊ ကြည့်ရှု၍။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏံအမုဠှတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊ ဆိုပြီး၍သော် လည်း။ ဝဏ္ဏဝေန၊ အဆင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပထဝီကသိဏ်း၌။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ နကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်။ ပန၊ စင်စစ်။ သော ဝဏ္ဏော၊ ကို။ နိဿယဂတိတော၊ မှီရာပထဝီကသိဏ်း၏ အလားရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နိဿယသဝဏ္ဏံ ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သော ဝဏ္ဏော၊ သည်။ နိဿယေန၊ မှီရာဖြစ်သော ကသိဏ်းနှင့်။ သမာနကာရသန္ဓိသိတော၊ တူညီသော အခြင်းအရာရှိလျက် ကောင်းစွာမှီ၏။ တာယ ပထဝိယာ၊ ထိုပထဝီကသိဏ်းနှင့်။ သမာနဂတိက၊ တူသောအလားရှိသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဝဏ္ဏေန၊ အဆင်းနှင့်။ သဟေဝ၊ အတူတကွသာလျှင်။ ပထဝီတိ၊ မြေဟူ၍။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥသ္သဒဝသေန ပဏ္ဍတ္တိမေဒ္ဒေတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ဥသ္သန္နဘာဝေန၊ များသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သတ္တိကော၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ အဓိကဘာဝေန၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သသမ္ဘာရပထဝိယံ၊ ၌။ ပထဝီတိ၊ မြေဟူ၍။ ယော လောကဝေါဟာရော၊ သည်။ (ပဝတ္တော၊ ၏။) တသ္မိံ ပဏ္ဍတ္တိမေဒ္ဒေ၊ ထိုလောက ဝေါဟာရဟူသောပညတ်တရား၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ၍။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ မြေ မြေဟူ၍။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ လောက ဝေါဟာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဏ္ဍတ္တိမတ္တေ၊ ပညတ်မျှ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ယဒိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ အကယ်၍ထားအပ်ငြားအုံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ထားအပ်သည်ရှိသော်။) နာမန္တရဝသေနာပိ၊ အမည်တပါး၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ပထဝီ၊ ကို။ မနသိ ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်သည်။ ဘဝေ ယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ စောဒနာငြားအုံ့။ ဟောတု၊ နှလုံးသွင်းအပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဒေါသော၊ အပြစ်ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ (တနည်း) ကော ဒေါသော၊ အဘယ်အပြစ် ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ မဟီ မေဒိနီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယမိစ္ဆတိတိ၊ ကား။ ယံ နာမံ၊ အကြင်အမည်ကို။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအမည်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တဋ္ဌ ခေါ၊ ထိုအမည်ကိုလည်း။ ယံ၊ အကြင်အမည်သည်။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ သညာနကူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံနာမံ၊ သည်။ အသယောဂိနော၊ အား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုမြေ၌။ ဂဟိတသညာဝသေန၊ ယူဘူးသော သညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုကူလံ၊ သည်ဖြစ်၍။ ပစုရတာယ ဝါ၊ များသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ပဂုဏတာယ ဝါ၊ လေ့လာသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အာဂစ္ဆတိ၊ နှုတ်တက်လာ၏။ တံ၊ ထိုအမည်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ရွတ်ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ (ဝုတ္တံ ၌စပ်) ပဌမသမန္နာဟာရေ၊ ရှေးဦးစွာ နှလုံးသွင်းသောအခါ၌။ ကသိဏံ၊ အချို့သောယောဂီအား။ ဝစီဘေဒေါပိ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံး သွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗတ်၊ ပြောကြားအပ်သည်၏အဖြစ် ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ဗဟုနာ၊ များစွာဆိုသဖြင့်။ ကိံ၊ နည်း။ ပါကဋဘာဝေယေဝ၊ ထင်သည်၏

အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပမာဏ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ငါ။ အပိစာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာလေန ဥမ္မီလေတွာ ကာလေန နိမီလေတွာတိ၊ ကား။ ကိဉ္စိကာလံ၊ ရံခါ၌။ စက္ခုံ၊ ကို။ ဥမ္မီလေတွာ၊ ဖွင့်၍။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏဝသေန၊ နိမိတ်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းဝန်းကို။ သြလောကေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ကိဉ္စိကာလံ၊ ရံခါ၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိကို။ နိမီလေတွာ၊ မှိတ်၍။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ယေနာကာရေန၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ သြလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ တေနာကာရေန၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုကသိုဏ်းဝန်းကို။ သမန္နာဟရိတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ် ၏။

၅၇။ အာပါထမာဂစ္ဆာတီတိ၊ ကား။ မနောဒ္ဒါရိကဇဝနာနံ၊ မနောဒ္ဒါရ၌။ ဖြစ်သော ဇောတို့၏။ ဂေါစရဘာဝံ၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ တသ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တသ၊ ၏။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုအရပ်၌။ နနိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ထိုင် မနေအပ်။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ သည်။ ဇာတေပိ၊ ဖြစ်လတ်သော်လည်း။ ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ ကို။ သြလောကေတွာ၊ ၍။ ယဒိ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေငြားအံ့။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိ၊ နိမိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နသိယာ၊ ရာ။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ သမီပဋ္ဌေန၊ အနီး၌တည်သော ယောဂီသည်။ နနိသီဒိတ္ဗံ၊ ထိုင်ခြင်းငါ။ နနိသီဒိတ္ဗံ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ပဝိ သိတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဿဒ္ဒဘာဝါယ၊ အသံကင်းသည်၏အဖြစ်အလို့ငါ။ ဝါ၊ အသံမမြည်ခြင်းအကျိုးငါ။ ဧကပဋ္ဌလိ ကူပါဟနာဂဟဏ၊ တလွှာဘိနပ်ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ ဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငါ။ ကတ္တာရဒဏ္ဍဂ္ဂဟဏ၊ တောင်ဝှေးကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သစေနသတိ၊ ဖျောက်ငြားအံ့။ အထ၊ လတ်သော်။ အနေန၊ ဤရဟန်းသည်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဝက္ခမာနေသု၊ ဆိုအပ်လတ့ံကုန်သော။ အသပ္ပါယေသု၊ အသပ္ပါယတို့တွင်။ ကေနစိဒေဝ၊ သော။ ကာရဏာဘူတေန၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အသပ္ပါယေန၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တံ အာဒါယာတိ၊ ကား။ ယထာဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်မြဲတိုင်းသော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သမန္နာဟရိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္မာ၊ စွာ။ [၁၄၇] အနု အနု၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အာဟရိတဗ္ဗံ၊ စိတ်သို့ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဏ္ဍာဟတံ ဝိတဏ္ဍာဟတန္တိ၊ ကား။ တဏ္ဍနတော စ၊ ကြဲစည်တတ်သောကြောင့်ငင်း။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ တဏ္ဍနတော စ၊ ကြောင့် ငင်း။ တဏ္ဍောတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ ဝိတဏ္ဍောတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ လဒ္ဓနာမေန၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ ဘာဝနာစိတ္တသမ္ပ ယုတ္တေန၊ သော။ အာဟနနပရိယာဟနနကိစ္စေန၊ ခေါက်ခြင်း, ထက်ဝန်းကျင် ခေါက်ခြင်းကိစ္စရှိသော။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝတ္တမာနေန၊ ဖြစ်သော။ သမ္ဘာသက်ပ္ပေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အာဟတံ စ၊ ခေါက်အပ်သည်ကိုငင်း။ ပရိယာဟတဉ္စ၊ ထက်ဝန်းကျင်ခေါက်အပ်သည်ကိုငင်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗလပ္ပတ္တဝိတက္ကော၊ ခွန်အားသို့ရောက်သော ဝိတက်ရှိသော၊ ဝါ၊ ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံသော ဝိတက်ရှိသော။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝံ ကရောန္တဿာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ တဏ္ဍာဟတံ၊ ကြဲစည်မှုဖြင့် ခေါက်အပ်သည်ငင်း။ ဝိတဏ္ဍာဟတံ၊ အထူးသဖြင့် ကြဲစည်မှုဖြင့် ခေါက်အပ်သည်ကိုငင်း။ ကရောန္တဿ၊ ပြုအပ်သောယောဂီအား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ (အနုယုဉ္ဇိယမာနံ၊ အားထုတ်အပ်သည် ရှိသော်။) ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေတံ၊ ကို။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာဖြင့်။ (တံ၊ ထိုကမ္မ ဌာန်းကို။) အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ ယောဂီအား။ အနုဏ္ဏမေနာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာနုဏ္ဏမေန၊ ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ ယဒါ၊ ၌။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ အစရှိ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သုဝိသဒါနိ၊ ကုန်သည်။ တိက္ခာနိ၊ ထက်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ အသဒ္ဓိယာဒီနံ၊ တရားတို့၏။ ဒူရီဘာဝေန၊ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယထာမပ္ပတ္တောဟိ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ အားစွမ်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အားစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဗလေဟိ၊ ဗိုလ်တရားတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့မှ။ လဒ္ဓူပတ္ထမ္ဘာနိ၊ ရအပ်သော အထောက်အပ့်ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အထောက်အပ့်ကို ရကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရာနေဝ၊ ရသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဗဟုနိ၊ အကြိမ်များစွာတို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုဈာနင်တို့၏။ ဥဒုဝိပစ္ဆနိကဘူတာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊ အစရှိသော တရားတို့သည်။ တဒေကဋ္ဌေတိ၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့နှင့် တခုတည်းသောစိတ်၌ တည်ကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိဒူရီ၊ ဝေးကွာကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပေါ် သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နီဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သန္ဓိသီဒန္တိတိ၊ ကား။ သမ္ဗဒေ၊ သာလျှင်။ သီဒန္တိ၊ နစ်ကျကုန်၏။ ဥပသမန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣမသသာတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တသ၊ ၏။ ॥အဂုံလိပဒပါဏိပဒါဒိကော၊ လက်ချောင်းရာ လက်ဖဝါးရာ အစရှိသော။ ကသိဏဒေါသော၊ သည်။ ॥အာဒါသမဏ္ဍလူပမာဒီဟိ၊ မှန်ဝန်းဥပမာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တတော၊ ထက်။ ပဋိဘာဂနိ မိတ္တသ၊ ၏။ သုပရိသုဒ္ဓတံ စ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ သဏှသုခုမတဉ္စ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကိုငင်း။ ဒသေတိ၊ ၏။ တဉ္စ ခေါပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်သည်လည်း၊ အပရမတ္ထ သဘာဝတ္တာ၊ ပရမတ္ထ သဘောမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏဝန္တံ၊ အဆင်းရှိသည်။ နေဝ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ သဏ္ဌာနဝန္တံ၊

ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်။ နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဤဒိသန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝန္တံ၊ အဆင်းပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်။ တိလက္ခဏဗ္ဘာဟတန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒါဒိ လက္ခဏတ္တယာနုပဝိဋ္ဌံ၊ ဥပါဒ်အစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းဖြင့် စူးဝင်အပ်သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏတ္တ ယင်္ကတ်၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းဖြင့် မှတ်အပ်သည်။ ။ဧတံ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ တာဒိသံ၊ ရှိသည်။ ဝဏ္ဏာဒိ ဝန္တံ၊ အဆင်းစသည်ရှိသည်။ ယဒိ ပန နဘဝေယျ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအုံ့။ စျာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဘာဝေါ၊ သည်။ ကထံ (ဟောတိ) အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကေဝလဠိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သညဇ္ဇိ၊ ကား။ ဘာဝနာသညာဇနိတ်၊ ဘာဝနာသညာသည် ဖြစ်စေအပ်သော အာရုံတည်း။ ဘာဝနာသညာယ၊ ကြောင့်။ သဠာတမတ္တံ၊ ဖြစ်သော အာရုံမျှသာလျှင်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အသဘာဝဿ၊ ပရမတ္ထ သဘောမဟုတ်သောတရား၏။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၅၈။ ဝိကွမ္ဘိတာနေဝ၊ ကွာကုန်သည်သာလျှင်။ သန္ဓိသိန္ဓာဝ၊ ကောင်းစွာနစ်ကျလျက် ငြိမ်သက်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒတ္ထံ၊ ထိုနိဝရဏကွာခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ နပန ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်တော့သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဥပစာရသမာဓိနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဣတရောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထတောဝ၊ အားဖြင့်။ အာပန္နံ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမ္မိ၊ ထိုတပါးသော သမာဓိကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဒုဝိဓော ဟိသမာဓီတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ဒ္မိဟာကာရေဟိတိ၊ ကား။ စျာနဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခ ဒူရီဘာဝေါ စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့၏ ဝေးကွာသည်၏အဖြစ်ရင်း။ ထရဘာဝပ္ပတ္တိ စ၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္မိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တာနိ ကာရဏာနိ၊ တို့ကို။ အဝတ္ထာမုဓေန၊ အခိုက်အတန့်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဥပစာရဘူမိယံ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပစာရဘူမိယန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရာဝတ္ထာယံ၊ ဥပစာရအခိုက်အတန့်၌။ တဒါ၊ ထိုဥပစာရအခိုက်အတန့်၌။ စျာနဂ်ါနိ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌတရာနိ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။ မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တာနိ၊ မဟဂ္ဂတ်အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ယဒိပိ နေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ကုန်သေး။ [၁၄၈] ပန၊ ထိုသို့ပင် မဖြစ်ကုန်သေးသော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုစျာနင်တို့၏။ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော နီဝရဏတရားတို့၏။ ဝိကွမ္ဘနေန၊ ကွာသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကွာခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နီဝရဏေ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိလာဘဘူမိ ယန္တိ၊ ကား။ စျာနဿ၊ အပ္ပနာစျာန်ကို။ အဓိဂမာဝတ္ထာယံ၊ ရသောအခိုက်အတန့်၌။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အပ္ပနာပတ္တာနံ၊ သို့ရောက်ကုန်သော။ စျာနဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟိပါတု ဘာဝေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။

နေ ထာမဇာတာနိတိ၊ ကား။ ဇာတထာမာနိ၊ ဖြစ်သောအားစွမ်းရှိကုန်သည်။ နေ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဘာဝနာဗလံ၊ ဘာဝနာ ခွန်အားသို့။ ပတ္တာနိ၊ ရောက်ကုန်သည်။ နေ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ စျာနစိတ်၊ စျာန်စိတ်သည်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝသံ တိဋ္ဌတီတိ၊ ဟူသောစကားကို၊ ဝါ၊ ဟူ၍။ သမာပတ္တိဝေလံ၊ သမာပတ်ဝင်စားသော အချိန်အခါကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပစာရဘူမိယံ၊ ၌။ နိမိတ္တဝမုနံ၊ နိမိတ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကုတော၊ သွင်း၍။ နိမိတ္တံ ဝမေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လဒ္ဓဥပစာရဈာနပရိဟာနိ၊ ရအပ်ပြီးသော ဥပစာရစျာန်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ။နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ အဝိနသ္ဒေ၊ မပျောက်ကွယ်လတ်သော်။ တဒါရမ္ဘဏစျာနမ္ပိ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစျာန်သည်လည်း။ အပရိဟီနမေဝ၊ မဆုတ်ယုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိမိတ္တေ၊ သည်။ အာရက္ခာဘာဝေန၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ ဝိနဋ္ဌေ ပန၊ ပျောက်ကွယ်လတ်သော်မူကား။ လဒ္ဓံ၊ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်တိုင်း ရအပ်တိုင်းသော။ စျာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒါယတ္တာ ဝုတ္တိတော၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အာရက္ခမ္ပိတိအာဒိ၊ အာဟ၊ ၏။

သတ္တသပ္ပါယဝဏ္ဏနာ

၅၉။ ထာဝရူ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ထာဝရံ၊ ခိုင်မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအခြင်း အရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သတိ ဥပဋ္ဌာတိ စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယထာလဒ္ဓံ၊ အကြင် အကြင် ရအပ်ပြီးသော။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနိမိတ်၌။ သတိ၊ ကို။ သူပဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာ ထင်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဧကဂ္ဂတံ၊ စိတ် တည်ကြည်ခြင်းကို။ ဝိနဿ္ဌဿ၊ ရသော ယောဂီအား။ ထိရံ နာမ၊ ခိုင်မြဲသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုရက္ခိတဠ၊ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သတိဂ္ဂဟဏေန၊ သတိကို ယူဖြင့်။ သမ္ဘဇေ စ၊ ကိုင်း။ သမာဓိဂ္ဂဟဏေန၊ သမာဓိကိုယူသဖြင့်။ ဝီရိယဠ၊ ကိုင်း။ သင်ဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်

သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။)နာနန္တရိ ယဘာဝတော၊ အသီးအခြားဖြစ်လျက် အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ မကင်းရာမကင်းကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု အာဝါသေသု၊ ထိုကျောင်းဆောင်တို့တွင်။ တီဏိ တီဏိတိ၊ ကား။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခုတခုသော။ အာဝါသေ၊ ၌။ အဝုတ္ထအဝုတ္ထဌာနေ၊ မနေဘူး မနေဘူးသော သော အရပ်၌။ ဝသနနိယာမေန၊ နေခြင်းဟူသော သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့်။ တယော တယော ဒိဝသေ၊ တို့ပတ်လုံး။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။

ဥတ္တရေန ဝါဒက္ခိဏေန ဝါတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဂမနာဂမနေ၊ သွားသောအခါ ပြန်သောအခါ၌။ သူရိယာဘိမုခ ဘာဝနိ ဝါရဏတ္ထံ၊ နေဆီသို့ မျက်နှာမူသည်၏ အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိယမုကောသံ၊ တကောသ ခွဲသည်။ သဟသ ဧနုပ္ပမာဏံ၊ လေးအတာတထောင် အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။

ဒွတ္တိ သတိရစ္ဆာနကထာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ရာဇကထာဒိကေ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တာ၊ ထိုရာဇကထာစသည်တို့ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အနာဂတာပိ၊ မလာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အရည ။ပ။ဒီပကထာ၊ အရညကထာ, ပဗ္ဗတကထာ, နဒီကထာ, ဒီပကထာတို့ကို။ ဣတိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ သဂ္ဂမောက္ခံ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်တို့၏။ တိရစ္ဆာနဘာဝတော၊ ဖီလာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွတ္တိသ တိရစ္ဆာနကထာတိ၊ ၃၂–ပါးသော တိရစ္ဆာနကထာတို့ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတန္တိ၊ ကား။ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်ရင်း။ သန္တုဋ္ဌိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းရင်း။ ပဝိ ဝေကော၊ အဖော်မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းရင်း။ အသံသဂ္ဂေါ၊ မရောနှောခြင်းရင်း။ ဝီရိယာရမ္ဘော၊ ဝီရိယကို ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ရင်း။ သီလံ၊ ရင်း။ သမာဓိ၊ ရင်း။ ပညာ၊ ရင်း။ ဝိမုတ္တိ၊ ရင်း။ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤ ၁၀–ပါးတို့ သည်။ အပ္ပိစ္ဆကထာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထူနိ၊ တည်ရာဝတ္ထုတို့တည်း။ တန္နိဿိတံ၊ ထို ၁၀–ပါးသော ဝတ္ထုကိုမှီသော။ ဘဿံ၊ စကားသည်။ သပ္ပါယံ၊ ၏။

[၁၄၉] အတိရစ္ဆာနကထိကောတိ၊ ကား။ နာ တိရစ္ဆာနကထိကော၊ တိရစ္ဆာနကထာ စကားကိုပြောလေ့ မရှိ။ တိရစ္ဆာနကထာဝိရုရ၊ တိရစ္ဆာနကထာမှ ကွဲပြားသော ဦးတည်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ကထာနင့်မူကွဲသော။ ဓမ္မိကံ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနပဋိသံယုတ္တမေဝ၊ နှင့်စပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ပြောဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နောတိ၊ ကား။ သီလသမာဓိအာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ တို့နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာဓိကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ သမာဓိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်လေ့ရှိ၏။ သမာဓိကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ဝါ၊ ၏ မူလည်း။ ပါရံ၊ တဖက်ကမ်းသို့။ ပတ္တော၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမသ၊ ယောဂိနော၊ အား။ သပ္ပါယော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံ နိဿာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာယဒဠ္ဍီဗဟုလောတိ၊ ကား။ ကာယသ၊ ကိုယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယာဝဒတ္ထံ၊ တိုင်း။ ဥဒရာဝဒေဟကံ၊ ဝမ်းပြည့်အောင်။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။ သေယျ သုခံ၊ လဲလျောင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဿသုခံ၊ ဘယ်ညာတစောင်းပြောင်း၍အိပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ မိဒ္ဓသုခံ၊ ငိုက်မြည်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်လျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဘောဇနံ၊ သည်။ ယေဘုယျန၊ ဖြင့်။ မဓုရမ္ဘိလရသဝသေန၊ ချိုသောအရသာ, ချဉ်သောအရသာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဥပယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒဓိအာဒီသု၊ နို့ခမ်း စသည်တို့၌။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဒဿန တော၊ တွေ့ရခြင်းကြောင့်တည်း။ ကဋ္ဌကာဒိရသာ ပန၊ အစပ်အစရှိသော အရသာ တို့သည်ကား။ အဿ၊ ထိုအချို့ အချဉ်ကို။ (သီဟိဠ်မှ၌ ပနဿ ဟု ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌ အဿကိုထည့်၍ အနက်ပေးသည်) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဘိသင်္ခါရကာ ဧဝ၊ ပြုပြင်တတ်သော အခြံအရံအရသာ တို့သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကဿစိ။ပ။သပ္ပါယံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဓာရဘူတေ၊ အာဓာရဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ ၌။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် ၌ဟူ၍ အာဓာရ အနက်ပေးရန် ပြသည်) ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ သော်။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် လက္ခဏအနက်ကို ပြသည်) ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မိံ ဣရိ ယာပထေ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် ပဝတ္တမာနဿ–ပုဒ်ထည့်ပေးရန် ပြသည်) နိမိတ္တာသေဝနဗဟုလဿာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တေ၊ ၌။ အာသေဝနဗဟုလဿ၊ မှီဝဲခြင်းများသော ယောဂီအား။ ဝိသယ ဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ ဘာဝနာမနသိကာရံ၊ ဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ အာသေဝန္တဿ၊ မှီဝဲသောယောဂီအား။ ဝါ၊ ကား။ နိမိတ္တဿ၊ ကို။ ဂေါစရာသေဝနသေန၊ အာရုံပြုလျက်မှီဝဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာသေဝနာဗဟုလဿ၊ မှီဝဲခြင်းများသော ယောဂီအား။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယေန၊ ဘာဝေန၊ အကြင်အဖိုဖြင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ (ဘာဝေနဿ ဟူသော သီမူသာသင့်သည်၊ ဘာဝေန္တဿကား မသင့်) ဘာဝနာသေဝနာ၊ ကိုမှီဝဲခြင်းကို။ (ဣစ္ဆိ တဗ္ဗာ၊ ၏။) တေန(ဘာဝေန)၊ ဖြင့်။ ဂေါစရာသေဝနာပိ၊ အာရုံ ပြုလျက်–ဝါ–ပြုခြင်းဟူသော မှီဝဲခြင်းကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဒသဝိဓအပ္ပနာကောသလ္လဝဏ္ဏနာ

၆၀။ အပ္ပနာ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကတ္တားထည့်ပြသည်) ယေနဝိဓိနာ၊ အကြင်အစီအရင်ဖြင့်။ အပ္ပနာယ၊ ၌။ ကုသလလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒသဝိဓော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ သော ဝိဓိ၊ သည်။ အပ္ပနာကောသလ္လ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တန္နိဿိတ္တာ၊ ထိုအစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံသည်။ (အပ္ပနာကောသလ္လ၊ မည်၏။) ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယတောတိ၊ ကား။ ဝတ္ထူနံ၊ တို့၏။ ဝိသဒဘာဝကရဏတော၊ သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုသောအားဖြင့်။ အပ္ပနာကောသလ္လ၊ ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။

၆၁။ ဟိသစ္စံ၊ အဌကထာစကားမှန်၏။ (သီမှ၌ ဤ ဟိမရှိ) စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိဌာန ဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရံ စ၊ ကိုယ်ကိုလည်း။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါနိ၊ ထိုကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်သော။ စီဝရာဒီနိ စ၊ သင်္ကန်းစသည်တို့ကိုလည်း။ ဣဒ၊ ၌။ ဝတ္ထူနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအတွင်းအပဝတ္ထုတို့သည်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ (ကရိယမာနာနိ၊ သော်)။ စိတ္တသ၊ အား။ သုခါဝဟာနိ၊ ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ ကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကရဏံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုဝတ္ထုတို့၏။ ဝိသဒဘာဝ ကရဏံ၊ သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းမည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဗ္ဗေတ္တိကဗဟိရာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သရီရံ ဝါတိ၊ ပါ၌၌။ ဝါသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဌာနပ္ပယုတ္တော၊ အရာမဟုတ်သည်နှင့် ယှဉ်သော အဌာနပယုတ်တည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ သေဒမလဂ္ဂဟိတံ ဝါ၊ ချွေးအညစ်အကြေးတို့ဖြင့် စွန်းအပ်သည်သော်၎င်း။ အညေန၊ သော။ အဝဿုတကိစ္စေန၊ စိုစွတ်သော ကိစ္စဖြင့်။ ဝိဗဒ္ဓိတံ ဝါ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်သော်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သေနာသနံ ဝါတိ၊ ပါ၌၌။ ဝါသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပတ္တာဒီနမ္ပိ၊ သပိတ်စသည်တို့ကိုလည်း။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ စောဒနာကိုဆိုဦးအုံ့။ အယံ နယော၊ ကို။ [၁၅၀] ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေန၊ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ သဂ်ဟိတော နနု၊ ရေတွက်အပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ပုန၊ တဖန်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဒြားအုံ့။ သဂ်ဟိတော၊ သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ သော၊ ထိုခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒကို။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ အာရမ္ဘကာလေ၊ အားထုတ်စပြုသောကာလ၌။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣတိ ပန၊ ၌ကား။ အာရဒ္ဓကမ္မဋ္ဌနသ၊ အားထုတ်စ ပြုပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပစာ ရဏ္ဍာနေ၊ ၌။ ဌတ္တာ၊ ၍။ အပ္ပနာပရိဝါသံ၊ အပ္ပနာပရိဝါသ်ကို။ ဝသန္တသ၊ နေသော ယောဂီအား။ ကာလန္တရေ၊ ကာလတပါးသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိပတ္တိ၊ ပြုကျင့်ခြင်း ကို။ အပ္ပနာကောသလ္လာယ၊ အပ္ပနာကောသလ္လအလို့ငှါ။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အဝိသဒေ၊ မသန့်ရှင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသယဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (အဝိသဒေ၊ မသန့်ရှင်းသော ဝတ္ထု၌)။ ॥ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ အားထုတ်သော ယောဂီအား။ တာနိ၊ ထိုအတွင်းအပဝတ္ထုတို့သည်။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ ကထံ (ဟောတိ၊ သနည်း) အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ ပဝတ္တနကစိတ္တုပ္ပါဒဝ သေန၊ ဖြစ်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ စိတ္တေ ကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ အပရိသုဒ္ဓဘာဝါယ၊ မစင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဿယာဒိပစ္စယဘူတေသု၊ နိဿယအစရှိသော ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကေသု၊ တို့၌။ ဉာဏမ္ပိ တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏာ နေ၊ အနက်၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုပိသဒ္ဒါဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တံဝတ္ထုယေဝ၊ ထိုဝတ္ထုသည်သာလျှင်။ (အပရိသုဒ္ဓံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုဝတ္ထုသည်။ အပရိသုဒ္ဓေ၊ သော်။ ဉာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ထိုဉာဏ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော စိတ်စေတသိက်တို့၏။ အပရိသုဒ္ဓတာ၊ သည်။ အဝုတ္တသိဒ္ဓါ၊ မဆိုအပ်သော်လည်း ပြီး၏။ ဝါ၊ အဝုတ္တသိဒ္ဓိနည်းဖြင့် ပြီး၏။ စ၊ ဆက်။ ဉာဏသ၊ ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟဏံ၊ သည်။ အပ္ပနာယ၊ ၏။ ဗဟုကာရတ္တာ၊ ကျေးဇူးများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဈာနံ၊ ကို။ ဒန္ဓာဘိညံ ခိပ္ပါဘိညန္တိ၊ ဟူ၍။ ဉာဏမုခေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ॥နိဿယနိဿယောပိ၊ နိဿယ၏ မှီရာကိုလည်း။ နိဿယော တေဝ၊ မှီရာဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒီပကပလ္လိကဝဏ္ဏေ၊ တေလာနိ နိဿာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏေ၊ သည်။ အဝိသဒေ၊ မသန့်ရှင်းလတ်သော်။ ဝိပဿနာဘာဝနာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သမာဓိဘာဝနာပိ၊ သည် လည်း။ ပရိဒုဗ္ဗလာ၊ ထက်ဝန်းကျင် အားနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတုံ၊ ငှါ။ အပရိသုဒ္ဓေန ဉာဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဂ်ါတုဘာဝေန၊ အဂ်ါတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်။ ဝုမ္မိ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပဂုဏဘာဝေန၊ လေ့လာကျေပြွန်သည် အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိရူဠ္ဠိ၊ စည်ပင်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဝသိဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ဝသိဘော်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိသဒေပနာတိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ သုက္ကပက္ခော၊ တည်း။ တသ၊ ထိုသုက္ကပက္ခ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တဝိပရိယယေန၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၂။ သမဘာဝကရဏန္တိ၊ ကား။ ကိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ အနုနာဓိကဘာဝကရဏံ၊ မယုတ်မလွန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ယထာပစ္စယံ၊ စွာ။ သဒ္ဒေယျဝတ္ထုသ္မိံ၊ ယုံကြည်အပ်သော ဝတ္ထု၌။ အဓိမောက္ခကိစ္စသ၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စ၏။ ပဋ္ဌာတရဘာဝေန စ၊ အထူးထက်မြက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဗလံ ဟောတိ၌စပ်) ပညာယ၊ ၏။ အဝိသဒတာယ စ၊ မသန့်ရှင်း မထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝီရိယာဒီနံ၊ ဝီရိယအစရှိသော တရားတို့၏။ သိထိ

လတာဒိနာ စ၊ လျော့သည်၏ အဖြစ်စသည်ကြောင့်ရင်း။ သဒ္ဒါဗေဒိယ်၊ သည်။ ဗလဝ်၊ အားကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတရာနိမန္ဒာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတောတိ၊ ကား။ သဒ္ဒါဗေဒိယသ၊ ၏။ တသ္မာဗလဝဘာဝတော စ၊ ထိုအားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော ဣန္ဒြေတို့၏။ (တသ္မာ) မန္ဒတ္တာစ၊ ထိုနုံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ၊ ပျင်းရိခြင်းအဖို့၌။ ပတိ တုံ၊ ဌ၊ အဒတ္တ၊ မူ၍။ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဂ္ဂဏှာနံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်။ အနုဗလပ္ပဒါနံ၊ တဆင့်အားပေးခြင်းသည်။ ပဂ္ဂ ဟော၊ မည်၏။ ပဂ္ဂဟောဝ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ကိစ္စံ၊ မည်၏။ ။ပဂ္ဂဟကိစ္စံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ဌ၊ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒီတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ အာရမ္ဘဏံ၊ သို့။ ဥပဂန္တာ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဌာနံ၊ သည်။ (ဥပဌာနံ၊ မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ အနိဿဇ္ဇနံ၊ မစွန့်လွှတ်ခြင်းသည်။ ဥပဌာနံ၊ မည်၏။ ဝိကွေ့ပပဋိပက္ခေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက် သဘောသည်။ (အဝိကွေ့ပေါ၊ မည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင်သဘောတရားဖြင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ အဝိကွေ့တ္တာ၊ မပျံ့လွင့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုသဘောတရားသည်။ အဝိကွေ့ပေါ၊ မည်၏။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပဂတံ၊ အဆင်းအပေါင်းကို။ (ပဿတိ) ဝိယ၊ ရှုမြင်သကဲ့သို့။ ယေန၊ အကြင်ကိစ္စဖြင့်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ ဝိသယသဘာဝံ၊ အာရုံ၏ သဘောကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တံ ဒဿနကိစ္စံ၊ ထိုမြင်ကြောင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ဌ၊ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဗလဝတာ၊ အားကြီးသော။ သဒ္ဒါဗေဒိယေန၊ သည်။ အဘိဘူတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သဟဇာတ ဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ဣန္ဒဋ္ဌံ၊ အစိုးရခြင်းသဘောကို၊ ဝါ၊ အစိုးရသည်၏သဘောကို။ ကာရေန္တာနံ၊ ပြုစေကုန်လျက်။ သဟပဝတ္တ မာနာနံ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဧကရသတာဝသေနေဝ၊ တူသော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကိစ္စတူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အကျိုး၏ ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညထာ၊ ဖြင့်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တသ္မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝအတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုသာလျှင်။ ကာရဏာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ [၁၅၁] ပစ္စာမသတိ၊ တဖန်သုံးသပ်၏။ တန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဒါဗေဒိယ်၊ ကို။ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏောနာတိ၊ ကား။ ယသ သဒ္ဒေယျာဝတ္ထုနော၊ အကြင်ယုံကြည်အပ်သောဝတ္ထု၏။ ဥဌ္ဌာရတာဒိဂုဏော၊ မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူး၌။ အဓိမုစ္စနသ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ သာတိသယပ္ပဝတ္တိယာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဒါဗေဒိယ်၊ သည်။ ဗလဝ်၊ သည်။ ဇာတ်၊ ဖြစ်၏။ တသ၊ ထိုသဒ္ဒေယျာဝတ္ထုကို။ (ဝိမံသနေန–ဌ်စပ်) ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာဒိဝိဘာဂတော၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်စသည် ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ယာထာဝတောစ္စာ။ ဝိမံသနေန၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧဝံ ဓမ္မတာနယေန၊ ဧဝံဓမ္မတာနည်းဖြင့်။ သဘာဝရသတော၊ သဘောလက္ခဏာကိစ္စအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂယှမာနေ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည် ရှိသော်။ သဝိပ္ပါရော၊ ပြန့်ကား လှုပ်ရှားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ အဓိမောက္ခော၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား) အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေါ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဇာနနဝသေန၊ ပိုင်းခြားရှုသိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပညာဗျာပါရသ၊ ပညာ၏ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၏ သာတိသယတ္တာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ခုရိယဓမ္မေသု၊ ဝန်ဆောင်ဖြစ်သောတရားတို့တွင်။ သဒ္ဒါယ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝေ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပညာယ၊ ၏။ မန္ဒဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပညာယ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) သဒ္ဒါယ၊ ၏။ မန္ဒဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဣတိသိအပ်၏ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ။ပ။ဟာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တထာ အမနသိကာရေနာတိ၊ ကား။ ယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ ယေဂီအား။ သဒ္ဒါဗေဒိယ်၊ သည်။ ဗလဝ်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ကို။ အနနုယုဉ္ဇနတော၊ အားမထုတ်ခြင်းအားဖြင့်။ (ဟာပေတဗ္ဗံ၊ ယုတ်လျော့စေအပ်၏) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဓ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယဝိသေသတော၊ ကြောင့်။ ကိစ္စတ္တာ ရိယေန ဝါ၊ ကိစ္စ၏လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဝီရိယာဒီနံ၊ ဝီရိယစသည်တို့၏။ မန္ဒကိစ္စတာယ ဝါ၊ နုံ့သောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒုဝိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ သဒ္ဒါဗေဒိယသ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝေါ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပဌမဝိကပ္ပေ၊ ၌။ ဟာပနဝိဓိ၊ ယုတ်လျော့စေခြင်းအစီအရင်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန၊ ၌ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ သောယောဂီအား။ ဝီရိယာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ မန္ဒကိစ္စတာယ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဒါဗေဒိယ်၊ သည်။ ဗလဝ်၊ သည်။ ဇာတ်၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ အမနသိကာရေန၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းဟူသော။ ဝီရိယာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဋ္ဌကိစ္စဘာဝါဝဟေန၊ ထက်မြက်သော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆောင်ပေးတတ်သော။ မနသိကာရေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒါဗေဒိယ်၊ ကို။ တေဟိ၊ ထိုဝီရိယ စသည်တို့နှင့်။ သမရသ၊ တူမျှသော ကိစ္စရှိသည်ကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ ဟာပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမိနာနယေန၊ ဖြင့်။ သေသိဒ္ဓိယေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဣဒ္ဓေတို့၌လည်း။ ဟာပနဝိဓိ၊ ယုတ်လျော့စေခြင်း အစီအရင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထူတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်သည်။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တဘာယ၊ သဒ္ဓါဓိ မုတ္တအဖြစ်၌။ ကတာဓိကာရော၊ ပြုအပ်ပြီးသော လွန်ကဲသောကောင်းမှုရှိသည်ဖြစ်၍။ သတ္ထု၊ ၏။ ရူပကာယဒဿနပ္ပ သုတော ဧဝ၊ ရူပကာယ ကိုယ်တော်ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ ကြောင့်ကြစိုက်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေလတ် သော်။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ တေ၊ သင့်အား။ ဒိဋ္ဌေန၊ ရှုမြင်အပ်သော။ ဣမိနာ ပူတိကာယေန၊ ဤပုဒ်သောကိုယ်ဖြင့်။ (တနည်း)

ဣမိနာ ပူတိကာယေ နဲ့ ကိုယ်ကို။ ဒိဋ္ဌေန။ ရှုမြင်သဖြင့်။ တေ၊ အား။ ကိ ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဝဏ္ဏလိ၊ ဝဏ္ဏလိ၊ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ခမ္ဘ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ သြဝဒိတွာ၊ ၍။ ကမ္မ ဋ္ဌာနေ၊ ၌။ နိယောဇိတောပိ၊ တိုက်တွန်းအပ်သော်လည်း။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနနုယုဉ္ဇန္တော၊ အားမထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ဃာမိ တော၊ နှင်ထုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဝိနိပါတေတုံ၊ ပစ်ချခြင်းငှါ။ ပပါတဋ္ဌာနံ၊ တောင်ကမ်းပါးပြတ်အရပ်သို့။ အဘိရူဟိ၊ တက်လေ၏။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ထိုဝဏ္ဏလိရဟန်းကို။ သတ္ထာ၊ သည်။ ယထာနိသိန္နောဝ၊ ထိုင်မြဲ ထိုင်တော်မူလျက်သာလျှင်။ သြဘာသံ၊ အရောင်အလင်းကို။ ဝိသဇ္ဇေန္တော၊ လွှတ်တော်မူလျက်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူ၍။

> ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ တော်၌။ ပသန္နော၊ ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍။ ပါမောဇ္ဇဟုလော၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်း အဖြစ်များသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သန္တဲ့၊ ငြိမ်သက်သော။ သခၤါရူပသမံ၊ သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ ပဒံ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် ရောက်အပ်သော။ သုခံ၊ နိဗ္ဗာန်းချမ်းသာကို။ အဓိဂစ္ဆေ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဂါထံ၊ ကို။ ဝတ္တွာ၊ မူ၍။ ဝဏ္ဏလိ၊ ဝဏ္ဏလိရဟန်း။ ဧဟိ၊ လာလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ သော၊ ထိုဝဏ္ဏလိ ရဟန်းသည်။ တေန၊ ထိုမိန့်ခွန်းတော်စကားဖြင့်။ အမတေန၊ အမြိုက်ဆေးရေဖြင့်။ အဘိသိတ္တော ဣဝ၊ သွန်းလောင်းခံ ရသကဲ့သို့။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပန၊ သို့သော် လည်း။ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ [၁၅၂] ဗလဝ ဘာဝတော၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာဝီထိ၊ ဝိပဿနာ လမ်းစဉ်သို့။ နဲ့ သြတရိ၊ မသက်ပဲ ရှိလေ၏။ တံ၊ ထို အကြောင်းကို။ ဥတ္တာ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယသမတံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိပါဒေန္တော၊ ပြီးစေလျက်။ ကမ္မ ဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်၍။ အဒါသိ၊ ပေးတော်မူ ၏။ သော၊ ထိုဝဏ္ဏလိရဟန်းသည်။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ပေးအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥသုက္ကာ ပေတွာ၊ အားထုတ်စေ၍။ (ဥသက္ကာပေတွာ ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် အဆင့် ဆင့်တတ်စေ၍ ဟု အနက်ပေး) မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ မဂ်အစဉ်ဖြင့်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏလိတ္ထေရဝတ္ထု၊ စေတ္ထနိဒဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣတရကိစ္စဘေဒန္တိ၊ ကား။ ဥပဋ္ဌာနဒိကိစ္စဝိသေသတံ၊ ထင်းခြင်းအစရှိသောကိစ္စအထူးကို။ ပဿဒ္ဓါဒီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်, ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင် တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝေါ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန၊ တရား သဘောကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဟာယတိ ယထာ၊ ယုတ်လျော့သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တ တာ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဿဒ္ဓိအာဒိဘာဝနာယ၊ ယဿဒ္ဓိ အစရှိသော ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးစေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဟာယတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿာ၊ ထိုပဿဒ္ဓိစသည်ကို ပွါးစေခြင်း၏။ သမာဓိပက္ခိယတ္တာ၊ သမာဓိ အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုပဿဒ္ဓိစသည်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ (ဧကံသဘောဟာပေတိ၌စပ်) သမာဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတံ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဟာပေတိ ဟူသော ပါဋ္ဌသေသ၌စပ်) ကောသဇ္ဇပါတတော၊ ဖျင်းရိခြင်းသို့ ကျခြင်းမှ။ ရက္ခန္တိ၊ စောင့်ရှောက်လျက်၊ ဝါ၊ သော။ ဝီရိယာဒိဘာဝနာ၊ ဝီရိယ စသည်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ (ဟောပေတိ) ဝိယ၊ ယုတ်လျော့စေသကဲ့သို့။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓစ္စပါတတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ကျခြင်းမှ။ ရက္ခန္တိ၊ လျက်။ ဧကံသတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟာပေတိ၊ ယုတ်လျော့စေတတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ ဟာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထုတိ၊ ကား။ သုကုမာရဿ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နုနယ်သော။ သောဏတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော အာယသ္မာ၊ သည်။ သတ္ထု၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သီတဝနေ၊ ယင်းတိုက်တော၌။ ဝိဟရန္တော၊ နေလျက်။ မမ၊ ၏။ သရီရံ၊ သည်။ သုခုမာလံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နူးညံ့၏။ သုခေနေဝ၊ ချမ်းသာဖြင့်သာလျှင်။ သုခံ၊ ကို။ အဓိဂန္တုံ၊ စ၊ ရခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ ကာယံ၊ ကို။ ကိလမေတွာပိ၊ ပင်ပန်းစေ၍သော်လည်း။ သမဏာမ္ဘော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ဌာနစင်္ကမေ၊ ရပ်ခြင်း စင်္ကြံသွားခြင်းကိုသာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဓာနံ၊ ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ အားထုတ်လတ်သော်။ ပါဒတလေသု၊ ခြေဝါးအပြင်တို့၌။ ဖောဋေသု၊ အဖူးအလုံးတို့သည်။ ဥဋ္ဌိတေသုပိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော် လည်း။ ဝေဒနံ၊ ကို။ အဗ္ဗုပေက္ခိတ္တာ၊ လျစ်လျူရှု၍။ ဒဠ္ဠံ၊ မြဲမြဲစွာ။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယတာယ၊ အလွန် အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေတံ၊ တရားထူးကို။ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ငှါ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ သတ္ထာ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဂန္တာ၊ ၍။ ဝီဏောဝါဒေန၊ စောင်းတီးခြင်းဥပမာ အဆုံးအမဖြင့်။ သြဝဒိတွာ၊ ဆုံးမ၍။ ဝီရိယသမတာ ယောဇေတဝိမိ၊ ဝီရိယ၏ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ယှဉ်စေသော အစီအရင်ကို။ ဒဿေန္တော၊ လျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်တော်မူ၍။ ဂိဒ္ဓကူဋေ၊ သို့။ ဂတော၊ မူ၏။ ထေရောပိ။ အရှင်သောဏ မထေရ်သည်လည်း။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ပေးအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဝီရိယသမတံ၊ ဝီရိယ၏ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယောဇေန္တော၊ ယှဉ်စေလျက်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥသုက္ကာပေတွာ၊ အားထုတ်စေ၍။

(တနည်း) ဥဿက္ကာပေတွာ၊ အဆင့်ဆင့်တတ်စေ၍။ အရဟတ္တေ၊ ဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်လေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သောဏတ္ထေရသ ဝတ္ထု ဒသေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သေသေသုပီတိ၊ ကား။ သတိသမာဓိပညိန္ဒြိယေသုပိ၊ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေတို့တွင်လည်း။ ဧကသာတိ၊ ကား။ ဧကေကသ၊ တပါးတပါး၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အယံ၊ ဤဧကသဟူသော နိဒ္ဒေသကို။ သာမညနိဒ္ဒေသော၊ သာမညအားဖြင့် ညွှန်ပြသော စကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋ္ဌန်း၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ အဓိမတ္တ တာယ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဟာပနဝသေန၊ ယုတ်လျော့စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမတံ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတွာ၊ ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ ယေသံ၊ အကြင်ဣန္ဒြေတို့၏။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ အသာဓာရဏာတော စ၊ မဆက်ဆံသောအားဖြင့်ရင်း။ သာဓာရဏာတော စ၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်ရင်း။ သမတာ၊ ကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄၊ ဝိသေသတော ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတေသု ပဋ္ဌသု ဣန္ဒြိယေသု၊ ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ သမတန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓါပညာနံ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပညာတို့၏ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ အနုနာနဓိကဘာဝံ၊ မယုတ်မလွန်သည်၏အဖြစ်ကို။ [၁၅၃] သမာဓိဝီရိယာနံ၊ တို့၏။ တထာ၊ တူ။ (အနုနာနဓိက ဘာဝံ၊ ကို။) ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာ ပြဦးအုံ့။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ခုရိယမမ္ဘူတာနံ၊ ဝန်ဆောင် တရားဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါပညာနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ အညမညာနတိဝတ္တနံ၊ အချင်းချင်း မလွန်ခြင်းကို။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗ မေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့်ပညာတို့၏။ သမရုရတာယ၊ ညီမျှသောဝန်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) အပ္ပနာ၊သည်။ သမ္ဘဇ္ဇတိယထာ၊ ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကောသဇ္ဇဥဒ္ဓစ္စ ပက္ခိကာနံ၊ ပျင်းရိခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သော။ သမာဓိဝီရိယာနံ၊ တို့၏။ သမရသတာယ၊ ညီမျှသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အညမညူပတ္ထမ္ဘနတော၊ အချင်းချင်းထောက်ပံ့ခြင်းကြောင့်။ သမ္ဘယုတ္တာ ဧဝမ္ဘာနံ၊ တို့၏။ အန္တဒ္ဒယပါတာဘာဝေန၊ အစွန်းနှစ်ပါးသို့ ကျခြင်းမရှိသဖြင့်။ သမ္ဘဒေဝ၊ လျှင်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဣဗ္ဗတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။

ဗလဝသဒ္ဓေါ ဟိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ နိဒဿနဝသေန၊ ပုံစံထုတ်ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ၊ ထိုစကား၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗလဝတိယာ၊ အားကြီးသော။ သဒ္ဓါယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ အဝိသဒဘာဝော၊ မသန့်ရှင်းသော ဉာဏ်ရှိ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုဒ္ဒပ္ပသန္နော၊ အချည်းနီးကြည်ညိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝေစ္စပ္ပသန္နော၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုတတ်သည်။ နု(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တထာဟိ၊ ကြောင့်ပင် လျှင်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သေယျထာပိ တိတ္ထိယ သာဝကာ၊ တိတ္ထိ၏တပည့်တို့ကဲ့သို့။ အဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကြည်ညိုဖွယ်မဟုတ်သော ဝတ္ထု၌။ ပသီဒတိ၊ ကြည်ညိုတတ်၏။ ကေရာဠိကပက္ခန္တိ၊ ကား။ သာဒ္ဒေယျပက္ခံ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသောအဖို့သို့။ ဘဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ သဒ္ဓါဟီနာယ၊ သဒ္ဓါယုတ်လျော့သော၊ ဝါ၊ သဒ္ဓါမှကင်းသော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အတိဓာဝန္တော၊ ကျော်လွန်ပြေးသွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟေတုပဋိရူပကေဟိ၊ အကြောင်းအတုအပတို့သည်။ ဝဉ္စိတော၊ လှည့်စားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒေယျဝတ္ထုပရိစ္စာဂေန၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို စွန့်လှူခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနပိ၊ စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့်သော်လည်း။ ဒါနမယံ၊ ပုညံ၊ ဒါနမယ ကောင်းမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ ပရိကပ္ပေတိ၊ ကြံဆ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုက္ခတက္ကဝိလုတ္တစိတ္တော၊ ခြောက်ကပ်သော ကြံစည်ခြင်းဖြင့် လုယက်ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။ နာဒိယတိ၊ မနာယူ။ သညတ္တိံ၊ သိနားလည်ခြင်းသို့။ နု ဂစ္ဆာတိ၊ မရောက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘောသဇ္ဇ။ပ။ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ သဒ္ဓါပညာနံ၊ တို့၏။ အညမညဝိရဟော၊ အချင်းချင်းမှ ကင်းခြင်းသည်။ နအတ္ထာဝဟော စ၊ အကျိုးစီးပွါးကို မဆောင်တတ်သည်ရင်း။ အနတ္ထာဝဟော စ၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ သမာဓိဝီရိယာနံ၊ တို့၏။ အညမညဝိရ ဟော၊ သည်။ နု အဝိကွေပါဝေါ စ၊ သမာဓိကို မဆောင်တတ်သည်ရင်း။ ဝိကွေပါဝေါ စ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကောသဇ္ဇံ၊ သည်။ အဘိဘဝတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ နု ပါပုဏာ တိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဘိဘဝတီတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤစကားရပ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တဒုဘယန္တိ၊ ကား။ တံ သဒ္ဓါပညာဒွယံ စ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့်ပညာနှစ်ပါးအပေါင်းကိုရင်း။ (တံ) သမာဓိဝီရိယဒွယဉ္စ၊ ထိုသမာဓိနှင့်ဝီရိယ နှစ်ပါးအပေါင်းကိုရင်း။ သမ်ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သမရသံ၊ ညီမျှသောကိစ္စရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

သမာဓိကမ္မိကသာတိ၊ ကား။ သမထကမ္မဋ္ဌာနိကသ၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ယောဂိအား။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ထောက်၊ အနည်းငယ်။ (သီမူနှင့်သံဌိ ၃–၄၃၄၊ အံ့ဌိ ၁–၂၅၅ တို့နှင့် အညီပင်) ဗလဝဘာဝေ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သဒ္ဒဟန္တော်တိ၊ ကား။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ မြေ မြေဟူ၍။ မနသိကရဏမတ္တေန၊ နှလုံးသွင်းကာမျှဖြင့်။ ဈာနပ္ပတ္တိ၊ ဈာန်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ သင့်အုံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အစိန္တေတွာ၊ မကြံစည်မူ၍။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝုတ္တဝိဓိ၊ ဟောအပ်သော အစီအရင်သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ဣဒ္ဓိ သတိ၊ လတ်၊ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဒဟန္တော၊ ယုံကြည်လျက်။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါကို။ ဧနေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ သြကပ္ပေန္တောတိ၊ ကား။ အာရမ္ဘဏံ၊ သို့။ အနုပဝိသိတွာ ဝိယ၊ ဝင်၍ နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ အဓိမုစ္စနဝသေန၊

နှလုံးသွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သြကပ္ပေ ဣော၊ သက်ဝင်လျက်။ ပကွန္ဒဣော၊ ပြေးဝင်လျက်။ ။ဈာနသ၊ ၏။ သမာဓိပဓာနတ္တာ၊ သမာဓိလျှင် ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သည်။ ဗလဝတီ၊ သည်ရှိသော်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဥဘိန္နန္တိ၊ ကား။ သမာဓိပညာနဲ့၊ တို့၏။ သမာဓိကမ္မိကဿ၊ သမာဓိအလုပ်ရှိသော ယောဂီအား။ သမာဓိနော၊ ၏။ အဓိမတ္တတာပိ၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမတာယပီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမဘာဝေနာတိ၊ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပ္ပနာတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤသမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းအရာ၌။ အဓိပ္ပေတအပ္ပနာ၊ အလိုရှိအပ်သော အပ္ပနာတည်း။ တထာဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဟောတိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ သာသင်္ကံ၊ ယုံမှားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော စကားကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ လောကုတ္တရပ္ပနာ ပန၊ အပ္ပနာကိုကား။ တေသံ၊ ထိုသမာဓိပညာတို့၏။ သမဘာဝေနေဝ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတာ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ သမထ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ ထမ်းပိုးခ်ည် ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ပြု၍၊ ဝါ၊ ညီတူအစုံဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ပြု၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

[၁၅၄] ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓါပညာနဲ့ စ၊ တို့၏ဝင်း။ သမာဓိဝိရိယာနဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ သမတာ။ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ယဒိ ဣစ္ဆိတာ၊ အကယ်၍အလိုရှိငြားအုံ့။ သတိ၊ သည်။ ကထံ၊ အသို့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိ။ပ။ဝဋ္ဋတီဟိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ လိနဒ္ဓစ္စပဂ္ဂေသု၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းအဖို့ ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့တို့၌။ ။ပဠသု၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့တွင်။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယေ၊ ပျံ့.လွင့်ခြင်း အဖို့ရှိအပ်သော တရားတို့ကို။ ဂဏှာဣော၊ ယူလိုသည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓါဝိရိယ ပညာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (ဂယှမာနေ၊ သော်။) ပီတိ စ၊ ကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ကောသဇ္ဇပက္ခေန သမာဓိနာဣ္ဌစ္ဆေ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသဒ္ဓါသမာဓိဥပေက္ခာဟိတိ၊ ဟူ၍။ နှ (ဝုတ္တံ)၊ အဆိုအပ်။ သာသတိ၊ ကို။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ရာဂေကမ္မေသု၊ မင်း၏အမှုတို့၌။ နိယတ္တော၊ ယှဉ်သော သူသည်၊ ဝါ၊ ခန့်ထားအပ်သောသူသည်။ သဗ္ဗကမ္မိကော၊ မည်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္ထေန၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်ရှိသော။ တေနကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ သောအရာတို့၌။ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်သည်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ ယှဉ်သည်၊ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗေန၊ သော။ လိနဒ္ဓစ္စပက္ခိယေန၊ လိန အဖို့ ဥဒ္ဓစ္စအဖို့ရှိသော။ ဗောဇ္ဈင်ဂဏေန၊ ဗောဇ္ဈင်တရားအပေါင်းသည်။ အတ္ထေတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်သော တရားသည်။ သဗ္ဗတ္ထိ ယာဝ၊ ထ္ထိယာသည်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ မည်၏။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အပ္ပတ္တသ၊ မရောက်အပ်သေးသော တရားကို။ ပတ္တိယာ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ အနဓိဂတသ၊ မရအပ်မသိအပ်သေးသော တရားကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ သိခြင်းငှါ။ သတိ၊ သည်။ တသ၊ ထိုကုသိုလ်စိတ်၏။ ပဋ္ဌိ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ ပရာယဏံ၊ လည်းလျောင်းရာတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊၏။

၆၃။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တသာတိ၊ ကား။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ နိမိတ္တသ စ၊ အာရုံနိမိတ်ကိုဝင်း။ စိတ္တေကဂ္ဂသင်္ခါ တသ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာဟု ဆိုအပ်သော။ နိမိတ္တသစ၊ သမထနိမိတ်ကိုဝင်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ စိတ္တသ၏။ သမာဟိတာကာရံ၊ တည်ကြည်သော အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ၍။ သမထနိမိတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခန္တော်ယေဝ၊ စောင့်ရှောက်သောသူသည်သာ လျှင်။ ကသိ ဏနိမိတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်သည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီကသိဏာဒိကသာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ္တသေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) နှ၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ သော်ကား။ သမထနိမိတ္တသပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တန္တိ၊ကား။ ရက္ခဏကောသလ္လံ၊ ကို။ ဣဓ အပ္ပနာကောသလ္လကထာယံ၊ ကထာ၌။ နိမိတ္တ ကောသလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကရဏဘာဝနာ ကောသလ္လာနံ၊ ကရဏကောသလ္လဘာဝနာ ကောသလ္လတို့၏။ ပဂေ၀၊ စောစောကပင်လျှင်။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးစီးပြီးသည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။

၆၄။ အတိသိထိလဝိရိယတာဒီဟိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပမောဒနသံဝေဇနေ၀ိပရိယာယေ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း, ထိတ်လန့်စေခြင်းတို့မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော သဘောတို့ကို။ သင်္ကဏှာတိ၊ ရေတွက်၏။ လိနန္တိ၊ ကား။ သကုံ စိတ်၊ ကြို့.သည်။ ကောသဇ္ဇပက္ခပတိတံ၊ ပျင်းရိခြင်းအဖို့၌ကျသည်။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ ဓမ္မဝိစယ။ပ။တီတိ ဇ္ဈေ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ တယောတိ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တေ၊ ထိုဗောဇ္ဈင် တို့ကို။ ဘာ၀ေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ သယမေ၀၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ့။

ပရိတ္တန္တိ၊ ကား။ အပ္ပကံ၊ အနည်းငယ်သော။ ဥဇ္ဈာလေတုကာမောတိ၊ ကား။ ပဒီ၀ေတုကာမော၊ တောက်ပစေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ ဥဒကဝါတံ ဒဒေယျာတိ၊ ကား။ ဥဒကမိသံ၊ ရေနှင့်ရောသော။ ဝါတံ၊ လေကို။ ဥပနေယျ၊ ကပ်၍ဆောင်ရာ၏။ ဝါ၊ ဆောင်ပေးရာ၏။ အကာလောတိ၊ ကား။ နကာလော၊ အခါမဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ အယုတ္တကာလော၊ မသင့်သော ကာလ တည်း။ ဧတာယ၊ ဤတရားအပေါင်းဖြင့်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။ သတိအာဒိဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါ တာယ၊ သတိအစရှိသော တရားအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဗောဓိယာ၊ ၏။ (အင်္ဂံ၊ အစိတ်အပိုင်းအင်္ဂါတည်း။) ဝါ၊ ကား။ တံသမင်္ဂီနော၊ ထိုသတိအစရှိသော တရားအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ (ယောဂိနော ၌စပ်) ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိတတ်သော သတ္တိ ကြောင့်။ ဗောဓိနော၊ မည်သော။ ယောဂိနော၊ ၏။ အင်္ဂံ ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊

မည်၏။ ပသတ္ထော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ သုန္ဒရော၊ ကောင်းသော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ်၊ တည်း။ [၁၅၅] သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ဗောဇ္ဈင်၊ ဝါ၊ ကောင်းသော ဗောဇ္ဈင်မည်၏။ ကာယစိတ္တဒရထဝူပသမလက္ခဏာ၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏ ပူပန်ခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ပဿဒ္ဓိယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ်၊ တည်း။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ်၊ ဇ္ဈင်။ တသ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံသ၊ ကို။ သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ၊ နယော၊ တည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ့ံသည် ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တာဝ၊ စွာ။ သမာဓိသ၊ ၏။ ပဒတ္ထလက္ခဏာနိ၊ ပုဒ်အနက်နှင့် လက္ခဏာတို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အာဂတာနေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဣကွတိ၊ ရှုတပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ သာ အယံ၊ ထိုဥပေက္ခာကို။ ဣဓ၊ ၌။ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ပေက္ခာ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဒုသမုဋ္ဌာပယန္တိ၊ ကား။ သမုဋ္ဌာပေတုံ ဥပါဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျံ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်။ ။ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ဝိစယော၊ စိစစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ စိစစ်တတ်သော သဘောသည်။ ဓမ္မဝိစယော၊ မည်၏။ ပညာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိရိယသ၊ ရဲရင့်သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ (ဝိရိယသ၊ ၏။) ကမ္မံ၊ အမှုတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိမိနာ၊ ဖြင့်။ ဤရေတဗ္ဗံ၊ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝီရိယံ၊ မည်၏။ ဥသာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကို ရ၏။ ကာယံစ၊ ကိုယ်ကိုရင်း။ စိတ္တံ စ၊ ကိုရင်း။ ပီဏေတိ သန္တပ္ပေတိ၊ ရောင့်ရဲစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပီတိ၊ မည်၏။

ယံယံ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ သက်၊ မိမိဥစ္စာသည်။ ယထာသက်၊ မည်၏။ အတ္ထာနော အတ္ထာနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာဟာရဝသေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဝသေန၊ အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘာဝနာတိ၊ ကား။ ဥပါဒနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်ရင်း။ ဝမုနာ စ၊ ပွါးစေခြင်းသည်ရင်း။ ကုသလာကုသလာတိ၊ ကား။ ကောသလ္လသမ္ဘူတ ဌေန၊ ကျွမ်းကျင်သော ဉာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။ တပ္ပဋိပက္ခ တော၊ ထိုကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့်။ အကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ အကုသလာ၊ တို့သည်။ တေ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်။ သာဝဇ္ဇာ၊ မည်ကုန်၏။ အကုသလာ၊ တို့သည်။ ဟီနာ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ကုသိုလ်တို့သည်။ ပဏီတာ၊ မြတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကုသလာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဟီနေဟိ၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒီဟိ၊ စသည်တို့ဖြင့်။ အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဟီနာ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသောကုသိုလ်တို့သည်။ ပဏီတာ၊ ကုန်၏။ ကဏ္ဍာတိ၊ ကား။ ကာဠကာ၊ မည်းညစ်ကုန်သော။ စိတ္တသ၊ ၏။ အပဘဿရဘာဝကရဏာ၊ မတောက်ပသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့သည်။ ဝါ၊ ကား။ ကဏ္ဍာဘိဇာတိဟေတုတော၊ မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကဏ္ဍာ၊မည်ကုန်၏။ သုက္ကာဘိဇာတိဟေတု တော၊ ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုက္ကာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ ဧဝ၊ ထိုကဏ္ဍာသုက္ကတို့သည်ပင်လျှင်။ သပ္ပဋိဘာဂါ၊ တူသော အဖို့ရှိသော တရားတို့ မည်ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကဏ္ဍာ၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဥဒုဝိပစ္စနိကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုက္ကေဟိ၊ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ သပ္ပဋိဘာဂါ၊ တူသော အဖို့ရှိကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ သုက္ကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဣတရေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ (သပ္ပဋိဘာဂါ၊ ကုန်၏။) အထ ဝါ၊ သော်ကား။ ကဏ္ဍာ စ၊ မည်းညစ်သော တရားတို့ဌင်း။ သုက္ကာစ၊ ဖြူစင်သော တရားတို့ဌင်း။ သပ္ပဋိဘာဂါ စ၊ တူသောအဖို့ရှိသော တရားတို့ဌင်း။ ကဏ္ဍာသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ၊ တို့။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သုခါ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သပ္ပဋိဘာဂါ၊ ရှိ၏။ ဒုက္ခာ စ ဝေဒနာ၊ သည်လည်း။ သုခါယ၊ နှင့်။ သပ္ပဋိဘာဂါ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အနုပ္ပန္နသာတိ၊ ကား။ အနိဗ္ဗတ္တ သ၊ မဖြစ်သေးသော။ ဥပ္ပါဒါယာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဥပ္ပန္နသာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တသ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဘိယျောဘာဝါယာတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနဘာဝါယ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ကား။ ဝိပုလဘာဝါယ၊ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာယာတိ၊ ကား။ ဝမိယာ၊ တိုးပွါးခြင်းငှါ။ ပါရိပူရိယာတိ၊ ကား။ ပရိပူရဏတ္ထာယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေခြင်း အကျိုးငှါ။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒဿိတပါဠေ၊ ပြအပ်ပြီးသော ပါဠိ၌။ သဘာဝ သာမည လက္ခဏာပဋိဝေဓဝသေနာတိ၊ ကား။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဂဟေဏ၊ ယူလတ်သော်။ အနဝဇ္ဇသုခ ဝါပါကာဒိ ကသ၊ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက အစရှိသော။ (သဘာဝလက္ခဏာသစ္ဆဝ်) ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီး အသီး။ (ဂဟဏ) ပန၊ ယူလတ်သော်မူကား။ ဖုသနာဒိကသ၊ တွေ့ထိခြင်း အစရှိသော။ သဘာဝ လက္ခဏသ စ၊ သဘာဝလက္ခဏာကိုရင်း။ အနိစ္စာဒိကသ၊ အနိစ္စ အစရှိသော။ သာမညလက္ခဏသ စ၊ ကိုရင်း။ ပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန၊ ထိုထွင်းသိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမနသိကာရောတိ၊ ကား။ ကုသလာဒီနံ၊ ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၏။ တံတံသဘာဝလက္ခဏာဒိကသ၊ ထိုထိုသဘာဝ လက္ခဏာ အစရှိသည်ကို။ ယာ ထာဝတော၊ စွာ။ အဝဗုဇ္ဈနဝသေန၊ သက်ဝင်၍ သိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဇဝနစိတ္တာ၊ ပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်သော ဇောစိတ္တာ၊ ပ္ပါဒ်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုဇောစိတ္တာ၊ ပ္ပါဒ်ကို။ အဝိပရီတမနသိကာရတာယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော နှလုံးသွင်းမှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယောနိသော မနသိကာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ တဒါဘောဂတာယ၊ ထိုဇောစိတ္တာ၊ ပ္ပါဒ်အလို့ငှါ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနာပိ၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းသည်လည်း။ တဂ္ဂတိကာဝ၊ ထိုဇော စိတ္တာ၊ ပ္ပါဒ်အလား ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ [၁၅၆] ရုပ္ပနလက္ခဏာဒိကမ္မံ၊ ရုပ္ပနလက္ခဏာအစရှိသည်ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ၌။ သာမည လက္ခဏေနေဝ၊ သာမညလက္ခဏာဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကုသလကိရိယာယ၊

ကုသိုလ်ကိုပြုခြင်း၌။ အာဒီအာရမ္ဘဝေန၊ အစဖြစ်သော အားထုတ်မှု ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တဝိရိယ၊ ဖြစ်သော ဝီရိယကို။ ဓိတိသဘာဝတာယ၊ ဆောင်တတ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္ဘ။ပ။ ဝုစ္စတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ လဒ္ဓါသေဝန်၊ ရအပ်သော မှီဝဲခြင်း ရှိသော။ ဝီရိယ၊ သည်။ ဗလပ္ပတ္တ၊ ခွန်အားသို့ရောက်သည်၊ ဝါ၊ ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဋ္ဌိပက္ခ၊ ကို။ ဝိဓမတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇတော။ပ။ ဗလဝတရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဓိမတ္တာဓိမတ္တတရာနံ၊ လွန်ကဲကုန် အထူးသဖြင့် လွန်ကဲကုန် သော။ ပဋ္ဌိပက္ခမ္မောနံ၊ တို့ကို။ ဝိဓမနသမတ္ထံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဝီရိယသည်။ ပဋ္ဌပဋ္ဌ တရာဒိဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ထက်မြက်သည်, အထူးသဖြင့်ထက်မြက်သည် စသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရံ။ပ။ ဗလ ဝတရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤတရားတို့၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌာနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဃ၊ ၏။ ဌာနိယာ၊ တည်ရာဖြစ်ရာတို့သည်။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဃာနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဌာတဗ္ဗော၊ တည်ထားအပ်ဖြစ်စေအပ်သော တရားသည်။ ဌာနိယော၊ မည်၏။ ဧတေသု၊ ထိုတရားတို့၌။ ဌာနိယော၊ တည်ထားအပ်ပြီးစေအပ်သော။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဃာနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝတ္တမာနာ၊ ကုန်သော။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဃသမ္မယုတ္တာ၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်, ထိုပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ (လဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဃ တပုဒ်ကြေသည်ဟု ကြံအပ်၏။) ပန၊ ဆက်။ တေသု၊ ထိုတရားတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတိယေဝ၊ ပီတိသည်သာလျှင်။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဃသ၊ ၏။ ဝိသေသကာရဏံ၊ ထူးသောအကြောင်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတိယာ ဧဝ၊ ဧတံ နာမန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒကမနသိကာရောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုပ္ပ နှောဒ၊ မဖြစ်သေးသော။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇော စ၊ ဖြစ်ပြီးသော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်သည်လည်း။ ဝဍ္ဎတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမနသိကာရော၊ ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။

ပရိပုစ္ဆကတာတိ၊ ကား။ ပရိယောဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ပုစ္ဆကဘာဝေါ၊ မေးမြန်တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိသစ္စ၊ ၏။ ပဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ နိကာယေ၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အာစရိယေ၊ တို့ကို။ ပရိယုပါသိတွာ၊ ဆည်းကပ်၍။ တသ တသ၊ ထိုထိုနိကာယ်၏။ အတ္ထ၊ ကို။ ပရိပုစ္ဆန္တသ ဝါ၊ မေးမြန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားငင်း။ တေ၊ ထိုငါးပါးသော နိကာယ်တို့ကို။ အဋ္ဌကထာယ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ပရိယောဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုနိကာယ်တို့၌။ ယံ ယံဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ အကြင်အကြင် အဖု အဆစ်ဌာနသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ တံ၊ ထိုထိုအဖု အဆစ်ဌာနကို။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ဣဒ၊ ဤပုဒ်သည်။ ကထံ၊ နည်း။ ဣမသ၊ ဤပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ကေ၊ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တသ ဝါ၊ မေးမြန်းသောပုဂ္ဂိုလ်အားငင်း။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ စ၊ ကိုငင်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ စ၊ ကိုငင်း။ သခေါ်ပတော စ၊ အားဖြင့်ငင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ အားဖြင့်ငင်း။ ပကာသိတာ ဧဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊ ထိုပြခဲ့ပြီးသော ဌာနတို့၌။ သမာဓိသံဝတ္တနိယဘာဝေန၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဂတာ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပညာသံဝတ္တနိယဘာဝေန၊ ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (အာဂတာ၊ ၏။) ဟိသစ္စ၊ ၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိသံ ဝတ္တနိကာ၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ ပညာသံဝတ္တနိကာ၊ ပညာကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမာဓိသ၊ ၏။ ဉာဏပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနတော၊ ဉာဏ်လျှင်ဖလပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ ဉာဏ်ကို ရှေးရှု ဖြစ်ပေါ်စေတတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သမာဟိတော တည်ကြည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကုတ္တံ၊ ၏။ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒုပ္ပညာနံ၊ ပညာမဲ့ကုန်သော။ မန္ဒဗုဒ္ဓီနံ၊ ပညာနုံ့ကုန်သော။ ဘတ္တနိက္ခိတ္တ ကာကမံသနိက္ခိတ္တသုနခသဒိသာနံ၊ ထမင်းခဲကို လွှတ်ချသောကျီး အသားကိုလွှတ်ချသော ခွေးတို့နှင့်တူကုန်သော။ မောမူဟပုဂ္ဂလာနံ၊ အလွန်တွေဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒူရတော၊ ဝေးစွာ။ ပရိဝဇ္ဇနာ၊ ကြဉ်ခြင်းတည်း။ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပညာယ၊ ၌။ ကတာဓိကာရာနံ၊ ပြုအပ်သော အဓိကာရရှိကုန်သော။ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒီသု၊ သစ္စာလေးပါး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စသည်တို့၌။ ကုသလာနံ၊ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော။ အရိယာနံ ဝါ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသော်ငင်း။ ဝိပဿနာကမ္မိကာနံ၊ ဝိပဿနာ အလုပ်ရှိကုန်သော။ မဟာပညာနံ ဝါ၊ ပညာကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသော်ငင်း။ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ ဥပသင်္ကမနံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းတည်း။ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာတိ၊ ကား။ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊ နက်နဲသော ဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ စရိတဗ္ဗာနံ၊ ကျက်စားအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာယတနဓာတာဒီနံ ဝါ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်စသည်တို့ကိုသော်ငင်း။ သစ္စပစ္စယာကာရာဒိဒီပနာနံ၊ သစ္စာ, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စသည်ကိုပြတတ်ကုန်သော။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာနံ၊ သုညတာနှင့်စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ သုတ္တန္တာနံ ဝါ၊ သုတ္တန်တို့ကိုသော်ငင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ တဒဓိမုတ္တတာတိ၊ ကား။ ပညာဓိမုတ္တတာ၊ ပညာ၌ နှလုံးသွင်းညွှတ်ကိုင်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ ပညာယ၊ ၌။ နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရတာ၊ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၁၅၇] အပါယာဒီတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဓာတိအာဒီ ၊ ဓာတိအစရှိသော။ (ဒုက္ခ စ၊ ဆင်းရဲကိုငင်း။) အတီတေ၊ ၌။ ဝဋ္ဋမူလကံ၊ ဝဋ်၏အမြစ်အရင်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခ စ၊ ကိုငင်း။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဝဋ္ဋမူလကံ၊ သော။ ဒုက္ခ စ၊ ကိုငင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ၌။ အာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလကံ၊ အာဟာရကို ရှာမှီးခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဒုက္ခ စ၊ ကိုငင်း။ သင်္ခါတိ၊ ၏။ ဝိရိယာယတ္တသ၊ ဝိရိယနှင့်စပ်ဆိုင်သော။ လောကိယလောကုတ္တရဝိသေသသ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ

တရားထူးကို။ အဓိဂမော ဧဝ၊ ရခြင်းသည်ပင်လျှင်။ အာနိသံသောတည်း၊ တသ၊ ထိုအကျိုးအာနိသင်ကို။ ဒဿနသီလတာ၊ ရှုမြင်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိရိယာယတ္တာ။ပ။ဒဿိတာ၊ မည်၏။ သပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ရှေးအဖို့အကျင့်နှင့်တကွသော။ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်သော အကျင့်လမ်းသည်။ ဂန္ဓဗ္ဗာ ပဋိပဒ္ဒိတဗ္ဗာ၊ သွားအပ် ကျင့်အပ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ ဂမနဝိထိ၊ မည်၏။ ဒါယကာနံ။ပ။ပစာယနတာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဒါယကာနံ၊ ပစ္စည်းကိုလှူသော ဒါယကာတို့၏။ အတ္တာနိ၊ ၌။ ကာရသ၊ ပြုအပ်သောပူဇော်ခြင်း၏။ (ဘာဝ၌ စပ်) အတ္တာနော၊ ၏။ သမ္ဘာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းဖြင့်။ မဟပ္ဖလကာရဘာဝသ၊ အကျိုးကြီးသော ပူဇော်ခြင်း၏အဖြစ် ကို။ (သီဟိဠ်ဒွီပ၌ မဟပ္ဖလဘာဝသဟု ရှိ၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် အကျိုး ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို အနက်ပေး) ကရဏေန၊ ဖြင့်။ ပိဏ္ဍာသ ဘိက္ခာယ၊ ကို။ ပဋိပူဇေနာ၊ တုန့်ပြန်သောအားဖြင့် ပူဇော်ခြင်းတည်း။ ဣတရထာတိ၊ ကား။ အာမိသပူဇာယ၊ အာမိသဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။ ကုသီတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာတိ၊ ကား။ အလသာနံ၊ ပျင်းရိကုန် သော။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ နာမမတ္တာမ္မိ၊ အမည်မျှကိုသော်လည်း။ အဇာနန္တာနံ၊ မသိကုန်သော။ ကာယဒဠ္ဌီဗဟုလာနံ၊ ကိုယ်လက် ကြံခိုင်ရေးကို အကြိမ်များစွာ ပြုလေ့ရှိကုန်သော။ (ပုဂ္ဂလနံ၌ စပ်) ယာဝဒတ္ထံ၊ တိုင်း။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။ သေယျသုခါဒိအနုယုဉ္ဇနကာနံ၊ သေယျသုခ အစရှိသည်ကို အားထုတ်ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနကထကာနံ၊ တိရစ္ဆာနကထာကို ပြောဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။ ဒုရတော၊ စွာ။ ပရိဝဇ္ဇနာ၊ ကြဉ်ခြင်းတည်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာတိ၊ ကား။ ဒိဝသံ၊ နေ့အခါကာလပတ်လုံး။ စင်္ကံမေန၊ ဖြင့်။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာရမ္ဘဝေန၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်သော။ ဒဠ္ဌပရက္ကမာနံ၊ မြဲမြဲသောလုံ့လရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါရံခါ၌။ ဥပသင်္ကမနာ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းတည်း။ သမ္ဘပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏာတာတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓသမ္ဘပ္ပနာနုဘာဝသ၊ လေးပါးအပြားရှိသော သမ္ဘပ္ပဓာန်၏ အာနုဘော်ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏာတာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ တဒဓိမုတ္တာတာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဝီရိယသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ၌။ အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ သဗ္ဗိရိယာပထေသု၊ အလုံးစုံသော ဣရိယာပုထ်တို့၌။ နိန္ဒပေါဏ ပဗ္ဗာရတာ၊ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤတဆယ့်တပါးသော အကြောင်းတို့တွင်။ ထိနမိဒ္ဓ။ပ။ တဒဓိ မုတ္တာတာ၊ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒန ကုသီတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇန အာရဒ္ဓဝီရိယပုဂ္ဂလသေဝန၊ တဒဓိမုတ္တာတာတို့ကို။ (ဒဠ္ဌဗ–၌စပ်) ပဋိပက္ခဝိမေန ပစ္စယူပသံဟာရဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ယယ်ဖျောက်ခြင်း၏အကြောင်းကို ဆောင်ပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ အပါယာ ဒိဘယပစ္စဝေက္ခဏာဒယော၊ အပါယ်အစရှိသော ဘေးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ သမုတ္တေဇနဝသေန၊ စိတ်ကို ထက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ ဝီရိယသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂံသ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒကာ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဒဠ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓါဒီသု၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၌။ ပသာဒသိနေဟာဘာဝေန၊ ကြည်ညိုခြင်းတည်းဟူသော အဆီအစေး ကင်းသဖြင့်။ ထုသခရဟာဒယာ၊ ဖွဲကြမ်းကဲ့သို့ ကြမ်းတမ်းသော နှလုံးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ လူခပုဂ္ဂလာ၊ မည်ကုန် ၏။ တဗ္ဗိပရိယာယေန၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒီနံ၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၏။ ဂုဏပရိဒီပနာ၊ ဂုဏ် ကျေးဇူးကို ပြတတ်ကုန်သော။ သမ္ဘသာဒနီယသုတ္တာဒယော၊ သမ္ဘသာဒနီယသုတ် စသည်တို့သည်။ ပသာဒနီယသုတ္တန္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်ပြီးသော။ ကုသလာဒီနံ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏။ သဘာဝသာမည လက္ခဏပဋိဝိဗ္ဗနာဒိအာကာရေဟိစေဝ၊ သဘာဝလက္ခဏာသာမညလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်ဌင်း။ ပရိပုစ္ဆကတာဒိအာကာ ရေဟိစ၊ ပရိပုစ္ဆကတာအစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်ဌင်း။ ဧတေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ကုသလာဒီသု၊ ကုသိုလ်အစရှိသည် တို့၌။ ဧတေယောနိသောမနသိကာရာဒိကေ စေဝ၊ ဤယောနိသောမနသိကာရ အစရှိသော တရားတို့ကိုဌင်း။ ဧတေ ဓမ္မ တ္ထညုတာဒိကေ စ၊ ဤဓမ္မအတ္ထကို သိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကိုဌင်း။

၆၅။ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယတာဒီဟိတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပဂ္ဂဟိဘာဝီရိယတာဒီဟိ၊ ချီးမြှောက်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ သံဝေဇနပမောဒနာဒီ၊ ထိတ်လန့်စေခြင်း ဝမ်းမြောက်စေခြင်းစသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဒတန္တိ၊ ကား။ သမာဓိအာဒီနံ၊ တို့၏။ မန္ဒတာယ၊ နုံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝူပသန္တံ၊ မငြိမ်သက်သည်။ ဒုဝူပသမယန္တိ၊ ကား။ ဝူပသမေတုံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ သမာဓေတုံ၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ တည်ကြည်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျုံ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်။

[၁၅၈] တံ အာကာရံ သလ္လက္ခေတွာတိ၊ ကား။ ယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ အသယောဂိနော၊ အား။ ပဿဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿဒ္ဓိအာဒယော၊ ပဿဒ္ဓိအစရှိကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ ဖြစ်ဘူးကုန်၏။ စိတ္တတံသမ္ဗယုတ္တဓမ္မာနံ၊ စိတ် ထိုစိတ်နှင့် ယှဉ်သော တရားတို့၏။ တံ ပဿဒ္ဓါကာရံ၊ ထိုငြိမ်းသောအခြင်းအရာကိုဌင်း။ တံ သမာဟိဘာကာရံ စ၊ ထိုတည်ကြည်သော အခြင်းအရာကိုဌင်း။ တံ အဗ္ဗျ ပေက္ခိတာကာရံ စ၊ ထိုလျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာကိုဌင်း။ ဥပလက္ခေတွာ ဥပဓာရေတွာ၊ မှတ်၍။ တီသုပိ ပဒေသုတိ၊ ကား။ အတ္ထိ။ပ။အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော။ တီသုပိ၊ ကုန်သော၊ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ဝါ၊ ကား။ တေဟိ၊ ထိုဝါကျတို့ဖြင့်။ ပကာသိတေသု၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မကောဋ္ဌာသေသု၊ တရားအစုတို့၌။ ယထာသမာဟိတာကာရံ၊ အကြင်အကြင် တည်ကြည်သော အခြင်းအရာကို၊ ဝါ၊ တည်ကြည်မြဲတိုင်းသော အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ၍။ ဂယှမာနော၊ သော။ သမထော ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သမထနိမိတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမထ။ပ။ ဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နာနာရမ္မဏေ၊ အထူးထူးသောအာရုံ၌။ ပရိဗ္ဗမနေန၊ လှည့်လည်ပြေးသွားခြင်း

ကြောင့်။ ဧတသ၊ ဤတရားသဘောအား။ ဝိဝိဓ၊ အထူးထူးအပြား ပြားသော။ အဂ္ဂ၊ အဖို့အစုအာရုံသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဝိကေ္ခပေါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကိုရ၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သော။ ထိုဝိကေ္ခပကို။ အနဝဋ္ဌာနရသော စ၊ မတည်တံ့ခြင်း ကိစ္စရှိသည်ဟူ၍ရင်း။ ဘန္တတာ ပစ္စုပဋ္ဌာနော စ၊ တုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်သည်ဟူ၍ရင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာဘာဝတော၊ ဧကဂ္ဂတာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျဂ္ဂ ပဋ္ဌိပကေ္ခာ၊ ဗျဂ္ဂမည်သော ဝိကေ္ခပ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗျဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ သမာဓိ၊ ကိုရ၏။ သော ဧဝ၊ ထို အဗျဂ္ဂသည်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေဝိယ၊ ရှေးဦးကဲ့သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဝိကေ္ခ ပဌေန။ပ။ အဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သရီရာဝတ္ထု၊ ကိုယ်၏အခိုက်အတန့်ကို။ ဥတ္တာ၊ ၍။ မတ္တသော၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ပရိဘုတ္တော၊ သုံးဆောင်အပ်သော။ ပဏီတာဟာရော၊ မြတ်သော အာဟာရသည်။ ကာယလဟုတာဒီနံ၊ တာစသည်တို့ကို။ သမုဋ္ဌာပနေန၊ ဖြစ်စေသဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ အတူ။ ဥတုသပ္ပါယ် စ၊ လျောက်ပတ်သော ဥတုသည်ရင်း။ ဣရိယာပထ သပ္ပါယဉ္စ၊ လျောက်ပတ်သော ဣရိယာပုထ်သည်ရင်း။ သေဝိတံ၊ မှီအပ်သည်ရှိသော်။ ကာယိကော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော။ ပယောဂေါစ၊ အားထုတ်မှုလုံ့လသည်လည်း။ (မတ္တသော၊ အားဖြင့်။) ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ (ယဿဒ္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဏီတဘောဇနသေဝနာတာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပယောဂသမတာဒီနံ၊ ပယောဂ၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်စသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ သဒရထကာယစိတာ၊ ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သာရဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလာ၊ မည်၏။ (ဌနင့်အညီပင်) ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ပဿဒ္ဓကာယာပုဂ္ဂလာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

နိရဿဒဿာတိ၊ ကား။ ဘာဝနဿာဒရဟိတဿ၊ ဘာဝနာ၏သာယာဖွယ်မှကင်းသော။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဝိထိပဋ္ဌိပန္နာ၊ လမ်းမှန်ဖြင့်သွားသည်ဖြစ်၍။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသဝတီ၊ ထူးခြားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ လျက်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဿဒ၊ သာယာဖွယ်ဖြစ်သော။ ဥပသမသုခ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းဟူသော ချမ်းသာကို၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုချမ်းသာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိရဿဒ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါသံဝေဂဝသေနာတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဝသေ နစ၊ သဒ္ဓါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သံဝေဂဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ သမ္ဘဟ်သနတာတိ၊ ကား။ သမ္ဘဒေဝ၊ သာလျှင်။ ပဟ်သနကာ၊ ရှင်လန်းစေသည်၏ အဖြစ်တည်း။ သံဝေဇနပုဗ္ဗကပသာဒုပ္ပါဒနေန၊ ထိတ်လန့်စေခြင်းရှေ့သွားရှိသော ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေသဖြင့်။ ဘာဝနာ စိတ္တဿ၊ ကို။ တောသနာ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲစေခြင်းတည်း။ သမ္ဘာပဝတ္တသာတိ၊ ကား။ လီနဒ္ဓစ္စဝိရဟေန စ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းကင်းသဖြင့်ရင်း။ သမထဝီထိပဋ္ဌိပတ္တိယာ စ၊ သမထလမ်းမှန်ဖြင့် သွားခြင်းဖြင့်ရင်း။ သမ် စ၊ အညီအညွှတ်ရင်း။ သဝိသေသဉ္စ၊ အထူးနှင့်တကွရင်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်သဖြင့်။ သမ္ဘဒေဝ၊ လျှင်။ ပဝတ္တသ၊ သော။ ဘာဝနာစိတ္တဿ၊ ကို။ အဗ္ဗျပေက္ခနတာတိ၊ ကား။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ဘဟ်သနေသု၊ ချီးမြှောက်ခြင်းနိုပ်ခြင်း ရှင်လန်းစေခြင်းတို့၌။ အဗျာဝဋ္ဌတာ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဈာနဝိမောက္ခပစ္ဆေကေ္ခ ဏာတာတိ၊ ကား။ ပဌမာဒီနိ၊ ပဌမဈာန်စသည်တို့သည်။ ဈာနာနိ၊ ဈာန်မည်ကုန်၏။ ပစ္ဆနိကမမ္မေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့မှ။ သုဋ္ဌုဝိမုတ္တတာဒိနာ၊ ကောင်းစွာ လွတ်သည်၏အဖြစ် စသည် ကြောင့်။ တေယေဝ၊ ထိုဈာန်တို့သည်ပင်လျှင်။ ဝိမောက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဈာန်ဝိမောက္ခတို့ကို။ (အဝေက္ခဏာ၌စပ်) ဧဝံ၊ သို့။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ သမာပဇ္ဇနာ၊ ဝင်စားခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆောက်တည်ခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သံကိလေသော၊ ညစ်နွမ်းခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြူစင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပတိပတိ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ။ အဝေက္ခဏာ၊ သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။

[၁၅၉] သတ္တမဗ္ဗတ္ထတာတိ၊ ကား။ ပိယဌာနိယေသုပိ၊ ချစ်အပ်သောသူ၏အရာ၌ တည်ကုန်သော်လည်း။ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေသု၊ လူရှင်ရဟန်းဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဗ္ဗတ္ထာကာရော၊ အလယ်အလတ်သဘော ရှိသော အခြင်းအရာ ဟုဆိုအပ်သော။ အဗ္ဗျပေက္ခနာ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းတည်း။ သခ်ါရမဗ္ဗတ္ထာဘာတိ၊ ကား။ အဗ္ဗတ္ထိကေသု၊ အဗ္ဗတ္ထသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒီသုစက္ခု စသည်တို့၌ရင်း။ ဗာဟိရေသု၊ အပြင်ပသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပတ္ထစီဝရာဒီသု၊ သပိတ် သင်္ကန်း အစရှိသည်တို့၌ရင်း။ မဗ္ဗတ္ထာကာရော၊ သော။ အဗ္ဗျပေက္ခနာ၊ တည်း။ သတ္တသခ်ါရာနံ၊ သတ္တဝါသခ်ါရတို့ကို။ မမာယနံ၊ မြတ်နိုးခြင်းသည်။ သတ္တ သခ်ါရကေလာယနံ၊ မည်၏။ ဣမေဟာကာရေတိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်ပြီးသော။ ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဿဒ္ဓါကာရသလ္လက္ခဏာဒိအာကာရေဟိ စေဝ၊ ငြိမ်းစေသော အခြင်းအရာကို မှတ်ခြင်း အစရှိကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်ရင်း။ သပ္ပါယာဟာရ သေဝနာဒိအာကာရေဟိစ၊ လျောက်ပတ်သော အာဟာရကို မှီဝဲခြင်း အစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်ရင်း။ ဧတေ ဧမ္မေတိ၊ ကား။ ဧတေ ပဿဒ္ဓိအာဒိဧမ္မေ၊ ဤပဿဒ္ဓိ အစရှိသော တရားတို့ကို။

၆၆။ ပညာပယောဂမန္ဒတာယာတိ၊ ကား။ ပညာဗျာပါရဿ၊ ပညာ၏ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၏။ အပ္ပဘာဝေန၊ နည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအုံ့။ ဒါနသီလာနိ၊ တို့သည်။ အလောဘာဒေါသပ္ပဓာနာနိ၊ အလောဘအဒေါသ ပြဓာန်းကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘာဝနာ၊ သည်။ အမောဟပ္ပဓာနာ၊ အမောဟပြဓာန်းသည်

ရှိသော်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာဝဟာ၊ အပ္ပနာကို ဆောင်တတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာ၌။ ယဒါ၊ ၌။ ပညာ၊ သည်။ ဗလဝတီ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဒါ၊ ၌။ ဘာဝနာ၊ သည်။ စိတ္တသ၊ ၏။ (အဘိရုစိ နေ ဇနေတိ၌ စပ်) အနဘိသင်္ခတော၊ အပ္ပြုပြင်အပ်သော။ အာဟာရော၊ သည်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ (အဘိရုစိ၊ နှစ်သက်လိုလားခြင်းကို။ နဇနေတိ ဝိယ၊ မဖြစ်စေ သကဲ့သို့။) အဘိရုစိ၊ ကို။ နေ ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေ။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ နိရဿာဒ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါစ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ဘာဝနာ၊ သည်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အဝိထိပဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ လမ်းမှန်ဖြင့် မသွားခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ရှေးကာလမှ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသာဝဟာ၊ အထူးကို ဆောင်တတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဒါ၊ ၌။ ဥပသမသုခဿ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းဟူသော ချမ်းသာကို၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ အလာဘေန၊ မရခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိရဿာဒ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပညာပယောဂမန္ဒတာ ယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ ။ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာနိ၊ တို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သုဂတိယဉ္စ၊ သုဂတိဘဝ၌ရင်း။ ဒုဂ္ဂတိယဉ္စ၊ ၌ရင်း ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဗျမေဝ၊ ထိုဇာတိစသည်မှ တပါးသာလျှင်မဖြစ်သော။ ပဠဝိဓ။ပ။ဟေတုကံ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်း စသည်, ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း စသည်, အချင်းချင်းနှိပ်စက်ခြင်းစသည်အကြောင်းရှိသော။ (စသည် ၃–ချက်ကို ငရဲ, ပြိတ္တာ, တိရစ္ဆာန်တို့နှင့် အစဉ်အတိုင်းစပ်ယူ) အပါယဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တယိဒံ သဗ္ဗံ ထိုအလုံးစုံသောဆင်းရဲကို။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝနိဿိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌မှီသည်ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတီတေ စကာလေ၊ ၌ရင်း။ အနာဂတေ စကာလေ၊ ၌ရင်း။ ဝဋ္ဋမူလကဒုက္ခာနိ၊ တို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှ တပါး။ ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာရူပဇီဝိနော၊ အာဟာရကိုမှီဝဲ၍ အသက်ရှင်လေ့ရှိကုန်၏။ တတ္ထစ၊ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် လည်း။ (ယေ၊ တို့သည်။) ဥဒ္ဓာနဖလူပဇီဝိနော၊ ထကြွလုံ့လ၏ အကျိုးကိုမှီ၍ အသက်ရှင်လေ့ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါ တို့၏။ အညေဟိ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ အသာဓာရဏာ၊ သော။ ဇီဝိကာဒုက္ခံ၊ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်သော ဆင်းရဲကို။ (သီမှုနှင့် အညီပင်) အဌမ်၊ သော။ သံဝေဂဝတ္ထု၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အသာတိ၊ ကား။ စိတ္တသ၊ ၏။ အလီနန္တိအာဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ကောသဇ္ဇပက္ခိယာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနဓိမတ္တယာယ၊ မလွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အလီနံ မတွန့်ဆုတ်သည်။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနဓိမတ္တယာယ၊ ကြောင့်။ အနုဒ္ဓတံ၊ မပျံ့လွင့်သည်။ ပညာပယောဂသမ္ဘတိယာစ၊ ပညာပယောဂနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဥပသမ သုခါဓိဂမေန စ၊ ဥပသမသုခကိုရခြင်းကြောင့်ရင်း။ အနိရဿာဒ၊ သာယာဖွယ်မကင်းသည်။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ၌။ သဝိသေသံ၊ အထူး နှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အာရမ္ဘဏာ၌။ သမ္ပယုတ္တ စ၊ အညီအမျှဖြစ်သည်ရင်း။ သမထဝိထိပဋ္ဌိပန္နဉ္စ၊ သမထလမ်းမှန်ဖြင့် သွားသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုအလီနစသည်တို့တွင်။ အလီနတာယ၊ မတွန့် ဆုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟေ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း၌ရင်း။ အနုဒ္ဓတတာယ၊ မျှံ့လွင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟေ၊ နှိပ်ခြင်း၌ ရင်း။ အနိရဿာ ဒတာယ၊ သာယာဖွယ် မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပဟံသနေ၊ ရွင်လန်းစေခြင်း၌ရင်း။ ဗျာပါရံ၊ သို့။ နအာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အလီနာနုဒ္ဓတတာယ၊ မတွန့်ဆုတ်မပျံ့လွင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္ဘဏေ၊ ၌။ သမ္ပ ဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်သည်။ အနိရဿာဒတာယ၊ သာယာဖွယ်မကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမထဝိထိပဋ္ဌိပန္နံ၊ သမထလမ်း မှန်ဖြင့်သွားသည်။ (ဟောတိ၊၏။) ဝါ၊ ကား။ သမ္ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အလီနံ၊ သည်။ အနုဒ္ဓတံ၊ သည်။ သမထဝိတိ ပဋ္ဌိတ္တိယာ၊ သမထလမ်းမှန်ဖြင့် သွားခြင်းကြောင့်။ အနိရဿဒ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

နေက္ခမ္မပဋ္ဌိပဒန္တိ၊ ကား။ ဈာနပဋ္ဌိပတ္တိ၊ ဈာန်အကျင့်ကို။ သမာဓိအဓိမုတ္တတာတိ၊ ကား။ သမာဓိနိဗ္ဗတ္တနေ၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်း၌။ ဈာနာဓိဂမေ၊ ဈာန်ကိုရခြင်း၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ၊ မပြတ်မစဲ အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုသမာဓိ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိ၊ ကို။ ဂရုံကတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိ၌။ [၁၆၁] နိန္ဒ ပေါဏာပဇ္ဇာရ ဘာဝေန၊ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိဂရုတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၇။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓေ၊ ရအပ်ပြီးသော။ နိမိတ္တသ္မိံ၊ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်၌။ ဣမံ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ ကို။ သမ္ဘာဒယတော၊ ပြည့်စုံစေသော ယောဂီအား။ အပ္ပနာ၊ သည်။ သမ္ဘဝတ္တတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ သာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟိတ္တာ ဟိတိ (ဇတ္ထ)၊ ဤပါဠိ၌၌။ ဟိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိအာကာရံ၊ စိတ်ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို။ ဘာဝနာစိတ္တသ၊ ၏။ လီနုဒ္ဓတာဒိဝသေန၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်း စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိအာကာရံ၊ ကို။ သလ္လက္ခယ် ဥပဓာရေန္တော၊ မှတ်လျက်။ သမတံ ဝီရိယသေဝ၊ ဟူသည်ကား။ ဝီရိယသ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊ နှင့်။ သမရသတံ ယေဝ၊ ညီမျှသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ယောဇယေထ၊ ယှဉ်စေရာ၏။ ကထံ ပန ယောဇယေထ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဣသကမ္မိ တိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ လယန္တိ၊ ကား။ လီနဘာဝံ၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ သကေါ်စ၊ ကြိုခြင်း တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယန္တိ၊ ကား။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်သော။ သမဘာဝါယ၊ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်အလို့ငှါ၊ ပဂ္ဂဏှောထေဝ၊ ချီးမြှောက်ရာသည်သာလျှင်တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အစ္စာရဒ္ဓံ။ပ။ ပဝတ္တယေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမမေဝ၊ ညီမျှစွာ သာလျှင်။ ကထံပန၊ အဘယ်သို့။ ပဝတ္တယေ၊ ဖြစ်စေသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ရေဏုမှိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယထာတိ၊ ကား။ ရေဏုအာဒီတု၊ ပန်းဝတ်မှုံစသည် တို့၌။ မခုကရာဒီနံ၊ ပျားကောင်စသည်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဥပမာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သမ္ဘဝတ္ထိတာ ယထာ၊ ကောင်းစွာ ရှိးမွမ်းအပ် ပြဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝ၊ တူ။ လီနဒ္ဓိတ ဘာဝေဟိ၊ အဖြစ်တို့မှ။ မောစယိတ္တာ၊ လွတ်စေ၍။ ဝိရိယသမတာ ယောဇနေန၊ ဝီရိယ၏ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ယှဉ်စေ သဖြင့်။ နိမိတ္တာဘိမုခံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာဘိမုခံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သို့ ရှေးရှု။ မာနသံ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ ပဋိပါဒယေ သမ္ဘာဒေါ ယျ၊ ပြည့်စုံစေရာ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒနဝဏ္ဏနာ

၆၈။ တတြာတိ၊ ကား။ ရေဏုမှိတိအာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ တသ္မိံ ဝုတ္တဂါထာဒွယေ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ဂါထာနှစ်ခု အပေါင်း၌။ အတ္ထဒီပနာ ဥပမူပမေယျတ္ထဝိဘာဝနာ၊ ဥပမာ ဥပမေယျအနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းတည်း။ အဆေကောတိ၊ ကား။ အကုသလော၊ မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာသော။ ပကွန္ဒေါတိ၊ ကား။ ဓာဝိတုံ၊ ပြေးသွားခြင်း ၄၊ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ ဝိကသနကွဏ္ဏော ယေဝ၊ ပွင့်ဆဲခဏာ၌သာလျှင်။ ကုသုမပရာဝံ၊ ကပန်းဝတ်မှုံသည်။ သရသံ၊ အရသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဝါတာဒီဟိ၊ လေစသည်တို့ကြောင့်။ ပရိပတတိ၊ လျှောကျ၏။ ဝါ၊ ကြွေကျ၏။ ဝိရသံဝါ၊ အရသာကင်းသည် မှုလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဝတ္တနေ၊ ပြန်နှစ်လတ်သော်။ ရေဏု၊ ပန်းဝတ်မှုံသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခီဏော ရေဏုမှိ သမ္ဘဝုဏာ တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုပ္ဖရာသိန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခသာခါသု၊ သစ်ပင်၏အကိုင်းတို့၌။ နိသိတံ၊ မှီသော။ (သီဟိုဠ်မှု၌ နိစိတံ ဟုရှိ၏၊ စုဝေးလျက်တည်ရှိသော ဟု အနက်ပေး) ပုပ္ဖသဠယံ၊ ပန်းအစုသို့။

သလ္လကတ္တအန္တေ ဝါသိကေသူတိ၊ ကား။ သလ္လကတ္တအာစရိယသ၊ ခွဲစိတ်ကုသသောဆရာ၏။ အန္တေဝါသိကေသု၊ တပည့်တို့တွင်။ ဥဒကထာလဂတေတိ၊ ကား။ ဥဒကထာလယံ၊ ရေခွက်၌။ ဌပိတေ၊ ထားအပ်သော။ သတ္ထကမ္ဘန္တိ၊ ကား။ သိရာ ဝေနာဒိသတ္ထကမ္ဘံ၊ အကြောကို ဖောက်ခြင်းအစရှိသော ဓားအမှုကို။ ဥပ္ပလပတ္တံ၊ ကြာဖက်ကို။ ဖုသိတုမ္ပိ၊ ထိခြင်းငါလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ ၏။ သမေနာတိ၊ ကား။ ပုရိမကာ ဝိယ၊ ရှေးတပည့်နှစ်ယောက်တို့ကဲ့သို့။ ဂရုံစ၊ လေးသည်လည်း ဖြစ်သော။ မန္ဒဠု၊ နုံ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ပယောဂံ၊ အားစိုက်မှုကို။ အကတွာ၊ ၍။ သမ္ပတ္တမာဏေန၊ ညီမျှသော အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ ပယောဂေန၊ အားစိုက်မှုဖြင့်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပလပတ္တေ၊ ကြာဖက်၌။ ပရိယောဒါတသိပ္ပေါတိ၊ ကား။ သုဝိသုဒ္ဓ သိပ္ပေါ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော အတတ်ရှိသည်။ နိပ္ပန္နသိပ္ပေါ၊ ပြီးစီးသော အတတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

[၁၆၁] မဂ္ဂဋ္ဌသုတ္တန္တိ၊ ကား။ လူဘသုတ္တံ၊ ပင့်ကူမျှင်ကို။ နိယာမကော၊ ကဟူသည်။ နာဝါသာရထိ၊ လှေကို သွားစေ သောသူတည်း။ လက်ံရန္တိ၊ ကား။ ကိလဉ္ဇာဒိမယံ၊ ဖျာစသည်တို့ဖြင့်ပြီးသော။ နာဝါကဋ္ဌသာရကံ၊ လှေ၏ရွက်သင်ဖြူးကို။ တေလေန ။ပ။ပူရေတိတိ၊ ကား။ သရာဒိဂတေန၊ ခွက်ငယ်စသည်၌ တည်သော။ တေလေန၊ ဆီဖြင့်။ အဆဒ္ဓေန္တော၊ မစွန့်မူ၍။ ဝါ၊ မဖိတ် မစင်စေမူ၍ သုခုမစ္ဆိဒ္ဒိကံ၊ သေးငယ်သော အပေါက်ရှိသော။ တေလနာဠိံ၊ ဆီကျည်တောက်ကို၊ ဝါ၊ ဆီပုလင်းကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ ၏။ ဧဝမေဝါတိ၊ ကား။ အာဒိတော၊ အစ၌။ တေ ဝုတ္တ။ပ။ ပူရကာ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပျားကောင်, ခွဲစိတ်ကုသသော ဆရာ၏ တပည့်, ပင့်ကူမျှင်ကိုင်ထားသူ, ပဲ့သူကြီး, ဆီဖြင့် ပြည့်စေသောသူတို့သည်။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ ပယောဂံ၊ အားစိုက်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ ယထာ၊ ပြုကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ သီဃံ၊ စွာ။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏိသာမိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဂါဠ္ဠ၊ ပြင်းစွာ။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ မဒ္ဒေ၊ ၌။ တေ ဝုတ္တမခုကရာဒယော ဝိယ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော ပျားကောင်စသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝီရိယံ၊ ကို။ နိ ကရောတိ၊ မပြု။ ဣမေ ဒွေပိ၊ ဤနှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ သည်လည်း။ ဝီရိယသမတာဘာဝေန၊ ဝီရိယ၏ညီမျှသည်၏ အဖြစ်မရှိခြင်း ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ၄၊ နသက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ (တေ) ဝုတ္တမခုကရာဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သမပ္ပယောဂေါ၊ ညီမျှသော အားစိုက်ခြင်းရှိ၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဝီရိယသမတာ ယောဂတော၊ ဝီရိယ၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်နှင့် ယှဉ်ခြင်း ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ၄၊ သက္ကောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကော ဘိက္ခုတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဝီရိယသမတာယောဇနဝသေန၊ ဝီရိယညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ယှဉ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝီထိပဋိပန္နံ၊ လမ်းမှန်ဖြင့်သွားသော။ ဘာဝနာမာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ပဋိဘာဂ နိမိတ္တေ ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဌပနဝသေန၊ ထားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သို့ ရှေးရှု။ ပဋိပါဒယတော၊ ဖြစ်စေသော။ အသယောဂိနော၊ အား။ ဣဒ္ဓိသတိတိ၊ ကား။ သမိဒ္ဓိသတိ၊ ပြည့်စုံလတ်။ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ဖြစ်လတ်။ ဣတိ၊

ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနု ယောဂဝသေနာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သေသာနီတိ၊ ကား။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိဝါ၊ သုံးကြိမ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပကတိစိတ္တေဟိတိ၊ ကား။ ပါပတိကေဟိ၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရ စိတ္တေဟိ၊ ကာမာဝစရစိတ်တို့ထက်။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာခွန်အားဖြင့်။ ပဋ္ဌာတရသဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ သာ၍ထက်သော သဘော သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဗလဝ။ပ။စိတ္တေပဂ္ဂတာနိ၊ သာ၍အားရှိသော ဝိတက်ဝိစာရပီတိသုခ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ရှိကုန်၏။ ပရိကမ္မတ္တာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိသခ်ါရကတ္တာ၊ ကြိုတင်၍ ပြုပြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။အာသန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရတာ၊ ဥပစာ၏ အဖြစ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ ငြားအုံ့။ ဂေါတြဘုနော ဇော၊ အားသာလျှင်။ ဥပစာရသမညာ၊ ဥပစာရဟူသော အမည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမီပစာရိတ္တာ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အနစ္စာသန္နောပိ၊ အလွန်မနီးသော်လည်း။ နာတိဒုရပဝတ္တိ၊ အလွန်မဝေးသော အရပ်၌ ဖြစ်ခြင်း ရှိသောတရားသည်။ သမီပစာရီ နာမ၊ အနီး၌ဖြစ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ဥပေစ္စ၊ ကပ်ရောက်၍။ စရန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတောဝ ပုဗ္ဗေ ပရိ ကမ္မာနန္တိ၊ ကား။ နာ နာဝဇ္ဇနဝီထိယံ၊ အထူးထူးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဝီထိ၌၊ ဝါ၊ ကွဲပြားသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဝီထိ၌။ ပရိ ကမ္မာနံ၊ ပရိက်တို့အား။ ဘတ္တာတိ၊ ကား။ ဇတေသု၊ ပရိကမ္မူပစာရာနုလောမသညိတေသု၊ ဤပရိကမ်, ဥပစာ, အနုလုံအမည် ရှိသော ဇောတို့တွင်။ သဗ္ဗန္တိမန္တိ၊ ကား။ တတိယံ ဝါ၊ သုံးကြိမ်မြောက်ဇောသည်ဌင်း။ စတုတ္ထံဝါ၊ သည်ဌင်း။ ပရိတ္တ ဂေါတ္တာဘိဘာဝ နတောတိ၊ ကား။ ပရိတ္တသဂေါတ္တသ၊ ပရိတ္တမည်သော အနွယ်ကို၊ ဝါ၊ ကာမအနွယ်ကို။ အဘိဘာဝနတော၊ လွှမ်းမိုးကျော်လွန် ခြင်းကြောင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဂံ၊ အမည် အသိဉာဏ်ကို။ တာယတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါတ္တံ၊ မည်၏။ ပရိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ အဘိဓာနံ စ၊ အမည်ကိုလည်း။ ဗုဒ္ဓိ စ၊ အသိဉာဏ်ကိုလည်း။ ဧကဝိသယတာယ၊ ဧကန် မုချဖြစ်ရာ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တဂေါတ္တံ၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓိ၊ အသိဉာဏ်သည်။ အာရမ္မဏဘူတေန၊ ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နု ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ တူ။ အဘိဓာနံ၊ အမည်သည်။ အဘိဓေယျဘူတေန၊ ဟောအပ်သော အဘိဓေယျဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (အတ္ထေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နု ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော (အတ္ထော)၊ ထိုကာမဟူသော အနက်သည်။ တာနိ၊ ထိုအမည် အသိဉာဏ်တို့ကို။ တာယတိ ရက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကာမအနွယ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ၌စပ်) မဟဂ္ဂတာနုတ္တရဝိဝုရဏ၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ တို့နှင့်မူကွဲသော။ ကာမတဏှာယ၊ ၏။ ဂေါစရဘူတံ၊ ကျက်စားရာအာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာမာဝစရမ္မာနံ၊ တို့၏။ အာဝေဏိကရူပံ၊ သီးသန့်သဘောဟူ၍၊ ဝါ၊ သီးသန့်သဘောရှိသော တရားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မဟဂ္ဂတဂေါတ္တေပိ၊ မဟဂ္ဂုတ် အနွယ်၌လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဘာဝန တောတိ ကား။ ဥပ္ပါဒနတော၊ ဖြစ်စေ ခြင်းကြောင့်။

[၁၆၂] အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောဇောတို့အား။ သဗ္ဗာ၊ သော။ သမညာ၊ အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမနယော၊ နည်းသည်။ ဂဟိတဂ္ဂဟဏံ၊ ယူပြီးကို ထပ်၍ယူကြောင်း ဖြစ်သောနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏောနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နာနာဝဇ္ဇနပရိကမ္မမေဝ၊ အထူးထူးသော အာဝဇ္ဇန်း ရှိသော ပရိက်သည်သာလျှင်။ ပရိကမ္မံ၊ တည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ပဌမံ ဝါ ဥပစာရဇ္ဈာနအာဒိ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော ဇောသည်။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထဇော သည်။ ဂေါတြဘု၊ သည်။ သစေ ဟောတ၊ ငြားအုံ့။ ပဥမံ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မြောက်သော ဇောသည်မူလည်း။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဌမံ ဝါတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ဝါသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနိယမေ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) သွာယံ အနိယ မော၊ ထိုအနိယမအနက်သည်။ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သော အကြောင်း ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ တဋ္ဌ ဓေါ ခိပ္ပါဘိညဒန္ဓာဘိညဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ခိပ္ပါဘိညဿ၊ ခိပ္ပါဘိညဿ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထဇောသည်။ အပ္ပေတိ၊ ဖြင့်ဖြစ်၏။ ဒန္ဓာဘိညဿ၊ အား။ ပဌမံ၊ သည်။ (အပ္ပေတိ၊ ၏။) ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထံ ဝါ၊ လေးကြိမ်မြောက်ဇောသည်သော်ဌင်း။ ပဌမံ ဝါ၊ သည်သော်ဌင်း။ အပ္ပေတိ၊ သနည်း။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ နု (အပ္ပေတိ) အားဖြင့် မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော ပရံ ဇဝနံ ပတတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတော ပဌမတော၊ ထိုပဌမဇောမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဆဋ္ဌံ စ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက် လည်းဖြစ်သော။ သတ္တမဋ္ဌ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဇဝနံ၊ သည်။ ပရိကိ္ခဏဇဝတ္တာ၊ ကုန်ပြီးသော အဟုန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပတန္တံဝိယ၊ ကျသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အလဒ္ဓါသေဝနံ၊ ရအပ်သောအာသေဝနမရှိသော။ ပဌမဇဝနံ၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ နဥပ္ပါဒေတိ၊ နိုင်။ ပန၊ စင်စစ်။ လဒ္ဓါသေဝနံ၊ ရအပ်ပြီးသော အာသေဝနရှိသော။ ဒုတိယံ ဝါ၊ ဒုတိယဇောသည် သော်ဌင်း။ တတိယံ ဝါ၊ သော်ဌင်း။ ဗလဝဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ တူ။ လဒ္ဓါသေဝန တာယ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗလဝဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌမ္ပိ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက် ဇောသည်လည်း။ သတ္တမမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အပ္ပေတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ ထေရဿ၊ အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တ မထေရ်၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ ထေရဿ၊ ဂေါဒတ္တမထေရ်၏။ ဝစနံ၊ သည်။ ။ သုတ္တသုတ္တာ နုလောမအာစရိယဝါဒေဟိ၊ သုတ်, သုတ္တာနု လောမ, အာစရိယဝါဒတို့သည်။ အနုပ တ္ထမ္ဘိတတ္တာ၊ မထောက်ခံအပ်သည်၏

အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနောမတိမတ္တန္တိ၊ မျှဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်သည်။ အကာရဏံ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာသေဝနပစ္စယလာဘသ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို ရခြင်း၏။ ဗလဝဘာဝေ၊ အဖြစ်၌။ အနေကန္တိ ကတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ အလဒ္ဓါ သေဝနာပိ၊ ရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်း မရှိငြားသော်လည်း။ ပဌမစေတနာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌမ္မဝေဒနီယာ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဘ၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လဒ္ဓါသေဝနာ၊ ရှိသော၊ ဒုတိယစေတနာ၊ သည်ဝင်း။ ယာဝ ဆဋ္ဌစေတနာ၊ ဆဋ္ဌဈောတိုင်အောင်သော စေတနာသည်ဝင်း။ အပရာပရိယဝေဒနီယာ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စတုတ္ထပဉ္စမေသု ယေဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ ၌စပ်) ဝုတ္တသေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထသ၊ ကို။ ယုတ္တိဒဿနမုခေန၊ အသင့်ယုတ္တိကိုပြခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဂမနတ္ထံ၊ နိဂုံးအုပ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိဂုံးအုပ်သောစကား၌။ ဆဋ္ဌသတ္တမံ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက် ခုနစ်ကြိမ်မြောက် ဖြစ်သော။ ဇဝနံ၊ သည်။ ပရိကိုဏာဇဝတ္ထာ၊ ကုန်ပြီးသော အဟုတ်ရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပတိတံ နာမ၊ ကျသည် မည်သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ ငြားအုံ။ သတ္တမဇဝနစေတနာ၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယာ စ၊ မည်သည်ဝင်း။ အာနန္တရိယာ စ၊ မည်သည်ဝင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအုံ။ အယံ ဝိသေသော၊ ဤအထူးသည်။ အာသေဝနပစ္စယလာဘေန၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို ရသဖြင့်။ ဗလပ္ပတ္တိယာ၊ ခွန်အားသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ နဟောတိ) ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ကိဉ္စရ ဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ကိရိယာဝတ္ထာဝိသေသတော၊ ကိရိယာအခိုက်အတန့်အထူးကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကိရိယာဝတ္ထာ၊ ကိရိယာ အခိုက်အတန့်သည်။ အာရမ္ဘာမဇ္ဈပရိယောသနဝသေန၊ အစ အလယ် အဆုံးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်လည်း။ ပရိယောသာနာဝတ္ထာယ၊ အဆုံးဖြစ်သော အခိုက်အတန့်၏။ သန္ဓိဌာပက စေတနာဘာဝေန၊ ကိစ္စကိုပြီးဆုံးစေသော စေတနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယာဒိတာ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ စသည် ၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝေန၊ ကြောင့်။ နဟောတိ) ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ၊ အနာဂတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ၏။ အနန္တရပစ္စယဘာဝိနော၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်လေ့ရှိသော။ ဝိပါကသန္တာနသ၊ ပစ္စပ္ပန်ဝိပါက်အစဉ်၏။ အနန္တရ ပစ္စယဘာဝေန၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘိသင်္ခတတ္ထာ၊ ပြုပြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနံ၊ ဆဋ္ဌဈော သတ္တမဈော တို့၏။ ပပါတာဘိမုခတာယ၊ ကမ်းပါးပြတ်သို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကမ်းပါးပြတ်သဖွယ်ဖြစ်သော ဘဝင်သို့ ရှေးရှု သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိကိုဏာဇဝတာ၊ အဖြစ်သည်။ နိဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့် ပင်လျှင်။ ယထာ ဟိ ပုရိသော တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၁၆၃] သာ စ ပန အပ္ပနာ၊ ထိုအပ္ပနာသည်လည်း။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါတိ၊ ကား။ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကာလအပိုင်းအခြားသည်။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထိုကာလအပိုင်းအခြားကို။ (ဝုတ္တော ၌စပ်) ဇော်ဌ။ ရာ၌။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့တွင်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောဌာန၌။ အပရိမာဏစိတ္တက္ခဏာ တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ကင်းလော စိတ္တက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ အတိက္ကတ္တရခဏာတာယ၊ အလွန်တိုတောင်းသော ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဇော်ဌ၊ ဤခုနစ်ဌာနတို့၌။ သမ္ပဋ္ဌာဇဝနဝီထိ၊ ပြည့်စုံသော ဈောဝီထိရှိသော။ အဒ္ဓါ၊ အခွန်တို့ကာလကို။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တေနေဝ၊ လျှင်။ ဇော်ဌ၊ မဂ္ဂါနန္တရဖလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သေသဌာနေသူတိ၊ ကား။ ပဌမပ္ပနာ၊ ရှေးဦးစွာသော အပ္ပနာဝင်း။ လောကိယာဘိညာ၊ ဝင်း။ မဂ္ဂက္ခဏော၊ ဝင်း။ နိရောဓော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖလက္ခဏော၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇောသု စတူသု ဌာနေသု၊ တို့၌။

ဇော်ဘာဝတာတိ၊ ကား။ ဇော်ဘကေန၊ ဤမျှသော။ ဘာဝနာဣဒ္ဓိဖြင့်။ ဇသယောဂါဝစရော၊ သည်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇော်၊ သို့။ ဝိဟရတာ၊ နေသော။ အနေန၊ ဤ ယောဂီသည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။ တဒေဝ ပဌမံ ဈာနံ၊ ထိုပဌမဈာန်ကိုပင်လျှင်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဇ္ဇော၊ စပ်အပ်၏။

၇၀။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တဿိ ဈာနပါဒေ၊ ထိုဈာန်ပါဒ်၌။ ဝိဝိစ္စိတ္ဝာတိ၊ ကား။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိနာ ဟုတ္ဝာအပဏ္ဏမိတ္ဝာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဇဟနဝသေန၊ ပယ်စွန့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပသက္ကိ တ္ဝာ၊ ဖဲ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိဝိစ္စေဝိကာမေဟိတိ ဇော်ဌ၊ ဤပါဒ်၌။ ဝိဝိစ္စာတိ ဣမိနာ၊ ဝိဝိစ္စဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ ဝိဝေစနံ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းဟူသော။ ဈာနက္ခဏော၊ ဈာန်ခဏာ၌။ ကာမာနံ၊ ကိလေသာကာမတို့၏။ အဘာဝမတ္တံ၊ မရှိ ခြင်းမျှကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဝိစ္စေဝါတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ ပန၊ ဤအဝေါရဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ပါဒ်ဖြင့်ကား။ ဇော်သတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ကာမာနံ၊ ကိလေသာကာမတို့၏။ (ဝိဝေစေတဗ္ဗတာ တွင်တာ၌စပ်) ဝိဝေစေတတဗ္ဗတာဒီပနေန၊ ကင်းစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ဈာန်၏။ တပ္ပဋိပက္ခတာ စ၊ ထိုကိလေသာကာမတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ (ဒဿိတာ ၌စပ်) ကာမဝိဝေကဿ၊ ကာမမှကင်းဆိတ်ခြင်း၏။ ဈာနာဓိဂမူပါယတာ စ၊ ဈာန်ကိုရခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်ကိုလည်း။ ဒဿိ တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဌမံ ဈာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝတ္ဝာ၊ ဆိုပြီး၍။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုပင်လျှင်။ ပါကဋဗျတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။

ကထန္တိအာဒိ၊ ကိုး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အန္ဓ။ပ။ ဝိယာတိ ဧတေန၊ ဟူသောဤစကားဖြင့်။ (ဒသေတိ ၌စပ်) ပဒီပေါဘာသာဘာဝေန၊ ဆီမီးရောင်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရတ္တိယံ၊ ညဉ့်၌။ အန္ဓ ကာရာဘိဘဝေါ၊ အမိုက်မှောင်၏ လွှမ်းမိုးခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဈာနာဘာဝေန၊ ဈာန်၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။ သတ္တာသန္တတိယံ၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌။ ကာမာဘိဝေါ၊ ကိလေသာကာမ၏ လွှမ်းမိုးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။

ဧတေန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ၊ ရှေပုဒ်၌သာလျှင်။ အဝဓာရဏဝစနံ၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဧဝသဒ္ဒါကိုဆိုခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ၌စပ်)။ ကာမေဟိ ဧဝ၊ ကိလေသာကာမတို့မှသာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဓာရဏသ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်း၏။ အဂတတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့စောဒကဆိုသည့်အတိုင်း။ နဟေပန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်သည်သာတည်း။ ဧတေန၊ ဤဈာန်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဈာန်၌။ နိဿရဏ္တိ နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ထွက်သွားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ နိဿရဏံ၊ မည်၏။ ကေ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ထွက်သွားကုန်သနည်း။ ကာမာ၊ ကိလေသာ ကာမတို့သည်။ (နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ ကာမာနံ၊ ထိုကိလေသာကာမတို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်း ဖြစ်သော။ ပဟာနံ၊ ပယ်တတ်သောဈာန်သည်။ တန္နိဿရဏံ၊ မည်၏။ တတော တန္နိဿရဏတော၊ ထိုကိလေသာ ကာမတို့၏ ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနေ၊ ပယ်ခွါခြင်းသည်။ သမာနေ၊ တူလျက်။ ဧတံ၊ ဤပဌမဈာန်သည်။ ကာမာနမေဝ၊ ကိလေသာကာမတို့၏သာလျှင်။ နိဿရဏံ၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဗျာပါဒါဒီနံ၊ ဗျာပါဒစသည်တို့၏။ (နိဿရဏံ၊ သည်။ ကထံ၊ ကြောင့်) နဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကိုး။ ယုတ္တိတော စ၊ အသင့် အားဖြင့်ရင်း။ အာဂမတော စ၊ အာဂုံပါဠိအားဖြင့်ရင်း။ သောဓေတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ ကာမဓာတုတိအာဒိ၊ ကိုး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတောတိ၊ ကား။ သကလသပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ကာမဘဝသ၊ ကို။ သမတိက္ကမပဋိ ပဒါဘာဝတော၊ ကျော်လွန်ကြောင်း အကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုကာမဓာတုသမတိက္ကမနတော ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဣမသ ဈာနသ၊ ၏။ ကာမပရိညာဘာဝံ၊ ညာ၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာမရာဂပဋိပက္ခတောတိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနဝိဘာဂသ၊ ဆိုအပ် လတ္တံ့သော အပြားရှိသော။ ကိလေသကာမသ၊ ၏။ ပစ္စတ္ထိကဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုကာမရာဂပဋိ ပက္ခတော ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဗျာပါဒသ၊ ၏။ (ဥဇုဝိပစ္စနီကဘူတာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။) ကရုဏာ၊ သည်။ ဝိဟိံ သာယ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းဝိဟိံ သာတရား၏။ (ဥဇုဝိပစ္စနီကဘူတာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။) ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံ ဈာနံ၊ သည်။ ကာမရာဂသ၊ ၏။ ဥဇုဝိပစ္စနီကဘူတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ တူ။ အတ္ထနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ဈာန်၏။ ပဝတ္တိယာစ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိယာ စ၊ အကျိုးဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ကာမရာဂတော စ၊ မှရင်း။ [၁၆၇] ကာမဓာတုတောစ၊ မှရင်း။ ဝိနိဝတ္တသဘာဝတ္တာ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထွက်မြောက်ခြင်း သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ဤပဌမဈာန်သည်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ကာမာ နမေဝ၊ ကိလေသာ ကာမတို့၏သာလျှင်။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားကြောင်းပေတည်း။ သွာယမတ္ထော–သော အယံ အတ္ထော၊ ထိုအနက်သည်။ ပါဠဂတော ဧဝ၊ ပါဌ်၌လာသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကိုး။ အာဟ၊ ၏။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒီပေတုံ၊ ငှါ။ ပုရိမပဒေယေဝ၊ ရှေးပုဒ်၌သာလျှင်။ အဝဓာရဏံ၊ အဝဓာရဏ အနက်ရှိသော ဧဝသဒ္ဒါကို။ ကာမဋ္ဌ ဂဟိတံ၊ အကယ်၍ကား ယူအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥတ္တရပဒေပိ၊ နောက်ပုဒ်၌လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထသမ္ဘဝတော၊ အနက်၏အဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုအဝ ဓာရဏံကို။ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဥတ္တရပဒေ ပိတိအာဒိ၊ ကိုး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတောတိ၊ ကား။ ကာမဋ္ဌဒ္ဒတော၊ မှ။ သေ နိယမော၊ ဤနိယမကို။ သာဓာရဏာဝစနေနာတိ၊ ကား။ အဝိသေသဝစနေန၊ မထူးခြားသော စကားဖြင့်။ တဒဂ်ံဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိဝေကာ၊ ကဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ တဒဂ်ံဝိဝေကာဒယော၊ တဒဂ်ံဝိဝေကစသည်တို့သည်ရင်း။ စိတ္တကာယဥပဓိဝိဝေကာ၊ ကဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ စိတ္တဝိဝေကာဒယော၊ စသည်တို့သည်ရင်း။ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကာ ဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်း ကြောင့်။ တယော ဧဝ၊ သုံးပါးသော ဝိဝေကတို့ကိုသာလျှင်။ ဣဓ ဈာနကထာယံ၊ ၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

နိဒ္ဒေသေတိ၊ ကား။ မဟာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာနိဒ္ဒေသ၌။ ကာမာ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုကာမာ စ၊ တို့ရင်း။ ကိလေသကာမာ စ၊ တို့ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဥဒ္ဒါနတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ၊ အကျဉ်းပြပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝတ္ထုကာမာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ မနာပိယာ၊ နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ ရူပါ၊ အဆင်းရူပါရုံတို့သည်ရင်း။ ပ။ မနာပိယာ၊ ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အတွေ့အထိအာရုံတို့သည်ရင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝတ္ထုကာမာ၊ တို့ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အကျယ်အားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။ တေပန၊ ထိုဝတ္ထုကာမတို့သည်ကား။ ကာမီယန္တိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ နိဒ္ဒေသေ ဧဝ၊ မဟာနိဒ္ဒေသ၌သာလျှင်။ ဝိဘဂေါတိ၊ ကား။ ဈာနဝိဘဂေါ၊ ဈာနဝိဘင်း၌။ ပတ္ထနာကာရေန၊ တောင့်တသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားနည်းသော။ လောဘော၊ သည်။ ဆန္ဒနဋ္ဌေန၊ လိုချင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဆန္ဒော၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုဆန္ဒထက်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသော လောဘသည်။ ရဂဋ္ဌေန၊ တပ်စွန်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ရာဂေါ၊ မည်၏။ တတောပိ၊ ထိုရာဂထက်လည်း။

ဗလဝတရော၊ သာ၍အားကြီးသော။ ဗလဟရာဂေါ၊ ထူထဲသော ရာဂသည်။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ မည်၏။ ဧတေန၊ ဤလောဘဖြင့်။ နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနာနိ၊ အပေါင်းနိမိတ် အစိတ်အနုဗျဉ္ဇနတို့ကို။ သင်္ကိပ္ပေတိ၊ ကြံစည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံစည်ကြောင်း ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သင်္ကိပ္ပေါ၊ မည်၏။ တထာပဝတ္တော၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ လောဘော၊ တည်း၊ ဝါ၊ လောဘကိုရ၏။ တတော၊ ထိုသင်္ကပ္ပထက်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသော လောဘသည်။ ရဠုနဒ္ဓေန၊ တပ်စွန်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ရာဂေါ၊ မည်၏။ သင်္ကပ္ပနဝသေနေဝ၊ အားဖြင့် သာလျှင်။ ပဝတ္တော၊ သော။ တတောပိ၊ ထိုရာဂထက်လည်း။ ဗလဝတရော၊ သာ၍အားကြီးသော လောဘသည်။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ သွာယံ–သော အယ်ပဘေဒေါ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌–စပ်) ဧကသေသဝ၊ တရုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ လောဘသ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဝသေနစ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အဝတ္ထာဘေဒ ဝသေန စ၊ အရိုက်အတန့်အကွဲအပြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝစ္ဆော၊ နွားငယ်။ ဒမ္မော၊ ဆုံးမလောက်သော နွားပေါက်။ ဗလီဗဒ္ဒေါ၊ ဝန်ဆောင်နွားလား။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရအမည်တို့ကဲ့ သို့တည်း။ ဣမေ ကိလေသကာမာ၊ ဤ ကိလေသာကာမတို့ကို။ (ဣမေ ဝုစ္စန္တိ၌ ဣမေဟူသောပုဒ်ကို ဖွင့်ပြသည်)။ ။ကာမေန္တိ၊ အလိုရှိတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတေဟိ၊ ဤကိလေသာ ကာမတို့ဖြင့်။ ကာမေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ကာမာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဧဝဠို သတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဘယေသမ္မိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝတ္ထုကာမေဟိပိတိ၊ ဟူရာ၌။ (ပိသဒ္ဒေါ၌စပ်) ဝတ္ထုကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ယုဇ္ဇမာနတ္ထန္တရသမုစ္စယတ္ထော၊ သင့်သော အနက်တပါးကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ကိလေသကာမသမုစ္စယတ္ထော၊ ကိလေသာကာမကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣမသိ အတ္ထေ၊ ဤဝတ္ထုကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်သည် ဟူသောအနက်၌။ ကိလေသာကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝေကသ၊ ဆိတ်ခြင်းကို။ ဒုတိယပဒေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေနာတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုကာမဝိဝေကေန၊ ဝတ္ထု ကာမတို့နှင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းဖြင့်။ ပုတ္တဒါရာဒိပရိဂ္ဂဟဝိဝေကဒီပနတော၊ သားမယား စသည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမှကင်းခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ ကာယဝိဝေကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရိမေနာတိ၊ ကား။ ကာယဝိဝေကေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝိဝိစ္စေဝ။ပ။ ဧမ္မေဟီတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ္မိံ ပဒဒွယေ၊ ဤနှစ်ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ ဣတော၊ ဤပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်း မှ။ နိဒ္ဒါရိတေ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော။ ဝိဝေကဒွယေ၊ ဝိဝေကနှစ်ခုအပေါင်း၌။ အကုသလသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟိတာ၌စပ်) [၁၆၅] ကိလေသကာမာ ဝါ၊ ကိလေသာကာမတို့ကိုသော်ငင်း။ သဗ္ဗာကုသလာပိ ဝါ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တို့ကိုသော်ငင်း။ ယဒိပိ ဂဟိတာ၊ အကယ်၍ကား ယူအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ ကိလေသကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝေကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယေန ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဒုတိယေနာတိ၊ ဟူရာ၌။ စိတ္တဝိဝေကေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေသန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီး သော။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့ တွင်။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤဧတေသံ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ နိဒ္ဒါရဏာအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်တည်း။ တဏှာဒိသံကိလေသာနံ၊ တဏှာအစရှိသောသံကိလေသတို့၏။ ဝတ္ထုနော၊ အာရုံဝတ္ထုကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ၊ မည်၏။ လောလဘာဝေါ နာမ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီသည်၏ အဖြစ်မည်သည်ကား။ တတ္တ တတ္တ ရူပါဒီသု၊ ထိုထိုရူပါရုံစသည်တို့၌။ တဏှုပ္ပါဒေါ၊ တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ တသ၊ ထိုလျှပ် ပေါ်လော်လီသည်၏ အဖြစ်၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ ဝတ္ထုကာမာ ဧဝ၊ တို့ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဗာလဘာဝေါ၊ ဗာလအဖြစ်ဟူသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဒုစိန္တိတစိန္တိတာဒိ၊ မကောင်းသောအကြံကို ကြံစည်သော သူ၏အဖြစ်စသည် တည်း။ တသ၊ ထိုဗာလာအဖြစ်၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကား။ အယောနိသောမနသိကာရော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန် သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ ကာမဂုဏာဓိဂမဟေတုပိ၊ ကာမဂုဏ်ကိုရခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပါဏာတိပါတာဒိအသုဒ္ဓပယောဂေါ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသော မစင်ကြယ်သော ပြုမူပယောဂသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဗ္ဗိ ဝေကေန၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းဖြင့်။ ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ ပယောဂ၏စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ပြအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဏှာသံကိလေသသော ဧနေနစ၊ တဏှာဟူသော သံကိလေသကိုသုတ်သင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယသံ ဝမ္ဘနေနစ၊ ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်လျှင် မှီရာရှိသော ကုသိုလ်ကို ပွါးစေခြင်းဖြင့်ရင်း။ အဗ္ဘာသယဝိသောနံ၊ အလိုအဗ္ဘာသယကို စင်ကြယ်စေခြင်း ပွါးစေခြင်းသည်။ အာသယပေါသနံ၊ မည်၏။ ကာမေသူတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။

အနေကဘေဒေါတိ၊ ကား။ ကာမာသဝကာမရာဂသံယောဇနာဒိဝသေနစ၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ရူပ တဏှာဒိဝသေန စ၊ ရူပတဏှာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အနေကပဘေဒေါ၊ များသောအပြားရှိ၏။ ကာမစ္ဆန္ဒောယေဝါတိ၊ ကား။ ကာမသဘာဝေါယေဝ၊ ကာမသဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဆန္ဒော၊ တည်း။ ကတ္တုကမျတာဆန္ဒော၊ ကတ္တုကမျတာ လက္ခဏာရှိသော ဆန္ဒသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ကုသလစ္ဆန္ဒောပိ၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒသည်လည်း။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။ ဗျာနပဋ္ဌိပကွတောတိ၊ ကား။ ဗျာနသ၊ ၏။ ပဋ္ဌိပကွဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံဟေတု၊ ထို ဆန့်ကျင်ဖက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တန္ဒိမိတ္တံ၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက် ဟူသောနိမိတ်ကြောင့်။ ဝိသုံ၊ အသီး

အခြား။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ အကုသလဘာဝသာမညေန၊ အကုသိုလ်အဖြစ်အားဖြင့် တူမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဝိသုံ၊ အသီး အခြား။ သရူပေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ၏။ ကိလေသကာမော၀ ကိလေသာကာမကိုသာလျှင်။ ပုရိမပဒေ၊ ၌။ ယဒိ ဝုတ္တော၊ ငြားအုံ့။ ဗဟုဝစနံ၊ ကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ နနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အနေကဘေးတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အညေသမ္မိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိမာနအဟိရိကာနောတ္တပ္ပါဒီနံ စ၊ အစရှိသည်တို့၏ဝင်း။ တံသဟိတဖဿာဒီနဉ္စ၊ ထို ဒိဋ္ဌိစသည်တို့နှင့်တကွဖြစ်သော ဖဿစသည်တို့၏ဝင်း။ ။ဥပရိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာနိ၊ ဆိုအပ်လတ့်ကုန်သော။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပရိဈာနင်္ဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ အထက်၌ ဆိုလတ့်သော ထိုဈာနင်တို့၏။ (ပဋိပက္ခဘာဝတွင် ဘာဝ၌စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ ဝါ၊ မိမိဟူသော ဈာနင်၏။ ပစ္စနီကာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော နီဝရဏတို့၏။ (ပဋိပက္ခ–တွင်ပင်စပ်) ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ တပ္ပစ္စနီကနီဝရဏာ၀စနံ၊ ထိုဈာနင်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော နီဝရဏတို့ကို ဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ နီဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဈာနဂ်ပစ္စနီကာနိ၊ ဈာနင်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့တည်း။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ) တေသံ၊ ထိုဈာနင်တို့၏။ ပဝတ္တိနိ၀ါရဏာတော၊ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းကြောင့် တည်း။ ရာဂပဋိဃိယာ၊ ရာဂဟူတော တောင့်တခြင်း၏။ ဥဒ္ဓစ္စပစ္စနီကဘာ၀တော စ၊ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နာနာရမ္မဏောဟိ၊ အထူးထူးသော အာရုံတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ပလောဘိတသ၊ ဖြားယောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိဗ္ဗမန္တသ၊ ထက်ဝန်းကျင် လှည့်လည်သော။ စိတ္တသ၊ ကို။ သမာ၀နတော စ၊ ကောင်းစွာ အညီအညွှတ်ထားတတ်သောကြောင့်ရင်း။ သမာ၀ိ၊ သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ ပါမောဇ္ဇေန၊ သူ. စည်းစိမ်၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်းနှင့်။ သမာနယောဂကွေမတ္တာ၊ တူမျှသည် ဖြစ်၍ ဘေးငြိမ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ဗျာပါဒသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခာ၊ တည်း။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ သက်ပွန ဝသေန၊ အားဖြင့်။ သ၀ိပ္ပါရ၀ဝတ္ထိတော၊ ပြန့်ကားသော ဖြစ်ခြင်းရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ ထိနမိဒ္ဓသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ ဝူပသန္တသီတလဘာ၀တ္တာ၊ ငြိမ်သက်ခြင်း, အေးချမ်းခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခံ၊ သည်။ အ၀ူပသမာနတာပသဘာ၀သ၊ မငြိမ်သက်ခြင်း, နောင်တပူပန်ခြင်း သဘောရှိသော။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခံ၊ တည်း။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အနုမဇ္ဇနဝသေန၊ အဖန်ဖန်သုံးသပ်ဆုပ်နယ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပညာပဋိရူပသဘာ၀တ္တာ၊ ပညာနှင့်တူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစာရော၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ မဟာကစ္စာနတ္ထေရေန၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ပိဋကာနံ၊ တို့၏။ သံ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ ပေဋကံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ ပေဋကေ၊ ထိုပေဋကကျမ်း၌။

[၁၆၆] ပဋ္ဌာကမဂုဏာဘေဒ၀ိသယသ္သာတိ၊ ကား။ ရူပါဒိပဋ္ဌာကမဂုဏာ၀ိသေသ၀ိသယသ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော ငါးပါး သော ကာမဂုဏ်အထူးလျှင် အာရုံရှိသော။ အာဃာတ၀တ္ထုဘေဒါဒိ၀ိသယာနန္တိ၊ ဟူရာ၌။ ဗျာပါဒ၀ိ၀ေကဝစနေန၊ ဗျာပါဒမှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ဆိုသဖြင့်။ မေ၊ ငါ၏။ အနတ္ထံ၊ အကျိုးမဲ့ကို၊ အစရှိ၊ ပြုကျင့်ဘူးလေပြီ။ ဣတိအာဒိအာဃာတ၀တ္ထုဘေဒ ဝိသယသ၊ ဤသို့ အစရှိသော အာဃာတ၀တ္ထု အထူးလျှင် အာရုံရှိသော။ ဒေါသသ၊ ၏။ (ဝိကွမ္ဘနဝိ၀ေကော၊ ပယ်ခွါသော အားဖြင့် ကင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။) မောဟာဒိကေဟိ၊ မောဟလွန်ကဲကုန်သော၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသောမောဟရှိကုန်သော။ (သီဟိုဠ်ဒွီပ၌ မောဟာ၀ိ ဝေကေဟိ ဟုရှိ၏၊ မောဟာ၀ိ၀ေကေဟိ၊ မောဟမှမကင်းကုန်သော၊ ဝါ၊ မောဟနှင့်ယှဉ်ကုန်သော ဟု ပေး။) ထိနမိဒ္ဓါဒီဟိ၊ စသည်တို့မှ။ ဝိ၀ေကဝစနေန၊ ကင်းခြင်းကို ဆိုသဖြင့်။ ပဋိစ္စာ၀ဒနဝသေန၊ ဖုံးလွှမ်းသည်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဒုက္ခာဒိပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိဘေဒ၀ိသယ သ၊ ဒုက္ခစသည်ပုဗ္ဗဏ္ဏ စသည် အထူးလျှင်အာရုံရှိသော။ မောဟသ၊ ၏။ ဝိကွမ္ဘနဝိ၀ေကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကာမ ရာဂဗျာပါ၀တ၀ေကဋ္ဌထိနမိဒ္ဓါဒိ၀ိကွမ္ဘက်၊ ကာမရာဂဗျာပါ၀, ထိုကာမရာဂ ဗျာပါ၀ တို့နှင့် ဧကဋ္ဌဖြစ်ကုန်သော ထိနမိဒ္ဓစသည်တို့ကို ခွါတတ်သော။ ဧတံ၊ ဤပဌမစျာန်သည်။ (သဗ္ဗာကုသလပ ဟာယက် ဟောန္တမ္ပိ ဟောတိတို့၌စပ်။) သဗ္ဗကုသလာနံ၊ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်တရားတို့၏။ သဗ္ဗာကုသလပဋိပက္ခ သဘာ၀တ္တာ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက် သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေနသဘာ၀ေန၊ ထိုအကုသိုလ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သဘောဖြင့်။ သဗ္ဗာကုသလပ္ပဟာယက်၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို ပယ်တတ်သည်။ (ဤပုဒ်မှနောက်၌ ဟောတိ ပိုသည်၊ မူလဋီကာ၌ဝင်း, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ဝင်း ဤပုဒ်မရှိ။) ဟောန္တမ္ပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ကာမရာဂါဒိ၀ိကွမ္ဘနသဘာ၀မေ၀, ကာမရာဂ စသည်တို့ကို ပယ်ခွါခြင်းသဘောရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကာမရာဂ စသည်တို့ကိုသာလျှင် ပယ်ခွါခြင်း သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (မူလဋီကာနှင့်အညီ ဤအရာ၌ ဣတိလိုသည်။) တံသဘာ၀တ္တာ၊ ထိုကာမရာဂ စသည်ကို ပယ်ခွါခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤပုဒ်နောင် ဣတိ ပိုသည်၊ မူလဋီကာ၌ ၎င်းပုဒ်မရှိ။) အ၀ိသေသေ တွာ၊ အထူးမပြုမူ၍။ နီဝရဏာကုသလမူလာဒီနံ၊ နီ၀ရဏာအကုသိုလ်မူလ စသည် တို့၏။ ဝိကွမ္ဘနဝိ၀ေကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ အဋ္ဌကထာ၌ဆို၏။)

၇၁။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပ၀တ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဘာ၀ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ကာစိ၊ တစုံတရ သော။ ဝ၀ဝတ္ထိတာ၊ အလိုသို့လိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝ၀ဝတ္ထိဘာ၀နိ ဝါရဏတ္ထံ၊ အလိုသို့လိုက် သည်၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းငှါ။ ဝိတက္ကနံ၀ိတက္ကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တယိဒံ တံ ဣဒံ ဝိတက္ကနံ၊ ထိုကြံခြင်းသည်။ (ပရိ ကပ္ပနံ ၌စပ်) ဣဒံ၊ ဤအာရုံသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ ပရိကပ္ပနံ၊ ကြံဆခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဟနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိတက္ကဗလေန၊ ဝိတက်၏အားစွမ်း ဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ အဘိနိရုဇ္ဈ ဝိယ၊ ရှေးရှုတက်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ သော၊ ထိုဝိတက်ကို။ အာရမ္မ ဏာဘိနိရောပန လက္ခဏော၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏ဟု။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော ယောဂျိုးသည်။ ရာဇဝေလ္လဘံ၊ မင်းနှင့်အကျွမ်းဝင်သော။ တံသမ္ဗန္ဓိန်၊ ထိုယောဂျိုးနှင့် သွေးသားတော်စပ်သော ဆွေမျိုးကိုသော် ၎င်း။ (သာရတ္ထဋီကာ၌ ဤပုဒ်အရာတွင် ဥတိ ဟု ရှိသည်။) မိတ္တံ ဝါ၊ မိတ်ဆွေကိုသော်ငင်း။ နိဿာယ၊ ၍။ ရာဇဝေဟံ၊ သို့။ အာရောဟတိ ယထာ၊ တက်သကဲ့သို့။ အနုပဝိသတိ ယထာ၊ နောက်မှလိုက်၍ ဝင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိတက္ကံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ အာရောဟတိ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိတက် ကင်းသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အာရောဟတိ၊ တက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဝိတက္ကဗလေနေဝ၊ ဝိတက်၏ အာစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အာရောဟတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ပရိစယေန၊ အလေ့ အကျင့်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အလေ့အကျင့်ရသဖြင့်။ တေန၊ ထိုမင်းကျွမ်းဝင်သော ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ နိရာသကော်၊ ရွံ့ရှာခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ရာဇဝေဟံ၊ သို့။ ပဝိသတိ ယထာ၊ ဝင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပရိစယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ အဝိတက္ကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ အာရောဟတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပရိစယေနာတိ၊ ကား။ သန္တာနေ၊ စိတ် အစဉ်သန္တာန်၌။ ပဝတ္တဝိတက္ကဘာဝနာသင်္ခါတေန၊ မပြတ်ဖြစ်သော ဝိတက်ကို ပွါးစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပရိစယေန၊ ဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္တသ၊ သော။ ဝိတက္ကသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဘိရုဟ နံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုတက်ခြင်းသည်။ စိရပရိစိတံ၊ ရှည်မြင့်စွာလေ့ကျင့်ခဲ့ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ ပဝတ္တတေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဥဏာသဟိတံ၊ ဥဏှိနှင့်တကွဖြစ် သည်၊ ဝါ၊ ဥဏှိနှင့် ယှဉ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သမ္မသနဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိရပရိစိတံ၊ ပြီးသော။ တံ၊ ထို စိတ်သည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဥဏာဝိရဟိတမ္ပိ၊ ဥဏှိမှကင်းငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ဥဏှိနှင့်မယှဉ်သော်လည်း။ သမ္မသနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ သို့။ ဝါ၊ ဥပမာတနည်းကား။ ကိလေသသဟိတံ၊ ကိလေသာနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ (တံ၊ ထိုစိတ်သည်။) သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ကိလေသရဟိတမ္ပိ၊ ကိလေသာမှ ကင်းငြားသော်လည်း။ ပရိစယေန၊ အားဖြင့်။ ကိလေသဝါသနာဝသေန၊ ကိလေသာ၏ အထုံဝါသနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဒံ၊ ဤဥပမေယျအနက် ကို။ ဧဝံသမ္ဗဒ၊ ဤဥပမာနှင့်တူစွာ ပြီးစီးပြည့်စုံသည်ဟူ၍။ ဒဠ္ဘဗ္ဗ၊ ၏။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ဝါ၊ ကား။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဟနန်၊ ခေါက်ခြင်းသည်။ အာဟနန်၊ မည်၏။ ပရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝါ၊ ကား။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ဝါ၊ ပြန်လှန်၍။ အာဟနန်၊ သည်။ ပရိယာဟနန်၊ မည်၏။ ရူပ် ရူပ်၊ ရုပ် ရုပ်။ ပထဝီ ပထဝီ၊ မြေ မြေ။ ဣတိ၊ သို့။ အာကောဋ္ဌေန္တသ ဝိယ၊ ထုနက်ဘိသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ခေါက်ဘိသကဲ့သို့။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ အာဟနနန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ပရိယာဟနနန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာနယန်၊ နဟူသည်။ စိတ္တသ၊ ကို။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ဥပနယန်၊ ဆောင်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အာကမုနံ၊ ဆွဲငင်ခြင်း တည်း။

[၁၆၇] အနုပရိဗ္ဗမန်၊ အဖန်တလဲလဲ လှည့်လည်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ မပြတ်လှည့်လည်ခြင်းသည်။ အနုသဠရဏံ၊ မည်၏။ သန္တာနမှိ၊ စိတ်အစဉ်၌။ လဗ္ဘမာနော ဧဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သွာယံ–သော အယံ ဝိသေသော၊ ထိုအနုပရိဗ္ဗမန ဟူသော ဂုဏ်ထူးသည်။ သန္တာနေ၊ စိတ်အစဉ်သန္တာန်၌။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဘဗ္ဗော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော အနုမဇ္ဇနစသောအနက်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ စိတ္တသ၊ ၏။ အနုမသန်၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အနုမဇ္ဇန်၊ မည်၏။ ပရိမဇ္ဇန်၊ ထက်ဝန်းကျင် သုံးသပ်ခြင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဝိစာရော၊ ကို။ ပရိမဇ္ဇနဟတ္ထော ဝိယ၊ ထက်ဝန်းကျင်သုံးသပ်သော လက်နှင့်တူသည်ဟူ၍ရင်း။ သဠရဏဟတ္ထော ဝိယာတိ စ၊ အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်သော လက်နှင့်တူသည်ဟူ၍ရင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ သဟဇာတာနံ၊ သဟဇာတိဖြစ်ကုန်သော စိတ် စေတသိက်တရားတို့ကို။ အနယောဇနံ၊ မပြတ်ယှဉ်စေခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ–၌စပ်) အာရမ္မဏော၊ ၌။ အနုဝိစာရဏ သင်္ခါတအနုမဇ္ဇနဝသေနေဝ၊ အဖန်တလဲလဲ လှည့်လည်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အဖန်တလဲလဲသုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနုပ္ပဗန္ဓန်၊ ဟူသည်။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ စိတ္တသ၊ ၏။ အဝိစ္ဆိန္နသဝိယ၊ အစဉ်မပြတ် သကဲ့သို့။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ တထာဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သော၊ ထိုဝိစာရကို။ အနုသန္ဓာ နတာတိ၊ အစဉ်မပြတ် စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တေနေဝ၊ ထိုသို့အစဉ်မပြတ် စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဃဏ္ဏာနုရဝေါ ဝိယာတိ စ၊ ခေါင်းလောင်း၏ အဆင့်ဆင့် ညည်းလျက် မြည်သော အသံနှင့် တူသည်ဟူ၍ရင်း။ ပရိဗ္ဗမန် ဝိယာတိစ၊ ပိတုန်း၏ကြာရုံကို ရစ်ဝဲခြင်းနှင့်တူသည် ဟူ၍ရင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ကတ္ထစီတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနေ စ၊ ၌ရင်း။ ပရိတ္တစိတ္တပ္ပါဒေသု စ၊ ဒွေပဠုဝိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ်တို့၌ ရင်း။ ဝိစာရတော၊ ထက်။ သြဠာရိကဠေန စ၊ ရုန့်ရင်းသော သဘောကြောင့်ရင်း။ ဝိစာရသေဝ၊ ဝိစာရ၏သာလျှင်။ ပုဗ္ဗဂ်ံမဠေ နစ၊ ရှေ့သွားဖြစ်သော သဘောကြောင့်ရင်း။ အနုရဝတော၊ အဆင့်ဆင့်ညည်းသော ခေါင်းလောင်းသံထက်။ သြဠာရိကော စ၊ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ်သော။ တသ၊ ထိုအဆင့်ဆင့်ညည်းသောအသံ၏။ ပုဗ္ဗဂ်ံမော စ၊ ရှေ့သွားလည်းဖြစ်သော။ ဃဏ္ဏာဘိဃာတော ဝိယ၊ ခေါင်းလောင်းကို ထိုးခြင်းကြောင့် ရှေးဦးစွာ မြည်သောအသံကဲ့သို့။ ဝိတက္ကော၊ ကို။ (ဒဠ္ဘဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ ထင်။ ဃဏ္ဏာဘိဃာတော၊ အသံသည်။ ပဌမာဘိနိပါတော၊ ရှေးဦးစွာကျသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာရမ္မဏာဘိမုခနိ ရောပနဠေန၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုထင်ခြင်း သဘောကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ စေတသော၊ ၏။ ပဌမာဘိနိပါ

တော၊ အာရုံသို့ ရေားဦး စွာကျခြင်း သဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇွေ့ ဤဃဏ္ဌာဘိဃာတော ဟူသောပုဒ်၌။ အဘိဃာတဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဒါ ဖြင့်။ အဘိဃာတဇော၊ ထိုးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ ဝိပ္ပါရဝါတိ၊ ကား။ ဝိစလနယုတ္တော၊ လှုပ်ရှားခြင်းနှင့်ယှဉ်၏။ သပရိပ္ပန္နော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ ပရိဿယာဘာဝဝိမံသနတ္ထံ၊ ဘေးရန်မရှိ သည်ကို စူးစမ်းခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဘေးရန်ကင်းခြင်းကို စူးစမ်းခြင်းငှါ။ ပရိဗ္ဗမနံ ဝိယ၊ ရစ်ဝဲခြင်းကဲ့သို့တည်း။ အနုပ္ပဇ္ဇနေန ပဝတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ အပ္ပနာယံ ဝါ၊ ၌ရင်း။ သန္တာနေန၊ အစဉ်အတန်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ဖြစ်သောအခါ၌။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအစဉ်အတန်းအားဖြင့် ဖြစ်သောအခါ၌။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ နိစ္စလော၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုပဝိသိတ္တာ ဝိယ၊ ဝင်၍ဖြစ်ဘိ သကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပဌမာဘိနိပါတေ၊ ရေားဦးစွာကျခြင်း၌။ နေ၊ မဟုတ်။ (သန္တာနေန ပဝတ္တိယံဖြင့် အညတ္ထာပေါဟန၊ သာဝဓာရဏအရ ပယ်မြစ်အပ်သော အနက်ကို "နေ ပဌမာဘိနိပါတေ"ဖြင့် ပြသည်။) ပါကဋော ဟောတီတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကသ၊ ၏။ အဘိနိရောပနာကာရော၊ အာရုံသို့ ရေားရှုတင်သော အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော။ ဝိသေသော၊ သည်။ သြဠာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမဗျောနေ၊ ၌။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဘာဝ တော၊ ထိုဝိတက်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဠုက နယေ၊ ၌။ ဒုတိယဗျောနေ၊ ၌။ ဝိစာရသ၊ ၏။ အနုမဗျနာကာရော၊ အဖန်တလဲလဲသုံး သပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိသေသော၊ သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဇေ့ကလောမာဒီဟိ၊ သိုးမွေးအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတစုမ္ဗဋကံ၊ ပြုအပ်သော ကရွတ်ခွေသည်။ ဝါလဏ္ဍုပကံ၊ မည်၏။ ဥပ္ပီဋနဟတ္ထောတိ၊ ကား။ ပဏ္ဍသ၊ မြေညက်စိုင်ကို။ ဥပ္ပီဋနဟတ္ထော၊ ဖိနှိပ်သောလက်တည်း။ ။တသေဝ၊ ထိုမြေညက်စိုင်ကို သာလျှင်။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှထိုမှလည်း။ သဠ္ဠရဏဟတ္ထော (ဝိယ)၊ လှည့်လည်သုံးသပ်သောလက်ကဲ့သို့။ မဏ္ဍလန္တိ၊ ကဲသဘာ ဇနာဒီသု၊ ကြေးခွက် ကြေးလင်ပန်းစသည်တို့၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ မဏ္ဍလံ ဝဋ္ဋလေခံ၊ ဝန်းဝိုင်းသောအရေးကို။ ကရောန္တသ၊ ပြုသောယောဂျာ၏ ပုပ္ပဖလသာခါဒိအဝယဝဝိနိမုတ္တော၊ အပွင့်အသီးအကိုင်းအစရှိသော အစိတ်တို့မှ လွတ်သော။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ (ဤရုက္ခောဟူသော ပုဒ်သည်ပင် ဝေါဟာရိယတိ ၌ ဝုတ္တက်ဖြစ်သည်။) အဝိဇ္ဇမာနောပိ၊ မရှိငြားသော် လည်း။ သပုပ္ပေါ၊ အပွင့်နှင့်တကွဖြစ်သောသစ်ပင်၊ ဝါ၊ အပွင့်ရှိသော်သစ်ပင်။ သဖလော၊ အသီးနှင့်တကွဖြစ်သောသစ်ပင်၊ ဝါ၊ အသီးရှိသောသစ်ပင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟရီယတိ ယထာ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဝိတက္ကာဒိအင်္ဂဝိနိမုတ္တံ၊ ဝိတက် အစရှိသော အစိတ်အင်္ဂါတို့မှ လွတ်သော။ ဈာနံ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ (ဤဈာနံဟူသော ပုဒ်သည်ပင် ဝေါဟရီယတိ၌ ဝုတ္တက်ဖြစ်သည်။) အဝိဇ္ဇမာ နမ္မိ၊ သော်လည်း။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သောဈာန်။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သောဈာန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟရီယ တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေသတုံ၊ ငှါ။ ရုက္ခော ဝိယာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဈာနဘာဝနာယ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသေ တဗ္ဗတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော တည်ရာဖြင့်၊ ဝါ၊ တည်ရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့်။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဤ၌ ပုဒ်မမရှိ သင့်) ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ ဒေသနာ၊ ကို။ ယဒိပိကတာ၊ အကယ်၍ကား ပြုအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ တတြာပိ ဝိဘင်္ဂေပိ၊ ထိုဝိဘင်းကျမ်း၌လည်း။ ဣဒ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ [၁ဖိ၈] ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေနာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဧမ္မဝသေန၊ ဈာန်ဟူသောဧမ္မ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလသော၊ ၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း၊ ဝါ၊ တနည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ တတြာပိ ဝိဘင်္ဂေပိ၊ ၌လည်း။ ဣဒ၊ ၌။ ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေနာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဧမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ဈာနသမင်္ဂီနော၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိတက္ကဝိစာရသမင်္ဂိတာဒဿနေန၊ ဝိတက်ဝိစာရနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ ဈာနသော၊ ဈာန်၏သာလျှင်။ (ဤ၌ဈာနသော နောင်ရှိသောစ သဒ္ဒါသည် ပိ၏၊ သီဟိုဠ်မှ လည်းမရှိ၊ မြန်မာမှဟောင်းတို့၌လည်း မရှိ၊ လိုလည်းမလို။) သဝိတက္ကသဝိစာရတာယ၊ ဝိတက်နှင့်တကွ ဝိစာရနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဇ္ဈာ၊ ဤပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဝိဝေကာတိ၊ ကား။ ဟေတုဘူတာ၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိဝေကာ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤဝိဝေကာ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝိဝေကသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ဘာဝသာဓနတ်၊ ဘာဝသာဓနအဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိဝေကေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ကတ္တုသာဓနတ် ဝါ၊ ကတ္တုသာဓနအဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ ကမ္မသာဓနတ် ဝါ၊ ကမ္မသာဓန အဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဝိဝိတ္တောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ နိဝရဏေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိနာဘူတော၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ တေဟိ၊ ထိုနိဝရဏတို့မှ။ ဝိဝေစိတော၊ ကင်းဆိတ်စေအပ်၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ သာဓနဒ္ဒယမ္ပိ၊ သာဓနနှစ်ခုအပေါင်း ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတမေဝ၊ သိမ်းယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

၇၂။ ပီဏယတီတိ၊ ကား။ တပ္ပေတိ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲစေ၏။ (အဘိမ္ဟာဝတာရဋီကာသစ်၌ ကာယစိတ္တံ တပ္ပေတိဟု ကဲနှင့်တကွ ပြဆိုသောကြောင့် သကာရိတအနက်သာ သင့်သည်။) ဝါ၊ တနည်း။ ဝမ္ဘေတိ၊ ပွါးစေ၏။ သမ္ပိယာယနလက္ခဏာ တိ၊ ကား။ ပရိတုဿနလက္ခဏာ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ပီဏနရသာတိ၊ ကား။ ပရိဗြူဟနရသာ၊ ပွါးစေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ဖရဏာရသာတိ၊ ကား။ ပဏီတရူပေပိ၊ ကောင်းမြတ်သောရုပ်တို့ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ကို။ ဗျာပနရသာ၊

ပြန့်နှံ့.စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဥဒဂ္ဂဘာဝေါ၊ တက်ကြွသောကိုယ်စိတ်၏ အဖြစ်သည်။ သြဒဂ္ဂ၊ မည်၏။ ခုဒ္ဒိကာ၊ ခုဒ္ဒိကာပီတိသည်။ လတ္တုံ၊ စွာ။ လောမဟံသ မတ္တံ၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းမျှကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘိန္နာ၊ ပျက်၏။ ပုန၊ တဖန်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ခဏိတာ၊ သည်။ ဗဟုလ်၊ အကြိမ်များစွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဥဗ္ဗေဂတော၊ ထက်။ ဖရဏာ၊ သည်။ နိစ္စလတ္တာစ၊ မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ စိရဋ္ဌိတိကတ္တာ စ၊ ရှည်မြင့်စွာတည်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဏီတတရာ၊ သာလွန်ကောင်းမြတ်၏။ စေတိယဂိုဏ်ဏ ဂန္ဓာ တိ၊ ကား။ ပုဏ္ဏဝလ္လိကဝိဟာရေ၊ ပုဏ္ဏဝလ္လိကကျောင်း၌။ စေတိယဂိုဏ်ဏ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပကတိယာဒိဋ္ဌာရမ္မဏာဝသေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ မဟာစေတိယ်၊ ကို။ ဂဟိတာရမ္မဏာဝသေန၊ ယူဘူးသော အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိစိတြာကာရေန၊ ဆန်းကြယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတဂေဏ္ဍုကော၊ ပြွေအပ်သော အိမ့်ကျင်သည်။ စိတြဂေဏ္ဍုကော၊ မည်၏။ ဥပနိဿယေတိ၊ ကား။ သမီပေ၊ အနီးဖြစ်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ တဿ ဝိဟာရဿ၊ ထိုကျောင်း၏ နိဿယဘူတေ၊ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဂေါစရဋ္ဌာနဘူတေ၊ ဆွမ်းခံရာ ကျက်စားရာဌာနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဃရာဒိရေတိ၊ ကား။ ဂေဟဂိုဏော၊ အိမ်ကြမ်းပြင်၌၊ ဝါ၊ အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာ၌။ ပဗ္ဗတသိခရေ၊ တောင်ထွတ်၌။ ကတစေတိယ်၊ ပြွေအပ်သောစေတီကို။ အာကာသစေတိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဂဟိတနိမိတ္တေနေဝါတိ၊ ကား။ စေတိယ ဝန္ဒနံစ၊ ကိုဂင်း။ ဓမ္မဿဝစနဉ္စ၊ ကိုဂင်း။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ ဧညာဝတိမေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ကာရဏာဘူတေန၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဂဟိတ ကုသလနိမိတ္တေနေဝ၊ ယူအပ်သော ကုသိုလ်နိမိတ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေန၊ ဤစိတ်သည်။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံနိမိတ်ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတနိမိတ္တံ၊ ၏။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တစိတ္တံ၊ ဖြစ်သော စိတ်ကို ရ၏။ တေန၊ ထိုသို့သော။ ဂဟိတနိမိတ္တေနေဝ၊ ယူအပ်သော အာရုံရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ အနုပဝိဋ္ဌံ၊ အစဉ်လျှောက်၍ စီးဝင်အပ်၏။ အနုပရိပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ အန အန၊ အဖန်တလဲ လဲ။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဖုဋ္ဌံ၊ ပျံ့နှံ့အပ်၏။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အနုဝိသဋ္ဌံ၊ အစဉ်မပြတ်ပျံ့နှံ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဿဒ္ဓိယာ၊ ၏။ နိမိတ္တဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဗ္ဘ၊ ကို။ ဂဏှန္တိ၊ ယူလျက်။ ပရိပါစနဝသေန၊ ရင့်ကျက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သော်။ အပ္ပနာသမ္ပယုတ္တာဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပီတိ၊ သည်။ အပ္ပနာသမာဓိပူရိကာ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို ပြည့်စေတတ်၏။ ခဏိကသမာဓိပူရိကာ စ၊ ခဏိကသမာဓိကို ပြည့်စေတတ်သော ပီတိသည်ရင်း။ ဥပစာရသမာဓိပူရိကာ စ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ပြည့်စေတတ်သော ပီတိသည်ရင်း။ အပ္ပနာသမာဓိသ၊ အား၊ ဝါ၊ မှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ ဝိဒူရတရာ၊ လွန်စွာဝေးသေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ကို။ အနာမသန္တော၊ မသုံးသပ်ပဲ။ တာသု ယာ အပ္ပနာသမာဓိသာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သမာဓိသမ္ပ ယောဂ် ဂတာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဝမိုတ္တာ၊ တိုးပွါး၍။ အပ္ပနာသမာဓိနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယောဂ်၊ သို့။ ဂတာ၊ ၏။

[ဝ၆၉] ၇၃။ သုခယတိ၊ ချမ်းသာစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခံ၊ မည်၏။ အတ္ထနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ လဒ္ဓသာဒေ၊ ရအပ်သောသာယာဖွယ်ရှိသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိယာယလဒ္ဓေါ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ရအပ်သော။ သွာယ် ကတ္တုနိဒ္ဒေသော၊ ထိုကတ္တားကို ညွှန်ပြသော ဝစနတ္ထသည်။ ဓမ္မတော၊ ပရမတ္ထဓမ္မမှ။ အညဿ၊ သော။ ကတ္တု၊ ကို။ နိဝတ္တနတ္ထော၊ နှစ်စေခြင်းအကျိုးရှိ၏။ နိပ္ပရိယာယေန ပန၊ မသွယ်မဝိုက်တိုက်ရိုက်အားဖြင့် ကား၊ ဝါ၊ မုချအားဖြင့်ကား။ ဘာဝသာဓနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ လဒ္ဓတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခနံ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဋ္ဌသဘာဝတ္တာ၊ ကောင်းသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံသမ်ဂီပုဂ္ဂလံ၊ ထိုသုခနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အတ္ထနိ၊ ၌။ သာဒယတိ၊ သာယာစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒကာရဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ တကာရံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သာတံ၊ မည်၏။ သာတံ၊ သာယာစေတတ်သောဝတ္ထုကို။ မရုရန္တိ၊ ချိုမြိန်၏ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဿ၊ ဤသုခအား။ သာတံ၊ သာယာစေတတ်သော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတလက္ခဏံ၊ မည်၏။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သံဝမု နံ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဥပဗြူဟနံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဝိဿေဒ္ဓေတ္တာ၊ မစွန့်မူ၍ရင်း။ အဒုက္ခမသုခါဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနဇ္ဈု ပေက္ခိတ္တာ၊ လျစ်လျူမရှုမူ၍ရင်း။ အန အန၊ အဖန်တလဲလဲ၊ ဂဏှန်၊ ယူခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပကာရိတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အနုဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သော။ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနာဒိကေ၊ ၌။ ပဠိလာဘတ္ထိတိ၊ ကား။ ပဠိလာဘဝသေ နှ၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကတ္ထိ၊ ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်းတည်း။ ပဠိလဒ္ဓရသာနုဘဝနန္တိ၊ ကား။ ပဠိလဒ္ဓသ၊ သော။ အာရမ္မဏရသ သ၊ ကို။ အနုဘဝံ၊ ခံစားခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤစကားရပ်ဖြင့်။ သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ပီတိသုခါနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇိတ္တာ၊ ၍။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယတ္ထ ပီတိ တတ္ထ သုခန္တိ၊ ဟူသော စကားရပ်ဖြင့်။ ဝိတက္ကသ၊ ၏။ ဣတရေန၊ ဝိစာရနှင့်။ အစ္ဆန္ဒသ်ယောဂ် ဝိယ၊ အမြဲယှဉ်ခြင်းကဲ့သို့။ ပီတိယာ၊ ၏။ သုခေန၊ နှင့်။ အစ္ဆန္ဒသ်ယောဂ်၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယတ္ထ သုခံ၊ တတ္ထ နှ နိယမတော ပီတိတိ၊ စကားရပ်ဖြင့်။ ဝိစာရဿ၊ ၏။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ အနစ္ဆန္ဒသ်ယောဂ် ဝိယ၊ အမြဲမယှဉ်ခြင်းကဲ့သို့။ သုခဿ၊ ၏။ ပီတိယာ၊ နှင့်။ အနစ္ဆန္ဒသ်ယောဂ်၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) တေန၊ ထိုစကားနှစ်ရပ်ဖြင့်။ အစ္ဆန္ဒာ နစ္ဆန္ဒသ်ယောဂိတာယ၊ အမြဲယှဉ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်, အမြဲယှဉ်လေ့ မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပီတိသုခါနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤခရီး၌။ ကံ၊ ရေကို။ တာရေန္တိ၊

ကူးမြောက်–စေကုန်၏။ ဝါ၊ ကျော်လွန်–စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကန္တာရံ၊ မည်၏။ နိရုဒကမရုဋ္ဌာနံ၊ ရေမရှိသော သဲကန္တာရ အရပ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဝနမေဝ၊ တောသည်ပင်လျှင်။ ဝနန္တံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ တသ္မိံ သမယေတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာသု၊ ကို။ ပဋိလာဘ သမယေ၊ ၌ငင်း။ ပဋိလဒ္ဓါသု၊ ရပြီးသောအာရုံ၏။ ရသာနုဘဝနသမယေ၊ အရသာကို ခံစားသောအခါ၌ငင်း။ ဝနစ္ဆာယာဒီနံ၊ တောရိပ်အစရှိသည်တို့ကို။ သဝနဒဿနသမယေ၊ ကြားရ မြင်ရသောအခါ၌ငင်း။ ပဝေသပရိဘောဂ သမယေ စ၊ ဝင်သောအခါ သုံးဆောင်သောအခါ၌ငင်း။ ပါကဋဘာဝတောတိ၊ ကား။ ယထာဣဒံ၊ တိုင်း။ ပီတိသုခါနံ၊ တို့၏။ ဝိဘူတဘာဝ တော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဝိဝေကဇ ပီတိသုခန္တိ ဇ္ဈာ၊ ဤပါဠိ၌။ ပုရိသို ၊ သော။ အဇ္ဈော၊ ၌။ ဝိဝေကဇေန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဗျာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အတ္ထိအတ္ထာဝိသေသတော၊ အတ္ထိဟူသော အနက်အထူးရှိသော။ ပီတိသုခသဒ္ဒတော၊ ပီတိသုခသဒ္ဒါမှ။ (ပရံ၌။) အသ ဗျာနသ၊ အား။ ဝါ၊ တနည်း။ အသို ဗျာနေ၊ ၌။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ ဇ္ဈော၊ ဤအနက်၌။ အကာရော၊ အပစ္စည်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုတိယေ၊ သော။ (အဇ္ဈော၊ ၌) ပီတိသုခမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဝိဝေကဇ၊ မည်၏။ ဝိဝေကဇပီတိသုခန္တိ စ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်လည်း။ အညပဒတ္ထသမာသော၊ အညပုဒ်၏ အနက်၌ပြီးသော ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်တည်း။ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသဿ စ၊ လိင်အနက်ကို ပြသော ပဌမာဝိဘတ်၏လည်း။ အလောပေါ၊ မကြေခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ လောပေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိဝေ ကဇပီတိသုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ဥပသမ္ဘဇာတိ ဇ္ဈာ၊ ဤပုဒ်၌။ ဥပ–သံ–သဒ္ဒါ၊ ဥပ–သဒ္ဒါ, သံ–သဒ္ဒါတို့သည်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ သံဘုဇ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ နိရတ္ထကာ၊ အနက်မရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဥပဂန္ဓာတိ အာဒီ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ တေသံ၊ ထိုဥပ–သဒ္ဒါ, သံ–သဒ္ဒါတို့၏။ သာတ္ထကဘာဝံ၊ အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဥပသမ္ဘာဒိယတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပတ္တာ၊ ရောက်၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ သော်၎င်း။ သာဓေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ အဇ္ဈော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣရိယန္တိ၊ ကား။ ကိရိယံ၊ ပြုခြင်းကိရိယာကို၊ ဝါ၊ အပြုအမူကို။ ဝုတ္တိအာဒီနိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့တည်း။ တသ္မေ၊ ထိုဣရိယံပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလုယ်တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပါလနာတိ၊ ကား။ ဇော်၊ သော။ ဣရိယာပထဗာဓနံ၊ ဣရိယာပုထ်၌ နာကျင်ခြင်းကို။ ဣရိယာပထန္တရေ ဟိ၊ ဣရိယာပုထ်တပါးတို့ဖြင့်။ ရက္ခဏာ၊ စောင့်ခြင်းတည်း။

ပဋ္ဌာဂ်ဝိပ္ပဟီနာဒိဝဏ္ဏနာ

[၁၇၀] ၇၄။ ဇေတသ၊ ဤဗျာန်၏၊ ဝါ၊ အား။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟီနာနိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အဂ်ါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌဂ်ံဝိပ္ပဟီနံ၊ မည်၏။ အဗျာဟိတောတိ ဇ္ဈော၊ ၌။ အာဟိတသဒ္ဒသ၊ သဒ္ဒါကို။ ပရဝစ နံဝိယ၊ နောက်၌ဆိုခြင်းကဲ့သို့။ ဝိပ္ပဟီနသဒ္ဒသ၊ ကို။ ဇ္ဈော၊ ဤပုဒ်၌။ ပရဝစနံ၊ နောက်၌ဆိုခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အဂ်ေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိပ္ပဟီနံ၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌဂ်ံဝိပ္ပဟီနံ၊ မည်၏။ အညေပိ၊ နီဝရဏာ တို့မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဣမိနာ ဗျာနေန၊ ဖြင့်။ ပဟီယန္တိ နန၊ ပယ်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်သော။ အထ၊ ထိုသို့ ပယ်အပ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌဂ်ံဝိပ္ပဟီနတာဝ၊ ပယ်အပ်သော အဂ်ါငါးပါးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိသို့ မေးဖွယ်ရှိ၍။ ကိဉ္စာပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဗျာနလာဘိနောပိ၊ ဗျာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသော်လည်း။ အဗျာနသမင်္ဂီကာလေ၊ ဗျာန်နှင့်မပြည့်စုံသော ကာလ၌၊ ဝါ၊ ဗျာန်ဝင်စားဆဲ မဟုတ်သောကာလ၌။ အဗျာနပဋိပက္ခလောဘစိတ္တာဒီနံ၊ ဗျာန်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်သော လောဘစိတ် အစရှိသည်တို့၏။ (မူသစ်၌ အ–ကျနေ ၏။) ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဗျာနက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဟီယန္တိတိ၊ ကား။ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ နု ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဇ္ဈော၊ တည်း။ ကေတ္တာရမ္ဘဏေတိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏာဒိဝသေန၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဇေသဘာဝေ၊ တခုသောသဘောရှိသော။ အာရမ္ဘဏေ၊ ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ဇေဂ္ဂ တာသခ်ါတေ၊ ဇေဂ္ဂတာ ဟုဆိုအပ်သော။ ဇေတ္တာဝဟေ၊ တခု တည်းသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းသမာဓိကို ဆောင်တတ်သော။ (ဤအရာ၌ ဇေဂ္ဂတာသခ်ါတဇေတ္တာဝဟေဟု သမာသ်ပုဒ်ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။) အာရမ္ဘဏေ၊ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ နာနာ ဝိသယပလောဘိတံ၊ အထူးထူးသောအာရုံတို့ဖြင့် ဖြားယောင်းအပ်သော။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာမဓာတုပ္ပဟာနာယာတိ၊ ကား။ နာနာဝိသယသမုပဗ္ဗူဠှာယ၊ အထူးထူးသောအာရုံတို့၏ ပေါင်းဆုံစု ဝေးရာဖြစ်သော။ ကာမဓာတုယာ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်း၄ါ။ သမတိက္ကမာယ၊ လွန်မြောက်ခြင်း၄ါ။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ဖြစ်သော။ ဗျာနံ၊ သို့။ နပ္ပဋိပဇ္ဇတိ၊ မသွား။ နိရန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိက္ခေပေန၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းဖြင့်။ အနန္တိရိတံ၊ မခြားအပ်သည်ဖြစ်၍။ သဟိတံ၊ တကွ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ (သံဟိတံ ရှိလျှင် ပိုကောင်းသည်၊ သံဟိတံ၊ တစပ်တည်းဟု အနက်ပေး) ဣတိ၊ ကား။ အဇ္ဈော၊ တည်း။ အကမ္မ ညန္တိ၊ ကား။ အကမ္မနီယံ၊ အမှု၌ မခဲ့သည်။ ဘာဝနာကမ္မသ၊ ဘာဝနာကံအား။ အယောဂ္ဂါ၊ မလျောက်ပတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဇ္ဈော၊ တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စပရေတန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စေန၊ ဖြင့်။ အဘိဘူတံ၊ နိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အနဝဋ္ဌာနတော၊ သက်ဝင်၍ မတည်တံ့ခြင်းကြောင့်။ ပရိဗ္ဗမတိ၊ လှည့်လည်၏။ အဝဋ္ဌာနသ၊ သက်ဝင်၍ တည်ခြင်း၏။ သမာဓနသ၊ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို

ကောင်းစွာ အညီအညွတ်ထားခြင်း၏၊ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိစိ ကိစ္ဆာယဥပဟတန္တိ၊ ကား။ သာတိသယသ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိစာရသ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ဉာဏ်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ နခေါ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဘုရား ဟုတ်လေသလော၊ နခေါ၊ မဟုတ်လေသလော။ ဣတိ အာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ ပထဝီ ပထဝီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည် ဖြင့်။ မနသိကာရေန၊ ဖြင့်။ ဈာနံ၊ သည်။ သိယာ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရာသလော။ နနု ခေါ၊ မဖြစ်ရာသလော။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ သည်။ ဥပဟတံ၊ ပူးကပ်လျက် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဋိပတ္တိနိမိတ္တတ္တာ၊ မကျင့်ခြင်း မသွားခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာရောဟတိ၊ မတက်။ ဝိသေသေနဈာနန္တရာယကရတ္တာတိ၊ ကား။ သမာဓိအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥဒုဝိပစ္စနီ ကဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဈာနာဓိဂမသ၊ ဈာန်ကိုရခြင်း၏ အန္တရာယကရဏတော၊ အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။

တေဟိတိ၊ ကား။ ဈာနာဓိဂမသ၊ ဈာန်ကိုရခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတေဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ တို့သည်။ အဝိက္ခေပါယသမ္ဘာဒိတပယောဂသာတိ၊ ကား။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ ဈာန်ရခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ သမာဓနာယ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာထားခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်းငှါ။ နိပ္ပါဒိတဘာဝနာ ပယောဂသ၊ ပြီးစေအပ်သော ဘာဝနာပယောဂရှိသော။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပယောဂသမ္ဘတ္တိ သမ္ဘဝါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တ ။ပ။ သမုဋ္ဌာနာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော ဘာဝနာပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပီဏနံ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်း ကို။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ တပ္ပနံ၊ ရောင့်ရဲခြင်းကို။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ စေတသော၊ ၏။ ဥပဒြူဟနံ ပရိဝုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်း ကျင်ပွါးခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ၏။ နန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ ။သသေသသမ္ဘယုတ္တမ္ဘမ္ဘန္တိ၊ ကား။ အဝသိဋ္ဌဖဿာဒိဓမ္မသဟိတံ၊ ကြွင်းသော ဖဿ အစရှိသော တရားတို့နှင့်တကွဖြစ်သော။ သမံ စ၊ အညီအညွတ်ဌင်း။ သမ္မာ စ၊ ကောင်းစွာဌင်း။ အာဓိယတိ၊ ထားတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣန္ဒြိယသမတာဝသေန၊ ဣန္ဒြေတို့၏ညီမျှသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမံ စ၊ ဌင်း။ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့၏။ ဒူရီဘာဝေ၊ ဝေးစွာဖြင်ခြင်းကြောင့်။ လီနုဒ္ဓစ္စာဘာဝေန၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း, ပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ သမ္မာ စ၊ ဌင်း။ ဌပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သည်။ သမာဓနကိစ္စေန၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာထားခြင်းကိစ္စဖြင့်။ စိတ္တံ စ၊ ကိုဌင်း။ သမ္ဘယုတ္တမ္ဘေ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ အတ္တာနံ၊ သို့။ အနုဝတ္တာပေန္တီ၊ အစဉ်လိုက်စေလျက်။ ဈာနက္ခဏေ၊ ၌။ သာတိသယံ၊ နှင့်တကွ။ သမာဟိတေ၊ ကောင်းစွာ အညီအညွတ်ထားအပ်သည်တို့ကို၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥပ္ပတ္တိဝသေနာတိ၊ ကား။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ [၁ဂ၁] ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတေသု ဝိတက္ကာဒီသု၊ ဤဝိတက်စသည်တို့သည်။ ။ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ နာမ၊ ဖြစ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထော၊ ထိုဝိတက်အစရှိသော ငါးပါးသောတရားတို့၌သာလျှင်။ ဈာနဝေါဟာရတော၊ ဈာန် ဟူ၍ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယထာ ပနာတိ အာဒိနာပိ၊ ဤသို့အစရှိ သော စကားဖြင့်လည်း။ ဥပမာဝသေန၊ ဖြင့်။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုပင်လျှင်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

ပကတိစိတ္တတောတိ၊ ကား။ ပါကတိကကာမာဝစရစိတ္တတော၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်သော ကာမာဝစရစိတ်ထက်။ သုဝိသဒေနာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဝိသဒေန၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော။ ပဋုတရေန၊ သာ၍ထက်မြက်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သဇ္ဇာဝန္တန္တိ၊ ကား။ သဇ္ဇာဝယဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော အစိတ်ရှိသော။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ အသမ္ဘဇ္ဇံ၊ မတွေ့ထိအပ်သည်။ အာရမ္ဘဏေ သုဖုသိတာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တ မာနာ၊ သော။ စိတ္တေ၊ ကဂ္ဂတာ၊ သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ အာရမ္ဘဏံ၊ ကို။ ဖရန္တီဝိယ၊ ဖြန့်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ သွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဈာနပါဒေ၊ ဥဒ္ဒေသဈာန်ပါဒ်၌။ အဂ္ဂဟိတာ၊ သော။ စိတ္တေကဂ္ဂ တာ၊ ကို။ ဇ္ဈာ ဤဝိသုဒ္ဓိ မဂ်၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနယောဂံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တတ္ထ စိတ္တေတဂ္ဂတာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ဈာနဂေါသု၊ တို့တွင်။ နနိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ၊ ကား။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ နနိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ မပြအပ်။ ပန၊ သော်လည်း။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဈာနဂ္ဂဟဏေန၊ ဈာန်ကိုယူခြင်းဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ ဝုတ္တတ္တာတိ၊ ကား။ သရူပေနေဝ၊ ဖြင့်သာ လျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။ အဂ်ံမေဝ၊ အဂ်ါသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ၏။ ယေန အဓိပ္ပါယေ နာတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကာဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ၊ ဝတ္တန္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒီပေတုံ၊ ငှါ။ တဿ၊ ထိုဈာန်ကို။ ယေန ပကာသ နာဓိပ္ပါယေန၊ အကြင်ပြခြင်း၌ အလိုဖြင့်။ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိအာဒိနာ စသည်ဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသော၊ သပါဒ်ကို။ ကတော၊ ၏။ သော ဧဝ အဓိပ္ပါယော၊ ထိုအလိုကိုပင်လျှင်။ တေန ဘဂဝတာ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဝိဘဂေ်၊ ၌။ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ၊ တာဟူ၍။ နိဒ္ဒိ သန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ပကာသိတော၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုကေဂ္ဂတာကို။ ဈာနပါဒေ၊ ၌။ အဂ္ဂဟိတာ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ နစိန္တေတဗ္ဗံ၊ မကြံအပ်။

တိဝိဓကလျာဏာဝဏ္ဏနာ

၇၅။ အာဒိမဇ္ဈေပရိယောသာနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဗျာနသ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈေပရိယောသာနဝသေန၊ အစ အလယ် အဆုံးတို့ ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ လက္ခဏဝသေနာတိ၊ ကား။ တေသံယေဝ၊ ထိုဗျာန်၏အစ အလယ် အဆုံးတို့၏သာလျှင်။ အပ္ပနာယ၊ ၌။ လက္ခိတဗ္ဗတာဝသေန၊ မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာ၏အစွမ်းဖြင့်။

တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ကလျာဏတာလက္ခဏာနံ ဝိဘာဝနေ၊ ထိုကလျာဏတာနှင့် လက္ခဏာတို့ကို ထင်စွာပြရာ၌။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဧတာယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဗျာနံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိပဒါ၊ မည်၏။ ဂေါတြဘုပရိယေသာနော၊ ဂေါတြဘူလျှင်အဆုံးရှိသော။ ပုဗ္ဗဘာဂိယော၊ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော။ ဘာဝနာနယော၊ နည်းကို၊ ဝါ၊ သိအပ်သော ဘာဝနာကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ပရိပန္ထတော၊ နီဝရဏဘေးရန်မှ။ ဝိသုဇ္ဈနံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပဋိပဒါယ၊ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်၏။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ၊ ထိုပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗျာနသ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒကွဏေ၊ ၌။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တသ္မာကြောင့်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒီတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာတိ၊ ကား။ ဝိသောဧတေဗ္ဗတာဒီနံ၊ သုတ်သင်အပ်သည်၏အဖြစ် စသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဗျာန ပရိယာပန္နာယ၊ ဗျာန်၌အကျုံးဝင်သော။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ၊ ၏။ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိယာ၊ ကိစ္စပြီးသဖြင့်။ အနုဗြူဟနာ၊ ပွါးခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပွါးစေခြင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ၊ ထိုဥပေက္ခာနုဗြူဟနာကို။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဗျာနသ၊ ၏။ ဌိတိကွဏေ၊ ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမ္မဟ်သနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဗျာန်စိတ္တာပ္ပါဒ်၌။ ဓမ္မာနံ၊ သဒ္ဓါစသောတရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနာဒိသာဓကသ၊ အချင်းချင်း မလွန်ခြင်းစသည်ကို ပြီးစေတတ်သော။ ဉာဏသ၊ ၏။ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောဒပနာ၊ ဖြူစင်စေခြင်းသည်။ သာပန၊ ထိုသမ္မဟ်သနာသည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗျာန သ၊ ၏။ သြသာနကွဏေ၊ အဆုံးခဏ၌၊ ဝါ၊ ဘင်ခဏ၌။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားသည်။ [၁၇၂] ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မဟ်သနာပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမာနိ တီဏိ လက္ခဏာနိတိ၊ ကား။ ပရိပန္ထတော၊ နီဝရဏဘေးရန်မှ။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဝိသုဇ္ဈနာကာရော၊ စင်ကြယ်သော အခြင်းအရာ၏။ မဒ္ဒိမသ၊ သော။ သမထနိမိတ္တသ၊ သမာဓိနိမိတ်သို့။ ပဋိပဇ္ဇနာကာရော၊ ရောက်သော အခြင်းအရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိနိမိတ်၌။ ပက္ခန္ဒနာကာရော၊ ပြေးဝင်သော အခြင်းအရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ တီဏိ၊ တို့သည်။ ဗျာနသ၊ ၏။ အာဒိတော၊ ၌ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဥပ္ပါဒကွဏေ၊ ၌။ အပ္ပနာပတ္တိလက္ခဏာနိ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်ခြင်း၏ မှတ်ကြောင်းတို့သည်၊ ဝါ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်ခြင်း၌ မှတ်ကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ အပ္ပနာပတ္တိယာ၊ ၏။ အဘာဝတောစ၊ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အပ္ပနာယ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ တဒဘာဝတော စ၊ ထိုအခြင်းအရာ သုံးပါးတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ ဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒတ္တာ၊ စင်ကြယ်သော ရောက်ကြောင်း အကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒိကလျာဏာ‌ဧ‌ဝ၊ အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယထာဝုတ္တောဟိ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ စ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သမ္မန္နလက္ခဏတ္တာစ၊ ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော လက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တိလက္ခဏသမ္မန္နဋ္ဌ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း၊ ဝါ၊ ကောင်းသော လက္ခဏာသုံးပါးသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈေပရိယောသာနလက္ခဏာနဋ္ဌ၊ အလယ်အဆုံးတို့၏ လက္ခဏာတို့၏လည်း။ ယောဧနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဧတေန၊ ဤပရိကံ်ဖြင့်။ ဗျာနံ၊ ကို။ သမ္ဘရိယတိ၊ ကောင်းစွာမွေးမြူအပ်၏။ ဝါ၊ ပြုစုအပ် ပြည့်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘရော၊ မည်၏။ နာနာဝဇ္ဇနပရိကမ္မံ၊ အာဝဇ္ဇန်းကွဲသောပရိကံ်ကိုရ၏။ သမ္ဘာရေန၊ ဗျာန်ဖြစ်ကြောင်းပရိကံ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသမ္ဘာရော၊ မည်၏။ သော ဧ‌ဝ၊ ထိုသသမ္ဘာရသည်ပင်လျှင်။ သသမ္ဘာရိကော၊ မည်၏။ ဥပစာရောတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဧကာဝဇ္ဇနူပစာရံ၊ အာဝဇ္ဇန်းတူသော ဥပစာကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟာဒိကိစ္စဿ၊ အစရှိသော ကိစ္စ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဘာဝနာယ ဧ‌ဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သာဓိတတ္တာ၊ ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ ဧကာဝဇ္ဇနူပစာရေ၊ ၌။ သိဒ္ဓါ၊ သော။ ယာ အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ သည်။ ဗျာနကွဏေ၊ ၌။ ပရိဗြူဟိတာ နာမ၊ ပွါးစေအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ နာမ အပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာဓိဂတံ၊ ရအပ်တိုင်းသော။ ဗျာနံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ စိတ္တသ၏။ ပရိတောသော၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်းဟူသော။ ယော ပဟဋ္ဌာကာရော၊ အကြင်ရွှင်လန်းသော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ တံ၊ ထိုရွှင်သော အခြင်းအရာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သမ္ဘဟ် သနာ နာမ ပစ္စဝေက္ခဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧကေတိ၊ ကား။ အဘာယဂိရိဝါသိနော၊ ဝါသီဆရာတို့တည်း။ ဟိ၊ မုန်၏။ တေ၊ ထိုအဘာယဂိရိဝါသီ ဆရာတို့သည်။ ဧ‌ဝံ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ပြသည့်အတိုင်း။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒိကေ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုအဖွင့်သည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ အဗ္ဘာနဓမ္မေဟိ၊ ဗျာန်မဟုတ်သော တရားတို့ဖြင့်။ ဗျာနသ၊ ၏။ ဂုဏသံ်ကိတ္တနံ် နာမ၊ ဂုဏ်ကို ပြောကြားခြင်းမည်သည်ကို။ ကတံ်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ဆိုသင့်စွ။ ဘူမန္တရံ၊ ဘုံတပါးသည်။ ဘူမန္တရပရိယာပန္နံ၊ ဘုံတပါး၌အတွင်းဝင်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပါဠိယာ စ၊ နှင့်လည်း။ ဧတံ၊ ထိုအဖွင့်သည်။ ဝိရုဒ္ဓံ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧကတ္တဂတံ

စိန္တန္တိ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဧကရသဘာဝေန စ၊ တူသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဧကဋ္ဌတာယ၊ ၏။ သိခါပတ္တိယာ စ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ တဒနုဂုဏ၊ ထိုဧကရသဘာဝ ဧကဋ္ဌတာတို့၏ သိခါပတ္တိ အားလျော်သော။ ဧကတ္တ၊ တူသောကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကတ္တဂတ၊ မည်၏။ သသမ္မယုတ္တ၊ သမ္မယုတ်တရားတို့နှင့်တကွဖြစ်သော။ အပ္ပနာပတ္တစိတ္တ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သော စိတ်ကိုရ၏။ တသော၀၀ ထိုအပ္ပနာစိတ်၏သာလျှင်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခဒ္ဒတာဒိ၊ ပက္ခဒ္ဒအဖြစ်စသည်ကို။ အနန္တရမေ၀ ၌သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကသ္မိံ ယေ၀ အပ္ပနာစိတ္တကွဏေ၊ ၌သာလျှင်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ပါဋိယ်၊ ၌။ ဝုတ္တ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဂမနဝ၀ေနာတိ၊ ကား။ ပရိကမ္မာဂမန ဝ၀ေန၊ ပရိကံဟူသောလာခဲ့ရာ အကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနတိ၀တ္တနာဒီတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယေဟိ။ သေ၀နာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ ဧကရသအဖြစ်, ထိုအားလျော်သော ဝိရိယကိုဆောင်ခြင်း, မှီ၀ဲခြင်းတို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ပရိယောဒါပကသာတိ၊ ကား။ ပရိသောဓကသ၊ ထက်၀နံးကျင် သုတ်သင်တတ်သော။ ပဘာသရ ဘာ၀ကရသ၊ ပြိုးပြိုးပြက် တောက်ပသည်ကို ပြုတတ်သော။ စ၊ ဆက်။ အနတိ၀တ္တနာဒိဘာ၀သာ၀ေနမေ၀၊ စသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဉာဏသ၊ ၏။ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိ၊ ကိစ္စပြီးခြင်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တသ္မိန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ ၀ါရေ၊ ထိုဧာ၀ါရ၌။ စတုပဋ္ဌစိတ္တပရိမာဏာယ၊ လေးကြိမ်ငါးကြိမ်သော ဧာ၀စိတ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အပ္ပနာ၀ီထိယ်၊ ၌။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ တတော ပရိပန္ထတော၊ ထိုဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ ၀ိသုဒ္ဓေ၊ ဟူသော စကားဖြင့်။ အာဂမနံ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်းပရိကံကို။ ဂဟေတ္၊ ၄၊ အ၀ိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တ ၀ိယ၊ ကဲ့သို့။ ယဒိ၀ိ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပရိကမ္မ၀ိသုဒ္ဓိတော၊ ပရိကံ၏စင်ကြယ်ခြင်းထက်။ အပ္ပနာ၀ိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ သာတိသယာ၀၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ၀ိသုဒ္ဓတ္တာအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ အာ၀ရဏ၀ိရဟိတံဟုတ္တာတိ၊ ကား။ |၁၇၃| ယေန အာ၀ရဏေန၊ အကြင်တားမြစ်တတ်သော နီ၀ရဏတရား၊သည်။ အာ၀ဋ္ဋတ္တာ၊ တားမြစ်ပိတ်ဆို့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ တတော၊ ထိုအပ္ပနာ ဧာ၀ါရမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ မဇ္ဈိမံ၊ သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ သို့။ ပဋ္ဌိ ပဒ္ဓိတုံ၊ ၄၊။ နိ သက္ကောတိ၊ မစွမ်း နိုင်ခဲ့။ တေန၊ ထိုနီ၀ရဏမှ။ ဝိ၀ိတ္တံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုနီ၀ရဏကို။ ဝိကွမ္ဘေတ္မာ၊ ခွါ၍။ ဣတိအတ္ထော၊ အနက်။ လီနဒ္ဓစ္ဆ သခ်ါတာနံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ အန္တာနံ၊ အဖို့တို့သို့။ အနုပဂမနေန၊ မကပ် ရောက်ခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမော စ၊ မည်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) သ၀ိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ၊ ဝါ၊ အထူးတလည်။ ပစ္စနီက ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဥ၀သမနတော၊ ကြောင့်။ သမထောစ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယောဂီနော၊ ၏။ သုခ၀ိသေသာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏာဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တဋ္ဌ၊ မည်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ၀ပ္ပ၀တ္ထော အပ္ပနာသမာ၀ိယေ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဒနန္တရံ ပန ပုရိမစိတ္တန္တိ၊ ကား။ တသ အပ္ပနာစိတ္တသ၊ ထို အပ္ပနာဧာစိတ်၏။ အနန္တရပစ္စယဘူတံ၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပုရိမံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဂေါတြဘုစိတ္တံ၊ သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကသန္တတိပရိဏာမန ယေနာတိ၊ ကား။ တဒေ၀ ခီရံ၊ ထိုနို့ရည်သည်ပင်လျှင်။ ဒဓိ၊ နို့ခမ်းသည်။ သမ္ဘန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူ။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဘာ၀ဘေဒေ စ၊ ကာမ မဟဂ္ဂုတ်အဖြစ်ဖြင့် ကွဲပြားခြင်း သည်ရင်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာ၀ဘေဒေ စ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ကွဲပြားခြင်းသည်ရင်း။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဧကိသာ ဧ၀ သန္တတိယာ၊ တခုတည်းသော အစဉ်သန္တာန်၏သာလျှင်။ ပရိဏာမုပဂမနနယေန၊ ပြောင်းလဲခြင်းသို့ ရောက်သောနည်းဖြင့်။ ဧကတ္တနယ၀ေန၊ ဧကတ္တနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ တထတ္တန္တိ၊ ကား။ တထာဘာ၀ံ၊ ထိုသို့ တည်ကြည်သော အခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အပ္ပနာသမာ၀ိ၀ေန၊ ဖြင့်။ သမာဟိတဘာ၀ံ၊ တည်ကြည်သောအဖြစ်သို့။ ဧ၀ံပဋိပန္နတ္တာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိသစ္စ၊ ၏။ ယသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ တထတ္တံ၊ ထိုသို့ တည်ကြည်သော အခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသော။ မဇ္ဈိမံ၊ သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ သမာ၀ိနိမိတ်သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မိံ ယေ၀ ခဏေ၊ ၌ပင်လျှင်။ တထတ္တူ ပဂမနေန၊ ထိုသို့ တည်ကြည်သော အခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းဖြင့်။ အပ္ပနာသမာ၀ိနာ၊ ဖြင့်။ သမာဟိတ ဘာ၀ူပဂမနေန၊ တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသမာ၀ိနိမိတ်၌။ ပက္ခဒ္ဒတိနာမ၊ ပြေ၀င်သည်မည်၏။ ပုရိမစိတ္တေတိ၊ ကား။ အပ္ပနာစိတ္တသ၊ ၏။ ပုရိမသ္မိံ၊ သော။ စိတ္တေ ဂေါတြဘုစိတ္တေ၊ ဂေါတြဘုစိတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာ ကာရနိပ္ပါဒိ ကာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ စိတ္တေ၊ ထိုဂေါတြဘုစိတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာနံ ကုန်သော။ ပရိပန္ထ॥ပ॥ပက္ခဒ္ဒနာကာရာနံ၊ ဘေးရန်မှ စင်ကြယ်ခြင်း, မဇ္ဈိမသမထနိမိတ်သို့ ရောက်ခြင်း, ပြေ၀င်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာတို့ကို။ နိပ္ပါဒိကာ၊ ပြီးစေတတ်သော။ တေနာ ကာရေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ပြီးသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပစ္စယ၀ိသေသတော၊ ကြောင့်။ ဈာနကွဏေ၊ ၌။ နိပ္ပဇ္ဇမာ နာ၊ ပြီးကုန်သော။ ပဋိပဒါ၀ိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓသမညာ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိကုန်သော။ တေယေ၀ အာကာရော၊ တို့ကိုပင်လျှင်။ (ဝုတ္တာဒ္ဓ စပ်) ဈာနသ၊ ၏။ တံ ၀ိသေသံ၊ ထိုအထူးကို။ နိပ္ပါ၀ေန္တာ ၀ိယ၊ ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ (ပြီးသော အာကာရတို့ကိုပင် ပြီးစေအပ်သကဲ့သို့ တင်စား၍ ဆိုထားသည်ဟု ဆိုလို၏) ဥပ္ပါ၀ဒကွဏေယေ၀ါတိ၊ ကား။ အတ္ထလာဘ၀ေလာယ မေ၀၊ သရုပ်အထည်ကိုယ်ကို ရသောအခါ၌သာလျှင်။ ယဒိ ဧ၀ံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လတ်သော်။ တေ အာကာရာ၊ တို့.သည်။ ကထံ၊ သို့။ နိပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပြီးကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဂမနဝ၀ေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တသောတိ၊ ကား။ စိတ္တသ၊ ကို။ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ အဒ္ဓျေကေ္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယဲ၊ ၌။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျာပါရံ အကရောန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဆို၏။ သမထပဋိပတ္တိ တထတ္တာ ပဂမနဋ္ဌေ၊ သမထ လမ်းမှန်သို့။ သွားရောက်ခြင်း, တထတ္တသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသည်လည်း။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ သမထဘာဝါ ပတ္တိယေဝ၊ သမထ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမထဘာဝူပဂမနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၏။ ကိလေသသံသဂ္ဂ ပဟာယ ဧကတ္တေန ဥပဋ္ဌိတသာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကိလေသသံသဂ္ဂ၊ ကိလေသာနှင့် ရောယှက်ခြင်းကို။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ပဇ ဟေယျ နုခေါ၊ ပယ်စွန့်ရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပန္နသ၊ ကျင့်သောယောဂီအား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သမထပဋိပတ္တိယာ၊ သမထသို့ ရောက်သဖြင့်။ တသ၊ ထိုကိလေသာနှင့် ရောယှက်ခြင်း၏။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသသင်္ကိဏ္ဏာ ဘာဝေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်ခြင်း မရှိသဖြင့်။ ဧကတ္တေန၊ ကိလေသာအဖော်မမှီ: စိတ်တကိုယ်တည်းအဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတသ၊ တည်သော။ ဗျာနစိတ္တသ၊ ၏။ ပရိပန္ဇဝိသုဒ္ဓိမဗ္ဗိမသမထပဋိပတ္တိပက္ခန္ဒနေဟိ၊ ဘေးရန်မှ စင်ကြယ်ခြင်း, မရှိမသမထနိမိတ်သို့ရောက်ခြင်း, မရှိမသမထနိမိတ်သို့ပြေးဝင်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တိယာ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်ခြင်းဖြင့်။ အနုဗြူဟိတေ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ဗျာနစိတ္တေ၊ ၌။ လဒ္ဓေါကာသ၊ ရအပ်သောအခွင့်ရှိသော။ တတြမဗ္ဗတ္တာ၊ ပေကေ္ခာ၊ သည်။ သမ္ပယတ္တေသု၊ တို့၌။ သမဝါဟိတဘာဝေန၊ အညီအညွတ်ဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ သော်၊ ဝါ၊ ၍။ တေ၊ ထိုသမ္ပယုတ် တရားတို့ကို။ အနုဗြူဟေန္တီဝယ၊ ပွါးစေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတြမဗ္ဗတ္တာ။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၁၇၄] ပန၊ တပါး။ ယေ ဧတေ ယုဂနဒ္ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဗျာနစိတ္တေ၊ ၌။ အညမညာနတိဝတ္တနဝသေန၊ အချင်းချင်းမလွန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိစ္စကရဏာတော၊ ကိစ္စကိုပြုခြင်းကြောင့်။ ယုဂေ၊ ထမ်းပိုး၌။ နဒ္ဒါ ဗဒ္ဓါ ဝိယ၊ ဖွဲ့အပ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ ထမ်းပိုး၌ဖွဲ့အပ် သကဲ့သို့သော တရားတို့။ ဝိမုတ္တိရသေနာတိ၊ ကား။ ဝိမုစ္စနကိစ္စေန၊ လွတ်ခြင်းကိစ္စဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိမုစ္စနသမ္ဘတ္တိယာ၊ လွတ်ခြင်းဟူသောပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ လွတ်ခြင်းဟူသော ဂုဏ်ဖြင့်။ ဧသ ယောဂီ၊ သည်။ ဝါဟယတီတိ၊ ကား။ ပဝတ္တေတိ၊ ၏။ အသာတိ၊ ကား။ ဗျာနစိတ္တသ၊ ၏။ တသ္မိံ ခဏေ တိ၊ ကား။ ဘင်္ဂကွဏေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပ္ပါဒကွဏေ၊ သည်။ အတီတေ၊ သော်။ ဌိတိကွဏတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ အာသေဝနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ နာမ၊ ဖြစ်သည်မည်၏။ တေ အာကာရာတိ၊ ကား။ အညမညာနတိဝတ္တနာဒယော၊ ကုန်သော။ တတ္ထ၊ ထိုဗျာန် စိတ္တာ့ပ္ပါဒ်၌။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာတို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ အာသေဝနာပိ၊ မှီဝဲခြင်းသည်လည်း။ အာသေဝနပစ္စယဘာဝိနံ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ သံကိလေသဝေါဒါနေသူတိ၊ ကား။ သမာဓိပညာနံ၊ တို့၏။ သမတာယ၊ တူမျှသောကိစ္စရှိသည်အဖြစ်ကို။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်း သည်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သံကိလေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြူစင်ကြောင်းတည်း။ သေ သေသုပိ၊ ကြွင်းသောတရားတို့၌လည်း။ တထာ၊ ထို့အတူတည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဧတေသု သံကိလေသဝေါဒါနေသု၊ တို့၌။ တံ တံ အာဒီနဝံ ဒေါသံ၊ ထိုထိုအပြစ်ကို။ တံ တံ အာနိသံသံ ဂုဏံ၊ ထိုထိုဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပါရိဟာရိ ယညဏေန၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အညမညာနတိဝတ္တနာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သမ္ဗဟံသိတတ္တာ၊ ရွှင်စေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေနေဝ ဉာဏေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိသောဓေနံ၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သမ္ဗဟံသနံ၊ မည်၏။ တေ အာကာရာ၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပန္နာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနံ။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤစကားဖြင့်။ လက္ခဏသံဝဏ္ဏနာယ၊ လက္ခဏာကို ဖွင့်ဆိုသောစကားရပ်၏။ အာဒိမှိ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ် ခဲ့ပြီးသော စကားကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ယသ္မာ။ပ။ပါကဋံ ဟောတိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ သမ္ဗန္ဓော၊ အဆက်အစပ်အနုသန္ဓေကား။ ကော၊ နည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဗဟံသနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ကို။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်)။ နဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တတ္ထ။ပ။ပါကဋံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဘာဝနာ စိတ္တေ၊ ၌။ ဥပေက္ခာဝသေန ဉာဏံ ပါကဋံ ဟောတိတိ၊ ကား။ အပ္ပနာကာလေ၊ အပ္ပနာဖြစ်သောကာလ၌။ ဘာဝနာယံ၊ ၏။ သမပ္ပ ဝတ္တိယာ စ၊ အညီအမျှဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဋိပက္ခသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ပဟာနတော စ၊ ကင်းသည်, ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ (သာရတ္ထဋီကာ ၂–၁၇၇၌ သုပ္ပဟာနတော ဟုရှိ၏၊ သုပ္ပဟီနတ္တာ ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်၏။) ပဂ္ဂဟာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ဗျာပါရသ၊ ကို။ အကာတဗ္ဗတော၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဘာဝလောပ, ဝါ–ဘာဝပွဓာနတည်း။) အဒ္ဓျ ပေကေ္ခနာဝ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းသို့သောလျစ်လျူရှုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သမယေ စိတ္တသ အဒ္ဓျေကေ္ခနာတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ အဒ္ဓျေကေ္ခတိတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ (ဣတိ) အာဒိ၊ ဤသို့စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ အဒ္ဓျေကေ္ခနာ၊ သည်။ ဉာဏသ၊ ၏။ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးသဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အပ္ပနာဗျာပါရသ၊ ၏။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဉာဏသာနေတ္တာ၊ ဉာဏ်လျှင် ပြီးစေကြောင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပြီးစေ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤသို့ ဉာဏ်၏ကိစ္စပြီးသဖြင့်။ လျစ်လျူရှုခြင်း၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြစ် သော ဥပေက္ခာဖြင့်။ ကာရဏာနမာနဉ္ဉယေန၊ အကြောင်းဖြစ်သော

ဉာဏ်ကို ထောက်ဆ၍ သိသောနည်းဖြင့်။ (ဉာဏ်၊ သည်။ ပါကင်္ခု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏ်၊ သည်။ ပါကင်္ခု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ ကြောင့်။ ဉာဏာကိစ္စဘူတာ၊ သော။ သမ္မဟ်သနာ၊ ကို။ ပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒေါ၊ ကို။ (ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပဋ္ဌယာ၊ ဖြင့်။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တထာပဋိဟိတံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ (ပဋိဟီယမာနံ၊ သော်။) ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ၊ ၌။ နပတတိ၊ မကျ။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝီရိယသမ္ဟောဗျေါ်ဌာနိယာနံ၊ ဗောဇ္ဈင်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဗဟုလီကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဟိတံ၊ ချီးမြှောက်အပ်သော (စိတ်ကို)။ သာဓုကံ အဗ္ဗုပေက္ခတိတိ၊ ကား။ ပဋိဏာန္ဓေနာပိ၊ ချီးမြှောက်သော ယောဂီသည်လည်း။ (ပဋိဟိတတ္တာ၌ စပ်၊ ပဋိဏာန္ဓေနာပိ ရှိလျှင်သာ၍ သင့်၏၊ အဗ္ဗုပေက္ခတိ၌ စပ်အပ်၏။) သမာဓိသ၊ ကို။ ဝီရိယသမတာယောဇေန ဝသေန၊ ဝီရိယနှင့်ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ယှဉ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ အဗ္ဗုပေက္ခတိ၊ ၏။ တတြမဗ္ဗုတ္တုပေက္ခာ၊ သည်။ [၁၇၅] သြကာသံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ အဗ္ဗုပေက္ခနံ၊ သည်။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဥပေက္ခာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တပါရိဟာရိယပညာဝသေန၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်ခဲ့သောပါရိဟာရိယ ပညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပနာပညာယ၊ ၏။ ကိစ္စာဓိကတာ၊ ကိစ္စ၏လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာဝသေန။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပညိန္ဒြေ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ ဇ၀၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အဗ္ဗုပေက္ခဏ္ဍသေ၀၊ လျစ်လျူရှုစဉ်ပင်လျှင်၊ ၀ါ၊ ရှုသော ယောဂီအားသာလျှင်။ နာနသဘာဝေဟိ၊ ရှိကုန်သော။ နီ၀ရဏာ၀ပမုခေဟိ၊ လျှင်အမှုးရှိကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမောက္ခ၀သေန ဝိမုစ္စနဝသေန၊ လွတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပညာ၀သေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ပ၀တ္တပါရိဟာရိယပညာ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တတ္တာတိ၊ ကား။ နာနာကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ ဇ၀၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓါဒယော၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါပညာဝီရိယသမာ ဓယော၀၊ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ ဝီရိယနှင့် သမာဓိတို့သည်သာလျှင်။ (သီမှနှင့်အညီပင်၊ မြန်မာမှု၌ သမာ၀ယော စဟုရှိ၏။) ဇေရသာသမာနကိစ္စာ၊ တူသော ကိစ္စရှိကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇ၀ံ၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဇေရသ၌ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်၊ ၀ါ၊ တူသောကိစ္စရှိ သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိ၀ုဒ္ဓမာနာ၊ ပြီးသော။ အယံ ဘာ၀နာ၊ သည်။ ဉာဏဗျာပါရော၊ ဉာဏ်၏ဗျာပါရတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉာဏကိစ္စဘူတာ သမ္မဟ်သနာပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇ၀ံ၊ သို့။ တိ၀ိဓယ၊ သော။ ပဋ္ဌိ၀ါ၀ိ သုဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓ၀ိ သေသာယ၊ ရအပ်သော အထူးရှိသော။ တိ၀ိဓယ၊ သော။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာယ၊ ဥပေက္ခာကိုပွါးစေခြင်းဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပညိန္ဒြိယသ၊ ၏။ အဓိမတ္တဘာ၀ေန၊ လွန်ကဲသောအတိုင်းအရှည် ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓပိ၊ သော။ သမ္မဟ်သနာ၊ သည်။ သိဒ္ဓတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဂမနပေက္ခာဉာဏာကိစ္စ၀သေန၊ လာခဲ့ရာအကြောင်းဖြစ်သော ပရိက်၊ ဥပေက္ခာ၊ ဉာဏ်ကိစ္စတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ အာကာရော၊ တို့ကို။ ဈာနေ ဇ၀၊ ၌သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဂဏာနာနုပုဗ္ဗတာတိ၊ ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ၊ ရေတွက်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့် ရှေးဦးဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၀ါ၊ တနည်း။ ပဌမန္တိ ဣဒံ၊ ပဌမံဟူသောဤအမည်သည်။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာတမတ္တံ၊ ရေတွက်ခြင်း အစဉ်အားဖြင့် ရှေးဦး ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်မျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ဟူသော အဖွင့်ဖြင့်။ ဒေသနာဟ္ကမ်၊ ကို။ ဥလ္လိဂေ်တိ၊ ဖော်ပြ၏။ ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိ ပဌမန္တိ ဣဒမိနာ၊ ဟူသော ဤဒုတိယ အဖွင့်ဖြင့်။ ပဋိပတ္တိဟ္ကမ်၊ ကို။ (ဥလ္လိဂေ်တိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမာပဒ္ဒိတဗ္ဗံ၊ ဝင်စားအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣဒံ ပန(နိဗ္ဗစနံ)၊ ဤ၀စနတ္ထကိုကား။ ဇေန္ဓလက္ခဏေ၊ တရုသော အဖို့ရှိသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာသည်၊ ၀ါ၊ စင်စစ်ကိန်းသေမှတ်ကြောင်း လက္ခဏာသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ အဘိဓမ္မာအဋ္ဌ ကထာ၌။ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ မြစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤ၀ိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ နု ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ၊ ၎င်း။ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓေ၊ သော။ ဈာနေ၊ ၌၊ ၀ါ၊ တွင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတဇ္ဈာနမေ၀၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပထ၀ီကသိဏသ၏တသ၊ သော။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ (သီမှနှင့် အညီပင်၊ မြန်မာမှု၌ ဝိစ္ဆာနှင့်ရှိ၏။) အာရမ္မဏသ၊ ကို။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပ်၊ အဆင်းကို။ (ဥပနိဇ္ဈာယတိ) ဝိယ၊ ကပ်၍ရှုသကဲ့သို့။ ဥပနိဇ္ဈာယနတောတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စနီကဈာ၀နတောတိ၊ ကား။ နီ၀ရဏာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စနီကမဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဒဟနတော၊ လောင်ကျွမ်းစေခြင်းကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဇဟနတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ သကလဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကတေ ၀ါ၊ ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အကတေ ၀ါ၊ မပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆိဒ္ဒ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်သော။ ပထ၀ီဘာ၀ေ၊ မြေအဖို့ဟု ဆိုအပ်သော။ ပထ၀ီမဏ္ဍလေ၊ မြေအ၀န်း၌။ သကလာရမ္မဏ၀ ကရဏ၌ဌေန၊ အလုံးစုံကို အာရုံပြုခြင်းအနက်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ တသ၊ ထိုမြေအ၀န်း၏။ ဇ၀ေ၀ံ၊ တစိတ်တဒေ၀ကို။ အာရမ္မဏံ ကရီယတိ၊ အာရုံပြုအပ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ပထ၀ီကသိဏသန္ဌိဿယတာယ၊ ပထ၀ီကသိုဏ်းလျှင် မှီရာရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ နိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ပထ၀ီကသိဏံ၊ မည်၏။ (ကိမိ၀ံ၊ ဟူမူကား) မဇ္ဈာ၊ ညောင်စောင်းတို့သည်။ ဥက္ကုဋ္ဌိ၊ ကြွားကြော်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိယထာ၊

ဤ၀ေါဟာရကဲ့သို့တည်း။ တံသဟစရဏာတော၊ ထိုပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်နှင့် တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဈာန်၊ သည်။ ပထ၀ီကသိဏ်၊ မည်၏။ (ကိမိ၀၊ ဟူမူကား။) ကုန်ဟာ၊ လုံ့တို့သည်။ ပစရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။

စိရဋ္ဌိတိသမ္ဘာဒနဝဏ္ဏနာ

၇၆။ လက္ခဏာနေ၊ မှတ်တိုင်အရပ်၌။ ဌိတ်၊ တည်သော။ ဝါလ်၊ သားမြီးမျှင်ကို။ သရေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဗျတိ၊ ပစ်ဖောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါလဝေဓိ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အနေကဓာ ဘိန္နသ၊ များသောအပြားအားဖြင့် ခွဲစိတ်အပ်သော။ ဝါလသ၊ သားမြီး၏။ အဲသုံ၊ အမျှကို။ ဝိဗျဇ္ဈော၊ ပစ်ဖောက်နိုင်သော လေသမား၊ ကို။ ဝါလဝေဓိတိ၊ ဟူ၍။ အဓိ ပေ့ဗောဝ၊ အလိုရှိအပ်၏။ [၁၇၆] တေန ဝါလဝေဓိနာ၊ ထိုလေးသမား၊ သည်။ သူဒေနာတိ၊ ကား။ ဘတ္တကာရေန၊ ထမင်းချက်သမား သည်။ အာကာရောပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သုကုသလောတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဆေကော၊ တတ်ကျွမ်းသော။ ဓနုဂ္ဂ ဟောတိ၊ ကား။ ဣဿာသော၊ လေးသမား၊ သည်။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ယောဂျ၊ သင့်လျော်သောအမှုကို။ အက္ကန္တပါပဒါနန္တိ၊ ကား။ ဝိဗျန ကာလေ၊ ပစ်ဖောက်သောအခါ၌။ အက္ကမနဝသေန၊ နင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တပဒါနံ၊ ဖြစ်သောခြေတို့၏။ အာကာရန္တိ၊ ကား။ ဓနုဒီယာသရာနံ၊ လေးကိုင်း, ကြိုး, မြားတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာကာရံ၊ ကိုင်သောအခြင်းအရာကို။ ပရိဂ္ဂဏှယျာတိ၊ ကား။ ဥပဓာရေယျ၊ မှတ်ရာ၏။ ဘောဇနသပ္ပါယာဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေါ၊ ကို။ အဝုတ္တာကာရာနမ္ပိ၊ မဆိုအပ်သော အခြင်းအရာတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟကော၊ သိမ်းယူသည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ထိုအာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ ဥတုဘာဝနာနိမိတ္တာဒီနမ္ပိ၊ ဥတုဘာဝနာ နိမိတ်စသည်တို့ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဏှာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ တရုဏသမာဓိမှိ၊ ထိုနသော သမာဓိသည်။

သတ္တာရန္တိ၊ ကား။ သာမိနံ၊ အရှင်ကို။ ဘတ္တဝေတ္တနာဒီဟိ၊ ထမင်းလခရိက္ခာ စသည်တို့ဖြင့်။ ပေါသကံ၊ မွေးမြူတတ်သော အရှင်ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိဝိသန္တောတိ၊ ကား။ ဘောဇေန္တော၊ ကျွေးမွေးသည်ရှိသော်။ တသ၊ ထိုအရှင်သခင် ၏။ ရုစ္စိတွာ၊ မြိန်ရှက်နှစ်သက်၍။ ဘုဉ္ဇနာကာရံ၊ စားသုံးသော အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ တသ၊ ထိုအရှင်သခင် အား။ ဥပနာမေန္တော၊ ဆက်ကပ်သည်ရှိသော်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) အယမ္ပိ ယောဂီ၊ သည်လည်း။ အဓိဂတ။ပ။အာကာရေတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဗျာနသ၊ ကို။ အဓိဂတက္ခဏေ၊ ရသောခဏ၌။ ကိစ္စသာဓကေ၊ ကိစ္စကို ပြီးစေတတ် ကုန်သော။ ဘောဇနာဒိဂတေ၊ ဘောဇဉ်အစရှိသည်၌ တည်ကုန်သော။ အာကာရေ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ သမာဓိမှိ၊ ဗျာန်သမာဓိသည်။ နဗ္ဗေနဗ္ဗေ၊ ပျောက်တိုင်း ပျောက်တိုင်း။ ပုနပ္ပုန်၊ အဖန်ဖန်။ အပ္ပနာယ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။

မဟာနသ်ဝိဇ္ဇနပရိစယေန၊ စားတော်ကဲအတက်၌ လေ့လာခြင်းကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ တတ္ထ၊ ထိုစားတော်ကဲ အတက်၌။ ဝိသဒဉာဏတာယ၊ သန့်ရှင်းသော ဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျတ္တော၊ တတ်သိသော။ ဌာနုပ္ပတ္တိကကောသလ္ဟ ယောဂေန၊ သင့်လျော်သောအရာ၌ဖြစ်သော။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာခြင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ နာနစ္ဆ ယေဟိတိ၊ ကား။ နာနာစယေဟိ၊ အထူးထူးသော အစုအပေါင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အမျိုးမျိုး စုပေါင်းအပ်ကုန်သော။ နာနာသဘာဝေဟိ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်သော။ နာနာရသေဟိ၊ အထူးထူးသော အရသာ ရှိကုန်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အမ္ဘိလဂ္ဂေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သူပေဟိတိ၊ ကား။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ဟင်းလျာတို့ဖြင့်။ အမ္ဘိလဂ္ဂေဟိတိ၊ ကား။ အမ္ဘိလကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ချဉ်သောအရသာ အဖို့တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ယေ၊ အကြင်ဟင်းတို့သည်။ အမ္ဘိလရသာ၊ ချဉ်သောအရသာ ရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဂ္ဂဘူတာ၊ အမွန်အမြတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ စတုရမ္ဘိလာဒိမိသေသဟိ၊ ကောင်းသော ချဉ်သော အရသာ တို့နှင့်ရောကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုဟင်းတို့ဖြင့်။ တိက္ခကဂ္ဂါဒိသုပိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသနယော၊ တည်း။ ခါရိကေဟိ တိ၊ ကား။ ဝါတိဂ်ဏာကဋ္ဌိရာဒိမိသေသဟိ၊ ခရမ်းသီး, မျှစ်စသည်တို့နှင့် ရောကုန်သော။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာကာရံ၊ ကို။ ရုစ္စနဝသေ န၊ ဖြင့်။ ဘုဉ္ဇနာကာရံ၊ သုံးဆောင်သော အခြင်းအရာကို။ ဥဂ္ဂဏှာတီတိ၊ ကား။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဂဏှာတိ ဥပဓာရေတိ၊ မှတ် ၏။ ဣမသ ဝါ သူပေယျသ၊ ဤဟင်း၏မူလည်း။ အတ္ထာယ၊ ၄၂။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ အဘိဟရတိ၊ ရှေးရှုဆောင်၏။ အဘိဟာရာနန္တိ၊ ကား။ အဘိမုခေန၊ ရှေးရှု မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဟရိတဗ္ဗာနံ၊ ဆောင်အပ်ကုန်သော။ ပဏ္ဍာကာရာနံ၊ လက်ဆောင်ပဏ္ဍာတို့ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ပူဇာဘိဟာရာနံ၊ ပူဇော်သောအားဖြင့် ရှေးရှုဆောင်အပ်သော လက်ဆောင်တို့ကို။ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတီတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူး၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊ အမှတ်နိမိတ်အခြင်းအရာကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်၏။

သမာဓိပရိပန္ထာနန္တိ၊ ကား။ သမာဓိသ၊ ၏။ ပရိပန္ထဘူတာနံ၊ ဘေးရန်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိ နီဝရဏဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သုဝိသောဓိတတ္တာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဝိဏသောဓိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနေဝ၊ ခွါသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ဘဒေဝ၊ လျှင်။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကာမာဒီနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒီဟိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အသုဘ။ပ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဒီနိ၊ အသုဘကို နှလုံးသွင်းခြင်း, နေကွမ္မမည်သောဗျာန်၏ အကျိုးအာနိသင်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ [၁၇၇] ဟိ၊ မှန်၏။ နေကွမ္မဂုဏဒဿနေ နာပိ၊ နေကွမ္မမည်သော ဗျာန်၏ဂုဏ်ကို ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်လည်း။ တသ၊ ထိုနေကွမ္မမည်သော ဗျာန်၏။ ဝိဗန္ဓဘူတေ၊

အနောင့်အယှက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာမစ္ဆန္ဒေ၊ ၌။ အာဒီန ဝေါ၊ သည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကာယဒုဋ္ဌုल्लस्स्ङ्ङ्ङ

ကြောင့်။ အပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ၊ ၍။ နိ ဝမေ့တဗ္ဗံ၊ မပ္ပါးစေအပ်။ တထာတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သာန္တကေ နော အနန္တကေတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဟံသပေါတကာတိ၊ ကား။ ဇေနဟံသပေါတကာ၊ ဇေနဟသီကမျိုးဖြစ်သော ဟသီဝယ်တို့သည်။ ဥန္ဒတဋ္ဌာနံ၊ မြင့်မောက်သော အရပ်သည်။ ဥက္ကူလဲ၊ မည်၏။ နိန္နဋ္ဌာနံ၊ ချိုင့်ဝှမ်းသောအရပ်သည်။ ဝိကူလဲ၊ မည်၏။ နဒီသောတေန၊ မြစ်ရေအယဉ်သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝိဒုဂ္ဂံ၊ အသွားခက်သောအရပ်သည်။ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ၊ မည်၏။ ဝိသမာကာရေန၊ မညီညွတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတော၊ သော။ ပဗ္ဗတပဒေသော၊ ဘောင်အရပ်သည်။ ပဗ္ဗတဝိသမော၊ မည်၏။

ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလ္လေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းများသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဘူတဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထူလာနိ၊ ကြမ်းတမ်းကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ပဂုဏဗလဝဘာဝသ၊ လေ့လာကျေပြွန်၍ အားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အနာပါဒိတတ္တာ၊ မရောက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလာနိ၊ အားနည်းကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌဟန္တိ၊ ကုန် ၏။ ဥပရိ ဥသုက္ကနာယာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ အာရောဟနာယ၊ တက်ခြင်းငှါ။ (ဤအဖွင့်ကို ထောက်လျှင် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၌ ဥသုက္ကနာယ ဟုရှိသင့်၏။) ဒုတိယဈာနာဓိဂမာယ၊ ဒုတိယဈာန်ကိုရခြင်းငှါ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဗ္ဗတေယျာတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဗဟုလစာရိနီ၊ များစွာကျက်စားလေ့ရှိသော။ အခေတ္တညူတိ၊ ကား။ အဂေါစရညူ၊ ကျက်စားရာကို မသိသော။ သမာဓိပရိပန္ထာနံ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်တို့ကို။ ဝိသောဓနာဘိညတာယ၊ သုတ်သင်ခြင်းကို မသိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလော၊ မည်၏။ ဈာနသ၊ ၏။ ပဂုဏဘာဝါပါဒနဝေယျတ္တိယသ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း၌ တတ်သိခြင်း၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အဗျတ္တော၊ မည်၏။ ဥပရိဈာနသ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘာဝါနဝဗောဓေန၊ ပဒဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်ကို မသိခြင်းကြောင့်။ အခေတ္တညူ၊ မည်၏။ သဗ္ဗထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သမာပတ္တိကောသလ္လာဘာဝေန၊ ဝင်စားခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်၏ အဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့်။ အကုသလော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမာဓိနိမိတ္တသ၊ ကို။ အနာသေဝနာယ၊ မမှီဝဲခြင်း ကြောင့်။ ဗာလော၊ မည်၏။ အဘာဝနာယ၊ မပွါးစေခြင်းကြောင့်။ အဗျတ္တော၊ မည်၏။ အဗဟုလီကာရေန၊ အကြိမ်များစွာ မပြုခြင်းကြောင့်။ အခေတ္တညူ၊ မည်၏။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ အနဓိဋ္ဌာနတော၊ မတည်တံ့စေခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မတည်တံ့ခြင်းကြောင့်။ အကုသ လော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဘတောဘဋ္ဌေတိ၊ ကား။ ဥဘယတော၊ နှစ်ပါးစုံသော။ ဈာနတော၊ မှ။ ဘဋ္ဌော၊ လျောကျ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အပ္ပဂုဏတာယ၊ မလေ့လာ မကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတတာယ၊ ကောင်းစွာမတည်တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဉ္ဇသာ ဟောပိ၊ အားထုတ်ခြင်း ရှိငြားသော်လည်း။ ဝိနာသတော၊ ပဌမဈာန်၏ ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ အသာမတ္ထိယတော စ၊ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဈာနဒ္ဌယတော၊ မှ။ ပရိဟီနော၊ ဆုတ်ယုတ်ဆုံးရှုံး၏။ စိတ္ထဝသိနာတိ၊ ကား။ အာသေဝိတဝသိနာ၊ မှီဝဲအပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသည်ဖြစ်၍။

ပဌဝသီကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈။ ဝသနံ၊ လိုလားနှစ်သက်ခြင်း၊ ဝါ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်း။ ဝသီ၊ ခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာတုနိဒ္ဒေသတာယ၊ ဓာတ်ကို ညွှန်ပြခြင်းရှိသော ဘာဝသာဓနေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကိရိယာနိဒ္ဒေသော၊ တြိယာကိုညွှန်ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယေ နှ၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ဝသိယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယထာရုစိ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပဝတ္တိယော၊ ဖြစ်ခြင်းတို့တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ၌။ ဝသီ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အာဝဇ္ဇနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝသီ၊ သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ မည်၏။ ဈာနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတုံ၊ ၄ါ။ ယတ္ထ ပဒေသေ၊ ၌။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ ယတ္ထိစ္ဆက်၊ မည် ၏။ ယဒါ ယဒါ၊ ၌၊ ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဈာနဂေါ၊ ၌။ ဣစ္ဆာ၊ သည်။ ယဒိစ္ဆက်၊ မည်၏။ ယာဝ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက် အကြင်မျှလောက်။ ဣစ္ဆာ၊ သည်။ ယာဝဒိစ္ဆက်၊ မည်၏။ ဒကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို ပြု၏။ စ၊ ဆက်။ ယာဝါတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ဇေနဝါရာနံ၊ ဇောဝါရတို့၏။ နိရန္တရံ ဝိယ၊ မပြတ်သကဲ့သို့။ တထာပဝတ္တနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေမေဝ၊ တခုသော ဇောဝါရကို သာလျှင်။ နဝ(သန္ဓာယ ဝုတ္တံ)၊ ရည်၍ဆိုသည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုတခုသော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောဝါရသည်။ ပရိစ္ဆိန္နစိတ္တက္ခဏော၊ ပိုင်းခြားအပ်သော စိတ္တက္ခဏရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အာဝဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထိတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌာနေ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော အရပ်၌။ ယဒါကဒါစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောအခါ၌။ [၁၇၉] ယံ ကိဉ္စိ ဈာနဂ်ံ၊ ဈာနင်ကို။ အာဝဇ္ဇေန္တသ၊ ဆင်ခြင်သောသူအား။ ယထိစ္ဆိတံ ကာလံ၊ အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ အာဝဇ္ဇနပ္ပဝတ္တိယာ၊ အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်ခြင်း၏။ ခန္ဓာယိတတ္တံ ဝိတ္ထာယိ တတ္တံ ဝါ၊ နေးကွေးလေးဖင့်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ စိရာယိတတ္တံ ဝါ၊ ကြာမြင့်သည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ သည်။ သိဒ္ဓါနာမ၊ ပြီးစီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သေသာတိ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာန॥ပ॥ဝသိယော၊ ဝုဋ္ဌာနဝသီ အဓိဋ္ဌာနဝသီ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီတို့ကို။

ဗျာနဿ၊ ၏။ အဂ်ံသမုဒါယဘာဝတော၊ အဂ်ါအပေါင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာနေ၊ ၌။ အာဝဇ္ဇနဝသီ ၊ ကို။ နိပ္ပါဒေတုကာ မေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိပါဋိယာ၊ တိုင်း။ ဗျာနဂ်ါနိ၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမဝိတက္ကံ အာဝဇ္ဇယ တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အာဝဇ္ဇနဝသိယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနမေဝ၊ ကိုသာ လျှင်။ ဣဿိတ်၊ သည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော်။ ဇဝနေဟိ၊ တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ တာနိ စ ခေါ၊ ထိုဇောတို့သည်လည်း။ စိတ္တာဘိနိဟာရဿ၊ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၏။ အာဝဇ္ဇနတပ္ပရတာယ၊ အာဝဇ္ဇန်းလျှင် ပြောန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဝဇ္ဇိတဗျာနဂ်ါရမ္မဏာနိ၊ ဆင်ခြင်အပ်တိုင်းသော ဗျာနင်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကတိပယာနေဝ၊ မပြည့်မစုံ အနည်းငယ်တို့သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ လေးခုငါးခုတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိ ပုဏ္ဏာနိ၊ အပြည့်အစုံတို့သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကာ။ပ။ ဇဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိက္ခိန္ဒြိယသ၊ ယ–ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ နာတိတိက္ခိန္ဒြိယသ၊ အား။ ပဋ္ဌ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ နိရန္တိရန္တိ၊ ကား။ ဝိသဘာဂေဟိ၊ သဘောမတူသော ဇောဝါရတို့ဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိမူ၍။ အယံ ပနာတိ၊ ကား။ ဘဝင်ဒွယန္တရိတာ၊ ဘဝင် နှစ်ခုခြားအပ်သော။ စတုဇဝနစိတ္တာ၊ ဇောလေးကြိမ်ရှိသော။ ယထာဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ ကို။ ॥အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မသေနာပတိအာဒီနံ ဝါ၊ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားမူလည်း။ ဇဝရူပ ကာလေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စယ သမုဒ္ဓစ္စယ၊ ထထ ကြွကြွအလွန်ကြောင့်ကြပြု၍။ လဟုတရံ၊ အထူးသဖြင့် လျင်မြန်စွာ။ အာဝဇ္ဇနဝသီနိဗ္ဗတ္တနကာလေ၊ ကိုဖြစ်စေသော ကာလ၌။ သာ စ ခေါ၊ ထိုအခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အာဝဇ္ဇနဝသီသည်လည်း။ ဣဿတ္တရာ၊ တိုတောင်း၏။ ပရိတ္တကာလာ၊ နည်းသောကာလရှိ၏။ သုတ္ထ၊ ၏။ ယမကပါဋိဟာရိယေ ဝိယ၊ ယမိုက်ပြာဋိဟာဒ်ကဲ့သို့။ စိရတရပ္ပဗန္ဓဝတီ၊ အလွန်ရှည်ကြာသော အစဉ်ရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ တထာ၊ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တံ၊ ထိုယမိုက်ပြာဋိဟာကို။ သာဝကေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ အဆက်ဆံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အမိ ဂမေန၊ ရအပ်သည်နှင့်။ သမ်၊ ထပ်တူအမျှ။ သသမ္ဘယုတ္တသ၊ သော။ ဗျာနဿ၊ သို့။ သမ္ဘာ၊ စွာ။ အာပဇ္ဇနံ ပဋိပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ သမာပဇ္ဇနံ၊ မည်၏။ ဗျာနသမ်ဂီတာ၊ ဗျာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။)

သီဃန္တိ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤဝသီအရာ၌။ သမာပဇ္ဇိတုကာမတာနန္တရံ၊ ဝင်စားခြင်းငါ အလိုရှိသည်၏ (အဖြစ်၏) အခြားမဲ့၌။ ဒ္ဝိသု ဘဝင်ေသု၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ကုန်ပြီးလတ်သော်။ ဘဝင်ံ၊ ကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ဖြတ်၍။ ဥပ္ပန္နာဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်း၏အခြားမဲ့၌၊ သမာပဇ္ဇနံ၊ ဝင်စားခြင်းသည်။ သီဃံ၊ စွာ။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ် မည်၏။ မတ္ထ ကပ္ပတ္တာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ အယဉ္စ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ ကိုလည်း။ သတ္ထု၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာယံ၊ တရားဟောသောအခါ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းဝသီကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သော ခေါ အဟံ။ပ။ ဝိဟရာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အဂ္ဂိဝဿေန၊ အဂ္ဂိဝေဿနအန္ဓယ်ရှိသော သစ္စကပရိဗိုဒ်။ သော ခေါ အဟံ၊ ထိုသို့တရားဟောနေသော ငါသည်။ တဿာ ဇဝ ကထာယ၊ ထိုတရားစကား၏သာလျှင်။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ တသ္မိံ ယေဝ ပုရိမသ္မိံ သမာဓိနိမိတ္တေ၊ ထိုရှေးဖြစ်သော သမာဓိနိမိတ်၌သာလျှင်။ အဗ္ဗေတ္တမေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သဏ္ဌပေမိ၊ ကောင်းစွာထား၏။ သန္ဓိ သာဒေမိ၊ ကောင်းစွာ နေစေ၏။ ဧကောဒီ၊ တခုတည်းဖြစ်သည်ကို။ ကရောမိ၊ ၏။ သမာဒဟာမိ၊ ကောင်းစွာ အညီအညွတ် ထား၏။ ယေန၊ ယင်းသို့ သောထားခြင်းဖြင့်။ နိစ္စကပ္ပံ၊ အမြဲတမ်းနီးပါး၊ ဝါ၊ အမြဲတမ်းလောက်ပင်။ ဝိဟရာမိ၊နေ၏။]

ဟိ၊ မှန်၏။ ဣတော၊ ထက်။ သီဃတရာ၊ သော။ သမာပဇ္ဇနဝသီ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဇဏာယ၊ လရောင် ရှိသော၊ ဝါ၊ လသာသော။ ရတ္တိယာ၊ ၌။ နဝေါရောပိတေဟိ၊ ရိတ်ပြီးခါစဖြစ်ကုန်သော။ ကေသေဟိ၊ ဆံပင်တို့ဖြင့် (မှတ်အပ်သော) ဝါ၊ ဆံပင်တို့ရှိသော။ ကပေါတကဒ္ဒရာယံ၊ ကပေါတချောက်၌။ ဝိဟရန္တသ၊ သော။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ (သီသေ–နှင့် သမာပဇ္ဇနမ္မိ–တို့၌စပ်) ယကြွေန၊ သည်။ မဟန္တမ္မိ ပဗ္ဗတကူဋေ၊ ကြီးစွာသောတောင်ထွတ်ကိုသော်လည်း။ ပဒါလေတုံ၊ ကွဲစေ ခြင်းငါ။ သမတ္ထော၊ သော။ ပဟာရေ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ သီသေ၊ ၌။ ဒိန္နေ၊ သော်။ သမာပဇ္ဇနမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဒဿေတဗ္ဗံ၊ ပုံတူအဖြစ်ပြအပ်ပေ၏။ တထာ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒါ၊ ၌။ ထေရော၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဘီလူး ၏။ ပဟာရဏသမယေ၊ ပုတ်ခတ်သောအခါ၌။ သမာပတ္တိ ၊ သို့။ အပ္ပေသိ၊ ဝင်ရောက်လေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဏ္ဏတိ၊ ဆိုလတ့်။ ပါဋိယံပန၊ ၌ကား။ အည တရံ၊ သော။ သမာဓိ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ နိသိန္နော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမေ ပန

[၁၈၀] ထေရာ၊ ဤသုတ္တန်ဆောင် မထေရ်တို့သည်ကား။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနသမကာလံ၊ ထသည်နှင့်ညီမျှသော ကာလ ၌၊ ဝါ၊ ထလျှင်ထခြင်း၊ တေန၊ ထိုဘီလူးသည်။ ပဟာရော၊ ကို။ ဒိန္နော၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌရာမတ္တန္တိ၊ ကား။ အဂ်ုလိဖောဋမတ္တံ၊ လက်ဖျစ်တချက်တီးမျှသော။ ခဏံ၊ ခဏပတ်လုံး၊ ဌပေတုန္တိ၊ ကား။ သီဃသော တာယ၊ လျင်မြန်သော ရေအယဉ်ရှိသော။ နဒီယာ၊ ၏။ ဝါ၊ ၌။ သြဃံ၊ ရေအယဉ်ကို။ ဝေဂေန၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ ပဝတ္တိတုံ၊ စီးခြင်းငါ။ အဒတ္တာ၊ ၍။ ဌပေတုံ၊ ငါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သော။ သေတု ဝိယ၊ တံတားကဲ့သို့၊ ဝါ၊ တာတမ်ကဲ့သို့။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ငါ။ အဒတ္တာ၊ ၍။ ယထာဝုတ္တလက္ခဏံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ခဏပတ်လုံး၊ ဝါ။ ခဏမ္ပိ။ ဗျာနံ၊ ကို။ ဌပေတုံ၊ ငါ။ သမတ္ထတာ၊ ၏အဖြစ်တည်း။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ အဓိဋ္ဌာန်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်၌။ ဝသီ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ မည်၏။ တထေဝ လဟုံ ဝုဋ္ဌာတုန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌရာမတ္တံဝါ၊

လက်ဖျစ်တတွက်မျှလည်းဖြစ်သော။ ဒသစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ၊ လက်ဖျစ်ဆယ်တွက်မျှသော်လည်း ဖြစ်သော။ လဟုံ၊ သော။ ဧဏ်၊ ပတ်လုံး၊ ဝါ၊ မျှ။ ဗျာနသမ်ဂီ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဗျာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ ၎။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဘဝင်္ဂစိတ္တုပ္ပတ္တိယေဝ၊ ဘဝင်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဗျာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနစ်ပါးသောဝသီတို့တွင်။ ဧတ္ထကမေဝ ဧဏ်၊ ဤမျှလောက် ဧဏာပတ်လုံးသာလျှင်။ ဗျာနံ၊ ကို။ ဌပေသာမိ၊ ထားအံ့၊ ဝါ၊ တည်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗပရိကမ္မဝသေန၊ ရှေးဦးဖြစ်သောပရိကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနသမတ္ထတာ၊ တည်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတ္ထကမေဝ ဧဏ်၊ သာလျှင်။ ဗျာနသမ်ဂီ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဗျာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌဟိသာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗပရိ ကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနသမတ္ထတာ၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ မည်၏။ (ဣတိ၊ သို့။) ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယာ၊ ယင်းဝုဋ္ဌာနဝသီကို။ သမာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာတိ၊ သမာပတ်မှထခြင်း၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဒုကမာတိကာ၌ ဟောတော်မူအပ်၏။ တဒုဘယဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အဓိဋ္ဌာနဝုဋ္ဌာနဝသီဒဿနတ္ထံ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီနှင့် ဝုဋ္ဌာနဝသီကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ နိမ္မိတပဗ္ဗတေ၊ ထိုဖန်ဆင်းအပ်သော တောင်၌။ တသ၊ ထိုတောင်၏။ ဝိဝရေ၊ အခေါင်း၌။ ယေန၊ အကြင်အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ ပဗ္ဗတံ၊ ကို။ နိမ္မိနေယျ၊ ဖန်ဆင်းရာ၏၊ ဝါ၊ ဖန်ဆင်းနိုင်ရာ၏။ တံ အဘိညာစိတ္တံ၊ သည်။ ဧကံ ယေဝ၊ တခုသာလျှင်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဘိညာပါဒကဿ၊ အဘိညာဉ်၏အခြေဖြစ်သော။ ဗျာနဿ၊ ကို။ လဟုတရံ၊ သာ၍လျင်မြန်စွာ။ ဌပနံ စ၊ ထားခြင်းကိုလည်း။ ဝုဋ္ဌာနဉ္စ၊ ထိုဗျာန်မှထခြင်းကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤဝတ္ထု၌။ နိဒဿိတံ၊ ပုံတူအဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထကာ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိမန္တာ၊ တန်ခိုးရှင်တို့သည်။ ဧကံ၊ တဦးသော။ ဥပဋ္ဌာကံ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော နဂါးကို။ ဂရုဠတော၊ ဂဠုန်မှ။ ရက္ခိတုံ၊ ၎။ နိ သက္ခိံ သု၊ နိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂါရယှာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်။ အဿမ၊ ကုန်အံ့။

အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနီတိ၊ ကား။ အာဝဇ္ဇနဝသီဘာဝါယ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီဖြစ်ခြင်းငှါ။ ယထာဣဒံ၊ တိုင်း။ ဝိတက္ကာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဗျာနဂ်ိုနံ၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ ဝါ၊ မှ။ ပရတော၊ ၌။ ယာနိ ဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုဇောတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုဗျာန်နင်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ ဆင်ခြင်သောဇောတို့တည်း။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနဝသီသိဒ္ဓိ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီ၏။ ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီသိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဒုတိယဗျာနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉။ နိဝရဏပ္ပဟာနဿ၊ နိဝရဏကိုပယ်ခြင်း၏။ တပ္ပဌမတာယ၊ ထိုပဌမဈာန်လျှင် ပဌမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုပဌဈာန်၌ ပဌမ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တနည်း) နိဝရဏပ္ပဟာနဿ၊ ပယ်တတ်သောတရား၏။ တပ္ပဌမတာယ၊ ထိုပဌမဈာန်လျှင် ပဌမ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နနိဝရဏပစ္စတ္ထိကာ၊ နီးသော နိဝရဏဟူသော ဘေးရန်ရှိ၏။ ထူလ် နာမ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အရာမည်သည်ကို။ ဝိပုလမ္ပိ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားသော်လည်း။ ဖေဂ္ဂု ဝိယ၊ အကာကဲ့သို့။ သုခဘာဇနီယံ၊ လွယ်ကူစွာ ချိုးဖျက်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြဠာရိကတ္တာ အဂ်ီဒုဗ္ဗလာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သန္တေတာ မနသိကရိတ္တာတိ၊ ကား။ ပဌမဈာနံဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနောဠာရိကဂ်ိတ္တာ၊ ကြမ်းတမ်းသော အဂ်ါမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သန္တမ္မေသမ်ဂီတာယ စ၊ ငြိမ်သက် သိမ်မွေ့သော တရားနှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သန္တန္တိ၊ ငြိမ်သက်သည်ဟူ၍။ မနသိကတ္တာ၊ ၍ ဟိ၊ မှန်။ ဒုတိယဈာနေ၊ ၌။ ပီတိ သုခါဒယော၊ ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ တရားတို့သည်။ ပဌမဈာနေပိ၊ ၌လည်း။ ကာမံ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေဟိ၊ ထိုပဌမဈာန်၌ရှိသော ပီတိသုခတို့ထက်။ တေ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၌ရှိသော ပီတိသုခတို့သည်။ သန္တတရာ ဧဝ၊ သာ၍ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့ကုန်သည်ရင်း။ ပဏီတတရာ စ၊ သာ၍မြတ်ကုန်သည်ရင်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ နိကန္တိန္တိ၊ ကား။ နိကာမနံ၊ လိုလားနှစ်သက်ခြင်းကို။ [၁၈၁] အပေက္ခံ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပရိယာဒါယာတိ၊ ကား။ ဧဝေတတ္ထာ၊ ကုန်စေ၍။ စတ္ထာရိ ပဉ္စာတိ၊ ပါ၌၌။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ လုတ္ထနိဒ္ဒိ ဌော၊ ချေ၍ ညွှန်ပြအပ်၏။ (ဋီကာဆရာကြည့်ရှုသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ဝါသဒ္ဒါမရှိ၊ ယခုစာမူတို့၌ကား ရှိသည်ပင်) ဧတသ၊ ထိုဇောစိတ်အား။ ဒုတိယဈာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယဈာနိကံ၊ မည်၏။ ဝုတ္ထပ္ပ ကာရာနေဝါတိ၊ ကား။ ပဌမဈာနေ၊ ၌။ ဝုတ္ထပ္ပကာရာနိယေဝ၊ တည်း။ ပရိကမ္မာဒိနာမကာနိ၊ ပရိကံ စသော အမည်ရှိကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၈၀။ ဝူပသမာတိ၊ ကား။ ဝူပသမဟေတု၊ ငြိမ်းခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ငြိမ်းစေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝူပသမောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့ကို။ အတိက္ကမော၊ ကျော်လွန်ခြင်းတည်း။ အတ္ထတော၊ ကျရောက်သောအနက်အားဖြင့်။ ဒုတိယဈာနက္ခဏေ၊ ၌။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမတိက္ကမာတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ စောဒနာ။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ ကတမေသံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ အဘယ်ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းခြင်းကို။

အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်ပါသနည်း။ ပဌမဈာနိကာနံ၊ ပဌမစျာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ (ဝူပသမော၊ ကို။) အဓိပ္ပေတော ကိ၊ သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒုတိယဈာနိကာနံ၊ ဒုတိယစျာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ (ဝူပသမော၊ ကို။) အဓိ ပ္ပေတောကိ၊ သလော။ ဣတိ၊ ကား စောဒနာတည်း။ ဧတ္ထ၊ ကိ ပဌမဈာနိကာနံ စသော ဤစောဒနာ စကားရပ်၌။ ကိဉ္စိ၊ အနည်း ငယ်ကို။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဖြည့်စွက်၍ ဆိုသင့်သေး၏။ ကိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကား။) ပဌမဈာနိကာနံ၊ ပဌမစျာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ (ဝူပသမော၊ ကို။) ယဒိ အဓိပ္ပေတော၊ အံ့။ တေသံ၊ ထိုပဌမစျာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရ တို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ အကြောင်း ဝါ၊ မှန်။ ဝိတက္ကဝိစာရရဟိတံ၊ ဝိတက်စာရမှကင်းသော။ ပဌမဈာနံ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ ၌မျှ။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဒုတိယဈာနိကာနံ၊ ဒုတိယ စျာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရ တို့၏။ (ဝူပသမော၊ ကို။) ယဒိ အဓိပ္ပေတော၊ အံ့။ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့အလိုရှိသော်လည်း။ ဝူပသမော၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်း သည်။ နတ္ထေဝ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထို ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယစျာန်၌။ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ၊ အချင်း ခပ်သိမ်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကားဆိုသင့်သော စောဒနာအကြွင်းတည်း။ (ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ယေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ပဌမဈာနသ၊ ၏။ သြဠာရိကတာ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဝိတက် ဝိစာရတို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယသ စျာနသ၊ ကို။ သမဓိဂမော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ အနောဠာရိကာနံ၊ မရုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းကုန်သော။ ဖဿာ ဒီနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယသ စျာနသ၊ ကို။ သမဓိဂမော၊ သည်။ နု(ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အယ မတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူသမာတိ ဧတေန၊ ဟူသော စကားရပ်ဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမဈာနိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝူပသမော၊ ကို။ ဣဒ၊ ဤဒုတိယစျာန်၌။ အဓိပ္ပေတောကိ၊ သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒုတိယဈာနိကာနံ၊ တို့၏။ (ဝူပသမော၊ ကို။ အဓိပ္ပေတော ကိ၊ သလော။) ဣတိ၊ ဧဒိသီ စောဒနာ၊ သည်။ အနောကာသာဝ၊ ဖြစ်ပေါ်ခွင့်မရှိသည်သာတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌာဒီနဝသ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသော စျာနင်တရား၏။ (အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနံ–ပုဒ်တွင် တာ–ပစ္စည်း၌စပ်) ဝါ၊ ကို။ (အာပါဒနံ၌စပ်) တံတံစျာနကွဏော၊ ၌။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနံ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်းကို။ ဝူပသမနံ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေ တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ (ဝိတက္ကာဒယော ဧဝ စ–ဟု သီဟိုဠ်မူ၌ စ သဒ္ဒါနှင့်တကွရှိ၏၊ ထိုပါဠိသင့်၏။) စျာနင်္ဂါဘူတာ၊ ကုန်သော။ ဝိတက္ကာ ဒယော ဧဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ကရီယန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုစျာနင်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန် သော။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿအစရှိသောတရားတို့ကို။ တထာ၊ ဖြင့်။ နကရီယန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကာဒီနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝူပသမာဒိဝစနံ၊ ငြိမ်းစေခြင်း စသည်ကို ဆိုသော စကားသည်။ ဥယာဂတံ၊ အသင့် အားဖြင့် ရောက်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကာဒီနံ ဝိယ၊ ဝိတက်အစရှိသည်တို့၏ကဲ့သို့။ တံသမ္ပယုတ္တမ္မာနမ္ပိ၊ ထိုဝိတက် စသည်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့၏လည်း။ (အာဒီနဝဒဿနံ ၌စပ်။) ဧတေန၊ ဤတရားကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤစျာန်ကို။ သြဠာရိကံ၊ ဟူ၍။ (အက္ခာယတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အာဒီနဝဒဿနံ၊ အပြစ်ကိုရှုမြင်ခြင်းသည်။ သုတ္တေ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ အာဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကာဒီနံ၊ ဝိတက်အစရှိကုန်သော စျာနင်တရားတို့၏ ၎င်း။ တံသဟဂ တာနဉ္စ၊ ထိုဝိတက် စသည်နှင့်တကွဖြစ်သော ဖဿစသော တရားတို့၏ ၎င်း။ ဝူပသမာဒိကေ၊ စသည်ကို။ ဝတ္တေဗ္ဗေ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်လျက်။ ဝိတက္ကာဒီနံ ယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝုစ္စမာနော၊ သော။ ဝူပသမော၊ သည်။ (ဒီပေတိ၌စပ်) အဓိကဝစနံ၊ အပို အလွန်ကို ဆိုသောစကားသည်။ အည်၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗောဓေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော ပရိဘာသာကို နှလုံးသွင်း၍။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ အဠကထာယံ၊ ၌။ သြဠာ ရိကသာဝပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒ၊ ဤဋီကာကျမ်း၌။ ယေတိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါတိအာဒီသုပိ၊ ပါဠိတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိ သုခသမတိက္ကမဝစနာနိ၊ ဝိတက်ဝိစာရကို ကျော်လွန်ခြင်း, ပီတိကို ကျော်လွန်ခြင်း, သုခကို ကျော်လွန်ခြင်းကို ဆိုသော စကားတို့သည်။ သြဠာရိကောဠာရိကဂ်ံသမတိက္ကမာ၊ ရုန့်ရင်းသော ရုန့်ရင်းသော အင်္ဂါကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယာဒိအဓိဂမဒီပကာနိ၊ ဒုတိယစျာန် စသည်ကို ရခြင်းကို ပြတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဝိတက် ဝိစာရ ပီတိ သုခ သမတိက္ကမ စကားတို့၏။ ကေဒေသဘူတံ၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရသမတိက္ကမဝစနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို ကျော်လွန်ခြင်းကိုဆိုသော စကားကို။ တံဒီပကံ၊ ဒုတိယစျာန် စသည်ကို ရခြင်းကို ပြတတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ဋ္ဌိတေပိ၊ သော်လည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရသမတိက္ကမဝဝနာဒိကေ၊ ဝိတက္ကဝိစာရသမတိက္ကမ စကားစသည်ကို။ ပဟေ ယျဂ်ံနိဒ္ဒေသတာ သာမညေန၊ ပယ်အပ်သော အင်္ဂါကို ပြသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သမူဟတော၊ အပေါင်း အားဖြင့်။ ဂဟိတေ၊ သော်။ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနဿ၊ ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ငြိမ်းခြင်းကို ဆိုသော စကား၏။ တဒေက ဒေသတာ၊ ထိုသုံးခွန်းသော စကားတို့၏ တစိတ်တဒေသ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ [၁၈၂] အယဉ္စ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ အဝယဝေန၊ အစိတ်ဖြင့်။ သမုဒါယောပလက္ခဏနယေန၊ အပေါင်းကို မှတ်သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အထဝါ၊ သော်ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပ သမဝစနေနေဝ၊ ဝူပသမ စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ (ဒီပိတာ၌စပ်) တံသမတိက္ကမာ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယာဒိဂမဒီပကေန၊ ဒုတိယစျာန်ကို ရခြင်းကို ပြတတ်သည်ဖြစ်၍။ ပီတိဝိရာဂါဒိဝစနာနံ၊ ဝိရာဂ စသော စကားတို့၏။ ပီတိအာဒိ သမ တိက္ကမာ၊ ပီတိ အစရှိသည်ကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ တတိယာဒိအဓိဂမဒီပကတာ၊ တတိယစျာန် စသည်ကို ရခြင်းကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ၊

ထိုဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ ဟူသောပုဒ်၏။ တဲ့ဒီပကတာ၊ ထိုဒုတိယဈာန်စသည်ကို ရခြင်းကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆို၏။

နိယကဗျတ္တဲ့၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ အဗျတ္တဗျတ္တာဒိ၊ ကို။ နဲ(အဓိပ္ပေတံ)၊ အလိုမရှိအပ်။ တတ္ထ၊ ထိုအဖွင့်၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကိ၊ အဘာယ်နည်းဟူမူ။) ဝိဘင်္ဂေပနာတိအာဒိ၊ တည်း။ နီလဝဏ္ဏယောဂတောနီလဝတ္ထု ဝိယာတိ၊ ကား။ နီလယောဂတော၊ ညိုသော အဆင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ အဝတ်သည်။ နီလံဝိယ၊ ညိုသကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယေန သမ္မသာဒနေန၊ အကြင်သမ္မသာဒနမည်သောသဒ္ဒါနှင့်။ ယောဂါ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ သည်။ သမ္မသာဒနံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုသမ္မသာဒနမည်သောသဒ္ဒါကို။ ဒဿိတေ၊ ဖွင့်ပြအပ်သည်ရှိသော်။ သမ္မသာဒနံ၊ ကြည်လင်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမာနဓိကရဏနိဒ္ဒေသေနေ၀၊ တူသော တည်ရာရှိသည်ကို ပြခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ တံယောဂါ၊ ထိုသမ္မသာဒနမည် သောသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဈာနေ၊ ၌။ တံသဒ္ဒပဝတ္တိ၊ ထိုသမ္မသာဒနသဒ္ဒါ၏ မဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိရောဓေ၊ အဋ္ဌကထာ၏ ဝိဘင်းပါဠိနှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ ယုတ္တော၊ သင့်ပေ၏။ ဧကောဒိဘာ၀ေ၊ ဧကောဒိဘာ၀ဿ။ (အဝိရောဓေ၊ သည်။) ကထံ (ယုတ္တော)၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ စောဒနာတည်း။ ဧကောဒိမိ၊ ဧကောဒိမည်သော သမာဓိကို။ ဒဿိတေ၊ ဝိဘင်းပါဠိ၌ ဖွင့်ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကောဒိဘာ၀ံ၊ ဧကောဒိမည်သော သမာဓိကို ပွါးစေတတ်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမာနာဓိကရဏနိဒ္ဒေသေနေ၀၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဈာနဿ၊ ၏။ ဧကောဒိဘုနတာ၊ ဧကောဒိမည်သော သမာဓိကို ပွါးစေသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အဝိရောဓေ၊ သည်။ ယုတ္တော၊ ၏။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဧကောဒိဘာ၀ဿိပဒံ၊ ဧကောဒိဘာ၀ံဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဒရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ဧကောဒိဿ၊ ဧကောဒိမည်သောသမာဓိကို။ နိဒ္ဒေသော။ ကို၊ ၀ါ၊ သည်။ ကာတဗ္ဗော၊ သင့်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်တန်ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိမိ၊ ၌။ ပ၀တ္တော၊ သော။ ဧကောဒိဘာ၀ သဒ္ဒေါ၊ ၀ေ၀၊ သည်သာလျှင်။ သမ္မသာဒနသဒ္ဒေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဈာနေ၊ ၌။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယုတ္တံ၊ ၏။ ဣမသ္မိဉ္စအတ္ထ ဝိကပ္ပေတိ၊ ကား။ စေတသော သမ္မသာဒယတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ္မိံ ပက္ခေ၊ ဤအနက်အဖို့၌။ စေတသောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဥပယောဂတ္ထေ၊ ဒုတိယာ၀ိဘတ်၏အနက်၌။ သာမိ၀စနံ၊ တည်း။ ပုရိမသ္မိန္တိ၊ ကား။ သမ္မသာဒန။ပ။သာဒနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တပက္ခေ၊ ၌။ စေတသောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ သမ္မန္နေ၊ ၌။ သာမိ၀စနံ၊ တည်း။

ယာ၀ ပရေ ဧကာဟံ တေ ကရောမီတိအာဒီသု၊ စသောစကားရပ်တို့၌။ သေဋ္ဌော၀ိ၊ အမြတ်ကိုလည်း။ လောကေ၊ ၌။ ဧကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧကော၊ တကိုယ်တည်း။ အဒုတိယော၊ အဖော်မရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဤတွင် သာဓကတရပ်ဖြစ်သည်။) ဧကာကီဘိ၊ အဖော်ကင်းကုန်သော၊ ၀ါ၊ တကိုယ်ချင်းဖြစ်ကုန်သော။ ခုဒ္ဒကေဟိ၊ ငယ်သော သတ္တ၀ါတို့သည်။ ဇိတံ၊ အောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အသဟာယတ္ထောပိ၊ အဖော်ကင်းသော အနက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧကသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကောအသဟာယော ဟုတ္ဝာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဒ္ဒါဒယောပိ၊ သဒ္ဒါအစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ သမ္မယုတ္တ ဧမ္မာနံ၊ တို့အား။ သာဓာရဏာတောစ၊ ဆက်တဲ့သောအားဖြင့်ရင်း။ အသာဓာရဏာတော စ၊ ရင်း။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန် သည်။ ကာမံဟောန္တိယေ၀၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ သမာဓိ၊ သည်။ ဈာနက္ခဏေ၊ ၌။ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ အ၀ိက္ခေ ပလက္ခဏေ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘော၌။ ဣန္ဒ္ရိယကရဏေန၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ် အစိုးရခြင်း သဘောကို ပြုသဖြင့်။ သာတိသယံ၊ တကွ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သမ္မယုတ္တဓမ္မေ။ပ။ အဓိ၀စနန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

သမ္မသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာ၀ဿိ၊ ဟူသော။ ဝိသေသနဒ္ဒယံ၊ ဝိသေသနပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းကို။ (ဂဟိတံ–၌စပ်) ဈာနဿ၊ ဒုတိယဈာန်၏။ အတိသယ၀စနိစ္ဆာ၀သေန၊ လွန်ကဲသောဂုဏ်ကို ဆိုလိုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ် ဆိုအပ်၏။ သွာယမတိသယော၊ ထိုလွန်ကဲသောဂုဏ်ကို။ ဣမသ္မိံ ဈာနေ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ လဗ္ဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ပဌမဈာနေ၊ ၌။ နဲ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ နနု စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာရမ္ဘဏေ၊ ၌။ အာဟနနပရိယာဟနနဝသေန စ၊ ရှေးဦးစွာ ခေါက်ခြင်း ထက်ဝန်းကျင် လှည့်လည်၍ ခေါက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ အနုမဇ္ဇနအနုယောဇနဝသေနစ၊ အဖန်ဖန်သုံးသပ်ခြင်း သမ္မယုတ်တရားတို့ကို။ အာရုံ၌ မပြတ်ယှဉ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပ၀တ္တမာနာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဝိတက် ဝိစာရတရားတို့သည်။ နိ၀ရဏပ္ပဟာနေန၊ နိ၀ရဏကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ [၁၈၃] ကိလေသ ကာလုသိယာ ပဂမေ၊ ကိလေသာဟူသော နောက်ကျူသည်၏ အဖြစ်ကင်းခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သမ္မယုတ္တာနံ၊ တို့၏၊ ၀ါ၊ တို့အား။ ကဠိ၊ တစုံတခုသော၊ ၀ါ၊ အနည်းငယ်သော။ ခေါဘံ၊ ချောက်ချားခြင်းကို။ ကရောန္တ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသမ္မယုတ်တရားတို့သည်။ သန္ဓိသိန္ဓာ စ၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်ကုန်သည်လည်း။ နဲ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန နဲ သုပ္ပသန္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခုဒ္ဒိကာ၊ ငယ်ကုန်သော။ ဥမိယော၊ လှိုင်းတို့သည်။ ဝိစိယော၊ မည်ကုန်၏။ မဟတိယော၊ ကြီးကုန်သော။ (ဥမိယော၊ တို့သည်။) တရင်္ဂါ၊ ကုန်၏။ ဣန္ဒြိယ သမတ္တေ စ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဝီရိယသမတာယ စ၊ ဝီရိယ၏ မယုတ်မလွန် ညီမျှသည်၏အဖြစ်သည် ရင်း။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ တေနေ၀ ခေါဘေန စ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ချောက်ချားခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်ရင်း။ သမ္မသာဒါဘာ၀ေန စ၊ ကြည်လင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့် ရင်း။ ဗဟလေ၊ ထူထဲပြစ်ချဲသော။ ဧလေ၊ ရေ၌။ မစ္ဆောဝိယ၊ ငါးကဲ့သို့။ သမာဓိပိ၊ သည်လည်း။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ နဲ ပါကဋော၊

မထင်ရှားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယထာဝုတ္တေကျွောဘော ဧဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ချောက်ချားခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ပလိဗောဓော၊ မည်၏။ ဧဝံ ဝုတ္တေနာတိ၊ ကား။ ယသာ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မသာဒနန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ယသာ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ ဝသေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ကောဒိဘာဝန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဗျာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာသံ ဧဝ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့် ကေဂ္ဂတာတို့၏သာလျှင်။ (ပဝတ္တိအာကာရသမ္ပတ္တိစပ်) သဒ္ဒဟနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိ အာကာရသ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ၏။ ဝိသေသဝိဘာဝနာဝသေန၊ အထူးကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ တေန ဝိဘင်ပါဠေန၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်နှင့်။ သမ္မသာဒနယောဂတောပေ။ ဗျာနံ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ သော။ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နဝိရုဗ္ဗတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အဝိရောဓော၊ ပါဠိတော်နှင့်အဋ္ဌ ကထာ၏ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တော ဧဝ၊ တည်း။

၈၁။ သန္တာတိ၊ ကား။ သမ်၊ ငြိမ်းခြင်းသို့။ နိရောမ်၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ သမိတာယိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ သမ်၊ ငြိမ်းခြင်းသို့။ ဂမိတာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ နိရောဓိတာ၊ ချုပ်စေအပ်ကုန်၏။ ဝူပသန္တာတိ၊ ကား။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ငြိမ်းစေပြီးသောကြောင့်ပင်လျှင်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပသန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ အတ္ထင်္ဂတာတိ၊ ကား။ အတ္ထံ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ၏။ အဗ္ဘတ္ထင်္ဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဥပသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဒ၊ ကို။ ဝမ္ဘေတ္တာ၊ စေ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပိတာတိ၊ ကား။ ဝိနာသံ၊ သို့။ ဂမိ တာ၊ ကုန်၏။ သောသိတာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိသခ်ါ တသ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ။ သန္တာ နသ၊ အစဉ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မရှိသောအားဖြင့်။ သောသံ၊ ခြောက်ခြင်းသို့။ သုက္ခဘာဝံ၊ ခြောက်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဣတာ၊ ရောက်ကုန် ၏။ ဗျန္ဇိကတာတိ၊ ကား။ ဝိဂတန္တကတာ၊ ကင်းသောအစွန်းဆုံးရှိသည်ကို ပြုအပ်ကုန်၏။

အယမတ္ထောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းတည်း။ စောဒကေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သမ္ဗဇ္ဈိန္ဓိတ္တာ၊ ၍။ ပရိဟရိတုံ၊ ရှောင်လွဲဖြေရှင်းခြင်းငါ။ ဧဝမေတံ သိဒ္ဓေါ၊ ယမတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ နဝ ပနေတန္တိ အာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တေန္တိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာတိ၊ ဟူသော။ ဧတေ ဝစနံ၊ သည်။ တဒတ္ထဒီပကန္တိ၊ ကား။ ဝိတက္ကေ။ပ။သခ်ါတသ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ မရှိခြင်းမျှဟုဆိုအပ်သော။ တသ အတ္ထသ၊ ကို။ ဒီပကံ၊ ပြတတ်သည်။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယေ။ပ။ ဒီပကေန စ၊ ဒုတိယစျာန်စသည်ကို ရခြင်း၏အကြောင်းကို ပြတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ (ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနေနေဝ၌စပ်) အဗ္ဗတ္ထသမ္ဘသာဒနတာယ စ၊ မိမိသန္ဓာန်၌ ကြည်လင်စေတတ်သည်၏အဖြစ်၏ငင်း။ စေတသော။ပ။ တာယ စ၊ စိတ်၏ ဧကောဒိ မည်သော သမာဓိကို ပွါးစေတတ်သည်၏အဖြစ်၏ငင်း။ ဟေတု ဒီပကေနစ၊ အကြောင်းကို ပြတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဝိတက္ကေ။ပ။ ဒီပကေန စ၊ ဝိတက်မရှိသည်၏အဖြစ် ဝိစာရမရှိသည်၏အဖြစ်၏ အကြောင်းကို ပြတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိတက္ကေ။ပ။ ဝစနေနေဝ၊ ဝူပသမဟူသော စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝေါ၊ ရတို့၏ မရှိခြင်းကို။ ဒီပိတော၊ ပြီး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ကတေန၊ ပြုအပ်ဆိုအပ်သော။ အဝိတက္ကေ။ပ။ ဝစနေန၊ ဝိတက်မရှိ ဝိစာရမရှိဟူသော၊ ဝါ၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံဟူသောစကားဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့ နည်း၊ ဝါ၊ အကျိုးမရှိပြီမဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကားစောဒနာတည်း။ နဝ၊ အကျိုးမရှိသည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အဒီပိတတ္တာ၊ ပြအပ်ပြီးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝိတက္ကေ။ပ။ ဝစနေန၊ ဝိစာရတို့ကို ငြိမ်းစေသည်ဟူသော စကားဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝိတက္ကဝိစာရေသု၊ တို့၌။ တဏှာပဗ္ဗဟာနံ၊ တဏှာကို ပယ်ခြင်းသည်။ ဧတေသံ၊ ဤဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ ဝူပသမနံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းမည်၏။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ထင်။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။ ယေ၊ အကြင်မဂ်ဖိုလ်တို့သည်။ တဏှာ ပ္ပဟာနံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသုမဂ္ဂေသု စ၊ တို့၌ဌင်း။ ပဟီနတဏှာသု၊ ပယ်အပ်ပြီးသော တဏှာရှိကုန်သော။ တေသု ဖလေသု စ၊ တို့၌ဌင်း။ သခ်ါရ ပ္ပဝတ္တိ၊ သခ်ါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ဧဝ၊ ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။ [၁၈၄] ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဣဟပေါ၊ ဤအရာ၌ လည်း။ ဝိက္ခမ္ဘိတာ။ပ။ တဏှာသ၊ ပယ်ခွါအပ်ပြီးသော ဝိတက်ဝိစာရတို့၌ တဏှာရှိသော။ ဒုတိယဈာနသ၊ ၏။ ဝိတက္ကေ။ပ။ ယောဂေါ၊ ရတို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို။ ပုရိမေန၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာဟူသော ရှေးပုဒ်ဖြင့်။ နိဝါရိတော၊ မြစ်အပ်သည်။ နသိယာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိဝါရဏတ္ထံ စ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို မြစ်ခြင်းအကျိုးငါငင်း။ အာဝဇ္ဇိ တုကာမတာ ဒီအတိတ္တမောဝ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းငါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ် စသည်ကို ကျော်လွန်ခြင်းသည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုဝိတက် ဝိစာရတို့ကို။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းစေခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထဥ္စ၊ ငါငင်း။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ခုကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဌမမ္ပိတိ၊ ကား။ ပဌမံ ဈာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဒုတိယံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငါ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ နဝ တထာ ဣမသ ဝိတက္ကဝိစာရာတိ၊ ကား။ ပဌမဈာနသ၊ ၏။ ဥပစာရကွဏော၊ ၌။ နိဝရဏာ နိ၊ တို့ကို။ ပဟီ ယန္တိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣမသ ဒုတိယဈာနသ၊ ၏။ ဥပစာရကွဏော၊ ၌။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့ကို။ နဝ ပဟီယန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အသံကိလိဋ္ဌသဘာဝတ္တာ စ၊ ညစ်နွမ်းစေအပ် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သောသဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ ဥပစာရဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ တေ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ ပဟာတုံ၊ ငါ။ အသမတ္ထဘာဝတော စ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ဌင်းတည်း။ တာယ၊ ထိုဥပစာရဘာဝနာဖြင့်။ တေသု၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့၌။ တဏှာ၊ ကို။ ယဒိပိပဟီယတိ။ အပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ နဝ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။

တတ္ထ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့၌။ သဝိသေသံ၊ တက္ခ။ တဏှာပ္ပဟာနံ၊ တဏှာကိုပယ်ခြင်းသည်။ အပ္ပနာယ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာက္ခဏေယေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဟာနဂ််တာပိ၊ ပယ်အပ်သော အဂ်ါ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ အတိသယပ္ပဟာနဝသေ နေဝ၊ အလွန်အကဲ ပယ်တတ်သော အပ္ပနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကိ'ယထာ၊ ကား။) နီဝရဏာနံ၊ တို့၏။ (ပဟာနဂ််တာတွင် တာ၌ စပ်။) ပဌမဈာနသေ၊ ၏။ ပဟာနဂ််တာ၊ ကို။ အတိသယပ္ပဟာနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ ဈာနံ၊ သည်။ တိဝဂ််မေဝ၊ အဂ်ါသုံးပါးရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တန္တိ၊ ကား။ ဝိဘဂေ်၊ ၌။ ဝစနံ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ရထသေ၊ ၏။ ပဏ္ဏာကမ္မလံ ဝိယ၊ ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသော သက္ကလပ်ကဲ့သို့။ သမ္ဘသာဒေါ၊ ကြည်လင်စေသော သဒ္ဓါသည်။ ဈာနသေ၊ ၏။ ပရိကွာရော၊ အကာ အရံပေတည်း။ ဈာနဂ််၊ သည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပရိကွာရံဈာနံ ဒသေတုန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တတိယဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂။ ဥပ္ပိလာဝိတန္တိ၊ တဟူသော။ အယံ၊ ဤသဘောသည်။ ပရိဂ္ဂဟေသု၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ဝတ္ထုပ္ပစ္စည်းတို့၌။ အပရိ စ္စတ္ထာပေမသေ၊ မစွန့်အပ်သော ခင်မင်တွယ်တာခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ခင်မင်တွယ်တာခြင်းကို မစွန့်လွှတ်ရသေးသော။ အနာဒီနဝဒဿီ နော၊ အပြစ်ကိုမြင်လေ့မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဏှာသဟဂတာယ၊ တဏှာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ပီတိယာ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်ပုံခြင်းအရာသည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ဣဒ ပန၊ ဤဈာနကထာ၌မူကား။ ဒုတိယဈာနပီတိ၊ ဒုတိယ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ပီတိကို။ (ကာမံ) အဓိပ္ပေတာ၊ အကယ်၍ကား အလိုရှိအပ်ပေ၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဥပ္ပိလာဝိတသည် တဏှာ သဟဂတပီတိ၏ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာဖြစ်၍ ဤ၌ ဒုတိယဈာန်ပီတိကို အလိုရှိအပ်ငြားသော်လည်း။ ပီတိယံ၊ ၌။ သဗ္ဗသော၊ အချင်း ခပ်သိမ်း။ အဝိရတ္တံ၊ တပ်မက်ခြင်းမကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ သာပိ၊ ထိုတဏှာသဟဂုတ်ပီတိသည်လည်း။ အနုဗဇ္ဇေယျ၊ အစဉ်လိုက် လေရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ (ဥပ္ပိလာဝိတံ–ဟု) ဟောအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပ္ပိလာဝိတံ ဝိယ၊ လောက်လက်ပေါ်ခြင်း သဘောနှင့်တူ၏၊ ဝါ၊ တမျိုးတမည်ဖြစ်လျက် စိတ်၏တက်ကြွခြင်း သဘောနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပိလာဝိတံ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ တဏှာသဟဂုတ်ပီတိနှင့်တူသောကြောင့် ဥပ္ပိလာဝိတဟု ဆိုသင့်သည် မှန်ပေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဥပ္ပိလာဝိတံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၃။ ဝိရဇ္ဇန်၊ တပ်မက်ကင်းခြင်း၊ ဝါ၊ မတပ်မက်ခြင်း။ ဝိရောဂေါ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်း၊ ဝါ၊ မတပ်မက်ခြင်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဝိရဇ္ဇန်၊ ထိုတပ်မက်ကင်းခြင်း မတပ်မက်ကင်းခြင်းသည်။ နိဗ္ဗိဇ္ဇနမုခေန၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဟီဠနံ ဝါ၊ ရှုတ်ချခြင်းသည်သော်၎င်း။ တပ္ပဋိဘဂ္ဂရာဂပ္ပဟာနံ ဝါ၊ ထိုပီတိနှင့်စပ်သော တပ်မက်မှု ရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်သော်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဝုတ္တ။ပ။ သမတိက္ကမော ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယာတိ၊ ကား။ ယဒေ တတ္ထ ပီတိဂတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ သော။ ။သမုစ္စယော၊ ပေါင်းဆည်းခြင်းသည်။ သမ္ပိဏ္ဏနံ၊ မည်၏။

မဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ ဥပါယော၊ အကြောင်းဥပါယ်တည်း။ တဒဓိဂမာယာတိ၊ ကား။ တတိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ၊ တတိယ မဂ်ကို ရခြင်း၄ါ။

၈၄။ ဥပပတ္တိတောတိ၊ ကား။ သမဝါဟိတဘာဝေန၊ အညီအမျှဆောင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အညီအမျှဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပတိရူပတော၊ သင့်လျော်သောအားဖြင့်။ ဈာနပေက္ခာပိ၊ သည်လည်း။ သမဝါဟိတမေဝ၊ အညီအမျှဆောင်ခြင်း (ဖြစ်ခြင်း)ကိုသာလျှင်။ အန္တောနီတ၊ အတွင်း၌ဆောင်သည်ကို၊ ဝါ၊ အတွင်းဝင်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၏။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ ပသဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၁၈၅] ဝိသဒါယာတိ၊ ကား။ သံကိလေသဝိဂမေန၊ ညစ်ညူးကြောင်း တရားကင်းသဖြင့်။ ပရိဗျတ္တာယ၊ ထင်ရှားသော၊ ဝါ၊ သန့်ရှင်းပေါ်လွင်သော။ ဝိပုလာယာတိ၊ ကား။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွ၊ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ။ မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ မဟာဂုဏ်အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ မဟတိယာ၊ ကြီးမားသော။ ထာမဂတာယာတိ၊ ကား။ ပီတိဝိဂမေန၊ ပီတိကင်းသဖြင့်။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တာယ၊ မြဲမြဲခိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။

ပရိသုဒ္ဓပကတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော ပင်ကိုရင်းသဘောဟူသည်။ ခီဏာသဝပကတိ၊ ရဟန္တာတို့၏ ပင်ကိုယ်ရင်း ပကတိ သဘောတည်း။ နိက္ကိလေသတာ၊ ကိလေသာကင်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ ။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ကမ္မဿ ကတာဒဿန ဟေတုကော၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ရှုမြင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ သမဘာဝ ဒဿနာကာရော၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ရှုသော အခြင်းအရာဟူသော။ မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ အလယ်အလတ် သဘောရှိသော အခြင်းအရာသည်။ ဗြဟ္မဝိဟာ ရုပေက္ခာ၊ မည်၏။

သဟဇာတမ္မောနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ သမ္ပဗ္ဗဝတ္တိယာ၊ အညီအမျှ ဖြစ်သော အားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ဝိထိပဋိပန္နာယ၊ လမ်းမှန်သို့ သွားလတ်သော်၊ ဝါ၊ လမ်းမှန်အတိုင်း သွားလတ်သော်။ အလီနာ နုဒ္ဓတာနိရသာဒတာယ၊ မတွန့်ဆုတ် မပျံ့လွင့် သာယာဖွယ်မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟမသွဟ်သနေသု၊ ချီးမြှောက်ခြင်း နှိပ်ခြင်း ရွှင်စေခြင်းတို့၌။ ဗျာပါရာဘာဝတော၊ ကြောင့်ကြမှု မရှိသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြဖွယ် မရှိသော ကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တဧမေသု၊ တို့၌။ မဗ္ဗေတ္တာကာရဘူတာ၊ အလယ်အလတ် သဘောရှိသော အခြင်းအရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (ဥပေက္ခာ၊ သည်။) ဗောဇ္ဈင်ပေက္ခာ၊ မည်၏။

ဥပေက္ခာနိမိတ္တန္တိ ဇော်ဌ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ လီနုဒ္ဓစ္စပက္ခပါတရဟိတံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းအဖို့ ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့၌ ကျခြင်း ကင်းသော။ မဗ္ဗေတ္တံ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုအလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဝီရိယုပေက္ခာသည်ပင်လျှင်။ တံအာကာရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တေတဗ္ဗသ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ တာဒိသသ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဝီရိယသ၊ နောက်ဝီရိယ၏။ နိမိတ္တဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သမ္ပ ဝတ္တိကာလေ၊ ၌။ ဥပေက္ခိယတိ၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ ဝီရိယမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဥပေက္ခာ၊ တည်း။ ဝီရိယုပေက္ခာ၊ ဝီရိယသည်ပင်လျှင် ဥပေက္ခာ။

ပဌမံဈာနံ၊ ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ နီဝရဏေ၊ တို့ကို။ပ။နေဝသညာနာသညာ ယတန သမာပတ္တိ၊ ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ၎။ အာကိဉ္စညာယတနသည်၊ ကို။ ပဋိသင်္ခါ သန္တိဋ္ဌနာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သော။ ပညာ၊ သည်။ သင်္ခါရပေက္ခာသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ ဣမာ အဋ္ဌ၊ တို့သည်။ သမာဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ၎။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်စဉ်ကို။ နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရတနိမိတ် ကို။ အာယူဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂတိ၊ လားရာကို။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဓနှာတို့၏ဖြစ် ခြင်းကို။ ဥပပတ္တိ ၊ ဝိပါက်၏ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇာတိ ၊ ကို။ ဇရံ၊ ကို။ ဗျာဓိ၊ ကို။ သောကံ၊ ကို။ ပရိဒေဝံ၊ ကို။ ဥပါယာသံ၊ ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းကို။ (ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ–တွင်စပ်။) သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိတ္ထာယ၊ ၎။ ဥပ္ပါဒံ၊ ကို။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ပ။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ပ။အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ၎။ ဥပ္ပါဒံ။ကို။ပ။ ဥပါယာသံ၊ ကို။ပ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိတ္ထာယ၊ ၎။ သုညတ္တဝိဟာရသမာပတ္တိတ္ထာယ၊ ၎။ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တိတ္ထာယ၊ ၎။ (ဤနောက်ဆုံး နှစ်ပိုဒ်ဖြင့် ဖိလ်လေးပါးနှင့်ဆိုင်သော သုညတ အနိမိတ္တသမာပတ်ကို ဆိုသည်။ ရှေးဖလသမာပတ် လေးပိုဒ်ဖြင့် အပွဏိဟိတ ဖလသမာပတ်လေးပါးကို ဆိုသည်။) ဥပ္ပါဒံ၊ ကို။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ အာယူဟနံ၊ ကို။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ (ဂတိ ၊ မှ ဥပါယာသံ–တိုင်အောင်ပိုနေသည်၊ ထိုပုဒ်များ ဖလသမာပတ်ဝါရတို့၌ မရှိကြောင်း ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် အဋ္ဌကထာ၌ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။) ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ၊ သော။ ပညာ၊ သည်။ သင်္ခါ ရုပေက္ခာသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣမာဒသ၊ တို့သည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤသင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်တို့တွင်။ ပဌမဈာနာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနိ၊ ကုန်သော။ နီဝရဏာဝိတက္ကဝိစာရာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပဋိသင်္ခါယ၊ ၍။ သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ဥပပရိက္ခိတ္တာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍။ သန္ဠိဋ္ဌာနဝသေန၊ ဆုံးဖြတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ တိဋ္ဌမာနာ၊ တည်သော။ နီဝရဏာဒိပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ၊ နီဝရဏကို ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာ တည်သော ပညာသည်ဧင်း။ (ဥပေက္ခာ ၌စပ်။) ဒိဋ္ဌာဒီနဝတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဥပ္ပါဒစသည်တို့ကို။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ဥပ္ပါဒနေ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌။ အဗ္ဗျာပေက္ခန္တီ၊ သော။ ဝိပဿနာပညာ၊ သည်ဧင်း။ (ဥပေက္ခာ၌ စပ်) ဂဟဏေ၊ ၌။ မဗ္ဗေတ္တဘူတာ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။

[၁၈၆] တတ္ထ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌။ ဥပ္ပါဒန္တိ၊ ဒဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပုရိမကမ္မပစ္စယာ၊ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့သော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဣဒ၊ ဤဘဝ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြင့်။ တထာ ဥပ္ပန္နဿ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသောခန္ဓာ၏။ ပဝတ္တိ၊ မပြတ်ဆက်၍ဖြစ်ခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။) နိမိတ္တန္တိ၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဘာဝေန၊ အတည်ဒြပ်ရှိသကဲ့သို့သော ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တေဘူမကသင်္ခါရဂတံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော သင်္ခါရ တရားအပေါင်းကို။ ။အာယူဟနန္တိ၊ ဖြင့်။ အာယတိ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဟေတုဘူတံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ပဋိသန္ဓိန္တိ၊ ဖြင့်။ အာယတိ၊ နောင်ဘဝ၌။ ဥပ္ပတ္တိ ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဂတိန္တိ၊ ဖြင့်။ ယာယ ဂတိယာ၊ ၏။ သာ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တံ၊ ထိုဂတိကို။) နိဗ္ဗတ္တိန္တိ၊ ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပပတ္တိန္တိ၊ ဖြင့်။ သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ဥပပန္နဿာတိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်သည်ဟု။ ဝုတ္တဝိပါကပ္ပဝတ္တိ ၊ ဟောအပ်သော ဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇာတိန္တိ၊ ဖြင့်။ ဇရာဒီနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ သော။ ဘဝပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ ၊ နောင်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဇရာဗျာဓိမရဏာဒယော၊ တို့သည်။ ပါကဋာ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤ ဥပ္ပါဒစသည်တို့တွင်။ ဥပ္ပါဒါဒယော၊ ကုန်သော။ ပဠေဝ၊ ငါးပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရပေက္ခာ ဉာဏသ၊ ၏။ ဝိသယဝသေန၊ ဖြစ်ရာအာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသော ဆယ်ပုဒ် တို့ကို။ တေသံ၊ ထိုငါးပုဒ်တို့၏။ ဝေဝစနဝသေန၊ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်သည်။ ဥပ္ပါဒသ ဧဝ၊ ၏ဝင်း။ ပဋိသန္ဓိယာ စ၊ ၏ဝင်း။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဂတိ ဥပပတ္တိ စာတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ သည်။ (ဤ၌ စ–သဒ္ဒါပိုဟန်ရှိ၏) ပဝတ္တသ၊ ၏။ (ဝေဝစနံ၊ တည်း။) ဇရာဒယော၊ တို့သည်။ နိမိတ္တသ၊

၏။ (ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပ္ပဏိ ဟိတဝိမောက္ခဝေန၊ ၏အစွမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တိဟေတု ဘူတာ၊ မဂ််လေးပါးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ စတသော၊ လေးပါးသော သစ်ါရုပေကွာတို့ဌင်း။ တထာ၊ တူ။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ လေးပါးသော ဖလသမာပတ်၏။ (ဟေတုဘူတာ၊ ကုန်သော။) စတသော၊ တို့ဌင်း။ သုညတဝိဟာရ အနိမိတ္တဝိဟာရဝေန၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသော သစ်ါရုပေကွာတို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ သစ်ါရုပေကွာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ယာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာပညာ၊ သည်။ ယဒတ္ထိတိ၊ ကား။ ယံ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယံ၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ယံ ဘူတန္တိ၊ ကား။ ယံ ခန္ဓပဋိကံ၊ သည်၊ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတံ၊ ဘူတ မည်၏။ တံပဇောတိတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိစ္စသညာဒယော၊ တို့ကို။ ပဇောဇေတော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပယ်လျက်။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဒိဋ္ဌာဒီနဝတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒ ရာဂပ္ပဟာနေန၊ ထို ခန္ဓာငါးပါးနှင့်စပ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်သောအားဖြင့်။ ပဇောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ကျင့်လတ်သော။ အာယ တိ၊ ၌။ အာဒါနံ စွဲလမ်းခြင်းယူခြင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကျင့်ခြင်း ဖြင့်။ ပဇောတိ၊ ၏။ တထာ ဘူတော စ၊ ထိုသို့ဖြစ်သောသူသည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး၌။ ဥပေက္ခံ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ ဝိစိန နေတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မသနေပိ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌သော်လည်း။

သမ္မယုတ္တမ္မောနံ၊ တို့၏။ သမ္ပယုတ္တိဟေတုယာယ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမဝါ ဟိတ ဘူတာ၊ အညီအညွတ်ဆောင်တတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိဝရဏဝိတက္ကဝိစာရာဒိသဗ္ဗပစ္စနီကေဟိ၊ နိဝရဏဝိတက်ဝိစာရ အစရှိသော အလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗပစ္စနီကပရိသုဒ္ဓါ၊ အလုံးစုံ သော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့၏။ ဝူပသန္တတ္တာ၊ ငြိမ်းပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စနီကဝူပသမနေပိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်း၌လည်း။ အဗျာပါရ ဘူတာ၊ ဗျာပါရကင်းသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဗျာပါရဘာဝေန၊ ဗျာပါရမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဝါ၊ တနည်း။ အဗျာပါရတံ၊ ဗျာပါရကင်း သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ရောက်သော။

အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ ဧကော၊ တူသည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ အယံ ဘေဒေါ၊ ဤခြောက်ပါးသော ဥပေက္ခာအပြားသည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တေန တေနာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ယတ္ထာ၊ ကြောင့်။ သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ အဘေဒေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယေဟိ ပစ္စယဝိသေသေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဣမာသံ၊ ဤဥပေက္ခာတို့၏။ သွာယံ အဝတ္ထာဘေဒေါ၊ ထိုအခိုက်အတန့်အားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုအကြောင်းထူးတို့၏။ ဧကဗ္ဗေ၊ တပေါင်းတည်း။ အပ္ပဝတ္တိယော၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုခြောက်ပါးသော ဥပေက္ခာတို့၏။ အဘေဒေါ၊ မကွဲပြားခြင်းသည်။ နု(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဧကဗ္ဗေ၊ တပေါင်းတည်း။ ပဝတ္တိ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်မူလည်း။ နု၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယတ္ထ ဆဠုဂ်ေပေက္ခာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

[၁၈၇] ဧကိဘာဝေါတိ၊ ကား။ ဧကတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်တည်း၊ ဝါ၊ တမျိုးတည်း၏ အဖြစ်တည်း။ မဗ္ဗတ္တဘာဝ သာမညော၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်တူခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိသယ ဘေဒေန၊ ဖြစ်ရာဝိသယ အကွဲအပြားအားဖြင့်။ အသ၊ ထိုဥပေက္ခာ၏။ ဘေဒေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယမတ္ထ၊ အကြင် အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကိစ္စဝေန ဒွိဓာ ဘိန္နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယထာဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အယံ၊ ဤလျစ်လျူရှုခြင်း သဘောသည်။ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်းဝိပဿနုပေက္ခာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ယဒတ္ထိယံ ဘူတံ၊ တံပဇောတိ၊ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓပဋိကံ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းတည်း။ တံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ မုဋ္ဌိ တုကမျတာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဇောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌသောဝတ္ထိကတ္တာယသ၊ မြင်အပ်ပြီးသော လည်ရေးသုံးဆင့်ရှိသော မြွေ၏။ သပ္ပလက္ခဏဝိစိနနေ ဝိယ၊ မြွေ၏လက္ခဏာကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌ကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌလက္ခဏတ္တာယသ၊ မြင်အပ်ပြီးသော လက္ခဏာ သုံးပါးရှိသော။ ဘူတသ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏။ သစ်ါရလက္ခဏဝိစိနနေ၊ သစ်ါရလက္ခဏာကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ သစ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏသ၊ အနိစ္စ စသော လက္ခဏာ၏။ သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသစ်ါရတို့ကို။ ဝိစိနနေ၊ ၌။ မဗ္ဗတ္တဘူတာယ၊ အလယ် အလတ်သဘောဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနုပေက္ခာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒီနဝါနံ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသစ်ါရတို့ကို။ ဂဟဏေပိ၊ စွဲယူခြင်း၌လည်း။ အဗ္ဗျာပေက္ခနာ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဗ္ဗျာသယသ၊ ၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဝိသစ်ါရ နိန္ဒတ္တာ၊ သစ်ါရ ကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အနာဘောဂရသာတိ၊ ကား။ ပဏီတသုခေပိ၊ မွန်မြတ်သော ချမ်းသာဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုတတိယစျာန် သုခ၌။ အဝနတိပဋိပက္ခကိစ္စံ၊ ညွတ်ကိုင်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကိစ္စရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဗျာပါရပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ၊ ကား။ သုခပါရ မိပ္ပတ္တိယံ၊ သုခ၏ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ တသ္မိံ သုခေ၊ ထိုတတိယစျာန်သုခ၌။ အဗျာဝဋ္ဌာ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္မယုတ္တာနံ၊ တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယ စျာန်သုခ၌။ အဗျာပါရံ၊ ကြောင့်ကြမရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြကင်းခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သမ္မယုတ္တာမမ္မာနံ၊ တို့၏။ ခေါဘံ စ၊ ချောက်ချားခြင်းကိုငင်း။ ဥပ္ပိလိဝဋ္ဋံ၊ တက်ကြွ ပေါ်လွင်ခြင်းကိုငင်း။ အာဝဟန္တေ ဟိ၊ ဆောင်တတ်ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီဟိ၊ တို့သည်။ အဘိဘူတတ္တာ၊ လွှမ်းမိုး အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန်တို့၌။ တတြမဇ္ဈတ္တတာယ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အပရိဗျတ္တံ၊ မထင်ရှားခဲ့။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဝိတက် အစရှိသော တရားတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤတတိယစျာန်၌။ ပရိဗျတ္တံ၊ ထင်ရှား၏။

ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရိတီတိ ဧတသ၊ ဤပါဠိ၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း၊ ဝါသော။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၈၅။ သရတီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သတောတိ ပဒသ၊ ပုဒ်၏။ ကတ္တုသာဓနေတံ၊ ၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ဗဇာနာတီတိ၊ ကား။ သမ္ဗဒေဝ၊ သာလျှင်။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်၏။ ဧတိသာ၊ ဤသတိ၏၊ ဝါ၊ အား။ သရဏံ စိန္တနံ၊ အောက်မေ့ကြံစည်ခြင်းဟူသော။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အာရုံ၌ကပ်၍ တည်ခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သရဏလက္ခဏာ၊ မည်၏။ သမ္ဗျသနပဋိပက္ခော၊ မေ့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အသမ္ဗျသနံ၊ မည်၏။ ဧတိ သာ၊ ဤသတိ၏၊ ဝါ၊ အား။ တံ၊ ထိုမမေ့ခြင်းဟူသော။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမ္ဗျသနရသာ၊ မည်၏။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရက္ခာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တတော၊ ထိုကိလေသာ တို့မှ။ အာရက္ခံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ အသမ္ဗျယုနံ၊ မတွေ့ခြင်းဟူသော။ သမ္ဗဒေဝ၊ သာလျှင်။ ပဇာနနံ၊ အပြားအားဖြင့်သိခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ဗောဟပဋိပက္ခော၊ တွေ့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အသမ္ဗောဟော။ မည်၏။ ကိစ္စသ။ ကို။ ပါရဂမနံ၊ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်စေခြင်း ပြီးဆုံးစေခြင်းသည်။ တီရဏံ၊ မည်၏။ ဝီမံသာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပဝိစယော၊ မည်၏။

ဥပစာရဇ္ဈာနာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ ထောက်ဆ၍။ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ သုခုမာနေဝ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သည်သာလျှင်။ ကာမံ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣမံ ဥပရိစျာနံ၊ ဤအထက်ဖြစ်သော တတိယဇ္ဈာန်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ သြဠာရိကတ္တာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာစသြဠာရိကတာ၊ ထိုရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝိတက္ကာဒိထူ လဂ်ံ တာယ၊ ဝိတက်စသော ကြမ်းတမ်းသော အင်္ဂါရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဟူ၍။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဗဟု စေတသိက တာယ၊ များသောစေတသိက် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤသို့လည်း။ [၁၈၈] ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်သေး၏။ တတ္ထ စျာနေသု၊ ထိုပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန်တို့၌။ (စိတ္တသ၊ ၏။) ဂတိ၊ သွားခြင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ သုခါ၊ ချမ်းသာ လွယ်ကူ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဓ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန်တို့၌။ သတိသမ္ဗဇေ ကိစ္စံ၊ သည်။ အဗျတ္တံ၊ မထင်ရှားခဲ့။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဣဒံနာမ ဒုက္ခရံ၊ ဤမည်သော ခဲယဉ်းသောအမှုကို။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗသ၊ ဆိုဖွယ်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သြဠာရိကဂ်ံပဟာနေန၊ သဖြင့်။ သုခုမတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့သော။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ ဒုတိယဇ္ဈာ နေပိ၊ ၌လည်း။ ကာမံ သမ္ဘဝတိ၊ ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ အဝိပ္ပယောဂီဘာဝေန၊ မကွေမကွာ ယှဉ်လေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္တမာနေသု၊ ကုန်သော။ ပီတိသုခေသု၊ ပီတိသုခ တို့တွင်။ ပီတိသခ်ါ တဿ၊ သော။ သြဠာရိကဂ်ံသ၊ ကို။ ပဟာနေန၊ ဖြင့်။ သုခုမတာယ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤတတိယစျာန်၌။ သာတိသယော၊ တကွသော။ သတိသမ္ဗဇေဗျာပါရော၊ သတိသမ္ဗဇ၏ ဗျာပါရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝတ္တံ၊ ၏။ ပုနဒေ ပီတိ ဥပဂစ္ဆေယျ တိ၊ ကား။ စျာနံ၊ သည်။ ဟာနဘာဂိယံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဖို့ရှိသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဒုတိယဇ္ဈာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သမ္ဗဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣဓ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပီတိသမ္ဗယုတ္တမေဝ သိယာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ အတိမဓုရံ သုခန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ တတိယဇ္ဈာနသုခံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ အသ၊ ထိုတတိယစျာန်သုခ၏။ အတိမဓုရတာ စ၊ အလွန်ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သည်၏အဖြစ် ကိုလည်း။ ပဟာသောဒဂ္ဃသဘာဝါယ၊ အလွန်ရွှင်လန်းခြင်း တက်ကြွခြင်း သဘောရှိသော။ ပီတိယာ၊ ၏။ အဘာဝေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ သတော သမ္ဗဇာနောတိ၊ ဟူသော။ ပဒဒွ ယံ၊ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။

တသ္မာ ဧတမတ္တံ ဒဿေန္တောတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ စျာနသမင်္ဂိနော၊ ထိုတတိယစျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ အား။ နာမကာယေန၊ နှင့်။ သမ္ဗယုတ္တံ၊ သော။ ယံ သုခံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုနာမကာယနှင့်ယှဉ်သော ချမ်းသာကို။ သော၊ ထိုတတိယစျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒယျ၊ ခံစားရာ၏။ ယံ ဝါ တန္တိ၊ ကား။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ တံ ယထာဝုတ္တံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ နာမကာယသမ္ဗယုတ္တံ၊ သော။ ယံ၊ သုခံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံသမုဋ္ဌာ နေန၊ တတောသမုဋ္ဌိတေန၊ ထိုသုခကြောင့် ဖြစ်သော။ အတိပဏီတေန၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော။ ရူပေန၊ ဖြင့်။ အသ စျာန သမင်္ဂိနော၊ ထိုတတိယစျာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရူပကာယော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖုဋ္ဌော၊

ပျံ့နှံ့စေအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယသ ရူပကာယသ၊ ယင်းရူပကာယ၏။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ အတိပဏီတရုပ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာနာ၊ မ္ပ။ ဝုဋ္ဌိတောပိ၊ ထသော်လည်း။ ဗျာနသမ်ဂီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယိကံ သုခံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိသ်ဝေဒေယျ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စေတသိကကာယိကသုခပဋ္ဌိသ်ဝေဒနာသခ်ါတ်၊ စေတသိကသုခကာယိကသုခကို ခံစားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဧတေ်အတ္ထဲ၊ ကို။ ဒသ္သေန္တော၊ ၍။ သုခဠ္ဆ ကာယေန ပဋ္ဌိသ်ဝေဒေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဧနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ ထင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့်သည်ကား။ သခ်ေပတ္ထော၊ တည်း။ နာမကာယေန၊ ဖြင့်။ စေတသိကသုခံ စ၊ ကိုဝင်း။ ကာယိကသုခ ဟေတုရူပသမုဋ္ဌာပနေန၊ ကာယိကသုခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အတိပဏီတ ရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ကာယိကသုခဠ္ဆ၊ ကိုဝင်း။ ဗျာန သမ်ဂီ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသ်ဝေဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား သခ်ေပအနက်တည်း။ ဖုဋ္ဌတ္တာတိ၊ ကား။ ဗျာပိ တတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ ထင်။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌသရီရသ၊ ပျံ့နှံ့အပ်သော ကိုယ် ရှိသောသူအား။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ နာတိပစ္စနီကေ၊ အလွန်မဆန့်ကျင်သော။ ဝါတာဒိဖောဋ္ဌဗ္ဗေ၊ လေ အစရှိသော အတွေ့သည်။ ဖုဋ္ဌေ၊ တွေ့ထိလတ်သော်။ သုခံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ တေဟိ၊ ထိုသုခကြောင့်ဖြစ်သော အလွန်ကောင်းမြတ်သော ရုပ်ကိုဖြင့်။ ဖုဋ္ဌသရီရသ၊ သူအား။ သုခံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အပရော နယော၊ ကား။ သုခဠ္ဆ ကာယေန ပဋ္ဌိသ်ဝေဒေတီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠ်၌။ အာဘောဂေနခံစားအံ့ဟု နလုံးသွင်းခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သုခပဋ္ဌိသ်ဝေဒနာ၊ သည်။ ကထံ(ဟောတိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနာယံ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ကိဠာပိ။ပ။ဧဝံ သန္တေပိတိ၊ ၍။ (အာဟ၊ ၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နာမကာယေန၊ နှင့်။ သမ္မယုတ္တံ၊ သော။ သုခံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုခဠ္ဆ၊ ကိုလည်း။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ပဋ္ဌိသ်ဝေဒေတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယော ဧနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အာဘောဂေန၊ နှင့်။ သဟာပိ၊ တကွလည်း။ သုခပဋ္ဌိသ်ဝေဒနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ယံ ဝါ တန္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၆။ ယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ၌။ နိပါတော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံဈာနဟေတူတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာစိက္ခန္တိတိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ ကိတ္တနတ္ထာနိ၊ ပြောကြားခြင်း အနက်ရှိကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယနေ၊ ဖြင့်။ ပသံသန္တိတိအဓိပ္ပါယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကိန္တိတိ၊ ကိန္တိဟူသောပုဒ်သည်။ ပသံ သနာကာရပုစ္ဆာ၊ ရှီးမွမ်းသော အခြင်းအရာကို မေးသော စကားတည်း။ [၁၇၉] ဒေဝေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သတိဂ္ဂဟဏောနေ၀၊ သတိကိုယူသဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ဗဇ္ဇေ မ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟိတံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ။ ကြောင့်။ ဣဒ၊ ဤတတိယဈာန်အရာ၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သတိယာ ဧ၀၊ သတိ၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧ၀ံ ဥပဋ္ဌိတသတိတာယ သတိမာဣဒ္ဓေ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ဗဇ္ဇနောတိ၊ ၍။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ (ဣဒ္ဓေ၀၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။)

ဗျာနကမ္မဏော၊ ၌။ စေတသိကသုခမေ၀၊ ကိုသာလျှင်။ လဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခံ နာမကာယေန ပဋ္ဌိသ်ဝေဒေ တီတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာတိ ဣဒေ၀၊ တာဟူသော ဤအဖွင့်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ဒုတိယ တတိယဈာ နကထာဟိ၊ တို့နှင့်။ အဝိသေသော စ၊ မထူးသည်ကိုဝင်း။ ဝိသေသော စ၊ ကိုဝင်း။ ဝုတ္တော၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး။

စတုတ္ထဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတဝိသေသံ၊ အသီးအခြားထုတ်အပ်သော အထူးကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အယံ ပန ဝိသေသော တိ၊ ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ယသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အာသေ၀နပစ္စယေန၊ အာသေ၀နပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ဣဒုးပြုတတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနိဋ္ဌေ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ ဌာနေ၊ အရာ၌။ ပဒန္တရသင်္ခါတသ၊ သုခ ဟူသော ပုဒ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သောတရား ၏၊ ဝါ၊ သုခဟူသော အဖို့တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သောတရား၏။ အာသေ၀နပစ္စယတ္တာ ဘာ၀တော၊ သဘောမတူသော ဥပေက္ခာအား အာသေ၀နပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ (တနည်းကား) ပဒန္တရသင်္ခါတသ၊ ဥပေက္ခာဟူသော ပုဒ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သောတရားအား၊ ဝါ၊ ဥပေက္ခာဟူသော အဖို့တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော တရားအား။ အာသေ၀နပစ္စယတ္တာဘာ၀တော၊ သဘောမတူသော သုခ ဝေဒနာသည် အာသေ၀နပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သာတိသယံ၊ တကွ။ သုခ၀ိရာဂဘာ၀နာဘာ၀တော၊ သုခကို စက်ဆုပ်သော ဘာ၀နာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တာနိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အပ္ပနာ၀ိထိယံ၊ ၌။ ဧ၀နာနိ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

၈၈။ ပုဗ္ဗေ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကဒါ ပန၊ ၌။ တေသံ၊ ထိုသုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿတို့ကို။ ပဟာ နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနာယံ၊ ခြင်းကြောင့်။ စတုန္နံ ဈာနာနံ ဥပစာရက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။

အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ သမ္မန္ဒေါ၊ ၏၊ ပဟာနဣတ္ထမောနာမ၊ မည်သည်ကား။ ပဟာယကမ္မာန်၊ ပယ်တတ်သော တရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိပဋိပါဋိ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစဉ်တည်း။ တေန၊ ထိုပယ်စဉ်ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနေ ပန၊ ဆိုအပ်မူကား။ ဒုက္ခဿ။ပ။ သောမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တတေ့ဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤပယ်စဉ်မှ။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ဝစနံ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အထ၊ သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗျာနေသေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ သမ္မန္ဒေါ၊ ၏။

ကတ္ထ စုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယောဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကတ္ထ စ၊ အဘာယ်ကြောင့်လျှင်။ အပရိသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိရောဓဋ္ဌာနံ၊ ချုပ်ရာဌာနကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကတ္ထာတိ ပုစ္ဆာယံပိ၊ ဟူသော အမေးဌာနင်း။ ဧတ္ထာတိ ဝိဿဇ္ဇနေပိ၊ အဖြေဌာနင်း။ ဟေတုမှိ၊ ဌာ။ ဘုမ္မဝစနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဗျာနာနုဘာဝနိမိတ္တံ၊ ဗျာန်၏အာနုဘော်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇန္တံ၊ မဖြစ်သော။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ကို။ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတိသယနိရောဓော၊ အလွန်အကဲချုပ်ခြင်းဟူသည်။ သုဌု၊ စွာ။ ပဟာနံ၊ တည်း။ ဥဇု ပဋိပက္ခေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းခြင်းတည်း။

နာနာဝဇ္ဇနေတိ၊ ကား။ ယေန အာဝဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာဝီထိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုအပ္ပနာဝီထိ၏ အာဝဇ္ဇန်းမှ။ ဘိန္နာဝဇ္ဇနေ၊ ကွဲသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော။ ဝါ၊ တနည်း။ အနေကာဝဇ္ဇနေ၊ တခုတည်းမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ များသော၊ ဝါ၊ မတူသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပနာဝီထိယံ၊ ဌာ။ ဥပစာရော၊ သည်။ ဧကာဝဇ္ဇနော၊ တခုတည်းသော အာဝဇ္ဇန်းရှိ၏။ (ဝါ၊ တူသောအာဝဇ္ဇန်းရှိ၏။) ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော ဥပစာရသည်။ အနေကဇ္ဇဝေါ၊ စွာ။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ အနေကာဝဇ္ဇနော၊ အာဝဇ္ဇန်းရှိ၏။ ဝိသမနိသဇ္ဇာယ၊ မညီညွတ်သော ထိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နကိလမထော၊ ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဝိသမာ သနုပတာပေါ၊ ပမည်၏။ ပီတိဖရဏောနာတိ၊ ကို။ ပီတိယာ၊ ၏။ ဖရဏရသတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့စေခြင်း ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ပီတိသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ပီတိကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဏီတရူပါနံ၊ ကောင်းမြတ်သော ရုပ်တို့ကို။ ကာယဿ၊ ကိုယ်သို့။ ဗျာပနတော၊ ပျံ့နှံ့စေခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဇ္ဇော။ပ။ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေပီတိ၊ ပုဒ်၌။ [၁၉၀] ပိသဒ္ဒေါ၊ ကို။ အဋ္ဌနပ္ပယတ္တော၊ အရာမဟုတ်သည်၌ ယုဇ်အပ်၏။ သော၊ ထိုပိသဒ္ဒါကို။ ပဟီနသာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ပဟီနသပိ၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ ပယ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒေါမနဿန္ဒြိယသ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတံ ဒေါမနဿန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ သမ္မန္ဒေါ၊ ၏။ အတိစိရံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ။ ဝိတက္ကဝိစာရယတော၊ ကြံသော။ ဝိစာရယတော၊ စဉ်းစားသော။ တဿ မယ္ဟ၊ ထိုငါ၏။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ ကိလမိ၊ ပင်ပန်းပြီ။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ဥဟည်၊ ထိခိုက်ပြီ၊ ဝါ၊ ဟင်းလင်းပွင့်ပြီ၊ ဝါ၊ တက်ကြွပျံ့လွင့်ခြင်းငှါ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ကာယစိတ္တခေဒါနံ၊ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းခြင်းတို့၏။ ဝိတက္ကဝိစာရပ္ပစ္စယတာ၊ ဝိတက်ဝိစာရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေ၊ ဝိတက်စာရ၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဒေါမနဿန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ကို ဆောင်၍။ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထသ သိယာ ဥပ္ပတ္တိတိ၊ ကား။ တတ္ထ ဒုတိယဗျာနုပစာရေ၊ ဌာ။ အသ ဒေါမနဿသ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ရှိရာ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဧကေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၌စပ်) တတ္ထသသိယာ ဥပ္ပတ္တိတိ၊ ၍။ ဝဒန္တေန၊ ဆိုသော အဌကထာဆရာသည်။ ဗျာနလာဘိနမ္ပိ၊ ဗျာန်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသော်လည်း။ ဒေါမနဿုပ္ပတ္တိ၊ ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန စ၊ ထိုသို့ပြခြင်းဖြင့်လည်း။ အနိဝရဏသဘာဝေါ၊ နီဝရဏမဟုတ်သော သဘောရှိသော၊ ဝါ၊ နီဝရဏသဘောမရှိသော။ လောဘော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒေါသောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သော အနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ နပဝတ္ထတိ၊ မဖြစ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဌာနပါဠိယာ၊ နှင့်။ ဝိရောဓော၊ ကို။ နစ ဧကေ ဧတ္ထ ဗျော၊ မကြံသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌာန်းပါဠိတော်၌။ ပရိဟီနံ၊ ဆုတ်ယုတ်ဆုံးရှုံးလေပြီးသော၊ ဝါ၊ လျော့ကျလေပြီးသော။ ဗျာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္ထမာနံ၊ သော။ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အပရိဟီနဗျာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနသ၊ သော။ ဒေါမနဿ၊ ၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရောဓော၊ ကို။ နစ ဧကေ ဧတ္ထ ဗျော၊ သင့်။) ဗျာနလာဘိနံ၊ တို့အား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ နပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝတ္ထုံ၊ ၄၊ နစ သက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဌသမာပတ္တိလာဘိနော၊ ကိုရသော။ အသိတသ၊ ကာဌဒေဝီလဟုဓေါသော အသိတရသေ့အား။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ၎င်းဗျက်ဖြစ်ဘူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုအသိတရသေ့သည်။ ပရိဟီန ဗျာနာ၊ ရှိသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ နစ ဧဝ အဟောသိ၊ မဖြစ်ခဲ့သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ အနိဝရဏသဘာဝသ၊ နီဝရဏသဘောမရှိသော။ ဒေါသသ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ (အနိဝရဏသဘာဝေါ၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။) ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ရူပါရူပါဝစရသတ္တာနမ္ပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ (ဒေါသော၊ သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ ၏။ နစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်ချေ၊ တထာ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အရူပေ။ပ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏန္တိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပဌာန်းပါဠိတို့၌။ ဗျာပါဒကုက္ကုစ္စနီဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ အနုဒ္ဓ တာနိ၊ မထုတ်ပြ

အပ်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ ဗျော့၊ ဤအရာ၌။ အနိဝရဏာတာပရိဟာရော၊ နိဝရဏမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ရောင်လွဲ ဖြေဆိုဖွယ်သည်။ နှ၊ မရှိပေ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနိဝရဏာနံယေဝ၊ နိဝရဏမဟုတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ (နိဝရဏပရိယာယသဿ၌စပ်) နိဝရဏသဒ်သတာယ၊ နိဝရဏနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝရဏပရိယာယ သ၊ ၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော အသိတသ ဥပ္ပန္နတ္တာ တိ၊ ၍။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းပြု စကားကို။ ဝုတ္တं၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုအကြောင်းပြုစကားသည်လည်း။ အကာရဏံ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) (ဤအရာ၌ စ သဒ္ဒါဖြင့် ထွန်းပြဖွယ် အနက်မလိုသောကြောင့် ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန စ အရာတွင် ဥပ္ပဇ္ဇမာနေနသ ဟု ရှိသင့်၏၊ မရှိလျှင်လည်း အသကို ထည့်ရာ၏။) အသ၊ ထိုအသိတရသေ့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန၊ သော။ ဒေါမနဿေန၊ ကြောင့်။ ဈာနတော၊ မှ။ ပရိဟာယနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ လဟုကေန၊ ပေါ့သော။ ပစ္စယေန၊ ကြောင့်။ ပရိဟီနံ၊ ယုတ်သောဈာန်ကို။ တာဒိသာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဈာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မဆင်းရဲ မပင်ပန်းသဖြင့် သာလျှင်။ ပဋ္ဌိပါကတိကံ၊ တဖန် ပကတိအတိုင်းပြည့်စုံသည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ တတ္ထသသသိယာ ဥပ္ပတ္တိတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားသည်။ ဥပစာရကွဏ္ဍော၊ ၌။ ဒေါမနဿသ၊ ၏။ အသုပ္ပဟီနဘာဝဒဿနတ္ထं၊ ကောင်းစွာ မပယ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ပရိကပ္ပဝစနံ၊ ကြံဆသော စကားတည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ နှ တွေဝ အန္တောအပ္ပနာယန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တं၊ ၏။ (ဤ၌ နှ တွေဝ ဒုတိယဈာနေဟု ရှိလျှင် ဖွင့်ပြဆဲ စကားနှင့်ညီ၍ ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်။) ပန၊ ဆက်။ တဒါ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၏ ဥပစာရ ခဏ၌။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ယဒိဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ အသ၊ ထိုဈာနလာဘီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဌမဈာနမ္မိ၊ သည်လည်း။ ပရိဟီနမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဟီနမ္မိ၊ ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ပိတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒုရေ၊ ဝေးသည်။ နှ၊ မဟုတ်။ [၁၉၁] ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အာသန္နတ္တာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တं၊ ၏။ နာနာဝဇ္ဇနုပစာရေ၊ ကွဲပြားသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဥပစာ၌၊ ဝါ၊ အထူးထူး အပြားပြား မျှားသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဥပစာ၌။ ပဟီနမ္မိ၊ သော်လည်း။ ပဟာနဂ်ံ၊ ပယ်အပ်သော အင်္ဂါသည်။ ပဋ္ဌိပကွေန၊ ဖြင့်။ အဝိဟတတ္တာ၊ မပယ်သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဝါ၊ ဖြစ်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အပ္ပနာပတ္တာ ယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တာဒိသာယ၊ သော။ အာသေဝနာယ၊ မှီဝဲခြင်း ထုံခြင်း၏။ ဣတိ စိတ္တတ္ထတ္တာ၊ ကြောင့်။ (ဥပေက္ခာ သဟဂတာဝ ပဝတ္တန္တိ ၌စပ်။) မဂ္ဂဝီထိတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဒွေ တယော၊ နှစ်ခုသုံးခုကုန်သော။ ဇဝနဝါရာ၊ ဇောဝါရ ဇောဝီထိ တို့သည်။ သဒိသာနုပဿနာဝ၊ တူသော အနုပဿနာတို့သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တူသော အနုပဿနာရှိကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤ စတုတ္ထ-ဈာန်အရာ၌လည်း။ အပ္ပနာဝါရ တော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဒွေ တယော ဇဝနဝါရာ၊ တို့သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ၊ တို့သည် သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။

သမာဟဋ္ဌာတိ၊ ကား။ သမာနီတာ၊ ပေါင်းစု၍ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ သဂ်ဟေတ္တာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သုခဒုက္ခာနိဝိယ၊ သုခဒုက္ခတို့ကဲ့သို့။ အနောဠာရိကတ္တာ၊ မရုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ အဝိဘူတတာယ၊ မထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့၏။ တတော ဇေ၊ ထို့ကြောင့် ပင်လျှင်။ အနုမိနိတဗ္ဗသဘာ ဝတ္တာ၊ မှန်းဆ၍ သိအပ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဝိညေယ္ယာ၊ သိနိုင်ခဲသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုဋ္ဌသာတိ၊ ကား။ ဒုဋ္ဌပယောဂသ၊ ပျက်စီးသောပယောဂရှိသော၊ ဝါ၊ ပျက်စီးသော အလေ့အကျင့်ရှိသော။ ဒုဋ္ဌမ္ဘသ၊ ဆုံးမနိုင်ခဲသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အညာပေါဟနနယေန၊ တပါး(သော ဝေဒနာ)ကို ပယ်သောနည်းဖြင့်။ ဧသော၊ ဤဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဂါဟယိ တုံ၊ မှတ်ယူစေခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဣဒမေဝ စတုတ္ထဈာနံ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပစ္စယဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အဓိဂမဿ၊ ရခြင်း၏။ ဥပါယဘူတပစ္စယဒဿနတ္ထं၊ ဥပါယ် ဖြစ်သောအကြောင်းကိုပြခြင်းငှါ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော ဟိ တဿ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဗျော့၊ ဤအရာ၌။ သောပစာရာ၊ ဥပစာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ပဌမဈာနာဒယောဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယောတိ၊ စသည်တို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။

ပဠုန္ဒံ။ပ။ပရိက္ခယာတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ပဟီနာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဗျော့တိ၊ ကား။ သုခါ ဒယော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။

သောမနဿံ၊ သည်။ ရာဂဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သုခါယ ခေါ။ပ။အနုသေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တं၊ ၏။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ဒေါသဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ စ၊ မှန်။ ဒုက္ခာယ ခေါ။ပ။အနုသေတီတိ၊ ဟူသော။ ဗျော့၊ ဤ စကားကို။ ဝုတ္တမ္မိ၊ တည်း။ သုခါဒိဃာတေနာတိ၊ ကား။ သုခါဒီနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနေန၊ ဖြင့်။ အဿ ဈာနဿ၊ သည်၊ ဝါ၊ မှ။ (ဟတာနှင့်အတိဒုရေ တို့၌စပ်သည်။)

ဒုက္ခ၊ သည်။ နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒုက္ခ၊ မည်၏။ ဒုက္ခဝိရဂ၊ ဒုက္ခနှင့်ပြောင်းပြန် သဘောကွဲလွဲသော တရားကို ရ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဥပေက္ခာ၌။ ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခသည်၊ ဝါ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခ ဘာဝေနာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသုခန္တိ ဇတ္ထပိ၊ ပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ ဧတေနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခ သုခပဋိက္ခေပဝစနေ နေ၊ ဒုက္ခသုခကိုပယ်သောစကားဖြင့်။ ပဋိပက္ခဘူတန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ဣဒ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ တတိယဝေဒနာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ (ပတ္တဗ္ဗတ္တာ ၌စပ်။) ဒုက္ခာဒီနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမဝသေန၊ ဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ရောက်အပ် ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုသလာကုသလာနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ ဥဇုဝိပစ္စနီကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) နေ၊ မဟုတ်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတသ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌတို့၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော။ မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏသ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အာရုံကို။ အနုဘာဝနလက္ခဏာ၊ ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသောတရားသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရီတံ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌတို့၏ ပြောင်း ပြန်ဖြစ်သော မဇ္ဈတ္တာရုံကို။ မဇ္ဈတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ အနုဘဝနလက္ခဏာ၊ သည်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရီတာနုဘဝန လက္ခဏာ၊ မည်၏။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ မဇ္ဈတ္တရသာ၊ အလယ်အလတ် သဘောဟူသော ပြည့်စုံခြင်း ရသရှိ၏။ အဝိဘူတပစ္စုပ္ဌာနာတိ၊ ကား။ သုခဒုက္ခာနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ [၁၉၂] ဝိဘူတာကာရာ၊ ထင်ရှားသော အခြင်းအရာရှိသည်။ နေ၊ မဟုတ်။ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ၊ ကျောက်ဖျာအပြင်၌။ မိဂဂတမဂ္ဂေါ ဝိယ၊ သမင်၏သွားရာ လမ်းကဲ့သို့။ တေဟိ၊ ထိုသုခဒုက္ခတို့ဖြင့်။ အနမာတဗ္ဗာ၊ မှန်းဆအပ် သည်ဖြစ်၍။ အဝိဘူတာကာရောပဌာနာ၊ မထင်ရှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရေးရှုထင်တတ်၏။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ သုခနိရောဓော နာမ၊ ငြိမ်းကြောင်းမည်သည်ကား။ စတုတ္ထဈာနပစာရော၊ ၏ဥပစာတည်း။ ဧတေသာ၊ ထိုဥပေက္ခာအား။ သော၊ ထိုသုခ၏ ငြိမ်းကြောင်းဟူသော။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊) ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခနိရောဓပဒဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။

စဇ။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ၊ ဟူသော။ ဧတေ၊ ဤပုဒ်သည်။ ပုရိမပဒေ၊ ၌။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ရှေးပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ သမာသပဒံ၊ ချဉ်းကပ် ချုံးအပ်စပ်အပ်သော သမာသ်ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာယ ဇနိတသတိပါရိ သုဒ္ဓိန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗပစ္စနီကဓမ္မနိကဓမ္မပရိသုဒ္ဓါယ၊ အလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့မှ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ (ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေက္ခာယ ၌စပ်။) ပစ္စနီကသမနေပိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်း၌သော်လည်း။ အဗျာ ဝဋ္ဌာယ၊ ကြောင့်ကြကင်းသော။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာယ၊ သည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ သော်။ စတုတ္ထဈာနေ၊ ၌။ သတိ၊ သည်။ သမ္မဟံသနပညာဝိယ၊ ကောင်းစွာ ရွှင်စေသော ပညာကဲ့သို့။ သုပရိသုဒ္ဓါ စ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်ရင်း။ သုဝိသဒါ စ၊ ကောင်းစွာ သန့်ရှင်းထက်မြက်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာ စ။ပ။ နေ အညေနာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတြမဇ္ဈတ္တတာ၊ ကို။ ဣဒ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ဥပေက္ခာတိ၊ ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ သတိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓါတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ နေ ကေဝလန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ဖြေရှင်း၍ ပြဆိုဋ္ဌားသော်လည်း။ အယမေဝ သတိ၊ ဤစတုတ္ထဈာန် သတိကိုသာလျှင်။ (ဣဒေဝ သတိဟု ရှိသော ရေးမူအရအားဖြင့် ဣဒေဝသတိ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌ သတိကိုသာလျှင် ဟုပေး။) ဥပေက္ခာ သတိပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနယောဂ်၊ မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌၊ ဝါ၊ အောက်ဖြစ်ကုန်သော။ တီသု ဈာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနာယပိ၊ ရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ တတြမဇ္ဈတ္တတာယ၊ ၏။ (အပါရိသုဒ္ဓိ ၌စပ်) ပစ္စနီကာဘိဘဝတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့၏ လွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့်ရင်း။ သဟာယပစ္စယဝေကလ္လတော စ၊ အဖော်သဟဲဖြစ်သော အကြောင်း၏ ချို့တဲ့ခြင်း ကြောင့်ရင်း။ အပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင် မစင်ကြယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊ တူ။ တံသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ထိုဥပေက္ခာ နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့၏။ (အပါရိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တဒဘာဝတော၊ ထိုပစ္စနီကာဘိဘဝ သဟာယပစ္စယဝေကလ္ယ တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣဒ၊ ဤစတုတ္ထဈာန် ၌။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ရူပကဝသေ နေ၊ ရူပကအလင်္ကာနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ ယထာပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သူရိယပ္ပဘာဘိဘဝါတိ၊ ကား။ သူရိယပ္ပဘာယ၊ နေ၏ အရောင်သည်။ အဘိဘုယျ မာနတ္တာ၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။အတိက္ခတာယ၊ မထက် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စန္ဒလေခါဝိယ၊ လရေးကဲ့သို့။ ရတ္တိပိ၊ သည်လည်း။ သောမ္မသဘာဝါ၊ အေးချမ်းသော သဘောရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ သဘာဂါယ၊ သဘောတူသော။ ရတ္တိယမေဝ၊ ညဉ့်၌သာလျှင်။ စန္ဒလေခါ၊ သည်။ သမုဒ္ဒလတိ၊ တောက်ပ၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသော အကြောင်း ကြောင့်။ သာ၊ ထိုညဉ့်သည်။ တဿာ၊ ထိုလရေး၏၊ ဝါ၊ နှင့်။ သဘာဂါ၊ တူသောသဘောရှိသည်၊ ဝါ၊ သဘောတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သောမ္မဘာဝေန စ။ပ။ ရတ္တိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧကဝီထိယန္တိ ဣဒ၊ ဤပုဒ်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုတရုတည်းသော အပ္ပနာဝီထိ၌။ သောမနဿသ၊ ၏။ ဧကဝေန၊ စင်စစ် အားဖြင့်။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုတရုတည်းသော အပ္ပနာဝီထိမှ။ ပုရိမတရေသု၊ သာ၍။ ရေးကျ သော ဝီထိတို့၌။ ဧကဝေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝတော၊ သောမနဿ၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်) နေ၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဝိတက္ကာဒယော၊ တို့ကို။ ဒုတိယာဒိဈာနက္ခဏေယေဝ၊ ဒုတိယ စသော ဈာန်တို့၏ ခဏ၌သာလျှင်။ ပဟီယန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တေသံ၊ ထိုဝိတက် စသည်တို့ကို။ ဧကဝီထိယံ၊ ၌။ ပုရိမဧဝနေသု၊ ရေးကာမဧဝတို့၌။ နေ ပဟီယန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။

ဇော်၊ ထိုသောမနသ ကို။ နေ ပဟီယတိ၊ မပယ်အပ်သည်။ နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ငါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတုက္ကဠာနေ တိ၊ ကား။ စတုက္ကနယ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗာ နစတုက္ကေ၊ ဖြစ်စေအပ်သောဈာန်လေးပါး အပေါင်း၌။

ပဋ္ဌာနဗျာခရဏဝဏ္ဏနာ

၉၀။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ပဌမဈာနေ၊ ၌။ စတုက္ကပ။ ဝိယာတိ၊ ကား။ စတုက္ကနယသမ္ဗန္ဓနိ၊ စတုက္ကနည်း၏ သမ္ဗန္ဓီ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ စတုက္ကနည်းနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်းရှိသော။ ဒုတိယဈာနေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ တံ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတ္တာတိ၊ ကား။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ [၁၉၃] ဒုတိယံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တန္တိ စ၊ ဝိတက်ကင်း၍ ဝိစာရမျှရှိသောဈာန် ဟူ၍ရင်း။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ စ၊ ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်းမရှိသောဈာန် ဟူ၍ရင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိန္ဒိတ္တာ၊ ၍။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ပဋ္ဌကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဿေဝ၊ ဒုတိယဈာန်သည်ရင်း။ တတိယဿ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သုတ္တန္တေသုပန၊ တို့၌ကား။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ပဋ္ဌကနယော၊ ကို။ နေ ဂဟိတော၊ မယူအပ်။

ပန၊ စောဒနာထုတ်၍ ရှင်ဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဇ္ဈာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ နယဒွယဝိဘာဂေါ၊ နည်းနှစ်ခုအပေါင်းကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ စောဒနတည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ နယဒွယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဒေသိ တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်၍မေးဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌။ တထာ၊ ထိုနည်းနှစ်ပါး အပြားအား ဖြင့်။ တာနိ၊ ထိုဈာန်တို့ကို။ ဒေသိတာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ပုဂ္ဂလဈာသယတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဒေသနာဝိလာသတောစ၊ ကြောင့်ရင်း။ (ဒေသိ တာနိ၊ ကုန်၏။) သန္ဓိပတိတဒေဝပရိသာယ၊ စည်းဝေးနေသော နတ်ပရိသတ်၌။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား။ ယထာဒေသိတေ၊ ဟောအပ်တိုင်းသော။ ပဌမဈာနေ၊ ၌။ ဝိတက္ကော ဇေ၊ သည်သာလျှင်။ သြဠာရိကတော၊ ဖြင့်။ ဥပဌာသိ ကိရ၊ ထင်လေသတတ်။ ဣတရေ၊ တို့သည်။ သန္ဓတော၊ ဖြင့်။ (ဥပဌဟိ သု ကိရ၊ ထင်လေကုန်သတတ်။) တေသံ၊ တို့၏။ အဈာသယဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုရင်ဂိက်၊ သော။ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တံ၊ သော။ ဈာနံ၊ ကို။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ယေသံ၊ တို့အား။ ဝိစာရော၊ သည်။ ယေသံ၊ တို့အား။ ပီတိ၊ သည်။ ယေသံ၊ တို့အား။ သုခံ၊ သည်။ သြဠာရိကတော၊ ဖြင့်။ ဥပဌာသိ ကိရ၊ သတတ်။ ဣတရေ၊ တို့သည်။ သန္ဓတော၊ ဖြင့်။ (ဥပဌဟိ သု ကိရ၊ ကုန်သတတ်။) တေသံ တေသံ၊ တို့၏။ အဈာသယ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တတိယာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ သည်ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ပုဂ္ဂလဈာ သယော၊ တည်း။

ပန၊ တပါး။ ယသာ ဓမ္မဓာတုယာ၊ သဗ္ဗညုတညာဏဟူသော အကြင်ဓမ္မဓာတ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော၊ ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာဏမဟန္တတာယ၊ ဉာဏ်တော်ကြီးသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ (ရှေး၌ ယသာ ဓမ္မဓာတုယာ ဟုဆိုခဲ့သောကြောင့် ဤအရာ၌ တာယ ဓမ္မ ဓာတုယာ ဟုရှိသင့်၏၊ တာယဓမ္မာ တုယာ၊ ဖြင့်ဟု အနက်ပေး။) ဒေသနာယ၊ ဟောပြောခြင်း ကိစ္စ၌။ သုကုသလော၊ ကောင်းစွာ လိမ္မာတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ယံ ယံ အင်္ဂ၊ ကို။ လဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ တသ၊ ထို ထိုအင်္ဂါ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယထာရုစိ၊ အလိုအားလျော်စွာ။ ဒေသနံ၊ ကို။ နိယာမေန္တော၊ သတ်မှတ်တော် မူလျက်။ စတုက္ကနယဝသေနစ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဋ္ဌကနယဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ (ဒေသေသိ၊ ၏။) တတ္ထ စ၊ ထိုနည်းနှစ်ပါးတို့၌လည်း။ ပဋ္ဌင်ဂိက်၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ ပဌမ်၊ ပဌမဈာန်ကိုရင်း။ စတုရင်ဂိက်၊ သော။ ဒုတိယံ၊ ကိုရင်း။ တိဝင်ဂိက်၊ သော။ တတိယံ၊ ကိုရင်း။ ဒုဝင်ဂိက်၊ သော။ စတုတ္ထံ၊ ကိုရင်း။ ဒုဝင်ဂိကမေဝ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌမ် ဈာနံ၊ ကိုရင်း။ ဒေသေသိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဒေသနာဝိလာသော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇ္ဈာ၊ ဤနည်း နှစ်ပါးတို့တွင်။ ပဋ္ဌကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဈာနံ၊ ကို။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဈာနပက္ခိက်၊ ဒုတိယဈာန်အဖို့ ရှိသည်ကို၊ ဝါ၊ အဖို့၌ဖြစ်သည် ဝင်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ယသ္မိံ သမယေ ။ပ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်၏။ [ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ရူပူပပတ္တိယာ၊ ရူပဘဝ၌ဖြစ်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ အဝိတက္ကံ၊ သော။ ဝိစာရမတ္တံ၊ သော။ သမာဓိဇံ၊ သော။ ပီတိသုခံ၊ သော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။] ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ဧကတ္တကာယနာနတ္တသညီသတ္တာဝါသဖလတာယ၊ သတ္တာဝါသဟူသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုတိယဈာနေန၊ စတုက္ကနည်း ဒုတိယဈာန်နှင့်။ သမာနဖလတ္တာ စ၊ တူသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဌမဈာနသမာဓိတော၊ မှ။ ဇာတတ္တာစ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ကာမေဟိ စ၊ တို့မှ ၎င်း။ အကုသလေဟိ စ၊ တို့မှ၎င်း။ ဝိဝိတ္တံ၊ ကင်းဆိတ်သော ဈာန်သည်။ ပဌမဈာနမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘာဝါ၊ ကာမအကုသိုလ်တို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိဘက်ကင်းသော ဒုတိယဈာန်၌။ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိတိ၊ ၍။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဝိဝေကဇ္ဇံပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ နေ(သက္ကာ)၊ နိုင်။ စ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယတတိယဈာနာနိ၊ တို့သည်။ သုတ္တန္တဒေသနာသု၊ တို့၌။ ဒုတိယဈာနမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဘဇ္ဇန္တိ၊ သက်ဝင်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိတက္ကဝူပသမာ၊ ဝိတက်၏ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဝိစာရဝူပသမာ၊ ရင်း။ အဝိတက္ကတ္တာ၊ ဝိတက်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဝိစာရတ္တာ စ၊ ရင်းတည်း။ ဧဝဠ္ဍ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တဒေသနာယပိ၊ ၌လည်း။ ပဋ္ဌကနယော၊ ကို။ လဇ္ဇတေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုတ္တန္တေ၊ ၌။ စတ္တာရိယေဝ ဈာနာနိ၊ တို့ကိုသာလျှင်။

ဝိတတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိကနယော၊ ကို။ နလဗ္ဘတိနရ၊ လော။ ဣတိ၊ အံ့။ (နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်သည်။) နရ၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) သဝိတက္ကသဝိစာရော သမာဓိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သမာဓိတ္တယာပဒေသေန၊ သမာဓိသုံးပါးကို ညွှန်းပြ သဖြင့်။ [၁၉၄] ပဋိကနယဿ၊ ၏။ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ရအပ်ပါသော်လည်း။ ပဋိကနယော၊ ကို။ စတုက္ကနယနိဿိတော၊ စတုက္ကနည်း၌ မှီသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တ ဒေသနာယပိ၊ မှလည်း။ ပဋိကနယော၊ ကို။ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံဝူပသမာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိတက္ကသ၊ ၏ဝင်း။ ဝိစာရဿ၊ ၏ဝင်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ၊ နှစ်ပါးတို့၏ဝင်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်, ဝိစာရ, ဝိတက်နှင့် ဝိစာရတို့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဝတ္တုံ၊ ၄၂။ သဣာ၊ နိုင်၏။ တထာ၊ တူ။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရဉ္စိ စ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဝိစာရေန၊ နှင့်။ ဝိနာ စ၊ ၍ဝင်း။ သဟ စ၊ တကွဝင်း။ ဝိတက္ကပ္ပဟာနေန၊ ဝိတက်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဝိတက္ကံ၊ မည်၏။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ သဟ စ၊ ၎င်း။ ဝိနာ စ၊ ၎င်း။ ဝိစာရပ္ပဟာနေန၊ ကြောင့်။ အဝိစာရံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော အနက်ကို ကြံ၍ဝင်း။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသော။ အဝိစာရံ၊ သော။ အဝိတက္ကဉ္စ၊ အဝိစာရဉ္စ၊ ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်းမရှိသော။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သောအနက်ကို ကြံ၍ဝင်း။ တိဝိဓမ္မိ၊ သုံးပါးရှိသော စျာန်ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတုံ၊ ၄၂။ သဣာ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဒုတိယန္တိ၊ ဟူသော။ ဒေသနာ၊ သည်။ ဝိတက္ကရဟိတေ စ၊ ဝိတက်မျှကင်းသော ပဋိကနည်းစျာန်၌ဝင်း။ ဥယာ ဂတာ၊ အသင့်အားဖြင့် ရောက်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ဝင်း။ ဝိစာရမတ္တရဟိတေပိ၊ ဝိစာရမျှကင်းသော ပဋိကနည်းတတိယစျာန်၌လည်း။ ဒွယပ္ပဟာနာဓိဂတသမာနဓမ္မတ္တာ၊ အဂ်ါနှစ်ပါး အပေါင်းကို ပယ်ခြင်းဖြင့်ရအပ်သော စတုက္ကနည်း ဒုတိယစျာန်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝင်းတည်း။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဋိကနယနိဒ္ဒေသေ၊ ပဋိကနည်းကို အကျယ်ပြန့်ရှာနိဒ္ဒေသ၌။ (ဒသေန္တေန တတိယံ ဝိဘတ္တံ တိုး၌စပ်။) ဒုတိယေ၊ ပဋိကနည်းဖြစ်သော ဒုတိယစျာန်၌။ ဝူပသန္တောပိ၊ ငြိမ်းခဲ့ကြားသော်လည်း။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ သဟာယဘူတ ဝိစာရာဝူပသမေန၊ အဖော်သဟဲ ဖြစ်၍ဖြစ်သော ဝိစာရ၏ မငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ သမ္မာ၊ စွာ၊ ဝူပသန္တော၊ သည်။ နရ၊ မဖြစ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရဒွယရဟိတေ ဝိယ၊ ဝိတက်ဝိစာရ နှစ်ပါးအပေါင်းကင်းသော စတုက္ကနည်း ဒုတိယစျာန်၌ကဲ့သို့။ ဝိစာရဝူပသမေနေဝ၊ ဝိစာရ၏ငြိမ်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ တဒုပသမံ စ၊ ထိုဝိတက်၏ငြိမ်းခြင်းကိုဝင်း။ သေသဓမ္မာနံ၊ ကြွင်းသော သမ္မယုတ်တရား၏။ သမာနတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ သေသဓမ္မာနံ၊ ကြွင်းသော သမ္မယုတ်တရားတို့၏။ သမာနတ္တာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဒသေန္တေန၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ (ဝိဘတ္တံ–၌စပ်) ဝိတက္ကဝိစာရာနံ။ပ။ဝိဟရတီတိ၊ ၍။ တတိယံ၊ တတိယစျာန်ကို။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယစျာန် နှင့်။ နိဗ္ဗိသေသံ၊ အထူးမရှိသည်ကို ပြု၍။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဘန်အပ်၏။ ဒုဝိဓသာပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော (အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တစျာန် နှင့်အဝိတက္ကအဝိစာရ) စျာန်၏။ (သမာန ဓမ္မတ္တာ–၌စပ်။) သဟာယဝိရဟေန စ၊ အဖော်သဟဲ ဖြစ်သော ဝိစာရ၏ကင်းသဖြင့်ဝင်း။ အညထာ စ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်ဝင်း။ ဝိတက္ကပ္ပဟာနေန၊ ဝိတက်ကို ပယ်ခြင်း ကြောင့်။ အဝိတက္ကတ္တံ၊ ဝိတက်ကင်းသည်၏အဖြစ်သည်ဝင်း။ သမာဓိဇ ပီတိသုခတ္တာဉ္စ၊ သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်ဝင်း။ သမာနံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမာနဓမ္မတ္တာပိ၊ တူသော သမ္မယုတ် တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်း။ ဒုတိယန္တိ၊ ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ (ကတော၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဝိစာရမတ္တာမ္ပိ၊ ဝိစာရမျှရှိသော ပဋိကနည်း ဒုတိယစျာန် ကိုလည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရဒွယရဟိတံ ဝိယ၊ ဝိတက်ဝိစာရနှစ်ပါး အပေါင်းကင်းသော စတုက္ကနည်း ဒုတိယ စျာန်တို့ကဲ့သို့။ ယသ္မိံသမယေ။ပ။ ဝိဟရတီတိ၊ ၍။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသောစျာန်။ သမာဓိဇံပီတိသုခံ၊ သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခ ရှိသောစျာန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ သဟစာရိသု၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရေ သု၊ တို့တွင်။ ဧကံ၊ တခုကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်ပြီး၍။ တတြဋ္ဌမေဝ၊ ထိုပဌမစျာန်တည်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဝိစာရကိုလည်း။ ဒေါသတော၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း။ သဟာတိက္ကမန္တသ၊ အတူတကွ၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်ကျော်လွန်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဤ၌ သမတိက္ကန္တိသ ဟု ရှိသင့်၏၊ ကျော်လွန်သောသူ၏ ဟုပေး။) (စျာနံ၊ ကို။) ပဋိကနယေ၊ ၌။ တတိယံ၊ တတိယစျာန်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်။ အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ပဌမတော၊ ပဌမစျာန်မှ။ အနန္တရဘာဝေန၊ အခြားမဲ့၏အဖြစ် ကြောင့်။ အသ၊ ဤပဋိကနည်း တတိယစျာန်၏။ ဒုတိယဘာဝေါ စ၊ ဒုတိယ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဥပဓေတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ (ဤ၌လည်း ဥပပဇ္ဇတိ ဟုရှိသင့်၏၊ သင့်ပေ၏ဟု အနက်ပေး။) ပန၊ စောဒနာ၊ သုတ္တန္တေသု၊ တိုး၌။ (ဤ၌သုတ္တန္တေသု ဟုပါ၌ ရှိသင့်၏၊ မရှိလျှင်လည်းထည့်ရမည်။) ဧဝံ၊ သို့။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ ပဋိကနယော၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နရ ဝိဘတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ ဝိနေယျ ဈာသယတော၊ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအဈာသယကြောင့်။ နရ ဝိဘတ္တော၊ အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ သုတ္တန္တဒေသနာ၊ သည်။ ယထာနုလောမဒေသနာ၊ သတ္တဝါတို့၏ အဈာသယအားလျော်စွာ ဟောအပ်သော ဒေသနာတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ၏။
ဣတိ၊ ကား။ စတုတ္ထပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၅–သေသကသိဏာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၁၉၅–၁)

အာပေါကသိဏ ကထာဝဏ္ဏနာ

[၁၉၅] ၉၁။ ယထာဝိတ္ထာရိတသ၊ အကြင် အကြင် အကျယ်ပြအပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ချဲ့၍ပြခဲ့သမျှသော။ အတ္ထသ၊ ကို။ အတိဒေသောပိ၊ ညွှန်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိတ္ထာရဋ္ဌာနေယေဝ၊ ဝိတ္ထာရအရာ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတ္ထာရ ကထာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာပေါကသိဏန္တိ၊ ကား။ အာပေါကသိဏဗျာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ အာပေါကသိဏ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေ တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဇတ္တ ကမ္မိတိ၊ ကား။ ကတေ ဝါ အကတေ ဝါတိ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော။ ဇတ္တကမ္မိ၊ ဤမျှကိုလည်း။ အဝတ္တာ၊ ၍။ သာမုဒ္ဒိ ကေန၊ သမုဒ္ဒရာ၌ ဖြစ်သော။ လောဏုဒကေန၊ ဆားငံရေဖြင့်။ ဘရိတော၊ ပြည့်သော။ ဇလာသယော၊ ရေအိုင်သည်။ လောဏီ၊ မည်၏။ နီလာဒဟိ ဝဏ္ဏသင်္ကရပရိဟရဏတ္ထံ၊ အညိုစသော အဆင်းတို့နှင့် ရောယှက်ခြင်းမှ ရှောင်လွှဲခြင်းအကျိုးငှါ။ သုဒ္ဓဝတ္ထေန ဂဟိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အညန္တိ၊ ကား။ ဘူမိ၊ သို့။ သမ္ဗတ္တာ၊ ရောက်သောရေတည်း။ တထာရူပန္တိ၊ ကား။ အာကာသဇ၊ ကောင်းကင်၌ဖြစ်သော။ ဥဒက၊ ရေသည်၊ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိ၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပ္ပသန္နံ အနာဝိလန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ။ယံပန ဥဒကန္တိ၊ ဟူ၍။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ နဝဏ္ဏော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗောတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကား ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ပထဝီကသိဏကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ ဣဒ၊ ဤအာပေါကသိဏ ကထာ၌။ ပဋ္ဌရဏလက္ခဏံ၊ ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာကို။ လက္ခဏံ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏဘာဝနာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ။တရုဏ်ဌာ နာဒိစ၊ လှိုင်းတံပိုးထခြင်း စသည်သည်ဌင်း။ ဖေဏမိသတာဒိ စ၊ ရေမြှုပ်နှင့်ရောသည်၏အဖြစ် စသည်သည်ဌင်း။ ဣဒ၊ ဤအာပေါကသိုဏ်း၌။ ကသိ ဏဒေါသော၊ မည်၏။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ္တသ၊ ၏။

တေဇောကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၂။ သိနိဒ္ဓါနိ သိနေဟဝန္တာနိ၊ အဆီအစေးရှိကုန်သော။ နဖေဂုဒါရှုနိ၊ အကာမဟုတ်သော သစ်သားတို့သည်။ သာရဒါရှုနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဇလာယ၊ မီးတောက်မီးလျှံ၏။ စိရဋ္ဌိတတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သိနိဒ္ဓသာရဒါ ရုဂ္ဂဟဏံ၊ အဆီ အစေးရှိသော အနှစ်ရှိသောသစ်သားကိုယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဃဋ္ဋိကံ ဃဋ္ဋိကံ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ခဏ္ဍသော၊ အပိုင်း အပိုင်း။ ကရိတ္တာ၊ ပြု၍။ အာလိမ္ဗေတ္တာတိ၊ ကား။ ဇာလေတ္တာ၊ တောက်စေ၍၊ ဝါ၊ မီးညှိ၍။ ဃနဇာလာယာ တိ၊ ကား။ အဝိရဠဝသေ နဲ၊ မကျဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တအဂ္ဂိဇာလာယံ၊ ဖြစ်သော မီးတောက်မီးလျှံ၌။

ပတနသဒိသန္တိ၊ ကား။ ပတမာနသဒိသံ၊ ကျနေသည်နှင့် တူသည်ဖြစ်၍။ အကတေ ဂဏ္ဌန္တသာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေ နဲ၊ ဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်း အရာအားဖြင့်။ အနဘိသခ်ံတေ၊ မပြုပြင်အပ်သော။ ကေဝလေ၊ သက်သက်သော။ တေဇော်ဓိ၊ မီး၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏ္ဌန္တသ၊ ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။

ဝါယောကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ဝုတ္တဏ္ဍေတန္တိ ဇတ္တ၊ ပါဠိ၌။ ဟိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်၊ တသ၊ ထိုယသ္မာဟူသောပုဒ်၏။ တသ္မာတိ ဣမိနာ၊ တသ္မာဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊ အနိယတ် နိယတ် အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။ ဥစ္ဆဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ဥစ္ဆုရေတ္တာ၊ ကြဲခင်း၌။ ယထာဌိတာနံ၊ တည်မြဲတိုင်း တည်ကုန်သော ကြဲပင်တို့၏။ အဂ္ဂ၊ အဖျားကို။ [၁၉၆] ဇရိ တန္တိ၊ ကား။ ဝါတေန၊ လေကြောင့်။ စလိတံ၊ လှုပ်ရှားသည်ကို။ သမေရိတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ စလိတံ၊ လှုပ်ရှားသည်ကို။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ဝါယောကသိဏံ။ပ။ ဥပလေဏ္ဍေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်နှင့် သီဟိဠ်မှု ဋီကာတို့၌ကား ဧတံ ရှိ၏။) အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမသီသဋ္ဌိတန္တိ၊ ကား။ ဥပရိပတ္တာနံ၊ အထက်ပိုင်း အရွက်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမသီသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်ညီမျှသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ ဝေဠု ဝါ ရုက္ခံ ဝါတိ ဇတ္တာပိ၊ ဤပုဒ်တို့၌လည်း။ သမသီသဋ္ဌိတံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်အညီအမျှတည်သော။ ဃနပတ္တံ၊ တစဲနက်စည်ပင်သော အရွက်ရှိသော။ ဝေဠု ဝါ၊ ဝါးကိုဌင်း။ ဃန ပတ္တံ၊ သော။ ရုက္ခံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇေဏ်လာဒိပ္ပမာဏေသု၊ လက်တသစ်စသည် ပမာဏရှိကုန်သော။ ကေသေသု၊ တို့၌။ ရဿဘာဝတော၊ တိုသည်၏အဖြစ် ကြောင့်ဌင်း။ ဒီဃတရေသု၊ လက်လေးသစ်ထက်သာ၍ ရှည်ကုန်သော။ (ကေသေသု၊ တို့၌။) သြလမ္ဗနတော၊ တွဲလျားကျခြင်း ကြောင့်ဌင်း။ ဝိရဠေသု၊ ကျဲကုန်သော။ (ကေသေသု၊ တို့၌။) အနုပ္ပဝေသတော၊ အကြားမ်ိုခ်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ဝါတပ္ပဟာရော၊

လေ၏ တိုးလေ့တိုက်ခတ်ခြင်းသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုရဂုံလပွမာဏဂဟဏံ စ၊ ဏသဒ္ဒါကိုငင်း။ ဃနဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ဃနသဒ္ဒါကိုငင်း။ ကတံ၊ ၏။ ဧတသ္မိံ။ပ။ ဌပေတွာတိ၊ ကား။ ဥစ္ဆဂ္ဂါဒီနံ၊ ကြဲညွှန့် ကြဲဖျားအစရှိသည်တို့၏။ ပစလနာကာရဂ္ဂဟဏမုခေန၊ လှုပ်ရှားသော အခြင်းအရာကို ယူခြင်းကို ရှေသွားပြုသဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုကြဲညွှန်ကြဲဖျား စသည်တို့ကို။ ပဟာရကေ၊ တိုးလေ့တိုက်ခတ်တက် သောဝါတသင်္ခါတေ၊ လေအပေါင်းအစုဌ်။ သတိ၊ ကို။ ဥပဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ တတ္ထ သတိ' ဌပေတွာတိ၊ ကား။ ကာယေပဒေသသ၊ ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော အရပ်ကို။ သင်္ခါနေ့ သတိုးလေ့တိုက်ခတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တေ၊ သော။ တသ္မိ' ဝါယုပိဏ္ဍေ၊ ထိုလေအပေါင်းအစုဌ်။ သင်္ခါနာကာရဂ္ဂဟဏမုခေန၊ တိုးလေ့တိုက်ခတ်သော အခြင်းအရာကို ယူခြင်းကို ရှေသွားပြုသဖြင့်။ သတိ၊ ကို။ ဥပဌပေတွာ၊ ၍။ ဥသုမဝဏ္ဏိသဒိသန္တိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပုရိမကသိဏသ ဝိယ၊ ရှေးတောဇောကသိုဏ်း၏ကဲ့သို့။ ဣမသ္မာ ပိ၊ ဤဝါယောကသိုဏ်း၏လည်း။ နိမိတ္တသ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ သဝိဂ္ဂဟတ်၊ အထည်ဒြပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နိစ္စလန္တိ ဣမိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ နိစ္စလဘာဝေါယေဝ၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တတော၊ မှ။ ဣမသ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဝိသေသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တသ္မာပိ၊ ၏လည်း။ ဥသုမဝဏ္ဏိသဒိသတာဝ၊ အခိုးအငွေ့လုံးနှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နီလကသိဏာကထာဝဏ္ဏနာ

၉၄။ အဌနရာဇိဝဏ္ဏာဒိဝဏ္ဏာဝတုယာ ဝါ၊ မျက်စဉ်းညို, ရာဇိဝဏ္ဏ အစရှိသော ညိုသော အဆင်းရှိသော ကျောက်ဓာတ်ဌ်ခင်း။ (ဤဌ် ရာဇိဝဏ္ဏ သို့မဟုတ် ရာဇပေဏ္ဍပုဒ်၏ မြန်မာဝေါဟာရအနက် မထင်ရှား။) တထာရူပံ မာလာဂဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ အဝိရဠ ဝိကသိတ နီလဝဏ္ဏပုပ္ဖသဏ္ဌန်၊ မကျဲမူ၍ပွင့်သော၊ ဝါ၊ တစပ်တည်းပွင့်သော ညိုသော အဆင်းရှိသော ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ပုပ္ဖဂဏ္ဍံ၊ ပန်းချုံကို။ ဣတရေနာတိ၊ ကား။ အကတာဓိကာရေန၊ ပြုအပ်သော အဓိကာရ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂိရိကဏ္ဏိကဂ္ဂဟဏေန၊ ဂိရိ ကဏ္ဏိကသဒ္ဒါဖြင့်။ နီလံ၊ ညိုသော။ ဂိရိကဏ္ဏိကံ၊ အောက်မဲညိုကို။ အာဟ၊ ၏။ ကရဏ္ဍပဋ္ဌလံ၊ လဟူသည်။ သမုဂ္ဂပိဓာနံ၊ ကြွေတံအစ်၏အဖုံးတည်း။ ပတ္တောဟိယေဝါတိ၊ ကား။ နီလုပ္ပလာဒီနံ၊ ကြာညိုစသည်တို့၏။ ကေသရ ဝဏ္ဏာနိ၊ ဝတ်ဆံမျှင်နှင့် အညာတို့ကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ ကေဝလေဟိ၊ ကုန်သော။ ပတ္တောဟိယေဝ၊ ပွင့်ချပ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပူရေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ နီလဝဏ္ဏံ၊ ညိုသော အဆင်းရှိသော။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဘဏ္ဍိကံ ဝိယ၊ အထုပ်ကိုကဲ့သို့။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ပြည့် စေသည်ရှိသော်။ နီလမဏ္ဍလံ၊ ညိုသောအဝန်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပညာယတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ စဂေါ်ဌကံဝါ၊ ပန်းတောင်း ပန်းကပ်ကိုငင်း။ ကရဏ္ဍပဋ္ဌလံ ဝါ၊ ကြွေတံအစ်အဖုံးကိုငင်း။ ပူရေတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စေအပ်၏။ မုခဝဋ္ဋိယံ ဝါ အသ္သာတိ၊ ကား။ အဿစဂေါ်ဌကဿ ဝါ၊ ထိုပန်းတောင်း ပန်းကပ်၏ငင်း။ အဿ ကရဏ္ဍပဋ္ဌလဿ ဝါ၊ ထိုကြွေတံအစ်အဖုံး၏ငင်း။ မုခဝဋ္ဋိယံ၊ နခမ်းရေးဌ်။ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ဖွဲ့အပ်၏။ ဣဒ္ဓနီလမဏိမယံ၊ ဣဒ္ဓနီလာ မည်သော မြညိုဖြင့်ပြီးသော။ တာလဝဏ္ဏံ၊ ယပ်သည်။ မဏိ တာလဝဏ္ဏံ၊ မည်၏။

ပီတကသိဏာကထာဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ပီတကသိဏေ၊ ဌ်။ မာလာဂဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ဣဏ္ဍာဒိမာလဂဏ္ဍံ၊ ဣဏ္ဍာဒိအစရှိသောပန်းချုံကို။ (ဤဌ် ဣဏ္ဍာ ဟူသော ပုဒ်၏ မြန်မာဝေါဟာရ အနက်မထင်ရှား၊ အမရကောသအဘိဓာန်ဌ် ဆူးပန်းဟော ဣဏ္ဍာရုပုဒ် ရှိ၏၊ သို့သော် ၎င်းပုဒ်လည်း သင့် မသင့် ဆင်ခြင်အပ်သေး၏။) ဟရိတာလံ ဝါ၊ ဆေးဒါန်းသည်ငင်း။ မနောသိလာ ဝါ၊ မြင်းသီလာသည်ငင်း။ ဓာတု၊ မည်၏။ ပတ္တဂ်ပုပ္ဖေတိတိ၊ ကား။ ဃတ္တဂ်နာမိကာ၊ ပတ္တဂ်အမည်ရှိသော။ ပီတဝဏ္ဏပုပ္ဖါ၊ ဝါသောအဆင်းရှိသော ပန်းရှိသော။ ဧကာ၊ တခု သော။ ဂဏ္ဌဓာတိ၊ ချုံမျိုးတည်း။ တဿ၊ ထိုပတ္တဂ်မည်သော ပန်းချုံ၏။ ပုပ္ဖေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာသန ပူဇေန္တိ၊ ကား။ စေတိယဂ်ဏေ၊ ဌ်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ [၁၉၇] အာသနပူဇံ၊ ပန်းတင်ခုံနေရာဌ် ပူဇော်ခြင်းကို။ ကဏိကာရပုပ္ဖါဒိ နာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဌ်။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာကုလိကိဏ်ဏရာ တပုပ္ဖါဒီနံ၊ တောင်ကျည်းပန်း လိပ်ဆူးရွေပန်း စသည်တို့ကို။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

လောဟိတကသိဏာကထာဝဏ္ဏနာ

၉၆။ လောဟိတမဏိ၊ နီသောပတ္တမြားဟူသည်။ လောဟိတဂ်မဏိအာဒိ၊ ကျောက်နီ ပတ္တမြားနီ စသည်တည်း။ လောဟိတဓာတု၊ နီသော အဆင်းရှိသော ဓာတ်ဟူသည်။ ဂေရုကဓာတိဟိဂ်ုလကာဒိ၊ ဂွေနီ, ဟသ်ပြဒါ: စစ်အစရှိသည်တည်း။ (ဟိဂ်ုလ–ဟိဂ်ုလကတို့ကား ဟသ်ပြဒါ:ဟောတည်း၊ ဟိဂ်ု–ကဲ့သို့ ရှိန်းခိုဟော မဟုတ်။)

သြဒါတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၇။ သြဒါတကသိဏေ၊ ၌။ မာလဂစ္ဆန္တိ၊ ကား။ နန္ဒိယာဝတ္တာဒိမာလာဂစ္ဆ၊ ဧလပ်နန်းအစရှိသော ပန်းချုကို။ ဓာတု၊ ဖြူသော ဓာတ်ဟူသည်။ ကဏ္ဍိမုတ္တသေတိကာဒိ၊ ဂဏန်းခွဲ ပုလဲ ထုံးကျောက် စသည်တည်း။ (ကဏ္ဍိသေတိက ဟူသော ပုဒ်တို့၏ ဂဏန်းခွဲ, ထုံးကျောက်ဟူသော အနက်တို့မှာ အနက်ရရဲ့ ပြန်ဆိုချက်ဖြစ်သည်၊ ထိုထက်ခိုင်လုံသော အနက်ကို ရှာပါလေဦး။)

အာလောကကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၈။ တထာ အသင်္ကေတ္ကေနာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သူရိယာလောကာ ဒိဝသေန၊ နေ၏ အရောင် စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သြဘာသနိမိတ္တပ္ပါဒနံ၊ အရောင်အလင်းနိမိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ သြဘာသ မဏ္ဍလသ၊ ထိုအရောင်အလင်းဝန်း၏။ နိ စိရဋ္ဌိတိတာယ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တပ္ပါဒနံ၊ ကို။ ကတုံ၊ ၄၊ အသင်္ကေတ္ကေန၊ မစွမ်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဃဋ္ဋမုခေန၊ အိုး၏အဝဖြင့်။ နိဂ္ဂစ္ဆနက သြဘာသသ၊ ထွက်သော အရောင်အလင်း၏။ မဟန္တဘာဝတော၊ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဃဋ္ဋမုခံ ပိဒဟိတွာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိတ္တိမုခန္တိ၊ ကား။ ဘိတ္တိအဘိမုခံ၊ နံရံသို့ရှေးရှု။ ဥဋ္ဌိတမဏ္ဍလသဒိသန္တိ၊ ကား။ ဘိတ္တိအာဒီသု၊ နံရံစသည်တို့၌။ ဥဋ္ဌိတပါကတိက အာလောကမဏ္ဍလသဒိသံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော ပကတိ အရောင်အလင်းဝန်းနှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဃနဝိပ္ပသန္နံ အာလောကပုဉ္ဇသဒိသန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဗျာမပ္ပဘာဝိယ၊ တလံမ္ပသော အရောင်ကဲ့သို့။ ဗဟလော စ၊ ထူထဲသည်ရင်း။ ဝိပ္ပသန္နော စ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်ရင်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ (တံသဒိသောဠ္ဍစပ်။) ပုဉ္ဇဘူတော၊ အစုအပုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အာလောကော၊ သည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ့။ တံသဒိသော၊ ထိုအစုအပုံအရောင်နှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပရိတ္တိန္ဒ္ရာကာသကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၉။ ဆိဒ္ဒသဒိသမေဝ ဟောတီတိ၊ ကား။ ယေဟိ ဘိတ္တိပရိယန္တာဒီဟိ၊ အကြင်နံရံ အစွန်းအစ ရှိသည်တို့ဖြင့်။ တံ ဆိဒ္ဒံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ တံသဒိသံ၊ ထိုနံရံအစွန်းစသည်တို့နှင့် တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေနေဝါ ကာရေန၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝမိုယမာနမ္မိ နဝမုတိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တသ၊ ၏။ အဝမုနိယတံ၊ မပွါးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗမ္မိ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟနိ မိတ္တံ၊ သည်။ ဝမိုယမာနံ၊ သော်။ နဝမုတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝမေတုကာမတာယ၊ ပွါးစေခြင်းကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝမုနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ နဝ သမ္ဘာဝတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပရိဒုဗ္ဗ လတ္တာ၊ အလွန်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဝမုနာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ ကိုကား။ တသ္မိံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ထိရာ၊ ခိုင်မြဲသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝမိုယမာနံ ဝမုတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၁၉၈] ပါဠိယံ၊ ၌။ ပထဝီကသိဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ရူပဈာနရမ္မဏာနိ၊ ရူပဈာန်၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ အဌေ၀၊ ကုန်သော။ ကသိဏာနိ၊ တို့သည်။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ ကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သြဒါတကသိဏေ၊ ၌။ အာလောကသိဏံစ၊ ကိုရင်း။ အာကာသကသိဏေ၊ ၌။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ စ၊ ကိုရင်း။ အန္တောဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒေသနာ၊ ကို။ (ဘာဝတာ၊ သည်။) ကတာ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ ကသိဏာနိ။ပ။အဝေါစာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယ္ယာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ (အတ္ထံ–၌စပ်) တသ္မိံ တသ္မိံ ကသိဏေ၊ ၌။ ပဋိနိယတမေဝ၊ သီးသန့်ကိန်းသေမြဲသည် သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အသာဓာရဏတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ သာဓာရဏတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ကသိဏံ၊ ၌။ ပကိဏ္ဏက၊ ပြိုးပြွမ်းသော။ ဝိသဋ္ဌ၊ ပြန့်နှံ့သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဘာနိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ အာဒိဘာဝေါတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ပထဝီ ပက္ခိယဿ၊ ပထဝီအဖို့ရှိသော။ ဝတ္ထုနော၊ ကို။ နိမ္မာနာဒိ၊ ဖန်ဆင်းခြင်း အစရှိသည်ကို။ သင်္ကာတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိကပွန် ဝါတိ ဧတ္ထာပိ၊ ပါ၌ ၌လည်း။ အာကာသေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ဥဒကေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပရိတ္တအပ္ပမာဏနယေနာတိ၊ ကား။ နီလာဒိဝဏ္ဏ၊ နီလ အစရှိသော အဆင်းကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပရိတ္တအပ္ပမာဏနယေနေဝ၊ ပရိတ္တအပ္ပမာဏဟု ဟောသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။

ဧဝမာဒီနိတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သရီတရတော၊ ကိုယ်မှ။ ဥဒကဓာရာနိမ္မာနာဒီ၊ ရေအယဉ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

ယဒေဝ။ပ။သမတ္ထတာတိ၊ ကား။ ဗဟူသု၊ ကုန်သော။ ကပ္ပါသပိစုသာရဒါရုအာဒီသု၊ ဝါဂွမ်း, အနှစ်ရှိသောသစ်သား စသည်တို့သည်။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ရာသိဘူတေသု၊ အပေါင်းအစုဖြစ်ကုန်လျက်။ ဌိတေသု၊ တည်ကုန်လတ်သော်။ ယံ ယဒေဝ၊ အကြင် အကြင် ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ ဣဒ္ဓတိ၊ ၏။ တသ္မာတသ္မေဝ၊ ထိုထိုဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ ဥဟနသမတ္ထတာ၊ လောင်စေခြင်း၌၊ ဝါ၊ လောင်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အန္ဓကာရဝိဓမနာဒီ၊ အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

ဝါယုဂတိယာ၊ လေ၏သွားခြင်းဖြင့်။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ ဝါယုဂတိဂမနံ၊ မည်၏။ အတိသီဃဂမနံ၊ အလွန်လျင်စွာ သွားခြင်းကို ရှု၏။ ဣဒ၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ယဒိစ္ဆိတဒေသန္တရံ၊ အလိုရှိသော အရပ်တပါးသို့။ ပါပုဏာနာဒီ၊ ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

သုဝဏ္ဏန္တိ၊ ရွှေဟူ၍။ အဓိမုစ္စနာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သုဝဏ္ဏဘာဝါဓိဋ္ဌာနံ၊ ရွှေ၏အဖြစ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းတည်း။ သေယျထာပိ၊ ဟူမူကား။ အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော၊ မထေရ်သည်။ တိဏဏ္ဏုပဂပါသာဒါဒီနံ၊ မြက်ကရွတ်ခွေ, ပြာသာဒ် အစရှိသည်တို့၏။ (သုဝဏ္ဏဘာဝံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ သေယျထာပိ၊ တည်း။) ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏနယေန၊ ဏ္ဍဟု ဟောသော နည်းဖြင့်။

ဝဏ္ဏကသိဏေသု၊ တို့တွင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကသိုဏ်း၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နီလောဘာသနိမ္မာနာဒီနံ၊ စိမ်းညိုသော အရောင်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပထဝီပဗ္ဗတာဒီတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သမုဒ္ဒါဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဏှာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၉၉] သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ ကသိဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမံ ပဘေဒံ လဘန္တိတိ၊ ကား။ ဣမံ ဝမုနာဒိ ဝိသေသံ၊ ပွါးစေခြင်း အစရှိသော ဤအထူးသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကောတိ၊ ကား။ ဧကစ္ဆော၊ အချို့သော ဈာန်ရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဠာနာတီတိ၊ ကား။ ဘာဝနာသညာယ၊ ဖြင့်။ သဠာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာပေါကသိဏန္တိ အာဒိပါဠိ ၊ ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

ဥပရိဂဂနတလာဘိမုခံ၊ အထက်ကောင်းကင်ပြင်သို့ရောက်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဧကော၊ အချို့သော ဈာနလာဘီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဠာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ပါဠိပဒါနိ၊ တို့ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္မန္တိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တဠေါ၊ ထိုသို့မှတ်သိ+ခြင်းကိုလည်း။ ဝမုနဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဧကစ္ဆော။ပ။ဝမေတိတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာဘူမိတလာ ဘိမုခန္တိအာဒီသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝမုနကာလေ၊ ပွါးစေသောကာလ၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ အနပေက္ခိတွာ၊ မငဲ့မူ၍။ ဝမေန္တာနံ၊ ပွါးစေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေန တေန ဝါ ကာရဏေန၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်မူလည်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်မူလည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသာရေတိ၊ ဖြန့်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကသိ ဏံ၊ ကို။ ဝမေတိ၊ ၏။ ဣဒါနိ အတ္ထော၊ နက်။ ယထာကိံ၊ နည်း။ ဣဒါနိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိ၍။ အာလောကမိဝ။ပ။ ကာမောတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်၌။ ရူပံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုကာမော၊ ရှုမြင်လိုသည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ဥဒ္ဓံ၊ သို့။ အာလောကံ၊ ကို။ ပသာ ရေတိ၊ ၏။ အဓော၊ ၌။ ရူပံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုကာမော၊ သည်။ စေ(ဟောတိ) အံ့။ အဓော၊ သို့။ အာလောကံ၊ ကို။ ပသာရေတိ၊ ၏။ သမန္တတော၊ ၌။ ရူပံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုကာမော၊ သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ သမန္တတော၊ ၌။ အာလောကံ၊ ကို။ ပသာရေတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ၊ ဤဈာနလာဘီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ပသာရေတိ၊ ၏။ ဣဒါနိ အတ္ထော၊ နက်။

ဧကဿာတိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကဿ၊ တခုတခုသော ကသိဏ်း၏။ အညာဘာဝါနုပဂမနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အညကသိဏာဘာဝါနုပဂမနဒီပနတ္ထံ၊ အခြားတပါးသော ကသိဏ်း၏အဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပထဝီ အာဒိ၊ ပထဝီကသိဏ်း အစရှိသည်သည်။ အည၊ တပါးသော ကသိဏ်းသည်။ နု(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒကေန၊ သည်။ ဌိတဋ္ဌာနေ၊ တည်ရာအရပ်၌။ သသမ္ဘာရပထဝီ၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ အညကသိဏသမ္ဘေဒေါတိ၊ ကား။ (သီဟိုဠ်မှနှင့်အညီ အညောအရာ၌ အညဟူ၍သာ ရှိသင့်၏) အာပေါကသိဏာဒိနာ၊ စသည်နှင့်။ သင်္ဂဏှော၊ ရောယှက်ခြင်းတည်း။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ အာပေါကသိဏာဒီသု၊ ကုန်သော။ သေသကသိဏေသု၊ တို့၌။ ဖရဏပ္ပမာဏသ၊ ဖြန့်ခြင်းအတိုင်း အရှည်ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်။ ဧကဒေသေ၊ တစိတ်တဒေသ၌။ အဋ္ဌတွာ၊ ၍။

အနဝသေသေန၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဖရဏ၊ ဖြန့်ခြင်းသည်။ အပ္ပမာဏ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ နေသံ၊ ထိုကသိုဏ်းတို့၏။ ကသိဏသမညာ၊ ကသိုဏ်းဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ စ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ တဋီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ စေတသာဖရန္တောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာလမ္မဏံ၊ ဆွဲကိုင်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အာရုံပြုခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ သော်။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ ပရိတ္တံဝါ၊ သေးငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပိပုလံ ဝါ၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကသိဏံ၊ ကို။ ဧကက္ခေဏေ၊ ၌။ သကလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဧကဒေသံ၊ ကို။ နဿ (မနသိ ကရောတိ၊) နှလုံးသွင်းသည်မဟုတ်။

၁၀၁။ အာနန္တရိယကမ္မသမဓိနောတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ အာနန္တရိယကမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ယေန ကေနစိ၊ အမုတ်မရှိ တရုရသော ကဲ့နှင့်သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ၊ ကား။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ အကိရိယ ဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ နတ္ထိက ဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီသု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသု၊ တို့တွင်။ ယာယ ကာယစိ၊ သော။ နိယတာယ၊ ကိန်းသေမြဲသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဥဘတောဗျူဠှနကပဏ္ဍကာတိ၊ ကား။ ဥဘတောဗျူဠှနကာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ပဏ္ဍာကာ စ၊ တို့သည်၎င်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုဥဘတောဗျည်းနှင့် ပဏ္ဍားက်တို့သည်။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကာဝရဏေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တိဗ္ဗကိလေ သတ္တာ၊ ထက်မြက်အားကြီးသော ကိလေသာရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသာဝရဏေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ (အဋ္ဌကထာ စရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။ အဟေတုကဒွိဟေတုကပဋိသန္ဓိကာတိ၊ ကား။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ စ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ ဒွိဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ စ၊ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓော စ၊ အရိယာမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်၎င်း။ [၂၀၀] ဗျာနပဋိလာဘော စ၊ ဗျာန်ကိုရခြင်းသည်၎င်း။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း။ ဝိပါကာဝရဏေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။

အပစ္စနီကပဋိပဒါယန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂဿ၊ အရိယာမဂ်အား။ အနုလောမပဋိပဒါယ်၊ လျော်သောအကျင့်ဖြစ်သော။ သစ္စာနုလောမိကာယ်၊ မဂ္ဂသစ္စာအားလျော်သော။ ဝိပဿနာယ်၊ ၌။ အစ္ဆဒ္ဒိကာတိ၊ ကား။ ကတ္တုကမ္မာတာဆန္ဒရဟိတာ၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဆန္ဒမှကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ ဒဠ္ဎဗ္ဗံ တို့၌စပ်။) နိဗ္ဗာနာဓိဂမတ္ထမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်။ ကတ္တုကမ္မာတာဆန္ဒံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဎဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥတ္တရကုရုကာ၊ ဥတ္တရကုရုကျွန်းသားဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မာရာဒယော ဝိယ၊ မာရ်နတ်စသည်တို့ကဲ့သို့။ အစ္ဆဒ္ဒိကဌာနံ၊ လိုလားခြင်း သမ္မာဆန္ဒ မရှိသူတို့၏အရာဌာနသို့။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) နိဗ္ဗုတိဆန္ဒရဟိတတ္တာ၊ ဆင်းရဲငြိမ်းရာနိဗ္ဗန်၌ လိုလားသော ဆန္ဒမှ ကင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒုပ္ပညာတိ၊ ကား။ ဘဝင်ံ ပညာယ၊ မှ။ ပရိဟီနာ၊ ယုတ်လျော့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဝင်ံပညာယ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏာယပိ၊ ပြည့်စုံငြားသော်လည်း။ ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘဝင်ံ၊ သည်။ လောကုတ္တရသ၊ ၏။ ပါဒကံ၊ အခြေခံသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သောပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဒုပ္ပညောယေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယသ္မိံ ဘဝင်ေ၊ သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ သော်။ တံသန္တတိယံ၊ ထိုဘဝင်အစဉ်သန္တာန်၌။ လောကုတ္တရံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဘဝင်သည်။ တသ၊ ထိုလောကုတ္တရာတရား၏။ ပါဒကံ နာမ၊ အခြေခံမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကုသလေသု ဓမ္မေသူတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇဓမ္မေသု၊ အပြစ်ကင်းသောတရားတို့၌။ ဝါ၊ တနည်း။ သုခဝိပါကဓမ္မေသု၊ ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားတို့၌၊ ဝါ၊ ကောင်းသောအကျိုးကို ဖြစ်စေတက်သော တရားတို့၌။ သြက္ကမိတုန္တိ၊ ကား။ အဓိ ဂန္တုံ၊ ရောက်ခြင်းရခြင်းငှါ။ ကသိဏေယေဝါတိ၊ ကား။ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဧတေသန္တိ၊ ကား။ ကမ္မာဝရဏ သမန္နာဂတာဒီနံ၊ ကမ္မာဝရဏနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့တွင်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ ဝိပါကန္တရာယာ ဒယော၊ ဤဝိပါကန္တရာယ် စသည်တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထဇာနိကရာ၊ အကျိုးစီးပွါး၏ ဆုံးရှုံးခြင်းကို ပြုတက်ကုန်၏။ အနတ္ထ ဟေတုဘူတာ စ၊ အကျိုးမဲ့၏အကြောင်းလည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တိဏ္ဏမေဝ၊ ကုန်သော။ အန္တရာယာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဣတရသ၊ ဤမှတပါးသော အာဏာဝိတိက္ကမန္တရာယ် အရိယူပဝါ ဒန္တရာယ်၏။ သပ္ပဋိကာရတ္တာ ဝါ၊ ကုစားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကမ္မန္တရာယပက္ခိ တတ္တာဝါ၊ ကမ္မန္တရာယ်အဖို့၌ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဎဗ္ဗံ၊ ၏။ သပ္ပုရိသူပနိဿယာဒီဟိ တိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တဖ္ဖ၊ ထိုသဒ္ဓါစသည်တို့အားလျော်သော။ ဃာနိသောမနသိကာရာဒီ၊ ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ သဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဖလသဒ္ဓံစ၊ ကံကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်သောသဒ္ဓါတရားကိုဝင်း။ ရတနတ္တယသဒ္ဓဉ္စ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်းကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားကိုဝင်း။ ဆန္ဒန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာနယောဂေ၊ ၌။ တိဗ္ဗကတ္တုမကျတာသင်္ခါတံ၊ ထက်မြက်အားကြီးသော ကတ္တုကမျတာဟုဆိုအပ်သော။ ကုသလစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ပညန္တိ၊ ကား။ ပါရိဟာရိယပညံ၊ ကို။ ဝမေတွာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ပွါးစေသည်ရှိသော်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ဣဒ္ဓိတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိဗြူဟေတွာ၊ ပွါးစေ၍။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဒ္ဒေသ၌။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ နဝိဘတ္တံ၊ မဝေဘန်

အပ်။ တဲ့၊ ထိုပုဒ်ကို။ သုဝိညေယျတ္တာ စ၊ သိလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော နိဒ္ဒေသ၌။ ဝုတ္တ နယတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နိ ဝိဘာတ္တဲ့၊ မဝေဘာန်အပ်သတည်း။

သေသကသိဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။
နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။
ဣတိ၊ ကား။ ပဌမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၆–အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၂၀၁–၁)

ဥဒ္ဓုမာတကာဒိပဒတ္ထဝဏ္ဏနာ

[၂၀၁] ၁၀၂။ အဝိညာဏကာသုဘေသူတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဓုမာတကာဒီနံ၊ ဥဒ္ဓုမာတကသူသေကောင် စသည်တို့၏။ သဘာဝဒဿနဝသေန၊ သဘာဝကိုပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူတကထနမတ္တံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုသော ဝိသေသနမျှဟု။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဝိညာဏကအသုဘဿ၊ ၏။ အကမ္မဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ နကေဝလံ မတသရီရန္တိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝက္ခတိ၊ လတ့်။ ဥဒ္ဓုဇီဝိတ ပရိယာဒါနာတိ၊ ကား။ ဇီဝိတကွယတော၊ အသက်ကုန်သည်မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ မရဏတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သမုဂ္ဂတေနာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓိတေန၊ တက်သော။ ဥဒ္ဓုမာတတ္တာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အထက်၌။ ဝါ၊ သို့။ (မူလဋီကာ၌ ဥဒ္ဓံ တပုဒ်သာရှိ၍ တပုဒ်သာသင့်သည်။) ဧမတတ္တာ၊ မှုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တက်ကြွသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သူနတ္တာ၊ ဖူးရောင် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥ+ဓာ (ဝါ) ဓောဓတ်+တပစ္စည်းဖြင့် ဥဒ္ဓုမာတံ ပြီးသည်။) ဥဒ္ဓုမာတမေဝ ဥဒ္ဓုမာတကန္တိ၊ ကဲ့ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ ကကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဒဝမ္ဘုနံ၊ ပုဒ်ကိုပွါးစေခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပုဒ်၏ပွါးခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနတ္ထန္တရတော၊ အနက်အထူး မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပီတက် လောဟိတကန္တိ ယထာ၊ ဟူသော ပုဒ်တို့ ကဲ့သို့တည်း။ ပဋ္ဌိကျူလတ္တာတိ၊ ကား။ ဇီဝုစ္ဆနီယတ္တာ၊ စက်ဆုပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ ဥဒ္ဓုမာတံ ဥဒ္ဓုမာတကကန္တိ၊ ကဲ့ဟူသော ဝစနတ္ထကို။ (ဝုတ္တံ၌စပ်။) အယံ က–ကာရော၊ သည်။ ကုစ္ဆနတ္ထေ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းအနက်၌မူလည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါပကောပ။ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိတိ ယထာ၊ ဟူသောပါဠိ၌ကဲ့သို့တည်း။ တထာရူပဿာတိ၊ ကား။ ဘသ္မာ ဝိယ ဝါယုနာတိအာဒိ နာ၊ ဖြင့်။ ယထာရူပ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။

သေတရတ္တေဟိ၊ အဖြူအနီတို့ဖြင့်။ ပရိဘိန္နံ၊ ပျက်စီးသော။ ဝိမိဿိတံ၊ ရောနှောသော။ နီလံ၊ ညိုသော သူသေကောင်သည်။ ဝိနီလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုရိမဝဏ္ဏဝိပရိဏာမဘူတံ၊ ရှေးအဆင်းမှ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နီလံ၊ သည်။ ဝိနီလံ၊ မည်၏။

ကာကကက်ကဒီဟိ၊ ကျီး, ငှက်ကြီးတုံးစပ်အစရှိသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ ပရိဘိန္နဋ္ဌာနေသု၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော အရပ်တို့၌၊ ဝါ၊ ပျက်စီးရာအရပ်တို့၌။ ဝိသန္ဓမာနပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝိသဝန္တပုဗ္ဗံ၊ ယိုစီးသောပြည်ရှိသော။ တဟံ တဟံ၊ ထိုထို အရပ်၌။ ပဋ္ဌရန္တပုဗ္ဗံ၊ ယိုထွက်သော ပြည်ရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အပဓာရိတန္တိ၊ ကား။ ဝိဝဋ္ဋံ၊ ဖွင့်လှစ်အပ်သော။။ ဥဋ္ဌါဠိတံ၊ ခွါအပ်သော။ ခိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဆဒ္ဒိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ သောဏသိဂါလာဒီဟိ၊ အိမ်ခွေးမြေခွေးစသည်တို့သည်။ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ကတ္တာ၊ ၍။ ခါဒနေန၊ ခဲစားခြင်းဖြင့်။ သရီရသဏ္ဌာ တတော၊ ကိုယ်အပေါင်းစုမှ။ လုဠိတ္တာ၊ နှုတ်၍။ တဟံ တဟံ၊ ၌။ ဆဒ္ဒိတံ၊ သော။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးအပြားပြား သောအရပ်သို့။ ခိတ္တံ၊ ပစ်လွှင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိကွိတ္တံ၊ မည်၏။

ပုရိမနယေနာတိ၊ ကား။ ဝိဝိဓံ ခိတ္တန္တိအာဒိနာဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သတ္ထေန ဟနိတ္တာတိ၊ ကား။ ဝေရိဟိ၊ ရန်သူတို့သည်။ ခဂ္ဂကရဝါလာဒီနာ၊ သံလျက်, ဓားမြှောင်အစရှိသော။ သတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပဟရိတ္တာ၊ ခုတ်လှီး၍။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ အညေန ဟတ္ထန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

အဗ္ဘန္တရတော၊ ကိုယ်အတွင်းမှ။ နိက္ခမန္တေဟိ၊ ထွက်ကုန်သော။ ကိမိဟိ၊ ပိုးတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌရန္တကိမိကုလံ၊ ယိုထွက်သော ပိုးမျိုးအပေါင်းရှိသော သူသေကောင်သည်။ ပုဠဝကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိမိပရိပုဏ္ဏသာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၂၀၂] ဥဒ္ဓုမာတကာဒီနိ၊ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင် အစရှိကုန်သော။ အာမကသုသာနာဒီသု၊ သူသေကောင် ပစ်ရာ သုသာန်အစရှိသည်တို့၌။ ဆဒ္ဒိတာသုဘာနိ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော သူသေကောင်တို့ကို။ နိဿာယာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ စွဲမြဲ၍။ တာနိ၊ ထိုသူကောင်တို့ကို။ (ဤ၌ ပိ–ပိုသည်။) အာရဗ္ဘ၊ ၍။ နိမိတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဧတာ နေဝ ဥဒ္ဓုမာတ ကာဒီနေဝ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ဥဒ္ဓုမာတက စသည်တို့သည်ပင်လျှင်။ နာမာနိ၊ အမည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဥဒ္ဒါမာတာကကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ ဘာဝေတုကာမေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ယောဂီသည်။ တေနာတိ၊ ကား။ အာစရိယေန၊ သည်။ အသ္သာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ တပည့်ယောဂီအား။ အသုဘနိမိတ္တတ္ထာယာတိ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တသ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှနတ္ထာယ၊ မှတ်ယူခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ တနည်း။ အသုဘေ၊ အသုဘကောင်၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တသ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဂမနဝိဓာနန္တိ၊ ကား။ ဂမနဝိဓိ၊ သွားခြင်း၏ အစီအရင်တည်း။ ယေန ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဂန္တွဗ္ဗံ၊ ၏။ သော ဝိဓိ၊ ထိုအစီအရင်ပင်တည်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တသ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နကာလတော၊ ဖြစ်သောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပထဝီကသိဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ပဋ္ဌိပဒ္ဒနဝိဓိ၊ ပြုကျင့် အပ်သော အစီအရင်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အပ္ပနာဝိဓာနပရိယောသာနန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၀၄။ တာဝဒေဝါတိ၊ ကား။ သုတက္ခဏေယေဝ၊ ကြားအပ်သော ခဏ၌ပင်လျှင်။ အတိတ္ထေန၊ ကူးရာ ဆိပ်ကမ်း မဟုတ်သဖြင့်။ ပုဏ္ဏနဒီအာဒီ၊ ရေပြည့်သောမြစ် အစရှိသည်ကို။ ပက္ခန္ဒန္တေန ဝိယ အနုပဝိသန္တေန ဝိယ၊ သက်ဆင်းဝင်ရောက်သောသူကဲ့သို့။ ကေဒါရကောဋ္ဌိယာတိ၊ ကား။ ကေဒါရမရိယာဒါယ၊ လယ်ကန်သင်းဖြင့်။ ဝိသဘာဂရူပန္တိ၊ ကား။ ခေတ္တရက္ခိ ကာဒိဝိသ ဘာဂဝတ္ထုရူပ်၊ လယ်စောင့် မရှိသော ဝိသဘာဂဝတ္ထုရုပ်အဆင်းကို။ သရီရန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒါမာတကကဠေဝရံ၊ ကသူသေကောင်သည်။ အခုနာ မတန္တိ၊ ကား။ အစိရမတ်၊ မကြာမီ၌သေခဲ့သော၊ ဝါ၊ သေ၍ မကြာသေးသော။ ဥဒ္ဒါမာတကဘာဝ၊ သို့။ အပ္ပတ္တော်၊ သေးသော။ တက္ကယတီတိ၊ ကား။ သမ္ဘာဝေတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ဘာရိယ်၊ ဝန်လေးသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ နမညတိ၊ မထင်မှတ်။

၁၀၅။ ရူပသဒ္ဒါဒီတိ ဇတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အမနုဿာနံ၊ ဘီလူးတို့၏။ ရူပေဟိ၊ တို့သည်။ သီဟဗျဂ္ဃါဒီနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဒါဒီဟိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အမနုဿနမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ ရူပသဒ္ဒါဒီဟိ၊ တို့သည်။ တထာ၊ တူ။ သီဟဗျဂ္ဃါဒီနံ၊ တို့၏။ (ရူပသဒ္ဒါဒီဟိ၊ တို့သည်။) ဣတိ၊ သို့။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာဘိဘူတသာတိ၊ ကား။ ဘေရဝါဒိဘာဝေန၊ ကြောက်မက်ဖွယ်စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနိဋ္ဌေဟိ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။ အဘိဘူတသ၊ အဖျောတွင်ရှုသ၊ လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်သော။ နပဋိသဏ္ဌာတီတိ၊ ကား။ ဝိဒါဟဝသေန၊ အထူးပူလောင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာသယေ၊ အစာအိမ်၌။ နတ္ထိ ဒေ၊ မတည်။ ဥစ္ဆဒ္ဓေတဗ္ဗံ၊ ဖျိုအန်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အညောတိ၊ ကား။ အမနုဿာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝသေနဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ အညထာ ဝါ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်ရင်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားမှ။ အညော၊ သော။ အာဗာဓော၊ အနာသည်။ ဟောတိ၊ အုံ့။ သောတိ၊ ကား။ သံဃတ္ထေရော ဝါ၊ သည်သော်ရင်း။ အဘိညာတဘိက္ခု ဝါ၊ ထင်ရှားသော ရဟန်းသည်သော်ရင်း။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ အာရောစိတံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ကတကမ္မာတိ၊ ကား။ ကတထေယျကမ္မာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးခြင်းအမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ အကတကမ္မာတိ၊ ကား။ ထေယျကမ္မံ၊ ခိုးမှုကို။ ကာတုကာမာ၊ တို့တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကတကမ္မာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးခြင်းအမှုရှိသော သူခိုးတို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေတိ၊ ကား။ ကတကမ္မာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိကုန်သော။ စောရာ၊ တို့သည်။ သြမေန။ ခိုးထုပ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဟောမုံ၊ မည်၏။ ထေနေတွာ၊ ခိုးယူ၍။ ဂဟိယမာနဘဏ္ဍေန၊ ယူဆောင်အပ်သော ဘဏ္ဍာနှင့်။ သိဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယဇမာနောတိ၊ ကား။ ယည်၊ ယဇ်ကို။ ယဇန္တော၊ ပူဇော်သော။ ယညသာမိကော၊ ယဇ်၏အရှင်သည်။ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ဧရာမရဏာတော၊ အိုခြင်း သေခြင်းမှ။ မုစ္စိဿာမိ၊ လွတ်မြောက်ရပေအုံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ပီတိသောမနဿံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။

[၂၀၃] ဇဝံ၊ သို့။ ဂမနဝိဓာနံ၊ ကို။ ဇကေဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုသွားခြင်း၏အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တေန ဝိဓိနာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပေါရာဏ အဋ္ဌကထာပါဋ္ဌ၌။ ဥဂ္ဂဏှန္တော်တိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဏှနဟေတု၊ မှတ်ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇကောတိ။ ဟူသောပုဒ်၌။ အယံ ဇကသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အသဟာယတ္ထော၊ အသဟာယအနက်ရှိ၏။ အညာဒိအတ္ထော၊ အညအစရှိသော အနက်ရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒုတိယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော်၊ ၏။ ဝဏ္ဏာဒီတော၊ အစရှိသော အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ သဗ္ဗတ္ထကဘာဝတော၊ အလုံးစုံ၌ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကံသတော၊ မုချအားဖြင့်။ သမုဒိတမေဝ၊ ပေါင်းအပ်သည်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ အပေါင်းလိုက်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ သန္ဓိအာဒိတော၊ သန္ဓိအစရှိသည်အားဖြင့်။ နု (ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ)၊ အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝဏ္ဏတောပီတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သမ္ဗိဇ္ဈနတ္ထော၊ ရှိသော။ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ဆိုအပ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဇကော အဒုတိယောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ၌စပ်) ဂဟိတနိမိတ္တသ၊ ယူအပ်ပြီးသော အသုဘနိမိတ်ရှိသော။ ယောဂိနော၊ ၏။ နိဝတ္တိတ္တာ၊ ပြန်နစ်၍။ ဝသနဋ္ဌာနဂမနံ၊ နေရာအရပ်သို့သွားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တော်၊ ၏။ တဇ္ဇာဂိယညေဝါတိ၊ ကား။ တပ္ပက္ခိယ်ယေဝ၊ ထိုအဖို့ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အသုဘနိမိတ္တမနသိကာရသဟိတမေဝ၊ အသုဘနိမိတ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာသာနံ ပညာပေတီတိ၊ ကား။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ပန၊ ဆက်။ အသုဘနိမိတ္တဒိသာဘိမုခေ ဘူမိပ္ပဒေသေတိ၊ သေအစရှိသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (အာစရိယော၊

သည်။) ဝက္ခတိ၊ ဖွင့်ဆိုလတ့်။ တမ်ပြီ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်။) ဣမမေဝတ္ထံ၊ ဤငါဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုသာ လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ကေဝလေန၊ သက်သက်သော။ ဒိသာဘိမုခဘာဝေန၊ အရပ်မျက်နှာသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောအကျိုးသည်။ နိ ဣဗျတိ၊ မပြီး။

သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒါမာတကသ၊ ဖုးဖုးရောင်သော သူသေကောင်၏။ သမန္တာ၊ ၌။ ပါသာဏာ ဒိနိ မိတ္တသလ္လက္ခဏာ၊ ကျောက်အစရှိသော နိမိတ်ကို မှတ်ခြင်းတည်း။ အသမ္မောဟတ္ထာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်ပြီးလတ်သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသမ္မောဟဝိဂမတ္ထာ၊ ဖြစ်တတ်သော တွေဝေခြင်း၏ ကင်းခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဧကာဒသ ဝိဓေနာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ အဆင်းအစရှိသည်တို့၏။ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကာဒသဝိဓေနအားဖြင့်။ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထောတိ၊ ကား။ အသုဘာရမ္မ ဏေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ နိဗန္ဓနတ္ထော၊ ဖွဲ့ချည်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဝိထိသမ္ဘိုပါဒနတ္ထာ တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဝီထိ ယာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းမှန်သို့။ သမ္ဘဒေ၊ သာလျှင်။ ပဋိပါဒနတ္ထာ၊ တဖန် ရောက်စေခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။

၁၀၆။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသုဘနိမိတ္တသ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှန်၊ မှတ်ခြင်းသည်။ အရိယမဂ္ဂပဒဋ္ဌာနသ၊ အရိယာမဂ်၏ နီးသောအကြောင်းဖြစ်သော။ ပဌမဈာနသ၊ ကို။ အဓိဂမုပါယော၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသုဘနိမိတ္တံ။ပ။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တသညတ္တတ္ထာယာ တိ၊ ကား။ သရီရသဘာဝသလ္လက္ခဏေန စ၊ ကိုယ်၏ သဘောကို မှတ်သောအားဖြင့်ရင်း။ သံဝေဂနေနနေန စ၊ ထိတ်လန့်သော သံဝေဂကို ဖြစ်စေသောအားဖြင့်ရင်း။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တသ၊ ကို။ သညတ္တိအတ္ထံ သညာပနတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ တနည်း။ စိတ္တ သညတတ္တာယာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၊ တည်း။ ကိလေသဝသေန၊ ဖြင့်။ အသံယတသ၊ မစောင့်စည်းသော။ စိတ္တသ၊ ကို။ သံယမ နတ္ထံ၊ စောင့်စည်းခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒမနတ္ထံ၊ ဆုံးမခြင်းအကျိုးငှါ။ နှ ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထံ၊ ငှါမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနာတိ၊ ကား။ သီသဘူတေန၊ ဦးခေါင်းသဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဥတ္တမင်္ဂ၊ ဦးခေါင်းဟူသော မြတ်သော အင်္ဂါကို။ ပဓာန်၊ ပြဓာန်းသော။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ မူလ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ ပရိဟရိယမာနံ၊ ဆောင်အပ်သော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာ နံ၊ အစရှိသော သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပဓာန ပြုသဖြင့်။ ဂစ္ဆာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းလျက်။ တံ၊ ထိုမူလ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အဝိသဇ္ဇေတွာမူ၍။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ မနသိ ကရောန္တေနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သုပဋိတဘာဝသမ္ဘဒနေနာတိ၊ ကား။ မူလကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပဋိတဘာဝသ၊ ကောင်းစွာ ထင်သည်၏အဖြစ်ကို။ သမ္ဘဒနေန၊ ပြီးစေသဖြင့်။ [၂၀၄] ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြီးစေ သည်ရှိသော်။ သတိ၊ သည်။ အသမ္ဘုဋ္ဌာ နာမ၊ မမေ့သည်မည် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏေ၊ များသော သဘောရှိသော အာရုံ၌။ ဝါ၊ များစွာသော အာရုံ၌။ အပ္ပဝတ္တိတ္တာ၊ မဖြစ်မူ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ အဗဟိဂတံ နာမ၊ အပသို့ မကျက်စားသည်မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တထာဘူတေန၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ သော။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ရူပိန္ဒြေ ယာနိ၊ တို့ကို။ အပ္ပဝတ္တကိစ္စာနိ၊ မဖြစ်သော ကိစ္စ ရှိသည်တို့ကို။ ကတာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနဋ္ဌဿနံ။ပ။ ဂန္တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒွါရံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ပုရတ္ထိမာဒီသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့တွင်။ အသုကဒိသာယ၊ ၌။ ဣဒံ ဒွါရံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တာယ ဒိသာယ၊ ဖြင့်။ သလ္လက္ခိတေန၊ မှတ်အပ်သော။ အသုကဒွါရေန၊ ဖြင့်။ နိက္ခန္တေ၊ ထွက်ခဲ့သည်။ အမှိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါရံ၊ ကို။ ဥပဓာရေတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ တတောတိ၊ ကား။ ဒွါရသလ္လက္ခဏတော၊ တံခါးကိုမှတ်သည်မှ။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ယေန မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ နိမိတ္တဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တသ၊ ဂဏှနဋ္ဌာန်၊ ယူရာအရပ်တည်း။ အာဟာရံ ဆဒ္ဓာပေယျာတိ၊ ကား။ ဝမန်၊ ပျိုအန် ခြင်းကို။ (သီမုဋ္ဌ ဝမထုံ ဟုရှိ၏။) ကာရာပေယျ၊ ပြုစေရာ၏။ ကဏ္ဌကဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ကဏ္ဌကဝန်း၊ ဆူးရှိသော။ ဌာန်၊ အရပ် တည်း။

၁၀၇။ ဒိသာ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ သခေါ်ပတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ဝိဝရတုံ၊ ဖွင့်ပြ ခြင်းငှါ။ ကေသို ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခါယတီတိ၊ ကား။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကမ္မနိယန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ကမ္မကွမ်ံ၊ အမှုဌ် ခုံသည်။ ဥဗ္ဘာဋ္ဌသာတိ၊ ကား။ ဗာဓိတသ၊ နိပ်စက်အပ်သော ယောဂီ၏။ ဝိဓာဝတီတိ၊ ကား။ နာနာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဝိသရတိ၊ ပြန့်သွား၏။ ဥက္ကမ္မာတိ၊ ကား။ ဥဇုကံ အနုဝါတတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်လေညာအရပ်မှ၊ ဝါ၊ လေညာတည့်တည့် အရပ်မှ။ (ဥဇုကအနု ဝါတတော ဟု သမာသ်သင့်၏။) အပက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ မတကဠေဝရံ၊ သူသေကောင်သည်။ ပုထုဇ္ဇနသ၊ အား။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အစ္ဆာသန္နေ ဘယမုပဋ္ဌတီတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနု ပါဒသမီပံ၊ ခြေ၏အနီး၌။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဌိတသ၊ တည်သော ယောဂီအား။ သုခေန၊ ဖြင့်။ သြလောကေ တုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ သြလောကေန္တသ၊ ၏။ ဖာသုကဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

၁၀၈။ သမန္တာတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အရပ်မှ။ ပုန၊ တဖန်။ သမန္တာတိ၊ ကား။ သာမန္တာ သမီပေ၊ အနီး၌။ ကစ္ဆကောတိ၊ ကား။ ကာဠကစ္ဆကော၊ ဖအောင်းနက်ပင်တည်း။ ပိလက္ခောတိပိ၊ ညောင်ကြပ်ပင် ဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကပိတနောတိ၊ ကား။ ပါရိပ္ပိလိရုက္ခော၊ ညောင်ချဉ်ပင်တည်း။ သိန္ဓိတိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကခဇ္ဇုရီ၊ ငယ်သော သင်ပေါင်းပင်တည်း၊ ဝါ၊ ငယ်သော စွန်ပလွံပင်တည်း။ ကရမန္ဒာဒယော၊ ခ၀ဲ့ အစရှိသည်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ ဧ၀၊ တည်း။ သာမာတိ၊ ကား။ သာမလတာ၊ ရွှေနွယ်သည်၊ ဝါ၊ ကြာဟင်းနွယ်သည်။ ကာဠ၀လ္လီတိ၊ ကား။ ကာဠ၀ဏ္ဏာ၊ မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော။ အပတ္တိကာ၊ အရွက်မရှိသော။ ဧကာ၊ တခုသော။ လတာဇာတိ၊ နွယ်ပင်မျိုးတည်း။ ပူတိလတာတိ၊ ကား။ ဇီ၀နဝလ္လိ၊ အသက်ရှည်စေသော ဆေးနွယ်ပင်တည်း။ ယာ၊ ယင်းဆေးနွယ်ကို။ ဂလောစီတိ၊ ဆင်သမန္တယ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၁၀၉။ တံနိမိတ္တကရဏာဒိ၊ ထိုနိမိတ်ကိုပြုခြင်း စသည်သည်။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့သော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ပါသဏာဒိ နိမိတ္တကရဏော ဧ၀၊ ကျောက် စသော နိမိတ်ကို ပြုခြင်း မှတ်ခြင်း၌သာလျှင်။ အန္တောဂ၀ံ ပရိယာပန္နံ၊ အတွင်း၀င်၏။ သနိမိတ္တံ ကရောတီတိ၊ ကား။ သဟနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်နှင့်တကွ။ ကရောတိ၊ ၏။ အသုဘံ၊ အသုဘကောင်ကို။ ပါသာဏာဒိနိမိတ္တေန၊ ကျောက်စသော နိမိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ကရောတိ၊ ၏၊ ဝ၀တ္ထုပေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ (ဤအဖွင့်သည် ပါသာဏ ဝါ စသောကဲ့နှင့်ညီအံ့မထင်။) အထ၀ါ၊ တနည်း။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကိုဂင်း။ ပါသာဏာဒိနိမိတ္တဠု၊ ကိုဂင်း။ သဟ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ကရောန္တော၊ သူကို။ ဝ၀တ္ထုပေန္တော၊ ကို။ သနိမိတ္တံ ကရောတီတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သမာနကာလတာဒီ ပကေန၊ တူသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြသော။ သဟ သဒ္ဒေန၊ နှင့်။ အယံ သမာသော၊ ဤသနိမိတ္တံ–ဟူသော သမာသ် သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သစက္ကံ၊ စက်နှင့်တကွ၊ ဝါ၊ ဘီးနှင့်တကွ။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့တည်း။ တယိဒံ နိမိတ္တကရဏံ၊ ထိုနိမိတ်ကိုပြုခြင်း မှတ်ခြင်းသည်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ [၂၀၅] သလ္လက္ခဏေန၊ မှတ်ခြင်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကဝါရမေ၀၊ တကြိမ်သာလျှင်။ (သလ္လက္ခဏေန၊ ဖြင့်။) နဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ။ပ။ ကရောတီတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒွေတိ၊ ကား။ ပါသာဏာသုဘနိမိတ္တာနိ၊ ကျောက်နှင့်အသုဘနိမိတ်တို့ကို။ သမာသေတွာ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းစပ်၍။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ သာရမ္မဏာန္တိ၊ ကား။ အသုဘာရမ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ပါသာဏာဒိ၊ ကို။ သမာနာရမ္မဏံ၊ တူညီသော အာရုံကို။ ကရောတိ၊ ၏၊ ဝါ၊ တနည်း။ သဟ၊ တကွ။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ ၏။ ဧကာရမ္မဏံ ဝိယ၊ တခုတည်းသော အာရုံကိုကဲ့သို့။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကရောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ (ဤ၌ စပိ၏။) ဧကဏ္ဍ၊ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ သလ္လက္ခေန္တော၊ မှတ်သည်ဖြစ်၍။ ပါသာဏာဒိ စ၊ ကိုဂင်း။ အသုဘနိမိတ္တဠု၊ ကိုဂင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွယံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အတ္တနိယောတိ၊ ကား။ သကော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏိတန္တိ၊ ကား။ သူနံ၊ ဖူးရောင်သော။ သဘာ၀ေန သရသေနာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓုမာတကဘာ၀သင်္ခါတေန၊ ဥဒ္ဓုမာတကအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ လက္ခဏေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဇိဂုစ္ဆပ္ပါ၀နသင်္ခါတေန၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ကိစ္စေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ၀ါ၊ တနည်း။ သဘာ၀ေါ ဧ၀၊ ဥဒ္ဓုမာတကအဖြစ်သဘောကိုပင်လျှင်။ တထာ၊ ထိုဇိဂုစ္ဆပ္ပါ၀နအခြင်းအရာဖြင့်။ နိပ္ပဒ္ဒနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ရသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

၁၁၀။ ဆဗ္ဗိ၀ေန နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိနာ၊ အဆင်းအစရှိသော။ ဆပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တာ၀၊ စွာ။ ဥဒ္ဓုမာတကအသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ကဠေ၀ရဿ၊ သူသေကောင်၏။ ဒီဃရဿာဒိပ္ပမာဏေန၊ အရှည်အတို အစရှိသော ပမာဏနှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ သတ္တ၀ိ၀ေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ လိင်္ဂတောတိ ဧတ္တ၊ ပုဒ်၌။ လိင်္ဂံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝယော၊ အရွယ်သည်။ လိင်္ဂံ၊ မည်၏။ (တနည်း) ဝယောလိင်္ဂံ၊ အရွယ်၏သဏ္ဌာန်တည်း။ ထနမဿုအာဒိ၊ သားမြတ် မုတ်ဆိတ် အစရှိသော။ ဣတ္ထိ ပုရိသလိင်္ဂံ၊ မိန်းမ၏ သဏ္ဌာန် ယောကျ်ား၏သဏ္ဌာန်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနေန၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣတ္ထိ လိင်္ဂံ ၀ါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအကောင်သည်။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ ၏။ ဥဒ္ဓုမာတ ကသဏ္ဌာနဝသေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပါကတိကသဏ္ဌာနဝသေန၊ မရောင်သေးသော ပကတိအတိုင်း ကိုယ်ကောင်၏ သဏ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု၊ မဟုတ်။ ဧတေန၊ ဤဥဒ္ဓုမာတကသဏ္ဌာနဝသေန၀ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ၌စပ်။) တတ္ထ၊ ထိုအသုဘကောင်၌။ အနုဒ္ဓုမာတကဘာ၀ပတ္တော၊ ဥဒ္ဓုမာတက အဖြစ်သို့ မရောက်သေးသော။ ကောစိ၊ သော။ ပဒေသော၊ အစိတ်အပိုင်း သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ သော၊ ထိုအစိတ်အပိုင်းကို။ နု ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣဒံ သဏ္ဌာနဝ၀တ္ထာနံ၊ ဤသဏ္ဌာန်ဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ သြဠာရိကာ၀ယ၀ေသေန၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အစိတ်အပိုင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သုခုမာ၀ယ၀ေသေန၊ သိမ်မွေ့သေးငယ်သော အစိတ်အပိုင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီသသဏ္ဌာနာဒိကံ၊ ဦးခေါင်းသဏ္ဌာန် အစရှိသော။ နဝ၀ိ၀ေ၀၊ ကိုးပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ သဏ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။

ဣမိဿ ဒိသာယာတိ၊ ကား။ ဣမိဿာ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ၀ါ၊ ဤအရှေ့မျက်နှာအရပ်၌သော်၎င်း။ ဣမိဿာ ဒက္ခိဏာ ပစ္ဆိမဥတ္တရာယ ဒိသယ ၀ါ၊ ဤတောင်, အနောက်, မြောက်မျက်နှာအရပ်၌သော်၎င်း။ ဣမိဿာ အနုဒိသာယ ၀ါ၊

ဤအထောင့် မျက်နှာအရပ်၌သော်ငင်း။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ ဟတ္ထာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ နာမ ဘူမိပွဒေသေ၊ ဤမည်သော မြေအရပ်၌။ ဣမသေ ကဠေဝရသေ၊ ဤသူသေ ကောင်၏ ။ ဟတ္ထာ၊ တို့သည်။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

အဓေါပါဒတလေနာတိအာဒိ၊ အစရိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ ၌စပ်။) နာဘိယာ၊ ချက်မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ပိုင်းသည်။ အဓော၊ အောက်အရပ်မည်၏။ တတော၊ ထိုချက်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ပိုင်းသည်။ ဥပရိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသေ ဝဝတ္ထာ နသေ၊ ဤပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်း၏ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟတ္ထာပရိစ္ဆေဒေါ၊ လက်၏အပိုင်းအခြားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အဂုံလိ အဂ္ဂေန၊ လက်ချောင်းတို့၏အဖျားဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အသဲကူဋ္ဌသန္ဓိနာ၊ ပခုံးစွန်းအဆက်ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဖီလာထက်ဝန်းကျင်၌။ တစပရိယန္တေန၊ အရေ၏အဆုံးအပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပါဒပရိစ္ဆေဒါဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသနယော၊ တည်း။ ယတ္ထက် ဝါ ပန ဌာနံ ဂဏှတိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ ဂဟေတုံ၊ ၄ာ။ သစေန သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ငြားအုံ့။ (ပဒေသော တသဟူ၍ ပဒေသော ဝါသဟု သီဟိုမူရှိ၏၊ ထိုမူသင့်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ အသ၊ ထိုအသုဘ ကောင်၏။ ပဒေသော၊ တစိတ်သည်။ ဥဒ္ဒုမာတေ၊ ဖူးဖူးရောင်သည်။ (သစေ ဟောတိ၊ အုံ့။) [၂၀၆] သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ယတ္ထက်၊ အကြင်မျှလောက်သော။ သရီရပွဒေသံ၊ ကိုယ်၏အစိတ်ကို။ ဥဒ္ဒုမာတကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တတ္ထမေဝ ယထာပရိဂ္ဂဟိတ မေဝ၊ ထိုမျှလောက် သိမ်းဆည်းအပ်တိုင်းသော ကိုယ်အစိတ်အပိုင်းကိုသာလျှင်။ (ပရိစ္ဆိန္ဒိ တဗ္ဗံ–၌စပ်။) ဣဒံ ဤဒိသန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ ဟတ္ထာဒိကံ၊ ဤလက်အစရှိသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဧဝမာကာရံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ဥဒ္ဒုမာတကံ၊ ဖူးဖူးရောင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာသဘာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘော ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဝိသဘာဂေ၊ သဘော မတူသော။ သရီရေ၊ ၌။ (အာရမ္မဏန္တိ ၌ ဣတိ–မပါပဲ အာရမ္မဏံ–မျှရှိလျှင် သာ၍ ကောင်း၏။) အာရမ္မဏံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အသုဘ အာရုံကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကာရော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာသည်။ နာ ဥပဋ္ဌာတိ နခါယတိ၊ မထင်။ သုဘတော၊ တင့်တယ်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ ထင်ရာ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပ္ပဋိနုသေဿ ပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကိလေသပရိပ္ပဋိနုသေဿ၊ ကိလေသာလှုပ်ရှားခြင်း၏သာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ။ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥဏ္ဍါဒိတာပီတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒုမာတကဘာဝပတ္တာပိ၊ ဖူးဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ငြားသော်လည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ကုထိတသရီရာပိ၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော ကိုယ်ရှိငြားသော်လည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ သွာယံ အတ္ထော၊ ထိုအနက်ကို။ ပဌမပါရာဇိကေ၊ ၌။ ဝိနိတဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီပေ တဗ္ဗော၊ ၏။

၁၁၁။ အာသေဝိတကမ္မဋ္ဌာနောတိ၊ ကား။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ကတပရိစယော၊ ပြုအပ်ဘူးသော လေ့ကျက်ခြင်း၏။ သောသောနိကင်္ဂါဒီနံ၊ သုသာန်ခုတင်အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိဟရုတဂေါ၊ ဆောင်အပ်ဘူးသော ခုတင်ရှိ၏။ စတုဓာတု ဝတ္ထာနဝသေန၊ တွာန်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒိတမဟာဘူတော၊ ထက်ဝန်းကျင် နင်းနယ်အပ်ဘူးသော မဟာဘုတ်ရှိ၏။ သလက္ခဏတော၊ သဘာဝ လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဥဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတသခ်ါရော၊ သိမ်းဆည်းအပ်ဘူးသော သခ်ါရရှိ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဝသေန၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပိတနာမရူပေါ၊ ပိုင်းခြားအပ်ဘူးသော နာမ်ရုပ်ရှိ၏။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ၊ လက္ခဏာလျှင်အာရုံရှိသော ဝိပဿနာသို့။ ဥက္ကံ့သနေန၊ တက်ရောက်သဖြင့်။ သုညတာနုပဿနာဗလေန၊ နုပဿနာ၏အားအစွမ်းဖြင့်။ ဥဏ္ဍါဒိတသတ္တသညော၊ ခွါလှစ်အပ်ဘူးသော သတ္တဝါဟူသော အမှတ်ရှိ၏။ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသမ္ဘာပနေန၊ ဝိသုဒ္ဓိသို့ရောက်စေသဖြင့်။ ကတသမဏဓမ္မော၊ ပြုအပ်ဘူးသော ရဟန်းတရားရှိ၏။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ကုသလဝါသနာယ စ၊ ကိုဌင်း။ ကုသလဘာဝနာယ စ၊ ကိုဌင်း။ ပူရဏေန၊ ဖြည့်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြည့်စေသဖြင့်။ ဝါသိတဝါသနော၊ ထုံအပ်ဘူးသော ဝါသနာရှိ၏။ ဘာဝိတဘာဝနော၊ ပွါးစေအပ်ဘူးသော ဘာဝနာရှိ၏။ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယကုသလဗီဇေန၊ ဝဋ်ကင်းရာမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏ ဥပနိဿယဖြစ်သော ကုသိုလ်မျိုးစေ့ဖြင့်။ သဗီဇော၊ ကုသိုလ်မျိုးစေ့ရှိ၏။ ဣဏဿ၊ ၏။ ပရိပက္ကဘာဝေန၊ ရင့်ကျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဣဏတ္တရော၊ လွန်ကဲသော ဣဏာ်ရှိ၏။ ယထာဝုတ္တာယ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ တနုကရဏေန၊ ပါးသည်ကိုပြုသဖြင့်။ အပ္ပကိလေသော၊ နည်းသော ကိလေသာ ရှိ၏။ ဩလောကိတောလောကိတဋ္ဌာနေယေဝါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒုမာတကာဒိအသုဘဿ၊ အစရှိသော အသုဘကောင်၏။ ယတ္ထ ဩလောကိတောလောကိတဋ္ဌာနေ ဧဝ၊ အကြင် အကြင် ရှုအပ်တိုင်း ရှုအပ်တိုင်းသော အရပ်၌ပင်လျှင်။ (မြန်မာမူဟောင်း၌ ယတ္ထ တတ္ထ ဟုရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် အမှတ်မရှိတစုံတခုသော ရှုအပ်တိုင်း ရှုအပ်တိုင်းသော အရပ်၌ပင်လျှင်ဟု အနက်ပေး။) တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးအား။ အပေက္ခီ တဗ္ဗော၊ ငဲ့အပ်သော။ ကာလဝိသေသော ဝါ၊ သည်ငင်း။ အသုဘဿ၊ အသုဘကောင်၏။ ပဒေသဝိသေသော ဝါ၊ အစိတ်အပိုင်း အထူးသည်ငင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နော စေ ဧဝံ၊ ဥပဋ္ဌာတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တပုရိသဝိ သေသ ဿ ဝိယ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးအားကဲ့သို့။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ နော စေ ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်ငြားအုံ့။ ဧဝံ ဆဗ္ဗီနောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆဗ္ဗီနေန၊ ဖြင့်။ ပုန ပီတိ၊ ပုဒ်၌။ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏဝိဓိ၊ နိမိတ်ကို ယူခြင်း

အစီအရင်ကို။ သမ္မိဏ္ဍောတိ၊ ၏။ ပဠုဝိတေ၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ နု (သမ္မိဏ္ဍောတိ)၊ ပေါင်းသည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဆဗ္ဗိဝေန ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေ၊ ကို။ ဝိဟိတံ၊ စီရင်အပ်ခဲ့ပြီ။

၁၁၂။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သန္ဓယော၊ အစပ်တို့သည်။ တဒါပိ၊ ထိုဖူးဖူးရောင်သော အခါ၌လည်း။ အတ္ထေ၊ ရှိကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊ အသီတိသတသန္ဓိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၏။ ဥဒ္ဒါမာတကဘာဝေန၊ ဖူးဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ နု ပညာယန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ပန၊ အကြင်အစပ်တို့သည်ကား။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအစပ်တို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ္သေတုံ၊ ၄၊ ဥဒ္ဒါမာတကေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တယော ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္ဓိတိ၊ ကား။ အံသကပွရမဏိဗန္ဓာနံ၊ ပခုံး, တတောင်ဆစ်, လက်ကောက်ဝတ်တို့၏။ [၂၀၇] ဝသေန၊ ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္ဓယော၊ လက္ခ်ာလက်၏အစပ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ)ကုန်၏။ ဝါမဟတ္ထသန္ဓယော၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထို့အတူပင်တည်း။ ကဋ္ဌိဏ္ဍောဂေါပ္ပကာနံ၊ တင်ပါး, ခူးဆစ်, ဖမျက်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိဏပါဒသန္ဓယော၊ လက္ခ်ာခြေ၏အစပ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝါမပါဒသန္ဓယော၊ တို့သည်။ တထာ၊ တည်း။ ဧကော ကဋ္ဌိသန္ဓိတိ၊ စကားကို။ (ဝဒတိ–၌စပ်) ကဋ္ဌိယာ၊ ခါးတင်ပါးနှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဌကသန္ဓိ၊ ကျောက်ကုန်းရိုးအစပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဟတ္ထန္တရန္တိ၊ ကား။ ဒက္ခိဏဟတ္ထဒက္ခိဏပဿာနံ၊ လက္ခ်ာလက်နှင့် လက္ခ်ာနံပါးတို့၏ၔင်း။ ဝါမဟတ္ထ ဝါမပဿာနဉ္စ၊ တို့၏ၔင်း။ အန္တရံဝိဝရံ၊ အပေါက်အကြားတည်း။ ပါဒန္တရန္တိ၊ ကား။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ ပါဒါနံ၊ ခြေတို့၏။ ဝေမဇ္ဈံ၊ အလယ်တည်း။ ဥဒရန္တရန္တိ၊ ကား။ နာဘိဌာနသညိ တံ၊ ချက်၏တည်ရာအရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣဒ္ဓိဝေမဇ္ဈံ၊ ဝမ်းပိုက်၏ အလယ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥဒရဿ၊ ဝမ်းပိုက်၏။ အဗ္ဘန္တရံ၊ အတွင်းအရပ်တည်း။ ကဏ္ဌန္တရန္တိ၊ ကား။ ကဏ္ဌဆိဒ္ဒံ၊ နားပေါက်တည်း။ ဣတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အာဒိ အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဣတိသဒ္ဒါဖြင့်။ နာသစ္ဆိဒ္ဒါဒီနမ္ပိ၊ နှာခေါင်းပေါက် စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အက္ခိနံ စ၊ မျက်စိတို့၏ၔင်း။ မုခဿစ၊ ခံတွင်း၏ၔင်း။ ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိဝရံ၊ အပေါက်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ အက္ခိနမ္ပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမန္တတောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ သန္ဓိအာဒိတော၊ အစပ်စသည်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဒါမာတက၊ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင်ကို။ ဝဝတ္ထပေန္တသ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသော ယောဂီအား။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ စေ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ အံ့။ ဣဒ္ဓေတံ၊ ဤသို့ထင်ခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ နော စေ ဥပတိ ဌေယျ၊ အံ့။ သမန္တတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာပနဝိဓိ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ သကလသရီရေတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥဒ္ဓေ စာရေတွာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံ၌ တည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သရီရံ ကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘကောင်၌။ ပဋိဂ္ဂါလာကာရသဟိတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဥဒ္ဒါမာတကဘာဝံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဘာဝနာဥဏ်း၊ ကို။ ပဝတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပန၊ ဆက်။ ယံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥဏ်း၊ ဘာဝနာဥဏ်းကို။ စာရေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော ယောဂီအား။ တသ္မိံ သရီရေ၊ ၌။ ယော ပဒေသော၊ အကြင်အစိတ်အပိုင်းသည်။ ဝိဘူတော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဒါမာတကာကာရေန၊ ဖူးဖူးရောင်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိဘူတဘာဝေန၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣဒရပရိယောသာနံ၊ ဝမ်းပိုက်အဆုံးရှိသော။ ဥပရိမသရီရံ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်သည်။

ဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ ဝိနိစ္ဆယကထာတိ၊ ကား။ ဝိနိစ္ဆယသဟိတာ၊ အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အနက်ကိုဖွင့်ဆိုရာ စကားတည်း။ ယထာဝုတ္တာ၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိတော စ၊ စသည်အားဖြင့်ၔင်း။ သန္ဓိအာဒိတောစ၊ ဖြင့်ၔင်း။ ဝုတ္တာပ္ပကာရ။ပ။ဝသေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားရှိသော ဥဒ္ဒါမာတကနိမိတ်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သုဌုနိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ထင်၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နိမိတ္တသ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ တမေဝသုဌု ဂဟဏာကာရံ၊ ထိုကောင်းစွာ ယူသော အခြင်းအရာကိုပင်လျှင်။ ဥပဒိသန္တော၊ နည်းညွှန်လိုသည်ဖြစ်၍။ သတိ သူပဋိတ်ကတွာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ ကရောန္တေနာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (အာဝဇ္ဇိတ်–၌စပ်။) ဣမာယ။ပ။ မုစ္စိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ သဠာတာဒရေန၊ ဖြစ်သော ရိုသေခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သတိ သမ္ဗဇညေ၊ ကိုလည်း။ သုဌု၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ထင်စေ၍။ ဥဒ္ဒါမာတကအသုဘံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ အာဝဇ္ဇိတ်၊ ဆင်ခြင်အပ်ပြီး။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘကောင်၌။ အာဝဇ္ဇနံ၊ ကို။ ကရောန္တေန၊ ဖြစ်၍။ သာဓုကံ၊ ပ။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗဠာတိ၊ ကား။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗော၊ မှတ်လည်းမှတ်အပ်၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ နိစေတဗ္ဗဠ၊ ဆုံးဖြတ်လည်းဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဟိ၊ မှန် ၏။ သတိ၊ ကို။ ဓာရဏာတိ၊ ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဓမ္မသင်္ဏာပါဋိတော်၌ ညွှန်ပြအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဓာရဏံ၊ ဏဟူ သည်။ ဝါ၊ ဆောင်ခြင်းဟူသည်။ သလ္လက္ခဏံ၊ မှတ်ခြင်းပင်တည်း။ ပညာ၊ ကို။ ပဝိစယောတိ၊ ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဓမ္မသင်္ဏာပါဋိတော်၌ ညွှန်ပြန်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ၌။ ပဝိစယော၊ ယဟူသည်။ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့် စိစစ်ခြင်းဟူသည်။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပဓာ ရေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ သတိရှေသွားရှိသော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ [၂၀၈] ဥပလက္ခေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သတိရဟိ

တာ၊ သတိကင်းသော။ ပညာ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ထတ္ထပေ တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမယ၊ ပညာရှေသွား ရှိသော။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ နိစ္စိနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပညာသဟိတာ ဧဝ၊ ပညာနှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သော။ သတိ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ တဗ္ဗိရဟိတာ၊ ထိုပညာမှကင်းသောသတိကို။ နိ အဓိပ္ပေ တာ၊ အပ်။ အဒ္ဓကွိအပင်္ဂါဒိဝေနာပိ၊ မျက်စိထက်ဝက် မျက်ထောင့်စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ သြလောကနံ၊ မျက်စိမှေး၍ ကြည့်ခြင်း မျက်စောင်းထိုး၍ ကြည့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥမ္မီလေတွာ သြလောကေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဥမ္မီလေတွာ သြလောကေတွာ ဟူသော ပါဋ္ဌ၌။ ပရိဗျတ္တာမေဝ၊ ထင်လင်းစွာသာလျှင်။ သြလောကနံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ ကရောန္တသာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာပဿကာရေန၊ ဖြင့်။ စက္ခု၊ ကို။ ဥမ္မီလေတွာ၊ ၍။ သြလောကနံစ၊ ကိုဂင်း။ နိမီလေတွာ၊ မှိတ်၍။ အာဝဇ္ဇနဥ္စ၊ ကိုဂင်း။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ကရောန္တသ၊ ပြုသော ယောဂီအား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒါမာတကေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဏှနနိမိတ္တံ၊ ယူအပ်သော အာရုံနိမိတ်ကို။ သုဂ္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဂဟိတံ၊ ပြီးသည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူအပ်ပြီးလတ်သော။ နိ ဝိနသတိ၊ မပျက်။ နိ ပမုဋ္ဌံ၊ မမေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧवं၊ ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ပြီးသည်။ ကေသဒိသန္တိ၊ ကား။ သမာနသဒိသံ၊ အညီအမျှတူသည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ ဧက သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမာနတ္ထော၊ သမာနအနက်ရှိ၏။ အရိယဝိနယေတိဝါ၊ ဟူ၍ဂင်း။ သပ္ပုရိသဝိနယေတိ ဝါ၊ ဟူ၍ ဂင်း။ ဧသေ ဧသော၊ ဤအရှေ့အရိယဝိနည်း နောက်သပ္ပုရိသဝိနည်းသည်။ သေသောဧဝ၊ ထိုနောက်ဝိနည်း ရှေးဝိနည်းပင် လျှင်တည်း။ ဧကေ ဧကော၊ တူမျှ၏၊ ဧကဒ္ဓေ ဧကဒ္ဓေါ၊ တူသော သဘောရှိ၏။ သမေ–သမော၊ ညီမျှ၏။ သမဘာဂေ–သမဘာဂေါ၊ ညီမျှသော အဖို့ရှိ၏။ တဒ္ဓေတေ–တဒ္ဓေတေ၊ ထိုနောက်ဝိနည်း ရှေဝိနည်းသဘောပင်လျှင်တည်း။ တညေဝ–သော ဧဝ၊ ထိုနောက်ဝိနည်း ရှေဝိနည်း ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပါဋ္ဌ၌ကဲ့သို့တည်း။

အာဂမနကာလေတိ၊ ကား။ ဝိဟာရတော၊ မှ။ သုသာနံ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိသ၊ ရည်စူး၍။ အာဂမနကာလေ၊ လာခဲ့စဉ်ကာလ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အတိဒေသဝသေန၊ ညွှန်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒီပိတမ္ပိ အတ္ထံ၊ ပြအပ်ပြီးသော အနက် ကိုလည်း။ ဧက ကေနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ တဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒါမာတ ကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဧကေ၊ တို့သည်။ မူလကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ကိုဟူ၍။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။(ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌိတနိမိတ္တံ၊ ထင်ပြီးသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိသဒေါတွာ၊ စွန့်လွတ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာ နန္တရံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတပါးကို မနသိကာရော၊ နလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ရဇ္ဇုံ၊ မိမိ၏တိုင်းပြည်ကို။ ဆဒ္ဒေတွာ၊ စွန့်၍။ ရညော၊ ၏။ ဝိဒေသဂမနံ၊ ဝိယ၊ တိုင်းနိုင်ငံတပါးသို့ သွားခြင်းနှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်ပင်တည်း။ အာဂတေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ သို့။ အာဂတေန၊ ပြန်လာပြီးသော ရဟန်း သည်။

၁၁၄။ အဝေလာယန္တိ၊ ကား။ သဏ္ဌာဝေလာဒိအယုတ္တဝေလာယ၊ ဆည်းစာအချိန်အစရှိသော မသင့်လျော်သော အချိန်အခါ၌။ ဗီဘစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ဝိရူပ်၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိသော၊ ဝါ၊ အရုပ်အဆင်းမလှသော၊ ဝါ၊ အရုပ်ဆိုးသော။ ဘေရဝါရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ ဝေတာဠသဒိသံ၊ ဘုတ်ဝင်သော အကောင်နှင့်တူသည်ဖြစ်၍။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်း သော။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို၊ ဝိကိတ္တစိတ္တောတိ၊ ကား။ ပိသာစာဒီ၊ မြေဘုတ်တစ္ဆေအစရှိသည်ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဘီရုကပုရိသော ဝိယ၊ ကြောက်တတ်သောသူကဲ့သို့။ စိတ္တဝိက္ခေပံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ သော။ ဥမ္မတ္တကော ဝိယာတိ၊ ကား။ ယက္ခုမ္မတ္တကော ဝိယ၊ ဘီလူးဖမ်း၍ ရူးနှမ်းသောသူကဲ့သို့။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗျာနဝိဇ္ဇန္တကောတိ၊ ကား။ သီလဝိဇ္ဇန္တက မန္တဝိဇ္ဇန္တကာဝိယ။ သီလမှလည်၍ လျှောကျသောသူ, မန္တာန်မှလည်၍ လျှောကျသောသူတို့ကဲ့သို့။ ဗျာနတော၊ မှ။ ဝိစ္ဆုတကော၊ ရွှေ့လျှောကျသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သန္ဓ မ္ဘေတွာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နပရိတ္တာသဝူပသမနေန၊ ဖြစ်ပေါ်သော ထိတ်လန့်ခြင်းကို ငြိမ်းစေသဖြင့်။ ဝိဂတကမ္ပတာယ၊ ကင်းသော တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စလော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သတိ' သူပဋ္ဌိတန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ သန္ဓမ္ဘနဿ၊ ထောက်ခံအားပေးခြင်း၏။ ဥပါယဒဿနံ၊ အကြောင်းနည်းလမ်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ မန္တပ္ပယောဂေ၊ မန္တာန်နှင့်ယှဉ် ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ မန်းမှုတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်၊ ဝါ၊ မရှိပါပဲ။ မတသရီရံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓဟိတ္တာ၊ ၍။ အနဗ္ဘနကံ နာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သောပိ၊ ထိုမန္တပယောဂသည်လည်း။ ဥဒ္ဒါမာတကာဒိဘာဝံ၊ ဥဒ္ဒါမာတက အစရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အပ္ပတ္တော၊ မရောက်သေးသော။ အဝိနဋ္ဌရူပေ ဧဝ၊ မပျက်စီးသေးသော ရုပ်ရှိသော အကောင်၌သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ပြီးစီး၏။ ဒေဝတာမိဂ္ဂ ဟော၊ နတ်၏ပူးဝင်ခြင်းသည်။ တထာ၊ တူတည်း။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဥဒ္ဒါမာတကသူသေကောင်၌ကား။ နဣဒ္ဓိတိ၊ မပြီးစီး။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သညဇောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာ ပရိကပ္ပသညာယ၊ ဘာဝနာဟူသော ကြံဆသောသညာကြောင့်။ ဇာတော၊ ၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ သညာသမ္ဘဝေါ သညာမတ္တ သမုဋ္ဌာနော၊ သညာမျှသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ တာသံ ဝိနော ဒေတွာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တာပဋ္ဌာနနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နစိတ္တာသန္တာသံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်၏ထိန့်လန့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာပဿကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိနောဒေတွာ၊ ၍။ [၂၀၉] ဝူပသမေ တွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တဝ၊ ၏။ ပရိဿမော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ သဖလော၊ အကျိုးရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဟာသံ၊ ရွှင်ခြင်းကို။ ပီတိ' နှစ်သိမ့်ခြင်းကို။ ပမောဒံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဥပါဒေတွာ၊ ၍။ စိတ္တံ သဏ္ဌာပေ တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

နိမိတ္တဂ္ဂါဟန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တသ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှန်၊ ယူခြင်းကို။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တ်၊ ကို။ သမ္မာဒေဿောတိ၊ ကား။ သာဓေဿော နိပ္ပါ ဒေဿော၊ ပြီးစေသော ယောဂီသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန် ဥပနိဗန္ဓတီတိ၊ ကား။ ဘာဝန်၊ ကို။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ နိမိတေ၊ ဥဂ္ဂဟ နိမိတ်၌။ ဥပနေဿော၊ ကပ်ဆောင်လျက်။ နိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယောဂကမ္မံ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ (အဓိပ္ပေတ်၌ စပ်) ယောဂိနော၊ ၏။ သုခဝိသေသာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏာဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယောဂကမ္မသ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှု၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဥပဋ္ဌိတ နိမိတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ထင်ပြီးသော နိမိတ်သည်၊ ဝါ၊ ထင်တိုင်းသော နိမိတ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ် ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို။ ဘာဝနာစိတ္တေ၊ ၌။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ တံ ဥပနိဗန္ဓနံ၊ ထိုကပ်ဖွဲ့ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စိတ္တံ။ပ။ဂစ္ဆတီတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေဿော၊ ၍။ တသ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တသာ တိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ အား။ ဝါ၊ တနည်း။ တသ ဥဒ္ဒါမာတကာသုဘသ၊ ကို။ မာနသံ စာရေန္တသာတိ၊ ကို။ မာနသံ စာရေန္တ သာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော ယောဂီအား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိ ကရောန္တသ၊ ယောဂီအား။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

၁၁၅။ ဝိထိသမ္ဘဋ္ဌိပါဒနတ္ထာတိ ပဒသ၊ ပုဒ်၏။ (အတ္ထ–၌စပ်) ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိယာ သမ္ဘဋ္ဌိပါဒနတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ပန၊ တပါး။ တံ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိ စ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းမှန်ကိုရင်း။ တသာ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းမှန်သို့။ သမ္ဘဋ္ဌိပါဒနဝိဓိ စ၊ ကောင်းစွာ တဖန် သွားရောက်ခြင်းအစီအရင်ကိုရင်း။ ဝိတ္ထာရတောဝ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ သစေ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကတိမီတိ၊ ကား။ ပကာသ၊ လဆန်းလဆုတ်ပကွ၏။ ကတမီ၊ အဘယ်ထိ ထီရက်နည်း။ ဒုတိယာ ကိ၊ နှစ်ရက်မြောက် လော။ တတိယာဒီသု ဝါ၊ သုံးရက်မြောက် အစရှိသည်တို့တွင်မူလည်း။ အညတရာ ကိ၊ တရက်ရက်လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပုစ္ဆန္တာနံ၊ မေးကုန်သောလူတို့၏။ စိတ္တသ၊ ၏။ အညထတ္တ ပရိဟရဏတ္ထံ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ၊ တမျိုးတမည် ဖြစ်ခြင်းကို ရောင်လွှဲခြင်းအကျိုးငှါ။ တုဏှီဘူတေန၊ လျက်။ ဂန္တုံ၊ ၄၊ နဝဋ္ဌတိ၊ မသင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သာသနသမ္ဘဋ္ဌ–ပတ္တိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမကို ကောင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည်။ အပ္ပသန္ဒာနံ၊ မကြည်ညိုကုန်သေးသော သူတို့၏။ ပသာဒါယ စ၊ ကြည်ညိုခြင်းငှါလင်း။ ပသန္ဒာနံ၊ တို့၏။ ဘိယျောဘာဝါယ စ၊ လွန်စွာ ဖြစ်ပွါးစေခြင်းငှါလင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) နသသတီတိ၊ ကား။ နဒိသတိ၊ မမြင်အပ်၊ ဝါ၊ မမြင်ရ။ နဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာဂန္တုကပဋိသန္ဓာရော ကာတဗ္ဗောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤ စကားဖြင့်။ အာဂန္တုကဝတ္တံ၊ ကို။ ဧကဒေသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ အဝသေသာနိပိတိ၊ ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ အာဂန္တုကဝတ္တံ၊ ကို။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ အပြည့်အစုံ၊ ဂဟေတုံ၊ ၄။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂန္တုကဂုဟာဏံ၊ အာဂန္တုကသဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ၏။ ဂမိကဝတ္တာဒီနီတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဝါသိက။ပ။ဝစ္စကုဋ္ဌဋ္ဌဝတ္တာဒီနံ၊ အာဝါသိကဝတ် အနုမောဒနဝတ် ပိဏ္ဍစာရိ ကဝတ် အာရညိကဝတ် သေနာသနဝတ် ဝစ္စကုဋ္ဌိဝတ် အစရှိသည်တို့ကို။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝတ္တကွန္ဒကေ၊ ၌။ အာဂတာနိ၊ ကုန်သော။ မဟာ ဝတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ခန္ဓကဝတ္တာနီတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တဇ္ဇနိယ ကမ္မကတာဒိကာလေ စ၊ တဇ္ဇနီယတံ စသည်ကိုပြုအပ်သော ကာလ၌ငင်း။ ပါရိဝါသိကာဒိကာလေ စ၊ ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးခြင်း အစရှိသော ကာလ၌ငင်း။ စရိတဗ္ဗာနိ၊ ကျင့်အပ်သော ဝတ်တို့ကို။ ဣမသ္မာ ဘိက္ခုနော၊ ဤအသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ရဟန်းအား။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နဆိပ္ပေတာနိ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။ နိမိတ္တံ ဝါ အန္တရာယတီတိ၊ ကား။ သုသာနေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ သော။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဒါမာတကဘာဝါပဂမနေန၊ ဥဒ္ဒါမာတကအဖြစ်ကင်းသဖြင့်။ အန္တရာ ယတိ၊ ကွယ်တတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒါမာတကန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ [၂၁၀] တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ၏။ ဒုလ္လဘတ္တာ၊ ရခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နိသီဒိသ္မာ၊ ထိုင်ပြီး၍။ ပစ္ဆာ ကိ္ဓတဗ္ဗော၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတုံ၊ ၄။ ဂမနေ ဝိယ၊ သွားရာ၌ကဲ့သို့။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နိဝတ္တနေပိ၊ ပြန်ရာ၌လည်း။ ယထာသလ္လက္ခိတဒိသာဒိပစ္စဝေက္ခဏံ၊ မှတ်အပ်ခဲ့တိုင်းသော အရပ်မျက်နှာအစရှိသည်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ (ဥပစာရဏတ္ထ–၌ စပ်) ယာဝ နိမိတ္တဝိနာသာ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ပျောက်ရာအရပ်တိုင်အောင်။ ပဝတ္တိတကိရိယာယ၊ ဖြစ်စေအပ်သော အမှုအရာ ကိရိယာကို။ အဝိစ္ဆေဒေန၊ မပြတ်စဲသဖြင့်။ ဥပစာရဏတ္ထံ၊ မှတ်မိခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ တသာ၊ ထိုဖြစ်စေအပ် သော အမှုအရာ ကိရိယာကို။ (တသ–ဟု အကာရန္တနှင့် ရှိသည်ကား မသင့်။) နိရန္တရုပစာရဏော၊ မပြတ်မစဲမှတ်မိခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ နိသိန္နကာလေ၊ ၌။ (ဥပတိဋ္ဌေယျ၌စပ်) ကမ္မဋ္ဌာနသ၊ ဥဒ္ဒါမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၏။ ဥပဋ္ဌိတာကာရော၊ ထင်ခဲ့ဘူးသော အခြင်းအရာသည်။ (ဥပတိဋ္ဌေယျ–၌စပ်။) သမထနိမိတ္တသ၊ ကို၊ ဝါ၊ နောက်သမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးသမာဓိကို။ ဂဟဏော၊ ယူရာ၌။ ဝါ၊ ယူခြင်းကြောင့်။ စိတ္တသ၊ ၏။ သမာဟိတာ ကာရောဝိယ၊ တည်ကြည်သော အခြင်းအရာကဲ့သို့။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ ထင်ရာ၏။ (ဤအရာ၌ ဣတိ–ပိုနေသည်၊ ဣတိ၊ ဤကား အကျိုးတည်း ဟူ၍သော်လည်း အနက်ပေး) တေန၊ ထိုသို့ မပြတ်မစဲ မှတ်မိခြင်း အကျိုး ရှိသောကြောင့်။ တသေဝ၀။ပ။ ဝိထိ ပဋ္ဌိပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမာကာရေန၊ ရှေး၌ထင်ဘူးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ နိမိတ္တသ၊ ၏။ ပါကဋ္ဌဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမာကာရေနေ၀၊ ရှေး၌ထင်ဘူးသော အခြင်းအရာ

ဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဘာဝနာဝိထိ၊ ဘာဝနာလမ်းမှန်သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သွားရောက်သည်မည်၏။

၁၁၆။ ဥဒ္ဒုမာတကံနာမ၊ ဥဒ္ဒုမာတကအသုဘမည်သည်ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆပဋိကွူလ်၊ မစင် ကြယ်မကောင်းသော အနံ့ရှိလျက် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗီဘစ္ဆစ၊ အရုပ်ဆိုးသည်ရင်း။ ဘယာနကဠ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝရူပေ၊ သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဘာဝေန်၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ အားထုတ်သော။ (ယောဂိ နော–၌စပ်) ဧဝံ၊ သို့။ အာဗဒ္ဓပရိကမ္မသ၊ ရှေးဦးစွာဖွဲ့အပ်သော ပရိကံရှိသော။ ထိရီဘူတသေဝ၊ မြဲမြဲသည်သာလျှင် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယောဂိနော၊ ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ (တနည်း) အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ သော။ ယောဂိနော၊ အား။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဗဒ္ဓပရိကမ္မသ၊ မြဲမြဲစွာ ဖွဲ့အပ်သော ပရိကံရှိသည်ဖြစ်၍။ ထိရီဘူတသေဝ၊ ခိုင်မြဲသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်လတ်သော်သာလျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ သမိဒ္ဓေ တိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ အာနိသံသဒဿာဝိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဧဝမေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရေ နေဝ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ အာနိသံသဒဿာ ဝိနာ၊ အကျိုးကို မြော်မြင်လေ့ရှိသည်။ တံ ရကွေ့ယျာတိ၊ ကား။ ဣမိနာ၊ ဤပတ္တမြားရတနာဖြင့်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ သုခံ၊ စွာ။ ဇီဝိသဿမိ၊ အသက်မွေးရအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇီဝိတံ ဝိယ၊ အသက်ကိုကဲ့သို့။ တံ မဏိရတနံ၊ ကို။ ရကွေ့ယျ၊ စောင့်ရှောက်ရာ၏။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ နေသံ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ သုလဘတာ ဒဿနံ၊ ရလွယ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကောတိ၊ ကား။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဝါ၊ ဓာတ်လေးပါး ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဟရန္တော၊ ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတရာနိတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာဝသိဋ္ဌာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးမှ ကြွင်းကုန်သော။ အနုဿတိဗြဟ္မဝိဟာရာဒီနိ၊ အစရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့တည်း။ တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယထာလဒ္ဓံ၊ အကြင်အကြင် ရအပ်ပြီးသော။ တံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခိ တဗ္ဗန္တိ၊ ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ရက္ခဏဝိဓိ ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းအစီအရင်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ရတ္တိဋ္ဌာနေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၁၇။ ဧတေန၊ ဤအထူးဖြင့်။ နာနာ၊ အသီးအသီး။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုအထူးသည်။) နာနာကရဏံ၊ မည်၏။ ဘေဒေါ၊ အထူးကိုရ၏။ မနသိကာရသ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ အနဇ္ဈာရတာယ စ၊ မမွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာရမ္မဏဿ၊ ဥဒ္ဒုမာတကအာရုံ၏။ အနုပသန္တတာယစ၊ မသိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဗီဘစ္ဆ၊ အရုပ်ဆိုးသည်။ ဘေရဝဒဿနံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်မြင်ရသော အဆင်းရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဗ္ဗိပရိယာယ တော၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ ထူလဂံပစ္စဂံပုရိသော ဝိယ၊ ဆူဖြိုးသောအဂါကြီးငယ်ရှိသော ယောကျ်ား ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတ္တာ၊ ဥပဋ္ဌာတိ ဟူသောပုဒ်ကိုဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၏။ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ဂေါစရဗ္ဗတ္တတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ကာမာနံ အမနသိကာရာတိ၊ ကား။ အသုဘဘာဝနာနဘာဝေန၊ အစွမ်းအာနဘော်ဖြင့်။ ကာမသညာယ၊ ၏။ ဒူရသမုဿာရိတတ္တာ၊ ဝေးစွာ ပယ်ရှားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမဂုဏေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ မနသိကာရသေဝ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ပင်လျှင်။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ အမနသိကာရာတိ၊ ကား။ မနသိကာရပဋိပက္ခဟေတု၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝါ၊ ချဲ့။ ယာယ ကာမညာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာမေ၊ တို့ကို။ မနသိ ကာရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿာ၊ ထိုကာမသညာ၏။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ သော။ အသုဘသညာ၊ သည်။ ကာမာ နံ၊ တို့ကို။ အမနသိကာရော၊ နှလုံးမသွင်းခြင်း မည်၏။ ဝါ၊ နှလုံး သွင်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်မည်၏။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုနှလုံးသွင်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အသုဘသညာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [၂၁၁] တေန၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီယတီတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ အသုဘသညာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဗလပ္ပတ္တော၊ ခွန်အားသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ အားအစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇ မာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲ ပင်လျှင်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ကွာစေ၏။ ဝါ၊ ခွါ၏။ အနရောဓမူလကော၊ အာရုံသို့ လိုက်လျောသော ကာမရာဂလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ အာဃာတော၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်တတ်သော ဒေါသသည်။ မူလ ကာရဏေ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ကာမရာဂကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ သော်။ ဝိက္ခမ္ဘိတော ယေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနနယ။ပ။ ပဟီယ တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဟီနာနနယသ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ရာဂရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌မျှ။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်၊ ဝါ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ယထာ ဝုတ္တအသုဘ သညာသဟဂတာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော အသုဘသညာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝီတိ၊ သည်။ သာတိသယာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဝတ္တမာနာဝ၊ ဖြစ်လတ်သော်သာလျှင်။ ဗျာပါဒံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တီ၊ ကွာစေလျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တထာ အာရဒ္ဓဝိရိယတာယာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပစာရဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟိတ ဝီရိယတာယ၊ ချီးမြှောက်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝီရိယံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၌စပ်။) ဝါ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှန္တသ၊ ချီးမြှောက်အားပေးသော ရဟန်းအား။ သမ္ဘာသကံပ္ပေါ၊ သည်။ မိစ္ဆာသကံပ္ပံ၊ ကို။ (ဝိက္ခမ္ဘေတိ) ဝိယ၊ ကွာစေဘိ သကဲ့သို့။ သဝိပ္ပါရတာယ၊ ပျံ့နှံ့လျှပ်ရှားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တမေဝ၊ ကွာစေလျက်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဝိပွဇ္ဇိသာရော၊ ရဟူသည်။ ပစ္ဆာနုတာပေါ၊ နောင်တဖန်ပူပန်ခြင်းတည်း။ တပွဇ္ဇိပကွတော၊ ထိုနောင်တပူပန်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့်။ အဝိပွဇ္ဇိသာရော၊ ရသည်။ ဒရထပရိဠာဟာဘာဝေန၊ ပူပန်ခြင်း ပူလောင်ခြင်းတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မရှိသဖြင့်။ စိတ္တသ၊ ၏။ နိဗ္ဗုတတာ၊ ငြိမ်းအေးသည်၏ အဖြစ်တည်း။ တသ အဝိပွဇ္ဇိသာရသ၊ ၏။ ပစ္စယ ဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သီလံ စ၊ သည်ရင်း။ တံသဟဂတာ စ၊ ထိုသီလနှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တဒုပနိဿ ယာ စ၊ ထိုသီလလျှင် ဥပနိဿယရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပီတိပဿဒ္ဓိသုခါဒယော စ၊ သုခ စသည်တို့သည်ရင်း။ သဘာဝတော စ၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်ရင်း။ ဟေတုတော စ၊ အကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ သန္တသဘာဝေါ၊ ငြိမ်းအေးသော သဘောရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသီလ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ သုခတို့ကို။ အနုယုဉ္ဇနေန၊ ယှဉ်စေသဖြင့်။ အဝူပသန္တသဘာဝံ၊ မငြိမ်းအေးသော သဘောရှိသော။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိပွဇ္ဇိသာရ။ပ။ပဟီယတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အာဝဟန္တီယာ၊ ဆောင်လတ်သော်။ သာတိသယံ၊ သော။ ယံ သုခံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသုခသည်။ အနုပသန္တသဘာဝံ၊ မငြိမ်းအေးသောသဘောရှိသော။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ဝိကွမ္ဘေန္တေ မေဝ၊ ခွါလျက်သာလျှင်။ ဥပဃ္ဓတိ၊ ၏။ အဓိဂတဝိသေသသာတိ၊ ကား။ ယထာဓိဂတ သ၊ ရအပ်တိုင်းသော။ ဘာဝနာဝိသေသ သ၊ ဘာဝနာအထူး၏။ ပစ္စကွတာယာတိ၊ ကား။ ပဋိသဇ္ဇန္တသ၊ သော။ ယောဂိနော၊ အား။ ပစ္စကွဘာဝတော၊ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ မှန်စွာ ကိုယ်တိုင်သိတော်မူသော ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်တော်မူပါပေစွ တကား။ ယော၊ ယင်းမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ မှန်ကန်ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ပဋိ ပတ်ကို။ ဒေသေတိ၊ ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပတ္တိဒေသကေ၊ မူသော။ သတ္ထာရိ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၌ရင်း။ ပဋိပတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ပဋိပဇ္ဇမာနဗျာနပဋိပတ္တိယံ၊ ကျင့်အပ်ဆဲ ဗျာန်လမ်းပဋိပတ်၌ရင်း။ ပဋိပတ္တိဖလေတိ၊ ကား။ တာယ၊ ထိုပဋိပတ် ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော။ လောကိယလောကုတ္တရဖလေ၊ လောကီ လောကုတ္တရာအကျိုး၌ရင်း။ ဓမ္မန္ဒယဝိစာရာဟိတ ဗလေန၊ မျက်မှောက်တွေ့အပ်ပြီးသော တရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဆင်ခြင်သော ဝိစာရသည် ထားအပ် ဖြစ်စေအပ်သော ခွန်အားဖြင့်။ ဝိစာရဗလေန၊ ဝိစာရ၏အားအစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ။ပ။ ပဟီယန္တီတိ၊ ကား။ ဧဝံ။ပ။ ကာလမေဝ၊ ဤသို့ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရသည်နှင့် ညီမျှသော ကာလ၌ပင်လျှင်။ ဟေဋ္ဌာ။ပ။ နိပ္ပန္နေဟိ၊ အောက်၌ဖြစ်သော ဘာဝနာ၏အာနုဘော်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ သမာဓိအာဒီဟိ၊ စသည်တို့ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌနီဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိကွမ္ဘနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟီယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပဟာတဗ္ဗသ၊ ပယ်သင့်သော တရားကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ စသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခစ၊ တို့သည်လည်း။ သမာဓိအာဒယော၊ စသည်တို့ပင်တည်း။ ယထာ ဟ၊ ဟူမူကား။ ပေဋ္ဌကေ၊ ကျမ်း၌။ သမာဓိ။ပ။ အာဒိ၊ စသည်ကို။ (အာဟ၊ ၏။)

[၂၁] စ၊ ဆက်။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဣမေဟိ၊ ဤဝိတက်စသည်တို့ဖြင့်။ တေသံ နီဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပဟာနပရိဒီပနမုခေန၊ ပယ်ခြင်းကို သွယ်ဝိုက်၍ ပြခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဗျာနဂ်ါနိ၊ တို့ကို။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ တသ္မိညေဝ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ တသ္မိညေဝ စာတိ၊ ကား။ ယထာဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတ္တာ၊ ဖောက်ခွဲ၍။ ဥပဋ္ဌိတံ ဝိယ၊ ထင်သကဲ့သို့သော။ တသ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၏။ ပဋိစ္ဆန္ဒဘူတံ၊ အတူဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယံ တံ ပဋိနဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ (ဥပဋ္ဌိတံ၊ ၏။) တသ္မိ ညေဝ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌သာလျှင်။ စေတသောတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္ဗယုတ္တစိတ္တသ၊ ယှဉ်သောစိတ်ကို။ အဘိနိရောပနလက္ခဏောတိ၊ ကား။ အာရောပနလက္ခဏော၊ အာရုံသို့တင်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အပွနာသဘောဝေါ၊ တက်ရောက်စေခြင်း သဘော ရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ အနုဝိစရဏံ၊ အဖန်တလဲလဲ လှည့်လည်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တာနုမဇ္ဇနံ၊ နိမိတ်ကို သုံးသပ်ခြင်းမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘမရသ၊ ပိတုန်း၏။ ပဒုမသုပရိ၊ ပဒုမ္မာကြာရုံ၏အထက်၌။ အနုပရိဗ္ဗမနံ၊ ဝိယ၊ အဖန်တလဲလဲ ရစ်ဝဲခြင်းကဲ့သို့။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ဝိစာရသ၊ ၏။ အနုဝိစာရဏာကာရေန၊ အဖန်တလဲလဲ လှည့်လည်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ အနုမဇ္ဇနကိစ္စံ၊ အာရုံကို အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်ခြင်းကိစ္စမည်၏။ ဝိသေသော ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အဓိဂန္တဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသာဓိဂမော၊ မည်၏။ ပဋိလဒ္ဓေါစ၊ ရအပ်ပြီးသည်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုရအပ်ပြီးဟူသည်။ ဝိသေသာဓိဂမော စ၊ ရအပ်ရထိုက်သော ဘာဝနာအထူးသည်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိ။ပ။ဂမော၊ မည်၏။ တပွစ္စယော တံဟေတုကာ။ ထိုရအပ်ပြီးသော ဝိသေသာဓိဂမလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာဓိမဂပစ္စယာ၊ ရအပ်ပြီးသော ဝိသေသာ ဓိဂမလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပီတိ၊ သည်ရင်း။ ပီတိမနသ ပီတိသဟိတစိတ္တသ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ရှိသော ယောဂီ အား။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝတောတိ၊ ကား။ ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိနံ၊ တို့၏။ သံသိဒ္ဓနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ပီတိမနသ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ရှိသောသူ၏။ ကာယော၊နာမကာယ ရူပကာယသည်။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဿဒ္ဓကာ ယော၊ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုခံ၊ ကို။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပဿဒ္ဓိနိမိတ္တံ ပဿဒ္ဓိဟေတုကံ၊ ပဿဒ္ဓိလျှင်အကြောင်းရှိသော။ သုခံ၊ သည်ရင်း။ သုခနိမိတ္တာ သုခပစ္စယာ၊ သုခလျှင်အကြောင်းရှိသော။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သည်ရင်း။ ဟိ၊ မှန်။ သုခိနော၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဗျာနဂ်ါနိ ပါတုဘဝန္တိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတက္ကာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိ ဗျာနဂ်ါနိ၊ တို့သည်။ တသ္မိ ယေဝ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဌမဗျာနပဋိဗိမ္ဘူတန္တိ၊ ကား။

ပဌမဈာနသ၊ ၏။ ပဋိစ္စသ္ဒဘူတ်၊ သော။ တခ်ိဏာညေဝပဋိဘာဂနိမိတ္တ ပဋိလာဘ သမယကာလမေ၀၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရသည်နှင့်ညီမျှသော ခဏကာလ၌ပင်လျှင်။ ဥပစာရဈာနမ္မိ၊ သည်လည်း။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ နိ၀ရဏပ္ပဟာနမေ၀၊ သည်သာ လျှင်။ နေ၊ မဟုတ်သေး။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန၀ဏ္ဏနာ

၁၁၈။ ဝိနီလကာဒီသုပိ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌လည်း။ ။လက္ခဏ် ၀ုတ္တန္တိ၊ ကား။ ယ်တ် နိမိတ္တဂ္ဂဟဏလက္ခဏ်၊ အကြင် နိမိတ်ယူခြင်း၏ လက္ခဏာကို။ ၀ုတ္တ၊ ပြီ။ ၀ုတ္တနယေနေ၀ါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒုမာတကေ၊ ၌။ ၀ုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိနီစ္ဆ ယေန စ၊ အဆုံးအဖြတ်နှင့်ရင်း။ အဓိပ္ပါယေန စ၊ နှင့်ရင်း။ သဟ၊ တက္ပ။ ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သ၀ိနိစ္ဆယာ၀ိပ္ပါယ်၊ မည်၏။ သ၀ိနိစ္ဆယာ၀ိပ္ပါယ်၊ အဆုံးအဖြတ်အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ တံ သဗ္ဗံ၊ သော။ လက္ခဏ်၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒေါ၊ ၏။

ကဗရကဗရ၀ဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ သဗလ၀ဏ္ဏံ၊ ကြောင်ကျားသော အဆင်းရှိ၏။ ဥဿဒ၀သေနာတိ၊ ကား။ ရတ္တသေတနီလ၀ဏ္ဏေသု၊ နီသောအဆင်း, ဖြူသောအဆင်း, ညိုသောအဆင်းတို့တွင်။ ဥဿဒဿ၊ များသော။ ၀ဏ္ဏဿ၊ ၏။ ၀သေ နေ၊ ဖြင့်။

သန္ဓိသိန္ဓန္တိ၊ ကား။ နိစ္စလဘာ၀သေနေ၀၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်း ခပ်သိမ်း။ ဌိတ်။ ဩမ်၀ပ်ရပ်တည်သည်။

စောရာဌ္ဌ၀ိယန္တိ၊ ကား။ စောရေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတအရညေ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်ရာတောဌ္ဌ၊ ၀ါ၊ ထက်၀နံ:ကျင်မှ ထကြွ ပိတ်ဆို့အပ်သော တောဌ္ဌ။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိ' အာဃာတနေ၊ အကြင်သူသတ်ကုန်: သရှိုင်:ဌ္ဌ။ ဆိန္နပုရိသဌ္ဌာနေ တိ၊ ကား။ ဆိန္နပုရိသ၀ဏ္ဏေ၊ ကိုက်ဖြတ်အပ်သော လူ့ကိုယ်ကောင်ရှိသော။ ဌာနေ၊ ဌ္ဌ။ [၂၁၃] နာနာဒီသာယ် ပတိတမ္မိုကိ၊ ကား။ ဆိန္ဒံ၊ ဖြတ်အပ်သည်၊ ၀ါ၊ ပြတ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သရီရသ၊ ကိုယ်၏။ ခဏ္ဍာဒ္ဒယ်၊ အပိုင်:နှစ်ခုအပေါင်:သည်။ ဝိသုံ ဒီသာသု၊ အသီ:သီ:သော အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ပတိတမ္မိ၊ ကျြောားသော်လည်:။ ဧကာ၀ဇ္ဇနေနာတိ၊ ကား။ ဧကသမ္ဗန္ဓာဟာရေန၊ တကြိမ်တည်:သော နလုံ:သွင်:ခြင်:ဖြင့်။ အာပါထမာဂ၀ဿတီတိ၊ ကား။ ဧကဏ္ဍ၊ တည်:။ အာပါထ၊ သို့။ အာဂ၀ဿတိ၊ အုံ့။ ဝိသာသ် အာပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ဆ၀ဌာဟကော သေယျထာပိ၊ သူသေကောင်ဖုတ်သောသူကဲ့သို့။ အဇေဂ္ဂိတ်၊ မစက်ဆုပ်တတ် သည်၏အဖြစ်သို့၊ ၀ါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်: မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂ၀ဿ်ယျ၊ ရောက်ရာ၏။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ အပရာမ သနေ၊ မသုံ:သပ်ခြင်:သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဇိဂုစ္ဆာ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိယေ၀၊ တည်သည်သာလျှင်တည်:။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတ္တာရယဌ္ဌယာ ၀ါ၊ ပ။ဥပနာမေတဗ္ဗန္တိ၊ ၍။ အာပ၊ ၏။ ဝိဆိဒ္ဒကဘာ၀ပညာယနတ္ထံ၊ နှစ်ပိုင်:ပြတ်သော အကောင်၏အဖြစ်၏ ထင်ပေါ်ခြင်:အကျိုးငှါ။ ဧကဏ်ုလန္တရကရဏ်၊ လက်တသစ်ခြား:သည်ကို ပြုခြင်:ကို။ (ဒဿိတ်၊ ၏။) ဥပနာမေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ကပ်ရှိဆောင်အပ်၏။

ခါယိတသဒိသမေ၀ါတိ၊ ကား။ ခါယိတာသုဘသဒိသမေ၀၊ ခွေ:စသည်တို့ ခဲစား:အပ်သော အသုဘကောင်နှင့်တူစွာ သာလျှင်။ အဂ်ုလဂ်ုလန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိ၀ိဓိ' အထူးထူ:သောအရပ်သို့။ ခိတ္တ၊ ပစ်လွှင့်ထား:အပ်သော။ သရီရာ၀ယ၀်၊ အသုဘ ကောင်၏ အစိတ်အပိုင်:ကို။ အဂ်ုလန္တရဲ့ အဂ်ုလန္တရဲ့၊ လက်တသစ်ခြား:သည် လက်တသစ်ခြား:သည်ကို။ (ကာရေတွာ ကတွာ– တို့၌စပ်) ကတွာ ၀ါတိ၊ ကား။ ကတ္တာရယဌ္ဌယာ ၀ါ၊ တောင်ရှေ:ဖြင့်သော်ငင်:။ ဒဏ္ဍကေန ၀ါ၊ တုတ်ဖြင့်သော်ငင်:။ သယ်၊ ကိုယ်တိုင်။ ကတွာ ၀ါ၊ ပြု၍သော်ငင်:။

လဒ္ဓပ္ပဟာရာနန္တိ၊ ကား။ လဒ္ဓါဝုဓပ္ပဟာရာနံ၊ ရအပ်သော လက်နက်ဒဏ်ရာ ရှိသော အကောင်တို့၏။ မုခတော၊ ဒဏ်ရာ အ၀မှ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒေါ၊ ၏။ မုခတောတိ၊ ကား။ ပဟာရာဒိမုခတော၊ ဒဏ်ရာစသည်တို့၏အ၀မှ။ ပဋ္ဌရမာန ကာလေတိ၊ ကား။ လောဟိတံ၊ ကို။ ပဋ္ဌရမာနကာလေ၊ ယိုထွက်စေသော ကာလ၌။ လောဟိတာ၊ လောဟိတကကမ္မဋ္ဌာန်: ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

တန္တိ၊ ကား။ ပုဋ္ဌ၀ကံ၊ ပိုုးလောက်ပြည့်သော အသုဘကောင်သည်။ တေသူတိ၊ ကား။ သောဏာဒိသရီရေသု၊ ခွေ:စသည်တို့၏ ကိုယ်ကောင်တို့တွင်။ အဌ္ဌိကန္တိ၊ ကား။ အဌ္ဌိကအသုဘံ၊ ကို။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးထူ:အပြား:ပြား:ဖြင့်။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒေါ၊ ၏။ ပုရိမနယေနေ၀ါတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဥဒ္ဒုမာတကေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်:၌။ ၀ုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။

၁၁၉။ တန္တိ၊ ကား။ အဌ္ဌိကံ၊ အသုဘသည်။ နေ ဥပဌာတီတိ၊ ကား။ သဘာ၀တော၊ ဖြင့်။ နေ ဥပဌာတိ၊ မထင်၊ ပဋိကွူလ ၀သေန၊ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ်၏အစွမ်:ဖြင့်။ နေ ဥပဌာတိ၊ မထင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ သြဒါတက

သိဏာသမ္ဘေဒေါ ဟောတီတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဋ္ဌကေ၊ အဆက်ပြုတ်ပြီးသောအရိုး၌။ ပဌမဝယာဒိသလ္လကွဏ်၊ ပဌမအရွယ် စသည်ကို မှတ်ခြင်းသည်။ နသက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လိင်္ဂန္တိ ဣဓ ဟတ္ထာဒီနံ နာမန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌကသင်္ခ်ေ လိကာ ပန၊ အဆက်မပြုတ် သောအရိုးစုကိုကား။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒဟရသ၊ ငယ်ရွယ်သောသူ၏။ (အဋ္ဌကသင်္ခ်ေ လိကာ၊ တည်း။) အယံ၊ ကား။ ယောဗ္ဗ နေ၊ ပျိုရွယ်စဉ်၌။ ဌိတသ၊ ၏။ (အဋ္ဌကသင်္ခ်ေ လိကာ၊ တည်း။) အယံ၊ ကား။ အဝယဝေဟိ၊ လတ်စသော အစိတ်အပိုင်းတို့ဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိ ပဗ္ဗတ္ထသ၊ ကြီးပွါးခြင်း သို့ရောက်ပြီးသောသူ၏။ (အဋ္ဌကသင်္ခ်ေ လိကာ၊ တည်း။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝယဝသေန၊ အရွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတုံ၊ ၄၂။ သဏ္ဌာဏေယျာဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အဗျာပိတာယ၊ မပျံ့နှံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဋ္ဌကသင်္ခ်ေ လိကာယံ၊ အဆက်မပြုတ်သော အရိုးစု၌။ သန္ဓိတော၊ အဆက်အစပ် အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းကို။ ယဒိပိ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဋ္ဌကေ၊ အဆက်ပြုတ်သောအရိုးစု၌။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုသန္ဓိအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း၏။ အနိယတဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ ကိန်းသေမြဲသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငါ။ ကမဝိလဃံနံ၊ အစဉ်ကို ခုန်ကျော်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တသ။ပ။ဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ နိန္ဒဋ္ဌာနံ၊ နာမ၊ နိမ့်ရာအရပ်မည်သည်။ အဋ္ဌနော၊ အရိုး၏။ ဝိနတပဗ္ဗဒေသော၊ အောက်သို့ ညွှတ်သော အရပ်တည်း။ ထလဋ္ဌာနံ (နာမ)၊ မြင့်ရာအရပ်မည်သည်။ ဥန္နတပဗ္ဗဒေသော၊ မြင့်မောက်သောအရပ်တည်း။ ဃဋ္ဋိတဃဋ္ဋိတဋ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ကား။ အနပဂတနာရူဗန္ဓာနံ စ၊ မကင်းသော အကြောအဖွဲ့ရှိသော အရိုးတို့၏ဝင်း။ ဣတရေသဉ္စ၊ အကြောအဖွဲ့ကင်းပြီးသော အရိုးတို့၏ဝင်း။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ သံသိလိဋ္ဌသံသိလိဋ္ဌဋ္ဌာနဝသေန၊ ဆက်စပ်ရာ ဆက်စပ်ရာဋ္ဌာနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သီမူနင့်အညီပင်) အန္တရဝသေနာတိ၊ ကား။ အညမညဿ၊ ၏။ အန္တရဝသေနစ၊ အကြား၏အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ သုသိရဝသေနစ၊ အခေါင်းပေါက်၏ အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ သဗ္ဗတ္ထ ဝါတိ၊ ကား။ သကလာယ၊ သော။ အဋ္ဌသင်္ခ်ေ လိကာယ၊ အဆက်မပြုတ်သေးသော အရိုးစု၌။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ အဋ္ဌကေ၊ (တရောင်းသော) အရိုး၌။

[၂၁၄] ၁၂၀။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတသ္မိံ အဋ္ဌကာသုဘေ၊ ဤအဋ္ဌကအသုဘကောင်၌။ ယုဇ္ဇမာနဝသေန သလ္လက္ခေ တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ယံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ အကြင်နိမိတ်ကို ယူခြင်းသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အသုဘ၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုနိမိတ်ကို ယူခြင်းကို။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘ၌။ ဥဂ္ဂဏှနတ္ထံ၊ ယူခြင်းအကျိုးငါ။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏဝသေန၊ နိမိတ်ကိုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပလက္ခေတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ သကလာယာတိ၊ ကား။ အနဝသေသဘာဂါယ၊ အကြွင်းမဲ့အဖို့ရှိသော။ ပရိပုဏ္ဏာဝယဝါယ၊ ပြည့်စုံသော အစိတ် အပိုင်းရှိသော။ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန၊ နိမိတ်ထင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ဗဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ တေသူတိ၊ ကား။ အဋ္ဌကသင်္ခ်ေ လိကဋ္ဌ ကေသု၊ အဆက်မပြုတ်သောအရိုး, အဆက်ပြုတ်သောအရိုးတို့တွင်။ ॥အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ ဧကသဒိသ မေဝါတိဝစနံ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဧကသ္မိံ အဋ္ဌကေ ယုတ္တန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ၌စပ်) ဝိနီလကာဒီသု၊ တို့၌။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ နိမိတ္တာနံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်, ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့၏။ (ဝိသေသော၌စပ်) ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝဏ္ဏဝိသေသဘော စ၊ အဆင်းအထူးအားဖြင့်ဝင်း။ ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏတော စ၊ ပြည့်စုံ, မပြည့်စုံအားဖြင့်ဝင်း။ သဝိဝရာဝိဝရတော စ၊ အပေါက်အကြားရှိ, မရှိအားဖြင့်ဝင်း။ စလာစလတော စ၊ လှုပ်ရှား, မလှုပ်ရှားအားဖြင့်ဝင်း။ ဝိသေသော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတ သ၊ ဤအဋ္ဌကနိမိတ်၏။ (ဝိသေသော၊ ကို။) နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ဝိသေသဘာဝတော၊ အထူးမရှိခြင်းကြောင့်။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧကဋ္ဌကေပိ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဗီဘစ္ဆေနာတိ၊ ကား။ သုဝိဘူတအဋ္ဌရူပတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသော အရိုး၏ အဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဋ္ဌာဘာဝေ နေဝ၊ အရိုး၏အဖြစ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိရူပေန၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိသည်။ ဘယာနကေနာတိ၊ ကား။ တေနေဝ၊ ထိုဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါကတိကသတ္တာနံ၊ ပကတိအတိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဘယာဝဟေန၊ ကြောက်ဖွယ်ကို ဆောင်တတ်သည်။ (ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဗီတိသောမနသ္သဇနကေနာတိ၊ ကား။ သဏှမဋ္ဌ ဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော စ၊ ထင်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သဝိသေသတ္တာ စ၊ အထူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဗီတိယာ စ၊ ကိုဝင်း။ သောမနဿသ စ၊ ကိုဝင်း။ ဥပ္ပါဒကေန၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဥပစာရာဝဟတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣမသ္မိံ သြကာသေတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ဆိုရာဌာန၌။ ဒွါရံ ဒတ္တာတိ၊ ကား။ ပဋိက္ခိပ္ပလေ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကေဧဝ၊ ဤမျှ၌သာလျှင်။ အဋ္ဌတ္ဝာ၊ မရပ်တန့်မူ၍။ အနန္တရမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဒုဝိဓံ၊ ဣဓ နိမိတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသော။ (ဝစနေနၖ) ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဇိတ္ဝာ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍။ ဝစနေန၊ ဆိုခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆိုသောစကားဖြင့်။ ယထာဝုတ္တသ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ နိမိတ္တဝိဘာဂသ၊ နိမိတ်ကို ဝေဘန်ခြင်း၏။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို၊ ဝါ၊ အကြောင်းကို။ ဒတ္ဝာဝ၊ သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဗ္ဗိကပ္ပန္တိ၊ ကား။ သုဘန္တိ၊ တင့်တယ်သည်ဟူ၍။ ဝိကပ္ပေန၊ ကြံဆ ခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗိကပ္ပံ၊ အထူးအကြံဆခြင်းမရှိသည်ကို။ အသုဘန္နေဝ၊ အသုဘဟူ၍သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝိစာရေတ္ဝာ၊ ၍။ ဧကသ္မိံ အဋ္ဌကေ ယုတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိစာရေတ္ဝာ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်၍။

မဟာတိသတ္ထေရသာတိ၊ ကား။ စေတိယ။ပ။တ္ထေရသ၊ စေတိယတောင်၌ သီတင်းသုံးသော မဟာတိသထေရ်အား။ နိဒဿနာနီတိ၊ ကား။ ဒန္တဋ္ဌိကမတ္တဒဿနေန၊ သွားရိုးမျှကိုရှုမြင်ခြင်းဖြင့်။ သကလဿာပိ၊ သော။ တဿာ ဣတ္ထိယာ၊

၏။ သရီရသ၊ ၏။ အဋ္ဌသဃ်ာတဘာဝေန၊ အရိုးစု၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနာဒီနိ၊ ထင်ခြင်းစသည်တို့သည်။ ဇတ္တ အဋ္ဌကကမ္မ ဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂိဟ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသဝိဘာဝနာနိ၊ အထူးကို ထင်ရှားပြကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒါဟရဏာနိ၊ တို့တည်း။

သုဘဂုဏောတိ၊ ကား။ သဝါသနာနံ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုပရိသုဒ္ဓဂုဏော၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော ဂုဏ်ရှိသော။ ဒသသတလောစနေနာတိ၊ ကား။ သဟဿကွေန၊ တထောင်သော ဉာဏ်မျက်စိရှိသော။ ဒေဝါနမိန္ဒေန၊ နတ်တို့၏အရှင်ဖြစ်သော သိကြားမင်းသည်။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုသိကြားမင်းကို။ (ဝုစ္စတိ၌စပ်) ဧကာသနေနေဝ၊ တထိုင်တည်းဖြင်ပင်လျှင်။ သဟဿအတ္ထာနံ၊ တထောင်သောအနက်တို့ကို၊ ဝါ၊ တထောင်သော အကျိုးစီးပွါးတို့ကို။ ဝိစာရဏသမတ္ထေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဌါစွမ်းနိုင်သော။ ပညာစက္ခုနာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဟဿကွောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ထုတကိတ္တိတိ၊ ကား။ ယော ဓီရော သဗ္ဗဓိဒန္ဓော တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဘိတ္ထုတ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ချီးကျူးအပ်သော ကျော်စောသံရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၁၅] ၁၂၁။ ဥဒုပဋ္ဌိပကွေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ပဟီနဘာဝံ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သုဝိကွမ္ဘိတရာဂတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အသုဘပွဘေဒေါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒုမာတကာဒိအသုဘဝိဘာဂေါ၊ ဥဒ္ဒုမာတက အစရှိသော အသုဘတို့ကို ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ အသုဘတို့၏ အကွဲအပြားတည်း။ သရီရသဘာဝပွတ္တိဝသေနာတိ၊ ကား။ သရီရသ၊ ရုပ်ကိုယ်ကောင်၏။ (ဥပဂမနံ–၌စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ သဘာဝူပဂမနဝသေန၊ သဘောသို့ ကပ်ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သရီရံ၊ သည်။ ဝိနသမာနံ၊ ပျက်လတ်သော။ (ဝိနသတိ၌စပ်) အညရူပေန၊ တပါးသော ရုပ်အသွင်ဖြင့်။ ဌိတသ၊ တည်သော။ ရက္ခသသဝိယ၊ ရက္ခိုက်ဘီလူး၏ကဲ့သို့။ သဘာဝပွတ္တိဝသေနေဝ၊ သဘောမှန်သို့ ရောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိနသတိ၊ ၏။ ရာဂစရိတဘေဒဝသေနာတိ၊ ကား။ ရာဂစရိတဝိဘာဂဝသေန၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူတို့ကို ဝေဘန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသူတို့၏အကွဲအပြား၏ အစွမ်းဖြင့်။ သရီရသဘာဝပွတ္တိဝသေန၊ ကိုယ်ကောင်၏ သဘောသို့ ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အယံ အသုဘပွဘေဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ မဟာသတိ ပဋ္ဌာနာဒီသု၊ တို့၌။ နဝပွဘေဒေါ၊ ကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ (ဝုတ္တော၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ သော၊ ထိုကိုးပါးသော အပြားကို။ သရသတော ဧဝ၊ မိမိ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ သဘာဝပွတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အယံ ပန၊ ဤဆယ်ပါးအပြားကိုကား။ ပရူပဏ္ဏမေနာပိ၊ သူတပါး၏ အားထုတ်ခြင်း ပယောဂဖြင့်လည်း။ (သဘာဝပွတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။) စ၊ ဤမျှသာမကသေး။ တတ္ထ၊ ထို မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် စသည်တို့၌။ (ဂဟိတာ၌စပ်) ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ အာဂတေသု၊ ကုန်သော။ ဒသသု အသုဘေသု၊ တို့တွင်။ ဧကစ္စာနေဝ၊ အချို့သော အသုဘတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌကဠ၊ ကိုလည်း။ ပဠဒ္ဓာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏၊ တာနိ စ၊ ထိုမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် စသည်တို့၌လာသော အသုဘတို့ကိုလည်း။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။) ဣဓ၊ ဤဆယ်ပါးသော အသုဘတို့ကို။ သမထဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဘေဒေါ၊ ဤအထူးသည်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

ပန၊ တပါး။ ဒသန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ ဤအသုဘတို့၏။ (သပ္ပါယဘာဝေ၌စပ်) အသုဘဘာဝသာမညေန၊ အသုဘ အဖြစ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်။ (သပ္ပါယဘာဝေ၌ပင် စပ်) အဝိသေသတော ရာဂစရိတာနံ၊ သာမညအားဖြင့် ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သပ္ပါယဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ရာဂစရိတဘေဒဝသေန စာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ် ပြီးသောစကားကို။ ဝိဘဇိတ္တာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ ဝိသေသတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကောင်သည်။ သုသဏ္ဌိတမ္ပိ၊ ကောင်းသော အသွင်သဏ္ဌာန်ရှိသော်လည်း။ သုနဘာဝေန၊ ဖူးဖူးရောင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဿဏ္ဌိတမေဝ၊ မကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒုမာတကံ၊ အသုဘသည်။ သရီရေ၊ ၌။ သဏ္ဌာနဝိပတ္တိ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သရီရ သဏ္ဌာနဝိပတ္တိပွကာသန တောတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယံ၊ သဏ္ဌာန်၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ ရတ္တော၊ တပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဏ္ဌာနရာဂီ၊ မည်၏။ သဏ္ဌာနရာဂသ၊ သဏ္ဌာန်၌ တပ်မက်သော ရာဂကို။ ဝိကွမ္ဘနပါယဘာဝတော၊ ခွါနိုင်ခြင်းအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ တသ၊ ထိုသဏ္ဌာန်၌ တပ်မက်သော ရာဂရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သပ္ပါယံ၊ ၏။ ကာယော ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ကာယဝဏ္ဏော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိုယ်ဟူသော အိုင်းအမာ၌။ ပဋိဗဒ္ဓသ၊ စပ်သော။ နိသိတသ၊ မှီသော။ သုသိရဘာဝပွကာသနတောတိ၊ ကား။ သုသိရသ၊ အခေါင်း၏။ ဝိဝရသ၊ အပေါက်အကြား၏ အတ္ထိဘာဝပွကာသနတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ သရီရေ ဃနဘာဝရာဂိနောတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ၌။ အင်ပစ္စင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ ထိရဘာဝံ၊ ခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂဝတော၊ ဖြစ်သော ရာဂရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိကွေပပွကာသနတောတိ၊ ကား။ သောဏသိင်္ဂါလာဒီဟိ၊ ခွေး, မြေခွေးအစရှိသည်တို့သည်။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ ဝိကွေ့ပသ၊ ပစ်လွှင့်ဖြန့်ကြဲခြင်းကို။ ပကာသနတော၊ ကြောင့်။ အင်ပစ္စင်္ဂလီလာရာဂိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ တင့်တယ် စံပယ်ခြင်း၌ တပ်မက်သော ရာဂရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သပ္ပါယံ၊ ၏။ ဤဒီသာနံ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ အနဝဋ္ဌိတရူပါနံ၊ မတည်တံ့သော သဘော

ရှိကုန်သော။ အဝယဝါန်၊ အဂ်ါကြီးငယ်အစိတ်အပိုင်းတို့၏။ လီလာဝိလာသော ကိရ၊ တင့်တယ်စ်ပယ်ခြင်းဖြစ်သတဲ့။ ကော၊ အဘယ်မှာ တင့်တယ်စ်ပယ်ပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရာဂသမ္ဘဝတော၊ တပ်မက်ကင်းခြင်း ၏အဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သဃ်ာတ။ပ။ ကာသနတောတိ၊ ကား။ သဃ်ာတသ၊ တပေါင်းတည်းဆက်စပ်ခြင်း၏။ အဂ်ံပစ္စဂ်ါ နံ၊ တို့၏။ သံဟတဘာဝ သ၊ ဆက်စပ်အပ်သည်၏အဖြစ်၏။ သုသမ္ဘဒ္ဓတာယ၊ ကောင်းစွာ ဆက်စပ်အပ်သည်၏အဖြစ်၏ ဘေဒေါ ဧဝ၊ ကွဲပြားခြင်း သည်ပင်လျှင်။ ဝိကာရော၊ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ သဃ်ာတဘေဒဝိကာရော၊ တပေါင်းတည်း ဆက်စပ်ခြင်း၏ ကွဲပျက်ခြင်း။ တသ၊ ထိုကွဲပျက်ခြင်းကို။ ပကာသနတော၊ ကြောင့်။ လောဟိတမက္ခိတံ၊ သွေးဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဋိက္ခူ လဘာဝေါ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (လောဟိတမက္ခိတသဟုတ္တာ ပဋိက္ခူလသ ဘာဝေါဟုရှိလျှင်သာ၍ ကောင်း၏။) လောဟိတမက္ခိတပဋိက္ခူလဘာဝေါ၊ မည်၏၊ တသ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသနတော၊ ကြောင့်။ မမတ္တာရာဂိနောတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤကိုယ်သည်၊ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒ္ဒနကရာဂဝတော၊ ဖြစ်သော ရာဂ ရှိသော သူအား။ ဒန္ဓသမ္ဘတ္တိရာဂိနောတိ၊ ကား။ ဒန္ဓသမ္ဘတ္တိယံ၊ သွားဏ် ကောင်းခြင်း၌။ ရဇ္ဇနသီလသ၊ တပ်မက်ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။

[၂၁၆] ပန၊ တပါး။ ဧတ္ထ ဥဒ္ဒါမာတကာဒိကေ၊ ဤဥဒ္ဒါမာတကအစရှိသော အသုဘ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမဈာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပဒ္ဒေတိ၊ နည်း။ ဒုတိယာဒီနိ၊ ဒုတိယစျာန် အစရှိသည်တို့သည်။ နု(ဥပဒ္ဒေန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန် သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနု ယောဂ်၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ မနသိကတွာ၊ ၍။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အပရိသဏ္ဌိ တဧလာယာတိ၊ ကား။ သောတဝ သေန၊ ရေအယဉ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ သမန္တတော၊ မှ။ အဋ္ဌိတဧလာယ၊ မတန့်မနားသော ရေရှိသော။ အသန္ဓိ သိန္ဓသလိလာယ၊ မငြိမ်ဝပ်သောရေရှိသော။ အရိတ္တာဗလေနာတိ၊ ကား။ ပါဒေနဒဏ္ဍာဗလေ နေ၊ သွားစေသော ဒုတ်၏အားဖြင့်၊ ဝါ၊ တွန်းနှင်သော တုတ်ဝါး၏အားဖြင့်။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ အာရမ္မဏာသာတိ၊ ကား။ ပဋိက္ခူလ ဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အတ္တာနိ၊ မိမိ၌၊ ဝါ၊ မိမိဟူသော အသုဘအာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတုံ၊ ၎။ အသမတ္ထ ဘာဝေါ၊ မစွမ်းနိုင် သည်၏အဖြစ်သည်။ အာရမ္မဏာသ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလတာ၊ အားနည်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိက္ခူလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းသော။ အာရမ္မဏေ၊ အသုဘအာရုံ၌။ သရသတော၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ၎။ နု သက္ကော တိ၊ နိုင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဘိနိရောပနလက္ခဏေန၊ ရှိသော။ ဝိတက္ကေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ အဘိနိရောပိယမာနမေဝ၊ ရှေးရှုတင်ပေးအပ်သော သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ နု ဝိနာ ဝိတက္ကေနာတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကရဟိ တာနိ ဝိတက်မှကင်းကုန်သော။ ဒုတိယာဒိဈာနာနိ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘအာရုံ၌။ ပတိဋ္ဌ၊ တည်ရာကို။ နု လဘန္တိ၊ ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဗလေ နေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ပဋိက္ခူလဘာဝတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဒါမာတာဒိအာရမ္မဏေ၊ ဥဒ္ဒါမာတက အစရှိသော အသုဘ အာရုံ၌။ ဒုတိယာဒိဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ယဒိ နု ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ပဌမဈာနေနာပိ၊ သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဒါ မာတက အစရှိသော အသုဘအာရုံ၌။ နု ဥပဒ္ဒေတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်သင့်။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘအာရုံ၌။ ပီတိသော မနသာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နယုတ္တော၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိက္ခူလေပိ စ ဧတသ္မိန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာနိသံသဒဿဝိတာ နိဝရ ဥသန္တာပရောဂဝူပသမာနံ၊ အကျိုး အာနိသင်္သကို မြော်မြင်သည်၏အဖြစ်နှင့် နိဝရဏာပူပန်မှုဟူသော ရောဂါပျောက်ငြိမ်းခြင်းတို့၏။ (ဥပမာ၌စပ်) ယထာဣဏမ်ပ၊ တိုင်း။ ပုဗ္ဗဆဋ္ဌကဝမနဝိရေစနဥပမာ၊ ပန်းမှိုက်သွန် ဥပမာနှင့် ဖျိုအန်ခြင်း ဝမ်းသက်ခြင်း ဥပမာတို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်ကုန်၏။

၁၂၂။ ယထာဝုတ္တာကာရဏေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒသဝေဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတမ္ပိ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော် လည်း။ သဘာဝတော၊ ပဋိက္ခူလဘာဝဟူသော သဘောအားဖြင့်။ ဧကဝိဓမေဝ၊ တပါးသောအဖို့ ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ အဖို့ ရှိသာလျှင်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဒသဝိဓမ္ပိ စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ သွာယံ သဘာဝေါ၊ ထိုပဋိက္ခူလ ဘာဝဟူသော သဘောကို။ အဝိညာဏေကေသု၊ စိတ်ဝိညာဉ်ကင်းသော အသုဘကောင်တို့၌။ လဗ္ဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဝိညာဏာ ကေသုပိ၊ စိတ်ဝိညာဉ်ရှိသော ကိုယ်ကောင်တို့၌လည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုသပိ ညာဏကကိုယ်ကောင်တို့၌လည်း။ ယောနိသောမနသိကာရဝတော၊ ကာရရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဒ္ဓေတေဝ၊ ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တဒေတံ ဣမိနာ လက္ခဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတသ္မိ ဇီဝမာနကသရီရေ၊ ဤအသက်ရှင်ဆဲ ကိုယ်ကောင်၌။ အလက်ာရေနာတိ၊ ကား။ ပဋိဇဂ္ဂပုဗ္ဗကေန၊ ရေချိုးခြင်း မျက်နှာသစ်ခြင်းစသည်ဖြင့် သုတ်သင်ခြင်း ရှေ့သွားရှိသော။ အလက်ာ ရဏေန၊ တန်းဆာဆင်ခြင်းဖြင့်။ ။ ပစုရဇနသ၊ မျှားစွာ သောလူထုအား၊ ဝါ၊ လူပြိန်းအပေါင်းအား။ နု ပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဒန္ဓဋ္ဌိကေဟိ၊ သွားရိုးတို့ နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ အဘိရေကတိသတအဋ္ဌိကသမုဿယံ၊ သုံးရာ ကျော်သော အရိုးအပေါင်းတို့ဖြင့်။ ထောင်အပ်လျက်တည်း၏။ တေဟိ၊ ထိုသွားရိုးတို့နှင့်။ ဝိနာပန၊ မူကား။ တိမတ္တာနိ အဋ္ဌိသတာနိတိ၊ သုံးရာမျှသော အရိုးတို့ဟူ၍။ ကာယဂတာသတိယံ၊ ၌။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့ံ။ ဆိဒ္ဒါ၀ဆိဒ္ဒန္တိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒ ဆိဒ္ဒန္တံ၊ ငယ်သော အလွန်ငယ်သော အပေါက်များစွာ ရှိ၏။ ဝါ၊ ငယ်သော ကြီးသော အပေါက်များစွာ ရှိ၏။ (ဤဒုတိယ

အနက်၌ အနကို သမီပအနက်ယူအပ်၏။) မေဒဘရိတဘာဇနေ၊ အဆီဖြင့်ပြည့်သော အိုးခွက်သည်။ မေဒကထာလိကာ၊ မည်၏။ နိစ္စုဗ္ဗရိတပဋ္ဌရိတန္တိ၊ ကား။ နိစ္စကာလ၊ အမြဲမပြတ်ကာလပတ်လုံး။ ဥပရိစ၊ ၌ဝင်း။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ ၌ဝင်း။ ဝိသဝန္တံ၊ ယိုစီး၏။ ဝေမတ္တန္တိ၊ ကား။ နာနာတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်တည်း။ နာနာဝတ္ထေဟိတိ၊ ကား။ နာနာ ဝဏ္ဏေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထေဟိ၊ အဝတ်တို့ဖြင့်။ ဟိရိယာ လဇ္ဇာယ၊ ရှက်ခြင်းကို။ ကောပနတော ဝိနာသနတော၊ ပျက်စေတတ်သောကြောင့်။ ဟိရိ ကောပိန်၊ မည်၏။ ဥစ္စာရပဿာဝမဂ္ဂ၊ ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) ယာထာဝသရသန္တိ၊ ကား။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော။ သဘာဝံ၊ ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ယထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းအားဖြင့်။ ရသီယတိ ဥယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရသော၊ မည်၏။ သဘာဝေါ၊ ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) ရတိန္တိ၊ ကား။ အဘိရတိ၊ အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အဘိရစိ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းကို။ [၂၁၇] အတ္တသိနေဟသခ်ီတေန၊ မိမိကိုယ်၌ ချစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ရာဂေန၊ ဖြင့်။ ရတ္တာ၊ တပ်မက်သောသူတို့သည်။ အတ္တသိနေဟရာဂရတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိဟညမာနေနာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိတာလာဘေန၊ လိုလား တောင့်တအပ်သည်ကို မရခြင်းကြောင့်။ ဝိဃာတံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တေန၊ ရောက်သော။

ကိ'သုကန္တိ၊ ကား။ ပါလိဘဒ္ဒက၊ ကသစ်ပင်ကို။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပလာသော၊ ပေါက်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သိမ္မလိ၊ လက်ပံပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အတိလောလုပေါတိ၊ ကား။ အတိ ဝိယ၊ လျှင်။ လောလသဘာဝေါ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီခြင်း သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ အဒုန္တိ၊ ကား။ ဧတေ၊ ထိုနိနီရဲရဲအဆုပ်အခဲ သည်။ နန္တိ၊ ကား။ ကေသာဒိသရီရကောဋ္ဌာသ၊ ဆံပင်စသော ကိုယ်၏ အဖို့အစုကို။ မုစ္ဆိတာတိ၊ ကား။ မောဟိတာ၊ မောဟ သည်တွေဝေစေအပ် မိုက်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တနည်း။ မုစ္ဆာပါပိကာယ၊ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော။ တဏှာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မုစ္ဆံ၊ တွေဝေခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဘာဝန္တိ၊ ကား။ ပဋိက္ကူလဘာဝံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို။

ဥက္ကရူပမောတိ၊ ကား။ ဥစ္စာရပဿာဝဋ္ဌာနသမော၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာအရပ်နှင့် တူ၏၊ ဝါ၊ တနည်း။ ဝစ္စကူပသ မော၊ မစင်တွင်းနှင့်တူ၏။ စက္ခုဘူတေဟိတိ၊ ကား။ စက္ခု၊ ပညာမျက်စိသို့။ ပတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဋိလဒ္ဓပညာစက္ခုကေဟိ၊ ရအပ်သော ပညာမျက်စိရှိကုန်သော အရိယာသခင်အရှင်မြတ်တို့သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ စက္ခုဘူ တေဟိ၊ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော အရိယာသခင် အရှင်မြတ်တို့သည်။ အလ္လစမ္မပဋိစ္ဆန္နောတိ၊ ကား။ အလ္လိစမ္မပရိယော နဒ္ဓေါ၊ စိုသော အရေဖြင့် မြေးယှက်ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။

ဒဗ္ဗဇာတိကေနာတိ၊ ကား။ ဥတ္တရိမနုဿမ္မေ၊ ၌၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဋိလဒ္ဓေ၊ ၎။ ဘဗ္ဗရူပေန၊ ဖြစ်ထိုက်သော သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယတ္ထ ယတ္ထ သရီရေ၊ အကြင်အကြင်ကိုယ်ကောင်၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ယတ္ထ ယတ္ထ ကောဋ္ဌာသေ၊ အကြင် အကြင်အဖို့ အစု၌။ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ အသုဘာကာရဿ၊ ကို။ သဠ္ဠ၊ စွာ။ သလ္လက္ခဏဝသေန၊ မှတ်သည်၏အစွမ်း ဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဏှနဝသေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ အပ္ပနံ ပါပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ယထာလဒ္ဓေ၊ ရအပ်တိုင်းသော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ ၌။ ကမ္မံ၊ ဘာဝနာအမှုကို။ ကရောန္တေန၊ လျက်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ ဥပစာရဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဌိတေန၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ တမေဝ ဘာဝနံ၊ ထိုဥပစာရဘာဝနာကိုပင်လျှင်။ ဥဿုက္ကာပေန္တေန၊ အားထုတ် စေသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့် တက်စေသည်ဖြစ်၍။ (ဥဿက္ကာပေန္တေန–ဟုရှိလျှင် ပို၍ကောင်း၏။) အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ အဓိဂတပုဗ္ဗနော၊ ရအပ်ပြီးသော အပ္ပနာရှိသော။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဌိတော၊ တည် သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တမေဝ ဈာနံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ပါဒကံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အာရဘိတ္တာ၊ ၍။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်လျက်။ နစိရသ္မေ၊ သာလျှင်။ သဗ္ဗာသဝေ၊ အလုံးစုံသော အာသဝေါတို့ကို။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။
ဣတိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ
ပဌမတွဲ ပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာနိဿယေ

လက္ခဏတ္ထဒီပနီ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]	
အံသုံ	၃၉၁
အကတဂါရဝေါ	၁၀၇
အကတစိတ္တိကာရော	၁၀၇
အကပ္ပိယံ	၈၉
အကိတ္တိမေန	၂၈၇
အကိရိယာ	၄၈
အက္ကောသနံ	၁၃၃
အက္ခဇ္ဇဏ	၁၄၂
အဂ္ဂဒက္ခိဏေယ္ယော	၄၅
အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌ ၀	၆၀
အဂ္ဂိကုဏ္ဍေ	၁၀၈
အင်္ဂ	၂၀၉
အင်္ဂုလိပဒပါဏိပဒါဒိတော	၃၂၉
အင်္ဂုလိဖောဋနေန	၁၈၂
အင်္ဂုလိဖောဋမတ္တံ	၃၉၉
အစိတ္တိကာရကတော	၁၀၇
အစ္ဆနံ	၂၀၅
အစ္ဆမ်သ် နု ခေါ	၉၈
အစ္ဆရာမတ္တံ	၃၉၉
အဏ္ဏာစာရော	၅၅
အဏ္ဏာသယော	၃၀၁
အဏ္ဏာသယသုဒ္ဓိယာ	၅၁
အညပဒတ္ထသမာသော	၃၇၈
အညာပေါဟနနယေန	၄၂၄
အဏ္ဏော	၁၂၈
အဋ္ဌကထာစရိယသ	၂၁၃
အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော	၂၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]	
အဋ္ဌမကသ	၆၀
အဋ္ဌကက်ိလေသမာ	၃၂၃
အဏုမတ္တော	၈၂
အတိတ္ထေန	၄၄၄
အတိဒေဝေါ	၂၃
အတိပြဟ္ဝာ	၂၁
အတိသက္ကော	၂၁
အတ္တနောမတိ	၂၇၂
အတ္တနောမတိမတ္တံ	၃၆၁
အတ္တုက္ကံသနပရဝမ္ဘနာ	၈၇
အတ္ထိစ္ဆတာ	၂၂၅
အဒ္ဓုဝါ	၃၀
အဓိကဝစန	၄၀၃
အဓိကုသလဓမ္မေသု	၁၄၉
အဓိဂတမတ္တော	၂၅၄
အဓိဌာနဝသိ	၃၉၉
အဓိဌာနသုဒ္ဓိယာ	၁၆၁
အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ	၁၈၉
အဓိဝါသေတိ	၁၉၆
အဓိသီလသိက္ခာ	၄၇
အနဘိသင်္ခတော	၃၅၅
အနုမတဂ္ဂေ	၂၆၈
အနုဝစရံ	၁၀၂
အနိစ္စာနုပဿနာ	၁၈၇
အနိယမတ္ထော	၇၈
အနိရဿာဒ	၃၅၆
အနိဝိဋ္ဌကုမာရိယော	၁၀၄

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနုကစိုတံ	၂၀၇
အနုဂ္ဂဟော	၃၂၇
အနုညာတာနံ	၂၄၃
အနုဋ္ဌာနံ	၂၉၀
အနုပရိယာယပထ	၁၅၄
အနုပ္ပါဒနိရောဓော	၁၉၃
အနုဗလပ္ပဒါနံ	၃၃၆
အနုဗျဉ္ဇနာ	၁၁၀
အနုမတိဂဟဏ	၂၀၂
အနုရက္ခမာနကာ	၁၅၀
အနုသယာ	၅၅
အနုသာသန်တိ	၁၀၅
အနုသိက္ခနေန	၁၁၁
အနောကာသာ၀	၄၀၂
အန္တေပုရိကာ	၁၃၉
အပစယော	၂၀၇
အပစ္စယဠ	၃၀၁
အပရာမဋ္ဌံ	၀၀
အပဝိဒ္ဓါ	၇၁
အပ္ပနာ	၂၄၉
အပ္ပမာဏမေ၀	၂၅၉
အပ္ပိစ္ဆော	၂၀၆
အပ္ပောဟာရိကာ	၆၆
အဗျဂ္ဂေါ	၃၅၂
အဗျာ၀ဋ္ဌာ	၄၁၅
အဘယဂိရိ၀ါသိနော	၃၀၃
အဘိက္ခဏံ	၂၃၀
အဘိညာပါဒကဿ	၄၀၀
အမ္ဗခါဒက	၁၇၀
အရိယ၀ံသိကော	၁၆၆
အရုဏ၀ဏ္ဏော	၃၂၁

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အလဂ္ဂဒိတ္ထဿ	၂၆၅
အလသော	၁၃၄
အလိကံ	၁၀၂
အလောဘဇ္ဈာသယော	၃၀၀
အ၀ခရဏံ	၇၃
အ၀သေသပရိယာဒါနံ	၁၃၆
အ၀ိက္ခေပေါ	၃၃၆
အ၀ိညတ္တိဇနကတ္တာ	၁၂၁
အ၀ိဒေယ္ယကတာယ	၁၆၂
အ၀ိပရိတံ	၂၄
အ၀ိပ္ပ၀ိသာရံ	၇၃
အ၀ိလက္ခော	၇၅
အ၀ိသယော	၁၅၆
အ၀ိသံ၀ါဒနံ	၂၁၃
အသတ္တိ၀ိဃာတော	၂၉၀
အသဟာယတ္ထ	၄၀၅
အသိတဿ	၄၂၂
အဿဒ္ဓါ	၁၄၃
အဿမဏ္ဍလေ	၂၉၅
အသုသာနံ	၂၃၃
အသေသေတ္ဝာ	၁၀
အသံဟီရော	၂၇၂
[အာ]	
အာဂတာဂမာ	၃၁၃
အာဂမေဟိ	၁၅၃
အာစရိယမဂ္ဂေါ	၂၆၉
အာစရိယုဂ္ဂဟဏဿ	၂၇၂
အာစာရသီလန္တိ	၉၂
အာဇာနီယော	၂၆၉
အာဇီ၀ဋ္ဌမကသီလံ	၀၃
အာဒုမ္မရ	၁၃၆

ပဒါနုက္ကမော	ဗိုင္ကော်
[အာ]	
အာဒရကာရီ	၁၁၀
အာဒါသတလေ	၃၁၉
အာပဏတော	၁၂၇
အာပါဏကောဋ္ဌိက်	၈၀-၈၅
အာပူပိကော	၂၀၉
အာဘောဂဏ	၂၆၁
အာမလက်	၂၂
အာယဒ္ဓါရဘူတ်	၃၁၄
အာရက္ခဂေါစရော	၁၁၀
အာရဒ္ဓံ	၂၈
အာလယာဘိနိဝေသော	၁၈၉
အာဝဟတိ	၃၁
အာဝဇ္ဇနဝသီ	၃၉၇
အာဝါဟဝိဝါဟသဒိသာ	၂၆၇
အာဝေဏိကမမ္ပာနံ	၁၈
အာသ ကံ်ာယ	၂၃
အာသယော	၃၀၁
အာသန္နကာရဏံ	၇၄
[ဣ-ဤ]	
ဣဏပရိဘောဂေါ	၁၇၂
ဣဏာယိကော	၁၇၆
ဣတိကတ္တဗ္ဗတာနေပက္ခံ	၂၈၆
ဣတ္ထာ	၃၀-၃၉၈
ဣဒမတ္ထိကတံ	၆၈
ဣဒမတ္ထိ	၂၄၂
ဣန္ဒခီလာ	၂၂၇
ဣမိနာ ပသင်္ခေန	၂၁၅
ဤကာရော	၄၂
[ဉ]	
ဉက္ခဏတာ	၁၆၆
ဉက္ခဏ္ဌိတာ	၁၄၉
ဉက္ခုဒ္ဓိကံ	၂၀၇
ဉက္ခုလ်	၃၉၅
ဉက္ခေပနာ	၁၃၃
ဉဂ္ဂဟော	၂၇၃
ဉဇ္ဇဂ်လံ	၂၆၂
ဉဏ္ဏနေန	၁၂၇
ဉဏ္ဏာစရိယာယ	၁၂၇
ဉဏ္ဍာနဖလူပဇီဝိနော	၃၅၅
ဉဒပါနဘူတာနိ	၁၀၇
ဉဒရုဝဒေဟကံ	၁၅၀
ဉဒ္ဒဏ္ဏော	၁၂၀
ဉဒ္ဒယမတ္ထံ	၂၅
ဉဒ္ဒေသံ	၂၃၁
ဉဒ္ဒေသဘတ္တံ	၂၁၉
ဉဒ္ဒဟေတ္ဝာ	၂၀၄
ဉဒ္ဓုမာတံ	၁၄၉
ဉပက္ကိလိဋ္ဌံ	၁၂၂
ဉပစရိတုံ	၂၂
ဉပစာရဝေါဟာရော	၂၄၉
ဉပစာရာနိ	၃၅၉
ဉပတိဿတ္ထေရံ	၂၂၉
ဉပဓိဝေဂေါ	၆၀
ဉပနာဟော	၂၀၉
ဉပနိဗ္ဗာယတိ	၃၈
ဉပနိဗန္ဓဂေါစရော	၁၁၀
ဉပနိဿယပတိဋ္ဌာ	၃၅
ဉပနိဿယော	၄၃
ဉပပတ္တိဒေဝါ	၂၀
ဉပသမသုခံ	၃၅၃
ဉပသမ္ပဒါယ	၃၂
ဉပသမ္ပာဒိတော	၂၆၈

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဥပသံဝိယန္တီ	၁၃၇
ဥပဟတံ	၃၀၀
ဥပါယဿ	၂၆
ဥပေက္ခာ	၃၄၆
ဥပ္ပဇ္ဇနကကိလေသာနံ	၆၀
ဥပ္ပဌမဂ္ဂေန	၂၃၄
ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ	၄၀၉
ဥပ္ပဇ္ဇနဟတ္ထော	၃၇၃
ဥဒ္ဒတ္တိနံ	၁၉၆
ဥမ္မာရာ	၂၂၇
ဥလ္လပတိ	၉၅
ဥလ္လောကာ	၁၆၂
[ဧ]	
ဧကစ္ဆိယံ	၁၀၂
ဧကဏ္ဍံ	၁၃၆
ဧကတ္ထဂတံ	၃၀၄
ဧကတ္ထေန	၃၀၆
ဧကနိန္နာဒံ	၁၆၃
ဧကပ္ပဟာရေန	၂၄၄
ဧကရသတာဝသေနေဝ	၃၃၇
ဧကာယနော	၃၂
ဧကာဝဇ္ဇနဝိယိယံ	၂၅၃
ဧကီဘာဝသုခံ	၁၅၂
ဧကောဒိ	၃၉၀
[ဩ]	
ဩဂါဟနက္ခမာနိ	၁၀၇
ဩစိနန္တိယော	၃၁၃
ဩဘာသော	၁၃၃-၁၆၆
ဩဒရိကံ	၁၆၉
ဩဒရိကတ္တံ	၂၂၆
ဩဟာရေတဗ္ဗံ	၁၆၂

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကဏ္ဏေကာဠော	၉၀
ကဏ္ဌသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ	၃၄၇
ကတကမ္မာ	၂၃၃
ကတစုမ္ဗဋကံ	၃၇၃
ကတပဋိကာရံ	၀၉
ကတိပယာ	၁၀၂
ကန္တာရံ	၃၅၇
ကထာပဗန္ဓော	၂၀
ကထာမဂ္ဂေါ	၂၆၉
ကပ္ပိယံ	၀၉
ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန	၄၄၆
ကမ္မဋ္ဌာနိကော	၂၇၀
ကာယဒဠ္ဌီဗဟုလာနံ	၃၅၀
ကာယဝိဝေကော	၅၉
ကာရဏူပစာရေနေဝ	၁၆၀
ကာရဏနိယာမေန	၉၃
ကာရဏာနုမာနဉ္ဉယေန	၃၀၀
ကာလပရိယန္တံ	၀၀
ကာလဝိကွေပံ	၁၆၃
ကိကီ	၁၅၇
ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိ	၃၀၄
ကိရိယာသိလ	၃၄
ကိလေသသင်္ခါတကာဘာဝေန	၃၀၆
ကိလေသာနုဗန္ဓော	၁၂၄
ကုန္ဓာ	၃၉၀
ကုသလပ္ပဝတ္တိံ	၅၅
ကုသလဘဏ္ဍဝိနာသနံ	၁၂၃
ကုသီတော	၀၂
ကုသုမပရာဂံ	၃၅၇
ကုဟနဝတ္ထု	၁၂၆
ကုဟနဝတ္ထုနာ	၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကုဟနာ	၉၅
ကုဟာယနာ	၁၃၁
ကေလာယန်	၃၅၄
ကေလာယန္တော	၁၉၂
ကောရဏ္ဍကဝိဟာရံ	၂၆၅
[ခ]	
ခဏာဘင်္ဂေ	၃၀
ခဏိကသမာဓိ	၃၀
ခန္ဓိသံဝေ	၆၂
ခီဏာသဝပကတိ	၄၁၁
ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကာနံ	၅၆
[ဂ-ဃ]	
ဂဇနိမိလနေန	၃၂၅
ဂဏဝါစကဿ	၂၆၂
ဂဏသင်္ဂဏိကံ	၃၃
ဂဏ္ဍီဌာနံ	၃၁၂
ဂဏ္ဍီဘုတံ	၃၁၂
ဂရုကရဏံ	၁၀ဂ
ဂရုဌာနီယော	၂၆
ဂဟဏီတေဇပမာဏ	၁၄၄
ဂဟနဘာဝေန	၂၅၆
ဂါရဝေါ	၁၀ဂ
ဂိရိကဏ္ဍကံ	၄၃၄
ဂိလာနပုစ္ဆနာ	၁၀၄
ဂုဏသံကိတ္တနံ	၃ဂ၄
ဂေဟင်္ဂေ	၃၂၅
ဂေါတ္တံ	၃၅၉
ဂေါဗလိဗဒ္ဒဥာယေန	၆၅
ဃံသန္တော	၁၀၂
ဃနသညာ	၁ဂဂ
ဃသ္ဘရဘာဝေါ	၂၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[စ]	
စကော်ဌက်	၄၃၅
စတုဗ္ဗိဓာ	၁၇၄
စတုရဘာဝေန	၂ဂ၃
စန္ဒလေခါ	၄၂၃
စာပလ္ပ	၂ဂ၉
စာရိတ္တံ	၃၉
စိတ္တံ	၃ဂ
စိတ္တဝိဝေကော	၆၀
စိတ္တြဂေဠုကော	၃၂၅
စိရပရိစိတ်	၃၂၁
စေတနာ	၆၄
စေတနာပက္ခိကာ	၆၆
စေတသိက်	၆၅
စေတိယဝေ္ကော	၂၂၉
[ဆ]	
ဆန္ဒဝတော	၂၆၁
ဆဝါလာတ	၂၀၁
ဆိန္နကထော	၂၆၆
[ဇ]	
ဇလာသယော	၄၃၂
ဇဝတိ	၁၂၃
ဇာတိသဒ္ဒတာယ	၁၃၆
ဇာတိဟိဂ်ုလကာဒိ	၄၃၅
ဇိဃစ္ဆာပရမာ	၁၄၂
ဇိဏ္ဏပေတ	၁၄၉
ဇိဝနာလ္ဍိ	၄၄ဂ
ဇိဝိကာဒုက္ခံ	၃၅၅
ဇိဝိတသမသီသီ	၁၅ဂ
ဇုဏ္ဏာယ	၃၉ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉာဏသံဝရော	၆၇
ဉာဏတြာသော	၂၂၇
ဉာဏတြာသေန	၂၀၅
ဉယာဂတံ	၄၀၂
ဉယာမိဂတာ	၁၇၁
[ဌ]	
ဌိတသီလော	၅၈
ဌိတိဘာဂိယံ	၉၁
ဌိတိဘာဂိယော	၂၆၀
[တ]	
တဏှိကာယ	၂၆၉
တဏှာနိဿယော	၈၄
တဏှာပါသဋ	၉၂
တတော ဧဝ	၁၀၅
တထာ ဟိ	၁၇
တဒေဝ ခီရံ	၃၈၅
တန္တ၀ါယတုရိ၀ေမသကလာဒီ	၂၄
တပ္ပနံ	၃၈၀
တပ္ပိရေသဘာ၀ယ	၁၂၂
တပ္ပ၁ဝတ္ထော	၇၂
တယော ခန္ဓာ	၂၅
တရုဏပီတိ	၈၆
တိဏုက္ကုပမာ	၃၂၃
တိတ္ထိရိ	၁၅၅
တိဟေတုကာ	၃၈
တုန္ဒကမ္မံ	၃၁၈
တေဘူမကေ	၃၀
တေလကန္ဒရိကာယ	၁၃၂
တေလနာဠိံ	၃၅၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ထ]	
ထညပိ၀နကာ	၁၆၃
ထနကန္ဒဋ္ဌော	၁၆၃
ထနပဋ္ဌိကာယ	၁၆၃
ထပတိ	၃၄
ထလပဋ္ဌနံ	၃၁၄
ထုတိယောသော	၂၅
ထေယျပရိဘောဂေါ	၁၂၂
[ဒ]	
ဒက္ခိဏေယ္ယော	၄၅
ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ	၂၂
ဒန္ဓာ အဘိညာ	၂၅၇
ဒမ္မော	၃၆၆
ဒဋ္ဌဘတ္တာ	၁၀၅
ဒိဋ္ဌာဒီနဝယ	၄၀၂
ဒိဋ္ဌာနုဂတိ	၁၆၈
ဒိဋ္ဌိနိဿယော	၈၄
ဒိဋ္ဌေ၀ကဋ္ဌာနံ	၁၉၀
ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ	၂၅၇
ဒုန္ဒိ၀ါရ	၂၄၁
ဒုပ္ပညော	၄၄၀
ဒုဿီကမ္မကာလေ	၁၆၉
ဒုလ္လဘံ	၂၄
ဒုဿီလ္ယံ	၂၀၅
ဒုဿီလ္ယ၀သေန	၆၉
ဒုဿီလ္ယေ	၂၂
ဒုရကာရဏံ	၃၄
ဒုရသမုဿာရိတ	၁၆၆
ဒုရိကရဏတော	၄၈
ဒေ၀ညတရော	၈၈
ဒေ၀ဒေ၀ေါ	၂၁

ပဒါနုက္တမော	ပိဋကော
[ဒ]	
ဒေဝါ	၁၉
ဒေသနာဝိလာသော	၄၂၈
[ဓ]	
ဓနုနာ	၁၁ဖ
ဓမ္ဓတာသမ်ယ်	၉၃
ဓမ္မဒါယာဒါ	၁၇၅
ဓမ္မဒိန္နာ	၂၅
ဓမ္မမဟတ္တံ	၈၈
ဓမ္မိကသုခါပရိစ္စာဂေါ	၁၄၇
ဓိသဒ္ဒယောဂေနေ	၁၈၃
ဓုတကိလေသော	၂၄၁
ဓုတမမ္မာ	၂၄၂
ဓုရဘတ္တံ	၂၂၀
ဓုဝသီလော	၅၈
[နာ]	
နာဂရဒ္ဓါရသမာနံ	၁၂၂
နာဒီဝိဒုဂ္ဂံ	၃၉၅
နာဝပဗ္ဗတိတေန	၁ဖ၁
နာဂရက္ခသ	၁ဖ၃
နာနန်တရိယဘာဝတော	၃၃၂
နာနာဝက္ခဏိကာ	၄၄
နာနာရသတောဝေနေ	၂၂၅
နာနာဝဇ္ဇနဝိယိယ်	၂၅၃-၃၅၉
နာနာဝိသယပလောဘိတံ	၃၂၉
နာရီ	၃၉
နာလကတ္ထေရသ	၂ဖ၆
နိကာမနံ	၄၀၁
နိကာယံ	၂ဖ
နိဂမေတုံ	၅၉
နိဂ္ဂမ်ံ	၁၁၀
နိစ္စကပ္ပံ	၃၉၈
[နိ]	
နိစ္စဗျာဝဋ္ဋော	၂ဖ၃
နိဗ္ဗဒ္ဓံ	၁၁၀
နိဒဿိတံ	၄၀၀
နိဒဿိတာ	၂၂၈
နိဒယောတိ	၁ဖ၂
နိဒ္ဒါနေန	၂၁၀
နိဓုဝနံ	၁၉၅
နိပကော	၄၂
နိပိသတိ	၉၅
နိပိသနေန	၁၃၃
နိပ္ပေသိကတာ	၉၅
နိပ္ပန္နသိပ္ပေ	၃၅၈
နိဗ္ဗတ္တနပက္ခိကတာ	၂ဖ၁
နိဗ္ဗဒါနုပသနာယ	၁၈၃
နိဗုဒ္ဓယုတ္တနက	၁၃ဖ
နိမ္မဿုမုခကာ	၁၁၃
နိယမိတာဒီဝယောနံ	၁၂၃
နိယျာတိတော	၃၀၀
နိရပေက္ခစိတ္တော	၃၂
နိရဿာဒံ	၃၅၃
နိရာသကော	၃၂၀
နိရောဓနုပသနာ	၁၈၈
နိသမ္ဘကာရိနံ	၂၀၀
နိဿရဏံ	၁ဖ၄
နိဟီနံ	၈၀
နိလယောဂတော	၄၀၄
နေက္ခမ္မပဋိပဒါ	၃၂၄
ဒေနမိတ္တိကော	၉၅
[ပ]	
ပကိဏ္ဏကကထာပိ	၄၃၃
ပက္ခိကံ	၂၁ဖ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဂေဝ	၁၂၄
ပဋ္ဌရတိ	၈၆
ပဋ္ဌရတိ ဝိယ	၈၅
ပစလာယိကာ	၁၄၉
ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသသ	၃၇၈
ပစ္စယဗာဟုလ္လိကာ	၂၆၆
ပစ္စာမသတိ	၄၄
ပညာဝေယ္ယတ္ထိယ်	၂၈၆
ပဋိပါကတိကမေဝ	၈၉
ပဋိသလ္လာနံ	၁၅၂
ပဌမာဘိနိဝေသော	၂၅၆
ပဏာမိတော	၃၃၈
ပဏီတံ	၈၀
ပတိဋ္ဌာ	၃၅
ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန	၁၉၃
ပတိဿယနာ	၁၀၈
ပဒါနုပဒ	၁၁၉
ပန္ဓသေနာသနော	၂၂၈
ပန္ဓသေနာသနေသု	၁၄၉
ပမာဏ	၂၂၈
ပမာဏဘာဝံ	၂၇
ပမာဏညူ	၁၀၉
ပမာဏာမိကံ	၁၄၉
ပမာဒလေခေါ	၁၈၄
ပယောဂ	၂၆
ပရက္ကမ်	၂၆
ပရမတ္ထမဗ္ဗူသာ	၂၀၅
ပရမုက္ကံသဂတ်	၂၇၂
ပရဝစနံ	၃၇၈
ပရာမဋ္ဌ	၈၀
ပရိကထာ	၁၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပရိကပ္ပဝစနံ	၄၂၃
ပရိဏာမူပဂမန	၃၈၅
ပရိတ္တော	၂၅၁
ပရိပုစ္ဆာ	၂၇၃
ပရိပူရကာရီ	၅၇
ပရိဘဋ္ဌတိ	၁၀၃
ပရိဘ္ဘမနတော	၉၇
ပရိယာယေန	၁၀၅
ပရိယုဋ္ဌာနံ	၅၅
ပရိဝါရောပိ	၁၅၄
ပရိဝေဏ်	၂၆၄
ပရိဿမ်	၁၆၉
ပရိဿယော	၁၄၇
ပရိဟီနော	၁၉၆-၄၂၂
ပလိပေါ	၂၆၄
ပလိပေါဓော	၂၆၄
ပဝတ္တနကဂုဏာနံ	၆၈
ပဝတ္တိအာကာရ	၁၇
ပဝိစယော	၄၁၆
ပဝိဝေကော	၂၀၇
ပသာဒါဝဟ်	၂၈၇
ပသာဓိတာ	၁၁၈
ပဿသုခံ	၁၅၀
ပဟာနေကဋ္ဌာနံ	၁၉၀
ပဋ္ဌာသော	၂၈၉
ပါကတိကေဟိ	၃၅၉
ပါဋိပဒိကံ	၂၂၀
ပါတိမောက္ခသံဝရော	၆၇
ပါပိစ္ဆတာ	၂၈၉
ပါမောဇ္ဇ	၈၆
ပါရမိတာသင်္ခ	၈၇

ပေါဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[ပ]	
ပါရိပန္ထိကာ	၂၂၉
ပါရိပ္ပီလိ	၄၄၀
ပါရိဘဋ္ဌတာ	၁၃၃
ပါရိသေသတော	၄၉
ပါရိဟာရိကာ	၄၂
ပါသက္ကန္တိ	၉၂
ပါသာဏစ္ဆတ္တသဒိသော	၇၆
ပိဏ္ဍောလ်ျ	၁၃၀
ပိယာယိတမ္ပေါ	၇၆
ပိဏန်	၁၀၀
ပိတိ	၃၄၆
ပုဂ္ဂလဌ္ဌာသယော	၄၂၀
ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ	၂၅၀-၃၂၄
ပုဉ္ဉဘာဂသမ္ဘာရပစယ	၂၃
ပုဗ္ဗပုရိသေဟိ	၉၂
ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ	၂၀
ပုရိမနိပ္ပန်	၁၂၂
ပုရိသမာနော	၁၃၉
ပုရိသမဒေါ	၁၃၉
ပူဝိကသ	၃၉၄
ပေမနီယော	၇၆
ပေသလော	၂၇၂
ပေသိတစိတ္တတာယ	၃၂
ပေါက္ခရေ	၁၇၀
ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ	၃၁၀
ပေါရိသတော	၁၉၇
[ဗ]	
ဗလိဗဒ္ဓေါ	၃၆၆
ဗဟုမက္ခံ	၂၁၁
ဗဟုဿုတာ	၃၁၆
ဗာဒရိပေါ	၂၀၉

ပေါဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[ဗ]	
ဗာဟိရကနိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ	၂၆
ဗုဒ္ဓနုကာသတ္တာ	၃၀၀
ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန	၁၄၀
ဗောဇ္ဈင်ပေကွာ	၄၂၁
ဗောဓိသတ္တာ	၃၀၀
ဗျဉ္ဇနာနိ	၂၂၆
ဗျဉ္ဇနေဟိ	၃၉၂
ဗျပ္ပဒနာ	၂၄၉
ဗျာဘိစာရိနော	၃၀၉
ဗျာဘင်္ဂ	၁၅၆
ဗြဟ္မဝိဟာ ရှုပေကွာ	၄၁၁
[ဘ]	
ဘရုဏ	၂၂၂
ဘဒ္ဒကော	၂၁၀
ဘာဝနာ	၃၄၆
ဘာဝနာဝုပေါ	၂၀၀
ဘာဝနိယော	၂၇၁
ဘိက္ခုလက္ခဏကထာနေန	၄၃
ဘုမ္မနိဒ္ဒေသေန	၁၅၁
ဘူမန္တရံ	၃၀၄
ဘောရိသဒ္ဒေါ	၁၁၄
[မ]	
မကော	၂၀၉
မဂ္ဂံ	၂၅
မဂ္ဂပြဟ္မစရိယံ	၀၃၊၁၄၂
မဏ္ဍိတာ	၁၁၀
မတကဌေ၀ရံ	၄၄၃
မတ္တသောကာရီ	၅၃
မနုဿရာဟာ[illegible]	၂၃၃
မမာယနံ	၃၅၄
မရိယာဒ	၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မဟဂ္ဂတော	၂၅၂
မဟာဂါမ	၁၆၃
မဟာတိဿတ္ထေရော	၁၆၉
မဟာနသဝိဇ္ဇာ	၃၉၂
မဟာဘိညော	၁၅၉
မဟာမိတ္တတ္ထေရော	၁၆၄
မဟာဝတ္တနီအင္ဒဝိ	၁၅၀
မဟိစ္ဆတာ	၂၀၉
မဟေသိ	၂၄
မာယာ	၁၉၉၊ ၂၀၉
မိစ္ဆာပဋိညာယ	၂၀၃
မိစ္ဆာသတိ	၂၆၀
မိတ္တသန္ထဝ	၁၀၃
မိဒ္ဓသုခ	၁၅၀
မိနနဝိဓ	၂၂၀
မိဿကဘတ္တေန	၂၂၁
မိဿကာ	၄၄
မုခနိမိတ္တ	၃၁၉
မုဋ္ဌိကမလ္လာ	၁၃၉
မုတ္တာဟာရ	၇၀
[ယ]	
ယတ္ထိစ္ဆက	၃၉၆
ယထာဋ္ဌိတောဝ	၁၁၉
ယဒိစ္ဆက	၃၉၆
ယဝကုံရော	၁၁၄
ယာစိတကူပမာ	၃၂၃
ယာတြာ	၁၄၇
ယာပနာ	၁၄၁-၁၄၇
ယာဝဒိစ္ဆက	၃၉၆
ယုဂနဒ္ဓါ	၃၀၇
ယုဂနဒ္ဓ	၃၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ယ]	
ယောဂ	၃၉၁
ယောနိသောမနသိကာရော	၃၄၇
[ရ]	
ရဇနကာသာဝ	၂၁၀
ရဇ္ဇသိမာယ	၂၂၉
ရထဝ	၂၆၀
ရသာယနဘူတ (ဘေသဇ)	၁၅၅
ရာဂစရိယာ	၂၇၄
ရာဇကမ္မေသု	၃၄၄
ရာဇမုဒ္ဓိကာယ	၁၆၃
ရာဇဝလ္လဘ	၃၇၀
ရာဇောရောဓ	၁၃၉
ရုက္ခဝိမာနေသု	၂၃၀
ရေဏု	၁၅၇
ရောဂ သမ္ဘသန္ထော	၁၀၃
[လ]	
လက္ခဏာနေ	၃၉၁
လက္ခဏာဒီသု	၇၃
လဇ္ဇာပေသိ	၁၆၃
လာဘာ	၁၂၆
လာဘာ ဝတ	၇၄
လာဘော	၂၆၆
လူခပဋိပတ္တိ	၂၄၄
လူတသုတ္တ	၃၅၀
လောကာမိသ	၂၃၀
လောကိယ	၀၀
လောကိယတိ	၇၆
လောကိယော	၂၅၀
လောကုတ္တရ	၀၀
လောကုတ္တရော	၂၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[လ]	
လောကော	၂၅၀
လောကုဒကေန	၄၃၂
လောလတာဝေါ	၃၆၇
လောလုပ္ပံ	၂၁၂
[ဝ]	
ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု	၃၃၀
ဝစနတ္ထ	၂၀၀
ဝစ္ဆော	၃၃၆
ဝဋ္ဌိတော	၃၄၂
ဝဏ္ဏနီသိတော	၃၀၂
ဝစိုတံ	၂၅၉
ဝဏိကော	၁၄၂
ဝဏော	၀၅
ဝသီ	၃၉၆
ဝသိဘာဝံ	၂၅၀
ဝဿဂ္ဂေန	၂၁၅
ဝါစုဂ္ဂတကရဏေန	၃၁၆
ဝါစုဂ္ဂတောဝ	၂၅၀
ဝါယုဂတိဂမနံ	၄၃၀
ဝါရိတ္ထံ	၇၉၊၀၂
ဝါရိဒိန္နု	၁၇၀
ဝါလဝေဓီ	၃၉၁
ဝိကပ္ပဝစန	၂၆၁
ဝိကသနကွဏေ	၃၅၇
ဝိကူလံ	၃၉၅
ဝိဇမ္ဘနာ	၁၄၉
ဝိဏ္ဏတိ	၁၁၆
ဝိဓဝါ	၁၀၇
ဝိဓိဘာဝိဘတ္တံ	၁၀
ဝိနယကထာ	၀၆
ဝိနယဓရေ	၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိနယဝိစာရဏာ	၀၆
ဝိနောဒေတမ္ဘာနံ	၆၀
ဝိပဿနုပေက္ခာ	၄၁၅
ဝိပ္ပလပနံ	၁၃၂
ဝိဗန္ဓဘူတေ	၃၉၃
ဝိမုတ္တိ	၂၆
ဝိမုတ္တိမဂ္ဂေ	၂၃၉
ဝိရဇ္ဇစ္ဆန္နမဏ္ဍပေါ	၂၃၂
ဝိရာဂါနုပဿနာ	၁၀၀
ဝိလမ္ဘဏ	၁၃၃
ဝိဝဋ္ဋနီသိတော	၃၀၂
ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ	၁၀၉
ဝိဝဋ္ဋုပနိဿယံ	၀၅
ဝိဝဋ္ဋုပနိဿယတာ	၅၁
ဝိဝရဏံ	၆၄
ဝိဝေကဝါသံ	၂၂၀
ဝိသမနိသဇ္ဇာယ	၄၂၁
ဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယော	၂၃
ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ	၂၀
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ	၂၀
ဝိသေသဘာဝကိယော	၂၆၀
ဝိသေသိတံ	၃၀
ဝိသေသေတိ	၃၀
ဝိဿဇ္ဇဂန္ဓော	၂၅၀
ဝိသောဓနံ	၄၉
ဝိဟာရဘတ္တံ	၂၂၀
ဝိဟာရော	၁၂၀
ဝိဟောဂါဒနေန	၃၄၀
ဝိတိက္ကမော	၅၅
ဝိမံသာ	၄၁၆
ဝိမံသိတဗ္ဗံ	၁၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိရိယံ	၃၄၆
ဝိရိယသံဝရော	၆၇
ဝိရိယသမတာပါဒနံ	၁၄၃
ဝိရိယသမတာယောဇနံ	၄၃
ဝိရိယသမထယောဇနံ	၄၃
ဝိရိယုပေက္ခာ	၄၁၁
ဝုဋ္ဌာနဝသီ	၃၉၉
ဝေမတိကသ	၈၉
ဝေဝစနံ	၁၂၅
ဝေဠုရိယ	၇၈
ဝေါဟာရန္တိ	၁၉
ဝေါဟာရမတ္တံ	၁၉၄
[သ]	
သံကိလေသမမ္မာနံ	၂၅
သံကိလေသော	၁၉၄
သံခိတ္တရုစိနံယေဝ	၆၂
သံယမနံ	၇၀
သံဝရဏံ ပိဒဟနံ	၆၉
သံဝေဝဝတ္ထု	၃၅၅
သကဒါဂါမိ	၅၈
သက္ကာရ	၁၂၆
သခါ	၁၂၈
သခိလော	၂၈၂
သခ်ါရုပေက္ခာ	၄၁၃
သခ်ါရုပသမ်	၃၃၉
သင္ခလရုက္ခာဒိ	၂၃၀
သဠာယတနဘာဝံ	၁၂၆
သဠာယတနဟတ္ထো	၃၇၃
သတိပစ္စယတာ	၁၇၃
သတိသံဝရော	၆၇
သတ္တိအတ္ထံ	၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သဒ္ဓါသာမနော	၁၅၆
သဒ္ဓေယျဝတ္ထု	၄၀
သနိဒဿနံ	၂၂
သနိဒဿနတ္ထံ	၂၂
သန္တုဋ္ဌိ	၂၀၆
သန္တုဋ္ဌိတာ	၂၈၉
သန္ဒိဋ္ဌိကော	၁၆၃
သန္ဒိဋ္ဌော	၁၂၈
သန္ဓိဝေသကာရော	၁၁၈
သန္ဓိသာဒေမိ	၃၉၈
သပ္ပတိဿော	၁၀၈
သဗ္ဗကမ္မိကော	၃၄၄
သဗ္ဗကိစ္စပရိဏာယိကာ	၄၃
သဗ္ဗညူ	၂၂
သဗ္ဗတ္ထိကာ	၃၄၄
သဗ္ဗပရိယတ္တိကော	၂၆၉
သဗ္ဗသော	၅၃
သမဏပဋ္ဌိညသ	၂၀၃
သမတံ ဝိရိယသော	၃၅၆
သမထနိမိတ္တံ	၃၅၂
သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ	၂၆
သမရသတံ	၃၅၆
သမဝါဟိတဘာဝေန	၃၀၇
သမသီသီ	၁၅၀
သမာဒါနံ	၂၀၉
သမာဓိ	၃၀
သမာသမ္ပဿ	၂၀၀
သမာဟိတော	၃၂
သမုဋ္ဌပိဓာနံ	၄၃၄
သမုဒါယောပလက္ခဏယေန	၄၀၃
သမ္ပန္နဿ	၃၀၂

ပဒါနုက္တမေ	ပိုင္ဆုိ
[သ]	
သမ္ပဟံသနံ	၃၀၇
သမ္ေဘာ	၁၇-၁၈
သမ္ေဘာ၏	၃၄၅
သမ္ဘတ္ေဘာ	၁၂၀
သမ္ဘာေရ	၃၀၃
သမ္ဘာ၀နီယာ	၇၆
သမ္ဘာ၀ေန	၂၆
သမ္ပ္ပတိေဒ၀ါ	၂၀
သမ္ေဘာဟာဘိနိ၀ေသာ	၁၀၉
သလ္လကတ္ကဘာစရိယသ	၃၅၇
သလ္ေလခတာ	၂၄၂
သလ္ေလခါ	၂၀၆-၂၄၃
သသမ္ဘာရကထာ	၁၁၆
သသမ္ဘာရိကာ	၃၀၃
သဟေကဌာန်	၁၉၀
သဟသာနုပ်ဌိတ်	၂၀၇
သဟာစုံ	၄၄၅
သာကဋိကာ	၁၄၂
သာ၌ယ်ျ	၁၉၉-၂၀၉
သာဏိပါကာရ	၁၀၀
သာတစ္စကာရိနာ	၄၆
သာတိသယ်	၂၆
သာနံ	၁၅၆
သာဓုကံ သ၀နပဋိမဋ္ဌါ	၂၇
သာဓုကာရဒါနေ	၁၆၃
သာ၌ါ	၁၄၇
သာမညေ၀ေတနာ	၁၅၉
သာမန္တ ေပ်ာ်ံ	၁၂၀
သာမန္တ ေပ်ာ်ံနာ	၉၅
သာမန္တ ေပ်ာ်ံ	၁၃၃
သာ၀ဇ္ဇနဘ၀	၁၂၄

ပဒါနုက္တမေ	ပိုင္ဆုိ
[သ]	
သာသ၀	၃၄၃
သာသနပြဟူစရိယ်	၁၂၄
သာသနသမ္ပတ္တိ	၂၇
သာသနာ၀စရ	၁၃၂
သာသ၀	၀၆
သိက္ခာ	၄၆
သိဂ်ါ၏ရန	၂၀၇
သိရု၀ေနာ	၃၅၀
သိလပါရမိတာ	၀၇
သိသသမ္ပဒါ	၂၅၊ ၂၉၉
သိ၏ေသ ပရိပ္ပရကာရ	၅၇
သုကုမာရဘာ၀ေန	၂၄၄
သုကုသေလာ	၄၂၀
သုက္ခ၀ိပဿကခီဏာသ၀ေဟိ	၅၁
သုခဘဋ္ဌနိယ်	၄၀
သုခသိ၏ေလာ	၂၀၃
သုခါ၀ဟာနီ	၃၃၄
သုခုမာလ်	၃၄၀
သုဒ္ဓိ	၂၆-၃၁
သုဒ္ဓိ	၁၇၄
သုပိနသတ္တံ	၁၃၄
သုပ္ပ၀တ္တိ	၂၅၀
သုပ္ပသရု၀ါနီ	၃၁၉
သုဘနိမိတ္တံ	၁၁၇
သုရာ၀ေါ၀ေ၀ေဟိ	၁၀၄
သုလပ္ပ ၀ေ	၇၄
သုဝဏ္ဏဘာ၀ါ၀ိ၀ဋ္ဋာန်	၄၃၀
သုဝိသုဒ္ဓ၀ိနိစ္ဆယ်	၂၆
သုသီလျ၀ေသန	၆၉
သူကရမ်သ် နုခါ	၀၉
သူပ၀ါရိတ်	၃၂၀

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သူပေယျဿ	၃၉၂
သေဋ္ဌဘေရိ	၂၆၉
သေနဂ်	၂၆၀
သေယျသုခ	၁၅၀
သေဝနာ	၄၃
သောဏ္ဍနေဟိ	၁၀၄
သောဏ္ဍိ	၃၁၂
သောတာပန္နော	၅၈
သောမ္မသဘာဝါ	၄၂၃

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဟ]	
ဟဿသောဏ္ဍ	၁၀၅
ဟာနဘာဂိယ	၈၁-၉၁
ဟာနဘာဂိယော	၂၆၀
ဟာပနဝိဓိ	၃၃၈
ဟိတ	၁၅၃
ဟိရိမနတာယ	၁၀၈
ဟေတုပဋိမ္ဘပကေဟိ	၃၄၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာနိဿယ

အကွာရာစဉ် ဗြဟ္မာဝေါဟာရ

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
ဟံသကိုဋ္ဌသင်္ကန်း	၂၁၈
အုံ့ညြခြင်း	၉၅
အုံ့ဖွယ်ဝတ္ထု	၉၅
အကာအကွယ်အရံအတား	၁၅၄
အကုသိုလ်သီလ	၃၄
အကျင့်အားဖြင့်ကုလပုဗ္ဗာ	၉၆
အကျဉ်းနှစ်သက်သောသူ	၆၂
အကြောကိုဖောက်ခြင်း	၃၅၈
အကြောင်းအတုအပ	၃၄၂
အကြောင်း၏အကြောင်း	၁၇၀
အကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်ကို ထောက်ဆသိသောနည်း	၃၈၈
အကြွင်းအကျန်အားဖြင့်	၄၉
အကြွင်းအကျန်ကိုယူရသောနည်း	၄၉
အကြွင်းအကျန်ရှာခြင်း	၁၂၇
အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်	၁၃၆
အချင်းခပ်သိမ်း	၅၇
အချိန်ရှေ့ခြင်း	၁၆၃
အစာခေါင်းပါးသောကာလ	၁၆၃
အစားကြီးသူ၏အဖြစ်	၂၂၆
အစဉ်စောင့်ရှောက်ရှာကုန်သည် ဖြစ်၍	၁၅၈
အဆင့်ဆင့်အားထုတ်ခြင်း	၂၆
အသုံးမရှိထာဝရငြိမ်းအေးသည်	၂၀၅
အညီအညွတ်ဖြစ်စေသည်၏ အဖြစ်	၃၈၇
[အ]	
အတုလိုက်၍ကျင့်ခြင်း	၁၁၁
အတုလိုက်ခြင်း	၁၆၈
အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်	၅၇
အတိုင်းအရှည်ကိုသိသည်	၁၀၉
အတိုင်းထက်အလွန်	၁၄၉
အထမြောက်ခြင်း	၂၁၇
အထုံးအဖွဲ့မရှိသည်ကို	၁၁၀
အထူးထူးသောအာရုံတို့ဖြင့် ပြားယောင်းအပ်သော	၃၇၉
အထူးထူးသောခဏ၌ ဖြစ်ကုန်သော	၄၄
အထူးပြု၏	၇၀
အထူးပြုအပ်သည်	၇၀
အနုံ့အနှားတော်	၃၁၇
အနုံ့အနှားပြု၍ပြောခြင်း	၉၅
အနုံ့၌ဖြစ်သည်မည်သည်	[illegible]
အနုသယ၏အနက်	[illegible]
အနေကန်တို့သည်	[illegible]
အနှောင့်အရှက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော	[illegible]
အပိုင်းအခြားစည်းကမ်း	[illegible]
အဝေါင်းအဖော်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်း	[illegible]
အပြည့်အစုံပြုကျင့်လေ့ရှိကုန်	[illegible]
အဖာအထေး	[illegible]
အဖုအထစ်သဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော	[illegible]

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အပူးအလုံးတို့သည်	၃၄၀
အဖော်ကင်းကုန်သော	၄၀၅
အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသား	၂၄၀
အဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့သည်	၃၀၃
အဘိညာဉ်အခြေဖြစ်သော	၄၀၀
အမာရှိသောသူ	၁၄၂
အမာသည်	၀၅
အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ကုလပုတ္တ	၉၆
အမျိုးတူဟူသမျှကိုဟောသော ဇာတိသဒ္ဒါ	၁၃၆
အမျိုးတို့၏ကျင့်ဝတ်	၉၂
အမျိုးမျိုးသောအရသာရှိသော ဘောဇဉ်	၂၂၅
အမျှင်ကို	၃၉၁
အမြဲကြောင့်ကြစိုက်သည်	၂၆၇
အမြဲတမ်းနီးပါး	၃၉၀
အမြဲတမ်းလောက်ပင်	၃၉၀
အမြဲမပြတ်ပြုလေ့ရှိသည်	၄၆
အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၏	၆၀
အရပ်ဒေသ၏ကျင့်ဝတ်	၉၂
အရပ်မျက်နှာတောက်လောင်ခြင်း	၁၃၄
အရပ်သုံးစကား	၁၆၀
အရာမဟုတ်ပေ	၁၅၆
အရိပ်အရောင်ပြောဆိုခြင်း	၁၆၆
အရုဏ်အဆင်းရှိသော	၃၂၁
အရှင်ကြီးနတ်၏တည်ရာ	၂၂၉
အရှုပ်အထွေးမရှိ	၁၁၀
အလေးပြုခြင်း	၁၀၀
အလိုအဇ္ဈာသယ၏စင်ကြယ်ခြင်း	၅၁
အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်း	၃၉၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အလုံးစုံကိုသိတော်မူ၏	၂၂
အလျင်မလိုသည်	၂၀၇
အလျားအနားပတ်	၃၁၇
အလွန်အကဲနှင့်တကွ	၂၆
အလွန်အကဲဖြစ်လတ်သော်	၁၆၆
အလွန်နူးညံ့သည်၏အဖြစ်	၂၄၄
အလွန်မနီးသော်လည်း	၃၅၉
အလွန်မြင့်သောအသံ	၁၂၄
အလွန်သိမ်မွေ့နူးညံ့၏	၃၄၀
အဝန်းအဝိုင်းသဏ္ဌာန်	၃၂၂
အဝုတ္တသိဒ္ဓိနည်းဖြင့်ပြီး၏	၃၃၅
အသံမပြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ	၃၂၀
အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်သော ဆင်းရဲ	၃၅၅
အသင့်အားဖြင့် ရောက်၏	၄၀၂
အသိတရသော	၄၂၂
အသူတရာနှက်သော	၃၀၁
အသေးအဖွဲအာပတ်	၅၇
အသားကိုလွတ်ချသောခွေး	၃၄၉
အသားနုတက်စေရာ၌	၁၇၀
အသားမြတ်ပတ်လည်၌ဖြစ်တတ်သော နို့အိုင်းနာ	၁၆၃
အသားမြတ်လွှမ်းအပြား	၁၆၃
အဟုန်ပြင်းစွာ သွား၏	၁၃၂
အေးချမ်းသောသဘောရှိသည်	၄၂၇
အားထုတ်ခြင်း	၂၆
အားထုတ်တော်မူအပ်၏	၂၀
အပ်ချုပ်ခြင်းအမှု	၃၁၀
အပ်နှင်းအပ်ပြီ	၃၀၀
အပ်သည်	၀၉
အိပ်မက်တိတ္ထိုကျမ်း	၁၃၄

အကျဉ်းချုပ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အိမ်ကြမ်းပြင်ခွ	၃၂၂
အိမ်ထောင်စုလူတို့ကို	၂၆၅
အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာ၌	၃၂၅
အိုးထိန်းသည်	၃၉၄
အိုးဖုံးမျှရှိသောကသိုက်း	၂၉၉
အောက်မည့်	၄၃၄
အောင်တမန်သွားလာသည်၏ အဖြစ်	၁၂၆
[အာ]	
အာဝဇ္ဇန်းနောက်ပါရှိသောဘဝင်	၁၂၄
အာဝေဏိကဂုဏ်ကျေးဇူး	၁၈
[ဥ-ဇ]	
ဥက္ကာကျခြင်း	၁၃၄
ဥပစာသမာဓိဟူသောဝေါဟာရ	၂၄၉
ဥပဇ္ဈာန်	၂၀
ဥပမာပြအပ်၏	၂၄၈
ဥပါတ်တိတ်နိမိတ်	၁၃၄
ဥဘတောဗျည်း	၄၄၀
ဇကတ္တနည်း၏အစွမ်းဖြင့်	၃၈၅
ဇေန်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်	၂၈၀
[က]	
ကံ့ကော်ပင်	၁၆၃
ကစားကျီစယ်၏	၁၉၂
ကထာအစဉ်ဟုဆိုအပ်သောကျမ်း	၃၈
ကပေါတခြောက်	၃၈၉
ကန္ဒသတ်ခြင်းသည်	၇၃
ကပ်ငြိခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိသော	၂၆၅
[က]	
ကပ်ချ် ရှုတတ်၏	၃၈
ကာလအပိုင်းအခြားရှိသော သီလ	၈၀
ကာဌဒေဝီလ	၄၂၂
ကိ သဒ္ဒါသည်	၈၅
ကိစ္စတူသည်၏အစွမ်း	၃၃၇
ကိလေသာအဖော်မမှီး စိတ် တကိုယ်တည်းအဖြစ်	၃၈၆
ကိလေသာတည်းဟူသောအပေါင်း အဖော်၌ ပေ့ွလျော်ခြင်း မရှိသဖြင့်	၃၈၆
ကုသိုလ်၏ဖြစ်ခြင်း	၅၅
ကုသိုလ်သီလ	၃၄
ကူးရာဆိပ်ကမ်းမဟုတ်	၄၄၄
ကိန်းဝပ်ရာ	၃၀၁
ကုန်သည်တို့၏စခန်း	၂၂၇
ကုန်းထိပ်	၃၁၄
ကောက်နယ်တလင်း	၂၉၉
ကောင်းချီးပေးခြင်း	၁၆၃
ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်	၃ ၂၀
ကောင်းစွာလိမ်မာတော်မူသည်	၄ ၂၀
ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော အဆုံးအဖြတ်ရှိသော	၂၆
ကောင်းသောသီလရှိသူဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်ရှောင်မှ	[illegible]
ကိုင်သောအခြင်းအရာ	[illegible]
ကိုယ်ရံတော်	[illegible]
ကိုယ်လက်ကြီ့ခိုင်ခံ့ရေးကိုအကြိမ် မျှားစွာပြုလေ့ရှိကုန်သော	၃၅၀
ကိုယ့်အရေးကိုယ်ပိုင်သူ	၁၉၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကျွေခြင်းဌါ	၁၄၉
ကျဲကျဲမိုးအပ်သောမဏ္ဍပ်	၂၃၂
ကျားထောက်ခြင်း	၁၄၁
ကျောက်ကုန်းထက်ဌိတည်လျက်	၁၇၀
ကျောက်ထီးနှင့်တူသည်	၇၆
ကျောက်လက်	၃၂၂
ကြံ့ဆသောစကား	၄၂၃
ကြာဖက်	၁၇၈
ကြည်စေအပ်၏	၁၁၈
ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်	၂၈၇
ကြိတ်ချေဖိနှိပ်၍ပြောတတ်၏	၉၅
ကြိတ်ခြင်း	၁၃၃
ကြုံတ်အစ်၏အဖုံး	၄၃၄
ကြောင်မျက်ရွဲ	၇၈
ကြောင့်ကြမစိုက်သည်	၄၁၆
ကြိုး	၃၉၁
ကြေးမြီရှိသောသူ	၁၇၆
[ခ]	
ခဏအား၊ဖြင့်	၃၀
ခရီးပန်းသဖြင့်	၁၆၉
ခရမ်းသီး	၃၉၂
ခူးကုန်သည်ဖြစ်၍	၃၁၃
ခဲယဉ်းသောအကျင့်	၂၅၇
ခေါ် ဝေါ် ရုံမျှ	၁၉၄
ခါးပန်းကြိုး	၂၆၄
ခန့်ထားအပ်သောသူ	၃၄၄
ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်လတ်သော်	၁၆၆
ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော	၂၇၂
ခေါင်းပါးသောအကျင့်	၂၄၄
[ခ [	
ခေါင်းလောင်း၏အဆင့်ဆင့် ညည်းလျက်မြည်သောအသံ	၃၇၂
ခိုင်မြဲသောသီလရှိသည်	၅၈
ချာချာလည်ခြင်း	၉၇
ချီပိုးထိန်းကျောင်း၏	၁၀၃
ချီးမွမ်းခြင်းအနက်	၂၆
ချေးတွန်းပေးခြင်း	၁၉၆
ချစ်အပ်သည်	၇၆
ချစ်ခင်ကြည်ညိုအပ်သည်	၇၆
ချမ်းသာကိုဆောင်ပေးတတ် ကုန်သည်	၃၃၄
ချမ်းသာသောကိုယ်နှုတ်အမူအရာ အလေ့အလာရှိ၏	၂၈၃
ချိုင့်ဝှမ်းသောအရပ်	၂၉၅
ခြေရာခံ၍	၁၁၉
ခြေရာစဉ်အတိုင်း	၁၁၉
ခြိမ်းချောက်လည်း ခြိမ်းချောက် ကုန်၏	၁၀၅
ခွဲစိပ်ကုသသောဆရာ	၃၅၇
ခွင့်ပြုအပ်ကုန်သော	၂၄၃
[ဂ]	
ဂဠုန်မှ	၄၀၀
ဂေါဓာဝရီမြစ်	၇၈
ဂေါဗလိပဒ္ဒနည်းဖြင့်	၆၅
ဂုဏ်ကိုပြောကြားခြင်း	၃၈၄
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း	၁၉၉
ဂိုဏ်းကို	၂၆
[ဃ]	
ဃဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်း	၄၀၁

အကြောင်းရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ခ-စ]	
ဇိုက်မျှဉ်းခြင်း	၁၄၉
စံချိန်စာရင်းမဝင်	၁၉၉
စံချိန်ပမာဏမဟုတ်	၁၉၉
စံပြအနေဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၏	၁၆၂
စကားစသိမ်းခြင်းငှါ	၁၉
စင်ကြယ်ခြင်း	၂၆
စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကို	၃၁
စင်ကြယ်သောအဆုံးအပြတ်ရှိ၏	၂၇
စစ်တပ်၏အင်္ဂါ	၂၆၀
စဉ်းငယ်နိုသော အရေးအဆင်း ရှိသည်	၃၂၁
စည်း၏အသံ	၁၁၄
စန္ဒကူ နှီ	၃၂၂
စန္ဒဘာဂါမြစ်	၇၈
စပါးနယ်ရာအရပ်	၃၁၄
စမရီမည်သောသားကောင်	၁၅၈
စရိယအနက်သဘော	၂၇၉
စာရိတ္တမည်၏	၇၉
စိတ္တမည်၏	၃၈
စိတ်ဌယှဉ်သော	၆၅
စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏	၁၃၅
စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း	၄၁၆
စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုလေ့ ရှိသောသူ	၂၀၀
စေတနာဟူသော်ငါ့ပါဝင်ကုန်သည်	၆၆
စေလွှတ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍	၃၂
ဒေ့စပ်ရေးသွားလာသည်၏ အဖြစ်	၁၂၆
စားတော်ကဲ့အဟတ်	၃၉၂
ကားသုံးသောအခြင်းအရာ	၃၉၁
[ဝ]	
စပ်အပ်၏	၁၇
စပ်ခြင်းကို	၁၀
စောင့်စည်းပိတ်ဆို့ခြင်း	၆၉
စောင့်ရှောက်ခြင်း	၃၀
စွန့်ပလွှဲပင်	၄၄၈
စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သည်	၃၁
[ဆ]	
ဆက်ဆံမှု	၂၂၃
ဆင်တုံးမနွယ်	၁၅၀
ဆင်သမနွယ်	၁၅၀
ဆင်၏မျက်စိပွိတ်ခြင်း	၃၂၅
ဆန္ဒရာဂကင်းသော သုံးဆောင်ခြင်း	၂၄၃
ဆန္ဒရှိသောသူ	၂၆၁
ဆရာ၏သင်ယူစဉ်	၂၇၂
ဆာလောင်ခြင်းလျှင် အလွန်အကဲ ရှိကုန်၏	၁၄၂
ဆီကျည်တောက်	၃၁၈
ဆီပုလင်း	၃၅၈
ဆီးပြွှီး	၂၂
ဆီးသီးကိုရှာသောသူ	၂၀၉
ဆေးဝါန်း	၄၃၅
ဆဲရေးခြင်း	၁၃၃
ဆားငံရေ	၄၃၂
ဟုတ်ယုတ်ဆုံးရှိ၏	၃၉၆
ဆုတ်ယုတ်သောအဖို့ရှိသည်	၉၁
ဆုံးရှိုးလေပြီးသော	၄၂၂
ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်ပြီးသော စင်ကြယ်ခြင်း	၁၆၁
ဆောင်ပေးတတ်၏	၃၁
ဆောင်မှုတ်ခြင်း	၂၆၈

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဆ]	
ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၉၀
ဆိုင်းငံ့ဦးလော့	၁၅၂
ဆိုဆုံးမကုန်၏	၁၉
ဆိုးခိုက်သုံးသက်နှိုး	၂၁၀
ဆိုးမအုပ်ချုပ်ကုန်၏	၁၀၅
ဆိုးမနိုင်ခဲသော	၄၂၄
ဆိုးမသည့်အတိုင်း	၃၂၄
ဆို့ အ သူကဲ့သို့ဖြစ်၍	၂၆၆
ဆွမ်းခံခြင်း	၁၂၂
[စ-ဉ-ဌ]	
စေ့ားမှ	၁၂၂
ဉာဏ်ဟူသောထိတ်လန့်ခြင်း	၂၂၂
ညစ်ညူးကြောင်းတရား	၂၅
ညောင်ချဉ်ပင်	၄၄၀
ညှပ်ရိုးဓာတ်တော်	၂၆၄
ဌာပနာရာအရပ်	၂၆၄
[တ]	
တံခါးခုံ	၂၂၂
တံဆိပ်ခတ်စေ၏	၁၆၃
တံတား	၃၉၉
တံရှူးဝါး	၂၀၁
တကိုယ်ချင်းဖြစ်ကုန်သော	၄၀၅
တကိုယ်တည်း	၄၀၅
တကိုယ်လုံး	၁၁၉
တခဏချင်း	၃၀
တခဲနက်ပဲ တင်ဟီးသည်	၁၆၃
တင်စားပြောဆိုခြင်းငှါ	၂၂
တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာ	၁၀၀
တဆင့်အားပေးခြင်း	၃၃၆
တည်ကြည်သော	၃၂
[တ]	
တည်တံ့သောအဖို့ရှိသည်	၉၁
တည်တံ့သောသီလရှိသည်	၅၀
တည်ထားအပ်သောစိတ်ရှိသော	၃၂
တည်နေပုံအခြင်းအရာ	၁၁၀
တည်မြဲတည်လျက်ပင်	၁၁၉
တည်ရာသည်	၃၅
တထွာနှင့်လက်လေးသစ်	၃၁၉
တန်းဆာလည်း ဆင်အပ်၏	၁၁၀
တပေါင်းတည်း	၁၃၆
တပ်ပြိုင်နက်အားဖြင့်	၂၄၄
တဖန်ပကတိအတိုင်းသာလျှင်	၀၉
တဗ္ဘာဝအနက်ရှိ၏	၃၂
တမ်းတလျက်	၂၆၅
တမျိုးမျိုးကုန်သော	၂၀၆
တရားအမှေကိုခံယူကုန်သည်	၁၃၅
တရားတော်၏မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို	၀၀
တရားတော်နှင့်လျော်သော ချမ်းသာကိုမစွန့်ခြင်း	၁၄၃
တလွှာဘိနပ်ကိုယူခြင်း	၃၂၀
တာတမံ	၃၉၉
တာလဝေဇဉ်လမ်း	၂၁၄
တိစီဝရိက်	၂၀၉
တိတီတူးဌက်မ	၁၅၃
တိဗက်နှား	၁၅၃
တိဟိတ်ဖြစ်သော	၃၀
တူသောကိစ္စရှိသည်၏အစွမ်း အားဖြင့်	၃၃၃
တားမြစ်နိုင်ခဲကုန်၏	၂၄၁
တိုက်တွန်းတတ်၏	၂၃၂
တိုင်းဟာခြင်းအစီအရင်	၂၂၀

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တိုင်းပြည်နယ်စပ်အပိုင်းအခြား	၂၂၉
တိုတောင်း၏	၃၉၈
တိုတောင်းကုန်၏	၃၀
တူဝပ်ခြင်း	၁၀၈
[ထ]	
ထက်ဝန်းကျင်ကောင်းမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၆
ထကြွလှုံ့လအကျိုးကိုမှီ၍ အသက်ရှင်လေ့ရှိကုန်၏	၃၅၅
တထကြွကြွအလွန်ကြောင့်ကြ ပြု၍	၃၉၈
ထမင်းခဲကုံ့လတ်ချသောကျီး	၃၄၉
ထလျှင်ထခြင်း	၃၉၉
တူးခြားစေ၏	၇၀
ထူးခြားစေအပ်သည်	၇၀
ထောက်တည်ရာမရှိသည်	၂၄၃
ထိုအခါမှပင်လျှင်	၁၅၅
ထိုနို့ရည်သည်ပင်လျှင်	၃၀၅
ထိုယှဉ်ဖက်ပုဒ်၏ အနက်ပင်လျှင် အနက်ရှိ၏	၇၂
[ဝ]	
ဝမ္မကရိုးရေစစ်	၂၆၄
ပုတင်စည်းကမ်းနှင့်ဆန့်ကျင် သော	၁၆၅
[နှ]	
နက်သောအသံ	၁၂၄
နည်းပရိယာယ်	၁၀၅
နှုန်းတွင်းသူ	၁၃၉
နိုကာယ်ကို	၂၆
နိုင်ုံးပုပ်ခြင်းကြ	၅၉
နိမိတ်	၁၆၆
[ပ]	
ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော	၂၅၉
ပက်လက်ဟိပ်တတ်ကဗျသူငယ်	၂၂၀
ပင်ကိုယ်ရင်းအလေ့ဃောဘ	၉၀
ပင်ပန်းခြင်း	၁၆၉
ပင့်ကူမျှင်	၃၅၈
ပစ်စင်ပြအိုး	၁၂၈
ပစ္စည်းမျှားခြင်းငှါ အားထုတ် သောရဟန်း	၂၆၄
ပဋ္ဌင်းခံပေးသောရဟန်း	၂၆၀
ပညာ၏ထက်မြက်သည်၏ပုံပြစ်	၂၆.

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဏ္ဍုဂ်	၄၄၀
ပတ်ပတ်လည်ကာရံ၍	၁၅၄
ပန်းကပ်	၄၃၅
ပန်းခူးသောမိန်းမ	၃၁၃
ပန်းဝတ်မှု	၃၅၂
ပန်းတောင်း	၄၃၅
ပမာဏ၏အဖြစ် – ခိုင်မာသော စကား၏အဖြစ်	၂၃
ပယ်ဖျောက်အပ်ကုန်သော	၆၈
ပယ်မြစ်ခြင်းအနက်	၈၅
ပယ်ရှင်းအပ်၏	၁၆၂
ပရိကပ္ပကြောင့်ဖြစ်သောအာရုံ	၂၉၃
ပရိဘောဂဓာတ်	၂၆၄
ပါသဏ္ဍအယူရှိသူတို့၏ကျင့်ဝတ်	၉၂
ပါဠိရွတ်ဆိုရှိသင်ပြခြင်း	၂၃၁
ပိတုန်း၏ကြာရုံကိုရစ်ဝဲခြင်း	၃၂၂
ပူဇော်အပ်သောသစ်ပင်	၂၂၉
ပုံတူအဖြစ်ဖြင့်ပြအပ်၏	၄၀၀
ပုလဲသွယ်	၇၈
ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်	၂၈
ပုတ်ခတ်သောအခါ	၃၉၉
ပုပ်သောကိုယ်ဖြင့်	၃၃၈
ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသော	၃၂၄
ပူးကပ်လျက် နှိပ်စက်အပ်သည်	၃၈၀
ပေဠုကကျမ်း	၃၆၉
ပိုင်းခြားကန့်သတ်သော ဝေ-သဒ္ဒါ	၇၃
ပို့ချစဉ်	၂၆၉
ပျော်ရှင်ကြူးသည်	၁၀၅
ပျက်စီးတတ်ကုန်၏	၃၀
ပျက်စီးသောအလေ့အကျင့် ရှိသော	၄၂၄
[ပ]	
ပျင်းရိခြင်း	၁၄၉
ပျင်းရိသောသူ	၁၃၄
ပြီးစီးသောအတတ်ရှိသည်	၃၅၈
ပြီးစေကြောင်း	၁၅၆
ပြုအပ်သောကရွတ်ခွေ	၃၂၃
ပြေပြစ်၏	၂၈၂
ပြည့်စုံခြင်းငှါ	၃၂
ပြန်လည်သုံးသပ်၏	၄၄
ပြောင်းလဲခြင်းသို့ရောက်သော	၃၈၅
ပြိုလဲမကျခြင်း	၁၄၁
ပဲငါးစေအပ်ပြီးသောအာရုံ	၂၅၉
ပွတ်တိုက်လျက်	၁၀၇
[ဖ]	
ဖက်ပြိုင်ခြင်း	၁၉၉၊ ၂၈၉
ဖလ်တိုက်ခန်း-ဖလ်ချပ်	၁၁၅
ဖလ်ပြားဖြင့်ပြီးသောတိုက်ခန်း	၁၁၅
ဖရိုဖရဲညွှတ်ကျခြင်း	၁၄၉
ဖရိုဖရဲပြောဆိုခြင်း	၁၃၂
ဖိနှိပ်သောလက်	၃၂၃
ဖေးမဖာထေး	၁၀၂
ဖောရောင်ဖောင်းပွ၏	၁၄၉
ဖောက်ထွင်း၍ သိခြင်း အဖိုရှိ သည်၏အဖြစ်	၂၆၁
ဖြစ်စေခြင်း	၂၉၀
ဖြစ်ပေါ် ခွင့်မရှိ	၄၀၂
ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ	၁၇
ဖြစ်ပြီအကြောင်းအားဖြင့်	၉၃
ဖြစ်လတ္တံ့သောကိလေသာ	၆၈
ဖြည်းဖြည်းသာသာ	၂၈၇
ဖွင့်ပြခြင်း	၆၄

အကွေ့ထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ-ဘ]	
ဗောဓိယင်ပြင်	၃၁၃
ဘဏ္ဍာ၏ဝင်ပေါက်ဖြစ်သော	၃၁၃
ဘဒ္ဒါထေရီ	၉၃
ဘဝကင်းထုနိဗ္ဗာန်	၄၇
ဘိက္ခုလက္ခဏာကိုပြဆိုခြင်း	၄၃
ဘေးငယ်ဘေးကြီး	၂၃၅
ဘေးရန်	၁၄၇
ဘုံတပါးသည်	၃၈၄
ဘုံသုံးပါးဌဿဖြစ်သော	၃၀
[မ]	
မအပ်သည်	၈၉
မကပ်ငြိသောစိတ်ရှိသော	၂၆၅
မကြွင်းစေမူ၍	၁၈
မခေါ် ဝေါ် လောက်ကုန်သည်	၆၆
မခိုင်ခံ့ကုန်	၃၀
မချုတ်ယွင်းစေခြင်း	၂၁၃
မဂ္ဂမည်သောအကျင့်လမ်း	၂၅
မင်္ဂ၏အယဉ်သို့ရောက်သော သောတာပန်	၅၈
မင့်ကွက်သောစိတ်ရှိသော	၃၂
မင်း၏အမှုတို့	၃၄၄
မင်း၏မိဖုရား	၁၃၉
မင်းတံဆိပ်ဖြင့်	၁၆၃
မင်းနှင့်အကျွမ်းဝင်သော	၃၂၀
မင်းမှုထမ်းလူကြီး	၂၃၄
မစီမံမခန့်ခွဲနိုင်သည်၏အဖြစ်	၁၆၂
မဆဲဆောင်နိုင်သည်	၂၂၂
မညီညွတ်သောထိုင်ခြင်း ကြောင့်	၄၂၁
မတားမြစ်နိုင်ကုန်	၂၄၁
မတ်တတ်နာ	၁၄၇
မန်းနှင့်ကိုးပုံး	၃၁၉

အကွေ့ထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မန်းမျ	၂၉၉
မထင်ရှားသော သာမန်နတ်	၈၈
မနံ့ လွန်းမူ၍ကြည့်ခြင်း	၃၂၅
မနှစ်သက်မကြည်သာခြင်း	၃၀၁
မပြုတ်	၂၃၀
မပြူခြင်း	၄၈
မပြူပြင်အပ်သော	၂၈၂၊၃၅၅
မဖိတ်မစင်စေမူ၍	၃၅၈
မဖြစ်ခြင်းဟူသောချုပ်ခြင်း	၁၉၃
မဖွင့်လွန်းမူ၍ကြည့်ခြင်း	၃၂၅
မယောင်ခြားအညောက်	၁၁၄
မသင့်သောအကျင့်	၁၀၂
မဟာကဿပ (အရှင်)	၉၃
မဟာတိဿထေရ်	၁၆၉
မဟုတ်မတရားဝန်ခံခြင်း	၂၀၃
မိမိကိုယ်ကိုမြှင့်မြှောက်ခြင်း	၈၂
မိမိပိုင်ဆိုင်သမျှသော	၁၆၂
မိတ်ဆွေအဖြစ်ဆက်ဆံခြင်း (ချစ်ကျွမ်းဝင်ခြင်း)	၁၀၃
မီးဖိုခ	၁၀၈
မီးလုံ့မီးပွါး	၂၀၂
မုံ့ ကိုပွါးစေခြင်း	၃၉၄
မုံ့လုပ်သူ	၃၉၄
မုံ့ သည်	၃၉၄
မုခနီမိတ်	၂၉၆
မုဆိုးမ	၁၀၄
မေဃိယမထေရ် (အရှင်)	၂၉၂
မေးခြင်း	၂၆၈
မုတ်ဆိတ်မရှိသော မျက်နှာရှိ သည်၏အဖြစ်	၁၁၃
မောင်းမ	၁၃၉
မျက်စဉ်းခတ်အပ်၏	၁၅၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မျက်နှာကြက်မှ	၁၆၂
မျက်နှာရိပ်	၃၁၉
မျှားသောကြမ်းပိုးရှိ၏	၂၁၁
မြေငလျင်လှုပ်ခြင်း	၁၃၄
မြဲမြံစွာဆည်းကပ်ကုန်သော	၁၀၅
မြား	၃၉၁
မြင်အပ်သည်အဖြစ်	၂၂
မြင်နိုင်ကောင်းသည်၏အဖြစ်	၂၂
မြင့်မောက်သောအရပ်	၂၉၅
မြင်းကွင်း	၂၉၅
မြင်းလိမ္မာရထားဥပမာ	၂၆၅
မြင်းသီလာ	၄၃၅
မြတ်နိုးခြင်း	၃၅၄
မြတ်နိုးယုယလျက်	၁၉၂
မြတ်သောအလှူကိုခံထိုက်သည်	၄၅
မြတ်သောစည်	၂၆၉
မြိန်ရှက်နှစ်သက်	၃၉၁
မြို့ပတ်လမ်း	၁၅၄
မြောက်ပင့်ခြင်း	၁၃၃
မှတ်တိုင်အရပ်	၃၉၁
မှန်အပြင်ဘွဲ့	၃၁၉
မှန်းခြင်းဖြင့်	၂၀၀
မျှစ်	၃၉၂
မေ့မြှုခြင်း	၂၂၂
[ယ]	
ယက်ကန်းသည်	၂၄
ယင်းတိုက်တော	၃၄၀
ယမနိယမစသောကျင့်ဝတ်	၉၂
ယာပျရောဂါ	၁၄၂
ယုံကြည်အပ်သောဝတ္ထုကို	၄၀
ယုံမှားခြင်း	၂၃
[ယ]	
ယုံမှားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော စကား	၃၄၃
ယုံမှားရှိသော	၈၉
ယုတ်ညံ့၏	၈၀
ယုတ်လျော့စေခြင်းအစီအရင်	၃၃၈
ယောကျ်ားတသူ	၁၉၂
ယောကျ်ားဟူသောမာန်	၁၃၉
ယိုထွက်စေတတ်၏	၈၆
ယိုထွက်စေသကဲ့သို့	၈၅
[ရ]	
ရအပ်ကာမျှဖြစ်သော	၂၅၄
ရခဲစွာသော	၂၄
ရထား၏အင်္ဂါ	၂၆၀
ရန့်ကို	၃၈
ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း	၁၉၉
ရပ်စောက်နှာ	၁၄၂
ရဟန်းတို့၏ သီးသန့်ဥစ္စာ ဖြစ်သော	၉၆
ရဟန်းပြုသစ်စဖြစ်သော	၁၆၁
ရဟန်းဟုဝန်ခံသော	၂၀၃
ရိပ်ပြီးခါစဖြစ်ကုန်သော	၃၉၈
ရူပကအလက်ဝနည်း	၄၂၆
ရေအိုင်သည်	၄၃၂
ရေစားကျင်း	၃၁၃
ရေပေါက်	၁၂၈
ရေလှောင်အိုးစရည်းကို ပိတ်လောက်သော	၃၂၂
ရေသနုပ်သက်နှိုး	၂၆၄
ရေးကူးသူတို့၏ မှေ့လျော့၍ ရေးချက်တည်း	၁၈၄
ရောပြွမ်းကုန်သော	၄၄

အကွေ့ထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ]	
ရောက်တတ်ထုထု ပြောဆိုခြင်း	၁၃၂
ရောင့်ရဲခြင်း	၃၈၀
ရောင်းဝယ်ကုန်၏	၁၉
ရှိသေစွာပြုလေ့ရှိသည်	၁၁၀
ရှိသေစွာနှာခြင်းနှင့်စပ်၍	၂၃
ရှက်စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်	၁၀၈
ရှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်	၆၀
ရှည်မြင့်စွာ လေ့ကျင့်ခဲ့ပြီ	၃၇၁
ရှေးဦးစွာပြီးသင့်သော	၁၂၂
ရှေးမဆွကပင်လျှင်	၁၂၄
ရှေးယောကျ်ား	၉၂
ရှေးလူကြီး	၉၂
ရှုတ်ချခြင်း	၁၃၃
[ရ]	
ရှုပ်ထွေးထူပြစ်သည်၏အဖြစ်	၂၅၆
ရှံ့ရှာခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍	၃၇၀
[လ]	
လယ်ကန်သင်း	၄၄၄
လေညာတည့်တည့်အရပ်မှ	၄၄၇
လိုလားနှစ်သက်ခြင်း	၄၀၁
လျှောကျလေပြီးသော(ဈာန်)	၄၂၂
[စ·သ·ဟ]	
ဝိဠာတော	၁၅၈
သူသေကောင်	၄၄၇
သောဏမထေရ် (အရှင်)	၁၁၀
ဟသ်ပြဒါးစစ်	၄၃၅
ဟင်း၏	၃၉၂

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၈	၃၁	အန္တရေ ဘဂဝါ	အန္တရေ ဘဝါ
၁၄	၁	မြားခြောင့်	မြားခြောင့်
၁၇	၃၃	ဤသိ ပြပေသည်	ဤသို့ ပြပေသည်
၃၂	၂၆	စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍	စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၄၂	၃၀	နိပက၊ ယကို	နိပယ၊ ယကို
၄၉	၁၉	ကျင့်သုံး၏	ကျင့်သုံးအပ်၏
၆၄	၂၅	သမ္ဘတ္တဝိ တိဝသေန	သမ္ဘတ္တစိရတိဝသေန
၇၀	၂၂	ပြသည်)	ပြသည်)။
၇၈	၃၁	စတုတ္ထကွရာနှင့်	တတိယကွရာနှင့်
၈၅	၆	ပြုရှိသကဲ့သို့	ပြုရှိကဲ့သို့
၁၀၅	၂၈	ခြိမ်းခြောက်လည်း ခြိမ်းခြောက်	ခြိမ်းချောက်လည်း ခြိမ်းချောက်
၁၁၉	၃၃	ယဒိဒံ၊ ယင်းသို့	တဒိဒံ၊ ထိုသို့ (မူလဋီ ၁-၁၈၅-ညီ)
၁၃၀	၇	သူ၊ ဟူ၍	သူဟူ၍
၁၃၄	၇	ပဝေသနကမ္မ	ဂဝေသနကမ္မ
၁၄၆	၂၁	ရှေးရှုထင်စေခြင်း	ထင်စေခြင်း
၁၉၄	၆	ထားတတ်သူဟူ၍	ထားတတ်သည်ဟူ၍
၂၀၁	၂၆	လာတံ စိတကာယ်	လာတံ၊ စိတကာယ်
၂၀၅	၁၃	အစ္ဆန်ဒ	အစ္ဆန်ဒ
၂၀၇	၂၆	ပဋ္ဌိဇ္ဇနတော	ပဋ္ဌိပဇ္ဇနတော
၂၂၂	၂၄	(ဧ၅)	[ဧ၅]
၂၂၈	၁၁	ဣဝမေတ္ထ	ဣဒမေတ္ထ
၂၄၀	၁၃	ဗဟုဇ္ဇ	ဗဟုဇ္ဇဟိ
၂၅၂	၁၉-၂၁	နုန်ခြေ	နုံ့ခြေ
၂၈၁	၁၄	အတ္ထ	အတ္ထိ
၂၈၄	၁၄	ဘောသ	ဘောသ်
၃၃၇	၄	အနက်၏ပြီးခြင်း	အကျိုး၏ပြီးခြင်း
၃၄၂	၃၀	ဣဋ္ဌသတိ	ဣဋ္ဌိသတိ
၃၅၃	၁၈	ပရံ	အပရံ

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၃၅၂	၁၆	အနိမိတ္တာဘိမုခ	နိမိတ္တာဘိမုခ
၃၆၄	၂	ကာမတ္ဏှိမ့	ကာမတ္ဏှိ၏
၃၇၈	၂၈	ပဋ္ဌာဂ်ိဝ်ပ္ပဟနာဒိ	ပဋ္ဌာဂ်ိဝ်ပ္ပဟီနာဒိ
၃၈၉	၂၆	ဝိသုဒ္ဓိယာ၀၊ ဖြင့်	ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်
၄၀၃	၂၀	ဝိတက်ဝိစာရ	ဝိတက္ကဝိစာရ
၄၀၆	၁၇	ပျစ်ခ္ပဲသော	ပြစ်ခ္ပဲသော
၄၁၀	၂၁	တကကြွလျက်	တက်ကြွလျက်
၄၁၂	၁၃	သုညတာ၀ိဟာရ	သုညတ၀ိဟာရ
၄၁၂	၂၂	သခ်ါရရှုပေကွာ	သခ်ါရှုပေကွာ
၄၃၀	၉	နှစ်ကြမ်မြောက်	နှစ်ကြိမ်မြောက်
၄၅၁	၃၀	သလက္ခဏာရမ္မဏိက	လက္ခဏာရမ္မဏိက
၄၅၉	၅	သမထနိမိတ္တသာ၊ ကို။	သမထနိမိတ္တသာ၊ သမထနိမိတ်ကို။
၄၆၄	၂၈	ပါဠိမြန်မာပြန်လျှင်	ပါဠိပြန်လျှင်
၄၇၀	၉	အဖြစ်ကြောင့်တည်း	အဖြစ်ကြောင့်
၄၇၀	၃၀	ကို ကဲ့ပျက်ခြင်းကို	ထိုကဲ့ပျက်ခြင်းကို
၄၇၃	၂၆	အလ္လိစမ္မ	အလ္လစမ္မ

အမှန်တရားထင်ရှားရမည်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ဖယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို မော်ဆောင်မည့်

တော်လှန်ရေးအစိုးရဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ဝိဇုဂတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ဝါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်းဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏နိဗ္ဗာန်ကယ်ဝါးရယ်မိုးကတ်ပါဠိတော်

၁၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

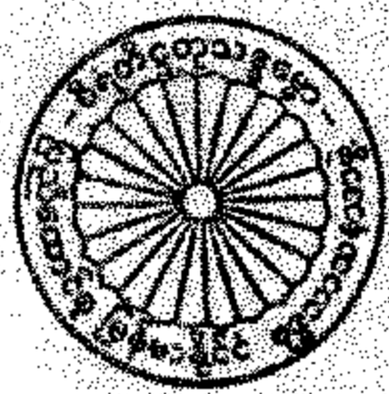

****

ဦးချက်-ဒေါ်စော

နှင့်

သွီး-မကြင်ရွှေ, မကြင်မေ, မကြင်ထွေး တို့၏

ကောင်းမှု

(ဝိသုद्धိမဂ္ဂ မဟာဋီကာနိဿယ အုပ်ရေ - ၁ ၀ ၀ ၀)

အိမ်အမှတ် (၅၈) ၉-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။